

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

"Η ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΤΟΜΕΑΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ"

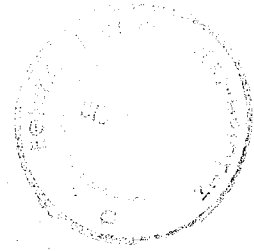
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΑΘΗΝΑ 1991

Διδακτορική Διατριβή
υποβληθείσα στο Πάντειο Πανεπιστήμιο
Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή
Καθηγητής Γ. Σταμάτης, Επιβλέπων
Αναπληρωτής Καθηγητής Θ. Πάκος
Επίκουρος Καθηγητής Γ. Βαβούρας



" Η έγκριση Διδακτορικής Διατριβής από την Πάντειο Ανωτάτη Σχολή
Πολιτικών Επιστημών δεν υποδηλώνει αποδοχή των γνώμων του συγγραφέα."
(Νόμος 5343/1932 Αρθρ. 202 Παρ.2)

Στους Γονείς μου

Πρόλογος

Η εργασία αυτή κατατέθηκε στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω για την βοήθειά τους σε αυτή την εργασία:

Τον Καθηγητή Γ. Σταμάτη, τον Αναπληρωτή Καθηγητή Θ. Πάκο και τον Επίκουρο Καθηγητή Γ. Βαβούρα, που αποτελούν την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή του διδακτορικού.

Τον Επίκουρο Καθηγητή Δ. Σακκά για την πολύτιμη βοήθειά του. Τον Δρ. Ν. Μυλωνά για την πολύτιμη βοήθειά του και τα πρωτογενή στοιχεία που μου παραχώρησε. Καώς επίσης την Υπηρεσία και τους συνεργάτες της ΕΣΥΕ του τμήματος των Εθνικών Λογαριασμών.

Επίσης τους Γ. Κότσιο, Δ. Ντούτσο, Α. Τριανταφύλλου, Δρ. Δ. Δρόσο, Δρ. Γ. Ζαχαράτο, Κ. Ρηγόπουλο.

Και τη γυναίκα μου Α. Απαρτόγλου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

"Η δομή της Ελληνικής Βιομηχανίας και ο τομέας παραγωγής προϊόντων πάγιου κεφαλαίου"

Εισαγωγή.....	1
<u>ΜΕΡΟΣ 1</u>	
Εννοιολογικά και αναλυτικά προβλήματα της βιομηχανικής δομής.....	13
Εισαγωγή.....	13
1. Η έννοια της δομής στην οικονομία.....	13
1.1. Η έννοια της δομής στη στατιστική.....	13
1.2. Η έννοια της δομής στην οικονομετρία.....	15
1.3. Η έννοια της δομής στην θεωρία των συστημάτων.....	16
1.4. Η οικονομική δομή.....	17
1.5. Η χρησιμοποίηση του Πίνακα Εισροών-Εκροών για τον προσδιορισμό της βιομηχανικής δομής.....	21
2. Στοιχεία και χαρακτηριστικά της βιομηχανικής δομής	28
2.1. Η δομή των επιπέδων και των υποδιαίρέσεων στην παραγωγή.....	28
2.2. Παραγωγή, διανομή και κοινωνικές τάξεις.....	36
2.3. Η διευρυμένη αναπαραγωγή (παραγωγή σε διευρυμένη κλίμακα επιπέδων).....	38
2.4. Εμπειρικές στατιστικές μέθοδοι για τον προσδιορισμό των δομικών στοιχείων.....	40
2.4.1. Η ταξινόμηση των οικονομικών κλάδων των στατιστικών υπηρεσιών.....	41
2.4.2. Μέθοδοι οροθέτησης των κλάδων στην κατάρτιση ενός Πίνακα Εισροών-Εκροών.....	44
2.4.3. Στατιστικές εμπειρικές μέθοδοι για την παρουσίαση της δομής που αποτελείται από επίπεδα ή υποδιαίρέσεις.....	46
3. Κλαδικές (τομεακές) διασυνδέσεις.....	53
4. Βασικές θεωρίες για την αλλαγή της βιομηχανικής δομής.....	57
4.1. Η υπόθεση των τριών τομέων.....	57
4.2. Η θεωρία της "κανονικής δομής".....	62

4.3. Η θεωρία των σταδίων εκβιομηχάνισης.....	64
4.4. Θεωρίες κυκλικής διακύμανσης.....	67
4.4.1. Καινοτομίες και ανάπτυξη της αγοράς.....	68
4.4.2. Ωθήσεις καινοτομιών και επενδύσεων και οικο- νομική ανάπτυξη.....	70

ΜΕΡΟΣ 2

5. Η δομή της ελληνικής βιομηχανίας - Ένα πρώτο σχέδιο της εργασίας.....	75
5.1. Το κύριο ζητούμενο της εργασίας.....	75
5.2. Μεθοδολογικά προβλήματα.....	76
5.3. Η έννοια της δομής όπως χρησιμοποιείται στην παρούσα εργασία.....	78
5.4. Προβλήματα της εμπειρικής ανάλυσης.....	79
6. Η δομή της ελληνικής βιομηχανίας - Εμπειρική προ- σέγγιση.....	81
6.1. Μεθοδολογική προσέγγιση.....	81
6.2. Εννοιες και μεθοδολογικά εμπειρικά εργαλεία ανάλυσης.....	83
6.3. Το πρόβλημα των ενδιάμεσων εισροών.....	86
6.4. Ταξινόμηση των βιομηχανικών κλάδων στις δύο υποδιαιρέσεις.....	87
6.5. Ο τομέας μέσων παραγωγής για την παραγωγή μέσων παραγωγής - Τομέας παγίου κεφαλαίου.....	91
6.6. Απλή και διευρυμένη αναπαραγωγή.....	94
6.7. Η διάρθρωση της βιομηχανικής δομής στην Γερμανία..	95
6.8. Ο τομέας παγίου κεφαλαίου στη Γερμανική βιομηχανία	99

ΜΕΡΟΣ 3

7. Ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου.....	102
7.1. Η έννοια της επένδυσης.....	103
7.1.1. Δαπάνες επενδύσεων παγίου κεφαλαίου.....	105
7.1.2. Αυξομείωση αποθεμάτων.....	107
7.2. Διακρίσεις ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου	107
7.3. Μέθοδοι, πηγές και προβλήματα υπολογισμού των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου.....	110
7.3.1. Γεωργία-Κτηνοτροφία, Δάση, Αλιεία, Εγγειο- βελτιωτικά.....	111
7.3.2. Ορυχεία - Λατομεία.....	112

7.3.3. Μεταποίηση.....	113
7.3.4. Ενέργεια - Υδρευση - Αποχέτευση.....	114
7.3.5. Κατασκευές.....	114
7.3.6. Μεταφορές.....	114
7.3.7. Επικοινωνίες.....	117
7.3.8. Κατοικίες.....	117
7.3.9. Δημόσια Διοίκηση.....	118
7.3.10. Λοιπές Δραστηριότητες.....	119
7.4. Η ταξινόμηση των κλάδων στον Πίνακα Εισροών-Εκροών και στην μήτρα Επενδύσεων σύμφωνα με τον Ν.Μυλωνά.	122
7.4.1. Ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου.....	123
7.4.2. Οι τομείς που αποτελούν τον Πίνακα Εισροών- Εκροών του ΚΕΠΕ.....	124
7.4.3. Σύγκριση της ταξινόμησης των κλάδων Οικονομικής δραστηριότητας στους Εθνικούς Λογαριασμούς και στον Πίνακα Εισροών-Εκροών του 1970.....	135
7.5. Οι ορισμοί των ΑΕΠΚ σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ολοκληρωμένων Λογαριασμών (ΕΣΟΛ).....	136
7.5.1. Η σύνθεση του παγίου κεφαλαίου κατά κλάδο κυριότητας (ιδιοκτησίας).....	139
7.6. Επεξεργασία από τους Εθνικούς Λογαριασμούς των στοιχείων ΑΕΠΚ (πλην Κατασκευών) για τον Πίνακα Εισροών Εκροών 1980.....	143
ΜΕΡΟΣ 4	
Ο τομέας παραγωγής προϊόντων παγίου κεφαλαίου.....	147
8. Κλάδος 35. Κατασκευή τελικών προϊόντων εκ μετάλλου..	148
8.1. Περιεχόμενο του κλάδου.....	148
8.2. Εξέλιξη του κλάδου μεταξύ 1970-80.....	149
8.3. Κατασκευή σιδηροσωλήνων.....	152
8.4. Κατασκευή συρμάτων, καρφοβελονοποιίας, κοχλιών, αλυσίδων, αλυσίδων, ατσάλμαλλου και φερμουάρ.....	167
8.5. Κατασκευή μεταλλικών ειδών για οικοδομές και μεταλλικές κατασκευές.....	174
8.6. Κατασκευές εργαλείων από μέταλλο.....	177
8.7. Κατασκευή συσκευών μαγειρικής, φωτισμού, θέρμανσης	180
8.8. Κατασκευή αντικειμένων εκ χυτοσιδήρου (σε χυτήριο)	182

8.9. Κατασκευή σκευών χαλκούργιας, ορειχαλκούργιας και ειδών εκ μολύβδου.....	183
8.10. Κατασκευή σκευών εξ αλουμινίου και ειδών εμαγιέ..	185
8.11. Κατασκευή επιτραπέζιων ειδών από κοινά μέταλλα και ειδών από ανοξείδωτο χάλυβα.....	186
8.12. Κατασκευή λοιπών αντικειμένων εκ μετάλλου.....	187
8.13. Ο κλάδος του Αλουμινίου.....	189
8.14. Προϊόντα συσκευασίας από αλουμίνιο.....	194
8.15. Κατασκευή ειδών συσκευασίας από λευκοσίδηρο.....	209
9. Κλάδος 36. Κατασκευή μηχανών και συσκευών, εκτός των ηλεκτρικών και των μέσων μεταφοράς.....	221
9.1. Τι περιλαμβάνεται στον κλάδο.....	221
9.2. Η εξέλιξη του κλάδου 36 στην περίοδο 1970-80.....	222
9.3. Κατασκευή μηχανών εσωτερικής καύσης.....	225
9.4. Κατασκευή μηχανών κλιματισμού.....	228
9.5. Κατασκευή μηχανών γεωργίας και ζωοκομίας.....	231
9.6. Κατασκευή μηχανών λατομείων, οδοποιίας και οικοδομικής.....	252
9.7. Κατασκευή μηχανών για την παραγωγή ειδών διατροφής	255
9.8. Κατασκευή μηχανημάτων υφαντουργίας και επεξεργασίας ξύλου και μετάλλου.....	257
9.9. Κατασκευή πυροσβεστήρων, αντλιών και ψεκαστήρων...	260
9.10. Κατασκευή μηχανών γραφείου πλαστίγγων και ζυγών..	267
9.10.1. Ο υποκλάδος ηλεκτρονικών υπολογιστών (Η/Υ) στην Ελλάδα.....	269
9.11. Μηχανουργεία κατασκευής και επισκευής μηχανημάτων μη ειδικώς κατονομαζομένων.....	281
10. Κλάδος 37. Ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές.....	291
10.1. Τι περιλαμβάνει ο κλάδος.....	291
10.2. Ανάπτυξη του κλάδου στη δεκαετία του 1970-80.....	291
10.3. Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών.....	294
10.4. Κατασκευή συσσωρευτών και ηλεκτρικών στοιχείων...	301
10.5. Κατασκευή συρμάτων και καλωδίων μεταφοράς ηλεκτρισμού.....	304
10.6. Κατασκευή ηλεκτρικών λαμπτήρων και φωτεινών επιγραφών.....	306
10.7. Κατασκευή λοιπών ηλεκτρολογικών υλικών.....	309

10.8. Ηλεκτρολογικό υλικό εσωτερικών εγκαταστάσεων.....	312
10.9. Ο τομέας των ηλεκτρονικών.....	331
10.10. Κατασκευή τηλεπικοινωνιακού υλικού και ηλεκτρακουστικών συσκευών.....	337
10.10.1. Τηλεοπτικές συσκευές.....	348
10.10.2. Λοιπές ηλεκτρακουστικές συσκευές.....	364
10.11. Κατασκευή ηλεκτρικών επιστημονικών και τεχνικών συσκευών.....	366
10.12. Κατασκευή λοιπών ηλεκτρικών συσκευών.....	372
10.13. Εργαστήρια επισκευής ηλεκτρικών συσκευών.....	393
11. Κλάδος 38. Κατασκευή μεταφορικών μέσων.....	394
11.1. Τι περιλαμβάνει ο κλάδος.....	394
11.2. Η εξέλιξη του κλάδου 38 στη δεκαετία του 1970-80.	394
11.3. Ναυπήγηση και επισκευή σκαφών.....	399
11.4. Κατασκευή σιδηροδρομικού και τροχιοδρομικού υλικού.....	419
11.5. Κατασκευή αυτοκινήτων.....	421
11.5.1. Κατασκευή φορτηγών αυτοκινήτων.....	434
11.5.2. Επισκευή αυτοκινήτων.....	458
11.5.3. Κατασκευή και επισκευή μοτοσικλετών και ποδηλάτων.....	458
11.6. Επισκευή αεροπλάνων.....	460
11.7. Κατασκευή μεταφορικών μέσων που δεν αναφέρονται αλλού.....	466
12. Κατασκευές.....	468
12.1. Το αντικείμενο του κλάδου.....	468
12.2. Οι φορείς του κλάδου.....	471
12.3. Το απασχολούμενο προσωπικό στις Κατασκευές.....	476
12.4. Η σημασία του τομέα των Κατασκευών στην Ελληνική Οικονομία.....	479
12.5. Οι διασυνδέσεις του τομέα των Κατασκευών με τους άλλους κλάδους της Οικονομίας.....	485
12.6. Μακροχρόνιοι οικονομικοί και κοινωνικοί παράγοντες.....	489
12.7. Οι συντελεστές παραγωγής του τομέα των Κατασκευών	491
12.8. Προβλήματα και αδυναμίες του τομέα των Κατασκευών	496
12.9. Το ποιοτικό πρόβλημα του τομέα.....	499

12.10.	Ο τομέας των Κατασκευών στις χώρες της ΕΟΚ.....	500
12.11.	Η δραστηριότητα των κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό.....	502
12.12.	Η οικονομική κατάσταση των τεχνικών εταιρειών μετά το 1980.....	505
12.13.	Οι προοπτικές του τομέα των Κατασκευών.....	508

ΜΕΡΟΣ 5

13.	Διαδικασία υπολογισμού της μήτρας επενδύσεων παγίου κεφαλαίου της Ελληνικής Οικονομίας για το έτος 1980	516
13.1.	Συνοπτική παρουσίαση της εξέλιξης του υπολογισμού των Εισροών-Εκροών.....	516
13.2.1.	Η μήτρα επενδύσεων και ο Πίνακας Εισροών-Εκροών	517
13.2.2.	Παρουσίαση των μητρών Επενδύσεων.....	518
13.3.	Γενικές παρατηρήσεις για τη μήτρα επενδύσεων της Ελληνικής Οικονομίας για το 1980.....	521
13.3.1.	Οι πηγές των βασικών στοιχείων.....	522
13.3.2.	Οι αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στα κύρια στοιχεία.....	523
13.4.1.	Τα πάγια στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου.....	523
13.4.2.	Η κατηγορία των λοιπών πάγιων στοιχείων.....	526
13.4.3.	Προβλήματα ταξινόμησης των "Λοιπών πάγιων στοιχείων".....	529
13.4.4.	Συμπεράσματα της ανάλυσης της κατηγορίας των "Λοιπών πάγιων στοιχείων".....	537
13.5.	Οι ΑΕΠΚ στην Μεταποίηση.....	539
13.6.	Ο υπολογισμός των 5 επιπλέον κλάδων για την Μεταποίηση.....	541
13.7.	Ο υπολογισμός της στήλης των συνολικών εκροών του Πίνακα.....	545
13.8.	Ο διαχωρισμός του μηχανολογικού και λοιπού εξο- πλισμού στους επιμέρους κλάδους.....	551
13.9.	Ο τρόπος κατασκευής των διαφόρων τομέων της μήτρας επενδύσεων για το 1980.....	552
13.10.	Η χρησιμοποίηση της επαναληπτικής μεθόδου.....	558
13.10.1.	Η μέθοδος RAS.....	558
13.10.2.	Η μέθοδος MODOP.....	563

13.11. Η κατασκευή του πίνακα με βάση τα τελικά στοιχεία του πίνακα Εισροών-Εκροών του 1980.....	566
13.12. Ο Υπολογισμός της τελικής Μήτρας Επενδύσεων για το έτος 1980	591
13.13. Ο υπολογισμός των εισαγωγών στη Μήτρα Επενδύσεων για το έτος 1970.....	616
13.14. Συμπεράσματα.....	624
<u>ΜΕΡΟΣ 6</u>	
14. Γενικά συμπεράσματα.....	641
<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1</u>	
15. Οι σημαντικότερες εταιρείες σε κάθε κλάδο.....	653
15.1. Κλάδος 35, Προϊόντα από μέταλλο.....	653
15.2. Κλάδος 36, Μηχανές.....	657
15.3. Κλάδος 37, Ηλεκτρικές μηχανές.....	658
15.4. Κλάδος 38, Μέσα μεταφοράς.....	661
15.5. Άλλες σημαντικές εταιρείες (ΑΕΓ κ.λπ.).....	663
<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2</u>	
16. Η αντιστοιχία μεταξύ της ταξινόμησης της ΕΣΥΕ για τα έτη 1970 και 1980.....	686
17. Πίνακες Εισαγωγών ΑΕΠΚ για τα έτη 1970 και 1980...	692
18.1. Μήτρες επενδύσεων 1970.....	773
18.2. Μήτρες επενδύσεων 1980.....	785
19. Σύνολο ΑΕΠΚ.....	809
20.1. Πρόγραμμα για την επαναληπτική μέθοδο.....	814
20.2. Μήτρες που χρησιμοποιεί το πρόγραμμα.....	820
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	826

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αντικείμενο της εργασίας αυτής είναι η εμπειρική διερεύνηση της δομής της βιομηχανίας στην Ελλάδα και η επίδραση που ασκεί η συγκεκριμένη αυτή δομή, σε βασικά στοιχεία της εγχώριας παραγωγικής διαδικασίας, καθώς και η μορφή αναπαραγωγής της στην πορεία της μεταπολεμικής εξέλιξης της Ελληνικής Οικονομίας.

Ο καθορισμός, κατ' αρχήν του περιεχομένου της έννοιας της δομής και ειδικότερα της βιομηχανικής δομής αποτελεί προϋπόθεση για την αρχική οροθέτηση του αναλυτικού πλαισίου που πρόκειται να ισχύσει στο ερευνητικό μας αντικείμενο.

Ετσι, στο 1^ο μέρος της εργασίας γίνεται προσπάθεια αφ' ενός να καθοριστούν τα στοιχεία τα οποία συγκροτούν τη βιομηχανική δομή και αφετέρου να εξακριβωθεί η σχέση που υπάρχει μεταξύ της διαδικασίας αναπαραγωγής και αντίστοιχης μεταβολής της βιομηχανικής δομής.

Κατά την εξέταση της αναπαραγωγής της βιομηχανικής δομής, το ενδιαφέρον της εργασίας επικεντρώνεται στις ποιοτικές κυρίως πλευρές αυτής της δομής και κυρίως στη διάθροση της παραγωγής του βιομηχανικού τομέα από την καθαρά λειτουργική του σκοπιά.

Συγκεκριμένα, εξετάζεται ο βαθμός ανάπτυξης όλων εκείνων των κλάδων, προϊόντων και διακλαδικών διασυνδέσεων που είναι απαραίτητα για την πορεία της εγχώριας παραγωγικής διαδικασίας και τη διαχρονική αναπαραγωγή της.

Η δομή της εγχώριας βιομηχανίας χωρίζεται με βάση τα γνωστά σχήματα αναπαραγωγής του Κ. Μαρξ στις δύο υποδιαίρεσεις, την Υποδιαίρεση δηλαδή I που αφορά την παραγωγή μέσων παραγωγής¹ και την Υποδιαίρεση II που αφορά την παραγωγή μέσων κατανάλωσης. Η Υποδιαίρεση I χωρίζεται επίσης σε ένα τμήμα που παράγει μέσα παραγωγής για την παραγωγή μέσων παραγωγής και ένα τμήμα που παράγει μέσα

1. Τα μέσα παραγωγής περιλαμβάνουν ως γνωστόν τα μέσα εργασίας και τα αντικείμενα εργασίας.

παραγωγής για την παραγωγή μέσων κατανάλωσης.

Καθοριστικό ρόλο, για την πραγματοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας, παίζει η παραγωγή μέσων παραγωγής με προορισμό την παραπέρα παραγωγή μέσων παραγωγής.² Γι' αυτό το ενδιαφέρον της εργασίας επικεντρώνεται στους κλάδους που παράγουν αυτά τα προϊόντα, τα μέσα δηλαδή παραγωγής για την παραγωγή μέσων παραγωγής και τις διακλαδικές τους διασυνδέσεις.

Όπως έχει ήδη διαπιστωθεί και από άλλες εργασίες,³ οι κλάδοι που παράγουν μέσα παραγωγής και ειδικότερα μέσα εργασίας, στην Ελλάδα, χαρακτηρίζονται από τεχνολογική καυστέρηση και αντικειμενική αδυναμία να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της διαδικασίας αναπαραγωγής της εγχώριας παραγωγικής διαδικασίας. Η αδυναμία αυτή που εδράζεται στην υπανάπτυξη και εξάρτηση των μονάδων παραγωγής μέσων εργασίας θεωρείται ότι αποτελεί και τον πυρήνα της διαρθρωτικής ανισορροπίας της Ελληνικής Οικονομίας.⁴

Η βασική επιδίωξη της εργασίας αυτής συνίσταται ως εκ τούτου στη διερεύνηση των κύριων ποιοτικών χαρακτηριστικών της δομής της βιομηχανίας και στην επίδραση που άκνησε σ' αυτή η υπανάπτυξη των κλάδων παραγωγής μέσων παραγωγής και ειδικότερα μέσων εργασίας στην Ελλάδα.

Επειδή τα ποιοτικά χαρακτηριστικά μιας βιομηχανικής δομής μπορεί να αναφέρονται σε μια σειρά γνώρισμα όπως συγκέντρωση, ειδίκευση, καθετοποίηση, διαφοροποίηση κ.ά., η διεξοδική ανάλυσή τους θα υπερέβαινε τα πλαίσια αυτής της εργασίας, που αναφέρεται κυρίως, στη διαδικασία αναπαραγωγής της εγχώριας βιομηχανικής δομής από παραγωγικοτεχνική άποψη.

Με τον όρο παραγωγικοτεχνική άποψη της αναπαραγωγής εννοείται η διερεύνηση των υλικών στοιχείων της εγχώριας

2. Εδώ γίνεται αναφορά στο παραγωγικό προτάξ γενικά και δεν λαμβάνονται υπ' όψη οι εισαγωγές μέσων παραγωγής.

3. D. Sakkas, Die Ursprünge des Strukturalen Ungleichgewicht, und seine Wirkung auf den Entwicklungsprozess Griechenlands Frankfurt am Main 1984

4. D. Sakkas, στο ίδιο.

παραγωγικής διαδικασίας, ιδιαίτερα του σταθερού (fix) κεφαλαίου όχι μόνο από την αξιακή αλλά και από την κατασκευαστική πλευρά. Ιδιαίτερα ενδιαφέρει ο τρόπος με τον οποίο το καταναλωμένο στην παραγωγή πάγιο κεφάλαιο και των δύο υποδιαίρέσεων αναπληρώνεται -διευρύνεται- στη φυσική του μορφή.

Από τις παραπάνω παρατηρήσεις προκύπτει ότι το κύριο ποιοτικό χαρακτηριστικό της δομής της ελληνικής βιομηχανίας που πρέπει να αναλυθεί είναι η αναλογικότητα της παραγωγής των κλάδων της, από την ύπαρξη της οποίας εξαρτάται η εξασφάλιση των υλικών όρων της απλής και διευρυμένης αναπαραγωγής.

Η αναπαραγωγή αυτή περιορίζεται στην προκείμενη περίπτωση μόνο στην αναπαραγωγή του παγίου κεφαλαίου.⁵ Έτσι το βασικό ερώτημα της εργασίας γίνεται πιο συγκεκριμένο και αναφέρεται στον τρόπο εξασφάλισης της αναπαραγωγής (απλής ή διευρυμένης) του παγίου κεφαλαίου όχι μόνο στους εγχώριους βιομηχανικούς κλάδους αλλά και σε όλους τους άλλους κλάδους της Οικονομίας.

Προκειμένου να απαντηθεί το βασικό αυτό ερώτημα της εργασίας πραγματοποιείται καταρχήν μια μεθοδολογική προσέγγιση του ζητήματος της αναπαραγωγής της βιομηχανικής δομής γενικά (και του παγίου κεφαλαίου ειδικότερα).

Στα πλαίσια αυτά ορίζονται οι έννοιες και τα γενικά εργαλεία εμπειρικής ανάλυσης που χρησιμοποιούνται στην εργασία.

Μετά τη στατιστική οροθέτηση της βιομηχανίας και των κλάδων που την απαρτίζουν επιχειρείται η επιλογή ορισμένων απ' αυτούς όπως οι κλάδοι "Προϊόντα από μέταλλο", "Μηχανές", "Ηλεκτρικές μηχανές", "Μεταφορικά μέσα και "Κατασκευές" οι οποίοι συγκροτούν έναν λειτουργικά αυτόνομο τομέα, που στα πλαίσια της παρούσας εργασίας μπορεί να χαρακτηριστεί τομέας

5. Οι κλάδοι που παράγουν μέσα παραγωγής και ειδικότερα μέσα εργασίας είναι αυτοί που σύμφωνα με την ορολογία των Εθνικών Λογαριασμών παράγουν τα προϊόντα παγίου κεφαλαίου.

παραγωγής αγαθών παγίου κεφαλαίου.⁶

Το γνωστό πρότυπο Εισροών-Έκροών επιλέγεται εν τω μεταξύ ως το βασικό μεθοδολογικό πλαίσιο εμπειρικής διερεύνησης και ανάλυσης της Ελληνικής Οικονομίας στη διάρκεια της μεταπολεμικής περιόδου.

Από το βασικό ερώτημα της εργασίας απορρέει η ανάγκη διερεύνησης των όρων αναπαραγωγής (απλής και διευρυμένης) της εγχώριας βιομηχανικής δομής - και ειδικότερα της αναπαραγωγής του παγίου κεφαλαίου των βιομηχανικών μονάδων - με δεδομένη την τεχνολογική υποανάπτυξη του αντίστοιχου εγχώριου τομέα παραγωγής αυτού του κεφαλαίου της ελληνικής βιομηχανίας.

Για να αναλυθεί κατά τρόπο διαχρονικά ολοκληρωμένο η αναπαραγωγή του παγίου κεφαλαίου θα έπρεπε να υπολογισθεί σε ετήσια βάση ο ρυθμός μεταβολής και κυρίως η προέλευση του καθαρού παγίου κεφαλαίου σε κάθε υποδιαίρεση και σε κάθε επιμέρους κλάδο. Για το σκοπό αυτό θα ήταν προφανώς απαραίτητο να υπολογιστούν οι αντίστοιχες ακαθάριστες επενδύσεις καθώς και οι ετήσιες αποσβέσεις παγίου κεφαλαίου των επιμέρους κλάδων για κάθε εξεταζόμενη περίοδο.

Λόγω έλλειψης των αναγκαίων γι' αυτό στοιχείων, η εργασία περιορίζεται σε μία συγκριτική εξέταση δύο χρονικών περιόδων (έτος 1970 και έτος 1980). Με τη συγκριτική αυτή εξέταση της δομής των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου σε αυτές τις δύο χρονικές περιόδους επιδιώκεται να εξακριβωθούν εμπειρικά οι διαρθρωτικές μεταβολές που έχουν προκύψει⁷ διαχρονικά, στο διάστημα δηλαδή της εξεταζόμενης δεκαετίας.

Ως πιο κατάλληλο μεθοδολογικό εργαλείο ανάλυσης των Ακαθάριστων Επενδύσεων Παγίου Κεφαλαίου χρησιμοποιείται η

6. Η "Μεταλλουργία" δεν συμπεριλαμβάνεται στον τομέα αυτό, επειδή η παραγωγή της χρησιμοποιείται κυρίως ως ενδιάμεσο προϊόν.

7. Η εργασία αυτή μπορεί να συμπληρωθεί αργότερα με τον ετήσιο υπολογισμό του καθαρού παγίου κεφαλαίου, των ακαθάριστων επενδύσεων και των αποσβέσεων και έτσι να υποσχεί μια διαχρονικά συνεχή καταγραφή των μεταβολών του παγίου κεφαλαίου η οποία θα επέτρεπε την πραγματοποίηση μιας δυναμικής εμπειρικής ανάλυσης της επενδυτικής δραστηριότητας.

μήτρα Επενδύσεων της Ελληνικής Οικονομίας. Δεδομένου ότι μία από τις βασικές επιδιώξεις της εργασίας είναι η εξακρίβωση της προέλευσης των στοιχείων του παγίου κεφαλαίου που περιλαμβάνονται στη Μήτρα Επενδύσεων, επιχειρείται ο διαχωρισμός σε αγαθά εγχώριας κατασκευής και εισαγόμενα. Στη μήτρα επενδύσεων εμφανίζονται κατά συνέπεια οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου που πραγματοποίησε κάθε κλάδος της Ελληνικής Οικονομίας στα δύο υπό εξέταση έτη για την απλή ή διευρυμένη αναπαραγωγή του, ταξινομημένες κατά επενδυτικό προϊόν και πηγή προέλευσης του.

Από την εμπειρική διερεύνηση του ύψους και της σύνθεσης της εγχώριας παραγωγής αγαθών παγίου κεφαλαίου, που πραγματοποιείται στο 2^ο μέρος, διαπιστώνεται ότι οι ετήσιες ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου εγχώριας προέλευσης, δεν καλύπτουν ούτε από την πλευρά της απόλυτης αξίας τους τις αποσβέσεις του παγίου κεφαλαίου για το σύνολο της Οικονομίας. Αυτό σημαίνει ότι ακόμη και η απλή αναπαραγωγή της εγχώριας παραγωγικής διαδικασίας είναι, με βάση τις δυνατότητες παραγωγής του εγχώριου τομέα παραγωγής αγαθών παγίου κεφαλαίου, αδύνατη.

Απαραίτητη κατά συνέπεια προϋπόθεση για την εξασφάλιση και αυτής ακόμα της μορφής αναπαραγωγής είναι η δυνατότητα εισαγωγής επενδυτικών αγαθών από το εξωτερικό.^θ

θ. Μόνο ο εγχώριος τομέας Κατασκευών, που δεν υπόκειται, παρά μόνο περιστασιακά σε εξωτερικό ανταγωνισμό καλύπτει με την παραγωγή του τις αποσβέσεις σε κατασκευές και κτίρια για το σύνολο της οικονομίας και μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες επέκτασης όλων των κλάδων της εθνικής παραγωγής.

Μια σύντομη διαθεωρητική ανάλυση γίνεται στο ίδιο κεφάλαιο και για τη βιομηχανία της Δ. Γερμανίας. Και σ' αυτή την περίπτωση πραγματοποιήθηκε επίσης εμπειρικά ο χωρισμός στις δύο γνωστές υποδιαίρεσεις καθώς και ο καθορισμός του αντίστοιχου τομέα παραγωγής αγαθών παγίου κεφαλαίου.

Τα αποτελέσματα αυτής της ανάλυσης συγκρίνονται με τα αντίστοιχα αποτελέσματα της ανάλυσης για τη δομή της βιομηχανίας στην Ελλάδα. Από τη σύγκριση αυτή προκύπτει, όπως αναμένονταν εξάλλου μια σειρά από ουσιώδεις διαφορές μεταξύ των δύο δομών. Ακολουθώς εντοπίζονται οι κυριότερες από αυτές τις διαφορές (ή αποκλίσεις), με βάση πάντα την τεχνολογική καθυστέρηση του εγχώριου τομέα παραγωγής παγίου κεφαλαίου.

Η επιλογή της σύγκρισης με τη βιομηχανική δομή της Δ. Γερμανίας έγινε επειδή η Δ. Γερμανία είναι ανεπτυγμένη βιομηχανικά χώρα, χωρίς σημαντικές διαθεωρητικές ανισορροπίες, στην οποία επικρατεί το στοιχείο της αναλογικότητας στην ανάπτυξη των επιμέρους βιομηχανικών κλάδων.

Είναι εξάλλου σκόπιμο να τονιστεί ότι αυτή η σύγκριση είναι ενδεικτική, και έχει ως επιδίωξη να φωτίσει απλώς ορισμένες πλευρές της δομής της βιομηχανίας και δεν αποβλέπει να στηρίξει την άποψη ότι η δομή της βιομηχανίας στην Δ. Γερμανία είναι πρότυπο "κανονικής" και μεταβιβάσιμης στη χώρα μας βιομηχανικής δομής.

Στην περίπτωση της Γερμανικής βιομηχανίας διαπιστώνεται ότι η παραγωγή αγαθών παγίου κεφαλαίου ξεπερνά κατά πολύ τις συνολικές κλαδικές αποσβέσεις της Γερμανικής Οικονομίας. Αυτό σημαίνει ότι η εγχώρια παραγωγή του τομέα παγίου κεφαλαίου όχι μόνο εξασφαλίζει την απλή αναπαραγωγή του όλου παραγωγικού συστήματος, αλλά προσφέρει τις προϋποθέσεις για μεγάλης έκτασης διευρυμένη αναπαραγωγή.⁹

Στο 3^ο μέρος της εργασίας που αφιερώνεται στη συστηματική διερεύνηση του βασικού μας προβλήματος,

9. Η δύναμη αυτή του τομέα παγίου κεφαλαίου φαίνεται και από το μεγάλο ύψος των εξαγωγών, και από το γεγονός του χαμηλού ύψους των εισαγωγών αγαθών παγίου κεφαλαίου.

επιχειρείται αρχικά ο προσδιορισμός της έννοιας των Ακαθάριστων Επενδύσεων Παγίου Κεφαλαίου, σύμφωνα με τη μεθοδολογία των Εθνικών Λογαριασμών.

Παράλληλα παρατίθενται και συνεκτιμούνται οι αντίστοιχοι μέθοδοι και τα στατιστικά προβλήματα που προέρχονται από τους πίνακες Εισροών-Εκροών, πάλι όπως ήδη αναφέρθηκε χρησιμοποιούνται από την εργασία, ως βασικό πλαίσιο της επιχειρούμενης εμπειρικής ανάλυσης. Συγκεκριμένη αναφορά γίνεται ειδικά στον τρόπο υπολογισμού των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου όπως αυτός πραγματοποιείται στον πρωτογενή πίνακα Εισροών-Εκροών του 1980.

Σχετική αναφορά πραγματοποιείται επίσης και στη μεθοδολογία που εφαρμόζει η ΕΟΚ, επειδή ο πίνακας Εισροών-Εκροών του 1980 έχει κατασκευασθεί με βάση τη μεθοδολογία αυτή.

Η πιο πάνω μεθοδολογική προσέγγιση των προβλημάτων που αφορούν τις ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου και τους τρόπους που υπολογίζονται, από τις διάφορες επίσημες πηγές συλλογής και τεκμηρίωσης στατιστικών στοιχείων, είναι απαραίτητη επειδή οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου είναι αυτές ακριβώς που ενδιαφέρουν άμεσα την παρούσα εργασία. Το ενδιαφέρον αυτό είναι πρόδηλο εξαιτίας του κύριου ρόλου των επενδύσεων στην επιλογή των κλάδων που συγκροτούν τελικά τον τομέα παραγωγής του παγίου κεφαλαίου.

Το 4^ο μέρος της εργασίας περιλαμβάνει την διεξοδική εμπειρική ανάλυση των κλάδων που αποτελούν τον βασικό για την όλη προβληματική της εργασίας τομέα παραγωγής παγίου κεφαλαίου με επιδιωκόμενους στόχους:

α) Να παρουσιάσει την εξέλιξη του κάθε κλάδου στο διάστημα μεταξύ 1970-1980, καθώς και μετά το 1980,¹⁰ έτσι ώστε να προσδιοριστεί κατά το δυνατό η σύγχρονη θέση του στη διάρθρωση της εγχώριας βιομηχανίας.

10. Αν και το επίκεντρο της παρούσης εργασίας είναι η περίοδος 1970-1980, παρουσιάζονται στοιχεία για τους κλάδους και μετά το 1980, ώστε τα στοιχεία να είναι σχετικά πρόσφατα.

β) Να παρουσιαστεί η παραγωγική δυνατότητα του κλάδου και η σύνθεση των προϊόντων που κατασκευάζει.

γ) Να εντοπιστούν ορισμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά του κλάδου. Γι' αυτό διερευνάται ο τρόπος παραγωγής των επιμέρους κλάδων και το ποσοστό συμμετοχής της εγχώριας παραγωγής στο παραγόμενο τελικό προϊόν. Εξετάζεται επίσης το ύψος και το είδος των εισαγωγών που είναι απαραίτητες για την κατασκευή του τελικού προϊόντος και γίνεται ιδιαίτερη αναφορά για τις περιπτώσεις στις οποίες η εγχώρια παραγωγή περιορίζεται μόνο στη συναρμολόγηση εισαγόμενων τελικών προϊόντων.

δ) Να προσδιοριστούν τα αγαθά παγίου κεφαλαίου που κατασκευάζει ο συγκεκριμένος κλάδος και να εξακριβωθούν οι εγχώριοι κλάδοι για τους οποίους προορίζονται αυτά τα αγαθά.

Στο ίδιο μέρος εξετάζονται και οι εισαγωγές των προϊόντων που ανήκουν από άποψη παραγωγής στον υπό εξέταση κλάδο και εξακριβώνεται για ποιους κλάδους της εγχώριας παραγωγής προορίζονται αυτά τα εισαγόμενα προϊόντα.

Η προηγούμενη ανάλυση αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την κατασκευή της μήτρας Επενδύσεων, για το έτος 1980, και για την ταξινόμηση των αγαθών παγίου κεφαλαίου που περιέχονται στη μήτρα επενδύσεων σε εγχωρίως παραγόμενα και εισαγόμενα επενδυτικά αγαθά.

ε) Να διερευνηθούν διεξοδικότερα και να αναλυθούν σε μεγαλύτερη έκταση ορισμένοι υποκλάδοι για τη μεγάλη τους προσφορά στην εγχώρια παραγωγή αγαθών παγίου κεφαλαίου ή για άλλους σημαντικούς για την εργασία λόγους.

■ Έτσι στην ανάλυση του κλάδου 35, "Κατασκευές τελικών προϊόντων από μέταλλο" γίνεται μια πιο εμπεριστατωμένη ανάλυση των "Προϊόντων από αλουμίνιο"¹¹, δεδομένου ότι τα προϊόντα αυτά κατέχουν μεγάλο βάρος στην εγχώρια παραγωγή.

■ Στην ανάλυση του κλάδου 36, "Μηχανές και συσκευές", γίνεται λεπτομερέστερη ανάλυση, καθώς και στον υποκλάδο

11. Παρά το γεγονός ότι μια σειρά από τα προϊόντα αυτά δεν ταξινομούνται στον κλάδο 35.

"Γεωργικές μηχανές", επειδή ο υποκλάδος αυτός έχει μεγάλη προσφορά στην εγχώρια παραγωγή αγαθών παγίου κεφαλαίου.

■ Ακολουθεί η ανάλυση του κλάδου 37, "Ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές". Σ' αυτόν τον κλάδο αποδίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην διερεύνηση του "Ηλεκτρολογικού υλικού εσωτερικών εγκαταστάσεων", του υποκλάδου των "Ηλεκτρονικών", των "Εγχρώμων τηλεοπτικών συσκευών" και των "Ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσης".

■ Στην ανάλυση του κλάδου 38, "Κατασκευή μεταφορικών μέσων", το ενδιαφέρον επικεντρώνεται ιδιαίτερα στη "Ναυπήγηση και επισκευή σκαφών" καθώς και στην "Κατασκευή φορτηγών αυτοκινήτων".

z) Στον τομέα των "Κατασκευών", λόγω της ιδιαίτερης βαρύτητας αυτού του τομέα στην εγχώρια παραγωγή αγαθών παγίου κεφαλαίου, καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια για τον ακριβή προσδιορισμό των φορέων αυτού του τομέα, καθώς και τον υπολογισμό του επενδυμένου σ' αυτόν παγίου κεφαλαίου και της διάρθρωσης του απασχολούμενου εργατοτεχνικού προσωπικού.

Το σχετικό κεφάλαιο κλείνει με μια συνοπτική εξέταση της εξέλιξης των εγχώριων τεχνικών εταιριών.

Το 5^ο μέρος της εργασίας αναφέρεται στη μέθοδο που ακολουθήθηκε για τον υπολογισμό της μήτρας Επενδύσεων παγίου κεφαλαίου της Ελληνικής Οικονομίας για το έτος 1980.

Η μήτρα αυτή στη μορφή που έχει υπολογισθεί αποτελεί την κύρια συμβολή της εργασίας στη δημιουργία καλύτερων προϋποθέσεων εμπειρικής διερεύνησης των αναπτυξιακών δυνατοτήτων ^{αγρών} ~~και~~ ^{των} ~~περιορισμών~~ της Ελληνικής Οικονομίας γενικά και της μεταποιητικής βιομηχανίας ειδικότερα.

Τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή της μήτρας του έτους 1980 προέκυψαν από πρωτογενή έρευνα, καθώς και από διάφορες άλλες πηγές. Από τα υπάρχοντα και δημοσιευμένα ήδη στοιχεία λήφθηκαν υπόψη:

- a) Τα στοιχεία της μήτρας επενδύσεων του έτους 1970 που αποτελεί τη μόνη μέχρι σήμερα δημοσιευμένη μήτρα Επενδύσεων της ελληνικής οικονομίας.

β) Τα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών που αναφέρονται στις Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου όλων των τομέων της ελληνικής οικονομίας. Στη νέα μήτρα (έτους 1980) που κατασκευάστηκε, τα στοιχεία αυτά χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό και την τελική διαμόρφωση του διανύσματος γραμμής με τα αεροίσματα των εισροών κάθε τομέα.

γ) Η στήλη των Ακαθάριστων Επενδύσεων Παγίου Κεφαλαίου στην τελική ζήτηση του πίνακα Εισροών-Εκροών του έτους 1980, που χρησιμοποιήθηκε κατ' ανάλογο τρόπο στη νέα μήτρα για τον υπολογισμό της αντίστοιχης στήλης με τα αεροίσματα των εκροών κάθε τομέα.

Μετά την διαμόρφωση της γραμμής και στήλης με τα παραπάνω αεροίσματα το κύριο πρόβλημα που ουσιαστικά παρέμενε προς επίλυση ήταν ο υπολογισμός των ενδιάμεσων εισροών και εκροών της μήτρας Επενδύσεων, του έτους 1980.

Για τον υπολογισμό αυτό χρησιμοποιήθηκε βασικά η επαναληπτική μέθοδος.¹²

Όπως αναφέρθηκε ήδη, για την κατασκευή της νέας μήτρας Επενδύσεων χρησιμοποιήθηκαν σε μεγάλο ποσοστό και πρωτογενή στοιχεία. Τα αποτελέσματα εξάλλου της επαναληπτικής μεθόδου συγκρίθηκαν με μια σειρά επίσημων στατιστικών στοιχείων (όπως οι εισαγωγές αγαθών παγίου κεφαλαίου από το Εξωτερικό Εμπόριο της ΕΣΥΕ, η εγχώρια παραγωγή αντίστοιχων αγαθών από τους Εθνικούς Λογαριασμούς, κ.ά.), τα οποία χρησιμοποιήθηκαν ως κριτήρια ελέγχου των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων για την τελική διαμόρφωση της μήτρας του 1980.

Προκειμένου να επιλυθούν μια σειρά από προβλήματα που προέκυπταν είτε από τη μη ικανοποιητική για τους σκοπούς της εργασίας μορφή ορισμένων επίσημων στοιχείων ή την ύπαρξη των ίδιων στοιχείων από διαφορετικές όμως πηγές, επιλέχτηκε κατά περίπτωση ο τρόπος υπολογισμού που θεωρήθηκε ότι τα αποτελέσματα του απομακρύνονται λιγότερο από τα επίσημα

12. Η μέθοδος αυτή αποτελεί ένα μέρος της RAS και της MODOP, μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την διαχρονική εκτίμηση στοιχείων των πινάκων Εισροών-Εκροών.

στοιχεία της ΕΣΥΕ και των Εθνικών Λογαριασμών.

Μια ξεχωριστή και από άποψη αναπτυξιακής οικονομικής πολιτικής ειδική διάσταση της νέας μήτρας Επενδύσεων του 1980 που υπολογίζεται στην παρούσα εργασία αποτελεί η διάσπαση της αξίας των στοιχείων της σε εγχώρια κατασκευής και εισαγόμενα. Για λόγους διαχρονικής σύγκρισης των στοιχείων επεκτείνεται η διάσπαση αυτή και στην ήδη δημοσιευμένη μήτρα Επενδύσεων του 1970, στην οποία ως γνωστό δεν είχε επιχειρηθεί παρόμοια διάσπαση.

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν σ' αυτό το μέρος από τη συγκριτική ανάλυση των στοιχείων των δυο μητρών επενδύσεων (1970 και 1980), αναφέρονται στη δομή των επενδυμένων ήδη στοιχείων παγίου κεφαλαίου (εισαγομένων και εγχωρίου κατασκευής) και την επελευσά μεταβολή αυτής της δομής στην υπό εξέταση περίοδο 1970-1980.

Στο 6^ο μέρος παρουσιάζονται τα γενικά συμπεράσματα της εργασίας.

Για τη δημιουργία μιας κατά το δυνατόν πιο εμπεριστατωμένης εικόνας της επικρατούσας κατάστασης στον εγχώριο τομέα παραγωγής επενδυτικών αγαθών επιχειρείται στο 1^ο Παράρτημα της εργασίας μια αναλυτική παρουσίαση των σημαντικότερων μονάδων παραγωγής του τομέα.

Στο 2^ο Παράρτημα, τέλος, της εργασίας παρατίθενται οι εισαγωγές επενδυτικών αγαθών που συγκροτούν το εισαγόμενο μέρος της αξίας των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου, της Ελληνικής Οικονομίας, ταξινομημένες κατά τομείς, για τα έτη 1970, 1980 (Τα στοιχεία περιλαμβάνουν τη Δασμολογική κλάση, το είδος, την αξία Cif, τους δασμούς και φόρους και τη συνολική αξία).

ΜΕΡΟΣ 1

Εννοιολογικά και αναλυτικά προβλήματα της βιομηχανικής δομής Εισαγωγή

Το πρώτο κεφάλαιο περιλαμβάνει μία μεθοδολογική προσέγγιση στην έννοια της δομής, με βάση την έννοια της δομής στη στατιστική, στην οικονομετρία και τη θεωρία των συστημάτων. Επίσης, γίνεται ένας πρώτος μεθοδολογικός διαχωρισμός του οικονομικού συστήματος από το γενικότερο κοινωνικό σύστημα και προσδιορισμός της οικονομικής κλαδικής δομής μέσα στο οικονομικό σύστημα.¹ Ακολούθως, εξετάζεται η χρησιμοποίηση του πίνακα Εισροών-Εκροών για τον προσδιορισμό της βιομηχανικής δομής και την ανάλυσή της.

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται προσπάθεια να προσδιοριστούν τα στοιχεία από τα οποία αποτελείται η βιομηχανική δομή και η αναπαραγωγή της, με βάση τη θεωρία των επιπέδων παραγωγής και των σχημάτων αναπαραγωγής. Επίσης χρησιμοποιείται το Tableau economique του Quesnay σαν πρώτο δομικό μοντέλο παραγωγής, στο οποίο η δομή της παραγωγής αποτελεί και τη βάση της κοινωνικής ταξικής δομής. Για την εξέταση της ανάπτυξης της βιομηχανικής δομής χρησιμοποιείται το υπόδειγμα της διευρυμένης αναπαραγωγής (βάσει των "σχημάτων αναπαραγωγής" του K. Marx).

Επειδή η παραπάνω θεωρητική προσέγγιση παρουσιάζει προβλήματα στην πρακτική εφαρμογή, εξετάζονται και οι μέθοδοι της στατιστικής για τον προσδιορισμό των στοιχείων που αποτελούν τη δομή (κύρια του τομέα και του κλάδου).

Το τρίτο κεφάλαιο αναφέρεται στις διασυνδέσεις μεταξύ των στοιχείων της βιομηχανικής δομής, στις κλαδικές (τομεακές) διασυνδέσεις.

Από το πλήθος των απόψεων για τη δομική αλλαγή, στο τέταρτο κεφάλαιο, επιλέγεται η παρουσίαση μόνο ορισμένων επιμέρους απόψεων που αφορούν κύρια τη βιομηχανική δομή: η υπόθεση των τριών τομέων, η θεωρία της "κανονικής δομής", η θεωρία των σταδίων εκβιομηχάνισης και οι θεωρίες της

1. Το πρώτο μέρος της εργασίας βασίζεται σε πολλά σημεία, όσον αφορά μεθοδολογικά και θεωρητικά προβλήματα, στην παρουσίαση του G.Finking, "Grundlagen der sektoralen Wirtschaftspolitik". Köln 1978

κυκλικής διακύμανσης.

Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται μία πρώτη προσπάθεια να προσδιορισθεί το βασικό ερώτημα της εργασίας, οι έννοιες και τα μεθοδολογικά εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν και τα συγκεκριμένα βήματα που θα ακολουθήσει η εμπειρική ανάλυση.

Επίσης προσδιορίζονται τα κυριότερα προβλήματα της εμπειρικής ανάλυσης που έχουν έως τώρα εντοπισθεί.

1. Η έννοια της δομής στην οικονομία

Σε αυτό το μέρος γίνεται μία πρώτη προσέγγιση της έννοιας της δομής ώστε να υπάρχει μία μεθοδολογική βάση για τον καθορισμό της οικονομικής δομής και ειδικότερα της βιομηχανικής δομής.

Από το πλήθος των ορισμών της οικονομικής δομής και της αλλαγής της, που απαντώνται στη νεότερη βιβλιογραφία,² κυριαρχούν εκείνοι που χρησιμοποιούνται από τη στατιστική, την οικονομετρία και την θεωρία των συστημάτων.³

Πιο κάτω γίνεται προσπάθεια να εξετασθούν και να συγκεκριμενοποιηθούν οι τρεις αυτές χρήσεις της έννοιας.

1.1. Η έννοια της δομής στη στατιστική

Η έννοια της δομής στη στατιστική αναφέρεται στη σχέση που διέπει τα μέρη ενός όλου, δηλαδή η σχέση των μερών μεταξύ τους και προς το όλο: η εσωτερική τους διάρθρωση και η καθόλου ενότητά τους.

Η σχέση των μερών ενός όλου προσδιορίζεται:

1. Με το να τεθούν διαφορετικά μέρη σε σχέση μεταξύ τους

π.χ. αριθμητικές σχέσεις $\beta = \frac{A}{B}$, αυτές αποτελούν δομικές σχέσεις.

2. H.Enke, H.Gschwendtner, M.Koerber-Weik, H.Lindner, Struktur, Konjunktur und Wirtschaftswachstum, Tuebingen, 1984.

3. Στα πλαίσια των θεωριών των σταδίων και φάσεων ανάπτυξης μπορεί να συμπεριληφθεί και η ιστορική έννοια της δομής.

2. Τα μέρη να τεθούν σε σχέση με το σύνολο π.χ. όταν

$A = \sum_i A_i$ τότε $\alpha = \frac{A_i}{A}$, αυτές αποτελούν δομικά ποσοστά.

Η συνάεροιση τέτοιου είδους δομικών σχέσεων και ποσοστών μπορεί να μας δώσει μία στατιστική δομή.

Σε αυτή την περίπτωση δομική μεταβολή θα σήμαινε μετατοπίσεις στην άρθρωση ή στις σχέσεις των μερών. Αυτές μπορούν να έχουν π.χ. την μορφή διαφορών

$$\beta = at_1 - at_2 \text{ ή σχέσεων } m = \frac{at_1}{at_2}$$

Κάθε μετατόπιση στις σχέσεις μερών δεν θεωρείται κατά κανόνα δομική μεταβολή ούτε υπάρχει ενιαία άποψη για το ποια μετατόπιση είναι δομική μεταβολή (π.χ. αν αποτελεί μακρο-πρόθεσμο φαινόμενο ή προκύπτει μία μόνο φορά ή εμφανίζεται συνέχεια).

Κύρια προϋπόθεση για τη στατιστική έννοια της δομής είναι ότι το εξεταζόμενο αντικείμενο πρέπει να αποτελεί μια ολότητα.

Παράλληλα με τις σχέσεις που προκύπτουν μεταξύ των παραπάνω ορισμών (π.χ. η παραγωγική δομή της βιομηχανίας εξαρτάται από τη δομή της απασχόλησης μέσω της παραγωγικότητας της εργασίας) υπάρχουν και απόψεις που βασίζονται στο οικονομικό εισοδηματικό κύκλωμα (π.χ. εισοδηματική κατανομή) ή στον πίνακα Εισροών-Εκροών (π.χ. για τις ροές των προϊόντων).

Ετσι, έχουμε διαφορετικές οπτικές γωνίες με βάση τις οποίες θα μπορούσε να εξετασθεί το περιεχόμενο της βιομηχανικής δομής π.χ. από την πλευρά της αγοράς, του εισοδήματος, των προϊόντων κ.ά.

Η επιλογή μιας από αυτές εξαρτάται από τις ειδικότερες απαιτήσεις του προβλήματος που εξετάζεται κάθε φορά.

Ανακεφαλαιώνοντας μπορούμε να πούμε ότι η στατιστική έννοια της οικονομικής δομής χαρακτηρίζεται από την αναφορά της σε ποσοτικά προσδιορισμένες πλευρές της δομής και αφήνει σχετικά ανοικτή τη συγκεκριμένοποίηση του περιεχομένου. Αυτός ο ποσοτικός προσδιορισμός έχει μεγάλη σημασία για την

εμπειρική έρευνα της δομής, όμως δεν αρκεί για την περιγραφή και ερμηνεία της δομής και είναι αναγκαίο ένα θεωρητικό υπόβαθρο.

1.2. Η έννοια της δομής στην οικονομετρία

Ιδιαίτερο ρόλο για την εξήγηση και πρόγνωση στην οικονομία έχουν οι μαθηματικά διατυπωμένες υποθέσεις, τα οικονομικά μοντέλα.

Τα μοντέλα μπορούν να απεικονίσουν μόνο ένα μέρος της πραγματικότητας και γι' αυτό ορίζουν αφενός έναν "εσωτερικό κόσμο" τον οποίο πρέπει να εξηγήσουν και αφετέρου έναν "εξωτερικό κόσμο" που αποτελεί ένα είδος πλαισίου για τον "εσωτερικό κόσμο" του μοντέλου.

Οι μεταβλητές του "εσωτερικού κόσμου", που εξηγούνται από το μοντέλο, λέγονται ενδογενείς μεταβλητές και αυτές που θεωρούνται δεδομένες του εξωτερικού κόσμου λέγονται εξωγενείς.

Παράλληλα με αυτές τις μεταβλητές υπάρχουν και αμετάβλητα χαρακτηριστικά, όπως οι λειτουργικές μορφές⁴ των σχέσεων και οι παράμετροι ή συντελεστές των συναρτήσεων, που αποτελούν μέρη της δομής ενός οικονομικού μοντέλου.

Αλλά βασικά στοιχεία των μοντέλων αποτελούν οι σχέσεις που προκύπτουν μεταξύ ορισμών (εξισώσεις ορισμών), στις οποίες συγκαταλέγονται οι ταυτότητες και οι συνθήκες ισορροπίας.

Οι μεταβλητές του "εξωτερικού κόσμου" χωρίζονται σε αυτές που παρουσιάζονται άμεσα στις εξισώσεις του μοντέλου και σε εκείνες που δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν από το ίδιο το μοντέλο, όπως οι κοινωνικές μεταβλητές (π.χ. κοινωνική τάξη), και που παρουσιάζονται έμμεσα στις εξισώσεις του μοντέλου. Αυτές οι μεταβλητές χαρακτηρίζονται ως "συντελεστές που προσδιορίζουν τη δομή" ενός οικονομικού

4. Οι σχέσεις μπορεί να είναι φυσικές, τεχνικές, θεσμικές και σχέσεις συμπεριφοράς.

μοντέλου.

Με τη μεταβολή αυτού του πλέγματος των δεδομένων ενδέχεται από τη μεριά της οικονομετρίας να παρουσιαστεί "σπάσιμο της δομής"⁵, οπότε ισχύουν στην οικονομία "νέοι νόμοι".

Η στατιστική και η οικονομετρική αντίληψη δεν είναι ανταγωνιστικές αλλά μάλλον αλληλοσυμπληρώνονται, αφενός επειδή στις εξισώσεις του οικονομετρικού μοντέλου εκφράζεται η στατιστική δομή του μοντέλου, "η δομική του συγκρότηση", αφετέρου επειδή η εξέλιξη της στατιστικής δομής μπορεί να εξηγηθεί από την σύνδεση των ενδογενών μεταβλητών στη δομή του μοντέλου.

1.3. Η έννοια της δομής στη θεωρία των συστημάτων

Τα συστήματα συγκροτούνται ως ολοκληρωμένες κατασκευές, μέσω στοιχείων με ορισμένες ιδιότητες και σχέσεις. Ιδιαίτερη σημασία έχουν εκείνα τα συστήματα που έχουν σχέση με το περιβάλλον τους (ανοικτά) και επιδιώκουν ένα συγκεκριμένο στόχο (κυβερνητικά).

Τα συστήματα μπορούν να εξετασθούν τόσο από την πλευρά της τυπικής τους κατασκευής, της δομής τους, όσο και από τα προτσές που πραγματοποιούνται στο εσωτερικό τους (τη λειτουργία τους, τη συμπεριφορά τους).

Η δομή του συστήματος είναι μία άθροιση σχέσεων των στοιχείων που την αποτελούν, οι ιδιότητές τους, τα χαρακτηριστικά τους και το είδος της σύνδεσης μεταξύ αυτών των στοιχείων.

Εάν αυτός ο ορισμός της δομής μεταφερθεί στην οικονομία, τότε μπορούν να θεωρηθούν ως στοιχεία του συστήματος τα οικονομικά υποκείμενα ή οι ομάδες υποκειμένων. Οι δε διασυνδέσεις μεταξύ των στοιχείων πραγματοποιούνται από τις σχέσεις παραγωγής και ανταλλαγής.

5. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι ο δομικός χώρος πρέπει να έχει μία σχετική σταθερότητα, ενώ άλλοι υποστηρίζουν ότι στις αναπτυγμένες οικονομίες γίνονται συνεχείς δομικές αλλαγές, χωρίς σπάσιμο της δομής.

Ως συμπεριφορά του συστήματος κατανοείται το προτσές που προκύπτει από την αλληλοεπίδραση μεταξύ συστήματος και περιβάλλοντος και τους νόμους λειτουργίας μέσα στο σύστημα, ανάμεσα στα συνδεδεμένα μεταξύ τους στοιχεία.

Ο διαχωρισμός της δομής των συστημάτων από τη λειτουργία τους γίνεται για να μπορεί να διαπιστωθεί η στατική και η δυναμική πλευρά της ανάλυσης.⁶ Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η θεωρία των συστημάτων, όπως και η οικονομετρία, υπογραμμίζει κύρια τη λειτουργική ερμηνεία των συστημάτων. Η δομική εξέταση περιορίζεται μέχρι τώρα στην περιγραφή των συστημάτων μέσω μοντέλων.

1.4. Η οικονομική δομή

Ενώ η παραπάνω παρουσίαση αποτελεί μία πρώτη προσέγγιση της έννοιας της δομής⁷ γενικά, τώρα θα γίνει μία προσπάθεια προσδιορισμού της έννοιας οικονομική δομή, με βάση ένα παράδειγμα που αναφέρει ο Finking.⁸

Ο τρόπος προσδιορισμού της οικονομικής δομής που αναφέρεται στο παράδειγμα δεν είναι πλήρως αποδεκτός, αλλά χρησιμοποιείται εδώ περισσότερο ως μία απεικόνιση ενός τέτοιου προσδιορισμού.

Αυτός θεωρεί ότι γενικά με την έννοια δομή εννοείται η εσωτερική κατασκευή μιας σύνθετης μονάδας που αποτελείται από συνδεδεμένα μεταξύ τους και με τη σύνθετη μονάδα στοιχεία.

Η δομημένη μονάδα που εξετάζεται είναι η οικονομική δομή (και κύρια η κλαδική οικονομική δομή) η οποία θεωρείται ότι έχει διαμορφωθεί ως αποτέλεσμα του οικονομικού προτσές.

Αυτά τα αποτελέσματα - η οικονομική δομή - προκύπτουν από τους συντελεστές που προσδιορίζουν τη δομή. Αυτοί είναι

6. Εάν θέλει κανείς να διαπιστώσει την αλληλοεπίδραση της δομής και της λειτουργίας των συστημάτων τότε είναι αναγκαία η χρήση δυναμικών μοντέλων.

7. Αν και έγιναν ήδη αναφορές στην έννοια της οικονομικής δομής, αλλά όχι ολοκληρωμένα.

8. B.Finking, στο ίδιο, σελ. 6.

κυρίως: Ο πληθυσμός, ο χώρος⁹ το "οικονομικό πνεύμα", η επιστήμη και η τεχνική και το κράτος.¹⁰

Άλλες ταξινομήσεις περιλαμβάνουν και άλλους συντελεστές που προσδιορίζουν τη δομή όπως το οικονομικό καθεστώς, η μορφή της οικονομικής οργάνωσης, η κατανομή ιδιοκτησίας και εξουσίας, η κοινωνική τάξη, η έννομη τάξη, το επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης.

Έτσι, στους συντελεστές που προσδιορίζουν την οικονομική δομή δεν περιλαμβάνονται μόνο οικονομικοί συντελεστές αλλά και κοινωνικοί, τεχνικοί κ.ά. Το κύριο πρόβλημα με όλους αυτούς τους συντελεστές δεν είναι η αδυναμία τους να θεωρηθούν ως προσδιοριστικοί της οικονομικής δομής, αλλά περισσότερο η δυσκολία προσδιορισμού των καθαρά οικονομικών τους επιδράσεων.

Χωρίς να επιχειρείται έτσι να λυθεί το πρόβλημα της οριοθέτησης του οικονομικού συστήματος ως προς τα άλλα κοινωνικά μερικά συστήματα, θα πρέπει, παρ' όλα αυτά, ο κατάλογος των συντελεστών που προσδιορίζουν τη δομή να χωριστεί σε δύο ομάδες, με κριτήριο ποιοι συντελεστές ανήκουν στο οικονομικό σύστημα και ποιοι όχι.

Στη πρώτη ομάδα, σύμφωνα πάντα με τον Finking, ανήκουν το οικονομικό καθεστώς, η κατανομή της ιδιοκτησίας, το επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης και η μορφή της οικονομίας, που επιδρούν άμεσα πάνω στην οικονομική δομή.

Στη δεύτερη ομάδα ανήκουν οι υπόλοιποι συντελεστές που θεωρούνται εξωτερικοί σε σχέση με το οικονομικό σύστημα. Έτσι, δρουν έμμεσα πάνω στην οικονομική δομή, μέσω των συντελεστών της πρώτης ομάδας.

Έτσι, το "αποτέλεσμα του οικονομικού προτσές" - η οικονομική δομή - έχει με τη σειρά της δύο επιδράσεις, μία εσωτερική πάνω σε όλους τους συντελεστές και μία εξωτερική

9. Ως έννοια που περιλαμβάνει όλα τα φυσικά δεδομένα που έχουν οικονομική σημασία, όπως η γεωγραφική θέση, η ποιότητα εδάφους κ.ά.

10. Ως έννοια που περιγράφει το σύνολο όλων των μορφών του δικαίου και της πολιτικής.

ως διαπερωμένο σύνολο των εσωτερικών πάνω στους εξωτερικούς.

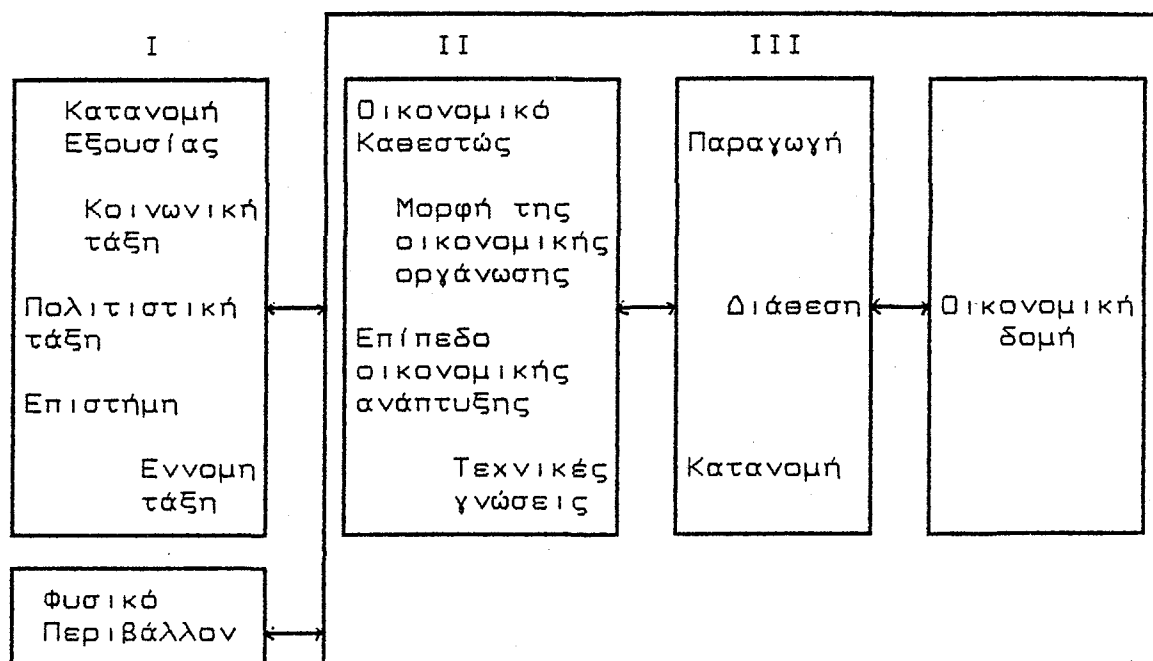
Από εδώ προκύπτει ότι οι συντελεστές που προσδιορίζουν τη δομή δεν μπορούν να θεωρηθούν αυτομάτως ως δεδομένοι, ως "σχετικά σταθεροί όροι του οικονομικού περιβάλλοντος". Αντίθετα, οι συντελεστές αυτοί αλλάζουν από την επίδραση του αποτελέσματος του οικονομικού προτσές.

Μόνο ένα ορισμένο χρονικό διάστημα μπορούν αυτοί οι συντελεστές να θεωρηθούν σταθεροί (όπως τα οικονομετρικά μοντέλα, ανεξάρτητες μεταβλητές - εξωγενείς μεταβλητές), όταν δηλαδή δεν επηρεάζονται, ή τουλάχιστον δεν επηρεάζονται ουσιαστικά, από το αποτέλεσμα του οικονομικού προτσές. Για να βρεθούν οι οικονομικές επιδράσεις των δομικών συντελεστών¹¹ στη δομή πρέπει να προσδιορισθούν μεγέθη μέτρησης αυτών των επιδράσεων. Αυτά κυρίως είναι η ποσότητα, η τιμή, η αξία, συνολικά όλα τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών, δηλαδή η παραγωγή, η διάθεση και η κατανομή, καθώς και δείκτες όπως ποσοστό μισθών, παραγωγικότητα.

Η εξέταση των κλάδων ή των τομέων της δομής μιας οικονομίας εδώ περιορίζεται μόνο στην παραγωγή (δηλαδή στη διάσπαση του παραγωγικού μηχανισμού). Το σχήμα δείχνει τις σχέσεις των δομικών συντελεστών όπως ορίσθηκαν πιο πάνω και μια δυνατότητα χωρισμού τους σε ενότητες, ανάλογα με το βαθμό των σχέσεων αλληλοεξάρτησης.

11. Δομικοί συντελεστές = συντελεστές που προσδιορίζουν την δομή.

Οικονομικό σύστημα



Συμπεράσματα που προκύπτουν:

- Οι δομικοί συντελεστές, ανάλογα με το βαθμό της αλληλοεξάρτησής τους, μπορούν να συμπεριληφθούν σε ομάδες ή συστήματα.

- Η κλαδική οικονομική δομή περιλαμβάνει μόνο ένα μέρος του οικονομικού συστήματος (κύρια χωρίς το II).

- Η επίδραση των δομικών συντελεστών στην κλαδική οικονομική δομή πρέπει να χωριστεί σε άμεση και έμμεση. Έτσι, η επίδραση των συντελεστών της ενότητας I πραγματοποιείται μόνο μέσω των συντελεστών της ενότητας II.

- Παράλληλα με αυτή την "τοπική", υπάρχει και η χρονική διάσταση της επίδρασης, από την άποψη του αποτελέσματος του προτύπου. Μπορεί να υποθεθεί ότι οι δομικοί συντελεστές III αλλάζουν γρηγορότερα από τους συντελεστές ενότητας II και αυτοί με τη σειρά τους γρηγορότερα από εκείνους της ενότητας I. Έτσι, οι κοινωνικοί δομικοί συντελεστές μπορούν να θεωρηθούν χρονικά (σχετικά) σταθεροί.

Από τα παραπάνω προκύπτει η ακόλουθη σχέση επίδρασης

μεταξύ του αποτελέσματος του οικονομικού προτσές, των δομικών συντελεστών και της οικονομικής δομής: Οι δομικοί συντελεστές επηρεάζουν τα αποτελέσματα του οικονομικού προτσές: Αυτό εμφανίζεται σε μια ορισμένη κλαδική δομή: παράλληλα προκύπτουν και αποτελέσματα που επιδρούν πάλι στους δομικούς συντελεστές και συχνά χαρακτηρίζονται ως ποιοτικά αποτελέσματα ή επιδράσεις.

Δομικοί συντελεστές --> Αποτελέσματα του οικονομικού προτσές --> κλαδική δομή Ποιοτικά αποτελέσματα.

Τα συμπεράσματα είναι ότι στα πλαίσια του προσδιορισμού της οικονομικής δομής ο Finking χρησιμοποιεί κυρίως την οικονομετρική άποψη, όπου από το κοινωνικό σύστημα αφαιρεί το οικονομικό σύστημα και μέσα σε αυτό προσδιορίζει την (κλαδική) οικονομική δομή.

Ετσι μπορεί να υποτεθεί ότι οι μεταβλητές που αποτελούν την ενότητα I, που για τον Finking αποτελείται από τους κοινωνικούς συντελεστές που επιδρούν έμμεσα στην οικονομική δομή, μπορούν να θεωρηθούν εξωγενείς μεταβλητές ακόμα και παράμετροι, επειδή χρονικά θεωρούνται (σχετικά) σταθεροί, ίσως και πέρα από την περίοδο παρατήρησης.

Η ενότητα II που αφορά οικονομικούς συντελεστές που επιδρούν άμεσα στην οικονομική δομή και είναι επίσης (σχετικά) σταθεροί χρονικά (αν και λιγότερο από τους συντελεστές της I), οι συντελεστές αυτοί μπορούν να θεωρηθούν εξωγενείς μεταβλητές. Ενώ οι υπόλοιποι συντελεστές μπορούν να θεωρηθούν ενδογενείς, κυρίως οι κλάδοι της οικονομικής δομής.

Παραπέρα εξειδίκευση της έννοιας της οικονομικής δομής γίνεται στα επόμενα κεφάλαια (κυρίως στην υπόθεση των τριών τομέων).

1.5. Η χρησιμοποίηση του πίνακα Εισροών-Εκροών για τον προσδιορισμό της βιομηχανικής δομής

Στην προηγούμενη παρουσίαση της έννοιας της δομής έγινε μία πρώτη προσπάθεια μεθοδολογικού διαχωρισμού, αρχικά του

οικονομικού συστήματος από το γενικότερο κοινωνικό σύστημα και προσδιορισμού της οικονομικής διακλαδικής δομής (της παραγωγής) μέσα στο οικονομικό σύστημα.

Το θέμα όμως της εργασίας είναι η βιομηχανική δομή, έτσι το πρόβλημα που τίθεται τώρα είναι ο μεθοδολογικός προσδιορισμός της βιομηχανικής δομής μέσα στα πλαίσια της οικονομικής διακλαδικής δομής, καθώς και ο συγκεκριμένος (ποσοτικός) προσδιορισμός της (δηλαδή να γίνει η έννοια της βιομηχανικής δομής λειτουργική, για το αντικείμενο της εργασίας).

Γι' αυτόν τον προσδιορισμό μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο πίνακας Εισροών-Εκροών. Αρχικά θα γίνει μία πρώτη παρουσίαση αυτού του πίνακα.

Ενδιάμεση ζήτηση						Τελική ζήτηση			Σύνολο ζήτησης τελικής	Συνολική ζήτηση
Γεωργία 1	Βιομηχανία 2	Υπηρεσίες 3	Σύνολο ενδιά- μεσης	Κατανάλωση	Επενδύσεις	Εξαγωγές				
II Ενδιάμεσες εκροές				I Τελικά Προϊόντα παραγωγικών κλάδων						
Ε ε ν ι δ σ ι ρ ά ο μ έ ς σ ε ς	Γεωργία	1								
	Βιομηχανία	2								
	Υπηρεσίες	3								
	Σύνολο ενδιά- μεσης παραγωγής									
III Αρχικές εισροές στην παραγωγή				IV Αρχικές εισροές στην τελική ζήτηση						
Α ε ρ ι χ σ ι ρ κ ο έ έ ς ς	Μισθοί και ημεραμίσθια									
	Λοιπή προστι- θέμενη αξία									
	Σύνολο αρχικών εισροών (Προσ. Αξία)									
	Ακαθάριστη παραγωγή									

Με βάση αυτόν τον τυπικό πίνακα Εισροών-Εκροών που αφορά τις διακλαδικές σχέσεις για όλη την οικονομία μπορούμε να διαμορφώσουμε ένα πίνακα που να αφορά μόνο την βιομηχανική δομή.

	Βιομηχανικοί κλάδοι που παραλαμβάνουν						Τελική ζήτηση				
	1	2	...	j	...	n	Ιδιώτες		Κράτος	Εξωτερικό	
							Κατα- νάλωση	Επέ- νδυση			
Βιομηχανικοί κλάδοι που προμηθεύουν	1	X_{11}	X_{12}	...	X_{1j}	...	X_{1n}	C_1	I_1	G_1	E_1
	2	X_{21}	X_{22}	...	X_{2j}	...	X_{2n}	C_2	I_2	G_2	E_2

	i	X_{i1}	X_{i2}	...	X_{ij}	...	X_{in}	C_i	I_i	G_i	E_i
.	
.	
.	
n	X_{n1}	X_{n2}	...	X_{nj}	...	X_{nn}	C_n	I_n	G_n	E_n	
Αρχικές εισροές											
Ιδιώτες											
Εργασία	L_1	L_2	...	L_j	...	L_n					
Κεφάλαιο	R_1	R_2	...	R_j	...	R_n					
Κράτος	T_1	T_2	...	T_j	...	T_n					
Εξωτερικό											
Εισαγωγές	M_1	M_2	...	M_j	...	M_n					

Στον πίνακα υπάρχουν στην σειρά i οι πωλήσεις προϊόντων και υπηρεσιών του βιομηχανικού κλάδου i στον ίδιο και στους άλλους κλάδους και στη στήλη j οι αντίστοιχες αγορές του κλάδου j (από τον ίδιο και τους άλλους). Αυτά τα προϊόντα και υπηρεσίες αφορούν μόνο την τρέχουσα παραγωγή (και τις αποσβέσεις).

Οι σχέσεις αυτές των κλάδων μεταξύ τους αποτελούν τις

ενδιάμεσες εισροές-εκροές του πίνακα που συμπληρώνονται από τις αρχικές εισροές και την τελική ζήτηση.

Στην τελική ζήτηση περιλαμβάνεται η ζήτηση των ιδιωτών για καταναλωτικά και επενδυτικά προϊόντα (που αποτελούν εκροές των κλάδων), ενώ ταυτόχρονα οι ιδιώτες προσφέρουν από την πλευρά των αρχικών εισροών εργασία και κεφάλαιο (που αποτελούν αρχικές εισροές για τους κλάδους).

Η επενδυτική ζήτηση περιλαμβάνει τόσο τις καθαρές επενδύσεις όσο και τη θετική ή αρνητική μεταβολή των αποθεμάτων.

Η εργασία περιλαμβάνει το σύνολο των ημερομισθίων και των μισθών και το κεφάλαιο, αντίστοιχα, το κέρδος, τους τόκους και τα μερίσματα.

Η στήλη "κράτος" περιλαμβάνει τις εισροές του, που είναι οι έμμεσοι φόροι στους βιομηχανικούς κλάδους αφαιρουμένων των επιδοτήσεων στα δημόσια ιδρύματα και τις εκροές του, που είναι παροχές τις οποίες προσφέρει σε κάθε κλάδο.

Το εξωτερικό επίσης παίρνει εκροές με την μορφή εξαγωγών και δίνει εισροές με τη μορφή των εισαγωγών.

Η άεροιση των αξιών μιας σειράς μας δίνει τα έσοδα από την πώληση των προϊόντων ενός κλάδου (ενδιάμεση ζήτηση + τελική ζήτηση), ενώ το άεροισμα της στήλης του ίδιου τις δαπάνες για την παραγωγή του (αρχικές εισροές + ενδιάμεσες εισροές).

Για κάθε κλάδο η αξία του συνολικού προϊόντος πρέπει να ισούται με την αξία των συνολικών εισροών.

Το σύνολο των αρχικών εισροών στην οικονομία ισούται με το σύνολο της τελικής ζήτησης, αλλά αυτό δεν ισχύει για κάθε κλάδο ξεχωριστά.

Οι σειρές του πίνακα δείχνουν τη δομή των ενδιάμεσων εκροών ενός κλάδου στους άλλους και την κατανομή της τελικής ζήτησης (ανάμεσα σε ιδιώτες, το κράτος και το εξωτερικό). Οι στήλες αντίστοιχα δείχνουν από ποιες αρχικές και ενδιάμεσες εισροές δημιουργούνται οι εισροές κάθε κλάδου. Έτσι, η διαγωνίος του πίνακα των ενδιάμεσων εισροών και εκροών

περιλαμβάνει τις εισροές που προσφέρει ο κάθε κλάδος στον εαυτό του.

Ο πίνακας των ενδιαμέσων εισροών και εκροών μπορεί να πάρει τη μορφή μιας μήτρας από την οποία προκύπτουν οι τεχνικοί συντελεστές (ή οι συντελεστές εισροών) οι οποίοι μας δίνουν το βαθμό διασύνδεσης του κάθε κλάδου με τους άλλους και δημιουργούν ένα μέτρο για τον ενδοκλαδικό καταμερισμό εργασίας.

Ο τεχνικός συντελεστής δείχνει πόσες μονάδες εκροής του κλάδου i χρειάζονται για να παραχθεί μία μονάδα εκροής του κλάδου j . Έτσι, μία αύξηση της παραγωγής ενός κλάδου συνεπάγεται μια άμεση ζήτηση σε ενδιαμέσες εισροές των άλλων κλάδων αλλά μία έμμεση ζήτηση σε αρχικές εισροές. Από τον πίνακα μπορούν να εξαχθούν επίσης συμπεράσματα για το πώς μία αύξηση στο τελικό προϊόν ενός κλάδου απαιτεί μία αύξηση στη συνολική εκροή των άλλων κλάδων, τη γενική απασχόληση της εργατικής δύναμης και το κεφάλαιο.

Η υπόθεση όμως του στατικού ανοικτού μοντέλου εισροών-εκροών παρουσιάζει ορισμένα προβλήματα, δηλαδή :

Οι τεχνικοί συντελεστές μπορούν σε μία οικονομία να θεωρηθούν μόνο στιγμιαία σταθεροί και γι' αυτό χρειάζεται ένα δυναμικό μοντέλο. Επίσης η κατανομή των επενδύσεων δίνεται μόνο από ένα δυναμικό μοντέλο εισροών-εκροών ενδογενεποιώντας την τελική ζήτηση για επενδυτικά προϊόντα, μετατρέποντας όμως, έτσι, το μοντέλο σε κλειστό.

Άλλο πρόβλημα δημιουργείται από το ότι μια σειρά εξωτερικών παραγόντων, όπως ο ανταγωνισμός, η τεχνολογία κ.ά., πρέπει να εκφραστούν όλοι μαζί από ένα συντελεστή.

Η παρουσίαση του μοντέλου εισροών-εκροών που προηγήθηκε αποτελεί μία πρώτη προσπάθεια για τον προσδιορισμό της οικονομικής δομής και ειδικότερα της βιομηχανικής.

Μία εκτεταμένη εξέταση των προβλημάτων που παρουσιάζει ο πίνακας Εισροών-Εκροών στην προσέγγιση μιας συγκεκριμένης δομής, καθώς και η μεθοδολογία για τον προσδιορισμό της

βιομηχανικής δομής από την γενικότερη οικονομική, θα πραγματοποιηθεί στα πλαίσια ανάλυσης της συγκεκριμένης βιομηχανικής δομής της Ελλάδας.

2. Στοιχεία και χαρακτηριστικά της βιομηχανικής δομής

Μέχρι τώρα έγινε προσπάθεια να οριστεί η έννοια της δομής και να συγκεκριμενοποιηθεί η έννοια της οικονομικής και βιομηχανικής δομής, η δε τελευταία να γίνει κατ' αρχήν λειτουργική, χρησιμοποιώντας τον πίνακα Εισροών-Έκροών.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα προσεγγισθούν τα κυριότερα στοιχεία της έννοιας της βιομηχανικής δομής, ειδικότερα η έννοια του τομέα (ή κλάδου). Θα εξετασθούν οι θεωρίες των επιπέδων και των υποδιαίρέσεων της παραγωγής και το πως η δομή της παραγωγής παρέχει συγχρόνως και την βάση μιας κοινωνικής ταξικής διάρθρωσης. Επίσης, θα παρουσιασθούν εμπειρικές στατιστικές μέθοδοι για τον προσδιορισμό των δομικών στοιχείων.

2.1. Η δομή των επιπέδων και των υποδιαίρέσεων στην παραγωγή

Για την υιοθέτηση ορισμένων όρων του παραγωγικού προτάξες είναι σημαντική η συνεισφορά της θεωρίας του Boehm-Bawerk.¹²

Σύμφωνα με αυτόν, η ωφέλεια του εδάφους (και γενικότερα οι φυσικοί πόροι) και η εργασία είναι οι στοιχειώδεις παραγωγικές δυνάμεις.

Η παραγωγή έχει κύριο σκοπό την κατασκευή προϊόντων χρήσης (καταναλωτικά), στην ανάπτυξή της, όμως, διαμορφώνονται στάδια επεξεργασίας (Umweg), κατά τα οποία, με τις αρχικές παραγωγικές δυνάμεις κατασκευάζονται άλλα προϊόντα (εργαλεία και γενικότερα ενδάμεσα) με τα οποία η παραγωγή των προϊόντων χρήσης γίνεται ευκολότερη και δυνατή σε

12. E.Boehm-Bawerk :Kapital und Kapitalzins, Zweita Abteilung. Positive Theorie des Kapitals. Erster Halbband, Innsbruck 1909.

μεγαλύτερες ποσότητες. Έτσι, στην καπιταλιστική παραγωγή έχουμε ενδιάμεσα προϊόντα, τα οποία αποτελούν το κοινωνικό κεφάλαιο.

Κατά συνέπεια προκύπτουν :

- α) τα πλεονεκτήματα της τεχνικής ανωτερότητας σε σχέση με την χωρίς κεφάλαιο παραγωγή και της ύπαρξης βοηθητικών δυνάμεων (πέρα από τις φυσικές δυνάμεις) που συνήθως ονομάζονται "παραγωγικότητα του κεφαλαίου".
- β) το μειονέκτημα ότι λόγω των παραγωγικών σταδίων επεξεργασίας, ο χρόνος παραγωγής για τα προϊόντα χρήσης επιμηκύνεται. Έτσι μέσα στην καπιταλιστική παραγωγή υπάρχει κλιμάκωση, βαθμίδες της παραγωγικής διαδικασίας, ανάλογα με την διαφορετική επιμήκυνση των παραγωγικών σταδίων επεξεργασίας.

Η αύξηση του προϊόντος με την επιμήκυνση των παραγωγικών σταδίων επεξεργασίας είναι φθίνουσα δηλαδή αυξάνει πιο αργά από την περίοδο παραγωγής. Η περίοδος παραγωγής καθορίζεται από τον μέσο όρο της χρονικής διάρκειας μεταξύ της αρχής της διαδοχικής δαπάνης εργασίας και φυσικών δυνάμεων έως την ολοκλήρωση της παραγωγής του προϊόντος. Όσο περισσότερο αναπτύσσεται η καπιταλιστική παραγωγή, τόσο μεγαλύτερο μέρος των αρχικών παραγωγικών δυνάμεων διοχετεύεται στα ενδιάμεσα.

Η παραπάνω συνοπτική αναφορά στη χρονική θεωρία του κεφαλαίου μπορεί να συμβάλει στην περιγραφή της βιομηχανικής παραγωγής.

Η απογραφή της οικονομίας παρουσιάζει τα υπάρχοντα αποθέματα σε εργατικό δυναμικό, σε πρώτες και βοηθητικές ύλες, μέσα παραγωγής και άλλα προϊόντα.

Αυτά τα αποθέματα διανέμονται στις επιχειρήσεις, οι οποίες χρησιμοποιώντας τεχνικές μεθόδους παραγωγής, παράγουν νέα προϊόντα. Τα νέα αυτά προϊόντα μπορούν να χωριστούν, ανάλογα με το στάδιο τελειοποίησης τους στην παραγωγή, σε

τελικά, ενδιάμεσα και πρώτες ύλες. Τα τελικά, πάλι μπορούν να χωρισθούν ανάλογα με το σκοπό χρήσης, σε καταναλωτικά προϊόντα και μέσα παραγωγής. Τα πρώτα καταναλώνονται από τα νοικοκυριά τα δεύτερα μέσα στο παραγωγικό προτσές.

Οι πρώτες ύλες και τα ενδιάμεσα δεν καταναλώνονται στο παραγωγικό προτσές, αλλά μόνο μετασχηματίζονται.

Αυτό το σχήμα ταξινόμησης επιτρέπει το χωρισμό του παραγωγικού προτσές σε διαφορετικά χρονικά διαδοχικά επίπεδα (κλίμακες) παραγωγής, τα οποία περιγράφουν το παραγωγικό προτσές από τη δημιουργία της πρώτης ύλης μέχρι το τελικό προϊόν. Σε κάθε ένα από αυτά τα επίπεδα χρησιμοποιούνται συντελεστές παραγωγής και υπάρχοντα προϊόντα. Κάθε επίπεδο μετά το πρώτο χρησιμοποιεί το προϊόν του προηγούμενου σαν εισροή ή ενδιάμεσο Π.χ.

<u>Υπάρχοντα προϊόντα + μεγέθη εισροών</u>	<u>Μεγέθη εκροών</u>
$A_1 + K_1 + N_1$	$g_1 = \text{μαλλί}$
$A_2 + K_2 + N_2 + g_1$	$g_2 = \text{νήμα}$
$A_3 + K_3 + N_3 + g_2$	$g_3 = \text{ύφασμα}$
$A_4 + K_4 + N_4 + g_3$	$g_4 = \text{ένδυμα}$

$A = \text{εργασία}$ $K = \text{κεφάλαιο}$ $N = \text{φυσικοί πόροι}$

(Σύμφωνα με το Boehm-Bawerk το $K = \text{κεφάλαιο}$, ο συντελεστής που έχει παραχθεί, αναλύεται στους πρωταρχικούς συντελεστές $A = \text{εργασία}$ και $N = \text{φυσικοί πόροι}$).

Σχετική με αυτή την βασική θέση της χρονικής κατάταξης της παραγωγής είναι και η άποψη της "περιόδου παραγωγής", η οποία υπολογίζεται παρακολουθώντας χρονικά το προτσές δημιουργίας ενός καταναλωτικού προϊόντος. Εάν ένα καταναλωτικό προϊόν π.χ. δημιουργήθηκε με τη χρήση μιας μηχανής και της εργασίας, πρέπει να υπολογιστεί και ο χρόνος παραγωγής της

ίδιας της μηχανής.

Αυτή είναι επίσης προϊόν προηγούμενου χρόνου παραγωγής προαπαιτούμενων μηχανών, δηλαδή χρόνου εργασίας προηγούμενων παραγωγών. Από εδώ προκύπτει μιά χρονική σειρά της παραγωγής και μιά χρονική κατανομή των δαπανών για ένα ατομικό καταναλωτικό προϊόν, η περίοδος παραγωγής.

Με βάση την χρονική κατανομή των δαπανών, εάν αυτή δηλαδή βρίσκεται πιο κοντά στο παρελθόν ή το παρόν, μπορεί να υπολογισθεί μια διαφορετική μέση περίοδος παραγωγής, ως αριθμητικός μέσος όρος.

Όσο πιο παρατεταμένη είναι η περίοδος παραγωγής, τόσο πιο υψηλής έντασης κεφαλαίου είναι η παραγωγή, τόσο περισσότερα στάδια επεξεργασίας υπάρχουν.

Διαπιστώνεται ότι η έννοια της χρονικής επέκτασης της παραγωγής αποκτά την ουσιαστική της σημασία μόνο μέσα στα πλαίσια ανάλυσης τεχνικών προτσές και στο οικονομικό επίπεδο αναφέρεται μόνον σε μία μεταφορά αξιακών μεγεθών στο τελικό προϊόν : των ενδιαμέσων εξ' ολοκλήρου και των παγίων μόνο με τη μορφή της απόσβεσης.

Μια που τα πάγια έχουν ένα χρονικό προτσές δημιουργίας, προκύπτει ότι η κατασκευή τους χάνεται στο παρελθόν και έτσι υπάρχει πρόβλημα καθορισμού του χρόνου δημιουργίας τους.

Για την αντιμετώπιση τέτοιου είδους προβλημάτων είναι κατάλληλη η θεωρία του Μαρξ η οποία χρησιμοποιεί αντί για την άποψη της χρονικά γραμμικής παραγωγής την άποψη της κυκλοφορίας (σαν κύριο στοιχείο).

Η κυκλοφορία στο οικονομικό προτσές βασίζεται στη δυνατότητα πολλαπλής χρησιμοποίησης των προϊόντων (και χρονικά και σαν λειτουργία). Το σιτάρι π.χ. μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν σπόρος, δηλαδή σαν μέσο παραγωγής και σαν καταναλωτικό προϊόν. Η συνέχεια αυτού του παραγωγικού προτσές δεν εξασφαλίζεται, επειδή μετά την ωρίμανση του σπόρου σε έτοιμο για χρήση προϊόν, δημιουργείται με την εργασία από το τίποτα νέος σπόρος, αλλά επειδή ένα μέρος του

παραγωγικού αποτελέσματος θα χρησιμοποιηθεί σαν κεφαλαιουχικό προϊόν (σπόρος για σπορά), ξανά στην παραγωγή. Η πολλαπλή χρησιμοποίηση εξασφαλίζει εδώ την αυτοαναπαραγωγή.

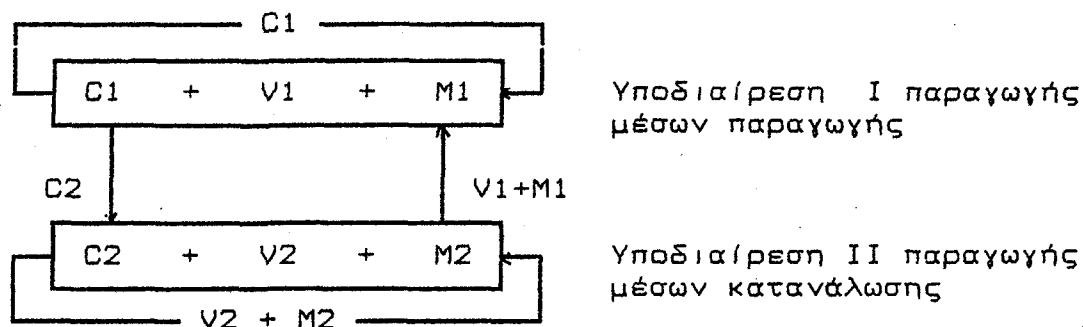
Στη βιομηχανική παραγωγή, αυτή η δυνατότητα της αυτοαναπαραγωγής εξασφαλίζεται από τις μηχανές. Με τη βοήθεια των μηχανών δεν φτιάχνονται μόνο καταναλωτικά προϊόντα αλλά και οι ίδιες οι μηχανές. Έτσι, η πολλαπλή χρησιμοποίηση των προϊόντων και η δυνατότητα αυτοαναπαραγωγής (με μηχανές) θεμελιώνει το προτσές κυκλοφορίας στην βιομηχανική παραγωγή.

Πρώτα θα εξετασθεί η απλή αναπαραγωγή, δηλαδή όταν αναπαράγονται οι συνθήκες της διαδικασίας της παραγωγής μόνο στο αρχικό επίπεδο. Εδώ υπάρχει ένα άλλο σχήμα διαχωρισμού του παραγωγικού προτσές, το οποίο βασίζεται στη χρησιμοποίηση των προϊόντων σαν αξίες χρήσης.

Έτσι, τα προϊόντα χωρίζονται σε καταναλωτικά (για ατομική κατανάλωση) και παραγωγικά (για παραγωγική κατανάλωση) και η παραγωγή χωρίζεται σε ανάλογες υποδιαίρεσεις (καταναλωτικών προϊόντων και μέσων παραγωγής), οι οποίες αποτελούν γι'αυτήν δομικά στοιχεία.

Η υποδιαίρεση μέσων παραγωγής χωρίζεται ακόμα σε μέσα παραγωγής για την υποδιαίρεση των καταναλωτικών προϊόντων και μέσα παραγωγής για την υποδιαίρεση των μέσων παραγωγής (αυτοαναπαραγωγή).

Έτσι προκύπτει μία οριζόντια διάταξη, από συνδεδεμένες υποδιαίρεσεις, οι οποίες λύνουν το πρόβλημα των επιπέδων.



Το παραπάνω σχήμα δείχνει ότι το προϊόν της υποδιαίρεσης I αποτελείται από C_1 σταθερό κεφάλαιο (αξία των φθαρμένων μέσων παραγωγής σε μία περίοδο παραγωγής της υποδιαίρεσης I), V_1 = μεταβλητό κεφάλαιο (οι μισθοί των εργαζομένων σε αυτή την υποδιαίρεση)¹³ και M = υπεραξία σε αυτή την υποδιαίρεση.

Τα αντίστοιχα ισχύουν για τα C_2 , V_2 , M_2 της υποδιαίρεσης II.

Επίσης υπάρχουν :

α) Δύο ρεύματα αυτοαναπαραγωγής.

1. Το C_1 αναπαράγεται στην υποδιαίρεση I (που σημαίνει ότι η υποδιαίρεση των μέσων παραγωγής φτιάχνει η ίδια τα μέσα παραγωγής που χρησιμοποιεί).
2. Και το V_2+M_2 στην υποδιαίρεση II (που σημαίνει ότι τα καταναλωτικά προϊόντα για τους εργάτες και τους καπιταλιστές στην υποδιαίρεση II κατασκευάζονται από την ίδια υποδιαίρεση) και

β) Δύο ρεύματα μεταξύ των δύο υποδιαίρεσεων C_2 και $V_1 + M_1$ που αντιστοιχούν στην ανταλλαγή μεταξύ των δύο υποδιαίρεσεων, ώστε να εξασφαλισθεί ολόκληρη η αναπαραγωγή του συστήματος (C_2 είναι τα μέσα παραγωγής που χρησιμοποιεί η υποδιαίρεση II για την κατασκευή καταναλωτικών προϊόντων και τα προμηθεύεται από την υποδιαίρεση I, $V_1 + M_1$ είναι τα

13. Οι μισθοί των εργαζομένων στον Μαρξ προκαταβάλλονται στην αρχή της περιόδου, τουλάχιστον κατά ένα μέρος.

καταναλωτικά προϊόντα που κατασκευάζει η υποδιαίρεση II και τα προμηθεύει σε αντάλλαγμα του C_2 στην υποδιαίρεση I για την κατανάλωση των εργατών και καπιταλιστών σε αυτή την υποδιαίρεση).

Στην περίπτωση της ισορροπίας πρέπει να ισχύει $C_2 = V_1 + M_1$, που αφορά μία στατική οικονομία, ενώ για μία δυναμική (διευρυμένη αναπαραγωγή) πρέπει να ισχύει $C_2 > V_1 + M_1$.

Από εδώ καταδεικνύεται και η σημασία του τομέα παραγωγής μέσων παραγωγής, ιδιαίτερα για την ανάπτυξη της οικονομίας και του ρεύματος C_1 , που αφορά μέσα παραγωγής για την παραγωγή μέσων παραγωγής, στην περίπτωση που θέλουμε αύξηση της παραγωγής και επομένως αύξηση του C_2 , ώστε να μεγαλώσει και η παραγωγή της υποδιαίρεσης II.¹⁴

Εάν λείπει αυτό το μέρος της υποδιαίρεσης I, ή παρουσιάζει καθυστέρηση, έχουμε πρόβλημα ανάπτυξης. Εάν, παράλληλα με αυτή την έλλειψη ή καθυστέρηση, υπάρχει και υποκατάσταση του μέρους αυτού από μια άλλη αναπτυγμένη οικονομία, έχουμε πρόβλημα εξάρτησης.

Η υποδιαίρεση των μέσων παραγωγής αποκτάει τώρα για την κατάταξη των υποδιαιρέσεων μία σημαντική παρουσία στο κύκλωμα της παραγωγής. Σε αυτό το κύκλωμα η χρησιμοποίηση του κεφαλαίου είναι δυνατή όταν παράλληλα με την τεχνική αναπαραγωγή των μέσων παραγωγής υπάρχει και η αξιακή αναπαραγωγή του κεφαλαίου. Γι' αυτό είναι απαραίτητο να λειτουργεί συγχρονισμένα το προτσές παραγωγής στις υποδιαιρέσεις, έτσι ώστε να μην οξύνονται οι κίνδυνοι δυσαναλογιών.

Το προηγούμενο σχήμα των υποδιαιρέσεων μπορεί να συμπληρωθεί με την αρχική άποψη των επιπέδων παραγωγής, μετά τις κριτικές αναθεωρήσεις σε ένα κοινό σχήμα.¹⁵

14. Αυτό σημαίνει ότι τα προβλήματα ανάπτυξης αυτού του συστήματος σχετίζονται με τη διάφραση της δομής μεταξύ των υποδιαιρέσεων και την αλλαγή της διάρθρωσής τους.

15. S. Finkiel, στο ίδιο, σελ. 27

Υποδιαίρεση I

Υποδιαίρεση II

Ομάδα Ια

Ομάδα Ιβ

A α(10) K(25) k(2,5) Μηχανές αρκ. N n		12,5 Μεταλλ- λευμα		50 Βαμβά- κι	α(40) A k(10) K(100) Κοπτική μηχ. n N
A α(10) K(25) k(2,5) Υψικάμινος N n		25 Ακατέργαστο σίδηρο		100 Κλωστές	α(40) A k(25) K(2,5) Κλωστικές μηχ. n N
A α(10) K(25) k(2,5) Ταιν(α εξέλασης) N n		37,5 Ατσάλι		150 Υφασμα	α(40) A k(10) K(100) Αργαλιού n N
A α(10) K(25) k(2,5) Εργαλειομηχανές N n	Ε μ Μ ο Υ Τ ε Κ μ Κ μ Α Μ ρ ρ η η ρ ψ α ξ ο η λ η ρ η α γ x x u i i έ π x ω x γ x ψ α α α x κ ν λ τ α σ α α α ί λ ν ν ε ά ί α ι ν τ ν λ ν μ ε έ έ ί μ α σ κ ή ι έ ι έ α ι ς ς ο ι η ή κ ς ο ς τ ο - υ ο ς			200 Ενδύματα	α(40) A k(10) K(100) Μηχ. ραφίματος n N

Η οριζόντια ταξινόμηση δείχνει τις δύο υποδιαίρεσεις I μέσω παραγωγής και II μέσω κατανάλωσης. Η υποδιαίρεση I χωρίζεται σε δύο ομάδες: σε μέσα παραγωγής για μέσα παραγωγής Ια και μέσα παραγωγής για μέσα κατανάλωσης Ιβ. Και οι δύο υποδιαίρεσεις είναι κάθετα χωρισμένες σε 4 επίπεδα που δείχνουν το "προσές ωρίμανσης" των τελικών προϊόντων. Και στις δύο υποδιαίρεσεις αναφέρονται οι συντελεστές εργασία Α, κεφάλαιο Κ και φυσικοί πόροι Ν.

Τα μικρά γράμματα α, κ, η δείχνουν τα μεγέθη των συντελεστών που μετέχουν στη δημιουργία της εκροής (τα μέρη που είναι γραμμοσκιαμένα).

Αυτό το στατικό δομικό μοντέλο του παραγωγικού προσές

δίνει τον αριθμό των επιπέδων, το ύψος του μετέκοντος κεφαλαίου και το μέγεθος της περιόδου παραγωγής και μάλιστα μετρημένη στην εκροή των ενδιαμέσων προϊόντων.

Στο επόμενο κεφάλαιο θα προσεγγισθεί μία άλλη πλευρά του σχήματος των υποδιαίρέσεων : η σχέση του με τις κοινωνικές ομάδες και τη διανομή του εισοδήματος.

2.2. Παραγωγή, διανομή και κοινωνικές τάξεις

Ιστορικά, η πρώτη βασική ώθηση για τη δημιουργία των υποδιαίρέσεων και του πίνακα Εισροών-Εκροών είναι το πρώτο μοντέλο δομής της παραγωγής, το Tableau economique του Quesnay.

Σε αυτό η δομή της παραγωγής αποτελεί και τη βάση μιας κοινωνικής ταξικής δομής.

Ο Quesnay θεωρεί την Γεωργία ως τον μόνο παραγωγικό τομέα και τους γεωργούς ως τη μόνη παραγωγική τάξη. Αντίθετα, οι γαιοκτήμονες είναι μία τάξη που δεν παράγει, αλλά βάσει των σχέσεων ιδιοκτησίας παίρνει ένα μέρος της συνολικής παραγωγής, ένα εισόδημα το οποίο καταναλώνει και έτσι προκαλεί μία έμμεση επίδραση στην κυκλοφορία.

Η τρίτη τάξη, η "στείρα", αποτελείται από το Εμπόριο και τη Βιοτεχνία, οι οποίες παίρνουν επίσης εισόδημα αλλά προσφέρουν (σε αντίθεση με τους γαιοκτήμονες) στην ακαθάριστη παραγωγή, δηλαδή αυτοί προσφέρουν παραγωγικές υπηρεσίες στη Γεωργία.¹⁶

Οι φυσιοκράτες πρώτοι περιγράφουν το οικονομικό προτσές, ως προτσές κοινωνικής ανταλλαγής. Στο Tableau η κοινωνική ταξική διάρθρωση περιγράφεται με βάση οικονομικές λειτουργίες και αποδεικνύεται ότι αυτή η διάρθρωση διατηρείται πράγματι από το οικονομικό προτσές της παραγωγής. Τα στοιχεία των εισροών (οι φορείς της παραγωγής) είναι

16. Αυτές μπορούν να θεωρηθούν προμήθειες μέσω παραγωγής, αλλά χωρίς επίδραση στο παραγωγικό δυναμικό, γιατί δεν μεγαλώνουν το κοινωνικό προϊόν (χρονικά), έτσι μπορούν να θεωρηθούν επενδύσεις αντικατάστασης.

Υποδιαίρεση I

Ομάδα ΙαΟμάδα ΙΒ

Υποδιαίρεση II

A α(10) Κ(25) κ(2,5) Μηχανές ορυχ. Ν η		12,5 Μετάλλευμα			50 Βαμβάκι	α(40) Α κ(10) Κ(100) Κοπτική μηχ. η Ν
A α(10) Κ(25) κ(2,5) Υψικάμινος Ν η		25 Ακατέργαστο σίδηρο			100 Κλωστές	α(40) Α κ(25) Κ(2,5) Κλωστικές μηχ. η Ν
A α(10) Κ(25) κ(2,5) Ταινία εξέλασης Ν η		37,5 Ατσάλι			150 Υφασμα	α(40) Α κ(10) Κ(100) Αργαλισί η Ν
A α(10) Κ(25) κ(2,5) Εργαλειομηχανές Ν η	Ε μ ρ η γ χ α λ ε ι ο α α λ ν ε ι ο α α λ ν ε ι ο	Μ ο η ρ ψ χ υ ι ε π κ ω χ γ α α α κ ν λ τ α σ α α α α κ ν λ τ α σ α α	Υ Τ ε Κ μ Κ μ Α Μ ρ ψ α ξ ο η λ η ρ η α ι ε π κ ω χ γ α α ι κ ν λ τ α σ α α α ν λ τ α σ α α α ι ο ι η η κ ε ο ι ε α τ ο ς	200 Ενδύματα	α(40) Α κ(10) Κ(100) Μηχ. ραψίματος η Ν	

Η οριζόντια ταξινόμηση δείχνει τις δύο υποδιαίρεσεις I μέσω παραγωγής και II μέσω κατανάλωσης. Η υποδιαίρεση I χωρίζεται σε δύο ομάδες: σε μέσα παραγωγής για μέσα παραγωγής Ια και μέσα παραγωγής για μέσα κατανάλωσης ΙΒ. Και οι δύο υποδιαίρεσεις είναι κάθετα χωρισμένες σε 4 επίπεδα που δείχνουν το "προσές ωρίμανσης" των τελικών προϊόντων. Και στις δύο υποδιαίρεσεις αναφέρονται οι συντελεστές εργασία Α, κεφάλαιο Κ και φυσικοί πόροι Ν.

Τα μικρά γράμματα α, κ, η δείχνουν τα μεγέθη των συντελεστών που μετέχουν στη δημιουργία της εκροής (τα μέρη που είναι γραμμοσκιασμένα).

Αυτό το στατικό δομικό μοντέλο του παραγωγικού προσές

δίνει τον αριθμό των επιπέδων, το ύψος του μετέχοντος κεφαλαίου και το μέγεθος της περιόδου παραγωγής και μάλιστα μετρημένη στην εκροή των ενδιαμέσων προϊόντων.

Στο επόμενο κεφάλαιο θα προσεγγισθεί μία άλλη πλευρά του σχήματος των υποδιαίρέσεων : η σχέση του με τις κοινωνικές ομάδες και τη διανομή του εισοδήματος.

2.2. Παραγωγή, διανομή και κοινωνικές τάξεις

Ιστορικά, η πρώτη βασική ώθηση για τη δημιουργία των υποδιαίρέσεων και του πίνακα Εισροών-Εκροών είναι το πρώτο μοντέλο δομής της παραγωγής, το Tableau economique του Quesnay.

Σε αυτό η δομή της παραγωγής αποτελεί και τη βάση μιας κοινωνικής ταξικής δομής.

Ο Quesnay θεωρεί την Γεωργία ως τον μόνο παραγωγικό τομέα και τους γεωργούς ως τη μόνη παραγωγική τάξη. Αντίθετα, οι γαιοκτήμονες είναι μία τάξη που δεν παράγει, αλλά βάσει των σχέσεων ιδιοκτησίας παίρνει ένα μέρος της συνολικής παραγωγής, ένα εισόδημα το οποίο καταναλώνει και έτσι προκαλεί μία έμμεση επίδραση στην κυκλοφορία.

Η τρίτη τάξη, η "στείρα", αποτελείται από το Εμπόριο και τη Βιοτεχνία, οι οποίες παίρνουν επίσης εισόδημα αλλά προσφέρουν (σε αντίθεση με τους γαιοκτήμονες) στην ακαθάριστη παραγωγή, δηλαδή αυτοί προσφέρουν παραγωγικές υπηρεσίες στη Γεωργία.¹⁴

Οι φυσιοκράτες πρώτοι περιγράφουν το οικονομικό προτσές, ως προτσές κοινωνικής ανταλλαγής. Στο Tableau η κοινωνική ταξική διάρθρωση περιγράφεται με βάση οικονομικές λειτουργίες και αποδεικνύεται ότι αυτή η διάρθρωση διατηρείται πράγματι από το οικονομικό προτσές της παραγωγής. Τα στοιχεία των εισροών (οι φορείς της παραγωγής) είναι

14. Αυτές μπορούν να θεωρηθούν προμήθειες μέσω παραγωγής, αλλά χωρίς επίδραση στο παραγωγικό δυναμικό, γιατί δεν μεγαλώνουν το κοινωνικό προϊόν (χρονικά), έτσι μπορούν να θεωρηθούν επενδύσεις αντικατάστασης.

ταυτόσημα με τα στοιχεία των εκρών (αυτών που παίρνουν εισόδημα).

Ετσι, πραγματοποιείται μία σύνθεση της παραγωγής και της διανομής. Επίσης, με βάση την κοινωνική ανταλλαγή μεταξύ των τάξεων εξηγείται το φαινόμενο της ενότητας της παραγωγής αξιών και του προτσές διανομής, καθώς και η ύπαρξη ενός αξιακού πλεονάσματος που έχει αντικειμενική βάση στην παραγωγή.

Το αξιακό πλεόνασμα δημιουργείται από έναν τομέα (και μία τάξη) που παράγει άνω του αναγκαίου για τη δική του κατανάλωση (στην περίπτωση του Tableau πρόκειται για τη Γεωργία, η οποία είναι ο μόνος τομέας που μπορεί να παράγει επιπλέον προϊόν και υπεραξία από την πλευρά της διανομής, γι' αυτό ο τομέας αυτός μπορεί να γίνει από κοινωνική άποψη αντικείμενο κυριαρχίας και ιδιοποίησης).

Ετσι, μόνο μέσα από τη σύνθεση παραγωγής και διανομής μπορεί να εξηγηθεί ότι το κοινωνικό αξιακό πλεόνασμα υπάρχει τόσο με τη μορφή εμπορευμάτων όσο και με τη μορφή εισοδήματος. Επίσης το Tableau εξηγεί με απλό τρόπο τις δομικές προϋποθέσεις για τη λειτουργία και απλή αναπαραγωγή ενός βιομηχανικού συστήματος, που με την ολοκληρωμένη τους μορφή εμφανίζονται στο σχήμα των υποδιαίρέσεων.

- α) Το κεφάλαιο πρέπει να αναπαράγεται τεχνικά (αυτό είναι το καθήκον του προτσές αυτοαναπαραγωγής στην υποδιαίρεση I).
- β) Το κεφάλαιο πρέπει να πραγματοποιείται αξιακά (αυτό γίνεται μέσα από την αναλογική διάρθρωση της ποσότητας και της αξίας της παραγωγής).
- γ) Επίσης πρέπει να αναπαράγεται και να πραγματοποιείται μέσω μιας ανάλογης εισοδηματικής διανομής, όχι μόνο μεταξύ μισθών και κέρδους συνολικά αλλά και μεταξύ των υποδιαίρέσεων (για να αποφευχθούν δυσαναλογίες).
- δ) Το κεφάλαιο πρέπει να αναπαράγεται και κοινωνικά όχι

μόνο σύμφωνα με τις υποδιαιρέσεις (π.χ. ως αγοραστές μέσω παραγωγής ή καταναλωτικών) αλλά και ως εργοδότες και εργαζόμενοι, δηλαδή ταξικά.

2.3. Η διευρυμένη αναπαραγωγή (παραγωγή σε διευρυμένη κλίμακα επιπέδων)

Χαρακτηριστικό και βασική προϋπόθεση της βιομηχανικής παραγωγής (μαζί με τις σχέσεις που αναφέρθηκαν ήδη) είναι η παραγωγή σε διευρυμένη κλίμακα επιπέδων, η διευρυμένη αναπαραγωγή.¹⁷

Παραγωγή σε διευρυμένη κλίμακα επιπέδων σημαίνει κατ' αρχήν την επέκταση του επιπέδου παραγωγής των πρώτων υλών και των ενδιάμεσων προϊόντων και την ορθολογικότερη χρήση των τελευταίων.

Αυτή η επέκταση της διάταξης των επιπέδων (Stufenordnung) πρέπει να διαχωριστεί από τη διαφοροποίηση των επιπέδων με την πιο στενή έννοια (δηλαδή από μία ποιοτικά διαφοροποιημένη σύνθεση των υποδιαιρέσεων από τους παραγωγικούς κλάδους που τις αποτελούν).

Η επέκταση των επιπέδων παραγωγής συνοδεύεται και με αλλαγή στην παραγωγικότητα της εργασίας και αυτό σημαίνει μεγαλύτερο μέρος του κεφαλαίου για πρώτες ύλες και μηχανές.

Ετσι, σύμφωνα με τον Finking,¹⁸ η παραγωγή σε διευρυμένη κλίμακα επιπέδων είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την επιβολή της τεχνικής προόδου και, μάλιστα, τόσο ως καθαρή βελτίωση της οργάνωσης της εργασίας, όσο και ως επέκταση της μηχανοποίησης και του εκσυγχρονισμού.

Η τεχνική πρόοδος δεν αποτελεί εξωγενή παράγοντα ως

17. Η αναπαραγωγή σε διευρυμένη κλίμακα επιπέδων σημαίνει κατά τον Μαρξ ότι η βιομηχανία μέσω παραγωγής παράγει περισσότερα από όσα χρειάζονται για την αντικατάσταση του σταθερού κεφαλαίου. Έτσι μπορούν και οι υποδιαιρέσεις να επεκταθούν. Η κλίμακα επιπέδων που διευρύνεται είναι απλώς μια χρονική σειρά του αυξανόμενου κοινωνικού προϊόντος. Στην απλή αναπαραγωγή μένει το προϊόν από περίοδο σε περίοδο αμετάβλητο, ενώ στην διευρυμένη αναπαραγωγή αυξάνει κλιμακωτά (Stufenweise). Αυτή η σχέση δεν επιτρέπει να οδηγήσει σε λάθος συμπεράσματα, ότι δηλαδή στην διευρυμένη αναπαραγωγή επεκτείνεται ο αριθμός των παραγωγικών επιπέδων. E. Helmsstäedter, Struktur einer Wachsenden Wirtschaft: Die Dreieckform der Input-Output Matrix und ihrer möglichen Wandlungen im Wachstumsprozess Berlin, 1964, σελ. 1.038.

18. G. Finking, στο ίδιο, σελ. 36.

προς τις οικονομικές επιδράσεις, είναι ενδογενοποιημένη στην επέκταση των επιπέδων της παραγωγής, στην εντατικοποίηση του κεφαλαίου και κυρίως στην αλληλεξάρτηση των επιπέδων και των υποομάδων των υποδιαίρεσεων (π.χ. Ια, Ιβ), δηλαδή ως ένα τεχνολογικό πλέγμα.

Ταυτόχρονα, οι αλλαγές στη διάταξη των επιπέδων (Stufenordnung) ακολουθούνται από αλλαγές στη δομή των υποδιαίρεσεων. Η αυξανόμενη χρησιμοποίηση των μηχανών (ως συνώνυμο της εκβιομηχάνισης) μετατοπίζει την αναλογία των υποδιαίρεσεων : η υποδιαίρεση I και κυρίως η Ια αυξάνει με ταχύτερους ρυθμούς από την ΙΙ.

Ετσι, η επέκταση ή μείωση της κλίμακας των επιπέδων (Stufenleiter) είναι συνδεδεμένη με μία προηγούμενη μετατόπιση της παραγωγής μεταξύ των υποδιαίρεσεων, γιατί για να χρησιμοποιηθούν μεγαλύτερα αποθέματα (π.χ. πρώτων υλών και ενδιάμεσων) πρέπει πρώτα να παραχθούν.

Αυτό το προτσές δημιουργεί με τη σειρά του αλλαγές στη δομή των επιπέδων γιατί πρέπει πρώτα να χρησιμοποιηθεί εντελώς το υπάρχον παραγωγικό δυναμικό. Αυτό πάλι απαιτεί ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού των προμηθευτών (π.χ. μηχανών) κ.λπ. Δηλαδή κατ' αρχήν πρέπει να επεκταθεί το τμήμα Ια. Αυτή η επέκταση, όμως, δεν είναι δυνατή χωρίς επέκταση της παραγωγής των επιπέδων.

Ετσι, συμπερασματικά συνάγεται ότι η επέκταση (ή μείωση) της κλίμακας των επιπέδων είναι συνδεδεμένη με την αλλαγή της δομής των επιπέδων (τα επίπεδα εδώ είναι π.χ. Ια και Ιβ).

Από αυτό το προτσές πρέπει να διαχωρίσουμε μετατοπίσεις μέσα στη δομή των επιπέδων,¹⁹ που έχουν σαν αποτέλεσμα την ισορροπία μεταξύ ανάπτυξης και συρρίκνωσης των επιμέρους επιπέδων (μόνο αυτές οι δομικές αλλαγές δεν επηρεάζουν τους συνολικούς δείκτες).²⁰

19. Έχει σχέση και με την ανάπτυξη του επιπέδου "Επιστήμη".

20. G. Finking, στο ίδιο, σελ. 36.
(Γενικά οι αλλαγές στη σύνθεση των επιπέδων και των υποδιαίρεσεων αντικατοπτρίζονται στις αλλαγές των συντελεστών κεφαλαίου (απόθεμα κεφαλαίου προς το εθνικό εισόδημα). Η σύνδεση μεταξύ οικονομικής δομής

Ως συμπέρασμα προκύπτει ότι από δομική άποψη η τεχνική πρόοδος είναι ένα ενσωματωμένο μέγεθος, δεν είναι εξωγενές αλλά προϊόν των επιπέδων. Οι μακροπρόθεσμες κατευθύνσεις της κίνησης του συντελεστή κεφαλαίου δείχνει τη στρατηγική σημασία που έχει η υποδιαίρεση I και κύρια η Ια στο πρόσες της συσσώρευσης και διανομής κυρίως ποιοτικά. Έτσι, η σύνθεση των υποδιαιρέσεων στο σύστημα παραγωγής καθορίζει σε σημαντικό βαθμό τα περιθώρια ταχείας συσσώρευσης και δομικής αλλαγής.

2.4. Εμπειρικές στατιστικές μέθοδοι για τον προσδιορισμό των δομικών στοιχείων.

Τα δομικά στοιχεία "επίπεδα" και "υποδιαιρέσεις" δεν μπορούν να εξισωθούν με τις έννοιες "κλάδος" και "τομέας" ούτε μπορούν να προσδιοριστούν με ευκολία στατιστικά και εμπειρικά. Αυτό ισχύει κυρίως για τη μέθοδο της διάκρισης σε υποδιαιρέσεις που περιέχει μια παραγωγικοτεχνική και μία κοινωνική ταξική διάσταση.

Σε αυτή τη μέθοδο πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν ο δυναμικός χαρακτήρας της λειτουργίας και το συγκεκριμένο περιεχόμενο του Ια. Τα μέσα παραγωγής που τον αποτελούν αλλάζουν στην πορεία της οικονομικής ανάπτυξης. Επίσης, στη συγκεκριμένη πραγματικότητα οι κοινωνικές λειτουργίες είναι πολύ πιο πολύπλοκες από ό,τι παρουσιάζονται στο επίπεδο αφαίρεσης του σχήματος των υποδιαιρέσεων με τις δύο κοινωνικές τάξεις.

Η εμπειρική-στατιστική οικονομική έρευνα προχώρησε σε δικά της κριτήρια δόμησης, με έννοιες όπως κλάδος ή τομέας, τα οποία θα παρουσιαστούν παρακάτω και θα εξεταστεί η δυνατότητα αντιστοίχισης αυτών των εννοιών με τις έννοιες του "επιπέδου" και των "υποδιαιρέσεων".

και συντελεστή κεφαλαίου εμφανίζεται στη θεωρία ανάπτυξης Harrod-Domar. Ο Harrod εξετάζει τις συνθήκες απρόσκοπτης και δομικά αναλογικής ανάπτυξης. Μια συνθήκη είναι η ουδέτερη τεχνική πρόοδος που εξασφαλίζεται όταν η διάρκεια της περιόδου παραγωγής η διάταξη των επιπέδων - μένει η ίδια με αποτέλεσμα το επιτόκιο και ο συντελεστής κεφαλαίου να είναι σταθεροί. Η παραγωγικότητα της εργασίας αυξάνει σταθερά στο χρόνο και η σχέση μισθών-κέρδους μένει σταθερή.)

2.4.1. Η ταξινόμηση των οικονομικών κλάδων των στατιστικών υπηρεσιών

Η ταξινόμηση εδώ γίνεται στην αρχή κατά μονοψήφιους κλάδους:

- 0 Γεωργία-Κτηνοτροφία-Δάση-Θήρα-Αλιεία
- 1 Ορυχεία (Μεταλλεία, Λατομεία, Αλυκές)
- 2-3 Βιομηχανία-Βιοτεχνία
- 4 Ηλεκτρισμός-Φωταέριο-Ατμός-Υδρευση
- 5 Οικοδομήσεις και δημόσια έργα
- 6 Εμπόριο-Εστιατόρια-Ξενοδοχεία
- 7 Μεταφορές-Αποθηκεύσεις-Επικοινωνίες
- 8 Τράπεζες και λοιπά οικονομικά ιδρύματα, Ασφάλειες, Διεκπεραιώσεις υποθέσεων, Ενοικιάσεις κινήτων, Ενοικιάσεις ακινήτων
- 9 Λοιπές υπηρεσίες
- X Μη δηλώσαντες

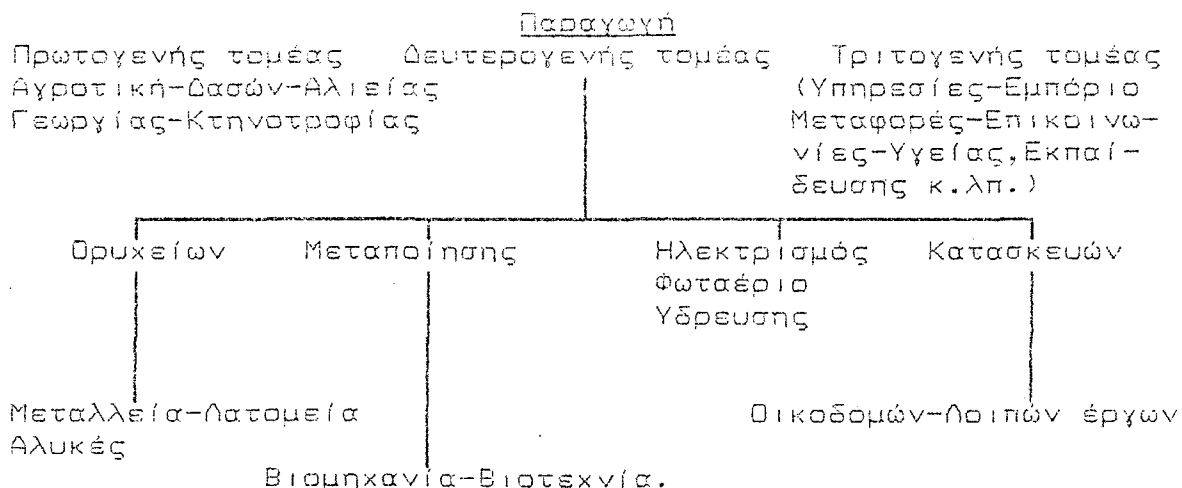
Ο παραπέρα χωρισμός των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας γίνεται σε διψήφιους, τριψήφιους μέχρι και τετραψήφιους κλάδους, σύμφωνα με διάφορα κριτήρια (π.χ. ομοιότητες στην πρώτη ύλη που χρησιμοποιούν, στη μέθοδο παραγωγής, τη χρήση).

Στην οικονομική στατιστική γίνεται πολλές φορές χρήση της διάκρισης της παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών σε πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα, η οποία διάκριση αναφέρεται στο επίπεδο του παραγωγικού προτσές.

Στον πρωτογενή τομέα τα τελικά προϊόντα διατηρούν ουσιαστικά τη φυσική τους υπόσταση. Στον δευτερογενή τα τελικά προϊόντα προκύπτουν ύστερα από φυσικό ή χημικό μετασχηματισμό των πρώτων υλών, που χρησιμοποιούνται σε φυσική κατάσταση.

Τέλος, ο τριτογενής τομέας καλύπτει όλες τις υπηρεσίες.

ΠΙΝΑΚΑΣ ταξινόμησης των παραγωγικών τομέων της οικονομίας²¹



Ο δευτερογενής τομέας θεωρείται ότι είναι η βιομηχανία, αλλά στη στατιστική έχει επικρατήσει να ταυτίζεται η βιομηχανία μόνο με τη μεταποίηση.

Γενικά, με τον όρο τομέα εννοούμε το τμήμα της οικονομίας στο οποίο πραγματοποιούνται ομοειδείς συναλλαγές από ομοειδείς κατηγορίες συναλλασσομένων (π.χ. στον γεωργικό τομέα περιλαμβάνονται οι συναλλασσόμενοι οι οποίοι πραγματοποιούν συναλλαγές γεωργικού χαρακτήρα κ.λπ.).²²

Η διάκριση της οικονομίας σε τομείς γίνεται κατά πολλούς τρόπους, ανάλογα με το σκοπό που επιδιώκεται. Εάν χρησιμοποιηθεί το κριτήριο του κράτους στο οποίο πραγματοποιούνται οι συναλλαγές, έχουμε δύο τομείς της οικονομίας (εσωτερικός, εξωτερικός).

Εάν χρησιμοποιηθεί το κριτήριο των λειτουργιών του οικονομικού συστήματος (εισοδηματικού κυκλώματος) έχουμε τον παραγωγικό τομέα τον καταναλωτικό και δημοσιονομικό τομέα.

Συνήθως η οικονομία μπορεί να χωριστεί σε πέντε τομείς (Σ. Σαραντίδης): τον παραγωγικό, τον καταναλωτικό, τον τομέα σχηματισμού κεφαλαίου, τον εξωτερικό τομέα και του δημοσίου.

21. Κ.Γ. Δρακάτος: "Ελληνικές οικονομικές στατιστικές", Αθήνα 1932, σελ. 24.

22. Ν. Γ. Μαρματάκης: "Εθνικοί λογαριασμοί", Αθήνα (Ανάτυπο), σελ. 93

Αυτοί οι τομείς δημιουργούν τους ενοποιημένους λογαριασμούς (που περιλαμβάνουν χρέωση και πίστωση) των Εθνικών Λογαριασμών όπου παρουσιάζεται η εξάρτηση μεταξύ των τομέων (οι βασικές συναλλαγές).

Οι Εθνικοί Λογαριασμοί δεν καλύπτουν το σύνολο των συναλλακτικών σχέσεων μιας οικονομίας. Αυτοί περιγράφουν κυρίως τα εισοδηματικά μεγέθη που δημιουργούνται από τις λειτουργίες της παραγωγής, της διανομής και της δαπάνης.

Παρουσιάζουν κύρια το ύψος του εθνικού προϊόντος, του εθνικού εισοδήματος, την κατανάλωση, την επένδυση και την αποταμίευση, των δημοσίων εσόδων και δαπανών και των εισαγωγών-εξαγωγών. Δεν δίνουν, όμως, πληροφορίες για την εσωτερική διάρθρωση των συναλλαγών σε κάθε ένα τομέα και κυρίως αφήνουν ακάλυπτες τις συναλλαγές μεταξύ των διαφόρων κλάδων της παραγωγής.

Αυτά τα κενά καλύπτει ο πίνακας Εισροών-Εκροών, στον οποίο οι παραγωγικοί συντελεστές της οικονομίας κατατάσσονται σε ομοιογενείς κλάδους της παραγωγής, με βάση την αντίληψη ότι κάθε κλάδος παράγει προϊόντα τα οποία θέτει στη διάθεση των άλλων κλάδων και αποκτά αγαθά που είναι προϊόντα της παραγωγής άλλων κλάδων. Κάθε κλάδος περιλαμβάνει παραγωγικές μονάδες οι οποίες έχουν ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά. Δηλαδή στον πίνακα Εισροών-Εκροών χρησιμοποιείται η έννοια του κλάδου (παραγωγής).

Στην προηγούμενη παρουσίαση είδαμε ότι υπάρχουν διαφορές στη χρησιμοποίηση των διαφόρων όρων και κυρίως στην έννοια του τομέα. Για να αποσαφηνισθούν οι έννοιες της στατιστικής μεθόδου και των μεθόδων του "επιπέδου" και των "υποδιαίρέσεων" προβαίνουμε στους ακόλουθους ορισμούς:

- Οικονομικό επίπεδο : ταξινόμηση προϊόντων ανάλογα με το βαθμό τελείωσης "Reifegrad" και της χρονικής απόστασης από τη χρήση.
- Υποδιαίρεσεις : ταξινόμηση προϊόντων ανάλογα με την κοινωνικοοικονομική λειτουργία τους στην διευρυμένη αναπαραγωγή της οικονομίας και του συστήματος.

Και οι δύο παραπάνω έννοιες εξαρτώνται κατ' ουσία από την οικονομική δυναμική, ενώ οι παρακάτω έννοιες έχουν χαρακτήρα στατικό:

- Κλάδος : ταξινόμηση των προϊόντων σύμφωνα με την κυρίαρχη μέθοδο παραγωγής (π.χ. χημική βιομηχανία, βιομηχανία σιδήρου).²³
- Τομέας : εκτός από τον πολύ γενικό ορισμό που αναφέρθηκε προηγουμένως, κάθε φορά που χρησιμοποιείται αυτή η έννοια πρέπει να ορίζεται συγκεκριμένα.

2.4.2. Μέθοδοι οροθέτησης των κλάδων στην κατάρτιση ενός Πίνακα Εισροών-Εκροών

Στον πίνακα Εισροών-Εκροών υπάρχει το πρόβλημα να οροθετηθεί το πλήθος των οικονομικών σχέσεων και να αποκτήσει μία λειτουργική μορφή. Γι' αυτό οι απαραίτητοι κλάδοι και οι ροές μεταξύ τους πρέπει να ενοποιηθούν. Δηλαδή μπαίνει το ερώτημα με ποια κριτήρια πρέπει να γίνει η ενοποίηση και σε πιο βάθος.

Οι κυριότεροι μέθοδοι για τη δημιουργία κλάδων είναι η αρχή της λειτουργικότητας και η αρχή της θεσμικότητας (Institutionality).²⁴ Η πρώτη αποσκοπεί στο να προσδιορίσει τις παραγωγικές διασυνδέσεις που ορίζουν οι τεχνικές σχέσεις και ταξινομεί τους κλάδους κατά συγκεκριμένα προϊόντα ή κατά το δυνατόν ομοιογενείς ομάδες προϊόντων (στην ιδανική περίπτωση κάθε κλάδος παράγει μόνο ένα προϊόν χρησιμοποιώντας μόνο μία τεχνολογία παραγωγής, και κάθε προϊόν παράγεται από μόνο ένα κλάδο).

Η ταξινόμηση των κλάδων σύμφωνα με την αρχή της θεσμοποίησης αναφέρεται στην ενοποίηση παραγωγικών μονάδων (όχι προϊόντων) οι οποίες έχουν αρκετά κοινά χαρακτηριστικά,

23. Υπάρχει και η ταξινόμηση των προϊόντων ανάλογα με τους σκοπούς της χρήσης (επενδυτικές, καταναλωτικές βιομηχανίες) που αποτελούν ομάδα κλάδων.

24. G.H.Holub, H.Schnabl: Input-Output-Rechnung: Input-Output-Tabellen, Muenchen, 1985, σελ. 34.

όπως την παραγωγή όμοιων προϊόντων, χρησιμοποίηση ίδιων πρώτων υλών ή όμοιων μεθόδων παραγωγής.

Έτσι, υπάρχει πρόβλημα μονοσήμαντης ταξινόμησης μεταξύ προϊόντων και κλάδων.

Αυτό που χρειάζεται τώρα είναι κριτήρια για την αντιστοιχία των διαφορετικών ειδών προϊόντων σε κλάδους, ώστε να υπάρχει ο κατάλληλος αριθμός κλάδων με τη μεγαλύτερη δυνατή ομοιογενή ομαδοποίηση.²⁵

Η έννοια της ομοιογένειας του προϊόντος αναφέρεται στην ομοιογένεια των εισροών ή των εκροών του. Η ομοιογένεια των εκροών αναφέρεται στο σκοπό χρησιμοποίησης του προϊόντος (π.χ. η μαργαρίνη και το βούτυρο είναι αρκετά ομοιογενείς εκροές, γιατί έχουν τον ίδιο σκοπό).

Αυτός θα ήταν ο χωρισμός με βάση το εμπόρευμα "commodity basis".

Η ομοιογένεια των εισροών αναφέρεται στο ότι τα προϊόντα που έχουν το ίδιο παραγωγικό προτσές, δηλαδή την ίδια δομή εισροών, μπορούν να ομαδοποιηθούν. Η ομαδοποίηση γίνεται με βάση τη δραστηριότητα "activity basis".

Και τα δύο αυτά κριτήρια αφορούν την αρχή της λειτουργικότητας.

Με βάση την αρχή της εεσμικότητας, ο χωρισμός των κλάδων γίνεται σύμφωνα με τη μορφή οργάνωσης της μονάδας στην οποία γίνεται η παραγωγή.

Αυτή μπορεί να είναι επιχείρηση, εργοστάσιο ή μέρος εργοστασίου. Σε αυτή την περίπτωση, η ομαδοποίηση γίνεται με βάση την επιχείρηση "establishment basis".

Οι επιχειρήσεις χωρίζονται ανάλογα με το κύριο προϊόν που παράγουν, τα δευτερεύοντα προϊόντα που είναι κύρια για έναν άλλο κλάδο θεωρούνται φανταστικές εισροές του άλλου κλάδου και υπολογίζονται στις εκροές του.²⁶

25. G.Finking, στο ίδιο, σελ.46.

26. Ο πίνακας του 1970 του Ν.Μυλωνά, χρησιμοποιεί ως κριτήριο την ομοιογένεια τόσο στη μονάδα παραγωγής όσο και στον κλάδο. Μονάδα παραγωγής θεωρείται το βιομηχανικό κατάστημα και τα πιο σημαντικά δευτερεύοντα προϊόντα μαζί με τις αντίστοιχες εισροές καταχωρούνται στον κλάδο που ανήκουν. Ν.Α. Μυλωνάς: "Αναλυτικοί Πίνακες Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας, έτος 1970", Αθήνα 1980 σελ. 23,24.

2.4.3. Στατιστικές εμπειρικές μέθοδοι για την παρουσίαση της δομής που αποτελείται από επίπεδα ή υποδιαίρεσεις

1) Ο πίνακας Εισροών-Εκροών θεωρείται ότι έχει μία σταθερή δομή εισροών, οι δομικές μεταβολές, όμως, στην πορεία της οικονομικής ανάπτυξης θέτουν σε αμφισβήτηση την παραπάνω υπόθεση. Το παραπάνω πρόβλημα συνδέεται με την διάταξη των επιπέδων παραγωγής σε σχέση με την αλλαγή της διάρκειας της περιόδου παραγωγής και μπορεί να προσεγγισθεί με τη βοήθεια της μεθόδου τριγωνοποίησης (Triangulation) του πίνακα Εισροών-Εκροών.²⁷

Η ταξινόμηση των κλάδων σ' αυτή την περίπτωση γίνεται ανάλογα με την τοποθέτηση των προϊόντων σε αρχικά ή τελικά στάδια στο προτσές της παραγωγής, με τέτοιο τρόπο ώστε τα στάδια να αρχίζουν από την αρχή της παραγωγής και να ακολουθούν με διαδοχική σειρά.

Αυτή η σειρά της παραγωγής δίνει μία εικόνα της δομής

	A	B	C	D	E
A	X	X	X	X	X
B	.	X	X	X	X
C	.	.	X	X	X
D	.	.	.	X	X

Σχήμα 1

σε επίπεδα, ήτοι τη χρονική διάρθρωση της παραγωγής. Ως κριτήρια ταξινόμησης της σειράς των επιπέδων χρησιμοποιείται ο βαθμός των αμοιβαίων (τροφοδοτήσεων). Εάν ο κλάδος 1 προμηθεύει περισσότερα στον 2 από ότι αυτός στον 1, τότε ο κλάδος 1 θεωρείται προηγούμενο στάδιο. Αυτή τη μέθοδο μπορούμε να την χρησιμοποιήσουμε σε μία μήτρα

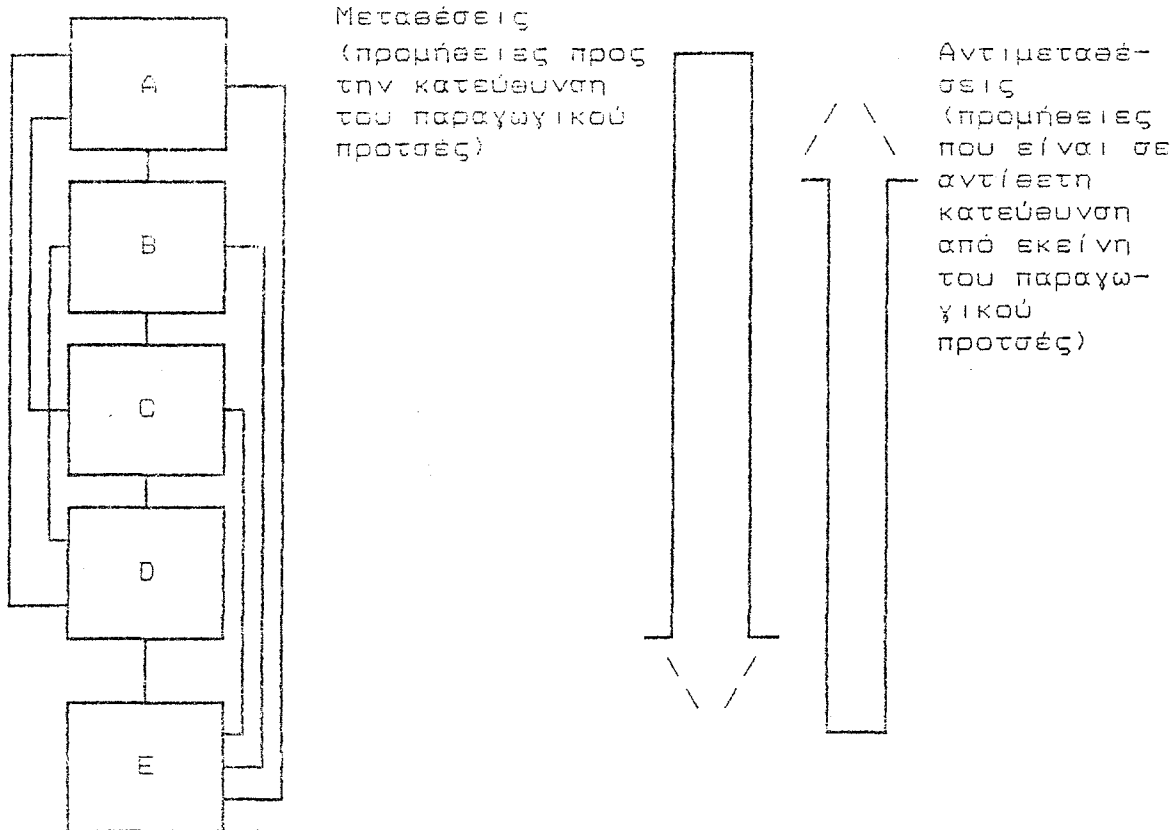
τεχνολογικών συντελεστών (Transformations matrix), με σκοπό την τριγωνοποίηση της.

Σε αυτή τη μήτρα, σύμφωνα με το παραπάνω σχήμα, τα X αντιπροσωπεύουν τις προμήθειες μεταξύ των κλάδων από A έως D και την τελική κατανάλωση E. Οι τελείες σημαίνουν ότι δεν έχουμε καμία προμήθεια. Τα βέλη δείχνουν τη διεύθυνση του παραγωγικού προτσές από τα αρχικά στα τελικά στάδια και η διαγώνιος ορίζει το τρίγωνο.

27. E.Helmsstaedter, στο ίδιο.

Εάν υπάρχουν προμήθειες μεταξύ όλων των κλάδων σημαίνει ότι υπάρχει γενική αλληλοεξάρτηση. Στην περίπτωση που έχουμε εξάρτηση μόνο προς μία κατεύθυνση, τότε έχουμε αυστηρή εξάρτηση των κλάδων όπως στο σχήμα 2. Αλλά το παράδειγμα σε αυτό το σχήμα δεν αντιστοιχεί με την πραγματικότητα. Σ' αυτή δεν διαπιστώνονται προμήθειες μόνο προς μία κατεύθυνση που τις ονομάζουμε μεταθέσεις (Versetzung), αλλά και προμήθειες από την άλλη πλευρά που ονομάζονται αντιμεταθέσεις (Rueckversetzungen).²⁸

28. Στη χρονική θεωρία του κεφαλαίου του Boehm-Bawerk αντιμετάθεση σημαίνει ότι ένα μέσο παραγωγής μεταφέρεται ακόμα πιο πίσω στη χρονική κλίμακα της τελείωσης, δηλαδή ο χρόνος τελείωσης γι' αυτό το προϊόν διαρκεί ακόμα περισσότερο.



Σχήμα 2

Βέβαια στην τριγωνοποίηση του πίνακα Εισροών-Εκροών παραμένουν και αντιμεταθέσεις που περιλαμβάνονται στην αριστερή κάτω πλευρά της διαγωνίου.²⁹

Από το εμπειρικό υλικό φαίνεται ότι η τριγωνική μορφή είναι χαρακτηριστική των λιγότερο αναπτυγμένων χωρών. Η ανάπτυξη αυξάνει τις αλληλοεξαρτήσεις και μειώνει την αυστηρή εξάρτηση. Αυτή η τάση, όμως φτάνει μέχρι ένα σημείο, μετά από το οποίο μία σειρά από ανεπτυγμένες χώρες με διαφορετικό επίπεδο ανάπτυξης έχουν τον ίδιο βαθμό τριγωνοποίησης, γεγονός που απαντά στο αρχικό πρόβλημα που τέθηκε.

29. Οι εμπειρικές αναλύσεις δείχνουν ότι ο ποσοστό των μεταθέσεων είναι σημαντικά μεγαλύτερος από τις αντιμεταθέσεις και το ίδιο.

2) Παρ' όλες τις στατιστικές δυσκολίες διαχωρισμού των βιομηχανικών κλάδων σύμφωνα με το σχήμα των υποδιαιρέσεων, κυρίως όσον αφορά το χωρισμό των κλάδων παραγωγής ενδιάμεσων προϊόντων, προτείνεται, από τον Finking,³⁰ ο πιο κάτω διαχωρισμός για τις βιομηχανικά αναπτυγμένες χώρες.

30. G. Finking, στο ίδιο, σελ. 53.

<u>Υποδιαίρεσεις</u>	<u>Ομάδες</u>	<u>Οικονομικοί κλάδοι</u>
Μέσα παραγωγής Εργαλεία, Μηχανές,	Μέσα παραγωγής για μέσα παραγωγής	Συσκευές αυτομα- τισμού, Συστήματα πληροφορικής, επι- κοινωνίες
	Μέσα παραγωγής για ενδιάμεσα προϊόντα	Κατασκευές βα- ριών μηχανών, Αυτο- ματισμός, Ηλεκτρονι- κός εξοπλισμός
	Μέσα παραγωγής για καταναλωτικά προϊόντα	Ηλεκτρονική υποδομή, Μηχανολογικός εξο- πλισμός
	Ενδιάμεσα προϊόντα για μέσα παραγωγής	Βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, Μεταλ- λουργία, (συγκοινωνίες, ενέργεια, επικοινωνι- νίες).
Καταναλωτικά προϊόντα	Καταναλωτικά προϊόντα για συλ- λογική κατανάλωση	Εκπαίδευση, Υγεία, Κοινωνικές υπηρεσίες
	Καταναλωτικά προϊόντα για ατο- μική κατανάλωση	Αυτοκινητοβιομηχανία Ηλεκτρικές συσκευές, Χημεία, Υφαντουργία, Δέρμα, Ρουχισμός, Τρό- φιμα

Εάν εξετασθεί αυτός ο χωρισμός ιστορικά, θα διαπιστωθούν συνεχείς αλλαγές, ιδιαίτερα στην ομάδα των μέσων παραγωγής για μέσα παραγωγής, κυρίως λόγω των αλλαγών στα ηλεκτρονικά. Δηλαδή, εκτός από τις αλλαγές στη διάταξη των υποδιαίρεσεων, λόγω των αλλαγών στην διάρθρωση των επιπέδων της παραγωγής (μέσω αντιστρόφων μεταθέσεων) υπάρχουν και ποιοτικές αλλαγές με την είσοδο καινούργιων προϊόντων και παραγωγικών κλάδων. Με την εμφάνισή τους έχουμε δομικές αλλαγές στο προτσές συσσώρευσης, αν και το βασικό σχήμα της διευρυμένης αναπαραγωγής παραμένει αντικατάσταση εργασίας από μηχανές. Η δυσκολία είναι να εξηγηθούν αυτά τα ποιοτικά

άλματα και η λογική τους ακολουθεία.

3) Πιο κάτω παρουσιάζεται μία πρώτη εμπειρική προσπάθεια που έγινε για τον προσδιορισμό της υποδιαίρεσης I, της Ια και των μέσων εργασίας (μηχανές, εργαλεία) στην Ελληνική Οικονομία.³¹ Η πρώτη στήλη αναφέρεται στο ποσοστό (%) της παραγωγής ενός κλάδου που ανήκει στην υποδιαίρεση I, στη δεύτερη στήλη το αντίστοιχο ποσοστό της Ια και στην τρίτη το ποσοστό των μέσων εργασίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΥΠΟΔΙΑΙΡΕΣΗ I

ΚΑ	ΚΛΑΔΟΣ	% Ια	Με
23	ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ		
231	Παραγωγή νημάτων και υφασμάτων από φυσικό και τεχνητό έριο	100	
232	Παραγωγή νημάτων και υφασμάτων απο φυσικό και τεχνητό βαμβάκι	100	
233	Παραγωγή νημάτων και υφασμάτων από φυσικό και τεχνητό μετάξι και συνθετικά	100	
234	Κατεργασία ιούτης, λινού και καννάβευς	100	
238	Βιομηχανία σχοινιών και σπάγγων	100	
25	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΞΥΛΟΥ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΥ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΙΑΣ	100	
27	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΧΑΡΤΟΥ		
271	Παραγωγή χαρτομάζας, χαρτιού και χαρτονιού	100	10
272	Κατασκευής ειδών από χαρτί και χαρτόνι	50	
29	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΩΝ		
291	Βιομηχανία δέρματος	100	
30	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΕΛΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΥΛΗ	50	20

 31. Γ. Δραγασάκης: "Διαφωτιστικά προβλήματα και εξάρτηση της ελληνικής βιομηχανίας, Συνέδριο ΤΕΕ. Η βιομηχανία στην Ελλάδα", Τόμος 1ος, Αθήνα, 1981.

31	ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ		
311	Βιομηχανικά χημικά (όχι λιπάσματα)	100	20
312	Λοιπά βιομηχανικά χημικά	100	
313	Βερνίκια, χρώματα και στιλβώματα	100	
316	Λιπάσματα	100	
319	Λοιπές χημικές βιομηχανικές ύλες	50	
32	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ-ΑΝΘΡΑΚΑ	70	35
33	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ		
331	Κατασκευή υλικών για οικοδομές από τη γη & πυρίμαχα	100	20
334	Παραγωγή τσιμέντων	100	20
335	Ασβεστοποιία, παραγωγή γύψου και στόκου	100	20
339	Παραγωγή λοιπών ειδών	100	
34	ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	100	80
35	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΕΛΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΕΚΤΟΣ ΜΗΧ. & ΜΕΤΦ. ΥΛΙΚΟΥ		
351	Προϊόντα από σίδηρο	100	
352	Υλικά οικοδομής	100	10
353	Εργαλεία, σιδηρουργεία	100	20 100
355	Αντικείμενα από χυτοσίδηρο	100	20
36	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΠΛΗΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ	100	50 100
	όλοι οι κλάδοι πλην του 362		
37	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΩΝ		
371	Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών	100	50 100
372	" συσσωρευτών και ξηρών ηλεκτρικών στοιχείων	100	50 100
373	Κατασκευή συρμάτων και καλωδίων μεταφοράς ηλεκτρισμού	100	20
375	Κατασκευή λοιπών ηλεκτρολογικών υλικών	100	20
376	Κατασκευή τηλεπικοινωνιακού υλικού και ηλεκτροακουστικών συσκευών	50	10
377	Κατασκευή ηλεκτρικών επιστημονικών και		

	τεχνικών συσκευών και οργάνων	100	100
379	Εργαστήριο επισκευής ηλεκτρικών ειδών	50	
38	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ		
381	Ναυπήγηση και επισκευή συναφών	100	100
382	Κατασκευή σιδηροδρομικού και τροχιοδρομικού υλικού	50	
383	Κατασκευή αυτοκινήτων	50	20 50
386	Επισκευή αεροπλάνων	50	
389	Κατασκευή μεταφορικών μέσων μ.α.α.	50	10
39	ΛΟΙΠΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ		
391	Κατασκευή ιατροχειρουργικών εργαλείων και οργάνων ακριβείας και ελέγχου	100	100

Οι υποκλάδοι 239,313,372, σύμφωνα με τον παραπάνω διαχωρισμό, ανήκουν στην υποδιαίρεση ΙΙ καθώς και οι 235, 318, 374, αν και ένα μέρος τους θα μπορούσε να ανήκει στην υποδιαίρεση Ι.

3. Κλαδικές (τομεακές) διασυνδέσεις

Σύμφωνα με την έννοια της δομής, όπως αυτή ορίσθηκε, μία δομημένη μονάδα αποτελείται από τα δομικά της στοιχεία και τις σχέσεις των στοιχείων μεταξύ τους (και προς τη μονάδα).

Εως τώρα έχει εντοπισθεί η μονάδα που είναι η βιομηχανία, τα επιμέρους της στοιχεία, που είναι οι κλάδοι (τομείς), και τώρα εξετάζονται οι διασυνδέσεις μεταξύ των κλάδων (τομέων).³²

Οι διασυνδέσεις μπορούν να αναλυθούν κατά κατεύθυνση, σχέση, ένταση, αλλαγή και είδος.

■ Η κατεύθυνση των διασυνδέσεων:

Μπορεί να διαπιστωθεί, με βάση τον προσδιορισμό της

32. Εδώ αναφερόμαστε κύρια στους κλάδους γιατί η ανάλυση γίνεται με βάση τους πίνακες Εισροών-Εκροών.

θέσης ενός κλάδου σε ένα πίνακα Εισροών-Εκροών. Από εδώ προκύπτουν οι διαφοροποιήσεις σε διασυνδέσεις προς τα εμπρός και προς τα πίσω.

■ Η σχέση των διασυνδέσεων:

Επειδή ο κάθε κλάδος δεν συνδέεται στον ίδιο βαθμό με τους άλλους, μπορεί με βάση το βαθμό της διασύνδεσης να δημιουργηθούν συμπλέγματα διασυνδέσεων.

■ Η ένταση των διασυνδέσεων:

Παράλληλα με την κατεύθυνση και την σχέση των διασυνδέσεων έχουμε και το μέγεθός τους δηλαδή για παράδειγμα το αξιακό μέγεθος της διασύνδεσης μεταξύ του κλάδου x και ψ , σε σχέση με τον x και z .

■ Η αλλαγή των διασυνδέσεων:

Δεδομένες διασυνδέσεις εξετάζονται σε σχέση με τυπικές αλλαγές λόγω εξέλιξης και σε σχέση με την ταχύτητα αντίδρασης σε παρενοκλητικούς παράγοντες (ευελιξία της δομής).

■ Το είδος των διασυνδέσεων:

Υπάρχουν οι διασυνδέσεις προϊόντων και υπηρεσιών που προκύπτουν από τους πίνακες Εισροών-Εκροών, καθώς και διασυνδέσεις επενδύσεων που δεν περιλαμβάνονται συνήθως σε αυτούς. Ανάλογα με το σκοπό της ανάλυσης και τον ορισμό του κλάδου προκύπτουν μια σειρά άλλες ποιοτικές διασυνδέσεις.

Επειδή η ανάλυση των πρώτων τεσσάρων συχνά δεν μπορεί να χωριστεί αλλά πρέπει να γίνει ταυτόχρονα και επειδή το αποτέλεσμα της εξαρτάται από το είδος των διασυνδέσεων που έχουν χρησιμοποιηθεί ως βάση, η παρουσίαση ξεκινάει από το τελευταίο κριτήριο.

Στον πίνακα Εισροών-Εκροών, λόγω της ετερογενούς σύνθεσης των προϊόντων κάθε κλάδου, οι διασυνδέσεις ορίζονται ως αξιακές διασυνδέσεις. Στόχος, όμως, της ανάλυσης των εισροών-εκροών είναι να διαπιστωθούν οι ποσοτικές σχέσεις μεταξύ των προϊόντων. Τα διαφορετικά προϊόντα ενός κλάδου παραγωγής συμπεριλαμβάνονται σε ένα σύνθετο προϊόν του οποίου η μονάδα ποσότητας είναι ίση με την νομισματική

μονάδα, έτσι οι μονάδες ποσότητας και οι μονάδες αξίας είναι ίσες. Μ' αυτό τον τρόπο μπορούν να προσδιοριστούν οι ποσοτικές σχέσεις από τις αξιακές.

Οι ροές προϊόντων και υπηρεσιών για την τρέχουσα παραγωγή και για τις επενδύσεις, ανάλογα με το βάθος της ταξινόμησης του πίνακα Εισροών-Εκροών, μπορούν να αναλυθούν ακόμα περισσότερο από ποιοτικής πλευράς όσον αφορά την σύνθεση και τη χρήση τους. Έτσι δεν διαπιστώνονται μόνο τα σχετικά μέρη των αρχικών εισροών στην παραγωγή ενός βιομηχανικού κλάδου, αλλά και η σύνθεση του προϊόντος του από προϊόντα προηγούμενων κλάδων (όταν το βάθος της ταξινόμησης φτάνει μέχρι το επίπεδο συγκεκριμένων προϊόντων ή ομάδας προϊόντων).

Όσον αφορά την αλληλεξάρτηση μεταξύ κατεύθυνσης, σχέσης και έντασης των διασυνδέσεων, που στη θεωρία και την πράξη χρησιμοποιούνται σε συνδιασμό, είναι σημαντική η "άποψη για τις συζεύξεις" (Koppelungsansatz) και η "άποψη για τα πλέγματα διασυνδέσεων" (Konglomeratansatz).

■ Η άποψη για τις συζεύξεις.

Αυτή αναφέρεται στις προς τα μπρος και προς τα πίσω διασυνδέσεις των κλάδων (διασυνδέσεις εισροών-εκροών). Με βάση την άποψη αυτή πραγματοποιείται κατ' αρχήν μία ταξινόμηση των οικονομικών κλάδων σύμφωνα με τη θέση τους στη δομική διάρθρωση και σύμφωνα με την κατεύθυνση και δύναμη των διασυνδέσεων τους με τους άλλους κλάδους.

Όσο περισσότερες προμήθειες παραλαμβάνει ένας κλάδος σε σχέση με τη δική του παραγωγή, τόσο μεγαλύτερες είναι οι επιδράσεις του προς τα πίσω, τόσο μεγαλύτερη ζήτηση δημιουργεί. Όσο μεγαλύτερη είναι η δική του παραγωγή σε σχέση με το μέρος των προϊόντων που προμηθεύεται, τόσο μεγαλύτερη είναι η επιρροή του προς τα μπρος, τόσο μεγαλύτερη είναι η προσφορά που δημιουργεί ο κλάδος.³³

33. Αυτή η άποψη αποτελεί και τη βάση της στρατηγικής ανάπτυξης των βιομηχανιών "κλειδιών" του Hirschmann για τις υπό ανάπτυξη χώρες.

Το πλέγμα των διασυνδέσεων:

Ενώ κατά την "άποψη των συζεύξεων" το επίκεντρο του ενδιαφέροντος είναι η κατεύθυνση και η ένταση των διασυνδέσεων, "η άποψη για τα πλέγματα των διασυνδέσεων" αναφέρεται κατ' αρχήν στην ένταση και τη σχέση των διασυνδέσεων.

Εδώ κυρίως περιλαμβάνονται κλάδοι, που είναι άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένοι (μέσω των εισροών και εκροών τους) με λειτουργικούς τομείς (π.χ. ανάλογα με το εάν εξετάζονται διασυνδέσεις προμηθειών ή επενδύσεων, πιστωτικών ροών ή οργανωτικών, δημιουργούνται διαφορετικά πλέγματα διασυνδέσεων).

■ Η αλλαγή (ευελιξία) της δομής:

Οι δυναμικές επιδράσεις και οι αλλαγές των διασυνδέσεων αποτελούν αντικείμενο της θεωρίας για την ευελιξία της δομής. Βάσει αυτής της θεωρίας είναι το στατικό μοντέλο της τέλει ισορροπίας με την έννοια ότι μετά από κάθε εξωτερική επίδραση το σύστημα επανέρχεται σε ισορροπία.

Οι όροι για την ύπαρξη μιας τέλει ισορροπίας αποτελούν ταυτόχρονα και τα εμπόδια για την ύπαρξή της (π.χ. ορθολογική συμπεριφορά των υποκειμένων, πλήρης διαφάνεια της αγοράς κ.ά.) και επειδή εμπειρικά είναι σχεδόν αδύνατο να επιτευχθούν αυτοί οι όροι, αποτελούν μέτρο της δομικής ευελιξίας.

Κύριο σημείο κριτικής αυτής της θεωρίας σύμφωνα με τον G.Finking,³⁴ είναι ότι οι συντελεστές που αλλάζουν στη δομή δεν είναι ανεξάρτητοι από την ανάπτυξη, αλλά μπορεί να είναι με την αυστηρή έννοια ενδογενείς. Έτσι, δεν τίθεται ζήτημα άριστης κατανομής των συντελεστών σε ένα δεδομένο επίπεδο ανάπτυξης. Κατανομή και συσσώρευση (ανάπτυξη) είναι αλληλοεξαρτημένες, κάθε αλλαγή της δομής επηρεάζει την ανάπτυξη και αντίστροφα.

34. G.Finking, στο ίδιο, σελ.64.

4. Βασικές θεωρίες για την αλλαγή της βιομηχανικής δομής

Στο προηγούμενο κεφάλαιο παρουσιάστηκε μία πρώτη προσπάθεια προσδιορισμού της οικονομικής και ιδιαίτερα της βιομηχανικής δομής στα κύριά τους μέρη.

Το επόμενο πρόβλημα που παρουσιάζεται είναι ο προσδιορισμός των κύριων αιτιών που προκαλούν την αλλαγή των παραπάνω δομών. Σε αυτό το μέρος θα παρουσιασθούν ορισμένες μόνο από τις κυριότερες θεωρίες για την αλλαγή της οικονομικής και ιδιαίτερα της βιομηχανικής δομής, κάτι που είναι αναγκαίο για την παραπέρα διερεύνηση του θέματος. Μία γενικότερη αναφορά στις θεωρίες δομικής αλλαγής σ' αυτό το στάδιο θα ξεπερνούσε το σκοπό που εξυπηρετεί η παρούσα εργασία.

4.1. Η υπόθεση των τριών τομέων

Στη συζήτηση για τις μακροπρόθεσμες δομικές αλλαγές, που επηρεάζουν την όλη οικονομική διάρθρωση έχει σημαντική θέση η υπόθεση των τριών τομέων των Clark, Fisher, Fourastie.

Η υπόθεση αυτή αναφέρεται σε αλλαγές της τομεακής διάρθρωσης της οικονομίας συνολικά, στη μετάβαση δηλαδή από μία αγροτική κυρίως οικονομία σε μία βιομηχανική (ή μεταβιομηχανική).

Η αρχή του χωρισμού της οικονομίας σε τρεις ξεχωριστούς τομείς τέθηκε στην οικονομική συζήτηση κυρίως από τον Clark.³⁵

Αυτός μιλάει για πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα και θεωρεί ότι η κατανομή της εργατικής δύναμης μεταξύ των τομέων αυτών αλλάζει κατά την διάρκεια της εκβιομηκάνισης. Το κύριο βάρος μετατοπίζεται από τον πρωτογενή τομέα (που σχεδόν ταυτίζεται με την αγροτική οικονομία) στον δευτερογενή (βιομηχανικός) και πιο πολύ στον τριτογενή (υπηρεσίες και δημόσια διοίκηση). Η υπόθεση των τριών τομέων

35. C.Clark: "The Condition of Economic Progress", London, 1940.

ακολουθήθηκε και από τους άλλους, οι οποίοι όμως προσπαθούν να ορίσουν εκ νέου τον κάθε τομέα. Σύμφωνα με τον Fisher³⁶ οι τομείς διαχωρίζονται μέσω της δομής της ζήτησης των καταναλωτών.

Ο Fisher χρησιμοποιεί το νόμο του Engel³⁷ και την διαφορετική συμπεριφορά της ζήτησης σε σχέση με το ύψος του εισοδήματος. Στον πρωτογενή τομέα ανήκουν, σύμφωνα με τον δικό του ορισμό, όλες οι επιχειρήσεις που παράγουν προϊόντα πρώτης ανάγκης (η ελαστικότητα της ζήτησης είναι $\leq 0,5$).

Ο δευτερογενής τομέας περιλαμβάνει την κατασκευή των λιγότερο σπουδαίων προϊόντων που έχουν μία λιγότερο άκαμπτη ζήτηση (ελαστικότητα 0,5 έως 1).

Ο τριτογενής τομέας, τέλος αποτελείται από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, που αφορούν την ικανοποίηση της ζήτησης για νέα ή σχετικά νέα είδη προϊόντων και υπηρεσιών (ελαστικότητα > 1).

Ο Fourastie³⁸ ανέπτυξε περισσότερο τη διάκριση των τομέων, χρησιμοποιώντας ως κριτήριο την τεχνική πρόοδο. Η παραγωγή στον τριτογενή τομέα απαιτεί λιγότερη τεχνική πρόοδο, στον πρωτογενή περισσότερη και στον δευτερογενή πολύ περισσότερη. Στον πρωτογενή τομέα ανήκει η αγροτική οικονομία και στον δευτερογενή η μη αγροτική.

Από αυτές τις υποθέσεις προκύπτει ο παρακάτω καθορισμός των τομέων συνολικά :

Πρωτογενής : Γεωργία, Δασοκομία
Δευτερογενής : Ενέργεια, Ορυχεία, Μεταποίηση, Κατασκευές
Τριτογενής : Μεταφορές και επικοινωνίες, Εμπόριο,
Τράπεζες και ασφάλισεις, Κράτος.

Από τον παραπάνω καθορισμό διαμορφώνονται τρία κριτήρια

36. A.G.B.Fisher: "Produktion, Primary, Secondary and Tertiary", in: The Economic Record 15/1939.

37. Η ειδική μορφή της εξάρτησης μεταξύ του ύψους του εισοδήματος και του ύψους των δαπανών για τρόφιμα και κατοικία. Διαπιστώθηκε ότι με αυξημένο εισόδημα, οι παραπάνω δαπάνες μειώνονται. Οι αντίστοιχες εισοδηματικές ελαστικότητες της ζήτησης είναι μικρότερες από τη μονάδα.

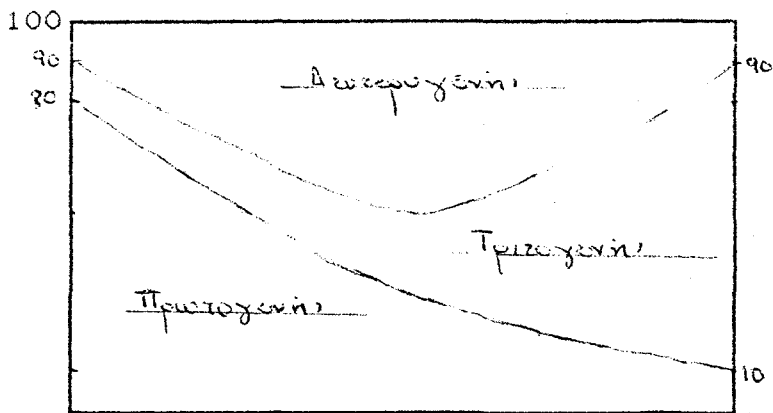
38. J. Fourastie: "Die grosse Hoffnung des zwanzigsten Jahrhunderts", Koln, 1954.

εξέλιξης των τομέων :

- α) συμμετοχή στη ζήτηση ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος.
- β) ποσοστιαία συμμετοχή στην απασχόληση,
- γ) ποσοστιαία συμμετοχή στην τομεακή ανάπτυξη της παραγωγικότητας ως μέτρο για το βαθμό ανάπτυξης της τεχνικής προόδου.

Τα στατιστικά στοιχεία σύμφωνα με τον Finking³⁹ εμφανίζουν πράγματι μία μετατόπιση μεταξύ του πρωτογενούς και των άλλων τομέων, τόσο ως ποσοστό του ΑΕΠ όσο και ως ποσοστό της απασχόλησης. Μεταξύ του δευτερογενούς και του τριτογενούς τομέα δεν έχουμε μετατόπιση, σε σχέση με το ΑΕΠ αλλά μόνο μια μικρή μετατόπιση υπολογισμένη στην απασχόληση. Επίσης, με την πάροδο του χρόνου, παρουσιάζονται μεγάλες αλλαγές στο ύψος της παραγωγικότητας μεταξύ των τομέων, με σημαντική άνοδο στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα, ενώ αντίθετα οι αλλαγές είναι μικρότερες στο ρυθμό αύξησης της παραγωγικότητας.

39. G. Finking, στο ίδιο, σελ. 81.



συνεχώς από 10% στο 80%.

Ετσι, έχουμε επιμέρους αντίθετα αποτελέσματα, κύρια στη Γεωργία από τη θεωρία.

Σύμφωνα με τον Fourastie η εξέλιξη μπορεί να προβλεφθεί από το σχήμα. Σε αυτό, το ποσοστό του πρωτογενή τομέα πέφτει από το 80% των απασχολούμενων στο 10%, του δευτερογενή ανεβαίνει από 10% σε 50% και πέφτει πάλι στο 10%, ενώ του τριτογενή ανεβαίνει

■ Μεθοδολογικά και θεωρητικά προβλήματα κατά τον Finking.

Κύριο πρόβλημα της θεωρίας είναι να ορίσει τι είναι "ώριμη οικονομία" ή να αντικαταστήσει τις έννοιες με ένα χρονικό άξονα (βλέπε σχήμα). Ο ορισμός της "ώριμης οικονομίας" από τα αντίστοιχα ποσοστά των τομέων είναι ταυτολογία, γιατί τότε τα ποσοστά των τομέων ορίζουν την "ώριμη οικονομία" και αντίστροφα.

Άλλες δυσκολίες ανακύπτουν με την ένταξη των κλάδων στους τρεις τομείς. Από μόνα τους τα κριτήρια ταξινόμησης της ελαστικότητας της ζήτησης; της παραγωγικότητας και της τεχνικής πρόοδου δεν εξασφαλίζουν μία χρονικά ίδια σύνθεση των τομέων, π.χ. με την τεχνική πρόοδο ανεβαίνει η παραγωγικότητα κάποιου κλάδου του τριτογενούς τομέα και τότε αυτός ο κλάδος πρέπει να ενταχθεί στον δευτερογενή τομέα. Ετσι, όμως, δεν υπάρχει πια σαφής αντίληψη για την εξέλιξη της "μορφής της οικονομικής οργάνωσης", γιατί δεν μπορεί να διαπιστωθεί κατά πόσον μια ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα μπορεί να οδηγήσει σε μία μεταβιομηχανική κοινωνία (δηλαδή σε μία οικονομική μορφή που δεν καθορίζεται πλέον από τη βιομηχανία).

Εκτός από αυτά τα μεθοδολογικά προβλήματα, η θεωρητική

εξήγηση παρουσιάζει πρόβλημα και σε σχέση με την εξέλιξη των ελαστικοτήτων του εισοδήματος, καθώς και της ανάπτυξης της παραγωγικότητας.

Στο βαθμό που η ανάπτυξη των τομέων διεξάγεται κάτω από την επίδραση του νόμου του Engel σύμφωνα με τον Goergen⁴⁰ πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι αυτός ο νόμος ισχύει μόνο για ορισμένες ομάδες της ιδιωτικής καταναλωτικής ζήτησης. Με βάση τις αναλύσεις για διαφορετικές χρονολογικές σειρές, διαμορφώνεται η παρακάτω κλίμακα άμεσης ικανοποίησης αναγκών και έτσι μία σχετικά μεγαλύτερη προσδοκία ανάπτυξης των κλάδων όταν υπάρχει μεγαλύτερο εισόδημα: τρόφιμα, καπνός, ποτά, δέρμα, ρούχα, παπούτσια, τυπογραφικά, έπιπλα.

Περιοριστικά για το περιεχόμενο της παραπάνω διαπίστωσης δρα το γεγονός ότι έτσι δεν προσδιορίζεται για κάθε κλάδο μια αναγκαστική ποσοτική πορεία ανάπτυξης. Οι εισοδηματικές ελαστικότητες μπορούν με το χρόνο να αλλάζουν. Χρονικά επίσης, αλλάζει και η ποιοτική σύνθεση των παραπάνω καταναλωτικών ομάδων εξαιτίας τεχνικών αλλαγών, έτσι μετατοπίζεται η εισοδηματική ελαστικότητα, π.χ στα επεξεργασμένα προϊόντα με υψηλότερη εισοδηματική ελαστικότητα σε σχέση με τα μή επεξεργασμένα. Με τον ίδιο τρόπο επιδρά και η μόδα, η διαφήμιση, η αλλαγή του γούστου. Έτσι, δεν μπορεί λοιπόν να υποτεθεί μία αυτόνομη ανάπτυξη της ζήτησης· αντίθετα σ' αυτήν επιδρούν οι παραγωγοί και έτσι έμμεσα οι όροι παραγωγής.⁴¹

Αλλά και η ζήτηση για ιδιωτικά καταναλωτικά προϊόντα αποτελεί μόνο ένα μέρος της ζήτησης, υπάρχει και η ζήτηση για μη αναλώσιμα προϊόντα (διαρκή), για επενδυτικά, η ζήτηση του κράτους και οι εξαγωγές.

Ούτε η εξήγηση της εξέλιξης των τομέων, με βάση την προσφορά που βασίζεται στην εξέλιξη της παραγωγικότητας, είναι θεωρητικά απόλυτα θεμελιωμένα και με συνεκτική

40. E. Goergens: "Wandlungen der industriellen Produktionsstruktur im wirtschaftlichen Wachstum", Stuttgart 1975, σελ.52-69.

41. G.Finking, στο ίδιο, σελ.82.

επιχειρηματολογία.

Οι τομεσκές μετατοπίσεις εξηγούνται από τις χρονικά συνεχόμενες ωθήσεις της παραγωγικότητας. Η εκμηχάνιση της Γεωργίας ελευθερώνει εργατικές δυνάμεις που απορροφώνται κατ' αρχήν από τη Βιομηχανία. Η άνοδος της παραγωγικότητας στη βιομηχανία διευκολύνει την ανάπτυξη του σχετικά μη παραγωγικού τομέα των υπηρεσιών. Δεν εξηγείται, όμως, γιατί η παραγωγικότητα δεν έπρεπε να αυξάνει ταυτόχρονα και στον τριτογενή τομέα.

Από την άλλη, η ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα αποδίδεται στην αυξανόμενη διαρθρωτική διαφοροποίηση (κατανομής εργασίας, ειδίκευσης) και στην αυξανόμενη πολυπλοκότητα του οικονομικού προτσές. Οι δραστηριότητες του τριτογενούς τομέα αυξάνουν για να συμπεριλάβουν την αναπαραγωγή της εργασιακής δύναμης, την έρευνα, την οργάνωση και τη διοίκηση.

Η παραπάνω εμπειρικά αποδεδειγμένη κατάσταση, όμως δεν επιτρέπει το συμπέρασμα ότι το παραγωγικό προτσές στον τριτογενή τομέα θα είναι όλο και μεγαλύτερης εντάσεως εργασίας, εκτός εάν υποθεθεί ότι οι δυνατότητες να επιτευχθούν εδώ τεχνικές πρόοδοι εξαντλούνται όλο και περισσότερο. Η μηχανοποίηση και ηλεκτρονικοποίηση των εργασιών στις ιδιωτικές υπηρεσίες αλλά και στη διοίκηση δείχνουν το αντίθετο.

4.2. Η θεωρία της "κανονικής δομής"

Μια άλλη άποψη για τις μακροπρόθεσμες δομικές αλλαγές και τη μορφή της οικονομικής οργάνωσης αποτελεί η θέση της "κανονικής δομής" που προσδιορίζεται με μεθόδους παλινδρομικής ανάλυσης. Η μέθοδος περιλαμβάνει τη σχέση μεταξύ της ανάπτυξης του κατά κεφαλήν εισοδήματος και του ύψους του πληθυσμού ως ανεξαρτήτων (επεξηγηματικών) μεταβλητών, το δε κοινωνικό προϊόν και/ή τον αριθμό των απασχολουμένων σε κάθε κλάδο ως εξαρτημένων μεταβλητών. Ως βάση, χρησιμοποιούνται διαστρωματικά δεδομένα

(Querschnittsdaten) σε επίπεδο χώρας, που επιτρέπουν μία σύγκριση εξαρτημένων/ ανεξαρτητών μεταβλητών σε χώρες με διαφορετικό επίπεδο ανάπτυξης.

Ετσι, όταν η έρευνα επεκτείνεται σε μεγάλο αριθμό χωρών οι διαφορές μειώνονται μαθηματικά και εντοπίζεται μία οικονομικά "κανονική δομή" για μία χώρα με μέσο πληθυσμό και κατά κεφαλήν εισόδημα, με την οποία μετρώνται οι αποκλίσεις και γίνονται προγνώσεις για τις επερχόμενες δομικές αλλαγές, με αύξηση του κατά κεφαλήν εισοδήματος.

Ο Chenery⁴² έκανε ένα διαχωρισμό της μεταποίησης σε 15 κλάδους και υπολόγισε για κάθε κλάδο συναρτήσεις παλινδρόμησης, όπου η προστιθέμενη αξία του κλάδου εκφράζεται σε σχέση με το κατά κεφαλήν εισόδημα και το μέγεθος της χώρας (υπολογισμένο στο ύψος του πληθυσμού).

Πιό εκτεταμένα εξετάζεται η εξέλιξη της βιομηχανικής δομής σε μία ειδική έκδοση του ΟΗΕ.⁴³

Σαν επέκταση της μεθόδου παλινδρόμησης του Chenery για τον κάθε κλάδο της μεταποίησης, προστέθηκε μία τρίτη μεταβλητή, ο σχετικός βαθμός εκβιομηχάνισης, και για κάθε κλάδο έγινε υπολογισμός της παλινδρόμησης και του συσχετισμού (Korrelation).

Συμπερασματικά, ο Goergen αναφέρει ότι από την ως τώρα έρευνα για την ομοιομορφία της βιομηχανικής δομής στο προτσές εξέλιξης μπορεί να διαπιστωθεί ότι αυτή αφορά κυρίως τις βιομηχανίες καταναλωτικών και επενδυτικών προϊόντων. Η υπόθεση για την πορεία αυτών των δύο επιβεβαιώνεται σε μεγάλο βαθμό από την δοκιμασία της εμπειρίας.⁴⁴

Το ερώτημα για τις ενδοβιομηχανικές διαφορές ανάπτυξης δεν έχει ερευνηθεί σχεδόν καθόλου.

Ο υπολογισμός παλινδρόμησης για μία σειρά από βιομηχανικούς κλάδους δεν μπορεί να καλύψει την έλλειψη θεωρίας, η

42. H.B.Chenery: "Patterns of Industrial Growth, in: American Economic Vol 50", 1960.

43. United Nation. " A Study of Industrial Growth", N.York, 1963.

44. Το ότι οι βιομηχανίες επενδυτικών αυξάνονται και των καταναλωτικών μειώνονται. E.Goergen, στο ίδιο, σελ.50, Πίνακας 9.

οποία θα αναφέρεται συγκεκριμένα στη σχετική ανάπτυξη κάθε ξεχωριστού κλάδου.

Ο κατάλογος των πιθανών μεταβλητών είναι ένα πρώτο βοήθημα για να διατυπωθούν υποθέσεις.

Επίσης, δεν πρέπει να χρησιμοποιείται αυτή η θεωρία, με την έννοια ότι η επίτευξη της "κανονικής δομής" σε μία χώρα είναι βασική προϋπόθεση για μία υψηλή ανάπτυξη, αλλά πρέπει αυτή να κατανοηθεί δυναμικά, ότι ο ρυθμός αύξησης της βιομηχανικής παραγωγής θα είναι υψηλός όταν κάθε ξεχωριστός βιομηχανικός κλάδος αναπτύσσεται εκτατικά επί του δεδομένου νήματος εξέλιξης της αντίστοιχης συνάρτησης παλινδρόμησης. Όσο περισσότερο απομακρύνονται οι χώρες από αυτό το πρότυπο ανάπτυξης, τόσο μικρότερη είναι η συνολική τους βιομηχανική ανάπτυξη. Τελικά, όμως, η εμπειρική εξέταση της άποψης της "κανονικής" δομής έδειξε ότι υπάρχει σοβαρός αριθμός αποκλίσεων και σε ορισμένες χώρες το ποσοστό ανάπτυξης, αυξάνει, στο βαθμό που η δομή τους αποκλίνει από την "κανονική δομή".⁴⁵

4.3. Η θεωρία των σταδίων εκβιομηχάνισης

Προσπάθειες διάκρισης της οικονομικής ανάπτυξης σε στάδια έχουν γίνει από πολλούς συγγραφείς.⁴⁶ Δεν υπάρχει όμως μία ενιαία θεωρία των σταδίων ανάπτυξης. Εδώ εξετάζεται μόνο η άποψη του Hoffmann.⁴⁷

Αυτός ανέπτυξε μία θεωρία των σταδίων εκβιομηχάνισης, δηλ. μία θεωρία της δομικής εξέλιξης του δευτερογενούς τομέα στον χρόνο. Κριτήριο για τη διάκριση σε ορισμένα στάδια ανάπτυξης, είναι η σχέση μεταξύ βιομηχανιών, καταναλωτικών και κεφαλαιουχικών προϊόντων.

Η σημασία των δύο ομάδων υπολογίζεται με βάση την προστιθέμενη αξία που έχουν. Για να μπορούμε να την υπολο-

45. E.Goergen, στο ίδιο, σελ.330.

46. Όπως η ιστορική σχολή (Stavenhafen), και ο Rostow.

47. W.G.Hoffmann: "Stadian und Typen der Industrialisierung", Jena, 1931. Το ίδιο στο : "Wirtschaftliches Archiv 103 II/1969" σελ. 321.

γίσουμε θα πρέπει οι κλάδοι της βιομηχανίας (όπως τους ορίζει η στατιστική υπηρεσία) να ταξινομηθούν στις δύο ομάδες. Αυτή η ταξινόμηση γίνεται με κριτήριο το "σκοπό χρήσης" των προϊόντων.

Όλα τα προϊόντα που αγοράζονται από νοικοκυριά θεωρούνται καταναλωτικά, ενώ αυτά που αγοράζονται από επιχειρήσεις θεωρούνται κεφαλαιουχικά προϊόντα, (έτσι το νήμα είναι κεφαλαιουχικό προϊόν ενώ το ένδυμα καταναλωτικό).

Αυτή η διάκριση που χρησιμοποιεί ο Hoffmann δεν αντιστοιχεί βασικά στη διάκριση των υποδιαίρέσεων, επειδή η υποδιαίρεση των καταναλωτικών προϊόντων περιλαμβάνει επίσης και μη έτοιμα για κατανάλωση ενδιάμεσα προϊόντα.

Στην πρακτική-στατιστική χρήση της θεωρίας του Hoffmann υπάρχει όμως μία μεγαλύτερη αντιστοιχία. Ο κάθε κλάδος (της βιομηχανικής στατιστικής) ταξινομείται σε μία από τις δύο ομάδες, όταν το 75% τουλάχιστον των προϊόντων του διατίθενται σε νοικοκυριά ή επιχειρήσεις.

Με βάση την ταξινόμηση ανάλογα με τη χρήση, τα ενδιάμεσα προϊόντα κατατάσσονται επίσης κατά ένα μέρος και στην ομάδα των καταναλωτικών.

Με βάση εμπειρικούς υπολογισμούς ο Hoffmann προσδιορίζει την παρακάτω ταξινόμηση:

- Καταναλωτικές βιομηχανίες : α) Τρόφιμα,
β) Υφάσματα και Ενδυση,
γ) Δέρμα,
δ) Επιπλα.
- Κεφαλαιουχικές βιομηχανίες: α) Σίδηρο και Μέταλλα,
β) Μηχανές,
γ) Οχήματα,
δ) Χημικά.

Επίσης, από τους παραπάνω υπολογισμούς καθορίζεται η σχέση καθαρής αξίας παραγωγής των καταναλωτικών προϊόντων ως προς τα κεφαλαιουχικά στην πορεία της οικονομικής εξέλιξης:

	1ο στάδιο	2ο στάδιο	3ο στάδιο	4ο στάδιο
<u>Καταναλωτικά</u>	<u>4,5 ± 2</u>	<u>2,5 ± 0,5</u>	<u>1 ± 0,5</u>	<u>0,4 ± 0,25</u>
<u>κεφαλαιουχικά</u>	1	1	1	1

Ετσι φαίνεται ότι στην πορεία της εξέλιξης οι κεφαλαιουχικοί κλάδοι αποκτούν μεγαλύτερο βάρος, στο 4^ο στάδιο⁴⁸ η προστιθέμενη αξία σε αυτούς είναι διπλάσια από εκείνη των καταναλωτικών κλάδων

Από την πλευρά της ιδιωτικής ζήτησης, η αύξηση του κατά κεφαλήν εισοδήματος επιφέρει μία μετατόπιση της ζήτησης από προϊόντα πρώτης ανάγκης σε προϊόντα "ειδικών αναπτυγμένων" αναγκών. Γι' αυτό μειώνεται η σημασία των κλάδων με σχετική ένταση εργασίας, όπως τρόφιμα και ρουχισμός, υπέρ των κλάδων εντάσεως κεφαλαίου για μη αναλώσιμα (διαρκή) προϊόντα.

Ετσι εμφανίζεται αύξηση της ζήτησης για προϊόντα των κεφαλαιουχικών κλάδων. Από την πλευρά της προσφοράς στα πλαίσια του "learning by doing" με αύξηση της παραγωγής των βιομηχανικών κεφαλαιουχικών προϊόντων κατασκευάζονται όλο και πιο μεγάλης αξίας και πιο πολύπλοκα από τεχνικής πλευράς προϊόντα. Ετσι από την μία παρατηρείται αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας σε όλους τους κλάδους και από την άλλη πραγματοποιείται υποκατάσταση κεφαλαίου σε εργασία.

Η υψηλότερη παραγωγικότητα δεν αυξάνει μόνο το κατά κεφαλήν εισόδημα, δημιουργώντας έτσι μετατόπιση της ζήτησης, αλλά θέτει σε λειτουργία, μέσω των υψηλότερων μισθών, το προτσές υποκατάστασης (εργασίας από κεφάλαιο) δηλαδή διευρύνει τη ζήτηση για πάγιο κεφάλαιο.

Στην κριτική για αυτήν τη θεωρία που κάνει ο Finking⁴⁹ αναφέρει ότι στατιστικά-εμπειρικά ο Hoffmann δείχνει μία σωστή εικόνα της μέχρι τώρα εξέλιξης. Αλλά η μέθοδος παρουσιάζει ορισμένες βασικές αδυναμίες. Κατ' αρχήν τα κριτήρια για το διαχωρισμό της ιστορικής εξέλιξης σε στάδια δεν εξηγούνται λεπτομερώς, η μέθοδος υπολογισμού δεν αποκλείει την

48. Το 4^ο στάδιο προτέθηκε από τον Hoffmann στην εργασία του το 1969.

49. G.Finking, στο ίδιο, σελ. 101.

ύπαρξη περισσότερων από 4 σταδίων.⁵⁰ Δεν αποσαφηνίζονται οι ιδιαιτερότητες των επιμέρους σταδίων, εάν δηλαδή αντιπροσωπεύουν μέρη μίας εξέλιξης και, εάν ναι, σύμφωνα με ποιά ποιοτικά κριτήρια, αν η μετάβαση μεταξύ των επιμέρους σταδίων είναι συνεχής ή ασυνεχής κ.ά. Είναι αμφίβολο εάν μπορεί να πραγματοποιηθεί μια θεωρητική συσχέτιση μεταξύ σταδίων και ιστορικού χρόνου, ώστε τα στάδια να χρησιμοποιηθούν για πρόγνωση.

Όπως προκύπτει από την επιχειρηματολογία του Hoffmann, αυτός ενσωματώνει τη διανομή με τη συσσώρευση⁵¹, δεν είναι όμως φανερό ποιό είναι εκείνο το στοιχείο που θέτει σε κίνηση και στηρίζει το προτσές, ούτε αναφέρει με τι ταχύτητα προχωρεί αυτό το προτσές.

Έτσι, η θεωρία των σταδίων είναι μάλλον ένα μέσο για τον χαρακτηρισμό της οικονομικής δομής διαφορετικών χωρών με διαφορετικό επίπεδο ανάπτυξης, παρά μία θεωρητική βάση πρόγνωσης για τη μελλοντική ανάπτυξη των βιομηχανοποιημένων χωρών. Και σ' αυτή την περίπτωση, όμως, η θεωρία παρουσιάζει προβλήματα, επειδή για διαφοροποιημένες δομικές αναλύσεις σε διεθνές επίπεδο η διάκριση σε δύο ομάδες είναι πολύ γενική, κυρίως επειδή δεν εξηγείται η σχετική ανάπτυξη επιμέρους βιομηχανικών κλάδων. Ναι μεν προκύπτει από τη θεωρία του Hoffmann ότι οικονομικοπολιτικά είναι σημαντική η προτεραιότητα στην επέκταση της ομάδας των κεφαλαιουχικών κλάδων, δεν αναφέρονται όμως τα μεγέθη και οι επιμέρους κλάδοι (ιδιαίτερα για μία μετάβαση προς τα πιθανά στάδια 5 και 6).⁵²

4.4. Θεωρίες κυκλικής διακύμανσης

Ο γενικός αυτός τίτλος περιλαμβάνει ορισμένες θεωρίες που έχουν ως κοινό χαρακτηριστικό την αντιμετώπιση της οικονομικής ανάπτυξης και δομικής αλλαγής σαν καταστάσεις

50. Πράγμα που αναφέρει και ο ίδιος ο Hoffmann στην εργασία του, το 1969.

51. Αναφέροντας ότι πραγματοποιείται άνοδος της παραγωγικότητας (υποκατάσταση κεφαλαίου σε εργασία), η οποία προκαλεί μέσω της αύξησης των μισθών την αύξηση της ζήτησης (αύξηση της συσσώρευσης).

52. Στις έρευνες του OHE και του Chenery υπάρχει μέχρι ένα σημείο επαλήθευση της άποψης του Hoffmann.

ανισορροπίας.

Αυτές οι θεωρίες προσπαθούν επίσης να συμπεριλάβουν τους συντελεστές της δομικής αλλαγής σε μία ενιαία εξήγηση. Στο επίκεντρο βρίσκεται ο επιχειρηματίας ή η επιχείρηση ως πρωταγωνιστής, σε σχέση με άλλους φορείς αποφάσεων. Από αυτή τη βάση ξεκινά μία θεωρία της καινοτομίας και της κυκλικής κίνησης των καινοτομιών και της επένδυσης, καθώς και της δομικής αλλαγής.

Οι θεωρίες που περιλαμβάνονται εδώ δεν είναι πάντα συμπληρωματικές γιατί έχουν και άλλους στόχους εκτός από την εξήγηση της δομικής αλλαγής.

4.4.1. Καινοτομίες και ανάπτυξη της αγοράς

Η θεωρία της καινοτομίας του Schumpeter⁵³ που αναφέρεται εδώ στηρίζεται σε μία περισσότερο μικροοικονομική εξήγηση της τεχνικής προόδου.

Κατ' αρχήν γίνεται μία διάκριση μεταξύ εφεύρεσης και καινοτομίας αν και τα δύο αυτά γίνονται συχνά από τον ίδιο φορέα.

Ο Schumpeter ονομάζει καινοτομία "κάθε τι που γίνεται διαφορετικά" στο συνολικό πεδίο της οικονομικής ζωής.

Η καινοτομία αποτελεί έναν εσωτερικό παράγοντα αλλαγής του οικονομικού συστήματος, ενώ η εφεύρεση έναν εξωτερικό, διότι η εφεύρεση καθεαυτή δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι θα χρησιμοποιηθεί και οικονομικά, άρα υπάρχει χρονική απόσταση μεταξύ εφεύρεσης και εφαρμογής της.

Σχηματικά διαγράφεται η ακόλουθη πορεία για την καινοτομία:

Η ομάδα των καινοτομιών χωρίζεται σε δύο κατηγορίες. Στην κατηγορία των καινοτομιών στα προϊόντα και στην κατηγορία των καινοτομιών στο προτσές, έτσι η πορεία του προτσές μπορεί να αποδοθεί στην εκάστοτε συνδεδεμένη με αυτό το προτσές δυναμική.



53. J. Schumpeter, *Konjunkturzyklen*, Bd1, Goettingen, 1961.

Η πορεία ενός νέου προϊόντος μπορεί να περιγραφεί απλά με το παραπάνω σχήμα. Στην αρχή το νέο προϊόν γίνεται δεκτό με δισταγμό στην αγορά, επειδή είναι σχετικά άγνωστο, και έτσι το προτσές διείσδυσης, γι' αυτό το προϊόν, προχωρά αργά, επειδή υπάρχουν ακόμα ελλείψεις στην κάλυψη λειτουργιών ή μειονεκτήματα, σε σχέση με παλιά προϊόντα που αντικαθίστανται.

Μετά ακολουθεί μία φάση γρήγορης διείσδυσης και τέλος μία φάση στασιμότητας, επειδή έχει κορεστεί η αγορά ή εμφανίστηκαν άλλα προϊόντα.

Εκτος από την πορεία που περιγράφεται παραπάνω, πρέπει να προσεχθούν οι επιδράσεις που συνδυάζονται με καινούργιες παραγωγικές κατευθύνσεις και μάλιστα σε παραγωγικά επίπεδα που βρίσκονται πριν και μετά. Τα νέα προϊόντα μπορούν να προκαλέσουν νέες καινοτομίες και να δημιουργηθεί σύνδεση ζήτησης για παραπέρα προϊόντα. Ανάλογες επιδράσεις μπορούν να υπάρχουν και στα ενδιάμεσα επίπεδα.

Η τεχνολογία και η καινοτομία δημιουργούν ένα δεύτερο "δίκτυο" σχέσεων, παράλληλα με τις σχέσεις τιμών και ποσοτήτων του πίνακα Εισροών-Εκροών, το οποίο περιορίζει το προγνωστικό περιεχόμενο των καθαρά "οικονομικών" προγνώσεων.⁵⁴

4.4.2. Ωθήσεις καινοτομιών και επενδύσεως και οικονομική ανάπτυξη

Με βάση τον κύκλο ζωής του προϊόντος σαν μοντέλο της μικροοικονομικής συμπεριφοράς των καινοτομιών αναπτύχθηκε από τον Mensch⁵⁵ ένα μοντέλο μεταμόρφωσης της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, το οποίο διακρίνει καινοτομίες βάσης και συνακόλουθες.

Οι συνακόλουθες καινοτομίες αφορούν μία σειρά από βελτιώσεις των προϊόντων και των παραγωγικών μεθόδων καθιε-

54. G.Finking, στο ίδιο, σελ.105.

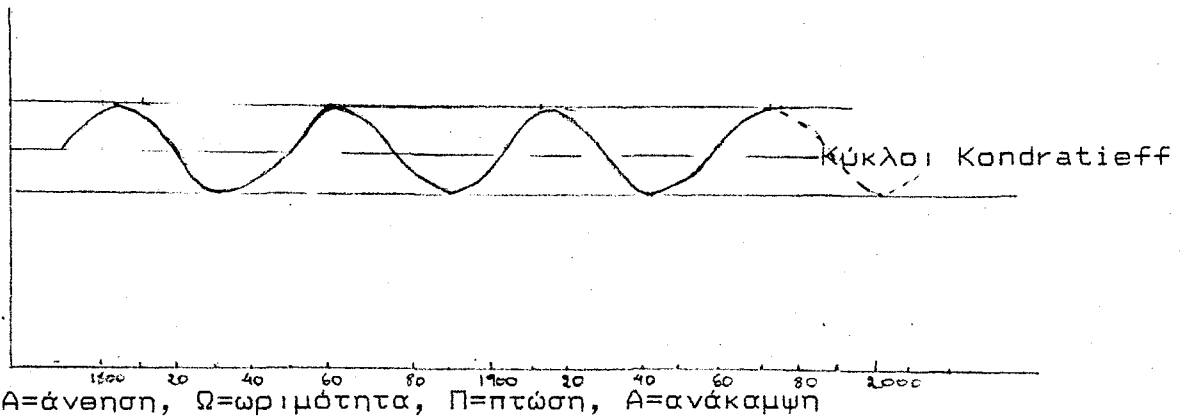
55. G.Mensch: "das technologische Patt" Frankfurt, 1975, σελ.79.

ρωμένων κλάδων.

Οι καινοτομίες βάσης δημιουργούν εντελώς καινούργιους κλάδους, με τους οποίους συνδέονται τα περισσότερα ή και όλα τα στοιχεία του τομέα των καινοτομιών (Innovationsbereich) του Schumpeter.

Αυτές πραγματοποιούνται με χρονική ασυνέχεια σαν ωθήσεις καινοτομιών. Οι ωθήσεις των καινοτομιών βάσης χρησιμοποιήθηκαν μεταξύ των άλλων και από τον Schumpeter για την εξήγηση των μακρών κυμάτων της οικονομίας, διάρκειας 50-60 χρόνων.

Από τα στοιχεία του Kuznets/Συνέχεια της τάσης



Αυτοί οι επωνομαζόμενοι κύκλοι Kondratieff ξεπερνούν τους βραχυπρόθεσμους κύκλους, οι οποίοι χαρακτηρίστηκαν από τον Schumpeter ως κύκλοι Juglar (διάρκειας 9,5 χρόνων) και ως κύκλοι Kitchin (διάρκειας 38 μηνών).

Γενικά μία άνοδος των κύκλων Kondratieff επιδρά στην πτώση των βραχυπρόθεσμων κύκλων, ώστε να πέφτουν πιο αργά ή και καθόλου, ενώ αντίθετα με την πτώση των κύκλων Kondratieff η πτώση των παραπάνω κύκλων είναι πολύ γρήγορη.⁵⁶

Οι κύριοι κλάδοι που έφεραν την αλλαγή στην βιομηχανία, μετά το πόλεμο ήταν η βιομηχανία ηλεκτρικών, χημικών και η αυτοκινητοβιομηχανία.

56. Το 1929 ο Schumpeter αναφέρει ότι υπήρχε σύμπτωση στους κύκλους Kondratieff, Juglar και Kitchin.

Σύμφωνα με τον Schumpeter δεν χρειάζεται να ανακαλυφθούν εντελώς καινούργια πράγματα, αντίθετα χρειάζεται περισσότερο να προκληθεί μία εξέλιξη δυνάμενη να ολοκληρωθεί σε ήδη προκαθορισμένους δρόμους, και που να ακολουθείται από μεγάλη αύξηση των ποσοτήτων, σημαντική βελτίωση της ποιότητας και εξάπλωση της ορεολογικοποίησης. Οπου ένας απεριόριστος αριθμός από ξεχωριστές μικρές καινοτομίες φέρνει στην επιφάνεια μία μεγάλη επιλογή καινούριων ειδικών περιοχών, δηλαδή τα φαινόμενα που χαρακτηρίζονται από τον Schumpeter σαν άνοιγμα καινούριου οικονομικού χώρου.⁵⁷ Σαν συνέπεια όμως παρουσιάζεται τεχνολογικής υψηλής ανεργία. Επίσης πλεονάζον δυναμικό, το οποίο είναι συνδεδεμένο με τη γρήγορη αναδιάρθρωση του βιομηχανικού μηχανισμού και συμβαδίζει με μία έντονη επέκταση της παραγωγής.

Στο βαθμό που αποδέχεται κανείς το μοντέλο των καινοτομιών θα πρέπει να εξηγήσει τα πλεονάσματα δυναμικού, τις στενωπούς και τις δυσαναλογίες με μία κυκλική δυναμική ερμηνεία.

Οι δυσαναλογίες στη φάση ανόδου των κύκλων Kondratieff έχουν τον χαρακτήρα αναπτυξιακών στενωπών. Μια καινούργια ώθηση από καινοτομίες βάσης πλησιάζει μόνο σταδιακά τους αντίστοιχους κλάδους της οικονομίας. Οι οικονομικές δυνατότητες μιας καινοτομίας βάσης δεν είναι αρκετά γνωστές. Αυτές προκύπτουν μετά από πολλές δοκιμές από διάφορες πλευρές (επιχειρηματίες, νοικοκυριά). Αν υποθεθεί ότι ο επιχειρηματίας σχεδιάζει συνήθως τις δραστηριότητες του για ένα διάστημα από ένα μέχρι πέντε χρόνια και ότι οι καινοτομίες βάσης αναπτύσσουν τις συνακόλουθες καινοτομίες αυξητικά πρώτα και με μειωμένο ποσοστό ανάπτυξης έπειτα, τότε σε εποχή μεγάλης επέκτασης της αγοράς δεν υπάρχει λόγος δημιουργίας νέων καινοτομιών βάσης.

Για τον επιχειρηματία δεν υπάρχει πρόβλημα πωλήσεων, αλλά παραγωγής. Όταν, όμως, όλη η προσοχή επικεντρώνεται

57. J. Schumpeter, στο ίδιο, BdII, σελ.773.

στην παραγωγή, παραγκωνίζεται η αγορά (κυριαρχεί η συσσώρευση). Αυτό το προτσές υποστηρίζεται και από τη χρηματοδοτική πλευρά, με το ότι δημιουργούνται αυξανόμενα κέρδη και δυνατότητες αυτοχρηματοδότησης. Μεγαλώνει όμως ο ανταγωνισμός. Οι γρήγορα αυξανόμενες αγορές δημιουργούν ενδιαφέρον σε παλιές και νέες εταιρίες, επειδή μπορούν να κερδίσουν κομμάτια της αγοράς.

Στη φάση που μεγαλώνει ο ανταγωνισμός, τα χρηματοδοτικά μέσα περιορίζονται πάλι. Λαμβανομένου υπ' όψη του κινδύνου, οι βελτιωτικές καινοτομίες επιτυγχάνουν μεγαλύτερο κέρδος από τις καινοτομίες βάσης και οι τελευταίες σταματούν.

Αλλά και οι βελτιωτικές καινοτομίες μαζί με την επέκταση της παραγωγής οδηγούν σε επενδυτική έξαρση (σε αυτόνομες επενδύσεις από τις οποίες θα δημιουργηθεί η αντίστοιχη ζήτηση και σε επενδύσεις που προκαλούνται από την αύξηση της ζήτησης) που προάγουν την ανάπτυξη και μεγαλώνουν σε διάρκεια τη φάση ανόδου της συγκυρίας.

Το σημείο στροφής της ανάπτυξης χαρακτηρίζεται γενικά από ελαττωμένες καινοτομίες και δυνατότητες επενδύσεων, που καθιστούν αναγκαία την εξεύρεση νέων δυνατοτήτων.

Η έννοια της δομικής κρίσης σύμφωνα με τον Finking⁵⁸ αποκτά στη θεωρία των ωθήσεων καινοτομίας και επενδύσεων μία εντελώς ειδική σημασία. Είναι ουσιαστικά μία κρίση των ηγετικών κλάδων όταν αυτοί φτάνουν στα όρια της επέκτασής τους.

Η δομική κρίση είναι κυρίως μία ποσοτική και ποιοτική κρίση δυσαναλογίας αλλά και συγκυριακή κρίση. Αυτή η τελευταία μορφή δυσκολεύει τη διάγνωση της κρίσης.

Αναφέρεται ότι οι ποσοτικές δυσαναλογίες οφείλονται στην ταχύτητα διάδοσης των καινοτομιών βάσης (στους διαφόρους κλάδους).

Στην εξήγηση των ποιοτικών δυσαναλογιών αναφέρονται σαν

58. G. Finking, στο ίδιο, σελ. 110.

παράδειγμα οι σχέσεις ισορροπίας μεταξύ των υποδιαϊρέσεων I και II και η δυνατότητα ύπαρξης δυσαναλογιών (δυνατότητα κρίσης). Στην αρχή της ύφεσης υπάρχει ακόμα αρκετή ζήτηση για την υποδιαίρεση I και κυρίως για την Ια. Έτσι, δεν πραγματοποιείται ορθολογική οργάνωση πριν από τη φανερή έναρξη της κρίσης.

Όσον αφορά τον καθορισμό του χρόνου της δομικής αλλαγής, υπάρχει η άποψη⁵⁹ ότι μόνο η γρήγορη ανάπτυξη συμβαδίζει με μεγάλες δομικές αλλαγές, δηλαδή με άνοδο τύπου Kondratieff.

Αυτό είναι σωστό σύμφωνα με τον Finking,⁶⁰ από την πλευρά των μεθόδων μέτρησης, γιατί αποκτούν μεγαλύτερο βάρος οι καινούργιοι κλάδοι. Στην πράξη, όμως, η δομική αλλαγή ολοκληρώνεται στην ύφεση, γιατί τότε δημιουργούνται οι "καινούριες δυνατότητες" επένδυσης.

Ως κριτική αξιολόγηση αναφέρεται⁶¹ ότι το μοντέλο της κυκλικής διακύμανσης έχει τις εξής κύριες ελλείψεις :

α) Ελλειψη περιφερειακής διεθνούς αναφοράς.

Όλες οι οικονομίες δεν βρίσκονται στο ίδιο στάδιο ανάπτυξης, έτσι μπορεί να υποθεθεί ότι σε αυτές δεν θα υπάρχει η ίδια ώθηση καινοτομίας και γι' αυτό οι εξαγωγές αποτελούν γενικά μία μεταβλητή παρέμβασης. Αυτό ισχύει κυρίως επειδή η εξαγωγές δηλαδή η σύνδεση των αγορών - συμβάλλουν ιδιαίτερα στη δομική αλλαγή και στην έξοδο από την κρίση.

β) Οι έννοιες των καινοτομιών που χρησιμοποιούνται είναι άχρηστες στην πράξη, εάν δεν διευκρινιστεί για ποιες συγκεκριμένες καινοτομίες πρόκειται. Το πρακτικό πρόβλημα είναι να βρεθούν οι συγκεκριμένες καινοτομίες που προωθούν την ανάπτυξη.

γ) Η αδιευκρίνιστη σύνδεση μεταξύ τεχνικών και

59. E.Goergens, στο ίδιο, σελ. 23.

60. G.Finking, στο ίδιο, σελ. 110.

61. G.Finking, στο ίδιο, σελ. 110.

κοινωνικών αλλαγών. Είναι γνωστό ότι οι τεχνολογικές αλλαγές συμβαδίζουν με τις κοινωνικές αλλαγές, ή ότι οι τεχνικές καινοτομίες προϋποθέτουν και κοινωνικές αλλαγές για την ολοκλήρωσή τους. Το ερώτημα είναι ποιες αλλαγές και σε ποιά (κοινωνικό) επίπεδο;

ΜΕΡΟΣ 2



5. Η δομή της ελληνικής βιομηχανίας - Ένα πρώτο σχέδιο της εργασίας

5.1. Το κύριο ζητούμενο της εργασίας

Εως τώρα έχουμε προσεγγίσει τις έννοιες της δομής γενικά, της οικονομικής δομής και της βιομηχανικής δομής. Επίσης, ορισμένα μεθοδολογικά και εμπειρικά εργαλεία ανάλυσης της βιομηχανικής δομής, όπως τα επίπεδα παραγωγής, τα σχήματα αναπαραγωγής και τον πίνακα Εισροών-Εκροών. Έχει γίνει, επίσης αναφορά στα επί μέρους στοιχεία και τις διασυνδέσεις τους, από τα οποία αποτελείται μία βιομηχανική δομή όπως τα επίπεδα παραγωγής, οι υποδιαιρέσεις, οι τομείς και οι κλάδοι.

Η παρούσα εργασία για τη δομή της ελληνικής βιομηχανίας προτίθεται να εξετάσει ποιοτικές πλευρές αυτής της δομής και κυρίως τη διάρθρωση του προτσές παραγωγής στη βιομηχανία και την αναπαραγωγή του.

Συγκεκριμένα, θα διερευνήσει εάν υπάρχουν και σε πιο βαθμό είναι αναπτυγμένοι, όλοι εκείνοι οι κλάδοι, τα προϊόντα και οι διασυνδέσεις τους, οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την απρόσκοπτη πορεία του εγχωρίου παραγωγικού προτσές και την αναπαραγωγή του.

Όπως αναφέρθηκε, για την πραγματοποίηση του παραγωγικού προτσές παίζει καθοριστικό ρόλο η παραγωγή μέσων παραγωγής. Γι' αυτό, το ενδιαφέρον της εργασίας επικεντρώνεται στους κλάδους παραγωγής μέσων παραγωγής και τις διασυνδέσεις τους με τους υπόλοιπους κλάδους.

Από προηγούμενες εργασίες, έχει διαπιστωθεί ότι οι κλάδοι παραγωγής μέσων παραγωγής στην Ελλάδα δεν είναι αναπτυγμένοι (εκτός από τις Κατασκευές) και τα αντίστοιχα προϊόντα κυρίως, εισάγονται από το εξωτερικό.¹

Έτσι, το κύριο ζητούμενο της εργασίας συγκεκριμενοποι-

¹ I. D. Sakkas: "Die Ursprünge des strukturellen Ungleichgewichts und seine Wirkung auf den Entwicklungsprozess Griechenlands", Frankfurt am Main, 1984.

είται ως εξής : Με δεδομένο το γεγονός ότι οι κλάδοι μέσων παραγωγής δεν είναι ανεπτυγμένοι, να διαπιστωθεί ποια είναι τα κύρια ποιοτικά χαρακτηριστικά της δομής της βιομηχανίας στην Ελλάδα.

Επειδή τα ποιοτικά χαρακτηριστικά μιας βιομηχανικής δομής μπορεί να αναφέρονται σε μία σειρά γνωρίσματα, όπως συγκέντρωση, ειδίκευση, καθετοποίηση, διαφοροποίηση κ.ά., η ανάλυσή τους θα έβγαινε από τα πλαίσια αυτής της εργασίας η οποία κυρίως ενδιαφέρεται για την αναπαραγωγή της εγχώριας βιομηχανικής δομής από παραγωγικοτεχνική άποψη.²

Έτσι θεωρούμε ότι το κύριο ποιοτικό χαρακτηριστικό της δομής της ελληνικής βιομηχανίας που θέλουμε να αναλύσουμε είναι το παραγωγικοτεχνικό, η εξασφάλιση της παραγωγής στο επίπεδο της απλής και διευρυμένης αναπαραγωγής. Αυτή η αναπαραγωγή μπορεί να θεωρηθεί συγκεκριμένα ως αναπαραγωγή του πάγιου κεφαλαίου και έτσι το κύριο ζητούμενο της εργασίας γίνεται πιο συγκεκριμένο:

Πώς εξασφαλίζεται η αναπαραγωγή του πάγιου κεφαλαίου στους εγχώριους βιομηχανικούς κλάδους.

5.2. Μεθοδολογικά προβλήματα

Από το κύριο αυτό ζητούμενο της εργασίας καθορίζεται ποιες έννοιες και ποια μεθοδολογικά και εμπειρικά εργαλεία ανάλυσης, θα χρησιμοποιηθούν.

Τα βήματα που ακολουθεί η έρευνα για την απάντηση του κύριου ζητούμενου μπορούν να περιγραφούν συνοπτικά ως εξής:

α) Με βάση την υπόθεση των τριών τομέων, η ελληνική οικονομία χωρίζεται στους αντίστοιχους τομείς :

Πρωτογενής τομέας: Γεωργία και κτηνοτροφία, δάση, αλιεία.

Δευτερογενής τομέας (Βιομηχανία) : Ορυχεία, Μεταποίηση, Ηλεκτρισμός, Φωταέριο, Υδρευση, Κατασκευές.

2. Με την έννοια "παραγωγικοτεχνική άποψη της αναπαραγωγής" εννοείται ότι η ανάλυση θα περιοριστεί στο να εξετάσει με ποιο τρόπο το κατανομαζόμενο στην παραγωγή πάγιο κεφάλαιο και των δύο υποδιατάξεων αναπληρώνεται - διευρύνεται - κυρίως ως προς τη φυσική του μορφή, από το προϊόν που παράγεται σε μία περίοδο.

Τριτογενής τομέας: Μεταφορές και Επικοινωνίες, Εμπόριο, Τράπεζες, Ασφάλειες, Κατοικίες, Δημόσια διοίκηση, Αμυνα, Υγεία, Εκπαίδευση Λοιπές υπηρεσίες.

β) Ένα σημαντικό κύριο πρόβλημα είναι ποιους κλάδους της Βιομηχανίας θα εξετάσουμε ιδιαίτέρως για την αναπαραγωγή του πάγιου κεφαλαίου. Μία πρώτη απάντηση είναι ότι θα περιοριστούμε κύρια σε ορισμένους κλάδους της Μεταποίησης και στις Κατασκευές, επειδή αυτοί, κυριώς, είναι οι κλάδοι που μετέχουν στην παραγωγή του πάγιου κεφαλαίου.

γ) Ως κύριο μεθοδολογικό και εμπειρικό εργαλείο θα χρησιμοποιηθεί ο πίνακας Εισροών-Εκροών για την ελληνική οικονομία και ο διαχωρισμός των κλάδων της Βιομηχανίας θα βασισθεί στον συγκεκριμένο χωρισμό των κλάδων που γίνεται εκεί. Έτσι, η έννοια του κλάδου που θα χρησιμοποιηθεί είναι αυτή που εφαρμόζουν οι υπάρχοντες πίνακες.

δ) Στη συνέχεια, θα εξετασθεί η αναπαραγωγή της βιομηχανικής δομής με τη χρησιμοποίηση των σχημάτων αναπαραγωγής του Μαρξ.

Οι βιομηχανικοί κλάδοι θα χωριστούν στις δύο υποδιαίρεσεις I και II και η υποδιαίρεση I στις δύο υποομάδες Iα και Iβ.

Εδώ ανακύπτουν μια σειρά μεθοδολογικά προβλήματα, όπως:

1) Πώς θα ταξινομηθούν στις δύο υποδιαίρεσεις οι συγκεκριμένοι κλάδοι του πίνακα Εισροών-Εκροών :

Το γενικό κριτήριο είναι το πως χρησιμοποιούνται τα τελικά προϊόντα τους στην αναπαραγωγή του προτσές παραγωγής (σαν αξίες χρήσης).

Οι κλάδοι οι οποίοι παράγουν κυρίως ενδιάμεσες εισροές θα ταξινομηθούν κύρια στην υποδιαίρεση I.

2) Εάν μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα σχήματα αναπαραγωγής μόνο για τον βιομηχανικό τομέα.

Αυτό που μας ενδιαφέρει εδώ κυρίως είναι η διάρθρωση του παραγωγικού προτσές της βιομηχανίας και η αναπαραγωγή του και όχι η αναπαραγωγή του οικονομικού συστήματος συνο-

λικά. Έτσι, τα σχήματα αναπαραγωγής θα χρησιμοποιηθούν περισσότερο σαν πρότυπο περιγραφής μιας βιομηχανικής δομής και της αναπαραγωγής της και όχι με την ολοκληρωμένη τους σημασία (δηλαδή ως μοντέλο αναπαραγωγής της οικονομίας μίας χώρας στο σύνολό της).

ε) Όπως έχει αναφερθεί, επειδή σε προηγούμενες μελέτες ήδη έχει καταδειχθεί η υποανάπτυξη των κλάδων παραγωγής μέσων παραγωγής (ιδιαίτερα της υποδιαίρεσης Ια) της ελληνικής βιομηχανίας και ότι η προμήθεια των αντίστοιχων προϊόντων γίνεται κύρια από το εξωτερικό, εδώ θα εξετασθούν οι συγκεκριμένοι και καθορισμένοι από αυτό το γεγονός όροι αναπαραγωγής της εγχώριας βιομηχανικής δομής.

ζ) Η αντίστοιχη ανάλυση της βιομηχανικής δομής θα γίνει και για την ΟΔΓ κι έτσι θεωρείται ότι θα καταστεί δυνατή μία σύγκριση των δύο δομών, ώστε να προσδιοριστούν με περισσότερη εγκυρότητα τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ελληνικής βιομηχανικής δομής. Η σύγκριση αυτή βέβαια θα είναι περισσότερο τυπική, λόγω των ποιοτικών προβλημάτων που ενέχει μια τέτοια σύγκριση.

5.3. Η έννοια της δομής όπως χρησιμοποιείται στην παρούσα εργασία

Η παρούσα μελέτη, όπως αναφέρθηκε, χρησιμοποιεί τον τομεακό και κλαδικό χωρισμό της οικονομικής δομής που γίνεται από τη στατιστική. Έτσι, ο δευτερογενής τομέας θεωρείται ότι ταυτίζεται με τη βιομηχανία³ και προσδιορίζεται ότι από τους κλάδους που αποτελούν τη βιομηχανική δομή θα εξετασθούν οι κλάδοι της Μεταποίησης και των Κατασκευών. Επίσης, στην εξέταση θα χρησιμοποιηθούν τα σχήματα αναπαραγωγής και ο πίνακας Εισροών-Εκροών και κυρίως η εξέταση θα αφορά τις παραγωγικές σχέσεις μεταξύ των κλάδων. Δηλαδή η έννοια της δομής που θα χρησιμοποιηθεί βασίζεται:

α) Σύμφωνα με την έννοια της δομής στη στατιστική, στην

3. Αν και πολλές φορές στα στατιστικά στοιχεία ως βιομηχανία θεωρείται μόνο η Μεταποίηση.

άποψη του οικονομικού κυκλώματος και ιδιαίτερα όπως αυτό περιγράφεται στα σχήματα αναπαραγωγής και τον πίνακα Εισροών-Εκροών. Επίσης, η έννοια της δομής βασίζεται κυρίως στη ροή των προϊόντων της παραγωγής των βιομηχανικών κλάδων και όχι σε άλλες πλευρές του οικονομικού κυκλώματος π.χ. του εισοδήματος.

β) Σύμφωνα με την έννοια της δομής στην οικονομετρία, στο μοντέλο των σχημάτων αναπαραγωγής και του πίνακα Εισροών-Εκροών με ενδογενείς μεταβλητές τους βιομηχανικούς κλάδους. Οι σχέσεις μεταξύ των κλάδων που θα εξετασθούν καθορίζεται ότι θα είναι κυρίως οι παραγωγικές σχέσεις.

γ) Σύμφωνα με την έννοια της δομής στη θεωρία των συστημάτων, στο ότι οι κλάδοι της βιομηχανίας μπορούν να θεωρηθούν σαν ένα σύστημα το οποίο έχει σχέσεις με τα υπόλοιπα μέρη (τομείς) της οικονομίας. Εδώ, όμως, δεν εξετάζονται αυτές οι σχέσεις, δηλαδή η συμπεριφορά του συστήματος, αλλά μόνο η δομή του (βιομηχανική).

5.4. Προβλήματα της εμπειρικής ανάλυσης

α) Ένα βασικό πρόβλημα για την εμπειρική ανάλυση είναι εάν χρησιμοποιηθούν σε αυτή μαρξιστικοί όροι, όπως σταθερό κεφάλαιο, μεταβλητό, υπεραξία. Αυτοί οι όροι στη μαρξιστική θεωρία αποτελούν αναλυτικές κατηγορίες που αναφέρονται στο αναλυτικό επίπεδο των αξιών. Η μετατροπή τους στο επίπεδο των τιμών και η χρησιμοποίησή τους παρουσιάζει μία σειρά από προβλήματα, όπως το πρόβλημα του μετασχηματισμού των αξιών,⁴ σε τιμές, η αδυναμία υπολογισμού κλαδικών αξιών καθώς και τα προβλήματα που σχετίζονται με την ύπαρξη μονοπωλίων. Έτσι, θεωρούμε σκόπιμο να χρησιμοποιήσουμε τα συγκεκριμένα μεγέθη της στατιστικής με πιθανές διορθώσεις.

β) Οι συνθήκες ισορροπίας στα σχήματα αναπαραγωγής είναι για την απλή αναπαραγωγή $C_2 = V_1 + M_1$ και για τη διευρυμένη : $C_2 + \beta_2 c = V_1 + \beta_1 v + \alpha_1$

4. Γ. Σταμάτης: "Το ποσοστό της υπεραξίας". Αντιθέσεις, τεύχος 8, Γενάρης-Φεβρουάριος 1982.

Η μελέτη προσπαθεί να προσδιορίσει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της δομής παραγωγής, γι' αυτό κυρίως μας ενδιαφέρει η έννοια του σταθερού κεφαλαίου.

Σύμφωνα με τον Μαρξ,⁵ το σταθερό κεφάλαιο σ' ένα κλάδο ισούται με την αξία όλων των μέσων παραγωγής που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή στον κλάδο αυτό. Αυτά τα μέσα παραγωγής χωρίζονται σε σταθερό πάγιο κεφάλαιο: μηχανές, εργαλεία δουλειάς, κτίρια κ.ά. και σε κυκλοφοριακό πάγιο κεφάλαιο: υλικά παραγωγής, όπως πρώτες και βοηθητικές ύλες, ημικατεργασμένα προϊόντα κ.ά.

Το μέρος της αξίας του σταθερού κεφαλαίου στο τελικό προϊόν του κλάδου (π.χ. C_1 ή C_2) αντιπροσωπεύει το αναλωμένο στην παραγωγή σταθερό κεφάλαιο σε μία περίοδο, που αποτελείται από το κυκλοφοριακό σταθερό κεφάλαιο και τις αποσβέσεις του πάγιου σταθερού κεφαλαίου. Στη στατιστική, αντίστοιχοι όροι είναι το πάγιο κεφάλαιο, οι αποσβέσεις πάγιου κεφαλαίου και οι αναλώσεις υλικών του κλάδου. Η δε παραγωγή του κλάδου υπολογίζεται σαν Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής του κλάδου.⁶

Στην απλή αναπαραγωγή, η συνθήκη ισορροπίας $C_2 = V_1 + M_1$ σημαίνει, εκτός των άλλων, ότι η παραγωγή της υποδιαίρεσης I σε μέσα παραγωγής καλύπτει τις αποσβέσεις του πάγιου κεφαλαίου και τις αναλώσεις υλικών της υποδιαίρεσης II των μέσων κατανάλωσης. Υπονοείται, ότι η παραγωγή της υποδιαίρεσης I καλύπτει και τις αποσβέσεις και τις αναλώσεις υλικών, της ίδιας της υποδιαίρεσης.

Στην διευρυμένη αναπαραγωγή, επίσης, η συνθήκη ισορροπίας $C_2 + \beta_{2e} = V_1 + \beta_{1v} + u_1$ σημαίνει ότι η παραγωγή της υποδιαίρεσης I καλύπτει το C_2 της υποδιαίρεσης II, όπως προηγουμένως (επενδύσεις αντικατάστασης), αλλά και τις επενδύσεις επέκτασης β_{1e} αυτής της υποδιαίρεσης. Επίσης υπονοείται ότι η παραγωγή της υποδ. I καλύπτει το C_1 της

5. Κ. Μαρξ: "Το κεφάλαιο", τόμος II, σελ. 397.

6. Εδώ υπάρχουν προβλήματα διπλογραφιών, επειδή τα μέσα παραγωγής που παράγουν ορισμένοι κλάδοι μπαίνουν στις εισροές των άλλων κλάδων.

ίδιες της υποδιαίρεσης καθώς και τις επενδύσεις επέκτασης της β_{1e} και ότι ισχύει η σχέση ισορροπίας $\beta_{2e} = \beta_{1v}$.

γ) Δηλαδή η εμπειρική ανάλυση της αναπαραγωγής του παραγωγικού προτύπου της βιομηχανίας προϋποθέτει τη στατιστική γνώση των αποσβέσεων πάγιου κεφαλαίου, τις αναλώσεις υλικών και τις επενδύσεις των κλάδων. Και επίσης, επειδή είναι γνωστό ότι ένα μεγάλο μέρος της αναπαραγωγής πραγματοποιείται με εισαγωγές, τις εισαγωγές (και το είδος τους) των κλάδων.

Το δυσκολότερο πρόβλημα είναι ο καθορισμός της διακλαδικής κατανομής των εισαγομένων παγίων κεφαλαίων. Από τον πίνακα Εισροών-Εκροών είναι γνωστές οι ενδιάμεσες κλαδικές εισαγωγές (δηλαδή οι εισαγόμενες αναλώσεις υλικών, το εισαγόμενο κυκλοφοριακό σταθερό κεφάλαιο), καθώς επίσης και οι εισαγωγές τελικών προϊόντων ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης και για ακαθάριστες πάγιες επενδύσεις. Αλλά δεν είναι γνωστός ο διακλαδικός καταμερισμός των εισαγομένων τελικών προϊόντων για ακαθάριστες πάγιες επενδύσεις.

Η μήτρα Επενδύσεων του Ν. Μυλωνά για το 1970, επίσης, δεν παρουσιάζει χωριστά τις εισαγωγές για πάγιες επενδύσεις. Έτσι, θα πρέπει να επεξεργαστούμε μια μέθοδο που θα βασίζεται στο υπάρχον εμπειρικό υλικό για τον καθαρισμό των πιο πάνω εισαγωγών. Και θα παρουσιαστούν χωριστά οι εισαγωγές στη μήτρα επενδύσεων του 1970 και στη μήτρα Επενδύσεων του 1980 που θα κατασκευασθεί.

6. Η δομή της ελληνικής βιομηχανίας - Εμπειρική προσέγγιση

6.1. Μεθοδολογική προσέγγιση

Η εξέταση της αναπαραγωγής της βιομηχανικής δομής (και του πάγιου κεφαλαίου) βασίζεται στη μέθοδο των σχημάτων αναπαραγωγής του Μαρξ.

Τα σχήματα αυτά περιγράφουν την αναπαραγωγή του οικονομικού συστήματος συνολικά. Όπως έχει αναφερθεί, χωρίζουν την οικονομία σε δύο υποδιαίρεσεις (μέσω παραγωγής και

μέσων κατανάλωσης) και προσδιορίζουν τις συνθήκες ισορροπίας μεταξύ αυτών των δύο υποδιαίρέσεων (για μεν την απλή αναπαραγωγή $C_2 = V_1 + m_1$ για δε τη διευρυμένη αναπαραγωγή $C_2 + \beta_2 e = \beta_1 v + \alpha_1$).

Η εργασία αυτή προσπαθεί να προσδιορίσει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της βιομηχανικής δομής και, επειδή τα "σχήματα" περιγράφουν την αναπαραγωγή του οικονομικού συστήματος συνολικά, χρησιμοποιούνται εδώ περισσότερο ως πρότυπο περιγραφής της λειτουργίας μιάς βιομηχανικής δομής και όχι με την ολοκληρωμένη τους σημασία. Έτσι, ο χωρισμός των δύο υποδιαίρέσεων αφορά μόνο τους αντίστοιχους βιομηχανικούς κλάδους.

Για τον προσδιορισμό ειδικότερα της παραγωγής και αναπαραγωγής του πάγιου κεφαλαίου, κεντρική είναι η σημασία της έννοιας του σταθερού κεφαλαίου.

Όπως αναφέρθηκε, το σταθερό κεφάλαιο σ'ένα κλάδο ισούται με την αξία όλων των μέσων παραγωγής που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή στον κλάδο αυτό. Αυτά τα μέσα παραγωγής χωρίζονται σε πάγιο σταθερό κεφάλαιο: μηχανές, εργαλεία δουλειάς, κτίρια κ.ά. (μέσα εργασίας) και σε κυκλοφοριακό σταθερό κεφάλαιο: υλικά παραγωγής, όπως πρώτες και βοηθητικές ύλες, ημικατεργασμένα προϊόντα κ.λπ. (αντικείμενα εργασίας).

Το μέρος της αξίας του σταθερού κεφαλαίου στο τελικό προϊόν του κλάδου (π.χ. C_1 ή C_2) αντιπροσωπεύει το αναλωμένο στην παραγωγή σταθερό κεφάλαιο σε μία περίοδο που αποτελείται από το σταθερό κυκλοφοριακό κεφάλαιο και τις αποσβέσεις του πάγιου (σταθερού) κεφαλαίου.

Από τα προηγούμενα γίνεται κατανοητό ότι η ανάλυση της αναπαραγωγής του πάγιου κεφαλαίου περιορίζεται στην ανάλυση των επενδύσεων πάγιου κεφαλαίου.

Δηλαδή, ένα είδος δυναμικής ανάλυσης όπου το ύψος του πάγιου κεφαλαίου στην αρχή μιας περιόδου θεωρείται δεδομένο, καθώς και το ύψος του στο τέλος της περιόδου, και εξετάζονται οι ροές κατά τη διάρκεια της περιόδου, ώστε να εντο-

πισθεί το είδος της αναπαραγωγής (απλή ή διευρυμένη) και το πώς αυτή πραγματοποιείται (από ποιους κλάδους, καθώς και την ανάγκη εισαγωγών).

Ετσι, το μέγεθος, του πάγιου κεφαλαίου που θα ερευνηθεί αντιστοιχεί στις αποσβέσεις του σταθερού πάγιου κεφαλαίου και το πρόσθετο σταθερό πάγιο κεφάλαιο του Μαρξ.⁷

Για το σταθερό κυκλοφοριακό κεφάλαιο (αναλώσεις υλικών) θα αναφερούμε πιο κάτω.

6.2. Εννοιες και μεθοδολογικά εμπειρικά εργαλεία ανάλυσης

α) Με βάση το κριτήριο της υλικής παραγωγής, η ελληνική οικονομία μπορεί να χωριστεί στους κλάδους που ανήκουν στην υλική παραγωγή και σε εκείνους που δεν ανήκουν.⁸ Με ένα τέτοιο χωρισμό, ο τομέας της υλικής παραγωγής θα περιλάμβανε τους κλάδους της Γεωργίας, των Ορυχείων, της Μεταποίησης, του Ηλεκτρισμού-Φωταερίου, Υδρευσης, των Κατασκευών, των Μεταφορών, της Αποθήκευσης, των Επικοινωνιών, που αφορούν την υλική παραγωγή, καθώς και ένα μέρος των εμπορικών επιχειρήσεων, στο βαθμό που και αυτές συμπεριλαμβάνονται στην έννοια της διαδικασίας της παραγωγής γενικά.

Το παραπάνω σχήμα θα είχε όμως μεγάλο πρόβλημα να μελετηθεί στατιστικά, κυρίως στους κλάδους της Γεωργίας και των Εμπορικών επιχειρήσεων.

Όπως αναφέρθηκε, το βασικό ερώτημα της εργασίας συγκεκριμενοποιείται στην αναπαραγωγή της βιομηχανικής δομής και ειδικότερα του πάγιου κεφαλαίου της ελληνικής οικονομίας. Ετσι, η εργασία προσανατολίζεται στην εξέταση εκείνων των κλάδων της ελληνικής οικονομίας που έχουν άμεση σχέση με την αναπαραγωγή της βιομηχανικής δομής και ειδικότερα του πάγιου κεφαλαίου.

7. Ο Μαρξ χωρίζει το σταθερό σε πάγιο και κυκλοφοριακό, πράγμα που δεν κάνει η στατιστική η οποία αναφέρεται μόνο σε πάγιο και αναλώσεις.

8. Εδώ γίνεται η (απλουστευτική) υπόθεση ότι ο τομέας των Υπηρεσιών (Δημόσιων ή Ιδιωτικών) δεν ανήκει στην υλική παραγωγή.

Με το παραπάνω σκεπτικό, σε αυτή την εργασία, ως βιομηχανία θεωρούμε τους κλάδους της Μεταποίησης, των Κατασκευών, των Ορυχείων, της Ενέργειας, καθώς και των Μεταφορών, της Αποθήκευσης και των Επικοινωνιών, στο βαθμό που αφορούν τη βιομηχανική παραγωγή.

β) Σύμφωνα με τον ορισμό του πάγιου κεφαλαίου,⁹ αυτό αποτελείται από διαρκή και δυνάμενα να αναπαραχθούν προϊόντα και εγκαταστάσεις τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραπέρα παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών.

Τέτοιου είδους προϊόντα και εγκαταστάσεις είναι τα μηχανήματα και ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός, τα μεταφορικά μέσα, τα κτίρια και οι εγκαταστάσεις κ.ά. Στα σχήματα αναπαραγωγής του Μαρξ, η πρώτη υποδιαίρεση (παραγωγής μέσω παραγωγής) μπορεί να χωριστεί σε δύο τομείς: Ια και Ιβ.

Ο τομέας Ια αφορά την παραγωγή μέσω παραγωγής που χρησιμοποιούνται στην ίδια την παραγωγή μέσω παραγωγής. Εδώ, κύριος κλάδος θεωρούνται οι Εργαλειομηχανές, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή παραπέρα μέσω παραγωγής (μηχανές για την παραγωγή μηχανών).

Ο τομέας Ιβ αφορά την παραγωγή μέσω παραγωγής, για την παραγωγή μέσω κατανάλωσης.

Λόγω της υποανάπτυξης των κλάδων παραγωγής μηχανών μπαίνει το ερώτημα ποιοι κλάδοι θα μπορούσαν να τοποθετηθούν στον τομέα Ια της ελληνικής οικονομίας με τον αυστηρό μαρξιστικό ορισμό (Μηχανές για την παραγωγή μηχανών).

Για τον παραπάνω λόγο, καθώς και λόγω της δυσκολίας (που ήδη αναφέρθηκε) εμπειρικής έρευνας με μαρξιστικούς όρους, θεωρούμε ότι ο τομέας Ια της υποδιαίρεσης Ι αποτελείται από τους κλάδους παραγωγής πάγιου κεφαλαίου όπως ορίσθηκε προηγούμενα.

Δηλαδή η υποδιαίρεση Ι αποτελείται από τους κλάδους παραγωγής μέσω παραγωγής (κλάδους επενδυτικών ή κεφαλαιουχικών προϊόντων, με άλλους ορισμούς) και ο τομέας Ια

9. "Εθνικοί λογαριασμοί της Ελλάδας", Νο 9, 1961, σελ.25. Αυτός είναι ένας πρώτος ορισμός, στα επόμενα μέρη της εργασίας θα γίνει εκτεταμένη ανάλυση του ορισμού του πάγιου κεφαλαίου.

αποτελείται από τους κλάδους παραγωγής πάγιου κεφαλαίου, ο οποίος μπορεί να ονομαστεί συνοπτικά τομέας πάγιου κεφαλαίου.

Οι κλάδοι που παράγουν κυρίως τα προϊόντα πάγιου κεφαλαίου είναι: ο 35, "Προϊόντα από μέταλλο", 36, "Μηχανές και συσκευές εκτός ηλεκτρικών", 37, "Ηλεκτρικές μηχανές", 38, "Μεταφορικά μέσα", 50, "Κατασκευές". Αυτοί οι κλάδοι έχουν μεγάλες ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου¹⁰ (όπως έχουμε αναφέρει, σε αυτή την εργασία κύρια θα εξετάσουμε, όσον αφορά την αναπαραγωγή του πάγιου κεφαλαίου, τις ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου).

Οι πέντε αυτοί κλάδοι αποτελούν και τον τομέα πάγιου κεφαλαίου όπως ορίσθηκε πιο πάνω.

γ) Ως βασικό μεθοδολογικό και εμπειρικό εργαλείο θα χρησιμοποιηθεί ο πίνακας Εισροών-Εκροών για την ελληνική οικονομία και η ταξινόμηση των κλάδων της βιομηχανίας θα βασιστεί στον συγκεκριμένο διαχωρισμό των κλάδων που ακολουθείται εκεί.

Ετσι, η έννοια του κλάδου που χρησιμοποιείται είναι αυτή που εφαρμόζουν οι υπάρχοντες πίνακες.

Επίσης οι πίνακες θα χρησιμοποιηθούν για το χωρισμό των κλάδων της βιομηχανίας σε κλάδους παραγωγής μέσω παραγωγής και μέσω κατανάλωσης.

δ) Όπως είδαμε από τα σχήματα αναπαραγωγής, η εμπειρική ανάλυση της αναπαραγωγής της βιομηχανικής δομής, και ειδικότερα του πάγιου κεφαλαίου, προϋποθέτει τη στατιστική γνώση των αποσβέσεων πάγιου κεφαλαίου, τις αναλώσεις υλικών και τις ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου για κάθε βιομηχανικό κλάδο.

ε) Επειδή, όπως έχουμε ήδη αναφέρει, από άλλες εργασίες έχει ήδη καταδειχθεί η υποανάπτυξη του τομέα πάγιου κεφαλαίου της ελληνικής βιομηχανίας, θα εξετασθούν οι

10. Υπάρχουν και άλλοι κλάδοι, όπως η Μεταλλουργία, που θα μπορούσαν να ενταχθούν στον τομέα πάγιου κεφαλαίου, ανάλογα με τη σκοπιά του βασικού ερωτήματος. Όμως, η Μεταλλουργία, όπως θα αναλυθεί παρακάτω εκτενέστερα, έχει ελάχιστη τελική ζήτηση ακαθάριστου επενδυτικού πάγιου κεφαλαίου, και το συντριπτικό μέρος της παραγωγής χρησιμοποιείται ως ενδιάμεσα προϊόντα.

συγκεκριμένοι όροι που προκύπτουν για την αναπαραγωγή της εγχώριας βιομηχανικής δομής -και ιδιαίτερα της αναπαραγωγής του πάγιου κεφαλαίου - από αυτό το γεγονός.

Ως μεθοδολογικό εργαλείο για την ανάλυση του παραπάνω ερωτήματος χρησιμοποιείται η μήτρα Επενδύσεων της ελληνικής οικονομίας, αφού πρώτα γίνει ένας διαχωρισμός των επενδύσεων πάγιου κεφαλαίου σε εγχώρια παραγόμενες και εισαγόμενες. Έτσι, εντοπίζεται η ανάγκη κάθε κλάδου της ελληνικής βιομηχανίας σε επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου και ως συνέπεια οι ανάγκες σε εισαγωγές προϊόντων πάγιου κεφαλαίου για την αναπαραγωγή και την επέκταση της ελληνικής βιομηχανικής δομής.

6.3. Το πρόβλημα των ενδιάμεσων εισροών

Ένα βασικό πρόβλημα της παρούσας μελέτης είναι η έννοια των ενδιάμεσων εισροών.

Σύμφωνα με τον Γ. Σταμάτη:

"Κατά την περιγραφή του συστήματος του Μαρξ αντιπαράχεται το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια της διαδικασίας παραγωγής παράγονται και ορισμένα προϊόντα, τα οποία εισέρχονται εκ νέου στη διαδικασία παραγωγής της ίδιας περιόδου (στη διαδικασία παραγωγής που τα παρήγαγε και στις διαδικασίες παραγωγής άλλων τομέων). Δεν λαβαίνει δηλαδή υπ' όψη του τις λεγόμενες -έτσι ονομάζονται αυτά τα προϊόντα -ενδιάμεσες εισροές των διαδικασιών παραγωγής των επιμέρους τομέων, αλλά μόνο τις εισροές σε εργασιακή δύναμη και σε φθαρέντα μέσα παραγωγής.

Τις τελευταίες αυτές εισροές ονομάζουμε, επειδή υπάρχουν ήδη στην αρχή της δεδομένης περιόδου, επειδή δηλαδή δεν παράγονται όπως οι ενδιάμεσες εισροές στη δεδομένη, αλλά παρήχθησαν σε προηγούμενες περιόδους, αρχικές εισροές".¹¹

Από εδώ μπορεί να προκύψει ότι οι αναλώσεις υλικών είναι αρχικές εισροές.

11. Γ. Σταμάτης: "Εισαγωγή στην πολιτική οικονομία, Μέρος 1,2" έκδοση Αθήνα 1985, σελ. 83.

Υπάρχει όμως και η άποψη ότι το σταθερό κυκλοφοριακό κεφάλαιο, που αποτελείται από υλικά παραγωγής, πρώτες και βοηθητικές ύλες, ημικατεργασμένα προϊόντα (αντικείμενα εργασίας), αντιστοιχεί με τις αναλώσεις υλικών της ΕΣΥΕ και με τις ενδιάμεσες εισροές του πίνακα Εισροών-Εκροών.¹²

Επίσης, τα αντικείμενα εργασίας σύμφωνα με τον Μαρξ είναι μέσα παραγωγής, δηλαδή παράγονται από την υποδιαίρεση Ι. (Έτσι οι κλάδοι που παράγουν κυρίως ενδιάμεσα ακόμα και εάν προορίζονται για παραγωγή καταναλωτικών προϊόντων μπορούν να συμπεριληφθούν στην υποδιαίρεση Ι).

Τελικά έγινε η επιλογή να εξετασθεί μόνο η αναπαραγωγή του πάγιου κεφαλαίου, τουλάχιστον σε αυτή την εργασία. Ίσως έχει ενδιαφέρον να δει κανείς και τις εισαγωγές σε ενδιάμεσα για να πραγματοποιηθεί η αναπαραγωγή, ή να εξετασθεί η σύνθεση των ενδιάμεσων του τομέα πάγιου κεφαλαίου.

6.4. Ταξινόμηση των βιομηχανικών κλάδων στις δύο υποδιαίρεσεις

Σύμφωνα με τον Μαρξ, κλάδοι παραγωγής καταναλωτικών προϊόντων είναι αυτοί που παράγουν προϊόντα για την ατομική κατανάλωση και κλάδοι παραγωγής μέσων παραγωγής είναι αυτοί που παράγουν προϊόντα για την παραγωγική κατανάλωση (δηλαδή για το ίδιο το παραγωγικό προτσές).

Στον πίνακα Εισροών-Εκροών του ΚΕΠΕ ακολουθείται ένας άλλος διαχωρισμός. Η παραγωγή ενός κλάδου προορίζεται είτε να χρησιμοποιηθεί ως εισροή στην παραγωγή άλλων κλάδων, δηλαδή ως ενδιάμεσο προϊόν και το άθροισμα αυτού του μέρους της παραγωγής ονομάζεται ενδιάμεση εκροή του κλάδου (ή ενδιάμεση ζήτηση), είτε κατευθείαν για προϊόντα της τελικής

12. "Η ενδιάμεση ανάληψη περιλαμβάνει την αξία των αγαθών (των πρώτων υλών και των λοιπών αναλώσεων) των προσφερόμενων εκ των διαφόρων κλάδων και όντας αναλωθέντων κατά τη σχετική περίοδο υπό του κλάδου όστις τα εφοδιάζεται".

"Οι εισροές αποτελούνται από το κόστος αναλωθέντων υλικών κ.λπ. : Πρώται και βοηθητικά ύλα, ανταλλακτικά, διάφορα αναλώσιμα υλικά συσκευασίας, καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια, ημικατεργασμένα ενάρξεως, φασόν, αμοιβή εργασίας και κεφαλαίου".

"Αι ενδιάμεσαι αναλώσεις των εγκατεστημένων εν τη χώρα παραγωγικών μονάδων αντιπροσωπεύουν την αξία όλων των αγαθών (πλην των επενδύσεων πάγιου κεφαλαίου) και αγοραστικών υπηρεσιών των αναλώσεων κατά τη σχετική περίοδο, δια την παραγωγή, ετέρων αγαθών και υπηρεσιών". Ν. Μυλωνάς : "Σύγχρονα συστήματα εννικών λογαριασμών και πινάκων Εισροών-Εκροών", Αθήνα 1978, σελ.123-125.

ζήτησης. Αυτή χωρίζεται σε ζήτηση, για ιδιωτική και δημόσια κατανάλωση, ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου, και αποθέματα και για εξαγωγές.

Ετσι μπορούμε να θεωρήσουμε την ιδιωτική και δημόσια κατανάλωση ότι αντιστοιχεί περίπου στην έννοια της ατομικής κατανάλωσης και τις ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου και τα αποθέματα¹³ στην έννοια της παραγωγικής κατανάλωσης. Μέσα στην παραγωγική κατανάλωση περιλαμβάνονται και οι ενδιάμεσες εκροές όπως αναφέρεται παρακάτω. Η ένταξη των αποθεμάτων στην παραγωγική κατανάλωση είναι προβληματική και γίνεται με επιφύλαξη. (Οι εξαγωγές προς το παρόν παραλείπονται).

Οι κλάδοι της βιομηχανίας μπορούν να ταξινομηθούν στις δύο υποδιαιρέσεις, με κριτήριο το είδος του προϊόντος που κυρίως κατασκευάζουν. Το βασικό πρόβλημα εδώ είναι οι ενδιάμεσες εκροές, που αποτελούν για πολλούς κλάδους και το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής. Αυτές οι ενδιάμεσες εκροές μπορούν να ταξινομηθούν στην Υποδιαίρεση I.

Ενα πρόβλημα της παραπάνω ταξινόμησης είναι οι εξαγωγές, που είναι δύσκολο να χωριστούν σε μέσα κατανάλωσης και παραγωγής κατά κλάδο. Το 1970, ήταν περίπου 21.029 εκ. δρχ. για τη βιομηχανία.

Οι εξαγωγές, όμως, δεν παίζουν καθοριστικό ρόλο για την αναπαραγωγή της βιομηχανικής δομής ή του πάγιου κεφαλαίου από παραγωγικοτεχνική άποψη, αν και η πρόσθεση τους θα αύξανε το μέγεθος των υποδιαιρέσεων.

Τα μέσα κατανάλωσης στη βιομηχανία είναι 90.326,012 εκ. δρχ. και τα μέσα παραγωγής 165.629,204 σύνολο 255.955,216 εκ. δρχ.

Στον υπολογισμό του πίνακα 1 έχουμε θεωρήσει ότι οι Μεταφορές και οι Επικοινωνίες είναι κλάδοι της βιομηχανικής

13. Τα αποθέματα, σύμφωνα με τους Εθνικούς Λογαριασμούς Αρ. 23, περιλαμβάνουν τελικά προϊόντα, ημικατεργασμένα, πρώτες και βοηθητικές ύλες, έτσι κατά ένα μέρος την επομένη περίοδο ή αυτή την περίοδο μπαίνουν στην παραγωγή. (Υπάρχει η δυνατότητα ένα μέρος των αποθεμάτων να αποτελείται από τελικά καταναλωτικά προϊόντα, οπότε δεν προορίζονται πια για την παραγωγή αλλά αυτή η δυνατότητα λόγω αδυναμίας υπολογισμού δεν λαμβάνεται υπ' όψη).

παραγωγής, όπου το προϊόν τους είναι μέσο κατανάλωσης ή μέσο παραγωγής. Υπάρχουν πολλές αντιρρήσεις σ' αυτή την υπόθεση, όπως το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής αυτών των κλάδων δεν αφορά καθόλου τη βιομηχανική παραγωγή, αλλά άμεσα την κατανάλωση. Θεωρούμε, όμως, πως το κύριο είναι ότι αυτοί οι κλάδοι ανήκουν στην υλική παραγωγή και τα προϊόντα που ικανοποιούν τις άμεσες καταναλωτικές ανάγκες αποτελούν μέσα κατανάλωσης.

Τώρα, σύμφωνα με τα σχήματα αναπαραγωγής του Μαρξ για τη βιομηχανία έχουμε το παρακάτω σχήμα (χωρίς τις εξαγωγές).

64,71% 165.629,204 Υποδ. I παραγωγής μέσων παραγωγής.

35,29% 90.326,012 Υποδ. II παραγωγής μέσων κατανάλωσης.

100%

Έτσι, η σχέση μέσα παραγωγής/μέσα κατανάλωσης = 1,83, ή αντίστροφα μέσα κατανάλωσης/μέσα παραγωγής = 0,54 που είναι στο τέταρτο στάδιο εκβιομηχάνισης του Hoffmann

$\frac{0,4 + 0,25}{1}$, εάν υποθέσει ότι τα μέσα παραγωγής αντιστοιχούν στα κεφαλαιουχικά προϊόντα του ορισμού του Hoffmann.

Που σημαίνει ότι η εκβιομηχάνιση έχει ως βάση τα μέσα παραγωγής¹⁴ (μία σχέση 1/1 σημαίνει ότι αρχίζουν τα μέσα παραγωγής να αποτελούν το κύριο χαρακτηριστικό της βιομηχανίας).

Φυσικά, η παραπάνω σχέση έχει μόνο ενδεικτικό και ποσοτικό χαρακτήρα, διότι δεν έχει ακόμα εξετασθεί η ποιοτική σύνθεση της υποδιαίρεσης I, δηλαδή το κατά πόσο υπάρχει και πόσο είναι δυνατός ο τομέας Ia των μέσων παραγωγής για μέσα παραγωγής ή τομέας του πάγιου κεφαλαίου.

Επίσης, σύμφωνα με τη μέθοδο που ακολουθήθηκε στην υποδιαίρεση I, έχουν συμπεριληφθεί τα επενδυτικά προϊόντα που μπορεί να προέρχονται από κλάδους παραγωγής καταναλωτικών προϊόντων (και το αντίστροφο στην υποδιαίρεση II). Αυτό,

14. Στον Hoffmann, τα στάδια εκβιομηχάνισης καθορίζονται από τη σχέση καταναλωτικά/κεφαλαιουχικά προϊόντα, και πρέπει να προσεχθεί ότι δεν υπάρχει πλήρης αντιστοιχία μεταξύ των μέσων παραγωγής με τα κεφαλαιουχικά προϊόντα.

όμως, προϋποθέτει ανταλλαγές μεταξύ των δύο υποδιαίρεσεων.

Πίνακας 1

Ταξινόμηση βιομηχανικών κλάδων στις υποδιαίρεσεις μέσω παραγωγής και μέσω κατανάλωσης για το έτος 1970 σε εκ. δολ. και σε τρεχ. τιμές, σύμφωνα με τον Πίνακα Εισόδων-Εκροών του 1970, με βάση την εγκύρια παραγωγή.

Ταξινόμηση της ΕΣΥΕ	Ταξινόμηση του Πίνακα Εισόδων-Εκροών	Σύνολο ενδιάμ. εκροών (1)	ΑΕΠΚ (2)	Αυξομείωση αποσπ. 4=1+2+3	Σύνολο (5)	Ιδιωτ. Κατανάλ. (5)	Όμοια. Κατανάλ. (6)	Σύνολο 7=5+6	Εξαγωγ.
0	Γεωργία	33.442.315		348.245	33.790.560	27.607.978	29.652	27.637.530	2.067
11	Ορυχεία, Λατομεία	4.181.830		- 580.449	3.601.381				1.187
20	Επεξεργασία Τροφίμων	9.145.089		5.724.116	14.869.205	20.958.014	132.551	21.090.565	3.917
21	Ποτά	878.641		888.093	1.746.734	4.250.018		4.250.018	1.085
22	Καπνός	773.234		803.126	1.576.360	6.240.986		6.240.986	2.691
23	Υφαντικά	14.179.576	14.132	78.975	14.272.683	3.570.091		3.570.091	1.941
24	(Υποδήματα Ενδύματα)	195.270		-23.277	171.993	2.339.560	52.490	2.392.050	211
	Εύλο	468.234		540.380	1.008.614	13.905.859	200.781	14.106.620	195
25	Σύλο	3.208.065	139.247	355.322	3.702.634	18.422	6.493	24.915	22
26	Επιπλα	368.742	935.000	12.529	1.316.271	1.602.437	194	1.602.631	4
27	Χάρτης	2.599.829		-35.272	2.564.557	739.759	48.148	787.907	50
28	Εκδόσεις, εκτυπώσεις	2.262.261		-891.845	1.370.416	1.178.185	294.641	1.472.826	38
29	Δέρματα	1.562.159		114.788	1.676.947	557.013		557.013	376
30	(Προϊόντα εξ ελαστικού)	828.836	17.211	-14.174	831.873	14.372		14.372	77
	(Προϊόντα εκ πλαστικής ύλης)	1.491.900		-24.279	1.467.621	614.005		614.005	33
31	Βασικά χημικά βιομηχανία	3.462.081		148.844	3.610.925	213.100		213.100	1.130
	Άλλα χημικά	1.168.763		428.723	1.597.486	1.656.825	94.600	1.751.425	65
32	Βιομηχανία διυλίσεως και υποπροϊόντων πετρελαίου	9.088.158		-1.198.122	7.890.036	1.911.894	325.905	2.237.799	330
	(Παραγωγή τσιμέντου)	2.740.961		61.864	2.802.825				91
33	(Υαλοργία)	748.774		25.082	773.856	14.287		14.287	12
	(Υαλικά κατασκευών και λοιπά μη μεταλλικά προϊόντα)	4.314.397	60.784	-524.853	3.850.328	30.342	4.732	35.074	258
34	Βασικά προϊόντα εκ μετάλλου	6.201.923		117.867	6.319.790	2.000		2.000	2.999
35	Προϊόντα εκ μετάλλου	6.386.973	386.345	263.876	7.037.194	832.929	273.252	1.106.181	576
36	Μηχαναί και συσκευαί (εκτός των ηλεκ. και των μέσω μεταφοράς)	951.462	1.302.535	833.033	3.087.030	2.155	38.798	40.953	32
37	Ηλεκτρικά μηχανήματα	4.636.444	686.369	1.083.124	6.405.937	1.524.937	84.827	1.609.137	146
38	Μέσα μεταφοράς	3.675.586	1.598.098	-104.743	5.168.941	521.224	1.423.807	1.945.031	106
39	Άλλα παραγωγαί κατασκευαί	316.335	101.519	144.164	562.018	361.876	109.597	471.473	66
50	Κατασκευαί Ηλεκτρισμός, φωταέριο & ύδωρ	1.743.384	48.979.872	350.000	51.073.256	286.196	1.762.786	2.048.982	450
4	Ηλεκτρισμός, φωταέριο & ύδωρ	4.874.563			4.874.563	1.908.539	462.729	2.371.268	
71	Μεταφοραί	8.126.372	519.513		8.645.885	15.645.017	1.264.144	16.909.161	2.859
73	Επικοινωνία (περιλαμβανομένων τηλεοράσεων και ραδιοφωνίας)	1.721.845			1.721.845	2.680.912	165.230	2.846.142	67
	Σύνολο ενδιάμεσων εισοσών	135.774.002	54.740.625	8.905.137	199.419.764	111.188.305	6.775.337	117.963.642	23.091
	Σύνολο χωρίς Γεωργία	102.331.687	54.740.625	8.558.892	165.629.204	83.580.327	6.745.685	90.326.012	21.021

Ενα άλλο πρόβλημα είναι ότι οι Κατασκευές μέσα στις ακαθάριστες επενδύσεις περιλαμβάνουν και επενδύσεις σε Κατοικίες που δεν ανήκουν στα μέσα παραγωγής με την έννοια του Μαρξ. Επίσης στα Μέσα μεταφοράς περιλαμβάνονται και επενδύσεις για την κατασκευή ιδιωτικών αμαξιών.

Για τις Κατασκευές, είναι γνωστό ότι από τα 48.980 εκ.δρχ. συνολικής παραγωγής ΑΕΠΚ για το έτος 1970 τα 19.646 εκ.δρχ. πηγαίνουν για Κατοικίες, δηλαδή θα πρέπει να αφαιρεθούν από τα Μέσα παραγωγής 19.646 εκ.δρχ.¹⁵

Τα ιδιωτικά αυτοκίνητα κύριως εισάγονται και φτάνουν στο ύψος του 1.408.000 εκ. δρχ, που περιλαμβάνονται στις εισαγωγές ακαθάριστου επενδυτικού πάγιου κεφαλαίου.

Εδώ εξετάζουμε μόνο την εγχώρια παραγωγή και έχουν ήδη αφαιρεθεί οι εισαγωγές.

Η πιο πάνω ανάλυση θα έπρεπε να πραγματοποιηθεί επίσης για το έτος 1980 και να γίνει σύγκριση με τα στοιχεία του 1970, όμως δεν έχει δημοσιευθεί ο Πίνακας Εισροών - Εκροών για το 1980.

6.5. Ο τομέας μέσων παραγωγής για την παραγωγή μέσων παραγωγής - Τομέας πάγιου κεφαλαίου.

Σύμφωνα με τον Μαρξ, ο τομέας μέσων παραγωγής για την παραγωγή μέσων παραγωγής, λέγεται και τομέας παραγωγής μηχανών για την παραγωγή μηχανών και βασίζεται κυρίως στον κλάδο των εργαλειομηχανών ο οποίος είναι σε θέση να παράγει άλλες μηχανές και για τις δύο υποδιαίρεσεις.¹⁶

Από την εμπειρική έρευνα έχει προκύψει ότι ο κλάδος αυτός είναι σχεδόν ανύπαρκτος στην Ελλάδα.¹⁷ Έτσι, ο διαχωρισμός της υποδιαίρεσης I σε Iα και Iβ, όπως

15. 145.983 (I) μέσα παραγωγής/μέσα κατανάλωσης = 1,33
109.972 (II) μέσα κατανάλωσης/μέσα παραγωγής = 0,75 (που ανήκει μεταξύ του τρίτου και τέταρτου σταδίου εκβιομηχάνισης του Hoffmann.)

16. "Η μεγάλη βιομηχανία ήταν λοιπόν υποχρεωμένη να κατακτήσει το μέσο παραγωγής που τη χαρακτηρίζει, αυτή την ίδια τη μηχανή, και να παράγει μηχανές με μηχανές. Έτσι μόνο δημιούργησε την αντίστοιχη της τεχνική βάση και στάθηκε στα δικά της πόδια", Κ.Μαρξ, "Το Κεφάλαιο", τόμος I, σελ.399.

17. Δ.Σακκάς, στο ίδιο.

αναφέρθηκε, με την έννοια του Μαρξ γίνεται προβληματικός.

Χρησιμοποιώντας την έννοια του πάγιου κεφαλαίου και ορίζοντας ότι ο τομέας Ια αποτελείται από τους κλάδους που παράγουν πάγιο κεφάλαιο, μπορούμε να εντάξουμε σε αυτό τον τομέα, από τους κλάδους που παράγουν κυρίως επενδυτικά προϊόντα (μέσα παραγωγής), αυτούς που παράγουν κυρίως μέρη του πάγιου κεφαλαίου, όπως τον 35, 36, 37, 38 και τις Κατασκευές.

Επειδή εξετάζουμε τη συνεισφορά αυτών των κλάδων στο πάγιο κεφάλαιο, εξετάζουμε μόνο τις ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου αυτών των κλάδων και δεν περιλαμβάνουμε τα αποθέματα (που είναι επενδύσεις αλλά όχι πάγιου κεφαλαίου), ούτε τα ενδιάμεσα προϊόντα.

Σε αυτή την ταξινόμηση υπάρχουν τα εξής προβλήματα:

α) Η κατάταξη του κλάδου 38 στον τομέα του πάγιου κεφαλαίου, επειδή, σύμφωνα με τον πίνακα 1, αυτός παράγει κυρίως προϊόντα τελικής κατανάλωσης (π.χ. ιδιωτικά αυτοκίνητα). Είναι γεγονός, όμως, ότι στο πάγιο κεφάλαιο βασικό στοιχείο είναι τα μέσα μεταφοράς.

Εδώ εξετάζονται μόνο οι εγχώριες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου αυτού του κλάδου, και δεν περιλαμβάνονται οι εισαγωγές ετοιμών ιδιωτικών αυτοκινήτων, που σύμφωνα με τον ορισμό των μέσων παραγωγής δεν ανήκουν σε αυτές (επειδή δεν χρησιμοποιούνται στην παραγωγή).¹⁸

β) Ο κλάδος 34 θα μπορούσε να συμπεριληφθεί στον τομέα πάγιου κεφαλαίου, αλλά μία πιο επισταμένη εξέταση αυτού του κλάδου δείχνει ότι το σύνολο της παραγωγής του αποτελείται από ενδιάμεσα προϊόντα για τους κλάδους της ίδιας της Μεταλλουργίας, των Προϊόντων από μέταλλο (κατασκευή σιδηροσωλήνων, συρμάτων, αλυσίδων, μεταλλικών ειδών για οικοδομές, συσκευές μαγειρικής, φωτισμού και θέρμανσης και λοιπά αντικείμενα από μέταλλο), στον κλάδο των Ηλεκτρικών μηχανών και

18. Πιθανόν θα έπρεπε να αφαιρεθεί από τις εγχώριες ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου το μέρος εκείνων των ΑΕΠΚ που αφορά την παραγωγή ιδιωτικών αυτοκινήτων (που σύμφωνα με τους Εθνικούς λογαριασμούς μόνο κατά ένα μέρος 25% υπολογίζονται στις επενδύσεις). Αλλά αυτό το μέρος των ΑΕΠΚ, είναι πολύ δύσκολο να υπολογισθεί.

συσκευών, τα Μεταφορικά Μέσα και τις Κατασκευές. Ο κλάδος δεν πραγματοποιεί σχεδόν καθόλου επενδυτικά προϊόντα πάγιου κεφαλαίου, έτσι θεωρούμε ότι ανήκει στους κλάδους μέσω παραγωγής αλλά όχι στον τομέα πάγιου κεφαλαίου.

γ) Επίσης, όσον αφορά τις Κατασκευές, θα αφαιρεθούν από τις επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου αυτές που αφορούν ιδιωτικές κατοικίες.

δ) Οι υπόλοιποι κλάδοι που ανήκουν στα μέσα παραγωγής δεν θεωρούμε ότι έχουν καθοριστική συμμετοχή στο τομέα πάγιου κεφαλαίου και δεν τους περιλαμβάνουμε σε αυτόν.

Έτσι, ο τομέας πάγιου Κεφαλαίου, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά για το 1970, σε τρέχουσες τιμές ακαθάριστης εγχώριας παραγωγής (εγχώρια συνολική ζήτηση):

Πίνακας 2 σε εκ. δρχ. και τρέχουσες τιμές

35. Προϊόντα από μέταλλο	8.720	
36. Μηχανές	3.160	
37. Ηλεκτρικές μηχανές	8.162	
38. Μεταφορικά μέσα	7.220	
50. Κατασκευές	33.926	(53.572-19.646 επενδύσεις για κατοικίες).

Τώρα υπολογίζονται γι'αυτό τον τομέα οι εγχώριες ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου, χρησιμοποιώντας τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά.

Πίνακας 3

	Εγχώριες ακαθ. σε επενδ. πάγιου κεφαλαίου	εκ.δρχ.τρεχ. τιμές
35. Προϊόντα από μέταλλο	386,345	
36. Μηχανές	1.302,535	
37. Ηλεκτρικές μηχανές	686,369	
38. Μεταφορικά μέσα	1.598,089	
50. Κατασκευές	29.333	= (48.979 - 19.646 επενδ. για κατοικίες)
ΣΥΝΟΛΟ	33.306,338	

Τελικά ο τομέας πάγιου κεφαλαίου αποτελεί το 22,81 % $(\frac{33.306}{145.983})$ της υποδιαίρεσης Ι, που είναι πολύ χαμηλό

ποσοστό, όπως θα δούμε παρακάτω.

6.6. Απλή και διευρυμένη αναπαραγωγή

Σύμφωνα με τον ορισμό της απλής αναπαραγωγής, θα πρέπει η παραγωγή σε σταθερού κεφαλαίου της υποδιαίρεσης I να καλύπτει τις αποσβέσεις του σταθερού πάγιου κεφαλαίου και τις αναλώσεις του σταθερού κυκλοφοριακού της ίδιας της υποδιαίρεσης I και της II.

Στη δική μας περίπτωση ισχύει ότι η παραγωγή πρέπει να καλύπτει τις αποσβέσεις του πάγιου κεφαλαίου και τις αναλώσεις υλικών και στις δύο υποδιαίρεσεις.

Τώρα, εάν εξετάσουμε τον τομέα Ια ξεχωριστά, η παραγωγή του πρέπει να καλύπτει τις αποσβέσεις πάγιου κεφαλαίου και στις δύο υποδιαίρεσεις.

Πίνακας 4 εκ. δρχ. σε τρέχουσες τιμές

	Εγχώρ. ακαθ. επενδ. παγ. κεφαλ. (1)	Κλαδικές αποσβ. (2)	Αποσβ. για το σύνολο της οίκων. (3)	Εισαγόμεν. επενδ. ακαθ. παγ. κεφαλ. (4)
35. Προϊόντα από μέταλλο	386,345 }	158,9 }		828 }
36. Μηχανές	1.302,535 }	32 }	5.974	7.475 }
37. Ηλεκτρικές μηχανές	686,369 }	2375 } 283,8 }		2.045 }
38. Μεταφορικά μέσα	1.598,089 }	45 }	2.426	2.659 }
50. Κατασκευές	29.333 }		3.817*	---
				----- 13.007

Πηγές: 1) Ν. Μυλωνάς, στο ίδιο.

2) Υπολογισμός κλαδικών αποσβέσεων με τα στοιχεία του Γ. Κουτσουμάρη. "Χρηματοδότηση και ανάπτυξη της βιομηχανίας, Αθήνα 1976.

3) Από το Θ. Σκούντζο, αδημοσίευτη μελέτη του ΚΕΠΕ για το καθαρό πάγιο κεφάλαιο, αποσβέσεις και ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου σε τρέχουσες τιμές 1950 έως 1978.

4) Από τον πίνακα 36 X 36 του Ν. Μυλωνά για το 1970.

*Λοιπά κτίρια 1468 και λοιπά έργα και κατασκευή 2349.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, θα έπρεπε οι ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου να καλύπτουν τις αποσβέσεις του συνόλου της οικονομίας, κάτι που όπως φαίνεται από τον πίνακα δεν συμβαίνει.¹⁹

Ακόμα και απλή αναπαραγωγή για να πραγματοποιηθεί - στο επίπεδο της αναπαραγωγής του πάγιου κεφαλαίου - χρειάζονται εισαγωγές ακαθάριστων επενδύσεων σε πάγιο κεφάλαιο, με τις οποίες πραγματοποιείται και η διευρυμένη αναπαραγωγή.

Μόνο στον κλάδο των Κατασκευών το ύψος της παραγωγής ακαθάριστων επενδύσεων πάγιου κεφαλαίου καλύπτει τις αποσβέσεις των Κατασκευών για το σύνολο της οικονομίας και το επιπλέον μέρος της παραγωγής ΑΕΠΚ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την επέκταση της παραγωγής.

Αυτό είναι το κύριο διαρθρωτικό πρόβλημα της ελληνικής βιομηχανικής δομής και γενικότερα της ελληνικής οικονομίας, το οποίο καθορίζει και τον τελικό τρόπο αναπαραγωγής όλου του οικονομικού συστήματος.

Είναι σαφές ότι εδώ εξετάζεται η αναπαραγωγή από παραγωγικοτεχνική άποψη και όχι όπως αυτή πραγματοποιείται συνολικά.

6.7. Η διάρθρωση της βιομηχανικής δομής στη Γερμανία

Η αντίστοιχη ανάλυση για τη διάρθρωση γίνεται και για τη δομή της γερμανικής βιομηχανίας :

α) Κατ' αρχήν έγινε χωρισμός των δύο υποδιαίρέσεων (μέσα παραγωγής και μέσα κατανάλωσης), όπως και για την Ελλάδα.

Το κύριο πρόβλημα εδώ είναι η ταξινόμηση των κλάδων και η αντιστοιχία με τους κλάδους της ελληνικής βιομηχανίας, που λύθηκε κατά προσέγγιση.²⁰

19. Εδώ θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι οι αποσβέσεις του πάγιου κεφαλαίου αναφέρονται στο σύνολο της οικονομίας επειδή το πάγιο κεφάλαιο χρησιμοποιείται και πέρα από τη βιομηχανία. Το ότι εξετάζουμε στην εργασία αυτή κυρίως τη βιομηχανία δεν δημιουργεί πρόβλημα, επειδή στη βιομηχανία περιλαμβάνονται όλοι οι κλάδοι παραγωγής πάγιου κεφαλαίου.

20. Για να εξετάσει κανείς το πώς πραγματοποιείται συνολικά η αναπαραγωγή, πρέπει να περιλάβει όλους τους κλάδους της οικονομίας, τις ανταλλαγές μεταξύ τους και με το εξωτερικό, τόσο σε όρους αξιών χρήσης, όσο και σε χρηματικούς όρους.

β) Οι κλάδοι 210 και 230 της ταξινόμησης της ΕΟΚ, που αντιστοιχούν στον κλάδο 37 της ταξινόμησης της ΕΣΥΕ, περιλαμβάνουν επίσης τα μηχανήματα ακριβείας και οπτικά, που κατά την ταξινόμηση της ΕΣΥΕ ανήκουν στις λοιπές παραγωγές.²¹

21. Σαν πηγή χρησιμοποιήθηκε "Eurostat Input-Output Tabelle BR Deutschland 1970 Sonderreihe 6."

Πίνακας 6

Ταξινόμηση κλάδων της ΟΔΓ σε μέσα κατανάλωσης και μέσα παραγωγής για το 1970 από τα στοιχεία της ΕΟΚ σε εκατ. ευρωπαϊκές νομισματικές μονάδες 1 Γ.Μ.=0,2732 ευρωπ.νομισμ. μονάδες και σε τρεχ. τιμές, τιμές εργοστασίου, εγχώρια παραγωγή.

Ταξινόμηση της ΕΟΚ	Αντιστοιχ. με τους κλάδους της ΕΣΥΕ	Σύνολο Ενδιάμεσες Εισροές (1)	09 Σύνολο Καταναλ.	19 ΑΕΠΚ (2)	29 Αποθέμ. (3)	Σύνολο 1+2+3
010 Προϊόντα της Γεωργίας, της δασοκομίας και της αλιείας	0	11.984,7	1.927,6	18	-20,2	11.982,5
030 Πετροκάρβουνο, λιγνίτης σε ράβδους (Briketts)	11	2.433,6	195,9		53,8	2.487,4
050 ΚΟΚ		1.003	211,5		20,5	1.023,5
070 Πετρέλαιο και αέρια γής, προϊόντα πετρελαίου	32	4.212,6	1.587,2		47,8	4.260,4
090 Ηλεκτρισμός, αέριο, ατμός, νερό	4	5.853,3	1.939,3		-0,8	5.852,5
130 Μεταλλεύματα και σιδηρούχα και μη μέταλλα εξαιρουμένων των οξείμων και επώσιμων	34	20.885	4,1		569,7	21.454,7
150 Όρυκτά και προϊόντα μη μεταλλικών ορυκτών	33	6.838,2	460,4	217,5	132,5	7.189,2
170 Χημικά προϊόντα	31	9.783,3	7.166,9		264,5	10.047,8
190 Προϊόντα από μέταλλο εκτός μηχανών και μεταφορικών	35	10.926,2	733,6	1.489,8	351,6	12.766,6
210 Γεωργικές μηχανές και μηχανές για την βιομηχανία		4.302,2	98,4	6.235,8	607,9	11.145,9
230 Μηχανές γραφείου, συσκευές πληροφορικής μηχανές ακριβείας και οπτικά προϊόντα	36	785	599,6	935,2	91	1.811,2
250 Προϊόντα ηλεκτροτεχνίας	37	4.277	1.691,0	4.229,5	614,5	9.121
270 Αυτοκίνητα και τα επιμέρη τους	38	3.577,9	1.977,3	3.281,1	222,1	7.081,1
290 Μεταφορικά μέσα (χωρίς αυτοκίνητα)		556,8	127,6	654,1	113,0	1.323,9
320 Κρέας και προϊόντα κρέατος		609,0	5.586,9		14,8	623,8
330 Γάλα και προϊόντα γάλακτος	20	809,3	2.136,4		-31,4	777,9
350 Υπόλοιπα τρόφιμα		5.167,2	6.301,6		122,1	5.289,3
370 Ποτά	21	2.273,2	2.945,1		80,1	2.353,3
390 Προϊόντα καπνού	22	780,1	2.295,5		28,4	808,5
410 Υφαντουργία, ενδύματα	23,24	5.398,1	6.454,1	46,2	156,1	5.600,4
430 Δέρμα και προϊόντα δέρματος, υποδήματα		781,1	1.414,8		25,7	806,8
450 Ξύλο και έπιπλα	25,26	5.129	3.038,2	600,3	147,8	5.877,1
470 Χάρτης, χαρτί και προϊόντα του, τυπογραφεία και προϊόντα εκτύπωσης	27,28	7.832,8	2.074,9		80,1	7.912,9
490 Προϊόντα από γλαστικό & πλαστικό	30	4.251,4	474		125,7	4.377,1
510 Άλοιπα προϊόντα της μεταποιητικής βιομ.	39	448,5	501,1	98,4	18,3	565,2
530 Κατασκευές πάνω και κάτω από το έδαφος	50	4.132,0	459,6	27.271,6	49,2	31.452,8

610	Υπηρεσίες των μεταφορών στο εσωτερικό		4.421,6	2.686,6	317,2	59,7	4.797,5
630	Υπηρεσίες μεταφορών θάλασσας και αέρος	71	335,5	246,2	74,6	-0,6	409,5
650	Δευτερεύουσες υπηρεσίες των μεταφορών		1.194,3	143,4	28,4		1.222,7
670	Υπηρεσίες επικοινωνιών	73	2.849,7	71.619	716,9		3.566,6
Σύνολο ενδίδιμεσων εισροών			133.831,6	56.185,7	46.213,6	3.942,9	183.988,1
Σύνολο ενδίδιμεσων εισροών χωρίς την Γεωργία			121.846,9	54.258,1	46.195,6	3.963,1	172.005,6

Το σύνολο των προϊόντων που προορίζονται για μέσα κατανάλωσης είναι 54.258 εκατ. ευρωπαϊκές νομισματικές μονάδες και των μέσων παραγωγής 121.847. Οι αντίστοιχες εξαγωγές είναι 62.176 ευρωπαϊκές νομισματικές μονάδες (που είναι κυρίως επενδυτικά προϊόντα).

Ο χωρισμός σε υποδιαίρεσεις της γερμανικής βιομηχανίας είναι ο παρακάτω :

69,19% 121.847 Υποδ. I μέσων παραγωγής

30,81% 54.258 Υποδ. II μέσων κατανάλωσης

Η σχέση μέσα παραγωγής/μέσα κατανάλωσης = 2,25 είναι πολύ πιο ψηλά από τη σχέση στην Ελλάδα, 1,83, και η σχέση μέσα κατανάλωσης/μέσα παραγωγής = 0,45, που σύμφωνα με τον χωρισμό των σταδίων του Hoffmann ανήκει στο τέταρτο στάδιο εκβιομηχάνισης $\frac{0,4 + 0,25}{1}$ είναι πολύ πιο χαμηλή από την ελληνική σχέση 0,54 και η βιομηχανία έχει ως κύριο χαρακτηριστικό, την παραγωγή μέσων παραγωγής.

Οι πιο πάνω υπολογισμοί μπορούν να γίνουν και αφού αφαιρεθούν οι δαπάνες για κατοικίες που ανήκουν στις ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου (8.562 εκ., σελ. 16).²²

22. 64,33% 113.285 I μέσα παραγωγής/μέσα κατανάλωσης= 1,80
35,67% 62.820 II μέσα κατανάλωσης/μέσα παραγωγής=0,55 (που εξακολουθεί να ανήκει στο τέταρτο στάδιο εκβιομηχάνισης του Hoffmann).

6.8. Ο τομέας πάγιου κεφαλαίου στη γερμανική βιομηχανία

Σύμφωνα με τον ορισμό του τομέα πάγιου κεφαλαίου που δώσαμε στην αρχή, στη γερμανική βιομηχανία περιλαμβάνουμε τους αντίστοιχους κλάδους του ελληνικού τομέα (35, 36, 37, 38, Κατασκευές), συγκεκριμένα τους κλάδους 190, 210, 230, 250, 270, 290, 530, κυρίως για να καταστεί δυνατή η σύγκριση μεταξύ των δύο τομέων.

Ως ιδιαίτερα σημεία μπορούμε να υπογραμμίσουμε τα εξής:

α) Εδώ δεν έχουμε πρόβλημα ταξινόμησης του κλάδου των μέσων μεταφοράς στα μέσα παραγωγής, επειδή η πλειοψηφία των προϊόντων της παραγωγής του αποτελούν επενδυτικά προϊόντα.

β) Και στη γερμανική βιομηχανία ο κλάδος της Μεταλλουργίας, 130, προμηθεύει κύρια ενδιάμεσα προϊόντα.

Πίνακας 7

Τομέας πάγιου κεφαλαίου της Γερμανικής Βιομηχανίας για το 1970 σε εκατ. ευρ. νομ. μονάδες

Ταξιν. ΕΣΥΕ	Ταξιν. Eurostat	19 Ακαθ. επενδ. πάγιου κεφαλ. εγχώριας παραγωγής	49 Εξαγωγές	080 Κλάδ. ¹ αποσβ.	790 Εισαγωγές κλαδικές	Εισαγωγές ακαθ. επενδ. πάγιου κεφαλαίου
35	190	1.488,8	1.568,8	936,5	877,6	78,1
36	210	6.235,8	6.417,2	1.000,8	2.137,7	1.293,7
36	230	935,2	1.330,1	229,8	1.010,1	552,2
37	250	4.229,5	3.201,6	491,0	1.891,5	527,9
38	270	3.281,1	4.782,2	310,9	1.592,9	356,6
38	290	645,1	525,7	43,7	824,3	405,5
50	530	(27.272)	18.710	319,7	1.121,6	104,4
		()				
Επενδύσεις για κατοικίες		(8.562)				
		(18.710)	35.535	4.134,3		

Πηγή Eurostat.

1) Οι αποσβ. είναι κλαδικές αλλά αφορούν το σύνολο της οικονομίας. Σύνολο αποσβέσεων 20.431,7

Ο τομέας πάγιου κεφαλαίου είναι το 31,37% της υποδιαίρεσης I (χωρίς Κατοικίες), που είναι πολύ μεγαλύτερο ποσοστό από τον ελληνικό τομέα (22,81%).

Σύμφωνα με το National Accounts ESA, Details tables by branch του Eurostat του 1985 οι ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου σε κατοικίες (Dwellings) για το 1970 ήταν 43.170 εκατ. Γ.Μ., σε τρεχ. τιμές (43.710 X 0,2732 = 11.794 ευρω. νομ. μονάδες), ήτοι 40,66% του συνόλου των Κατασκευών. Οι Κατασκευές ως σύνολο ήταν 106.170 εκ. Γ.Μ. (106.170 X 0,2732 = 29.006 ευρω. νομ. μον.). Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα Εισροών-Εκροών, η συνολική εγχώρια ζήτηση για τις Κατασκευές είναι 32.232 ευρω. νομ. μονάδες επίσης σε τρεχ. τιμές (μαζί με τις εξαγωγές είναι 32.336,3), δηλαδή μεγαλύτερη από τις 29.006 των Εθνικών λογαριασμών. Από τις 32.232 οι 27.688 προορίζονται για ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου και αποθέματα, οι 3.917,7 για κατανάλωση και οι 626,3 για εξαγωγές.²³

Εάν υποθέσουμε ότι το ποσοστό 40,66% των κατοικιών, που ισχύει, για το πάγιο κεφάλαιο των Κατασκευών, ισχύει και εδώ, τότε : (32.232 X 40,66%) 13.106 πηγαίνουν για

23. Σύμφωνα με τον πίνακα 6.

Κατοικίες. Έτσι έχουμε $13.106 - (3.917,7 + 626,3) = 8.562$ εκ. ευρωπ. νομ. μονάδες.

Και από τα 27.272 που πηγαίνουν για ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου αφαιρούμε τα 8.562 έτσι έχουμε 18.710 ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου πλην κατοικιών.²⁴

Από τον πίνακα βλέπουμε ότι οι ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου ξεπερνούν τις συνολικές κλαδικές αποσβέσεις κατά πολύ, που σημαίνει ότι η εγχώρια παραγωγή του τομέα πάγιου κεφαλαίου εξασφαλίζει όχι μόνο την απλή αναπαραγωγή αλλά και μεγάλης κλίμακας διευρυμένη αναπαραγωγή.

Η δύναμη του τομέα φαίνεται και από το μεγάλο ύψος των εξαγωγών του, καθώς και από το γεγονός του χαμηλού ύψους των εισαγωγών πάγιου κεφαλαίου.

24. Ο υπολογισμός αυτός θα ήταν περιττός εάν ήταν στη διάθεσή μας μια μήτρα Επενδύσεων της Δ. Γερμανίας για το 1970.

ΜΕΡΟΣ 3

7. Ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου

Σε αυτό το μέρος περιλαμβάνονται οι ορισμοί για την έννοια των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου.

α) Συγκεκριμένα περιλαμβάνεται ο ορισμός της έννοιας της επένδυσης των αγαθών παγίου κεφαλαίου, των αποθεμάτων, τα διάφορα είδη των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου και οι φορείς των επενδύσεων.

β) Ακολούθως περιλαμβάνονται οι μέθοδοι, οι πηγές και τα προβλήματα υπολογισμού των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου. Και γίνεται συγκεκριμένη αναφορά του υπολογισμού των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου κατά κλάδο σύμφωνα με την ταξινόμηση των Εθνικών λογαριασμών.

Αυτή η ανάλυση κατά κλάδο είναι αναγκαία, επειδή τα στοιχεία και η μεθοδολογία των Εθνικών λογαριασμών είναι η βάση των υπολογισμών της εργασίας για την κατάρτιση των αντίστοιχων κλάδων του Πίνακα Επενδύσεων για το 1980.¹

Επίσης, από την ανάλυση κατά κλάδο προκύπτει ο συγκεκριμένος τρόπος υπολογισμού των επενδύσεων, η πηγή και η διάρθρωση των συγκεκριμένων κονδυλίων που περιλαμβάνονται, σύμφωνα με τους Εθνικούς λογαριασμούς. Τα πιο πάνω στοιχεία χρησιμοποιούνται για τη διασταύρωση των στοιχείων της εργασίας, τα οποία προέκυψαν πρωτογενώς.

γ) Ακολούθως περιλαμβάνονται οι αντίστοιχοι ορισμοί των εννοιών των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου που χρησιμοποιούνται στους πίνακες Εισροών-Εκροών για το 1970.²

Επίσης γίνεται συγκεκριμένη αναφορά του τρόπου υπολογισμού των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου, κατά κλάδο, σύμφωνα με την ταξινόμηση του πίνακα Εισροών-Εκροών

1. Η ανάλυση των ορισμών και των μεθόδων που χρησιμοποιούν οι Εθνικοί λογαριασμοί προέρχονται από την Έκδοση των Εθνικών λογαριασμών "Μέθοδοι και πηγές υπολογισμού του Εθνικού Εισοδήματος", Αθήνα 1981, η οποία περιλαμβάνει τον τρόπο υπολογισμού των κλάδων πριν από το 1981. Όμως, σύμφωνα με την υπηρεσία των Εθνικών λογαριασμών, δεν έχουν επέλθει σημαντικές αλλαγές, σε αυτή τη μεθοδολογία των Εθνικών λογαριασμών, μέχρι τα τελευταία χρόνια.

2. Τα μεθοδολογικά στοιχεία για την κατάρτιση του Πίνακα Εισροών-Εκροών για το 1980 δεν έχουν ακόμα δημοσιευθεί.

Ν. Μυλωνάς: "Αναλυτικοί πίνακες Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας έτος 1970", ΚΕΠΕ, Αθήνα 1980.
Ν. Μυλωνάς: "Πίναξ Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας έτος 1970", ΚΕΠΕ, Αθήνα 1978.

για το 1970. Η αναφορά αυτή είναι αναγκαία επειδή παρουσιάζονται ορισμένες διαφορές μεταξύ των κλάδων που περιλαμβάνονται στους πίνακες Εισροών-Εκροών και των κλάδων των Εθνικών λογαριασμών στον τρόπο υπολογισμού των ακαθαρίστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου των κλάδων και στα στοιχεία των ΑΕΠΚ που περιλαμβάνονται σε αυτούς.

Η ανάλυση των κλάδων σύμφωνα με τον πίνακα Εισροών-Εκροών είναι απαραίτητη επειδή ο πίνακας Επενδύσεων για το 1980 έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με τη μεθοδολογία και τα στοιχεία των ΑΕΠΚ του πίνακα Εισροών-Εκροών. Επίσης ο πίνακας επενδύσεων του 1970 που χρησιμοποιείται στην εργασία, έχει προκύψει από τον πίνακα Εισροών-Εκροών του 1970.

δ) Αυτό το μέρος κλείνει με την παρουσίαση των ορισμών για την έννοια των Ακαθαρίστων Επενδύσεων παγίου κεφαλαίου σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού συστήματος ολοκληρωμένων οικονομικών λογαριασμών (ΕΣΟΛ). Επίσης παρουσιάζονται οι ομάδες προϊόντων που αποτελούν τις ΑΕΠΚ, καθώς και η σύνθεση του παγίου κεφαλαίου κατά κλάδο κυριότητας σύμφωνα με το ΕΣΟΛ.

Η πιο πάνω παρουσίαση είναι απαραίτητη, γιατί ο πίνακας Εισροών-Εκροών του 1980 για την Ελληνική Οικονομία έχει κατασκευαστεί με τη μεθοδολογία της ΕΟΚ, επομένως και τα στοιχεία των ΑΕΠΚ που τον αποτελούν.

7.1. Η έννοια της επένδυσης

α) Σύμφωνα με τη μεθοδολογία των Εθνικών λογαριασμών,³ με τον όρο ακαθάριστη επένδυση νοείται κάθε δαπάνη της Οικονομίας για την επαύξηση του Εθνικού κεφαλαίου. Ο όρος περιλαμβάνει τις δαπάνες οι οποίες αναφέρονται τόσο στην κτήση αγαθών παγίου κεφαλαίου, όσο και στην αξία στην οποία αντιπροσωπεύει η μεταβολή των αποθεμάτων σε φυσικό όγκο.

β) Αγαθά παγίου κεφαλαίου ή κεφαλαιακά αγαθά

Ως αγαθά παγίου κεφαλαίου θεωρούνται τα αγαθά που χρη-

3. Εθνικοί λογαριασμοί, στο ίδιο, σελ. 419

σιμοποιούνται στην παραγωγή νέων αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών⁴ και για περισσότερες από μια οικονομικές περιόδους. Τέτοια είναι τα μηχανήματα, τα κτίσματα, ο τεχνικός εξοπλισμός, τα μεταφορικά μέσα, τα τεχνικά έργα μεταφορών και επικοινωνιών, τα εγγειοβελτιωτικά έργα κ.ά.

γ) Αποθέματα

Αποθέματα θεωρούνται τα αγαθά που παραμένουν αδιάθετα στα χέρια των παραγωγών (βιομηχάνων ή εμπόρων) μετά τη λήξη ορισμένης χρονικής περιόδου, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής λειτουργίας και να βρίσκονται (π.χ. πρώτες ύλες, ημικατεργασμένα και έτοιμα προϊόντα), και προέρχονται είτε από την εγχώρια παραγωγή είτε από εισαγωγές.

Δεν περιλαμβάνονται, συνεπώς, στα αποθέματα τα αγαθά που βρίσκονται στα χέρια των καταναλωτών και των ιδιωτικών οργανισμών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, έστω και αν αυτά πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ή να προσφέρουν υπηρεσίες καταναλωτικής φύσης σε μεταγενέστερη περίοδο (διαρκή καταναλωτικά αγαθά).

δ) Για τα αγαθά παγίου κεφαλαίου που αποτελούν την επένδυση μιας περιόδου, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι η αξία τους αποτελείται από την αξία των παραχθέντων ή εισαχθέντων νέων αγαθών παγίου κεφαλαίου συν την αξία των εισαχθέντων μεταχειρισμένων αγαθών παγίου κεφαλαίου μείον την αξία των εξαχθέντων κεφαλαιακών αγαθών κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Τα αγαθά που περιλαμβάνονται στην κατηγορία των κεφαλαιακών περιγράφονται περισσότερο αναλυτικά πιο κάτω στην ταξινόμηση των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.

Γενικά, όλα τα διαρκή αγαθά, των οποίων η αναμενόμενη διάρκεια ζωής είναι μεγαλύτερη από τρία έτη, πρέπει να συμπεριληφθούν στην έννοια των αγαθών του παγίου κεφαλαίου. Από τις επενδύσεις, όμως, παγίου κεφαλαίου θα πρέπει να αποκλει-

4. Π.χ. κατοικίες.

σθούν οι δαπάνες για μικρά αντικείμενα, όπως εργαλεία χειρός, ελαστικά αυτοκινήτων και παρόμοια είδη, άσχετα από τη διάρκεια ζωής τους.

Ο χαρακτήρας κάποιου αγαθού ως κεφαλαιακού ή διαρκούς καταναλωτικού προσδιορίζεται από την ιδιότητα του αγοραστή. Αν, δηλαδή, το αποκτά ως παραγωγός ή ως τελικός καταναλωτής. Η απόκτηση αγαθών παγίου κεφαλαίου αποτελεί επένδυση μόνο εφόσον πραγματοποιείται από επιχειρηματίες (ιδιωτικού ή δημόσιου χαρακτήρα), ή από το Δημόσιο. Διαρκή αγαθά που αποκτώνται από ιδιώτες καταναλωτές δεν περιλαμβάνονται στην έννοια των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου. Με μόνη εξαίρεση την κατασκευή κατοικίας από τον ιδιώτη, η οποία θεωρείται ως επένδυση, ανεξάρτητα αν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για δική του χρήση ή για εκμετάλλευση.

7.1.1. Δαπάνες επενδύσεων παγίου κεφαλαίου

Οι δαπάνες οι οποίες συνδέονται άμεσα με την παραγωγή και την απόκτηση των αγαθών παγίου κεφαλαίου, στο σύνολό τους, χαρακτηρίζονται ως δαπάνες επενδύσεων παγίου κεφαλαίου. Δηλαδή, εκτός από την αρχική δαπάνη περιλαμβάνονται σ' αυτές και διάφορες άλλες δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση και τη χρήση του αγαθού και θεωρούνται αναγκαίες, όπως το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης, τα έξοδα διαμόρφωσης των γηπέδων, οι δαπάνες σε αρχιτέκτονες και μηχανικούς για την επιλογή και εγκατάσταση των κεφαλαιακών αγαθών, οι δαπάνες μεταβίβασης (τέλη δημοσίων υπηρεσιών, χαρτόσημο, φόροι κ.λπ.) ως και οι δαπάνες υπηρεσιών που συνδέονται με την απόκτηση των αγαθών.

Πιο κάτω αναφέρεται σε ποιες περιπτώσεις οι δαπάνες θεωρούνται επενδύσεις και σε ποιες όχι :

α) Στην περίπτωση αγοράς υπαρχόντων ήδη αγαθών, η αρχική δαπάνη κτήσεως του αγαθού δεν θεωρείται ότι αποτελεί επένδυση αλλά μόνο οι λοιπές επιπλέον δαπάνες.

β) Οι δαπάνες ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης, όπως οι δαπάνες διαφήμισης, δεν αποτελούν επένδυση, ακόμη και εάν

παραμένουν ως περιουσιακά στοιχεία για περισσότερες από μία διαχειριστικές χρήσεις.

γ) Αντίθετα, οι δαπάνες για ουσιώδεις μετατροπές και επισκευές περιλαμβάνονται στις επενδύσεις, εάν συντελούν στην αύξηση της αξίας του υπάρχοντος κεφαλαιακού αγαθού ή παρατείνουν τη φυσιολογική ζωή του ή αυξάνουν την παραγωγικότητά του.

δ) Οι δαπάνες συνήθους συντήρησης των κεφαλαιακών αγαθών δεν αποτελούν επένδυση.

Στην πράξη, η διάκριση των δαπανών σε δαπάνες "νέων" επενδύσεων και σε δαπάνες "επισκευής και συντήρησης" είναι δύσκολη και ορισμένες φορές αδύνατη, π.χ. η ανακατασκευή παλαιών σπιτιών ή άλλων κεφαλαιακών αγαθών μετά το τέλος ενός πολέμου, οι εργασίες που γίνονται στην επιφάνεια μιας οδού και οι οποίες μεταβάλλουν τελείως το χαρακτήρα της οδού, όπως και οι ουσιώδεις μεταβολές υφισταμένων κτιρίων.

Στην περίπτωση της διάκρισης των δαπανών "επισκευής και συντήρησης" σε ουσιώδεις και μη, η διάκριση αυτή είναι επίσης δύσκολη και κάποτε αδύνατη, με μόνη εξαίρεση τις δαπάνες επισκευής κτισμάτων λόγω ύπαρξης σχετικών στοιχείων.

Επίσης, ορισμένα ανταλλακτικά και εξαρτήματα μηχανών μπορούν, λόγω του ύψους της δαπάνης και της μακρόχρονης διάρκειάς τους, να θεωρηθούν επένδυση.

Τα ημιτελή κτίσματα ή έργα, στο τέλος κάθε περιόδου που ερευνάται (στην δεδομένη περίπτωση ετήσια), θεωρούνται ότι αποτελούν επένδυση σε πάγιο κεφάλαιο μόνο ως προς την δαπάνη που αντιστοιχεί στο μέρος του έργου που πραγματοποιήθηκε εντός αυτής της περιόδου.

Αντίθετα, τα μηχανήματα και λοιπά κεφαλαιακά αγαθά (πλοία, τροχαίο υλικό, αυτοκίνητα), εφόσον η κατασκευή τους δεν έχει ακόμα περατωθεί, αποτελούν έργα σε εξέλιξη, η δαπάνη των οποίων θεωρείται ότι συνιστά μεταβολή αποθεμάτων. Στην πράξη, ο υπολογισμός αυτών των αποθεμάτων είναι πολύ δύσκολος.

7.1.2. Αυξομείωση Αποθεμάτων

Αυξομείωση αποθέματος κάποιου αγαθού θεωρείται η ποσότητα κατά την οποία αυξήθηκε ή ελαττώθηκε η αδιάθετη ποσότητα (στην αρχή του έτους) αυτού του αγαθού. Αυτή προκύπτει από τη σύγκριση της υπάρχουσας ποσότητας του αγαθού κατά την έναρξη του έτους που εξετάζεται, με την υπάρχουσα κατά τη λήξη του έτους. Η αξία της αυξομείωσης αυτής αποτελεί τη θετική ή αρνητική επένδυση.⁵

Αλλιώς, μπορεί να θεωρηθεί ότι ως αποθέματα χαρακτηρίζονται τα αγαθά που έχουν παραχθεί ή έχουν εισαχθεί συνολικά κατά τη λογιστική περίοδο αλλά δεν έχουν καταναλωθεί, εξαχθεί ή χρησιμοποιηθεί για το σχηματισμό επενδύσεων παγίου κεφαλαίου κατά την περίοδο αυτή.

Ο υπολογισμός των αποθεμάτων είναι ένα από τα πιο αδύνατα σημεία κατά την κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών.⁶

Επένδυση σε αποθέματα υπάρχει μόνο στην περίπτωση που υπάρχει ποσοτική μεταβολή των αγαθών. Η μεταβολή της αξίας των υφιστάμενων αποθεμάτων, η οποία πηγάζει μόνο από τη μεταβολή των τιμών της μονάδος, δεν αποτελεί επένδυση.

7.2. Διακρίσεις των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου

Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου διακρίνονται, με βάση διάφορα κριτήρια, στις πιο κάτω κατηγορίες :

1) Με κριτήριο το είδος του κεφαλαιακού αγαθού

α) Έδαφος. Το έδαφος θεωρείται ως ένα κεφαλαιακό αγαθό και, με ορισμένες εξαιρέσεις, χρησιμοποιείται με τον ίδιο τρόπο όπως τα υπόλοιπα κεφαλαιακά αγαθά. Επειδή οι επενδύσεις για την Οικονομία ως σύνολο αναφέρονται μόνο στα νεοπαράγόμενα κεφαλαιακά αγαθά, μόνο οι βελτιώσεις και οι προσθήκες εδάφους, ως συνέπεια των εγχειοβελτιωτικών έργων, παρου-

5. Εθνικοί λογαριασμοί, στο ίδιο, σελ. 426.

6. Εθνικοί λογαριασμοί, στο ίδιο, σελ. 426.

σιάζουν μια προσθήκη στο σύνολο των επενδύσεων της χώρας.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι δαπάνες μεταβίβασης γηπέδων και οικοπέδων, δηλαδή τέλη και φόροι μεταβίβασης, μεσιτείες, δίκηγορικά δικαιώματα ελέγχου τίτλων κυριότητας, συμβολαιογραφικά κ.λπ.

Οι δαπάνες για έργα άρδευσης, αποστραγγίσεων, διευθέτησης χειμάρρων, ρύθμισης ρεόντων υδάτων και λοιπά έργα διαμόρφωσης ή βελτίωσης του εδάφους, ανεξάρτητα από την περίπτωση προσθήκης ή όχι νέου εδάφους για παραγωγικούς σκοπούς, υπάγονται στην κατηγορία "Λοιπά έργα και κατασκευές".

Σύμφωνα με τους εθνικούς λογαριασμούς, σε όσες περιπτώσεις δεν αναφέρονται χωριστά οι δαπάνες της κατηγορίας "εδάφους" αυτές περιλαμβάνονται στην κατηγορία "Λοιπά έργα και κατασκευές".⁷

β) Κατοικίες. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις δαπάνες κατασκευής, διασκευής και επέκτασης των κτισμάτων που προορίζονται για κατοίκηση. Επίσης περιλαμβάνει το κόστος των απαραίτητων έργων τα οποία θεωρούνται ως αναπόσπαστο μέρος της κατοικίας, όπως η εγκατάσταση μηχανημάτων θέρμανσης, λουτρών, ανελκυστήρων και γενικά όλες τις δαπάνες οι οποίες γίνονται μέχρις ότου οι κατοικίες χρησιμοποιηθούν για ενοικίαση ή ιδιοκατοίκηση (συν την αξία του εδάφους πριν τις βελτιώσεις).

Σε αυτή την κατηγορία δεν περιλαμβάνονται τα κτίρια τα οποία προορίζονται αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση μη μονίμου κατοικίας, δηλαδή ξενοδοχεία, εγκαταστάσεις παιδικών κατασκηνώσεων κ.λπ.

γ) Λοιπά κτίρια. Η κατηγορία αυτή αφορά τις δαπάνες κατασκευής, διασκευής και επέκτασης των κτιρίων που δεν προορίζονται για κατοίκηση, όπως τα κτίρια του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των δημοσίων και ιδιωτικών επιχειρήσεων και των Οργανισμών. Συνεπώς, η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τα βιομηχανικά κτίρια, τα καταστήματα, τις αποθήκες, τα γραφεία, τα

7. Εθνικοί λογαριασμοί, στο ίδιο, σελ. 429.

σχολικά κτίρια, τα κτίρια νοσηλευτικών ιδρυμάτων, τα εστιατόρια, τα ξενοδοχεία κ.λπ.^θ

δ) Λοιπά έργα και κατασκευές. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις δαπάνες για την εκτέλεση έργων, εκτός από την κατασκευή κτιρίων. Έτσι, στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι οδοί, οι γέφυρες, τα λιμάνια, οι αερολιμένες και οι κάθε είδους εγκαταστάσεις τους, οι σιδηροδρομικές γραμμές, οι διαμορφώσεις αθλητικών γηπέδων, οι διανοίξεις και οι επεκτάσεις υπονόμων, τα έργα ύδρευσης και εγγείου βελτιώσεως, οι εγκαταστάσεις τηλεπικοινωνιών, το δίκτυο παροχής ηλεκτρισμού, τα υδροηλεκτρικά έργα κ.ά. Περιλαμβάνονται, επίσης, τα έργα αναδάσωσης και φύτευσης οπωροφόρων δέντρων.

ε) Μεταφορικά μέσα. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται οι δαπάνες για την απόκτηση πλοίων, αυτοκινήτων, αεροσκαφών, αερομηχανών, βαγονιών, σιδηροδρομικών γραμμών κ.λπ. Οι αγορές αυτοκινήτων, σκαφών, αεροπλάνων που προορίζονται για αναψυχή δεν περιλαμβάνονται στις δαπάνες επένδυσης, επειδή αποτελούν καταναλωτικές δαπάνες.

στ) Λοιπός εξοπλισμός. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις δαπάνες που αναφέρονται στην απόκτηση μηχανών εξοπλισμού γραφείων, εξοπλισμού χρησιμοποιούμενου για την εκτέλεση δημοσίων έργων, για την εκμετάλλευση των μεταλλείων, μηχανών και εργαλείων που χρησιμοποιούνται από αγρότες κ.λπ.

2. Με κριτήριο τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας στους οποίους πραγματοποιούνται οι επενδύσεις, σύμφωνα με τους Εθνικούς λογαριασμούς διακρίνονται οι εξής κατηγορίες:

- α) Γεωργία-Κτηνοτροφία-Δάση-Αλιεία-Εγγειοβελτιωτικά
- β) Ορυχεία-Λατομεία
- γ) Μεταποίηση
- δ) Ενέργεια-Υδρευση-Αποχέτευση
- ε) Κατασκευές
- στ) Μεταφορές
- ζ) Επικοινωνίες

^θ. Δεν περιλαμβάνονται, λόγω έλλειψης στοιχείων, οι δαπάνες ανέγερσης ναών. Εθνικοί λογαριασμοί, στο ίδιο, σελ. 430.

- η) Κατοικίες
- θ) Δημόσια Διοίκηση
- ι) Εμπόριο
- κ) Τράπεζες
- λ) Λοιπές υπηρεσίες (Τουρισμός, Ιδιωτική Εκπαίδευση, Υγεία, Πρόνοια κ.λπ.).

3. Με κριτήριο τον φορέα που πραγματοποιεί την επένδυση, οι επενδύσεις διακρίνονται σε :

α) Ιδιωτικές. Ιδιωτικές επενδύσεις είναι οι πραγματοποιούμενες από τους ιδιώτες επιχειρηματίες ή από ιδιώτες που ενεργούν ως επιχειρηματίες, όπως στην περίπτωση των κατοικιών.

β) Δημόσιες. Δημόσιες επενδύσεις είναι οι πραγματοποιούμενες από το Κράτος, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα λοιπά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Δημοσίων Οργανισμών.

7.3. Μέθοδοι, πηγές και προβλήματα υπολογισμού των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου.

Για τον υπολογισμό των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου έγινε χρήση από τους Εθνικούς λογαριασμούς και των δύο μεθόδων που χρησιμοποιούνται γενικά, της μεθόδου παραγωγής και της μεθόδου Δαπάνης.

Μέθοδος της Παραγωγής

Σε αυτή τη μέθοδο, η αξία των εγκατεστημένων ή άλλων έτοιμων για λειτουργία κεφαλαιακών αγαθών υπολογίζεται από την πλευρά της προσφοράς, δηλαδή με βάση την αξία του συνόλου των παραχθέντων και εισαχθέντων τέτοιων αγαθών, με εξαίρεση τα αγαθά τελικής χρήσης που εξαγονται σε αυτή την περίοδο, θεωρώντας ότι τα αποθέματα παραμένουν αμετάβλητα.

Η αξία του συνόλου αυτών των αγαθών σε τιμές CIF και τιμές παραγωγού αντίστοιχα αποτελεί την αξία των επενδύσεων, προσαυξημένη με κάθε δαπάνη που γίνεται μέχρι και της τελικής εγκατάστασης αυτών, δηλαδή φόρους, τέλη και άλλες

επιβαρύνσεις, έξοδα μεταφοράς, αμοιβή εργασίας και προμήθεια βοηθητικού υλικού. Η προαύξηση αυτή, σε όσες περιπτώσεις δεν ήταν δυνατόν να ληφθούν τα στοιχεία με απογραφή, καθορίστηκε κατ'εκτίμηση, ως ποσοστό επί της αξίας, το οποίο κυμαίνεται ανάλογα με την περίπτωση, με βάση διάφορα κριτήρια και πληροφορίες.

Μέθοδος της δαπάνης

Εδώ η αξία των επενδύσεων προσδιορίζεται απευθείας με απογραφή των δαπανών, η οποία γίνεται από αυτούς τους ίδιους που κάνουν τις επενδύσεις, σε όσες περιπτώσεις αυτό είναι δυνατό.

Παρακάτω παρουσιάζονται οι μέθοδοι και οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν κατά κλάδο :

7.3.1. Γεωργία - Κτηνοτροφία - Δάση - Αλιεία - Εγγειοβελτιωτικά.

Εδώ, σύμφωνα με τους Εθνικούς λογαριασμούς χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της δαπάνης, τόσο για τις επενδύσεις του Δημοσίου όσο και των ιδιωτών.

Για το Δημόσιο, χρησιμοποιήθηκε ο προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων, οι απολογισμοί των Νομαρχιακών Ταμείων, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ.

Για τον υπολογισμό των ιδιωτικών επενδύσεων έγινε διαχωρισμός των δαπανών για την κατασκευή έργων και των δαπανών για απόκτηση γεωργικών μηχανών και εργαλείων.

Οι δαπάνες για τις κατασκευές έργων⁹ υπολογίσθηκαν με τη μέθοδο της δαπάνης και της χρησιμοποίησης στοιχείων της Α.Τ.Ε., του υπουργείου Γεωργίας και Βιομηχανίας, και έγινε προσπάθεια υπολογισμού των δαπανών για κατασκευές που δεν περνούν από τους παραπάνω οργανισμούς.

Ο υπολογισμός της δαπάνης για γεωργικά μηχανήματα και εργαλεία έγινε σύμφωνα με τη μέθοδο της παραγωγής. Για τα εισαγόμενα μηχανήματα, τα σχετικά στοιχεία προήλθαν από την ΕΣΥΕ και συμπληρώθηκαν ώστε να καλύπτουν την πραγματική

9. Εκκενώσεις, εμφυτεύσεις, περιφράξεις, κατασκευή φρεάτων, δεξαμενών, υπόστεγων κ.λπ.

συνολική δαπάνη της επένδυσης. Έτσι, το ποσό της αξίας CIF των εισαγόμενων μηχανημάτων προσαυξήθηκε, για τα έτη 1958 και εδώ, με το ποσό των δασμών, Φ.Κ.Ε. και με λοιπές δαπάνες διάθεσης που υπολογίζονται σε ποσοστό 19,7% επί της αξίας εισαγωγής.

Για τα εγχώρια μηχανήματα και εργαλεία, τα στοιχεία προέρχονται από το υπουργείο Βιομηχανίας. Η αξία τους σε τιμές εργοστασίου προσαυξάνεται με τις λοιπές επιβαρύνσεις.

Στην αξία των εισαγόμενων και εγχώριων μηχανημάτων που έχει υπολογισθεί προστέθηκαν και τα μέρη μηχανημάτων, επειδή αυτά, συνεισφέρουν στην ουσιαστική αύξηση της αξίας των μηχανημάτων και παρατείνουν το χρόνο χρήσης τους.

Στον υπολογισμό των γεωργικών επενδύσεων ελήφθησαν υπόψη και τα στοιχεία από τους υπολογισμούς ειδικών Οργανισμών (Εθνικός Οργανισμός Καπνού, Οργανισμός Βάμβακος κ.λπ.).

7.3.2. Ορυχεία - Λατομεία.

Ο υπολογισμός πραγματοποιήθηκε με ειδικά ερωτηματολόγια για ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις, με βάση τη μέθοδο της δαπάνης.

Οι έρευνες της ΕΣΥΕ για τις επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στον κλάδο από το 1961 και μετά, χρησιμοποιήθηκαν για ανασκόπηση και συμπλήρωση των παραπάνω υπολογισμών.

Σε αυτό τον κλάδο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί η μέθοδος της παραγωγής, επειδή, αν και ο μηχανικός εξοπλισμός των Ορυχείων-Λατομείων προέρχεται κυρίως από το εξωτερικό, η κατηγορία "Μηχανήματα μεταλλείων" του Δελτίου Εξωτερικού Εμπορίου της ΕΣΥΕ περικλείει και μηχανήματα που χρησιμοποιούνται από άλλους κλάδους, όπως η οδοποιία, τα λιμενικά έργα κ.ά.

Τα τελευταία όμως χρόνια, λόγω έλλειψης άλλων στοιχείων, χρησιμοποιήθηκε και η μέθοδος της παραγωγής. Εγινε επιλογή ορισμένων κατηγοριών μηχανημάτων που θεωρείται ότι χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τα Ορυχεία-Λατομεία, προστέθηκαν δασμοί, ΦΚΕ και δαπάνες διάθεσης, και τα αποτελέσματα θεωρήθηκαν ως δαπάνες επένδυσης του κλάδου.

7.3.3. Μεταποίηση

Ο υπολογισμός στον κλάδο της Μεταποίησης έγινε με τη μέθοδο της παραγωγής. Τα στοιχεία για την εγχώρια παραγωγή μηχανών και άλλων λοιπών παγίων αγαθών προήλθαν από το υπουργείο Βιομηχανίας. Η αξία των μηχανημάτων, που δόθηκε σε τιμές εργοστασίου, προσαυξήθηκε με τις επιβαρύνσεις. Σε αυτή την αξία δεν περιλαμβάνεται η παραγωγή των μικρών επιχειρήσεων, η οποία, όμως, με βάση τις πληροφορίες των υπεύθυνων Υπηρεσιών είναι μικρή. Για τα εισαγόμενα από το εξωτερικό μηχανήματα και λοιπά πάγια αγαθά, τα στοιχεία προήλθαν από τα Δελτία Εξωτερικού Εμπορίου της ΕΣΥΕ. Στην αξία των μηχανημάτων σε τιμές CIF προστέθηκαν οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μέχρι την τελική εγκατάσταση των μηχανημάτων, όπως φόροι, τέλη, δαπάνες διάθεσης κ.ά.

Από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους Εθνικούς Λογαριασμούς¹⁰ για την τριετία 1962-1964 προέκυψε ότι η προσαύξηση επί της αξίας CIF των εισαγόμενων μηχανημάτων για τη βιομηχανία υπολογίζεται σε 28,7% και αποτελείται από δασμούς, Φ.Κ.Ε., μεταφορικά έξοδα, εμπορικό κέρδος, προμήθεια, αντιπροσώπους κ.λπ.

Οι πληροφορίες σχετικά με τις δαπάνες του Δημοσίου για επενδύσεις στον κλάδο της Μεταποίησης (Κρατικό διυλιστήριο πετρελαίου, Εργαστάσιο αζωτούχων λιπασμάτων, Εργαστάσιο ζάχαρης κ.λπ.) προέρχονται από τα απολογιστικά του Κρατικού Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων, καθώς και από απαντήσεις σε ερωτηματολόγια που δόθηκαν στις παραπάνω βιομηχανίες.

Τα στοιχεία των επενδύσεων σε βιομηχανικά κτίρια για τη Μεταποίηση προέρχονται από την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, η οποία χορηγεί τις αντίστοιχες άδειες οικοδόμησης, και από την Διεύθυνση Παραγωγής-Τμήμα Κατασκευών της ΕΣΥΕ.

Πρέπει να σημειωθεί ότι λόγω έλλειψης στοιχείων δεν

10. Εθνικοί Λογαριασμοί, "Έρευνα υπολογισμού σε μηχανήματα κατά γεωγραφικές περιοχές (για την τριετία 1962-1964)", Σειρά Ειδικών Δημοσιευμάτων υπ' αριθμόν 2, Αθήνα 1966, σελ. 30.

έγινε δυνατό να πραγματοποιηθεί ο διαχωρισμός των μεταφορικών μέσων που χρησιμοποιούνται στον κλάδο της Μεταποίησης από το συνολικό μέγεθος των επενδύσεων σε μεταφορικά μέσα. Έτσι, αυτά συμπεριλαμβάνονται στις επενδύσεις (μεταφορικών μέσων) του κλάδου των Μεταφορών.

Οι δαπάνες σε έπιπλα και σκεύη των επιχειρήσεων της Μεταποίησης, υπολογίστηκαν με βάση τις ετήσιες έρευνες στην Βιομηχανία της ΕΣΥΕ.

7.3.4. Ενέργεια - Υδρευση - Αποχέτευση

Ο υπολογισμός των επενδύσεων εδώ πραγματοποιήθηκε με τη μέθοδο της δαπάνης, γι' αυτό χρησιμοποιήθηκαν λεπτομερή απολογιστικά στοιχεία δαπανών των δημοσίων επιχειρήσεων, ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ και άλλων επιχειρήσεων Κοινής Ωφελείας.

Τα στοιχεία για τον υπολογισμό των δαπανών του Δημοσίου για έργα ύδρευσης, αποχέτευσης προέρχονται από τον προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων και από τους απολογισμούς των Ν.Π.Δ.Δ.

7.3.5. Κατασκευές

Εδώ περιλαμβάνονται οι δαπάνες για επενδύσεις που πραγματοποιούνται από τις κατασκευαστικές επιχειρήσεις. Οι δαπάνες αυτές υπολογίζονται με τη μέθοδο της παραγωγής.

Σε όσες περιπτώσεις οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας δεν εμφανίζονται ξεχωριστά,¹¹ περιλαμβάνονται στην κατηγορία "Άοιπές δραστηριότητες".

7.3.6. Μεταφορές.

α) Εμπορική Ναυτιλία

Στον κλάδο της Εμπορικής Ναυτιλίας κριτήριο για την πραγματοποίηση επενδύσεων (από την Ελληνική Οικονομία) είναι η ανύψωση της Ελληνικής σημαίας και η καταχώρηση των πλοίων με προέλευση από την αλλοδαπή στα ελληνικά νηολόγια.

11. Σε ξεχωριστό κλάδο κατασκευές.

Από την ισχύ του Ν.Δ. 2687/53 "περί προσελκύσεως ξένων κεφαλαίων" άρχισε να υψώνεται η ελληνική σημαία σε πλοία νεοκατασκευασθέντα και μη, τα οποία είχαν προηγούμενα ξένες σημαίες.

Τα στοιχεία περί μεταφοράς πλοίων υπό Ελληνική σημαία λαμβάνονται από το υπουργείο Ναυτιλίας. Τα στοιχεία αυτά έχουν σημαντικές διαφορές από τα στοιχεία που αναφέρονται στην εμπορευματική στατιστική της ΕΣΥΕ εισαγωγών ποντοπόρων πλοίων, 1) λόγω καυστερήσεων κατάθεσης της διασάφησης από τα τελωνεία, 2) λόγω της δυνατότητας των πλοιοκτητών να μη δηλώνουν την αξία του πλοίου.¹²

β) Αυτοκίνητα - Ποδήλατα

Η μέθοδος υπολογισμού που εφαρμόζεται εδώ είναι της παραγωγής. Τα αυτοκίνητα στο μεγαλύτερο μέρος τους εισάγονται, αλλά επίσης ένα αξιόλογο ποσοστό παράγεται εγχώρια. Τα περισσότερα λεωφορεία και φορτηγά εισάγονται υπό μορφή "βάσεων αυτοκινήτων" και τα "αμαξώματα" τους κατασκευάζονται στην Ελλάδα.

Τα στοιχεία για την αξία των εισαγωγών προέρχονται από το Δελτίο Εξωτερικού Εμπορίου της ΕΣΥΕ. Τα εργοστάσια κατασκευής αμαξωμάτων δίνουν πληροφορίες για την αξία κάθε ειδικής κατηγορίας βάσεων που εισάγουν και η αξία των αμαξωμάτων υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των εισαγόμενων βάσεων αυτοκινήτων.¹³

Το τμήμα των δαπανών για την αγορά αυτοκινήτων που χρησιμοποιούνται από τους ιδιώτες με την ιδιότητα του καταναλωτή και όχι του επιχειρηματία δεν συνιστά δαπάνη επένδυσης αλλά καταναλωτική δαπάνη. Υπάρχει, όμως, δυσκολία υπολογισμού αυτού του τμήματος των δαπανών, επειδή πολλά από τα επιβατικά αυτοκίνητα χρησιμοποιούνται από τους κατόχους τους

12. Στους πίνακες των στοιχείων για τις ΑΕΠΚ των Εθνικών λογαριασμών δεν περιλαμβάνονται τα ποντοπόρα πλοία.

13. Μέχρι το έτος 1957, η προσαύξηση των βάσεων, με τις δαπάνες μετατροπής τους σε αυτοκίνητα, υπολογιζόταν με ποσοστό 70% επί της αξίας CIF και της επιβάρυνσης με δασμούς, για όλες τις κατηγορίες βάσεων. Από το έτος 1958 και έπειτα, για την προσαύξηση υπολογίζεται το κόστος παραγωγής κάθε ειδικότερης κατηγορίας αμαξώματος (φορτηγών-λεωφορείων). Γι' αυτό συλλέγονται πληροφορίες από τα εργοστάσια κατασκευής αμαξωμάτων.

είτε με την ιδιότητα του καταναλωτού είτε με την ιδιότητα του επιχειρηματία, όπως π.χ. τα αυτοκίνητα των γιατρών.

Μέχρι το 1952, οι εισαγωγές αυτοκινήτων για καταναλωτικούς σκοπούς ήταν πολύ περιορισμένες, λόγω των συναλλαγματικών περιορισμών που υπήρχαν τότε. Για τα επόμενα χρόνια το ποσοστό των εισαγωγών των επιβατικών αυτοκινήτων που προορίζεται για καταναλωτικούς σκοπούς υπολογίζεται κατ' εκτίμηση.¹⁴

Η επιβάρυνση των εισαγόμενων αυτοκινήτων, με δασμούς, εισφορές και λοιπά τέλη, υπολογίζεται με βάση στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών.

Εκτός από τις επιβαρύνσεις, όπως δασμούς, Φ.Κ.Ε., εισφορά κ.ά. υπολογίστηκε και πρόσθετη επιβάρυνση για έξοδα διάθεσης (εμπορικά περιθώρια που ανέρχονται στο 25% επί της αξίας CIF. Η πρόσθετη επιβάρυνση υπολογίστηκε με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας, που αναφέρθηκε ήδη, προσδιορισμού των επενδύσεων σε μηχανήματα για την τριετία 1962-1964, και από πληροφορίες που παρασχέθησαν από τις επιχειρήσεις εισαγωγής και εμπορίας αυτοκινήτων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στη γενικότερη κατηγορία των αυτοκινήτων συμπεριλαμβάνεται ένα ποσοστό από το σύνολο της αξίας των εισαγόμενων ποδηλάτων και μοτοποδηλάτων, το οποίο αντιστοιχεί με αυτά που χρησιμοποιούνται από το Δημόσιο και τους ιδιώτες όταν ενεργούν ως επιχειρηματίες.

Λόγω έλλειψης στοιχείων δεν υπολογίστηκε η αξία των αυτοκινήτων των οποίων αργότερα άλλαξε η χρήση, όπως τα στρατιωτικά αυτοκίνητα που περιήλθαν στη Δημόσια Διοίκηση ή σε ιδιώτες επιχειρηματίες, καθώς επίσης και οι δαπάνες μετατροπής της χρήσης, αν και αυτά τα αυτοκίνητα αποτελούν νέα επένδυση.

γ) Λοιπές επενδύσεις μεταφορών

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι επενδύσεις για

14. Για τα έτη 1953-1957, από την συνολική αξία των εισαγωγών των επιβατικών αυτοκινήτων αφαιρείται ποσοστό 20% ως δαπάνη κατανάλωσης. Από το έτος 1958 και έπειτα, αφαιρείται ποσοστό 30%, με βάση στοιχεία νεότερης έρευνας που συλλέχτηκαν από το Σύλλογο Κατόχων Αυτοκινήτων Ιδιωτικής Χρήσης και από πληροφορίες των επιχειρήσεων κατασκευής αμαξωμάτων.

είτε με την ιδιότητα του καταναλωτού είτε με την ιδιότητα του επιχειρηματία, όπως π.χ. τα αυτοκίνητα των γιατρών.

Μέχρι το 1952, οι εισαγωγές αυτοκινήτων για καταναλωτικούς σκοπούς ήταν πολύ περιορισμένες, λόγω των συναλλαγματικών περιορισμών που υπήρχαν τότε. Για τα επόμενα χρόνια το ποσοστό των εισαγωγών των επιβατικών αυτοκινήτων που προορίζεται για καταναλωτικούς σκοπούς υπολογίζεται κατ' εκτίμηση.¹⁴

Η επιβάρυνση των εισαγόμενων αυτοκινήτων, με δασμούς, εισφορές και λοιπά τέλη, υπολογίζεται με βάση στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών.

Εκτός από τις επιβαρύνσεις, όπως δασμούς, Φ.Κ.Ε., εισφορά κ.ά. υπολογίστηκε και πρόσθετη επιβάρυνση για έξοδα διάθεσης (εμπορικά περιθώρια που ανέρχονται στο 25% επί της αξίας CIF. Η πρόσθετη επιβάρυνση υπολογίστηκε με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας, που αναφέρθηκε ήδη, προσδιορισμού των επενδύσεων σε μηχανήματα για την τριετία 1962-1964, και από πληροφορίες που παρασχέθησαν από τις επιχειρήσεις εισαγωγής και εμπορίας αυτοκινήτων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στη γενικότερη κατηγορία των αυτοκινήτων συμπεριλαμβάνεται ένα ποσοστό από το σύνολο της αξίας των εισαγόμενων ποδηλάτων και μοτοποδηλάτων, το οποίο αντιστοιχεί με αυτά που χρησιμοποιούνται από το Δημόσιο και τους ιδιώτες όταν ενεργούν ως επιχειρηματίες.

Λόγω έλλειψης στοιχείων δεν υπολογίστηκε η αξία των αυτοκινήτων των οποίων αργότερα άλλαξε η χρήση, όπως τα στρατιωτικά αυτοκίνητα που περιήλθαν στη Δημόσια Διοίκηση ή σε ιδιώτες επιχειρηματίες, καθώς επίσης και οι δαπάνες μετατροπής της χρήσης, αν και αυτά τα αυτοκίνητα αποτελούν νέα επένδυση.

γ) Λοιπές επενδύσεις μεταφορών

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι επενδύσεις για

14. Για τα έτη 1953-1957, από την συνολική αξία των εισαγωγών των επιβατικών αυτοκινήτων αφαιρείται ποσοστό 20% ως δαπάνη κατανάλωσης. Από το έτος 1958 και έπειτα, αφαιρείται ποσοστό 30%, με βάση στοιχεία νεότερης έρευνας που συλλέχτηκαν από το Σύλλογο Κατόχων Αυτοκινήτων Ιδιωτικής Χρήσης και από πληροφορίες των επιχειρήσεων κατασκευής αμαξωμάτων.

την κατασκευή έργων τα οποία εξυπηρετούν τις Μεταφορές όπως οι δρόμοι, οι γέφυρες, τα λιμάνια, τα αεροδρόμια, οι σιδηρόδρομοι κ.ά.

Η μέθοδος υπολογισμού που χρησιμοποιείται εδώ είναι η μέθοδος της δαπάνης.

Οι εκτιμήσεις των σχετικών δαπανών επενδύσεων συλλέχθηκαν, όσον αφορά στις επενδύσεις σε δρόμους, γέφυρες, λιμάνια, αεροδρόμια κ.λπ., από τα απολογιστικά στοιχεία του Κρατικού Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων, των Ν.Π.Δ.Δ. και άλλων Δημοσίων Οργανισμών. Επίσης από ερωτηματολόγια προς τις επιχειρήσεις (Σιδηρόδρομοι, Αεροσυγκοινωνίες κ.λπ.).

7.3.7. Επικοινωνίες¹⁵

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι επενδύσεις που γίνονται σε έργα που εξυπηρετούν τις Επικοινωνίες (Ταχυδρομεία, Τηλεπικοινωνίες κ.λπ.).

Ως μέθοδος υπολογισμού εφαρμόστηκε εδώ η μέθοδος της δαπάνης.

Οι εκτιμήσεις των σχετικών δαπανών συλλέχθηκαν είτε από τα απολογιστικά στοιχεία του Κρατικού Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων, και των Δημοσίων Οργανισμών που ασχολούνται με τις Επικοινωνίες είτε από ερωτηματολόγια προς τις ίδιες τις επιχειρήσεις (Τηλεπικοινωνίες κ.λπ.)

7.3.8. Κατοικίες

Οι κατοικίες διακρίνονται σε κρατικές και ιδιωτικές.

α) Κρατικές

Ως μέθοδος υπολογισμού εφαρμόστηκε εδώ η μέθοδος της δαπάνης. Τα στοιχεία των επενδύσεων για κρατικές κατοικίες προέρχονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων, τον Προϋπολογισμό του υπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας και Δημοσίων Έργων, από τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας,

15. Στην παρουσίαση των κλάδων οι Εθνικοί Λογαριασμοί, "Μέθοδος ...", αναφέρουν τον κλάδο των Επικοινωνιών μαζί με τον κλάδο των Μεταφορών.

τον Αυτόνομο Οικοδομικό Οργανισμό Αξιωματικών.

β) Ιδιωτικές κατοικίες

Αντίθετα από τον κρατικό τομέα, ο υπολογισμός εδώ έγινε με τη μέθοδο της παραγωγής.

Από το 1962 και έπειτα, τα στοιχεία για τον όγκο της συνολικής οικοδομικής δραστηριότητας, τόσο για τις νέες οικοδομές όσο και για τις προσθήκες και βελτιώσεις στις ήδη υπάρχουσες οικοδομές, προέρχονται από την ΕΣΥΕ.

Ο υπολογισμός των φόρων και των λοιπών δαπανών για τη μεταβίβαση διαμερισμάτων και οικοδομών, που θεωρούνται ως δαπάνες επένδυσης, έγινε με βάση τα στοιχεία της αρμόδιας Φορολογικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών.

Πολλές οικοδομές που έχουν τον τύπο της κατοικίας χρησιμοποιούνται και ως επαγγελματική στέγη (δικηγορικά γραφεία, γραφεία μελετών, ιατρεία κ.λπ.). Αυτές οι οικοδομές θα έπρεπε να ταξινομηθούν στην κατηγορία "Καταστήματα", αλλά επειδή δεν υπάρχουν στοιχεία για τη χρήση των οικοδομών, αυτές συνυπολογίστηκαν στην κατηγορία "Κατοικίες". Έτσι, οι επενδύσεις σε κατοικίες εμφανίζονται μεγαλύτερες από τις πραγματικές.

7.3.9. Δημόσια Διοίκηση

Η έννοια του όρου "Δημόσιο" περιλαμβάνει όλα τα κρατικά και Δημοσίου Δικαίου όργανα, τα οποία ασκούν οποιαδήποτε άλλη, εκτός από την επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από τον τρόπο θεώρησης αυτών των οργάνων από τη δημόσια λογιστική και από την χρηματοδότηση αυτών από τον τακτικό ή τον έκτακτο προϋπολογισμό ή από κεφάλαια εκτός προϋπολογισμού.¹⁴

Έτσι, στις επενδύσεις για τη Δημόσια Διοίκηση περιλαμβάνεται κάθε δαπάνη επένδυσης που πραγματοποιείται από το Δημόσιο, με την πιο πάνω έννοια του όρου, και δεν εντάσσεται στους λοιπούς κλάδους οικονομικής δραστηριότητας.

¹⁴ Εθνικοί λογαριασμοί, στο ίδιο, σελ. 235.

Οι δαπάνες στρατιωτικής φύσης για την κατασκευή νέων κτιρίων και άλλων έργων, όπως στρατιωτικά αεροδρόμια, πεδία εκπαίδευσης και βολής κ.α., καθώς και συντήρηση αυτών των έργων και οι δαπάνες στρατιωτικού κεφαλαιακού εξοπλισμού, θεωρούνται ως τρέχουσες δαπάνες και εξαιρούνται από τις δαπάνες επένδυσης της Δημόσιας Διοίκησης.

Αντίθετα, οι κρατικές δαπάνες για την κατασκευή ή τροποποίηση κατοικιών που προορίζονται για το στρατιωτικό προσωπικό (π.χ. οι κατοικίες των αξιωματικών), εκτός των κτιρίων καταυλισμού του στρατοπέδου, θεωρούνται ως επενδύσεις. Προκύπτει, όμως, ένα πρόβλημα διάκρισης μεταξύ των κτιρίων που προορίζονται για κατοικία και των κτιρίων καταυλισμού. Η διάκριση πρέπει να γίνει με βάση το είδος της παρεχόμενης υπηρεσίας, επειδή και τα δύο είδη κατοικίας παρέχουν την ίδια υπηρεσία. Αυτός ο διαχωρισμός είναι πολύ δύσκολο να γίνει στην πράξη, και γι' αυτό δεν έγινε στους μέχρι τώρα υπολογισμούς.¹⁷

Η δαπάνη του Δημοσίου για κτίρια και εγκαταστάσεις βιομηχανίας όπλων και εξοπλισμού που προορίζεται για το Στρατό και την Πολιτική Άμυνα, καθώς και η αξία των έργων στρατιωτικής οδοποιίας, των οποίων η χρήση ανήκει και στην ιδιωτική οικονομία, θεωρούνται ως επενδυτικές δαπάνες.¹⁸

Τα στοιχεία γι' αυτές τις δαπάνες προέρχονται από τους Λογαριασμούς του Δημοσίου.

7.3.10. Λοιπές δραστηριότητες

Στις "Λοιπές Δραστηριότητες" περιλαμβάνονται οι κλάδοι: Τουρισμός, Εκπαίδευση, Υγεία-Πρόνοια, τα Καταστήματα και διάφοροι άλλοι μικρής σημασίας.

17. Επίσης στις επενδύσεις της Δημόσιας Διοίκησης δεν συμπεριλήφθηκαν, λόγω έλλειψης στοιχείων, τα στοιχεία του παγίου κεφαλαίου, των οποίων η χρήση άλλαξε στη χρονική περίοδο που εξετάζεται. Παραδείγματος χάριν, οι κατασκευές ή ο εξοπλισμός που χρησιμοποιήθηκαν στο παρελθόν για στρατιωτική χρήση και στην περίοδο που εξετάζεται χρησιμοποιούνται για πολιτικές ανάγκες θεωρούνται ότι αποτελούν νέα επένδυση.

18. Εθνικοί λογαριασμοί, στο ίδιο, σελ. 451. Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, οι δαπάνες αυτές του Δημοσίου θεωρούνται ως επενδύσεις επειδή απευθύνονται και σε ιδιώτες (Πολιτική Άμυνα), ενώ οι άμεσες στρατιωτικές δαπάνες δεν θεωρούνται επενδύσεις.

α) Τουρισμός

Στον κλάδο του Τουρισμού ταξινομούνται οι δαπάνες επενδύσεων για την κατασκευή νέων κτιρίων ή την επέκταση ήδη υφισταμένων για ξενοδοχειακή χρήση, για την κατασκευή τουριστικών περιπτέρων, Μοτέλ, εγκαταστάσεων για λουτρά, όπως και οι δαπάνες για την κατασκευή έργων διαμόρφωσης και γενικά αξιοποίησης τουριστικών τόπων.

Επίσης στον κλάδο αυτό ταξινομούνται οι δαπάνες επενδύσεων που αφορούν Μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, καθώς και ο εφοδιασμός των ξενοδοχείων, περιπτέρων κ.λπ. με έπιπλα και λοιπό κεφαλαιακό εξοπλισμό.

Ο υπολογισμός των επενδύσεων έγινε στον κλάδο αυτό με τη μέθοδο της δαπάνης. Τα στοιχεία για τις δαπάνες του Δημοσίου συλλέχθηκαν από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων, από τον τακτικό Προϋπολογισμό και τους απολογισμούς των Νομαρχιακών Ταμείων και των Ν.Π.Δ.Δ.

Τα στοιχεία για τις δαπάνες ιδιωτών στον κλάδο του Τουρισμού ελήφθησαν με βάση τα αντίστοιχα δάνεια που έχουν χορηγηθεί σε ιδιώτες, από την ΕΤΕ, την ΕΤΒΑ, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και την Κτηματική Τράπεζα.

Δεν έγινε δυνατός ο διαχωρισμός, λόγω έλλειψης στοιχείων, των ποσών που διατίθενται από τους πόρους των ίδιων των τουριστικών επιχειρήσεων, για την κατασκευή και επέκταση κτιρίων και ξενοδοχεία. Αυτά τα ποσά δεν υπολογίζονται στον κλάδο του Τουρισμού αλλά περιλαμβάνονται στην κατηγορία "Καταστήματα".

Τα στοιχεία που αναφέρονται στον εξοπλισμό των ξενοδοχείων παρέχονται από τους ισολογισμούς των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων (ΑΕ και ΕΠΕ). Οι υπόλοιπες δαπάνες σε εξοπλισμό (πλην ΑΕ και ΕΠΕ) υπάρχει δυσκολία να υπολογισθούν λόγω έλλειψης στοιχείων. Ένα μέρος αυτών των δαπανών περιλήφθηκε στην κατηγορία "Διάφορα".

β) Εκπαίδευση

Ο υπολογισμός των επενδυτικών δαπανών στον κλάδο αυτό πραγματοποιήθηκε με τη μέθοδο της δαπάνης. Τα στοιχεία για

τον Δημόσιο τομέα της Εκπαίδευσης συλλέχθησαν από τον απολογισμό των Ν.Π.Δ.Δ., από τον τακτικό Προϋπολογισμό και από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων. Από τα στοιχεία προκύπτει ο διαχωρισμός των δημοσίων επενδύσεων σε κτίρια, έργα και διαρκή εξοπλισμό.

Στον ιδιωτικό τομέα, λόγω έλλειψης στατιστικών στοιχείων, οι δαπάνες επένδυσης για εξοπλισμό των εκπαιδευτηρίων υπολογίσθηκε κατ' εκτίμηση, με βάση έρευνα που έγινε από τους Εθνικούς λογαριασμούς για το 1951, 1952. Τα σχολικά κτίρια του ιδιωτικού τομέα μετά το 1962 μπορούν να υπολογιστούν από την επεξεργασία των απογραφικών δελτίων που συγκεντρώνονται από την ΕΣΥΕ, στα οποία αναφέρεται το είδος χρήσης της οικοδομής.

γ) Υγεία - Πρόνοια

Τα στοιχεία για τις επενδύσεις σε πάγιες εγκαταστάσεις, σε μηχανικό και λοιπό εξοπλισμό, του Δημόσιου τομέα προέρχονται από τον τακτικό Προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων και τους απολογισμούς των Ν.Π.Δ.Δ.

Στον ιδιωτικό τομέα, τα στοιχεία για τις εισαγωγές μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού προέρχονται από το Δελτίο Εξωτερικού Εμπορίου της ΕΣΥΕ, για τα μηχανήματα και τον λοιπό εξοπλισμό που έχουν παραχθεί εγχωρίως τα στοιχεία προέρχονται από το υπουργείο Βιομηχανίας.

Τα κτίρια του ιδιωτικού τομέα από το 1962 και έπειτα μπορούν να υπολογιστούν από τα απογραφικά δελτία της ΕΣΥΕ στα οποία αναγράφεται η χρήση της οικοδομής.

δ) Καταστήματα

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οικοδομικοί χώροι, οι οποίοι προορίζονται να χρησιμοποιηθούν κυρίως για την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών. Ετσι, εδώ, περιλαμβάνονται τα Εμπορικά Καταστήματα, οι Τράπεζες, οι Αποθήκες κ.λπ. Όπως έχει ήδη αναφερθεί προηγουμένως σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται και ορισμένα κτίρια που θα έπρεπε να ταξινομηθούν σε άλλο κλάδο, όπως νοσοκομεία, σχολεία, ξενοδοχεία κ.λπ., των οποίων όμως δεν έγινε δυνατός ο

διαχωρισμός, λόγω έλλειψης στοιχείων.

Η μέθοδος υπολογισμού είναι η ίδια με αυτή των "Κατοικιών".

ε) Διάφορα

Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνεται κάθε επενδυτική δαπάνη που δεν μπορεί να ταξινομηθεί σε άλλο κλάδο. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνονται οι δαπάνες επενδύσεων που πραγματοποιούνται από τις επιχειρήσεις υγρών καυσίμων, η επίπλωση και ο λοιπός εξοπλισμός των εμπορικών καταστημάτων (ψυκτικές βιτρίνες, πλάστιγγες, χρηματοκιβώτια, γραφομηχανές, λογιστικές μηχανές κ.), ο εξοπλισμός διάφορων (μη μεταποιητικών) επιχειρήσεων (κινηματογραφικές μηχανές, ψυκτικές συσκευές, τυπογραφικά στοιχεία κ.), και διάφορες άλλες δαπάνες.

Εκτός από τις επιχειρήσεις υγρών καυσίμων, όπου εφαρμόστηκε η μέθοδος της δαπάνης (με ερωτηματολόγια προς τις επιχειρήσεις), στις υπόλοιπες επενδύσεις έγινε χρήση της μεθόδου της παραγωγής.

Τα στοιχεία για τα εισαγόμενα είδη προέρχονται από το Δελτίο του Εξωτερικού Εμπορίου της ΕΣΥΕ και για τα είδη εγχώριας παραγωγής από το υπουργείο Βιομηχανίας.

7.4. Η ταξινόμηση των κλάδων στον πίνακα Εισροών-Εκροών και στην μήτρα Επενδύσεων σύμφωνα με τον Ν. Μυλωνά

Σε αυτό το μέρος γίνεται αναφορά στην έννοια των Ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου που χρησιμοποιείται στον πίνακα Εισροών-Εκροών.

Επίσης γίνεται αναφορά στην ταξινόμηση των κλάδων στον πίνακα Εισροών-Εκροών και γίνεται ιδιαίτερη ανάλυση για τους κλάδους εκείνους οι οποίοι παρουσιάζουν διαφορά στο περιεχόμενό τους από την αντίστοιχη ταξινόμηση των Εθνικών λογαριασμών.

7.4.1. Ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία του πίνακα Εισροών-Εκροών¹⁹ οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου των ιδιωτών και του δημόσιου τομέα αντιπροσωπεύουν την αξία των διαρκών στοιχείων πάγιου ενεργητικού (χωρίς να λαμβάνονται υπόψη αυτά που χρησιμοποιούνται για στρατιωτικούς σκοπούς) που αποκτώνται από τις ημεδαπές μονάδες παραγωγής για να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγική τους διαδικασία, για χρονική περίοδο μεγαλύτερη του έτους. Στις επενδύσεις αυτές περιλαμβάνονται και οι ενσωματωμένες υπηρεσίες.

Από τον ορισμό των επενδύσεων προκύπτει ένα πρόβλημα ταξινόμησης ορισμένων διαρκών αγαθών, στις ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου ή στις ενδιάμεσες αναλώσεις. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού έχει υιοθετηθεί η ταυτόχρονη ικανοποίηση δύο κριτηρίων:

- α) η διάρκεια ζωής των διαρκών αγαθών για τα οποία γίνεται λόγος να είναι πέρα του έτους,
- β) η χρήση αυτών των διαρκών αγαθών να εξυπηρετεί επενδυτικούς σκοπούς.²⁰

Συνολικά τα στοιχεία των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου περιλαμβάνουν:

α) Διαρκή αγαθά που έχουν αγορασθεί καινούργια ή ιδιο-παραχθεί, τα οποία χρησιμοποιούνται στη διαδικασία της παραγωγής και έχουν διάρκεια ζωής μεγαλύτερη του έτους.

β) Την αξία των αγαθών και υπηρεσιών που ενσωματώνονται στα υφιστάμενα στοιχεία του πάγιου κεφαλαίου με σκοπό:

- την βελτίωση τους
- την επιμήκυνση του χρόνου ζωής τους, ή της αύξησης της παραγωγικής τους δυναμικότητας
- την επαναφορά των στοιχείων αυτών σε λειτουργία.

γ) Την αξία αγαθών και υπηρεσιών που δεν είναι ενσω-

19. Ν. Μυλωνάς: "Αναλυτικοί πίνακες Εισροών-Εκροών της Ελληνικής οικονομίας έτος 1970", ΚΕΠΕ, Αθήνα 1980, σελ. 29.

20. Δηλαδή ο διαχωρισμός μεταξύ ΑΕΠΚ και ενδιάμεσων αναλώσεων για ορισμένα διαρκή αγαθά βασίζεται στην διάρκεια του χρόνου που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία και τη χρήση τους για επενδυτικούς σκοπούς.

ματωμένα σε οικόπεδα.

δ) Το κόστος μεταβίβασης της κυριότητας οικοπέδων ή γης, κτιρίων και λοιπών υφισταμένων στοιχείων του Ενεργητικού, υλικών και άυλων.²¹

ε) Η καθαρή απόκτηση²² "αντικών" και υφισταμένων στοιχείων ενεργητικού επιδεχομένων αναπαραγωγή.

7.4.2. Οι τομείς που αποτελούν τον πίνακα Εισροών-Εκροών του ΚΕΠΕ

Ο πίνακας Εισροών-Εκροών αποτελείται από τους Τομείς:

- 1) Γεωργία, Κτηνοτροφία, Δάση, Αλιεία
- 2) Ορυχεία, Λατομεία, Αλυκές
- 3) Μεταποίηση
- 4) Ηλεκτρική ενέργεια, Φωταέριο και Υδρευση
- 5) Κατασκευές
- 6) Μεταφορές, Αποθήκευση
- 7) Επικοινωνίες
- 8) Εμπόριο
- 9) Τράπεζες και Ασφάλειες
- 10) Ενοικιάσεις κατοικιών
- 11) Λοιπές υπηρεσίες
- 12) Δημόσιες υπηρεσίες

Πιο κάτω γίνεται ανάλυση ορισμένων τομέων (κλάδων) ως προς το περιεχόμενό τους, για να διαπιστωθούν τυχόν διαφορές από την ταξινόμηση των κλάδων στους Εθνικούς λογαριασμούς.

α) Κατασκευές

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία του πίνακα Εισροών-Εκροών,²³ ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τις παρακάτω κατασκευαστικές δραστηριότητες:

α) Κατασκευή κατοικιών, (δηλαδή νέες κατασκευές κατοικιών, διαρρύθμιση μεγάλης έκτασης και σημαντικές επισκευές

21. Όπως προκύπτει από εδώ (και από τη Λογιστική), υφίστανται στοιχεία παγίου κεφαλαίου τα οποία είναι άυλα (όπως το Know-How, η φήμη κ.ά.)

22. Καθαρή απόκτηση = Τιμή Πώλησης - Τιμή αγοράς.

23. Ν. Μυλωνάς: "Αναλυτικοί πίνακες ...", σελ. 41.

κτιρίων για σκοπούς κατοίκησης).

β) Κατασκευή άλλων κτιρίων εκτός από κατοικίες, δηλαδή κατασκευές και εκτεταμένες επισκευές κτιρίων για ιδιωτικές επαγγελματικές χρήσεις και δημόσιες υπηρεσίες όπως είναι: γραφεία, καταστήματα, εργοστάσια, εργαστήρια, αποθήκες, γκαράζ, σχολεία, δημόσια κτίρια κ.λπ.).

γ) Συντήρηση κτιρίων (δηλαδή τρέχουσες δαπάνες για συντήρηση πάσης φύσεως κτιρίων, κατοικήσιμων και μη).

δ) Δημόσια έργα (δηλαδή κατασκευές και επισκευές οδών, αντιδιαβρωτικών και εγγειοβελτιωτικών έργων, υπονόμων, φραγμάτων, σιράγγων, λιμένων και λοιπών κύριων κατασκευαστικών έργων, τα οποία πραγματοποιούνται τόσο από την Κυβέρνηση όσο και από την τοπική αυτοδιοίκηση).

ε) Λοιπές κατασκευές (συμπεριλαμβανομένων και των κατασκευαστικών έργων που δεν καλύπτονται από τις παραπάνω δραστηριότητες, όπως είναι π.χ. οι σταθμοί ηλεκτρικής ενέργειας, έργα τηλεπικοινωνιών κ.λπ.).

Ο πίνακας Εισροών-Εκροών περιλαμβάνει τις τρεις πρώτες δραστηριότητες α,β,γ στον κλάδο "Οικοδομικές εργασίες" και τις δραστηριότητες δ,ε στον κλάδο "Δημόσια έργα".²⁴

Παρακάτω γίνεται μια παρουσίαση του τρόπου υπολογισμού της ακαθάριστης αξίας παραγωγής και των ενδιάμεσων εισροών και εκροών καθώς και των πηγών προέλευσης των στοιχείων, από τα οποία προκύπτει ποιες δαπάνες αφορούν δαπάνες επενδύσεων και ποιες αφορούν ενδιάμεσες δαπάνες.

Η αξία παραγωγής των κλάδων "Οικοδομικές εργασίες" και "Δημόσια έργα", η οποία θεωρείται κυρίως ως επένδυση, βασίζεται στα στοιχεία της Γενικής Διεύθυνσης Εθνικών Λογαριασμών (ΓΔΕΛ).

Από την ίδια πηγή προέρχονται επίσης τα στοιχεία για τις δαπάνες συντήρησης κτιρίων των ιδιωτών. (Αυτές οι δαπάνες δεν αποτελούν επένδυση).

Η συνολική ακαθάριστη αξία παραγωγής του κλάδου των

24. Αυτοί οι κλάδοι, σύμφωνα με τη Στατιστική ταξινόμηση των κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας της ΕΣΥΕ, για το έτος 1971, έχουν τους κωδικούς 501, 502.

Κατασκευών περιλαμβάνει τις αξίες τόσο των νέων κατασκευών όσο και των επισκευών και συντήρησης των υφιστάμενων κατασκευών.

Ο υπολογισμός της ακαθάριστης αξίας έγινε με την άθροιση των τρεχουσών δαπανών για επισκευές και συντήρηση μη μηχανικού εξοπλισμού των παραγωγικών κλάδων, όπως αυτές (οι δαπάνες) προέκυψαν κατά την κατάρτιση των οικείων στηλών του Πίνακα, των υπολογιζόμενων άμεσα καταναλωτικών και επενδυτικών δαπανών για κατασκευές κάθε κατηγορίας, με βάση τις τρέχουσες αναλυτικές επεξεργασίες της ΓΔΕΛ, καθώς και των τρεχουσών δαπανών για επισκευές και συντηρήσεις των υφιστάμενων κατασκευών.

Οι ενδιάμεσες εκροές, που περιλαμβάνουν κυρίως δαπάνες συντήρησης μη κατοικήσιμων κτιρίων, προέκυψαν από τις καταχωρημένες για το σκοπό αυτό εισροές από όλους τους άλλους κλάδους.

Το μέγεθος των εισροών των επιμέρους κλάδων κατά κατασκευαστική δραστηριότητα βασίστηκε, για μεν τους υποκλάδους οικοδομικών εργασιών σε μη δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΣΥΕ, (που έχουν χορηγηθεί στην ΓΔΕΛ από την επιτροπή κατάρτισης δείκτου τιμών των Κατασκευών), για δε τους υποκλάδους των δημοσίων έργων σε στοιχεία τα οποία συγκέντρωσε η ΓΔΕΛ για τις ανάγκες του πίνακα Εισροών-Εκροών.²⁵

Πιο συγκεκριμένα, οι αξίες των εισροών του κλάδου προέκυψαν βασικά από έμμεσο υπολογισμό, με βάση την υπολογισθείσα ακαθάριστη αξία παραγωγής και τεχνικούς συντελεστές. Συγκεκριμένα, οι εισροές των κατασκευών κατοικιών, ξενοδοχείων και έργων οδοποιίας (59% περίπου του συνόλου των Κατασκευών του 1970) υπολογίσθηκαν βάσει τεχνικών συντελεστών, που υπολογίσθηκαν από την ομάδα εργασίας της ΕΣΥΕ (Ομάδα για την μελέτη θεμάτων σχετικών με την κατάρτιση τιμών κτιριακών κατασκευών και λοιπών έργων).

25. Εκτός από τις παραπάνω πηγές χρησιμοποιήθηκαν επίσης στοιχεία: α) από το υπουργείο Δημοσίων Έργων, για τους υπολογιζόμενους συντελεστές συμμεταχής μηχανημάτων υλικών και εργατοτεχνικού προσωπικού κατά κατηγορία έργων. β) Από τον ΟΤΕ και την ΔΕΗ, ειδικές αναλύσεις λογαριασμών για τα έργα που κάνουν.

Οι εισροές των κατασκευών καταστημάτων (16% περίπου του συνόλου των Κατασκευών) υπολογίστηκαν βάσει των τεχνικών συντελεστών των κατοικιών.²⁶

Τέλος οι εισροές των λοιπών κατηγοριών Κατασκευών, επενδυτικών και μη, υπολογίστηκαν βάσει συναφών προς τη διάρθρωση του κόστους αυτών τεχνικών συντελεστών των προηγούμενων κατηγοριών ή πρόσφορων συνδυασμών των τεχνικών αυτών συντελεστών και των συντελεστών συμμετοχής, που αναφέρθηκαν προηγουμένως, του υπουργείου Δημοσίων Έργων.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι ενδιάμεσες εκροές του τομέα Κατασκευών αποτελούνται από δαπάνες συντήρησης μη κατοικήσιμων κτιρίων. Οι εκροές στην τελική ζήτηση αποτελούνται κυρίως από τις εκροές που προορίζονται για την ιδιωτική και δημόσια κατανάλωση, και αφορούν δαπάνες συντήρησης για κατοικίες, και από τις εκροές για επενδύσεις, που αφορούν την κατασκευή (και επέκταση) όλων των ειδών των κτιρίων. (Ανάλυση των ΑΕΠΚ γίνεται στη μήτρα επενδύσεων).

Οι ενδιάμεσες εισροές του τομέα αποτελούνται από τα διάφορα υλικά που είναι απαραίτητα για την παραγωγή του τομέα και από ορισμένες υπηρεσίες.

β) Μεταφορές, Αποθήκευση

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία του πίνακα Εισροών-Εκροών,²⁷ πιο κάτω γίνεται μια εκτεταμένη ανάλυση για τα βασικά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν²⁸ και τις πηγές από τις οποίες προέρχονται.

α) Από τη ΓΔΕΛ συλλέχθηκαν με ειδικό ερωτηματολόγιο, στοιχεία εκμετάλλευσης (Ισολογισμών). Επίσης συλλέχτηκαν τα στοιχεία των ισολογισμών και των απολογισμών που αποστέλλονται στη ΓΔΕΛ από τις επιχειρήσεις ΟΣΕ, ΕΗΣ, ΗΕΜ, ΑΣΠΑ, ΟΑΣΘ, ΟΑ, ΟΛΛΠ, ΟΛ Θεσσαλονίκης.

26. Στον Πίνακα του 1980, όμως, για τα Καταστήματα, υπολογίστηκαν ξεχωριστοί τεχνικοί συντελεστές.

27. Ν. Μυλωνάς, "Αναλυτικοί Πίνακες ...", σελ. 42.

28. Η αξία παραγωγής και τα εισοδήματα που προκύπτουν από τις μεταφορές που πραγματοποιούνται στους επιμέρους κλάδους όπως αναφέρθηκε ήδη ταξινομούνται στον τομέα των Μεταφορών. Ν. Μυλωνάς: "Πίναξ Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας έτος 1970", ΚΕΠΕ, Αθήνα 1978, σελ. 40.

β) Από την ΕΣΥΕ προέρχονται τα στοιχεία για τις ακαθάριστες εισπράξεις και τις χιλιομετρικές διανύσεις των αστικών και των υπεραστικών μεταφορών, ο αριθμός των εαλάσσια μεταφερόμενων επιβατών, αυτοκινήτων και (τόννων) εμπορευμάτων.

γ) Από μελέτες ή ενδεικτικές δειγματοληπτικές έρευνες του υπουργείου Συγκοινωνιών και της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Αυτοκίνητιστών προέρχονται τα στοιχεία για τις μέσες χιλιομετρικές διανύσεις κατά τάξη, η σύνθεση των μέσων χιλιομετρικών κομίστρων ανά ταξί, λεωφορείο και φορτηγό.

δ) Από το υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας προέρχονται τα στοιχεία για τα ναυτολόγια επιβατών, αυτοκινήτων και εμπορευμάτων, καθώς και ειδικές μελέτες του κόστους εκμετάλλευσης ορισμένων κατηγοριών πλοίων.

■ Οι αξίες των εκροών των υπηρεσιών μεταφορών προς τους τομείς της ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης και των επενδύσεων της τελικής ζήτησης προέκυψαν κατευθείαν, με βάση ειδική επεξεργασία που έγινε στα διαθέσιμα στοιχεία της ΓΔΕΛ και στα στοιχεία του ισοζυγίου πληρωμών της Τράπεζας της Ελλάδας. (Τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδας χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των εισαγόμενων ή εξαγόμενων υπηρεσιών των μεταφορών).

Με βάση τη διαφορά της αξίας των τελικών εκροών που υπολογίστηκαν με τον παραπάνω τρόπο, από το άθροισμα της ακαθάριστης αξίας παραγωγής του τομέα που έχει εκτιμηθεί, συν την αξία των εισαγόμενων υπηρεσιών μεταφορών, υπολογίστηκε από τη διαφορά, το σύνολο των ενδιάμεσων εκροών.²⁹

γ) Επικοινωνίες

Η ανάλυση των εισροών του τομέα Επικοινωνιών πραγματοποιήθηκε με βάση τα στοιχεία της ΓΔΕΛ.

Το 1970, ο τομέας των Επικοινωνιών περιλάμβανε τα Ταχυδρομεία, το Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης και τον ΟΤΕ.

29. (Ακαθάριστη αξία παραγωγής του τομέα + αξία των εισαγωγών υπηρεσιών μεταφορών) - αξία των τελικών εκροών = Σύνολο των ενδιάμεσων εκροών.

Η συνολική ακαθάριστη αξία των υπηρεσιών του τομέα όσο και οι αξίες των εισροών σε αυτόν υπολογίστηκαν άμεσα από τα στοιχεία των πιο πάνω οργανισμών.

Αντίθετα, οι αξίες των ενδιάμεσων εκροών (καθώς και οι αξίες των εισαγωγών υπηρεσιών του τομέα) προέκυψαν έμμεσα από τις εισροές των παραγωγικών κλάδων που υπολογίστηκαν με βάση τεχνολογικούς συντελεστές.

Οι αξίες των τελικών εκροών προέκυψαν από την επεξεργασία στοιχείων που είχε στη διάθεσή της η ΓΔΕΛ και στοιχείων του ισοζυγίου πληρωμών της Τράπεζας της Ελλάδας.

δ) Εμπόριο

Ο τομέας του Εμπορίου δεν εμφανίζεται ως ξεχωριστός τομέας στους Εθνικούς λογαριασμούς αλλά στους επιμέρους κλάδους περιλαμβάνονται Εμπορικά Περιθώρια.

Στον πίνακα Εισροών-Εκροών ο κλάδος περιλαμβάνει τη δραστηριότητα του χονδρικού και λιανικού εμπορίου. Η αξία παραγωγής αυτού του κλάδου ορίζεται ότι ισούται με τα ακαθάριστα εμπορικά περιθώρια του κάθε φορά κλάδου-αγοραστή ή των επιμέρους κατηγοριών της τελικής ζήτησης.³⁰

Τα εμπορικά περιθώρια υπολογίστηκαν ποσοστιαία ως ακολούθως:³¹

α) Επί των εγχωρίων προϊόντων:

$$\text{Ποσοστό Περιθωρίου Χονδρικού (ή λιανικού) Εμπορίου} = \frac{\text{Τιμή πώλησης χονδρ. (ή λιαν.) εμπορίου} - \text{τιμή αγοράς χονδρ. (ή λιαν.) εμπορίου}}{\text{Τιμή πώλησης χονδρ. (ή λιαν.) εμπορίου}}$$

β) Επί των εισαγομένων προϊόντων:

$$\text{Ποσοστό Περιθωρίου Εισαγωγέως} = \frac{\text{Τιμή πώλησης εισαγόμενων προϊόντων} - \text{τιμή τελωνείου εισαγ. προϊόντων}}{\text{Τιμή πώλησης εισαγ. προϊόντων}}$$

Πρέπει να σημειωθεί ότι στον πίνακα Εισροών-Εκροών οι συναλλαγές από τον αρχικό κλάδο (παραγωγό) των αγαθών προς

30. Ν. Μυλωνάς: "Αναλυτικοί πίνακες ...", στο ίδιο, σελ. 45.

31. Σε ορισμένα προϊόντα για τη διασταύρωση του ποσοστού του Εμπορικού Περιθωρίου χρησιμοποιήθηκαν οι αγορανομικές διατάξεις περί χονδρικού και λιανικού Εμπορίου του υπουργείου Εμπορίου

τον τελικό κλάδο (αγοραστή) καταχωρούνται ως άμεσες πωλήσεις του πρώτου κλάδου προς τον δεύτερο και άνευ μεσολαβητών (π.χ. εμπόρων).

Στην πραγματικότητα, όμως, η δαπάνη των εισροών, (η οποία αντιστοιχεί στην τιμή διάθεσης των αγαθών), περιλαμβάνει συνήθως, εκτός από τους φόρους κατά προϊόν, τα περιθώρια εμπορίου (και μεταφορών).

Γι' αυτό ακριβώς δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή κατά τη διαδικασία υπολογισμού του πίνακα, για το διαχωρισμό των περιθωρίων του εμπορίου (και μεταφορών) από τις συναλλαγές.³²

Οι ενδιάμεσες εισροές του τομέα Εμπορίου υπολογίστηκαν, λόγω έλλειψης αναλυτικών στοιχείων, με βάση τους αντίστοιχους συντελεστές του Ιταλικού Πίνακα Εισροών-Εκροών για το έτος 1965. Αυτό έγινε, επειδή η διενέργεια συστηματικής, όπως θα έπρεπε, δειγματοληπτικής στατιστικής έρευνας των εμπορικών καταστημάτων, δεν ήταν δυνατόν να πραγματοποιηθεί.

Επίσης, αυτή καθεαυτή η έρευνα είναι πολύ δύσκολη λόγω του μεγάλου αριθμού της μεγάλης διασποράς και ποικιλίας των εμπορικών καταστημάτων.

Οι αξίες των εκροών του τομέα Εμπορίου προς τους τομείς της τελικής ζήτησης υπολογίστηκαν με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία της ΓΔΕΛ και άλλα συμπληρωματικά στοιχεία.

ε) Τράπεζες και Ασφάλειες

Αυτός ο τομέας περιλαμβάνει τις δραστηριότητες όλων των τραπεζών και λοιπών οικονομικών ιδρυμάτων (Ταμειευτήρια, Ενεχυροδανειστήρια, Χρηματιστήρια αξιών κ.ά.) τα οποία παρέχουν πιστώσεις, επενδυτικά κεφάλαια και λοιπές τραπεζικές εργασίες. Επίσης περιλαμβάνει τις Ασφαλιστικές εταιρίες παντός κλάδου κατά παντός κινδύνου.

Το ποσό που προέκυψε από το πιστωτικό υπόλοιπο του υπολογισμού των τραπεζών μετά την αφαίρεση των ανόργανων εσόδων, χρεωστικών τόκων και προμηθειών ορίζεται ως αξία παραγωγής του κλάδου των τραπεζών.³³

32. Ν. Μυλωνάς: "Αναλυτικοί πίνακες ...", στο ίδιο, σελ. 43.

33. Ν. Μυλωνάς: "Αναλυτικοί πίνακες ...", στο ίδιο, σελ. 45.

Οι εισροές στον τομέα των τραπεζών και Ασφαλειών υπολογίστηκαν με βάση τα στοιχεία που συλλέχτηκαν από την ΓΔΕΛ για τη δραστηριότητα του τομέα.

Οι εκροές αυτού του τομέα προέκυψαν από τις δαπάνες που είναι ήδη καταχωρημένες σε κάθε κλάδο για αυτές τις υπηρεσίες.

ζ) Ενοικιάσεις Κατοικιών

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει στον πίνακα Εισροών-Εκροών, όπως και στους Εθνικούς λογαριασμούς, τις υπηρεσίες στέγασης που παρέχονται προς τις οικογένειες. Έτσι, η ακαθάριστη αξία των υπηρεσιών του τομέα ισούται με τις πραγματικά καταβαλλόμενες και τις τεκμαρτές δαπάνες των ιδιωτών για στέγαση σύμφωνα με τους υπολογισμούς της ΓΔΕΛ.

Οι αξίες των εισροών του κλάδου, που αποτελούνται βασικά από εκροές του τομέα των Κατασκευών για επισκευές και από υπηρεσίες, προέκυψαν με βάση τα στοιχεία της ΓΔΕΛ και των Ερευνών Οικογενειακών Προϋπολογισμών.

Λοιπές Υπηρεσίες

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει όλες τις επιχειρήσεις που προσφέρουν υπηρεσίες, εκτός από εκείνες τις επιχειρήσεις για τις οποίες ο πίνακας Εισροών-Εκροών προέβλεψε ταξινόμηση σε αυτοτελείς τομείς (όπως οι τομείς Μεταφορές, Αποθηκεύσεις, Επικοινωνίες, Εμπόριο, Τράπεζες, Ασφάλειες, Κατοικίες, Δημόσιες Υπηρεσίες).

Οι υπηρεσίες αυτές είναι οι εξής:

Ενοικίαση των κινητών αγαθών, των εστιατορίων και ξενοδοχείων, των υπηρεσιών αναψυχής και πολιτισμού, της διεκπεραίωσης υποθέσεων, των λοιπών προσωπικών υπηρεσιών, των επαγγελματικών οργανώσεων, σωματείων κ.λπ., των υπηρεσιών των ιδιωτών για εκπαίδευση, των λοιπών εκπαιδευτικών υπηρεσιών, των υπηρεσιών των ιδιωτών για επιστημονική έρευνα, των ιδιωτικών υγειονομικών και ιατρικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών υγιεινής.

Πίνακας Εισροών-Εκροών
(128X128)

123 Λοιπές Υπηρεσίες

125 Ιδιωτικές υπηρεσίες
εκπαίδευσης

127 Ιδιωτικές υγειονομικές
και ιατρικές υπηρεσίες

Ταξινόμηση των κλάδων³⁴ σύμφωνα με την Στατιστική Ταξινόμηση των κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας της ΕΣΥΕ, 1971

- 712.9 Εκμετάλλευση έργων σχετικών προς τις χειραίες μεταφορές (π.χ. δρόμια)
- 946.9 Διάφορες άλλες υπηρεσίες αναψυχής (π.χ. ενοικίαση μοτοσυκλετών, ποδηλάτων)
- 631 Καταστήματα επιτόπιου σερβιρίσματος φαγητών, γλυκών και ποτών
- 632 Ξενοδοχεία, οικοτροφεία, κατασκηνώσεις³⁵
- 94 Υπηρεσίες αναψυχής και πολιτισμού (κινηματογράφοι, θέατρα κ.λπ.)
- 832 Νομικές υπηρεσίες
- 833 Λογιστικά γραφεία
- 834 Υπηρεσίες αρχιτεκτόνων μηχανικών και τεχνικών εν γένει
- 835 Λοιπές διεκπεραιώσεις υποθέσεων και επιχειρήσεων
- 954 Πλυντήρια, καθαριστήρια, βαφεία, μανταρίσματα
- 955 Κουρεία, κομμωτήρια και ινστιτούτα καλλονής
- 959 Προσωπικές υπηρεσίες μ.α.α.
- 935 Επαγγελματικές οργανώσεις, σωματεία, σύλλογοι
- 936 Θρησκευτικά ιδρύματα και οργανώσεις
- 939 Λοιπές υπηρεσίες προς το κοινό (π.χ. εξωραϊστικοί σύλλογοι)
- 932 Επιστημονικά ιδρύματα ερευνών
- 127 Ιδιωτικές υγειονομικές και ιατρικές υπηρεσίες
- 951 Οικιακές υπηρεσίες
- 931 Παιδεία
- 931.9 Λοιπά είδη εκπαίδευσης
- 933 Υπηρεσίες ιατρικές και υγειονομικές

34. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο πίνακας Εισροών-Εκροών χρησιμοποιεί τη Στατιστική ταξινόμηση των κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας του έτους 1971 της ΕΣΥΕ.

35. Στον πίνακα Εισροών-Εκροών του 1970 ο κλάδος του Τουρισμού ανήκει στις Λοιπές υπηρεσίες.

Για τον υπολογισμό των αξιών των υπηρεσιών και των αξιών των εισροών του τομέα συλλέχθηκαν στατιστικά στοιχεία κυρίως από τη ΓΔΕΛ, την ΕΣΥΕ, τα υπουργεία Οικονομικών, Βιομηχανίας, Εμπορίου και Δικαιοσύνης, καθώς και από την Τράπεζα της Ελλάδας.

Πιο συγκεκριμένα, τα στοιχεία που συλλέχτηκαν από τη ΓΔΕΛ με ειδική έρευνα είναι οι λογαριασμοί εκμετάλλευσης των ξενοδοχείων και των ιδιωτικών ιδρυμάτων. Επίσης τα στοιχεία δημοσίων νοσηλευτικών ιδρυμάτων και τα δημοσιευμένα λογιστικά μεγέθη ορισμένων ιδιωτικών επιχειρήσεων που προέκυψαν από ειδική επεξεργασία.

Οι αξίες των τροφίμων, ποτών και φαρμάκων που καταναλώνονται στα καταστήματα επιτοπίου σερβιρίσματος, σε κλινικές και νοσηλευτικά ιδρύματα, σε ξενοδοχεία, σε οικοτροφεία, γηροκομεία κ.λπ. δεν περιλαμβάνονται στην ακαθάριστη αξία παραγωγής και τις αξίες των εισροών του τομέα. Αυτές οι αξίες υπολογίζονται ως εκροές των αντίστοιχων κλάδων (τροφίμων, ποτών κ.λπ.) κατευθείαν στην τελική ιδιωτική κατανάλωση.

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία κατάρτισης του πίνακα Εισροών-Εκροών³⁶ το σύνολο των εισροών προέκυψε είτε ως υπόλοιπο διαφοράς ακαθάριστης αξίας παραγωγής και ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, είτε ως άθροισμα των επιμέρους εισροών που έχουν εκτιμηθεί με βάση τους συντελεστές κόστους.

Οι αξίες των ενδιάμεσων και των τελικών εκροών προέκυψαν αυτόματα σχεδόν, στο σύνολο τους, κατά τον υπολογισμό των ακαθάριστων αξιών των υπηρεσιών και των εισροών των παραγωγικών κλάδων.

Όπου δεν προέκυψαν αυτόματα σχεδόν οι αξίες των εκροών, αυτές που προορίζονται για την εγχώρια ζήτηση υπολογίστηκαν με βάση τα αναλυτικά στοιχεία της ΓΔΕΛ, ενώ αυτές που προορίζονται για το εξωτερικό υπολογίστηκαν με βάση τα στοιχεία

36. Ν. Μυλωνάς: "Πίναξ Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας έτος 1970", στο ίδιο, σελ. 45.

του ισοζυγίου διεθνών πληρωμών της Τράπεζας της Ελλάδος.

Δημόσιες υπηρεσίες

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τις υπηρεσίες του Δημοσίου που αφορούν την Εκπαίδευση και την Υγεία, την Επιστημονική Έρευνα και τις λοιπές Δημόσιες υπηρεσίες.

Ο Τομέας του Δημοσίου αποτελείται από τις κρατικές υπηρεσίες διοίκησης και ασφάλειας, τις υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης, της κοινωνικής ασφάλισης και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ. Επίσης περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες της δημόσιας υγείας και εκπαίδευσης, οι οποίες στους Εθνικούς λογαριασμούς ταξινομούνται μαζί με τις αντίστοιχες υπηρεσίες των ιδιωτικών επιχειρήσεων στους κλάδους Υγείας-Πρόνοιας και Εκπαίδευσης.

Η παραγωγή και οι εισροές της μεταποιητικής δραστηριότητας που πραγματοποιείται από το Δημόσιο μεταφέρθηκαν και ταξινομήθηκαν στους αντίστοιχους κλάδους της Μεταποίησης.³⁷

Η ακαθάριστη αξία των υπηρεσιών του Δημοσίου ορίζεται ως το σύνολο του κόστους των καταβαλλόμενων αμοιβών των πρωτογενών συντελεστών της παραγωγής (μισθοί και ημερομίσθια λειτουργών (τακτικών, επί συμβάσει και ημερομισθίων), τεκμαρτών ενοικίων δημοσίων καταστημάτων κ.λπ.).

Όλες οι αξίες που αναφέρονται στον τομέα των υπηρεσιών του Δημοσίου προέκυψαν με ειδική επεξεργασία των στοιχείων που είναι στη διάθεση της ΓΔΕΛ, όπως τα αναλυτικά στοιχεία του απολογισμού εσόδων-εξόδων του Κρατικού προϋπολογισμού, ειδικών λογαριασμών εκτός προϋπολογισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, της κοινωνικής ασφάλισης και λοιπών Ν.Π.Δ.Δ.

37. Η ακαθάριστη αξία παραγωγής αυτής της μεταποιητικής δραστηριότητας του Δημοσίου αποτελεί τρέχουσα δαπάνη του Δημοσίου και περιλαμβάνεται μαζί με τις λοιπές δαπάνες του Δημοσίου στα αγαθά και υπηρεσίες στη στήλη της δημόσιας κατανάλωσης της τελικής ζήτησης.

7.4.3. Σύγκριση της ταξινόμησης των κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας στους Εθνικούς Λογαριασμούς και στον Πίνακα Εισροών-Εκροών του 1970

Εθνικοί Λογαριασμοί	Πίνακας Εισροών-Εκροών του 1970
1. Γεωργία+Εγγειοβελτιωτικά	1. Γεωργία
2. Ορυχεία	2. Ορυχεία
3. Μεταποίηση	3. Μεταποίηση
4. Ενέργεια + Υδρευση και Αποχέτευση	4. Ηλεκτρισμός Φωταέριο
5. Σιδηρόδρομος + Ηλεκτρ. σιδηρ. + αυτοκίνητα ποδήλατα + Εμπορική Ναυτιλία + Πολιτική Αεροπορία + Οδοί + Λιμένες	5. Μεταφορές
6. Τηλεπικοινωνίες	6. Επικοινωνίες
7. Ενοικίαση κατοικίας	7. Ενοικίαση κατοικίας
8. Τουρισμός	8. Κατασκευές
9. Διάφορα	9. Εμπόριο
10. Καταστήματα	10. Τράπεζες
11. Εκπαίδευση	11. Λοιπές Υπηρεσίες (Εκπαίδευση, Υγεία)
12. Υγεία-Πρόνοια	12. Δημόσιες Υπηρεσίες Εκπαίδευση, Υγεία, Πρόνοια
13. Δημόσια Διοίκηση	

Όπως προκύπτει από τον Πίνακα, οι πρώτοι 7 τομείς είναι (περίπου) κοινοί, ενώ στους υπόλοιπους υπάρχουν διαφορές.

α) Ο τομέας του "Τουρισμού" στον Εθνικό Λογαριασμό στον πίνακα Εισροών-Εκροών ταξινομείται στις "Λοιπές Υπηρεσίες".

β) Ο τομέας "Διάφορα" των Εθνικών λογαριασμών δεν υπάρχει καθόλου στον πίνακα Εισροών-Εκροών· αυτό σημαίνει ότι η ταξινόμηση γίνεται στους αντίστοιχους άλλους τομείς.

γ) Ο τομέας "Καταστήματα" των Εθνικών λογαριασμών ταξινομείται στον πίνακα Εισροών-Εκροών στις "Λοιπές Υπηρεσίες".

δ) Ο τομέας της "Εκπαίδευσης" και της "Υγείας-Πρόνοιας" των Εθνικών λογαριασμών ταξινομούνται, ανάλογα με το ιδιοκτησιακό καθεστώς, στον τομέα των "Λοιπών Υπηρεσιών" ή των "Δημοσίων Υπηρεσιών".

ε) Ο τομέας της "Δημόσιας Διοίκησης" των Εθνικών Λογαριασμών στον πίνακα Εισροών-Εκροών ταξινομείται στον τομέα

"Δημόσιες Υπηρεσίες".

ζ) Ο τομέας "Κατασκευές" του πίνακα Εισροών-Εκροών όταν δεν αναφέρεται ξεχωριστά στους Εθνικούς λογαριασμούς ταξινομείται στον τομέα "Διάφορα".

η) Ο τομέας "Εμπόριο" του πίνακα Εισροών-Εκροών δεν ταξινομείται σε ένα συγκεκριμένο τομέα των Εθνικών λογαριασμών, αλλά αποτελεί τα Εμπορικά Περιθώρια που περιλαμβάνονται σ' όλους τους τομείς.

θ) Ο τομέας "Τράπεζες" του πίνακα Εισροών-Εκροών στους Εθνικούς λογαριασμούς ταξινομείται στον τομέα "Διάφορα".

ι) Ο τομέας "Λοιπές Υπηρεσίες" του πίνακα Εισροών-Εκροών ταξινομείται στους Εθνικούς λογαριασμούς, τμηματικά στους τομείς "Εκπαίδευση", "Υγεία-Πρόνοια", "Καταστήματα", "Διάφορα", "Τουρισμός".

κ) Ο τομέας "Δημόσιες Υπηρεσίες" του πίνακα Εισροών-Εκροών ταξινομείται στους Εθνικούς λογαριασμούς τμηματικά, κυρίως στους τομείς "Δημόσια Διοίκηση", "Υγεία-Πρόνοια", "Εκπαίδευση" (και πιθανόν ένα μικρό μέρος στους τομείς "Τουρισμός", "Διάφορα", "Καταστήματα" και αφορά Δημόσιες επιχειρήσεις).

7.5. Οι ορισμοί των ΑΕΠΚ σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό σύστημα ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών (ΕΣΟΛ)

Σε αυτό το μέρος παρουσιάζονται οι ορισμοί για την έννοια των ΑΕΠΚ, η σύνθεση του παγίου κεφαλαίου σε προϊόντα, ο σχηματισμός του παγίου κεφαλαίου με αναφορά του κλάδου που έχει την κυριότητα κ.ά. όπως αναφέρονται στο ΕΣΟΛ για δυο κυρίως λόγους:

1) Για να μπορεί να γίνει σύγκριση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται στους Εθνικούς λογαριασμούς και στον πίνακα Εισροών-Εκροών και της αντίστοιχης μεθοδολογίας της Ευρωπαϊκής Στατιστικής.

2) Ο πίνακας Εισροών-Εκροών για το 1980, του οποίου τα στοιχεία των ΑΕΠΚ αποτελούν βασικά στοιχεία για την εργασία, έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τη μεθοδολογία του ΕΣΟΛ.

Το Ευρωπαϊκό σύστημα ολοκληρωμένων οικονομικών λογαριασμών³⁸ αναφέρει:

1) Ακαθάριστες επενδύσεις

Οι ακαθάριστες επενδύσεις καλύπτουν τόσο τις ΑΕΠΚ όσο και τις αυξομειώσεις αποθεμάτων.

2) Ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου

Οι ΑΕΠΚ αντιπροσωπεύουν την αξία των διαρκών αγαθών που προορίζονται για μη στρατιωτικούς σκοπούς, με αξία το καθένα μεγαλύτερη από 100 ECU³⁹ (με βάση τις τιμές που ίσχυαν το 1970) περίπου, και τα οποία αποκτούν παραγωγικές μονάδες (μόνιμοι κάτοικοι) για να τα χρησιμοποιήσουν για περίοδο μεγαλύτερη από ένα έτος στην παραγωγική τους διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης και της αξίας των τυχόν υπηρεσιών που ενσωματώνονται στα αγαθά παγίου κεφαλαίου.

Όμως η αγορά μιας ομάδας διαρκών αγαθών που απαιτούνται για την αρχική εγκατάσταση θεωρείται ότι είναι ΑΕΠΚ ακόμα και αν η αξία κάθε επιμέρους αγαθού είναι μικρότερη από 100 ECU.⁴⁰

3) Οι ΑΕΠΚ αποτελούνται από:

α) Νέα διαρκή αγαθά που αγοράζονται στην αγορά ή παράγονται από τις μονάδες παραγωγής για δικό τους λογαριασμό κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου και προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για περίοδο μεγαλύτερη από ένα έτος κατά την παραγωγική τους διαδικασία.

β) Αγαθά και υπηρεσίες που δεν είναι ενσωματωμένα σε υπάρχοντα αγαθά παγίου κεφαλαίου με σκοπό:

- Τη βελτίωσή τους
- Την παράταση της ενεργού ζωής τους, της αύξησης της

38. Eurostat: "Ευρωπαϊκό σύστημα ολοκληρωμένων οικονομικών λογαριασμών" (ΕΣΟΛ) θέμα 2, Σειρά Ε, 1986, σελ. 53.

39. 1 ECU = 30,66 δρχ. το 1970 1 ECU = 3,74 DM το 1970
1 ECU = 59,32 δρχ. το 1980 1 ECU = 2,52 DM το 1980
1 ECU = 61,92 δρχ. το 1981 1 ECU = 2,51 DM το 1981
Eurostat "Volkswirtschaftliche Gesamtrechnungen ESVG, Aufgegliederte Tabellen nach Sektoren 1970-1981", 1983, σελ. VII.

40. Στη μεθοδολογία των Εθνικών λογαριασμών οι δαπάνες αρχικής εγκατάστασης δεν θεωρούνται επενδύσεις. Εθνικοί λογαριασμοί, στο ίδιο, σελ. 421.

παραγωγικής τους ικανότητας ή τη βελτίωση της απόδοσής τους

■ την αντικατάσταση τους

γ) Αγαθά και υπηρεσίες που ενσωματώνονται στη γη.

δ) Δαπάνες που προκύπτουν κατά τη μεταβίβαση της ιδιοκτησίας γης, υπάρχοντων κτιρίων και άλλων υπάρχοντων αγαθών παγίου κεφαλαίου και άυλων αγαθών

ε) Καθαρές αγορές, από παραγωγικές μονάδες, παλαιών αντικειμένων αξίας (antiques) και υπάρχοντων αγαθών παγίου κεφαλαίου.

4) Τα νέα διαρκή αγαθά τα οποία αποτελούν ΑΕΠΚ περιλαμβάνουν συγκεκριμένα:

α) κτίρια και άλλες κατασκευές:

■ κατοικίες, συμπεριλαμβανομένων και των κτιρίων που χρησιμεύουν για τη στέγαση των νοικοκυριών των μελών των ενόπλων δυνάμεων⁴¹

■ κτίρια, εκτός κατοικιών, εξαιρουμένων των στρατιωτικών κτιρίων

■ άλλες κατασκευές και έργα, εξαιρουμένων των στρατιωτικών κτιρίων

β) μηχανήματα, μηχανικός εξοπλισμός και άλλα αγαθά (συμπεριλαμβάνονται και εισαγόμενα μεταχειρισμένα αγαθά):

■ μεταφορικά μέσα

■ μηχανήματα και άλλα είδη εξοπλισμού

■ μεταβολή στο ζωικό κεφάλαιο των παραγωγών

■ έργα τέχνης που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και αγοράστηκαν από παραγωγικές μονάδες

Σύμφωνα με την ΕΣΟΛ μεταξύ αυτών των αγαθών που δεν περιλαμβάνονται στις ΑΕΠΚ αναφέρονται και:

α) Οι δαπάνες για επιστημονική έρευνα, διαφήμιση, έρευνες αγοράς κ.λπ. (Οι αγορές αυτών των υπηρεσιών περιλαμβάνονται στην ενδιάμεση ανάλωση)

β) Η γη και τα άυλα αγαθά. (Το καθαρό υπόλοιπο των συ-

41. Αυτή η τοποθέτηση για τις ένοπλες δυνάμεις είναι πιο ολοκληρωμένη από την ανάλογη των Εθνικών λογαριασμών.

ναλλαγών σχετικά με τα αγαθά αυτά περιλαμβάνεται στην κατηγορία των καθαρών αγορών και άυλων αγαθών).

5) Οι ομάδες προϊόντων που αποτελούν τις ΑΕΠΚ

Οι ΑΕΠΚ διαχωρίζονται σε ομάδες προϊόντων⁴²:

α) Η ομάδα Προϊόντων Γεωργίας, Δασοκομίας και Αλιείας περιλαμβάνει τη μεταβολή του "ζωντανού κεφαλαίου" των παραγωγών, λαμβάνοντας υπόψη τα ζώα από 2 χρόνων και άνω, γίδες, πρόβατα, άλογα και άλλα ζώα ίππευσης, ζώα ζωολογικών κήπων και τσίρκου.

β) Η ομάδα των Εφοδίων περιλαμβάνει τα προϊόντα από μέταλλο, τις μηχανές και τα μέσα μεταφοράς.

γ) Η ομάδα των Κατασκευών περιλαμβάνει τα οικήματα (μαζί με τις κατοικίες των οικογενειών των στρατιωτικών), κτίρια πλην κατοικιών, και εργασίες πολιτικών μηχανικών.

δ) Η ομάδα των "Άλλων Προϊόντων" περιλαμβάνει:

- Κινητά αγαθά παγίου κεφαλαίου, εκτός από τα προϊόντα από μέταλλο, μηχανές και μέσα μεταφοράς
- Έργα Τέχνης, ιδιοκατασκευές, που κατασκευάζονται κατά τη διάρκεια του έτους και αγοράζονται από τις μονάδες παραγωγής.
- Καθαρό απόκτημα (αγορά μείον πώληση) αντικών και υπαρχόντων αγαθών παγίου κεφαλαίου από τις μονάδες παραγωγής.

Οι ομάδες που αποτελούν τις ΑΕΠΚ εμφανίζονται στον πίνακα 1 που αφορά την Ο.Δ.Γ. για τα έτη 1970 και 1980 σε τρέχουσες τιμές. Τα στοιχεία του πίνακα είναι υπολογισμένα σε τιμές αγοραστή, χωρίς τον ΦΠΑ, που εκπίπτει.

7.5.1. Η σύνθεση του παγίου κεφαλαίου κατά κλάδο κυριότητας (ιδιοκτησίας)

Ο Πίνακας 2 χρησιμοποιεί την ομαδοποίηση NACE/CLIO R6 και R25,⁴³ για να αναλύσει τον προσρισμό των επενδύσεων, με

42. Eurostat: "National Accounts ESA, Detailed tables by Branch", 1985, σελ. 8.

43. NACE: Γενική Ονοματολογία των οικονομικών δραστηριοτήτων στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες. Η ταξινόμηση των κλάδων που χρησιμοποιείται στους πίνακες Εισροών-Εκροών βασίζεται στη NACE - μια ειδική έκδοση που χρησιμοποιείται για τους πίνακες Εισροών-Εκροών και ονομάζεται NACE/CLIO - και κάθε

αναφορές του κλάδου που έχει την κυριότητα στα αγαθά του παγίου κεφαλαίου και όχι του κλάδου ο οποίος τα χρησιμοποιεί.

Λόγω της ανάπτυξης του θεσμού των ενοικιαζόμενων αγαθών κεφαλαίου, ιδιαίτερα με τη μορφή της χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing), οι διαφορές μεταξύ των αποτελεσμάτων υπολογίζονται ανάλογα με το ποια από τις δυο μεθόδους (αναφορά στον κλάδο που έχει την κυριότητα στα αγαθά παγίου κεφαλαίου ή την χρήση) μπορεί να είναι ουσιαστικά δικαιότερη για ορισμένους κλάδους.

Για την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, τα στοιχεία ανφέρονται μόνο στην αγορά νέων αγαθών.

Στη σύνθεση των αγαθών παγίου κεφαλαίου που έχει προκύψει, έχουν αφαιρεθεί από το σύνολο των αγορών του κλάδου η αξία πώλησης των απαρχαιωμένων μηχανημάτων, των προϊόντων που χρησιμοποιούνται από τα ιδιωτικά νοικοκυριά και των εξαγωγών.

κλάδος αντιστοιχεί σε μια ή περισσότερες ομάδες της NACE. Η NACE χρησιμοποιείται και από το ΕΣΟΗ για την ταξινόμηση των κλάδων.
NACE/CLIO R6 και R25 σημαίνει ταξινόμηση των 44 κλάδων NACE/CLIO σε 6 κλάδους και 25 υποκλάδους (R: διανομητικές συναλλαγές).

Ο.Δ.Γ. Πίνακας 1

Η Σύθεση του Ακαθάριστου παγίου κεφαλαίου
σε προϊόντα

σε εκατ. DM

		NACE CLIO Αξία σε τρέχουσες τιμές		
		Code R-17	1970	1980
1. Προϊόντα γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας	0.1			
2. Εφόδια			65.020	124.900
α) Μεταλλικά προϊόντα και μηχανές	20		51.290	96.150
β) Εφόδια μέσω μεταφοράς	28		13.730	28.750
3. Κατασκευές			106.170	210.110
α) Οικήματα	53.1		43.170	92.530
β) Κτίρια εκτός κατοικιών	53.3		63.000	117.850
γ) Εργασίες πολιτικών μηχανικών	53.5		--	--
4. Λοιπά προϊόντα	84		860	2.970
5. Σύνολο συμπεριλαμβανο- μένου του εκπεστέου ΦΠΑ			--	--
6. Μείον εκπεστέος ΦΠΑ στις αγορές παγίου κεφαλαίου	--		--	--
7. Σύθεση ακαθάριστου παγίου κεφαλαίου	--		172.050	337.980

Πίνακας 2

Σύνθεση του πάγιου κεφαλαίου κατά κλάδο
κυριότητας (ιδιοκτησίας)

σε εκατ. DM

	NACE CLIO Code R-6-R25	Αξία σε 1970	τρέχουσες τιμές 1980
1. Προϊόντα Γεωργίας, Δασοκομίας, Αλιείας	01	5.680	9.440
2. Προϊόντα καύσιμης ύλης και ενέργειας	06	8.980	21.000
3. Βιομηχανικά προϊόντα	30	39.210	57.770
α) Σιδηρούχα και μη σιδη- ρούχα μεταλλεύματα και μέταλλα, εκτός από ραδιεγερτά	13	3.580	3.680
β) Μη μεταλλικά ορυκτά και ορυκτά προϊόντα	15	2.70	3.730
γ) Χημικά προϊόντα	17	6.130	6.640
δ) Προϊόντα μετάλλου, εξαιρουμένων μηχανη- μάτων και εξοπλισμού μεταφορικών μέσων	19	2.870	4.500
ε) Μηχανήματα γεωργίας και βιομηχανίας	21	3.500	5.370
ζ) Μηχανήματα γραφείου και μηχανές επεξεργασίας δεδομένων, όργανα ακρι- βείας και οπτικής	23	1.4901	1.860
η) Ηλεκτρολογικό υλικό και εξοπλισμός	25	2.900	5.220
θ) Μεταφορικά μέσα	28	4.250	9.650
ι) Τρόφιμα, καπνός, ποτά	36	4.370	6.220
κ) Υφαντικά και ενδύματα, δέρμα και παπούτσια	42	2.190	2.020
λ) Χαρτί και προϊόντα τυπογραφίας	47	2.270	3.680
μ) Προϊόντα από πλαστικό	48	1.520	2.490
ν) Άλλα βιομηχανικά προϊόντα	49	1.440	2.010
4. Κτίρια και κατασκευές	53	4.500	6.420
5. Εμπορεύσιμες υπηρεσίες	68	83.710	191.520
α) Υπηρεσίες αποκατάστασης και επιδιόρθωσης, χον- δρική πώληση και λιανικό εμπόριο	56	9.620	17.630
β) Υπηρεσίες εστιατορίων και ξενοδοχείων	59	1.320	2.230
γ) Υπηρεσίες εσωτερικών μεταφορών	61	5.160	9.630

δ) Υπηρεσίες θαλασσίων και αεροπορικών μεταφορών	63	2.640	2.600
ε) Συναφείς υπηρεσίες μεταφορών	65	3.050	4.620
ζ) Υπηρεσίες επικοινωνιών	67	5.040	10.280
η) Υπηρεσίες πιστωτικών και ασφαλιστικών οργανισμών	69	2.570	5.300
θ) Άλλες εμπορεύσιμες υπηρεσίες	74	54.310	139.230
6. Μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες	86	32.010	56.070
α) Υπηρεσίες κεντρικής κυβέρνησης		28.780	50.950
β) Άλλες μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες		3.230	5.120
7. Σύνολο, περιλαμβάνοντας τον ΦΠΑ που εκπίπτει (από 1 έως 6)			
8. Μείον εκπώστεο ΦΠΑ στην αγορά προϊόντων πάγιου κεφαλαίου			
9. Σύνθεση Πάγιου Κεφαλαίου (7-8)		172.050	337.980

 Πηγή Πίνακα 1, 2 Eurostat "National Accounts ESA, Detailed tables by Branch", 1985, σελ. 50.

Στους Πίνακες χρησιμοποιήθηκε η ορολογία, όμοια με αυτή της Eurostat, "Ευρωπαϊκό σύστημα ...", στο ίδιο, σελ. 185.

7.6. Επεξεργασία των στοιχείων των Ακαθάριστων Επενδύσεων Πάγιου Κεφαλαίου (πλην Κατασκευών) για τον Πίνακα Εισροών-Εκροών του έτους 1980⁴⁴

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την επεξεργασία των ΑΕΠΚ συμφωνεί με τον ορισμό των ΑΕΠΚ που αναφέρει το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών (ΕΣΟΠ),⁴⁵ άρθρο 337.

Οι ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου αντιπροσωπεύουν την αξία των διαρκών αγαθών που προορίζονται για μη στρατιωτικούς σκοπούς, που το καθένα τους έχει αξία

 44. Η επεξεργασία των στοιχείων έγινε από τον Σ. Κωστάκη.

45. Eurostat θέμα 2 Σειρά Ε, ΕΣΟΠ- Δεύτερη έκδοση, 1986.

μεγαλύτερη από 100 ECU⁴⁶ περίπου και τα οποία αποκτούν παραγωγικές μονάδες-μόνιμοι κάτοικοι, για να τα χρησιμοποιήσουν για περίοδο μεγαλύτερη από ένα έτος στην παραγωγική τους διαδικασία.

Η επεξεργασία των στοιχείων έγινε με την πιο κάτω σειρά:

1) Οι πίνακες για τις επενδύσεις έγιναν σύμφωνα με την 4-ψήφια ΣΤΑΚΟΔ.

2) Για τις επενδύσεις που είναι εισαγόμενες χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία Εισαγωγών Μηχανημάτων και Μεταφορικών Μέσων σε τιμές τελωνείου (αξία CIF + δασμοί κ.λπ.) του Τμήματος Επενδύσεων της Γενικής Διεύθυνσης Εθνικών Λογαριασμών [Πρωτογενής Πηγή ΕΣΥΕ (Εξωτερικό εμπόριο)].

3) Για τον υπολογισμό της εγχώριας παραγωγής επενδυτικών αγαθών χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία της ΕΒΕ (Ερευνα Βιομηχανικών Επιχειρήσεων) 1980 για τα στρώματα 4-7 (δηλαδή πάνω από 20 άτομα) ως εξής:

α) Από τα προϊόντα των κλάδων 26, 35, 36, 37, 38 και 39 χαρακτηρίστηκαν όσα θεωρούνται επενδυτικά αγαθά. Αυτά τοποθετήθηκαν στους πίνακες των ΑΕΠΚ στη στήλη της εγχώριας παραγωγής των αντίστοιχων κλάδων σε τιμές παραγωγούς. Επίσης, η μέση τιμή παραγωγού αυτών των προϊόντων έπρεπε να είναι μεγαλύτερη από 100 ECU ή ανώτερη των 5.924 δρχ (Μέση ισοτιμία 1980: 1 ECU = 59,24 δρχ.).

Για όσα προϊόντα δεν υπάρχει μέση τιμή παραγωγού⁴⁷ ή καταχώρηση, ή μη, της παραγωγής τους, κρίθηκε με βάση την κοινή λογική.

Τα είδη που δεν ήταν σαφώς καθορισμένα, καθώς και τα ημικατεργασμένα, δεν καταχωρήθηκαν.

β) Από τους υπόλοιπους διψήφιους κλάδους βρέθηκαν τα επενδυτικά αγαθά που εμφανίζονται ταυτόχρονα και στις

46. Με βάση τις τιμές που ίσχυαν το 1980.

47. Ίσως να εμφανίζεται μόνο στην αρχή της περιόδου.

Εισαγωγές και καταχωρήθηκαν στη στήλη της εγχώριας παραγωγής, σύμφωνα με τους περιορισμούς που περιγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο.

γ) Για όλα τα Επενδυτικά αγαθά για τα οποία καταχωρήθηκε εγχώρια παραγωγή, καταχωρήθηκαν και οι αντίστοιχες εξαγωγές σε τιμές, FOB.

Στις περιπτώσεις εκείνες που οι εξαγωγές ήταν μεγαλύτερες από την εγχώρια παραγωγή, δεν λήφθηκε υπόψη ούτε η εγχώρια παραγωγή ούτε οι εξαγωγές.

δ) Ακολούθως υπολογίζεται η διαφορά (Εγχώρια Παραγωγή-Εξαγωγές).

Ο υπολογισμός έγινε με βάση τη διαφορά αυτή και τα ποσοστά που αφορούν το τμήμα εκείνο των διαρκών αγαθών που είναι πράγματι επενδυτικά (και όχι διαρκή καταναλωτικά). Τα ποσοστά αυτά είναι τα ίδια με εκείνα που χρησιμοποιεί η Γενική Διεύθυνση Εθνικών Λογαριασμών για τα εισαγόμενα αγαθά.⁴⁸

4) Τα ποσά που υπολογίζονται στην πιο πάνω παράγραφο (δ) προστίθενται στις Εισαγωγές και έτσι προκύπτει η στήλη (7) του κάθε πίνακα.

5) Ο Σ. Κωστάκης αναφέρει ότι με τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε παραπάνω διαφεύγουν κάποια ποσά κυρίως δημοσίων επενδύσεων που προέρχονται συνήθως από εισαγωγές επενδυτικών από δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με αυτόν, τα ποσά αυτά είναι 40.221.500 χιλ. δρχ. σε Μηχανήματα και 8.402.400 χιλ.δρχ. σε Μεταφορικά μέσα.

Και έτσι ο ΑΕΠΚ, πλην Κατασκευών, χωρίς Εμπορικά Περιθώρια, σε τιμές 1980 είναι:

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	100.248.735 χιλ.δρχ.
ΕΠΙΠΛΑ	278.598 " "
ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	4.139.761 " "
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	48.031.652 " "
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	<u>152.698.746 χιλ.δρχ.</u>

48. Εκτός από την αλλαγή που έχει γίνει κατά την τελική φάση της κατασκευής του Πίνακα Εισροών-Εκροών για το 1980.

Η μεθοδολογία που ακολουθείται για τον υπολογισμό των ΑΕΠΚ στους Εθνικούς λογαριασμούς είναι η εξής:

- Κατ' αρχήν υπολογίζονται οι Εισαγωγές ΑΕΠΚ για το σύνολο της Οικονομίας, με βάση τις Εισαγωγές του Εξωτερικού Εμπορίου της ΕΣΥΕ.
- Ακολούθως υπολογίζεται (με ορισμένους δείκτες) η εγχώρια παραγωγή ΑΕΠΚ.
- Το άεργο των πιο πάνω, εκφράζει το σύνολο των ΑΕΠΚ.
- Ακολούθως, υπολογίζονται οι Επενδύσεις του Δημοσίου τομέα, οι οποίες αποτελούνται από:

α) Το Κράτος, με βάση το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, τον Τακτικό προϋπολογισμό και διάφορους Προσηρτημένους Λογαριασμούς.

β) Την Τοπική Αυτοδιοίκηση, με βάση τις Επενδύσεις Δήμων και Κοινοτήτων.

γ) Τις Επενδύσεις των Δημοσίων Επιχειρήσεων, (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ, Ελληνικά διυλιστήρια, ΟΣΕ, ΕΑΣ, ΟΑ, ΕΡΤ κ.ά.) συνολικά 24, (από τις 44 που υπάρχουν)

- Υπολογίζεται το σύνολο των Επενδύσεων για τον Δημόσιο τομέα, το οποίο αφαιρείται από το Σύνολο των ΑΕΠΚ και έτσι προκύπτουν οι ΑΕΠΚ του Ιδιωτικού τομέα.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι Εισαγόμενες Επενδύσεις των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών που αναφέρει ο Σ. Κωστάκης, ήδη περιλαμβάνονται στις Εισαγωγές που λαμβάνονται από το Εξωτερικό Εμπόριο (επειδή στο Εξωτερικό Εμπόριο περιλαμβάνονται και οι Εισαγωγές του Δημοσίου τομέα) και έτσι δεν πρέπει να προστεθούν επιπλέον.

ΜΕΡΟΣ 4

Ο τομέας παραγωγής προϊόντων πάγιου κεφαλαίου

Όπως είδαμε στο μέρος 4.1. η απλή και η διευρυμένη αναπαραγωγή της ελληνικής βιομηχανίας από παραγωγικοτεχνική κυρίως άποψη πραγματοποιείται κατά μεγάλο μέρος μέσω εισαγωγών πάγιου κεφαλαίου.

Το ερώτημα που τίθεται τώρα είναι, το πως πραγματοποιείται η αναπαραγωγή σε επίπεδο κλάδου στην βιομηχανία, κυρίως για τους κλάδους που αποτελούν τον τομέα πάγιου κεφαλαίου.

Για την απάντηση αυτού του ερωτήματος, εξετάζονται αναλυτικά οι κλάδοι που αποτελούν τον τομέα πάγιου κεφαλαίου.

Αυτή η ανάλυση είναι κυρίως ποιοτική. Δηλαδή ενώ γίνεται αναφορά στα ποσοτικά στοιχεία του κλάδου όπως απασχολούμενοι, ιπποδύναμη, καταστήματα και την αλλαγή τους μεταξύ 1970-1980, κυρίως εξετάζεται η ίδια η παραγωγή του κλάδου, εάν είναι ουσιαστική ή γίνεται απλώς συναρμολόγηση και επισκευές.

Εάν αυτή η παραγωγή καλύπτει την εγχώρια ζήτηση και εάν όχι σε ποιά βαθμό και σε τι προϊόντα.

Τι είδους εισαγωγές γίνονται και εάν υπάρχει δυνατότητα υποκατάστασης.

Επίσης εξετάζεται λεπτομερώς από ποιούς κλάδους χρησιμοποιούνται τα προϊόντα που παράγονται εγχωρίως καθώς και τα εισαγόμενα ώστε να μπορεί να κατασκευασθεί η μήτρα επενδύσεων. Η οποία είναι απαραίτητη για την εξέταση της αναπαραγωγής του πάγιου κεφαλαίου.

8. ΚΛΑΔΟΣ 35 : ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΕΛΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ

8.1. Περιεχόμενο του κλάδου¹

Ο κλάδος κατασκευής τελικών προϊόντων από μέταλλο περιλαμβάνει τους υποκλάδους κατασκευής μεταλλικών σωλήνων, ηλεκτροδίων, κοχλιών, αλυσίδων, μεταλλικών ειδών οικοδομών, μεταλλικών κατασκευών, εργαλείων, συσκευών και σκευών μαγειρικής, φωτισμού και θέρμανσης (πλην ηλεκτρικών), χυτών ειδών υδραυλικής, ειδών συσκευασίας από λευκοσίδηρο κ.λπ.

Οι κύριες πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή των παραπάνω προϊόντων είναι μέταλλα και κράματα μετάλλων. Ως εκ τούτου αυτός ο κλάδος είναι άμεσα συνδεδεμένος με τον κλάδο της Μεταλλουργίας. Η εγχώρια μεταλλουργία τροφοδοτεί τον κλάδο με αλουμίνιο, ορισμένα είδη χάλυβα και με ορισμένες αρχικές μορφές χαλκού και ορείχαλκου.

Αλλά μόνο στο αλουμίνιο καλύπτει η εγχώρια μεταλλουργία τις ανάγκες του κλάδου σε πρώτες ύλες, όπου οι μικρές εισαγωγές καλύπτουν ως επί το πλείστον την έλλειψη ειδικών κραμάτων του μετάλλου.

Οι ανάγκες του κλάδου σε χάλυβα καλύπτονται κυρίως μέσω εισαγωγών, ενώ τα εγχώρια χυτήρια χαλκού και ορείχαλκου χρησιμοποιούν συνδυασμούς εισαγόμενου μετάλλου και Scrap.

Το μεγαλύτερο μέρος από τα προϊόντα του κλάδου (καρφιά, βίδες ηλεκτρόδια, σωλήνες, χυτά κ.λπ.) χρησιμοποιούνται ως ενδιάμεσα υλικά για την κατασκευή προϊόντων άλλων βιομηχανικών κλάδων.

Το ποσοστό των ενδιαμέσων εκροών ως προς την συνολική ζήτηση είναι :

1. Μία σειρά βασικών στοιχείων και διαπιστώσεων γι' αυτόν τον κλάδο προέρχονται από τις Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, Μεταποίηση: μεταλλουργικοί, μηχανολογικοί, ηλεκτρολογικοί κλάδοι ΚΕΠΕ, 1986 με κύριο υπεύθυνο τον Δ.Καζή.

Κλάδος 35, για το 1970² σε χιλ. δρχ. με τρέχουσα αγοραστική δύναμη

	<u>Ενδιαμ. εκροή</u>	<u>%</u>	<u>Συνολική ζήτηση</u>
Σύνολο	7.736.326	61,78	12.522.121
Εγχώρια			
Παραγωγή	6.386.973	73,24	8.719.684
Εισαγωγές	1.349.353	35,48	3.802.437

Βλέπουμε δηλ. ότι το 1970 το 61,78% του συνόλου της ζήτησης αφορά ενδιάμεσα προϊόντα στα οποία η εγχώρια παραγωγή φτάνει το 73,24%, ενώ τα εισαγόμενα είναι μόλις 35,48% δηλ. η εγχώρια παραγωγή αφορά κυρίως ενδιάμεσα προϊόντα.

Οι ενδιάμεσες εκροές του κλάδου Προϊόντα από μέταλλο³

Ορυχεία	Μεταλλουργεία	Προϊόντα από μέταλλο	Μηχανές	Ηλεκτρικές μηχανές
304.739	386.093	655.815	215.306	163.021
Μεταφορικά μέσα	Κατασκευές	Σύνολο ενδ.εκροών		
317.394	4.587.643	7.736.326		

Τα μεταλλικά προϊόντα απορροφώνται κυρίως από τις Κατασκευές στον ίδιο τον κλάδο 35 και λιγότερο στους κλάδους 34, 36, 37, 38.

8.2. Εξέλιξη του κλάδου μεταξύ 1970-80

Στην δεκαετία 1970-80 η εγχώρια κατανάλωση⁴ προϊόντων από μέταλλο αυξήθηκε κατά 66%.

Η αύξηση αυτή καλύφθηκε σε ποσοστό 87% από την εγχώρια παραγωγή. Πραγματοποιήθηκε δηλαδή υποκατάσταση εισαγωγών σε μία σειρά προϊόντων από μέταλλο.

2. Σύμφωνα με τον Πίνακα Εισροών-Εκροών του Ν.Μυλωνά για το 1970

3. Σύμφωνα με τον Πίνακα Εισροών-Εκροών του Ν.Μυλωνά για το 1970

4. Εγχώρια κατανάλωση = ΑΑΠ + Εισαγωγές-Εξαγωγές.

Η ακαθάριστη αξία παραγωγής (ΑΑΠ) διπλασιάστηκε, από 7476 εκ. δρχ. ανήλθε σε 14354 εκ. δρχ. αλλά παρέμεινε περίπου στο 5,8% ως προς τη συνολική ΑΑΠ του Μεταποιητικού Τομέα.

Η προστιθέμενη αξία του κλάδου ως ποσοστό της συνολικής προστιθέμενης αξίας της μεταποίησης διαμορφώθηκε, κατά τη δεκαετία 1960-1970, από 7,2% σε 5,4% αντίστοιχα, διατηρήθηκε όμως σταθερή κατά την δεκαετία 1970-1980.

Οι επενδύσεις είχαν μία αυξητική τάση μέχρι τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας 1970-1980 και πτωτική στην συνέχεια.

Οι εξαγωγές του κλάδου είχαν μεγάλη αύξηση δεκαπλασιάστηκαν σε όγκο και αποτελούν το 1980 το 14,42% της συνολικής παραγωγής.

Οι εισαγωγές προϊόντων του κλάδου 35 (σε τρέχουσες τιμές), ως προς το σύνολο εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων, αυξήθηκαν από 3,6% σε 4,2%.

Η αντίστοιχη αναλογία για τις εξαγωγές ήταν 1,4% και 4,3%.

Όπως προκύπτει από την σύγκριση εξαγωγών και εισαγωγών έχει βελτιωθεί ουσιαστικά.

Οι εγχώριες ανάγκες (εγχώρια κατανάλωση) σε προϊόντα του κλάδου 35 ικανοποιούνταν το 1970 κατά 85% από την εγχώρια παραγωγή, ποσοστό που παρέμεινε σταθερό καθ' όλη την διάρκεια της δεκαετίας.⁵

Από την εξέταση της συμβολής των επιμέρους υποκλάδων στην διαμόρφωση των διαφόρων δεικτών του κλάδου 35 ο Δ.Καζής βγάζει τα εξής συμπεράσματα:⁶

■ Ως προς τη συμμετοχή στην αξία του προϊόντος, τις επενδύσεις και την κατανάλωση πρώτων υλών, κατά σειρά αναφέρονται τα είδη συσκευασίας από λευκοσίδηρο, οι

5. Από τον Πίνακα Εισροών-Εκροών του 1970 προκύπτει 73%.

6. Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987, στο ίδιο, σελ. 66.

σιδηροσωλήνες και τα μεταλλικά είδη οικοδομών.

Το ποσοστό της απασχόλησης είναι μεγαλύτερο στα μεταλλικά είδη οικοδομών.

Στις εισαγωγές το 1980 των πρώτη θέση κατέχουν τα είδη χαλκού και ορείχαλκου (2.470 εκατ. δρχ.) και ακολουθούν οι μεταλλικές οικιακές συσκευές πλην ηλεκτρικών (2.100) και οι σιδηροσωλήνες (1.600).

Στις εξαγωγές το ίδιο έτος κυριαρχούν τα σκεύη από αλουμίνιο (3.820 εκατ. δρχ.) και ακολουθούν οι σιδηροσωλήνες (2.300) και τα είδη από χαλκό και ορείχαλκο.

Στο σύνολό του, ο κλάδος είναι ακόμη ελαφρά ελλειματικός ως προς το εξωτερικό εμπόριο, αλλά η διαφορά μεταξύ εισαγωγών και εξαγωγών όπως αναφέρθηκε προηγουμένως μειώνεται συνεχώς και τείνει να μηδενιστεί.

Ο πιο ελλειματικός υποκλάδος είναι ο υποκλάδος κατασκευής εργαλείων γεγονός που υπογραμμίζει σύμφωνα με τις Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987 τη σχετικά χαμηλή ανάπτυξη ορισμένων τεχνολογικών διαδικασιών (σφυρηλάτηση, θερμική κατεργασία μετάλλων και μηχανουργία ακριβείας).

Γενικά ο κλάδος 35 μπορεί να θεωρηθεί από τους πιο δυναμικούς κλάδους της ελληνικής βιομηχανίας.

Εξέλιξη του κλάδου προϊόντων από μέταλλο, σε εκατ. δρχ.
σταθ. τιμές 1970

	1970	1980
1. Εγχώρια κατανάλωση	8.671	14.361
2. Ακαθάριστη αξία παραγωγής	7.476	14.354
3. Προστιθέμενη αξία	2.838	4.737
4. Εισαγωγές	1.331	2.079
5. Εξαγωγές	136	2.071
6. Επενδύσεις	477	
	1973	1978
7. Απασχόληση	47.851	54.316
8. Καταστήματα	13.023	14.685
9. Ιπποδύναμη	236.662	296.458

Εγχώρια κατανάλωση = Ακαθ. αξία παραγ. + Εισαγωγές-Εξαγωγές
Πηγή (Ακαθάριστη αξία παραγωγής, Προστιθέμενη Αξία,) Έρευνες
βιομηχανίας 1970, 1980.

(Απασχόληση, Καταστήματα, Ιπποδύναμη,) Απογραφή καταστημάτων
1973, 1978.

8.3. Κατασκευή σιδηροσωλήνων?

Ο κλάδος 351 Κατασκευή σιδηροσωλήνων περιλαμβάνει⁸:

351.1 Κατασκευή σιδηροσωλήνων πλην χυτοσιδηρών και
ηλεκτρομονωτικών.

351.2 Κατασκευή σωλήνων από χυτοσίδηρο

Τα κυριώτερα προϊόντα του υποκλάδου που παράγονται
εγχωρίως είναι : σωλήνες άρδευσης, ύδρευσης, αποχέτευσης,
μεταφοράς υγρών ή αερίων, σωληνωτές σκαλωσίες καθώς επίσης
και σωλήνες μορφής, επίπλων και ειδικών χρήσεων
(φλογοσωλήνες, σωλήνες γεωτρήσεων, κ.λπ.).

Η συμμετοχή του υποκλάδου στο συνολικό μέγεθος της
βιομηχανίας είναι σχετικά μικρή. Το 1984 (Απογραφή) έχει το
0,12% των Καταστημάτων, το 0,42% της Απασχόλησης και το
1,14% της Ιπποδύναμης. Αντίστοιχα η συμμετοχή του 351 στον

7. Ο διαχωρισμός των υποκλάδων γίνεται σύμφωνα με την ταξινόμηση της ΕΣΥΕ του 1980.

8. Η ανάλυση του υποκλάδου γίνεται με βάση την κλαδική μελέτη,
ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΙΑ 47, Οικονομικές εκδόσεις κλαδικές μελέτες, Εμπορική Τράπεζα, Αθήνα 1987.

κλάδο 35 είναι 1,09% των Καταστημάτων, 5,6% της Απασχόλησης και 18% της Ιπποδύναμης.

Η παραγωγική διαδικασία στον υποκλάδο

Οι σιδηροσωλήνες κατασκευάζονται από χυτοσίδηρο, χάλυβα και χαλυβοκράμματα. Η διαδικασία παραγωγής περιγράφεται ως εξής :

α) Για σωλήνες υψηλών πιέσεων χρησιμοποιείται ο χρωμιούχος ή ο ανοξείδωτος χάλυβας και εφαρμόζεται η μέθοδος Mannesmann για παραγωγή σωλήνων άνευ ραφής. Αυτού του είδους οι σωλήνες δεν παράγονται ακόμη στην χώρα μας.

β) Στην κατασκευή σωλήνων για χαμηλότερες πιέσεις, χρησιμοποιούνται λουρίδες από σιδερένιες λαμαρίνες που συμπιέζονται σε ειδικούς κυλίνδρους για να πάρουν στρογγυλό σχήμα και κατόπιν συγκολλώνται με οξυγονοκόλληση ή ηλεκτροκόλληση.

γ) Οι σωλήνες μεγάλων διαμέτρων κατασκευάζονται και με ελικοειδή ραφή (σπιράλ).

δ) Οι μαντεμοσωλήνες παράγονται σε χυτήρια από το ρευστό μαντέμι το οποίο χυτεύεται σε καλούπια.

Στους σωλήνες γίνονται συμπληρωματικές κατεργασίες για μεγαλύτερη αντοχή, συνήθως γίνεται καθαρισμός με αμμοβολή και κατόπιν γαλβανισμό ή αντισκωριακό βάψιμο.

Στις υπόγειες σωληνώσεις που δέχονται εξωτερικά μεγάλη πίεση και εσωτερικά διάβρωση οξειδωτικών υγρών, χρησιμοποιούνται χαλυβδοσωλήνες με εσωτερική επένδυση πλαστικού ή τσιμέντου ή αμιαντοτσιμέντου και εξωτερική επένδυση πίσσας.

Η χρήση των σιδηροσωλήνων

α) Οι σωλήνες από ανοξείδωτο χάλυβα χρησιμοποιούνται συνήθως στη βιομηχανία όπου υπάρχουν υψηλές πιέσεις και οξειδωτικά ρευστά

β) Οι σωλήνες χρωμιούχου χάλυβα, χρησιμοποιούνται σε συνθήκες υψηλών πιέσεων, θερμοκρασίας και ατμού, ενώ για πεπιεσμένο αέρα, λάδια, νερά κ.λπ. οι σωλήνες από μαύρο χάλυβα.

γ) Στην ύδρευση χρησιμοποιείται κυρίως ο χάλυβας γαλβανιζέ.

δ) Ενώ στην αποχέτευση και τους υπόγειους αγωγούς ύδρευσης, κυρίως οι σωλήνες από μαντέμι.

ε) Οι σιδηροσωλήνες μορφής χρησιμοποιούνται στις μεταλλικές κατασκευές, στα έπιπλα κ.λπ.

Το κόστος παραγωγής και οι Πρώτες ύλες
Διάρθρωση κόστους παραγωγής 1980

<u>Είδος κόστους</u>	<u>Ποσοστό %</u>
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	83,9
Υλικά συσκευασίας	0,3
Εργασία	11,2
Ενέργεια	2,1
Λοιπά	2,5

	100

Πηγή : ΕΣΥΕ, Στατιστική έρευνα βιομηχανίας έτους 1982-85.

Όπως προκύπτει και από τον πίνακα ο υποκλάδος είναι έντασης πρώτων υλών. Οι πρώτες και βοηθητικές ύλες (83,9%) και η εργασία (11,2%) αποτελούν τα κυριότερα στοιχεία του κόστους.

Οι κύριες πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή σιδηροσωλήνων είναι ο χάλυβας σε ρόλλους, αντιστοίχως οι κυριότερες βοηθητικές ύλες είναι ο ψευδάργυρος και τα μονωτικά.

Για τους σωλήνες άρδευσης χρησιμοποιείται χάλυβας θερμής εξέλασης που στο μεγαλύτερο μέρος εισάγεται από το εξωτερικό.

Για τους σωλήνες άρδευσης χρησιμοποιείται, ανάλογα με το προϊόν, χάλυβας θερμής ή ψυχρής εξέλασης, ενώ για τους

σωλήνες ταχείας σύνδεσης (τεχνητής βροχής) κάλυβας ψυχρής εξέλασης κύρια ελληνικής κατασκευής.

Τα αποθέματα των πρώτων υλών που απαιτούνται να κρατούν οι κατασκευάστριες εταιρίες είναι σχετικά υψηλά γιατί οι πρώτες ύλες στο μεγαλύτερο τους μέρος εισάγονται από το εξωτερικό.

Τα αποθέματα θα μπορούσαν σε ορισμένες περιπτώσεις να μειωθούν, εάν οι κατασκευάστριες εταιρίες, χρησιμοποιούσαν εγχώριες πρώτες ύλες, πολλές όμως εταιρίες προτιμούν την εισαγωγή από το εξωτερικό γιατί οι τιμές και η ποιότητα είναι καλύτερες.

Μονάδες

Ο κλάδος έχει μεγάλο αριθμό μονάδων από τις οποίες όμως μόνο 30 μονάδες μπορούν να χαρακτηριστούν ως βιομηχανικές.

	1969			1973			1978		
	Κατ.	Απασχ.	Ιπποδ.	Κατ.	Απασχ.	Ιπποδ.	Κατ.	Απασχ.	Ιπποδ.
351			52	2728	26209	185	2805	44510	
351.1	48	2095	18687,1			55	2383	36967	
351.2						30	421	7543	
Απ./μον.		43,65		52,46			15,16		
Ιπ./εργαζ.		8,92		9,61			15,87		
	1984			1980					
	Κατ.	Απασχ.	Ιπποδ.	Ακαθάριστη αξία παραγωγής σε χιλ. δρχ.					
351	155	2819	71415	8399770					
351.1	139	2720	70458	98,95%					
351.2	16	99	957	1,04%					
Απ./μον.		18,19							
Ιπ./εργαζ.		25,33							

1. Τα στοιχεία του 1969, 1978 και 1984 είναι από τις αντίστοιχες απογραφές καταστημάτων της ΕΣΥΕ. Δεν χρησιμοποιούνται τα έτη 1970, 1980 διότι δεν υπάρχουν σ' αυτά τα στοιχεία κατά τετραψήφιο υποκλάδο που υπάρχουν στις απογραφές.

Το ίδιο πρόβλημα παρουσιάζεται στην ακαθ. αξία παραγωγής για την οποία δεν υπάρχουν στοιχεία σε τετραψήφιο υποκλάδο.

Από αδημοσίευτα στοιχεία της ΕΣΥΕ (μόνο για το 1980) όμως υπάρχει η δυνατότητα να υπολογισθεί το ποσοστό στην ακαθ. αξία παραγωγής κάθε τετραψήφιου υποκλάδου ως προς τον τριψήφιο.

Εδώ τα καταστήματα οι απασχολούμενοι και η Ιπποδύναμη αφορούν τις παραγωγικές μονάδες και όχι τις βοηθητικές.

Μεταξύ 1969 και 1978 σημειώνεται αύξηση των

καταστημάτων και της ιπποδύναμης αλλά σχετική μείωση της απασχόλησης.

Την περίοδο 1973-84 ιδρύθηκαν πάρα πολλές μικρές μονάδες με αποτέλεσμα η σχέση απασχολούμενοι ανά μονάδα καταστήματος, να μειωθεί. Μία θετική όμως εξέλιξη ήταν η αύξηση της σχέσης ιπποδύναμης ανά εργαζόμενο. Στους νομούς Αττικής, Θεσσαλονίκης, Εύβοιας και Βοιωτίας είναι συγκεκριμένο το 68% των μονάδων το 81,8% της απασχόλησης και το 85,3% της ιπποδύναμης.

Ο νομός Αττικής συγκεντρώνει το 44,9% των καταστημάτων αλλά μόνο το 14,8% των απασχ. δηλαδή συγκεντρώνει κυρίως πολλές μικρές μονάδες, ενώ ο νομός Εύβοιας με 2,7% των μονάδων συγκεντρώνει το 39,8% της απασχ. και το 58% της ιπποδ.

Σύμφωνα με την απογραφή του 1984, το 60% των μονάδων κατασκευής σιδηροσωλήνων απασχολούσαν λιγότερο από 10 άτομα (102 μονάδες) ενώ υπήρχαν μόνο 4 μονάδες (2,6% του συνολικού αριθμού) που απασχολούσαν περισσότερους από 200 εργαζόμενους, δηλαδή ο υποκλάδος κυριαρχείται από μικρές μονάδες.

Το ίδιο ισχύει και στην κατασκευή χυτοσιδηρών σωλήνων, όπου το 60% των μονάδων απασχολούσαν λιγότερο από 10 άτομα, ενώ η μεγαλύτερη μονάδα απασχολούσε μόνο 64 εργαζόμενους.

Η ιπποδύναμη ανά εργαζόμενο (ένταση κεφαλαίου) στις μικρές μονάδες είναι πολύ χαμηλότερη από ότι στις μεγάλες μονάδες, πράγμα που σημαίνει ότι υστερούν από άποψη μηχανολογικού εξοπλισμού.⁹

Σύμφωνα με τον ICAP (1987) οι κυριότερες μονάδες του κλάδου είναι :

ΒΙΣΩΛ Α.Ε. Απασχ. 18 παράγει : Σωλήνες μορφής και μεταλ. έπιπλα

ΒΙΟΣΩΛ Α.Ε. Απασχ. 240 παράγει : Σωληνωτές σκαλωσιές.

9. Σωληναυγία, σελ.5

ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε. Απασχ. 9 παράγει : Σωλήνες μορφής
 ΗΝΩΜΕΝΑ ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ Α.Ε. Απασχ. 258 παράγει : Σωλήνες
 ύδρευσης, καλύβδινοι σωλήνες.
 ΜΑΒΙΣΩ Α.Ε. Απασχ. 100 παράγει : Σωλήνες άρδευσης, σωλήνες
 ύδρευσης.
 ΜΑΚ-ΜΕΤΑΛ Α.Ε. Απασχ. 258 παράγει : Σωλήνες άρδευσης.¹⁰
 ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε. Απασχ. 209 παράγει : Σωλήνες
 ύδρευσης, σωλήνες μορφής.
 ΝΙΚΟΛΑΙΩΗ Α.Ε. Απασχ. 46 παράγει : Σωλήνες ύδρευσης, σωλήνες
 μορφής.
 ΠΕΙΡΑΙΚΗ ΜΕΤΑΛ. Απασχ. 293 παράγει : Σωλήνες άρδευσης.
 ΠΡΟΦΙΛ ΣΩΛ ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ Α.Ε. Απασχ.60 παράγει : Σωλήνες
 μεταλ.επιπλ. καλύβδινοι σωλήνες.
 ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ Απασχ. 650 παράγει : Σωλήνες άρδευσης-
 ύδρευσης, μορφής, σπирάλ, πετρελ.
 ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Απασχ.200 παράγει : Σωλήνες
 ύδρευσης,καλύβδινοι σωλήνες.
 ΦΑΝΕΣΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. Απασχ. 250 παράγει : Σωλήνες
 άρδευσης,ύδρευσης, μορφής σπирάλ.

Το τεχνολογικό επίπεδο των μονάδων

Το τεχνολογικό επίπεδο των μεγάλων μονάδων θεωρείται ικανοποιητικό και τα προϊόντα τους είναι ανταγωνιστικά με τα αντίστοιχα του εξωτερικού. Αντίθετα οι μικρότερες μονάδες όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως λόγω του μεγέθους τους, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν σύγχρονο εξοπλισμό.

	1978	1984

Ιπποι/Εργαζ. (ίπποι)	14,54	24,15
Παραγωγή*/Εργαζ. (τόννοι)	98,10	106.59

Πηγή : ΕΣΥΕ (* Σιδηροσωλήνες, χυτοσιδηροί σωλήνες, σκαλωσιές, εξαρτήματα).

 10. Είναι προβληματική.

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία η ιπποδύναμη ανά εργαζόμενο από το 1978 ως το 1984 αυξήθηκε πολύ περισσότερο απ' ό τι η παραγωγή ανά εργαζόμενο.

Τα προϊόντα που παράγονται

		1970	1976	Δείκτης	
				1970=100	1980
Τα κυριώτερα προϊόντα που παράγονται είναι :					
Σιδηροσωλήνες άρδευσης και τεχνητής βροχής μετά ραφής	τον.	9771	11563	118,3	20139
Σιδηροσωλήνες ύδρευσης μετά ραφής	"	35883	108488	302,3	144925
Σιδηροσωλήνες αποχέτευσης	"	8259	5008	67,8	
Σιδηροσωλήνες λοιποί (μορφής κ.ά.)	"	46068	85303	185,2	93064
Σωληνωτές σκαλωσιές	τ.μ.	20804	τον2214	--	3135
Εξαρτήματα σιδηροσωλήνων γενικών	τον	3383	6880	203,4	1995
Εξαρτήματα χυτοσιδηρών σωλήνων	τον.				1760

Την δεκαετία του 1970-80 έχουμε αύξηση των σιδηρ. άρδευσης και τεχνητής βροχής μετά ραφής, των σιδηρ. ύδρευσης μετά ραφής και των σιδηρ. μορφής.

Η παραγωγή του κλάδου μεταξύ 1980-84 παρουσιάζει αυξομειώσεις. Η παραγωγή σιδηροσωλήνων μορφής και σωλήνων σκαλωσιάς παρουσιάζει κάμψη που οφείλεται στη μείωση της οικοδομικής δραστηριότητας. Αντίθετα παρουσιάζεται άνοδος στην παραγωγή σωλήνων ύδρευσης και στα εξαρτήματα σωληνώσεων.

Σύνολο σιδηροσωλήνων	1980	1984
Σύνολο	262.849	307.722
Σιδηροσωλήνες άρδευσης και τεχν. βροχ.	20.139	18.833
Σιδηροσωλήνες μορφής	93.064	87.367
" ύδρευσης μέχρι 4 ίντσών	73.919	80.762
" ύδρευσης πάνω από 4 ίντσες	71.006	113.048
Λοιποί σιδηροσωλήνες		4.661
Σιδηροσωλήνες γεωτρήσεων	4.721	3.051
Χυτοσίδηροι σωλήνες	—	1.462
Σωληνωτές σκαλωσιές	3.135	1.417
Σύνολο εξαρτημάτων	3.754	4.941
Εξαρτήματα σιδηροσωλήνων	1.994	3.429
" χυτοσιδηρών σωλήνων	1.760	1.512

Πηγή : ΕΣΥΕ (σε τόννους).

Η εξέλιξη του δείκτη βιομηχανικής παραγωγής (βάση 1980=100)

	<u>1981</u>	<u>1982</u>	<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>	<u>1986</u>
351	122,7	123,6	89,8	119,4	87,7	83,8
35	100,5	102,9	101,8	100,7	89,7	96,6
Σύνολο βιομ. 20-39	100,7	98,6	97,2	98,5	101,0	101,2

Ο δείκτης παραγωγής του υποκλάδου το 1981 είναι μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο δείκτη όλου του κλάδου 35 και του συνόλου της βιομηχανίας, έχει όμως πτωτική τάση και το 1985, 1986 είναι μικρότερος από τους άλλους αντίστοιχους δείκτες.

Οι Εισαγωγές και οι Εξαγωγές του υποκλάδου

α) Εισαγωγές

Οι εισαγωγές που πραγματοποιούνται αφορούν κύρια σωλήνες άνευ ραφής για τις οποίες δεν υπάρχει εγχώρια παραγωγή και σε μικρότερες ποσότητες σιδηροσωλήνες με ραφή για άρδευση, μεταφορά πετρελαίου, σωλήνες μορφής κ.λπ. Επειδή όμως οι σωλήνες άνευ ραφής έχουν υψηλό κόστος, η μέση αξία ανά τόνο των σιδηροσωλήνων εισαγωγής ήταν το 1986 115.168 δρχ. ενώ των εξαγωγών ήταν μόνον 52.790 δρχ. ανά τόνο.

Το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών (περίπου 74%) αφορά σωλήνες ύδρευσης, μεταφοράς πετρελαίου και ειδικών χρήσεων. Η ΕΟΚ καλύπτει την πλειοψηφία των εισαγωγών και κύρια από την Δ. Γερμανία.

β) Εξαγωγές

Το ύψος των εξαγωγών του υποκλάδου κατασκευής σιδηροσωλήνων παρουσιάζει μεγάλες διακυμάνσεις. Οι διαχρονικές αυτές διακυμάνσεις οφείλονται στις μεταβολές της διεθνούς ζήτησης η οποία εξαρτάται από την πραγματοποίηση μεγάλων έργων (π.χ. ευρωσιβηρικός αγωγός αερίου).

Ενας άλλος βασικός παράγοντας για τις εξαγωγές του υποκλάδου είναι η δυνατότητα θαλάσσιας μεταφοράς στη χώρα εξαγωγής και κύρια η ύπαρξη τακτικών γραμμών.

Το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών αφορά σιδηροσωλήνες ύδρευσης και μεταφοράς πετρελαίου (70%). Το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών κατευθύνεται στις ανατολικές χώρες.

	Εισαγωγές 1982		Εξαγωγές 1982	
	σε τόννους	σε αξία εκ. δρχ.	σε τόννους	σε αξία εκ. δρχ.
χυτοσίδηροι σωλήνες	1.145	37,9	1,3	0,2
σιδηροσωλήνες άρδευσης	334,2	12,1	4.184,5	252,4
σιδηροσωλήνες μορφής	7.071,1	283,5	11.265,8	374,4
λοιποί σιδηροσωλήνες (ύδρευσης, πετρε- λαίου κ.ά.)	20.456,9	1.488,8	79.300,4	2.868,4
σωληνωτές σκαλωσίες	11,1	3,4	—	0,3
Σύνολο σιδηροσωλήνων	<u>27.873,3</u>	<u>1.787,8</u>	<u>94.750,7</u>	<u>3.495,5</u>
ΣΥΝΟΛΟ	29.018,3	1.825,7	94.752,0	3.495,7

Το εμπορικό ισοζύγιο στα προϊόντα του υποκλάδου είναι θετικό. Επειδή όμως, όπως έχει ήδη αναφερθεί, υπάρχουν προϊόντα που ή δεν παράγονται στην χώρα μας (σωλήνες άνευ ραφής) ή παράγονται σε μικρές ποσότητες (χυτοσίδηροι σωλήνες, εξαρτήματα σωληνώσεων κ.λπ.) με αποτέλεσμα το υψηλό επίπεδο των εισαγωγών.

Από την σχέση εξαγωγών προς τις εισαγωγές προκύπτει ότι οι εξαγωγές υπερκαλύπτουν τις εισαγωγές, παρουσιάζονται όμως μεγάλες διακυμάνσεις από χρόνο σε χρόνο.

	1982	1983	1984	1985	1986
Εξαγωγές/Εισαγωγές	191,5%	192,9%	154,8%	229,5%	134,5%

Το ποσοστό της παραγωγής που εξάγεται είναι υψηλό για όλα τα είδη, εκτός από τους χυτοσίδηρους σωλήνες.

Στους σιδηροσωλήνες άρδευσης παρατηρείται σημαντική πτώση του ποσοστού των εξαγωγών το 1984.

Αντίθετα στην περίοδο 1982-84 παρατηρείται σημαντική

αύξηση του αντίστοιχου ποσοστού στους σωλήνες μορφής.

Το ποσοστό της παραγωγής που εξάγεται

<u>Είδος προϊόντος</u>	<u>1982</u>	<u>1983</u>	<u>1984</u>
Χυτοσιδηροί σωλήνες	0,06	0,34	0,15
Σιδηροσωλήνες άρδευσης	36,33	62,80	44,02
Σιδηροσωλήνες μορφής	12,37	16,69	1,96
Λοιποί σιδηροσωλήνες (ύδρευσης, πετρελαίου κ.α.)	44,35	52,72	37,91
Σύνολο σιδηροσωλήνων	33,67	40,45	37,52
Σωληνωτές σκαλωσιές	--	0,17	17,08

Η ζήτηση των προϊόντων του υποκλάδου

Η ζήτηση των προϊόντων του υποκλάδου σιδηροσωλήνων πραγματοποιείται κυρίως από ορισμένους κλάδους της βιομηχανίας ή άλλους τομείς της οικονομίας όπως τις Μεταλλικές Κατασκευές, τις Οικοδομές και τα Δημόσια έργα, τα Ναυπηγεία και την Γεωργία.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται η ζήτηση των προϊόντων του υποκλάδου σε ποσοστά από τους κλάδους της βιομηχανίας και άλλους τομείς της Οικονομίας για το σύνολο της ΕΟΚ:

Η ζήτηση σιδηροσωλήνων από τους κλάδους της Οικονομίας (ΕΟΚ)

	1976		1984	
	Σωλήνες άνευ ραφής	Σωλήνες ραφής	Σωλήνες άνευ ραφής	Σωλήνες ραφής
Μηχανές-Συσκ.	29,9%	11,4%	28,2%	12,5%
Ηλεκτρικές μηχανές συσκευές	0,4%	1,2%	1,1%	0,7%
Μεταφορικά μέσα	10,3%	9,7%	9,5%	13,2%
Μεταλ. κατασκευές	22%	31,9%	22,8%	28,6%
Οικοδομές-Δημόσια έργα	14,5%	15,3%	13,4%	13,6%
Λοιπά	22,9%	30,5%	25%	21,4%
Σύνολο	100	100	100	100
Ποσότητα (000.000T)	2,20	6,11	1,72	5,39

Πηγή : EUROSTAT 1987, Steel consumption by User Branch 1970-1984. (Σωληνοουργία σελ.15)

Στην Ελλάδα τομείς της Οικονομίας που πραγματοποιούν

την ζήτηση γι'αυτά τα προϊόντα είναι κύρια η οικοδομική δραστηριότητα τα δημόσια έργα στους τομείς ύδρευσης-αποχέτευσης και οι ανάγκες αρδεύσεων στην γεωργία.

Τα τελευταία όμως χρόνια λόγω της κρίσης στην Ελληνική Οικονομία, η οποία είχε άμεση επιρροή σε αυτούς τους τομείς, η ζήτηση σιδηροσωλήνων παρουσίασε κάμψη.

Εξέλιξη τομέων που επηρεάζουν τη ζήτηση σιδηροσωλήνων

	1970	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Όγκος νέων οικοδ. (σε 000 κ.μ.)	74.816	71.379	58.917	52.637	60.711	40.468	49.340	58.536
Επενδ.σε ενέργ.ύδρ.-αποχ.*	5.091	6.710	5.379	7.040	9.081	8.864	10.614	6.954
Επενδ.στη γεωργία†	7.523	6.169	5.658	5.548	5.902	7.416	7.571	5.025

Πηγή : ΕΣΥΕ και ΥΠΕΘΟ, Προσωρινοί Εθνικοί Λογαριασμοί 1986.

* εκατ. δρχ. σε τιμές 1970 (Σωληνουργία σελ.16).

α) Η ζήτηση σιδηροσωλήνων που αφορούν την άρδευση και την τεχνητή βροχή προέρχεται από την Γεωργία. Σύμφωνα με την "Σωληνουργία, στο ίδιο, σελ. 16" αυτή η ζήτηση προσδιορίζεται συγκεκριμένα από τους εξής παράγοντες :

- Από τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται κάθε έτος στον τομέα της Γεωργίας.
- Από τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν κάθε έτος π.χ. εάν ο χειμώνας είναι βαρύς και καταστραφεί ένα μέρος της παραγωγής γεωργικών προϊόντων αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την μείωση της ζήτησης των σωλήνων άρδευσης.
- Από την δυνατότητα υποκατάστασης των σιδηροσωλήνων με σωλήνες από πλαστικό, π.χ. αυξάνεται συνεχώς η χρήση αυτομάτων συστημάτων τεχνητής βροχής (καρούλια) τα οποία αποτελούνται από πλαστικούς σωλήνες .

β) Για τους σιδηροσωλήνες ύδρευσης και θέρμανσης (καλοριφέρ κ.λπ.) με πάχος μέχρι 4 ίντσες η ζήτηση προέρχεται κύρια από την οικοδομική δραστηριότητα. Στις ίδιες, όμως, χρήσεις και κύρια στην θέρμανση, τα τελευταία

χρόνια χρησιμοποιούνται όλο και περισσότερα σωλήνες χαλκού, οι οποίοι είναι πιά εύκολοι στην εγκατάσταση και δεν έχουν τόσο μεγάλη φθορά λόγω διαστολών (στην θέρμανση).

γ) Για τους σιδηροσωλήνες ύδρευσης, που είναι μεγαλύτεροι από 4 ίντσες, καθώς και τους χυτοσιδηρούς σωλήνες αποχέτευσης η ζήτηση εξαρτάται κύρια από τις δημόσιες επενδύσεις που πραγματοποιούνται για την ύδρευση και την αποχέτευση.

Επίσης η ζήτηση αυτή εξαρτάται και από την δυνατότητα υποκατάστασης αυτών των σωλήνων με σωλήνες από άλλα υλικά (πλαστικό, τσιμέντο κ.λπ.).

Στον πίνακα που ακολουθεί εξετάζεται η φαινομενική κατανάλωση (Παραγωγή + Εισαγωγές-Εξαγωγές) για την περίοδο 1982 και για τα κυριώτερα προϊόντα του υποκλάδου.

Η φαινομενική κατανάλωση για τους χυτοσιδηρούς σωλήνες, τους σιδηροσωλήνες μορφής και τις σωληνωτές σκαλωσιές παρουσιάζει συνεχή μείωση.

Ενώ οι λοιποί σιδηροσωλήνες (ύδρευσης κ.λπ.) και οι σιδηροσωλήνες άρδευσης παρουσιάζουν το 1984 αύξηση:

Φαινομενική κατανάλωση = Παραγωγή + Εισαγωγές - Εξαγωγές (σε τόννους)

Είδος προϊόντος	1982	1983	1984
Χυτοσιδηροί σωλήνες	3.169,7	2.159,0	1.619,6
Σωλήνες άρδευσης	7.667,7	6.205,7	18.884,8
Σιδηροσωλήνες μορφής	86.903,3	79.405,9	55.302,8
Λοιποί σιδηροσωλήνες (ύδρευσης κ.λπ.)	119.945,5	80.460,8	144.079,2
Σύνολο σιδηροσωλήνων	214.527,6	166.123,5	218.072,3
Σωληνωτές σκαλωσιές	1.945,1	1.376,1	1.222,5

Η συγκέντρωση των πωλήσεων και οι συνθήκες ανταγωνισμού

Σύμφωνα με την "Σωληνουργία",¹¹ η αγορά ελέγχεται από λίγες μεγάλες εταιρείες από τις οποίες οι δύο πρώτες

11. Σωληνουργία, στο ίδιο, σελ. 17.

κατέχουν το 60% των πωλήσεων. Οι μικρότερες μονάδες χαρακτηρίζονται ως οριακές, επειδή η παραγωγή τους είναι μικρή και το κόστος τους σχετικά υψηλό.

Για τις σωλήνες άρδευσης και κατασκευών οι ελληνικές βιομηχανίες ακολουθούν τις διεθνείς προδιαγραφές, έτσι ο ανταγωνισμός περιορίζεται κύρια στους όρους πώλησης και όχι τόσο στην ποιότητα των προϊόντων.

Οι πωλήσεις γίνονται συνήθως κατόπιν δημοπρασιών για το Δημόσιο ή κατευθείαν στις μεγάλες κατασκευάστριες εταιρίες.

Ο ξένος ανταγωνισμός δεν γίνεται ιδιαίτερα αισθητός γιατί μεγάλο μέρος των εισαγωγών αφορά προϊόντα που δεν παράγονται από την ελληνική βιομηχανία (σωλήνες άνευ ραφής κ.ά.).

Ο δείκτης εισαγωγικής διείσδυσης ο οποίος υπολογίζεται ως το ποσοστό της φαινομένης κατανάλωσης που καλύπτεται από εισαγωγές είναι για όλα τα προϊόντα του υποκλάδου σχετικά χαμηλός αν και παρουσιάζονται μεγάλες διακυμάνσεις από χρονιά σε χρονιά.

Δείκτης εισαγωγικής διείσδυσης (εισαγωγές/φαινομένη κατανάλωση)

	1982	1983	1984
Χυτοσιδηροί σωλήνες	36,12	3,16	9,87
Σιδηροσωλήνες άρδευσης	4,36	2,43	2,23
Σιδηροσωλήνες μορφής	8,14	9,21	11,56
Λοιποί σιδηροσωλήνες (ύδρευσης, πετρελαίου, κ.ά.)	17,06	18,99	13,16
Σύνολο σιδηροσωλήνων	12,99	13,73	11,84
Σωληνωτές σκαλωσιές	0,57	3,88	3,89

Έτσι ο συνολικός δείκτης εισαγωγικής διείσδυσης για το σύνολο των σιδηροσωλήνων αυξάνεται ελαφρά το 1983 (13,73%) για να μειωθεί το 1984 (11,84%).

Τα τελευταία χρόνια εμφανίστηκε ως επικίνδυνος ανταγωνιστής στην ελληνική αγορά η Ν. Αφρική η οποία πωλεί σε χαμηλές τιμές και η Τουρκία η οποία λόγω του χαμηλού κόστους μεταφοράς μπορεί να δημιουργήσει στο μέλλον προβλήματα.

Ο υποκλάδος της σωληνουργίας στην ΕΟΚ και η θέση της χώρας μας

Το μεγαλύτερο μέρος της παγκόσμιας παραγωγής σωλήνων πραγματοποιείται από τις Ανατολικές χώρες.

Η ΕΟΚ με 20% περίπου της παγκόσμιας παραγωγής είναι από τους μεγαλύτερους παραγωγείς του κόσμου. Στις χώρες της ΕΟΚ την σημαντικότερη παραγωγή έχουν κατά σειρά η Δ.Γερμανία, Ιταλία, Γαλλία και η Μ.Βρετανία.

Η συμμετοχή της ελληνικής βιομηχανίας στην παραγωγή χυτοσιδηρών σωλήνων είναι χαμηλή ως προς το σύνολο της παραγωγής στην ΕΟΚ (0,16% το 1982) ενώ για τους σιδηροσωλήνες το 1984 ήταν 2,49%.

Η αντίστοιχη συμμετοχή στην ευρωπαϊκή παραγωγή σιδηροσωλήνων με ραφή είναι 3,8%. Η ελληνική συμμετοχή στις εξαγωγές της ΕΟΚ ήταν το 1985 0,9%.

Παρόλο που ο υποκλάδος είναι σχετικά ανεπτυγμένος στη χώρα μας υστερεί σε σχέση με την ευρωπαϊκή βιομηχανία από άποψη μεγέθους και μεθόδων παραγωγής.

Τα συμπεράσματα και οι προοπτικές για τον υποκλάδο που προκύπτουν από την προηγούμενη παρουσίαση

Όπως διαπιστώθηκε, ο υποκλάδος παραγωγής σωλήνων είναι αρκετά αναπτυγμένος και πραγματοποιεί σημαντικές εξαγωγές.

Από τα μέσα, όμως, της δεκαετίας 1970-80 παρατηρείται μία στασιμότητα του υποκλάδου, η οποία οφείλεται στην μεγάλη του εξάρτηση από τομείς της Ελληνικής Οικονομίας, οι οποίοι βρίσκονται επίσης σε στασιμότητα (π.χ. Οικοδομές, Δημόσια έργα).

Σύμφωνα με την οικονομική ανάλυση της "Σωληνουργίας" για τις μεγάλες επιχειρήσεις του υποκλάδου, διαπιστώθηκε ότι η οικονομική τους κατάσταση είναι καλή, καλύτερη από τον αντίστοιχο μέσο όρο για το σύνολο της βιομηχανίας. Ορισμένες

όμως μεγάλες επιχειρήσεις παρουσιάζουν προβλήματα, ήδη μία από αυτές έχει χαρακτηριστεί ως προβληματική.

Η προοπτική της αλλαγής του πλαισίου δράσης στο έμμεσο μέλλον (κατάργηση εξαγωγικών επιδοτήσεων,¹² εμφάνιση νέων δυναμικών ανταγωνιστών κ.λπ.) κάνει απαραίτητο τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό όλου του κλάδου, ιδιαίτερα των μικρών μονάδων, επίσης η επέκταση των εξαγωγών και των αντίστοιχων διαδικασιών που είναι απαραίτητες. Όπως όμως έχει ήδη αναφερθεί ο υποκλάδος αποτελείται από μεγάλο αριθμό παραγωγικών μονάδων, με μικρό μέγεθος παραγωγής, και χαμηλό βαθμό απασχόλησης του παραγωγικού δυναμικού.

Ετσι διαπιστώνεται ότι ειδικότερα για την παραγωγή σωλήνων ύδρευσης με διάμετρο μικρότερη από 4 ίντσες ότι δεν υπάρχουν δυνατότητες για την άυξηση της παραγωγής, μέσω νέων επενδύσεων, και αντιμετωπίζουν πρόβλημα πωλήσεων (λόγω της υποκατάστασης με σωλήνες από χαλκό).

Επίσης στην παραγωγή λοιπών ειδών οι νέες επενδύσεις θα πρέπει να έχουν ως προσανατολισμό τις εξαγωγές.

Οι προοπτικές του υποκλάδου θα βελτιωθούν, εάν πραγματοποιηθούν τα μεγάλα έργα που έχουν αποφασισθεί, όπως η εκτροπή του Αχελώου, ο αγωγός φυσικού αερίου.

Ο υποκλάδος παρουσίασε στο παρελθόν σημαντική ανάπτυξη καθώς και αξιόλογη εξαγωγική επίδοση. Λόγω όμως της υψηλής εξάρτησής του από άλλους τομείς της οικονομίας που βρίσκονται σε ύφεση (οικοδομή, δημόσια έργα κ.λπ.) παρατηρείται κάποια στασιμότητα.

Η οικονομική κατάσταση των εταιριών του υποκλάδου είναι καλή (αρκετά καλή σε σχέση με το σύνολο της βιομηχανίας) υπάρχουν όμως και ορισμένες μεγάλες εταιρίες που παρουσιάζουν προβλήματα, μια δε από αυτές είναι προβληματική και έχει ήδη υπαχθεί στον ΟΑΕ.

Με τις νέες συνθήκες που δημιουργούνται (κατάργηση

12. Η κατάργηση των εξαγωγικών ενισχύσεων έχει ήδη πραγματοποιηθεί.

εξαγωγικών επιδοτήσεων, εμφάνιση νέων δυναμικών ανταγωνιστών κ.λπ.), είναι απαραίτητο να γίνει τεχνολογικός εκσυγχρονισμός των μικρών μονάδων, καθώς και δημιουργία εξαγωγικής υποδομής.

Ο υποκλάδος χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη υπερβολικά μεγάλου αριθμού παραγωγικών μονάδων σε μικρό μέγεθος παραγωγής και χαμηλό βαθμό απασχόλησης του παραγωγικού δυναμικού. Ειδικά για τους σωλήνες ύδρευσης με διάμετρο μικρότερη των 4 ιντσών, δεν υπάρχουν περιοδία για νέες επενδύσεις, ενώ στα λοιπά είδη οι νέες επενδύσεις θα πρέπει να έχουν εξαγωγικό χαρακτήρα.

Τα προσεχή χρόνια ο κλάδος θα αντιμετωπίσει ορισμένα προβλήματα λόγω της κατάργησης των εξαγωγικών ενισχύσεων (για τις χώρες της ΕΟΚ μέχρι 31.12.89).

8.4. Κατασκευή συρμάτων, καρφοβελονοποιίας, κοχλιών, αλυσίδων, ηλεκτροδίων, ατσαλόμαλλου και φερμουάρ.

1969	Καταστ.	Απασχ.	Ιπποδ.
(351.2) Κατασκευή συρμάτων, αλυσίδων, συρματοπλεγμάτων, κοχλιών, καρφοβελονών και καρφιτσών	169	1.926	9.096,3
(351.3) Κατασκευή ηλεκτροδίων	2	172	411
(351.4) Κατασκευή ατσαλόμαλλου	3	59	307

	1978		1980		Ποσοστιαία σύνθεση της ΑΑΠ
	Καταστ.	Απασχ.	Ιπποδ.	Ακαθ. αξία παραγ. σε χιλ. δρχ.	
352 Κατασκευή συρμάτων, αλυσίδων, κοχλίων και καρφίδων	332	3.581	49.594	7.197.035	%
352.1 Συρματοουργία και καρφοβελονοποιία	261	2.887	46.787		79,93%
52.2 Κατασκευή ηλεκτροδίων	4	137	244		7%
352.3 Κατασκευή ατσαλόμαλλου	8	160	506		1,1%
352.4 Κατασκευή κοχλίων και αλυσίδων	24	196	1.307		8,5%
352.5 Κατασκευή μεταλλικών φερμουάρ, καρφιτών και συνδετήρων	35	262	705		3,3%

Κύρια προϊόντα που κατασκευάζονται: 1970 1976 Δείκτης 1980
μεταξύ 1970
-1976 1970=100

	1970	1976	1980	Δείκτης μεταξύ 1970 -1976 1970=100
Σύρματα εκ σιδήρου μαύρα 77,8%	τόννοι	80.725	64.800	80,3
Σύρματα εκ σιδήρου επι- ψευδαργυρωμένα 14%	"	14.551	19.086	131,2
Σύρματα εκ σιδήρου ακαναλωτά 4,6%	"	1.484	2.390	161,1
Σύρματα εκ σιδήρου δικτυωτά	"	4.832	11.492	237,8
Συρματοπάνα πλέγματα κασκίνης	"	140	180	128,6
Ποδόμακτρα συρμάτινα	"	1	2	200
Σπόγγοι συρμάτινοι	"	16	34	212,5
Σούστες καθισμάτων	"	268	805	300,4
Αλυσίδες σιδήρου γενικώς	"	297	473	159,3
Φερμουάρ	χλμ.	5.349	10.479	195,9
Συρματοσχοίνα	τόννοι	1.667	7.409	444,5
Πλέγματα δομικά	"			36.500

Μεταξύ 1969 και 1978, στην κατασκευή συρμάτων, αλυσίδων κ.λπ. είχαμε αύξηση στα καταστήματα από 169 σε 332, αύξηση της απασχ. από 1.926 άτομα σε 3.581 άτομα και αύξηση της ιπποδύναμης από 9.096,3 HP σε 49.594 HP. Στην κατασκευή ηλεκτροδίων σημειώθηκε επίσης αύξηση στα καταστ. αλλά μείωση στην απασχόληση και την ιπποδύναμη.

Στην κατασκευή ατσαλόμαλλου παρουσιάζεται γενικά

αύξηση.

Οι κυριότερες μονάδες του υποκλάδου συρματοουργίας και καρφοβελονοποιίας είναι περίπου 15 οι οποίες το 1984 απασχολούσαν 1100 περίπου άτομα.

A/A	Επωνυμία	Έτος ίδρυσης	Τόπος εγκαθ/σης	Προσωπικό (1984)	Προϊόντα
1	ΒΙΕΣ Α.Ε.	1983	Βόλος	14	δομικά πλέγματα
2	ΒΙΘΣΠΙΡΑΗ ΣΥΡΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΠΛΑΣΤΙΚΑ Α.Ε.*	1959 (Α.Ε.1968)	Λάρισα	60	Σύρματα, συρματοπλέγματα, καρφιά
3	ΒΙΟΧΑΛΥΨ Α.Ε.*	1971	Οινόφυτα Βοιωτ.		δομικά πλέγματα, είδη συρ/ας, καρφιά
4	ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Α.	1900	Πάτρα	25	Σύρματα, καρφιά
5	ΘΑΡΙΓΚ Ο. & ΣΙΑ Ο.Ε.	1928	Χαλκίδα	650	Σύρματα γαλβανισμένα, μαύρα, σκληρά, συρμ/τα, δομικά πλεγμ. καρφιά, επικαλωμένα σύρματα ηλεκτροκ/σεως
6	ΔΟΜΙΚΑ ΠΛΕΓΜΑΤΑ Α.Ε.	1977	Οινόφυτα Βοιωτ.	22	δομικά πλέγματα
7	ΔΟΠΛΕ Α.Ε.	1976 (Α.Ε.1978)	Κιλκίς	100	Σύρματα, δομικά πλέγματα
8	ΜΑΚ-ΜΕΤΑΛ Α.Ε.*	1968	Θεσσαλονίκη	100-160	Σωλήνες γαλβανιζέ και αλυσμ. ταξί/ας συνδέσεως σύρματα μαύρα γαλβανιζέ, πλαστικοποιημένα επικαλωμένα, αγκασωτά, συρματοπλέγματα**
9	ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ ΖΗΚΟΣ Α.Ε.	1961 (Α.Ε.1966)	Πάτρα	28	Συρματοπλάσσοι, συρματοπλέγματα
10	ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΦΟΙ Α.Ε.	1963 (Α.Ε.1981)	Θεσσαλονίκη	28	Συρματοπλέγματα, τιμνωτοπλάσσοι
11	ΝΕΡΓΕΓΚΑ Ε.Π.Ε.	1945 (Ε.Π.Ε.1967)	Α.Ιωάννης Ρέντης	38	Σύρματα, καρφιά, βίδες
12	ΟΔΚΗ Α.Β.Ε.Ε.	1973	Ελευσίνα	10	δομικά πλέγματα
13	ΠΑΝΤΑΡΗΣ ΝΙΚ.Ε.Π.Ε.	1976 (Ε.Π.Ε.1977)	Πειραιάς	5	Σύρματα, καρφιά, βίδες
14	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΟΛΓΑ & ΒΝΡ.	1939	Μοσχάτο	33	Συρματοπλέγματα
15	ΠΛΕΚΤΑΗ ΣΥΡΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	1966 (Α.Ε.1972)	Ηράκλειο Κρήτης	15	Δικτυωτά πλέγματα, σιδηροπλάσσοι
16	ΣΥΡΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΑΤΤΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.	1977	Καρδί	13-20	Σύρματα, καρφιά
17	ΣΥΡΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Ε.Π.Ε.	1981 (Ε.Π.Ε.1983)	Λάρισα	5	Σύρματα, καρφιά
18	ΣΥΡΜΑΤΟΥΡΓΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.	1961 (Α.Ε.1972)	Ν.Φάληρο	15	Σύρματα, καρφιά

* Έχουν σταματήσει τις εργασίες τους.

** Τετραγωνικής και εξαγωνικής οπής.

Δύο μονάδες που ανήκουν στην καλυψουργία (ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ, ΣΙΔΕΡΟΛ) κατασκευάζουν επίσης δομικά πλέγματα από ιδιοπαραγόμενα κονδρόσυρμα.

Παραγωγική δυναμικότητα

Ο υποκλάδος αυτός ασχολείται με την επεξεργασία φιλμασίν και την παραγωγή σύρματος μαύρου σκληρού το οποίο χρησιμεύει ως πρώτη ύλη για να παραχθούν άλλα συρματοουργικά προϊόντα.

Η παραγωγική δυνατότητα του υποκλάδου υπολογίζεται σε 200 χιλ. τόννους το έτος.

Το ύψος της παραγωγικής δυναμικότητας καλύπτεται κατά 40% από την ΔΑΡΙΓΚ και κατά 20% από την ΔΟΠΛΕ και τα ΔΟΜΙΚΑ ΠΛΕΓΜΑΤΑ και όλες οι άλλες μονάδες του υποκλάδου καλύπτουν το υπόλοιπο.

Τα κυριότερα προϊόντα που κατασκευάζονται από τις μονάδες του υποκλάδου είναι σύρματα (μαύρα και επιψευδαργυρώμενα), συρματοπλέγματα, δομικά πλέγματα και καρφοβελόνες.

Τα μαύρα σύρματα χρησιμοποιούνται κυρίως για συσκευασίες.

Τα δομικά πλέγματα προορίζονται κυρίως για οικοδομές (στην κατασκευή της πλάκας οροφής). Για καλώδια προορίζονται τα σύρματα με βαρύ γαλβάνισμα. (Σύμφωνα με την ταξινόμηση της ΕΣΥΕ τα σύρματα (γυμνά ή επενδυμένα) για την μεταφορά ηλεκτρισμού ανήκουν στον υποκλάδο 373).

Ο μηχανολογικός εξοπλισμός που χρησιμοποιούν οι μονάδες και η ποιότητα των προϊόντων που παράγουν βρίσκονται γενικά σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Όμως, ο βαθμός απασχόλησης του μηχανολογικού εξοπλισμού είναι χαμηλός (περίπου στο 60%). Το γεγονός αυτό αποδίδεται κύρια σε δύο αιτίες. Στην γενικότερη ύφεση της Ελληνικής Οικονομίας και ειδικότερα του τομέα των Κατασκευών. Επίσης στον υψηλό ανταγωνισμό που αντιμετωπίζουν τα προϊόντα του υποκλάδου που εξάγονται, λόγω της γενικότερης ύφεσης που αντιμετωπίζει παγκόσμια ο κλάδος της καλυβουργίας.

Ο βασικότερος συντελεστής κόστους για τον υποκλάδο είναι η πρώτη ύλη (χονδρόσυσμα), που κατά το μεγαλύτερο

μέρος εισάγεται από το εξωτερικό.

Εξέλιξη παραγωγής (σε χιλ. τόννους)

	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Σύρματα μαύρα σιδερένια*	74,9	76,6	91	116,7	116,9	127	129,3
Πλέγματα δομικά	23,2	23,6	28	36,5	39,9	33,5	34,7
Συρματοπλέγματα δικτυωτά	14,2	14,2	22,3	27,7	36,3	34,1	33
Σύρματα ακανερωτά	2,0	1,7	2,5	1,6	4,2	2,1	1,5
Σύρματα (επιψευ- δαργωμένα σιδ.)	24,8	25,7	39,9	45,2	48,6	49,5	48,3
Καρφοβελόνες	20	19,5	20,2	21,2	19,4	16,6	15,7
	159,1			248,9	261,3	262,8	262,5

Πηγή : ΕΣΥΕ, Ερευνες Βιομηχανίας για τα αντίστοιχα έτη.

* Ένα μεγάλο μέρος από τα σιδερένια μαύρα σύρματα χρησιμοποιείται για την παραγωγή ορισμένων από τα άλλα προϊόντα.

Η παραγωγή μέχρι το 1981 ακολούθησε γενικά ανοδική πορεία, ενώ από εκεί και πέρα εμφανίζει ελαφρά κάμψη.

Εισαγωγές (σε χιλ. τόννους)

	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984
Σύρματα	5,2	6,2	5,6	6,1	5,2	4,2	4,1	9,4
Συρματοπλέγματα	0,4	0,6	--	0,1	---	---	0,1	1,7
Καρφιά	0,7	0,7	1,0	0,5	0,4	0,3	0,3	1,3

Πηγή : ΕΣΥΕ Εξωτερικό Εμπόριο (Σύρματα Δασμολογική κλάση 7314 ΑΙ, ΑΙΙ-677.01
Συρματοπλέγματα ΔΚ 7326, 7327 ΑΙ-693.20, 693.51,
Καρφιά ΔΚ 7331-694.01)

Οι εισαγωγές που γενικά βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα σε σχέση με την παραγωγή παρέμεναν μέχρι το 1983 στα ίδια περίπου επίπεδα, ενώ το 1984 παρουσιάζουν σημαντική αύξηση. Αφορούν κύρια λεπτά σύρματα ειδικών χρήσεων που δεν παράγονται στην Ελλάδα και προέρχονται βασικά από τις χώρες της ΕΟΚ.

Με την πλήρη κατάργηση της δασμολογικής προστασίας θα ενταθεί ο ανταγωνισμός από τις χώρες αυτές.

Εξαγωγές (σε χιλ. τόννους)

	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984
Σύρματα	1,0	1,3	0,7	4,1	1,3	0,1	1,0	0,6
Συρματοπλέγματα	3,6	3,9	12,4	19,4	25	20,5	19,9	11,9
Καρφιά	1,0	0,5	--	0,2	2,3	0,7	---	---

Πηγή : ΕΣΥΕ Εξωτερικό Εμπόριο.

Οι εξαγωγές μέχρι το 1981 ακολούθησαν ανοδική πορεία. Τα έτη 1982-83 παρουσιάζουν κάμψη και το 1984 σημαντική πτώση που αποδίδεται κύρια στην ένταση του ανταγωνισμού στις χώρες που κατευθύνονται (κύρια Σαουδική Αραβία).

Η οικονομική κατάσταση των μονάδων του υποκλάδου

Η ΒΙΟΧΑΛΥΞ, που είναι από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις του υποκλάδου, και η ΒΙΟΣΠΙΡΑΛ έχουν σταματήσει την λειτουργία τους.

Το 1982 σταμάτησε την λειτουργία της και η ΜΑΚ-ΜΕΤΑΛ η οποία όμως επαναδραστηριοποιήθηκε το 1984 μετά την ένταξή της στον ΟΑΕ.¹³

Οι τρεις μεγαλύτερες μονάδες, ΔΑΡΙΓΚ, ΔΟΠΛΕ, ΔΟΜΙΚΑ ΠΛΕΓΜΑΤΑ έχουν μία ελαφρά χειροτέρευση σε ορισμένα οικονομικά μεγέθη, γενικά όμως η οικονομική τους κατάσταση είναι καλή.

Η ζήτηση των προϊόντων

Πιο κάτω εξετάζονται οι παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση των προϊόντων του υποκλάδου στην εσωτερική αγορά καθώς και οι προοπτική αυτών των παραγόντων έχουν ως εξής:

α) Η οικοδομική δραστηριότητα στην οποία χρησιμοποιούνται δομικά πλέγματα, καρφιά, σύρματα μαύρα μαλακά.

Αυτή βρίσκεται μετά το 1980 σε χαμηλά επίπεδα σε σχέση

13. Θα πρέπει να αναφερθεί εδώ, ότι η ΜΑΚ-ΜΕΤΑΛ κύρια ασχολείται με την παραγωγή σωλήνων άρδευσης και διαθέτει ένα μικρό συρματογείο.

με την πριν το 1980 περίοδο και δεν αναμένονται ότι θα πραγματοποιηθούν στο άμεσο μέλλον σημαντικές μεταβολές.

β) Τα δημόσια αρδευτικά και αντιπλημμυρικά έργα τα οποία χρησιμοποιούν συρματοπλέγματα σαραζανέτι.

Οι προοπτικές φαίνονται θετικές στα πλαίσια της γενικότερης προσπάθειας για την ανάπτυξη και βελτίωση των έργων υποδομής στην γεωργία. (Στα 5ετή προγράμματα έχουν προβλεφθεί σημαντικές δαπάνες για εγγειοβελτιωτικά έργα).

γ) Η κίνηση της αγοράς αγροτεμαχίων, τα οποία χρησιμοποιούν συρματοπλέγματα περιφράξεων δικτυωτά και αγκασωτά.

Οι πωλήσεις των αγροτεμαχίων επηρεάστηκαν αρνητικά τα τελευταία χρόνια από τη νομοθεσία για τα αυθαίρετα, τεμαχισμό γής κ.λπ. Από την άλλη πλευρά, η συνεχιζόμενη αυξημένη ένταξη εκτάσεων γής στα σχέδια πόλεως σε πολλές περιοχές της χώρας, επιδρά θετικά στη ζήτηση των αγροτεμαχίων.

δ) Ο γεωργικός τομέας, στον οποίο χρησιμοποιούνται σύρματα σκληρά και μαύρα για συσκευασία.

Οι αλλαγές που αναμένονται στον τομέα αυτό δεν είναι σημαντικές. Συνολικά μπορεί να βγει το συμπέρασμα από τα παραπάνω, ότι δεν διαπιστώνεται μία σαφής τάση στη μελλοντική εξέλιξη της συνολικής ζήτησης για τα προϊόντα του υποκλάδου.

Συνοψιση των συμπερασμάτων

Ο κλάδος της συρματοουργίας, παρουσιάζει υψηλό βαθμό συγκέντρωσης. Τα τελευταία χρόνια αυτός ο κλάδος αντιμετωπίζει κάμψη των εργασιών του λόγω της γενικότερης οικονομικής κατάστασης, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν σοβαρά οικονομικά προβλήματα σε ορισμένες από τις μονάδες του κλάδου.

Οι εξελίξεις στους παράγοντες που διαμορφώνουν τη συνολική ζήτηση των προϊόντων του κλάδου δεν αναμένεται να διαμορφώσουν μία σαφή τάση τα επόμενα χρόνια αύξησης ή μείωσης της ζήτησης. Ανεξάρτητα όμως από αυτό, προκύπτει

καθαρά η ανάγκη για εκσυγχρονισμό του κλάδου, επέκταση σε νέα προϊόντα και αύξηση της ανταγωνιστικότητας του, ώστε να μπορέσει να αντιμετωπίσει τον αυξανόμενο ανταγωνισμό από ομοειδείς επιχειρήσεις άλλων χωρών τόσο στην εσωτερική αγορά όσο και στο εξωτερικό.

Τα στοιχεία του Ν.Μυλωνά

α) Ο Ν.Μυλωνάς το 1970 αναφέρει τους δύο προηγούμενους υποκλάδους 351, 352 μαζί.

Σύμφωνα με τον Ν.Μυλωνά οι ΑΕΠΚ του 351 αποτελούνται από :

- Σύνολο 151.595 σε χιλ. δρχ.
- Εγχώρια 104.327 "
- Εισαγωγές 47.268 "

β) Ενώ το 1980 τα αντίστοιχα στοιχεία για τις ΑΕΠΚ¹⁴ σε χιλ. δρχ. είναι :

	Εισαγόμενα	Εγχώρια	Σύνολο
351.1 Σιδηροσωλήνες	305	—	305
352.1 Συρματόσχοινα	309.060	—	309.060
352.4 Κοχλίες και αλυσίδες	309.530	—	309.530
352.5 Φερμουάρ, καρφίτσες και συνδετήρες	22.406	—	22.406

8.5. Κατασκευή μεταλλικών ειδών για οικοδομές και μεταλλικές κατασκευές

353 Κατασκευή μεταλλικών ειδών για οικοδομές και μεταλλικές κατασκευές.¹⁵

353.1 Κλειεροποιία και κατασκευή σιδηρικών για πόρτες παράθυρα έπιπλα

353.2 Κατασκευή κουφωμάτων κιγκλιδωμάτων και συναφών ειδών για οικοδομές από σίδηρο.

353.3 Κατασκευή κουφωμάτων εκ λοιπών μετάλλων πλην σιδήρου.

353.9 Λοιπές μεταλλικές κατασκευές.

Απογραφή του 1969

14. ΑΕΠΚ = Ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου.

15. Σύμφωνα με την ταξινόμηση της απογραφής του 1978.

	Καταστ.	Απασχ.	Ιπποδ.
352 Κατασκευή οικοδομικών ειδών από μέταλλο	5.809	15.444	39.271
352.1 Κλειροποιία και κατασκευή σιδηρικών για πόρτες, παράθυρα	204	972	1.879
352.2 Σιδηρουργεία	5.580	14.270	37.052
352.3 Κατασκευή κουφωμάτων εκ λοιπών μετάλλων πλὴν σιδήρου	25	202	339,8

Απογραφή του 78	Καταστ.			1980	
	Καταστ.	Απασχ.	Ιπποδ.	Ακαθ. αξία παραγ.	σε χιλ. δρχ
353	9.055	21.664	83.365	15.597.902	
353.1	336	1.279	3.783	8,6%	
353.2	7.634	14.383	57.418	5,7%	
353.3	977	3.373	10.537	4,1%	
353.9	108	2.632	11.627	80,83%	

Η Ακαθ. αξία παραγωγής το 1970 ήταν 1.628.981 χιλ. δρχ.

Η απογραφή του 69 με την απογραφή του 78 παρουσιάζει την εξής διαφορά :

Το 1978 δημιουργείται ένας 4ος υποκλάδος ο 353.9 "Λοιπά μεταλλικά κατασκευαί", ο οποίος δεν υπήρχε το 1969. Στο σύνολό του ο 353 αυξήθηκε τόσο στα καταστήματα και τους απασχολούμενους, όσο και στην ιπποδύναμη. Το ίδιο ισχύει και για όλους τους υποκλάδους του. Εκτός του 353.2 ο οποίος παρουσιάζει την ίδια περίπου απασχόληση μ' αυτήν του 1969.

Στον τομέα των μεταλλικών κατασκευών οι ελληνικές επιχειρήσεις υπάγονται σε τρεις κατηγορίες :

- α) Τις πολύ μεγάλες
- β) τις μεγάλες για τα ελληνικά δεδομένα και
- γ) τις μικρομεσαίες.

Η απόσταση που χωρίζει τις τρεις αυτές κατηγορίες είναι τεράστια, τόσο σε οικονομική δύναμη όσο και σε ικανότητα παραγωγής. Μπορούμε να πούμε ότι μόνο λίγες από τις επιχειρήσεις της δεύτερης κατηγορίας έχουν βιομηχανικό χαρακτήρα, ενώ οι άλλες είναι βιοτεχνίες, οι δε μικρομεσαίες έχουν βιοτεχνικό και εργαστηριακό χαρακτήρα.

Τα εκτελούμενα σήμερα στην Ελλάδα έργα υποδομής, που απαιτούν μεταλλικές κατασκευές είναι δημόσια και ιδιωτικά.

Τα δημόσια είναι αξίας δισεκατομμυρίων ενώ τα ιδιωτικά δεκάδων ή εκατοντάδων εκατομμυρίων δραχμών.

Η εξέλιξη των ελληνικών επιχειρήσεων παραγωγής και εγκατάστασης μεταλλικών κατασκευών, που προορίζονται για έργα υποδομής θεωρείται ικανοποιητική σε γενικά πλαίσια.

Οι Ελληνικές εταιρίες του τομέα αυτών των κατασκευών σύμφωνα με τον ICAP¹⁶ αντιμετωπίζουν ακόμα πολλά προβλήματα όπως :

- α) Δυσκολία στην εξεύρεση προσωπικού.
- β) Αντίξοες διεθνείς και εσωτερικές συγκυρίες.
- γ) Ανάγκη συνεργασίας με ξένες τεχνικοκατασκευαστικές εταιρίες.
- δ) Ελλειψη πρώτων κατασκευαστικών υλών.
- ε) Ανάγκη αγορά Know-How από ξένους οίκους, για έργα ακόμα και μεσαίας κατηγορίας.
- ζ) Ελλειψη συνεργασίας μεταξύ μεγάλων και μικρών κατασκευαστών κ.λπ.

Στον υποκλάδο της Κλειθοροποιίας και κατασκευής σιδηρικών, για πόρτες, παράθυρα και έπιπλα, η κατανάλωση καλύπτεται κατά το 75% περίπου από εισαγωγές.¹⁷

Στον υποκλάδο κατασκευής κουφωμάτων, κιγκλιδωμάτων κ.λπ. ολόκληρη η εσωτερική ζήτηση καλύπτεται από την εγχώρια παραγωγή.¹⁸

Στον τομέα των μεταλλικών κατασκευών (αλλά όμως όχι μόνο στις λοιπές κατασκευές) περιλαμβάνονται μεγάλες κατασκευαστικές εταιρίες όπως η ΒΙΕΧ, ΜΕΤΚΑ, ΝΤΕΞΙΟΝ, ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΑΘΗΝΩΝ.¹⁹

16. ICAP, "Μελέτη κλάδου κατασκευής προϊόντων εκ μετάλλου", Αθήνα 1979, σελ. 34.

17. ICAP, στο ίδιο, σελ.103.

Ο υποκλάδος 353.1 "κλειθοροποιία και κατασκευή σιδηρικών για πόρτες, παράθυρα, έπιπλα κ.λπ." περιλαμβάνει κλείερα εν γένει (κλειδαριές), κλείστρα ηλεκτρ. συσκευών, κλείερα θυρών ανεγκυστήρων, λουκέττα εν γένει, μηχανισμοί συραμένων θυρών, σιδηρικά βαλιτσών και τσαντών, σιδηρικά επίπλων, σιδηρικά θυρών και παραθύρων (μεντεσέδες, πόμοια, χειρολαβίδες κ.λπ.). Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της παρούσης εργασίας, το 1980, οι εισαγωγές, έφταναν το 41,53%, δηλαδή μειώθηκαν παρσοστιαία.

18. ICAP, στο ίδιο, σελ.103.

19. Η ΒΙΟΚΑΤ σύμφωνα με τον ICAP, ανήκει στον τομέα των Κατασκευών.

Κύρια προϊόντα που κατασκευάζονται

		1980	1970
Σιδηρικά ευρών, παραεύρων, επίπλων			
κλειδαριές γενικώς	χιλ. τεμ.	2.202	2.588
Λουκέτα γενικώς	"	100	
Μηχανισμοί συρομένων ευρών	"	222	
Σιδηρικά ευρών και παραεύρων (μεντε- σέδες, χειρολαβές κ.λπ.)	"	16.141	15.368
Σιδηρικά βαλιτσών και τσαντών	"	2.055	
Σιδηρικά επίπλων (μεντεσέδες, χειρολα- βές, ροδάκια κ.λπ.)	"	7.571	

Σύμφωνα με τον Ν.Μυλωνά οι ΑΕΠΚ για τον κλάδο 353 (αυτός έχει τον κλάδο 352) με βάση την ταξινόμηση του 1969 είναι για το 1970:

Συνολικές 399.527 σε χιλ. δρχ

Εγχώρια 32.334

Εισαγωγές 367.193

Το 1980 αναφέρει μόνο τον 353.9. "Λοιπές μεταλλικές κατασκευές" ο οποίος αποτελείται μόνο από εισαγωγές 759.438 (αυτά αποτελούν και τα κύρια επενδυτικά προϊόντα του υποκλάδου).

8.6. Κατασκευές εργαλείων από μέταλλο

Απογραφή 1969

	Καταστ.			Απογραφή 73			1980 Άκμα. αξία παραγωγής σε χιλ. δρχ
	Καταστ.	Αποσπ.	Ιπποδ.	Καταστ.	Αποσπ.	Ιπποδ.	
353 Κατασκ. εργαλ. εκ μετάλλου		2.121	3.120	7.324			
353.1 Κατασκ. γεωργ. εργαλείων		1.727	2.302	5.336			
353.2 Κατασκ. λοιπών εργαλείων πλην επιστημονικών		394	818	1.988			
354 Κατασκ. εργαλ. εκ μετάλλου	1.643	2.589	10.078	1.113	2.087	11.783	1.307.604
354.1 Κατασκ. γεωργ. εργαλείων	1.409	2.023	8.130	936	1.425	8.159	20,4%
354.2 Κατασκ. λοιπών εργαλείων πλην επιστημονικών	234	566	1.948	177	663	3.624	79,59%

Στον παραπάνω πίνακα παρατηρείται συνολικά μείωση των καταστημάτων και απασχολούμενων και ιδιαίτερα στον υποκλάδο κατασκευής γεωργικών εργαλείων (και κατά την περίοδο 1963-73 είχαν επίσης μειωθεί τα καταστήματα και οι απασχολούμενοι).

Στον τομέα της κατασκευής εργαλείων από μέταλλο περιλαμβάνεται ένα μεγάλος αριθμός προϊόντων. Σήμερα δεν υπάρχει βιομηχανία στην Ελλάδα, παρά μόνο βιοτεχνίες, που παράγουν τα προϊόντα αυτά.

Υπάρχει όμως σχετική κατασκευαστική δραστηριότητα για ορισμένα γεωργικά εργαλεία όπως : φτυάρια, αξίνες, σκαλιστήρια κ.λπ.

Η εμπορία των προϊόντων του υποκλάδου αυτού γίνεται μέσω καταστημάτων λιανικής ή χρονοδρικής πώλησης, σιδηρικών, εργαλείων κ.λπ. Τα καταστήματα αυτά τροφοδοτούνται και από εισαγωγείς-αντιπροσώπους χονδρεμπόρους.²⁰

Από τον πίνακα προκύπτει ότι η κύρια παραγωγή για το 1980 είναι όσον αφορά τα λοιπά εργαλεία.

Στον υποκλάδο "Κατασκευή εργαλείων από μέταλλο", η κατανάλωση καλύπτεται σχεδόν εξ ολοκλήρου από εισαγωγές.²¹

Εισαγωγές εργαλείων εκ μετάλλου σε τόννους²²

	1969	1971	1973	1974	1975	1976
Πτύα, κασμάδες, πικούνια	633	444	521	585	205	171
Όρεπανα και κοσιές	34	24	35	39	27	22
Πεπίδες προϊόντων για προϊόνες χειρός κατάλληλοι για κοπή μετάλλων	82	70	58	56	---	--
Πεπίδες προϊόντων δια μηχανοεργα- γικά εργαλεία	43	107	143	154	---	--
Ρίγαι και ράσπαι	157	126	157	124	108	124
Τανάλια, κλείδες κοχλιώσεως και αποκοχλιώσεως, κόπτηρες σχημάτων, σφήνων κλπ	706	582	976	800	1090	1111
Άλλα εργαλεία χειρός ή συλλογικά διδ. εργαλεία χειρός	1018	1117	1288	996	126	108
Εργαλεία εναλλασσόμενα για μηχανές και για εργαλεία χειρός	473	701	611	285	303	2201

20. ICAP, στο ίδιο, σελ.87.

21. ICAP, στο ίδιο, σελ.96.

22. ICAP, στο ίδιο, σελ. 83.

Εισαγωγές 1970

Γεωργικά εργαλεία 8.937.462 δρχ.

Λοιπά εργαλεία 220.672.209 δρχ, σε τρέχουσες τιμές.

Εισαγωγές 1980

Γεωργικά εργαλεία 67.613.000 δρχ.

Λοιπά εργαλεία 1.351.237.000 δρχ, σε τρέχουσες τιμές.

Στον υποκλάδο "Κατασκευή εργαλείων από μέταλλο" ανήκουν πάρα πολλά προϊόντα από τα οποία τα σπουδαιότερα είναι: τανάλιες, κατσαβίδια, κλειδιά βιδώματος, φτυάρια, κασμάδες, ρίνες λεπίδες, σφυριά. Τα προϊόντα αυτά χρησιμοποιούνται σε κάθε είδους κατασκευαστικές και παραγωγικές εργασίες.

Η βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας γενικά αναμένεται ότι θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της κατανάλωσης τέτοιων προϊόντων.²³

Οι Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987 αναφέρουν ότι η παραγωγή είναι υποτονική και πραγματοποιείται από πληθώρα μικρομονάδων χωρίς σύστημα και προδιαγραφές.²⁴

<u>Προϊόντα που παράγονται</u>		<u>1970</u>	<u>1976</u>	<u>1980</u>
Γεωργικά εργαλεία (Πτύα, αξίνες, σκαλιστήρια κ.α.)	χιλ.τεμ.	138	200	91
Δασοκομικά εργαλεία (Πριόνια, ψαλίδια κ.α.)	" "	—	—	—
Βελωτήρες χειρακίνητοι	" "	—	—	4
Λοιπά εργαλεία χειρός	" "	—	—	253

Μεγάλη εταιρία κατασκευής γεωργικών εργαλείων είναι ο ΘΥΤΗΣ Γ-Α. ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Α.Ε. Νέον Μοναστήριον 25 Θεσσαλονίκη, έτος ίδρυσης 1958. Εγινε Α.Ε. το έτος 1975. Σύνολο Ενεργ. το 1976 54.013 χιλ. ΜΚ 18000 χιλ., μικτά κέρδη 21.782. Προσωπικό 50-60. Αποδ. κεφ. 38,0.

23. ICAP, στο ίδιο, σελ.98.

24. Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987, στο ίδιο, σελ. 70.
Αυτή η έκθεση περιλαμβάνει τα κλαδικά σημειώματα δύο ομάδων εργασίας που συστάθηκαν στο Υπουργείο Βιομηχανίας και Ενεργείας για να μελετήσουν τους κλάδους 34, 35, 36, 37, 38.

Ο Ν.Μυλωνάς το 1970 ως Α.Ε.Π.Κ. στον κλάδο κατασκευής εργαλείων αναφέρει :

Σύνολο	254.998	χιλ.δρχ.
Εγχωρια	85.701	χιλ.δρχ.
Εισαγωγές	169.297	χιλ.δρχ.

Πιθανόν στις Α.Ε.Π.Κ. να περιλαμβάνει μόνο τα γεωργικά εργαλεία (αφού αναφέρει "κατασκευή γεωργικών εργαλείων") επειδή μόνο στα γεωργικά εργαλεία υπάρχει το 1970 εγχώρια παραγωγή.

Το 1980 αναφέρει :

3541 Γεωργ. εργαλ. 67.213 μόνο από εισαγωγές σε χιλ. δρχ.

3542 Λοιπά εργαλ. 2.431.430 μόνο από εισαγωγές σε χιλ. δρχ.

8.7. Κατασκευή συσκευών μαγειρικής φωτισμού θέρμανσης

	Απογραφή 1969			Απογραφή 73			Απογραφή 78			1980 Άκασ.εγχώρια παραγωγή σε χιλ.δρχ.
	Καταστ.	Άπασχ.	Ιπποδ.	Καταστ.	Άπασχ.	Ιπποδ.	Καταστ.	Άπασχ.	Ιπποδ.	
354 Κατασκ.συσκευών μαγειρικής φωτισμού και θέρμανσης,πλην ηλεκτρικών ως και ειδών υδραυλικής και φανοποιίας	3.388	6.552	6.069,6							
354.1 Κατασκ. συσκ. μαγειρ. φωτισμού και θέρμανσης πλην ηλεκτρικών	761	2.210	3.797,5							
354.2 Κατασκ. ειδών υδραυλ. και φανοποιίας	2.627	4.342	2.272,1							
355 Κατασκ.συσκευών μαγειρικής φωτισμού και θέρμανση ως και ειδών υδραυλ. και φανοποιίας	2.238	5.017	9.372	1.707	5.126	15.938	5.013	039		
355.1 Κατασκ.συσκ. μαγειρικής φωτισμού και θέρμανσης	483	1.708	6.167	414	2.356	9.050	71,94%			
355.2 Κατασκ. ειδών υδραυλ. και φανοποιίας	1.755	3.309	3.225	1.293	2.770	6.888	28,05%			

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω Πίνακα, μεταξύ 1969, 1973 και 1978 έχουμε μείωση των Καταστημάτων και λιγότερο της Απασχόλησης αλλά αύξηση της Ιπποδύναμης.

Σύμφωνα με τον ICAP όσον αφορά τις συσκευές θέρμανσης, έχει αναπτυχθεί ένα αξιόλογος τομέας στην Ελλάδα όπου κατασκευάζονται με επιτυχία κάθε τύπου συσκευές θέρμανσης,

κι έχουν εκτοπισθεί όλα τα ξένα ομοειδή προϊόντα, ενώ γίνονται και σημαντικές πωλήσεις στο εξωτερικό, εξακολουθούν όμως να υπάρχουν εμπόδια στην εγχώρια παραγωγή όπως :

α) η έλλειψη προδιαγραφών, η οποία διευκολύνει στην κατασκευή συσκευών που δεν εκπληρούν τους απαραίτητους όρους ασφαλείας.²⁵

β) Ο οξύς ανταγωνισμός στη Μ.Ανατολή όπου γίνονται οι εξαγωγές.²⁶

Ως σημαντικότερες εταιρίες του υποκλάδου εμφανίζονται η "ΒΙΟΣΩΛ" η οποία κατασκευάζει συστήματα θέρμανσης, "ΤΕΧΝΟΜΕΤΑΛ" κουζίνες και θερμάστρες πετρελαίου, "ΠΕΡΔΙΚΗΣ" επιτραπέζια σκεύη, θερμάστρες "SULIS" καλοριφέρ κ.ά.

Κυριώτερες Εισαγωγές (σε χιλ. Κgr)

	1969	1971	1976
Θερμάστρες παντοίας καυσίμου όλης κλπ	1.196	269	----
Πύρρινα, εστίες, μαγειρεία λειτουργούντα με φωτιά ή υγραέριο	267	144	55
Συσκευαί κεντρικής θέρμανσης μη ηλεκτρικές	115	76	174
Εξαγωγές			
Θερμάστρες παντοίας καυσίμου όλης	64	112	

Κύρια προϊόντα που κατασκευάζονται

	Μονάδ.	1970	1971	1976	1980
Θερμάστρες πετρελαίου φορηταί	τεμ.	1.650	2.195	1.000	1.707
" " " μόνιμοι	"	108.374	89.937	47.565	18.067
" " " θερμού αέρα	"	4.294	4.317	11.657	21.329
" " στερεών καυσίμων	"	28.602	23.853	58.100	58.893
" " αερίου (υγραερίου κλπ)	"	4.643	6.967	54.028	37.045
Καλοριφέρ υδραυλικά ²⁷	χιλ.τ.μ.	990	1.005	1.820	9.589
Κουζίνες αερίου οικιακής χρήσεως	τεμ.	8.332	18.910	5.764	3.133
Εστίες επιτρ. αερίων (οικιακής χρήσεως)	"	136.485	120.947	170.818	144.532
Κουζίνες αερίων επαγγελμ. χρήσεως	"	100	200	250	4
" " υγρών καυσίμων επαγ. χρήσεως	"	211	201	350	124
Γκαζιέραι	"	87.766	45.568	10.393	4.900
Κουζίνες υγραερίου και ρεύματος οικιακής χρήσεως	"	----	----	9.738	3.272 ²⁸
Κουζίνες υγρών καυσίμων οικιακής χρήσεως	"				1.331
Καμινέτα αερίου και υγραερίου	"				63.178
Λάμπες αερίου και υγραερίου	"				3.180

25. ICAP, στο ίδιο, σελ. 35.

26. ICAP, στο ίδιο, σελ. 107.

27. Τα καλοριφέρ και οι καυστήρες ταξινομούνται στον ICAP 1980 σε αυτό τον κλάδο (355)

28. Με φούρνο 2690, χωρίς φούρνο 582.

8.8. Κατασκευή αντικειμένων εκ χυτοσίδηρου (σε χυτήρια)

	Απογραφή 1969			Απογραφή 1978		
	Καταστ.	Απασχ.	Ιπποδ.	Καταστ.	Απασχ.	Ιπποδ.
356 Κατασκευή αντικειμένων εκ χυτοσίδηρου	242	2.005	1.982	377	2.393	16.510

Όπως προκύπτει από τον πίνακα μεταξύ του 1970-1980 ο υποκλάδος παρουσιάζει μικρή αύξηση με σημαντική όμως αύξηση της ιπποδύναμης.

Κύρια προϊόντα που κατασκευάζονται είναι :

1980

Ανταλλακτικά και εξαρτήματα μηχανών χυτοσίδηρα τόννοι	5.303
Λοιπά αντικείμενα από χυτοσίδηρο	" 4.538
Θερμάστραι στερεών καυσίμων χυτοσίδηρ.	τεμ. 18.242

Σύμφωνα με τις Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987³⁰ ο υποκλάδος βρίσκεται σε κρίση κυρίως λόγω της μείωσης των παραγγελιών από τις Δημόσιες επιχειρήσεις (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ) και της οικοδομικής κρίσης.³¹

Τελευταία δημιουργήθηκαν ορισμένες σύγχρονες μονάδες (χυτήρια) και έκλεισαν παλαιότερες ή μικρότερες.

Αν και ο χυτοσίδηρος ως ένα βαθμό υποκαθίσταται προοδευτικά από νέα υλικά, θεωρείται απαραίτητος κλάδος βιομηχανικής υποδομής. Η μελλοντική του εξέλιξη θα εξαρτηθεί από την πορεία των παραγγελιών του δημοσίου και της ανάπτυξης άλλων βιομηχανικών κλάδων όπως π.χ. των μηχανοκατασκευών, της πολεμικής βιομηχανίας, των ναυπηγείων, της αυτοκινητοβιομηχανίας.

Σε αυτό τον υποκλάδο υπάρχει μια μεγάλη εταιρία η

29. Τα καλοριφέρ και οι καυστήρες ταξινομούνται στον ICAP 1980 σε αυτό τον κλάδο (355)

30. Εκθέσεις για το πρόγραμμα, στο ίδιο, σελ. 70

31. Μπορεί να θεωρήσει κανείς ότι τα περισσότερα χυτήρια φτιάχνουν υδραυλικά είδη, τα οποία προορίζονται για τους κλάδους της Ενέργειας, της Υδρεύσης και των Κατασκευών.

"ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗ" η οποία είναι σύγχρονα εξοπλισμένη.³² Σε αυτό τον τομέα η κατάσταση μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική, τα παραγόμενα προϊόντα (κυρίως λουτήρες) είναι καλής ποιότητας και μπορούν να συναγωνιστούν τα Ευρωπαϊκά.³³

8.9. Κατασκευή ειδών χαλκουργίας, ορειχαλκουργίας και ειδών εκ μολύβδου

	Απογραφή 1969			Απογραφή 1978			1980 Ακρω. αξία παραγωγής σε χιλ. δρχ.
	Καταστ.	Άπασχ.	Ίηποδ.	Καταστ.	Άπασχ.	Ίηποδ.	
357 Κατασκευή ειδών χαλκ., ορεί χαλκ. και ειδών εκ μολύβδου	610	2.917	7.815	730	3.679	24.332	1.997.388
357.1 Κατασκευή ειδών χαλκουργίας και ορειχαλκουργίας	581	2.762	7.311	692	3.505	23.551	69,02%
357.2 Κατασκευή ειδών εκ μολύβδου και των κραμμάτων	29	155	504	38	175	781	10,97%

Κύρια κατασκευάζονται

1980

Κρούνοι γενικώς (βρύσες, μπαταρίες) χιλ.τεμ

2.991

Όπως προκύπτει από τον πίνακα, ο υποκλάδος παρουσιάζει αύξηση μεταξύ 1970-80. " Στον υποκλάδο αυτό υπάρχουν πολλές βιομηχανίες από τις οποίες ελάχιστες είναι συγκροτημένες και λειτουργούν με την δομή μίας βιομηχανίας, οι περισσότερες είναι βιοτεχνίες και δεν διαθέτουν σωστή οργάνωση. Έτσι το κόστος των περισσότερων προϊόντων του υποκλάδου αυτού είναι μεγαλύτερο του αντίστοιχου κόστους στις χώρες της ΕΟΚ.

Ορισμένα από τα προϊόντα του αντικαθίστανται προοδευτικά από άλλα, όπως π.χ. οι σωλήνες από μολύβδο έχουν σε σημαντικό βαθμό αντικατασταθεί από τις πλαστικές".³⁴

32. ICAP στο ίδιο σελ.67. Σήμερα η "ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗ" λέγεται "ΑΒΕΛ".

33. ICAP, στο ίδιο, σελ. 108.

34. ICAP, στο ίδιο, σελ. 108.

Αλλα προϊόντα του υποκλάδου είναι τα προϊόντα χαλκού και ορειχάλκου.

Στα βασικά προϊόντα χαλκού (πρώτη κατεργασία σε σωλήνες, φύλλα, ταινίες) υπάρχει μονοπώλιο που πραγματοποιεί και σημαντικού ύψους εξαγωγές (ΒΙΕΜ).³⁵

Τα είδη ορειχαλκού παράγονται από πλήθος μικρομονάδες και υποφέρουν γενικά από χαμηλή ποιότητα και υψηλό κόστος. Έτσι το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών σε είδη κρουνοποιίας καλύπτεται από εισαγωγές.³⁶

Η πρώτη ύλη του υποκλάδου (χαλκός) εισάγεται και μόνο ένα μέρος προέρχεται από την εσωτερική αγορά (διάλυση πλοίων).

Οι Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987 προτείνουν ως μέτρα για την ενίσχυση του υποκλάδου:³⁷

- α) καθιέρωση υποχρεωτικών προδιαγραφών
- β) ενθάρρυνση συγχωνεύσεων-εκσυγχρονισμού
- γ) δημιουργία μεγάλων διαλυτηρίων πλοίων, που θα μπορούσε να εξασφαλίσει μεγάλο μέρος της πρώτης ύλης.

Μεγάλες μονάδες στον υποκλάδο αυτό είναι :

ΕΣΚΑ Κιλίμης ΑΒΕ : ολοκληρωμένα υδραυλικά είδη και εξαρτήματα βιομηχανίας εκ μη σιδηρούχων μετάλλων (κυρίως ορειχαλκος).

Πειραϊκή ορειχαλκουργία : Υδρομετρητές μέτρησης μεγέθους και ταχύτητας, ορειχάλκινα είδη πάσης φύσεως, υδραυλικά είδη, εξαρτήματα υγραερίων, είδη εξ ηλεκτρισμού.

ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε. : Χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων επενδεδυμένοι ή μη.³⁸

Τα προϊόντα που κατασκευάζονται από εγχώριες μονάδες είναι :

35. Η ΒΙΕΜ ταξινομείται στον κλάδο 34.

36. Στον υποκλάδο 357 (γενικά), για να καλυφθεί η εσωτερική ζήτηση γίνονται σημαντικές εισαγωγές επειδή προτιμούνται τα ξένα προϊόντα (ICAP, στο ίδιο, σελ.103).

37. Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987, στο ίδιο, σελ. 71.

38. Η ΧΑΛΚΟΡ ταξινομείται στον κλάδο 35.

357.1	Κατασκευή ειδών χαλκούργιας και ορειχαλκούργιας.
357.101	Ανταλλακτικά και εξαρτήματα μηχανών εξ ορείχαλκου.
357.102	Γουδιά εξ ορείχαλκου
357.103	Είδη λαϊκής τέχνης εκ χαλκού και ορείχαλκου.
357.104	Ελικες σκαφών.
357.105	Εξαρτήματα τσαντών εξ ορείχαλκου (και πορτοφολιών)
357.106	Κάλυκες ηλεκτρικών λαμπτήρων.
357.107	Κεφαλαί συσκευών υγραερίων (κλείστρα συσκευών υγραερίων κλείστρα πυροσβεστήρων, διασκορπιστήρες αερίων).
357.108	Κρόνοι ορειχάλκινοι εν γένει (βρύσες, κάνουλες, στρόφιγγες) ρουμπινέττα.
357.109	Κώδωνες εξ ορείχαλκου.
357.110	Συρματόπανα εξ ορείχαλκου.
357.111	Συρματόπανα εκ χαλκού.
357.112	Σκεύη οικιακής χρήσης εκ χαλκού.
357.113	Είδη λοιπά εξ ορείχαλκου.
357.2	Κατασκευή ειδών εκ μολύβδου και των κραμάτων αυτού.
357.201	Σκάγια.
357.202	Στοιχεία τυπογραφικά.

8.10. Κατασκευή σκευών εξ αλουμινίου και ειδών εμαγιέ

	Απογραφή 1969			Απογραφή 1978			1980 Άκασ.αξ(α παραγωγής σε χιλ.δρχ.	
	Καταστ.	Άπασχ.	Ιπποδ.	Καταστ.	Άπασχ.	Ιπποδ.		
358 Κατασκ.σκευών εξ αλουμινίου και ειδών εμαγιέ	116	1.806	11.030	96	1.143	5.418	1.608.090	
358.1 Κατασκ.ειδών εξ αλουμινίου	113	1.522	10.597	93	1.008	4.351	27,64%	
358.5 Κατασκευή ειδών εμαγιέ	3	248	433	3	135	1.067	72,35%	
<u>Κύρια προϊόντα που κατασκευάζονται είναι :</u>								
				1970	1971	1976	Δείκτης 1976 1970=100	1980
Σκεύη μαγειρ. εμαγιέ	χιλ.τεμ.	799	871	808	101	99		
Σκεύη μαγειρ. εξ αλουμινίου κοινά	τόννοι	633	772	1.113	176	328		
Σκεύη μαγειρ. εξ αλουμινίου για ηλεκτρ. κουζ. 39	"	450	432	1.105	246	157		
Σκεύη επιτραπ. εμαγιέ	"	--	--	36	--	--		
Σκεύη επιτραπ. εξ αλουμινίου	"	--	--	728	--	6		
Σκεύη μαγειρικής αντικαλαπητικά	χιλ.τεμ.	--	--	--	--	1.037		

Στον υποκλάδο κατασκευής ειδών εμαγιέ και σκευών από

39. Οι Έρευνες της Βιομηχανίας για τα έτη 1970, 1971, 1976 αναφέρουν απλώς "Σκεύη μαγειρικά για ηλεκτρ. κουζίνες" μόνο το 1980 αναφέρεται "Σκεύη μαγειρ. εξ αλουμινίου για ηλεκτρ. κουζίνες".

αλουμίνιο η εσωτερική ζήτηση καλύπτεται από την εγχώρια παραγωγή.⁴⁰

Επίσης έχουν σημειωθεί ορισμένες εξελίξεις και υποκαταστάσεις προϊόντων τα τελευταία χρόνια. Αρχικά τα είδη μαγειρικής κυρίως από εμαγιέ αντικαθίσταθηκαν από το αλουμίνιο. Στη συνέχεια, ένα σημαντικό μέρος αυτών των προϊόντων στην αγορά άρχισε να αντικαθίσταται από τον ανοξείδωτο χάλυβα. Τελευταία έχουν επικρατήσει πολύ και τα αντικολλητικά μαγειρικά σκεύη τα οποία κατασκευάζονται με επιτυχία και στην Ελλάδα.⁴¹

Μεγάλο εργοστάσιο κατασκευής μαγειρικών είναι η "ΠΥΡΑΜΙΣ" (ανοξείδωτοι νεροχύτες, ανοξείδωτες κατσαρόλες).

8.11. Κατασκευή επιτραπέζιων ειδών από κοινά μέταλλα και ειδών από ανοξείδωτο χάλυβα.

	Απογραφή 1969	Απογραφή 1978	1980
	Κατασ. Απασ. Ιππ.	Κατασ. Απασ. Ιππ.	Ακαθ. αξία παραγωγ. σε χιλ. δρχ
359.5 Κατασκευή επιτραπ. ειδών εκ κοινών μεταλ. και ειδών εξ ανοξείδωτου χάλυβος	92 653 2639	92 905 6854	1.985.836 ⁴²
Όπως προκύπτει από τον πίνακα, ο αριθμός των καταστημάτων παρέμεινε σταθερός, ενώ αυξήθηκε ελάχιστα η απασχόληση και η ιπποδύναμη.			
<u>Κύρια κατασκευάζονται</u>		<u>1970</u>	<u>1976</u>
Νεροχύτες οικιακ. χρήσης από ανοξ. χάλυβα			531
Νεροχύτες επαγγελμ. χρήσης από ανοξ. χάλυβα		" "	1
Νεροχύτες μεταλλικοί		" "	56
Κουτάλες, πηραύνες κ.λπ. μαγειρικής		" "	327
		345	621 1130

40. ICAP, στο ίδιο, σελ.103.

41. ICAP, στο ίδιο, σελ.108.

42. 1.985.836=9,89% του 20.079.234 χιλ.δρχ. που είναι το σύνολο της ΑΑΠ του υποκλάδου 359.

Μαχαιροπήρουνα, επιτραπέζια	χιλ. δωδ.	352	538	471
Χύτερες πιέσεως (ταχείες)	χιλ. τεμ.			8
Σκεύη επιτραπέζια από ανοξείδ. χάλυβα	τόννοι		1226	
Σκεύη επιτραπέζια εκ διαφόρων μετάλλων	"		728	39
Σκεύη μαγειρικής από ανοξείδ. χάλυβα	"		581	
Σκεύη μαγειρικής εκ λοιπών υλών (σιδηρά κ.λπ.).	"	85	287	22

Τα στοιχεία του Ν.Μυλωνά

α) Για το 1970 Ν.Μυλωνάς συνενώνει τους υποκλάδου 354, 358, 359.5 οι οποίοι είναι συναφείς μεταξύ τους.

Το σύνολο των Α.Ε.Π.Κ. είναι :

Σύνολο	121.979	χιλ. δρχ.
Εγχωρ.	98.684	" "
Εισαγ.	23.295	" "

β) Το 1980 στις Α.Ε.Π.Κ. περιλαμβάνει μόνο εισαγωγές

3551	Συσκ. πλην ηλεκτρ.	89.646	χιλ. δρχ.
3552	Είδη φανοποιίας	2.630	" "
3581	Είδη εξ αλουμινίου	1.130	" "
359.5	Μαχαιροπήρουνα	241.902	" "

8.12. Κατασκευή λοιπών αντικειμένων εκ μετάλλου

	Απογραφή 1969			Απογραφή 1978			1980 Άκασ. αξία παραγωγής σε χιλ.δρχ.
	Κατασ.	Άπασχ.	Ίσοδ.	Κατασ.	Άπασχ.	Ίσοδ.	
359 Κατασκ. λοιπών αντικειμ. εκ μετάλλου							20.079.234
359.1 Κατασκ. χρηματ. και ηλεκτρον.	9	38	106	11	49	337	0,03%
359.2 Κατασκ. ειδών συσκευασ. εκ λευκοσίδ.	141	2675	3598	133	3035	7119	47,79%
359.3 Κατασκ. ειδών συσκευασ. εκ σιδηροφυλ.	11	375	1952	19	379	2539	2,09%
359.4 Κατασκ. σωληναρίων εκ μετάλλου	4	50	110	5	96	769	2,03%
359.6 Κατασκ. ξυριστικών λαπίθων	2	114	438	4	493	3053	4,5%
359.7 Επιμεταλλώσεις και σφείδωσ. μετάλ.	462	861	1619	304	1325	4276	2%
359.8 Βλήματοποιία, καλυκοπ. και κατασκευή πυροβ. όπλων	229	324	998	105	3089	8750	28,70%
359.9 Κατασκ. λοιπών αντι- κειμένων εκ μετάλλων	215	732	2539	376	1219	11311	2,8%

<u>Κύρια προϊόντα είναι :</u>		<u>1970</u>	<u>1976</u>	<u>1980</u>
Χρηματοκιβώτια	χιλ.τεμ.	36	327	
Φιάλες υγραερ. από σιδηρόφυλλα	" "	123	137	

Τα στοιχεία του Ν.Μυλωνά

α) Για το 1970 περιλαμβάνει σε ένα υποκλάδο "κατασκευή λοιπών αντικειμένων από μέταλλο", τους υποκλάδους 355 (κάλυκες) 356 (χυτήρια), 359.1-4, 359.5-9.

Τό σύνολο των ΑΕΠΚ είναι:

Σύνολο 287.171 χιλ. δρχ. τρέχουσες τιμές

Εγχώρ. 65.299

Εισαγ. 221.872

β) Για το 1980 περιλαμβάνει:

Εισαγωγές

3560	Είδη εκ χυτοσιδήρου	131.298	χιλ.δρχ.τρέχουσες τιμές
3571	Είδη εκ χαλκουργ.	685.021	"
3591	Χρηματοκιβώτιο	29.417	"
3593	Σιδηρές φιάλες	413.734	"
3595	Μαχαιροπήρουνα κ.λπ.	241.902	"
3596	Κατασκευή ξυριστ.λεπίδες	4.651	"
3598	Βλήματα όπλα	8.717	"
3599	Λοιπά αντικ.από μέταλλο	50.595	"

8.13. Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΟΥ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ⁴³

Το αλουμίνιο είναι κατ' αρχήν μαλακό και ελαφρύ μέταλλο, μπορεί όμως να μετατραπεί σε σκληρό και ανθεκτικό μέταλλο όταν χρησιμοποιηθεί σε κράματα. Έχει μεγάλη αντοχή στην οξείδωση. Είναι καλός αγωγός της θερμότητας και του ηλεκτρισμού και είναι εύκολο μέταλλο στην διέλαση και την έλαση.

Όλες αυτές οι δυνατότητες του αλουμινίου είχαν ως αποτέλεσμα να επεκταθεί η χρήση του παγκόσμια σε πολλά είδη προϊόντων.

Στην οικονομία οι τομείς στους οποίους χρησιμοποιείται κύρια το αλουμίνιο, διεθνώς, είναι: η Κατασκευή μηχανών, οι Ηλεκτρολογικές εφαρμογές, η Βιομηχανία σιδήρου, η Κατασκευή οικιακού εξοπλισμού, οι Κατασκευές, τα Μεταφορικά μέσα (Αυτοκινητοβιομηχανία, Κατασκευή σιδηροδρομικού υλικού, Αεροπλάνα, Ναυπηγήσεις πλοίων κ.λπ.), και η Συσκευασία.

Το αλουμίνιο προβλέπεται ότι θα χρησιμοποιηθεί ακόμη περισσότερο στην Αυτοκινητοβιομηχανία, επειδή είναι ελαφρύ μέταλλο και μειώνει το βάρος των οχημάτων με αποτέλεσμα τη μείωση της κατανάλωσης καυσίμων.

Επίσης, μεγάλη αύξηση της χρήσης του αλουμινίου θα υπάρχει και στη Συσκευασία.⁴⁴

Εδώ γίνεται μία απλή περιγραφή της μεταποίησης του αλουμινίου ώστε να γίνει κατανοητή η τελική κατασκευή προϊόντων από αλουμίνιο. Ανάλογα με τη μέθοδο παραγωγής που χρησιμοποιείται στην πρώτη φάση της μεταποίησης του αλουμινίου, οι μονάδες χωρίζονται σε μονάδες έλασης και μονάδες διέλασης.

α) Η έλαση του αλουμινίου γίνεται με έλαστρα και κύρια παράγονται ταινίες, φύλλα και δίσκοι αλουμινίου.

β) Η διέλαση του αλουμινίου γίνεται με πρέσες και κύρια παράγονται προφίλ και σωλήνες αλουμινίου.

Τα προϊόντα που παράγονται από τις μονάδες έλασης και διέλασης αλουμινίου είναι κύριως ενδιάμεσα προϊόντα, τα οποία χρησιμοποιούνται από άλλες μονάδες για την κατασκευή τελικών προϊόντων αλουμινίου.

Από τα κυριότερα τελικά προϊόντα που κατασκευάζονται σε αυτή τη φάση της μεταποίησης του αλουμινίου είναι οι σωλήνες άρδευσης για τις μονάδες διέλασης και η παραγωγή foil (φύλλα μετάλλου) αλουμινίου στις μονάδες έλασης.⁴⁵

γ) Στην πρώτη φάση της μεταποίησης του αλουμινίου ανήκουν τα χυτήρια αλουμινίου για την παραγωγή διαφόρων χυτών προϊόντων από αλουμίνιο. Αυτά τα προϊόντα χρησιμοποιούνται κύρια στις οικοδομές, στην κατασκευή μηχανών και στις ηλεκτρολογικές εφαρμογές και αποτελούνται από τελικά και ενδιάμεσα προϊόντα.

Τα χυτήρια που αφορούν τη χύτευση αλουμινίου από SCRAP δεν

43. Η παρουσίαση του κλάδου του Αλουμινίου βασίζεται σε μία αντίστοιχη μελέτη "Μεταλλουργία Αλουμινίου". Εμπορική Τράπεζα, Νο 34, Αθήναι 1986.

44. Η αύξηση της χρήσης αλουμινίου στη Συσκευασία στις ΗΠΑ οφείλεται στην επέκταση της χρήσης του αλουμινοχαρτίου στη Συσκευασία πράχειρων φαγητών και στη χρησιμοποίηση κουτιών για την συσκευασία ποτών.

45. Η παραγωγή foil δεν περνάει άλλο στάδιο μεταποίησης, αλλά πηγαίνει στην κατανάλωση, μετά τη συσκευασία σε επιθυμητά μεγέθη, από επιχειρήσεις όπως η SANITAS FOIL ΑΕ.

κατατάσσονται στη μεταποίηση αλουμινίου.

δ) Επίσης, στην πρώτη φάση της μεταποίησης αλουμινίου ανήκει και η παραγωγή καλωδίων από αλουμίνιο.

Στη δεύτερη φάση της μεταποίησης εντάσσονται οι μονάδες που χρησιμοποιούν πρώτη ύλη που προέρχεται από τις μονάδες έλασης, διέλασης και τα χυτήρια του αλουμινίου.

Σύμφωνα με την ταξινόμηση της ΕΣΥΕ οι μονάδες που ασχολούνται με την παραγωγή και τη μεταποίηση του αλουμινίου κατατάσσονται στους εξής υποκλάδους :

4η φάση υποκλάδος της ΕΣΥΕ

34.24 Μεταλλουργία αλουμινίου και κράματος αυτού.

35.33 Κατασκευή κουφωμάτων από αλουμίνιο και άλλα μέταλλα εκτός σιδήρου.

35.81 Κατασκευή λοιπών ειδών από αλουμίνιο.

35.94 Κατασκευή σωληναρίων και ειδικών θηκών από μέταλλο.

α) Στον υποκλάδο 34.24 περιλαμβάνεται η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ, η οποία είναι η μόνη μονάδα παραγωγής αλουμίνιας από βωξίτη και ακολούθως αλουμίνιο. Επίσης περιλαμβάνονται οι μονάδες έλασης και διέλασης αλουμινίου, καθώς και μονάδες παραγωγής κραμάτων αλουμινίου.

β) Στον υποκλάδο 35.33 περιλαμβάνονται οι μονάδες που παράγουν τελικά προϊόντα, κύρια για τις Κατασκευές, με πρώτη ύλη το προφίλ αλουμινίου.

γ) Στο υποκλάδο 35.81 κατατάσσονται μονάδες τελικών προϊόντων, με πρώτη ύλη τα προϊόντα της έλασης καθώς και μονάδες που παράγουν χυτοπρεσαριστά προϊόντα.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται σε αυτό τον υποκλάδο είναι αλουμινόχαρτο, σκεύη μαγειρικής από αλουμίνιο, σκεύη επιτραπέζια από αλουμίνιο κ.ά.

δ) Στον υποκλάδο 35.94 κατατάσσονται μονάδες παραγωγής τελικών προϊόντων αλουμινίου, με πρώτη ύλη κύρια τα προϊόντα της έλασης αλουμινίου.

Σε αυτό τον υποκλάδο κατατάσσονται και μονάδες παραγωγής τελικών προϊόντων, με πρώτη ύλη άλλα μέταλλα εκτός από το αλουμίνιο. Η ανάλυση αυτών των μονάδων και των προϊόντων τους θα γίνει στη συνέχεια της εργασίας.

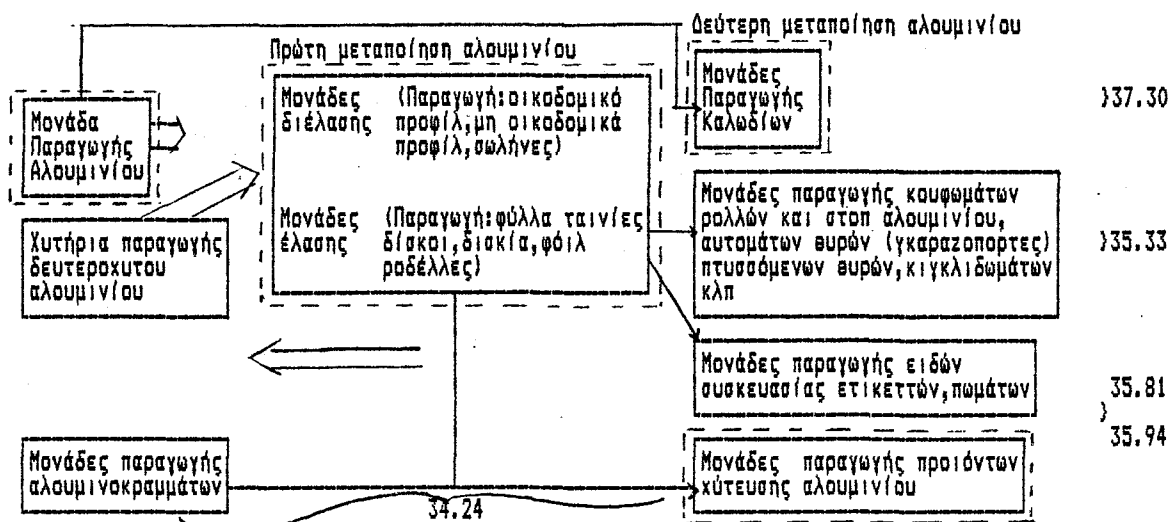
Τα κυριότερα προϊόντα αλουμινίου που κατατάσσονται σε αυτό τον υποκλάδο είναι τα Κυτρία από αλουμίνιο, Πώματα από αλουμίνιο, Σωληνάρια από αλουμίνιο κ.ά.

Η παραγωγή καλωδίων από αλουμίνιο κατατάσσεται από την ταξινόμηση της ΕΣΥΕ στον υποκλάδο 37.30 Κατασκευή συρμάτων και καλωδίων μεταφοράς ηλεκτρισμού, και θα εξετασθεί στη συνέχεια της εργασίας.

Σε αυτό το μέρος της εργασίας κύρια εξετάζονται οι μονάδες και τα προϊόντα του αλουμινίου που ανήκουν στον κλάδο 35

"Προϊόντα από μέταλλο", δηλαδή κύρια στους υποκλάδους 35.33, 35.81, 35.94.

ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ



Οι διακεκομμένες γραμμές δείχνουν τις μονάδες παραγωγής που δεν περιλαμβάνονται στην έρευνα.

Πηγή "Μεταρρύθμιση Αλουμινίου", σελ 6

Αριθμός καταστημάτων, απασχόλησης, εγκατεστημένη ισχύς και προϊόντα των υποκλάδων

Οι τετραψήφιοι κλάδοι 35.33, 35.81, 35.94 είναι υποκλάδοι των τριψήφιων κλάδων 35.3, 35.8, 35.9.

Οι τριψήφιοι κλάδοι έχουν ήδη παρουσιασθεί προηγούμενα. Σε αυτό το μέρος γίνεται μία ειδικότερη εξέταση των υποκλάδων 35.33, 35.81, 35.94, οι οποίοι αποτελούν σύμφωνα με την ταξινόμηση της ΕΣΥΕ, τον κλάδο του αλουμινίου.

	Απογραφή 1969		
	Παραγωγικές μονάδες	Απασχολούμενοι.	Ιπποδύναμη
35.23 Κατασκευή κουφωμάτων από λοιπά μέταλλα, πλην σιδήρου	25	202	339,8
35.81 Κατασκευή ειδών από αλουμίνιο	113	1.522	10.597,8
35.94 Κατασκευή σωληναρίων από μέταλλο	4	50	110,1

	Απογραφή 1978		
	Παραγωγικές μονάδες	Απασχολούμενοι.	Ιπποδύναμη
35.33 Κατασκευή κουφωμάτων από λοιπά μέταλλα, πλην σιδήρου	977	3.373	10.537
35.81 Κατασκευή σκευών από αλουμίνιο	93	1.008	4.351
35.94 Κατασκευή σωληναρίων και ειδικών θηκών από μέταλλο	5	96	769

Στον υποκλάδο 35.33 διαπιστώνεται αύξηση σε όλα τα μεγέθη. Αντίθετα, στον υποκλάδο 35.81 έχουμε μείωση σε όλα τα μεγέθη. Ο κλάδος 35.94 παρουσιάζει μία μικρή αύξηση σε όλα τα μεγέθη.

Τα προϊόντα που παράγονται σύμφωνα με τη Στατιστική ταξινόμηση πρώτων υλών και προϊόντων της ΕΣΥΕ, είναι:

<u>35.33</u>	Κατασκευή κουφωμάτων από λοιπά μέταλλα πλην σιδήρου
35.33.01	Κουφώματα από αλουμίνιο (θύρες, παράθυρα)
35.33.02	Ρολά από αλουμίνιο
35.33.03	Τέντες από αλουμίνιο
<u>35.81</u>	Κατασκευή σκευών από αλουμίνιο
35.81.01	Αλουμινόχαρτο
35.81.02	Σκευή μαγειρικής από αλουμινίου για ηλεκτρικές κουζίνες
35.81.03	Σκευή μαγειρικής από αλουμίνιο κοινά (ταψιά, κατασάρλες κ.λπ.).
35.81.04	Σκευή επιτραπέζια από αλουμίνιο
35.81.05	Σκευή μαγειρικής αντικολλητικά
<u>35.94</u>	Κατασκευή σωληναρίων και ειδικών θηκών από μέταλλο
35.94.01	Κυτία από αλουμίνιο
35.94.02	Γώματα από αλουμίνιο
35.94.03	Σωληνάκια από αλουμίνιο
35.94.04	Σωληνάκια από μόλυβδο
35.94.05	Σωληνάκια από λοιπά μέταλλα (κασσίτερο κ.λπ.)
35.94.06	Φιάλες αεροζόλ από μέταλλα
35.94.07	Θήκες ειδικές από μέταλλα

α) Στο υποκλάδο 35.33 οι μονάδες κατασκευής τελικών προϊόντων από προφίλ είναι μικρές με Μ.Ε.Α $\frac{3.373}{977} = 3,45$ και Ιπποδύναμη $\frac{10.537}{977} = 10,79$.

Από το σύνολο των μονάδων του υποκλάδου μόνο 56 μονάδες, δηλαδή το 5,7%, απασχολούν πάνω από 10 άτομα και έχουν μέση ισχύ 50 HP περίπου.

β) Στον υποκλάδο 35.81, Κατασκευή σκευών από αλουμίνιο σύμφωνα με την απογραφή του 1978, 8 μονάδες (το 8,3%) έχει Μ.Ε.Α. 71 άτομα και Ιπποδύναμη 316 HP.

γ) Στον υποκλάδο 35.94 υπάρχουν μόνο 5 μονάδες με 96 απασχολούμενους.

Διέλαση Αλουμινίου

α) Προϊόντα διέλασης

Τα κυριότερα προϊόντα της διέλασης του αλουμινίου είναι οι Σωλήνες αλουμινίου και το Προφίλ αλουμινίου.

β) Τα προϊόντα της διέλασης αλουμινίου απορροφώνται κατά 80% περίπου στις Οικοδομές και κατά το υπόλοιπο ποσοστό στις Μεταφορές, εφαρμογές στον οικιακό εξοπλισμό κ.λπ.

Η οικοδομική δραστηριότητα παρουσίασε μέχρι το 1979 ανοδική τάση, ενώ από το 1980 βρίσκεται σε ύφεση.

Έλαση Αλουμινίου

Τα προϊόντα που προέρχονται από την έλαση αλουμινίου είναι κύρια σε ταινίες από καθαρό αλουμίνιο και τα διάφορα είδη φύλλων αλουμινίου. Επίπεδα φύλλα, αυλακωτά φύλλα, φύλλα με ανάγλυφη επιφάνεια, φύλλα δαπέδου. Επίσης, παράγονται φύλλα ειδικής ποιότητας (FORMAT), τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την Κατασκευή πωμάτων εμφιάλωσης και άλλες ειδικές χρήσεις (π.χ. ετικετοποιία).

Άλλα προϊόντα διέλασης είναι τα δισκία, οι ροδέλες που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή δοχείων αεροζόλ και σωληναρίων.

Ένα σημαντικό προϊόν είναι το αλουμινόφυλλο (Foil), το οποίο χρησιμοποιείται κύρια στη Συσκευασία, αλλά και στην Ηλεκτρολογία, Λιθογραφία κ.λπ.

Το κυριότερο προϊόν της έλασης είναι τα επίπεδα φύλλα αλουμινίου, στα οποία γίνονται ορισμένες πρόσθετες επεξεργασίες και χρησιμοποιούνται στα Μεταφορικά μέσα, στην Οικοδομή, στην Παραγωγή διαρκών καταναλωτικών προϊόντων (π.χ. οικιακές συσκευές, εξοπλισμός γραφείων) και στη Συσκευασία.

8.11. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ⁴⁶

46. Σε αυτό το μέρος παρουσιάζονται κύρια τα αποτελέσματα της Κλαδικής έρευνας, Υλικά Συσκευασίας IOBE, Αθήνα 1986, Νο.46.

Τα προϊόντα που παράγονται σύμφωνα με τη Στατιστική ταξινόμηση πρώτων υλών και προϊόντων της ΕΣΥΕ, είναι:

- 35.33 Κατασκευή κουφωμάτων από λοιπά μέταλλα πλην σιδήρου
- 35.33.01 Κουφώματα από αλουμίνιο (θύρες, παράθυρα)
- 35.33.02 Ραλά από αλουμίνιο
- 35.33.03 Τέντες από αλουμίνιο
- 35.81 Κατασκευή σκευών από αλουμίνιο
- 35.81.01 Αλουμινόχαρτο
- 35.81.02 Σκεύη μαγειρικής από αλουμίνιου για ηλεκτρικές κουζίνες
- 35.81.03 Σκεύη μαγειρικής από αλουμίνιο κοινά (ταψιά, κατασρόλες κ.λπ.).
- 35.81.04 Σκεύη επιτραπέζια από αλουμίνιο
- 35.81.05 Σκεύη μαγειρικής αντικαλλητικά
- 35.94 Κατασκευή σωληναρίων και ειδικών θηκών από μέταλλο
- 35.94.01 Κυτία από αλουμίνιο
- 35.94.02 Πάματα από αλουμίνιο
- 35.94.03 Σωληνάκια από αλουμίνιο
- 35.94.04 Σωληνάκια από μόλυβδο
- 5.94.05 Σωληνάκια από λοιπά μέταλλα (κασσίτερο κ.λπ.)
- 35.94.06 Φιάλες αεροζόλ από μέταλλα
- 35.94.07 Θήκες ειδικές από μέταλλα

α) Στο υποκλάδο 35.33 οι μονάδες κατασκευής τελικών προϊόντων από προφίλ είναι μικρές με Μ.Ε.Α $\frac{3.373}{977} = 3,45$ και Ιπποδύναμη $\frac{10.537}{977} = 10,79$.

Από το σύνολο των μονάδων του υποκλάδου μόνο 56 μονάδες, δηλαδή το 5,7%, απασχολούν πάνω από 10 άτομα και έχουν μέση ισχύ 50 HP περίπου.

β) Στον υποκλάδο 35.81, Κατασκευή σκευών από αλουμίνιο σύμφωνα με την απογραφή του 1978, 8 μονάδες (το 8,3%) έχει Μ.Ε.Α. 71 άτομα και Ιπποδύναμη 316 HP.

γ) Στον υποκλάδο 35.94 υπάρχουν μόνο 5 μονάδες με 96 απασχολούμενους.

Σύμφωνα με την ταξινόμηση της ΕΣΥΕ, τα προϊόντα συσκευασίας από αλουμίνιο αποτελούνται από τα προϊόντα του υποκλάδου 35.94, Κατασκευή σωληναρίων και ειδικών θηκών από μέταλλο και το προϊόν 35.81.01, Αλουμινόχαρτο, του υποκλάδου 35.81, Κατασκευή σκευών από αλουμίνιο.

Στις ΗΠΑ ο κλάδος της συσκευασίας απορροφά το 23,4% της συνολικής κατανάλωσης αλουμινίου, στην Ελλάδα το 10% περίπου και στη Δυτική Ευρώπη 7,2%.

Στην Ελλάδα το πιά πάνω ποσοστό είναι "υπερεκτιμημένο", γιατί η κατανάλωση για άλλες χρήσεις είναι πολύ χαμηλή (Οικοδομές, Μηχανήματα κ.ά.).

Η είσοδος του αλουμινίου στη Συσκευασία, παγκοσμίως, συμβαδίζει με την επικράτηση νέων καταναλωτικών συνηθειών, που ευνοούν τη χρησιμοποίηση στη Συσκευασία νέων προϊόντων, όπως foil, καψύλια και καπάκια, δοχεία αεροζόλ και ιδίως κουτιά αλουμινίου, για μπίρες και αναψυκτικά.

Τα προϊόντα συσκευασίας από αλουμίνιο μπορούν να χωριστούν με βάση το κριτήριο εάν το αλουμίνιο είναι το κύριο ή όχι υλικό τους.

α) Τα προϊόντα συσκευασίας στα οποία το αλουμίνιο είναι το κυριότερο ή το μοναδικό υλικό είναι τα κουτιά μπίρας, οι φόρμες ζαχαροπλαστικής, τα σωληνάκια αλουμινίου, το αλουμινόχαρτο (foil), τα δοχεία αεροζόλ και τα φιαλίδια φαρμάκων.

Η ετήσια κατανάλωση για αυτά τα προϊόντα υπολογιζόταν το 1984 σε 4.000-4.500 τόννους.

β) Τα προϊόντα συσκευασίας στα οποία το αλουμίνιο δεν είναι το κυριότερο υλικό συσκευασίας, αλλά συμπληρώνει άλλα υλικά συσκευασίας είναι : τα καπάκια για τις γυάλινες φιάλες αναψυκτικών (π.χ. Coca-Cola), τα πόματα των λευκοσιδηρών δοχείων easy-open για μπίρες και αναψυκτικά, τα μεγάλα πόματα αλουμινίου στα κύπελλα γιαουρτιού, το αλουμινόχαρτο

που μπαίνει στα πακέτα των τσιγάρων και το αλουμινόχαρτο που χρησιμοποιείται στη βιομηχανία τροφίμων (π.χ. σοκολατοποιία, τσίχλες, καραμέλες, τα laminates η "σύνθετη χάρτινη συσκευασία" για χυμούς φρούτων και γάλα) κ.ά.

Η ετήσια κατανάλωση αλουμινίου σε αυτά τα είδη υπολογιζόταν το 1984 σε 2.000-2.400 τόνους.

Κατανάλωση προϊόντων συσκευασίας από αλουμίνιο 1983-1984

Α Προϊόντα συσκευασίας στα οποία το αλουμίνιο αποτελεί το κύριο υλικό:

	<u>Ετήσια κατανάλωση (σε τόνους)</u>
α) Κουτιά μπίρας	3.330-3.400
β) Σωληνάρια-φιαλίδια αλουμινίου	150-200
γ) Φόρμες αλουμινίου	200-250
δ) Foil καταναλωτικής οικιακής χρήσης	300-500
ε) Αεροζόλ	200
Σύνολο "καθαρών" προϊόντων συσκευασίας από αλουμίνιο	<u>4.300</u>

Β Προϊόντα συσκευασίας στα οποία το αλουμίνιο είναι συμπληρωματικό άλλων υλικών:

	<u>Ετήσια κατανάλωση (σε τόνους)</u>
α) Καπάκια easy-open για λευκο-σιδηρά δοχεία ποτών	900-1.000
β) Πώματα κύπελων-φιαλών από πλαστικό, καψύλια πωμάτων	140-150
γ) Foil και laminates κουτιά, χυμούς, γάλα κ.ά.	400-480
δ) Foil για τσιγάρα, σοκολάτες κ.ά.	900
Σύνολο "συμπληρωματικών" προϊόντων συσκευασίας από αλουμίνιο	<u><u>2.400</u></u>

Γενικό σύνολο προϊόντων συσκευασίας από αλουμίνιο (Α+Β) 6.400-6.700. Πηγή IOBE, στο ίδιο, σελ.3.

Η πιο πάνω κατάταξη βοηθάει στο να διαπιστωθούν τα "καθαρά" προϊόντα συσκευασίας από αλουμίνιο, τα οποία ανακυκλώνονται πιο εύκολα. Περίπου 5% των κουτιών αλουμινίου ανακυκλώνονται και υπάρχουν μεγάλα περιθώρια αύξησης του ποσοστού, δεδομένου ότι το κουτί αλουμινίου θα επικρατήσει πλήρως στη μεταλλική συσκευασία ποτών και αναψυκτικών.

Τα προϊόντα συσκευασίας από αλουμίνιο προέρχονται από τα προϊόντα έλασης του αλουμινίου.

Το ποσοστό των προϊόντων έλασης που χρησιμοποιείται για προϊόντα συσκευασίας την περίοδο 1980-85 έφτασε με σταδιακή αύξηση από 26% σε 44,5%, λόγω της σταθερής αύξησης της παραγωγής κουτιών αλουμινίου για μπίρες και αναψυκτικά. Έτσι το 1985 η συσκευασία αποτελεί την κύρια χρήση των προϊόντων έλασης.

Η παραγωγή αυτή αυξήθηκε κύρια μετά τη λειτουργία της ΑΘΗΝΑΙΚΗΣ ΖΥΘΟΠΟΙΙΑΣ, στην Πάτρα το 1982.

Αντίθετα, τα προϊόντα έλασης που προορίζονται για τις κατασκευές παρέμειναν στάσιμα, στο 30% λόγω της κρίσης στην οικοδομική δραστηριότητα, και άλλοι κλάδοι, όπως οι Ηλεκτρικές εφαρμογές και οι Μεταφορές, δεν αύξησαν το ποσοστό τους.

Οι εισαγωγές των προϊόντων έλασης που προορίζονται για τη Συσκευασία ήταν το 1983, 1.660 περίπου τόνοι. Αυτές οι εισαγωγές αποτελούνται από εξειδικευμένα προϊόντα συσκευασίας, όπως laminates και συσκευασία εισαγομένων προϊόντων π.χ. μπίρες σε κουτιά εισαγωγής, καλλυντικά κ.λπ.

Η Βιομηχανία προϊόντων συσκευασίας από αλουμίνιο

Η μοναδική εταιρία στην Ελλάδα που παράγει αλουμίνιο από βωξίτη είναι η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ και ανήκει σύμφωνα με τον Πίνακα στην Παραγωγή αλουμινίου.

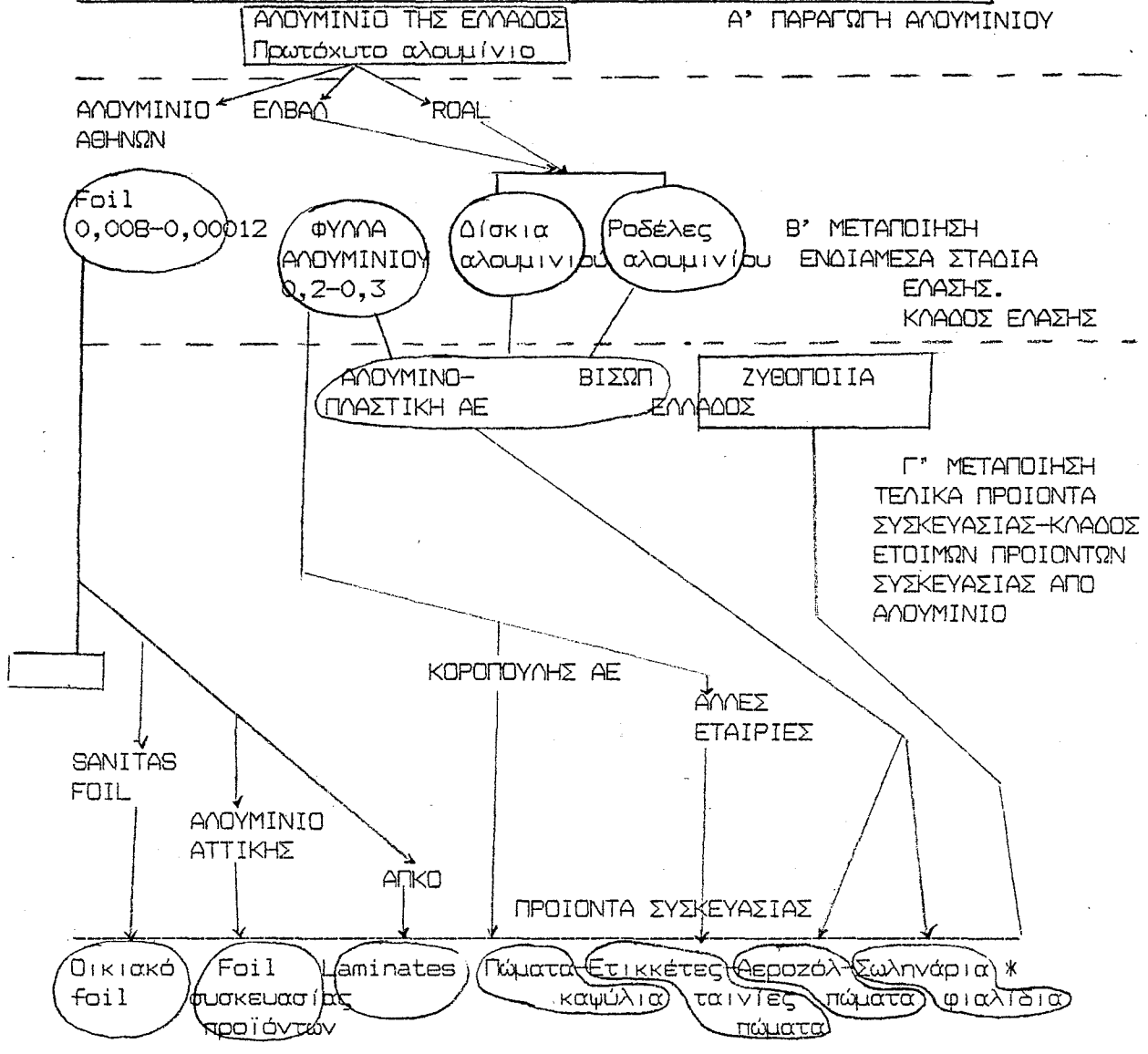
Η εταιρεία αυτή παράγει την πρώτη ύλη των τριών εταιριών έλασης αλουμινίου. Της ΕΛΒΑΛ (που ανήκει στο γκρουπ της ΒΙΟΧΑΛΚΟ μαζί με την θυγατρική της την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΑΘΗΝΩΝ), της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΑΘΗΝΩΝ και της ROAL.

Αυτές οι εταιρίες, σύμφωνα με τον Πίνακα, ανήκουν στη μεταποίηση αλουμινίου και στην παραγωγή ενδιάμεσων προϊόντων έλασης.

Αυτές οι εταιρίες προμηθεύουν πρώτη ύλη για τη μεταποίηση του αλουμινίου και την παραγωγή τελικών προϊόντων

συσκευασίας από αλουμίνιο.

Μεταποίηση του αλουμινίου-Εταιρίες-Τελικά προϊόντα συσκευασίας



*Μάλλον κουτιά μπίρας, αναψυκτικών.

Στο διάγραμμα (του Πίνακα) γίνεται παρουσίαση της διαδικασίας μεταποίησης από την πρώτη ύλη μέχρι τα τελικά προϊόντα, με αναφορά στις ενδιάμεσες φάσεις. Στο διάγραμμα περιλαμβάνονται οι μεγαλύτερες και οι πιο χαρακτηριστικές εταιρίες.

Πίνακας κατάταξης εταιριών παραγωγής προϊόντων συσκευασίας από αλουμίνιο

<u>Εταιρία</u>	<u>Εργοστάσιο</u>	<u>Απασχόληση.</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
ΖΥΘΟΠΟΙΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ	Βιομηχανική ζώνη Πάτρας	650	Μπύρα, βύνη, κουτιά αλουμινίου με τη μέθοδο της βαθείας εξέλασης.
ΚΟΡΟΠΟΥΛΗΣ		200	Γάματα κάθε είδους, είδη συσ- σκευασίας από αλου- μίνιο. Αντιπροσω- πείες μηχανών συσκευασίας.
ΑΛΟΥΜΙΝΟΠΛΑΣΤΙΚΗ	Μαγούλα Ελευσίνας	120	Σωληνάρια κουτιά, φιάλες από αλουμίνιο
ΒΙΣΟΠ	Κορωπί Αττικής	70	Σωληνάρια από αλουμίνιο
SANITAS FOIL AE	N.Κηφισιά Αττικής	60	Αλουμινόφυλλο και πλαστικό PVC για συσκευασία.
ΑΠΚΟ ΑΒΕ	Θήβα, Ρίζα Εδεσσας	608	Προϊόντα πλαστικής συσκευασίας κυρίως προϊόντα συσκευα- σίας από αλουμίνιο
TIPASA ΑΕΒΕ	Περιστέρι Αθήνας	46	Εύκαμπτο υλικό (αλουμινόχαρτο) συσκευασίας.
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕΒΕ	Αγ.Ι.Ρέντης	20	Αλουμινόφυλλο και αλουμινόχαρτο είδη συσκευασίας από αλουμίνιο.
ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ	Θεσσαλονίκη	40	Λαμινάρισμα, εύκα- μπτες συσκευασίες τραφίμων από αλουμίνιο.
ΕΤΕΧΑ ΑΕ	Μάνδρα Αττικής	15	Αλουμινόχαρτο για συσκευασία και μο- νώσεις ηλεκτρικές.
ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗΣ ΕΠΕ	Μπογιάτι	17	Αλουμινόχαρτο, αυτοκόλλητες ταινίες
ΑΦΟΙ ΒΙΤΟΓΙΑΝΝΗ ΑΕ	Κηφισσού 18	30	Γάματα φιαλών από αλουμίνιο
HELLAS CAN ΑΕ	Κόρινθος, Σίνδος	550	Λευκοσιδηρά δοχεία συσκευασίας, είδη συσκευασίας από αλουμίνιο.

ΧΙΤΑΛ ⁴⁷	Ξάνθη, Αθήνα	85	Παραγωγή λευκοσι- δηρών και αλουμι- νένιων κουτιών συσκευασίας τραφίμων
ΔΟΥΚΑΣ ΔΟΥΚΑΚΗΣ	Μυτιλήνη	20-150	Κονσερβοποίηση φα- ριών, παραγωγή κου- τιών από αλουμίνιο
ΣΠΙΡΑΛ.Θ.ΓΑΒΡΙΛΗΣ	Αγ. Δημήτριος	30	Γάματα αλουμινίου, ηλεκτρικές αντι- στάσεις
GRECO ΕΤΙΚΕΤΟΠΟΙΙΑ	Καλλιθέα	18	Ετικέτες από αλου- μινόχαρτο.
..... ⁴⁸	Λεοφ. Ηρακλείου 46	9	Ετικέτες και ταινίες από αλουμινόχαρτο

Πηγή: ICAP 1985. Οι εταιρίες κατατάσσονται, ανάλογα με το μεριδιό τους, στην αγορά αλουμινένιας συσκευασίας.

Σύμφωνα με τη μελέτη του IOBE, στα προϊόντα συσκευασίας από αλουμίνιο απασχολούνται περίπου 900-1.000 άτομα μαζί με τη "ΖΥΘΟΠΟΙΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ", της οποίας μόνο ένα μέρος απασχολείται στο τμήμα Κατασκευή κουτιών συσκευασίας αναψυκτικών και μύρας.

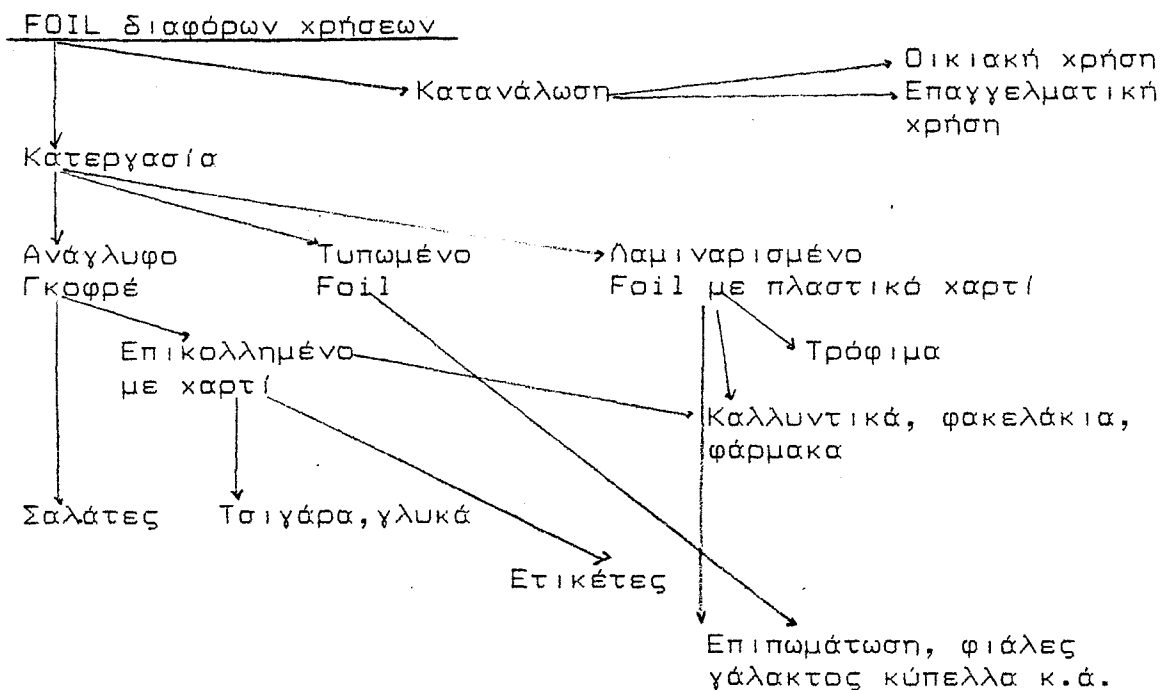
Ετσι, το άθροισμα των απασχολουμένων στον Πίνακα είναι μεγαλύτερο.

Για να γίνει τώρα μία κατάταξη των προϊόντων συσκευασίας από αλουμίνιο που να βασίζεται στον τρόπο και τη διαδικασία της μεταποίησης του αλουμινίου, γίνεται η αρχή από τα τρία βασικά προϊόντα ελάσης, foil, φύλλα αλουμινίου και δισκία-ροδέλες.

1) FOIL

47. Δεν διακρίνονται τα γράμματα στο κείμενο (IOBE)

48. Δεν διακρίνονται τα γράμματα στο κείμενο (IOBE)



Το πολύ λεπτό φύλλο αλουμινίου, πάχους από 0,006 mm-0,0012 mm (foil), το οποίο παράγεται από την εταιρία ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, είναι κατάλληλο για την συσκευασία τροφίμων, την ετικετοποιία κ.λπ.

Η παραγωγή του foil καταναλωτικής χρήσης είναι περίπου 500-550 τόννοι ετησίως. Το foil επίσης μεταποιείται σε πολλά άλλα προϊόντα συσκευασίας, τα οποία είναι επί το πλείστον συμπληρωματικά είδη της κυρίως συσκευασίας που αποτελείται από άλλα υλικά.

Το μεταποιημένο foil για συσκευασία αποτελείται από:

- α) Το γκοφρέ, δηλαδή foil με εκτυπώσεις ανάγλυφες ή έγχρωμες
- β) Foil επικολλημένα με χαρτί, κόλλα ή κερί.
- γ) Τα σύνθετα υλικά (Laminates) και
- δ) Τα θερμοσυγκολλητικά.

Το λεγόμενο αλουμινόχαρτο, που αποτελείται από foil επικολλημένο σε χαρτί χρησιμοποιείται κύρια στη βιομηχανία τροφίμων και ειδικότερα στην σοκολατοποιία, την

μπισκοτοποιία, τη φαρμακοβιομηχανία κ.ά.

Σύμφωνα με τον IOBE, σελ.24, η ετήσια κατανάλωση αλουμινόχαρτου ανέρχεται σε 1.400 τόννους.

Πίνακας, Κατανάλωσης foil επικολλημένου σε χαρτί ή λακαρισμένου για συσκευασία 1984-85

<u>Αλουμινόχαρτο διαφόρων τύπων</u>	<u>Χρήσεις</u>	<u>Ποσοστά</u>
Foil + Χαρτί (σαντινέ)	Καπνοβιομηχανία	
	Φαρμακοβιομηχανία	50%
Foil + Χαρτί (περγαμηνοειδές)	Σοκολατοβιομηχανία	14%
Foil γυμνό, λακαρισμένο	Ζαχαροπλαστεία	
Foil γυμνό,λακαρισμένο	Καταναλωτική χρήση fast foods	36%
Σύνολο		100

Πηγή: IOBE, σελ.26.

Αντί συμπεράσματος, μπορεί να ειπωθεί ότι το foil, εκτός από τη χρήση του ως οικιακό υλικό, κύρια χρησιμοποιείται ως συμπληρωματικό υλικό μιας άλλης βασικής πρώτης ύλης για ειδικές χρήσεις συσκευασίας.

Αυτά τα προϊόντα συσκευασίας είναι δύσκολο να ανακυκλωθούν γιατί αποτελούνται από διάφορα υλικά.

2) Φύλλο αλουμινίου

Από φύλλο αλουμινίου κατασκευάζονται κύρια οι αλουμινένιες φόρμες για το ψήσιμο φαγητού ή γλυκών, σκευών για τα καταστήματα fast food κ.λπ. τα βιδωτά καπάκια για τις φιάλες αναψυκτικών (γυάλινες, πλαστικές) και για επιπλώματα.

α) Οι φόρμες από αλουμίνιο

Η χρησιμοποίηση της φόρμας από αλουμίνιο στη βιομηχανία τροφίμων δεν έχει ακόμη επεκταθεί, επειδή η αγορά ετοίμων φαγητών ή των fast food είναι ακόμη μικρή.

Κατασκευάζονται περίπου 10-15 εκ. τεμάχια από δύο

εταιρίες: ΚΟΡΟΠΟΥΛΗΣ ΑΕ και SANITAS FOIL ΑΕ.

Από τα τρία είδη για τις φόρμες από αλουμινόχαρτο που κατασκευάζονται στο εξωτερικό, στην Ελλάδα κατασκευάζονται οι σχηματοποιημένες φόρμες (με συρρικνωμένα τοιχώματα).

β) Καπάκια και καψύλια εμφιαλώσεως από αλουμίνιο

Τα φύλλα αλουμινίου που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή αλουμινένιων καπακιών είναι ειδικής ποιότητας (FORMAT) πάχους 0,2-0,3 mm. Τα καπάκια αυτά προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως πώματα σε φιάλες ποτών ή υγρών τροφίμων (όπως λαδιών, ξυδιού κ.ά.) και μετά την αποσφράγιση της φιάλης.

Το πιο χαρακτηριστικό προϊόν (όπου το καπάκι χρησιμοποιείται ως πώμα και μετά την αποσφράγιση), είναι τα καπάκια στις μεγάλες φιάλες του 1 ή 2 lt για Coca-Cola.

Τα αλουμινένια καπάκια κύρια χρησιμοποιούνται από τα αεριούχα αναψυκτικά, τα αλκοολούχα ποτά και τα λικέρ, στη βιομηχανία τροφίμων για τις φιάλες διαφόρων υγρών τροφίμων (π.χ. χυμών, λαδιών, ξυδιού).

Τα καψύλια εμφιαλώσεως αποτελούνται από μικρά, στρογγυλά φύλλα αλουμινίου (foil), τα οποία τοποθετούνται στο εσωτερικό των καπακιών (και στα καπάκια από λευκοσίδηρο), ώστε το πώμα να εφαρμόζει ακριβώς.

γ) Επιπωμάτωση

Στην επιπωμάτωση, τα φύλλα αλουμινίου χρησιμοποιούνται με διαφορετικούς τρόπους.

Τα φύλλα αλουμινίου επικολλούνται με φύλλα πολυαιθυλενίου και χρησιμοποιούνται ως πώματα σε δοχεία ορυκτελαίου, λιπαντικά, καλλυντικά, παστεριωμένου γάλακτος.

Τα φύλλα αλουμινίου χρησιμοποιούνται με τη μέθοδο συσκευασίας Form-Fill-Seal. Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο, το υλικό συσκευασίας παίρνει τη δεδομένη μορφή στη διάρκεια της συσκευασίας.

Τα φύλλα αλουμινίου χρησιμοποιούνται με το σύστημα συσκευασίας Preent Diafragn για την επιπώμωση γιαουρτιών σε κύπελλα, μαργαρίνης, μαρμελάδας, γάλακτος σε ατομική συσκευασία κ.ά.

3) Φιάλες αλουμινίου-Σωληνάρια αλουμινίου

Τα προϊόντα της κατηγορίας αυτής παράγονται από την ίδια κατηγορία ενδιαμέσου προϊόντος έλασης, τα δισκία και τις ροδέλες αλουμινίου.

α) Σωληνάρια αλουμινίου

Σωληνάρια από αλουμίνιο παράγουν κυρίως δύο εταιρίες η ΑΛΟΥΜΙΝΟΠΛΑΣΤΙΚΗ ΑΕ και η COLGATE PALMOLIVE ΑΕ (για την συσκευασία των προϊόντων της), και πολλές άλλες μικρότερες. Ως πρώτη ύλη χρησιμοποιούνται ροδέλλες αλουμινίου, τις οποίες παράγουν η ROAL, η ΒΕΚΤΩΡ ΑΕ (θυγατρική της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΑΘΗΝΩΝ).

Η βιομηχανία καλλυντικών απορροφά σχεδόν το 40% των σωληναρίων από αλουμίνιο, σε δύο κυρίως προϊόντα: τις οδοντόκρεμες και τις κρέμες Ξυρίσματος. Αλλά, τα τελευταία χρόνια, τα αλουμινένια σωληνάρια αντικαθίστανται από πλαστικά και οι κρέμες Ξυρίσματος από αφρούς Ξυρίσματος σε φιάλες αεροζόλ. Το 25% των σωληναρίων από αλουμίνιο προορίζεται για τη φαρμακοβιομηχανία, αλλά με μικρότερο ποσοστό σε τόννους, λόγω του μικρού μεγέθους των σωληναρίων για τη συσκευασία των φαρμάκων.

Επίσης, σωληνάρια από αλουμίνιο χρησιμοποιεί η βιομηχανία τροφίμων, κύρια για τη συσκευασία τοματοπολτού και άλλων παστών.

β) Φιάλες αεροζόλ από αλουμίνιο-κουτιά αλουμινίου

Τα προϊόντα αυτά κατασκευάζονται επίσης από προϊόντα έλασης, και συγκεκριμένα από δισκία αλουμινίου.

Φιάλες αεροζόλ από αλουμίνιο

Φιάλες αεροζόλ κατασκευάζει μόνο η ΑΛΟΥΜΙΝΟΠΛΑΣΤΙΚΗ ΑΕ, με πρώτη ύλη δίσκια αλουμινίου, τα οποία προέρχονται από την ROAL ΑΕ.

Τα τελευταία χρόνια, η παραγωγή φιαλών αεροζόλ (αλουμινένιων και λευκοσιδηρών) παρουσιάζει μια πτωτική τάση.

	1978	1979	1980	1981	1985
Φιάλες αεροζόλ αλουμινίου (σε εκατ. τεμ.)	14	10,5	9	8	7
Φιάλες αεροζόλ λευκοσιδηρού (σε εκατ. τεμ.)	20	23,2	23,5	22,2	22
<u>Σύνολο</u>	34	33,7	32,5	30,2	29

Πηγή: IOBE, σελ. 31.

Η μείωση στην παραγωγή οφείλεται αφενός μεν στις οικολογικές συνέπειες της χρήσης αεροζόλ και αφετέρου στο υψηλό κόστος των προϊόντων αυτών.

Οι φιάλες αεροζόλ από αλουμίνιο αντιμετωπίζουν επίσης όμως ανταγωνισμό από τις αντίστοιχες φιάλες από λευκοσίδηρο.

Η φιάλη αλουμινίου είναι ελαφριά και καλαίσθητη, μειονεκτεί όμως έναντι της λευκοσιδηράς στην ποιότητα της εξωτερικής λισθογράφησης και στο ότι απαιτεί τον τριπλάσιο χρόνο παραγωγής. Αντίθετα ο κλάδος λευκοσιδηρών αεροζόλ έχει μεγαλύτερη ευχέρεια στην ταχύτερη πραγματοποίηση των πολλών μικρών παραγγελιών, που είναι χαρακτηριστικές της ελληνικής αγοράς.

Αλουμινένια κουτιά ποτών

Τα αλουμινένια κουτιά ποτών, είναι από πλευράς ποσότητας και αξίας, είναι το σημαντικότερο όλων των προϊόντων συσκευασίας από αλουμίνιο. Αυτά κατασκευάζονται επίσης από δίσκια αλουμινίου.

Τα κουτιά ποτών από αλουμίνιο έχουν περίπου το ίδιο

κόστος παραγωγής με τα κουτιά ποτών από λευκοσίδηρο, αλλά είναι ανώτερα από άποψη ποιότητας. Επειδή αυτά δεν οξειδώνονται, και κυρίως λόγω του ότι δεν έχουν "ραφή", δεν παρουσιάζουν "σπασίματα" στο εσωτερικό κακαλισμα, έτσι είναι απόλυτα απρόσβλητα από εσωτερική οξείδωση που θα μπορούσε να δημιουργηθεί από την επαφή με το υγρό περιεχόμενο. (Η Coca-Cola δίνει 1 χρόνο εγγύηση για την "αναλλοίωτη" γεύση των προϊόντων της σε αλουμινένια συσκευασία και μόνο 6 μήνες για τη λευκοσιδηρή).

Τα αλουμινένια κουτιά έχουν επίσης πλεονέκτημα στο ότι μπορούν να μειώσουν τη σπατάλη πρώτων υλών και ενέργειας, επειδή το αλουμίνιο μπορεί να ανακυκλωθεί πολύ εύκολα, και η παραγωγή ανακυκλωμένου αλουμινίου απορροφά μόνο το 5% της αντίστοιχης ενέργειας για την παραγωγή του πρωτογενούς αλουμινίου.

Σε άλλες χώρες η ανακύκλωση καλύπτει μέχρι και το 30% των κουτιών, με αποτέλεσμα το κόστος παραγωγής να μειώνεται σημαντικά, και να εκτοπίζεται σε μεγάλο βαθμό το κουτί από λευκοσίδηρο.

Στην Ελλάδα, το αντίστοιχο ποσοστό είναι περίπου 5%, και τα κέντρα περισυλλογής πληρώνουν 1-3 δραχμές για κάθε άδεια κουτί.

Τα λευκοσιδηρά κουτιά αποτελούνται από τρία είδη μετάλλων: ατσάλι, κασίτερο και το καπάκι που είναι από αλουμίνιο γι' αυτό δεν είναι δυνατόν να ανακυκλωθούν εύκολα, επειδή ο διαχωρισμός των τριών μετάλλων είναι πολύ δαπανηρός.

Επίσης, ένα βασικό πλεονέκτημα είναι ότι το αλουμίνιο παράγεται εγχωρίως, ενώ ο λευκοσίδηρος κατά πολύ μεγάλο ποσοστό εισάγεται.

Η παραγωγή κουτιών για ποτά από αλουμίνιο πραγματοποιείται κύρια από την ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΖΥΘΟΠΟΙΙΑ ΑΕ στην Πάτρα, η οποία ιδρύθηκε το 1982. Η εταιρία κατασκευάζει κουτιά για τα δικά της προϊόντα και προμηθεύει και άδεια κουτιά.

Η αρχική παραγωγική δυναμικότητα της εταιρίας ήταν 500.000 κουτιά την ημέρα και έφτασε στο τέλος του 1984 στο 1 εκατομ. κουτιά και καπάκια easy-open την ημέρα. Η πρώτη ύλη της εταιρίας προμηθεύεται από την ΕΛΒΑΛ ΑΕ. Η εταιρία απασχολεί στην παραγωγή κουτιών 120 άτομα με τη μέθοδο drawn-iron.

Η παραγωγή της εταιρίας το 1983 ανήλθε σε 60 εκατομ. κουτιά, με πρώτη ύλη 1.700 τόννους αλουμίνιο, και το 1984 έφθασε τα 120 εκατομ. κουτιά, με 3.300-3.500 τόννους αλουμίνιο.

Γίνονται σημαντικές εξαγωγές στην Ιταλία, Δ.Γερμανία και Κύπρο. Το 1985 οι εξαγωγές έφτασαν τα 50-60 εκατομ. κουτιά και καπάκια easy-open.

Το 1984, η κατανάλωση κουτιών αλουμινίου στην Ελλάδα υπολογίζεται σε 100 εκατομ. περίπου, από τα οποία τα 50 εκατομ. χρησιμοποιήθηκαν σαν συσκευασία μπίρας και τα υπόλοιπα 50 εκατομ. σαν συσκευασία αναψυκτικού.

Η συνολική κατανάλωση στα κουτιά ποτών ήταν το 1984 200 εκατομ. κουτιά, δηλαδή τα κουτιά από αλουμίνιο, τον τρίτο χρόνο από την ίδρυση της εταιρίας έχουν φτάσει στο 50% της κατανάλωσης.

Το 1985 κατασκευάσθηκε νέα γραμμή παραγωγής, με σκοπό την πλήρη υποκατάσταση των λευκοσιδηρών κουτιών μπίρας και αναψυκτικών.

Παραγωγή καλωδίων

Η παραγωγή καλωδίων ανήκει στον υποκλάδο 37.30 (Κατασκευή συρμάτων και καλωδίων μεταφοράς ηλεκτρισμού).

Σύμφωνα με την Απογραφή του 1978 υπάρχουν 19 Καταστήματα με 2.054 Απασχολούμενους και 48.524 ΗΡ Ιπποδύναμη.

Σύμφωνα με την Απογραφή του 1984, υπάρχουν 24 Καταστήματα με 1.769 Απασχολούμενους και 54.620 ΗΡ Ιπποδύναμη.

Οι κυριότερες επιχειρήσεις του υποκλάδου είναι 5: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ με 270 Απασχολούμενους, FULGOR με 1.080 Απασχολούμενους, MANULI με 370 Απασχολούμενους, ΧΑΝΔΡΗΣ με 300 Απασχολούμενους, ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ με 80 Απασχολούμενους.

Η παραγωγική δυναμικότητα των 4 κυριότερων επιχειρήσεων το 1983 υπολογίζεται ότι είναι 32.000 τόννοι το χρόνο, η παραγωγή όμως το 1983 ανήλθε σε 10.900 τόννους, δηλαδή το παραγωγικό δυναμικό αξιοποιήθηκε μόνο κατά 34% περίπου.

Η παραγωγή καλωδίων κύρια χρησιμοποιείται στις ηλεκτρολογικές εφαρμογές και για εξαγωγές στις χώρες της Μ.Ανατολής.

Ο υποκλάδος 37.30 εξετάζεται πιο ολοκληρωμένα στην ανάλυση του κλάδου 37. Εδώ περιλαμβάνονται ορισμένα στοιχεία για να περιληφθούν όλες οι χρήσεις του αλουμινίου.

Χυτήρια

Όπως έχει αναφερθεί, στην πρώτη φάση της μεταποίησης του αλουμινίου περιλαμβάνονται εκτός από τις μονάδες έλασης, διέλασης καλωδίων και τα χυτήρια παραγωγής διαφόρων χυτών προϊόντων από αλουμίνιο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του IOBE,⁴⁹ η παραγωγική δυναμικότητα των 59 επιχειρήσεων του υποκλάδου αυτού⁵⁰ ανέρχεται σε 5.000 τόννους, ενώ η παραγωγή το 1983 ήταν 2.800 τόννοι, δηλαδή ανήλθε στο 56% του παραγωγικού δυναμικού. Εδώ δεν περιλαμβάνονται τα χυτήρια που ανήκουν στις μεγάλες μονάδες έλασης και διέλασης για δική τους χρήση.

Η παραγωγή αυτή πραγματοποιήθηκε αποκλειστικά με εγχώριες πρώτες ύλες, που ανέρχονται σε 2.900 τόννους το 1983.

Η ζήτηση των προϊόντων του υποκλάδου προέρχεται κύρια

49. IOBE. Η Ελληνική βιομηχανία πρώτης μεταποίησης αλουμινίου το 1983.

50. Ο υποκλάδος των χυτηρίων στα στοιχεία της ταξινόμησης της ΕΣΥΕ είναι ταξινομημένος σε πολλούς υποκλάδους.

από τον τομέα των Οικοδομών (30%) και ακολούθως από τις ηλεκτρολογικές (19%) και μηχανολογικές (15%) εφαρμογές.

Β.15. Κατασκευή ειδών συσκευασίας από λευκοσίδηρο⁵¹

Ο υποκλάδος 3592, Κατασκευή ειδών συσκευασίας από λευκοσίδηρο αποτελείται από τα προϊόντα :

- 35.92.01 Δοχεία από λευκοσίδηρο συσκευασίας και λιθογραφημένα
- 35.92.02 Κυτία βερνικιών από λευκοσίδηρο
- 35.92.03 Κυτία κονσερβών από λευκοσίδηρο
- 35.92.04 Κυτία λοιπά από λευκοσίδηρο
- 35.92.05 Πώματα από λευκοσίδηρο (κραουν, φελλού, πλαστικού)
- 35.92.06 Υποπροϊόντα λευκοσιδήρου (από κράματα κ.λπ.)
- 35.92.07 Πώματα σπιδάλ.

Η παραγωγή και η ζήτηση ειδών συσκευασίας από λευκοσίδηρο

Η ζήτηση ειδών συσκευασίας από λευκοσίδηρο προέρχεται κύρια από τον αγροτικό τομέα και αφορά την κονσερβοποίηση φρούτων και λαχαγικών. Επίσης, ένα σημαντικό μέρος αφορά την συσκευασία διαφόρων τροφίμων, π.χ. λάδι.

Αντίθετα, η ζήτηση για προϊόντα συσκευασίας σε κουτιών μπίρας και αναψυκτικών έχει μειωθεί σημαντικά, από τη χρήση αλουμινένιων κουτιών.

Ενα μικρό μέρος της ζήτησης προέρχεται από την κατασκευή υλικών συσκευασίας αφρών ξυρίσματος, ορυκτελαίων, χρωμάτων κ.λπ.

Η παραγωγή ειδών συσκευασίας από λευκοσίδηρο πρέπει να καλύπτει τις ανάγκες της ζήτησης όπως αναφέρθηκαν προηγούμενα, έτσι η παραγωγή ειδών συσκευασίας αφορά τα εξής προϊόντα συσκευασίας:

- α. Δοχεία τύπου OPEN-TOP
- β. Δοχεία γενικής χρήσης (general line)
- γ. Δοχεία αναψυκτικών και μπίρας
- δ. Καπάκια.

51. Η παρουσίαση αυτού του υποκλάδου βασίζεται στην Κλαδική έκθεση του ΙΟΒΕ, "Υλικά Συσκευασίας", Νο 46, Αθήνα 1986.

Δοχεία τύπου OPEN-TOP

Οι βασικές κατηγορίες λευκοσιδηρών δοχείων είναι δύο:

- α) Τα δοχεία για τη συσκευασία τροφίμων (Food-Cans).
- β) Τα δοχεία για τη συσκευασία αναψυκτικών και μύρας (Beverage-Cans).

Και οι δύο κατηγορίες δοχείων είναι τύπου OPEN-TOP. (Ο όρος OPEN-TOP δηλώνει ότι το δοχείο προορίζεται για κονσερβοποίηση σε γραμμή συσκευασίας αυτόματου γεμίσματος).⁵²

Η κύρια παραγωγή δοχείων συσκευασίας από λευκοσίδηρο αφορά δοχεία τύπου OPEN-TOP/THREE PIECE CANS (τα οποία αποτελούνται από τρία κομμάτια), τα οποία χρησιμοποιούνται για συσκευασία φρούτων, λαχανικών, χυμών, μύρας, αναψυκτικών κ.ά.

Το 1983 άρχισαν να κατασκευάζονται και στην Ελλάδα δοχεία τύπου OPEN-TOP/TWO PIECE CANS (τα οποία αποτελούνται από δύο κομμάτια) από αλουμίνιο, τα οποία κάλυψαν το μεγαλύτερο μέρος της συσκευασίας μύρας και αναψυκτικών.

Ως προϊόντα συσκευασίας χρησιμοποιούνται 35 τύποι δοχείων OPEN-TOP από τους οποίους 7 τύποι είναι οι βασικοί και το ποσοστό τους ανέρχεται στο 85% του συνόλου των παραγομένων δοχείων. Αυτοί οι τύποι είναι :

1. 1/10 (100 gr): μικρό μέγεθος, κυρίως για τοματοπολτό
2. 150 gr : επίσης για τοματοπολτό
3. 6 OZ (172 gr) : κυρίως για χυμούς φρούτων
4. 9 OZ (258 gr) : επίσης για χυμούς
5. 1/2 Kgr : για τοματοπολτό και κομπόστες⁵³
6. 0,950 gr: κυρίως για κομπόστες
7. 5 Kgr : κυρίως για εξαγωγές τοματοπολτού

52. IOBE, στο ίδιο σελ. 37

53. Η κονσέρβα τοματάκια ζυγίζει 400 χιλιογράμ.

Δοχεία γενικής χρήσης (general line)

Στα δοχεία γενικής χρήσης (general line) ανήκει κάθε είδους δοχείο από λευκοσίδηρο. Αυτά οποία χρησιμοποιούνται για τη συσκευασία προϊόντων που δεν απαιτούν θερμική αποστείρωση, όπως ορυκτέλαια, λάδι, χρώματα κ.ά. Σε αυτά τα δοχεία περιλαμβάνονται και οι γκαζοντενεκέδες και τα μπιτόνια από λευκοσίδηρο.

Η παραγωγή όμως των δοχείων γενικής χρήσης έχει μια πτωτική πορεία, η οποία οφείλεται στην υποκατάσταση των λευκοσίδηρων δοχείων γενικής χρήσης από αντίστοιχα πλαστικά δοχεία, τα οποία κατασκευάζονται από πολυαιθυλένιο υψηλής πυκνότητας.

Τα δοχεία γενικής χρήσης από λευκοσίδηρο που παράγονται αποτελούνται κατά 75% από γκαζοντενεκέδες που ζυγίζουν 0,8 έως 1,1 gr. Οι γκαζοντενεκέδες αυτοί καλύπτουν σημαντικό μέρος της φαινομενικής κατανάλωσης λευκοσίδηρου (παραγωγή + εισαγωγές-εξαγωγές). Οι γκαζοντενεκέδες χωρητικότητας 16-17 kgr χρησιμοποιούνται κύρια για τη συσκευασία λαδιού. Το λάδι επίσης συσκευάζεται σε γκαζοντενεκέδες των 8 των 5 και των 2,5 κιλών, σε αυτούς συσκευάζονται και άλλα προϊόντα, όπως ορυκτέλαια, χρώματα, γαλακτοκομικά προϊόντα κ.ά.

Στη συσκευασία λαδιού του ενός κιλού διεΐσδυσε καθοριστικά το πλαστικό :

Η παραγωγή λευκοσιδηρών δοχείων το 1985

Τύποι προϊόντων	% συμμετοχή	Ποσότητα σε χιλ. τόννους
Δοχεία Open-top για λαχανικά, φρούτα κ.λπ.	51,0	56
Δοχεία αναψυκτικών και μύρας	4,5	5
Δοχεία γενικής χρήσης (general line)	41,0	45
Καπάκια	3,5	4
<u>Σύνολο</u>	100	110

Πηγή: IOBE, στο ίδιο, σελ.40.

Από τον Πίνακα προκύπτει ότι το 1985 το 51% των δοχείων που παράχθηκαν ήταν τύπου OPEN-TOP για λαχανικά, φρούτα κ.λπ. και το 41% ήταν δοχεία γενικής χρήσης.

Παραγωγή δοχείων και άλλων ειδών συσκευασίας από λευκοσίδηρο (εκ. τεμ.)

Ετη	Δοχεία Open-top	Δοχεία γενικής χρήσης	Γενικό σύνολο δοχείων	Πώματα αναψυκτικών κ.λπ.
1974	635	80	715	----
1975	548	98	646	----
1976	844	95	942	308
1977	974	88	1.062	780
1978	844	90	934	578
1979	1.000	88	1.088	1.117
1980	1.135	88	1.223	9.926
1981	1.180	74	1.254	3.042

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ.

Την περίοδο 1974-1981 η παραγωγή των δοχείων OPEN-TOP παρουσιάζει γενικά άνοδο. Αντίθετα, η παραγωγή των δοχείων γενικής χρήσης παρουσιάζει την ίδια περίοδο πτώση. Αυτή η πτώση οφείλεται στην υποκατάσταση των δοχείων αυτών με πλαστικά δοχεία.⁵⁴

Η παραγωγή πωμάτων από λευκοσίδηρο παρουσιάζει μία μεγάλη άνοδο, η οποία αντικατοπτρίζει την αύξηση της χρήσης πωμάτων σε πολλά είδη φιαλών (από λευκοσίδηρο, γυαλί και πλαστικό) και βάζων συσκευασίας.

Η ζήτηση για τα δοχεία από λευκοσίδηρο

Η ζήτηση των λευκοσιδηρών δοχείων επηρεάζεται κύρια από τους πιά κάτω σημαντικούς παράγοντες :

α) Από τις καταναλωτικές προτιμήσεις και ανάγκες και

54. Το πολυαιθυλένιο αποτελεί τη σημαντικότερη πλαστική ύλη για την παραγωγή φιαλών και δοχείων.

ειδικότερα από την επιλογή μεταξύ νωπών και κατεψυγμένων λαχανικών, φρούτων κ.ά.

β) Από τον ανταγωνισμό άλλων προϊόντων συσκευασίας από πλαστικό, γυαλί, αλουμίνιο κ.λπ.

Τελικά στην βιομηχανία τροφίμων για την κονσερβοποίηση οπωροκηπευτικών και άλλων τροφίμων χρησιμοποιούνται κύρια τα δοχεία τύπου Open-top από λευκοσίδηρο.

Στη συσκευασία όμως των μαρμελάδων, τουρσιών, πούλπας κ.λπ., και γενικά στα προϊόντα που δεν απαιτούν θερμική αποστείρωση χρησιμοποιούνται επί το πλείστον και άλλα είδη συσκευασίας, όπως πλαστικά ή γυάλινα δοχεία.

γ) Επειδή το 70% των παραγομένων ποσοτήτων κονσερβών για τρόφιμα εξάγεται, η συνολική ζήτηση επηρεάζεται σημαντικά και από τις ξένες αγορές.

δ) Η ζήτηση για δοχεία από λευκοσίδηρο επηρεάζεται επίσης από τις διακυμάνσεις της γεωργικής παραγωγής.

Ετήσια κατά κεφαλή κατανάλωση λευκοσίδηρου στη συσκευασία, 1981

	Λευκοσίδηρος κιλά/άτομο
<u>Δυτική Ευρώπη</u>	13,0
Ελλάδα	10,0
Αγγλία	13,0
Γαλλία	11,0
Ιταλία	10,0
Δυτική Γερμανία	12,0
Δανία	21,0

Πηγή: IOBE, στο ίδιο, σελ.44.

Όπως προκύπτει από τον Πίνακα η κατά κεφαλή κατανάλωση λευκοσιδήρου στη συσκευασία στην Ελλάδα είναι πιά χαμηλή σε σχέση με άλλες χώρες, (Δυτική Ευρώπη 13 kgr). Εάν προστεθεί στην κατανάλωση του λευκοσιδήρου και η κατανάλωση του αλουμινίου για την συσκευασία, τότε η κατά κεφαλή κατανάλωση στη Δυτική Ευρώπη ανέρχεται στα 16 kgr, ενώ στην Ελλάδα η συσκευασία από αλουμίνιο είναι ακόμα σε χαμηλό επίπεδο.

Όπως έχει αναφερθεί και προηγούμενα τα προϊόντα

συσσκευασίας συνολικά, τόσο στην Ελλάδα όσο και παγκόσμια, έχουν μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης. Το ίδιο ισχύει και με τα προϊόντα συσκευασίας από λευκοσίδηρο. Οι μελλοντικές προοπτικές για ορισμένους βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση προϊόντων συσκευασίας από λευκοσίδηρο, όπως η μεταβολή στις καταναλωτικές συνήθειες, η αύξηση του κατά κεφαλήν εισοδήματος, οι προοπτικές αύξησης των εξαγωγών σε αγροτικά προϊόντα κ.λπ. είναι θετικές.

Η παραγωγή λευκοσιδηρών δοχείων

Παραγωγή λευκοσιδηρών δοχείων στην Ελλάδα το 1985 κατά είδος

<u>Τύποι δοχείων</u>	<u>Εκατομμύρια τεμάχια</u>	<u>% συμμετοχής</u>
Δοχεία των 0,100 gr	160	12,5
Δοχεία των 0,500 gr	120	9,4
Δοχεία των 0,950 gr	120	9,4
Δοχεία των 5 kgr	50	3,9
Δοχεία των 0,330 gr*	110	8,6
Δοχεία των 0,100-5 kgr	420	32,8
Γκαζοντενεκέδες	45	3,5
Διάφορα (αεροζόλ, δοχεία βερνικιών, χρωμάτων, ορυκτελαίων κ.λπ.)	255	19,9
Σύνολο	1.280	100

*Κύρια για μπίρες.

Πηγή: IOBE, στο ίδιο, σελ.45.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα, το 1985 κατασκευάστηκαν 1.280 εκατομ. τεμάχια λευκοσιδηρών δοχείων, από τα οποία το 80% χρησιμοποιήθηκε για τη συσκευασία τροφίμων και ποτών και το 20% χρησιμοποιήθηκε για τη συσκευασία βερνικιών, χρωμάτων, ορυκτελαίων κ.λπ.).

Τα δοχεία 0,100 gr, όπου συσκευάζεται κύρια τοματοπολτός, ανέρχονται στο 12,5% της συνολικής κατανάλωσης λευκοσιδηρών δοχείων. (Η κατανάλωση ισούται περίπου με την παραγωγή, επειδή οι εισαγωγές και οι εξαγωγές είναι μικρές).

Τα δοχεία 0,500 και 0,950 gr, όπου συσκευάζονται κύρια

κομπόστες, τουρσιά, λαχανικά, χυμοί κ.λπ., τα οποία συνήθως εξάγονται, ανέρχονται στο 9,4% της συνολικής παραγωγής.

Τα δοχεία 5 kgr, όπου συσκευάζονται κύρια πούλπα, τοματοπολτός, κομπόστες κ.λπ. δηλαδή γεωργικά προϊόντα που συσκευάζονται και στα άλλα δοχεία, ανέρχονται στο 3,9% του συνόλου.

Μεταξύ των δοχείων 0,100 gr και 5 kgr, εκτός από τους τύπους που αναφέρονται υπάρχουν και άλλοι 24 τύποι για τη συσκευασία επίσης τροφίμων που ανέρχονται στο 32,8% του συνόλου.

Τα δοχεία 0,330 gr, όπου συσκευάζονται κύρια μπίρες και αναψυκτικά, ανέρχονται στο 6,6% του συνόλου. Η αγορά συσκευασίας αναψυκτικών και μπίρας είναι μοιρασμένη ίσα μεταξύ των προϊόντων συσκευασίας από λευκοσίδηρο και αλουμίνιο.

Οι γκαζοντενεκέδες, όπου συσκευάζεται κύρια λάδι, ανέρχονται στο 3,5% του συνόλου της παραγωγής. Υπολογίζεται όμως ότι συμμετέχουν κατά περίπου 35% στη συνολική κατανάλωση του λευκοσιδήρου επειδή έχουν μεγαλύτερη συμμετοχή στο βάρος (σε τόννους) στο σύνολο της κατανάλωσης.

Τα "διάφορα" δοχεία, όπου συσκευάζονται κύρια εντομοκτόνα, αφρός ξυρίσματος, αποσμητικά, φάρμακα, ορυκτέλαια, βερνίκια, χρώματα, φυτοφάρμακα κ.λπ. ανέρχονται στο 19,9% του συνόλου.

Η ζήτηση για τα "διάφορα" δοχεία είναι σχετικά σταθερή, επειδή πρόκειται για τη συσκευασία προϊόντων που επίσης έχουν μία περίπου σταθερή ζήτηση. Η άνοδος που πιθανώς προκαλείται στην ζήτηση ορισμένων προϊόντων και στη συσκευασία τους ισορροπείται από τη μείωση της ζήτησης για τη συσκευασία ορισμένων άλλων προϊόντων, λόγω της υποκατάστασης του λευκοσιδήρου από άλλα υλικά.

Συνολικά, μπορεί πάλι να ειπωθεί ότι οι προοπτικές των υλικών συσκευασίας από λευκοσίδηρο είναι θετικές.

Τα τελευταία χρόνια κατασκευαστήκαν δοχεία με πάχος

τοιχωμάτων κάτω από 0,20 χιλ., που σημαίνει μείωση κόστους παραγωγής, πρώτης ύλης και μεταφορικών, και είναι γνωστό ότι η συσκευασία με λευκοσίδηρο έχει ακόμα πολλά περιθώρια τεχνολογικής βελτίωσης.

Το παραγωγικό δυναμικό του κλάδου

	Απογραφή 1969		Απογραφή 1978	
	Κατασ. Απασχ. Ιππ.		Κατασ. Απασχ. Ιππ.	
359.2 Κατασκευή ειδών συσκευασίας από λευκοσίδηρο	141	2.675 3.598	133	3.035 7.119

Μεταξύ των δύο απογραφών υπάρχει μία μικρή μείωση των Καταστημάτων, μικρή αύξηση των Απασχολούμενων και αύξηση της Ιπποδύναμης.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται 24 από τις πιο αντιπροσωπευτικές του υποκλάδου.

Πίνακας κατάταξης εταιριών παραγωγής λευκοσιδηρών δοχείων και προϊόντων συσκευασίας

<u>Εταιρία</u>	<u>Εδρα-Εργοστάσιο</u>	<u>Απασχολούμενοι</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
ΑΔΕΛΦΑ ΑΕ	Αιγάλεω, Αθήνα	70	Λευκοσιδηρά δοχεία παντός τύπου
ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΛΕΥΚΟΣΙΔΗ- ΡΟΥΡΓΙΑ ΟΕ	Ταύρος, Αθήνα	25	Λευκοσιδηρά δοχεία και κουτιά
ATLAS CAN ΑΕ	Μαγούλα, Ελευσίνας	200	Λευκοσιδηρά δοχεία και κουτιά, μεταλλοτυπίες
ΒΕΛ ΗΠΕΙΡΟΥ ΑΕ	Ιωάννινα	20	Λευκοσιδηρά δοχεία
ΒΙΟΚΥΤΑΛ ΑΒΕΕ	Αθήνα, Ξάνθη	35	Λευκοσιδηρά και αλουμινένια κουτιά και δοχεία συσκευασίας, μεταλλοτυπίες
ΕΛΠΑΚ ΑΕΒΕ	Κολωνάκι, Ελευσίνα	20	Μεταλλικά βαρέλια συσκευασίας
ΕΛΣΑ ΑΕ	Αγ.Ι.Ρέντης Αττικής	1.000	Λευκοσιδηρά δοχεία και κουτιά, λευκοσιδηρά πάματα. Στιλβώματα υποδημάτων πατωμάτων.

ΚΑΘΜΟΣ ΑΕ	Αιγάλεω, Αθήνα	40	Λευκοσιδηρά δοχεία μεταλλοτυπίες
ΚΑΠΑΝΙΚΗΣ ΟΕ	Θεσσαλονίκη	42	Λευκοσιδηρά δοχεία, γωνίες και σωλήνες θερμαστρών από λαμαρίνες
ΚΟΡΙΝΑ ΟΕ	Διαβολίτσι Μεσσηνίας	20-40	Λευκοσιδηρά δοχεία πλαστικές χειροκίνητες οικιακές αντλίες
ΜΕΛ ΕΕΕ	Καλαχώρι Θεσ/νίκης	35	Λευκοσιδηρά δοχεία
ΜΕΛΒΕ ΑΕ	Θεσσαλονίκη	50	" "
MULTI CAN ΑΒΕΕ	Μάνδρα Αττικής	25	" "
ΜΠΟΓΔΑΝΗΣ	Αγ.Ι.Ρέντης Αττικής	30	" "
ΠΑΠΑΣΟΓΛΟΥ ΟΕ	Πειραιάς	42	" "
			μεταλλοτυπίες
ΣΤΕΦΑΝΗ ΚΕΛΕΜΕΝΗ ΕΠΕ	Καβάλα	30	Λευκοσιδηρά δοχεία, μεταλλοτυπίες
ΤΕΧΝΟΚΑΝ ΑΕ	Μάνδρα Ελευσίνας	55	Λευκοσιδηρά δοχεία
ΤΟΜΠΡΑΣ ΑΒΕΕ	Ναύπλιο	50-500	Λευκοσιδηρά δοχεία, μεταλλοτυπίες, διαλογή, συσκευασία και εξαγωγή φρούτων
ΤΥΠΟΜΕΤΑΛ ΑΕ	Λάρισα	9	Λευκοσιδηρά δοχεία, μεταλλοτυπίες
HELLAS CAN ΑΕ	Καλλιθέα α)Κόρινθος β)Θεσ/νίκη	550	Λευκοσιδηρά δοχεία μεταλλοτυπίες, αεροζόλ.
ΒΙΟΛΑΚ ΟΕ	Μοσχάτο Αττικής	18	Λευκοσιδηρά δοχεία βερνίκια στιλβωτικά
ΟΥΝΙΚΗ ΑΒΕΕ	Θεσ/νίκη	50	Λευκοσιδηρά δοχεία
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝ/ΜΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	-Μοναστηρίου 24, 2 εργοστάσια. -Γέφυρα Θεσ/νίκης 4 εργοστάσια.	1.000	Λευκοσιδηρά δοχεία, βαμβάκι εκκοκισμένο, λαχανικά κατεψυγμένα τοματοπαλτός, αποφλειωμένες τομάτες
Σύνολο*		2.526	

Στο σύνολο δεν περιλαμβάνεται η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, καθώς και άλλες επιχειρήσεις κονσερβοποιημένων, γιατί σ' αυτές η παραγωγή λευκοσιδηρών δοχείων είναι δευτερεύουσα δραστηριότητα.

Πηγή: ICAP, 1984.

Η HELLAS CAN ΑΕ και η ΕΛΣΑ ΑΕ είναι οι σημαντικότερες εταιρίες του υποκλάδου και η παραγωγή τους ανέρχεται περίπου στο 70% της συνολικής παραγωγής δοχείων από λευκοσίδηρο.

Επίσης, οι δύο αυτές εταιρίες απασχολούν 1.500 άτομα από τα 2.526 άτομα που αναφέρονται ως σύνολο στον Πίνακα.

Οι εταιρίες ΚΥΚΝΟΣ, NESTLE, ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ και ΑΣΤΕΡΙΣ, οι οποίες είναι βιομηχανίες μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, έχουν το παραγωγικό δυναμικό για την παραγωγή υλικών συσκευασίας από λευκοσίδηρο.

Οι επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων συσκευασίας από λευκοσίδηρο όπως και οι επιχειρήσεις συσκευασίας από άλλο υλικό παράγουν πολλά είδη προϊόντων και δεν έχουν ειδικευθεί σε λίγα ή ένα προϊόν (όπως γίνεται στη Δ.Ευρώπη).

Στα δοχεία Open-top οι κυριότερες εταιρίες είναι η HELLAS CAN ΑΕ και η ΕΛΣΑ ΑΕ. Παλαιότερα η πιο σημαντική εταιρία σε αυτό τον τύπο δοχείου ήταν η NATIONAL CAN, η οποία όμως αποχώρησε το 1983 από την Ελλάδα.

Το 1980, η NATIONAL CAN κατείχε το 40% της παραγωγής δοχείων Open-top, το ποσοστό αυτό όμως μειώθηκε το 1982 στο 15-20%.

Το μερίδιο της NATIONAL CAN απορροφήθηκε από την HELLAS CAN και την ΕΛΣΑ. (Το ένα εργοστάσιο της NATIONAL CAN στη Θεσσαλονίκη αγοράστηκε από την HELLAS CAN και το δεύτερο στην Αττική από τη ΣΠΕΚΑ).

Η ΕΛΣΑ είναι καθαρά ελληνική εταιρία, στην HELLAS CAN μετέχει η εταιρία METAL BOX Αγγλίας. Και οι δύο εταιρίες έχουν η κάθε μία δυναμικότητα παραγωγής 1,5 εκ. δοχεία την ημέρα. Το ανερώπινο δυναμικό εργάζεται περίπου 255 ημέρες το χρόνο με συνεχή λειτουργία (3 βάρδιες) και τις υπόλοιπες ημέρες με 1-2 βάρδιες.

Στα κουτιά μύρας και αναψυκτικών η δυνατότητα παραγωγής είναι 110 εκατομ. κουτιά το χρόνο.

α) Στα δοχεία τύπου Open-top, στα οποία υπάρχει μία σχετική ομοιομορφία τύπων και διαστάσεων, η δυνατότητα των γραμμών παραγωγής εξαρτάται από τον τύπο και το μέγεθος του κουτιού. Όσο μεγαλύτερες είναι οι διαστάσεις του κουτιού τόσο μικρότερη είναι η ποσότητα που παράγεται την ώρα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι επειδή οι επιχειρήσεις παράγουν πολλούς τύπους σε μικρές ποσότητες δεν επιτυγχάνονται στις γραμμές παραγωγής οικονομίες κλίμακος.

β) Επίσης ο βαθμός αξιοποίησης του παραγωγικού δυναμικού εξαρτάται από την εποχικότητα της ζήτησης. Για την μύρα και τα αναψυκτικά η ζήτηση παρουσιάζει αιχμή τους θερινούς μήνες, ενώ για τα δοχεία Open-top από τον Ιούνιο μέχρι το Σεπτέμβριο.

Το χειμώνα τα δοχεία Open-top χρησιμοποιούνται κυρίως για την συσκευασία χυμών φρούτων, φρούτων και πούλπας.

γ) Επειδή πολλές παραγγελίες ματαιώνονται, οι επιχειρήσεις αναλαμβάνουν παραγγελίες μόνο για μη λιογραφημένα δοχεία, τα οποία σε περίπτωση ακύρωσης της παραγγελίας μπορούν να πωληθούν σε άλλους πελάτες.

δ) Ο υποκλάδος μπορεί να θεωρηθεί ότι μονοπωλείται από δύο μονάδες, επειδή η HELLAS CAN ΑΕ και η ΕΛΣΑ ΑΕ κατέχουν το 70% περίπου της εγχώριας αγοράς. Εκτιμάται ότι η HELLAS CAN⁵⁵ κατέχει το 40% της αγοράς και η ΕΛΣΑ το 30%. Το υπόλοιπο 30% της αγοράς κατέχουν οι άλλες βιομηχανικές μονάδες, οι οποίες όμως παράγουν και διαφορετικά προϊόντα, (κυρίως προϊόντα General line).

"Τόσο η HELLAS//CAN όσο και η ΕΛΣΑ αποτελούν υπόδειγμα επιχειρήσεων, σχετικά με το ενδιαφέρον που επιδεικνύουν για την προαγωγή της έρευνας της αγοράς και των μεθόδων προγραμματισμού, με συνέπεια να αποκτούν ευελιξία στη λήψη των οποιονδήποτε αποφάσεων που αφορούν την πραγματοποίηση νέων επενδύσεων, την υιοθέτηση νέας τεχνολογίας κ.λ.π"⁵⁶

55. Η HELLAS CAN ΑΕ το 1987 άρχισε την παραγωγή Two piece Cans από αλουμίνιο.

56. IOBE, στο ίδιο, σελ.52.

Εξαγωγές-Εισαγωγές

Οι εξαγωγές λευκοσιδηρών δοχείων ανέρχονται στο 7% της παραγωγής και κύρια αφορούν δοχεία τύπου Open-top για τη Μέση Ανατολή. Το 1984, οι εξαγωγές ανέρχονταν σε 110 εκατομ. κουτιά Open-top, από τα οποία τα 55 εκατομ. κουτιά εξήχθησαν από την HELLAS CAN.

Περίπου στο ίδιο ύψος με τις εξαγωγές πραγματοποιούνται εισαγωγές δοχείων Open-top, κύρια από τις χώρες της ΕΟΚ (π.χ. Ιταλία). Έτσι, η εγχώρια παραγωγή καλύπτει τις ανάγκες της εγχώριας ζήτησης.

Στα φύλλα λευκοσιδήρου οι εισαγωγές ξεπερνούν τις εξαγωγές.

Ισοζύγιο Λευκοσιδήρου σε χιλ. τόννους

	Παραγωγή	Εισαγωγές	Εξαγωγές	Φαινομενική Κατανάλωση
1979	39,7	49	11,8	76,9
1980	49,6	53,6	56,1	47,1
1981	49,9	86,6	26,5	110
1982	40,2	70,0	37,3	729
1983	40,3	75,8	23,2	92,9
1984	---	82,0	38,7	---

Πηγή: IOBE, σελ.55.

Από τον Πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει μία τάση μείωσης των εισαγωγών, ενώ στις εξαγωγές δεν διαπιστώνεται κάποια συγκεκριμένη τάση. (Αυτές επηρεάζονται έντονα από τις διακυμάνσεις που επικρατούν στη διεθνή αγορά).

9. ΚΛΑΔΟΣ 36.

Κατασκευή μηχανών και συσκευών, εκτός των ηλεκτρικών και των μέσων μεταφοράς

9.1. Τι περιλαμβάνεται στον κλάδο

Ο κλάδος περιλαμβάνει τους υποκλάδους Κατασκευής μηχανών εσωτερικής καύσεως, μηχανημάτων κλιματισμού, γεωργικών μηχανημάτων, μηχανημάτων λατομείων, οδοποιίας και οικοδομικής, μηχανημάτων οδοποιίας, μηχανημάτων για την παραγωγή ειδών διατροφής, ποτών και καπνού, μηχανημάτων υφαντουργίας και επεξεργασίας ξύλου, πυροσβεστήρων, αντλιών και ψεκαστήρων, μηχανών γραφείου, πλαστιγγών και ζυγών. Επίσης περιλαμβάνει τον υποκλάδο " Μηχανουργία κατασκευής και επισκευής μηχανημάτων μη ειδικώς κατονομαζόμενων."

Οι μονάδες του κλάδου 36, "Κατασκευής μηχανών" χρησιμοποιούν ως πρώτες ύλες μέταλλα ή κράματα μετάλλων, τα οποία προέρχονται κύρια από τον κλάδο 34, "Μεταλλουργία", επίσης διάφορα ανταλλακτικά και εξαρτήματα, όπως σωλήνες, σύρματα, κοχλίες, αλυσίδες, χυτά, τα οποία προέρχονται από τον κλάδο 35 "Προϊόντα από μέταλλο". Επίσης οι μονάδες του κλάδου 36 χρησιμοποιούν μία σειρά προϊόντα για την κατασκευή των μηχανών και των συσκευών όπως κινητήρες, μπαταρίες, καλώδια, τεχνικές συσκευές, τα οποία ανήκουν στον κλάδο 37, "Ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές", όπως για την λειτουργία πολλών μεταφορικών μέσων που ανήκουν στον κλάδο 38 χρησιμοποιούνται μηχανές εσωτερικής καύσης που ανήκουν στον κλάδο 36.

Από τα παραπάνω συνεπάγεται ότι οι κλάδοι 34" Μεταλλουργία", 35 "Προϊόντα από μέταλλο", 36"Μηχανές και συσκευές", 37 "Ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές" και 38" Μεταφορικά μέσα" είναι εξαρτημένοι μεταξύ τους και αποτελούν μία οργανική ενότητα. Και ότι η ανάπτυξη του ενός κλάδου εξαρτάται από την ανάπτυξη των υπολοίπων.⁵⁷

57. Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, σελ.78

Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι, αν και αυτό το συμπέρασμα ισχύει κατ'αρχήν στην περίπτωση της Ελληνικής Βιομηχανίας είναι δύσκολο να ισχυριστεί κανείς ότι υπάρχει αυτή η οργανωτική ενότητα. Θα πρέπει να εξετασθούν και άλλες πλευρές του ζητήματος, όπως οι Εισαγωγές και το είδος των προϊόντων που κατασκευάζονται, που είναι αντικείμενα αυτής της εργασίας.

9.2. Η Εξέλιξη του κλάδου 36 στην περίοδο 1970-1980

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει την εξέλιξη ορισμένων σημαντικών μεγεθών για τον κλάδο 36.

Εξέλιξη του κλάδου 36 (σε εκ. δρχ., σταθερές τιμές 1970)

	1969	1970	1971	1972	1973					
1. Εγχώρια κατανά- λωση		11.652	11.652	14.026	15.223					
2. ΑΑΠ		2.642	3.189	3.184	3.625					
3. Προστιθέμενη αξία	1.221	1.251	1.252	1.448	1.580					
4. Εισαγωγές		8.435	8.526	10.924	11.716					
5. Εξαγωγές		36	62	82	117					
6. Επενδύσεις (Εθνικοί Λογαριασμοί)		105	129	199	224					
7. Απασχόληση	1.702				23.438					
8. Παραγωγικές μονάδες	3.250				3.786					
9. Ιπποδύναμη	60.803				96.984					
	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980			
1.	16.361	15.726	15.325	14.883	13.249	13.381	13.208			
2.	4.153	4.383	4.497	4.301	3.921	3.707	3.128			
3.	1.562	1.764	1.966	1.877	1.734	1.648	1.396			
4.	12.430	11.608	11.158	10.869	9.608	9.938	10.393			
5.	221	270	327	287	280	264	313			
6.	250	383	229	220						
7.					22.007					
8.					4.393					
9.					109.252					

Πηγή: Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987, στο ίδιο, σελ. 79, (με ορισμένες τροποποιήσεις.)

Την περίοδο 1970-1980 η Ακαθάριστη αξία παραγωγής του κλάδου μειώθηκε από 2,1% σε 1,67% ως προς το σύνολο της Ακαθάριστης αξίας παραγωγής του μεταποιητικού τομέα. Επίσης μειώθηκε η Προστιθέμενη αξία του κλάδου 36 από 2,66% σε 2,3% ως προς το σύνολο της Προστιθέμενης αξίας της μεταποίησης.

1. Έτος	1970	$\frac{\text{ΑΑΠ κλάδου 36}}{\text{ΑΑΠ συνόλου Μεταποίησης}}$	$\frac{2.642 \text{ εκ. } \delta\text{ρχ}}{127.412 \text{ εκ. } \delta\text{ρχ.}}$	→ 2,07%,
	Έτος 1980	$\frac{16.760}{1.004.569}$		→ 1,67%
2. Έτος	1970	$\frac{\text{ΠΑ κλάδου 36}}{\text{ΠΑ συνόλου Μεταποίησης}}$	$\frac{1.335 \text{ εκ. } \delta\text{ρχ.}}{50.273 \text{ εκ. } \delta\text{ρχ.}}$	→ 2,66%
	Έτος 1980	$\frac{7.706}{331.013}$		→ 2,3%

Ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής του κλάδου είναι χαμηλότερος από το μέσο ρυθμό αύξησης της παραγωγής στη Μεταποίηση.

Οι επενδύσεις σε σταθερές τιμές αυτή την περίοδο είχαν μία τάση αύξησης, είναι όμως συνολικά πολύ χαμηλές ως προς το σύνολο των επενδύσεων στη Μεταποίηση.⁵⁸

Οι εισαγωγές μηχανών και συσκευών αντιπροσωπεύουν τις πιο μεγάλες εισαγωγές προϊόντων της Μεταποίησης. Αυτές, σύμφωνα με τα στοιχεία των Εκθέσεων για το πρόγραμμα 1983-1987 (σε τρέχουσες τιμές) ως προς το σύνολο προϊόντων για τη Μεταποίηση, από 23,2% το 1970 μειώθηκαν σε 19,5% το 1980. Σε σταθερές τιμές, το αντίστοιχο ποσοστό για το 1980 είναι

58.	Έτος 1970	$\frac{\text{Επενδ. κλάδου 149}}{\text{Επενδ. μεταποίηση}}$	$\frac{10.330 \text{ εκ. } \delta\text{ρχ}}{69.366 \text{ εκ. } \delta\text{ρχ.}}$	→ 1,44%
	Έτος 1980	$\frac{1.134 \text{ εκ. } \delta\text{ρχ.}}{69.366 \text{ εκ. } \delta\text{ρχ.}}$		→ 1,63%

(σε τρέχουσες τιμές αγοράς καινούργων και ιδιοσυσκευές) ΕΣΥΕ ετήσιες έρευνες Βιομηχανίας 1970, 1980.

17,5%.⁵⁹

Αυτή η μείωση προέρχεται από τη μείωση των επενδύσεων στη Μεταποίηση, και γενικά σε όλη την οικονομία, την περίοδο 1970-80.

Οι εξαγωγές του κλάδου είναι πάρα πολύ μικρές. Το 1970 ήταν το 0,37% του συνόλου των εξαγωγών της Μεταποίησης και το 1980 αυξήθηκαν σε 0,69%.

Σύμφωνα με τον πίνακα, η εγχώρια κατανάλωση του κλάδου το 1970 καλύπτεται κατά 24% από την εγχώρια παραγωγή και κατά 76% από εισαγωγές. Τα αντίστοιχα ποσοστά για το 1980 είναι 21% και 79%.

Το 1970, το ποσοστό εξαγωγών ως προς την Ακαθάριστη αξία παραγωγής είναι το 1,4%, το 1980 το ποσοστό αυτό αυξήθηκε σε 10%.

Από το 1970 έως το 1975, η εγχώρια κατανάλωση για μηχανήματα αυξήθηκε κατά 48%. Από το 1975, όμως, το ποσοστό της αύξησης μειώθηκε και έφθασε το 1980 σε 20% σε σχέση το 1970. Η αύξηση αυτή καλύφθηκε κατά 90% από εισαγωγές. Έτσι, σε αυτή την περίοδο όχι μόνο δεν σημειώθηκε υποκατάσταση εισαγωγών αλλά αντίθετα ακόμη ένα μεγαλύτερο μέρος της εγχώριας κατανάλωσης καλύφθηκε από εισαγωγές.

Οι Παραγωγικές μονάδες μεταξύ 1970 και 1980 αυξήθηκαν κατά 35%, οι Απασχολούμενοι κατά 29% και η Ιπποδύναμη κατά 79%.

Έτσι, ο αριθμός των απασχολούμενων ανά μονάδα από 5,24 το 1970 μειώθηκε ελάχιστα το 1980 σε 5, ενώ η εκμηχάνιση των μονάδων (Παραγωγικές μονάδες/ Ιπποδύναμη) από 17,7 HP ανά μονάδα αυξήθηκε το 1980 σε 24,87 HP ανά μονάδα.

Εάν η παραγωγικότητα της εργασίας οριστεί ως προστιθέμενη αξία/αριθμός απασχολούμενων και η παραγωγικότητα του κεφαλαίου ως προστιθέμενη αξία/ιπποδύναμη, το 1969 ήταν η πρώτη 71,7% δρχ/απασ και η

59. Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, σελ.80.

δεύτερη 20,08 δρχ./ιπποδ. και το 1978 η πρώτη αυξήθηκε σε 78,79 δρχ/απασχ. και η δεύτερη μειώθηκε σε 15,87 δρχ/ιπποδ.

Αυτές οι αλλαγές υποδηλώνουν ότι υπήρξε υποκατάσταση της εργασίας από το κεφάλαιο.

9.3. Κατασκευή μηχανών εσωτερικής καύσης

361	Κατασκευή μηχανών εσωτερικής καύσης
361.1	Κατασκευή μηχανών εσωτερικής καύσης
361.2	Επισκευή μηχανών εσωτερικής καύσης

Ταξινόμηση έτους 1969

361	Κατασκευή μηχανών εσωτερικής καύσης
361.1	Κατασκευή και επισκευή μηχανών εσωτερικής καύσης πλην μηχανών θαλάσσης
361.2	Κατασκευή και επισκευή μηχανών θαλάσσης

	1969			1973		
	Παραγωγικές μονάδες	Απασχολούμ.	Ιπποδύναμη	Παραγωγικές μονάδες	Απασχολούμ.	Ιπποδ.
361	296	2.396	6.766,3	309	2.509	9.070
361.1	224	1.678	5.032,8	23	543	2.401
361.2	72	718	1.743,5	286	1.965	6.669

	1978			1980	
	Παραγωγικές μονάδες	Απασχόληση	Ιπποδύναμη	Ακαθάριστη αξία παραγωγής	
361	256	1.727	6.050	923.883 χιλ. δρχ	
361.1	17	97	609	71%	
361.2	239	1.630	5.441	28,9%	

Πηγή: Αντίστοιχες απογραφές της ΕΣΥΕ.

Ακαθάριστη αξία παραγωγής του 1970 349.385 χιλ. δρχ.

Ακαθάριστη αξία παραγωγής του 1975 653.913 χιλ. δρχ.

Εισαγωγές του κλάδου το 1970 543.065 χιλ. δρχ.

Εξαγωγές 783 χιλ. δρχ.

Εισαγωγές του κλάδου το 1980 2.944.654 χιλ. δρχ.

Εξαγωγές 27.233 χιλ. δρχ.

Η Ιπποδύναμη του κλάδου μειώθηκε από το 11,13% της συνολικής ιπποδύναμης του κλάδου 36 το 1969 στο 5,5% το 1978, που δείχνει τη φθίνουσα δραστηριότητα του κλάδου.

Τα κυριότερα προϊόντα του κλάδου είναι:

	1970	1975	1980
<u>Μηχανές εσωτερικής καύσης</u> σύνολο τεμ.	5.308	9.071	7.983
Πετρελαιομηχανές θαλάσσης μονοκύλινδροι	" 161	715	158
Πετρελαιομηχανές θαλάσσης πολυκύλινδροι	" 63	68	248
Πετρελαιομηχανές ξηράς μονοκύλινδροι	" 4.719	6.796	6.694
Πετρελαιομηχανές ξηράς πολυκύλινδροι	" 365	1.492	823

Οι μονάδες του υποκλάδου κατασκευής μηχανών εσωτερικής καύσης παράγουν κύρια πετρελαιοκινητήρες μονόκύλινδρους ή πολυκύλινδρους. Οι πετρελαιοκινητήρες μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε γεωργικά και οικοδομικά μηχανήματα, σε αντλητικά συγκροτήματα, σε πλοία (κυρίως καΐκια), σε πολλά είδη οχημάτων κ.λπ.

Οι βασικές μονάδες του υποκλάδου είναι 3-4 μονάδες μικρού και μεσαίου μεγέθους, που κατασκευάζουν, κυρίως πετρελαιοκινητήρες με μικρή ιπποδύναμη.

Η παραγωγή των μονάδων καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της εγχώριας ζήτησης πετρελαιοκινητήρων μέχρι 50 HP.

Για την παραγωγή των πετρελαιοκινητήρων, οι μονάδες χρησιμοποιούν μία σειρά από εξαρτήματα τα οποία εισάγουν. Αντίθετα, τα κυτά μέρη των κινητήρων (κύρια ο σκελετός) παράγονται στην Ελλάδα.⁶⁰

Ιδιαίτερη περίπτωση είναι αυτή της "ΣΤΑΓΙΕΡ" (σημερινή EBA), η οποία, εκτός των άλλων προϊόντων που παράγει, άρχισε από το 1981 να συναρμολογεί και να κατασκευάζει κινητήρες εξακύλινδρους 110-150 HP. Σ' αυτή την κατασκευή η "ΣΤΑΓΙΕΡ" χρησιμοποιεί εισαγόμενη τεχνολογία από τον ομώνυμο αυστριακό οίκο και χρησιμοποιεί μεγάλο ποσοστό εγχώριας πρώτης ύλης.

Με εγχώρια υλικά παράγονται τα εξής μέρη του κινητήρα:

60. ICAP, "Μελέτη κλάδου κατασκευής μηχανών και συσκευών πλήν ηλεκτρικών", Αθήνα, σελ. 160. Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987, στο ίδιο, σελ. 81.

α) Ο κορμός και οι κεφαλές των κυλίνδρων, που είναι κυτά, από κυτοσίδηρο.

β) Οι τροχαλίες και οι αντλίες νερού

γ) Οι στροφαλοφόροι και οι διωστήρες

Έτσι, η εγχώρια προστιθέμενη αξία στην παραγωγή του κινητήρα είναι περίπου 65%.

Η "ΣΤΑΓΙΕΡ" εξάγει τους κινητήρες αυτούς κατά 50% (2.000 τεμ.) στην Αυστρία και τους υπόλοιπους τους χρησιμοποιεί για τα στρατιωτικά οχήματα που κατασκευάζει.

Όσον αφορά τους κινητήρες που διαθέτει η "ΣΤΑΓΙΕΡ" στην εγχώρια αγορά, για να χρησιμοποιηθούν για πολιτικά αυτοκίνητα, πρέπει να σημειωθεί ότι αντιμετωπίζει μεγάλο πρόβλημα, επειδή η τιμή τους είναι υψηλότερη από αυτή των κινητήρων που εισάγονται.⁶¹

Στο παρελθόν είχε σχεδιαστεί από τα "Ελληνικά Ναυπηγεία" Σκαρμαγκά σε συνεργασία με έναν ξένο οίκο η δημιουργία μονάδας κατασκευής μεγάλων πετρελαιοκινητήρων για πλοία, η οποία τελικά δεν πραγματοποιήθηκε. Οπωσδήποτε, όμως, η εξέταση της σκοπιμότητας μιας τέτοιας μονάδας είναι ενδιαφέρουσα, λόγω του μεγάλου στόλου και της ναυπηγικής δραστηριότητας της χώρας.⁶²

Οι πιο σημαντικές εταιρίες που κατασκεύαζαν κινητήρες παλαιότερα, ήταν η "ΤΕΧΝΙΚΑ Σ. ΜΑΛΚΟΤΣΗΣ" και ο ΚΟΥΠΑΣ, οι οποίες όμως έκλεισαν. (Η "ΣΤΑΓΙΕΡ" θέλει να αγοράσει την "ΤΕΧΝΙΚΑ Σ. ΜΑΛΚΟΤΣΗ").⁶³

Οι ΑΕΠΚ, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά

Για το 1970 στην κατασκευή μηχανών εσωτερικής καύσης αναφέρει:

Σύνολο ΑΕΠΚ	629.279 χιλ. δρχ
Εγχώρια	83.882 χιλ. δρχ.

61. Δ. Αθανασακόπουλου, "Φορτηγά αυτοκίνητα", ΚΕΠΕ, Αθήνα. 1986, σελ.107-8.

62. Δ. Αθανασακόπουλου, στο ίδιο, σελ.110.

63. ICAP, στο ίδιο, σελ. 160

Εισαγωγές 545.397 χιλ. δρχ.

Ενώ για το 1980 αναφέρει (σε χιλ. δρχ):

	Εισαγωγές	Εγχώρια παραγωγή.	Σύνολο
361. Κινητήρες διάφοροι	1.769.687	656.262	2.425.949
362.2 Φρέζες γεωργικές		3.750	3.750

9.4. Κατασκευή μηχανών κλιματισμού

	1969			1978			1980
	Παραγωγικές μονάδες	Απασχολούμενοι	Ιπποδύναμη	Παραγωγικές μονάδες	Απασχολούμενοι	Ιπποδύναμη	Ακαθάριστη αξία παρ.
362 Κατασκευή μηχανών κλιματισμού*	6	83	23,5	37	512	1.381	737.621 χιλ. δρχ

* Περιλαμβάνεται η κατασκευή ηλιακών συσσωρευτών.

Ακαθ. αξία παραγωγής 1970, 2.818 χιλ. δρχ.

Η κατασκευή ηλεκτρικών συσκευών κλιματισμού, όπως αirkοντίσιον, ανεμιστήρων κ.τ.λ., υπάγεται στο το 378.2

Κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

Κλιματιστικές μονάδες και ηλιακά συστήματα	1980
<u>Σύνολο κλιματιστικών μονάδων</u>	τεμ. 11.692
Κλιματιστικές μονάδες για βιομηχανίες γραφεία, νοσοκομεία κ.λ.π	" 10.548
Κλιματιστικές μονάδες για κατοικίες	" 591
Λοιπές κλιματιστικές μονάδες	" 553
Θερμοσίφωνες ηλιακοί	χιλ. τεμ. 32
Συλλέκτες ηλιακοί	" m ² 62

(Για τα προηγούμενα χρόνια δεν υπάρχουν στοιχεία).

Σύμφωνα με τον ICAP η ζήτηση κατά την περίοδο 1970-1973 στα μηχανήματα κλιματισμού ήταν συνεχώς ανοδική. Την επόμενη περίοδο 1974-1975, όμως, παρουσίασε κάμψη, λόγω της κρίσης στην οικοδομική δραστηριότητα και κύρια λόγω της μείωσης της ξενοδοχειακής δραστηριότητας.

Γίνεται η εκτίμηση, όμως, ότι στο μέλλον θα υπάρξει ανάκαμψη της οικοδομικής δραστηριότητας και γενικότερα ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου της χώρας, με αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση της κατανάλωσης μηχανημάτων κλιματισμού.

Για την παρούσα περίοδο, με τις επικρατούσες συνθήκες ανταγωνισμού εγχωρίων και αλλοδαπών προϊόντων του υποκλάδου, εκτιμάται ότι οι υπάρχουσες μονάδες του υποκλάδου θα πρέπει να στραφούν στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων που ήδη παράγουν και όχι στην παραγωγή νέων προϊόντων, λαμβάνοντας υπ' όψη ότι οι εξαγωγές στις αραβικές χώρες και την Μ.Ανατολή μπορούν να αυξηθούν σημαντικά, εφόσον το κόστος των προϊόντων είναι ανταγωνιστικό.⁶⁴

Τις ίδιες περίπου παρατηρήσεις για τα κλιματιστικά μηχανήματα κάνουν και οι Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987 και προσθέτουν επιπλέον ορισμένα στοιχεία.

Στην Ελλάδα κατασκευάζονται κύρια κεντρικές κλιματιστικές μονάδες fancoils, ενώ δεν είναι ανεπτυγμένη η κατασκευή ατομικών μονάδων κλιματισμού.

Από τις υπάρχουσες μονάδες του υποκλάδου 5 οι περισσότερες έχουν την μορφή ΑΕ και ΕΠΕ, ενώ οι υπόλοιπες είναι προσωπικές εταιρίες βιοτεχνικές οι οποίες κύρια συναρμολογούν μέρη κλιματιστικών μηχανημάτων τα οποία εισάγονται από τη Ιταλία και την Δ. Γερμανία.

Επίσης, αναφέρει ότι οι κλιματολογικές συνθήκες της χώρας ευνοούν την αύξηση της ζήτησης κλιματιστικών μηχανημάτων και υποκατάσταση των εισαγωγών.⁶⁵

Οι συσσωρευτές ηλιακής ενέργειας

Όπως αναφέρθηκε, στον υποκλάδο των κλιματιστικών μηχανημάτων περιλαμβάνεται η κατασκευή ηλιακών θερμοσιφώνων, ηλιακών συλλεκτών και γενικότερα κεντρικών συστημάτων παρασκευής ζεστού νερού με τη βοήθεια της ηλιακής ενέργειας.

Οι μονάδες που ασχολούνται με την παραγωγή των πιο πάνω προϊόντων είναι πολλές, κύρια έχουν βιοτεχνική μορφή και τα προϊόντα τους είναι αμφίβολης ποιότητας.

64. ICAP στο ίδιο σελ. 160-161.

65. Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1985-1987, στο ίδιο, σελ. 81-82.

Η άποψη που αναφέρεται στις Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, για την προοπτική αυτών των προϊόντων είναι:

α) Η εγχώρια ζήτηση για εφαρμογές ηλιακών συστημάτων θα παραμείνει σημαντική, κύρια για δύο λόγους: της συνεχούς αύξησης του κόστους ενέργειας και επίσης της μεγάλης ηλιοφάνειας στη χώρα μας.

β) Οι εξαγωγές σε αραβικές και αφρικανικές χώρες δεν αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά, επειδή σε πολλές από αυτές τις χώρες υπάρχει ανάλογη παραγωγή, ενώ άλλες έχουν πολύ χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης ή διαθέτουν φτηνή ενέργεια.

γ) Πρέπει να υπάρξει μία πολιτική προστασίας ως ένα βαθμό του "τομέα των ηλιακών εφαρμογών" από τις εισαγωγές προϊόντων χαμηλής ποιότητας και από την εγκατάσταση πολυεθνικών στη χώρα.

δ) Παράλληλα ο ΕΛΟΤ πρέπει να θεσπίσει υποχρεωτικά εθνικά πρότυπα και σήματα ποιότητας. Επίσης το κράτος με τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων εταιριών πρέπει να ιδρύσει τουλάχιστον ένα εργαστήριο δοκιμών και μετρήσεων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη των υπάρχουσών μονάδων είναι οι συγχωνεύσεις και η συνεργασία μεταξύ τους.

Οι ΑΕΠΚ, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν.Μυλωνά

Το 1970 ο Ν.Μυλωνάς περιλαμβάνει τον υποκλάδο κατασκευή μηχανημάτων κλιματισμού στα "λοιπά μηχανήματα".

Το 1980, έχει στον υποκλάδο 36.20 "Μηχανήματα κλιματισμού" 306.303 χιλ. δρχ. ως ΑΕΠΚ, στο σύνολο τους εγχώριας παραγωγής.

9.5. Κατασκευή μηχανημάτων γεωργίας και ζωοκομίας

	1969			1978		
	Παραγ. Απασχ. μονάδες.	Παραγ. Απασχ. μονάδες.	Ιπποδύναμη.	Παραγ. Απασχ. μονάδες.	Παραγ. Απασχ. μονάδες.	Ιπποδύναμη.
363 Κατασκευή μηχανημάτων για την γεωργία και την ζωοκομία	849	3371	11645,4	1269	4649	24087
363.1 Κατασκευή γεωργικών μηχανημάτων	569	2241	7943,2	1125	4320	23014
363.2 Κατασκευή γεωργικών ελκυστήρων	277	1105	3620,2	135	276	803
363.3 Κατασκευή μηχανημάτων ζωοκομίας	3	25	82	9	53	270

	1980
363 Κατασκευή μηχανημάτων για την γεωργία και την ζωοκομία	Ακαθάριστη αξία παραγωγής 3.183.872 χιλ. δραχ
363.1 Κατασκευή γεωργικών μηχανημάτων	88,97%
363.2 Κατασκευή γεωργικών ελκυστήρων	7,52%
363.3 Κατασκευή μηχανημάτων ζωοκομίας	3,49%

	1970
363 Κατασκευή μηχανημάτων για την γεωργία και την ζωοκομία	Ακαθάριστη αξία παραγωγής: 318.267 χιλ. δραχ

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

Μηχανήματα γεωργικά	1970	1980
Αλωνιστικές μηχανές	τεμ. 3	
Θεριζοαλωνιστικές μηχανές	"	
Αροτρα προσαρμοζόμενα επί μηχανών (ελκόμενα, αναστρεφόμενα, αναρτώμενα κ.λπ.)	" 3.952	7.603
Αροτρα λοιπά (ζωκίνητα κ.λπ.)	" 537	886
Δισκάροτρα	" 152	218
Δισκοβάρναι γενικώς	" 674	1.068
Βαμβακοσπορείς	" 478	170

Λοιπές σπαρτικές μηχανές	"	1.061	1.387
Γεωργικοί ελκυστήρες μονοαξονικοί	"	2.187	4.338
Γεωργικοί ελκυστήρες λοιποί	"	260	1.232
Φρέζες γεωργικές	"	1.391	9.860
Λιπασματοδιανομείς	"		4.263
Ιπποσκαλιστήρια	"		—
Μηχανές αρμωθιάσματος καπνού	"		970
Σκαλιστικές και σκαπτικές μηχανές	"		707
Τρίκυκλα γεωργικά πολλαπλής χρήσης	"		586
Φυτευτικές μηχανές	"		746
Χαρτοκοπτικές μηχανές (όχι χειροκίνητες)	"		172
Λοιπά γεωργικά μηχανήματα (καλλιεργητές, αμλακωτήρες κ.λπ.)	"		4.128
<u>Μηχανήματα ζωοκομίας</u>			
Μηχανές αναερεπτήρες νεοσσών	"	108}	
Μηχανές εκκολαπτικές	"	5}	6.371*
Μηχανές αμελκτικές	"	— }	

* 6371 μηχανήματα ζωοκομίας γενικώς.

Ο υποκλάδος αυτός είναι από εκείνους που έχουν αναπτυχθεί τις τελευταίες δεκαετίες (αρχές της δεκαετίας του 1970). Χαρακτηρίζεται από τον έντονο προσανατολισμό του στην εγχώρια αγορά, το μεγάλο αριθμό βιοτεχνικών μονάδων με χαμηλή παραγωγικότητα και τα προβλήματα στην οργάνωση των επιχειρήσεων και στη διάθεσή των προϊόντων. Αντιμετωπίζει σοβαρό ανταγωνισμό από τις εισαγωγές και τα τελευταία χρόνια βρίσκεται σε κρίση. Το μέγεθος του υποκλάδου στο σύνολο της βιομηχανίας είναι μικρό.

Το 1980, η Ακαθάριστη αξία παραγωγής του υποκλάδου ανέρχεται σε 0,32% του συνόλου της βιομηχανίας, η Προστιθέμενη αξία ανέρχεται σε 0,43% και η απασχόληση σε 0,63%. Στον κλάδο 36, όμως, είναι ο πιά μεγαλύτερος υποκλάδος σε όλα τα μεγέθη (Καταστήματα, Απασχολούμενοι, Ιπποδύναμη, Ακαθάριστη αξία παραγωγής, Προστιθέμενη αξία), εκτός από τον υποκλάδο 36.9.

Το 1980, ο υποκλάδος 36.3 είχε το 28,99% των Καταστημάτων, το 21,32% των Απασχολούμενων, το 18,99% της Ακαθάριστης αξίας παραγωγής και το 18,11% της Προστιθέμενης

αξίας, του συνόλου του κλάδου 36.

Ο υποκλάδος των γεωργικών μηχανημάτων, μαζί με τον υποκλάδο της λεβητοποιίας, αποτελούν τους δύο πιά σημαντικούς υποκλάδους του κλάδου κατασκευής μηχανών και συσκευών.

Σύμφωνα με την κλαδική ανάλυση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας η κατασκευή γεωργικών μηχανημάτων αποτελεί έναν από τους λίγους υποκλάδους στην παραγωγή μηχανημάτων που υπάρχει κάποια ανάπτυξη, υπάρχει δηλαδή συσσώρευση εμπειρίας και μονάδες παραγωγής με δυνατότητες στην κατασκευή μηχανημάτων. Το πλεονέκτημα του υποκλάδου είναι ότι βρίσκεται σε στενή εξάρτηση με τον γεωργικό τομέα ο οποίος στην Ελλάδα είναι ακόμη σημαντικός.

Η ζήτηση που προέρχεται από τον γεωργικό τομέα είναι σημαντική και μπορεί να στηρίζει βιώσιμες επιχειρήσεις.

Ο υποκλάδος γεωργικών μηχανημάτων είναι ένας από τους λίγους κλάδους παραγωγής μηχανών που έχουν αναπτυχθεί στη χώρα και ο οποίος χαρακτηρίζεται από το ότι δεν έχει σημαντικές οικονομίες κλίμακας στην παραγωγή και από μέση τυποποιημένη τεχνολογία.

Σε μία δυναμική προοπτική ο υποκλάδος αυτός θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για την παραγωγή μηχανών πιο σύνθετων και πιά σύγχρονων για το γεωργικό τομέα.⁶⁶

Στον υποκλάδο 36.3 οι τετραψήφιοι υποκλάδοι 36.31 "Κατασκευή γεωργικών μηχανημάτων" και 36.33 "Κατασκευή μηχανημάτων ζωοκομίας" παρουσιάζουν αύξηση στη δεκαετία 1970-1980, ενώ ο 36.32, "Κατασκευή γεωργικών ελκυστήρων"; αντίθετα, παρουσιάζει μείωση. Η αύξηση των υποκλάδων εξηγείται από την αυξανόμενη ζήτηση των προϊόντων τους, που είναι αποτέλεσμα των αλλαγών οι οποίες συντελέσθηκαν και εξακολουθούν να συντελούνται, τόσο στις μεθόδους καλλιέργειας των αγρών όσο και στις μεθόδους παραγωγής και

66. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, "Κλάδος Γεωργικών Μηχανημάτων", Αθήνα 1984, σελ. 1.

ανάπτυξης νεοσσών.

1. Τα είδη των γεωργικών μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται

Το σύνολο σχεδόν των γεωργικών μηχανημάτων που χρησιμοποιούσε ο γεωργικός τομέας μέχρι και τη δεκαετία του 1950 ήταν εισαγόμενα. Η εγχώρια παραγωγή μηχανημάτων για τον γεωργικό τομέα περιοριζόταν σε ένα μικρό αριθμό πετρελαιοκινητήρων με μικρή Ιπποδύναμη,⁶⁷ αντλίες και πομόνες καθώς και ορισμένα ελκόμενα γεωργικά εξαρτήματα (άροτρα, σπαρτικές μηχανές, σβάρνες κ.λπ.).

Πιο κάτω παρουσιάζεται ένα πίνακας που αφορά τις πωλήσεις γεωργικών μηχανημάτων με δάνεια της ΑΤΕ.⁶⁸ (Η Αγροτική Τράπεζα χρηματοδοτεί τους αγρότες για την αγορά σχεδόν όλων των ειδών των γεωργικών μηχανημάτων και γι' αυτό αποτελεί βασική πηγή πληροφοριών).

Όσα προϊόντα εισάγονται είναι σημειωμένα στον πίνακα με το σημείο Ε.

Οι διαξονικοί ελκυστήρες, οι χορτοσυλλεκτοδετικές μηχανές και οι εκκοκιστικές αραβοσίτου κατασκευάζονται εν μέρει, ή συναρμολογούνται στην Ελλάδα. Τα υπόλοιπα μηχανήματα του πίνακα κατασκευάζονται στην Ελλάδα. Μία βασική διαπίστωση είναι ότι, ενώ τα εισαγόμενα γεωργικά μηχανήματα είναι λιγότερα αριθμητικά από αυτά που κατασκευάζονται στην Ελλάδα, απορροφούν το μεγαλύτερο μέρος από τα ποσά που διατίθενται για γεωργικά μηχανήματα.

Επίσης, περιλαμβάνεται και ένας δεύτερος πίνακας, που αφορά τις εισαγωγές γεωργικών μηχανημάτων για τα έτη 1970-1975, σύμφωνα με τα στοιχεία του Εξωτερικού Εμπορίου της ΕΣΥΕ.

⁶⁷ Για την πληρότητα της παρουσίας των ειδών γεωργικών μηχανημάτων αναφέρονται μηχανήματα που ταξινομούνται από την ΕΣΥΕ σε άλλους κλάδους, όπως πετρελαιοκινητήρες, ηλεκτροκινητήρες, φορητά αυτοκίνητα κ.λπ.

⁶⁸ ΤΕΕ, "Εκμηχάνιση γεωργικών εργασιών", Αθήνα 1978, σελ.109.

Αριθμός αγορασθέντων τεμαχίων

Κατηγορία μηχανημάτων	1970	1971	1972	1973	1974	1975
E1. Διαξονικοί ελκυστήρες						
(σύνολο)	1.689	1.884	2.596	2.528	2.292	1.651
α. μέχρι 50 HP	—	1.258	1.633	1.408	1.160	849
β. άνω των 50 HP	—	626	963	1.120	1.132	802
2. Μονοαξονικοί ελκυστήρες						
(σύνολο)	2.357	2.303	2.944	4.223	5.142	5.100
α. βενζινοκίνητοι	1.925	1.866	2.411	3.430	4.165	3.764
β. πετρελαιοκίνητοι	432	437	533	793	977	1.336
E3. Αλωνιστικές μηχανές	2	—	1	5	8	6
E4. Θεριζαλωνιστικές μηχανές	11	12	33	16	59	97
E5. Βαμβακосуλλετικές μηχ.	2	4	86	121	72	24
E6. Αυτοκίνητες χαρτοκοπτικές	229	181	203	369	433	302
E7. Ελκόμενες χαρτοκοπτικές	262	309	510	687	753	382
E8. Τετλοεξαγωγείς	21	45	33	64	72	101
E9. Χαρτοσυλλεκτοδετικές	105	133	141	164	253	237
E10. Χαρτοαναδευτικές	146	125	224	360	322	122
E11. Πατατοεξαγωγείς	146	125	224	360	322	122
E12. Συλλεκτικές κηπευτικών	—	—	—	—	—	—
13. Σπαρτικές σιτηρών	—	849	746	536	1.141	6
14. " τεύλων	1.090	72	40	75	99	192
15. " βαμβακιού						
α. αραβοσίτου.	322	367	536	441	420	284
16. Λιπασματοδιανομείς	168	85	169	133	159	136
17. Κοπροδιανομείς	—	—	1	23	—	—
18. Μεταφυτευτικές	159	111	365	339	340	500
19. Πατατοφυτευτικές	8	2	9	33	33	75
20. Φυτευτικές λοιπών						
φυτών	—	—	—	13	6	18
E21. Μηχανήματα καθαρισμού						
και διαλογής (σιταριού,						
σταφίδας, μηδικής κ.ά.)	181	155	88	52	97	92
22. Εκκοκιστικές αραβοσίτου	12	29	14	15	6	9
23. Αροτρα	—	535	818	832	1.184	1.068
24. Φρέζες διαξονικών						
ελκυστήρων	1.460	1.341	1.322	1.410	2.154	1.900
25. Σβάρνες	764	638	375	705	1.360	892
26. Σκαλιστήρια καλλιεργ-						
γητές	—	298	715	502	761	834
27. Ισοπεδωτές	118	18	29	34	40	23
28. Στελεχοκόπτες	—	12	22	38	24	33
E29. Αραιωτικές φυτών	—	—	—	1	3	1
E30. Κλαδευτικά	—	225	332	634	931	974

69. ΤΕΕ, στο ίδιο, σελ 117-120.

31. Πλατφόρμες συλλογής κλαδέματος φρούτων	—	49	21	46	57	40
32. Μηχανήματα συλλογής ελαιοκάρπου	680	185	534	514	72	107
E33. Δομητές συλλογής καρπών	—	—	—	—	1	2
34. Καπναρμαιοστικές	—	184	688	2.316	2.857	5.530
35. Ψεκαστές βειωτήρες μηχ/τοι	3.651	2.381	2.310	2.658	2.188	2.032
36. Νεφελοψεκαστές-βειωτήρες μηχ/τοι	—	194	303	254	371	462
37. Νεφελοψεκαστές βειωτήρες ελκόμε.	418	634	819	863	1.658	1.569
38. Φορτωτές	—	2	13	73	45	26
E39. Φορητά αυτοκίνητα	4	122	276	414	409	326
40. Ρυμούλκες	3.330	2.981	2.903	2.843	4.232	3.940
41. Τρίκυκλα	—	12	241	415	437	483
42. Σωλήνες άδρευσης (χιλ. m ²)	2.640	2.157	2.672	2.425	2.125	3.123
43. Εκτοξευτήρες τεχνητής βροχής	—	6.460	11.224	9.574	8.486	22.225
44. Αντλητικά συγκροτήματα						
α. βενζινοκίνητα	6.439	4.055	3.800	3.639	2.510	2.438
β. πετρελαιοκίνητα	2.461	—	—	—	—	—
γ. ηλεκτροκίνητα	2.110	274	184	279	2.001	3.041
E45. Βενζινοκίνητες		457	311	399	466	503
46. Πετρελαιοκίνητες		2.966	3.545	3.364	3.482	3.631
47. Ηλεκτροκίνητες		2.232	3.411	3.636	1.211	1.314
48. Αντλίες						
α. φυγόκεντρες	2.472	3.267	4.034	3.489	2.808	4.023
β. βαθέων φρεάτων	1.003	1.180	1.148	1.082	913	1.296

Εισαγωγές γεωργικών μηχανημάτων (στοιχεία στατιστικής υπηρεσίας)*

	1970	1971	1972	1973	1974	1975
1. Διαξονικοί ελκυστήρες	4537 τεμ	4093	5257	6976	10341 (2)	13244 (2)
2. Μονοαξονικοί ελκυστήρες	432 τεμ	--	270	388	919 (2)	1064 (2)
3. Θερμολιπαστικές	90 τεμ	157	141	85	274 (2)	620 (2)
4. Χορτοκοπτικές-θεριστικές	412619 (1)	216 (2)	415 (2)	752 (2)	1068 (2)	2401 (2)
5. Συλλεκτικές αραβ.-βάμβ.	91009 (1)	380 (2)	874 (2)	1471 (2)	1274 (2)	438 (2)
6. Αλωνιστικές	6 τεμ.	--	--	--	--	--
7. Εκκομιστικές	4349 (1)	--	30 (2)	97 (2)	8 (2)	--
8. Χορτοσυλλεκτικές	95023 (1)	62 (2)	127 (2)	277 (2)	255 (2)	96 (2)
9. Αχυροσυλλεκτοδεκτικές	646156 (1)	169 (2)	71 (2)	168 (2)	498 (2)	982 (2)
10. Ψεκαστήρες επινώτιοι χειροκ.	2376 (1)					
11. " " μηχανοκίνητοι	1050 (1)					
12. " " εδάφους	2617 (1)					
13. " " ελκόμενοι	115220 (1)	96 (2)	85 (2)	120 (2)	153 (2)	93 (2)
14. Άροτρα ελκόμενα	11734 (1)					
15. Άροτρα αναρτώμενα	2935 (1)					
16. " " ειδικά	383028 (1)	150 (2)	175 (2)	83 (2)	222 (2)	227 (2)
17. Σβάρνες οδοντωτές	6712 (1)					
18. Δισκοσβάρνες	7700 (1)					
19. Σβάρνες άλλων τύπων	2865 (1)					
20. Βενζινοκινητήρες	23276	21221	21617	23551	29892	15201
21. Κινητήρες Ντήζελ μέχρι 16HP	140					
22. " " 16-50 HP	61	414	108			23832
23. " " Μονοαξονικών	--	---	--	775	204	

* ΕΣΥΕ, Εξωτερικό Εμπόριο για τα αντίστοιχα έτη.
 (1) Ποσότητα σε κλπ. (2) Ποσότητα σε τόννους Το υπόλοιπο σε τεμάχια.

1.2. Η μέση ετήσια κατανάλωση γεωργικών μηχανημάτων

Από τα παραπάνω στοιχεία, και λαμβάνοντας υπ' όψη και άλλες πληροφορίες (από τους αντιπροσώπους, τους κατασκευαστές γεωργικών μηχανημάτων κ.ά.), μπορεί να υπολογισθεί η μέση ετήσια κατανάλωση των βασικών γεωργικών μηχανημάτων.⁷⁰

Στον πιο κάτω πίνακα που αφορά τη μέση ετήσια κατανάλωση προστίθενται και τα στοιχεία της μέσης ετήσιας εγχώριας παραγωγής ώστε να διαπιστωθεί η σχέση μεταξύ των δύο μεγεθών.

70. ΤΕΕ, στο ίδιο, σελ.125-127.

Μηχάνημα

Μέση ετήσια Μέση ετήσια
κατανάλωση Εγχώρια παρα-
γωγή

Μηχάνημα	τεμ.	Μέση ετήσια κατανάλωση	Μέση ετήσια Εγχώρια παρα- γωγή
Διαξονικοί ελκυστήρες	10.000		3.000
Μονοαξονικοί ελκυστήρες (με σπράμενη φρέζα)	" 1.200		500
Μοτοσκαπτικά	" 4.500		4.000
Θεραλωνιστικές	" 100-200		
Βαμβακασυλλεκτικές	" 100		
Τευλοεξαγωγείς	" 150		
Χορτοκοπτικές-θεριστικές αυτοκινούμενες	" 500		
Χορτοκοπτικές ελκόμενες (αναρτώμενες)	" 500		
Ψεκαστήρες μηχανοκίνητοι	" 6.000		6.000
Νεφελοψεκαστήρες	" 2.500		4.500
Αροτρα	" 8.000		8.000
Φρέζες διαξονικών ελκυστήρων	" 5.000		4.500
Χορτοσυλλεκτοδεκτικές	" 500		
Βενζινοκίνητες	" 15.000		
Κινητήρες Ντίζελ μέχρι 16HP	" 8.000		7.500
Χορτοαναδευτικές	" 200		
Μεταφυτευτικές	" 700		700
Σπαρτικές σιτηρών	" 800		800
Σπαρτικές τεύτλων	" 300		300
Σπαρτικές βαμβακιά	" 400		400
Πατατοφυτευτικές	" 100		100
Πατατοεξαγωγείς	" 100		100
Κλαδευτικά	" 1.500		
Πλατφόρμες συλλογής κλαδ.	" 50		
Μηχανήματα συλλογής ελαιοκάρπου απλά (χειροκίνητα)	" 300		300
Δομητές συλλογής καρπών	"		
Καπναρμαιοστικές	" 5.000		5.000
Ρυμούλκες	" 5.000		5.000
Τρίκυκλα μεταφορικά	" 4.000		4.000
Αυτοκίνητα φορτηγά	" 2.000		
Αγροχήματα μικρά φορτηγά με δυναμοδότη	" 200		200
Αντλίες φυγοκεντρικές	" 22.000		22.000
Αντλίες βαθέων φρεάτων	" 2.000		4.000
Ηλεκτροκίνητες	" 10.000		10.000
Σωλήνες τεχνητής βροχής (m ²)	4.500.000		4.500.000
Εκτοξευτές τεχνητής βροχής	" 300.000		300.000
Συλλεκτικές κηπευτικών			

71. ΤΕΕ, στο ίδιο, σελ.125-127.

363.1. Γεωργικά μηχανήματα

Αυτός ο υποκλάδος γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη την περίοδο μεταξύ 1969-1978.

Το 1978, ο υποκλάδος 363.1 συγκεντρώνει το 25,61% των Παραγωγικών μονάδων το 19,63% των Απασχολουμένων (στις παραγωγικές μονάδες) και το 21,06% της Ιπποδύναμης⁷² του κλάδου 36.

Το 1980, ο υποκλάδος 36.3 είχε Ακαθάριστη αξία παραγωγής 3.183.872 χιλ.δρχ, στην οποία ο υποκλάδος 36.31 συμμετείχε κατά 88,97%, δηλαδή ίσον με 2.832.691 χιλ. δρχ., οι οποίες αποτελούν το 25,48% της ΑΑΠ για το σύνολο του κλάδου 36.

Οι μονάδες του υποκλάδου παράγουν μεγάλο αριθμό διαφορετικών μηχανημάτων και γεωργικών εργαλείων και παρουσιάζει μεγάλες διαφορές όσον αφορά το τεχνικό επίπεδο και το μέγεθος μεταξύ των μονάδων.

Παρ' όλη τη μακροχρόνια εμπειρία που έχουν οι μονάδες, επί το πλείστον κατασκευάζουν μια σειρά προϊόντων που δεν χρειάζονται ειδικευμένες τεχνικές γνώσεις, αλλά αποσκοπούν κυρίως, στο να καλύψουν την τοπική ζήτηση.

Μέχρι το 1984, υπήρχε αύξηση της παραγωγής, αλλά από τότε παρατηρείται στασιμότητα και οι επενδύσεις παρουσιάζουν κάμψη.

Τα γεωργικά μηχανήματα μπορούν να ταξινομηθούν ως εξής:

α) Καλλιεργητικά μηχανήματα

Πρόκειται για μηχανήματα που χρησιμοποιούνται ως παρελκόμενα από τους ελκυστήρες για την καλλιέργεια του εδάφους, όπως: άροτρα, σβάρνες, καλλιεργητές, σκαλιστήρια, φρέζες, ισοπεδωτές, κύλινδροι και αυλακωτήρες.

Το 1984, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΙΓΕΜΚ (Υπουργείο

72. ΕΣΥΕ, "Απογραφή του 1978".

Γεωργίας, Ινστιτούτο Γεωργικών μηχανημάτων), υπάρχουν 167 επιχειρήσεις που κατασκευάζουν κυρίως καλλιεργητικά μηχανήματα.⁷³

Αυτές οι επιχειρήσεις είναι επί το πλείστον μικρομεσαίες επιχειρήσεις και το 40% από αυτές βρίσκονται εγκατεστημένες στην περιοχή της Λάρισας.

Επίσης η μελέτη του Υπουργείου Οικονομικών για την παραγωγή 32 επιχειρήσεων το 1982 αναφέρει ότι :

- 8 μονάδες κατασκεύασαν 4.636 άροτρα, έχουν όμως δυναμικότητα για να κατασκευάσουν πάνω από 5.206.
- 3 μονάδες κατασκεύασαν 580 φρέζες, έχουν όμως δυναμικότητα για να κατασκευάσουν πάνω από 1.230-1.250.
- 6 μονάδες κατασκεύασαν 100 σκαλιστήρια, έχουν όμως δυναμικότητα για να κατασκευάσουν πάνω από 505-515.
- 2 μονάδες κατασκεύασαν 33 ισοπεδωτές, έχουν όμως δυναμικότητα για να κατασκευάσουν πάνω από 53.
- 16 μονάδες κατασκεύασαν 1.187 καλλιεργητές, έχουν όμως δυναμικότητα για να κατασκευάσουν πάνω από 5.730.
- 15 μονάδες κατασκεύασαν 411 σβάρνες, έχουν όμως δυναμικότητα για να κατασκευάσουν πάνω από 5.945.
- 3 μονάδες κατασκεύασαν 1.427 κυλίνδρους, έχουν όμως δυναμικότητα για να κατασκευάσουν πάνω από 6.075.

Από τα πιά πάνω στοιχεία προκύπτει ότι η μεγαλύτερη εκμετάλλευση του παραγωγικού δυναμικού γίνεται στα άροτρα και η μικρότερη στις σβάρνες και καλλιεργητές.

Οι ελληνικές καλλιεργητικές μηχανές είναι 15% φθηνότερες από τις αντίστοιχες εισαγόμενες. Έτσι, οι μονάδες του υποκλάδου δεν αντιμετωπίζουν ανταγωνισμό από το

73. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, "Κλάδος Γεωργικών Μηχανημάτων" Αθήνα, 1984, σελ.34.

εξωτερικό.

Σε αυτή την κατηγορία των μηχανημάτων δεν γίνονται καθόλου εξαγωγές. Οι δύο μεγάλες επιχειρήσεις με σημαντική θέση στην αγορά σε αυτά τα μηχανήματα είναι η TERRA ΑΕ που είναι πολύ καθετοποιημένη και η SCHEFFEL-RAU ΕΠΕ που κάνει κύρια συναρμολόγηση.

β) Μοτοσκαπτικά, Μονοαξονικοί ελκυστήρες,⁷⁴ Τρίκυκλα, Τετράκυκλα

Η παραγωγή αυτών των μηχανημάτων άρχισε στην Ελλάδα την περίοδο 1950-60. Στην αρχή η παραγωγή αυτή βασίστηκε στην αντιγραφή ξένων προτύπων. Σύμφωνα με την εργασία του Υπουργείου Οικονομικών⁷⁵ την σημαντικότερη ώθηση για την παραγωγή αυτών των μηχανημάτων έδωσαν τα προστατευτικά μέτρα που πήρε η Ελληνική κυβέρνηση το 1970 (Νόμος 749/70). Όμως οι επιχειρήσεις αυτού του υποκλάδου δεν κατάφεραν να εκμεταλλευτούν πλήρως τα προστατευτικά μέτρα και η άρση τους τις βρήκε σε μειονεκτική θέση. Έτσι, το 1978 αρχίζει η κρίση του υποκλάδου.

1. Μοτοσκαπτικά

Τα μοτοσκαπτικά χρησιμοποιούνται εκεί όπου η χρήση διαξονικών ελκυστήρων είναι δύσκολη και ασύμφορη. Βασικά, για τη δένδροκαλλιέργεια, την αμπελοκαλλιέργεια και την καλλιέργεια κηπευτικών.

Τα μοτοσκαπτικά διακρίνονται, ανάλογα με το χρησιμοποιούμενο καύσιμο και την ισχύ του κινητήρα τους. Τα βενζινοκίνητα συνήθως χρησιμοποιούν κινητήρα ισχύος από 4 έως 9 HP και τα πετρελαιοκίνητα από 6 έως 14 HP. Τα εισαγόμενα μοτοσκαπτικά είναι περίπου το 65% της εγχώριας κατανάλωσης, η οποία είναι περίπου 10.000 τεμ. το χρόνο.

74. Οι μονοαξονικοί ελκυστήρες ταξινομούνται από την ΕΣΥΕ στον υποκλάδο 361.2. Αυτή την ταξινόμηση ακολουθεί και η εργασία.

75. Υπουργείο Οικονομικών, στο ίδιο, σελ. 14.

Τα εγχώρια μοτοσκαπτικά είναι ανθεκτικά και προσαρμοσμένα στις εδαφολογικές συνθήκες της Ελλάδας. Η ποιότητά τους θεωρείται ικανοποιητική, αν και υστερούν στο φινίρισμα και στην εμφάνιση, έναντι των αντίστοιχων ξένων. Μπορούν, όμως, να βελτιωθούν, γιατί υπάρχει μακροχρόνια εμπειρία και γνώση της τεχνολογίας κατασκευής τους. Τα βενζινοκίνητα είναι φθηνότερα από τα πετρελαιοκίνητα.

Η εγχώρια προστιθέμενη αξία σε αυτά τα μηχανήματα ανέρχεται περίπου στο 55% της τιμής πώλησης, το 80% των πρώτων υλών και των ενδιάμεσων προϊόντων. Επίσης ο κινητήρας, που αντιπροσωπεύει περίπου το 35% της τιμής πώλησης, εισάγεται.

Ελληνικής κατασκευής κινητήρες χρησιμοποιούνται μόνο στα πετρελαιοκίνητα μοτοσκαπτικά (FARYMAN, RUGGERONI).

(Οι κινητήρες FARYMAN κατασκευάζονται από την ΠΥΡΚΑΛ και οι RUGGERONI είναι κινητήρες ιταλικής τεχνολογίας που κατασκευάζονται εν μέρει στην Ελλάδα).

2 Τρίκυκλα μεταφορικά

Τα τρίκυκλα οχήματα χρησιμοποιούνται για την μεταφορά των γεωργικών προϊόντων κύρια από τους μικρούς και μεσαίους αγρότες. Επίσης, χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά των μοτοσκαπτικών και άλλων γεωργικών εργαλείων.

Αυτά τα μεταφορικά μέσα, όμως αντικαθίστανται όλο και περισσότερο από τα τετράτροχα μεταφορικά οχήματα και από τα αγροτικά αυτοκίνητα.

Τα τελευταία χρόνια η παραγωγή τους ήταν 400-500 μηχανήματα το χρόνο. Σε αυτό το είδος των αγροτικών μηχανημάτων δεν γίνονται εισαγωγές. Η ποιότητα των εγχώριων μηχανημάτων είναι ικανοποιητική. Αυτά διακρίνονται σε βενζινοκίνητα και πετρελαιοκίνητα με μέση ισχύ 10-12 HP.

Οι βενζινοκινητήρες που χρησιμοποιούνται είναι εισαγόμενοι, αλλά οι πετρελαιοκινητήρες είναι εγχώριοι. Έτσι, η εγχώρια προστιθέμενη αξία για τα βενζινοκίνητα είναι 55% ενώ για τα πετρελαιοκίνητα φτάνει το 80%.

3 Τετράτροχα μεταφορικά

Τα τετράτροχα μεταφορικά οχήματα αποτελούν τεχνολογική εξέλιξη των τρίκυκλων μεταφορικών οχημάτων και έχουν ευρύτερη χρησιμοποίηση. Χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων, για τη μεταφορά μοτοσκαπτικών και μονοαξονικών ελκυστήρων, επίσης ως επιβατηγά αυτοκίνητα.

Κυκλοφορούν σε πολλούς τύπους και έχουν τη δυνατότητα προσαρμογής γεωργικών εργαλείων στο πίσω μέρος (που όμως χρησιμοποιούνται ελάχιστα).

Τα τετράτροχα μεταφορικά οχήματα που κατασκευάζονται εγχώρια παρουσιάζουν πολλές αδυναμίες στην εμφάνιση, στην ποιότητα και στην αντοχή. Οι αδυναμίες αυτές οφείλονται κύρια στο ότι δεν υπάρχει αρκετή κατασκευαστική εμπειρία και οι κατασκευαστικές προσπάθειες έχουν περιορισθεί σε ατελείς αντιγραφές ξένων οχημάτων.

Ετσι η εγχώρια παραγωγή είναι μόνο 100 τεμ. το χρόνο. Επομένως οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι οι αγρότες καλύπτουν αυτού του είδους τις ανάγκες τους όλο και περισσότερο με τα εισαγόμενα αγροτικά αυτοκίνητα.

Γενικά χαρακτηριστικά

Γενικά χαρακτηριστικά που αφορούν όλα τα παραπάνω μηχανήματα είναι τα εξής :

Οι επιχειρήσεις που κατασκευάζουν μηχανήματα των πιο πάνω κατηγοριών είναι περίπου 40.

Οι περισσότερες επιχειρήσεις (το 60% του συνόλου) είναι εγκατεστημένες στο Ηράκλειο.

Στις επιχειρήσεις δεν γίνεται πλήρης παρακολούθηση του κόστους. Επίσης, σε καμία επιχείρηση δεν υπάρχει τμήμα ποιοτικού ελέγχου. Η κύρια αιτία της χαμηλής παραγωγικότητας των εργαζομένων σύμφωνα με την εργασία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας⁷⁶ είναι η ανεπαρκής οργάνωση των

76. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, στο ίδιο, σελ.21.

επιχειρήσεων και η μη χρήση εκ μέρους των επιχειρηματιών του σωστού τρόπου υποκίνησης του προσωπικού.

Στον υποκλάδο δεν πραγματοποιείται ούτε στοιχειώδης έρευνα για την εξεύρεση νέων τύπων μηχανημάτων. Η παραγωγή γεωργικών μηχανημάτων στην Ελλάδα είναι κυρίως αντιγραφές των μηχανημάτων που παράγονται στο εξωτερικό, και ορισμένες φορές ανεπιτυχείς, χωρίς πραγματική απόκτηση τεχνογνωσίας και πείρας στα διάφορα επίπεδα της παραγωγής.

Το 1979 ήταν η χρονιά της άρσης των προστατευτικών μέτρων, με αποτέλεσμα την αύξηση των εισαγωγών. (Τα Ιταλικά προϊόντα είναι φηνότερα κατά 20% περίπου).

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται πτώση των πωλήσεων σε όλα τα είδη των παραπάνω μηχανημάτων.

Συνολικά στον υποκλάδο υπάρχει επάρκεια μηχανολογικού εξοπλισμού και μπορεί να απασχολήσει μέρος του μηχανολογικού εξοπλισμού για άλλα προϊόντα υπεργολαβικά. Η δυνατότητα παραγωγής του κλάδου είναι περίπου τριπλάσια από αυτή των τελευταίων χρόνων.

Στην κατασκευή γεωργικών μηχανημάτων χρησιμοποιούνται κύρια πρώτες ύλες οι οποίες έχουν υποστεί μία πρώτη μεταποίηση όπως μορφοσίδερο, χάλυβες προδιαγραφών σε διάφορες μορφές, ελάσματα κ.λπ. Επίσης, χρησιμοποιούνται μία σειρά από έτοιμα ή ημιέτοιμα εξαρτήματα, όπως έμβολα, οδοντωτούς τροχούς (γρανάζια), μπιέλλες, στροφαλοφόρους άξονες κινητήρων, αλυσίδες, ιμάντες, τροχαλίες, ζάντες, στοιχεία υδραυλικών μεταδόσεων, στοιχεία ηλεκτρολογικού εξοπλισμού διάφορα πλαστικά εξαρτήματα κ.λπ.

Το 80% των προμηθειών εισάγονται. Κυρίως οι πρώτες ύλες (χάλυβες και λαμαρίνες), βενζινοκινητήρες, ένα μικρό μέρος από τους πετρελαιοκινητήρες και ένα μέρος των έτοιμων και ημιέτοιμων προϊόντων. Οι προμήθειες αυτές φθάνουν το 45-60% της αξίας του μηχανήματος. Ένα μέρος από τις πρώτες ύλες και τα προϊόντα αυτά παράγονται εγχωρίως, όπως σιδηροδοκοί διαφόρων μορφών, ελάσματα, οδοντωτοί τροχοί

(γρανάζια), ζάντες, στοιχεία υδραυλικών μεταδόσεων, στοιχεία ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, διάφορα πλαστικά εξαρτήματα κ.λπ. Επίσης ένα μέρος από τα χυτά που χρησιμοποιούνται, κατασκευάζονται σε εγχώρια χυτήρια και μία σειρά επιχειρήσεις έχουν δικά τους χυτήρια. (Τα χυτά όμως από πιο πολύπλοκα κράματα, χάλυβες προδιαγραφών και με μεγάλες ακρίβειες μετρήσεων κυρίως εισάγονται). Τα προϊόντα εγχώριας κατασκευής δεν ξεπερνούν το 10% της αξίας του μηχανήματος και το 20% των συνολικών προμηθειών.

Οι κατασκευαστές στην Κρήτη έχουν ιδρύσει σύνδεσμο κατασκευής των παραπάνω προϊόντων ("Σύνδεσμος Κατασκευαστών Κρήτης").

363.2 Γεωργικοί ελκυστήρες

Την περίοδο 1969-1978, όλα τα μεγέθη του υποκλάδου μειώθηκαν. Οι Παραγωγικές μονάδες από 277 σε 135, οι Απασχολούμενοι σε αυτές από 1.105 σε 276 και η Ιπποδύναμη από 3620,2 HP σε 803 HP.

Η παραγωγή και οι επενδύσεις, κυρίως μετά το 1975, σημείωσε επίσης πτώση και σε απόλυτους αριθμούς.

Η εξέλιξη αυτή ήταν αποτέλεσμα της επικράτησης των εισαγόμενων ελκυστήρων και της μείωσης της εγχώριας παραγωγής, και όχι τόσο τη μείωση της ζήτησης.

Πίνακας 1

Ζήτηση μονοαξονικών και διαξονικών ελκυστήρων 1970-1979

Ετος	Μονοαξονικοί	Διαξονικοί	Σύνολο
1970	100%	100%	100%
1971	162%	88%	101%
1972	110%	97%	94%
1973	253%	126%	155%
1974	278%	197%	208%
1975	317%	249%	252%
1976	267%	220%	219%
1977	318%	259%	258%
1978	324%	229%	242%
1979	426%	261%	293%

Πηγή : Υπ. Γεωργίας ΥΕΒ-Δ/σις 3, Ο κλάδος Κατασκευής μηχανών (36 εκτός ηλεκτρικών) ΚΕΠΕ Εκθεση ομάδα εργασίας Πρόγραμμα Ανάπτυξης 1983-1987 Αθήνα, 1982, σελ.45.

Από το πιο πάνω πίνακα προκύπτει ότι η ζήτηση και για τα δύο είδη ελκυστήρων την περίοδο 1970-1979 ήταν αύξουσα. Η ζήτηση για τους διαξονικούς ελκυστήρες παρουσίασε κάμψη το 1971, 1972 η οποία όμως ξεπεράστηκε.

Πίνακας 2

Ποσοστιαία κάλυψη της ζήτησης γεωργικών ελκυστήρων

Ετος	Μονοαξονικοί		Σύνολο
	Εγχώρια παραγωγή	Εισαγωγές	
1970	83,9	16,1	100
1971	93,5	6,5	100
1972	91,6	8,4	100
1973	91,2	8,8	100
1974	84,4	15,6	100
1975	85,5	14,5	100
1976	78,5	21,5	100
1977	66,0	34	100
1978	67,9	32,1	100
1979	49,3	50,7	100

Ετος	Διαξονικοί		Σύνολο
	Εγχώρια παραγωγή	Εισαγωγές	
1970	4,8	95,2	100
1971	8,2	91,8	100
1972	1,8	98,2	100
1973	12,1	87,9	100
1974	24,8	75,2	100
1975	20,2	79,8	100
1976	15,7	88,7	100
1977	11,3	84,3	100
1978	9,8	90,2	100
1979	6,4	93,6	100

Πηγή: Υπ. Γεωργίας ΥΕΒ-Δ/σις 3,ΚΕΠΕ Ο κλάδος κατασκευής μηχανών, στο ίδιο, σελ.46

Ο Πίνακας 2 δείχνει ότι στους μονοαξονικούς ελκυστήρες η κάλυψη της ζήτησης από την εγχώρια παραγωγή μειώθηκε από 84% σε 50% περίπου. Ενώ στους διαξονικούς ελκυστήρες η τάση για αύξηση του αντίστοιχου ποσοστού της εγχώριας παραγωγής μετά το 1975 αντιστράφηκε, με αποτέλεσμα οι εισαγωγές να ανέλθουν στο τέλος της περιόδου σε 94%.

Σημειώνεται ότι ένα πολύ μεγάλο μέρος της ακαθάριστης αξίας παραγωγής γεωργικών ελκυστήρων αποτελείται από συναρμολόγηση εισαγόμενων μερών και εξαρτημάτων και όχι από ολοκληρωμένη κατασκευή.

Σύμφωνα με την έρευνα του ΤΕΕ προκύπτει ότι τόσο οι μονοαξονικοί όσο και οι διαξονικοί ελκυστήρες που χρησιμοποιούνται στον γεωργικό τομέα υποασπασχολούνται.⁷⁷ Έτσι, η αύξηση της ζήτησης γεωργικών ελκυστήρων προυποθέτει μία σειρά σημαντικών αλλαγών στον γεωργικό τομέα.

α) Μονοαξονικοί ελκυστήρες

Οι μονοαξονικοί ελκυστήρες χρησιμοποιούνται εκεί όπου η χρήση διαξονικών ελκυστήρων είναι δύσκολη και ασύμφορη, κυρίως στην δένδροκαλλιέργεια, την αμπελουργία, στην

77. ΤΕΕ, στο ίδιο, σελ.177.

καλλιέργεια κηπευτικών, (όπως και τα μοτοσκαπτικά).

Οι μονοαξονικοί ελκυστήρες έλκουν συνήθως γεωργικά εργαλεία (μαχαίρια, φρέζες κ.λ.π). Επίσης έχουν τη δυνατότητα να ρυμουλκήσουν μία μικρή καρότσα.

Οι τύποι των μονοαξονικών ελκυστήρων διακρίνονται από την ισχύ του κινητήρα και το σύστημα μετάδοσης της κίνησης που χρησιμοποιούν. Είναι πετρελαιοκίνητοι και η ιπποδύναμή τους είναι κύρια μεταξύ 10 και 20 HP. Η εγχώρια προστιθέμενη αξία σε αυτά τα μηχανήματα υπολογίζεται σε 45% της τιμής πώλησης.

Στην εγχώρια παραγωγή χρησιμοποιούνται κύρια κινητήρες RUGGERONI και μόνο ένας μικρός αριθμός εισαγόμενων από την Ιταλία. Τα γεωργικά εργαλεία που έλκουν οι μονοαξονικοί ελκυστήρες και οι ρυμουλκούμενες καρότσες είναι ελληνικής κατασκευής.

Στην παραγωγή μονοαξονικών ελκυστήρων, η πληθώρα των επιχειρήσεων που έχουν τη δυνατότητα να παράγουν διπλάσιο μέγεθος από την εγχώρια κατανάλωση, και ο ανταγωνισμός από το εξωτερικό, έχουν οδηγήσει σε αδιέξοδο.

Τα πρώτα χρόνια, η εγχώρια παραγωγή καλυπτόταν αποκλειστικά από έναν κατασκευαστή : την AGRIA HELLAS, θυγατρική εταιρία της γερμανικής πολυεθνικής AGRIA WERKE.

Το 1969, αποφασίστηκε να δανειοδοτούνται από την Α.Τ.Ε. μόνο τα γεωργικά μηχανήματα που είναι εγχώριας παραγωγής. Η AGRIA HELLAS που ήταν ο κυρίως εγχώριος κατασκευαστής μονοαξονικών ελκυστήρων δεν κατόρθωσε να αυξήσει τις πωλήσεις. Αντίθετα, το 1970 αυτές μειώθηκαν. Το 1971, οι πωλήσεις παρουσίασαν μία μικρή άνοδο, χωρίς όμως να φτάσουν ποτέ τα επίπεδα του 1969.

Το 1975 εμφανίζεται μία άλλη μεγάλη εταιρία στην κατασκευή μονοαξονικών ελκυστήρων η BERTOLINI HELLAS, η οποία, πραγματοποιεί συναρμολόγηση ορισμένων τύπων ελκυστήρων της Ιταλικής εταιρίας BERTOLINI.

Το 1976, όμως, η AGRIA HELLAS σταματά την παραγωγή της

και κλείνει το εργοστάσιο για άγνωστους λόγους. Στο μεταξύ, είχε προχωρήσει και στην κατασκευή μικρών διαξονικών ελκυστήρων, ισχύος 20-30 HP. Ένα μεγάλο μέρος των έτοιμων προϊόντων της AGRIA HELLAS προορίζονταν για το εξωτερικό μέσω της μητρικής εταιρίας, επίσης ήταν σημαντικός προμηθευτής εξαρτημάτων για τα άλλα εργοστάσια της AGRIA σε άλλες χώρες.

Τα επόμενα χρόνια, η ετήσια κατανάλωση δεν αυξάνει σημαντικά και καλύπτεται κατά το μεγαλύτερο μέρος της από τις εισαγωγές.

Η αξιολογή τεχνολογική εμπειρία της AGRIA HELLAS δεν μπόρεσε να φτάσει ουσιαστικά στους έλληνες κατασκευαστές, και έτσι το πέρασμά της από τον ελληνικό χώρο δεν άφησε πραγματικά κέρδη για την ανάπτυξη της τεχνολογίας.

β) Διαξονικοί ελκυστήρες

Πρόκειται βασικά για συναρμολόγηση και κατασκευή εξαρτημάτων δευτερεύουσας τεχνολογικής σημασίας, όπως φτερά, καπώ, άγκιστρα έλξεως κ.λ.π των οποίων το μέγεθος και η διαδικασία της παραγωγής δεν έχουν ακόμα σταθεροποιηθεί.

Σύμφωνα με τη μελέτη του ΤΕΕ,⁷⁸ διαπιστώνονται βασικές ελλείψεις στην παραγωγή διαξονικών ελκυστήρων. Η παραγωγή περιορίζεται σε κλασικά μοντέλα μεταξύ 30 και 70 HP και αφήνει κενά στους ελκυστήρες μικρής ισχύος και τους δενδροκομικούς.

Σύμφωνα με τη ICAP, για το 1980 κατασκευάζουν:

α. Ελκυστήρες, γεωργικούς μονοαξονικούς (τρακτέρ)

"ΑΒΡΑΣΟΓΛΟΥ", Εθνική οδός Αθηνών-Λαμίας, προσωπικό 280 άτομα.

"RECORD", Ηράκλειο Κρήτης, προσωπικό 60 άτομα.

"ΚΟΣΣΟΒΙΑ Χ.", Αγ.Ι.Ρέντης, προσωπικό 15 άτομα.

"ΝΙΚΟΛΕΤΑΚΗΣ", Γεωργικοί ελκυστήρες, τρίκυκλα, Ηράκλειο Κρήτης, προσωπικό 25 άτομα.

"ΣΑΡΙΔΑΚΗΣ", Γεωργικά μηχανήματα, Ηράκλειο Κρήτης, προσωπικό 54 άτομα.

78. ΤΕΕ, στο ίδιο, σελ.160.

"ΣΤΑΓΙΕΡ", Σίνδος Θεσ/νίκης, προσωπικό 700 άτομα.

β. Ελκυστήρες, γεωργικοί, λοιποί:
"ΑΒΡΑΣΟΓΛΟΥ", "ΝΙΚΟΛΕΤΑΚΗΣ", "RECORD", "ΣΑΡΑΚΑΚΗ ΑΦΟΙ",
"ΣΑΡΙΔΑΚΗΣ".

γ. Ανταλλακτικά και εξαρτήματα γεωργικών ελκυστήρων:
"RECORD", "ΦΡΑΝΤΖΗ ΑΦΟΙ".

363.3 Μηχανήματα ζωοκομίας

Ο υποκλάδος αυτός την περίοδο 1969-1978 παραμένει ουσιαστικά στάσιμος και με μικρό μέγεθος.

Τα προϊόντα που κυρίως παράγει είναι αναθερπτήρες νεοσσών, εκκολαπτικές και αμελκτικές μηχανές, που αποτελούν απλά μηχανήματα και συσκευές χωρίς μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Βιομηχανίας, ο υποκλάδος αυτός θα έπρεπε να περάσει στην παραγωγή συνθετότερων συσκευών (π.χ. αμελκτικά συστήματα) αλλά οι προοπτικές δεν φαίνονται ευνοϊκές.⁷⁹

Οι Στόχοι της κλαδικής πολιτικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας

Σύμφωνα με τη μελέτη του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας⁸⁰ οι γενικότεροι στόχοι μιας κλαδικής πολιτικής στον υποκλάδο αυτό, συνοπτικά είναι :

79. Σημειώμα κ. Ρούση του Υπουργείου Βιομηχανίας, ΚΕΠΕ, "Πρόγραμμα ανάπτυξης 1983-87. Ο κλάδος κατασκευής μηχανών 36 (εκτός ηλεκτρικών). Έκθεση ομάδας εργασίας, Υπεύθυνος Δ. Σακκάς" Αθήνα 1982, σελ.47.

Αναφέρεται επίσης στις Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987 στο ίδιο, σελ. 84.

80. Σημειώμα κ. Ρούση του Υπουργείου Βιομηχανίας, ΚΕΠΕ, "Πρόγραμμα ανάπτυξης 1983-87. Ο κλάδος κατασκευής μηχανών 36 (εκτός ηλεκτρικών). Έκθεση ομάδας εργασίας, Υπεύθυνος Δ. Σακκάς" Αθήνα 1982, σελ.47.

Αναφέρεται επίσης στις Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987 στο ίδιο, σελ. 84.Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, στο ίδιο, σελ.1-4.

1. Η αναδιάρθρωση του υποκλάδου, ο οποίος συγκεντρώνει εμπειρία στην κατασκευή μηχανημάτων και δημιουργεί δυνατότητες υποκατάστασης εισαγόμενων ειδών και ανάπτυξης εξαγωγών.

2. Η κάλυψη σημαντικών αναγκών των αγροτών με εργαλεία, που είναι προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες.

Εντοπίζονται τέσσερις βασικοί πόλοι γύρω από τους οποίους πρέπει να κινηθούν τα μέτρα κλαδικής πολιτικής:

1. Η αντιμετώπιση της πίεσης των εισαγωγών.
2. Η επέκταση της εγχώριας δραστηριότητας στον τομέα των εξαγωγών

3. Η βελτίωση της παραγωγικότητας, της ποιότητας και του κόστους στα προϊόντα που δεν αντιμετωπίζουν άμεσα τον ανταγωνισμό των εισαγωγών.

4. Η κατασκευή νέων προϊόντων.

Ο πρώτος στόχος καλύπτει τα μοτοσκαπτικά (βενζινοκίνητα), τους μονοαξονικούς ελκυστήρες, τα ψεκαστικά,⁸¹ τις φρέζες και τα τετράτροχα μεταφορικά.

Τα τετράτροχα μεταφορικά δεν αντιμετωπίζουν την πίεση εισαγωγής άλλων ομοειδών προϊόντων, αλλά τον ανταγωνισμό παρεμφερών προϊόντων (π.χ. ημιφορτηγά) τα οποία εισάγονται ή συναρμολογούνται εγχωρίως. Όσον αφορά ορισμένα καλλιεργητικά μηχανήματα, τους ελκυστήρες, τα μοτοσκαπτικά, τα ψεκαστικά και τις αντλίες μπορούν να γίνουν εξαγωγές.

Ο τρίτος στόχος αφορά μία σειρά από παρελκόμενα εργαλεία (άροτρα, σβάρνες, λιπασματοδιανομείς κ.λπ.) και τα πετρελαιοκίνητα μοτοσκαπτικά.

Οι ΑΕΠΚ σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν.Μυλωνά:

81. Η παρουσίαση των ψεκαστικών και των αντλιών θα γίνει πιο κάτω.

α) Για το 1970, ο Ν. Μυλωνάς στην Κατασκευή μηχανημάτων γεωργίας και ζωοκομίας περιλαμβάνει επίσης τις αντλίες και τους ψεκαστές.

Έτσι, το σύνολο των ΑΕΠΚ είναι: 1.800.591 χιλ. δρχ.
 Η εγχώρια παραγωγή είναι: 463.754 χιλ. δρχ.
 Οι εισαγωγές ΑΕΠΚ είναι: 1.336.837 χιλ. δρχ.

β) Το 1980, στον Πίνακα των ΑΕΠΚ αναφέρει τα εξής (σε χιλ. δρχ.):

	Εισαγωγές	Εγχώρια Παραγωγή	Σύνολο
363.1 Γεωργικά μηχανήματα	1.444.438	885.788	2.330.226
363.2 Γεωργικοί ελκυστήρες	3.309.195	51.900	3.361.095
363.3 Μηχανήματα ζωοκομίας	86.764	34.700	121.464

9.6. Κατασκευή μηχανημάτων λατομείων, οδοποιίας και οικοδομικής

	Παραγ. μοναδ.	1969		1973		1978		Παραγ. μοναδ.	Απασχ. Ιπποδ.
		Απασχ.	Ιπποδ.	Παραγ. μοναδ.	Απασχ. Ιπποδ.	Απασχ. Ιπποδ.			
364 Κατασκευή μηχανημάτων λατομείων, οδοποιίας και οικοδομικής	132	1.198	777,6	204	2.531	7.831	265	1.971	9.529
364.1 Κατασκευή μηχανημάτων λατομείων και επεξεργασία λατομικών προϊόντων (περιλαμβάνονται και οικοδομικά μηχανήματα όπως αναβατόρια γερανοί, πρέσες τσιμεντολίθων, μπετονιέρες)	35	252	975,8	46	470	2.021	176	1.572	8.040
364.2 Κατασκευή μηχανημάτων οδοποιίας	97	946	2801,8	158	2.060	5.810	89	400	1.439

Ακαθόριστη αξία παραγωγής 1980, 364 : 1.210.012 χιλ. δρχ., 364.1 78,94%, 364.2 21,05%

Κατασκευή μηχανών λατομείων, οδοποιίας και οικοδομικής

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

	1980	
	τεμ.	
Αεροσυμπιεστές	"	657
Αναβατόρια	"	1.369
Ανυψωτήρες, υδραυλικοί	"	378
Γερανοί, γερανάκια	"	2.755
Γεωτρύπανα	"	4
Μπετονιέρες γενικώς	"	3.301
Δίσκοι αδαμαντοφόροι	"	15.801
Πλακίδια αδαμαντοφόρα	"	1.045.093
Λοιπά αδαμαντοφόρα εργαλεία	"	63.785
Μηχανήματα λατομείων	"	4.092

Ο υποκλάδος αυτός την περίοδο 1963-1973 πέτυχε τον υψηλότερο ρυθμό αύξησης των Παραγωγικών μονάδων (18,7%), των Απασχολούμενων (18,5%) και στην Ιπποδύναμη (24,8%) στον κλάδο 36.⁸²

Την περίοδο 1973-78, έχουμε μία αύξηση στις Παραγωγικές μονάδες αλλά μείωση στην Απασχόληση και στην Ιπποδύναμη.

Επίσης, παρατηρείται μία ενδοκλαδική αλλαγή. Ο υποκλάδος 36.41 αυξάνει σημαντικά, ενώ ο 3642 μειώνεται.

Όσον αφορά το σχετικό ζήτημα, οι εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987 σημειώνουν ότι ο υποκλάδος κατασκευής μηχανημάτων λατομείων, έχει μία σημαντική ανάπτυξη.⁸³ Η ανάπτυξη αυτή επικεντρώνεται στον τομέα των μηχανημάτων για την επεξεργασία μαρμάρων, με εξειδίκευση στα οριζόντια ταχυσχιστήρια. Επίσης εξειδίκευση υπάρχει στην κατασκευή σπαστηροτριβείων, μεταφορικών ταινιών, κόσκιων κ.λπ.

Η εγχώρια παραγωγή δίσκων και λαμών "διαμαντέ" για την κοπή μαρμάρων καλύπτει την εγχώρια ζήτηση, και το 20% της παραγωγής εξάγεται σε χώρες της Ευρώπης.

82. ICAP στο ίδιο σελ. 14.

83. Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987, στο ίδιο, σελ. 85.

Οι εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987 έχουν την άποψη ότι ο υποκλάδος χρειάζεται να εξυγιανθεί και ότι αξίζει να υποστηριχθεί.⁸⁴

Σύμφωνα με τον ICAP, στον τομέα της κατασκευής μηχανημάτων οδοποιίας και σύνθετων μηχανημάτων για την εξόρυξη είναι ανάγκη η συνεργασία με ξένους οίκους σε θέματα μεταφοράς, τεχνολογίας και οργάνωσης.

Από το ύψος των εισαγωγών για μηχανήματα οδοποιίας και εξόρυξης, προκύπτει ότι είναι σωστά να εκπονηθεί μελέτη για τη δυνατότητα δημιουργίας βιώσιμης μονάδος κατασκευής των παραπάνω μηχανημάτων.⁸⁵

Μεγάλες μονάδες του υποκλάδου είναι :

- ΒΑΣΟΣ Β. ΑΒΕ Οικοδομικά μηχανήματα και μηχανήματα εσωτερικής διακίνησης. Απασχολούμενοι 140.
- ΡΟΜΠΟΚΑΣ Δ. Βιομηχανία και εμπορία δομικών μηχανημάτων Α.Ε. Δομικά Μηχανήματα. Απασχολούμενοι: 140.

Προϊόντα που ανήκουν στο κλάδο αυτό κατασκευάζουν και μεγάλες μονάδες που έχουν ταξινομηθεί σε άλλους κλάδους, όπως η ΜΕΤΚΑ (εξορύκτες Πτολεμαίδος), ΠΥΡΚΑΛ.

Στοιχεία του Ν. Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ

Για το έτος 1970 στις ΑΕΠΚ ο Ν. Μυλωνάς αναφέρει και τους δύο υποκλάδους.

364.1 Κατασκευή μηχανημάτων λατομείων	Σύνολο	49.566	χιλ.	δρχ.
	Εγχώρια	16.677	"	"
	Εισαγωγές	32.882	"	"
364.2 Κατασκευή μηχανημάτων οδοποιίας	Σύνολο	944.605	"	"
	Εγχώρια	—	"	"
	Εισαγωγές	944.605	"	"

Για το έτος 1980 αντίστοιχα αναφέρει:

364.1 Κατασκευή μηχανημάτων λατομείων	Σύνολο	1.165.511	χιλ.	δρχ.
	Εγχώρια	70.791	"	"
	Εισαγωγές	1.236.302	"	"
364.2 Κατασκευή μηχανημάτων οδοποιίας	Σύνολο	1.806.561	"	"
	Εγχώρια	—	"	"

84. Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987, στο ίδιο, σελ. 85.

85. ICAP στο ίδιο σελ. 161.

Εισαγωγές 1.806.561 " "

9.7. Κατασκευή μηχανών για την παραγωγή ειδών διατροφής

	1969			1973		
	Παραγ. μοναδες.	Απασχ. Ιπποδ.	Παραγ. μοναδες.	Απασχ. Ιπποδ.	Παραγ. μοναδες.	Απασχ. Ιπποδ.
365 Κατασκευή μηχανών για την παραγωγή ειδών διατροφής (μηχανές εμφιάλωσης ποτών, συσκευασίας τροφίμων, καπνού κ.λπ.)	156	1.112	3.969,3	185	1.279	5.359
			1978			
		Παραγωγ. μοναδ.	Απασχ.	Ιπποδ.		

365 Κατασκευή μηχανών για την παραγωγή ειδών διατροφής (μηχανήματα εμφιάλωσης ποτών, συσκευασίας τροφίμων, καπνού κ.λπ.)	176	1.340	5.867
--	-----	-------	-------

Ακαθάριστη αξία παραγωγής:

1970	244.728	χιλ. δρχ.
1971	152.515	" "
1972	182.305	" "
1973	234.547	" "
1974	501.143	" "
1975	567.377	" "
1976	465.207	" "
1977	762.443	" "
1980	1.160.893	" "

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

	1970	1980
Κλίβανοι εψίσεως τροφίμων (άρτου κ.λπ.) τεμ.	454	240
Μηχανήματα για την παραγωγή ειδών διατροφής		1.980
Μηχανήματα αλευροποιίας (αλευρόμυλοι, σφυρόμυλοι κ.ά.)		86
Μηχανήματα αρτοποιίας (ζυμωτήρια, κύλινδροι κ.λπ.)		787
Μηχανήματα διαλογής σιτηρών και οσπρίων		34
Μηχαν. εκθλιπτικά (ελαιοπιεστήρια κ.λπ.)		248
Λοιπά μηχανήματα ειδών διατροφής και ποτών		1.173

Την περίοδο 1969-1978 ο υποκλάδος αυτός είχε μικρή αύξηση στις Παραγωγικές μονάδες, στην Απασχόληση και μεγαλύτερη αύξηση στην Ιπποδύναμη.

Η παραγωγή του υποκλάδου μετά το 1970 παρουσιάζει κάμψη και αστάθεια μέχρι το 1977, μετά όμως ακολουθεί μία σημαντική άνοδο.

Από τα παραπάνω στοιχεία, προκύπτει ότι οι επιχειρήσεις και στην περίοδο της κάμψης προσπάθησαν να διατηρήσουν το ειδικευμένο τους προσωπικό.

Σε ορισμένους τομείς, όπως η Κατασκευή ελαιουργικών μηχανημάτων, φυγοκεντρικών διαχωριστήρων και φυγοκεντρικών μηχανημάτων, η Κατασκευή μηχανών για την παραγωγή ειδών διατροφής, η παραγωγή έχει σημειώσει αξιόλογη πρόοδο, και τα μηχανήματα που κατασκευάζονται είναι τεχνολογικά ισότιμα με τα αντίστοιχα του εξωτερικού. Γενικά, όμως, οι μονάδες του υποκλάδου αντιμετωπίζουν μεγάλο ανταγωνισμό από τα αντίστοιχα εισαγόμενα μηχανήματα.

Σύμφωνα με τις Εκθέσεις για το 1983-987, για τα επόμενα χρόνια, δεν αναμένεται επέκταση της εγχώριας παραγωγής σε άλλους τύπους μηχανημάτων, οι οποίοι κυρίως εισάγονται επειδή οι τύποι των μηχανημάτων αυτών εμπεριέχουν εξειδικευμένη τεχνολογία.

Όμως, καλές προοπτικές υπάρχουν για την κατασκευή μηχανημάτων και υλικών συσκευασίας τροφίμων. Επίσης, για τμήματα εγκαταστάσεων συσκευασίας τα οποία πρέπει να κατασκευασθούν ειδικά για κάθε επιχείρηση, προκειμένου να συνδέσουν τη λειτουργία εξειδικευμένων μηχανημάτων εισαγωγής. Τέτοιου είδους κατασκευές θα βοηθούσαν στην πρόωση της λεπτομηχανουργίας και του τομέα πλαστικών, που αποτελούν τεχνολογίες υποδομής.⁸⁶

86. Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987, στο ίδιο, σελ.86.

Στοιχεία του Ν.Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ

Για το 1970, στις ΑΕΠΚ αναφέρει :

Κατασκευή μηχανημάτων για τρόφιμα

Σύνολο 705.234 χιλ.δρχ.

Εγχώρια 233.917 χιλ.δρχ.

Εισαγωγές 461.227 χιλ.δρχ.

Για το 1980, στις ΑΕΠΚ αναφέρει:

Σύνολο 3.368.226 χιλ.δρχ.

Εγχώρια 419.718 χιλ.δρχ.

Εισαγωγές 3.778.944 χιλ.δρχ.

9.8. Κατασκευή μηχανημάτων υφαντουργίας και επεξεργασίας ξύλου και μετάλλου

	1969			1973		
	Παραγ. μοναδ.	Απασχ. Ιππ.	Ιππ.	Παραγ. μοναδ.	Απασχ. Ιππ.	Ιππ.
366 Κατασκευή μηχανημάτων υφαντουργίας και επεξεργασίας ξύλου και μετάλλου	59	433	1.447	65	561	2.488
366.1 Κατασκευή μηχανημάτων υφαντουργίας ⁸⁷	-	-	-	42	212	906
366.2 Κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας ξύλου και μετάλλου	59	433	1.447	43	349	1.582

87. Το 1969 ο υποκλάδος "Κατασκευή μηχανημάτων υφαντουργίας" δεν ανήκε στον 366. Επειδή στην ταξινόμηση της ΕΣΥΕ για το 1969 δεν αναφέρεται καθόλου, γίνεται η υπόθεση ότι πιθανόν να περιλαμβάνεται στον κλάδο 369 "Μηχανουργεία κατασκευής και επισκευής μηχανημάτων μη ειδικώς κατονομαζόμενων".

1978

Παραγωγικές. Απασχολούμε. Ιπποδύναμη.
μονάδες.

366	Κατασκευή μηχανημάτων υφαντουργίας και επεξεργασίας ξύλου και μετάλλου	106	715	3.379
366.1	Κατασκευή μηχανημάτων υφαντουργίας	26	132	648
366.2	Κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας ξύλου και μετάλλου	80	582	2.731

Ακαθάριστη αξία παραγωγής 1970 : 68.275 χιλ.δρχ.

" " " 1975 : 217.665 χιλ.δρχ.

" " " 1980 : 464.850 χιλ.δρχ. { 3661:72%⁸⁸

{ 3662:28%.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι :

Μηχανήματα ξυλουργικά	τεμ.	1970	1980
Πριονοκορδέλλες	"	1.117	918
Ξυλότορνοι	"	56	28
Εκκονδριστήρες	"	15	19
Μηχανήματα σύνθετα	"	284	517
Σβαύρες	"	47	153
Πλάνες, τρυπάνια	"	109	116
Λοιπά ξυλουργικά μηχανήματα	"	647	1.077

Σύμφωνα με τη "Συστηματική ταξινόμηση πρώτων υλών και προϊόντων" της ΕΣΥΕ του 1981 τα μηχανήματα καθεαυτού επεξεργασίας μετάλλου ταξινομούνται στον υποκλάδο 369.4 και όχι στον υποκλάδο 366.2.

Στην Απογραφή του 1978, αναφέρεται ο υποκλάδος 366.2 "Κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας ξύλου και μετάλλου", και ο υποκλάδος 3694 "Κατασκευή μηχανών επεξεργασίας μετάλλου".

Ετσι, στην εργασία, ο υποκλάδος της "Κατασκευής μηχανημάτων επεξεργασίας μετάλλου" ταξινομείται στο υποκλάδο 3694 και ο υποκλάδος 3662 περιλαμβάνει μόνο την "Κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας ξύλου".

88. Στον υποκλάδο 36.61 η ΑΑΠ προκύπτει μεγαλύτερη από την ΑΑΠ του υποκλάδου 36.2, αποτέλεσμα που έρχεται σε αντίθεση με τα άλλα στοιχεία των υποκλάδων.

366.1 Μηχανήματα υφαντουργίας

Στην Ελλάδα, υπάρχουν μόνο ορισμένες μικροβιοτεχνίες που κατασκευάζουν διάφορα εξαρτήματα για τα κλωστήρια.

Σύμφωνα με τις Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, δεν υπάρχει προοπτική για την κατασκευή υφαντουργικών μηχανημάτων στην Ελλάδα, επειδή πρόκειται για πολύ εξειδικευμένο και διαρκώς εξελισσόμενο εξοπλισμό.

Μπορούν, όμως, να κατασκευαστούν πρόσθετοι μηχανισμοί αυτοματοποίησης για τα υπάρχοντα υφαντουργικά μηχανήματα.

Επίσης, μπορεί να πραγματοποιηθεί η ανακαίνιση παλαιών μηχανημάτων (που αντικαθίστανται με καινούργια), και η πώλησή τους σε λιγότερο αναπτυγμένες χώρες. Τέτοιου είδους δραστηριότητες π.χ. ανθούν στην Ιταλία.⁸⁹

366.2 Μηχανήματα επεξεργασίας ξύλου

Η εγχώρια παραγωγή κλασικών ξυλουργικών μηχανημάτων υπερκαλύπτει την εγχώρια κατανάλωση. Γίνονται, όμως, σημαντικές εισαγωγές άλλων τύπων ξυλουργικών μηχανημάτων, οι οποίοι δεν παράγονται εγχωρίως, καθώς και εισαγωγές μηχανημάτων σε χαμηλότερες τιμές από αυτές των εγχωρίων ή σε καλύτερη ποιότητα.

Το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών προέρχεται από την Ιταλία.

Τα τελευταία χρόνια, η κρίση στην οικοδομική δραστηριότητα και ο έντονος ανταγωνισμός από τις εισαγωγές οδήγησε σε κάμψη την παραγωγή ξυλουργικών μηχανημάτων.

Γενικά, ο υποκλάδος βρίσκεται σε μία κατάσταση μαρασμού, κυρίως λόγω της έλλειψης ειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, κατάλληλων πρώτων υλών (χυτήρια), εξειδικευμένων μηχανουργείων, καθώς και από την έλλειψη ενθάρρυνσης από το κράτος και την πιστωτική πολιτική.

89. Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987, στο ίδιο, σελ.86,87.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ Ν.ΜΥΛΩΝΩΝ ΕΙΣ ΤΙΣ ΕΠΙΣΤΕΥΣΕΙΣ

Για το 1980, ο Ν.Μυλωνάς ως ΑΕΠΚ αναφέρει :
Κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας ξύλου και μετάλλου :
Σύνολο 660.397 χιλ.δρχ.
Εγχώρια ----
Εισαγωγές 660.397 χιλ.δρχ.

Για το 1980 αντίστοιχα αναφέρει :

366.1 Μηχανήματα υφαντουργίας
Σύνολο 2.826.253 χιλ.δρχ.
Εγχώρια 10.427 χιλ.δρχ.
Εισαγωγές 2.836.680 χιλ.δρχ.

366.2 Μηχανήματα επεξεργασίας ξύλου :
Σύνολο 536.427 χιλ.δρχ.
Εγχώρια 115.215 χιλ.δρχ.
Εισαγωγές 651.642 χιλ.δρχ.

9.9. Κατασκευή πυροσβεστήρων, αντλιών και ψεκαστήρων

	1969			1978		
	Παραγ.	Απασχ.	Ιππ.	Παραγ.	Απασχ.	Ιππ.
	μοναδ.			μοναδ.		
367 Κατασκευή πυροσβε- στήρων αντλιών και ψεκαστήρων	234	1.311	4.077,2	298	1.892	9.071
367.1 Κατασκευή πυρο- σβεστήρων	10	45	87,4	22	208	1.115
367.2 Κατασκευή αντλιών	182	995	2.958,3	226	1.343	6.206
367.3 Κατασκευή ψεκα- στήρων	42	271	1.031,5	50	341	1.750

1980
Ακαθάριστη αξία
παραγωγής

367	Κατασκευή πυροσβεστήρων αντλιών και ψεκαστήρων	2.247.914 χιλ. δρχ.
367.1	Κατασκευή πυροσβεστήρων	9,73%
367.2	Κατασκευή αντλιών	76,53%
367.3	Κατασκευή ψεκαστήρων	17,74%

1970
312.153 χιλ.δρχ.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

		1970	1980
Αντλίες χειροκίνητες	τεμ.	7.370	5.085
Αντλίες μηχανοκίνητες	"	32.140	50.489
Αντλητικά συγκροτήματα	"	9.921	13.032
Ψεκαστήρες χειροκίνητοι	"	41.838	19.120
Ψεκαστήρες μηχανοκίνητοι	"	4.998	6.160
Εκτοξευτήρες τεχνητής βροχής	"	—	1.336.109
Πυροσβεστήρες φορητοί	"	13.302	141.055
Πυροσβεστήρες επί τροχών	"	343	3.076

367.1 Πυροσβεστήρες

Στον υποκλάδο των πυροσβεστήρων την περίοδο 1969-1978 πραγματοποιείται μία αύξηση σε όλα τα μεγέθη, αλλά ο υποκλάδος παραμένει μικρός.

Τα κυριότερα είδη πυροσβεστήρων που κατασκευάζονται είναι:

Πυροσβεστήρες κόνεως, Halor, διοξειδίου του άνθρακος, νερού και αφρού. Επίσης, κατασκευάζονται μόνιμες εγκαταστάσεις, συστήματα ανιχνεύσεως, πυροσβεστικές φωλιές, πυροσβεστικοί σωλήνες, αναπνευστικές συσκευές αντιπυρηνικές στολές καθώς και αντλητικά συγκροτήματα πυρόσβεσης (πετρελαιοκίνητα).

Οι μεγαλύτερες μονάδες του υποκλάδου είναι: 99

ΕΜΜΕΡΙ ΜΠΕΣΙΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΠΕ
CARBINOCA AE

90. ICAP 1980, σελ.331.

ΕΜΤΑ Λ.ΣΕΝΝΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΕ
FORMULA ΒΙΟΜ.ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΩΝ-ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΕΠΕ
ΚΥΛΙΝΔΡΙΚΗ ΕΠΕ
ΠΥΡΟΜΑΣΤΕΡ ΑΕΒ ΚΑΙ ΤΕ
ΣΕΝΝΗΣ Α.Μ. ΒΙΟΜ. ΤΕΧΝ. ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΑΕΕ
ΣΕΝΝΙΚ Α.Μ. ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ
ΤΕΧΝΟΠΥΡ ΑΕ ΚΑΙ ΕΕ

367.2 Αντλίες

Ο υποκλάδος την περίοδο 1969-1978 έχει μία μικρή αύξηση στις Παραγωγικές μονάδες και τους Απασχολούμενους και μεγαλύτερη αύξηση στην Ιπποδύναμη.

Η παραγωγή αντλιών στην Ελλάδα περιλαμβάνει μόνο οριζόντιες και κατακόρυφες αντλίες νερού. Όλοι οι άλλοι τύποι αντλιών, όπως αντλίες υγρών καυσίμων, λιπαντικών, κενού κ.λπ. εισάγονται από το εξωτερικό.

Οι μονάδες του υποκλάδου καλύπτουν σε παραγωγή την εγχώρια ζήτηση σε αντλίες νερού και πραγματοποιούν σημαντικές εξαγωγές, κυρίως στις χώρες της Μ. Ανατολής.

Σύμφωνα με τις Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, ορισμένες μονάδες έχουν αρκετά καλό τεχνολογικό επίπεδο. Όμως, ένα βασικό εμπόδιο στην ποιοτική βελτίωση των προϊόντων είναι η έλλειψη κατάλληλων χυτηρίων.⁹¹

α) Αντλίες Βαθέων φρεάτων

Οι αντλίες βαθέων φρεάτων άρχισαν να κατασκευάζονται μετά το 1955. Στις αρχές της δεκαετίας του 1960, το κράτος ακολούθησε μία πολιτική επιδοτήσεων για δενδροκαλλιέργειες, η οποία είχε ως αποτέλεσμα τη γρήγορη ανάπτυξη του υποκλάδου.

Από τις πρώτες μονάδες που δημιουργήθηκαν στον υποκλάδο ήταν του ΚΑΖΗ στην Αττική, η οποία και κατείχε ουσιαστικά

91. Εκθέσεις για το Πρόγραμμα, στο ίδιο, σελ.88.

την τεχνολογία της αντλίας. Τα τελευταία χρόνια λειτουργούν περίπου 40 μονάδες, που στην πλειοψηφία τους είναι συγκεντρωμένες στην περιοχή της Αργολίδας. Αυτές οι μονάδες είναι επί το πλείστον μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Οι αντλίες βαθέων φρεάτων, ή "πομόνες" χρησιμεύουν για την άντληση νερού από τη γη με προορισμό την ύδρευση των γεωργικών καλλιεργειών. Με γεωτρήσεις εντοπίζονται οι υπόγειες φλέβες του νερού και ακολούθως τοποθετούνται οι πομόνες. Στη Ελλάδα επί το πλείστον οι τοποθετήσεις γίνονται σε βάθος 100-200 μ.

Οι πομόνες αποτελούνται από την κεφαλή και τις σωληνώσεις.

Η απόδοσή τους εξαρτάται από την τοποθέτηση και τη συντήρηση που αναλαμβάνονται από τους ίδιους τους κατασκευαστές. Αυτός είναι ένας σοβαρός λόγος που δεν γίνονται πολλές εισαγωγές (σ' αυτό βοηθούν και τα προστατευτικά μέτρα του κράτους).

Σύμφωνα με την εργασία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας οι εγχώριες "πομόνες" καλύπτουν σήμερα απόλυτα τις ανάγκες των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Μεγάλες εξαγωγές στην Μ.Ανατολή γίνονται μόνο από την εταιρία ΚΑΖΗ.

Όπως αναφέρθηκε, τα τελευταία χρόνια λειτουργούν περίπου 40 βασικές μονάδες, 24 από αυτές είναι συγκεντρωμένες στην Αργολίδα.

Η εταιρία ΚΑΖΗΣ ΑΕ είναι η μεγαλύτερη μονάδα του υποκλάδου και ταυτόχρονα θεωρείται ότι ανήκει στις 4 μεγαλύτερες μονάδες στην Ευρώπη σε αυτό το είδος. Εκτός από πομόνες κατασκευάζει αντλίες εδάφους και αποχέτευσης. Είναι μία σύγχρονη μονάδα με πλήρη οργάνωση και πολύ καλής ποιότητας προϊόντα. Εξάγει περίπου το 90% της παραγωγής της και μαζί με την εταιρεία ΠΟΛΕΜΗ ΑΕ (15%) κατέχει το σύνολο των εξαγωγών σε όλα τα είδη των αντλιών.

Οι άλλες μονάδες απασχολούν 5-20 εργαζόμενους, με μηχανολογικό εξοπλισμό, κυρίως εργαλειομηχανές. Μερικές

απ'αυτές διαθέτουν χυτήρια, τα οποία όμως δεν τα θέτουν σε λειτουργία γιατί τα θεωρούν οικονομικώς ασύμφορα. Τα χυτά τους κατασκευάζονται από χυτήρια περισσότερο εξειδικευμένα στο είδος. Στην Αργολίδα λειτουργούν 6 χυτήρια. (Η ποιότητα των χυτών όμως για τις μεγάλες μονάδες -π.χ. ΚΑΖΗΣ- θεωρείται ανεπαρκής και έτσι δημιουργείται η ανάγκη εισαγωγών).

Οι πιο πάνω μονάδες θεωρείται ότι υποαπασχολούν τον εξοπλισμό τους κατά 30%.

Η καλύτερη περίοδος παραγωγής για τις "πομόνες" ήταν από το 1960-65. Μετά από αυτήν την περίοδο ακολούθησαν σημαντικές διακυμάνσεις και την περίοδο 1979-80 υπήρχε κατακόρυφη πτώση της παραγωγής. Από το 1980, όμως, παρατηρείται ανοδική πορεία.

Η κρατική πολιτική, μέσω της πιστωτικής πολιτικής και των επιδοτήσεων προς τους αγρότες επηρεάζει άμεσα το ύψος της παραγωγής. Στις συνήθεις πομόνες (βάθος μέχρι 100 μ.) η προστιθέμενη αξία ανέρχεται στο 50% της τιμής πώλησης.

Στις μικρές επιχειρήσεις δεν υπάρχει οργάνωση της παραγωγής και ο ποιοτικός έλεγχος είναι ανεπαρκής.

Στην παραγωγή πομονών ως πρώτες ύλες χρησιμοποιούνται χυτά ορείχαλκου και χυτοσιδήρου, άξονες χαλύβδινοι και σωλήνες σιδήρου (διαμέτρου από 2,5" έως 10"). Εκτός από τα χυτά που είναι εγχώρια (πλην εκείνων των μεγάλων επιχειρήσεων) οι υπόλοιπες πρώτες ύλες εισάγονται.

Για την προμήθεια των πρώτων υλών, στην Αργολίδα λειτουργεί άτυπος προμηθευτικός συνεταιρισμός των μικρών κατασκευαστών.

Πωλούνται περίπου 2.000 πομόνες το χρόνο, από τις οποίες το δημόσιο απορροφά σημαντικό ποσοστό.

367.3 Ψεκαστήρες

Ο υποκλάδος αυτός, την περίοδο 1969-1978, παραμένει περίπου στο ίδιο μέγεθος, όσον αφορά τις Παραγωγικές

μονάδες, την Απασχόληση και την Ιπποδύναμη.

Οι ψεκασθήρες (μηχανοκίνητοι και χειροκίνητοι) αποτελούν ένα ολόκληρο ψεκαστικό συγκρότημα.

Α. Οι μηχανοκίνητοι ψεκασθήρες ταξινομούνται στα παρακάτω είδη ψεκαστικών συγκροτημάτων:⁹²

1. Ψεκασθήρες αναρτημένοι επί του υδραυλικού του ελκυστήρα με ράμπα (για αμπέλια ή δένδρα).

2. Ψεκασθήρες συρόμενοι από τον ελκυστήρα με ράμπα.

3. Ψεκασθήρας με τουρμπίνα αναρτημένος στον ελκυστήρα:

α) Με μπεκ περιφερειακά της πτερωτής (νεφελοψεκασμός).

β) Με κανόνι, (ψεκασμός σε συγκεκριμένη κατεύθυνση).

γ) Με αυλούς, για χειροκίνητες κατεύθυνση.

4. Ψεκασθήρες με τουρμπίνα συρόμενος από τον ελκυστήρα, (με τους ίδιους α, β και γ τύπους).

Στα παραπάνω ψεκαστικά συγκροτήματα υπάρχουν διάφορες παραλλαγές στην ισχύ της αντλίας, στον όγκο του βυτίου και την παροχή που χρησιμοποιούν. Τα ψεκαστικά 1 και 2 χρησιμοποιούνται κύριως για ψεκασμό εδάφους και μικρών δένδρων, ενώ τα 3 και 4 κυρίως για δένδρα.

Για να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ψεκαστικά συγκροτήματα με τουρμπίνα ή κανόνι πρέπει να αποτελούνται από ισχυρή αντλία και από ελκυστήρα που να παρέχει ισχύ πάνω από 50 HP.

Το κανόνι, που έχει ακτίνα δράσης περίπου 20 μ., χρησιμοποιείται κυρίως για ψεκασμούς εδάφους (βαμβάκι, πατάτα, ντομάτα κ.λπ.).

Β. Οι χειροκίνητοι ψεκασθήρες μεταφέρονται από τον ίδιο τον αγρότη κατά τον ψεκασμό.

Το 1982 υπάρχουν συνολικά 75 επιχειρήσεις που

92. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, στο ίδιο, σελ.31.

κατασκευάζουν ψεκαστικά συγκροτήματα, αρκετές από τις μονάδες έχουν αυτή την δραστηριότητα ως δεύτερη, με κύρια την κατασκευή καλλιεργιακών μηχανημάτων.

Η αντλία αποτελεί το πιο ακριβό εξάρτημα του ψεκαστικού συγκροτήματος. Στην Ελλάδα κατασκευάζονται αντλίες για ψεκαστήρες, όμως προτιμούνται, κυρίως για λόγους ποιότητας, οι εισαγόμενες αντλίες. Τα δοχεία κατασκευάζονται επί το πλείστον εγχώριως με εισαγόμενη πρώτη ύλη, οι πλαστικοί σωλήνες είναι επίσης εγχώριοι, ενώ τα όργανα ελέγχου που χρησιμοποιούνται είναι κυρίως εισαγόμενα.

Η εγχώρια παραγωγή ψεκαστικών συγκροτημάτων αντιμετωπίζει κυρίως τον ανταγωνισμό των ιταλικών ψεκαστικών. Το βασικό πλεονέκτημα των ελληνικών ψεκαστικών είναι η πιο χαμηλή τιμή (20-25%).

Τα στοιχεία του Ν.Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ

Στα στοιχεία του Ν.Μυλωνά για το έτος 1970 δεν αναφέρεται αυτός ο κλάδος, αλλά οι αντλίες και οι ψεκαστήρες έχουν προστεθεί στον υποκλάδο "Κατασκευή γεωργικών μηχανημάτων και μηχανημάτων ζωοκομίας", οι πυροσβεστήρες όμως στον υποκλάδο "Λοιπά μηχανήματα".

Για το 1980, ο Ν. Μυλωνάς αναφέρει:

	<u>Εισαγωγές</u>	<u>Εγχώρια</u>	<u>Σύνολο</u>
367.1 Πυροσβεστήρες	5.162	31.576	36.733
367.2 Αντλίες	1.728.516	94.413	1.822.929
367.3 Ψεκαστήρες	120.588	17.598	138.186

9.10. Κατασκευή μηχανών γραφείου, πλαστίγγων και ζυγών

	1969			1973		
	Παραγ. μοναδ.	Απασχ.	Ιπποδ.	Παραγ. μοναδ.	Απασχ.	Ιπποδ.
368 Κατασκευή μηχανών γραφείου, πλαστίγγων και ζυγών	158	364	468,8	89	235	379
368.1 Κατασκευή μηχανών γραφείου						
368.2 Επισκευή μηχανών γραφείου	51	92	13,7	40	79	14
368.3 Κατασκευή πλαστίγγων και ζυγών	69	209	418,3	49	156	365

	1978		
	Παραγ. μοναδ.	Απασχ.	Ιπποδ.
368 Κατασκευή μηχανών γραφείου, πλαστίγγων και ζυγών	103	318	627
368.1 Κατασκευή μηχανών γραφείου	5	6	—
368.2 Επισκευή μηχανών γραφείου	59	152	107
368.3 Κατασκευή πλαστίγγων και ζυγών	39	160	520

Στην απογραφή του 1969 αναφέρεται :

368.2 Κατασκευή και επισκευή μηχανών ραπτικής και κεντήματος 38 63 36,8

Ακαθάριστη Αξία παραγωγής 1970 :

368 : 40.393 χιλ. δρχ.

Ακαθάριστη Αξία παραγωγής 1980

368 : 204.124 χιλ. δρχ

368.1	0,83%
368.2	58,92%
368.3	40,42%

Τα κυριότερα προϊόντα του υποκλάδου είναι :

	1970	1976	1980
Μηχανές μανταρίσματος καλτσών	30	--	--
Ζυγοί αυτόματοι	548	7.453	1.344
Ζυγοί κοινοί (μετά σταθμών)	1.874	2.537	327
Πλαστιγγες εδαφιαίες	1.213	858	570
Γεφυροπλάστιγγες	105	204	187

Κατασκευή και επισκευή μηχανών ραπτικής και κεντήματος

(368.2)

Στην Απογραφή του 1963 και 1969 της ΕΣΥΕ, στον κλάδο

368, "Κατασκευή μηχανών γραφείου, ραπτομηχανών και ζυγών" περιλαμβάνεται και ο υποκλάδος 368.2, "Κατασκευή και επισκευή μηχανών ραπτικής, κεντήματος κ.λπ."

Από την Απογραφή του 1973 και έπειτα, ο υποκλάδος αυτός δεν περιλαμβάνεται πλέον στον κλάδο 368 αλλά στον κλάδο 369.⁹³

Στην Απογραφή του 1963, αναφέρονται 60 Παραγωγικές μονάδες, 105 Απασχολούμενοι και 39 ΗΡ Ιπποδύναμη.

Από τα στοιχεία των απογραφών 1963 και 1969, προκύπτει ότι αυτή την περίοδο υπήρξε μείωση όλων των μεγεθών του υποκλάδου.

Η έρευνα βιομηχανίας για το 1970 αναφέρει ότι κατασκευάστηκαν 30 τεμάχια μηχανών μανταρίσματος καλτσών, ενώ για τα επόμενα έτη δεν υπάρχει καμία άλλη πληροφορία.

Εισαγωγές ραπτομηχανών

		1970		1980	
	Τεμ. ή kg.	Αξία χιλ.δρχ. (1000)	kg	Αξία χιλ.δρχ	
1.Ραπτομηχανές αξίας, κατά μονάδα ανώτερης των 658 δολαρίων.	τεμ.	3.389	12.818	11.278	100.025
2.Λοιπές ραπτομηχανές με μια μόνο βελόνα και μασουρίστρα.	τεμ.	27.662	39.482	23.203	78.814
3.Ραπτομηχανή για το ράψιμο των κουμπιών μαντάρισμα κ.λπ.	Kg	31.909	7.872		
4.Λοιπές ραπτομηχανές και άλλες κεφαλές ραπτομηχανών	Kg	160.885	26.438	13.828	347.846
5.Επιπλα για ραπτομηχανές.	Kg	300.655	13.477		
6.Άλλα μέρη ραπτομηχανών	Kg	42.549	4.612	438	95.511
7.Βελόνες ραπτομηχανών.	Kg	2.875	3.962	35	49.541

368.1, 368.2 Κατασκευή και επισκευή μηχανών γραφείου

93. "Στατιστική ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας", ΕΣΥΕ, 1980, σελ.50.

Ο υποκλάδος αυτός την περίοδο 1969-1978 αποτελούνταν από λίγες παραγωγικές μονάδες με ελάχιστους Απασχολούμενους και μικρή Ιπποδύναμη. Εκεί παραμένει ουσιαστικά στάσιμος. Όπως προκύπτει από τα μεγέθη των απογραφών και την Ακαθάριστη αξία παραγωγής, αφορά επί το πλείστον την επισκευή των μηχανών γραφείου, ενώ η κατασκευή περιλαμβάνει μόνο ένα μικρό μέρος του υποκλάδου.

Σύμφωνα με την "Συστηματική ταξινόμηση πρώτων υλών και προϊόντων" της ΕΣΥΕ, οι μηχανές γραφείου που περιλαμβάνονται σε αυτό τον υποκλάδο είναι κυρίως : αντρεσογράφοι, αριθμομηχανές, γραφομηχανές, ταμιακές μηχανές, μηχανές λογιστικής, φωτοτυπικά μηχανήματα, πολύγραφοι, ανταλλακτικά και εξαρτήματα των μηχανών γραφείου. Επίσης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ήδη, από τη "Στατιστική Ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας" του 1975 της ΕΣΥΕ, σε αυτό τον υποκλάδο περιλαμβάνονται και οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, για τους οποίους γίνεται ξεχωριστή αναφορά πιά κάτω.

9.10.1. Ο υποκλάδος ηλεκτρονικών υπολογιστών (Η/Υ) στην Ελλάδα.

Η χρησιμοποίηση Η/Υ στην Ελλάδα έγινε με μεγάλη καθυστέρηση

Η Εθνική Τράπεζα ήταν από τους πρώτους που χρησιμοποίησαν Mainframes, γύρω στο 1960. Τα συστήματα Η/Υ είναι εγκατεστημένα τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα και το 1975 κατανέμονταν σε ποσοστά της συνολικής αξίας κτήσεως, ως εξής:⁹⁴

94. Κλαδική μελέτη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, "Πληροφορική", αρ.314, 1987.

	Mainframes	Minis	Super micros ⁹⁵	Σύνολο
Ιδιωτικός τομέας	24	72	88	52
Δημόσιος τομέας	76	28	12	88
	-----	-----	-----	-----
	100	100	100	100

Από τον πίνακα προκύπτει ότι ο δημόσιος τομέας χρησιμοποιεί κυρίως μεγάλα συστήματα Η/Υ και ο ιδιωτικός μικρότερα.

Στο σύνολο των συστημάτων Η/Υ, όμως, υπάρχει η τάση για χρησιμοποίηση μικρότερων συστημάτων, όπως προκύπτει από τον πιο κάτω πίνακα που αφορά τη συνολική αξία των συστημάτων Η/Υ από το 1980 έως το 1985 και την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε μιας κατηγορίας Η/Υ.⁹⁶

	Mainframes	Minis	Super micros	Micros	Σύνολο
Μέχρι το					
1980	63,3	36,3	0,4	—	100
1981	63,3	34,3	0,5	1,9	100
1982	44,9	46,9	1,0	7,2	100
1983	2,7	73,9	1,8	21,6	100
1984	38,2	36,4	4,8	20,6	100
1985	24,9	30,8	9,4	34,9	100
Σύνολο	45,6	38,5	3,1	12,8	100

Το άθροισμα των Supermicros + Micros κατ' έτος αυξήθηκε από 2% το 1981 σε 44% το 1985 και ανήλθε σε 16% του συνόλου των συστημάτων Η/Υ το 1985.

Η αξία των συστημάτων Η/Υ το 1985 ανέρχεται σε 36,9 δισ.

95. Μικροϋπολογιστές επαγγελματικής χρήσεως.

96. Εθνική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ.9.

δρχ από τα οποία, το 32% αφορά συστήματα που εγκαταστάθηκαν μέχρι το 1980, και 37% τη διετία 1984-85.

Αριθμός και αξία (χιλ.δολ.) εγκατεστημένων Mainframes και Mini computers κατά τομέα το 1985.¹

	Mainframes				Mini computers				Σύνολο						
	Μον.	Αξία	Κάθετο Ποσοστό	Οριζόν. Ποσοστό	Μ.Ο.	Μον.	Αξία	Κάθετο Ποσοστό	Οριζόν. Ποσοστό	Μ.Ο.	Μον.	Αξία	Κάθετο Ποσοστό	Οριζόν. Ποσοστό	Μ.
Πρωτογ.τομέας	1	200	0,16	31,75	200	3	430	0,42	68,25	143	4	630	0,28	100	156
Βιομηχανία	23	11.850	9,73	31,27	515	269	26.045	25,31	68,73	97	292	37.895	16,86	100	130
Όσμ.Διοίκηση	9	8.650	7,10	63,09	961	36	5.060	4,92	38,91	141	45	13.710	6,10	100	305
Τράπεζες Ασφ.	39	50.900	41,78	86,49	1.305	77	7.950	7,72	13,51	103	116	58.850	29,16	100	507
Εμπόριο	8	2.150	1,76	6,33	269	377	31.839	30,94	93,67	84	385	33.989	15,12	100	86
Εκπαίδευση-															
Ερευνα	11	8.600	7,06	46,49	782	88	9.900	9,62	53,51	113	99	18.500	8,23	100	187
Μεταφορές	6	16.500	13,54	78,76	2.750	51	4.450	4,32	21,24	87	57	20.950	9,32	100	366
Υγεία	--	----	----	--	--	18	1.255	1,22	100	70	18	1.255	0,56	100	70
Λοιπές															
Υπηρεσίες	18	13.320	10,93	55,97	740	130	10.479	10,18	44,03	81	148	23.799	10,59	100	161
Διάφορα	1	1.700	1,40	49,06	1.700	18	1.765	1,72	50,94	98	19	3.465	1,54	100	182
Ενοπλες															
Δυνάμεις	8	7.950	6,53	68,01	994	32	3.740	3,63	31,99	117	40	11.690	5,20	100	292
Σύνολο	124	121.820	100	54,21	982	1.099	102.913	100	45,79	94	1.223	224.733	100	100	184

Όπως προκύπτει από τον Πίνακα ο τομέας Τράπεζες και Ασφάλειες χρησιμοποιεί τα μεγαλύτερα σε αξία συστήματα Η/Υ (26%) και ακολουθεί η Βιομηχανία (17%) και το Εμπόριο.²

1. Εθνική Τράπεζα στο ίδιο παράρτημα.
2. Η IBM κατέχει το 45,2% των εγκατεστημένων συστημάτων και ακολουθεί σε απόσταση η Sperry-Ουίνας και η Bull.

Το 1985, η εγχώρια ζήτηση σε Η/Υ καλύπτόταν κατά το μεγαλύτερο ποσοστό (περίπου 95%) από εισαγωγές και 5% από την εγχώρια παραγωγή.

Η εγχώρια παραγωγή είναι επί το πλείστον συναρμολόγηση και αφορά μόνο μικροπολογιστές και mini computers.

Στους μικροπολογιστές υπολογίζεται ότι το 1986 είχε καλυφθεί μόνο το 20% της αγοράς. Ο ανταγωνισμός είναι πολύ έντονος και εκδηλώνεται κυρίως με χαμηλές τιμές πώλησης.

Οι μονάδες του υποκλάδου

Ο υποκλάδος Η/Υ αποτελείται από 29 μονάδες. Αυτές ασχολούνται με την κατασκευή και συναρμολόγηση Η/Υ και εξαρτημάτων Η/Υ, την προσαρμογή και την αναβάθμιση των Η/Υ και την ανάλυση και κατασκευή ολοκληρωμένων συστημάτων (Η/Ω

και S/W).

Από τις 29 μονάδες του υποκλάδου, οι 24 απασχολούνται αποκλειστικά στον τομέα της Πληροφορικής. Επίσης, 23 μονάδες είναι εγκατεστημένες στην Αττική.

Οι πρώτες 21 μονάδες του πίνακα κατασκευάζουν ή συναρμολογούν μικροπολογιστές, supermicro και mini computers, όλες αυτές οι μονάδες κινούνται στην κατηγορία IBM compatibles/clones και εισάγουν τα βασικά μέρη για συναρμολόγηση κυρίως από την Ταϊβάν.

Οι επόμενες 4 μονάδες του πίνακα ασχολούνται με την ανάλυση και την κατασκευή ολοκληρωμένων συστημάτων (H/W και S/W) βιομηχανικού αυτοματισμού και ελέγχου.⁹⁷

Οι 4 τελευταίες μονάδες του πίνακα ασχολούνται με την κατασκευή και την συναρμολόγηση βασικών εξαρτημάτων H/Y καθώς και με την προσαρμογή και αναβάθμιση κυρίως μικροϋπολογιστών.

Από το πίνακα προκύπτει ότι 11 μονάδες ιδρύθηκαν την περίοδο πριν το 1984 και 18 μονάδες μεταξύ 1984-1987. Το γεγονός ότι οι περισσότερες μονάδες είναι νεοιδρυμένες και ότι η εγχώρια ζήτηση το 1985 καλυπτόταν κατά 5% περίπου από την εγχώρια παραγωγή αποδεικνύει το νηπιακό στάδιο ανάπτυξης που διανύει η παραγωγή H/Y στην Ελλάδα.⁹⁸

Οι λόγοι που εξηγούν την καθυστέρηση στην ανάπτυξη της παραγωγής H/Y είναι πολλοί.

Σοβαρή αιτία θεωρείται η έλλειψη υποδομής για την ανάπτυξη του υποκλάδου. Ως υποδομή του υποκλάδου μπορεί να θεωρηθεί η έρευνα, η τεχνογνωσία και η εκπαίδευση σε H/Y, τα πρότυπα του ΕΛΟΤ, οι εγκαταστάσεις του ΟΤΕ κ.ά.

Άλλες αιτίες είναι η έλλειψη κρατικής πολιτικής και οι αδυναμίες των ελληνικών μονάδων σε θέματα ποιότητας, τεχνικής υποστήριξης κ.ά.

97. Αυτές οι μονάδες θα μπορούσαν να ταξινομηθούν και στον κλάδο 37 "Ηλεκτρικές μηχανές".

98. Εθνική Τράπεζα στο ίδιο, σελ.12.

Η βασική αιτία, όμως, είναι η γενικότερη υποανάπτυξη του κλάδου κατασκευής μηχανολογικού εξοπλισμού.

Τα τελευταία χρόνια έχουν πραγματοποιηθεί μία σειρά από ενέργειες για τη μείωση των αδυναμιών του υποκλάδου.

Γίνονται προσπάθειες να μειωθεί η εξάρτηση από το εξωτερικό για τεχνογνωσία, σχετικά με το σχεδιασμό προϊόντων και την παραγωγή, αξιοποιώντας το υπάρχων εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό (και τους Έλληνες του εξωτερικού).

Επίσης γίνονται προσπάθειες σε θέματα ποιότητας, τεχνικής υποστήριξης κ.ά., για την τήρηση υψηλών προτύπων, όπως είναι η ίδρυση της Ελληνικής Εταιρίας Επιστημόνων Η/Υ και Πληροφορικής (ΕΠΥ) του Συνδέσμου Ελληνικών Εταιριών Πληροφορικής (ΣΕΕΠ), ενώ το 1986, με πρωτοβουλία του ΕΟΜΜΕΧ, ιδρύθηκε ο Σύνδεσμος Ελλήνων Κατασκευαστών Η/Υ (ΣΕΚΗΥ).

Από την πλευρά του κράτους, έχει εγκριθεί από την ΕΟΚ ΜΟΠ Πληροφορικής του δημόσιου τομέα και έχει συσταθεί, το 1986, το Κυβερνητικό Συμβούλιο Πληροφορικής (ΚΥΣΥΠ).

Κυριώτερες επιχειρήσεις παραγωγής Η/Υ

A/A	Επιχείρηση	Έτος ίδρυσ.	Έδρα	Προσωπικό	Δραστηριότητα/Προϊόντα/Παρατηρήσεις
1.	ΑΒΛΟΤΕΧΝΙΚΑ Δ. ΠΑΝΤΕΛΑΤΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ	1982	Αθήνα	7	Κατασκευή-μετασκευή εξαρτημάτων Η/Υ (π.χ. τροφοδοτικού), συντήρηση Η/Υ, computer service bureau. Πρόκειται να αρχίσει συναμολόγηση μικρουπολογιστών με licence.
2.	ALFA MICRO ΕΠΕ	1985	Αθήνα	6	Ανάπτυξη-κατασκευή-συναρμολόγηση τεσσάρων τύπων μικρουπολογιστών και ενός ευφυούς τερματικού για mini computers και mainframe Η πλακέτα και το τροφοδοτικό είναι δική της σχεδίαση-κατασκευή, κατά το μεγαλύτερο μέρος.
3.	ATCO COMPUTERS SYSTEMS ΑΘΗΝΑΙΚΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΕ	1977	Αθήνα	25-30	Εμπόριο Η/Υ και S/W. Πρόκειται να αρχίσει συναρμολόγηση supermicro computers και αργότερα μικρουπολογιστών. Σύνολο ενεργητικού 1985 : 63 εκ. δρχ.
4.	ΓΙΓΑΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΠΕ	1984	Αθήνα	35-50	Ερευνα, ανάπτυξη και παραγωγή Η/Υ (τερματι μικρουπολογιστές, super micro-mini computer παρεμφερών εξαρτημάτων και S/W. Όλα τα συμμάτα είναι multi-user/multi tasking και εθνικής τεχνολογίας. Πρόσφατα αναγγέλθηκε το (IBM και Apple compatible) που θα χρησιμοποιεί το Foundation, πρόγραμμα που κατασκευάζει επί παραγγελία για το Apple II. Σύνολο ενεργητικού 1985: 33 εκατ. δρχ.

5.	BIS AE	1985	Λάρσα	2	Κατασκευή τεσσάρων τύπων μικροπολογιστών (ΠΥΘΙΑ Χ ₁ , ΠΗΓΑΣΟΣ Χ ₂ , ΠΗΓΑΣΟΣ Α ₂ , ΠΥΘΙΑ SUPER Χ ₁) δύο τύπων super micro computers, με λειτουργικό σύστημα UNIX, (ΠΗΓΑΣΟΣ DS 90.10 και ΠΗΓΑΣΟΣ DS 90.20) και σταθμό εργασίας (CAD Station) για τυπωμένα κυκλώμα
6.	DIGITAL TECHNOLOGY HELLAS OE	1984	Αθήνα	25-30	Κατασκευή, συναρμολόγηση και εμπορία mini computers (τεχνολογίας DEC) και super micro computers (τεχνολογίας National Semiconduct
7.	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΕΛΣΥΠ ΑΕ (Θυγατρική ΕΤΒΑ και ΕΟΗΜΕΧ)	1987	Αθήνα	3-20	Παραγωγή, συμπαγωγή και εμπορική εκμετάλληση συστημάτων πληροφορικής και άλλων παρεμφερών δραστηριοτήτων. Πιθανότατα να καταστεί ο βασικός φορέας για την υλοποίηση του ΜΟΠ πληροφορικής του δημόσιου τομέα, τουλάχιστον όσον αφορά το Η/Μ.Κεφάλαιο κατά την ίδρυση 20 εκατ. δρχ.
8.	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΕ	1980	Αθήνα	4	Συναρμολόγηση mini computers και μικροπολογιστών. Σύνολο ενεργητικού 1985 : 24 εκατ. δρχ.
9.	INTRACOM AE	1974	Αττική	380	Παραγωγή ηλεκτρονικών διατάξεων και ηλεκτρομηχανικών κατασκευών τηλεπικοινωνιακού υλίου. Το 1987, παραγωγή υψηλής τεχνολογίας ηλεκτρονικών συστημάτων για επικοινωνίες, βασισμένων σε Η/Υ. Μελλοντικά κατασκευή άλλων ηλεκτρονικών συστημάτων, περιλαμβανομένων Η/Υ. Σύνολο ενεργητικού 1985 : 1.003 εκ. δρχ.
10.	COMPUTER TRADE CENTER ABEE	1984	Αθήνα	13	Συναρμολόγηση-κατασκευή μικροπολογιστών : 4 τύπου Choice (Α, Β, Γ, Δ), 3 τύπου Multi-Choice 386. Η επιλογή των κατάλληλων τεμαχίων για το Choice έγινε στην Αγγλία και διήρκεσε 12-18 μήνες. Εξαγωγές στην Αγγλία και Βέλγιο. Σύνολο ενεργητικού 1985 : 16 εκ. δρχ.
11.	ΚΡΟΝΟΣ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΕ (πρώην RADIO MARINE ΑΕ 1979, Πειραιάς)	1986	Πειραιάς	9	Συναρμολόγηση, εμπόριο και επισκευή ηλεκτρονικών συστημάτων (πλοίων και Η/Υ).
12.	ΜΑΙΑΝΔΡΟΣ, ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΑΒΕΕ	1986	Αθήνα	25-30 (Σεπτ. 1987)	Συναρμολόγηση μικροπολογιστών και super micro computers, ποιοτικός έλεγχος ηλεκτρονικών συστημάτων, έρευνα και ανάπτυξη για καινοτομίες στην πληροφορική. Συνεργασία με Integration technologie Group. Επανεξαγωγές στις ΗΠΑ.
13.	ODIN COMPUTERS ΕΠΕ	1986	Αθήνα	12	Κατασκευή και εμπόριο μικροπολογιστών, αναβάθμιση μικροπολογιστών για βιομηχανικές εφαρμογές, προσαρμογές μικροπολογιστών σε ξένες σειρές χαρακτήρων.
14.	ΟΛΥΜΠΙΚ ΝΤΑΤΑ ΕΠΕ	1985	Πύργος	37	Παραγωγή μικροπολογιστών. Εξαγωγές στην Κύπρο. Σύνολο ενεργητικού 1985 : 31 εκ. δρχ.
15.	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ERGO DATA) ΑΕΒΕ	1987	Αθήνα	70 (τέλος 1987)	Κατασκευή και εμπόριο Η/Υ (μικροπολογιστές τεμαχιακά, multi-user supermicros, παραγωγή S/W.
16.	ROWERTRON ΑΕΒΕ	1981	Αθήνα	20	Προσαρμογές-συναρμολογήσεις μικροπολογιστών εμπόριο Η/Υ, τηλεπικοινωνιακού και άλλου υλικού, παραγωγή S/W. Σύνολο ενεργητικού 1985 : 19 εκ. δρχ.
17.	SISKA ΑΕ. Πρώην SAH OE 1982 Βεσ/κη	1986	Βεσ/κική	17	Κατασκευή-συναρμολόγηση και εμπόριο Η/Υ (home computers, PC, micro, supermicro computers).

18.	TELEDATA ΕΠΕ	1985	Αθήνα	9	Σχεδίαση και κατασκευή (σύμφωνα με τα πρότυπα του ΕΛΟΤ) ευφυούς ελληνικού τερματικού για μεγάλους Η/Υ, παραγωγή ηλεκτρονικών πλακετών για ηλεκτρονικά συστήματα (περιλαμβανομένων και Η/Υ) με σύστημα CAD/CAM.
19.	ΤΕΝΓΚ ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ-ΕΞΑΓΩΓΩΝ	1982	Αθήνα	8	Κατασκευή ειδικών Η/Υ, κατασκευή-εγκατάσταση συστημάτων συναγερμού, εμπόριο ηλεκτρονικών εξαρτημάτων.
20.	ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	1986	Χαλκίδα	9	Συναρμολόγηση μικροπολογιστών (microframe) Μελλοντικά, κατασκευή μικροπολογιστών. Αναγγέλθηκε ο τύπος ΜΑ8-88, για εκπαίδευση μαθητών, σπουδαστών, φοιτητών.
21.	Κοινοπραξία Τραπεζικού Οργανισμού και Εταιρίας Κατασκευής Η/Υ	Β' εξάμ. 1987	Αθήνα		Ερευνα ανάπτυξη και παραγωγή μικροπολογιστών υψηλών προδιαγραφών.
Αυτοματισμοί Βιομηχανικοί					
22.	ΑΛΦΑ ΑΒΕ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΣΗΜΑΤΟΘΕΣΕΩΝ (Ομίλου ΕΤΒΑ)	1977	Αθήνα	106	Σχεδιασμός, ανάπτυξη και παραγωγή ηλεκτρονικών εφαρμογών για κάλυψη αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων στον τομέα της ηλεκτρονικής και πληροφορικής για τα οπλικά συστήματα τηλεπικοινωνιών και παραγωγή παντός είδους S/W για Η/Υ. Σύνολο ενεργητικού 1985 : 1.248 εκ. δρχ.
23.	ΑΜΠΕΡ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΑΕ (Ομίλου ΑΓΕΤ Ηρακλής)	1978	Αθήνα	36	Σχεδίαση, κατασκευή και εμπόριο : α) έργων βιομηχανικού αυτοματισμού βασισμέ σε δίκτυα Η/Υ. β) βιομηχανικών μικροπολογιστών και γ) S/W. Σύνολο ενεργητικού 1985 : 106 εκ.δ
24.	ΒΙΛΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΕΠΕ	1984	Αθήνα	13	Σχεδίαση και κατασκευή συστημάτων βιομηχανικού ελέγχου και αυτοματισμού, βασισμένων σε δι Η/Υ.
25.	ΕΛΚΟΜ ΒΤΤ ΟΕ	1984	Πάτρα	5	Σχεδίαση και κατασκευή ηλεκτρονικών συστημάτων και Η/Υ για διάφορες εφαρμογές (π.χ. αυτοματοποίηση παραγωγής σε βιομηχανικό χώρο, κατασκευή εργαστηριακών συσκευών, δικτύων υπολογιστών
Εξαρτήματα-Μικροπολογιστές					
26.	ΜΕΜΟΤΕΚ Ε. ΚΕΧΑΓΙΑ ΔΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ	1981	Αθήνα	4	Προϊόντα-εξαρτήματα μικροπολογιστών για ελληνική γλώσσα.
27.	ΝΤΑΤΑΠΑΚ ΜΗΧΑΝΟΓΡ. ΕΞΟΠΛ. & ΕΦΑΡΜ. ΑΕ	1980	Θεσ/νίκη	15	Αναβάθμιση και μετατροπή IBM PC. Ειδικευση στο λειτουργικό σύστημα UNIX. Μετατροπή σε ελληνική γλώσσα και σχετικά προγράμματα εφαρμογών. Παλιότερα συναρμολόγηση μικροπολογιστών. Σύνολο ενεργητικού 1985 : 41 εκ.δ
28.	ROM ΦΗΘΙΑΚΗ ΕΠΕ	1986	Αθήνα	10	Εμπόριο Η/Υ, κατασκευή, συναρμολόγηση εξαρτημάτων Η/Υ (Disk Drive, Rom sound κ.α.)
29.	SOFRAGEN HELLAS ΕΠΕ	1979	Αθήνα	17	Όγκος S/W, σύμβουλοι επιλογής-εγκατάσταση πληροφορικών συστημάτων, κατασκευή control logs δικτύων Η/Υ. Σύνολο ενεργητικού 1985: 23 εκ. δρχ.

Πηγή : Εθνική Τράπεζα στο ίδιο Παράρτημα XII.

Εκτός από τις εταιρίες παραγωγής Η/Υ στην Ελλάδα λειτουργούν και εταιρίες κατασκευής S/W (Software Houses, System houses και μικρότερες εταιρίες παραγωγής προγραμμάτων.

Επιχειρήσεις κατασκευής S/W Μέλη ΣΕΕΠ

A/A	Επιχειρήσεις	Ετος ίδρυσης	Εδρα	Προσωπικό	Δραστηριότητα/Προϊόντα/Παρατηρήσεις
1.	ABC INFORMATION TECHNOLOGY AE	1985	Αθήνα	7	Παραγωγή και εκμετάλλευση μηχανογραφικών προγραμμάτων. Μηχανογραφική επεξεργασία στοιχείων τρίτων. Συντήρηση S/W.
2.	ABC PROFESSIONAL SERVICES AE	1985	Αθήνα	13	Παραγωγή και εκμετάλλευση μηχανογραφικών προγραμμάτων. Μηχανογραφική επεξεργασία στοιχείων τρίτων. Συντήρηση S/W
3.	ABC SYSTEMS & SOFTWARE AE	1984	Αθήνα	16	Αντιπροσωπεία, εισαγωγές και εμπόριο ηλεκτρονικών μικρουπολογιστών, service, επισκευή, συντήρηση και προγραμματισμός εφαρμογών. Σύνολο ενεργητικού 1985 : 32 εκατ. δρχ.
4.	ΑΔΔΑΧ ΑΕ (Ομίλου Εμπορικής Τράπεζας)		Αθήνα		Εσωτερικός έλεγχος επιχειρήσεων, σύμβουλοι επιχειρήσεων, συστήματα πληροφορικής.
5.	BUSINESS PACKAGE CENTER		Αθήνα		
6.	DIG DATA INFORMATION SYSTEMS ΕΠΕ		Αθήνα		
7.	DATASOFT ΕΠΕ	1982	Αθήνα	9	Ανάλυση και προγραμματισμός μηχανογραφικών εφαρμογών.
8.	ECONOMIC DATA AE	1983	Αθήνα	25	Προγράμματα και μηχανοργάνωση επιχειρήσεων Computer service bureau. Σύμβουλοι επιχειρήσεων. Οικονομικές μελέτες, φορολογικά θέματα κλπ. Ανάπτυξη S/W. Σύνολο ενεργητικού 1985 16 εκ. δρχ.
9.	COMPUTER BUSINESS SYSTEMS CBS ΕΠΕ	1982	Αθήνα	6	Μηχανοργάνωση επιχειρήσεων, κατασκευή S/W.
10.	COMPUTER LOGIC AE	1980	Αθήνα	22	Κατασκευή S/W για μικρουπολογιστές Σύνολο ενεργητικού 1985 : 35 εκ. δρχ.
11.	ΚΡΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΠΕ		Ηράκλειο		
12.	MNEMONICA ΕΠΕ	1982	Αθήνα	3	Αντιπρ. εισαγωγές και εμπόριο ετοίμων προγραμμάτων Η/Υ. Μηχανογραφικές μελέτες οργανισμών. Κατασκευή S/W. Σύνολο ενεργητικό 1985 : 6 εκ. δρχ. Πρόσφατα αγοράστηκε από την Epsilon.
13.	SCAN ΜΗΧΑΝΟΓΡ. ΥΠΗΡ. & ΟΡΓΑΝ. ΕΠΕ	1982	Αθήνα	10	Μελέτες σκοπιμότητας μηχανοργάνωσης. Προσδιορισμός και επιλογή εξοπλισμού πληροφορικής. Προσδιορισμός αναγκών λογισμικού πληροφορικής.
14.	SCANLOGY ΕΠΕ	1984	Αθήνα	11	Υπηρεσίες S/W (τυποποιημένα συστήματα λογισμικού πληροφορικής).
15.	SCANTECH ΕΠΕ	1984	Αθήνα	12	Υπηρεσίες S/W (τυποποιημένα συστήματα λογισμικού πληροφορικής).
16.	SCICOM ΕΠΕ	1981	Αθήνα	9	Προγράμματα S/W. Σύνολο ενεργητικού 1985 9 εκατ. δρχ.

17.	SOFRAGEN HELLAS ΕΠΕ	1979	Αθήνα	17	Όγκος S/W. Σύμβουλοι επιλογής και εγκατάστα συστημάτων πληροφορικής. Κατασκευή control δικτύων Η/Υ. Σύνολο ενεργητικού 1985:23 εκ
18.	ΣΤΕΠ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	1982	Αθήνα	20	Μηχανογραφικές αναπτύξεις. Μελέτες σκοπιμότητας και οργάνωσης επιχειρήσεων.

Πηγή : Εθνική Τράπεζα στο ίδιο Παράρτημα XIV.

Οι πιο πάνω 18 επιχειρήσεις είναι μέλη του ΣΕΕΠ, ο οποίος ιδρύθηκε το 1985.

Το 1985, λειτουργούσαν 74 εταιρίες παραγωγής S/W και απασχολούσαν συνολικά 885 άτομα. Οι περισσότερες από αυτές είναι μικρές μονάδες (απασχολούν λιγότερα από 10 άτομα) και ιδρύθηκαν μετά το 1980.

Η κατασκευή S/W χρειάζεται κυρίως εξειδικευμένο ανερώπινο δυναμικό, που ήδη διαθέτει η χώρα μας.

Τέλος, σημειώνεται ότι 60 περίπου επιχειρήσεις λειτουργούν, είτε αποκλειστικά είτε εν μέρει, σαν service bureaux, ενώ πάνω από 40 επιχειρήσεις απασχολούνται, ολικά ή μερικά, στον τομέα της εκπαίδευσης στους Η/Υ.

Εταιρίες S/W κατά μέγεθος

Αριθμός υπαλλήλων	Αριθμός εταιριών	%	Σύνολο δυναμικού
0-15	31	42	108
6-11	15	21	126
11-15	14	19	168
16-20	3	4	54
21-25	5	7	119
26-30	1	1	30
31-35	1	1	35
36-40	1	1	40
41-45			
46-50			
>50	3	4	194
Σύνολο	<u>74</u>	<u>100</u>	<u>885</u>

Πηγή: Εθνική Τράπεζα, στο ίδιο, Παράρτημα XV.

Εταιρίες S/W κατά έτος ίδρυσης

Έτος ίδρυσης	Αριθμός εταιριών	%	Σύνολο Δυναμικού
Πριν το 1975	4	5	108
1976	2	3	17
1977	3	4	17
1978	3	4	51
1979	2	3	20
1980	7	10	64
1981	12	16	160
1982	12	16	158
1983	18	24	202
1984	11	15	98
Σύνολο	74	100	885

Πηγή: Εθνική Τράπεζα, στο ίδιο, Παράρτημα XV.

Συμπεράσματα για τον υποκλάδο

α) Ο υποκλάδος κατασκευής Η/Υ έχει τα πιο κάτω βασικά χαρακτηριστικά:

Είναι σχετικά νέος υποκλάδος, με λίγες, μικρές κυρίως, επιχειρήσεις που ασχολούνται με την παραγωγή μόνο μικροπολογιστών και mini computers. Υπάρχει, όμως, έντονο ενδιαφέρον να μπουόν σ' αυτόν τον υποκλάδο νέες μονάδες, καθώς και παλιές μεγάλες μονάδες άλλων κλάδων.

Επηρεάζεται έντονα από την τεχνολογική εξέλιξη στο εξωτερικό, γι' αυτό και οι μονάδες που τον αποτελούν πρέπει να έχουν υψηλό βαθμό τεχνογνωσίας και ικανότητα προσαρμογής σε συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες. Οι μονάδες του έχουν μικρή εξάρτηση από ενέργεια και πρώτες ύλες και δεν απαιτούνται μεγάλες επενδύσεις σε πάγια, δηλαδή ο υποκλάδος είναι εντάσεως κυκλοφορούντος κεφαλαίου.

β) Πλεονεκτήματα του υποκλάδου:

Η εγχώρια αγορά είναι σημαντική και σε μεγάλο μέρος ακάλυπτη (Η αγορά μικροπολογιστών υπολογίζεται ότι το 1986 είχε καλυφθεί μόνο κατά 20%).

Επίσης υπάρχουν δυνατότητες για εξαγωγές, οι οποίες έχουν αρχίσει να πραγματοποιούνται.

Η Ελλάδα διαθέτει επιστημονικό προσωπικό με υψηλό βαθμό τεχνογνωσίας και επαρκές εργατικό δυναμικό με συγκριτικά χαμηλότερο κόστος από τις βιομηχανικά αναπτυγμένες χώρες, στις οποίες υπάρχουν επίσης πολλοί Έλληνες επιστήμονες.

Ο υποκλάδος έχει τη δυνατότητα να προωθήσει την έρευνα και την ανάπτυξη που τον αφορά μέσω της ΕΟΚ, καθώς και σε συνεργασία με επιχειρήσεις και ερευνητικά Ινστιτούτα του εσωτερικού και εξωτερικού.

γ) Αδυναμίες και προβλήματα του υποκλάδου:

Είναι έντονα εξαρτημένος από το εξωτερικό, κυρίως σε εισαγωγή εξαρτημάτων και τεχνογνωσία.

Όπως αναφέρθηκε, ο υποκλάδος διανύει το νηπιακό στάδιο ανάπτυξης του και τα προβλήματα που τον χαρακτηρίζουν είναι η ποιότητα και η τεχνική υποστήριξη των προϊόντων, η κρατική πολιτική, η υποδομή του υποκλάδου, η ενημέρωση και εξοικείωση με τους Η/Υ και προβλήματα δασμών και φόρων.

δ) Οι προοπτικές του υποκλάδου:

Η προτίμηση για μικρά συστήματα Η/Υ (ιδιαίτερα στον δημόσιο τομέα) αναμένεται ότι θα ενταθεί, καθώς και η αναβάθμιση των ήδη εγκατεστημένων μικρών συστημάτων.

Λαμβάνοντας επίσης υπ' όψη τα ΜΟΠ μέσω ΕΟΜΜΕΧ και τα ΜΟΠ πληροφορικής του δημόσιου τομέα, οι πωλήσεις μικροϋπολογιστών μέχρι το 1990 αναμένεται να έχουν μία ετήσια αύξηση 20-40%.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι υπάρχουν δυνατότητες νέων επενδύσεων στον τομέα παραγωγής μικρών Η/Υ, όπου η ζήτηση είναι πιο έντονη και η τεχνογνωσία που απαιτείται είναι σχετικά περιορισμένη.

Επίσης, δυνατότητες για νέες επενδύσεις υπάρχουν στην παραγωγή πρωτότυπων εξαρτημάτων Η/Υ, στην παραγωγή S/W καθώς και στην παραγωγή ολοκληρωμένων συστημάτων Η/Υ και S/W.

Επίσης, νέες επενδύσεις μπορούν να γίνουν σε τομείς

όπου επιβάλλεται, τόσο για τη δημιουργία και εξασφάλιση αυτοδύναμης εθνικής τεχνολογικής βάσης, όσο και για εθνική άμυνα της χώρας.⁹⁹

Τα στοιχεία του Ν.Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ

Για το 1970, στις ΑΕΠΚ περιλαμβάνονται χωριστά υποκλάδοι:

368.2 Κατασκευή μηχανών ραπτικής
 Σύνολο 627.660 χιλ.δρχ.
 Εγχώρια ---
 Εισαγωγές 627.660 χιλ.δρχ.

368.1 Κατασκευή μηχανών γραφείου
 Σύνολο 313.900 χιλ.δρχ.
 Εγχώρια ----
 Εισαγωγές 313.900 χιλ.δρχ.

Το 1980 αναφέρονται οι υποκλάδοι (σε χιλ. δρχ.)

	Σύνολο	Εγχώρια	Εισαγωγ
368.1 Γραφομηχανές	1.412.913	---	1.412.9
368.3 Πλάστιγγες και ζυγοί	131.421	22.763	150.1

9.11. Μηχανουργεία κατασκευής και επισκευής μηχανημάτων ειδικώς κατονομαζόμενων

	1969		
	Παραγωγικές. Απασχολούμ. Ιπποδύναμι μονάδες.		
369 Μηχανουργεία, κατασκευής και επισκευής μηχανημάτων μη ειδικώς κατονομαζόμενων	1.360	6.761	28.618
369.1 Λεβητοποιείο (περιλαμβάνεται και η κατασκευή μεγάλων δεξαμενών και εμποροκιβωτίων από μέταλλο)	102	1.529	7.885
369.3 Κατασκευή σιλό, κοχλιομεταφορέων μεταφορικών ταινιών και αερομεταφορών			
369.4 Κατασκευή μηχανών επεξεργασίας μετάλλων (τόρνοι, τρυπάνια, πρέσες).			

99. Εθνική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 20.

369.9 Λοιπά μηχανουργεία κατασκευής και επισκευής πάσης φύσεως μηχανημάτων και εξαρτημάτων αυτών (περιλαμβάνεται η κατασκευή και η συναρμολόγηση ανελκυστήρων και ραπτομηχανών)	1.258.	5.232.	20.733
---	--------	--------	--------

1973

Παραγωγικές Απασχασίμ. Ιπποδύναμη.
μονάδες.

369 Μηχανουργεία, κατασκευής και επισκευής μηχανημάτων μη ειδικώς κατονομαζόμενων	1.730	10.837	49.868
369.1 Λεβητοποιείο (περιλαμβάνεται και η κατασκευή μεγάλων δεξαμεμών και εμποροκιβωτίων εκ μετάλλου)	120	2.494	13.590
369.3 Κατασκευή σιλά, κοκλιομεταφορέων μεταφορικών ταινιών και αερομεταφορών			
369.4 Κατασκευή μηχανών επεξεργασίας μετάλλων (τόρνοι, τρυπάνια, πρέσες)			
369.9 Λοιπά μηχανουργεία κατασκευής και επισκευής πάσης φύσεως μηχανημάτων και εξαρτημάτων αυτών (περιλαμβάνεται η κατασκευή και η συναρμολόγηση ανελκυστήρων και ραπτομηχανών)	1.610	8.344	36.278

1978

Παραγωγικές Απασχολούμε. Ιπποδύναμη.
μονάδες.

369 Μηχανουργεία, κατασκευής και επισκευής μηχανημάτων μη ειδικώς κατανομαζόμενων	1.883	8.883	49.261
369.1 Λεβητοποιεία (περιλαμβάνεται και η κατασκευή μεγάλων δεξαμεμών και εμποροκιβωτίων εκ μετάλλου)	142	1.899	10.894
369.3 Κατασκευή σιλό, κοχλιομεταφορέων μεταφορικών ταινιών και αερομεταφορών	10	109	688
369.4 Κατασκευή μηχανών επεξεργασίας μετάλλων (τόρνοι, τρυπάνια, πρέσες)	45	205	1.316
369.9 Λοιπά μηχανουργεία κατασκευής και επισκευής πάσης φύσεως μηχανημάτων και εξαρτημάτων αυτών (περιλαμβάνεται η κατασκευή και η συναρμολόγηση ανελκυστήρων και ραπτομηχανών)	1.686	6.670	36.363

Ακαθάριστη αξία παραγωγής 1970:
369 : 1.137.993 χιλ. δρχ.

Ακαθάριστη Αξία παραγωγής 1980:
369 : 6.626.426 χιλ. δρχ.
369.1 : 44,05%
369.3 : 3,2%
369.4 : 2,08%
369.9 : 50,58%

369.1 Λεβητοποιεία

Ο υποκλάδος αυτός την περίοδο 1969-1978 είχε μία αύξηση στις Παραγωγικές μονάδες, μία συνολικά μικρή άνοδο στην Απασχόληση (με κάμψη όμως μεταξύ 1973-1978) και στην Ιπποδύναμη ακολουθήθηκε η ίδια πορεία όπως στην Απασχόληση.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

	1970	1980
	----	----
Κλίβανοι, απολυμαντικοί, αποστειρωτικοί τεμ αποτεφρωτικοί	89	268
Λοιποί κλίβανοι ¹⁰⁰	83	167
Λέβητες κεντρικής θέρμανσης	6.552	13.937
Ατμολέβητες	1.035	1.117
Λοιποί λέβητες	497	605
Δεξαμενές βιολογικού καθαρισμού λυμάτων	---	32
Λοιπές δεξαμενές (νερού, πετρελαίου)	---	1.763

Όπως προκύπτει και από τον πίνακα, ο υποκλάδος κυρίως παράγει λέβητες νερού και ατμού, βοηθητικές συσκευές για λέβητες, δεξαμενές και δοχεία από σίδηρο ή χάλυβα για πεπιεσμένα ή υγροποιημένα αέρια, καθώς και διάφορα είδη κλιβάνων.

Στον υποκλάδο λειτουργούν 16 μονάδες, οι οποίες είναι σημαντικές, που κατασκευάζουν επί το πλείστον λέβητες και δεκάδες μικρές μονάδες.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία των απογραφών, όλα τα μεγέθη του υποκλάδου παρουσιάζουν μέχρι το 1973 σημαντική άνοδο.¹⁰¹ Από το 1973 μέχρι το 1978, ο υποκλάδος βρίσκεται σε υποχώρηση. Η κάμψη αυτή εξηγείται από τη μεγάλη εξάρτηση του υποκλάδου από την οικοδομική δραστηριότητα, η οποία ήταν επίσης σε κάμψη αυτή την περίοδο. Η πορεία όμως της παραγωγής μετά το 1978 είναι πάλι ανοδική.

Οι πρώτες ύλες και τα εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται προέρχονται επί το πλείστον από το εξωτερικό. Η εγχώρια προστιθέμενη αξία στο προϊόν κυμαίνεται γύρω στο 65%.

Σύμφωνα με τις Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, η χαμηλή παραγωγικότητα της εργασίας στον υποκλάδο, καθώς και

100. Οι κλίβανοι εψήσεως τροφίμων (άρτου κ.ά.) ταξινομούνται στον κλάδο "Κατασκευής μηχανημάτων για την παραγωγή ειδών διατροφής, ποτών και καπνού."

101.

	Απογραφή 1963	
	Παραγωγικές	Απασχολούμενοι. Ισσοδύναμη.
	μονάδες.	
369.1 Λεβητοποιεία	51	897
		2.630

η παρεμβολή χονδρεμπόρων στο κύκλωμα των πρώτων υλών, αυξάνουν σημαντικά το κόστος του εγχώριου προϊόντος.¹⁰²

Οι εξαγωγές σε λέβητες είναι μικρές. Τα τελευταία χρόνια υπάρχει έντονος ανταγωνισμός από φθηνότερους κατά 20% λέβητες που εισάγονται από την Ιταλία (με ποσοστώσεις).

Κύριο πρόβλημα για τον υποκλάδο είναι η έλλειψη υποχρεωτικών εθνικών προδιαγραφών στις πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται και στα προϊόντα που κατασκευάζονται.

Επίσης, η έλλειψη έμπειρου προσωπικού για την ίδια την παραγωγή, καθώς και την εγκατάσταση και συντήρηση των λεβήτων.

Σύμφωνα με τις Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, η παραγωγή λεβητών δεν θα μπορέσει να επιβιώσει στον ανταγωνισμό της ΕΟΚ αν οι επιχειρήσεις του υποκλάδου δεν θα βελτιώσουν το κόστος και δεν εκσυγχρονίσουν το προϊόν τους.¹⁰³

Οι ίδιοι οι κατασκευαστές προτείνουν:¹⁰⁴

α) θέσπιση υποχρεωτικών προδιαγραφών.

β) Η προμήθεια των πρώτων υλών (σωλήνες χωρίς ραφή, μαύρη λαμαρίνα, μορφοσίδηρος¹⁰⁵) και των διαφόρων εξαρτημάτων να γίνεται από κρατικό φορέα, για να μην υπάρχει εξάρτηση από τους μεγαλεμπόρους

γ) Παρεμπόδιση δημιουργίας νέων μονάδων λόγω υπερπροσφοράς.

368.3 Κατασκευή σιλό, κοχλιομεταφορέων, μεταφορικών ταινιών και αερομεταφορέων

Γιαυτό τον υποκλάδο δεν υπάρχουν αρκετές πληροφορίες. Περιλαμβάνεται πρώτη φορά στην Απογραφή του 1978, η οποία

102. Εκθέσεις για το πρόγραμμα, στο ίδιο, σελ. 89.

103. Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, στο ίδιο, σελ. 89.

104. Οι κλάδοι Κατασκευής μηχανών 36, στο ίδιο, σελ. 50.

105. Ο μορφοσίδηρος λέγεται και κυτσοσίδηρος.

αναφέρει 10 Παραγωγικές μονάδες, 109 Απασχολούμενους και 688 ΗΡ Ιπποδύναμη.

Η απογραφή του 1984 αναφέρει αντίστοιχα 27 Παραγωγικές μονάδες, 238 Απασχολούμενους, 2298 ΗΡ.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι ο υποκλάδος έχει μία ανοδική πορεία.

Οι μονάδες του υποκλάδου κατασκευάζουν κυρίως αερομεταφορείς, Κοκλίες μεταφορικούς, κοκλιομεταφορείς (σαλίγκαροι), κυλίνδρους μεταφορικών ταινιών (ράουλα), σιλό εν γένει από μέταλλο, ταινίες μεταφορικές από μέταλλο κ.ά.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι :

		<u>1980</u>
Κοκλιομεταφορείς	τεμ.	503
Σιλό μεταφορικά γενικώς	"	452

369.4 Κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας μετάλλων

Ο υποκλάδος αυτός, ο οποίος είναι πολύ σημαντικός, γιατί αφορά την κατασκευή των εργαλειομηχανών και στις ανεπτυγμένες βιομηχανικά χώρες είναι κυρίαρχος μέσα στον κλάδο των μηχανοκατασκευών, στην Ελλάδα είναι σχεδόν ανύπαρκτος.

Το 1978 αποτελούνταν από 45 Παραγωγικές μονάδες με 205 Απασχολούμενους και 1316 ΗΡ Ιπποδύναμη.¹⁰⁶ Η ακαθάριστη αξία παραγωγής του υποκλάδου το 1980 αποτελούσε το 2,08% του κλάδου 369.

Το 1984, αποτελούνταν από 58 παραγωγικές μονάδες με 181 Απασχολούμενους και 1.563 ΗΡ.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο υποκλάδος είναι σε στασιμότητα.

106. Στην απογραφή του 1978, η κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας μετάλλων περιλαμβάνεται πρώτη φορά σε ξεχωριστό υποκλάδο (369.4). Στις προηγούμενες απογραφές αυτή περιλαμβάνεται στον υποκλάδο 366.2, "Κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας ξύλου και μετάλλων".

Οι μονάδες του υπόκλαδου αυτού, κατασκευάζουν κυρίως πρέσες, (έκκεντρες και υδραυλικές), τρυπάνια, συσκευές κοπής μετάλλων, μηχανήματα λευκοσιδηρουργίας, απλούς τόνους και φρέζες.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

	1980

Συσκευές κοπής μετάλλων	τεμ. 15.161
Λοιπά μηχανήματα επεξεργασίας μετάλλων	" 4.975

Σύμφωνα με τον "Κλάδο Κατασκευής μηχανών 36", η παραγωγή μηχανημάτων επεξεργασίας, μετάλλου (κυρίως πρέσες, εκκεντρες και υδραυλικές) παρουσιάζει πτωτική τάση. Η αρνητική αυτή πορεία του τομέα οφείλεται κατά κύριο λόγο στην τεχνολογική στασιμότητα των μονάδων που τον αποτελούν και την περιορισμένη εμπιστοσύνη των αγοραστών για τα προϊόντα του τομέα.

Αναφέρεται ότι από τα 350 άτομα που απασχολούσαν οι επιχειρήσεις το 1978, το 1982 απασχολούσαν 70, ο δε ετήσιος τζίρος είχε κατέλθει από 500.000 χιλ. δρχ. σε 200.000 χιλ. δρχ.¹⁰⁷

Οι εισαγωγές των προϊόντων του υποκλάδου, σε αντίθεση με την εγχώρια παραγωγή, έχουν ανοδική πορεία.

369.9 Λοιπά μηχανουργεία κατασκευής και επισκευής πάσης φύσεως μηχανημάτων και εξαρτημάτων αυτών

Ο υποκλάδος 369.9 συγκέντρωνε το 1978 το 38,28% των Παραγωγικών μονάδων, το 30,31% των Απασχολούμενων και το 33,2% της εγκατεστημένης Ιπποδύναμης του κλάδου 36.¹⁰⁸

107. (Σημείωμα κ.Ραύση, Υπουργείου Βιομηχανίας) Ο κλάδος Κατασκευής μηχανών 36, στο ίδιο, σελ.49.

108. Ο κλάδος 369 μαζί με τον 363 το 1978 συγκέντρωναν το 71,75% των Παραγωγικών μονάδων, το 61,49% των Απασχολούμενων και το 67,14% της εγκατεστημένης Ιπποδύναμης και αποτελούσαν όπως ήδη αναφέρθηκε, τους δύο πιο σημαντικούς κλάδους του κλάδου 36.

Είναι ο μεγαλύτερος κλάδος των μηχανοκατασκευών και ασχολείται κυρίως με την κατασκευή ανταλλακτικών, με την επισκευή των μηχανημάτων σε όλους τους τομείς και κυρίως της βιομηχανίας και με παραγγελίες διαφόρων ειδών.

Αποτελεί κλάδο με δραστηριότητα υποδομής για την υπόλοιπη βιομηχανία. Η ανάπτυξη του κλάδου αυτού χαρακτηρίζει, μέχρι ενός σημείου, τη βιομηχανική και την τεχνολογική ανάπτυξη της χώρας.

Από τα στοιχεία των απογραφών προκύπτει ότι ο κλάδος είχε μία σημαντική άνοδο σε όλα τα μεγέθη μεταξύ 1969 και 1973, η οποία όμως δεν συνεχίστηκε την περίοδο 1973-1978.

Οι μονάδες του κλάδου αυτού κατασκευάζουν κυρίως βιομηχανικούς αναδευτήρες, άξονες εν γένει, ανταλλακτικά και εξαρτήματα (όπως βάνες, βαλβίδες, γρανάζια, τροχούς κ.λπ.), γερανογέφυρες, γρύλους ανυψώσεως, εκκοκκιστικές μηχανές, μηχανήματα ανελκυστήρων, μηχανήματα αυτόματης συσκευασίας φρούτων, μηχανήματα ελαστικοποίησης, μηχανήματα πλινθοποίησης, μήτρες στεροτυπίας, ξηραντήρια, καλοριφέρ ελαίου, καρμπιρατέρ, μανιβέλες, συγκροτήματα πλινθοκεραμοποίησης, τροχαλίες.

Οι πρώτες ύλες και πολλά ανταλλακτικά και εξαρτήματα του κλάδου κυρίως εισάγονται.

Ο κλάδος αυτός χαρακτηρίζεται από το μεγάλο φάσμα των προϊόντων που παράγονται και από το διαφορετικό επίπεδο τεχνολογίας οργάνωσης και κόστους που υφίσταται μεταξύ των μονάδων.

Οι περισσότερες μονάδες του υποκλάδου ασχολούνται με επισκευές μηχανημάτων και λίγες είναι οι μονάδες που κατασκευάζουν μηχανήματα. Οι δεύτερες είναι και οι μονάδες που αντιμετωπίζουν και τον οξύ ανταγωνισμό από το εξωτερικό.

Για τις επισκευαστικές μονάδες υπάρχει πίεση από την πλευρά της ζήτησης να εξειδικεύσουν το φάσμα των επισκευών με τις οποίες ασχολούνται.

Επίσης, όλο και περισσότερο υφίσταται η αναγκαιότητα να

ανταποκρίθουν οι μονάδες σε κατασκευαστικές προδιαγραφές και προδιαγραφές ποιότητας.

Σύμφωνα με τις Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, η βελτίωση της τεχνολογικής στάθμης και η απόκτηση της ικανότητας των επιχειρήσεων να ανταποκρίνονται σε προδιαγραφές υψηλής στάθμης αποτελούν προϋπόθεση για την επέκταση και διαφοροποίηση της παραγωγής.¹⁰⁹

Τα στοιχεία του Ν.Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ

Για το 1970 στις ΑΕΠΚ ο Ν.Μυλωνάς αναφέρει τον κλάδο "Λοιπά μηχανήματα" :

Σύνολο	2.996.383	χιλ.δρχ.
Εγχώρια	504.314	" "
Εισαγωγές	2.492.069	" "

που περιλαμβάνονται οι παρακάτω υποκλάδοι :

362	Μηχανήματα κλιματισμού
367.1	Πυροσβεστήρες
368.3	Κατασκευή πλαστίγγων και ζυγών
369	Μηχανουργεία κατασκευής και επισκευής μηχανημάτων μη ειδικώς κατανομαζόμενων.

Παρατήρηση

Η ακαθάριστη αξία παραγωγής των υποκλάδων το 1970 ήταν:

362	Μηχανήματα κλιματισμού	792	χιλ.δρχ.
367.1	Πυροσβεστήρες	97.094	χιλ.δρχ.
368.3	Κατασκευή πλαστίγγων και ζυγών	21.398	χιλ.δρχ.
			(το σύνολο του 368)
369	Λεβητοποιεία και λοιπά μηχανήματα	385.030	χιλ.δρχ.

		ΣΥΝΟΛΟ	504.314

Οι ΑΕΠΚ ορισμένων κλάδων δεν μπορεί να υπερβαίνουν την ΑΑΠ των αντίστοιχων κλάδων.

109. Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, στο ίδιο, σελ. 91.

Για το 1980, αναφέρει για τον κλάδο 369 ως ΑΕΠΚ σε χιλ.

δρχ.:

	Εισαγωγές Εγχώρια		Σύνολο
369.1 Δεξαμενές κ.λπ. από μέταλλο	698.181	774.259	1.472.440
369.3 Σιλό μεταφορικές ταινίες	—	186.201	186.201
369.4 Πρέσες τρυπάνια	2.236.481	—	2.236.481
369.9 Λοιπά μηχανήματα	5.599.414	388.696	5.983.110

10. ΚΛΑΔΟΣ 37 : Ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές

10.1. Τι περιλαμβάνει ο κλάδος

Ο κλάδος Ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών περιλαμβάνει τους υποκλάδους Κατασκευής ηλεκτρικών κινητήρων και ηλεκτρογεννητριών (371.1), Μετασχηματιστών και ανορθωτών (371.2), Συσσωρευτών και Ξηρών ηλεκτρικών στοιχείων (372), Συρμάτων και καλωδίων μεταφοράς ηλεκτρισμού (373), Ηλεκτρικών λαμπτήρων και φωτεινών επιγραφών (374), Λοιπού ηλεκτραλογικού υλικού (375), Τηλεπικοινωνιακού υλικού και ηλεκτρακουστικών συσκευών (376), Ηλεκτρικών επιστημονικών και τεχνητών συσκευών και οργάνων (377), Λοιπών ηλεκτρικών συσκευών (378), Εργαστηρίων επισκευής ηλεκτρικών συσκευών (379).

10.2. Η ανάπτυξη του κλάδου στη δεκαετία του 1970-1980

Εξέλιξη βασικών μεγεθών του κλάδου 37 (σε εκ.δρχ., σταθ. τιμές 1970)

	1969	1970	1971	1972		
1. Η εγχώρια κατανάλωση		10.146	11.087	14.611		
2. Ακαθάριστη αξία παραγωγής		6.931	8.026	10.937		
3. Προστιθέμενη αξία	1.862	2.321	3.096	3.493		
4. Εισαγωγές		3.375	3.266	4.049		
5. Εξαγωγές		160	204	374		
6. Επενδύσεις		356	461	659		
7. Παραγωγικές μοναδ.	3.466					
7α. Χωρίς τον κλάδο 379	1.287					
8. Απασχόληση	17.684					
8α. Χωρίς τον κλάδο 379	13.824					
9. Ιπποδύναμη	26.969					
9α. Χωρίς τον κλάδο 379	26.587					
	1973	1974	1975	1976	1977	1978
1.	18.433	16.728	14.200	15.020	15.563	16.210
2.	13.917	11.990	10.348	12.281	12.226	12.517
3.	3.892	3.409	2.938	3.522	3.511	3.605
4.	4.933	5.373	4.707	3.788	4.362	4.705
5.	416	635	855	1.049	1.026	1.012
6.	645	1.130	768	447	259	
7.	3.629					5.163
7α.	1.545					1.813
8.	29.414					29.160
8α.	25.654					22.971
9.	55.383					125.402
9α.	54.640					124.161

	1979	1980
1.	17.220	20.185
2.	13.425	15.559
3.	3.834	4.540
4.	5.045	5.887
5.	1.250	1.261

Πηγή : "Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 94, (με ορισμένες τροποποιήσεις στα στοιχεία).

Η ακαθάριστη αξία παραγωγής σε σταθερές τιμές του κλάδου ως ποσοστό της συνολικής ΑΑΠ του τομέα της μεταποίησης, την περίοδο 1970-1980 αυξήθηκε από 5,4% σε 6,4%.¹¹⁰ (Σε τρέχουσες τιμές το αντίστοιχο ποσοστό μειώθηκε από 5,4% σε 4%).

Σύμφωνα με τον πίνακα οι επενδύσεις (σε σταθερές τιμές) τυχόν ανοδική πορεία μέχρι το 1974 και πτωτική στη συνέχεια.

Όπως υπολογίζεται από τις Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, οι εισαγωγές προϊόντων που ανήκουν σε αυτό τον κλάδο, σε τρέχουσες τιμές, ως προς το σύνολο των εισαγωγών προϊόντων του μεταποιητικού τομέα μειώθηκαν από 9,3% το 1970 σε 8,3% το 1980. Το αντίστοιχο ποσοστό των εξαγωγών το ίδιο χρονικό διάστημα αυξήθηκε από 1,6% σε 2,36%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα της εγχώριας κατανάλωσης, το 1970 αυτή καλύπτεται κατά 67% από την εγχώρια παραγωγή και κατά 33% από εισαγωγές. Τα αντίστοιχα ποσοστά το 1980 είναι 71% και 29%. Έτσι, ο διαχωρισμός της εγχώριας κατανάλωσης μεταξύ 1970-1980 καλύφθηκε στο μεγαλύτερο μέρος από την εγχώρια παραγωγή και επιτεύχθηκε υποκατάσταση εισαγωγών.

Ο αριθμός των Παραγωγικών μονάδων μεταξύ 1969 και 1970 αυξήθηκε σημαντικά κατά 49%. Εάν από το σύνολο των παραγωγικών μονάδων του κλάδου αφαιρέσουμε τις μονάδες που

110. Ο υπολογισμός γίνεται με βάση τους δείκτες παραγωγής, όπου 1970 100, όπως δημοσιεύονται στο "Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο" της ΕΣΥΕ.

αφορούν τον υποκλάδο 379, "Εργαστήρια επισκευών ηλεκτρικών συσκευών", τότε η αύξηση είναι λίγο μικρότερη: 41%. Οι Απασχολούμενοι στον κλάδο έχουν μία σημαντική αύξηση μεταξύ 1969 και 1973 αλλά την περίοδο 1973-1978 παρουσιάζουν μία μικρή πτώση.

Η Ιπποδύναμη την περίοδο 1969-1978 αυξανόταν συνεχώς, σχεδόν πενταπλασιάστηκε.

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι στον κλάδο την περίοδο 1970-1980 πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση κεφαλαίου και εργασίας.

Αν η παραγωγικότητα της εργασίας οριστεί ως :

$$\frac{\text{προστιθέμενη αξία}}{\text{αριθμό απασχολούμενων}}$$
 τότε αυτή παρουσιάζει άνοδο μεταξύ 1969 (105 δρχ/απασχ.) και 1973 (132 δρχ./απασχ.) αλλά μεταξύ 1973 και 1978 (124 δρχ/απασχ.) κάμψη, παρά τη σημαντική εκμηχάνιση του κλάδου την ίδια περίοδο.

Ο λόγος
$$\frac{\text{προστιθέμενη αξία}}{\text{Ιπποδύναμη}}$$
 το 1969 ήταν 69 δρχ./HP, το 1973 70 δρχ/HP και το 1978 29 δρχ/HP. Η πτώση του δείκτη υποδηλώνει υποκατάσταση εργασίας από κεφάλαιο.

Οι μεγαλύτεροι υποκλάδοι, σε τετραψήφιο επίπεδο, του κλάδου 37, με βάση τις Παραγωγικές μονάδες και τους Απασχολούμενους είναι: 3690, "Εργαστήρια επισκευής ηλεκτρικών συσκευών", 3783, "Κατασκευή ηλεκτρικών συσκευών φωτισμού", 3781, "Κατασκευή ηλεκτρικών συσκευών οικιακής και επαγγελματικής χρήσεως", 3752, "Κατασκευή λοιπών ηλεκτρολογικών υλικών".

Οι μεγαλύτεροι υποκλάδοι, σε τριψήφιο επίπεδο, με βάση την ακαθάριστη αξία παραγωγής είναι : 378, "Κατασκευή λοιπών ηλεκτρικών συσκευών", 373, "Κατασκευή συρμάτων και καλωδίων μεταφοράς ηλεκτρισμού", 376, "Κατασκευή τηλεπικοινωνιακού υλικού και ηλεκτροακουστικών συσκευών".

Από την πλευρά του εξωτερικού εμπορίου οι περισσότερες εισαγωγές που πραγματοποιούνται αφορούν τους υποκλάδους 3761, "Κατασκευή τηλεπικοινωνιακού υλικού", 3770, "Κατασκευή

επιστημονικών και τεχνικών συσκευών και οργάνων", 3781, "Κατασκευή συσκευών οικιακής και επαγγελματικής χρήσεως", 3711, Κατασκευή ηλεκτροκινητήρων και ηλεκτρογεννητριών.

Στις εξαγωγές προπορεύονται οι υποκλάδοι 3730 "Κατασκευή συρμάτων και καλωδίων μεταφοράς ηλεκτρισμού", 3781, "Κατασκευή συσκευών οικιακής και επαγγελματικής χρήσεως".

10.3. Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών

	1969		
	Παραγωγικές μονάδες	Απασχολούμενοι	Ιπποδύναμη
371 Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών	289	1.499	2.097
371.1 Κατασκευή ηλεκτροκινητήρων και ηλεκτρογεννητριών	251	1.152	1.599
371.2 Κατασκευή μετασχηματιστών και ανορθωτών	38	347	499

	1973		
	Παραγωγικές μονάδες	Απασχολούμενοι	Ιπποδύναμη
371 Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών	346	3.431	5.529
371.1 Κατασκευή ηλεκτροκινητήρων και ηλεκτρογεννητριών	294	1.904	3.525
371.2 Κατασκευή μετασχηματιστών και ανορθωτών	52	1.527	2.004

	1978			1980
	Παραγωγ. μονάδες	Απασχολ. μονάδες	Ιπποδ.	Ακαθαριστη αξία παραγωγής
371 Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών	325	3.056	23.497	2.761.309 χιλ.δρχ.
371.1 Κατασκευή ηλεκτροκινητήρων και ηλεκτρογεννητριών	270	2.499	21.477	72,14%
371.2 Κατασκευή μετασχηματιστών και ανορθωτών	55	557	2.020	27,85%
Ακαθ. αξία παραγωγής 1970 :	268.722 χιλ. δρχ.			
" " " 1974 :	1.115.918 " "			
" " " 1976 :	1.329.416 " "			
" " " 1977 :	1.194.719 " "			

371.1 Κατασκευή ηλεκτροκινητήρων και ηλεκτρογεννητριών

Την περίοδο 1969-1973 ο υποκλάδος πραγματοποίησε αύξηση στον αριθμό των Παραγωγικών μονάδων των Απασχολουμένων και στην Ιπποδύναμη. Αντίθετα, την περίοδο 1973 ο αριθμός των Παραγωγικών μονάδων και των Απασχολουμένων μειώνεται αλλά η Ιπποδύναμη αυξάνει με άλματα.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι :

	1970	1980
Ηλεκτροκινητήρες ασύγχρονοι κάτω του 1 HP	τεμ. 17.078	76.875
Ηλεκτροκινητήρες ασύγχρονοι από 1 HP και άνω	" 24.852	25.989
Ηλεκτροκινητήρες σύγχρονοι γενικώς	" 13	278
Ηλεκτροκινητήρες συνεχούς ρεύματος για παιχνίδια	" —	220
Ηλεκτρογεννήτριες μέχρι 20 KW	" 20	100
" άνω των 20 KW	" 62	30

α) Ηλεκτροκινητήρες

Η παραγωγή ηλεκτροκινητήρων διακρίνεται σε παραγωγή ηλεκτροκινητήρων ασύγχρονων κάτω του 1 HP, και ηλεκτροκινητήρων ασύγχρονων από 1 HP και άνω.

Η εγχώρια κατανάλωση ηλεκτροκινητήρων κατά μέσο όρο αποτελείται από 50.000 τεμ. εγχώριας παραγωγής και από

15.000 τεμ. εισαγωγές.

Η εγχώρια παραγωγή αποτελείται από την παραγωγή κυρίως πνευτε μεγάλων μονάδων ως εξής: ΚΗΜ: 37%, HELLAS ELECTRIC: 12,5%, ΑΦΟΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: 12,5%, ΒΑΛΛΙΑΔΗΣ: 12,5%, ΒΗΛΜΑ: 10%.¹¹¹

Τα τελευταία χρόνια της δεκαετίας του 1970 ο υποκλάδος βρίσκεται σε κρίση με αποτέλεσμα την μείωση της ζήτησης, της παραγωγής και της απασχόλησης, στασιμότητα στις εξαγωγές και άνοδο στις εισαγωγές προϊόντων που ανήκουν στον υποκλάδο.¹¹²

Τα τελευταία χρόνια της δεκαετίας του 1970 ο υποκλάδος βρίσκεται σε κρίση με αποτέλεσμα την μείωση της ζήτησης, της παραγωγής και της απασχόλησης, στασιμότητα στις εξαγωγές και άνοδο στις εισαγωγές προϊόντων που ανήκουν στον υποκλάδο.

Η εταιρεία ΚΗΜ, Σπύρος Δαμίγος ΑΕ, διέκοψε τη λειτουργία της το 1979. Το γεγονός αυτό είχε μεγάλο αντίκτυπο στην εγχώρια παραγωγή επειδή αυτή η εταιρεία είχε το μεγαλύτερο ύψος παραγωγής στον υποκλάδο. Υπάρχει ο κίνδυνος το μεγαλύτερο μέρος της ζήτησης που καλύπτει η επιχείρηση αυτή να αντικατασταθεί με εισαγωγές.

Μετά το 1980, έχουν γίνει προσπάθειες για την επαναλειτουργία της εταιρείας.

Επίσης, μετά το 1980 άρχισε η επαναλειτουργία της ΓΟΥΝΑΡΑΣ ΑΒΕΕ, που παράγει ηλεκτροκινητήρες κλασματικούς (κάτω από 1 HP), κυρίως για οικιακές συσκευές (απορροφητήρες, ανεμιστήρες κ.ά.).

Οι ηλεκτροκινητήρες συνηθισμένων τύπων, ισχύος 10 HP-50 HP, που παράγονται εγχωρίως είναι καλής ποιότητας και δεν υστερούν από τους αντίστοιχους εισαγόμενους ηλεκτροκινητήρες.

Οι πρώτες ύλες και τα εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται είναι μαγνητική λαμαρίνα, άξονες ρουλεμάν, χάλκινο σύρμα

111. ΚΕΠΕ: Μεταποιητική Βιομηχανία Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1988-92, Αθήνα 1989, σελ. 77.

112. Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, στο ίδιο, σελ. 96.

εμαγιέ κ.λπ., οι οποίες στην πλειοψηφία τους εισάγονται.

Το κόστος των υλικών αυτών υπερβαίνει το 25% του κόστους παραγωγής του προϊόντος. (Το κόστος αυτό παρουσιάζει συνεχώς διακυμάνσεις λόγω της μεταβολής της ισοτιμίας της δραχμής).

Η προστιθέμενη αξία του υποκλάδου ισούται με το 50% της ακαθάριστης αξίας παραγωγής.

Το κυριότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο υποκλάδος είναι ότι δεν αξιοποίησε τις δυνατότητες που παρείχε ο προστατευτισμός και οι μονάδες δεν εκσυγχρόνισαν τις παραγωγικές τους εγκαταστάσεις.¹¹³ Έτσι, στα τέλη της δεκαετίας του 1970 αντιμετωπίζουν οξύ ανταγωνισμό, κυρίως από τις Ανατολικές χώρες που πουλούν σε υπερβολικά χαμηλές τιμές.

Ενα άλλο πρόβλημα του υποκλάδου είναι οι μονάδες που εμφανίζουν αυξανόμενα γενικά έξοδα.

Επίσης ένα μεγάλο μέρος του παραγωγικού δυναμικού των μονάδων υποαπασχολείται, κυρίως επειδή είναι δύσκολο να πραγματοποιηθούν εξαγωγές,¹¹⁴ μία που η εγχώρια ζήτηση είναι σχεδόν δεδομένη.

Σύμφωνα με τον ICAP,¹¹⁵ ηλεκτροκινητήρες κατασκευάζουν οι εταιρίες: AEG, με 550 Απασχολούμενους, KHM με 838, BALER με 80, η ΒΗΛΜΑ με 55, ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ με 27, HELLAS ELECTRIC με 22, HERMETIQUE ATHENES, ΚΑΛΗΣ, NOPEL ΜΟΤΟΡΣ, ΟΛΥΜΠΙΚ με 70 (για απορροφητήρες κουζινών, κλιματιστικές συσκευές και αξονικούς ανεμιστήρες), ΤΕΧΝΙΚΑ, ΤΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ με 36 (μικροκινητήρες), και ΧΑΤΖΗΔΑΚΙΣ.

β) Ηλεκτρογεννήτριες

113. "Μεταποιητική Βιομηχανία" στο ίδιο, σελ. 78.

114. "Μεταποιητική Βιομηχανία" στο ίδιο, σελ. 78.

115. ICAP, στο ίδιο, σελ. 345.

Η αγορά των ηλεκτρογεννητριών είναι δεδομένη (ΟΤΕ, Ενοπλες δυνάμεις), αλλά έχει ειδικές απαιτήσεις.

Τη δεκαετία του 1970, η κυριότερη μονάδα παραγωγής γεννητριών εναλλασσόμενου και συνεχούς ρεύματος ήταν η JUPITER HELLAS, η οποία όμως διέκοψε την λειτουργία της.

Τη δεκαετία του 1980, η κυριότερη μονάδα παραγωγής ηλεκτρογεννητριών εναλλασσόμενου ρεύματος διαφόρων συχνοτήτων (μέχρι και 400 Hz) μετατροπής συχνότητας και τάσης ήταν η STERN-ELECTRONIC η οποία και αυτή διέκοψε τη λειτουργία της.

Οι παρατηρήσεις που έγιναν για τις μονάδες παραγωγής ηλεκτροκινητήρων ισχύουν και εδώ.

371.2 Κατασκευή μετασχηματιστών και ανορθωτών

Ο υποκλάδος αυτός, όπως και ο 371.2, είχε μία σημαντική άνοδο όλων των μεγεθών την περίοδο 1969-1973. Αντίθετα, την περίοδο 1973-1978 παρουσιάζει κάμψη, ιδίως στην Απασχόληση.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι :

	1970	1980
Μετασχηματιστές κάτω του 1 KVA	τεμ. 64.645	1.443.844
" άνω του 1 KVA-10 KVA	" —	49.769
" άνω των 10 KVA-100 KVA	" 22.811	5.146
" άνω των 100-500 KVA	" —	2.451
" άνω των 500 KVA	" 240	281
Ανορθωτές γενικώς	" 1.517	23.163
Αποζεύκτες ηλεκτρικοί	" —	4.556

Η παραγωγή μετασχηματιστών περιλαμβάνει τους μετασχηματιστές διανομής και ισχύος για υψηλά ρεύματα, που κατασκευάζονται από τέσσερις επιχειρήσεις (AEG-ΕΛΛΑΣ, ΑΣΕΑ, ΚΗΜ, ΜΕΤΑΛΛΟΤΕΧΝΙΚΗ),¹¹⁶ έντασης-τάσης για μετρήσεις (STALCO), μετασχηματιστές ειδικής χρήσης, μετασχηματιστές μετατροπής εναλλασσόμενου ρεύματος σε συνεχές (ΕΒΕΗ, JUPITER) και μετασχηματιστές λαμπτήρων φθορίου, νατρίου και

116. Τη δεκαετία του 1980, οι αντίστοιχες επιχειρήσεις ήταν: ΑΕΒ, ΚΗΜ, ΕΛΒΗΜ.

υδραργύρου (ΚΑΡΣΟΝ, SCHWABE HELLAS).

Οι εταιρίες AEG, ΕΛΒΗΜ, ΚΗΜ, που κατασκευάζουν κυρίως μετασχηματιστές διανομείς και ισχύος για υψηλά ρεύματα, από άποψη παραγωγικής δυναμικότητας, είναι περίπου ισοδύναμες. Διαθέτουν σύγχρονο εξοπλισμό και ικανοποιητική οργάνωση. Η AEG και η ΚΗΜ χρησιμοποιούν γερμανική τεχνολογία, ενώ η ΕΛΒΗΜ αμερικάνικη. Τα προϊόντα τους θεωρούνται ικανοποιητικής ποιότητας και με σχετικά υψηλή προστιθέμενη αξία ως προς την ακαθάριστη αξία παραγωγής (45%-55%).¹¹⁷

Και οι τρεις εταιρίες έχουν το σοβαρό πρόβλημα ότι λειτουργούν με πλεονάζον παραγωγικό δυναμικό (Σύμφωνα με τις Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, μόνο το 1/3 του δυναμικού του υποκλάδου αξιοποιείται)¹¹⁸ με αποτέλεσμα το υψηλό κόστος της παραγωγής.

Η κυριότερη δραστηριότητα του υποκλάδου είναι η παραγωγή μετασχηματιστών ισχύος 1-500 KVA, αφ' ενός μεν λόγω μεγάλης αξίας παραγωγής και αφ' ετέρου επειδή αποτελεί υλικό υποδομής για τη ΔΕΗ. Οι πωλήσεις μετασχηματιστών απορροφούνται κατά 70% από την ΔΕΗ. Οι εξαγωγές ανέρχονται στο 15% των πωλήσεων, και αφορούν κυρίως τη Μ. Ανατολή, δυσχεραίνονται όμως από τον σκληρό ανταγωνισμό κυρίως των Ανατολικών χωρών.

Ενα μεγάλο μέρος των πρώτων υλών και των εξαρτημάτων εισάγεται, όπως ταινίες, σύρμα χαλκού ειδικής διατομής, μαγνητική λαμαρίνα, λάδι μετασχηματιστών, μεταγωγείς, μονωτήρες, όργανα ελέγχου και αυτοματισμού, με αποτέλεσμα διακυμάνσεις στο κόστος τους. Το κόστος όλων των υλικών ανέρχεται στο 60%-80% του συνολικού κόστους, οι μισθοί και τα ημερομίσθια ανέρχονται στο 17% και τα γενικά έξοδα κυμαίνονται.

Οι εταιρίες AEG, ΚΗΜ προτείνουν τη συγχώνευση όλων των

117. "Μεταποιητική Βιομηχανία", στο ίδιο, σελ. 80.

118. "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 98.

μονάδων του υποκλάδου. Στη συγχώνευση είναι αντίθετη η ΕΛΒΗΜ, αλλά οι υπόλοιπες μονάδες, μαζί με τη ΔΕΗ, ΕΤΒΑ, ΕΤΕΒΑ, επικροτούν αυτή την πρόταση.

Οι μονάδες παραγωγής μετασχηματιστών διανομείς και ισχύος για υψηλά ρεύματα δεν αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης λόγω των παραγγελιών του δημοσίου.

Οι προτάσεις που γίνονται για την πορεία του υποκλάδου είναι:¹¹⁹

- α) Η ΔΕΗ πρέπει να συντάσσει έγκαιρα 5-ετή προγράμματα προμηθειών.
- β) Η συνεργασία των μονάδων και της ΔΕΗ για την παραγωγή μετασχηματιστών μεγάλης ισχύος.
- γ) Να εξετασθεί η δυνατότητα παραγωγής λαδιού μετασχηματιστών και μονωτήρων.
- δ) Να επιδιωχθεί η ομαδική προμήθεια χαλκού με μειωμένη τιμή που αποτελεί βασική πρώτη ύλη για τους μετασχηματιστές τους κινητήρες και τα καλώδια.

Τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ

Το 1970 ο Ν. Μυλωνάς στις ΑΕΠΚ αναφέρει τον κλάδο "ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές" ο οποίος περιλαμβάνει τους κλάδους 373 376, 377, 378, 379.

Σύνολο	2.353.091	χιλ. δρχ.
Εγχώρια	657.654	χιλ. δρχ.
Εισαγωγές	1.695.437	χιλ. δρχ.

το 1980 αναφέρει τους υποκλάδους (σε χιλ. δρχ.)

	Εισαγωγές	Εγχώρια	Σύνολο
371.1 Ηλεκτροκινητήρες	1.508.907	939.347	2.448.254
371.2 Μετασχηματιστές	370.132	---	370.132

119. "Μεταποιητική Βιομηχανία", στο ίδιο, σελ. 82, 83.

10.4. Κατασκευή συσσωρευτών και ηλεκτρικών στοιχείων

		1969			1973			1978			1980
		Παραγωγικές Απασχόληση Ιπποδύναμη- μονάδες			Παραγ. Απασχ. Ιπποδ. μοναδ.			Παραγ. Απασχ. Ιπποδ. μοναδ.			Ακαθ. αξία παραγωγής σε χιλ. δρχ
372	Κατασκευή συσσωρευτών και ξηρών ηλεκτρικών στοιχείων	122	679	1.490	87	704	1.545	88	843	2.403	1.262.383
372.1	Κατασκευή συσσωρευτών	119	518	468	83	513	841	82	514	1.048	40,37%
372.2	Κατασκευή ξηρών ηλεκτρικών στοιχείων	3	161	1.022	4	191	704	6	329	1.355	59,62%

Η Ακαθάριστη αξία παραγωγής το 1970 : 142.108 χιλ. δρχ.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

		1970	1980
Συσσωρευτές μέχρι 6 Volt	χιλ. τεμ.	88	42
Συσσωρευτές άνω των 6 Volt	" "		262
Δεσμίδες πλακών συσσωρευτών	" "		118
Πλάκες συσσωρευτών	" "	9.739	20.093

372.1 Συσσωρευτές (μπαταρίες, μπαταρίες αυτοκινήτων)

Την περίοδο 1967-1973, οι Παραγωγικές μονάδες του υποκλάδου μειώθηκαν, οι Απασχολούμενοι όμως και η Ιπποδύναμη αυξήθηκαν. Την περίοδο 1973-1978, οι Παραγωγικές μονάδες έμειναν περίπου στάσιμες, ενώ πάλι οι Απασχολούμενοι και η Ιπποδύναμη αυξήθηκαν.

Ο υποκλάδος αποτελείται από 3-4 οργανωμένες μονάδες, και από άλλες μικρές βιοτεχνίες με μικρή παραγωγή.¹²⁰

Η εγχώρια παραγωγή του υποκλάδου ανέρχεται σε 50-60% της εγχώριας κατανάλωσης και ένα μικρό μέρος εξάγεται.

Η εγκατεστημένη παραγωγική δυναμικότητα του υποκλάδου

120. Οι κυριότερες μονάδες του υποκλάδου σύμφωνα με τον ICAP 1980 είναι: TUDOR με 160 Απασχολούμενους, ΑΛΑΚΟ με 107 (φοιτρώτες μπαταριών), ΑΧΑΪΚΗ με 8, ΒΙΣΣΕΛ με 35, ΓΚΡΕΚΑ με 18, ΕΡΓΟΝ με 8, ΖΗΤΑ με 6.

μπορεί να καλύψει την εγχώρια κατανάλωση, επειδή αυτός αξιοποιεί μόνο το 70% της δυναμικότητας του.

Το ύψος των πρώτων υλών στο κόστος του προϊόντος ανέρχονται σε 60-70%, οι οποίες στην πλειοψηφία τους εισάγονται. Έτσι ο υποκλάδος θεωρείται εντάσεων πρώτων υλών.

Ο υποκλάδος χαρακτηρίζεται από μικρή καθετοποίηση της παραγωγής στις μονάδες και από τη μεγάλη ποικιλία τύπων του προϊόντος που παράγονται.

Η ζήτηση για τα προϊόντα αυτά προέρχεται κυρίως από τους ηλεκτρολόγους αυτοκινήτων, από το Στρατό, και από ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς.

Τα πιο σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο υποκλάδος είναι ο ανταγωνισμός από φθηνά προϊόντα ασιατικής προέλευσης με χαμηλή ποιότητα. Επίσης η χαμηλή ποιότητα των εγχώριων πρώτων υλών (π.χ. μόλυβδος).

Τα μέτρα που προτείνονται για τον υποκλάδο περιλαμβάνουν την τυποποίηση και πιστοποίηση των προϊόντων για τον έλεγχο ως προς την ποιότητά τους.

Δεν θεωρούνται αναγκαίες νέες επενδύσεις για την αύξηση του παραγωγικού δυναμικού.¹²¹

372.2 Ξηρά ηλεκτρικά στοιχεία (μπαταρίες μικρές)

Όλη την περίοδο 1969-1978 η πορεία όλων των μεγεθών του υποκλάδου είναι ανοδική.

Η παραγωγή του υποκλάδου προέρχεται κύρια από δύο μονάδες την UNION CARBIDE και την ΣΑΝΛΑΙΤ από τις οποίες η πρώτη είναι πολυεθνική και η δεύτερη υπό εκκαθάριση.

Η εγκατεστημένη παραγωγική δυναμικότητα είναι διπλάσια από τις εγχώριες ανάγκες. Η εγχώρια παραγωγή καλύπτει το 70% της εγχώριας κατανάλωσης και το 30-35% της εγχώριας παραγωγής εξάγεται σε Ευρωπαϊκές χώρες.

Το ύψος των πρώτων υλών στο κόστος του προϊόντος

121. "Μεταποιητική Βιομηχανία", στο ίδιο, σελ. 84.

ανέρχεται σε 50-60%, οι οποίες εισάγονται κατά το 70% περίπου. Ο υποκλάδος θεωρείται εντάσεως πρώτων υλών.

Οι εγχώριες μονάδες παράγουν μόνο ξηρά στοιχεία Leclanche (άνθρακας ψευδάργυρος), ενώ το μέλλον των ξηρών στοιχείων θεωρείται ότι είναι οι αλκαλικές μπαταρίες και οι μπαταρίες λιθίου.¹²²

Η ζήτηση προέρχεται κυρίως από το καταναλωτικό κοινό και τον Στρατό.

Τα πιο σημαντικά προβλήματα του υποκλάδου είναι οι διακυμάνσεις στην ποιότητα των εγχώριων πρώτων υλών (οξειδίο του μαγγανίου). Επίσης οι εξαγωγές αντιμετωπίζουν οξύ ανταγωνισμό και η μία βιομηχανία χρειάζεται ανανέωση του εξοπλισμού της.

Στα μέτρα που προτείνονται αναφέρεται ότι δεν χρειάζεται αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας για την παραγωγή συμβατικών προϊόντων. Αντίθετα θα πρέπει να πραγματοποιηθούν επενδύσεις για αλκαλικές μπαταρίες.¹²³

Στοιχεία του Ν. Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ

Το 1970, ο Ν. Μυλωνάς συμπεριλαμβάνει το υποκλάδο 372 στο κλάδο "κατασκευή συσσωρευτών, λαμπτήρων, καλωδίων, συρμάτων και ηλεκτρολογικών υλών", που περιλαμβάνει τους υποκλάδους 372, 373, 374, 375.

Με σύνολο	378.727	χιλ.	δρχ.
Εγχώρια	28.715	-	-
Εισαγωγές	350.012	-	-

Το 1980, ο Ν. Μυλωνάς δεν αναφέρει καθόλου ΑΕΠΚ στον υποκλάδο 372.

122. "Μεταποιητική Βιομηχανία" στο ίδιο, σελ. 85.

123. Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987, στο ίδιο, σελ. 100.

10.5. Κατασκευή συρμάτων και καλωδίων μεταφοράς ηλεκτρισμού

	1969		
	Παραγωγικές Απασχολήσεις Ιπποδύναμη μονάδες		
373 Κατασκευή συρμάτων και καλωδίων μεταφοράς ηλεκτρισμού	11	1.242	8.451
	1973		1978
	Παραγωγικές Απασχόληση Ιπποδύναμη μονάδες		Παραγωγικές Απασχόληση Ιπποδ μονάδες
373. 18	3.006	20.027	19 2.054 48.524

Ακαθάριστη αξία παραγωγής (σε χιλ. δρχ.)

1970 :	2.292.781	33%	της ΑΑΠ για το σύνολο του κλάδου	37
1975 :	3.124.125	22%	"	"
1980 :	9.993.755	24,8%	"	"

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι :

	1970	1980
Σύρματα μη επενδεδυμένα, μεταφοράς ρεύματος	τον. 6.907	14.848
Σύρματα επενδεδυμένα (καλώδια) μεταφοράς ρεύματος	" 31.823	48.155
Σύρματα και καλώδια τηλεοράσεων	"	512
Σύρματα και καλώδια τηλεπικοινωνιών	"	12.667

Την περίοδο 1969-1973, ο υποκλάδος έχει μία πορεία ανοδική σε όλα τα μεγέθη. Αντίθετα, την περίοδο 1973-1978, ο αριθμός των Παραγωγικών μονάδων είναι περίπου στάσιμος, οι απασχολούμενοι μειώνονται σημαντικά αλλά η Ιπποδύναμη εξακολουθεί την ανοδική πορεία.

Η Ιπποδύναμη στην περίοδο 1969-1978 σχεδόν εξαπλασιάστηκε με τον ICAP του 1980, τα ακόλουθα προϊόντα παράγονται εγχωρίως: Αγωγοί, γυμνοί, χαλκού, αλουμινίου και ACSR μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, καλώδια εσωτερικών εγκαταστάσεων, καλώδια ενέργειας, καλώδια τηλεχειρισμού, καλώδια ειδικών χρήσεων, καλώδια ναυτικά, σύρματα, ηλεκτρικά, εμαγιέ καλώδια τηλεπικοινωνιών γενικά, καλώδια κεραιών τηλεοράσεων, αγωγοί γειώσεως, χαλκού και αλουμινίου, επένδυση καλωδίων.

Η εγχώρια παραγωγή του υποκλάδου πραγματοποιείται κυρίως από τις μονάδες ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ, με 270 Απασχολούμενους, FULGOR με 1.080, ΜΑΝΟΥΛΙ με 370, ΧΑΝΔΡΗΣ με 300 και ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ με 85 Απασχολούμενους.

Η εγχώρια παραγωγή καλύπτει κατά 95% την εγχώρια κατανάλωση και το 30% (και περισσότερο) της παραγωγής εξάγεται κυρίως σε χώρες της Μ. Ανατολής, Σ. Ενώση, Μαλαισία κ.ά.

Η εγκατεστημένη παραγωγική δυναμικότητα του υποκλάδου είναι περίπου διπλάσια από την εγχώρια ζήτηση.

Οι πρώτες ύλες ανέρχονται στο 50-60% του κόστους του προϊόντος γι' αυτό και ο υποκλάδος θεωρείται εντάσεως πρώτων υλών.

Ο χαλκός, ο μόλυβδος και το PVC κυρίως εισάγεται, ενώ το αλουμίνιο προέρχεται από την εγχώρια παραγωγή.

Η ζήτηση των προϊόντων προέρχεται, κατά πρώτο λόγο, από τη ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΟΣΕ και άλλες δημόσιες υπηρεσίες και κατά δεύτερο λόγο από το Στρατό και τους τεχνικούς ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων.

Στα πιο σημαντικά προβλήματα του υποκλάδου περιλαμβάνονται ο ελλιπής προγραμματισμός των προμηθειών των δημοσίων οργανισμών και η μείωση του όγκου των προμηθειών. Επίσης, η έλλειψη τυποποίησης και πιστοποίησης.¹²⁴ Καθώς και η πληρέστερη οργάνωση των εξαγωγών (πληροφόρηση, χρηματοδότηση κ.ά.).

Στα μέτρα που προτείνονται¹²⁵ για τον υποκλάδο, αναφέρεται ότι θεωρείται δυναμικός υποκλάδος, όμως σε ορισμένες μεγάλες μονάδες χρειάζεται ανανέωση του εξοπλισμού.

124. Οι μεγάλες μονάδες παράγουν με ευρωπαϊκά πρότυπα, πολλές μικρές όμως μονάδες παράγουν χωρίς πρότυπα.

125. "Μεταποιητική Βιομηχανία", στο ίδιο, σελ. 86, 87. "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 101.

Η δυναμικότητα της παραγωγής είναι αρκετή, αλλά χρειάζεται προσανατολισμός σε νέες τεχνολογίες.¹²⁶

Επίσης, προτείνεται η δημιουργία ενός κοινού φορέα για την προμήθεια του χαλκού, εεσμός που συναντάται σε πολλές χώρες.

Τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ

Το 1970, όπως αναφέρθηκε, ο υποκλάδος 373 περιλαμβάνεται στον κλάδο "Κατασκευές συσσωρευτών, λαμπτήρων, καλωδίων, συρμάτων και ηλεκτρικών υλών".

Το 1980, ο υποκλάδος δεν περιλαμβάνεται καθόλου στις ΑΕΠΚ.

10.6. Κατασκευή ηλεκτρικών λαμπτήρων και φωτεινών επιγραφών

	1969			1973			1978			1980			
	Παραγωγικές μονάδες	Απασχ. μονάδες	Ιπποδύναμη	Παραγ. μονάδες	Απασχ. μονάδες	Ιπποδ.	Παραγ. μονάδες	Απασχ. μονάδες	Ιπποδ.	Ακαθάριστη αξία παραγωγής	Απασχ. μονάδες	Απασχ. μονάδες	Ιπποδ.
374 Κατασκευή ηλεκτρικών λαμπτήρων και φωτεινών επιγραφών	142	708	868										
374.1 Κατασκευή ηλεκτρικών λαμπτήρων φωτισμού	9	325	643										
374.2 Κατασκευή φωτεινών επιγραφών	133	383	225										
	180	1.056	1.549	208	747	884	828.133						
							xιλ. δρχ.						
374.1	21	589	955	13	223	203	82,88%						
374.2	159	467	594	195	524	681	17,11%						

126. Ήδη έχει αρχίσει στις επικοινωνίες της χώρας η εισαγωγή των οπτικών ινών.

		Ποσοστό παραγωγής του υποκλάδου 374 ως προς το σύνολο του κλάδου 37.
Ακαθάριστη αξία παραγωγής 1970 :	161.923 χιλ. δρχ.	2,33%
" " " 1977 :	259.451 χιλ. δρχ.	1,7%
" " " 1980 :	828.133 χιλ. δρχ.	2,05%

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι :

	1970	1980
Λαμπτήρες πυρακτώσεως κάτω των 110 Volts	χιλ.τεμ. 2.614	1.208
Λαμπτήρες πυρακτώσεως 110 Volts και άνω	" " 18.740	27.915
Λαμπτήρες φθορισμού σε σωλήνες	" "	
Λαμπτήρες ηλεκτρικών εκκενώσεων	" 67.661	23.000

374.1 Κατασκευή ηλεκτρικών λαμπτήρων φωτισμού

Σε αυτό τον υποκλάδο περιλαμβάνονται όλων των ειδών οι λαμπτήρες. Την περίοδο 1969-1973 ο υποκλάδος βρίσκεται σε ανοδική πορεία σε όλα τα μεγέθη. Αντίθετα, την περίοδο 1973-1978 πραγματοποιείται σημαντική μείωση επίσης σε όλα τα μεγέθη.

Η παραγωγή του υποκλάδου μετά το 1980 περιλαμβάνει μόνο λαμπτήρες πυρακτώσεως, επειδή το 1979 σταμάτησε η παραγωγή λαμπτήρων εκκενώσεων.¹²⁷

Η παραγωγή συγκεντρώνεται σε τρεις εταιρίες, οι δύο από αυτές είναι θυγατρικές πολυεθνικών και ασχολούνται επίσης με την εμπορία λαμπτήρων φθορισμού, οδικού φωτισμού κ.λπ.¹²⁸

Η παραγωγή τη δεκαετία του 1970 παρουσιάζει κάμψη και πολλή μικρές μονάδες σταμάτησαν τη λειτουργία τους. Επίσης, αυξήθηκαν οι εισαγωγές λαμπτήρων σε τύπους που δεν παράγονται εγχωρίως.

Η εγχώρια παραγωγή ανέρχεται στο 50-60% της αντίστοιχης

127. "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 101.

128. Λαμπτήρες ηλεκτρικούς πυρακτώσεως κατασκευάζουν κυρίως οι εταιρίες PHILIPS, με 230 Απασχολούμενους, OSRAM με 140, Γενική Ηλεκτροβιομηχανία με 100, ZENITH με 60. Λαμπτήρες ηλεκτρικούς εκκένωσης κατασκευάζουν κυρίως οι εταιρίες ΓΕΝΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, OSRAM.

εγχώριας ζήτησης και η εγκατεστημένη παραγωγική δραστηριότητα υπερκαλύπτει την εγχώρια ζήτηση.

Οι πρώτες ύλες ανέρχονται στο 55% του κόστους του προϊόντος, οι οποίες στο σύνολό τους εισάγονται από χώρες της ΕΟΚ. Ο υποκλάδος θεωρείται εντάσεως πρώτων υλών.

Ο εξοπλισμός των μονάδων είναι αρκετά σύγχρονος. Ο υποκλάδος δεν πραγματοποιεί σχεδόν καθόλου εξαγωγές. Η ζήτηση των προϊόντων προέρχεται κυρίως από το ευρύ καταναλωτικό κοινό και από φορείς.

Τα πιο σημαντικά προβλήματα του υποκλάδου είναι : α) οι λαμπτήρες πυράκτωσης υποκαθίστανται συνεχώς από τους λαμπτήρες φθορισμού αλλά δεν γίνονται ακόμη επενδύσεις για την παραγωγή λαμπτήρων φθορισμού, λόγω του μικρού μεγέθους της αγοράς, β) επειδή δεν υπάρχει τυποποίηση και πιστοποίηση, γίνεται εισαγωγή λαμπτήρων χαμηλής ποιότητας σε υπερβολικά χαμηλές τιμές, γ) υπάρχουν μία σειρά οργανωτικών δυσκολιών και προβλημάτων ανταγωνισμού για την αύξηση των εξαγωγών.

Τα μέτρα που προτείνονται είναι κυρίως ο έλεγχος της ποιότητας και των τιμών των εισαγομένων προϊόντων.¹²⁹

Στοιχεία του Ν. Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ

Το 1970, ο υποκλάδος 374 περιλαμβάνεται στον κλάδο "Κατασκευή συσσωρευτών, λαμπτήρων, καλωδίων, συρμάτων και ηλεκτρικών υλών".

Το 1980, ο υποκλάδος δεν περιλαμβάνεται καθόλου στις ΑΕΠΚ.

129. Μεταποιητική Βιομηχανία, στο ίδιο, σελ. 88.

10.7. Κατασκευή λοιπών ηλεκτρολογικών υλικών

		1969			1973			1978			1980		
		Παραγωγικές Απασχολούμενοι Ιπποδύναμη μονάδες			Παραγωγ. μονάδ.	Απασχ. Ιππ.	Παραγ. μονάδ.	Απασχ. Ιπποδ.	Παραγ. μονάδ.	Απασχ. Ιπποδ.	Ακαθάριστη αξία παραγ.		
375	Κατασκευή λοιπών ηλεκτρολογικών υλικών			129			220	3.305	5.293	237	4.007	12.861	3.402.859
375.1	Κατασκευή μονωτικών σωλήνων παντός είδους			1			2	25	46	5	123	950	11,73%
375.2	Κατασκευή λοιπών ηλεκτρολογικών υλικών			128			218	3.280	5.247	176	3.697	11.711	88,27%

		Ποσοστό παραγωγής ως προς το σύνολο του κλάδου 37		
Ακαθ. αξία παραγωγής	1970 :	363.571	χιλ. δρχ.	5,2%
" "	1977 :	1.473.531	χιλ. δρχ.	8,6%
" "	1980 :	3.402.859	χιλ. δρχ.	8,45%

375.1 Κατασκευή μονωτικών σωλήνων παντός είδους

Ο υποκλάδος είναι πολύ μικρός σε όλα τα μεγέθη, αλλά έχει ανοδική πορεία.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

	1970	1980
Σωλήνες μονωτικοί Bergman	χιλιάδες μέτρα 1.032	-
Σωλήνες μονωτικοί καλύβδινοι ¹³⁰ (καλυβδωσώληνες μονωτικοί)	" "	2.716 4.076
Σωλήνες μονωτικοί λοιποί (πλαστικοί, χάρτινοι κ.λπ. ¹³¹)	" "	17.325 25.518

130. Καλύβδινους σωλήνες μονωτικούς κατασκευάζει : ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗ, ΦΑΝΕΣΤΡΟΠΟΥΛΟΣ.

131. Πλαστικούς σωλήνες μονωτικούς κατασκευάζει : ΒΙΟΠΛΑΣΤΙΚΗ, ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗ, ΣΚΡΙΜΙΖΕΑΣ, ΦΟΡΟΥΛΗΣ.

375.2 Κατασκευή λοιπών ηλεκτρολογικών υλικών

Την περίοδο 1969-1973 ο υποκλάδος βρίσκεται σε ανοδική πορεία σε όλα τα μεγέθη. Την περίοδο 1973-78 οι Απασχολούμενοι και η Ιπποδύναμη του υποκλάδου συνεχίζουν να αυξάνουν, αλλά οι παραγωγικές μονάδες μειώνονται.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

		<u>1970</u>	<u>1980</u>
Πίνακες διανομής ηλεκτρικού ρεύματος οικιακοί	χιλ.τεμ.	370	425
Πίνακες διανομής ηλεκτρικού ρεύματος βιομηχανίας	" "	66	15
Ασφαλειοδιακόπτες κοινοί	" "	104	92
Ασφαλειοδιακόπτες αυτόματα	" "	0,4	5.624
Διακόπτες οικιακοί (απλοί, κοιμητατέρ κ.λπ.)	" "	2.745	4.321
Διακόπτες βιομηχανικοί	" "	9	11
Πρίζες (ρευματοδότες)	" "	1.902	10.246 (και ρευματολήπτες)
Λοιπά είδη (ακροδέκτες, ρευματολήπτες κ.λπ.)	" "	33.942	
Ακροδέκτες	" "	—	4.159
Αντιστάσεις ηλεκτρικές γενικώς	" "	—	1.202
Θερμοστάτες γενικώς	" "	—	220
Λυχνιοδόχοι	" "	—	10.923
Φύσιγγες ασφαλειών	" "	—	21.517

Ο υποκλάδος περιλαμβάνει κυρίως ηλεκτρολογικά υλικά εσωτερικών εγκαταστάσεων οικιακής χρήσης.

Επίσης, περιλαμβάνεται το ηλεκτρολογικό υλικό μέσης και υψηλής τάσης που προορίζεται για τη βιομηχανία (βιομηχανικές ασφάλειες, χρονοδιακόπτες κ.λπ.).

Στο ηλεκτρολογικό υλικό αυτό περιλαμβάνονται επίσης τα ηλεκτρολογικά εξαρτήματα, τα οποία σχετίζονται με ηλεκτρικές συσκευές και των οποίων η ζήτηση αποτελεί απ'ευθείας συνάρτηση της ζήτησης ηλεκτρικών συσκευών, όπως π.χ. οι λυχνιολαβές που αποτελούν εξαρτήματα φωτιστικών σωμάτων, οι "κλέμμες", οι διακόπτες ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.

Οι κυριότεροι κατασκευαστές σύμφωνα με τον ICAP 1980 των πιο πάνω ηλεκτρολογικών υλικών είναι οι εξής:¹³²

- 1) Ασφαλειοδιακόπτες γενικά κατασκευάζει: ΑΣΕΑ, ΛΙΝΤΝΕΡ, ΜΠΡΑΟΥΝ ΜΠΟΒΕΡΙ, ΣΤΑΛΚΟ, ΒΑΛΕΡ.
- 2) Ασφάλειες αυτόματες κατασκευάζει: ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ, GEYER EL-LAS.
- 3) Ασφαλειοκιβώτια κατασκευάζει: ΒΑΛΕΡ, ΕΜ-ΗΛ.
- 4) Διακόπτες φορτίου κατασκευάζει: ΑΣΕΑ, ΜΠΛΑΜΟΥΤΣΗΣ.
- 5) Φυσίγγια ασφαλειών κατασκευάζει: ΛΙΝΤΝΕΡ
- 6) Αποζεύκτες και ελαιοδιακόπτες κατασκευάζει: ΑΣΕΑ, ΜΕΤΑΛΛΟΤΕΧΝΙΚΑ STALCO.
- 7) Διακόπτες ηλεκτρικούς κοινούς κατασκευάζει: ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ, ΛΙΝΤΝΕΡ, ΜΕΤΑΛ.
- 8) Διακόπτες, ηλεκτρικούς βιομηχανικούς κατασκευάζει: ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ, GEYER HELLAS, ΜΕΤΑΛΛΟΤΕΧΝΙΚΑ, ΜΠΡΑΟΥΝ ΜΠΟΒΕΡΙ, VIMAR.
- 9) Διακόπτες στεγανούς κατασκευάζει: ΒΑΛΕΡ, ΛΙΝΤΝΕΡ.
- 10) Διακόπτες θερμοστατικούς κατασκευάζει: ΚΑΤΣΑΡΟΣ, ΜΠΛΑΜΟΥΤΣΗΣ
- 11) Χρονοδιακόπτες ηλεκτρικούς κατασκευάζει: ΑΛΜΑ, ΚΑΤΣΑΡΟΣ
- 12) Διακόπτες μπουτόν κατασκευάζει: ΒΙΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ, ΔΙΑ-ΕΛ, ΝΤΑΤΖΙΣ
- 13) Διακόπτες αυτόματους κατασκευάζει: ΔΙΑ-ΕΛ, GENERAL ELECTRO, ΚΑΤΣΑΡΟΣ.
- 14) Χρονοδιακόπτες ηλεκτρονικούς βιομηχανικούς κατασκευάζει: ΤΕΛΕΒΟΛΤ.
- 15) Διακόπτες ηλεκτρικών συσκευών κατασκευάζει: ΝΟΡΕΛ ΜΟΤΟΡΣ.
- 16) Πίνακες υψηλής και χαμηλής τάσεως και διανομής κατασκευάζει: ΑΕΓ, ΑΣΕΑ, ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ, JUPITER HELLAS, ΚΗΜ, ΛΙΝΤΝΕΡ, ΠΙΛΟΥΞ, ΣΤΑΛΚΟ
- 17) Συστήματα αυτονομίας κεντρικής θέρμανσης κατασκευάζει: ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
- 18) Πίνακες αυτοματισμού κατασκευάζει: ΔΟΥΚΑΣ, ΚΑΤΣΑΡΟΣ, POWER
- 19) Κιβώτια ηλεκτρικών πινάκων (μεταλλικά, πλαστικά) κατασκευάζει: ΔΙΑ-ΕΛ, HELLAS ELECTRIC
- 20) Ντουί (λυχνιοδόχοι) κατασκευάζει: ΛΙΝΤΝΕΡ, ΠΛΑΜΟΥΤΣΗΣ, VIMAR
- 21) Πρίζες (ρευματοδότες) κατασκευάζει: ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ, ΠΙΛΟΥΞ, VIMAR
- 22) Φίς (ρευματολήπτες) κατασκευάζει: ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ, ΚΑΡΣΟΝ, ΛΙΝΤΝΕΡ ΠΙΛΟΥΞ.
- 23) Κλέμενες κατασκευάζει: ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ, ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

132. ICAP, στο ίδιο, σελ. 348.

- 24) Κουτιά και κιβώτια διακλαδώσεων και συνδέσεων ηλεκτρικών δικτύων κατασκευάζει: AEG, FULGOR, ΠΕΙΡΑΙΚΗ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ.
- 25) Αντιστάσεις ηλεκτρικές γενικά, κατασκευάζει: ELECTRIC HELLAS, NOPEΛ ΜΟΤΟΡ.
- 26) Θερμικά προστασίας κινητήρων (ρελέ) κατασκευάζει: GENERAL ELECTRO, ΚΕΡΑΝΗ ΑΦΟΙ
- 27) Σταθεροποιητές τάσης κατασκευάζει: EMITRON, ΝΤΑΤΣΙΚ.
- 28) Εκκινήτες κινητήρων κατασκευάζει: GENERAL ELECTRO.
- 29) Ηλεκτρομαγνήτες κατασκευάζει: ΚΕΡΑΝΗ ΑΦΟΙ, ΝΤΑΤΣΙΚ.
- 30) Ηλεκτρομειωτήρες κατασκευάζει: ΚΗΜ, ΤΟΜΠΟΥΛΙΔΗΣ
- 31) Θερμοστάτες γενικώς κατασκευάζει: HELVELL, ΚΑΤΣΑΡΟΣ, ΜΠΛΑΜΠΟΥΤΣΗΣ.
- 32) Θυροτηλέφωνα, πίνακες κουδουνιών εξωθυρών κ.λπ. κατασκευάζει: ΚΑΡΣΟΝ, ΤΕΛΕΒΟΛΤ.
- 33) Ψήκτες άνθρακος και γραφίτη (ηλεκτρικές) κατασκευάζει: ΚΑΡΜΟΡ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.
- 34) Ηλεκτροκίνητους μηχανισμούς απορρυκτών κατασκευάζει: ΑΖΕΑ.

Η παρουσίαση εδώ επικεντρώνεται στο μέρος του ηλεκτρολογικού υλικού των εσωτερικών εγκαταστάσεων οικιακής χρήσης, που είναι και το κυριότερο του υποκλάδου, για το οποίο υπάρχουν και διαθέσιμα στοιχεία.

10.8. Ηλεκτρολογικό υλικό εσωτερικών εγκαταστάσεων¹³³

Στο μέρος αυτό παρουσιάζεται ο υποκλάδος "Ηλεκτρολογικό υλικό εσωτερικών εγκαταστάσεων", που προορίζεται για οικιακή χρήση, η αντίστοιχη αγορά και οι προοπτικές ανάπτυξης του υποκλάδου.

Στο ηλεκτρολογικό υλικό εσωτερικών εγκαταστάσεων περιλαμβάνεται το ηλεκτρολογικό υλικό που τοποθετείται σαν "πάγιος εξοπλισμός" στην οικοδομή κατά τη διάρκεια της αποπεράτωσης.¹³⁴

Ο υποκλάδος, όπως αναφέρθηκε, περιλαμβάνει μόνο το ηλεκτρολογικό υλικό εσωτερικών εγκαταστάσεων που προορίζεται για οικιακή χρήση, αποτελεί όμως τον κύριο όγκο της αγοράς

133. IOBE, "Ηλεκτρολογικό υλικό εσωτερικών εγκαταστάσεων", Νο 55, ΟΔΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ, Αθήνα 1988.

134. Τα καλώδια δεν περιλαμβάνονται σε αυτόν τον υποκλάδο, αλλά στον υποκλάδο 373.0

ηλεκτρολογικού υλικού.

Εδώ περιλαμβάνεται το ηλεκτρολογικό υλικό που εγκαθίσταται σε κτίρια κατοικιών, εμπορικά καταστήματα κ.λπ. δηλαδή το υλικό χαμηλής τάσης.¹³⁵

Από την πλευρά του Εξωτερικού Εμπορίου αυτός ο υποκλάδος περιλαμβάνει τις δασμολογικές κλάσεις 85.19 Α ("Συσκευές για τη διακοπή, την κατανομή, την προστασία, τη διακλάδωση και τη συνθήκη ηλεκτρικών κυκλωμάτων") και 85.19 Δ ("Πίνακες διανομής ή χειρισμού").

Βασική πηγή των πληροφοριών για τον υποκλάδο αποτέλεσαν τα στοιχεία των επιχειρήσεων του υποκλάδου, καθώς και της ΔΕΗ, ΠΡΟΜΕΤ (Προμηθευτικής Μεταποιητικών Επιχειρήσεων), ΣΕΗΛΕ (Σύνδεσμος Εγκαταστατών Ηλεκτρολόγων).

Ο υποκλάδος αποτελείται από δύο ομάδες προϊόντων:

α) Πίνακες διανομής και υλικό πινάκων (υλικό ράγας)

- Πίνακες διανομής γυμνοί
- Αυτόματες ασφάλειες
- Ραγοδιακόπτες
- Ενδεικτικές λυχνίες

β) Πριζοδιακόπτες.

- Ρευματοδότες (πρίζες)
- Διακόπτες τοίχου
- Αντιηλεκτροπληξιακά ρελέ
- Χρονοδιακόπτες μόνιμης εγκατάστασης
- Φυσσίγγια ασφαλείας τήξεως

1. Οι παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση ηλεκτρολογικού υλικού εσωτερικής εγκατάστασης

Η ζήτηση ηλεκτρολογικού υλικού εσωτερικών εγκαταστάσεων καθορίζεται πρωταρχικά από την οικοδομική δραστηριότητα. Αυτή βρίσκεται για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα σε κάμψη.

Άλλοι παράγοντες μικρότερης σημασίας είναι:

α) Η ποσότητα του ηλεκτρολογικού υλικού που τοποθετείται ανά κατοικίσιμο χώρο. Αυτή εξαρτάται από την επιθυμία του καταναλωτή αλλά και την εξέλιξη της ζήτησης στις οικια-

135. Ο όρος "οικιακή χρήση" εδώ περιλαμβάνει, εκτός από τις κατοικίες, τα εμπορικά καταστήματα, στοιχεία, υπηρεσίες γενικά, όπου χρησιμοποιείται ηλεκτρολογικό υλικό χαμηλής τάσης.

κές συσκευές.

β) Η αντικατάσταση του εγκατεστημένου ηλεκτρολογικού υλικού που είτε έχει υποστεί φθορές είτε θεωρείται πεπαλαιωμένης τεχνολογίας.

2. Παραγωγικές μονάδες του υποκλάδου

Ο υποκλάδος παραγωγής Ηλεκτρολογικού υλικού εσωτερικών εγκαταστάσεων αποτελείται κυρίως από 4 μεγάλες εταιρίες που όλες είναι θυγατρικές γερμανικών εταιριών. Επίσης από λίγες δεκάδες βιοτεχνίες, οι οποίες παράγουν προϊόντα χαμηλής τεχνολογίας (γυμνοί πίνακες διανομών, ενδεικτικές λυχνίες κ.λπ.).

Οι μεγάλες μονάδες εκτός από την παραγωγή ηλεκτρολογικού υλικού εσωτερικών εγκαταστάσεων (οικιακή χρήση), που είναι και ο κύριος προσανατολισμός τους, ασχολούνται και με άλλες δραστηριότητες, όπως την παραγωγή φωτιστικών σωμάτων ηλεκτρολογικού υλικού "υψηλής τάσης" για βιομηχανική χρήση, αντιπροσωπεία ηλεκτρικών συσκευών και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού κ.λπ.

<u>Μεγάλες εταιρίες</u>	<u>Έτος ίδρυσης</u>	<u>Εργαστάσιο</u>	<u>Προσωπικό</u>	<u>Δραστηριότητα</u>
ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ ΑΕ Θυγατρική της Siemens Δ.Γερμανίας	1935	Βασιλικό Χαλκίδας	580	Παραγωγή ηλεκτρολογικ. υλικού (Πίνακες διανομής ασφάλειοδιακο- πτικό υλικό Πριζοδιακόπτες κ.α.) και φωτιστικών σωμάτων.
LINDER HELLAS Θυγατρική της Linder Δ.Γερμανίας	1963	Χαλκίδα Καβάλα	480	
ΣΤΟΤΖ ΚΟΝΤΑΚ ΑΕΒΕ Θυγατρική της Brown Boveri Manhein Δ.Γερμανίας.	1963	Θεσσαλονίκη	145	Παραγωγή υλι- κού πινάκων κ.α. ηλεκτρο- λογικού υλικού
GEYER HELLAS AE Θυγατρική της GEYER Δ.Γερμανίας	1972	Χαλκίδα	55	Παραγωγή ηλε- κτρολογικού υλικού (πίνα- κες και υλικό πινάκων κ.α.), αντιπροσωπεία εισαγωγή και εμπόριο ρελέ ηλεκτροπληξίας και θερμοσυσ- σωρευτών

Η γαλλική εταιρία LEGRAND, που είναι από τις μεγαλύτερες εταιρίες στον κόσμο στον τομέα των πριζοδιακοπών, στην Ελλάδα ασχολείται κυρίως με εισαγωγές ή συναρμολόγηση υλικών και κατέχει ένα μεγάλο μερίδιο της αγοράς. Επειδή, όμως, ασχολείται κυρίως με εισαγωγές και όχι με παραγωγή δεν περιλαμβάνεται στις μεγάλες μονάδες παραγωγής του υποκλάδου.

<u>Βιοτεχνικές</u> <u>εταιρίες</u>	<u>Ετος</u> <u>ίδρυσης</u>	<u>Εργοστάσιο</u>	<u>Προσωπικό</u>	<u>Δραστηριότητα</u>
ΒΙΜΑΡ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	1963	Μαρούσι	53	Παραγωγή ηλεκτρικών ειδών εγκατάστασης
BALER	1974	Μοσχάτο	27	Ηλεκτρολογικό υλικό, ηλεκτρικοί απορροφητήρες.
ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ ΚΩΝ. ΒΑ-CO	1972	Χαλκίδα	30	Ηλεκτρολογικό υλικό (κυρίως πριζοδιακόπτες)
PILUX	1937	Θεσσαλονίκη	48	Ηλεκτρολογικό υλικό εγκαταστάσεων (πίνακες διανομής κ.ά.)
ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ	1979	Κιλκίς	90	Κατασκευή αντιπροσωπεία, εισαγωγή και εμπόριο ηλεκτρολογικού υλικού και οικιακών μικροσυσκευών
ΕΛΒΗΝ Φ. ΚΩΝΣΤΑ- ΝΤΙΝΙΔΗΣ	1958	Πολίχνη Θεσσαλονίκης	22	Ηλεκτρολογικό υλικό
ΕΛΕΚΤΡΟ ΙΜΠΕΞ	1980	Χαλκίδα	30	Ηλεκτρολογικό υλικό εγκαταστάσεων τηλεπικοινωνιακό υλικό.
ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ρ.	1965	Εθνική οδός Τριπόλεως-Αθηνών.	30	Ηλεκτρολογικό υλικό (πρίζες, διακόπτες κ.ά)
ΕΜΗΛ	1971	Θεσσ/κη	15	Παραγωγή και εμπόριο ηλεκτρολογικού υλικού (πίνακες, ασφάλειες διακόπτες κ.λπ.)
ΒΑΠ (ΑΦΟΙ ΚΑΤΙΜΕΡΤΖΗ)	1979	Νέα Ερυθραία	8	Ενδεικτικές λυχνίες, ραγοδιακόπτες, περιστροφικοί διακόπτες

Οι εταιρίες που παράγουν το κάθε προϊόν ξεχωριστά:

α) Αυτόματες ασφάλειες (ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ, ΣΤΟΤΖ ΚΟΝΤΑΚΤ, LINDNER, GEYER)

Οι πιο πάνω εταιρίες είναι ταξινομημένες σύμφωνα με το μέγεθος της παραγωγής, σε αυτόματες ασφάλειες. Η παραγωγή αυτή ανέρχεται στο 95% της εγχώριας παραγωγής και στο 95% της εγχώριας ζήτησης.

Η εγχώρια προστιθέμενη αξία στο προϊόν είναι περίπου 60%.

Η LEGRAND συναρμολογεί μια μικρή ποσότητα αυτόματων ασφαλειών (53 χλσ.), με εγχώρια προστιθέμενη αξία περίπου 20%.

β) Ραγοδιακόπτες (ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ, ΣΤΟΤΖ ΚΟΝΤΑΚΤ, LINDNER, GEYER)

Στους ραγοδιακόπτες μεγαλύτερη παραγωγός εταιρία είναι η ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ. Οι υπόλοιπες τρεις εταιρίες, οι οποίες έχουν και οι τρεις περίπου το ίδιο ύψος παραγωγής, ακολουθούν σε μικρή απόσταση.

Η παραγωγή των 4 εταιρειών καλύπτει το 90-95% της εγχώριας παραγωγής ραγοδιακοπών. Η εγχώρια προστιθέμενη αξία στο προϊόν είναι 65% περίπου.

γ) Ενδεικτικές λυχνίες (ΒΑΠ, ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ, ΣΤΟΤΖ ΚΟΝΤΑΚΤ, ΒΙΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ, GEYER, LINDNER)

Η παραγωγή της εταιρίας ΒΑΠ ανέρχεται στο 40% της συνολικής παραγωγής ενδεικτικών λυχνιών, οι άλλες 4 μεγάλες εταιρίες καλύπτουν το 40-50%. Το υπόλοιπο 10-20% καλύπτονται κυρίως από τις εταιρίες ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ και ΒΙΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ και άλλες βιοτεχνίες με μικρότερη παραγωγή.

Η παραγωγή ενδεικτικών λυχνιών, σε αντίθεση με τις αυτόματες ασφάλειες και τους ραγοδιακόπτες, δεν απαιτεί υψηλή τεχνολογία και μπορεί να πραγματοποιηθεί σε μικρές βιοτεχνικές μονάδες.

Η ΕΠΑ του προϊόντος είναι 70-75%.

δ) Πίνακες διανομής (ΠΙΛΟΥΞ, LINDNER, ΕΛΕΚΤΟ ΙΜΠΕΞ, GEYER, VALER, ΕΛΒΗΛ, ΕΜΗΛ, ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ, ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ, ΣΤΟΤΖ-ΚΟΝΤΑΚΤ, ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ).

Οι τρεις πρώτες εταιρίες καλύπτουν πάνω από τη μισή εγχώρια παραγωγή πινάκων οικιακής χρήσης.

Οι μονάδες που ακολουθούν (στη λίστα) παράγουν ένα ση-

μαντικό μέγεθος της παραγωγής. Κάθε μονάδα από αυτές κατασκευάζει από 10.000 έως 30.000-40.000 τεμάχια πίνακες οικιακής χρήσης το χρόνο. Το υπόλοιπο 10% περίπου της εγχώριας παραγωγής πινάκων πραγματοποιείται από βιοτεχνίες, οι οποίες έχουν την παραγωγή πινάκων ως δευτερεύουσα δραστηριότητα.

Οι τέσσερις μεγάλες εταιρίες καλύπτουν μόνο το 40-45% της εγχώριας παραγωγής, επειδή η παραγωγή πινάκων οικιακής χρήσης δεν απαιτεί υψηλή τεχνολογία και μπορεί να πραγματοποιηθεί από βιοτεχνικές μονάδες σε ανταγωνιστικές τιμές.

Η ΕΠΑ του προϊόντος είναι 85-100%.

ε) Ασφάλειες τήξεως (φυσίγγια)

Η μόνη εταιρία που κατασκευάζει ασφάλειες τήξεως είναι η LINDNER.

Η ΕΠΑ του προϊόντος είναι 70%.

στ) Αντιηλεκτροπληξιακά ρελέ

Αντιηλεκτροπληξιακά ρελέ δεν κατασκευάζονται εγχωρίως. Ορισμένες εταιρίες μόνο συναρμολογούν ρελέ, με αποκλειστικά εισαγόμενα υλικά και με πολύ χαμηλή ΕΠΑ.

ζ) Χρονοδιακόπτες Πινάκων (μόνιμης εγκατάστασης)

Αυτά τα προϊόντα δεν κατασκευάζονται εγχωρίως, μόνο εισάγονται.

η) Πριζοδιακόπτες (ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ, LENGRAND, (εισαγωγές και συναρμολόγηση) BIMAP, LINDNER, BA-CO, ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ, ΕΛΕΚΤΟ ΙΜΠΕΞ).

Οι εταιρίες ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ και BIMAP κατέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο της εγχώριας παραγωγής πριζοδιακοπών. Η εταιρία LEGRAND έχει σημαντική θέση στην εγχώρια αγορά κυρίως με εισαγωγές. Από το 1985, συναρμολογεί εγχωρίως έναν τύπο πριζοδιακόπτη.

Οι υπόλοιπες εταιρίες κατέχουν μικρότερο μέρος της εγχώριας παραγωγής. Η ΕΠΑ των προϊόντων αυτών είναι 15-20%.

Η εγχώρια παραγωγή του υποκλάδου.

α) Παραγωγή αυτόματων ασφαλειών και ραγοδιακοπών, την περίοδο 1982-1986, (σε χιλ. πόλους).

<u>Ετη</u>	<u>Αυτόματες ασφάλειες</u>	<u>Ετήσιες μεταβολές</u>	<u>Ραγοδιακόπτες*</u>	<u>Ετήσιες μεταβολές</u>
1982	7.100		1.200	
1983	6.500	-8%	1.050	-12,5%
1984	6.200	-5%	1.030	-2%
1985	6.300	+2%	1.150	+9,5%
1986	7.300	+16%	1.000	-13%

Πηγή: IOBE, στο ίδιο, σελ. 22

*. Περιλαμβάνονται και οι ραγολυχνίες

Η ετήσια παραγωγή των πιο πάνω υλικών μετριέται σε πόλους, επειδή τα υλικά αυτά, μπορεί να είναι μονοπολικά, διπολικά ή τριπολικά.

Στους ραγοδιακόπτες περιλαμβάνονται και οι ραγολυχνίες, που είναι ένα σετ ραγοδιακόπτη και ενδεικτικής λυχνίας, οι οποίες όμως αποτελούν μικρό μέρος στην παραγωγή των ραγοδιακοπών.

Το 90-95% της συνολικής παραγωγής κατέχουν οι τέσσερις μεγάλες εταιρίες του κλάδου.

β) (Παραγωγή ενδεικτικών λυχνίων στην περίοδο 1982-1986
(χιλ.τεμ)

Ετη	Παραγωγή των μεγάλων βιομηχανιών	Παραγωγή* βιοτεχνιών	Συνολική* παραγωγή	Ετήσιες μεταβολές.
1982	380	640	1020	
1983	400	500	900	-12%
1984	330	460	790	-12%
1985	460	500	960	+22%
1986	440	480	920	-4%

Πηγή IOBE, στο ίδιο, σελ. 23

* Εκτιμήσεις

Η κύρια παραγωγική μονάδα (εκτός από τις τέσσερις μεγάλες) είναι η βιοτεχνία ΒΑΠ.

γ) Παραγωγή φυσιγγίων ασφαλειών τήξεως στην περίοδο
1980-1986 (χιλ. τεμ.)

Ετη	Παραγωγή	Ετήσιες Μεταβολές
1980	21.500	
1981	20.200	-6%
1982	20.300	-
1983	16.800	-17%
1984	16.100	-4%
1985	17.200	+7%
1986	18.500	+8%

Πηγή: IOBE, στο ίδιο, σελ. 24

Η LINDNER είναι η μοναδική μονάδα παραγωγής φυσιγγίων ασφαλειών τήξεως.

Η παραγωγή φυσιγγίων ασφαλειών τήξεως παρουσιάζει συνεχείς ετήσιες κάμψεις στην περίοδο 1980-1984, πορεία συνεπής με τη φθίνουσα εσωτερική αγορά του υλικού αυτού.

Την περίοδο 1985-1986, η παραγωγή, η οποία απορροφήθηκε από την μητρική εταιρία της LINDNER, αυξήθηκε.

δ) Παραγωγή πριζοδιακοπτών την περίοδο 1982-1986

(σε χιλ.τεμ.)

<u>Ετη</u>	<u>Παραγωγή</u>	<u>Ετήσιες μεταβολές.</u>
1982	7.100	
1983	6.600	-7%
1984	5.800	-12%
1985	5.600	-4%
1986	4.800	-14%

Πηγή: IOBE, στο ίδιο, σελ. 25

Η παραγωγή πριζοδιακοπτών έχει μια συνεχή κάμψη της παραγωγής, που οφείλεται κυρίως στην οικοδομική ύφεση. Επίσης οφείλεται στην αύξηση της ζήτησης του αντίστοιχου εισαγόμενου υλικού σε βάρος του εγχώριου.

Οι εξαγωγές των πριζοδιακοπτών έχουν αδυναμία να αυξηθούν περισσότερο.

Οι κυριότεροι παραγωγοί είναι η ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ και η ΒΙΜΑΡ ΕΛΛΑΣ.

ε) Παραγωγή πινάκων διανομής (οικιακής χρήσης) την περίοδο 1980-1981 (σε χιλ. τεμ.)

Ετη	Παραγωγή των 4 μεγάλων		Παραγωγή υπολοίπων		Σύνολο	Ετήσιες μεταβολές
	Βιομηχανιών	%	μονάδων	%		
1980	η.α.	η.α.	η.α.	η.α.	430	
1981	170	43	230	57	400	-75%
1982	160	42	220	58	380	-5%
1983	150	45	180	55	330	-13%
1984	120	40	180	60	300	-9%
1985	150	43	200	57	350	+17%
1986	200	(44)*	(250)*	(56)*	(450)*	(+29%)

Πηγή: ΙΟΒΕ, στο ίδιο, σελ. 26

η.α.: μη διαθέσιμα στοιχεία * : εκτιμήσεις

Η συνολική παραγωγή έχει μια συνεχή κάμψη από το 1980 έως το 1984, που οφείλεται κυρίως στη συσσώρευση της εσωτερικής αγοράς μετά την οικοδομική ύφεση.

Το 1985 και το 1986 παρουσιάζεται μια σημαντική αύξηση της παραγωγής, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξαγωγών.

Όπως προκύπτει και από τον πίνακα, οι τέσσερις μεγάλες βιομηχανίες καλύπτουν μόνο το 40-45 του εγχώριου κλάδου. Αυτό οφείλεται:

α) Η παραγωγή πινάκων δεν απαιτεί υψηλή τεχνολογία και επιτρέπει σε μικρότερες μονάδες να ασχοληθούν με αυτό το προϊόν.

β) Οι μικρότερες μονάδες που κατασκευάζουν πίνακες επιτυγχάνουν χαμηλότερο εμπορικό κόστος.

Οι κυριότεροι παραγωγοί είναι οι εταιρίες ΠΙΛΟΥΞ και LINDNER.

Αριθμός απασχολούμενος στον υποκλάδο.

Οι απασχολούμενοι στον υποκλάδο το 1982 ανέρχονται σε 1.837 άτομα.¹³⁶

Αριθμός απασχολούμενων στον υποκλάδο ηλεκτρολογικού υλικού εσωτερικών εγκαταστάσεων.

Ετη	1982	1983	1984	1985	1986	1986/1982	Μέση ετήσια μεταβολή
Οι 4 μεγ. Βιομηχ.	1.370	1.396	1.288	1.267	1.260	-8%	-2%
Ποσοστό επί της συνολικ. απασχολ.	75%	76%	77%	77%	78%		
Λοιπές μονάδες και βιο-τεχνίες	467	440	396	383	350	-25%	-7%
Ποσοστό επί της συνολικής απασχολ.	25%	24%	23%	23%	22%		
ΣΥΝΟΛΟ	1.837	1.836	1.674	1.650	1.610	-12%	-3%

Πηγή: IOBE, στο ίδιο, σελ. 36

Όπως προκύπτει από τον πίνακα, τα 2/3 περίπου του συνολικού εργατικού δυναμικού του κλάδου απασχολούνται στις τέσσερις μεγάλες βιομηχανίες, με τάσεις αύξησης του μεγέθους. Ο συνολικός αριθμός των απασχολούμενων στον υποκλάδο την περίοδο 1982/1986, μειώνεται 3% ετησίως, που οφείλεται στην κάμψη της παραγωγής.

^{136.} Σημειώνεται ότι ορισμένοι από αυτούς ασχολούνται στις παραγωγικές μονάδες και με την παραγωγή άλλων προϊόντων.

Οι πρώτες ύλες του υποκλάδου

Οι κυριότερες πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ηλεκτρολογικού υλικού είναι:

α) Οι πλαστικές πρώτες ύλες (βακελίτης, θερμοπλαστικές ύλες) που εισάγονται εξ ολοκλήρου

β) Τα μεταλλικά εξαρτήματα (από χαλκό, ορείχαλκο, χάλυβα), από τα οποία μερικά εισάγονται, ενώ τα απλούστερα κατασκευάζονται στην Ελλάδα.

γ) Τα αργιλοπυριτικά υλικά, που εισάγονται σε πρωτογενή μορφή για την παραγωγή πορσελάνης, για τα φυσίγγια ασφαλειών τήξης.

δ) Τα μεταλλικά χαλυβδοελάσματα (ελάσματα λαμαρίνας), που είναι εγχώριας παραγωγής, για τους πίνακες διανομής.

Το κόστος παραγωγής στον υποκλάδο

Το μεγαλύτερο μέρος του κόστους παραγωγής στον υποκλάδο προέρχεται από τα εργατικά, που ανέρχονται κατά μέσο όρο στο 35%, και από τις πρώτες ύλες, που ανέρχονται, επίσης κατά μέσο όρο, στο 55%.

Σημαντικό μέρος του κόστους αντιπροσωπεύουν οι τόκοι των δανειακών κεφαλαίων (χρηματοοικονομικά έξοδα).

Το κόστος της ενέργειας ανέρχεται συνήθως μόνο σε 2% του συνολικού κόστους παραγωγής.

Το κόστος ποιοτικού ελέγχου της παραγωγής και το κόστος έρευνας και ανάπτυξης του υποκλάδου είναι σχεδόν μηδέν, σε αντίθεση με τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες.

Ο μηχανολογικός εξοπλισμός του υποκλάδου

Ο μηχανολογικός εξοπλισμός που διαθέτουν οι τέσσερις μεγάλες βιομηχανίες είναι ικανοποιητικός για το ύψος της παραγωγής τους και για την καλή ποιότητα των προϊόντων που παράγουν.

Η παραγωγή σε αυτές τις μονάδες είναι μόνο κατά ένα μέρος αυτοματοποιημένη. Η υπάρχουσα διάρθρωση της παραγωγής

και ιδιαίτερα οι γραμμές συναρμολόγησης, έχει χαρακτηρίσει τον υποκλάδο ως εντάσεως εργασίας.

Οι γραμμές συναρμολόγησης μπορούν να αυτοματοποιηθούν (με χρήση ρομπότ κ.λπ.) με κύριο στόχο τη μείωση του κόστους. Αλλά η μείωση του κόστους μέσω της αυτοματοποίησης προϋποθέτει παραγωγή σε μεγάλη κλίμακα, που διαθέτουν μόνο λίγες μονάδες στην Ελλάδα.

Η αυτοματοποίηση προσκρούει επίσης στην έλλειψη κεφαλαίων και στην έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού για την εξυπηρέτηση του μηχανολογικού εξοπλισμού προηγμένης τεχνολογίας.

Το 1986, παρατηρείται ότι το παραγωγικό δυναμικό του υποκλάδου υποαπασχολείται κατά 30%, λόγω της κάμψης της ζήτησης, που οφείλεται στην ύφεση της οικοδομικής δραστηριότητας.

3. Η διαχρονική εξέλιξη, το μέγεθος και τα χαρακτηριστικά της ελληνικής αγοράς

Εδώ παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη και το μέγεθος της κατανάλωσης στη χώρα μας. Επίσης, οι συνθήκες, ανταγωνισμού και τα κανάλια διάθεσης του ηλεκτρολογικού υλικού στην ελληνική αγορά.

Η κατανάλωση ηλεκτρολογικού υλικού σε ένα συγκεκριμένο έτος, εξαρτάται κατά ένα μικρό μόνο ποσοστό από την οικοδομική δραστηριότητα του ίδιου έτους και κυρίως από τη δραστηριότητα των δύο προηγούμενων χρόνων. Έτσι, οι οικοδομές που εξοπλίστηκαν με ηλεκτρολογικό υλικό το έτος t είναι οικοδομές των οποίων η άδεια έχει εκδοθεί την περίοδο $(t-2)$, $(t-1)$, t . Εκτιμάται δε ότι η κατανάλωση ηλεκτρολογικού υλικού τον χρόνο t αφορά:

α) Κατά 30% τον εξοπλισμό των οικοδομών, των οποίων η άδεια εκδόθηκε πριν δύο χρόνια $(t-2)$.

β) Κατά 50% τον εξοπλισμό των οικοδομών των οποίων η άδεια εκδόθηκε πριν ένα χρόνο $(t-1)$.

γ) Κατά 20% τον εξοπλισμό των οικοδομών των οποίων η άδεια εκδόθηκε τον ίδιο χρόνο τ.

Ετσι, είναι δυνατό να προκύψει μιά καμπύλη, που δείχνει τη διαχρονική εξέλιξη του ύψους της κατανάλωσης ηλεκτρολογικού υλικού, με βάση την ετήσια οικοδομική δραστηριότητα. Η καμπύλη αυτή, από το 1976 έως το 1980, έχει ανοδική πορεία, όμως μετά το 1980 έχει πτωτική τάση, με εξαίρεση τα έτη 1983 και 1986 όπου εμφανίζει μικρές αυξήσεις.

Αντίθετα, η καμπύλη των καταναλωτικών δαπανών εκτιμάται ότι παρουσίασε πολύ χαμηλότερο μέσο ετήσιο ρυθμό κάμψης, λόγω στροφής της ζήτησης σε πιο ακριβό υλικό (κυρίως πριζο-διακοπτικό υλικό).

Μέγεθος και χαρακτηριστικά της ελληνικής αγοράς το 1982.

Τη δεκαετία του 1970 και του 1980 για το Ηλεκτρολογικό υλικό εσωτερικών εγκαταστάσεων παρατηρείται μια σημαντική υποκατάσταση των εισαγωγών από υλικό εγχώριας κατασκευής, καθώς και αύξηση της ΕΠΑ του υποκλάδου.

Παρακάτω, σημειώνεται, για κάθε ένα από τα εξεταζόμενα υλικά, το μέγεθος της εγχώριας αγοράς για το 1982:

α) Για τις αυτόματες ασφαλείες, ανήλθε: σε 2.210 χιλ. πόλους, από τους οποίους μόνο το 7% ήταν εισαγόμενοι.

β) Για τους ραγοδιακόπτες, σε 700 χιλ. τεμ. (για το υλικό αυτό δεν πραγματοποιούνται εισαγωγές).

δ) Για τους πίνακες διανομής, σε 270 χιλ. τεμ., (όλοι εγχώριας παραγωγής).

ε) Για τα φυσίγγια ασφαλειών τήξεως, σε 7.080 χιλ. τεμ., (από τα οποία το 27% ήταν εισαγόμενα). Το υλικό αυτό θεωρείται φθινό και αντικαθίσταται σε μεγάλο ποσοστό από τις αυτόματες ασφάλειες.

ζ) Για τα αντιηλεκτροπληξιακά ρελέ σε 90 χιλ. τεμ., τα οποία ήταν όλα εισαγόμενα. (Ορισμένες εταιρίες συναρμολογούν ρελέ με αποκλειστικά εισαγόμενα υλικά και με χαμηλή προστιθέμενη αξία).

Επίσης οι χρονοδιακόπτες μόνιμης εγκατάστασης, σύμφωνα με εκτιμήσεις, ανήλθαν σε 13 χιλ. τεμ., (αποκλειστικά εισαγόμενοι).

η) Για τους πριζοδιακόπτες ανήλθε σε 7.600 χιλ. τεμ., από τους οποίους το 40% ήταν εισαγόμενοι.

Το μέγεθος της εγχώριας αγοράς πριζοδιακοπτών παρουσίασε σημαντική κάμψη και διαπιστώνεται μια συνεχής υποκατάσταση της εγχώριας παραγωγής από εισαγωγές.

Γενικά, η κατανάλωση ηλεκτρολογικού υλικού εσωτερικών εγκαταστάσεων παρουσίασε έντονη κάμψη μετά το 1979 έως το '86. Η ελληνική αγορά δοκιμάζεται ακόμα από την κρίση που προκάλεσε η κάμψη των επενδύσεων στον κατασκευαστικό τομέα.¹³⁷

Βασικά σημεία που χαρακτηρίζουν τον υποκλάδο

Ως βασικά σημεία που χαρακτηρίζουν τον υποκλάδο μπορούν να θεωρηθούν τα εξής:

α) Η προέλευση ενός υλικού από εγχώριες βιομηχανικές μονάδες, από βιοτεχνικές μονάδες ή εισαγωγές, καθορίζεται κυρίως από την πολυπλοκότητα της τεχνολογίας που απαιτείται για την κατασκευή του. (Η πολυπλοκότητα της τεχνολογίας εξαρτάται από το ύψος της επένδυσης). Επίσης, καθορίζεται από το βαθμό ειδίκευσης του προσωπικού.

Για παράδειγμα αναφέρεται η παραγωγή αυτόματων ασφαλειών και ραγοδιακοπών, η οποία απαιτεί τεχνολογική υποδομή και γι' αυτό έχει αναληφθεί ουσιαστικά από τις τέσσερις μεγάλες μονάδες.

β) Η αγορά ηλεκτρολογικού υλικού είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική.

Οξύς ανταγωνισμός διαπιστώνεται μεταξύ των εγχώριων παραγωγών, καθώς και μεταξύ εγχώριων και εισαγόμενων υλικών που πραγματοποιείται με μείωση των τιμών ή με παραγωγή νέων

137. IOBE, στο ίδιο, σελ. 7

τύπων, με σκοπό να κερδίσουν μερίδιο μιας αγοράς που βρίσκεται σε ύφεση.

γ) Η δυνατότητα υποκατάστασης εισαγωγών είναι πολύ περιορισμένη. Κάποιες προοπτικές υπάρχουν μόνο στο χώρο των πριζοδιακοπών μεσαίας και ακριβής τιμής.

δ) Ουσιαστικά δεν υπάρχουν προδιαγραφές ούτε πιστοποιητικά ελέγχου για τα υλικά που χρησιμοποιούνται στη χώρα μας.

Υπάρχει η ανάγκη σύνταξης προδιαγραφών από τον ΕΛΟΤ. Συστηματοποίησης και αναπροσαρμογής των εργαστηρίων ποιοτικού ελέγχου.

ε) Στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός εμπόρων. Οι παραγωγοί ηλεκτρολογικού υλικού μπορούν μέσω των εμπόρων, καθώς και των τοπικών συνεταιρισμών εγκαταστατών ηλεκτρολόγων, να φθάσουν σε όλες τις περιοχές της χώρας.

Το 1986, υπάρχουν 35 συνεταιρισμοί σε αντίστοιχο αριθμό πόλεων, με ύψος πωλήσεων το 12-13% του συνολικού ύψους πωλήσεων ηλεκτρολογικού υλικού.

4. Εξωτερικό εμπόριο

Όπως αναφέρθηκε, αποκλειστικά εισαγωγές γίνονται στα αντιηλεκτροπληξιακά ρελέ και στους χρονοδιακόπτες μόνιμης εγκατάστασης. Στους πριζοδιακόπτες οι εισαγωγές ανέρχονται στο 50% και στα φυσίγγια ασφαλείας στο 30% της εγχώριας αγοράς.

Στα υπόλοιπα είδη οι εισαγωγές ανέρχονται σε 10% της εγχώριας αγοράς.

Στις εξαγωγές αξιόλογες θεωρούνται οι εξαγωγές αυτόματων ασφαλειών, όπου εξάγεται το 55-60% της εγχώριας παραγωγής, στα φυσίγγια ασφαλειών τήξης που εξάγεται το 65% και στους πίνακες διανομής που εξάγεται το 30%.

Επίσης εξάγονται μικρές ποσότητες σε ραγοδιακόπτες και ενδεικτικές λυχνίες και οι εξαγωγές πριζοδιακοπών εμφανίζει

πτωτική τάση.

Τα βασικά προβλήματα των εξαγωγών του υποκλάδου είναι ότι:

α) Το προϊόν παράγεται με πεπαλαιωμένη τεχνολογία και παρουσιάζει αργούς ρυθμούς ανανέωσης.

β) Η μη ύπαρξη προδιαγραφών δρά περιοριστικά στις εξαγωγές του υποκλάδου.

Οι προοπτικές του υποκλάδου

Οι προοπτικές του υποκλάδου, για αύξηση της παραγωγής, τα τελευταία χρόνια δεν παρουσιάζονται ευνοϊκές. Τα περιοριστικά υποκατάστασης εισαγωγών είναι μικρά και η αύξηση των εξαγωγών αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα.

Η πιο σημαντική δυνατότητα για την αύξηση της παραγωγής σύμφωνα με την μελέτη του IOBE¹³⁸, είναι η μετατόπιση μέρους ή ολόκληρης της παραγωγής ενός υλικού από τις μητρικές εταιρίες στις θυγατρικές τους στη χώρα μας.

Στις αυτόματες ασφάλειες, στους ραγοδιακόπτες και στους πριζοδιακόπτες υπάρχουν δυνατότητες αύξησης της ΕΠΑ με αποτέλεσμα την αύξηση της εγχώριας παραγωγής. Η αύξηση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί με αύξηση της καθετοποίησης της παραγωγής των μεγάλων μονάδων.

Οι δυνατότητες ανάπτυξης του υποκλάδου εξαρτώνται ουσιαστικά από την ανάκαμψη της οικοδομικής δραστηριότητας. Με δεδομένες τις συνθήκες που επικρατούν σήμερα οι επενδυτικές προοπτικές αφορούν:

α) Επενδύσεις με σκοπό την αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας μόνο εάν πραγματοποιηθεί μεταφορά μέρους ή όλης της παραγωγής ενός υλικού στη θυγατρική της χώρας μας.

β) Επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό, με στόχο τη μερική αυτοματοποίηση στις γραμμές συναρμολόγησης της παραγωγής. Επίσης με στόχο την κατασκευή ενδιάμεσων υλικών.

138. IOBE, στο ίδιο, σελ. 11.

γ) Επενδύσεις για την τεχνολογική βελτίωση του παραγόμενου ηλεκτρολογικού υλικού.

Σημειώνεται η επιτακτική ανάγκη θέσπισης προδιαγραφών από τον ΕΛΟΤ, επειδή δεν είναι δυνατόν να γίνουν εξαγωγές χωρίς προδιαγραφές.

Το ηλεκτρολογικό υλικό εσωτερικών εγκαταστάσεων αποτελείται κυρίως από προϊόντα εντάσεως εργασίας και σχετικά μικρών κεφαλαίων επένδυσης που ανταποκρίνονται στην οικονομική δομή της Ελλάδας, επειδή το κόστος εργασίας είναι μικρότερο από άλλες χώρες της ΕΟΚ και δεν υπάρχουν πολλά διαθέσιμα κεφάλαια.

Οι πιο πάνω αιτίες επιτρέπουν κάποια περιθώρια αύξησης της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού υποκλάδου. Αυτό επαληθεύεται από το γεγονός ότι οι μητρικές εταιρίες μετατοπίζουν την παραγωγή ορισμένων προϊόντων τους προς τις θυγατρικές τους στην Ελλάδα.

Βασικός στόχος του υποκλάδου, όμως, παραμένει η μείωση του κόστους παραγωγής μέσω της αυτοματοποίησης κυρίως στις γραμμές συναρμολόγησης των μονάδων με μεγάλη κλίμακα παραγωγής, με χρήση ρομπότ, ώστε ο υποκλάδος να διατηρήσει την ανταγωνιστικότητά του, όταν εφαρμοστεί πλήρως η αυτοματοποίηση, στην ευρωπαϊκή βιομηχανία.

Στοιχεία του Ν. Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ

Το 1970, ο υποκλάδος 375 ανήκε στον κλάδο "Κατασκευή συσσωρευτών, λαμπτήρων, καλωδίων, συρμάτων και ηλεκτρολογικών υλών".

Το 1980, ο Ν. Μυλωνάς στις ΑΕΠΚ περιλαμβάνει μόνο τον υποκλάδο 375.2, "Κατασκευή λοιπών ηλεκτρολογικών υλικών

Σύνολο:	1.153.446	χιλ.	δρχ.
Εγχώρια:	60.361	"	"
Εισαγωγές:	1.093.083	"	"

10.8. Ο τομέας των Ηλεκτρονικών

10.9. Ο τομέας των Ηλεκτρονικών

Σύμφωνα με τον Ν.Βερναδάκη,¹³⁹ τα ηλεκτρονικά εμπίπτουν στον κλάδο 37, "Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών, συσκευών και λοιπών ειδών", αλλά και σε όλους τους υποκλάδους του, με εξαίρεση τον υποκλάδο 374, "Κατασκευή ηλεκτρικών λαμπτήρων και φωτεινών επιγραφών". Επίσης, αναφέρει ότι τα συστατικά παραγωγής του κλάδο, βέβαια ελάχιστα θυμίζουν την αντίστοιχη παραγωγή σε προηγμένες χώρες.

Τα Ηλεκτρονικά, που αποτελούν αυτή τη στιγμή την πιο δυναμική και ανταγωνιστική βιομηχανία διεθνώς, χωρίζονται σε πέντε κατηγορίες:

- α) συστατικά στοιχεία (components) π.χ. ημιαγωγοί
- β) υπολογιστές και εξοπλισμός γραφείου
- γ) καταναλωτικά
- δ) εξοπλισμός για βιομηχανική παρακολούθηση και μέτρηση
- ε) τηλεπικοινωνίες¹⁴⁰

Σύμφωνα με το Προεδρικό διάταγμα Νο 84 του 1984 και την ερμηνευτική εγκύκλιο Νο 4745/84 του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, στον κλάδο των Ηλεκτρονικών εντάσσονται οι εξής δραστηριότητες:

- α) κατασκευή μηχανών γραφείου και ηλεκτρονικών υπολογιστών
- β) κατασκευή ηλεκτρικών επιστημονικών και τεχνικών συσκευών και οργάνων
- γ) κατασκευή οργάνων ακριβείας, συσκευών μέτρησης και ελέγχου
- δ) μονάδες εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας (βιοτεχνολογία, πληροφορική, μικροηλεκτρονική κλπ).¹⁴¹

Ο "Οδηγός κλάδου των Ηλεκτρονικών" ταξινομεί τα ηλεκτρονικά προϊόντα στις πιο κάτω ομάδες:

139. Ν.Βερναδάκης, στο ίδιο, σελ. 147

140. Ν.Βερναδάκης, στο ίδιο, σελ. 148.

141. "Οδηγός κλάδου ηλεκτρονικών", Αθήνα, 1986, πρόλογος.

Αμυντικά συστήματα, Αναλυτικά όργανα, Αυτοματισμός, Βιομηχανικά ηλεκτρονικά, Εκπαίδευση, Ελεγχοι και μετρήσεις, Ενεργά στοιχεία, Παθητικά στοιχεία, Πηγές Ενέργειας, Επεξεργασία στοιχείων (H/Y), Επικοινωνίες, Ιατρικά Όργανα, Μετρήσεις και έλεγχοι, Μηχανήματα Παραγωγής, Καταναλωτικά Ηλεκτρονικά, Ραδιοφωνία, Τηλεπικοινωνία, Υλικά παραγωγής, Υπηρεσίες, Προγράμματα (S/W).

Αντίστοιχα, ο Γ. Κοκκινάκης¹⁴² αναφέρει ότι η βιομηχανία των Ηλεκτρονικών ταξινομείται, όσον αφορά τα τεχνικά προϊόντα στους εξής τομείς:

1) Τομέας Τηλεπικοινωνιών:

- α) Τηλεφωνικά κέντρα (δημόσια)
- β) Τηλεφωνικές συσκευές
- γ) Τηλετυπικά κέντρα, κέντρα μεταγωγής στοιχείων
- δ) Φερέσυχνα συστήματα, συστήματα ψηφιακής μετάδοσης (τηλεφωνικά δίκτυα, δίκτυα υπολογιστών)
- ε) Οπτικές ίνες, οπτικά συστήματα
- στ) Μικροκυματικά και λοιπά ασυρματικά συστήματα

2) Τομέας αμυντικής Τεχνολογίας

- α) Ραντάρ, σόναρ.
- β) Ηλεκτρονικά αεροσκαφών (Avionics).
- γ) Κρυπτογραφικά συστήματα
- δ) Συστήματα αυτόματου ελέγχου (τηλεκατευθυνόμενα βλήματα κ.λπ.)
- ε) Ασυρματικές ζεύξεις εκστρατείας
- στ) Συστήματα Command, Control και Communication
- ζ) Ηλεκτρονικοί πυροσωλήνες κ.ά.
- η) Επίσης τα παραπάνω του τομέα τηλεπικοινωνιών και του τομέα γραφείου που αναφέρονται στη συνέχεια.

3) Τομέας γραφείου

- α) Συνδρομικά τηλεφωνικά κέντρα (PB X'S)
- β) Τηλέτυπα, τερματικά μετάδοσης στοιχείων

142. Γ. Κοκκινάκης, στο ίδιο, σελ.120.

γ) Συστήματα επεξεργασίας-αποταμίευσης-μετάδοσης κ.λπ. πληροφοριών.

4) Τομέας Βιομηχανικών εφαρμογών

α) Ηλεκτρονική ισχύος

β) Αυτοματισμοί

γ) Ειδικά συστήματα υπολογιστών για έλεγχο βιομηχανικών διαδικασιών

5) Τομέας ελέγχου περιβάλλοντος

α) Συσκευές καθαρισμού αέρα

β) Συστήματα απορρύπανσης βιομηχανιών

γ) Έλεγχος στοιχείων περιβάλλοντος (ρυπαντές κ.λπ.)

6. Τομέας ηλεκτρονικών υπολογισμών

α) Ηλεκτρονικά παιχνίδια

β) Οπτικοακουστικές συσκευές (δέκτες τηλεόρασης, ραδιόφωνα, κασσετόφωνα κ.λπ.)

7. Τομέας ηλεκτρονικών υπολογιστών

α) Υπολογιστές μικρού, μεσαίου και μεγάλου μεγέθους

β) Μικροϋπολογιστές

γ) Υπολογιστές ειδικής χρήσης

δ) Τομέας ιατρικής τεχνολογίας

Όσο αφορά τα εξαρτήματα και τις πρώτες ύλες, ο

Γ. Κοκκινάκης¹⁴³ διακρίνει τους εξής τομείς:

1. Τομέας εξαρτημάτων

α) Σχεδίαση ολοκληρωμένων κυκλωμάτων και κατασκευών κατά παραγγελία από ξένους ειδικευμένους οίκους

β) Κατασκευή κάθε είδους εξαρτημάτων, εκτός από ολοκληρωμένα κυκλώματα (τυπωμένα κυκλώματα, αντιστάσεις, καλώδια, συνδετήρες κ.ά.)

γ) Κατασκευή ολοκληρωμένων κυκλωμάτων, κατά παραγγελία

δ) Ανάπτυξη ολοκληρωμένων κυκλωμάτων (νέες τεχνολογίες κ.λπ.)

2) Τομέας πρώτων υλών

143. Γ. Κοκκινάκης, στο ίδιο, σελ. 131.

2) Τομέας πρώτων υλών

α) Παραγωγή άμορφου πυριτίου

β) Παραγωγή καθαρού πυριτίου

Από τις παραπάνω απόψεις που εκτέθηκαν για το ποιούς κλάδους περιλαμβάνει ο τομέας των Ηλεκτρονικών, προκύπτει ότι δεν υπάρχει πλήρης αντιστοιχία με την ταξινόμηση των κλάδων της ΕΣΥΕ.

Οι κλάδοι 376 "Κατασκευή τηλεπικοινωνιακού υλικού και ηλεκτρακουστικών συσκευών" και 377, "Κατασκευή ηλεκτρικών επιστημονικών και τεχνικών συσκευών και οργάνων" της ΕΣΥΕ σίγουρα ανήκουν εξ ολοκλήρου στον τομέα των Ηλεκτρονικών.

Επίσης, από τον υποκλάδο 368.1, "Κατασκευή μηχανών γραφείου", η Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών ανήκει στον τομέα των Ηλεκτρονικών. Όπως αναφέρθηκε και από τους υπόλοιπους κλάδους του 37, "Κατασκευή ηλεκτρονικών μηχανών και συσκευών (371,372,373,375,378,379), εκτός από τον κλάδο 374, ένα μεγάλο μέρος μπορεί να ταξινομηθεί στον τομέα των Ηλεκτρονικών.

Και σε άλλους διψήφιους κλάδους, όπως ο κλάδος 39, "Λοιπές Βιομηχανίες", όπου ταξινομούνται τα ιατρικά όργανα και τα οπτικά είδη, υπάρχουν υποκλάδοι που ανήκουν στον τομέα των Ηλεκτρονικών.

Το μέγεθος της εγχώριας αγοράς Ηλεκτρονικών

α) Σύμφωνα με τον Οδηγό κλάδου των Ηλεκτρονικών,¹⁴⁴ το 1985 το μέγεθος της εγχώριας αγοράς των ηλεκτρονικών ήταν 90 δισ. δρχ. Όμως οι συνολικές πωλήσεις των εταιρειών ηλεκτρονικής ήταν μόνο 60 δισ. δρχ., τα υπόλοιπα 30 δισ. δρχ. σφείλονται σε απευθείας αγορές του Δημοσίου.

144. "Οδηγός κλάδου Ηλεκτρονικών", στα (δισ. (Πρόλογος).

Οι βασικοί τομείς για τους οποίους προορίζονται τα ηλεκτρονικά προϊόντα είναι οι εξής (σε δισ. δρχ.)

- Εθνική Άμυνα	28
- Τηλεόραση, ηλεκτρακουστικά	20
- Τηλεπικοινωνίες	15
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	10
- Εμπόριο και άλλα	8
- Βιομηχανικά ηλεκτρονικά	5
- Μηχανές γραφείου και επαγγελματικές ηλεκτρικές συσκευές	3

	89

β) Το πρόγραμμα κρατικών προμηθειών για το 1986¹⁴⁵ έφθασε το ποσό των 249 δισ. δρχ. (το 1985 ήταν 242 δισ. δρχ.) και αποτελείται από 28 κατηγορίες ειδών, από τις οποίες οι 2 αφορούν κυρίως ηλεκτρονικό υλικό. Αυτό το υλικό σημειώνεται με αστερίσκο στον πιο κάτω πίνακα.

Ο πίνακας αφορά τις 10 μεγαλύτερες κατηγορίες κρατικών προμηθειών, καθώς και τη σχετική βαρύτητα της κάθε κατηγορίας των κρατικών προμηθειών.

145. "Οδηγός κλάδου ηλεκτρονικών", στο ίδιο, (πρόλογος).

Κλάδος σύμφωνα¹⁴⁶
με την ταξινόμηση
της ΕΣΥΕ

	Κατηγορία ειδών	Εκατ. δρχ.	%
31	Χημικά προϊόντα	34.246	24,3
32	Καύσιμα, λιπαντικά, προϊόντα πετρελαίου	21.056	15
36	Εξοπλισμός εργοστα- σίου, μηχανές	13.624	9,67
38	Μεταφορικά μέσα	13.003	9,23
23	Είδη από μαλλί, βαμβάκι, ίνες και πρώτες ύλες.	11.498	8,16
37*	Τηλεπικοινωνίες, συσσκευές και υλικό	11.190	7,95
35	Μεταλλικά προϊόντα και κατασκευές από μέταλλο.	10.452	7,42
37*	Επιστημονικά όργανα συσσκευές (πλήν ιατρ.)	10.099	7,17
37	Ηλεκτρικές μηχανές, συσσκευές, ηλ/κό.	7.943	5,65
20	Τρόφιμα, ζωοτροφές	7.641	5,42
Σύνολο		140.752	

Είναι ενδιαφέρουσα η σύγκριση μεταξύ των στοιχείων του 1985 και του 1986 για τα κυριότερα είδη ηλεκτρονικού υλικού που προμηθεύεται το δημόσιο (σε εκ. δρχ.)

Είδος	1986	1985
Τηλεπικοινωνιακό υλικό	11.190	8.395
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές-διερευνητές	5.211	4.237
Όργανα μέτρησης και εργαστηρίων	3.744	3.417
	20.145	16.039

γ) Η εγχώρια αγορά ηλεκτρονικών το 1985 (90 δισ. δρχ.) αντιστοιχεί στο 1,8% του Ακαθάριστου Εθνικού προϊόντος (ΑΕΠ), που υπολογίζεται σε 4.900 δισ.δρχ.

146. Το 47% των κρατικών προμηθειών αφορά προϊόντα του τομέα Κεφαλαίου.

Η εγχώρια παραγωγή του τομέα των Ηλεκτρονικών

Η εγχώρια παραγωγή συμφωνεί με τον "Οδηγό κλάδου Ηλεκτρονικών"¹⁴⁷ ανέρχεται περίπου στα 15 δισ. δρχ. ή στο 25% της αξίας των συνολικών πωλήσεων των επιχειρήσεων.

Οι εισαγωγές των Ηλεκτρονικών

Σύμφωνα με το εξωτερικό εμπόριο της ΕΣΥΕ, οι εισαγωγές ηλεκτρονικού υλικού το 1985 ανέρχονται σε 37 δισ. δρχ. περίπου. Το 23% των εισαγωγών αφορά ηλεκτρονικούς υπολογιστές και το 10% (περίπου 4 δισ. δρχ.) αφορά εισαγωγές πρώτων υλών, που χρησιμοποιούνται ως εισροές για την εγχώρια παραγωγή.

Η Απασχόληση του τομέα

Η Απασχόληση στις μονάδες παραγωγής, ανέρχεται περίπου στα 10.720 άτομα μαζί με την Απασχόληση στις εταιρίες εμπορίου του τομέα, περίπου 5.280 άτομα, ανέρχεται σε 16.000 άτομα.

Οι μονάδες του τομέα

Από το σύνολο των 700 εταιριών που περιλαμβάνει ο "Οδηγός κλάδου των ηλεκτρονικών", οι 244 είναι κατασκευαστικές μονάδες και οι 456 είναι εμπορικές εταιρίες.

Το εμπόριο πραγματοποιεί το 75% των πωλήσεων με το 33% του προσωπικού, αντίστοιχα η Μεταποίηση απασχολεί το 67% του συνολικού προσωπικού και παράγει το 25% των πωλήσεων (15 δισ. δρχ.).

Η πιο πάνω σχέση για τη Μεταποίηση φανερώνει το μικρό ποσοστό της προστιθεμένης αξίας που δημιουργείται, τη χαμηλή εξειδίκευση του εργατικού δυναμικού, των παραγωγικών μονάδων, και το χαμηλό τεχνολογικό επίπεδο της παραγωγής.

Συσχετίζοντας τις πωλήσεις με το απασχολούμενο προσωπικό διαπιστώνεται ότι:

Για το 78% των εταιριών ο ετήσιος τζίρος ανά απασχολούμενο είναι μεταξύ 2-3,9 εκ. δρχ., ενώ μόνο στο 20% των ε-

147. "Οδηγός κλάδου των Ηλεκτρονικών", στο (ίδιο, (Πρόλογος).

ταιριών ο τζίρος ανά απασχολούμενο φτάνει στα 4-10 εκ. δρχ., και μόνο το 2% των μονάδων έχει τζίρο πάνω από 10 εκ. δρχ. ανά απασχολούμενο.

Στον τομέα των ηλεκτρονικών είναι έντονη η απουσία επιχειρήσεων "ενδιάμεσου" μεγέθους. Μια σχετική απογραφή¹⁴⁸ που έγινε έδωσε τα εξής αποτελέσματα:

Μέγεθος επιχείρησης (σε άτομα)	Ποσοστό των επιχειρήσεων του τομέα	Ποσοστό των πωλήσεων του τομέα	Ποσοστό απασχό- λησης στον τομέα
1 - 20	86%	30%	32%
21 - 50	7%	10%	11%
51 και άνω	7%	60%	66%

Από τον πίνακα προκύπτει ότι το 86% των επιχειρήσεων απασχολούν λιγότερα από 20 άτομα, με ποσοστό 30%, και απασχολούν το 23% του προσωπικού του τομέα.

Οι μονάδες με πάνω από 51 άτομα, δηλαδή το 7% των εταιρειών, πραγματοποιούν το 60% των πωλήσεων και απασχολούν το 66% του συνολικού προσωπικού του τομέα.

Μεταξύ αυτών των δύο κατηγοριών υπάρχει μια "νεκρή ζώνη", στην οποία οι ενδιάμεσες επιχειρήσεις δεν έχουν την ευελιξία των μικρών για να επιβιώσουν, ούτε την οικονομική επιφάνεια των μεγάλων για να αντέξουν στον ανταγωνισμό.

Η παρουσίαση του τομέα των Ηλεκτρονικών

Εδώ έγινε μόνο μια γενική παρουσίαση του τομέα των Ηλεκτρονικών. Στους κλάδους 376 "Κατασκευή τηλεπικοινωνιακού υλικού και ηλεκτρακουστικών συσκευών", και 377 "Κατασκευή ηλεκτρικών, επιστημονικών και τεχνικών συσκευών και οργάνων", γίνεται μια αναλυτική παρουσία αυτών των κλάδων, που ανήκουν όπως αναφέρθηκε στον τομέα των Ηλεκτρονικών. Το ίδιο

148. "Οδηγός κλάδου ηλεκτρονικών", στο ίδιο, (Πρόλογος).

έγινε και στον υποκλάδο 3681 "Κατασκευή μηχανών γραφείου", για την κατασκευή των Ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Για τους άλλους κλάδους, οι οποίοι πιθανόν ανήκουν στον τομέα των Ηλεκτρονικών αλλά δεν περιλαμβάνονται στον τομέα του Κεφαλαίου (Επιπλα, 35, 36, 37, 38), δεν γίνεται παραπέρα ανάλυση.

10.10. Κατασκευή τηλεπικοινωνιακού υλικού και ηλεκτρακουστικών συσκευών

- 376 Κατασκευή τηλεπικοινωνιακού υλικού και ηλεκτρακουστικών συσκευών
- 376.1 Κατασκευή τηλεπικοινωνιακού υλικού (τηλέφωνα, ασύρματοι ραντάρ κ.λπ.)
- 376.2 Κατασκευή ηλεκτρακουστικών συσκευών (τηλεοράσεις, ραδιόφωνα, μαγνητόφωνα, πικ-απ, ενισχυτές, ηχεία κ.λπ.)

Παραγωγ. μονάδες	1969		1973			1978			1980		ΑΑΠ χιλ.δρχ. 6.257.647
	Απασχολ.	Ιπποδύν.	Παραγωγ. μονάδες	Απασχολ.	Ιπποδύν.	Παραγωγ. μονάδες	Απασχολ.	Ιπποδύν.	ΑΑΠ		
62	1.546	635	83	4.458	4.435	128	2.960	3.707	6.257.647		
			23	2.820	3.355	31	1.619	1.838	36,14%		
			60	1.638	1.080	97	1.343	1.869	63,85%		

Ακαθάριστη αξία παραγωγής σε χιλ. δρχ.	Ποσοστό στο σύνολο του κλάδου
376 1970: 1.023.164	14,36%
1977: 2.946.876	17,26%
1980: 6.257.647	15,54%

376.1 Κατασκευή τηλεπικοινωνιακού υλικού

Ο υποκλάδος την περίοδο 1973 - 1978 (για την οποία υπάρχουν στοιχεία) έχει μια άνοδο στις Παραγωγικές μονάδες που τον αποτελούν, αλλά μείωση στους Απασχολούμενους και την Ιπποδύναμη.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

		<u>1980</u>
Ηλεκτρονόμοι	τεμ.	1.129.327
Τηλεφωνικές συσκευές	"	243.106
τηλεφωνικά κέντρα	"	55.616

Σύμφωνα με το ICAR του 1980 οι κυριότεροι κατασκευαστές είναι:

- 1) ΓΕΝΙΚΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΗ, ΕΛΦΟΝ: Ασύρματους
- 2) ΤΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ: Ραδιοτηλέφωνα
- 3) ΑΝΚΟ, INTRACOM, SIEMENS, ΦΙΛΙΠΣ, ΣΤΑΝΤΑΡΝΤ ΕΠΕ, ΚΤΡΙΚ (ΙΤΤ): Τηλεφωνικά κέντρα
- 4) ΣΤΑΝΤΑΡΝΤ ΕΛΕΚΤΡΙΚ: Πηνία
- 5) ΑΝΚΟ, SIEMENS, ΣΤΑΝΤΑΡΝΤ ΕΛΕΚΤΡΙΚ (ΙΤΤ): Τηλέφωνα

Η κατασκευή τηλεπικοινωνιακού υλικού συνδέεται με την παραγωγή ηλεκτρονικών¹⁴⁹ και πρόκειται για παραγωγική δραστηριότητα πολύ σημαντική.

Η κατασκευή τηλεπικοινωνιακού υλικού αποτελεί έναν υποκλάδο υποδομής για τη λειτουργία της βιομηχανίας και της οικονομίας γενικά. Επίσης αποτελεί έναν υποκλάδο απαραίτητο για την αμυντική ασφάλεια της χώρας.

Πιο πάνω αναφέρθηκαν τα κυριότερα προϊόντα που κατασκευάζονται στη χώρα μας και οι εταιρίες που τα κατασκευάζουν.

Οι πιο σημαντικές πρώτες ύλες και υλικά που χρησιμοποιεί ο υποκλάδος (ηλεκτρονικά εξαρτήματα, ρελέ και ειδικά καλώδια) εισάγονται, άλλα υλικά, όπως τυπωμένα κυκλώματα, λαμαρίνες, μετασχηματιστές, πηνία και καλώδια, κατασκευάζονται εδώ.

Σύμφωνα με το "Πρόγραμμα 1988-1992"¹⁵⁰ με την "Κατασκευή τηλεπικοινωνιακού υλικού και λοιπών ηλεκτρονικών

149. Το ηλεκτρονικό υλικό που χρησιμοποιείται στις τηλεπικοινωνίες ανήκει τεχνολογικά σε ένα από τους πιο προχωρημένους τομείς των ηλεκτρονικών.

150. "Πρόγραμμα 1988-1992", στο ίδιο, σελ. 89.

συσκευών"¹⁵¹ ασχολούνται 37 παραγωγικές μονάδες.

Με το εμπόριο αυτών των προϊόντων ασχολούνται περίπου 350 επιχειρήσεις.

Οι εγχώριοι κατασκευαστές παράγουν κυρίως τυπωμένα κυκλώματα, μηχανήματα (βιομηχανικά, ηλεκτρονικά και ιατρικά), ηλεκτροακουστικές κ.λπ.

Εγινε μια δειγματολογική έρευνα σε 17 εταιρίες κατασκευής και προέκυψε ότι 5 εταιρίες διαθέτουν ερευνητικό τμήμα, 8 (όλες από το εξωτερικό) χρησιμοποιούν τεχνικές προδιαγραφές, 7 διαθέτουν υποτυπώδη μέχρι οργανωμένο τμήμα Marketing και 7 εταιρίες πραγματοποιούν εξαγωγές. Οι 17 εταιρίες απασχολούν 300 άτομα από τα οποία 32 είναι πανεπιστημιακού επιπέδου, 81 τεχνολόγοι και 93 είναι εξειδικευμένοι εργάτες. Το μέγεθος των μονάδων είναι μικρό.

Η πολιτική της "ελληνοποίησης" των κρατικών προμηθειών σύμφωνα με το "Πρόγραμμα 1988 - 1992"¹⁵² ενίσχυσε και σταθεροποίησε μεγαλύτερες μονάδες με πάνω από 200 απασχολούμενους, ιδίως στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Το ελληνικό κράτος, για να καλύψει ένα μέρος από τις ανάγκες του σε τηλεπικοινωνιακό υλικό έχει ιδρύσει την Ελληνική Βιομηχανία Ηλεκτρονικών (ΕΛΒΗΛ).

Οι πολυεθνικές εταιρίες SIEMENS και ITT, με εργοστάσια συναρμολόγησης στην Ελλάδα, προμηθεύουν τον ΟΤΕ στον τομέα των συμβατικών κέντρων.

Κρατικές προμήθειες τηλεπικοινωνιακού υλικού

Όπως αναφέρθηκε, το πρόγραμμα κρατικών για το 1986 περιλαμβάνει 28 κατηγορίες ειδών, από τις οποίες μια αφορά της επικοινωνιακές συσκευές και υλικό, 11.190 εκ. δρχ. (η οποία ανέρχεται σε 7,95% του συνόλου των προμηθειών).¹⁵³

151. Η "Κατασκευή λοιπών ηλεκτρονικών συσκευών" δεν περιλαμβάνεται στον υποκλάδο 376.1 αλλά στον υποκλάδο 376.2 ή στον κλάδο 377.

152. "Πρόγραμμα 1988-1992", στο ίδιο, σελ. 90.

153. "Οδηγός κλάδου Ηλεκτρονικών", Αθήνα 1986, (Πρόλογος).

Η κατηγορία "τηλεπικοινωνιακό υλικό" αποτελείται (σε εκ. δρχ.):

Είδος	1985	1986
Φερέσυχνα τηλεπικοινωνιακά συστήματα	12	92
Τηλεφωνικά κέντρα αυτόματα	2.073	853
Τηλετυπικά κέντρα	437	733
Τηλεφωνικά κέντρα χειροκίνητα	5	17
Τηλεφωνικές συσκευές	349	127
Τηλέτυπα.	139	679
Συστήματα ασύρματης επικοινωνίας	1.112	1.265
Λυχνίες	64	75
Συστήματα μεγαφωνικών εγκαταστάσεων	50	49
Καλώδια ασθενών ρευμάτων	36	390
Υλικά προστασίας και τερματισμού καλωδίων	169	11
Λοιπό τηλεπικοινωνιακό υλικό	364	257
Ραντάρ	2.472	4.391
Σταθμοί ραδιοφωνίας-τηλεόρασης	876	1.870
Ραδιοφωνικές-τηλεοπτικές συσκευές	231	385
Σύνολο	8.395	11.190

ΟΤΕ

Το μεγαλύτερο μέρος των κρατικών προμηθειών "τηλεπικοινωνιακού υλικού" προαρρίζονται για τον ΟΤΕ.

Το 1986, ο ΟΤΕ πραγματοποίησε 24 δισ. δρχ. σε επενδύσεις.¹⁵⁴

Αξίζει να αναλυθεί πως κατανέμεται αυτό το ποσό και ποιο μέρος του αντιστοιχεί στο "τηλεπικοινωνιακό υλικό".

Επένδυση.	Εκ. Δρχ.
Κατασκευαστικό πρόγραμμα	14.100
Μισθοδοσία τεχνικού προσωπικού κατασκευών	8.000
Δασμοί εισαγωγών	900
Λοιπά έργα και προμήθειες	1.000
Σύνολο:	24.000

154. "Οδηγός Ηλεκτρονικών", στο ίδιο, σελ. 228.

Το κατασκευαστικό πρόγραμμα του 1986 περιέχει τα εξής:

<u>Επένδυση</u>	<u>εκ. δρχ.</u>
Τηλεφωνικά κέντρα	4.700
Νέα δίκτυα (160.000 νέες παροχές)	4.500
Ραδιοηλεκτρικές εγκαταστάσεις (Ρ/Η)	900
Φερρεσυχνικά συστήματα (Ρ/Σ)	1.100
Δομικά έργα	2.500
Διεθνείς εγκαταστάσεις	400

Σύνολο:	14.100

Η προοπτική του υποκλάδου διεθνώς

Σύμφωνα με τον Ν. Βερναδάκη¹⁵⁵ οι τηλεπικοινωνίες είναι υποκλάδοι με έντονες ανάγκες έρευνας, software, οικονομικών κλίμακος, αναγκαίων κεφαλαίων, οικονομιών "εκμάθησης", καινοτομιών προϊόντων προγραμματισμού προϊόντων, διείσδυσης αγοράς, αξιοπιστίας και φήμης. Αντίθετα δεν έχει ανάγκη σε διάθεση (προϊόντων), άνοιγμα αγοράς, διαφήμιση, αισθητικό σχεδιασμό και υπηρεσίες υποστήριξης και συντήρησης.

Προβλέπεται ότι θα υπάρξει σημαντική ανάπτυξη σε όλες τις υποκατηγορίες του υποκλάδου, η οποία θα προέλθει από την υιοθέτηση του ψηφιακού συστήματος, κυρίως όμως στον εξοπλισμό τερματικών.

Η τάση που παρατηρείται στην αμερικάνικη αγορά είναι διείσδυση ξένων επιχειρήσεων, ενώ το ίδιο θα συμβεί και στην Ευρώπη από τις αμερικάνικες επιχειρήσεις π.χ. Ι.Τ.Τ.

Ενώ όμως υπάρχουν ενδείξεις σε διεθνές επίπεδο για την αλληλοδιείσδυση επιχειρήσεων στις αγορές των χωρών, στην κάθε χώρα το πιθανότερο είναι οι εθνικές προμήθειες να συνεχίσουν να συνδυάζονται με τους εγχώριους παραγωγούς¹⁵⁶.

Η επικράτηση της ψηφιακής τεχνολογίας αναμένεται στο άμεσο μέλλον. Μέσω αυτής θα αυξηθεί σημαντικά η ταχύτητα μεταβίβασης και θα είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί ο συγκερασμός της ανθρωπίνης φωνής με τα στοιχεία. Ως εκ τούτου, θα

155. Ν. Βερναδάκη, στο ίδιο, σελ. 151.

156. Αυτή είναι μια άποψη που συνηγορεί στην ανάπτυξη ψηφιακών συστημάτων από την "ΕΛΒΗΛ".

πρέπει να αναμένονται σημαντικές εξελίξεις στα τερματικά και τις υπηρεσίες.

Η προβλεπόμενη αύξηση της σύμπτυξης των τηλεπικοινωνιών και των υπολογιστών θα κάνει δυνατή τη δημιουργία πολλών νέων προϊόντων και αγορών. Η σύμπτυξη αυτή θα δώσει επίσης τα απαραίτητα μέσα για τον έντονο ανταγωνισμό, μεταξύ των μεγάλων επιχειρήσεων, στις τηλεπικοινωνίες και τους υπολογιστές.

Οι δυνατότητες του υποκλάδου στη χώρα μας

Όσον αφορά τις συγκεκριμένες δυνατότητες ανάπτυξης της εγχώριας παραγωγής σε συγκεκριμένα προϊόντα στις τηλεπικοινωνίες ο Ν. Βερναδάκης αναφέρει¹⁵⁷:

Στα switching indterface υπάρχουν δυνατότητες αντιγραφής παλαιότερου εξοπλισμού σε ψηφιακό σύστημα.

Στα circuit switch-based υπάρχουν ακόμη ορισμένες δυνατότητες αντιγραφής. Με την αύξηση όμως του ανταγωνισμού θα εκλείψουν και αυτές. Τα μικροκύματα και τα οπτικά δεν προσφέρονται, ενώ στα δορυφορικά υπάρχει βραχυχρόνιο και μεσοπρόθεσμο ενδιαφέρον.

Στα subscriber add-on equipment υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες, ενώ στα teleprinters και PABX δεν υπάρχουν δυνατότητες λόγω οικονομικών κλίμακος και ο τομέας των facsimile έχει μονοπωληθεί από τους μεγάλους παραγωγούς φωτοτυπικών μηχανημάτων.

Στα mobile equipment υπάρχουν δυνατότητες όπως και στις κεραίες.

Ορισμένα από τα παραπάνω προϊόντα μπορούν να ταξινομηθούν και στον κλάδο προϊόντων εξοπλισμού γραφείου.

Η άποψη του Γ. Κοκκινάκη¹⁵⁸

Σύμφωνα με τον Γ. Κοκκινάκη:

157. Ν. Βερναδάκης, στο ίδιο, σελ. 154.

158. Γ. Κοκκινάκης, στο ίδιο, σελ. 129.

α) Ο τομέας τηλεπικοινωνιών αποτελείται από:

- 1) Τηλεφωνικά κέντρα (δημόσια).
- 2) Τηλεφωνικές συσκευές
- 3) Τηλετυπικά κέντρα, κέντρα μεταγωγής στοιχείων
- 4) Φερέσυχνα συστήματα, συστήματα ψηφιακής μετάδοσης (τηλεφωνικά δίκτυα, δίκτυα υπολογιστών).
- 5) Οπτικές ίνες και οπτικά συστήματα
- 6) Μικροκυματικά και λοιπά ασυρματικά συστήματα

Με τις συνθήκες που επικρατούν στη διεθνή αγορά και στη χώρα μας, κρίνεται ότι ο τομέας των τελικών προϊόντων των τηλεπικοινωνιών παρουσιάζει ορισμένες δυνατότητες ανάπτυξης, σε μία σειρά από είδη.

Οι ανάγκες του ΟΤΕ (και των Ενόπλων Δυνάμεων) σε τηλεπικοινωνιακό υλικό καλύπτουν τον τομέα των τελικών προϊόντων των τηλεπικοινωνιών.

Από πλευρά διεθνούς αγοράς, κρίνεται ότι υπάρχουν σήμερα, όπως και θα υπάρχουν και στο μέλλον, μεγάλες ανάγκες στον τομέα των τηλεπικοινωνιών που θα επιτρέψουν την ανάπτυξη νέων βιομηχανιών.

Από πλευράς προτεραιότητας σύμφωνα με τον Γ. Κοκκινάκη,¹⁵⁹ οι τομείς τηλεπικοινωνιών (και στρατιωτικού υλικού) βρίσκονται στην πρώτη θέση.

Το "Πρόγραμμα 1988-1992"

Το "Πρόγραμμα 1988-1992" του ΚΕΠΕ, στις δυνατότητες παραγωγής τηλεπικοινωνιακού υλικού, αναφέρει¹⁶⁰: Οι εγχώριες μονάδες κατασκευάζουν ολόκληρα ή εν μέρει προϊόντα, όπως στον τομέα μεταγωγής, τα ηλεκτρονικά κέντρα, ενώ στον τομέα της μετάδοσης PCM και τα συμβατικά καλώδια. Εδώ διαφαίνονται προοπτικές για καλώδια οπτικών ινών και P/H δίκτυα.

159. Γ. Κοκκινάκης, στο ίδιο, σελ. 133.

160. "Μεταποιητική Βιομηχανία", στο ίδιο, σελ. 90.

Επίσης η εγχώρια παραγωγή μπορεί να κατασκευάσει τηλε-
τυπα, modes από τις τερματικές συσκευές,, συνδρομητικά
κέντρα δευτερευουσών εγκαταστάσεων και δέκτες τηλεειδοποί-
ησης. Επίσης εξετάζεται η δυνατότητα εγχώριας κατασκευής
ασυρμάτων τηλεφώνων.

Δυνατότητες ανάπτυξης υπάρχουν:

α) Στα προϊόντα ραδιοεπικοινωνιών τα οποία απαιτούν για
την κατασκευή τους κοινή τεχνολογία και μικρή υποστήριξη σε
τεχνικά διαστήματα. Στη χώρα μας, σε αυτά τα προϊόντα υπά-
ρχει σχεδιαστική και κατασκευαστική εμπειρία.

β) Στις ψηφιακές τηλεπικοινωνίες. Η κατασκευή τους από
την εγχώρια παραγωγή θα δώσει μια αποφασιστική ώθηση στην
τεχνολογική ανάπτυξη της βιομηχανίας ηλεκτρονικών και
πληροφορικής.

Τα κυριότερα εμπόδια για την παραγματοποίηση αυτού του
στόχου είναι το υπερβολικό ύψος, για τις δυνατότητες των
εγχώριων μονάδων, των απαιτούμενων πιστώσεων και ο ψηλός
βαθμός επιχειρηματικού κινδύνου. Έτσι το Πρόγραμμα του 1988-
1992 συμπεραίνει ότι η κρατική υποστήριξη είναι και σε άλλες
χώρες προϋπόθεση υλοποίησης, αυτών των επενδύσεων.

INTRAKOM ΑΕ¹⁶¹

Η INTRAKOM είναι ελληνική βιομηχανική εταιρία, με κύριο
αντικείμενο εργασιών τη μελέτη, σχεδίαση, παραγωγή και
συντήρηση τηλεπικοινωνιακού και ηλεκτρονικού υλικού.

Ιδρύθηκε το 1977 και σήμερα είναι ο μεγαλύτερος εγχώ-
ριος προμηθευτής του ΟΤΕ.

Στην INTRAKOM λειτουργούν συστήματα αυτόματης ανάπτυξης
και σχεδίασης (CAD/CAM), συστήματα αυτόματου ελέγχου (ATE)
και συστήματα αυτόματου προγραμματισμού παραγωγής.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

1. Αυτόματα τηλεφωνικά κέντρα.

161. Τα στοιχεία προέρχονται από ανοικτή επιστολή της εταιρίας, εφημερίδα "Βήμα" 18/9/88, και από
προσπέκτους της εταιρίας.

2. Συστήματα παλμοκωδικής διαμόρφωσης (συνδέεται στο ζωτικό δίκτυο του ΟΤΕ για την αύξηση της χωρητικότητας του)
3. Φερέσυχνα συστήματα.
4. Απλά συνδρομητικά φερέσυχνα (μπορεί να διπλασιάσει την υπάρχουσα χωρητικότητα του δικτύου).
5. Ρ/Η συστήματα.
6. Συγκεντρωτές γραμμών (εξυπηρετούν μέσω του εθνικού τηλεφωνικού δικτύου, έως και 180 συνδρομητές. Είναι η φεινότερη λύση σε προβλήματα έλλειψης συνδρομητικών γραμμών)
7. MODEMS (επικοινωνίες data)
8. Δέκτες τηλεειδοποίησης
9. Τηλεφωνικές συσκευές παλμοκωδικής και πολυσυχνικής επιλογής
10. Ευρύ φάσμα τροφοδοτικών (AC/DC, DC/AC, μικρής και μέσης ισχύος).
11. Φίλτρα, παρακαμπτήριες διατάξεις, εξοπλισμός γραμμής.

Το 1988 απασχολούσε, μαζί με τις θυγατρικές της, 710 άτομα, από τα οποία τα 215 είναι πτυχιούχοι Πανεπιστημιακών σχολών. Διέθετε τμήμα μελετών και ανάπτυξης νέων τεχνολογιών και συμμετείχε στα Κοινοτικά Ερευνητικά Προγράμματα RACE, ESPRIT, DRIVE.

Μέχρι το 1988 είχαν εγκατασταθεί στο δίκτυο του ΟΤΕ τηλεφωνικά κέντρα της INTRAKOM συνολικής δραστηριότητας 1.200.000 συνδρομητών, τα οποία αντιπροσώπευαν το 33% του συνόλου των τηλεφωνικών συνδέσεων του ελληνικού δικτύου.

Κατά την περίοδο 1970-84, ο ΟΤΕ προμηθευόταν, με απ' ευθείας αναθέσεις, τηλεφωνικές συσκευές από τις πολυεθνικές εταιρίες SIEMENS και ITT.

Το 1988 η INTRAKOM κατασκεύαζε σε μια αυτόματη, κάθετη και σύγχρονη γραμμή παραγωγής 1500 τηλεφωνικές συσκευές την ημέρα και είχε την προοπτική να κάνει εξαγωγές στη Δ.Ευρώπη.

Το ποσοστό της εγχώριας προστιθέμενης αξίας είχε ανέλθει στο 85% της αξίας.

Επίσης γίνεται προσπάθεια να εξασφαλιστούν οι δυνατότητες κατασκευής ηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών (περίπου 150.000 τεμ. σε πρώτη φάση).

Το 1988 το 98% των Η.Τ.Μ. που πωλούνταν στην χώρα μας εισάγονταν από την Ιαπωνία.

376.2 Κατασκευή ηλεκτρακουστικών συσκευών

Ο υποκλάδος την περίοδο 1973-1978 (για την οποία υπάρχουν στοιχεία) έχει μια άνοδο στις παραγωγικές μονάδες και την ιπποδύναμη, αλλά μείωση στην απασχόληση.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

<u>1970</u>		<u>1980</u>	
Ενισχυτές	2.000	Ενισχυτές ήχου μικροφωνικοί τεμ.	2.147
Τηλεοράσεις μόνιμες	129.907	" μουσικών οργ.	" 80
Τηλεοράσεις φορητές	-	" πικάπ, ραδιοφ.	" 630
Μαγνητόφωνα κασέτες	-	Λοιποί ενισχυτές ήχου	" 210
Ηλεκτρόφωνα κοινά	1.121	Τηλεοράσεις έγχρωμες μόνιμες	" 72.229
Ασύρματοι φορητοί	-	" " φορητές	" 304
		Τηλεοράσεις ασπρόμαυρες μονιμ."	30.999
		" " φορητ."	33.345
		Ηχεία γενικώς	" 13.371
		Κεραίες τηλεοράσεων	" 245.272

10.10.1. Τηλεοπτικές συσκευές

A. Περιγραφή των τηλεοπτικών συσκευών

Ο δέκτης τηλεόρασης επεξεργάζεται τα ηλεκτρομαγνητικά σήματα που εκπέμπει ο τηλεοπτικός σταθμός και τα μετατρέπει σε εικόνες τις οποίες προβάλλει πάνω στη δική του οθόνη.

Ο δέκτης τηλεόρασης αποτελείται από διάφορα συστατικά μέρη τα κυριότερα από αυτά είναι:

1) Ο καθοδικός σωλήνας, ο οποίος αποτελείται από ηλεκτρονικό πυροβόλο, σύστημα εστίασης, σύστημα απόκλισης και φθορίζουσα οθόνη.¹⁶²

2) Ο συντονιστής (Tuner) αποτελείται από τον ενισχυτή υψηλής συχνότητας, τη βαεμίδα μίξεως και τον τοπικό ταλαντωτή.

Η λειτουργία του συντονιστή είναι κατ' αρχήν να ενισχύσει τα αδύνατα σήματα που καταφθάνουν μέσω της κεραίας από τον τηλεοπτικό σταθμό. Ακολουθώντας, να κάνει μια χονδρική επιλογή καναλιού και τέλος να μετατρέπει σε ενδιάμεσες συχνότητες της υψηλής φέρουσες συχνότητες, στις οποίες μεταδίδεται η πληροφορία (ήχος και εικόνα).

3) Ο ενισχυτής ενδιάμεσης συχνότητας ενισχύει τις τάσεις των συχνοτήτων ήχου και εικόνας, ενώ πραγματοποιείται η τελική επιλογή του καναλιού με την απομάκρυνση των παρενοχλήσεων άλλων τηλεοπτικών σταθμών.

4) Ο φωρατής ή ανορθωτής εικόνας αναδεικνύει το τηλεοπτικό σήμα μαζί με τους παλμούς που συνοδεύουν την εικόνα.

5) Στο τμήμα ήχου, οδηγείται ο ήχος που έχει ξεχωριστεί από το σήμα της εικόνας, εκεί φιλτράρεται από τυχόν ανεπιθύμητα παράσιτα, ενισχύεται κατάλληλα και οδηγείται στα μεγάφωνα.

6) Ο ενισχυτής εικόνας ενισχύει το σήμα της εικόνας πριν αυτό κατευθυνθεί στον καθοδικό σωλήνα.

7) Οι παλμοί συγχρονισμού, αφού διαχωριστούν από το σήμα εικόνας, φτάνουν στο τμήμα συγχρονισμού όπου συγχρονίζουν τις γεννήτριες της οριζόντιας και κατακόρυφης σάρωσης.

8) Ο αποκωδικοποιητής χρώματος αποτελεί το βασικότερο

162. Τα εκπεμπόμενα από τον τηλεοπτικό σταθμό, ηλεκτρομαγνητικά κύματα συναντούν την κεραία του δέκτη και αφού υποστούν μια επεξεργασία (ενίσχυση, διαμόρφωση συχνότητας κ.λπ.) διχρατεύονται στον καθοδικό σωλήνα του δέκτη που μετατρέπει το σήμα εικόνας σε φωτεινές ακτίνες. Ο καθοδικός σωλήνας περιέχει ένα ηλεκτρονικό πυροβόλο και την οθόνη, της οποίας η εσωτερική πλευρά έχει επένδυση από φωσφοράδες υλικό, που έχει την ιδιότητα να λάμπει στο σημείο που προσπίπτει η δέση και με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται το φωτεινό στίγμα. ΙΟΒΕ: "ΕΓΧΡΩΜΕΣ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ", Νο 34, Αθήνα, 1985, σελ. 2.

εξάρτημα των εγχρώμων δεκτών και η λειτουργία του είναι η ανίχνευση και αποκωδικοποίηση των χρωμάτων που μεταφέρονται από το οπτικό σήμα.

Τα είδη των αποκωδικοποιητών είναι όσα και τα συστήματα μετάδοσης έγχρωμης τηλεοπτικής εικόνας, το αμερικάνικο NTSC, το γερμανικό PAL και το γαλλικό SECAM.

B. Προέλευση της ζήτησης για τηλεοπτικές συσκευές.

Η ζήτηση για τηλεοπτικές συσκευές προέρχεται κύριως από τις πιο κάτω πηγές:

1) Από υφιστάμενα νοικοκυριά που δεν έχουν τηλεόραση, αυτά που επιθυμούν την αντικατάσταση του παλαιού μαυρόασπρου δέκτη με νέο έγχρωμο από τα νέα νοικοκυριά, και τα νοικοκυριά που αγοράζουν και μία δεύτερη συσκευή, συνήθως φορητή.

2) Από επιχειρήσεις που θεωρούν την τηλεοπτική συσκευή απαραίτητη για την προσέλευση μέρους της πελατείας τους (π.χ. ξενοδοχεία) και αυτές που νοικιάζουν τις συσκευές σε νοσοκομεία, γηροκομεία κ.λπ. (Η ενοικίαση τηλεοπτικών δικτύων σε ιδιώτες δεν είναι διαδεδομένη στην Ελλάδα, όπως στις χώρες της Δ. Ευρώπης).

3) Από τον Δημόσιο τομέα, για την κάλυψη εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών και άλλων αναγκών.¹⁶³

Η κύρια πηγή της ζήτησης εκτιμάται ότι είναι ο τομέας των νοικοκυριών.

Διαχρονική εξέλιξη και μέγεθος της ζήτησης τηλεοπτικών συσκευών στην Ελλάδα.

Η φαινομενική κατανάλωση τηλεοπτικών συσκευών στην Ελλάδα παρουσίασε σημαντική ανάπτυξη την περίοδο 1966-1973. Στην επόμενη πενταετία (1974-1978) η ζήτηση σταθεροποιήθηκε στις 200.000 περίπου συσκευές ενώ, μετά από μια διετία

163. Η ζήτηση του Δημοσίου κινείται ακόμη σε πολύ χαμηλά επίπεδα, αφού το 1984 το Πρόγραμμα Κρατικών Προμηθειών προέβλεπε την προμήθεια 314 μόλις δεκτών μαυρόασπρων και έγχρωμων, αξίας 12.385.000 δρχ. (Πρόγραμμα Προμηθειών 1984). IOBE, στο ίδιο, σελ. 15.

αναμονής, η ζήτηση αυξήθηκε πάλι σημαντικά από το 1981 με την εφαρμογή της έγχρωμης τηλεόρασης στην Ελλάδα.

Στοιχεία της αγοράς τηλεοράσεων 1966-1983 (σε χιλ. συσκευές)

Ετος	Παραγωγή		Εισαγωγές		Εξαγωγές		Φαινόμενη Κατανάλωση	
	Μαυρόασπρη Επιτρ. Φορητή	Έγχρωμη Επιτρ. Φορητή	Μαυρόασπρη	Έγχρωμη	Μαυρόασπρ.	Έγχρ.	Μαυρόασπρη	Έγχρωμη
1966	-	-	12,5	-	-	-	12,5	-
1967	2,1	-	15,1	-	-	-	17,2	-
1968	16,2	-	45,2	-	-	-	61,4	-
1969	44,9	-	18,1	-	0,069	-	73	-
1970	134,3	-	17,1	-	0,004	-	151,4	-
1971	139,5	1,2	15,6	-	0,3	-	158,0	-
1972	213,6	2,3	20,2	-	0,7	-	235,4	-
1973	291,5	7,4	17,1	-	0,9	-	314,6	-
1974	178,3	17,8	12,4	-	6,1	-	202,4	-
1975	149,9	23,5	24,9	-	1,6	-	198,7	-
1976	160,7	26,7	23,2	-	0,4	-	210,2	-
1977	160,0	43,7	21,1	-	1,8	-	223,0	-
1978	111,3	50,5	37,2	-	1,0	-	201,2	-
1979	63,1	46,4	10,0	0,02	4,4	-	139,1	-
1980	31,0	33,3	24,7	0,03	0,4	-	161,1	-
1981	36,1	28,2	4,4	21,9	0,001	0,15	68,7	136,6
1982	29,8	27,1	2,0	16,5	0,050	0,08	58,9	173,5
1983	-	-	5,8	14,4	0,060	2,2	58 ¹	126 ¹

1. Εκτιμήσεις του κλάδου.

Πηγή: IOBE στο ίδιο σελ. 25.

Το 1985-86, η ζήτηση παρουσιάζει πτώση, επειδή σύμφωνα με τον IOBE οι τιμές των συσκευών είναι υψηλές, λόγω της αύξησης της έμμεσης φορολογίας.¹⁶⁴

Ο υποκλάδος έχει σημαντική προστασία, με αποτέλεσμα οι εισαγωγές να είναι μικρές 10-15% της ζήτησης. Οι εξαγωγές του υποκλάδου είναι ελάχιστες.

Η ζήτηση για μαυρόασπρες τηλεοπτικές συσκευές είναι σε πτώση και η αγορά για έγχρωμες συσκευές είναι ήδη στο στάδιο του ισχυρού ανταγωνισμού.¹⁶⁵

Η αύξηση της έμμεσης φορολογίας στις τηλεοπτικές συσκευές μείωσε το ρυθμό αύξησης της ζήτησης, αλλά, επειδή ο αριθμός των νοικοκυριών που έχουν συσκευές είναι μικρός, οι προοπτικές της αγοράς δεν είναι απαισιόδοξες.

164. IOBE, στο ίδιο, (Περ/ληψη).

165. Οι παραγωγικές μονάδες του υποκλάδου πραγματοποίησαν γρήγορα τις αναγκαίες προσαρμογές για την παραγωγή έγχρωμων συσκευών στον μηχανολογικό τους εξοπλισμό.

Γ. Οι υποκλάδοι συναρμολόγησης τηλεοπτικών συσκευών στην Ελλάδα.

Οι πρώτες μονάδες τηλεοπτικών συσκευών δημιουργήθηκαν στο δεύτερο μέσο της δεκαετίας του 1960 και αφορούσαν την συναρμολόγηση μαυρόασπρων τηλεοπτικών συσκευών.

Στην περίοδο ακμής του υποκλάδου (1967-1973) υπήρχαν πάνω από 60 μονάδες. Ακολούθησε, όμως, ο κορεσμός της αγοράς με αποτέλεσμα την σοβαρή μείωση των μονάδων, το 1979 υπήρχαν μόνο 20 μονάδες. Με την εμφάνιση όμως της έγχρωμης τηλεόρασης στη χώρα μας, ο υποκλάδος είχε μια νέα ανάπτυξη, με αποτέλεσμα την αύξηση των μονάδων. Το 1985, το δυναμικό του υποκλάδου υπολογίζεται σε 48-50 μικρές και μεγάλες μονάδες συναρμολόγησης.

Την περίοδο της ακμής του υποκλάδου, όπου η συναρμολόγηση αφορούσε μόνο τη μαυρόασπρη συσκευή τηλεόρασης, η λειτουργία της συναρμολόγησης είχε ευνοϊκές συνέπειες για τον υποκλάδο και γενικότερα για τον κλάδο της βιομηχανίας ηλεκτρονικών.

Η εγχώρια προστιθέμενη αξία στο βιομηχανικό κόστος παραγωγής του δέκτη ήταν γύρω στο 30% και ήταν αρκετά υψηλή σε σχέση με την αντίστοιχη ΕΠΑ στον υποκλάδο το 1985. Επίσης ένα σημαντικό μέρος των εξαρτημάτων κατασκευάζονται από εγχώριους υποκατασκευαστές.

Το γεγονός ότι δημιουργήθηκε ένα παραγωγικό δυναμικό που κατασκεύαζε κατά μέσο όρο 250.000 δέκτες το έτος, έδωσε τη δυνατότητα για την ίδρυση μονάδας κατασκευής μαυρόασπρων καθοδικών σωλήνων "INTERNATIONAL ELECTRONICS AE", με σκοπό την κάλυψη μέρους των εγχώριων αναγκών. Η μονάδα αυτή, χάρη στην, σε σημαντικό βαθμό, μεταφορά και αξιοποίηση της τεχνολογίας, σε μικρό χρονικό διάστημα, ήταν σε θέση να πραγματοποιήσει και εξαγωγές.¹⁴⁶

146. IOBE, στο ίδιο, σελ. 39.

Αυτές οι ευνοϊκές συνέπειες για τον υποκλάδο ανακόπτονται στα τέλη της δεκαετίας του 1970, όταν οι μαυρόασπροι δέκτες είχαν επεκταθεί αρκετά, και αρχίζει να υπάρχει ένας βαθμός κορεσμού.

Οι μονάδες του υποκλάδου

Στην Ελλάδα συναρμολογούνται τηλεοπτικοί δέκτες των μεγαλύτερων κατασκευαστών εταιριών τηλεοπτικών δεκτών σε διεθνή επίπεδα.

Οι διεθνείς εταιρίες είτε συνεργάζονται με εγχώριες εταιρίες (joint Ventures), είτε παραχωρούν το δικαίωμα κατασκευής και την απαραίτητη τεχνογνωσία με αντιπαροχή ποσοστών επί των πωλήσεων (Royalties).

Κάτω από το καθεστώς προστασίας¹⁶⁷ που απολάμβανε ο υποκλάδος το 1985 έχουν εγκατασταθεί 50 περίπου μονάδες, αριθμός που κρίνεται δυσανάλογα μεγάλος, για μια αγορά περίπου 150.000 δεκτών ετησίως.

Κυριότερες εταιρίες τηλεοπτικών συσκευών των οποίων τα προϊόντα συναρμολογούνται στην Ελλάδα.

Εταιρείες	Χώρα προελεύσεως του Know-how	Εταιρεία Συναρμολόγησης
1 Arthur Martin	Γαλλία	ΑΦΟΙ Λαμπρόπουλοι ΑΕΒΕ
2 Asa	Φινλανδία	ΑΦΟΙ Συμεωνίδη ΑΒΕΕ
3 Bto	Δανία	Βιοτεχνική Ηλεκτρονική ΕΠΕ
4 Barco	Βέλγιο	Σέλεκτρον ΑΕ
5 Bergen	Δ. Γερμανία	ΟΕΒΕ Ελέκτρικ Ελλάς ΑΕ
6 Blaukrunkt	Δ. Γερμανία	Πίτσος ΑΕ *
7 Century	Ιταλία	Century Ελλάς ΑΕΒΕ
8 Desmet	Γαλλία	Teleκλίμα ΑΒΕΕ
9 Emerson	Ιταλία	Unitel Ελλάς ΕΠΕ
10 Ferguson	Αγγλία	Euro TV ΕΠΕ
11 Graetz	Δ. Γερμανία	Θερμοψυκτική τεχνική
12 General	Δ. Γερμανία	Ράδιο Στριγγλή ΟΕ
13 Grundig	Δ. Γερμανία	ΒΙΕΛΕΞ ΑΕ *
14 Hantarex	Ιταλία	ΧΑΝΤΑΡΕΞ ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ

167. Μεγάλες φορολογικές επιβαρύνσεις και ποσοτικοί περιορισμοί στις εισαγωγές έγχρωμων δεκτών που ίσχυαν ως το τέλος του 1985.

Εταιρείες	Χώρα προελεύσεως του Know-how	Εταιρεία Συναρμολόγησης
15 Hitachi	Ιαπωνία	ΧΙΤΑΤΣΙ ΚΑΡΜΕΛ ΑΕ *
16 IIT-SEL	Δ. Γερμανία	ΒΙΟΜΕΤΑΛ ΕΣΚΙΜΟ ΑΕ *
17 ITV	Γαλλία	ΣΤΑΝΤΑΡ ΕΛΕΚΤΡΙΚ ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ
18 Korting	Δ. Γερμανία	CORENTZE ΕΛΛΑΣ
19 Leben	Δ. Γερμανία	ΤΡΙΜΑΚ ΑΕΒ
20 Lowe Opta	Σουηδία	ΕΛΙΝΤΑ ΑΒΕ
22 Metz	Δ. Γερμανία	TELEFEX ΑΕΒΕ23
23 Mirage	Γαλλία	MIRAZ ΑΕΒΕ
24 Nordmende	Δ. Γερμανία	ΤΕΒΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ
25 Nova	Ιταλία	FABER ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ
26 Philips	Ολλανδία	PHILIPS ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ *
27 Saba	Δ. Γερμανία	ΣΑΡΑΒΕΛΟΥ ΑΦΟΙ ΑΕΒΕ *
28 Salora	Φινλανδία	TELEVIDEON ΕΠΕ
29 Siemens	Δ. Γερμανία	SIEMENS ΑΕ *
30 Telefunken	Δ. Γερμανία	ΑΦΟΙ ΦΟΥΡΛΗ ΑΕΒΕ *
31 Thomson-Brandt	Γαλλία	ΡΑΔΙΟ ΚΟΡΑΣΙΩΔΗΣ ΑΕ *
32 Watt Colour	Ιταλία	ΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗΣ ΑΕ
33 Wega-Jony	Ιαπωνία	INTERGRAF ΑΕ
34 Zanussi	Ιταλία	M+I ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ ΑΕ

Πηγή: ΙΟΒΕ, στο ίδιο, σελ 41.

* Αυτές οι εταιρίες που σημειώνονται με αστερίσκο, είναι που κυριαρχούν στην ελληνική αγορά.

Το κράτος χορηγεί άδειες λειτουργίας χωρίς προηγουμένως να έχει εεσπίσει ορισμένα κριτήρια, τα οποία θα μπορούσαν να είναι:

- α) Η επιχείρηση να εφαρμόσει πλήρη συναρμολογητική διαδικασία.
- β) Να προσδιοριστούν και να ελέγχονται οι τεχνικές προδιαγραφές που θα πρέπει να έχει ο δέκτης.
- γ) Να υπάρχει πλήρως εξοπλισμένο τμήμα στην επιχείρηση για την τεχνική υποστήριξη των συσκευών.

Η έλλειψη κριτηρίων οδήγησε στο να υπάρχουν στον υποκλάδο μόνο 10-12 μονάδες που να θεωρούνται βιομηχανίες, ενώ οι υπόλοιπες μονάδες θεωρούνται ότι έχουν βιοτεχνική μορφή και νοοτροπία.

Οι μονάδες του υποκλάδου είναι συγκεντρωμένες κατά 80% στην περιοχή της Αττικής.

Ο βαθμός συγκέντρωσης της παραγωγής του υποκλάδου είναι

σημαντικός. Οι τέσσερις μεγαλύτερες εταιρίες κατέχουν πάνω από το 45% της αγοράς. Κυριαρχούν οι εταιρίες της Δ. Γερμανίας ενώ οι Ιαπωνικές έχουν μικρή επιρροή.

Εκτιμήσεις μεριδίων ελληνικής αγοράς τηλεοπτικών δικτύων, 1983.

<u>Εταιρία</u>	<u>Μερίδιο</u>	<u>Εταιρία</u>	<u>Μερίδιο</u>
Philips	20%	Saba	6%
Grundig	11%	Blaupunkt	4%
Nordmende	9%	Hitachi	2%
Telefunken	9%	Thomson-Brandt	7%
ITT-ΣΕΛ	8%	Άλλες	17%
Siemens	7%	ΣΥΝΟΛΟ	100%

Πηγή: IOBE, στο ίδιο, σελ 45.

Για τις περισσότερες μονάδες, η συναρμολόγηση δεκτών αποτελεί μέρος μόνο των δραστηριοτήτων τους, που συνήθως καλύπτουν και άλλες συσκευές οικιακού εξοπλισμού (ψυγεία, κουζίνες κ.λπ.)¹⁶⁸.

Εταιρείες που έχουν και άλλες δραστηριότητες εκτός από συναρμολόγηση τηλεοράσεων

<u>Εταιρία</u>	<u>Προσ.</u>	<u>148 άτομα</u>
GORENTE ΕΛΛΑΣ ΕΠΕ (Korting)	"	1413 "
ΕΛΙΝΤΑ (Luxor)	"	110 "
CENTURY ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ (Century)	"	200 "
ΠΙΤΣΟΣ ΑΕ (Blaupunkt)	"	84 "
ΡΑΔΙΟ ΑΘΗΝΑΙ ΑΕ (Lowe Opta)	"	50 "
ΡΑΔΙΟ ΚΟΡΑΣΙΔΗ (Thomson-Brandt)	"	700 "
ΣΑΡΑΒΕΛΟΥ ΑΦΟΙ (Saba)	"	300 "
SIEMENS ΑΕ (Siemens)	"	70 "
ΣΤΑΝΤΑΡΝΤ ΗΛΕΚΤΡΙΚ ΑΒΕΕ (ITV)	"	17 "
TELEFEX ΑΕΒΕ (Metz)	"	230 "
ΤΡΙΜΑΚ ΑΕΒΕ (Leben)	"	200 "
FABER ΕΛΛΑΣ (Nova) (απορροφητήρες)	"	
ΦΙΛΙΠΣ ΑΕ (Philips)	"	
ΦΟΥΡΛΗΣ ΑΕΒΕ (Telefunken)	"	

¹⁶⁸. Αυτές οι μονάδες έχουν επίσης και καλύτερες δυνατότητες εκμετάλλευσης των ίδιων και των συναλκικών απασχολούμενων κεφαλαίων.

Εταιρείες που κάνουν αποκλειστικά συναρμολόγηση τηλεοράσεων

ΒΙΕΛΕΞ ΑΕ (Grundig)	Προσ.	200	άτομα
ΒΙΟΜΕΤΑΛ-ΕΣΚΙΜΟ ΑΒΕ (ITT-SEL)	"	109	"
ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ-ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕ (Bto)			
EURO TV ΕΠΕ (Ferguson)			
ΛΕΚΑΝΤΑ ΑΒΕΕ			
ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ TELEMARΚ ΕΛΛΑΣ	"	10	"
ΣΕΛΕΚΤΡΟΝ (Barco) κατασκ. & σασί	"	50	"
ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ ΑΒΕΕ (Asa)			
TEVELLAS ΑΕ (Nordmende)	"	40	"
TELEVIDEON ΕΠΕ (Salora)	"	50	"
TELECLIMA ΑΒΕΕ (Desmed)			
ULTRA VISION ΕΠΕ			
UNITEL ΕΠΕ (Emerson)	"	40-60	"
ΧΑΝΤΑΡΕΞ ΑΒΕΕ	"	30	"

(η οποία κατασκευάζει και πλακέττες τυπωμένων κυκλωμάτων)

Πηγή: ΙΟΒΕ, στο ίδιο, σελ. 50. Για το προσωπικό ICAP 1980.

Εξέλιξη και διάρθρωση της παραγωγής του υποκλάδου

Η παραγωγή των τηλεοπτικών συσκευών ακολούθησε την πορεία της ζήτησης. Έτσι, το 1983 η παραγωγή μαυρόασπρων συσκευών έχει περιορισθεί κυρίως στη συναρμολόγηση φορητών συσκευών. Η παραγωγή έγχρωμων συσκευών είχε μια περίοδο συνεχούς ανόδου 1978-1982. Μετά το 1982, η ζήτηση μειώθηκε και η παραγωγή αντίστοιχα περιορίστηκε το 1983 στις 115.000 συσκευές.

Οι μονάδες του υποκλάδου πραγματοποιούν τη συναρμολόγηση των συσκευών με δυο κύριες μεθόδους:

α) Πλήρη συναρμολόγηση πρωτογενών εξαρτημάτων

Οι μονάδες που πραγματοποιούν πλήρη συναρμολόγηση κατ' αρχήν εισάγουν τα πρωτογενή εξαρτήματα (περίπου 600-700 μεμονωμένα εξαρτήματα, όπως ολοκληρωμένα κυκλώματα, πυκνωτές, αντιστάσεις κ.λπ.).

Ακολούθως διαμορφώνεται το "σασί", τα εξαρτήματα, χρησιμοποιώντας μια ειδική "μπανιέρα", κολλούνται επάνω σε τυπωμένα κυκλώματα, τα οποία είναι εισαγόμενα ή κατασκευασμένα εγχωρίως.

Επάνω στο "σασί" συναρμολογούνται τα υπόλοιπα κύρια

εξαρτήματα όπως ο καθοδικός σωλήνας, ο επιλογέας κ.λπ.

Στο τέλος της συναρμολόγησης τοποθετείται η ξύλινη ή πλαστική επένδυση του δέκτη.

Με αυτή τη μέθοδο γίνεται πλήρης συναρμολόγηση του δέκτη στην Ελλάδα και πραγματοποιείται αρκετά υψηλή ΕΠΑ.

β) Συναρμολόγηση κύριων εξαρτημάτων

Εδώ γίνεται συναρμολόγηση μόνο των κυρίων εξαρτημάτων του δέκτη. Επίσης ρυθμίζεται η συσκευή και συντονίζεται η λειτουργία της.

Σε αυτή την περίπτωση, η εγχώρια προστιθέμενη αξία είναι πολύ μικρή. Εάν η ξύλινη ή πλαστική επένδυση του δέκτη είναι επίσης εισαγόμενη η ΕΠΑ που πραγματοποιείται είναι ελάχιστη.

■ Οι περισσότερες μονάδες του υποκλάδου πραγματοποιούν για πολλούς λόγους το δεύτερο είδος συναρμολόγησης. Το πρώτο είδος συναρμολόγησης μπορεί να αποφέρει θετικά αποτελέσματα μόνο σε παραγωγή μεγάλης κλίμακας.

Το ελάχιστο όριο αυτής της παραγωγής στη δεδομένη περίπτωση είναι 10.000 περίπου δέκτες, που ελάχιστες μονάδες μπορούν να το ξεπεράσουν.

Δεν υπάρχουν ουσιαστικά κίνητρα από την κρατική πολιτική, για την επιλογή της πρώτης μεθόδου. Επίσης η πλήρης συναρμολόγηση απαιτεί μεγαλύτερη αρχική επενδυτική δαπάνη και μακροχρόνιο προγραμματισμό στην προμήθεια των εξαρτημάτων, με αποτέλεσμα τη δέσμευση κεφαλαίων.

Ενας επίσης λόγος για την επιλογή του δεύτερου είδους συναρμολόγησης ήταν η προοπτική της κατάργησης του προστατευτισμού του υποκλάδου.

■ Έτσι τα βασικά χαρακτηριστικά της διαδικασίας συναρμολόγησης τηλεοπτικών δεκτών στην Ελλάδα, είναι:

α) Το μικρό, συγκριτικά με άλλους κλάδους, κεφάλαιο που απαιτείται για επένδυση σε πάγια.

β) Η μικρή συμμετοχή της εργασίας στο κόστος του τελικού προϊόντος.

γ) Τα εισαγόμενα ηλεκτρονικά εξαρτήματα έχουν αντίθετα μεγάλη συμμετοχή στο κόστος του τελικού προϊόντος.

δ) Οι εγχώριες μονάδες είναι πλήρως τεχνολογικά εξαρτημένες από το εξωτερικό.

Το ανθρωπινό δυναμικό του υποκλάδου

Ο υποκλάδος το 1985 απασχολεί περίπου 2.000-2.500 άτομα ως ανειδίκευτους εργάτες για την τεχνική υποστήριξη του καταναλωτή. Οι διοικητικοί υπάλληλοι και οι πωλητές ανέρχονται σε 40% του συνολικού προσωπικού.

Κατανομή μονάδων του υποκλάδου κατ' αριθμό απασχολούμενων

<u>Απασχολούμενοι</u>	<u>Αριθμός μονάδων</u>	<u>%</u>
1- 19	12	30%
20- 49	8	20%
50- 99	7	17,5%
100-199	3	7,5%
200-	6	15%

Πηγή: IOBE, στο ίδιο, σελ. 56

Οι μισές περίπου μονάδες του υποκλάδου απασχολούν κάτω από 50 άτομα. Αυτές οι μονάδες επί το πλείστον ασχολούνται με την συναρμολόγηση δεκτών αποκλειστικά ενώ οι μονάδες που απασχολούν πάνω από 50 άτομα, οι "μεγάλες" αναπτύσσουν και άλλες δραστηριότητες. (Οι μεγαλύτερες μονάδες ασχολούνται με όλα σχεδόν τα προϊόντα του οικιακού εξοπλισμού).

Ο μηχανολογικός εξοπλισμός του υποκλάδου

Η συναρμολόγηση τηλεοπτικών δεκτών δεν απαιτεί μεγάλο μηχανολογικό εξοπλισμό. Στις μονάδες που πραγματοποιούν πλήρη συναρμολόγηση, ο μηχανολογικός εξοπλισμός περιλαμβάνει κυρίως την "μπανιέρα", τα όργανα μέτρησης και ρύθμισης του

δέκτη (αναλυτές χρώματος, γεννήτριες σήματος, παλμογράφους κ.λπ.) και τον λοιπό εξοπλισμό.

Κόστος παραγωγής και προστιθέμενη αξία στον υποκλάδο

Η ίδια η διαδικασία της συναρμολόγησης έχει ως αποτέλεσμα τα ηλεκτρονικά μέρη και τα εξαρτήματα μαζί με τις επιβαρύνσεις εισαγωγής να αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του εργοστασιακού κόστους (πλησιάζουν το 80%), ενώ το κόστος της εργασίας στην πλήρη συναρμολόγηση ανέρχεται περίπου στο 10% και στις περιπτώσεις της συναρμολόγησης των κυρίων μερών στο 7% περίπου.

Διάρθρωση εργοστασιακού κόστους παραγωγής (πλήρους συναρμολόγησης) έγχρωμων δεκτών.

Καθοδικός σωλήνας	18%
Άλλα ηλεκτρονικά εξαρτήματα	42%
Επιβαρύνσεις επί των εισαγομένων εξαρτημάτων	16%
Πλαστικά μέρη	4%
Ξύλινη "καμπίνα"	4%
Εργασία	10-11%
<u>Λοιπά βιομηχανικά έξοδα</u> (υλικά συσκευασίας κ.λπ.)	4-6%

Σύνολο	100%

Η εγχώρια προστιθέμενη αξία στη συνολική αξία παραγωγής της συσκευής στην περίπτωση της πλήρους συναρμολόγησης δεν ξεπερνά το 35% και στην περίπτωση της συναρμολόγησης των κυρίων μερών το 30%.

Σε κάθε περίπτωση η εγχώρια προστιθέμενη αξία, συγκρινόμενη με την αντίστοιχη στην παραγωγή άλλων ειδών οικιακού εξοπλισμού, κρίνεται ως πολύ χαμηλή.

Τα κυριότερα προβλήματα στη λειτουργία των μονάδων.

1) Η μικρή κλίμακα παραγωγής της διαδικασίας συναρμολόγησης ανεβάζει το κόστος 20-30% περισσότερο, από το αντίστοιχο κόστος στις μεγάλες μονάδες του εξωτερικού.

2) Το υψηλό ποσοστό των εξαρτημάτων που εισάγονται έχουν ως αποτέλεσμα μεγάλες συναλλαγματικές διαφορές από ανατιμήσεις σε βάρος των εγχώριων μονάδων.

3) Ο ανεπαρκής έλεγχος στις εισαγωγές τηλεοπτικών δεκτών έχει ως συνέπεια την αλλοίωση των συνθηκών ανταγωνισμού στην αγορά.

4) Η περιορισμένη χρηματική ρευστότητα των μονάδων του υποκλάδου. Το γεγονός ότι ο φορέας υπέρ τρίτων καταβάλεται εντός διμήνου, ενώ ο μέσος όρος λήξης των γραμματίων προς το λιανικό εμπόριο είναι 5-6 μήνες, επιτείνει αυτό το πρόβλημα.

5) Το μέτριο επίπεδο ειδίκευσης του τεχνικού προσωπικού έχει ως αποτέλεσμα παραλείψεις και λάθη, που αυξάνουν το κόστος της συναρμολόγησης.

Ηλεκτρονικά μέρη και εξαρτήματα.

Εδώ εξετάζονται οι συνθήκες προμήθειας των ηλεκτρονικών μερών του δέκτη, καθώς και η δυνατότητα εγχώριας κατασκευής τους.

α) Το "σασί"

Στην περίπτωση της πλήρους συναρμολόγησης, η εισαγωγή των εξαρτημάτων του "σασί", γίνεται κυρίως μέσω της εταιρίας που συνεργάζεται η εγχώρια μονάδα.

Απ' ευθείας ανάθεση παραγγελίας δεν γίνεται επειδή, λόγω του μικρού μεγέθους, οι μονάδες δεν έχουν αρκετή διαπραγματευτική ισχύ.

Το μόνο εξάρτημα του "σασί" που κατασκευάζεται στην Ελλάδα είναι η πλακέτα τυπωμένων κυκλωμάτων. Η πλακέτα αυτή κατασκευάζεται από τρεις αξιόλογες εταιρίες, από τις οποίες μία τουλάχιστον (ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ) διαθέτει πλήρη και σύγχρονο εξοπλισμό.

β) Ο καθοδικός σωλήνας.

Ο καθοδικός σωλήνας είναι το βασικότερο εξάρτημα ενός τηλεοπτικού δέκτη. Η κατασκευή του έγχρωμου καθοδικού σωλήνα είναι μια πολύπλοκη τεχνικά διαδικασία.

Οι καθοδικοί σωλήνες για τις μαυρόασπρες τηλεοράσεις ήταν πιο απλοί, το μέγεθος της αγοράς, και κυρίως η καθιέρωση ενός εννιαίου τύπου οθόνης σε παγκόσμιο επίπεδο, δημιούργησε τις προϋποθέσεις για την κατασκευή τους στην Ελλάδα.¹⁶⁹ Αντίθετα, η κατασκευή του έγχρωμου καθοδικού σωλήνα από την εγχώρια παραγωγή δεν είναι τεχνικά εφικτή ούτε και σε τελικό στάδιο.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η παραγωγή έγχρωμων καθοδικών σωλήνων σε διεθνές επίπεδο ολιγοπουλείται από 10 περίπου κατασκευαστικές εταιρίες.

Ο έγχρωμος καθοδικός σωλήνας έχει μέσο όρο ζωής 8-10 χρόνια, ή 10.000 ώρες λειτουργίας. Μετά απαιτείται είτε αντικατάσταση του καθοδικού σωλήνα είτε διόρθωση της βλάβης (συνήθως αλλαγή του ηλεκτρονικού πυροβόλου), αλλά εκτιμάται ότι η ζωή του καθοδικού σωλήνα παρατείνεται μόνο 3.000-4.000 ώρες λειτουργίας.

γ) Λοιπά εξαρτήματα

Τα υπόλοιπα εξαρτήματα του δέκτη επίσης εισάγονται. Ορισμένα από αυτά όπως μετασχηματιστές, μεγάφωνα κ.λπ. μπορούν να κατασκευαστούν στην Ελλάδα.

Η εγχώρια βιομηχανία όμως έχει αδυναμία να προσφέρει σε ανταγωνιστικό κόστος υλικά τα οποία να έχουν τεχνικές και ποιοτικές προδιαγραφές.

Η εξωτερική επένδυση του δέκτη

Η εξωτερική επένδυση του δέκτη ή "καμπίνα" είναι είτε ξύλινη με πλαστικά μέρη είτε εξ ολοκλήρου πλαστική.

Η ξύλινη καμπίνα των δεκτών που συναρμολογούνται στην Ελλάδα, είναι επί το πλείστον εγχώριας κατασκευής και με ικανοποιητική ποιότητα. Αντίθετα, έχουν διατυπωθεί επιφυλάξεις για την ποιότητα και το κόστος των εγχώριων πλαστικών.

Καθοριστικός παράγοντας για το κόστος και την ποιότητα των εγχώριων πλαστικών, είναι η κλίμακα παραγωγής τους.¹⁷⁰ Η

169. IOBE, στο ίδιο, σελ. 74.

170. Το αρχικό κόστος του εκμαγείου είναι υψηλό.

παραγωγή όμως σε μεγάλη κλίμακα είναι αδύνατη, επειδή οι παραγγελίες του υποκλάδου, λόγω των πολλών μικρών μονάδων, είναι επίσης μικρές.

Η ανταγωνιστικότητα του υποκλάδου

Όπως αναφέρθηκε, ο υποκλάδος αντιμετωπίζει τις εισαγωγές μόνο λόγω της υψηλής προστασίας. Με τη μείωση του προστατευτισμού οι πιθανότητες αντιμετώπισης των εισαγωγών είναι λίγες, λόγω της περιορισμένης ανταγωνιστικότητας του υποκλάδου.

Οι κυριότερες αιτίες της περιορισμένης ανταγωνιστικότητας είναι:

- α) Το μικρό μέγεθος της αγοράς και ο κατακερματισμός του υποκλάδου.
- β) Η αδυναμία προμήθειας ορισμένων υλικών (όπως τυπωμένα κυκλώματα, πλαστικά μέρη κ.λπ.) από εγχώριες δορυφορικές εταιρίες σε ανταγωνιστικές τιμές.
- γ) Η πλήρης εξάρτηση από τα εισαγόμενα μέρη και εξαρτήματα, δημιουργεί προβλήματα ρευστότητας, λόγω προεσμιακών διακανονισμών, και κίνδυνο συναλλαγματικών διαφορών.
- δ) Τεχνολογική εξάρτηση από επιχειρήσεις του εξωτερικού.
- ε) Ο μεγάλος αριθμός των καταστημάτων λιανικής πώλησης αυξάνει τα έξοδα διάθεσης και η μικρή οικονομική δύναμη των καταστημάτων αναγκάζει τη βιομηχανία να χρηματοδοτεί το εμπόριο. (Το 50% των εισπράξεων από τις πωλήσεις των μονάδων του υποκλάδου πραγματοποιούνται με γραμμάτια).

Οι δυνατότητες μείωσης του κόστους και αύξησης της ανταγωνιστικότητας του υποκλάδου προέρχονται κυρίως από δύο πηγές:

- α) τα ηλεκτρονικά εξαρτήματα
- β) τη μέθοδο συναρμολόγησης

Όμως, το μικρό μέγεθος των μονάδων του υποκλάδου δεν αφήνει περιθώρια εκμετάλλευσης οικονομιών κλίμακας στην προμήθεια των ηλεκτρονικών εξαρτημάτων.¹⁷¹

Στις διεθνείς εταιρίες στο εξωτερικό οι μεγάλες κλίμακες παραγωγής δίνουν το πλεονέκτημα μείωσης του κόστους μέσω επενδύσεων σε αυτοματοποιημένο μηχανολογικό εξοπλισμό, επενδύσεων σε έρευνα και ανάπτυξη για τη βελτίωση και τελειοποίηση των προϊόντων κ.ά. Έτσι, στη συναρμολόγηση, η σημασία του συντελεστή εργασίας μειώνεται και το κύριο βάρος για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας μεταφέρεται κυρίως στην αυτοματοποίηση της διαδικασίας της συναρμολόγησης (και στην ενσωμάτωση τεχνολογιών καινοτομιών στο δέκτη).

Στην περίπτωση όμως της Ελλάδας, επειδή το κόστος αγοράς και εγκατάστασης μηχανημάτων αυτοματοποίησης είναι υψηλό και υπάρχει η προοπτική αύξησης του ανταγωνισμού από τις εισαγωγές, ακόμη και οι μεγάλες μονάδες είναι διστακτικές να πραγματοποιήσουν μια τέτοια επένδυση.

Ένα βήμα, όμως, είναι η εγκατάσταση συστήματος ημιαυτόματης συναρμολόγησης.

Συμπεράσματα και προτάσεις για τον υποκλάδο

Σύμφωνα με την μελέτη του IOBE¹⁷², η πορεία του υποκλάδου μέχρι σήμερα διέψευσε τις προσδοκίες για τη δυνατότητα δημιουργίας στην Ελλάδα βιομηχανίας ηλεκτρονικών εφαρμογών με βάση την κατασκευή τηλεοπτικών δεκτών.

Δυσμενή ρόλο έπαιξε το ότι δεν υπήρχε συγκεκριμένη κρατική πολιτική για την ανάπτυξη του υποκλάδου.

Το μέλλον του υποκλάδου είναι αβέβαιο, καθώς τερματίζεται η προστασία που απολαμβάνει.

Ο IOBE, επίσης, θεωρεί ότι η πρόταση που προβλέπει την αυτοματοποιημένη συναρμολόγηση ενός τυποποιημένου "σασί" με κλασικές δυνατότητες, με την παράλληλη ανάπτυξη της συνε-

171. IOBE, στο ίδιο, σελ.99.

172. IOBE, στο ίδιο, σελ. 111.

ργασίας με την υπόλοιπη βιομηχανία, δεν είναι υλοποιήσιμη για πολλούς λόγους, όπως η αρνητική στάση των εταιρειών του εξωτερικού που προμηθεύουν το "know-how" και το "όνομα", ο κίνδυνος να ξεπεραστεί τεχνολογικά η επένδυση, η πιθανή αρνητική στάση των καταναλών κ.λπ.

Η άποψη των Εκθέσεων για το πρόγραμμα 1983-1987 για τον υποκλάδο τηλεοπτικών δεκτών

Σύμφωνα με τις "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987",¹⁷³ ο υποκλάδος επιβιώνει μέχρι σήμερα μόνο χάρη της προσωπικής πολιτικής, και με την κατάργησή της το μέλλον του υποκλάδου είναι αμφίβολο.

Οι κυριότεροι λόγοι αποτυχίας του υποκλάδου είναι:

1) Η λανθασμένη κρατική πολιτική για την παραγωγή τηλεοπτικών δεκτών (δόθηκαν πολλές άδειες για μονάδες παραγωγής, υπήρξε υπερβολική προστασία του υποκλάδου, χωρίς έγκαιρα να μειώνεται κλιμακωτά κ.λπ.)

2) Η νοοτροπία των επιχειρημάτων για γρήγορο κέρδος, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η μακροχρόνια απόδοση.

3) Η έλλειψη ποιοτικά αξιόπιστων δορυφορικών μονάδων στην κατασκευή καλουπιών, πλαστικών ξύλινων εξωτερικών επενδύσεων κ.λπ.

4) Η έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού και μεσαίων στελεχών.

10.10.2. Λοιπές ηλεκτροκουστικές συσκευές

Οι κατασκευές ενισχυτών ήχου και συναφών συσκευών στην Ελλάδα είναι βιοτεχνικού τύπου δραστηριότητα. Αντίθετα, στις βιομηχανικά ανεπτυγμένες χώρες, πραγματοποιείται από πολύ μεγάλες εταιρίες. Σύμφωνα με τις "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987"¹⁷⁴ αυτός ο υποκλάδος, δεν έχει προοπτική στη χώρα

173. "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 105.

174. "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 106.

μας, όπως, και όλος ο υποκλάδος των ηλεκτρονικών καταναλωτικών προϊόντων (consumer electronics).

Ο υποκλάδος των ηλεκτρονικών καταναλωτικών προϊόντων, σύμφωνα με τον Ν. Βερναδάκη,¹⁷⁵ έχει μεγάλες απαιτήσεις σε οικονομίες κλίμακος και αναγκαία κεφάλαια. Απαιτεί, επίσης, την καινοτομία και τον προγραμματισμό των προϊόντων, διείσδυση στην αγορά, διαφήμιση, αισθητικό σχεδιασμό, αξιοπιστία, φήμη και υπηρεσίες συντήρησης. Αντίθετα, αυτός ο υποκλάδος δεν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις σε έρευνα, software, οικονομίες "εκμάθησης" διάθεση και άνοιγμα αγοράς.

Η πρόοδος στους ημιαγωγούς θα αντικατοπτριστεί σε νέα προϊόντα που θα δημιουργήσουν νέες αγορές. Τα νέα προϊόντα θα προέρχονται κυρίως από τη σύγκλιση υπολογιστών και τηλεπικοινωνιών με οικιακές συσκευές.

Με την εμπορευματοποίηση των εφαρμογών του microprocessor τα εμπόδια εισόδου στην παραγωγή θα αυξηθούν και θα μείνει ελεύθερο το πεδίο στους παραγωγούς με μεγάλη κλίμακα παραγωγής, π.χ. τους Ιάπωνες. Θα εκδηλωθούν διαθέσεις προστατευτισμού όσον αφορά τα ιαπωνέζικα προϊόντα και τα προϊόντα των νέων βιομηχανικών χωρών.

Ο Ν. Βερναδάκης αποκλείει ότι αυτός ο υποκλάδος μπορεί να αναπτυχθεί στην Ελλάδα, κυρίως επειδή στα μεν πιο παλιά προϊόντα η τεχνολογία είναι πολύ ώριμη και ο ανταγωνισμός εξοντωτικός, ενώ τα νέα προϊόντα χρειάζονται παραγωγή σε μεγάλη κλίμακα. Μόνη εξαίρεση εδώ είναι τα συστήματα ασφαλείας.¹⁷⁶

Ο Γ. Κοκκινάκης περιλαμβάνει στον τομέα ηλεκτρονικών καταναλωτικών αγαθών:

α) Τα ηλεκτρονικά παιχνίδια

β) Τις οπτικοακουστικές συσκευές (δέκτες τηλεόρασης, ραδιόφωνα, κασετόφωνα κ.λπ.)

175. Ν. Βερναδάκης, στο ίδιο, σελ. 150.

176. Ν. Βερναδάκης, στο ίδιο, σελ. 153.

θεωρεί, επίσης, ότι οι συνθήκες που επικρατούν στη διε-
 ενή αγορά και στη χώρα μας δεν προσφέρονται προς το παρόν
 για την ανάπτυξη του τομέα, τουλάχιστον ως προς τις εξαγω-
 γές. (Πιθανώς να υπάρχει δυνατότητα δημιουργίας ή επέκτασης
 ορισμένων κλάδων, π.χ. των τηλεοπτικών δεκτών, των στερεο-
 φωνικών συσκευών κ.λπ. μόνο για την εσωτερική αγορά)¹⁷⁷

Στοιχεία του Ν. Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ

Το 1970 ο υποκλάδος 376 ανήκει στον γενικό κλάδο "Ηλεκ-
 τρικές μηχανές και συσκευές".

Σύνολο 2.353.091 χιλ. δρχ.

Εγχώρια 657.659 " "

Εισαγωγές 1.645.437 " "

Το 1980 στις ΑΕΠΚ (σε χιλ. δρχ.) αναφέρει:

	Εισαγωγές	Εγχώρια	Σύνολο
376.1 Τηλεπικοινωνιακό υλικό	5.995.545	6.021	6.001.566
376.2 Ηλεκτρακουστικές συσκευές ¹⁷⁸	157.758		233.171
			390.929

10.11. Κατασκευή ηλεκτρικών επιστημονικών και τεχνικών συσκευών

373 Κατασκευή επιστημονικών τεχνικών συσκευών	Παραγωγ. μονάδες	1969		Παραγωγ. μονάδες	1973		Παραγωγ. μονάδες	1978	
		Απασχολ. Ιπποδύν.			Απασχολ. Ιπποδύν.			Απασχολ. Ιπποδύν.	
	8	60	58,3	12	360	556	13	309	704

Το 1970, η ακαθάριστη αξία παραγωγής του κλάδου 377 αναφέρεται μαζί με τον 378 και είναι 2.414.604 χιλ. δρχ. δηλαδή το 34,8% του συνόλου (του κλάδου 37).

Το 1980 η ΑΑΠ είναι 633.978 χιλ. δρχ. δηλαδή το 1,58%

177. Γ. Κοκκινάκης, στο ίδιο, σελ. 132.

178. Οι Εθνικοί λογαριασμοί θεωρούν τις τηλεοράσεις που χρησιμοποιούνται στον κλάδο των υπηρεσιών π.χ. στα νοσοκομεία, ως πάγια στοιχεία.

του συνόλου.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

Μετρητές ηλεκτρικού ρεύματος	τεμ.	332.453
Διαθερμικά μηχανήματα	"	17
Λοιπά επιστημονικά όργανα και συσκευές	"	2.530

Πηγή: ΕΣΥΕ

Σύμφωνα με τον ICAP του 1980 κατασκευάζονται οδοντιατρικά ηλεκτρικά μηχανήματα. Απορροφητήρες (ιατρικές συσκευές), κλίβανοι εργαστηρίων ηλεκτρικοί και όργανα ηλεκτρικών μετρήσεων.

Ο υποκλάδος είναι πολύ μικρός, έχει όμως προοπτικές ανάπτυξης, οι οποίες εκφράστηκαν και μεταξύ 1969 και 1978. Η παραγωγή του υποκλάδου είναι μικρή και αντιπροσωπεύει μόνο το 16,22% των εισαγωγών.¹⁷⁹

Ο Ν. Βερναδάκης¹⁸⁰ αναφέρει ότι ο υποκλάδος εξοπλισμού για βιομηχανική παρακολούθηση και μέτρηση (που ανήκει στον 377) έχει απαιτήσεις για έρευνα, software, οικονομίες "εκμάθησης", καινοτομίες προϊόντων, προγραμματισμό προϊόντων, άνοιγμα αγοράς, αξιοπιστία, φήμη και υπηρεσίες υποστήριξης και συντήρησης. Αντίθετα, δεν έχει ανάγκη για οικονομίες κλίμακος, και αναγκαίων κεφαλαίων, για διείσδυση αγοράς, διαφήμιση και αισθητικό σχεδιασμό.

Σε αυτόν τον υποκλάδο περιλαμβάνεται και ένα μέρος των ρομπότ που χρησιμοποιούνται στην βιομηχανία.

Η εφαρμογή των "έξυπνων" ηλεκτρονικών συστημάτων αντιπροσωπεύει την κατηγορία που αναπτύσσεται με μεγαλύτερη ταχύτητα από όλες στα ηλεκτρονικά. Αυτή η εφαρμογή στις επόμενες δύο δεκαετίες θα επιδείξει τη μεγαλύτερη δυναμικότητα.

Τα "έξυπνα" ηλεκτρονικά συστήματα εφαρμόζονται αυξανόμενα στον υποκλάδο της βιομηχανικής παρακολούθησης και μέτρησης και αντίστοιχα μεγεθύνουν τη δυνητική αγορά για ολόκ-

179. Οι Εισαγωγές το 1980, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά, είναι 3.927.434 χιλ. δρχ.

180. Ν. Βερναδάκης, στο ίδιο, σελ. 150.

ληρο τον υποκλάδο.

Σύμφωνα με τον Ν. Βερναρδάκη,¹⁸¹ τεχνικοί και οικονομικοί παράγοντες καταστούν πλέον σίγουρη τη γρήγορη εξάπλωση της ρομποτικής τεχνολογίας στη βιομηχανική παραγωγή μεγάλου μεγέθους, μέσα στην επόμενη δεκαετία.

Στις κατηγορίες του υποκλάδου με τη μεγέθυνση των διαφόρων αγορών, θα ενταθεί και ο ανταγωνισμός. Στην κατηγορία των συστημάτων ελέγχου διαδικασίας παραγωγής, θα ενταθούν οι εξαγορές και οι συγχωνεύσεις επιχειρήσεων.

Στην περίπτωση της Ελλάδας και ειδικότερα της ανάπτυξης του κλάδου των ηλεκτρονικών, ο Ν. Βερναρδάκης θεωρεί ότι ο υποκλάδος εξοπλισμού για βιομηχανική παρακολούθηση και μέτρηση ξεχωρίζει από τους άλλους υποκλάδους των ηλεκτρονικών. Σε αντίθεση με τους υπόλοιπους υποκλάδους, δεν χρειάζεται οικονομίες κλίμακας που είναι και το διαχωριστικό χαρακτηριστικό της "ευκαιριακής στρατηγικής".¹⁸² Επίσης αυτός ο υποκλάδος διαφέρει από τους υπόλοιπους στο ότι δεν χρειάζεται μεγάλα κεφάλαια, δηλαδή μπορεί να λειτουργήσει με ένα μέγεθος επιχειρήσεων που να είναι κοντά στα δεδομένα της Ελλάδας. Εκτός από το ότι αυτός ο υποκλάδος ταιριάζει στις δυνατότητες της χώρας μας, σε διεθνές επίπεδο είναι υποκλάδος με σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης. Επίσης, είναι ακόμη σχετικά εύκολο για μια νέα μονάδα να μπει στον υποκλάδο και ο ανταγωνισμός δεν είναι ακόμη οξύς.

Σύμφωνα με τον Γ. Κοκκινάκη,¹⁸³ ο τομέας των βιομηχανικών εφαρμογών αποτελείται:

- α) Ηλεκτρονικά ισχύος
- β) Αυτοματισμοί
- γ) Ειδικά συστήματα υπολογιστών για έλεγχο βιομηχανικών διαδικασιών.

181. Ν. Βερναρδάκης, στο ίδιο, σελ. 151.

182. "Η ευκαιριακή στρατηγική" έχει ως στόχο την παραγωγή εξειδικευμένων προηγμένων προϊόντων, με βάση πρόσφατες καινοτομίες στους κλάδους αιχμής. Ν. Βερναρδάκης, στο ίδιο, σελ. 77.

183. Γ. Κοκκινάκη, στο ίδιο, σελ. 132.

Ο Γ. Κοκκινάκης συμφωνεί με τον Ν. Βερναρδάκη ότι αυτός ο υποκλάδος έχει προοπτικές ανάπτυξης και ότι οι ανάγκες μεγάλων οργανισμών (ΔΕΗ, ΟΣΕ κ.λπ.) και της βιομηχανίας, σε ειδικά ηλεκτρονικά προϊόντα μπορούν να ληφθούν από την παραγωγή του υποκλάδου. Επίσης, από την πλευρά της διεθνούς αγοράς, οι ανάγκες επιτρέπουν την ανάπτυξη νέων βιομηχανιών σε αυτό τον υποκλάδο.

Εταιρείες που παράγουν βιομηχανικούς αυτοματισμούς¹⁸⁴

1) ΑΛΦΑ ΑΒΕ Τηλεπικοινωνιών και Σηματοδοτήσεων
(Ομίλου ΕΤΒΑ)

Ιδρύθηκε το 1977, έχει εργοστάσια στην Καλλιθέα και απασχολεί 106 άτομα. Η εταιρία αυτή ασχολείται με την κατασκευή τηλεπικοινωνιακού ηλεκτρονικού υλικού και σηματοδοτήσεων. Επίσης, ασχολείται με το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την παραγωγή ηλεκτρονικών εφαρμογών για την κάλυψη των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων στον τομέα της ηλεκτρονικής και πληροφορικής, των οπλικών συστημάτων και των τηλεπικοινωνιών, καθώς και με την παραγωγή παντός είδους S/W για Η/Υ.

Η ΑΛΦΑ ανήκει τα τελευταία χρόνια στις προβληματικές επιχειρήσεις.

2) ΑΜΠΕΡ Υπηρεσίες Ηλεκτρονικών Υπολογιστών ΑΕ
(Ομίλου ΑΓΕΤ Ηρακλής)

Ιδρύθηκε το 1978, έχει εργοστάσιο στην Αθήνα και απασχολεί προσωπικό 36 άτομα.

Η εταιρία ασχολείται με τη σχεδίαση, κατασκευή και εμπόριο α) έργων βιομηχανικού αυτοματισμού βασιζόμενων σε δίκτυα Η/Υ β) βιομηχανικών μικροϋπολογιστών και γ) S/W.

Οι βασικοί τομείς της δραστηριότητας της ΑΜΠΕΡ με την εφαρμογή των μικροϋπολογιστικών δικτύων είναι: ¹⁸⁵ το σύστημα

184. ΕΤΕ, "Κλαδική μελέτη για την Πληροφορική", Παράρτημα XII.

185. Καταχώριση της ΑΜΠΕΡ ΑΡΕ στο HELLE NEWS.

του βιομηχανικού αυτοματισμού στην Τσιμεντοβιομηχανία, ο κεντρικός έλεγχος κυκλοφορίας του ΗΣΑΠ, το κέντρο κατανομής φορτίου της ΔΕΗ, ο αυτοματισμός των λιγνιτορυχείων, ο αυτοματισμός των αρματαγωγών πλοίων του Πολεμικού Ναυτικού, ο αυτοματισμός της λειτουργίας των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών της ΔΕΗ Νήσων κ.λπ.

3) ΒΛΑ Βιομηχανικά ηλεκτρονικά ΕΠΕ.

Ετος ίδρυσης 1984, τόπος εγκατάστασης Αθήνα, Προσωπικό 13 άτομα.

Ασχολείται με σχεδίαση και κατασκευή συστημάτων βιομηχανικού ελέγχου και αυτοματισμού, βασιζόμενων σε δίκτυα Η/Υ.

4) ΕΛΚΟΜ ΒΤΤ ΟΕ

Ετος ίδρυσης 1984, τόπος εγκατάστασης Πάτρα, Προσωπικό 5 άτομα.

Ασχολείται με σχεδίαση και κατασκευή ηλεκτρονικών συστημάτων και Η/Υ για διάφορες εφαρμογές (π.χ. αυτοματοποίηση παραγωγής, βιομηχανικό χώρο, κατασκευή εργαστηριακών συσκευών, δικτύων υπολογιστών κ.λπ.)

■ Αυτές οι εταιρίες έχουν περιληφθεί και στον υποκλάδο 3682, "Κατασκευή και επισκευή μηχανών γραφείου" όπου περιλαμβάνονται εταιρίες που κατασκευάζουν υπολογιστές ή μέρη αυτών.

Ο τομέας της αμυντικής τεχνολογίας

Σύμφωνα με τον Γ. Κοκκινάκη¹⁸⁶ όπως αναφέρθηκε ήδη ο τομέας της αμυντικής τεχνολογίας της βιομηχανίας Ηλεκτρονικών περιλαμβάνει:

- α) Ραντάρ, σόναρ
- β) Ηλεκτρονικό αεροσκαφών (Avionics)
- γ) Κρυπτογραφικά συστήματα

186. Γ. Κοκκινάκης, στο ίδιο, σελ. 130.

- δ) Συστήματα αυτόματου ελέγχου (τηλεκατευθυνόμενα βλήματα κ.λπ.)
- ε) Ασύρματες ζεύξεις, εκστρατείας
- στ) Συστήματα Command, Control και Communication
- ζ) Ηλεκτρονικά πυρσωλήνων κ.ά.
- η) Επίσης τμήμα του τομέα των τηλεπικοινωνιών και του τομέα γραφείου.

Ο Ελληνικός στρατός, για να καλύψει ένα μέρος από τις ανάγκες του σε ηλεκτρονικό υλικό, δημιούργησε τμήμα παραγωγής ηλεκτρονικών στην ΕΑΒ. Επίσης, αναθέτει παραγγελίες μέσω της ΥΠΟΒΙ (Υπηρεσία Πολιτικής Βιομηχανίας) σε ιδιωτικές μονάδες.

Η ΕΑΒ¹⁸⁷

Η ΕΑΒ διαθέτει ένα από τα πιο σύγχρονα εργαστήρια ηλεκτρονικών της χώρας, καθώς και κατάλληλα εξειδικευμένο προσωπικό.

Η εταιρία αυτή έχει ήδη προχωρήσει στην παραγωγή ηλεκτρονικών και έχει αναλάβει προγράμματα ηλεκτρονικά του Στρατού, αναμεταδότες της ΕΡΤ, ανεμογεννήτριες της ΔΕΗ κ.λπ.

Το τμήμα ηλεκτρονικών της ΕΑΒ έχει συγκριτικά μικρότερο κόστος λειτουργίας από τα υπόλοιπα τμήματα, απαιτεί σχετικά μικρότερες επενδύσεις και φαίνεται να έχει σημαντικές δυνατότητες και πολύ καλές οπτικές για ανάπτυξη.

Το τμήμα αυτό μπορεί να εξυπηρετήσει τις Ενοπλες Δυνάμεις με την κατασκευή ή βελτίωση των ηλεκτρονικών στα οπλικά συστήματα ή του εξοπλισμού ή των διαβιβαστών. Θα μπορούσε, επίσης, να αναλάβει την κατασκευή έργων ή συσκευών για τον ΟΤΕ (Τέλεξ, ηλεκτρονικά κυκλώματα κ.λπ.) για τα οποία υπάρχει σκέψη να κατασκευάζονται στην Ελλάδα.

187. Μελέτη για την ΕΑΒ (αδημοσίευτη).

Τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ

Το 1970, ο υποκλάδος 377 ανήκει στον κλάδο "Ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές".

Το 1980, ο υποκλάδος 377, αποτελείται μόνο από εισαγωγές 3.927.434, που θεωρούνται 100% ΑΕΠΚ και έτσι είναι από άποψη ύψους ΑΕΠΚ ο δεύτερος μεγαλύτερος υποκλάδος του κλάδου 37.

10.12. Κατασκευή λοιπών ηλεκτρικών συσκευών

	1969		1973		1978			1980		
	Παραγ. Απασχ. μονάδες		Ιπποδ. Παραγ. Απασχ. μονάδες		Ιπποδ. Παραγ. Απασχ. μονάδες	Ιπποδ.	ΑΑΠ χιλ. δρχ.			
378 Κατασκευή λοιπών ηλεκτρικών συσκευών	524	6.612	9.860	559	1.333	15.076	795	8.995	31.561	13.182.152
378.1 Κατασκευή ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως	265	5.156	7.699	276	6.948	11.300	926	5.822	20.956	83,82%
378.2 Κατασκευή συσκευών κλιματισμού	31	326	489	39	906	1.832	85	939	5.059	12,20%
378.3 Κατασκευή ηλεκτρικών συσκευών φωτισμού	228	1.130	1.673	284	1.478	2.574	384	2.234	5.566	0,04%

Ακαθάριστη αξία παραγωγής 1980: 13.182.152 χιλ. δρχ. Ποσοστό ως προς το σύνολο του κλάδου 37, 32,74%.

Το 1970, η ακαθάριστη αξία παραγωγής του υποκλάδου 378 αναφέρεται μαζί με την ΑΑΠ του 377 και είναι 2.414.604, ήτοι 34,8% του συνόλου του κλάδου 37.

Πηγή: Έρευνα Βιομηχανίας έτους 1970, 1980. ΕΣΥΕ

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

	1970	1980
Ανεμιστήρες και εξαεριστήρες βιομηχανικοί τεμ.	8.537	
Εξαεριστήρες οικιακοί	" 100.280	27.891
Θερμάστρες φορητές	" 22.108	71.693
Καλοριφέρ ηλεκτρικά	" 10.244	90.993
Κλιματιστές δυνάμewς ενός δωματίου	" 824	---
Κλιματιστικές μονάδες	" 986	---
Αερόθερμα φορητά	" 180	98.305
Ψύκτες νερού	" 3.395	2.895
Ψυγεία οικιακής χρήσης	" 143.350	225.430
Ψυγεία βιτρίνες, επαγγελματικής χρήσης	" 3.655	3.331
Ψυγεία θάλαμοι, επαγγελματικής χρήσης	" 996	1.607
Ψυγεία μικτά επαγγελματικής χρήσης	" 959	2.968
Θερμοσίφωνες οικιακοί	" 122.978	29.357
Κουζίνες οικιακής χρήσης	" 61.233	154.407
Εστίες επιτραπέζιες μαγειρικής	" 3.695	4.415
Καμινέτα ηλεκτρικά	" 14.532	35.874
Μπρίκια	" 37.965	13.790
Ψηστιέρες και φουρνάκια οικιακής χρήσης	" 95.391	91.832
Πλυντήρια οικιακής χρήσης επιτραπέζια μικρά "	---	56.643
Πλυντήρια επαγγελματικής χρήσης	" 684	382
Στεγνωτήρια οικιακής χρήσης	" 40	---
Στεγνωτήρια βιομηχανικής χρήσης	" 160	---
Σιδερωτήρια επαγγελματικής χρήσης	" 262	119
Στεγνοκαθαριστήρια επαγγελματικής χρήσης	" ---	65
Σίδερα ηλεκτρικά	" 61.944	91.149
Απορροφητήρες οικιακής χρήσης	" 4.754	207.077

Ηλεκτρικές συσκευές οικιακής χρήσης¹⁸⁸

	1980
Ανεμιστήρες οικιακοί ηλεκτρικοί τεμ.	8.323
Κατσαρόλες, φρυτέζες, χύτρες οικιακές, ηλεκτρ.	" 3.105
Κουζινάκια οικιακά	" 16.938
Πλυντήρια πιάτων οικιακά επιτραπέζια μικρά	" 3.927
Σκούπες οικιακές	" 1.347
Στεγνωτήρες μαλλιών	" 57.899
Τoστιέρες οικιακές	" 58.925

188. Εδώ αναφέρονται τα προϊόντα εκείνα για τα οποία δεν υπήρχε καθόλου παραγωγή το 1970.

<u>Ηλεκτρικές συσκευές επαγγελματικής χρήσης</u>		1980
Ανεμιστήρες επαγγελματικοί	τεμ.	254
Καταψύκτες βαθιάς καταψύξεως	"	112
Κλίβανοι επαγγελματικοί	"	132
Κουζίνες επαγγελματικές	"	441
Κρεατομηχανές επαγγελματικές	"	389
Πλυντήρια πιάτων επαγγελματικά	"	-
Πύργοι ψύξης ηλεκτρικοί	"	350
Στεγνωτήρια ρούχων επαγγελματικά	"	158
Συντηρητές παγωτών ηλεκτρικοί	"	438
Φούρνοι επαγγελματικοί, ηλεκτρικοί	"	1.020
Ψηστήρες επαγγελματικές, ηλεκτρικές	"	2.504

<u>Ηλεκτρικές συσκευές κλιματισμού</u>		
Ανεμιστήρες επαγγελματικοί	τεμ.	7.806
Ανεμιστήρες οικιακοί	"	22.000
Απορροφητήρες επαγγελματικοί	"	1.459
Εξατμιστήρες επαγγελματικοί	"	5 465
Θερμοσυσσωρευτές	"	45.178
Θερμοσίφωνες επαγγελματικοί	"	2.777 *
Θερμοσίφωνες μικροί (ταχυθερμοσίφωνες)	"	13.906 *

 *Οι θερμοσίφωνες όλων των ειδών ανήκουν στον υποκλάδο 378.1.

378.1. Κατασκευή ηλεκτρικών συσκευών οικιακής και επαγγελματικής χρήσης

Ο υποκλάδος αυτός την περίοδο 1969-1978 είχε μια συνεχή άνοδο στον αριθμό των Παραγωγικών μονάδων και στην Ιπποδύγηση, στους Απασχολούμενους, όμως, την πρώτη περίοδο 1969-1973 είχε επίσης αύξηση, αλλά στη δεύτερη περίοδο, 1973-1978, μείωση.

Η ακαθάριστη αξία παραγωγής αυτού του υποκλάδου, καλύπτει το 84% του κλάδου 378.

α) Ο υποκλάδος των Οικιακών συσκευών¹⁸⁹

Ο υποκλάδος αυτός περιλαμβάνει κυρίως την παραγωγή ηλεκτρικών οικιακών ψυγείων, κουζινών, πλυντηρίων και θερμοσίφωνων, οι λεγόμενες "λευκές συσκευές".

 189. Στοιχεία για αυτό τον υποκλάδο ελήφθησαν από αδημοσίευτη εργασία του ΚΜΕ.

Ιστορικό της πορείας παραγωγής

Η πρώτη προσπάθεια παραγωγής ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, έγινε από την εταιρία "ΦΙΛΗΣ", έμπειρη στο εμαγιάρισμα της λαμαρίνας, λίγο πριν το 1950, με την παραγωγή ηλεκτρικών κουζινών.

Η "ΙΖΟΛΑ" (εκείνη την εποχή μικρή σωληνουργία και βιομηχανία χυτοσιδήρων) ακολούθησε, από το 1952, κατασκευάζοντας στην αρχή ηλεκτρικές κουζίνες.

Η βιοτεχνία "ΠΙΤΣΟΣ" (γκαζιέρες, φορητές θερμάστρες κ.λπ.) που είχε εμπειρία σε πρεσαριστά εξαρτήματα, ξεκίνησε με την παραγωγή των ψυγείων πάγου και συνέχισε με τις θερμάστρες Diesel Oil.¹⁹⁰

Η βιοτεχνία παραγωγής ψυγείων πάγου "ESKIMO" ξεκίνησε επίσης με την παραγωγή θερμαστρών.

Η "ELCO ΒΑΓΙΩΝΗΣ" (αρχικά βιοτεχνία κρεβατιών) ασχολήθηκε με την παραγωγή των ηλεκτρικών θερμοσίφωνων και στην συνέχεια των ηλεκτρικών κουζινών.

Στο τέλος της δεκαετίας του 1950 έχουν γίνει μεγάλες αλλαγές στον υποκλάδο.

Η εταιρία "ΦΙΛΗΣ" έχει σταματήσει τη λειτουργία της.

Τα ηλεκτρικά ψυγεία και η θερμάστρες είχαν γίνει αντικείμενα παραγωγής όλων των εταιρειών πλην της "ELCO".

Τότε εμφανίζεται επίσης και η βιομηχανία ηλεκτρικών ψυγείων KELVINATOR, για να κλείσει περί το τέλος της δεκαετίας του 1960.

Στα μέσα της 10ετίας του 1960, ιδρύεται η "LIDO ΒΑΡΣΑΚΗΣ", που έκλεισε αμέσως μετά την κρίση του 1974.

Επίσης, στη 10ετία του 1970, εμφανίστηκε η μικρή βιομηχανία ηλεκτρικών ψυγείων VERA.

Τελικά, το κύριο μέρος της παραγωγής ηλεκτρικών οικιακών συσκευών προερχόταν από τις εταιρίες ΙΖΟΛΑ, ΠΙΤΣΟΣ, ΕΣΚΙΜΟ στο σύνολο των συσκευών και την ELCO, που συμμετείχε

¹⁹⁰ Η παραγωγή θερμαστρών πετρελαίου ανήκει στον υποκλάδο 3551 "Συσκευές μαγειρικής, φωτισμού, θέρμανσης εκτός ηλεκτρικών".

κυρίως στους ηλεκτρονικούς θερμοσίφωνες και τις ηλεκτρικές κουζίνες.

Η ανάπτυξη της βιομηχανίας ηλεκτρικών οικιακών συσκευών έρχεται ως συνέπεια της οικονομικής ανάπτυξης μετά το 1950, και κυρίως τη δεκαετία 1960-70, και της ταυτόχρονης μεγάλης ανάπτυξης της οικοδομικής δραστηριότητας.

Στην αρχική φάση η βιομηχανία ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, βασίστηκε στη μεταφορά τεχνογνωσίας από το εξωτερικό, καθώς και στην εισαγωγή λειτουργικών εξαρτημάτων και μεγάλου μέρους των λοιπών εξαρτημάτων. Σ' αυτή τη φάση η εγχώρια παραγωγή περιορίζεται στην επεξεργασία της λαμαρίνας και την τελική συναρμολόγηση των εισαγομένων εξαρτημάτων, συμμετέχοντας με πολύ μικρή προστιθέμενη αξία στη δημιουργία του τελικού προϊόντος.

Η δασμολογική προστασία δημιούργησε επίσης ευνοϊκό έδαφος ανάπτυξης.

Η πορεία της βιομηχανίας ηλεκτρικών οικιακών συσκευών

Πρώτη περίοδος: από το 1950 έως το 1960.

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένα, αυτή την περίοδο εμφανίστηκαν οι εταιρίες "ΦΙΛΗΣ", "ΙΖΟΛΑ", "ΠΙΤΣΟΣ", "ELCO", "KELVINATOR", με την παραγωγή ηλεκτρικών θερμοσίφωνων και θερμαστρών.

Είναι το πέρασμα από τη βιοτεχνική στη βιομηχανική παραγωγή ηλεκτρικών οικιακών συσκευών.

Δεύτερη περίοδος: από 1960 έως το 1965.

Σε αυτή την περίοδο σημειώνεται μεγάλη ανάπτυξη της αγοράς ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, ταυτόχρονα ανδρώνονται οι βιομηχανικές επιχειρήσεις "ΙΖΟΛΑ", "ΠΙΤΣΟΣ", "ΕΣΚΙΜΟ", "ELCO". Επίσης, εξελίσσεται το τεχνολογικό επίπεδο των συσκευών και βελτιώνεται η ποιότητά τους. Η ποικιλία των τύπων των συσκευών που παράγονται, αυξάνεται. Αυτή την περίοδο εμφανίζονται το δίευρο ψυγείο και τα μεγάλα ηλεκτρικά πλυντήρια ρούχων, εμπεδώνονται στην εγχώρια αγορά οι θερμο-

σίφωνες και οι θερμάστρες.

Αυτή η περίοδος χαρακτηρίζεται από την ανάπτυξη όλων των μεγεθών των επιχειρήσεων (της παραγωγής, των πωλήσεων, του απασχολούμενου προσωπικού κ.λπ.)

Τρίτη περίοδος από το 1965 έως το 1973

Είναι η περίοδος της ακμής και της επικράτησης στην εγχώρια αγορά του ηλεκτρικού ψυγείου και της ηλεκτρικής κουζίνας. Επίσης αρχίζουν να πραγματοποιούνται εξαγωγές σε χώρες της Μ. Ανατολής. Ιδρύεται η εταιρία HELIFRIGE.

Την ίδια περίοδο έγιναν κάποιες απόπειρες συνεργασίας μεταξύ των ελληνικών βιομηχανιών, που όμως παρέμειναν στα όρια κάποιου συντονισμού της πολιτικής τιμών και της πολιτικής ως προς το προσωπικό των επιχειρήσεων.

Ταυτόχρονα οι ελληνικές εταιρίες άρχισαν να συνδέονται με ξένες μεγάλες επιχειρήσεις του υποκλάδου (PHILIPS, IGNIS, ARTUR MARTIN).

Η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται από τη μεγάλη ανάπτυξη των μονάδων, τα υψηλά κέρδη και τον μεγάλο δανεισμό.

Τέταρτη περίοδος από το 1973 έως το 1977.

Αυτή είναι η περίοδος της γενικότερης οικονομικής κρίσης που επεκτάθηκε και στον υποκλάδο, και της παρακμής του υποκλάδου. Σε αυτή την περίοδο, η εταιρία "ΠΙΤΣΟΣ" αγοράστηκε από την SIEMENS. Η "IZOLA" και η "ESKIMO" συγχωνεύτηκαν στην εταιρία "ΕΛΙΝΤΑ" και έκλεισε η εταιρία "LIDO".

Αυτή την περίοδο, κυριαρχεί ανασφάλεια για την προοπτική του υποκλάδου με την πλήρη ένταξη στην ΕΟΚ.

Πέμπτη περίοδος: από το 1977 έως σήμερα.

Μετά το 1977, διαμορφώνεται μια νέα κατάσταση, που διαρκεί μέχρι σήμερα. Σ' αυτή την περίοδο το 80% της παραγωγής του υποκλάδου συγκεντρώνεται από τις εταιρίες "ΕΛΙΝΤΑ" και "ΠΙΤΣΟΣ" (SIEMENS). Η επιρροή της "ΠΙΤΣΟΣ" (SIEMENS) στον υποκλάδο συνεχώς αυξάνεται αντίθετα η "ΕΛΙΝΤΑ" μετατρέπεται σε προβληματική. Επίσης το ποσοστό των εισαγωγών για το σύνολο των συσκευών αυξάνεται, αλλά επίσης αυξάνονται οι

εξαγωγές ψυγείων.

Το μέγεθος της παραγωγής του υποκλάδου

Η ετήσια παραγωγή σε χιλιάδες συσκευές σύμφωνα με τα στοιχεία του ΙΟΒΕ.¹⁹¹

	<u>1960</u>	<u>1970</u>	<u>1973</u>	<u>1981</u>
Ηλεκτρικά ψυγεία	≈30	143	283	208
Ηλεκτρικές κουζίνες	≈10	61	132	101
Ηλεκτρικά πλυντήρια ρούχων μεγάλα		≈10	≈50	47
Ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες		123	163	≈280

Τα ποσοστά συμμετοχής στην αγορά (%) (στοιχεία του ΙΟΒΕ)

	<u>1960</u>	<u>1970</u>	<u>1973</u>	<u>1981</u>
Ηλεκτρικά ψυγεία		83	91	82
Ηλεκτρικές κουζίνες		92	96	81
Ηλεκτρικά Πλυντήρια ρούχων μεγάλα		≈22	50	56
Ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες	≈100	100	100	100

Οι εξαγωγές (σε χιλ. τεμ.) και τα ποσοστά τους (στοιχεία του ΙΟΒΕ)

	<u>1970</u>	<u>%</u>	<u>1973</u>	<u>%</u>	<u>1981</u>	<u>%</u>
Ηλεκτρικά ψυγεία	2	1,4	14	5,2	76	57,6
Ηλεκτρικές κουζίνες	0,5		5	3,8		

191. ΙΟΒΕ, "Οικιακός εξοπλισμός: Ηλεκτρικές οικιακές συσκευές", Αθήνα 1982.

Οι Απασχολούμενοι του υποκλάδου

Εδώ αναφέρονται οι απασχολούμενοι του υποκλάδου το έτος ίδρυσης της "ΕΛΙΝΤΑ" (1977) και μετά την αναδιοργάνωση της "ΠΙΤΣΟΣ" από την SIEMENS, το 1980.

	<u>1977</u>	<u>1980</u>	<u>Διαφορά %</u>
ELINDA	1.800	2.097	16,5
ΠΙΤΣΟΣ	1.420	680	-52,1
ELCO	475	500	5,3
VERA	110	100	-9,1
Διάφοροι	<u>230</u>	<u>95</u>	<u>-59</u>
Σύνολο	4.035	3.472	-14

Πηγή: IOBE, στο ίδιο.

Η προστιθέμενη αξία του υποκλάδου το 1980

	<u>Ηλεκτρ. ψυγεία</u>	<u>Ηλεκτρ. κουζίνες</u>	<u>Ηλεκτρ. Πλυντήρια</u>
Εγχώρια υλικά	34%	29%	25%
Εισαγόμενα υλικά	26%	28%	40%
Σύνολο	60%	57%	65%
(Εργασία)	(10%)	(12%)	(16%)

Πηγή: IOBE, στο ίδιο.

Τεχνολογική εξέλιξη

Η βιομηχανία ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, ασχολήθηκε στην αρχή, με την αντιγραφή είτε των τύπων των ηλεκτρικών οικιακών συσκευών των κατασκευαστών του εξωτερικού, με τους οποίους, συνεργάζονταν, είτε των τύπων της διεθνούς αγοράς που επιλέγονταν ως καταλληλότεροι.

Στην συνέχεια άρχισε να συνειδητοποιείται η ανάγκη της προσαρμογής στις ελληνικές συνθήκες, όπως το μικρό μέγεθος της αγοράς και επομένως της παραγωγής, και τις κλιματολογικές συνθήκες της χώρας (π.χ. ψυγείο τροπικής κλάσης, κουζίνες με εστία 220 Φ).

Η κριτική επιλογή των επιτευγμάτων των Ξένων κατασκευαστικών εταιριών και η βαθμιαία αφομοίωση της κατασκευαστικής τους τεχνολογίας, οδήγησαν στο να αρχίσει η σχεδίαση ελληνικών τύπων ηλεκτρικών οικιακών συσκευών και να οργανωθεί επιστημονικά η μελέτη των προδιαγραφών ασφαλείας και ποιότητας με ταυτόχρονη επιδίωξη το ελεγχόμενο κόστος. Δημιουργήθηκαν ολοκληρωμένα εργαστήρια μελετών και ποιοτικού ελέγχου. Επίσης, η βιομηχανία ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, βοήθησε στη δημιουργία της Ελληνικής Ηλεκτροτεχνικής Ένωσης (ΕΗΕ) και του ΕΛΟΤ αργότερα, καθώς και στη σύνταξη και θέσπιση εθνικών προδιαγραφών για τις ηλεκτρικές οικιακές συσκευές.¹⁹²

Η τεχνολογική ανάπτυξη του υποκλάδου, οδήγησε στην δημιουργία τύπων οικιακών συσκευών με υψηλές λειτουργικές επιδόσεις, στο επίπεδο των ξένων ανταγωνιστικών προϊόντων. Αυτοί οι τύποι ήταν οι κουζίνες 60Χ60 του 1968, τα τροπικής κλάσεως ψυγεία πολυουρεθάνης του 1977, θερμοσίφωνες κ.ά.

Τα ψυγεία που είχαν μελετηθεί και παραχθεί εγχωρίως είχαν πολύ καλή προσαρμογή στις αγορές της Μ. Ανατολής.

Ταυτόχρονα, υπήρξε ουσιαστική πρόοδος και στη σχεδίαση και κατασκευή εργαλείων παραγωγής (όπως τα καλούπια και ίδιοσυσκευές). Επίσης άρχισαν να χρησιμοποιούνται ημιαυτόματα συγκροτήματα μεταλλουργικής επεξεργασίας, βαρής, επισμάλτωσης, πλήρωσης με πολυουρεθάνη κ.λπ.

Λειτουργικά συγκροτήματα που στην αρχή εισάγονταν έτοιμα (όπως το ψυκτικό συγκρότημα) άρχισαν να κατασκευάζονται εγχωρίως, με αποτέλεσμα την αύξηση της προστιθέμενης αξίας.

192. Οι προδιαγραφές των Ηλεκτρικών Θερμοσίφωνων ήταν από τις πρώτες που επιβλήθηκαν υποχρεωτικά με νόμο.

Η περίοδο παρακμής του υποκλάδου

Μετά το 1973, ολοκληρώθηκαν τα εκσυγχρονιστικά προγράμματα, τόσο της "ΠΙΤΣΟΣ" όσο και της "ΙΖΟΛΑ" με την εξαγορά της HELIFIRGE και τη δημιουργία του εργοστασίου της Θήβας.¹⁹³

Τελικά η "ΠΙΤΣΟΣ" αγοράστηκε από την SIEMENS, ενώ ήταν ακόμη ακμαία, η "ESKIMO" και κυρίως η "ΙΖΟΛΑ", μετά από μερικά έτη με ζημιά, έχοντας υπερβολικό βάρος τραπεζικών υποχρεώσεων, οδηγήθηκαν σε αναγκαστική συγχώνευση, τη δημιουργία της ELINDA, κάτω από τον οικονομικό και διοικητικό έλεγχο της ΕΤΕ.

Η "ELCO ΒΑΓΙΩΝΗΣ" διατήρησε τη θέση της, συγκεντρώνοντας την δραστηριότητά της, στην παραγωγή κυρίως θερμοσίφωνων και ηλεκτρικών κουζινών.

Η "KELVINATOR" διέκοψε τη λειτουργία της πολύ γρήγορα και η "LIDO ΒΑΡΣΑΚΗΣ" δεν μπόρεσε να αντέξει στις νέες συνθήκες που δημιουργήθηκαν μετά την κρίση του 1973/1974.

Η νέα κατάσταση στον υποκλάδο μετά το 1977

Το τραπεζικό χρέος της ELINDA, από το 1 δισ. περίπου, μετά την πρώτη χρήση, έφτασε μέσα σε 8-9 χρόνια τα 10 δισ., γεγονός που κατέστησε προβληματική την επιχείρηση.

Από το 1981, ήδη, άρχισε να αυξάνει το ποσοστό των εισαγωγών ηλεκτρικών συσκευών.

Η "ΠΙΤΣΟΣ", κάτω από τον ξένο έλεγχο πλέον, καλύπτει το 30% περίπου της ελληνικής αγοράς.

193. Όσον αφορά την δημιουργία του εργοστασίου, το πρόβλημα που αγνοήθηκε εντελώς ήταν οι συνθήκες μεταφοράς, οι δυνατότητες μετεγκατάστασης του προσωπικού και η αδυναμία εξεύρεσης ειδικευμένου προσωπικού στην περιοχή της Θήβας.

Ποσοστό (%) κάλυψης της αγοράς ηλεκτρικών οικιακών συσκευών το 1981

	Ηλ.ψυγεία	Ηλ.κουζίνες	Ηλ.πλυντήρια	Ηλ. θερμοσίφωνες μεγάλα ρούχων
ELINDA	36	31	19	-
ΠΙΤΣΟΣ	29	30	26	-
ELKO	1	19	-	65
VERA	9	-	-	-
ΛΟΙΠΟΙ	1	2	-	-
<u>ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ</u>	<u>18</u>	<u>18</u>	<u>55</u>	<u>=</u>
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	100	100	100	100

Πηγή: IOBE, στο ίδιο σελ. 68.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα, η εγχώρια παραγωγή έχει συγκεντρωθεί στην ELINDA και την ΠΙΤΣΟΣ:

- στα ηλεκτρικά ψυγεία κατά 80% (του συνό-
 - στις ηλεκτρικές κουζίνες κατά 74% λου της
 - στα ηλεκτρικά πλυντήρια ρούχων κατά 100% εγχώριας
-) παραγωγής)

Η υπό ελληνικό έλεγχο παραγωγή, (δηλαδή χωρίς την εταιρία ΠΙΤΣΟΣ) κατέχει στην εγχώρια αγορά τα εξής ποσοστά ανα είδος:

- στα ηλεκτρικά ψυγεία το 53%
- στις ηλεκτρικές κουζίνες το 52%
- στα ηλεκτρικά πλυντήρια το 19%
- και στους ηλεκτρικούς θερμοσίφωνες το 100%

α) Ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες

Οι εγχώριες μονάδες παραγωγής ηλεκτρικών θερμοσιφώνων είναι πολυάριθμες, όμως οι περισσότερες αποτελούν μικρές επιχειρήσεις που ασχολούνται επίσης με την κατασκευή συσκευών θέρμανσης (ιδίως μικρών συσκευών), όπως ηλεκτρικές φορητές σόμπες, αλλά και γενικά ηλεκτρικές συσκευές οικιακής χρήσης όπως ταστιέρες, σίδερα σιδερώματος κ.ά.¹⁹⁴

194. Εμπορική Τράπεζα, Κλαδική Μελέτη Νο 4, "Ηλεκτρικοί Θερμοσυσσωρευτές", Αθήνα, 1984, σελ. 6.

Παρόλο που υπάρχουν πολλές μονάδες, η παραγωγή ηλεκτρικών θερμοσίφωνων παρουσιάζει υψηλό βαθμό συσσώρευσης. Όπως αναφέρθηκε από τα στοιχεία του IOBE ή ELCO ΒΑΓΙΩΝΗΣ συμμετείχε το 1981 με 65% στην εγχώρια παραγωγή. Πολύ χαμηλότερη είναι η συμμετοχή των άλλων μεγάλων μονάδων του υποκλάδου όπως ο SOULIS ΑΕ και VERA ΑΒΕ.

Αντίθετα από άλλες ηλεκτρικές οικιακές συσκευές όπως ηλεκτρικές κουζίνες και ιδίως ηλεκτρικά πλυντήρια, οι ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες δεν παρουσιάζουν προβλήματα ποιότητας.¹⁹⁵ Οι μεγάλες μονάδες του υποκλάδου καλύπτουν το σύνολο σχεδόν της εγχώριας αγοράς.

Η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικών θερμοσιφώνων από το 1970 και έπειτα παρουσιάζει μια σημαντική ανάπτυξη. Στον παρακάτω πίνακα, περιλαμβάνονται και τα ηλεκτρικά ψυγεία και οι ηλεκτρικές κουζίνες.

195. Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 7.

Εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε χιλ. τεμ.
(Δείκτες όγκου 1970=100)

Ετη Ψυγεία Δείκτης Κουζίνες Δείκτης Θερμοσίφ.οικιακ. Δείκτες

1970	143	10	61	100	123	100
1971	162	113	78	128	129	105
1972	200	140	86	141	130	106
1973	283	198	132	216	163	133
1974	258	180	98	161	184	150
1975	190	133	103	109	194	158
1976	204	143	130	213	262	213
1977	210	147	128	210	256	208
1978	168	117	141	231	252	205
1979	150	105	148	243	268	218
1980	225	157	145	238	294	293
1981	227	159	130	213	268	218

Πηγή: Εμπορική Τράπεζα στο ίδιο σελ. 8.

Η παραγωγή ηλεκτρικών θερμοσιφώνων (οικιακών) είναι συνεχώς ανοδική, εκτός από την κάμψη των ετών 1977 και 1978, και το 1980 η παραγωγή έφθασε στο μεγαλύτερο ύψος τις 293 χιλ. τεμ.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η εμφάνιση των ηλιακών θερμοσιφώνων από το 1975 και έπειτα, που αποτελούν υποκατάστατο προϊόν, δεν συνετέλεσε στη μείωση της παραγωγής ηλεκτρικών θερμοσιφώνων.¹⁹⁶

Οι μεγαλύτερες μονάδες παραγωγής ηλεκτρικών θερμοσιφώνων, σύμφωνα με τον ICAP (1980):

ΒΙΟΛΕΒ, ELCO-ΒΑΓΙΩΝΗΣ, ΗΛΕΚΤΡΟΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ,
ΘΕΡΜΟΑΝΟΞΕΙΩΤΙΚΗ, LAVIX-ΤΟΥΦΕΞΗ, ΜΕΤΑΛΛΟΘΕΡΜ, ΜΙΝΟΣ, ΟΜΕΓΑ,
ΡΑΞ-ΦΙΛΑΔΙΤΑΚΗΣ, SOULIS, TROPICAL, VERA.

196. Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 8.

Εξωτερικό εμπόριο ηλεκτρικών θερμοσιφώνων.

<u>Ετη</u>	<u>Εισαγωγές (σε χιλ. δρχ.)</u>	<u>Εξαγωγές (σε χιλ. δρχ.)</u>
1975	5.575	1.058
1976	4.728	4.077
1977	6.485	1.917
1978	7.860	1.438
1979	8.603	519
1980	5.220	1.480

Πηγή: Εμπορική Τράπεζα στο ίδιο σελ. 10.

Από τον πίνακα προκύπτει ότι οι εισαγωγές είναι μεγαλύτερες από τις εξαγωγές. Οι εισαγωγές προέρχονται κυρίως από χώρες της ΕΟΚ (Δ. Γερμανία), οι δε εξαγωγές πραγματοποιούνται κυρίως προς τις χώρες της Μέσης Ανατολής.

Τα προβλήματα και οι προοπτικές των ηλεκτρικών θερμοσιφώνων

Όπως αναφέρθηκε οι ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες είναι ικανοποιητικοί από πλευράς ποιότητας και η παραγωγή ήταν αυξανόμενη την περίοδο 1970-1980. Η παραγωγή ανταποκρίθηκε στην αύξηση της ζήτησης και οι εισαγωγές είναι μικρό μέρος της ζήτησης.

Σύμφωνα με τα υπάρχοντα δεδομένα και τις παρούσες προοπτικές της Ελληνικής Οικονομίας δεν αναμένονται ουσιαστικές μεταβολές στην παραγωγή και τη ζήτηση ηλεκτρικών θερμοσιφώνων.¹⁹⁷

Τα κυριότερα προβλήματα του υποκλάδου

Σύμφωνα με τις "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987"¹⁹⁸, η παραγωγή ηλεκτρικών οικιακών συσκευών πέραν κρίση και σε διεθνή κλίμακα, όπου σημειώνονται συγχωνεύσεις και εξαγορές

197. Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 11.

198. "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 106.

επιχειρήσεων.

Υπάρχει μεγάλη εξάρτηση του υποκλάδου από τις πρώτες ύλες, οι οποίες καλύπτουν το 70% του κόστους και οι οποίες εισάγονται κατά 50%. Το κόστος της εγχώριας παραγωγής είναι σχετικά αυξημένο, λόγω της σχετικά μικρής ποσότητας παραγωγής.

Η εξάρτηση από ξένες εταιρίες είναι πολύπλευρη και στην τεχνολογία, ιδίως στην κατασκευή ηλεκτρικών πλυντηρίων.

Στον τομέα του Εμπορίου υπάρχει πληθώρα μικροκαταστημάτων χωρίς οικονομική επιφάνεια, που αναγκάζει την βιομηχανία να χρηματοδοτεί το Εμπόριο, με αποτέλεσμα την αύξηση των χρηματοοικονομικών εξόδων.

Στους θερμοσίφωνες, σύμφωνα με τις "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987", η μη τήρηση των προδιαγραφών, ενώ υπάρχουν και είναι υποχρεωτικές, οδηγεί σε κατασκευές προϊόντων κακής ποιότητας, που αποτελούν συχνά κίνδυνο για τον καταναλωτή.¹⁹⁹

Προοπτικές και μέτρα που προτείνονται για τον υποκλάδο

Ο υποκλάδος αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό, κυρίως από χώρες της ΕΟΚ, για το λόγο αυτό υπάρχει ανησυχία για την προοπτική του.

Στα μέτρα που προτείνονται από τις "Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-87"²⁰⁰ για την αύξηση των εξαγωγών είναι η βελτίωση των μεταφορικών δικτύων σε κόστος και ποιότητα, η συνεργασία και εξειδίκευση των επιχειρήσεων και η κατάλληλη χρηματοδότηση. Στην προσπάθεια των εξαγωγών θα μπορούσε να συνεισφέρει η δημιουργία μιας trading company.

Για τους θερμοσίφωνες προτείνεται ο αυστηρός έλεγχος των προδιαγραφών ασφαλείας και η καθειέρωση σήματος

199. "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 107.

Αυτή η άποψη έρχεται σε αντίθεση με την άποψη για το αντίστοιχο θέμα που διατυπώνεται στην κλαδική μελέτη της Εμπορικής Τράπεζας για τους ηλεκτρικούς θερμοσίφωνες.

200. "Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 107.

ποιότητας.

β) Μικρές ηλεκτρικές συσκευές

Όπως αναφέρθηκε, ήδη στην Ελλάδα, παράγονται μια σειρά από μικρές ηλεκτρικές συσκευές, όπως ψηστιέρες, φουρνάκια, αερόθερμα, βραστήρες κ.λπ. από πολλές μονάδες μικρού μεγέθους. Πολλές από τις μονάδες αυτές πραγματοποιούν κυρίως συναρμολογήσεις. Πολλά από τα παραπάνω προϊόντα εξαρτώνται πλήρως από ξένα εμπορικά σήματα και ανταλλακτικά. Άλλα προϊόντα σχεδιάζονται από την αρχή στην χώρα μας ή είναι αντίγραφα ξένων.

Στην περίπτωση της αντιγραφής ξένων προϊόντων, η ποιότητα των εγχώριων παραγομένων σπάνια πλησιάζει τα πρωτότυπα.

Η παραγωγή μικρών ηλεκτρικών συσκευών στην Ελλάδα αντιμετωπίζει πρόβλημα ανταγωνιστικότητας εξαιτίας της χαμηλής τεχνολογίας, της εξάρτησης από ξένες εταιρίες και βέβαια, επειδή παράγονται μόνο μικρές ποσότητες αυτών των προϊόντων.

Η επιβίωση των μονάδων οι οποίες ασχολούνται κυρίως με την συναρμολόγηση είναι αβέβαιη. Αντίθετα, εκείνες οι μονάδες που έχουν καταχυρωμένες ευρεσιτεχνίες θα μπορέσουν με μεγάλη πιθανότητα να επιβιώσουν. Γι' αυτό επιβάλλεται η ανάπτυξη και η εμπορική προώθηση αξιόλογων ελληνικών ευρεσιτεχνιών.²⁰¹

378.2 Κατασκευή συσκευών κλιματισμού

Την περίοδο 1969-1978, ο υποκλάδος αυτός έχει μια σημαντική άνοδο σε όλα τα μεγέθη.

201. "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 108.

Όπως αναφέρθηκε, τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

	<u>1980</u>
Αερόθερμα ηλεκτρικά	τεμ. 38.305
Ανεμιστήρες επαγγελματικοί	" 7.806
Ανεμιστήρες οικιακοί	" 22.000
Απορροφητήρες επαγγελματικοί	" 1.459
Απορροφητήρες οικιακοί ηλεκτρικοί	" 207.077
Εξαεριστήρες επαγγελματικοί	" 5.465
Θερμάστρες φορητές ηλεκτρικές	" 71.695
Θερμαντικά σώματα ηλεκτρικά	" 90.993
Θερμοσυσσωρευτές ηλεκτρικοί	" 45.178

α) Ηλεκτρικοί θερμοσυσσωρευτές

Οι μονάδες που κατασκευάζουν ηλεκτρικούς θερμοσυσσωρευτές είναι πολυάριθμες. Οι μεγάλες μονάδες του υποκλάδου έχουν ικανοποιητικό επίπεδο ποιότητας στα προϊόντα τους και λειτουργούν με αξιόλογη απόδοση.²⁰² Όμως οι περισσότερες μονάδες κατασκευάζουν και άλλα προϊόντα σχετικά με συστήματα θέρμανσης ή με συσκευές κλιματισμού, τόσο για το καταναλωτικό κοινό όσο και για βιομηχανίες, ξενοδοχεία κ.λπ.

Οι μονάδες των οποίων τα προϊόντα (ηλεκτρικοί θερμοσυσσωρευτές), αποτελούν τον υποκλάδο συχνά έχουν μεταξύ τους διαφορετική παραγωγική διάρθρωση και γι' αυτό ταξινομούνται σε διαφορετικούς κλάδους. Άλλες είναι βιομηχανίες αντικειμένων από μέταλλο (35), άλλες βιομηχανίες μηχανών και συσκευών (36) ή βιομηχανίες ειδών εφαρμογής ηλεκτρισμού (37).

Σημαντικό μέγεθος πωλήσεων στην εγχώρια αγορά έχουν και οι εταιρίες εισαγωγών ηλεκτρικών θερμοσυσσωρευτών.

²⁰² Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 3.

Κατασκευαστικές εταιρίες Ηλεκτρικών θερμοσυσσωρευτών σύμφωνα με τον ICAP, 1980

ΒΙΟΣΩΛ, ELECTRIC HELLAS, ΕΞΑΣ AERODYN, ΗΛΕΚΤΡΟΚΑΤ, ΘΕΡΜΗΛ, ΘΕΡΜΙΣ, ΚΑΡΑΝΤ, ΚΛΙΜΑΤΟΤΕΧΝΙΚΗ, ΣΤΗΜΠΕΛ ΕΛΤΡΟΝ ΕΛΛΑΣ, ΤΕΚ ΕΒΕΠΕ, THERMOCAL, WARM, ΦΥΡΟΓΕΝΗΣ, ΧΕΙΛΟΠΟΥΛΟΣ.

Εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικών θερμοσυσσωρευτών

Η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικών θερμοσυσσωρευτών έχει αρχίσει τη δεκαετία του 1970. Στοιχεία της ΕΣΥΕ υπάρχουν από το 1974. Το ύψος της παραγωγής ήταν ακόμη σχετικά χαμηλό.

Εγχώρια παραγωγή θερμοσυσσωρευτών

1974	4 χιλ.τεμ.	1978	21 χιλ.τεμ.
1975	6 " "	1979	33 " "
1976	12 " "	1980	45 " "
1977	17 " "	1981	45 " "

Πηγή ΕΣΥΕ, Ερευνες Βιομηχανίας για τα αντίστοιχα έτη.

Εξωτερικό εμπόριο

Οι ηλεκτρικοί θερμοσυσσωρευτές παρακολουθούνται από το 1981 με χωριστό κωδικό αριθμό στο Εξωτερικό εμπόριο της ΕΣΥΕ.

Εισαγωγές θερμοσυσσωρευτών

Εξαγωγές θερμοσυσσωρευτών

1981	4.200 τεμ.	22.578 χιλ. δρχ.	20 τεμ.	25 χιλ. δρχ.
1982	12.313 "	80.803 " "	-	-

Το ποσοστό των εισαγόμενων θερμοσυσσωρευτών στο σύνολο των πωλήσεων είναι σημαντικό (το 1981 είναι 27,36%). Το 1981 οι εισαγωγές γίνονται από την Ισπανία και τη Δ. Γερμανία, το 1982 μόνο από την Δ. Γερμανία. Οι εξαγωγές είναι ελάχιστες.

Προβλήματα και προοπτικές του υποκλάδου

Οι ηλεκτρικοί θερμοσυσσωρευτές είναι ένα σχετικά νέο προϊόν και δεν υπήρχε εμπειρία στη χρήση του, έτσι στην αρχή έγιναν λάθη.

Κατασκευάστηκαν μεγάλες εγκαταστάσεις σε σχέση με τις ανάγκες των κατοικιών. Επίσης το νυχτερινό τιμολόγιο της ΔΕΗ έγινε πολύ ακριβό, επειδή δημιουργήθηκε ώρα αιχμής.

Η προοπτική του υποκλάδου εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, όπως την πορεία του ιδιωτικού εισοδήματος, το κόστος του ηλεκτρικού ρεύματος, κ.ά. Επίσης πρέπει να ληφθεί υπόψη ο ανταγωνισμός από υποκατάστατα προϊόντα. Οι τιμές επίσης των εισαγόμενων υλικών που είναι απαραίτητα για την κατασκευή των ηλεκτρικών θερμοσυσσωρευτών επηρεάζουν την τελική τιμή τους, και έτσι την ανταγωνιστικότητά τους.²⁰³

β) Μικρές Ηλεκτρικές συσκευές θερμάνσεως χώρου

Στην κατηγορία αυτή των προϊόντων περιλαμβάνονται τα αερόθερμα, οι φορητές ηλεκτρικές θερμάστρες, και τα ηλεκτρικά θερμαντικά σώματα (καλοριφέρ).

Εγχώρια παραγωγή σε τεμάχια 1976-1981

	<u>1976</u>	<u>1977</u>	<u>1978</u>	<u>1979</u>	<u>1980</u>	<u>1981</u>
Αερόθερμα	14.602	10.664	38.362	21.455	38.305	38.644
Θερμάστρες φορητές	52.481	58.845	60.700	57.749	71.695	56.215
Ηλεκτρ. καλοριφέρ	56.630	72.218	81.407	78.726	90.993	67.541

Πηγή: Ετήσιες βιομηχανικές έρευνες, ΕΣΥΕ

Όπως προκύπτει από τον πίνακα η εγχώρια παραγωγή την περίοδο 1976-1980 ήταν αυξανόμενη, το 1981 όμως, διαπιστώνεται μια κάμψη, που αποδίδεται στη σημαντική αύξηση του ηλεκτρικού ρεύματος.²⁰⁴

Η παραγωγή αυτών των προϊόντων γίνεται από λίγες σχετικά μεγάλες μονάδες και πολλές μικρές. Οι μεγάλες μονάδες

203. Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 6.

204. Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 12.

κατασκευάζουν και μια σειρά άλλα προϊόντα. Οι μεγαλύτερες εταιρίες του υποκλάδου το 1980 είναι: ΓΟΥΝΑΡΑΣ, ΡΑΔΙΟ ΚΟΡΑΣΙΔΗ, ΦΥΡΟΓΕΝΗΣ, ΘΕΡΜΙΣ, THERMOCAL, ΛΑΝΑ, ΧΕΙΛΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.

Η ΕΣΥΕ στο εξωτερικό εμπόριο παρουσιάζει αυτά τα προϊόντα ομαδοποιημένα με άλλα. Από πληροφορίες της αγοράς, εμφανίζεται ότι η εγχώρια παραγωγή καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της ζήτησης, και οι εξαγωγές είναι ελάχιστες.²⁰⁵

Οι προοπτικές αυτών των προϊόντων δεν είναι και τόσο καλές, επειδή η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος είναι υψηλή και προβλέπεται ότι θα παραμείνει. Και επειδή τα προϊόντα αυτά κυρίως αποτελούν βοηθητικά μέσα θέρμανσης είναι τα πρώτα που είγονται από την τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος.

γ) Απορροφητήρες ηλεκτρικοί οικιακοί

Οι απορροφητήρες αυτοί επί το πλείστον είναι απορροφητήρες κουζίνας, οι οποίοι κατασκευάζονται κυρίως από τις ίδιες μονάδες που κατασκευάζουν τις ηλεκτρικές οικιακές συσκευές ("Λευκές συσκευές"). Έτσι θα μπορούσε κανείς να τους εντάξει στον υποκλάδο των οικιακών συσκευών.

Οι μεγαλύτεροι κατασκευαστές το 1980 είναι: ΒΑΓΙΩΝΗΣ, BALER, DELCA, ΓΟΥΝΑΡΑΣ, ΕΛΙΝΤΑ, ΜΠΡΑΟΥΝ ΜΠΟΒΕΡΙ ΝΟΡΜΕΛΕΚ, ΡΑΔΙΟ ΑΘΗΝΑ, ΤΟΜΠΟΥΛΙΔΗΣ, VERA, ΦΟΥΡΛΗ ΑΦΟΙ.

387.3 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΦΩΤΙΣΜΟΥ

Ο υποκλάδος την περίοδο 1969-1978 έχει σημαντική άνοδο σε όλα τα μεγέθη. Όμως το ύψος της παραγωγής του σε σχέση με τους άλλους υποκλάδους είναι μικρό.

Αποτελείται από φωτιστικά κατοικιών (πολύφωτα, αμπαζούρ κ.λπ.), προβολείς, φανάρια αυτοκινήτων, φωτιστικά εξωτερικών χώρων (οδών, γηπέδων, αερολιμένων κ.λπ.).

Οι μονάδες του υποκλάδου είναι επί το πλείστον μικρές

205. Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 12.

και πολυάριθμες και λίγες μεγαλύτερες. Το 1978 απασχολούνται 2.234 άτομα σε 384 παραγωγικές μονάδες. Από τις οποίες, σύμφωνα με τις "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987"²⁰⁶ 3 αξιόλογες μονάδες στα sports και 25 στα πολύφωτα.

Η παραγωγή του υποκλάδου καλύπτει περίπου το 80% της εγχώριας κατανάλωσης. Η εξαγωγική προσπάθεια προς τη Μ. Ανατολή παρουσιάζει δυσκολίες λόγω του ανταγωνισμού των προϊόντων της Απω Ανατολής.

Σε σύγκριση με τη Δ. Ευρώπη ο υποκλάδος έχει σημαντικά προβλήματα μη εξειδίκευσης των μονάδων του και τεχνολογικής καθυστέρησης.

Προοπτικές και μέτρα για του υποκλάδο

Οι προοπτικές του υποκλάδου θεωρούνται καλές και υπάρχουν δυνατότητες για την αύξηση των εξαγωγών.

Σύμφωνα με τις "Εκθέσεις για το Πρόγραμμα του 1983-87"²⁰⁷ τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν είναι η ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των μονάδων και η εξειδίκευση της παραγωγής τους. Επίσης πρέπει να αναπτυχθεί η έρευνα της αγοράς και να κατασκευαστούν νέα, περισσότερο προηγμένα, προϊόντα.

Ομάδες μονάδων μπορούν να δώσουν υπερβολαβίες σε ειδικές βιοτεχνίες κατασκευής μικροεξαρτημάτων, ανοδιώσεων κ.λπ.

Τα στοιχεία του Ν.Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ

Το 1970 ο υποκλάδος 378 ανήκει στον κλάδο "Ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές".

206. "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 10γ.

207. "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 10γ.

Το 1980, ο Ν.Μυλωνάς αναφέρει (σε χιλ. δρχ.):

	<u>Εισαγωγές Εγχώρια</u> Σύνολο		
378.1 Ηλεκτρ. οικιακές συσκευές	2.469.727	832.142	3.301.869
378.2 Ηλεκτρ. συσκευές κλιματισμού	468.309	331.342	799.651
378.3 Ηλεκτρ. συσκευές φωτισμού	111.653	-	111.653

10.13. Εργαστήρια επισκευής ηλεκτρικών συσκευών

379 Εργαστήρια επισκευής ηλεκτρικών συσκευών	Παραγωγ. μονάδες	<u>1969</u>		<u>1973</u>			<u>1978</u>		
		Απασχολ. Ιπποδύν.	381,5	Παραγωγ. μονάδες	Απασχολ. Ιπποδύν.	743	Παραγωγ. μονάδες	Απασχολ. Ιπποδύν.	1241
	2.179	3.863	381,5	2.084	3.760	743	3.350	6.189	1241

■Το 1975, η Ακαθάριστη αξία παραγωγής ήταν 263.860 χιλ. δρχ. (3.8% ποσοστό παραγωγής ως προς το σύνολο του κλάδου 37).

■Το 1980, η ΑΑΠ ήταν 1.926.319 χιλ. δρχ. (4,7% ποσοστό παραγωγής ως προς το σύνολο του κλάδου 37)

Την περίοδο 1969-1978, ο υποκλάδος 379 είχε συνολικά σημαντικά ανοδική πορεία σε όλα τα μεγέθη.

Τα στοιχεία του Ν.Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ

Ο υποκλάδος 379 το 1970 περιλαμβάνεται στον κλάδο "Ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές".

Το 1980, ο υποκλάδος 379 δεν αναφέρεται καθόλου στον Πίνακα για τις ΑΕΠΚ.

11. Κλάδος 38: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

11.1. Τι περιλαμβάνει ο κλάδος

Ο κλάδος 38 περιλαμβάνει τους κλάδους:

- 381. Ναυπήγηση και επισκευή σκαφών
- 382. Κατασκευή σιδηροδρομικού και τροχιοδρομικού υλικού
- 383. Κατασκευή αυτοκινήτων
- 384. Επισκευή αυτοκινήτων
- 385. Κατασκευή μοτοσικλετών και ποδηλάτων
- 386. Επισκευή μοτοσικλετών και ποδηλάτων
- 387. Επισκευή αεροπλάνων
- 389. Κατασκευή λοιπών μεταφορικών μέσων

Στην Ελλάδα έχει αναπτυχθεί αρκετά ο κατασκευαστικός τομέας πλοίων, αμαξωμάτων, φορτηγών και λεωφορείων, καθώς και ο επισκευαστικός τομέας πλοίων, αυτοκινήτων και αεροπλάνων. Η παραγωγή επιβατικών αυτοκινήτων δεν αναπτύχθηκε σε αξιόλογο κλάδο.

Στον κλάδο επισκευής αεροπλάνων, ιδρύθηκε η κρατική εταιρία ΕΑΒ, για την κατασκευή και επισκευή αεροπορικού υλικού, καθώς και την κατασκευή ηλεκτρονικών και άλλων εξαρτημάτων.

11.2. Η εξέλιξη του κλάδου 38 στη δεκαετία 1970-1980

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την εξέλιξη ορισμένων βασικών μεγεθών του κλάδου 38, σε σταθερές τιμές 1970 και σε εκ. δρχ.

	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
1. Εγχώρια κατανάλωση			8.574	10.644	11.054	14.106	12.230	12.398	13.919	15.603		
2. Ακαθάριστη αξία Παραγωγής			4.616	6.461	6.898	7.635	7.908	7.550	7.128			
3. Προστιθέμενη αξία	1.760	2.641	3.285	3.229	3.450	3.489	3.373	3.286	3.408			
4. Εισαγωγές		3.968	4.264	4.242	6.674	4.584	5.463	7.664	9.369			
5. Εξαγωγές		90	81	86	203	262	635	874	960			
6. Επενδύσεις		661	1.024	850	758	508	604	878	593			
7α. Απασχόληση	34.958			51.593								
7β. Χωρίς επίσκευες	16.072			25.942								
7α. Παραγωγικές μονάδες.	8.302			9.642								
7β. Χωρίς επίσκευες	1.411			1.257								
7α. Ιπποδύναμη	76.723,1			792.643								
7β. Χωρίς επίσκευες	60.215,1			761.992								

Πηγή: "Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 112. (Έχουν γίνει τροποποιήσεις σε ορισμένα στοιχεία).

1. Εγχώρια κατανάλωση = Εισαγωγές + Παραγωγή - Εξαγωγές
2. Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής, Προστιθέμενη Αξία, Εισαγωγές, Εξαγωγές

Τα στοιχεία προέρχονται από την ΕΣΥΕ. (Ο κλαδικός χωρισμός των Εισαγωγών-Εξαγωγών είναι των Εκθέσεων για το Πρόγραμμα 1983-1987).

3. Επενδύσεις: τα στοιχεία προέρχονται από τους Εθνικούς λογαριασμούς.

4. Απασχόληση, Παραγωγικές μονάδες, Ιπποδύναμη. (Τα στοιχεία προέρχονται από τις Απογραφές της ΕΣΥΕ).

<u>Κλάδοι Επίσκευών</u>	<u>Παραγωγικές μονάδες</u>	<u>Απασχόληση</u>	<u>Ιπποδύναμη</u>
384. Επίσκευη αυτοκινήτων	1969 4.975 1973 6.628 1978 10.409	1969 15.387 1973 22.630 1978 29.579	1969 144.164 1973 24.721 1978 33.582
386. (το 1969 385,3) Επίσκευη μοτοσικλετών και ποδηλάτων.	1969 1.905 1973 1.748 1978 1.504	1969 2.661 1973 2.390 1978 1.905	1969 1.327 1973 1.802 1978 1.387
387. (το 1969 386) Επίσκευη αεροπλάνων	1969 11 1973 16 1978 4	1969 838 1973 631 1978 2.062	1969 717 1973 4.128 1978 1.387

Στον κλάδο 381 περιλαμβάνεται το 1978 ο υποκλάδος 381.4, "Επισκευή σκαφών εκτός ναυπηγείου", που μπορεί να θεωρηθεί επισκευαστικός υποκλάδος, αλλά τα έτη 1969 και 1973 αναφέρεται μόνο ο υποκλάδος 381.3, "Επισκευή και διάλυση σκαφών", οπότε είναι αδύνατος ο υπολογισμός αυτού του υποκλάδου.

Η εγχώρια παραγωγή το 1980, όπως προκύπτει από τον πιο κάτω υπολογισμό, καλύπτει σε αξία την εγχώρια κατανάλωση κατά 66%.

Το 1980 σε τρέχουσες τιμές:

Εισαγωγές:	24.508.640	χιλ. δρχ.	(στοιχεία Εκθέσεων για το Πρόγραμμα 1983-1987)
Εγχώρια παραγωγή (ΑΑΠ)	45.063.760	χιλ. δρχ.	(στοιχεία ΕΣΥΕ, έρευνα Βιομηχανίας του 1980)
Εξαγωγές Μείον	1.331.092	χιλ. δρχ.	(Στοιχεία Εκθέσεων για το Πρόγραμμα 1983-1987)

Εγχώρια κατανάλωση: 68.241.308 χιλ. δρχ.

$$\frac{\text{Εγχώρια παραγωγή}}{\text{Εγχώρια κατανάλωση}} \approx 66\%$$

Εάν όμως, αφαιρεθεί από τη συνολική ΑΑΠ του κλάδου η αξία που αφορά την επισκευή αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και επισκευή πλοίων και αεροπλάνων ήτοι:

384.Επισκευή αυτοκινήτων	8.408.633	χιλ. δρχ.
386.Επισκευή μοτοσικλετών και ποδηλάτων	734.332	χιλ. δρχ.
387.Επισκευή αεροπλάνων	3.711.014 ²⁰⁸	χιλ. δρχ.
381.4.Επισκευή σκαφών εκτός ναυπηγείων	1.264.014	χιλ. δρχ.
Σύνολο	16.018.894	χιλ. δρχ.
Εγχώρια παραγωγή	45.063.760	χιλ. δρχ.
Μείον Επισκευές	16.018.894	χιλ. δρχ.
	<hr/>	
	29.044.866	χιλ. δρχ.

$\frac{\text{Εγχώρια παραγωγή}}{\text{Εγχώρια κατανάλωση}} \approx 43\%$

Τότε προκύπτει ότι η Εγχώρια παραγωγή καλύπτει σε αξία μόνο κατά 43% την Εγχώρια κατανάλωση.

Το 1970 η ΑΑΠ κλάδου, ως ποσοστό της συνολικής ΑΑΠ της Μεταποίησης, ήταν 3,69%. Ο δείκτης παραγωγής²⁰⁹ του κλάδου το 1980, με βάση το 1970=100 είναι 170,4, ενώ ο αντίστοιχος δείκτης παραγωγής της Μεταποίησης το 1980 είναι μεγαλύτερος 194,8. Έτσι, σε σταθερές τιμές το ποσοστό της ΑΑΠ του κλάδου ως προς την συνολική ΑΑΠ της Μεταποίησης το 1980 μειώθηκε σε 3,22%.²¹⁰

Οι Επενδύσεις σε σταθερές τιμές μετά το 1971 είχαν μια γενική τάση μείωσης με διακυμάνσεις και το 1977 ήταν το 5% του συνόλου των επενδύσεων στη Μεταποίηση.

Οι Εισαγωγές του κλάδου (σύμφωνα με τα στοιχεία των Εκθέσεων για το Πρόγραμμα 1983-1987) σε σταθερές τιμές είχαν μια ανοδική τάση μέχρι το 1977 και ακολούθως σημείωσαν πτώση, η οποία οφείλεται κυρίως στην πολιτική αποθάρρυνσης εισαγωγών αυτοκινήτων που ακολουθήθηκε.²¹¹ Οι Εξαγωγές του κλάδου είναι ελάχιστες και ανέρχονται περίπου σε 7% του συνόλου των εισαγωγών.

208. Στοιχεία για την Επισκευή πλοίων υπάρχουν μετά από υπολογισμούς της εργασίας μόνο για τον τετραμήσιο υποκλάδο 381.4. Η ΕΣΥΕ δημοσιεύει τα στοιχεία για την ΑΑΠ μόνο σε τριμήσιο επίπεδο.

209. Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο ΕΣΥΕ.

210. Σε τρέχουσες τιμές το αντίστοιχο ποσοστό για το 1980 είναι 4,49% (μεγαλύτερο από το ποσοστό του 1970).

211. "Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 111.

Οι Παραγωγικές μονάδες του κλάδου μέσω μεταφορών την περίοδο 1969-1970 έχουν αυξηθεί σημαντικά, όμως, αν αφαιρεθούν οι Παραγωγικές μονάδες που αφορούν τους επισκευαστικούς υποκλάδους, προκύπτει ότι οι Παραγωγικές μονάδες του κλάδου μειώνονται.

Οι Απασχολούμενοι την ίδια περίοδο είχαν σημαντική αύξηση, η οποία μειώνεται εάν αφαιρεθούν οι επισκευαστικοί υποκλάδοι.

Την περίοδο 1969-1973, η Ιπποδύναμη του κλάδου δεκαπλασιάστηκε, κυρίως από την αύξηση της Ιπποδύναμης στα Ναυπηγεία. Έτσι και χωρίς τους επισκευαστικούς υποκλάδους η Ιπποδύναμη παρουσιάζει σημαντική αύξηση. Την περίοδο όμως 1973-1978, η Ιπποδύναμη μειώνεται περίπου στο 1/3, το ίδιο συμβαίνει και για την Ιπποδύναμη χωρίς τους επισκευαστικούς υποκλάδους. Η μείωση αυτή οφείλεται επίσης κυρίως στη μείωση της Ιπποδύναμης στα Ναυπηγεία.

Το μεγαλύτερο μέρος της ΑΑΠ του κλάδου αφορά την κατασκευή και επισκευή σκαφών.

Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής 1970		ΑΑΠ 1980	
Σύνολο ΑΑΠ για τον κλάδο 381: 4.695.769 χιλ. δρα.		Σύνολο ΑΑΠ για τον κλάδο: 45.063.760 χιλ. δρα.	
Αρ. Κλάδ.			
381. Ναυπηγεία	2.270.808 "	" Ναυπ. και επίσκ. σκαφών	16.687.838 "
383. Κατασκευή αυτοκ.	667.623 "	" Κατασκευή αυτοκιν.	13.397.051 "
384. Επισκευή αυτοκ.	1.091.413 "	" Επισκευή αυτοκιν.	8.408.633 "
385. Μοτοσικλότες και ποδήλατα.	335.673 "	" Κατασκευή μοτοσικλετών και ποδηλάτων.	569.353 "
382. Σιδηροδρομικό και τροχοδρομικό υλικό		" Κατασκευή σιδηροδρομ. & τροχοδρομικού υλικού	1.393.465 "
386. Επισκευές αεροπλ.	330.248 "	" Επισκευή μοτοσ. & ποδηλ.	734.332 "
389. Άλλα μεταφ. μέσα		" Κατασκ. λοιπών μετ. μέσω	161.170 "
387.		" Επισκευή αεροπλάνων	3.711.915 "

11.3. Ναυπήγηση και επισκευή σκαφών

	1969	1973	1978	1980	
	Παρ. Απασχ. Ιππ. μον.	Παρ. Απασχ. Ιππ. μον.	Παρ. Απασχ. Ιπ. μον.	Ακαθάριστη αξία παραγ.	
381. Ναυπήγ. & επισκ. σκαφών.	151 6861 30469 487 18115 738362 749 17608 170642 16687838				
381.1. Ναυπηγ. μεταλλ. σκαφών ²¹²	20 5708 27276 22 11092 709844 37 11092 143253 67,74%				
381.2. Ναυπηγ. ξύλινων σκαφών.	48 236 641 171 976 8129 213 1339 10406 10,85%				
381.3. Ναυπηγ. σκαφών απο πλαστική ύλη. ²¹³		26 500 645 77 506 10129 2,40%			
381.4. Επισκ. σκαφών εκτός ναυπηγ. ²¹⁴	83 917 2553 268 5547 19744 416 3871 15729 18,96%				
381.5. Διάλυση σκαφών ²¹⁵			6 33 225 0,04%		

Την περίοδο 1969-1973, ο υποκλάδος παρουσιάζει μια μεγάλη άνοδο σε όλα τα μεγέθη και κυρίως στην Ιπποδύναμη (24 φορές μεγαλύτερη).

Αντίθετα, την περίοδο 1973-1978, ο υποκλάδος, ενώ παρουσιάζει αύξηση στις Παραγωγικές μονάδες, οι Απασχολούμενοι και η Ιπποδύναμη μειώνονται (η Ιπποδύναμη περίπου στο 1/4).

212. Περιλαμβάνονται η κατασκευή και η επισκευή σκαφών εντός του ναυπηγείου.

213. Περιλαμβάνονται η κατασκευή και η επισκευή σκαφών εντός των ναυπηγείων.

214. Περιλαμβάνονται οι μονάδες που αναλαμβάνουν με δικά τους μέσα επισκευές επί των πλοίων.

215. Περιλαμβάνονται οι μονάδες που αναλαμβάνουν με δικά τους μέσα τη διάλυση σκαφών.

Τα κυριότερα σκάφη που κατασκευάζονται ήταν:

1970²¹⁶

Σκάφη επιβατικά ακτοπλοίας	τεμ.	4
Σκάφη επιβατικά λοιπά (ανοικτής θαλάσσης)	"	-
Σκάφη οχηματαγωγά (φέρι-μπότ)	"	12
Σκάφη εμπορικά ξηρού φορτίου γενικώς	"	9
Σκάφη εμπορικά υγρού φορτίου (δεξαμενόπλοια κ.λπ.)	"	1
Σκάφη εμπορικά μικτά	"	1
Σκάφη ρυμουλκά	"	5
Σκάφη αλιευτικά ακτοπλοίας	"	9
Σκάφη αλιευτικά ανοικτής θαλάσσης	"	11
Σκάφη τουριστικά (γιωτ) από πλαστική ύλη	"	25
Σκάφη τουριστικά (γιωτ) από άλλες πρώτες ύλες	"	14
Πλωτοί γερανοί	"	2
Βασυκόροι	"	1
Λοιπά σκάφη	"	18
Λέμβοι από πλαστικής ύλης	"	780
Λέμβοι από άλλες πρώτες ύλες.	"	140

216. Το 1960 η Έρευνα της Βιομηχανίας δεν περιλαμβάνει σκάφη.

Νεοκατασκευές πλοίων σε ελληνικά ναυπηγεία σε GRT

Ετη	Δεξαμενόπλοια		Μεταλλευματοφόρα & χυδών φορτηγά		Γενικού φορτίου άνω των 2000 τ.		Γενικού φορτίου κάτω των 2000τ.		Αλιευτικά		Ώιφφορα		Σύνολο		Συμμετοχή στη παγκόσμια αγγ %
	Αριθ.	GRT	Αριθμ.	GRT	Αριθ.	GRT	Αριθ.	GRT	Αριθ.	GRT	Αριθ.	GRT	Αριθ.	GRT	
1969	---	---	---	---	5	45.650	---	---	1	141	11	5.728	17	51.517	0,27
1970	---	---	---	---	6	54.383	---	---	3	354	7	3.586	16	58.323	0,28
1971	1	750	---	---	10	90.732	---	---	---	---	10	9.790	21	101.272	0,42
1972	---	---	1	19.426	5	45.137	---	---	1	145	8	9.339	15	74.047	0,28
1973	1	1.280	4	77.426	3	11.081	1	1.600	11	1.658	25	20.919	45	114.311	0,38
1974	4	56.356	3	62.576	2	6.682	---	---	3	427	13	17.710	25	143.751	0,43
1975	3	37.353	3	62.519	1	2.900	2	3.167	9	1.734	11	12.628	29	120.299	0,35
1976	---	---	4	77.800	2	5.800	4	6.334	1	500	11	6.559	22	96.993	0,29
1977	4	4.976	3	58.350	2	5.800	3	4.774	---	---	9	6.653	21	80.553	0,29
1978	---	---	2	25.950	---	---	1	1.587	---	---	7	2.673	10	30.209	0,17
1979	---	---	1	20.500	---	---	1	1.587	---	---	5	7.640	7	29.727	0,21
1980	---	---	1	20.500	---	---	---	---	4	516	3	3.768	8	24.784	0,19
Σύνολο	13	100.715	22	425.394	36	268.165	12	19.049	33	5.475	120	106.988	236	925.786	
Συμμετοχή %	5,5	10,9	9,3	45,9	15,3	29	5,1	2,1	14	0,6	50,8	11,6	100	100	

Πηγή: Lloyds Register ("Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 193).

1. Για τα έτη 1969-1971, στοιχεία για πλοία γενικού φορτίου, δεν είναι διαθέσιμα χωρικά για πλοία άνω και κάτω των 2.000 GRT.

Η Ναυπηγοεπισκευαστική Βιομηχανία

Οι μονάδες της ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας

Η ναυπήγηση μεταλλικών σκαφών στην Ελλάδα έχει πραγματοποιηθεί ήδη από τον περασμένο αιώνα, κυρίως στα ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΣΥΡΟΥ και στα ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ. Μετά το 1950, στα "καρνάγια" του Περάματος αναπτύχθηκε η ναυπήγηση κυρίως αλιευτικών σκαφών μεσογειακής αλιείας, που έδωσε ουσιαστική ώθηση.²¹⁷

Σημαντικό βήμα στην εξέλιξη της ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας ήταν η ίδρυση μεταξύ 1956-1960 των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΝΑΥΠΗΓΕΙΩΝ ΑΕ στο Σκαρμαγκά.

Βασικά κριτήρια για την κατάταξη των μονάδων της ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας μεταλλικών σκαφών είναι τα κεφάλαια που απασχολούν, το ύψος της παραγωγής τους, ο αριθμός των απασχολούμενων και οι εγκαταστάσεις τους.

Με βάση αυτά τα κριτήρια οι μονάδες κατατάσσονται:

- Σε μεγάλες μονάδες (5 μονάδες)
- Μεσαίου μεγέθους μονάδες (7 μονάδες)
- Μικρές μονάδες (450-500 μονάδες)

217. Εθνική Τράπεζα, Μελέτη για τα Ναυπηγεία (Περίληψη)

α) Οι μεγάλες μονάδες το 1983 αποτελούνται από τα ναυπηγεία:

	Τόπος εγκατάστασης	1983	
		Απασχολούμενα κεφάλαια (εκ. δρχ)	Μέση ετήσια απασχολ.
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ (Σ. Νιάρχος)	Σκαρμαγκάς	18.347	4.700
ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ ΑΕ (Εμπορική Τράπεζα)	Ελευσίνα	9.201	1.900
ΝΕΩΡΙΟ-ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΣΥΡΟΥ ΑΕ (ΕΤΒΑ-Εθνική-Ιονική- Λαϊκή)	Σύρος	3.805	1.100
ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΧΑΛΚΙΔΟΣ ΑΕ ²¹⁸ (Ι. Καρράς)	Χαλκίδα	4.350	610
ΝΑΥΤΙΚΗ ΣΙΔΗΡΟ- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΝΑΥΣΙ ΑΕ (Γ. και Π. Τσεμπελής)	Πέραμα	748	620
Σύνολο		36.451	8.930

Πηγή: Εθνική Τράπεζα Μελέτη για τα Ναυπηγεία σελ. 1

Το 1983, τα τέσσερα πρώτα ναυπηγεία ανήκαν, με βάση τα απασχολούμενα κεφάλαια στις 100 μεγαλύτερες βιομηχανίες της Ελλάδας. Επίσης, αυτά τα ναυπηγεία απασχολούν το 60% περίπου των απασχολούμενων στη ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία.

β) Οι μεσαίου μεγέθους μονάδες αποτελούνται από τα ναυπηγεία:

ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ ΑΕ²¹⁹ (Αφοί Κωνσταντακόπουλοι),
Αμπελάκια Σαλαμίνας
ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΧΑΝΔΡΗ ΑΕ (Ι. Χανδρής), Αμπελάκια Σαλαμίνας
ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΚΥΝΟΣΟΥΡΑΣ ΑΕ (Κ. Διαμαντής), Κυνοσούρα Σαλαμίνας
ΑΡΓΩ ΑΕ (Ι. Πολέμης), Πούντα Σαλαμίνας
ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΑΕ²²⁰ (Ι. Λάτσης), Ελευσίνα
Δ.Σ. ΚΑΡΡΑΣ ΕΠΕ (Δ. Καρράς), Πέραμα
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ ΕΕΓΕ Α.Ε. (Εμπορική

218. Διέκοψε την λειτουργία τους.

219. Σταμάτησε την λειτουργία του από τις αρχές του 1983.

220. Σταμάτησε την λειτουργία του από το 1984.

Τράπεζα), Πέραμα.

Οι μεσαίου μεγέθους μονάδες το 1983 απασχολούν περίπου 1.000-1.500 άτομα.

γ) Στις μικρές μονάδες κατατάσσονται:

1) Τα "καρνάγια" που είναι εγκατεστημένα κυρίως στο Πέραμα.

Αυτά είναι περίπου 35 και απασχολούν 700-1.000 άτομα. Τα "καρνάγια" πραγματοποιούν κυρίως ανεγκύσεις και καθελκύσεις σκαφών, στα οποία γίνονται μια σειρά από εργασίες, από συνεργεία τα οποία είναι ανεξάρτητα και πληρώνονται από τον ιδιοκτήτη του σκάφους.

2) Τα διάφορα συνεργεία (μηχανολογικά, ξυλουργικά, υδραυλικά κ.λπ.), τα οποία πραγματοποιούν εργασίες στα σκάφη.

Τα συνεργεία αυτά υπολογίζονται σε 450 και έχουν έδρα την περιοχή Κερατσίνι-Πέραμα. Το μέγεθος, η μορφή και ο αριθμός των συνεργείων δεν είναι σταθερός.

Η δυναμικότητα των εγκαταστάσεων στις μονάδες

Τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ και τα ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ διαθέτουν από μια ναυπηγική κλίνη για την κατασκευή μεγάλων σκαφών πάνω από 100 μέτρα.

Τα ναυπηγεία ΝΕΩΡΙΟ, ΧΑΝΔΡΗ, ΑΡΓΩ, ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ, ΚΥΝΟΣΟΥΡΑΣ ΕΕΓΕ κ.ά. έχουν μικρές ναυπηγικές κλίνες για την κατασκευή σκαφών μέχρι 100 μέτρα.

Επίσης τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ και ο ΟΛΠ έχουν από 2 μόνιμες δεξαμενές για επισκευές σκαφών. Οι πλωτές δεξαμενές για επισκευές πλοίων είναι 12 και ανήκουν: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ 3, ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ 3, ΝΕΩΡΙΟ 2, ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΧΑΛΚΙΔΟΣ 2, ΟΛΠ 2.

<u>α) Ναυπηγικές κλίβες</u>	<u>Αριθμός</u>	<u>Μέγιστο DWT ΠΛΟΙΩΝ</u>
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ	1	37.000
ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ	1	47.000
	-----	-----
Σύνολο	2	84.000
<u>β) Μόνιμες δεξαμενές</u>		
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ	2	500.000
		250.000
ΟΛΠ	2	15.000
		3.000
	-----	-----
Σύνολο	4	768.000
<u>γ) Πλωτές δεξαμενές</u>	<u>Αριθμός</u>	<u>Ανυψωτικής ικανότητας</u>
		<u>σε τόννους</u>
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ	3	22.000
		30.000
		25.000
ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ	3	33.000
		20.000
		9.500
ΝΕΩΡΙΟ	2	25.000
		15.000
ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΧΑΛΚΙΔΩΣ	2	15.000
		9.000
ΟΛΠ	2	40.000
		6.000
	-----	-----
Σύνολο	12	250.000

Πηγή: Εθνική Τράπεζα, σελ. 4

α) Στο δυναμικό των εγκαταστάσεων των τεσσάρων μεγαλύτερων ναυπηγείων περιλαμβάνονται επίσης κινητοί ναυπηγικοί γερανοί με μεγάλη ανυψωτική ικανότητα μηχανήματα για ναυπηγικές εργασίες, ελασματοουργικά μηχανήματα και μηχανήματα για ηλεκτρομηχανολογικές δραστηριότητες.

Στις εγκαταστάσεις περιλαμβάνονται και τα αναγκαία έργα υποδομής, καθώς και προβλήτες μεγάλου μήκους.

Τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ διαθέτουν συνεργεία πλήρως εξοπλισμένα, με σύγχρονα μηχανήματα (ελασματοουργικό με αυτόματες συσκευές χάραξης-κοπής, υδραυλικές πρέσες, μηχανουργείο με τόννους όλων των ειδών, συσκευές

ζυγοστάθμισης, "Boring", φρέζες κ.λπ.).

Επίσης διαθέτουν σύγχρονα μέσα αμμοβολής και εξοπλισμό για επισκευές όλων των ειδών. Στις εγκαταστάσεις τους ανήκουν επίσης ειδικά υπόστεγα τα οποία χρησιμοποιούνται για την κατασκευή σκαφών του Π.Ν.

Τα ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ διαθέτουν συνεργεία με περίπου τον ίδιο εξοπλισμό, καθώς επίσης τη μεγαλύτερη γερανογέφυρα της Μεσογείου με ανυψωτική ικανότητα 400 τόννους.²²¹

Το ΝΕΩΡΙΟ διαθέτει συνεργεία με περίπου τον ίδιο εξοπλισμό, όπως τα προηγούμενα ναυπηγεία. Εκεί που υστερούν είναι στις ελασματοουργικές εργασίες και στις σύγχρονες μεθόδους (προκατασκευές κ.λπ.).

Τα ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΧΑΛΚΙΔΟΣ, αντίθετα με το ΝΕΩΡΙΟ, διαθέτουν σύγχρονο ελασματοουργείο, στο οποίο χρησιμοποιούνται σύγχρονες κατασκευαστικές μεθόδοι (προκατασκευές κ.λπ.). Όμως το μηχανουργείο τους υστερεί σε μηχανολογικό εξοπλισμό.

Η ΝΑΥΣΙ ΑΕ δεν έχει δικές της δεξαμενές, αλλά χρησιμοποιεί τις δεξαμενές του ΟΛΠ. Επίσης για τη στέγασση του εξοπλισμού της χρησιμοποιεί νοικιασμένους χώρους. Όμως η ΝΑΥΣΙ διαθέτει σημαντικό μηχανολογικό εξοπλισμό, που ανήκει στη βαριά μηχανουργία. Επίσης χρησιμοποιεί τεχνολογία γνωστών οίκων εξωτερικού, καταβάλλοντας royalties.

β) Οι μεσαίου μεγέθους μονάδες έχουν μεταξύ τους διαφορές στον εξοπλισμό, ο οποίος γενικά δεν είναι τόσο σύγχρονος.

Ορισμένες έχουν μικρές κλίνες για τη ναυπήγηση σκαφών 6.000-15.000 DWT και μερικές μονάδες περιστρεφόμενους γεραμούς.

Ο εξοπλισμός των μεσαίων μονάδων είναι κυρίως εξοπλισμός ελασματοουργείου και μηχανουργείου. Σημαντικά ελασματοουργικά μηχανήματα έχουν τα ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΚΥΝΟΣΟΥΡΑΣ και ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ. Επίσης το ναυπηγείο του ΚΑΡΡΑ διαθέτει σημαντικό

221. Εθνική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 5.

μηχανολογικό εξοπλισμό.

γ) Οι μικρές μονάδες έχουν επίσης μεταξύ τους μεγάλες διαφορές στον εξοπλισμό, ο οποίος είναι ανάλογος με την εξειδίκευσή τους. Αυτές οι μονάδες νοικιάζουν τον εξοπλισμό του ΟΛΠ (δεξαμενές, γεραμούς, ρυμουλκά, υδροφόρα, κρηπιδώματα) και άλλων ιδιωτικών επιχειρήσεων.

δ) Η δυναμικότητα της ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας υπολογίζεται σε ετήσια βάση, περίπου 360 χιλ. dwt²²² για τις ναυπηγήσεις και πάνω από 20 εκατ. κ.ο.χ. για τις επισκευές.

Αυτή η ναυπηγική δυναμικότητα αντιστοιχεί π.χ. σε 8-9 χύδην φορτίου σκάφη BULK CARRIERS των 35.000 dwt κατασκευασμένα από τις υπόλοιπες μονάδες.²²³

Το τεχνολογικό επίπεδο των μονάδων

Οι μεγάλες μονάδες είναι σχεδόν πλήρως εξοπλισμένες και μόνο σε λίγες περιπτώσεις (π.χ. ηλεκτρονικό εξοπλισμό, προϊόντα χυτηρίων) απευθύνονται σε άλλες μονάδες.

Αντίθετα, οι μεσαίες και οι μικρές μονάδες έχουν ανεπαρκή εξοπλισμό και περιορισμένη παραγωγική ικανότητα.

α) Στις νεοκατασκευές, η δυνατότητα προκατασκευής τομέων (blocks) και συναρμολόγησής τους χαρακτηρίζει το τεχνολογικό επίπεδο της παραγωγής.²²⁴

Τέτοια δυνατότητα έχουν κυρίως τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ και τα ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ, που διαθέτουν τις εγκαταστάσεις για την ανύψωση και τη μεταφορά τέτοιων προκατασκευών.

Ο αριθμός, όμως, των τομέων (blocks) που ανυψώνονται και μεταφέρονται είναι μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο αριθμό στα μεγάλα ναυπηγεία του εξωτερικού. Αυτό οφείλεται στη μικρή εμπειρία του προσωπικού στο σχεδιασμό και την παραγωγή

222. ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ : 250 χιλ. dwt,
ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ: 70 χιλ. dwt,
ΤΑ ΑΛΛΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ : 40 χιλ. dwt.

223. Εθνική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 6.

224. Εθνική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 6.

μεγάλων τομέων καθώς και στο ότι δεν χρησιμοποιείται η μέγιστη ανυψωτική ικανότητα των γερανών. Επίσης, στα μεγάλα ναυπηγεία του εξωτερικού, ο εξοπλισμός των τομέων από πριν (στη φάση της προκατασκευής και της ανέγερσης) φτάνει το 90%, ενώ στα ελληνικά ναυπηγεία είναι μόνο 10-15%.

Τα 4 μεγάλα ναυπηγεία έχουν πραγματοποιήσει προκατασκευή τομέων 20-30 τόννων. Τα 2 μεγαλύτερα έχουν επιτύχει προκατασκευή 500 τόννους, επίσης την κοπή και συνένωση 2 πλοίων, κοπή πλοίου και προσθήκη ενός τμήματος κ.λπ.

β) Σε αντίθεση με τις ελασματοουργικές εργασίες, οι ηλεκτρομηχανολογικές υστερούν σημαντικά σε εξοπλισμό και οργάνωση.²²⁵

γ) Στον τομέα των επισκευών-μετασκευών χρησιμοποιούνται σύγχρονες μέθοδοι παραγωγής. Το τεχνολογικό επίπεδο των μεγάλων μονάδων είναι γενικά καλό, όμως των μεσαίων και μικρών μονάδων θεωρείται ανεπαρκές. Πολλές φορές, πάντως, η ανεπάρκεια αυτή αναπληρώνεται από την επινοητικότητα και την εμπειρία των τεχνικών.

Η παραγωγή των μονάδων

α) Νεοκασκευές πλοίων

	Καθελκυθέντα*		Αποπερατωθέντα	
	Αριθμ.	Κ. Ο. Χ.	Αριθμ.	Κ. Ο. Χ.
1975	30	106.605	37	151.759
1976	43	90.620	44	92.229
1977	24	80.825	29	86.645
1978	21	28.342	21	28.342
1979	11	21.780	7	24.250
1980	16	33.111	16	27.346
1981	9	65.9110	8	11.228
1982	7	8.458	15	89.642

Πηγή: ΕΣΥΕ, Ετήσιες Απογραφές.

* Η καθέλκυση προηγείται της αποπεράτωσης.

Από τον πίνακα προκύπτει ότι η παραγωγή πλοίων την περίοδο 1975-1982 σημείωσε σημαντική πτώση. (Το 1982 σημειώθηκε αύξηση, κυρίως λόγω αποπεράτωσης παλαιών παραγγελιών).

225. Οι ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες θεωρούνται γενικά ότι απαιτούν υψηλότερη τεχνολογική στάση από τις ελασματοουργικές.

Οι ναυπηγικές μονάδες κατασκευάζουν κυρίως σκάφη μέσου τεχνολογικού επιπέδου, όπως πετρελαιοφόρα, χύδην φορτίου, φορτηγών κ.ά. Δεν κατασκευάζονται όμως καθόλου σκάφη με υψηλότερη τεχνολογία, όπως RO-RO²²⁶, ψυγεία, πλοία, μεταφορές υγροποιημένου φυσικού αερίου κ.λπ. που έχουν αυξημένη ζήτηση.²²⁷

Το 1979, το 75% (σε κ.ο.χ.) της εγχώριας κατασκευής έχει πραγματοποιηθεί από τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ. Επίσης μόνο τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ και τα ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ δραστηριοποιούνται έντονα σε κατασκευές σκαφών πάνω από 10.000 dwt. Σχεδόν μόνο στα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ έχουν κατασκευαστεί σειρές μεγάλων πλοίων, όπως γενικού φορτίου (SD-14), φορτίου χύδην και μεταφοράς προϊόντων πετρελαίου. Το μεγαλύτερο πλοίο έχει κατασκευασθεί από τα ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ (43.000 dwt).²²⁸

Οι ναυπηγικές μονάδες αγοράζουν τις μελέτες κατασκευής των σκαφών καθώς και των ηλεκτρομηχανολογικών συστημάτων από ναυπηγεία ή γραφεία έρευνας και μελέτης του εξωτερικού και κάνουν μόνο μικρές αλλαγές.

Μόνο τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ κατασκεύασαν σειρά πλοίων (σκάφη αναψυχής και ρυμουλκά), με δική τους μελέτη και σχεδίαση. Οι άλλες μονάδες για απλές κατασκευές (FERRY-BOAT), ακτοπλοϊκά κ.λπ.) απευθύνονται σε γραφεία μελετών στον Πειραιά.²²⁹

226. Ταχείας αυτοφορτοεκφορτώσεως πλοία μεταφοράς έκφορτων οχημάτων.

227. Μόνο τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ έχουν κατασκευάσει σκάφη υψηλής τεχνολογίας όπως πολεμικά και σκάφη αναψυχής.

228. Εθνική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 17.

229. Εθνική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 18.

μεγάλων τομέων καθώς και στο ότι δεν χρησιμοποιείται η μέγιστη ανυψωτική ικανότητα των γερανών. Επίσης, στα μεγάλα ναυπηγεία του εξωτερικού, ο εξοπλισμός των τομέων από πριν (στη φάση της προκατασκευής και της ανέγερσης) φτάνει το 90%, ενώ στα ελληνικά ναυπηγεία είναι μόνο 10-15%.

Τα 4 μεγάλα ναυπηγεία έχουν πραγματοποιήσει προκατασκευή τομέων 20-30 τόννων. Τα 2 μεγαλύτερα έχουν επιτύχει προκατασκευή 500 τόννους, επίσης την κοπή και συνένωση 2 πλοίων, κοπή πλοίου και προσθήκη ενός τμήματος κ.λπ.

β) Σε αντίθεση με τις ελασματοουργικές εργασίες, οι ηλεκτρομηχανολογικές υστερούν σημαντικά σε εξοπλισμό και οργάνωση.²²⁵

γ) Στον τομέα των επισκευών-μετασκευών χρησιμοποιούνται σύγχρονες μέθοδοι παραγωγής. Το τεχνολογικό επίπεδο των μεγάλων μονάδων είναι γενικά καλό, όμως των μεσαίων και μικρών μονάδων θεωρείται ανεπαρκές. Πολλές φορές, πάντως, η ανεπάρκεια αυτή αναπληρώνεται από την επινοητικότητα και την εμπειρία των τεχνικών.

Η παραγωγή των μονάδων

α) Νεοκασκευές πλοίων

	<u>Καθελκυσθέντα*</u>		<u>Αποπερατωθέντα</u>	
	<u>Αριθμ.</u>	<u>Κ. Ο. Χ.</u>	<u>Αριθμ.</u>	<u>Κ.Ο.Χ.</u>
1975	30	106.605	37	151.759
1976	43	90.620	44	92.229
1977	24	80.825	29	86.645
1978	21	28.342	21	28.342
1979	11	21.780	7	24.250
1980	16	33.111	16	27.346
1981	9	65.9110	8	11.228
1982	7	8.458	15	89.642

Πηγή: ΕΣΥΕ, Ετήσιες Απογραφές.

* Η καθέλκυση προηγείται της αποπεράτωσης.

Από τον πίνακα προκύπτει ότι η παραγωγή πλοίων την περίοδο 1975-1982 σημείωσε σημαντική πτώση. (Το 1982 σημειώθηκε αύξηση, κυρίως λόγω αποπεράτωσης παλαιών παραγγελιών).

225. Οι ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες θεωρούνται γενικά ότι απαιτούν υψηλότερη τεχνολογική στάθμη από τις ελασματοουργικές.

β) Επισκευές πλοίων

Αριθμ.	Σύνολο		Εντός δεξαμενών		Εκτός δεξαμενών	
	χιλ.	κ.ο.χ.	Αριθμ.	χιλ. κ.ο.χ.	Αριθμ.	χιλ. κ.ο.χ.
1976	1.590	10.602	551	5.380	1.039	5.223
1977	1.607	14.721	424	7.443	1.189	7.278
1978	1.310	13.758	444	8.866	866	4.892
1979	1.512	17.062	490	8.784	1.022	8.279
1980	1.526	19.071	566	9.971	960	9.100
1981	1.599	21.316	507	9.299	1.092	12.017
1982	1.213	14.243	441	7.084	772	7.519
1983	1.208	15.029	424	6.876	784	8.153

Πηγή: Υ.Ε.Ν. (Εθνική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 20).

Από τον πίνακα προκύπτει ότι οι επισκευές πλοίων, σε αντίθεση με τις κατασκευές, την περίοδο 1976-1981, έχουν μια συνεχή άνοδο, από 10.602 χιλ. κ.ο.χ. το 1976 ανήλθαν σε 21.316 χιλ. κ.ο.χ. το 1981, με σχετικά σταθερό αριθμό πλοίων (δηλαδή επισκευάστηκαν μεγαλύτερα πλοία). Όμως η κρίση της ναυτιλίας πλήττει και τον τομέα των επισκευών, και έτσι αυτές παρουσιάζουν κάμψη το 1982, 1983.

Οι επισκευαστικές εργασίες των κυριότερων ναυπηγείων το 1981.

	Σύνολο		Σε δεξαμενές		Σε κριπιδώματα	
	Αριθμ.	κ.ο.χ.	Αριθμ.	κ.ο.χ.	Αριθμ.	κ.ο.χ.
Χαλκίδα	108	924.864	92	768.869	16	155.955
Ελευσίνα	145	2.215.342	117	1.778.740	28	436.602
Σκαρμαγκάς	168	6.358.889	130	4.804.423	38	1.554.466
Νεωρίο Σύρου	126	1.901.067	121	1.801.378	5	99.689
ΟΛΠ	940	9.364.430	-	---	940	9.364.430
Θεσσαλονίκη	-	---	-	---	-	---
Σαλαμίνα	112	551.393	45	145.678	65	405.715
Σύνολο	1.599	21.315.985	507	9.299.088	1.092	12.016.897

Πηγή: ΥΕΝ ("Εκθέσεις γι το Πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 196).

Τα ναυπηγεία στην Ελλάδα μπορούν να πραγματοποιήσουν κάθε είδους επισκευές πλοίων. Τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ μπορούν

να επισκευάσουν πλοία μέχρι 500.000 dwt. Οι ναυπηγικές μονάδες έχουν μεταξύ τους διαφορετικές επισκευαστικές δυνατότητες, οι οποίες εξαρτώνται από τις εγκαταστάσεις τους, την εμπειρία τους, την ειδίκευσή τους κ.λπ. Οι επισκευαστικές δυνατότητες των μονάδων κυμαίνονται από 10% έως 100% των επισκευαστικών αναγκών.

Τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ καλύπτουν το 100% και τα ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ το 90% των επισκευαστικών αναγκών. Οι μεγάλες ναυπηγικές μονάδες είναι διεθνώς αρκετά γνωστές και επισκευάζουν πλοία μεγάλων εταιριών πετρελαιοειδών.

γ) Η μείωση των νεοκατασκευαστικών πλοίων και η υποαπασχόληση του παραγωγικού δυναμικού των μονάδων έκανε αναγκαία μια στροφή των μεγάλων ναυπηγικών μονάδων προς τις βιομηχανικές κατασκευές (π.χ. βαγόνια του ΟΣΕ) και τη διάλυση πλοίων.

Οι μικρότερες μονάδες κυρίως περιορίστηκαν στις επισκευές πλοίων, ορισμένες μονάδες πέρασαν σε άλλες εργασίες, όπως κατασκευές ξύλινων σκαφών, διάλυση πλοίων, ανέλκυση πλοίων και ορισμένες διέκοψαν εντελώς τη λειτουργία τους.

δ) Από τις συνολικές εργασίες που πραγματοποίησαν τα 5 μεγάλα ναυπηγεία την περίοδο 1979-1983, υπολογίζεται ότι τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ πραγματοποίησαν το 55-60%, τα ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ το 13-18% και το ΝΕΩΡΙΟ ΣΥΡΟΥ το 11-14%.²³⁰

Παράγοντες του κόστους παραγωγής των μονάδων

Η σύνθεση του κόστους²³¹ κατασκευής και επισκευής σε συννητισμένους τύπους εμπορικών φορτηγών πλοίων το 1983 υπολογίζεται σε ποσοστά περίπου ως εξής:

230. Εθνική Τράπεζα, στα (Περίληψη).

231. Κόστος χωρίς αποσβέσεις.

	<u>Κατασκευή</u>	<u>Επισκευή</u>
Υλικά και εξαρτήματα πλοίων	60-65	10-15
Δαπάνες εργασίας	25-30	70-75
Γενικά βιομηχανικά έξοδα.	10-15	10-15
	-----	-----
	100	100

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι η κατασκευή συννητισμένων τύπων εμπορικών πλοίων, είναι εντάσεως υλικών και εξαρτημάτων, ενώ η επισκευή τους είναι εντάσεως εργασίας.²³²

Το συνολικό κόστος για την κατασκευή ενός πλοίου αποτελείται από το κόστος της σιδηροκατασκευής, που ανέρχεται στο 40-45% του συνόλου, και το κόστος του εξοπλισμού που καλύπτει το υπόλοιπο 55-60%.

Τα "υλικά και εξαρτήματα" που χρειάζονται για την κατασκευή ενός πλοίου μπορούν να ταξινομηθούν στις παρακάτω κατηγορίες:²³³

- 1) Σιδηρουργικά (κυρίως, ναυπηγήσιμοι χάλυβες)
- 2) Κύριες και βοηθητικές μηχανές
- 3) Εξοπλισμός πλοίων, ο οποίος επίσης αποτελείται:
 - α) μηχανολογικός εξοπλισμός (αντλίες, ανεμιστήρες, αξονικό σύστημα, λέβητες κ.ά.)
 - β) εξοπλισμός πυρόσβεσης (φορητοί πυροσβεστήρες)
 - γ) ηλεκτρολογικός εξοπλισμός (κύριοι και βοηθητικοί πίνακες, ηλεκτρογεννήτριες κ.ά.)
 - δ) ηλεκτρονικός εξοπλισμός (ασύρματος, ραντάρ, πυξίδες, αυτόματος πιλότος κ.λπ.)
 - ε) εξοπλισμός καταστρώματος (άγκυρες, αλυσίδες, σχοινιά, βάρκες, κ.λπ.)
 - ζ) εξοπλισμός ενδιαιτήσεως (μονώσεις, παράθυρα, έπιπλα,

232. Εθνική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 26.

233. Εθνική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 26.

εξοπλισμός κουζίνας-καμπίνας).

Στα εμπορικά φορτηγά πλοία συννησιμένου τύπου οι δύο πρώτες κατηγορίες (τα σιδηρουργικά και οι κύριες και βοηθητικές μηχανές) αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των "υλικών και εξαρτημάτων".

Η προέλευση των "υλικών και εξαρτημάτων" είναι επί το πλείστον από το εξωτερικό. Ο ναυπηγικός χάλυβας,²³⁴ οι κύριες και βοηθητικές μηχανές κ.ά. που παράγονται εγχωρίως αντιμετωπίζουν τον έντονο ανταγωνισμό των εισαγομένων που εισάγονται ατελώς. Τα "υλικά και εξαρτήματα" που είναι εγχώρια ανέρχονται μόνο στο 10-20% και αφορούν κυρίως εξοπλισμό καταστρώματος (άγκυρες, αλυσίδες, σκοινιά, βάρκες κ.λπ.) και εξοπλισμό ενδιαιτήσεως (έπιπλα, εξοπλισμός κουζίνας-καμπίνων κ.λπ.).

Οι δαπάνες εργασίας, ειδικά στις επισκευές πλοίων, αποτελούν αποφασιστικό παράγοντα του συνολικού κόστους παραγωγής.

Κρατική πολιτική

Το κράτος ενισχύει είτε άμεσα τις ίδιες τις ναυπηγικές μονάδες, είτε έμμεσα τους πελάτες των μονάδων.

Άμεσες ενισχύσεις θεωρούνται τα κίνητρα των ειδικών αναπτυξιακών νόμων, της εξαγωγικής δραστηριότητας κ.ά. Επίσης, οι ρυθμίσεις που προβλέπονται στις ιδρυτικές συμβάσεις μεταξύ κράτους και των μονάδων ή σε άλλες ειδικές συμβάσεις. Το κράτος επίσης, μέσω διακριτικών συμφωνιών, εξασφαλίζει εργασίες στις μονάδες ή πραγματοποιεί το ίδιο κρατικές παραγγελίες.

Έμμεσες ενισχύσεις θεωρούνται τα κίνητρα που χορηγούνται στους πελάτες των ελληνικών ναυπηγείων για τη ναυπήγηση, επισκευή και μετασκευή πλοίων σε αυτά.

²³⁴. Τα προϊόντα από χάλυβα της Ελληνικής μεταλλουργίας δεν είναι κατάλληλα για την ναυπηγική βιομηχανία.

Η προοπτική της ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας

Από το 1975 η ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία βρίσκεται διεθνώς σε κρίση. Αυτή έχει πλήξει ιδιαίτερα έντονα την ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία της χώρας μας, η οποία ήδη είχε οξυμένα προβλήματα από το παρελθόν. Το 1983, οι 5 μεγάλες ναυπηγικές μονάδες είχαν μετατραπεί σε ζημιογόνες επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με τη μελέτη της Εθνικής Τράπεζας για τη ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία, τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετώπιζε αυτή η βιομηχανία το 1983 και βασικά οι 5 μεγάλες ναυπηγικές μονάδες μπορούν να συνοψισθούν στα εξής:²³⁵

α) Το παραγωγικό δυναμικό των μονάδων απασχολείται σε χαμηλό βαθμό.

β) Οι εγχώριες μονάδες έχουν υψηλό κόστος "υλικών και εξαρτημάτων" πλοίων (ναυπηγικός κάλυβας, μηχανές κ.λπ.)

γ) Το κόστος εργασίας είναι υψηλό, λόγω υπερεπάρκειας προσωπικού, αυξήσεως των αμοιβών, ελλείψεων στην οργάνωση της παραγωγής και τη λειτουργία των παραγωγικών τμημάτων.

δ) Το τεχνολογικό επίπεδο των μονάδων, ιδιαίτερα στις νεοκατασκευές είναι σχετικά χαμηλό. Επίσης, τα τελευταία χρόνια δεν πραγματοποιήθηκαν σημαντικές επενδύσεις στις μονάδες, με αποτέλεσμα ο εξοπλισμός τους να είναι τεχνολογικά σχετικά ξεπερασμένος.

ε) Η ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία είναι τεχνολογικά έντονα εξαρτημένη από το εξωτερικό. Επίσης δεν υπάρχει εμπειρία στην κατασκευή πλοίων υψηλής τεχνολογίας, που παρουσιάζουν αυξημένη ζήτηση.

ζ) Η επέκταση των δραστηριοτήτων στις βιομηχανικές κατασκευές είναι επίσης προβληματική, γιατί ο εξοπλισμός των μονάδων δεν επαρκεί και δεν υπάρχει κατασκευαστική εμπειρία.

235. Εθνική Τράπεζα, στο ίδιο (Περίληψη).

η) Τα οικονομικά αποτελέσματα, η αποδοτικότητα και γενικά η οικονομική κατάσταση των μονάδων είναι προβληματική.

Σύμφωνα με τις Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987²³⁶ τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία είναι:

α) Στην περιοχή του Πειραιά υπάρχει υπερσυγκέντρωση των ναυπηγοεπισκευαστικών εργασιών, με αποτέλεσμα τον οξύ ανταγωνισμό στη ζήτηση για χώρους και κρηπιδώματα.

Ανασταλτικός παράγοντας είναι η εντύπωση που έχει δημιουργήσει ο ΟΛΠ ότι θα επεκταθεί το λιμάνι και η εγκατάσταση των μονάδων στο Πέραμα είναι προσωρινή.

β) Από τους παραπάνω λόγους, τα ναυπηγεία του Περάματος έχουν σοβαρή έλλειψη εξοπλισμού και αποθηκευτικών χώρων. Ο χώρος του Περάματος είναι κατακερματισμένος σε πολλές μικρές μονάδες, με ελάχιστη οργάνωση και καμία συνεργασία μεταξύ τους. Επίσης είναι συχνό το φαινόμενο της υπενοικίασης χώρων σε μικρούς ή περιπτωσιακούς επισκευαστές.

γ) Το πρόνομοιο των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΝΑΥΠΗΓΕΙΩΝ για τη μη εγκατάσταση δεξαμενών σε απόσταση 20 μιλίων δημιουργεί έλλειψη δεξαμενών στις μικρομεσαίες μονάδες που είναι εγκατεστημένες στην περιοχή.

Οι προοπτικές νεοκατασκευών στη χώρα μας είναι περιορισμένες, κυρίως επειδή οι τιμές των ελληνικών ναυπηγείων είναι σημαντικά πιο υψηλές από τις τιμές άλλων χωρών, ιδίως των χωρών της Ανατολής (Ν. Κορέα, Ιαπωνία, Φορμόζα κ.λπ.).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, επειδή ο ελληνικός στόλος είναι πολύ μεγάλος, μόνο μια μικρή αύξηση των παραγγελιών για νεοκατασκευές από τους έλληνες εφοπλιστές στα ελληνικά ναυπηγεία, θα βελτίωνε ουσιαστικά τη θέση των ναυπηγείων. Οι διακρατικές συμφωνίες (π.χ. Ελλάδα-Σοβ. Ένωσης) βελτιώνουν

236. "Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 118.

τις προοπτικές των νεοκατασκευών, καθώς και η κατασκευή 4 φρεγατών, 5 αρματογωγών του Π.Ν. Την ίδια ευνοϊκή επίδραση στα μεσαίου και μικρού μεγέθους ναυπηγεία έχει η ναυπήγηση μικρών αλιευτικών σκαφών,²³⁷ και ο εκσυγχρονισμός του ακτοπλοϊκού στόλου.

Οι προοπτικές στις επισκευές αναμένονται να βελτιωθούν μετά το τέλος της ναυτιλιακής κρίσης, το οποίο προβλέπεται στη δεκαετία του 1990.

Οι επισκευές είναι το πιο κερδοφόρο μέρος από τις δραστηριότητες των μονάδων. Υπάρχει, όμως, έντονος ανταγωνισμός από άλλα ναυπηγεία της Μεσογείου, όπως της Γιουγκοσλαβίας, Ιταλίας, Ισπανίας, Μάλτας, τα οποία προσφέρουν χαμηλές τιμές.

Τα ναυπηγεία στην Ελλάδα έχουν ορισμένα βασικά πλεονεκτήματα, κυρίως ως προς τα ναυπηγεία της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης, όπως είναι:

- α) Τα φθηνότερα ημερομίσθια
- β) Η γεωγραφική θέση των ναυπηγείων, που είναι σημαντική στην Ανατολική Μεσόγειο
- γ) Οι καλές κλιματολογικές συνθήκες της χώρας
- δ) Ο μεγάλος ελληνικός εμπορικός στόλος.

Τα ελληνικά ναυπηγεία θα επισκευάσουν 5 παλιά αντιτορπιλλικά του Π.Ν. και αναμένεται ότι οι διακρατικές συμφωνίες για επισκευές, π.χ. Ελλάδος-Βουλγαρίας για τα ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ, θα βελτιώσουν τις προοπτικές.

Βιομηχανικές κατασκευές

Όπως αναφέρθηκε, οι ναυπηγοεπισκευαστικές μονάδες, λόγω της ναυτιλιακής κρίσης, στράφηκαν στις βιομηχανικές κατασκευές. Τα ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ έχουν παραγγελίες για την κατασκευή δοχείων πίεσεως για τα Διυλιστήρια Ασπροπύργου και σε συνεργασία με οίκους της Τσεχοσλοβακίας, για την

237. Έχουν ενταχθεί στο νόμο 1262/82.

κατασκευή αποθέτων για τη ΔΕΗ και για εξαγωγή στη Σοβιετική Ένωση. Επίσης έχει γίνει παραγγελία από τον ΟΣΕ για την κατασκευή επιβατικών και φορτηγών βαγονιών.

Όμως οι βιομηχανικές κατασκευές καλύπτουν μικρό ποσοστό της συνολικής δραστηριότητας των μονάδων, το οποίο όμως αναμένεται να διερευνηθεί όσο συνεχίζεται η ναυτιλιακή κρίση. Πάντως, οι βιομηχανικές κατασκευές θα παραμείνουν δευτερεύουσα δραστηριότητα σε σχέση με τη ναυπηγοεπισκευαστική.

Τα μέτρα που προτείνει το πρόγραμμα του 1988-1992²³⁸ είναι τα εξής:

α) Για την αντιμετώπιση των άμεσων προβλημάτων από την κρίση, να συνεχισθεί η διαφοροποίηση της παραγωγής με νέες παραγγελίες του Π.Ν. για νέες κατασκευές και μετασκευές,²³⁹ καθώς και άλλες βιομηχανικές κατασκευές. Επίσης αναγκαία θεωρείται η ανανέωση και ο εκσυγχρονισμός του ακτοπλοϊκού στόλου και των αλιευτικών σκαφών.

β) Η εναρμόνιση της εθνικής πολιτικής προς την αντίστοιχη πολιτική της ΕΟΚ με την έκδοση από την Τράπεζα της Ελλάδος διοικητικών αποφάσεων και την τροποποίηση του Ν. 1262/82, για την ενίσχυση της ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας με όλες τις επιτρεπόμενες μορφές.²⁴⁰

γ) Θα επιδιωχθεί η ανάπτυξη της τεχνολογίας και η αύξηση της ανταγωνιστικότητας μέσω της ΕΑΝΤ ΑΕ (Εταιρίας Ανάπτυξης της Ναυτικής Τεχνολογίας) σε συνεργασία με τα ΑΕΙ και με διεθνή ερευνητική συνεργασία. Η ΕΑΝΤ ΑΕ ιδρύθηκε από τη Γενική Γραμματεία Ερευνας και Τεχνολογίας και αποβλέπει στη μεταφορά και ανάπτυξη της εφαρμοσμένης τεχνολογίας, στη μελέτη του συγκοινωνιακού προβλήματος των νησιών και την τεχνολογική υποστήριξη των ναυπηγοεπισκευαστικών μονάδων.

238. Πρόγραμμα 1988-1992, στο ίδιο, σελ. 116.

239. Με επιπλέον σκοπό την ενίσχυση της αμυντικής ανεξαρτησίας.

240. Η Ευρωπαϊκή επιτροπή θεωρεί ότι η υπάρχουσα παραγωγική δυναμικότητα των χωρών μελών πρέπει να μειωθεί κατά το ένα τρίτο τουλάχιστον στα προσεχή έτη.

δ) Επίσης θα επιδιωχθεί η οριοθέτηση του χώρου των ναυπηγοεπισκευαστικών εργασιών στο Πέραμα, η ενίσχυση των διαθρωπτικών μεταβολών στο χώρο αυτό, καθώς και στην περιοχή Περάματος-Ελευσίνας-Σαλαμίνας.

381.5 Διαλύσεις πλοίων

Το 1984 λειτουργούν, σύμφωνα με την απογραφή της ΕΣΥΕ, 35 Παραγωγικές μονάδες με 483 Απασχολούμενους και 4.861 ΗΡ Ιπποδύναμη, δηλαδή την περίοδο 1978-1984 υπήρξε άνοδος σε όλα τα μεγέθη του υποκλάδου.

Από τις Παραγωγικές μονάδες του υποκλάδου μόνο δύο μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως βιομηχανίες, οι οποίες είχαν ιδιόκτητους χώρους, σύγχρονο εξοπλισμό, οργάνωση και έμπειρη διοίκηση, που όμως το 1984 δεν λειτουργούσαν πλέον.²⁴¹ Οι υπόλοιπες μονάδες χαρακτηρίζονται ως βιοτεχνίες που ιδρύθηκαν και αναπτύχθηκαν περιπτωσιακά και ακόμα αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης.

Ο υποκλάδος Διάλυσης πλοίων αναπτύχθηκε στη χώρα μας σχετικά πρόσφατα κάτω από δύσκολες συνθήκες, όμως έχει μεγάλες προοπτικές ανάπτυξης που θα είναι θετικές τόσο στην Εθνική Οικονομία όσο και στις ίδιες τις επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με τις Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987 ο κύριος λόγος που ο υποκλάδος αυτός έχει ακόμη μικρό μέγεθος είναι η επιμονή του καρτέλ των χαλυβουργικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα που χρησιμοποιούν στην παραγωγή τους scrap, να προτιμούν την εισαγωγή scrap από το εξωτερικό, που είναι χαμηλότερης ποιότητας και υψηλότερης τιμής από το εγχώριο.²⁴²

Η εγχώρια παραγωγή scrap, τόσο από διάλυση πλοίων όσο και από περισυλλογή αντικειμένων από χάλυβα, ανέρχεται περίπου στους 200.000 τόννους το έτος, ενώ η εγχώρια ζήτηση

241. "Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 120.

242. "Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 120.

σε scrap είναι περίπου 1.150.000 τόννους. Το υπόλοιπο μέρος της εγχώριας ζήτησης καλύπτεται με εισαγωγές, κυρίως από την Αμερική. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ΕΟΚ είναι ελλειμματική σε scrap.

Ενας σημαντικός παράγοντας για τον υποκλάδο είναι ο μεγάλος ελληνικός εμπορικός, στόλος ο οποίος έχει επί το πλείστον μεγάλη μέση ηλικία και τα πλοία που παροπλίζονται μπορούν να χρησιμοποιηθούν για scrap. Επίσης η ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία χρησιμοποιεί μεταχειρισμένα ανταλλακτικά και μεταχειρισμένο ναυπηγικό ατσάλι.

Το scrap χρησιμοποιείται και ως πρώτη ύλη στις ελληνικές μεταλλοβιομηχανίες.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο υποκλάδος είχε πολύ καλές προοπτικές ανάπτυξης.

Τα μέτρα που προτείνονται στο Πρόγραμμα 1983-1987²⁴³ για τον υποκλάδο είναι:

α) Οι χαλυβουργίες να περιορίσουν τις εισαγωγές σε scrap και να επιτραπεί η εξαγωγή εγχωρίου scrap στις χώρες της ΕΟΚ.

β) Να δοθεί χώρος εγκατάστασης και να υποβοηθηθεί ο εξοπλισμός με σύγχρονα μέσα και κρηπιδώματα των μονάδων που λειτουργούν ήδη.

γ) Να υποβοηθηθεί η δημιουργία άτυπου χρηματιστηρίου μεταχειρισμένων ανταλλακτικών πλοίων.

243. "Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 121.

Τα στοιχεία για τις ΑΕΠΚ του Ν. Μυλωνά

Το 1970, ο Ν. Μυλωνάς περιλαμβάνει στις ΑΕΠΚ (σε. χιλ. δρχ.)

	Σύνολο	Εγχώρια	Εισαγωγές
881.1. Ναυπηγεία μεταλλικών σκαφών	158.651	137.990	20.641
381.2. Ναυπηγεία ξύλινων σκαφών	4.746	-	4.746
381.3. Επισκευή και διάλυση σκαφών	78	-	78

Το 1980, ο Ν. Μυλωνάς αναφέρει αντίστοιχα:

	Σύνολο	Εγχώρια	Εισαγωγές
381.1. Μεταλλικά σκάφη	351.192	343.234	7.958
381.2. Ξύλινα σκάφη	1.703	1.703	-
381.3. Πλαστικά σκάφη	23.140	23.140	-
381.4. Επισκευή σκαφών εκτός ναυπηγείου	196	196	-

Το ποσοστό των επενδυτικών αγαθών που υπολογίζει ο Ν. Μυλωνάς στον κλάδο 381 είναι μόνο 10%.

11.4. Κατασκευή σιδηροδρομικού και τροχοδρομικού υλικού.

	1969		1973		1978	
	Παραγ. Απασχ. Ιπποδ. μον.	Παραγ. Απασχ. Ιπποδ. μον.	Παραγ. Απασχ. Ιπποδ. μον.	Παραγ. Απασχ. Ιπποδ. μον.	Παραγ. Απασχ. Ιπποδ. μον.	Παραγ. Απασχ. Ιπποδ. μον.
382.0. Κατασκευή σιδηροδρομικού και τροχοδρομικού υλικού	16	3.369 7.961	17	2.178 6.498	14	2.577 5.739

Ο υποκλάδος αυτός την περίοδο 1969-1978 έχει μια πτωτική πορεία σε όλα τα μεγέθη.

Εδώ περιλαμβάνονται σύμφωνα με την ΕΣΥΕ²⁴⁴ οι εργασίες των εργαστηρίων των σιδηροδρόμων και τροχιοδρόμων, στα οποία κατασκευάζεται και επισκευάζεται το υλικό έλξεως και το τροχαίο υλικό.

Μέχρι το 1986, υπήρχαν κυρίως τα εργοστάσια του ΟΣΕ και ΗΣΑΠ για τη συντήρηση του υλικού των σιδηροδρόμων.

244. ΕΣΥΕ Στατιστική ταξινόμησης των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, Αθήνα 1980, σελ. 52.

Το 1986, με το πρόγραμμα εκσυγχρονισμού των Ελληνικών Σιδηροδρόμων και την προσπάθεια εξεύρεσης εργασιών για τις ναυπηγοεπισκευαστικές μονάδες υπογράφηκαν τέσσερις συμφωνίες-πλαίσια για τη συμπαραγωγή σιδηροδρομικού ή τροχιοδρομικού υλικού. Δημιουργήθηκε μια κοινοπραξία στην οποία ανήκουν από την ελληνική πλευρά τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ και τα ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ και από την άλλη ξένες επιχειρήσεις, με σκοπό την κατασκευή: α) 45 αυτοκινηταμαξών διαφόρων τύπων, β) 101 επιβαταμαξών, γ) 1.260 φορταμαξών και δ) η προμήθεια 12 συρμών μεγάλων αποστάσεων.²⁴⁵

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα 1988-1992,²⁴⁶ τα οφέλη που θα έχει η Εθνική Οικονομία από αυτή την παραγωγική δραστηριότητα είναι τα εξής:

α) Θα καλυφθούν ανάγκες του ΟΣΕ από εγχώρια παραγωγή, με ποσοστό συμμετοχής 49% περίπου για το τροχαίο υλικό.

β) Θα εξασφαλισθούν 650 θέσεις εργασίας για επτά χρόνια.

γ) Θα πραγματοποιηθεί μεταφορά πλήρους τεχνογνωσίας για την παραγωγή τροχαίου υλικού με ικανοποιητικούς όρους (1,7% του κόστους προμήθειας του τροχαίου υλικού).

δ) Ένα μεγάλο μέρος των πληρωμάτων στις ξένες επιχειρήσεις θα γίνει με εξαγωγές ελληνικών προϊόντων.

ε) Υπολογίζεται ότι κατά τη διάρκεια της παραγωγής θα αυξηθεί η Προστιθέμενη Αξία.

ζ) Οι ξένοι συμπαραγωγοί θα εξασφαλίσουν στις ελληνικές εταιρίες συμμετοχή σε εξαγωγές τροχαίου υλικού.

Τα στοιχεία για τις ΑΕΠΚ του Ν. Μυλωνά

Το 1970 ο Ν. Μυλωνάς αναφέρει (σε χιλ. δρχ.):

	<u>Σύνολο Εγχώρια Εισαγωγές</u>	
382. "Σιδηροδρομικό και τροχιοδρομικό υλικό"	25.554	6.343 19.211

245. Πρόγραμμα 1988-1992, στο ίδιο, σελ. 117.

246. Πρόγραμμα 1988-1992, στο ίδιο, σελ. 117.

Το 1980 ο Ν. Μυλωνάς επίσης αναφέρει:

	<u>Σύνολο</u>	<u>Εγχώρια</u>	<u>Εισαγωγές</u>
382.0 Σιδηροδρομικό υλικό.	427	427	-

11.5. Κατασκευή Αυτοκινήτων

	1969			1973			1978			1980 Ακαθ. Αξία παραγωγής (σε χιλ. δρχ.)
	Παραγ. μον.	Απασχ. μον.	Ιπποδ. μον.	Παραγ. μον.	Απασχ. μον.	Ιπποδ. μον.	Παραγ. μον.	Απασχ. μον.	Ιπποδ. μον.	
383. Κατασκευή αυτοκινήτων	361	3.367	7.087	406	4.577	14.132	446	8.211	24.081	13.397.051
383.1 Κατασκευή συναρμολόγηση αυτοκινήτων				6	712	1.804	25	2.602	7.872	59,59%
383.2. Κατασκευή αμαξωμάτων και επιβατηγών αυτοκινήτων	21	1.724	1.694	15	2.045	5.025	53	3.255	6.406	29,46%
383.3. Κατασκευή αμαξωμάτων φορτηγών αυτοκινήτων	115	743	2.436	127	766	2.902	105	405	1.890	0,55%
383.4. Κατασκευή ρυμουλκούμενων τροχαφόρων οχημάτων	94	579	1.672	122	492	2.340	105	405	1.890	0,58%
383.5. Κατασκευή ανταλλακτικών αυτοκινήτων	131	579	1.672	136	563	2.064	116	762	2.594	3,31%

Η Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής το 1970 ήταν 667.623 χιλ. δρχ., δηλ. το 14,21% ως προς το σύνολο του κλάδου 38.

Η Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής το 1980 ήταν 13.397.051 χιλ. δρχ., δηλαδή 29,72% ως προς το σύνολο του κλάδου 38.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

	<u>τεμ.</u>	<u>1970</u>	<u>1980</u>
Αμαξώματα τύπου λεωφορείων	"	343	989
Αμαξώματα τύπου ΙΧ φορτοταξί κ.λπ.	"	9	1.398
Αμαξώματα φορτηγών ανατρεπόμενων	"	1.379	1.114
Αμαξώματα ειδικής κατασκευής (ψυγεία, βυτία)	"	1.140	644
Ρυμουλκούμενα μεταφοράς εμπορευμάτων	"	336	838
Τροχόσπιτα	"	1.530	526
Αμαξώματα φορτηγών μη ανατρεπόμενων	"		19.031
Πλατφόρμες γεωργικές τροχαφόρες.	"		3.091
Αυτοκίνητα ειδικής κατασκευής συναρμολογηθέντα	"		150
Επιβατικά αυτοκίνητα, συναρμολογηθέντα	"		2.133
Λεωφορεία και πούλμαν συναρμολογηθέντα	"		670
Φορτηγά αυτοκίνητα ανατρεπόμενα, συναρμολογηθέντα	"		154
Φορτηγά αυτοκίνητα μη ανατρεπόμενα, συναρμολογηθέντα	"		15.230
Πλαίσια αυτοκίνητα ειδικής κατασκευής (λεωφορείων και φορτηγών)	"		448

Κατασκευή και συναρμολόγηση επιβατικών αυτοκινήτων και ελαφρών φορτηγών

Στην Ελλάδα δεν γίνεται κατασκευή αλλά μόνο συναρμολόγηση αυτοκινήτων. Η συναρμολόγηση επιβατικών αυτοκινήτων και ελαφρών φορτηγών ταξινομείται στον υποκλάδο 383.1.²⁴⁷ Επίσης εδώ περιλαμβάνεται και η συναρμολόγηση αμαξωμάτων επιβατικών αυτοκινήτων, που ταξινομείται στον υποκλάδο 383.2. Μπορεί να ειπωθεί ότι εδώ περιλαμβάνεται και ένα μέρος του υποκλάδου 383.3, "Κατασκευή αμαξωμάτων φορτηγών αυτοκινήτων", αλλά είναι δευτερεύον, αφού αφορά μόνο τα ελαφρά φορτηγά.

Η πολιτική που ακολουθήθηκε τη δεκαετία του 1970 είχε στόχο τη δημιουργία και ανάπτυξη του κλάδου κατασκευής αυτοκινήτων μέσω της ίδρυσης και ανάπτυξης μονάδων συναρμολόγησης.²⁴⁸

Η πολιτική αυτή είχε σαν σκοπό με τη συναρμολόγηση, να

247. Ο υποκλάδος 383.1 περιλαμβάνει και άλλα είδη αυτοκινήτων.

248. Οι οποίες θα ήταν θυγατρικές πολυεθνικών.

εξασφαλισθεί η βαθμιαία δημιουργία προϋποθέσεων παραγωγής εγχώριας τεχνολογίας. Επίσης, οι μονάδες συναρμολόγησης θα εξειδίκευαν το εργατικό δυναμικό. Παράλληλα με την ανάπτυξη της συναρμολόγησης θα δημιουργόταν εγχώρια βιομηχανία παραγωγής ανταλλακτικών και εξαρτημάτων για τη συναρμολόγηση. Οι πιο πάνω παράγοντες θα είχαν ως αποτέλεσμα από τη μια την εξοικονόμηση συναλλάγματος από την υποκατάσταση των εισαγωγών και από την άλλη την αύξηση των εξαγωγών (κυρίως φορτηγών).²⁴⁹

Οι μονάδες του υποκλάδου

Το 1984, υπήρχαν 6 μονάδες συναρμολόγησης επιβατικών αυτοκινήτων και ελαφρών φορτηγών. Αυτές οι μονάδες συναρμολογούν ΙΧ επιβατικά, μικτά ΙΧ επιβατικά, πολλαπλής χρήσης τύπου τζιπ, και ανοικτά φορτηγά μέχρι 1 τόννο. Τα αυτοκίνητα που συναρμολογούνται εδώ είναι όλα βενζινοκίνητα. Οι μονάδες του υποκλάδου είναι:

1. ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕΒΕ

Ιδρύθηκε το 1964, με άδεια LICENCE της MAZDA. Το εργοστάσιο είναι εγκατεστημένο στο Μπογιάτι Αττικής. Το 1968 μετατράπηκε σε ΑΕ. Το 1981 η εταιρία ανέλαβε την συναρμολόγηση του επιβατικού OPEL KADETT και του φορτηγού (PICK-UP) ISUZU σε βάση FACON υπογράφοντας σύμβαση με την GENERAL MOTORS. Το 1982 υπογράφηκε από την εταιρία νέα συμφωνία συνεργασίας με την GENERAL MOTORS.

2. ΜΑΥΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ

Ιδρύθηκε το 1963, με άδεια LICENCE της RENAULT της Γαλλίας, το εργοστάσιο είναι εγκατεστημένο στην Νέα Φιλαδέλφεια Αττικής. Το 1970 μετατράπηκε σε ΑΕ.

3. ΝΑΜΚΟ ΑΒΕΕ

249. Εμπορική Τράπεζα "Συναρμολόγηση και εμπορία αυτοκινήτων". Οικονομικές εκδόσεις, κλαδικές μελέτες Νο 15 Αθήνα 1985 σελ. 5.

Ιδρύθηκε το 1973 με άδεια LICENCE της CITROEN της Γαλλίας. Το εργοστάσιο είναι εγκατεστημένο στη Θεσσαλονίκη. Η εταιρία άρχισε τη συναρμολόγηση των PONY το 1976.

4. TEOKAP ABEE

Ιδρύθηκε το 1977, με άδεια LICENCE της NISSAN MOTOR της Ιαπωνίας. Το εργοστάσιο της εταιρίας είναι στο Βόλο. Το 1978, μετατράπηκε σε ΑΕ. Η συναρμολογητική δραστηριότητα, άρχισε το 1980. Έχει παραγωγική δυναμικότητα 30.000 αυτοκινήτων το χρόνο. Ως το τέλος του 1981 είχαν παραχθεί 14.003 αυτοκίνητα από τα οποία 9.523 φορτηγά και 4.570 επιβατικά. Η ΤΕΟΚΑΡ απασχολεί περίπου 380 άτομα και έχει ιδρύσει την ΤΕΜΟΚ, με προοπτική να κατασκευάσει καεΐσματα, εσωτερικές επενδύσεις, ψυγεία και άλλα τμήματα αυτοκινήτων.²⁵⁰

5. ΑΟΥΤΟΜΕΚΑΝΙΚΑ ΑΕΒΕΕ

Ιδρύθηκε το 1979, με άδεια LICENCE της DAIHATSU της Ιαπωνίας. Το εργοστάσιο ήταν εγκατεστημένο στη Θήβα. Η εταιρία άρχισε τη συναρμολόγηση αυτοκινήτων το 1981.

6. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΒΕΕ

Ιδρύθηκε το 1975, με άδεια LICENCE της FIAT της Ιταλίας. Το εργοστάσιο ήταν εγκατεστημένο επίσης στη Θήβα. Η εταιρία άρχισε τη λειτουργία της το 1976 και τη συναρμολόγηση αυτοκινήτων το 1978.

Το 1983, από τις μονάδες αυτές, οι τέσσερις πρώτες διατηρούν τη συναρμολογητική τους δραστηριότητα.

Η εταιρία ΜΑΥΑ εκτός από τη συναρμολόγηση πραγματοποιεί εισαγωγές ανταλλακτικών και ολόκληρων αυτοκινήτων τα οποία πουλάει στην εγχώρια αγορά. Επίσης ο όμιλος εταιριών "ΘΕΟΧΑΡΑΚΗ" εκτός από την εταιρία συναρμολόγησης ΤΕΟΚΑΡ,

250. Δημοσίευση στο HELLEN NEWS.

έχει και την αντιπροσωπεία της DATSUN μαζί με 1.000 εμπορικούς αντιπροσώπους σ' όλη την Ελλάδα.²⁵¹

Το 1983 σταμάτησαν σχεδόν τη συναρμολογητική δραστηριότητά τους οι δύο τελευταίες εταιρίες.

Επίσης η ΑΟΥΤΟΜΕΚΑΝΙΚΑ και η ΝΑΜΚΟ δεν πραγματοποιούν εισαγωγές και εμπόριο εισαγομένων αυτοκινήτων, αλλά προωθούν με τους εμπορικούς αντιπροσώπους τους τα αυτοκίνητα που συναρμολογούν οι ίδιες.

Δημοσιεύματα του τύπου αναφέρουν ότι έπαυσε τη συναρμολογητική της δραστηριότητα η ΜΑΥΑ και υπάρχουν πληροφορίες ότι η GENERAL MOTORS θα κλείσει το παραγωγικό τμήμα και θα στραφεί αποκλειστικά στις εισαγωγές και την εμπορική δραστηριότητα.²⁵²

Επίσης η ΝΑΜΚΟ δεν είχε παρουσιάσει συναρμολογητική δραστηριότητα το 1984, αλλά περιορίστηκε στην παραγωγή ανταλλακτικών και εξαρτημάτων για τα αυτοκίνητα που κατασκεύασε. (Αυτό το καθεστώς για τη ΝΑΜΚΟ, συνεχίστηκε και τα επόμενα χρόνια).

Επομένως, η συναρμολογητική δραστηριότητα συρρικνώθηκε δραματικά το 1984, με εξαίρεση την ΤΕΟΚΑΡ και την GENERAL MOTORS.

251. Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 8.

252. Πράγματι και η Εμπορική αυτοκινήτων ΑΕΒΕ και η ΜΑΥΑ σταμάτησαν την συναρμολόγηση αυτοκινήτων.

Η παραγωγή των μονάδων.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΔΥΝΑΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΑΡΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

	Επιβατικά	Ελαφρά φορτηγά	Σύνολο
ΑΟΥΤΟΜΕΚΑΝΙΚΑ (DAIHATSU)	2.000	800	2.800
ΑΥΤΟΚΙΚΗΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ (FIAT)	-	-	-
GENERAL MOTORS	6.000	-	6.000
MAVA (RENAULT)	-	-	-
NAMKO	10.800	225	11.025
TEOKAP	13.300	5.700	19.000
ΣΥΝΟΛΟ	32.100	6.725	38.825

Πηγή: "Εκθεση του Υπουργείου Συντονισμού, Αθήνα, 1980".
Εμπορική Τράπεζα, στο (δίο, σελ. 8.

Οι μονάδες που πραγματοποιούν συναρμολόγηση εισάγουν από το εξωτερικό τα κυριότερα μέρη του αυτοκινήτου: το σασί, τον κινητήρα, το διαφορικό, το κιβώτιο ταχυτήτων, μέρη της ανάρτησης, χρώματα κ.λπ. Επίσης αγοράζουν από εισαγωγείς εξαρτήματα που μπορούν να κατασκευασθούν και εγχωρίως, όπως ελατήρια, σούστες, εξατμίσεις.

Σύμφωνα με τη μελέτη της Εμπορικής Τράπεζας, οι μονάδες δηλώνουν ότι πραγματοποιούν εγχώρια Προστιθέμενη Αξία, που κυμαίνεται από 30% έως 67%.

Η NAMKO, έχει δηλώσει εγχώρια Προστιθέμενη Αξία 67%, η ΤΕΟΚΑΡ 55-57% η ΑΥΤΟΚΙΚΗΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ 60% η ΜΑΒΑ 40%, η ΑΟΥΤΟΜΕΚΑΝΙΚΑ 30% και η GENERAL MOTORS λιγότερο από 30%.²⁵³

Η NAMKO, που δηλώνει ότι πραγματοποιεί το μεγαλύτερο ποσοστό εγχώριας προστιθέμενης αξίας, προμηθεύεται από εγχωρίους κατασκευαστές μεγάλη ποικιλία εξαρτημάτων και πρώτων υλών, όπως: καμπίνες, καρότσες, ειδικές

253. Εμπορική Τράπεζα, στο (δίο, σελ. 10.

Σε μελέτη του ΚΕΠΕ για την αυτοκινητοβιομηχανία ("Αυτοκινητοβιομηχανία στην Ελλάδα", Α. Γεωργιάδης, Σ. Ρόμπολη, Αθήνα 1986, σελ. 144) αναφέρεται ότι εκθέσεις του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας αμφισβητούν τα ποσοστά της προστιθέμενης αξίας που έχουν δηλωθεί και ότι τα πραγματικά ποσοστά ανέρχονται στο 15-20% για τα επιβατικά και στο 25-30% για τα ελαφρά φορτηγά.

υπερκατασκευές, μηχανουργικά μέρη, μέρη αξόνων, χυτοσιδηρά μέρη, δίσκους, λαμαρίνες, εξατμίσεις, ελαστικά, μπαταρίες, καλώδια, ταπετσαρίες, καθίσματα κ.λπ.

Αντίθετα, οι άλλες μονάδες προμηθεύονται μόνο μικρό αριθμό εξαρτημάτων από την εγχώρια αγορά.

Παραγωγή των μονάδ. συναρμ/σης	1978	1979	1980	1981	1982	1983
<u>ΑΟΥΤΟΜΑΚΑΝΙΚΑ</u>						
ZEBRA 1.000				60	1.200	
<u>ΑΥΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ</u>						
AMICO FIAT 127	-	49	20	22	84	-
POKER FIAT 126	-	19	11	16	-	-
FAMILLIARE FIAT 127	-	1	23	59	18	-
FIAT 127 AMICO ανοικτό	935	1.282	1.782	1.131	891	-
FIAT 126 POKER ανοικτό	-	-	99	90	18	-
FIAT 900 T ανοικτό	-	12	3	-	-	-
FIAT 238 E ανοικτό	-	13	17	25	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	935	1.376	1.955	1.343	1.011	-
<u>GENERAL MOTORS</u>						
OPEL KADDET	-	-	-	-	7.000	7.000
32 1000 CC	-	-	-	1.465	-	-
34 1200 CC	-	-	-	205	-	-
PICKUP ISUZU	-	-	-	-	5.000	5.000
ΣΥΝΟΛΟ				1.730	12.000	12.000
<u>MAVA</u>						
FARMA	-	-	-	1.000	1.000	1.000
<u>NAMKO</u>						
Τύποι PONY	-	-	-	3.500	2.700	2.000
Τύποι PICK UP	-	-	-	-	46	-
ΣΥΝΟΛΟ				3.500	2.746	2.000
<u>TEOKAP</u>						
1.000 CC	-	-	-	1.607	2.474	2.700
1.200 CC	-	-	-	1.074	-	-
1.300 CC	-	-	-	-	5.813	6.300
PICK UP 1600 CC	-	-	-	5.800	5.550	6.000
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	935	1.376	1.955	16.114	31.800	30.000

Πηγή: (ΚΕΠΕ " Η αυτοκινητοβιομηχανία στην Ελλάδα

σελ. 140). Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 15.

Τα αυτοκίνητα που έχουν συναρμολογηθεί στην Ελλάδα καλύπτουν ένα σημαντικό ποσοστό στις συνολικές πωλήσεις αυτοκινήτων. Το 1981, από τα 46.860 επιβατικά αυτοκίνητα που κυκλοφορούσαν πρώτη φορά, τα 4.508 ήταν εγχώριας συναρμολόγησης (9,6%) και το 1982 από τα 80.000 επιβατικά που κυκλοφόρησαν πρώτη φορά τα 15.389 είχαν συναρμολογηθεί στη χώρα μας (19%).

Για τα ελαφρά φορτηγά το ποσοστό είναι ακόμη μεγαλύτερο. Το 1981, από τα 44.300 ελαφρά φορτηγά που κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά, τα 11.606 ήταν εγχώριας συναρμολόγησης (26%), ενώ το 1982 ήταν 44.100 και 16.411 αντίστοιχα, (37%).

Οι μονάδες του υποκλάδου το 1978 απασχολούσαν συνολικά 2.602 εργαζομένους, ενώ το 1984 1.017. (Απογραφή 1978,1984).

Σύμφωνα με τη μελέτη της Εμπορικής Τράπεζας, η συναρμολογητική δραστηριότητα αυτή καθαυτή δεν έχει επιφέρει μεγάλες διαφοροποιήσεις στη διάρθρωση της παραγωγής στη χώρα μας, και προκύπτει συνοπτικά το συμπέρασμα ότι οι μονάδες συναρμολόγησης δεν είχαν σημαντική συμβολή στην αναδιάρθρωση της παραγωγής, με την έννοια ότι έχει επιτευχθεί ένα σημαντικό ποσοστό εγχώριας προστιθέμενης αξίας και ότι έχει δημιουργηθεί σημαντικός αριθμός νέων θέσεων απασχόλησης.²⁵⁴

Προϋποθέσεις για τη δημιουργία ανταγωνιστικών μονάδων

Ως κύριες προϋποθέσεις για την επιβίωση και την ανάπτυξη μονάδων της συναρμολόγησης και γενικότερα της αυτοκινητοβιομηχανίας, οι οποίες προκύπτουν από τη διεθνή εμπειρία, είναι σύμφωνα με τη μελέτη της Εμπορικής Τράπεζας²⁵⁵

254. Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 11.

255. Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 11.

1. Η επίτευξη δια μέσου της αυτοματοποίησης της παραγωγικής διαδικασίας οικονομιών μεγέθους.
2. Η διαρκής διαφοροποίηση των προϊόντων μέσω νέων τεχνολογικών εξελίξεων.

Το άριστο μέγεθος της παραγωγής σχετίζεται με τα στάδια της παραγωγής. Στην αυτοκινητοβιομηχανία, η παραγωγή ταξινομείται σε τέσσερα βασικά στάδια:

α) Το πρώτο στάδιο αποτελεί το πρεσάρισμα των μεγάλων μερών του αμαξώματος. Για να υπάρξουν οικονομίες μεγέθους πρέπει η παραγωγή να ανέρχεται σε 400.000 τεμάχια περίπου το χρόνο.

β) Το δεύτερο στάδιο αποτελεί η κατασκευή του κινητήρα, των γραναζιών, του κιβωτίου ταχυτήτων κ.ά. μηχανικών μερών. Σε αυτό το στάδιο η μείωση του κόστους προϋποθέτει μια παραγωγή πάνω από 100.000 μονάδες το χρόνο. Το άριστο μέγεθος της παραγωγής υπολογίζεται στις 250.000-500.000 μονάδες.

γ) Το τρίτο στάδιο αποτελεί η συναρμολόγηση. Το άριστο μέγεθος της παραγωγής σε αυτό το στάδιο υπολογίζεται σε 100.000 αυτοκίνητα σε μία βάρδια.

Σήμερα στη συναρμολόγηση χρησιμοποιούνται ρομπότ, που έχουν τη δυνατότητα να αναπρογραμματίζονται για να μετακινούνται από το ένα μοντέλο αυτοκινήτων στο άλλο, στην ίδια γραμμή παραγωγής.

Η χρήση των ρομπότ ανεβάζει το επίπεδο της παραγωγής.

δ) Το τέταρτο στάδιο είναι η συναρμολόγηση του συστήματος οδήγησης και η συναρμολόγηση των αξόνων. Το άριστο μέγεθος στο σύστημα οδήγησης είναι η συναρμολόγηση 600.000 μονάδων το χρόνο, ενώ των αξόνων είναι 500.000 μονάδων το χρόνο.

Από τη διεθνή εμπειρία προκύπτει ότι το άριστο μέγεθος παραγωγής σε μια πλήρως τελειοποιημένη μονάδα είναι περίπου 500.000 αυτοκίνητα του ίδιου μοντέλου ή μιας οικογένειας μοντέλων.

Όμως τα τελευταία χρόνια διαπιστώνεται ο ανταγωνισμός μεταξύ των αυτοκινητοβιομηχανιών δεν επικεντρώνεται πλέον στην επίτευξη οικονομικών κλίμακος. Η εξέλιξη του κλάδου δείχνει ότι ήδη το πιο σημαντικό στοιχείο του ανταγωνισμού είναι ο αυτοματισμός της παραγωγικής διαδικασίας. Επίσης η μείωση της ζήτησης και οι δυσκολίες στη διάθεση της παραγωγής διεθνώς ανέδειξαν την αλλαγή της τεχνολογίας του αυτοκινήτου ως αποφασιστικό παράγοντα του ανταγωνισμού.

Οι τεχνολογικές μεταβολές στο αυτοκίνητο αφορούν κυρίως το σχεδιασμό της μηχανής, τη μείωση του βάρους, τη μεγαλύτερη αεροδυναμικότητα, την καλύτερη δυνατή λειτουργία με τη χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών οργάνων. Είναι φανερό ότι αυτές οι αλλαγές θα επιφέρουν τεράστιες αλλαγές στην παραγωγική διαδικασία, ακόμα και στην εγκατάσταση των μονάδων.

Η ζήτηση για τα επιβατικά αυτοκίνητα και τα ελαφρά φορτηγά

1) Η ζήτηση επιβατικών αυτοκινήτων

Έτος	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973
Κυκλοφορούντα	104.257	122.479	144.434	169.985	195.264	228.893	264.028	303.109	346.733
Πρώτη φορά σε κυκλοφορία	23.131	19.304	23.047	26.013	25.911	32.500	37.922	36.778	40.738

Έτος	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982
Κυκλοφορούντα	377.180	438.553	509.334	620.755	728.161	822.034	863.385	912.000	992.000
Πρώτη φορά σε κυκλοφορία	33.973	60.250	71.698	110.518	113.113	87.169	35.717	46.860	79.981

Πηγή: (ΕΣΥΕ), Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 27.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα, οι πωλήσεις των επιβατικών αυτοκινήτων το 1982 ήταν 79.981 αυτοκίνητα, από τα οποία, όπως ήδη αναφέρθηκε, 15.389 συναρμολογήθηκαν στην Ελλάδα (19%).

2) Ζήτηση ελαφρών φορτηγών (μέχρι 2 τόννων)

Έτος	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973
Κυκλοφορούντα	36.308	44.461	49.420	54.092	60.380	67.648	76.300	87.782	103.956
Πρώτη φορά σε κυκλοφορία	4.718	5.459	5.381	5.100	6.134	6.844	7.547	8.157	13.226

Έτος	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982
Κυκλοφορούντα	119.526	142.609	164.265	194.786	231.689	268.704	309.704	354.004	398.104
Πρώτη φορά σε κυκλοφορία	14.772	19.539	20.567	26.586	32.396	37.015	41.000	44.300	44.300

Πηγή: (ΕΣΥΕ), Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 28.

Οι πωλήσεις στα ελαφρά φορτηγά το 1982 ήταν 44.100 οχήματα, από τα οποία, όπως έχει ήδη αναφερθεί, 16.411 έχουν συναρμολογηθεί στη χώρα μας, δηλαδή ποσοστό 37%. Το ποσοστό των αυτοκινήτων που συναρμολογούνται εδώ ως προς τις πωλήσεις δεν είναι ασήμαντο και η λήψη μέτρων από την πολιτεία θα είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθεί αυτό το ποσοστό.

Σύμφωνα με την Έκθεση της Επιτροπής της ΕΟΚ προς το Συμβούλιο Υπουργών, το εμπορικό έλλειμμα της Ελλάδας που προέρχεται από τις εισαγωγές αυτοκινήτων το 1982 ήταν 293 εκατ. ECU, με εισαγωγές 325 εκατ. ECU και εξαγωγές 32 εκατ. ECU.²⁵⁶

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία για τις εξαγωγές, που ήταν ένας από τους στόχους για τις μονάδες συναρμολόγησης, δεν υπήρξαν ευνοϊκά αποτελέσματα. Μόνο μια μονάδα, την περίοδο 1976-1972, έκανε εξαγωγές ελαφρών φορτηγών ύψους 9 εκατ. δολαρίων, επίσης, σύμφωνα με δημοσιεύματα, έγιναν εξαγωγές επιβατικών αυτοκινήτων στην Ιρλανδία. Οι προοπτικές των εξαγωγών είναι μάλλον περιορισμένες, λόγω του ότι η πολιτική των πολυεθνικών αυτοκινητοβιομηχανιών, των οποίων θυγατρικές είναι οι εγχώριες μονάδες, δεν τους επιτρέπει τον ανταγωνισμό με τις μητρικές.

Οι συναρμολογητικές μονάδες βρίσκονται σε δύσκολη οικονομική κατάσταση και έχουν μεγάλο ύψος δανειοδότησης από τις Τράπεζες.

256. Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 30.

Συμπεράσματα και προοπτικές για τις μονάδες συναρμολόγησης

Τα κυριότερα συμπεράσματα που προκύπτουν από την εξέταση των μονάδων συναρμολόγησης σύμφωνα με τη μελέτη της Εμπορικής Τράπεζας είναι συνοπτικά τα εξής:²⁵⁷

α) Οι μονάδες συναρμολόγησης έχουν μικρή κλίμακα παραγωγής.

β) Επίσης έχουν μεγάλη ποικιλία στα μοντέλα που συναρμολογούν.

γ) Οι μονάδες δεν έχουν πραγματοποιήσει τυποποίηση των επιμέρους μερών και εξαρτημάτων, ώστε η παραγωγή να είναι εν σειρά, με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους σε ανταγωνιστικά επίπεδα.

δ) Οι μονάδες συναρμολόγησης έχουν μεγάλη εξάρτηση από το εξωτερικό αφού η τεχνολογία και ο μηχανολογικός εξοπλισμός που χρησιμοποιούν είναι εισαγόμενος, επίσης τα πιο σημαντικά μέρη και εξαρτήματα των αυτοκινήτων εισάγονται. Αυτή η εξάρτηση έχει ως αποτέλεσμα τη μικρή εγχώρια προστιθέμενη αξία.

ε) Υπάρχει αδυναμία από τις μονάδες για την ανάπτυξη των εξαγωγών.

ζ) Οι μονάδες συναρμολόγησης είναι σε δύσκολη χρηματοοικονομική κατάσταση.

η) Η εξέλιξη των μονάδων παρουσιάζει προβλήματα, και ακόμη περισσότερο όταν το καθεστώς λειτουργίας τους προσαρμόσται στο καθεστώς λειτουργίας της ΕΟΚ.

583.5 Κατασκευή ανταλλακτικών αυτοκινήτων

Την περίοδο 1969-1978, ο υποκλάδος αυτός είχε μια μικρή άνοδο σε όλα τα μεγέθη. Το 1978 αποτελούνταν από 116 Παραγωγικές μονάδες, οι οποίες ήταν επι το πλείστον βιοτεχνίες με 762 Απασχολούμενους. Οι μονάδες κατασκευής

257. Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 36.

ανταλλακτικών παράγουν κυρίως αερόφρενα, αμορτισέρ, ανατροπείς, ζάντες, ζύγια, κιβώτια ταχυτήτων, μάνες, σασμάν, σούστες, τσιμούχες, φανούς, χιτώνια κυλίνδρων, ψυγεία κ.ά.

Ορισμένες μονάδες έχουν εξειδικευμένη παραγωγή σε συγκεκριμένα εξαρτήματα, τα οποία χρησιμοποιούνται κυρίως από τις μονάδες συναρμολόγησης αυτοκινήτων. Η πρώτη ύλη, που χρησιμοποιείται για την κατασκευή πολλών εξαρτημάτων, είναι εισαγόμενη. Τα εξαρτήματα που παράγονται εγχωρίως έχουν συνήθως μέτρια ποιότητα.

Οι μονάδες παραγωγής συγκεκριμένων εξαρτημάτων παρουσιάζουν αδυναμία να ανταποκριθούν στη ζήτηση των μονάδων που συναρμολογούν αυτοκίνητα κυρίως επειδή:

α) Οι μονάδες συναρμολογούν μια μεγάλη σχετικά ποικιλία μοντέλων, με αποτέλεσμα την αντίστοιχη ποικιλία εξαρτημάτων.

β) Οι μονάδες συναρμολόγησης και οι μονάδες κατασκευής εξαρτημάτων έχουν μικρή κλίμακα παραγωγής.

γ) Η ποικιλία μοντέλων και η μικρή κλίμακα παραγωγής έχουν ως αποτέλεσμα την αδυναμία τυποποίησης των επιμέρους εξαρτημάτων.

δ) Για πολλά είδη εξαρτημάτων δεν υπάρχει η κατάλληλη πρώτη ύλη στην εγχώρια αγορά.

Μεταξύ των μονάδων παραγωγής εξαρτημάτων κυριαρχεί οξύς ανταγωνισμός, γιατί πολλές μονάδες κατασκευάζουν τα ίδια εξαρτήματα. Το κόστος παραγωγής στις μονάδες είναι πολύ υψηλό, επειδή παράγουν μικρές ποσότητες εξαρτημάτων πολλά είδη εξαρτημάτων και μια μεγάλη ποικιλία μοντέλων αυτοκινήτων.

Επίσης πραγματοποιούνται μεγάλες δαπάνες από διάφορες μονάδες για την κατασκευή όμοιων καλουπιών, μοντέλων, καλυμπρών κ.ά. Μία σειρά από χυτά εξαρτήματα παρουσιάζουν τεχνολογική δυσκολία να κατασκευαστούν εγχωρίως, έτσι το χυτό εισάγεται, με αποτέλεσμα την επιβάρυνση του κόστους.

Σύμφωνα με τη μελέτη της Εμπορικής Τράπεζας²⁵⁶ οι

256. Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 10.

προοπτικές της παραγωγής ανταλλακτικών στη χώρα μας είναι καλές, αφού κυκλοφορούν περίπου 1,5 εκ. αυτοκίνητα και τα ανταλλακτικά είναι απαραίτητα για τη συντήρησή τους. Όμως οι προοπτικές της παραγωγής εξαρτημάτων για τις μονάδες συναρμολόγησης δεν είναι καλές, επειδή η συναρμολόγηση αυτοκινήτων δεν προβλέπεται να επεκταθεί ή να διατηρηθεί στα ίδια επίπεδα, πρόκειται μάλλον να μειωθεί. Οι επιχειρήσεις που παράγουν εξαρτήματα πρέπει να οργανωθούν καλύτερα και να εξειδικευτούν περισσότερο.

Επίσης η μελέτη της Εμπορικής Τράπεζας, διαπιστώνει ότι ο τομέας των ανταλλακτικών ίσως να αποτελεί σημαντικότερη δραστηριότητα από τη συναρμολόγηση αυτοκινήτων, από την άποψη της συμβολής, γενικότερα στην οικονομία.²⁵⁹

11.5.1. Κατασκευή φορτηγών αυτοκινήτων

Στην Ελλάδα, η κατασκευή φορτηγών περιορίζεται κυρίως στην κατασκευή του αμαξώματος (της καρότσας) του φορτηγού. Ορισμένες μεγάλες μονάδες του υποκλάδου έχουν επεκτείνει την παραγωγή τους σε φορτηγά ειδικευμένης μορφής (βυτία, ψυγεία, ρυμουλκούμενα, σιλοφόρα, απορριματοφόρα) και λίγες από αυτές, όπως η ΣΤΑΓΙΕΡ, έχουν επεκτείνει την παραγωγή τους στην κατασκευή του σασί του φορτηγού, καθώς και στην κατασκευή μερών του κινητήρα.

α) Τα βασικά στοιχεία του υποκλάδου.

Σύμφωνα με την ταξινόμηση της ΕΣΥΕ, η κατασκευή φορτηγών αυτοκινήτων περιλαμβάνει τους υποκλάδους:

383.3 "Κατασκευή αμαξωμάτων φορτηγών αυτοκινήτων"

383.4. "Κατασκευή ρυμουλκούμενων τροχοφόρων αυτοκινήτων" και ένα μέρος από τον υποκλάδο

383.1. "Κατασκευή και συναρμολόγηση αυτοκινήτων"²⁶⁰

259. Εμπορική Τράπεζα, στο ίδιο, σελ. 11.

260. Σύμφωνα με την ταξινόμηση των προϊόντων της ΕΣΥΕ ο υποκλάδος 383.1 περιλαμβάνει:
α) Αυτοκίνητα ειδικής κατασκευής (βυτιοφόρα, νοσοκομειακά, ψυγεία κ.λπ.)
β) Αυτοκίνητα επιβατικά εν γένει (ΙΧ, φορτοαξί)

	Απογραφή 1969			Απογραφή 1973			Απογραφή 1978		
	Παραγ. μον.	Απασχ. μον.	Ιπποδ. μον.	Παραγ. μον.	Απασχ. μον.	Ιπποδ. μον.	Παραγ. μον.	Απασχ. μον.	Ιπποδ. μον.
383.1.	-	-	-	6	712	1.801	25	2.602	7.862
383.3.	115	743	2.438	127	766	2.902	147	1.187	5.319
383.4.	94	321	1.282	122	492	2.340	105	405	1.890

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω στοιχεία την περίοδο 1969-1978 όλα τα μεγέθη που αφορούν την κατασκευή φορτηγών παρουσιάζουν άνοδο. Σύμφωνα με την απογραφή του 1978 η συγκέντρωση της μέσης ετήσιας απασχόλησης στα μεγαλύτερα 4, 8, 10 και 20 κατάστηματα των υποκλάδων, έχει ως εξής:

	4	8	10	20	
383.1	91,5%	98%	98,6%	99,7%	(επιβατικά-φορτηγά)
383.2.	77,3%	89,2%	91,2%	96%	(επιβατικά)
383.3.	0,7%	1,3%	1,7%	3,4%	(φορτηγά)
383.4.	1,1%	7,2%	11,8%	28,3%	(φορτηγά)

Στον πίνακα έχει προστεθεί και ο κλάδος 383.2, για να μπορεί να γίνει σύγκριση της συγκέντρωσης της απασχόλησης στους υποκλάδους επιβατικών και των φορτηγών αυτοκινήτων.

Σύμφωνα με τον πίνακα, στους υποκλάδους των φορτηγών, η απασχόληση συγκεντρώνεται σε μικρές μονάδες, ενώ στους υποκλάδους των επιβατικών αυτοκινήτων η απασχόληση συγκεντρώνεται στις μεγάλες μονάδες. Όμως, η συγκέντρωση της απασχόλησης στην κατασκευή φορτηγών στις μικρές μονάδες δεν συνοδεύεται και από ανάλογη συγκέντρωση της ακαθάριστης αξίας παραγωγής ή της προστιθέμενης αξίας στις μικρές μονάδες. (Επειδή τα στοιχεία της ΑΑΠ και της Π.Α. δεν είναι δημοσιευμένα κατά τετραψήφιο κλάδο, ο υπολογισμός πραγματοποιείται εδώ σε τριψήφιο κλάδο).

-
- γ) Αυτοκίνητα λεωφορεία (και πούλμαν)
 - δ) Αυτοκίνητα φορτηγά ανατρεπόμενα
 - ε) Αυτοκίνητα φορτηγά μη ανατρεπόμενα.

Κλάδος 383. Κατασκευή αυτοκινήτων. (σε χιλ. δρχ.)

Ετος	Απασχ.	ΑΑΠ	ΑΑΠ %	ΑΑΠ ανά απασχ.	Π.Α.	Π.Α. %	Π.Α. ανα απασχ.
Ετος 1975							
Μικρή βιομηχανία	1.022	266.597	10,8	261	116.807	12,2	114
Μεγάλη βιομηχανία	3.154	2.211.290	89,2	701	843.194	87,8	367
Σύνολο κλάδου	4.176	2.477.887	100	-	960.001	100	-
Ετος 1980							
Μικρή βιομηχανία	1.154	934.156	0,69	809	338.738	0,07	293
Μεγάλη βιομηχανία	5.570	12.462.906	93,02	2.238	4.456.758	92,93	800
Σύνολο κλάδου	6.724	13.397.051	100	-	4.795.496	100	

Πηγή: Ερευνες βιομηχανίας της ΕΣΥΕ για τα έτη 1975, 1980. (Το 1980 είχε αυξηθεί τόσο η συγκέντρωση στην ΑΑΠ:

$$\frac{701}{261} = 2,68, \quad \frac{2.238}{809} = 2,76 \text{ όσο και στην ΠΑ: } \frac{267}{114} = 2,34,$$

$$\frac{800}{293} = 2,73).$$

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι υπάρχει διαφορά στην παραγωγικότητα της εργασίας μεταξύ των μεγάλων και των μικρών μονάδων του κλάδου κατασκευής αυτοκινήτων. Επομένως η κατασκευή φορτηγών που είναι συγκεντρωμένη σε μικρές μονάδες έχει μικρή κλίμακα παραγωγής και χαμηλή παραγωγικότητα εργασίας.

β) Οι βασικές μονάδες του υποκλάδου

Πολλές βασικές μονάδες του υποκλάδου συνδυάζουν παραγωγικές και εμπορικές δραστηριότητες και είναι δύσκολο αυτές οι δραστηριότητες να ξεχωρίσουν.

1. Κατεξοχήν εμπορικές επιχειρήσεις είναι: ΒΙΑΜΑΞ, ΣΑΡΑΚΑΚΗΣ, ΜΑΝ, DAF, SCANIA, FORD.

2. Παραγωγικές επιχειρήσεις: ΣΤΑΓΙΕΡ, ΚΙΟΛΕΙΔΗΣ,

ΚΑΟΥΣΗΣ, ΤΕΜΑΞ, ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ, ΤΑΞΙΑΡΧΟΥ, ΧΑΧΑΛΗΣ.

Οι παραπάνω μονάδες θεωρούνται βασικές για τον υποκλάδο, επειδή έχουν μεγάλο μέγεθος, χρησιμοποιούν σχετικά σύγχρονη τεχνολογία και έχουν πιο αποδοτική παραγωγή. Αυτές οι μονάδες πραγματοποιούν περίπου το σύνολο των εξαγωγών του υποκλάδου και καλύπτουν περίπου 50% του συνολικού παραγωγικού δυναμικού.²⁶¹

Εμπορικές επιχειρήσεις

Αυτές εισάγουν το θάλαμο (κουβούκλια) μαζί με το σάσι ή ένα μέρος από το σάσι του φορτηγού και τα προμηθεύουν στις παραγωγικές επιχειρήσεις, οι οποίες κατασκευάζουν τα διάφορα είδη αμαξωμάτων ή γενικότερα υπερκατασκευών.

Ορισμένες εμπορικές επιχειρήσεις, όπως η ΒΙΑΜΑΞ και ο ΣΑΡΑΚΑΚΗΣ, έχουν δημιουργήσει και παραγωγικό τμήμα όπου κατασκευάζουν κυρίως αμαξώματα λεωφορείων και, σε μικρή κλίμακα, φορτηγών.

Η ΒΙΑΜΑΞ και ο ΣΑΡΑΚΑΚΗΣ απασχολούν περίπου 1.600 και 1.200 άτομα αντίστοιχα. Είναι οι μεγαλύτερες εμπορικές επιχειρήσεις στον υποκλάδο των φορτηγών και αντιπροσωπεύουν η πρώτη τη MERCEDES-BENZ και η δεύτερη τη VOLVO. Και οι δύο εταιρίες χρησιμοποιούν ανεπτυγμένη τεχνολογία και απασχολούν εξειδικευμένο τεχνολογικό προσωπικό, αλλά η μικρή και ασταθής εσωτερική αγορά της χώρας μας δεν τις αφήνει να παράγουν σε ικανοποιητική κλίμακα. Επίσης, αυτές οι δύο εταιρίες πραγματοποιούν τις μεγαλύτερες εξαγωγές.

Οι υπόλοιπες εμπορικές μονάδες, MAN, SCANIA, DAF, FORD, είναι αντιπροσωπείες των ομώνυμων μεγάλων οίκων. Οι τρεις πρώτες μονάδες πραγματοποιούν την εισαγωγή του θαλάμου και του σασί για πολύ μεγάλα φορτηγά και νταλίκες μέχρι 40 τόννους. Η MAN και η SCANIA είναι καθαρά εμπορικές επιχειρήσεις, ενώ η DAF πραγματοποιεί κάποια μικρή παραγωγή.

261. Δ. Αθανασόπουλου "Φορτηγά αυτοκίνητα", Κ.Ε.Π.Ε., Αθήνα, σελ. 93.

Οι μονάδες αυτές απασχολούν περιορισμένο αριθμό προσωπικού, περίπου 30-50 άτομα ανά μονάδα.

Παραγωγικές επιχειρήσεις

Οι πιο κάτω μονάδες χρησιμοποιούν σύγχρονη τεχνολογία και έχουν σημαντικό παραγωγικό δυναμικό και απασχόληση.

ΣΤΑΓΙΕΡ ΕΛΛΑΣ²⁶²

Η ΣΤΑΓΙΕΡ είναι μια από τις πιο σύγχρονες βιομηχανίες στην Ελλάδα, χρησιμοποιεί επίσης πολύ σύγχρονη τεχνολογία και είναι μονάδα εντάσεως ειδικευμένης εργασίας.

Η μονάδα αυτή διαθέτει οργανωμένο πρόγραμμα παραγωγής, αυτοματισμό και καταμερισμό εργασίας, που εξασφαλίζουν καλές συνθήκες απόδοσης.

Η ΣΤΑΓΙΕΡ είναι εγκατεστημένη στη βιομηχανική περιοχή της Σίνδου Θεσσαλονίκης και έχει σιδηροδρομική σύνδεση μέσω διακλάδωσης σιδηροδρομικής γραμμής. Η μονάδα αποτελείται από δύο τμήματα, το τμήμα εξαρτημάτων και το τμήμα συναρμολόγησης, διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό και μπορεί να αναπτυχθεί σε πολλούς τομείς παραγωγής.

Κατασκευάζει φορτηγά αυτοκίνητα, στρατιωτικά οχήματα, εωρακισμένα οχήματα, αυτοκίνητα μεταφοράς προσωπικού, γεωργικούς ελκυστήρες, πετρελαιοκινητήρες, και έχει στραφεί επίσης στην κατασκευή σιδηροδρομικών βαγονιών και άλλων βαριών κατασκευών. Σύμφωνα με το Δ. Αθανασακόπουλο, ενώ η εταιρία έχει μεγάλες δυνατότητες αύξησης της παραγωγής, λόγω της μικρής και ασταθούς αγοράς της χώρας μας, το παραγωγικό της δυναμικό υπο-απασχολείται κατά 20%.

Στα πολιτικά φορτηγά ωφέλιμου φορτίου πάνω από 5 τόννους την περίοδο 1977-1982 οι πωλήσεις μειώθηκαν κατά 57% (από 1.510 φορτηγά το 1977 σε 650 φορτηγά το 1982). Παρ' όλα αυτά, η ΣΤΑΓΙΕΡ προέβλεπε ότι την προσεχή πενταετία θα είχε αύξηση της παραγωγής της, περίπου κατά 25%. Αυτή η αύξηση θα

262. Εκεί αλλάζει όνομα. Σήμερα λέγεται ΕΛΒΟ.

αφορούσε κυρίως νέα προϊόντα, και γι' αυτό προγραμμάτιζε επενδύσεις ύψους 130 εκ. δρχ. για την αύξηση του παραγωγικού της εξοπλισμού κατά 13%.²⁶³

Η εγχώρια Προστιθέμενη Αξία για τα πολιτικά φορτηγά ανέρχεται στα 42%.

Το 1986 οι εξαγωγές της ΣΤΑΓΙΕΡ ανήλθαν στο 57% περίπου της παραγωγής κινητήρων 2.000 τεμ. στην Αυστρία, και προέβλεπε ότι την προσεχή πενταετία θα πραγματοποιούσε μεγαλύτερες εξαγωγές και σε νέες αγορές (Μέση Ανατολή).

Το έτος αυτό η ιδιοκτησία της εταιρίας ήταν κατά 68% ελληνική. Η εταιρία απασχολεί 643 άτομα στην παραγωγή, από τους οποίους 467 ειδικευμένους και 250 άτομα διοικητικούς. Όταν η εταιρία χρησιμοποιεί πλήρως το παραγωγικό δυναμικό της μπορεί να απασχολεί 2.000 άτομα. Παράλληλα με την εταιρία λειτουργούν μια σειρά από υποκατασκευαστές της, που παράγουν κυρίως ανταλλακτικά και απασχολούν περίπου 1.500 άτομα.

Σύμφωνα με δημοσίευση της εταιρίας,²⁶⁴ η πλήρης ελληνοποίηση της εταιρίας έγινε το Μάρτιο του 1988. Από το 1985, τη διοίκηση είχε Έλληνας γενικός διευθυντής. Το 1988, απασχολούσε 960 εργαζομένους διαφόρων ειδικοτήτων και διέθετε ένα μεγάλο αριθμό ειδικών για αυτοκινητοβιομηχανία.

Η ΕΛΒΟ (ΣΤΑΓΙΕΡ) το 1988 παράγει τα εξής συγκεκριμένα προϊόντα:

α) Τζιπ (4X4), με διπλό διαφορικό, σε συνεργασία με τη Mercedes για τις ανάγκες των ενόπλων δυνάμεων. Από το 1986 έως το 1988 έχουν κατασκευαστεί πάνω από 2.000 οχήματα.

β) Λεωφορεία διαφόρων τύπων, επίσης σε συνεργασία με τη Mercedes, για την εξυπηρέτηση τουριστικών επιχειρήσεων και υπεραστικών συγκοινωνιακών αναγκών της χώρας. Σε συνεργασία με τη ουγγρική εταιρία ΙΚΑΡΟΥΣ, παραδόθηκαν 145 λεωφορεία

263. Δ. Αθανασκόπουλος, στο ίδιο, σελ. 95.

264. Εφημερίδα "Πρώτη", 10/9/88.

στην ΕΑΣ.

γ) Φορτηγά διαφόρων τύπων, σε συνεργασία με τη ΣΤΑΓΙΕΡ Αυστρίας, για τις ανάγκες των ενόπλων δυνάμεων, καθώς και οχήματα ειδικών χρήσεων, όπως απορριμματοφόρα, πυροσβεστικά, βενζινοφόρα και υδροφόρα.

δ) Πολύχρονη είναι η παρουσία της ΕΛΒΘ και στην κατασκευή γεωργικών ελκυστήρων.

ε) Αρχίζει την κατασκευή του τεθωρακισμένου οχήματος "Λεωνίδας", με προοπτική την παραγωγή 324 τεθωρακισμένων.

ΝΙΚ. ΚΙΟΛΕΙΔΗΣ

Πρόκειται για αρκετά σύγχρονη εταιρία, με τεχνολογία έντασης ειδικευμένης εργασίας. Η εταιρία προέβλεπε ότι την προσεχή πενταετία θα μετέτρεπε την τεχνολογία παραγωγής της σε εντάσεως κεφαλαίου.

Το εργοστάσιο είναι στη βιομηχανική ζώνη της Αθήνας, στο Κρυονέρι.

Η εταιρία κατασκευάζει τα παρακάτω αμαξώματά για φορτηγά:

Ημιρυμουλκούμενα	400 ετησίως
Ανατρεπόμενα ημιρυμουλκούμενα	15 ετησίως
Ψυγεία, θάλαμοι	240 ετησίως
Βυτία	110 ετησίως

Ημιρυμουλκούμενοι ψυκτικοί

Θάλαμοι προδιαγραφών TIR

Ψυκτικοί θαλάμοι σε πλαίσια αυτοκινήτων

Ρυμούλκιση Τανκς

Σύμφωνα με τον Δ. Αθανασακόπουλο, το παραγωγικό δυναμικό της εταιρίας υποαπασχολείται σε ποσοστό 70%. Όμως για την προσεχή πενταετία η εταιρία προγραμματίζει να πραγματοποιήσει επενδύσεις που θα αύξαιναν το παραγωγικό της δυναμικό κατά 40% και θα μπορούσε να παράγει 1.200 φορτηγά-trailers το έτος.²⁶⁵

²⁶⁵ Δ. Αθανασακόπουλος, στο ίδιο, σελ. 96.

Η εταιρία έχει καθαρά εξαγωγικό προσανατολισμό, το 95% της παραγωγής εξάγεται στη Μ. Ανατολή. Τα φορτηγά που εξάγονται είναι κυρίως νταλίκες και ψυκτικοί θαλάμοι, συνολικής αξίας το 1981 1-15 δισ. δρχ. Η ιδιοκτησία της εταιρίας είναι εξ' ολοκλήρου ελληνική. Απασχολεί 234 άτομα στην παραγωγή, από τους οποίους οι 216 είναι ειδικευμένοι και 32 διοικητικοί.

A. ΚΑΟΥΣΗΣ

Η εταιρία ΚΑΟΥΣΗ είναι εξειδικευμένη στην κατασκευή απορριμματοφόρων μετά συμπιεστού και κατασκευάζει σχεδόν όλα τα απορριμματοφόρα που χρησιμοποιούν οι Δήμοι και Κοινότητες της χώρας. Το εργοστάσιο είναι στην Ιερά Οδό και απασχολεί 36 άτομα, από τα οποία τα περισσότερα είναι ειδικευμένοι εργατοτεχνίτες. Σύμφωνα με τον Δ. Αθανασακόπουλο, η εταιρία υποαπασχολείται σε ποσοστό 45%, επειδή η ζήτηση των απορριμματοφόρων δεν είναι προγραμματισμένη.²⁶⁶ Η εταιρία έχει δυνατότητα παραγωγής 350-500 απορριμματοφόρα το έτος. Επίσης πραγματοποιεί εξαγωγές κυρίως στις Αραβικές χώρες.

ΤΕΜΑΞ

Η εταιρία ΤΕΜΑΞ είναι εξειδικευμένη στην κατασκευή πυροσβεστικών οχημάτων και κατασκευάζει το 80-90% των πυροσβεστικών οχημάτων της χώρας.

Εισάγει το θάλαμο, το σασί και την αντλία, η οποία είναι υψηλής τεχνολογίας, και κατασκευάζει, με τη σύγχρονη τεχνολογία που έχει ανέπτυξει, τα υπόλοιπα μέρη του πυροσβεστικού οχήματος. Η εγχώρια Προστιθέμενη Αξία της εταιρίας ανέρχεται σε 30-50%. Η ετήσια παραγωγή είναι 40 οχήματα, τα οποία προορίζονται μόνο για την εγχώρια αγορά. Η εταιρία απασχολεί 60 άτομα, εκ των οποίων τα 22 είναι ειδικευμένοι τεχνίτες και είναι εγκατεστημένοι στο Βοτανικό.

²⁶⁶ Οπ.π.

Μ. ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

Η εταιρία ΡΑΓΚΟΥΣΗ είναι από τις παλαιότερες εταιρίες στην κατασκευή αμαξωμάτων (Έτος ίδρυσης 1949).

Εκτός από αμαξώματα, κατασκευάζει πλατφόρμες, καρότσες, ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα, τροχόσπιτα, βυτία καυσίμων κ.ά. Επίσης κατασκευάζει και συναρμολογεί εξαρτήματα όπως άξονες, συστήματα ανάρτησης, σε περιορισμένη κλίμακα.

Σύμφωνα με τον Δ. Αθανασάκοπουλο, το παραγωγικό δυναμικό της εταιρίας υποαπασχολείται, επειδή ο αριθμός των παράγγελιών είναι μικρός.²⁶⁷ Με πλήρη απασχόληση του παραγωγικού δυναμικού, η εταιρία μπορεί να απασχολήσει 100 άτομα. Το 1980 απασχολούσε 30 άτομα και το 1986 10 άτομα.

²⁶⁷. Δ. Αθανασάκοπουλος, στο ίδιο, σελ. 97.

γ) Οι εισαγωγές φορτηγών.

Πίνακας εισαγωγών φορτηγών στην Ελλάδα σε χιλ. δρχ.

Είδος φορτηγού	Προέλευση	1977		1978		1979		1980		1981	
		τεμ.	αξία	τεμ.	αξία	τεμ.	αξία	τεμ.	αξία	τεμ.	αξία
Συνήθη και ανατρεπόμενα ¹	ΕΟΚ	13133	3651799	12044	4234103	14132	5637497	9891	4723856	13479	4041392
	Τρίτες χώρες	24133	2997490	27904	4265144	46325	4339728	27869	5153550	31642	6225453
	Σύνολο	37266	6649289	39948	8499247	60457	9977225	37760	9877406	45121	10266845
Ειδικής χρήσης (βυτία-ψυγεία)	ΕΟΚ	206	269607	231	4450700	264	635686	249	744722	399	519232
	Τρίτες χώρες	58	79425	18	21494	26	51618	15	75812	24	47477
	Σύνολο	264	349032	249	47192	290	687304	264	820534	423	366709
Ρυμουλκού-μενα ²	ΕΟΚ	5293	260450	3209	270776	2988	234624	3053	267812	9041	366709
	Τρίτες χώρες	255	25239	227	24935	547	39489	558	51884	701	607474
	Σύνολο	5548	285689	3426	295711	3535	274113	3611	319696	9742	1174183

1. Το μεγαλύτερο ποσοστό από τα εισαγόμενα φορτηγά είναι μικρά αγροτικά.
2. Εξώ η ποσότητα εκφράζεται σε κυβικά.

Πηγή: (ΕΣΥΕ), Δ. Αθανασακόπουλος, στο ίδιο, σελ. 99.

Από τον Πίνακα προκύπτει ότι την περίοδο 1977-1981 υπάρχει άνοδος στην εισαγωγή φορτηγών ειδικής χρήσης και ρυμουλκούμενων οχημάτων. Το μεγαλύτερο ποσοστό (80-85) αυτών των εισαγωγών προέρχεται από την ΕΟΚ. Αντίθετα, στις εισαγωγές συνήθων και ανατρεπόμενων φορτηγών το ποσοστό των εισαγωγών από την ΕΟΚ είναι περιορισμένο, 25-35%, επειδή το μεγαλύτερο μέρος των ελαφρών φορτηγών που αποτελούν σημαντικό ποσοστό στα συνήθη και ανατρεπόμενα φορτηγά προέρχεται από την Ιαπωνία.

Εισαγωγές φορτηγών κατά μέγεθος σε τεμάχια:	1979	1980	1981
Βαριά φορτηγά (από 10 τόννους και πάνω)	992	631	466
Μεσαία φορτηγά (από 4-10 τόννους)	397	279	289
Μικρά φορτηγά από 1,5-4 τόννους)	993	559	338
Ειδικά φορτηγά (μέχρι 1,5 τόννο)	38.012	43.754	43.700

Πηγή: Δ. Αθανασακόπουλος, στο ίδιο, σελ. 98.

Τα μεγάλα φορτηγά, πάνω από 6,5 τόννους, που εισάγονται αποτελούνται από το πλαίσιο, τον κινητήρα και το θάλαμο. Τα μεταχειρισμένα μεγάλα φορτηγά και ορισμένα οχήματα ειδικής χρήσης εισάγονται πλήρη. Αυτά αποτελούν περίπου το 75% των εισαγόμενων μεγάλων φορτηγών.

Εισαγωγές πρώτων υλών

		Δασμοί από 1.1.84.		
Δασμολογική κλάση ¹	Περιγραφή εμπορ/τος ΚΕΔ ²	Ελληνικοί δασμοί εισαγωγής	Από ΕΟΚ Από τρίτες χώρες	
70.08B	Διάφορα παρμπρίζ και γυαλί ασφαλείας	7%	1δρχ/χγρ	1,6δρχ/χγρ
73.13.BIα1	Λαμαρίνες εν θερμώ 24,5mm ΕΚΑΧ	6%	9,6%	13,4%
73.13.BI.81	Λαμαρίνες εν θερμώ μέχρι 2mm ΕΚΑΧ	5,2%	9,6%	12,9%
73.13.BIIα1	Λαμαρίνες εν ψυχρώ 3-4,5 mm ΕΚΑΧ	6%	3,5%	8,6%
73.13.BIIβ1	Λαμαρίνες εν ψυχρώ 1-3mm ΕΚΑΧ	5,2%	6,0%	9,1%
73.18.ΓIIβ4	Σωλήνες από σίδηρο	16%	-	10%
83.02.BII	Προσαρτήματα αμαξωμ.	5,7%	4,4%	9,9%
84.06.ΓIIα2	Κινητήρες diesel	6,7%	-	6,7
84.63.ΓI	Εδρανα παντός είδους για ρουλεμάν	7%	-	7%
84.63.ΔII	Ετερα	5,7%	-	5,7%
87.02.BII	Φορτηγά (βάσεις μετά θαλάμου)	17%	-	17%
87.06.A2	Μέρη μεμονομένα και εξαρτήματα	5,7%	-	5,7%
87.14.Δ	Μέρη ριμουλκούμενων	5%	-	5,0%

1. Η Δασμολογική κλάση αντιστοιχεί στη "Στατιστική Ονοματολογία των Εμπορευμάτων" με τον αριθμό στατιστικής ο οποίος εμφανίζεται στο "Εξωτερικό Εμπόριο" της ΕΣΥΕ ως κίνδυνος εμπορεύματος. Η αντιστοιχία του αριθμού στατιστικών και του κωδικού εμπορεύματος ισχύει για τα στοιχεία μετά το 1980.

2. ΚΕΔ: Κοινό Εξωτερικό Δασμολόγιο (της Κοινότητας).

Πηγή: "Υπουργείο Οικονομικών, Τελωνειακό Δασμολόγιο Εισαγωγής 1984", Δ. Αθανασακόπουλος, σελ. 101.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα, οι δασμοί για εισαγωγές από την ΕΟΚ έχουν σχεδόν καταργηθεί. Επίσης οι δασμοί για εισαγωγές από τρίτες χώρες τείνουν να εναρμονισθούν πλήρως με το Κοινό Εξωτερικό Δασμολόγιο της Κοινότητας. Όμως, στα προϊόντα ΕΚΑΧ (λαμαρίνες, δοκοί κ.λπ.) διατηρούνται οι δασμοί και στα πλαίσια της ΕΟΚ. Γενικά πάντως, η μείωση των

δασμών, λόγω της ένταξης της χώρας στην ΕΟΚ, δεν είχε σημαντική επίδραση στο συνολικό κόστος των πρώτων υλών, επειδή στο κόστος περιλαμβάνονται και άλλες επιβαρύνσεις όπως ΦΠΑ, ειδικοί φόροι, τέλη εισαγωγής κ.λπ. Επίσης διαπιστώνεται ότι εισάγονται λαμαρίνες, δοκοί και διάφορα μεταλλικά προϊόντα, τα οποία θα μπορούσαν να παραχθούν στη χώρα μας. Η παραγωγή αυτών των προϊόντων, όμως, είναι δύσκολη και έχει υψηλό κόστος λόγω των αδυναμιών προγραμματισμού στις εγχώριες μονάδες.

δ) Η παραγωγή των μονάδων του υποκλάδου.

Οι περισσότερες μονάδες του υποκλάδου εισάγουν το πλαίσιο του φορτηγού μαζί με το κουβούκλιο και κατασκευάζουν πάνω στο πλαίσιο αμαξώματα διαφόρων τύπων. Το γεγονός ότι οι μονάδες κατασκευάζουν κυρίως μόνο τα αμαξώματα των φορτηγών δεν εμπόδισε την ανάπτυξη του υποκλάδου. Η κατασκευή του αμαξώματος προϋποθέτει απασχόληση σημαντικού αριθμού εργατικού δυναμικού, που σημαίνει υψηλό κόστος εργασίας, μικρότερο όμως από το αντίστοιχο κόστος εισαγωγής του αμαξώματος. Επιπλέον, για την κατασκευή του αμαξώματος, χρησιμοποιούνται μια σειρά από πρώτες ύλες, οι οποίες προέρχονται από την εγχώρια μεταποίηση, όπως λαμαρίνες, αλουμίνιο, ξύλο, πλαστικό κ.ά.

Η παραγωγή αμαξωμάτων φορτηγών στην Ελλάδα (Τεμάχια κατ'έτος)

Τύπος αμαξώματος	1970	1972	1973	1974	1975	1976	1980
Αμαξώματα φορτηγών ανατρεπόμενα	1.379	707	842	1.084	1.050	853	1.114
Αμαξώματα φορτηγών μη ανατρεπόμενα	1.140	775	1.147	2.702	4.078	5.082	19.031
Ψυγεία, βυτία κ.λπ.	336	342	341	453	621	832	644
Ρυμουλκούμενα (μεταφοράς εμπορευμάτων, πλατφόρμες γεωργικές)	1.530	1.760	1.932	3.022	2.480	2.790	3.929

Πηγή: Αντίστοιχες Ετήσιες Βιομηχανικές έρευνες της ΕΣΥΕ.

Από τον πίνακα προκύπτει ότι η κυριότερη κατηγορία φορτηγών που κατασκευάζονται εγχωρίως είναι τα μη ανατρεπόμενα, ακολουθούν τα ρυμουλκούμενα, τα ανατρεπόμενα και τα φορτηγά ειδικής χρήσης.

Η παραγωγική δυναμικότητα των μονάδων

Συνήθως, οι μικρές μονάδες κατασκευάζουν αμαξώματα φορτηγών ανατρεπόμενα και μη ανατρεπόμενα. Οι μεγάλες επιχειρήσεις συμμετέχουν με ένα μεγάλο ποσοστό εγχώριας προστιθέμενης αξίας στην παραγωγή των αμαξωμάτων, επειδή με την αναπτυγμένη τεχνολογία που διαθέτουν κατασκευάζουν αμαξώματα ειδικευμένης, μορφής όπως απορριμματοφόρα, πυροσβεστικά, ρυμουλκούμενα, σιλοφόρα, ψυγεία, βυτία κ.ά. Επίσης, σε ορισμένες επιχειρήσεις, η συμμετοχή στο ποσοστό της εγχώριας προστιθέμενης αξίας είναι μεγαλύτερη επειδή κατασκευάζουν ένα μέρος από το σασί και τον κινητήρα. (ΣΤΑΓΙΕΡ).

Το προσωπικό

Επειδή δεν υπάρχει εξοπλισμός υψηλής τεχνολογίας, στις μονάδες χρειάζεται περισσότερο ειδικευμένο προσωπικό. Στον υποκλάδο υπάρχουν ορισμένοι τεχνίτες με μεγάλη πείρα, οι οποίοι όμως συνήθως απασχολούνται σε μικρές μονάδες. Η ειδίκευση του προσωπικού γίνεται κατά κανόνα μέσα στις επιχειρήσεις, αλλά θα ήταν αποδοτικότερο εάν ιδρύονταν ειδικές σχολές για την αυτοκινητοβιομηχανία. Οι μεγάλες εταιρίες που έχουν σχέση με ξένους οίκους, στέλνουν σε αυτούς το προσωπικό τους για εκπαίδευση.

Σύμφωνα με τον Δ. Αθανασακόπουλο το πρόβλημα του υποκλάδου είναι ότι αν εφαρμοστεί υψηλότερη τεχνολογία από την υπάρχουσα (που θα έκανε δυνατή και τη μεγαλύτερη χρήση ανειδίκευτου προσωπικού), ο υποκλάδος θα γίνει εντάσεως

κεφαλαίου και θα απαιτηθεί αύξηση της κλίμακας παραγωγής για να μειωθεί το κόστος, που ίσως να μην το επιτρέπει το μέγεθος της εγχώριας αγοράς και η αστάθεια των εξαγωγών.²⁶⁸

Η τεχνολογία

Η τεχνολογία παραγωγής που χρησιμοποιείται στον υποκλάδο δεν έχει φτάσει σε τέτοιο επίπεδο ώστε να θεωρείται ουσιαστικά κατασκευή φορτηγών αυτοκινήτων.²⁶⁹

Το φορτηγό αυτοκίνητο που προσφέρεται στην αγορά, είναι ένα σύνολο πλαισίου, κινητήρα, εξαρτημάτων και αμαξώματος, όμως η εγχώρια παραγωγή έχει σχέση κυρίως με το αμάξιωμα.

Υπάρχουν ορισμένες μονάδες που κατασκευάζουν και συναρμολογούν πλαίσια και κινητήρες από εισαγόμενη και εγχώρια πρώτη ύλη. Αυτές οι μονάδες είναι οι παρακάτω:

ΣΤΑΓΙΕΡ

Όπως αναφέρθηκε στον κλάδο των μηχανών εσωτερικής καύσεως, η ΣΤΑΓΙΕΡ από το 1981 κατασκευάζει και συναρμολογεί κινητήρες εξακύλινδρους των 110-150 PS, οι οποίοι προορίζονται για στρατιωτικά οχήματα. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένα ένα μεγάλο μέρος από αυτούς, περίπου το 57% το εξάγει στην Αυστρία (το 1986 ήταν 2.000 τεμάχια).

Η εγχώρια Προστιθέμενη Αξία που επιτυγχάνεται στους κινητήρες είναι περίπου 65%.

Ορισμένα μέρη του κινητήρα, όπως ο κορμός και οι κεφαλές των κυλίνδρων, που είναι από χυτοσίδηρο, οι τροχαλίες και οι αντλίες νερού, ο στροφαλοφόρος και οι διωστήρες κατασκευάζονται με εγχώρια υλικά.²⁷⁰

Ε.Β.ΕΞ.

268. Δ. Αθανασκόπουλος, στο ίδιο, σελ. 107.

269. Δ. Αθανασκόπουλος, στο ίδιο, σελ. 107.

270. Δ. Αθανασκόπουλος, στο ίδιο, σελ. 108.

Ε.Β.ΕΞ.

Είναι μονάδα γενικών κατασκευών από μέταλλο. Κατασκευάζει βιομηχανικά κτίρια από χάλυβα, γερανογέφυρες, γεραμούς λιμένους, δεξαμενές, πύργους μεταφοράς ενέργειας κ.ά.

Το εργοστάσιο είναι εγκατεστημένο στο Βόλο και διαθέτει σύγχρονο μηχανολογικό εξοπλισμό. Το προσωπικό που απασχολεί είναι 300 άτομα, από τα οποία 280 ασχολούνται με την παραγωγή, 220 άτομα είναι ειδικευμένοι τεχνίτες.

Η ΕΒΕΞ, χρησιμοποιώντας εισαγόμενη τεχνολογία από τη ΣΤΑΓΙΕΡ, έχει την ικανότητα να κατασκευάσει σασί, μήκους μέχρι 8 μέτρων, με εισαγόμενη πρώτη ύλη.²⁷¹ Η κατασκευή του σασί γίνεται από μια μεγάλη πρέσα που κάνει το λύγισμα και τη διάτρηση, η οποία παράγει 1.000 τεμάχια το έτος. (Η παραγωγική δυνατότητα της πρέσας είναι μέχρι 8.000 τεμάχια το έτος). Τα σασί που κατασκευάζονται προορίζονται για τα στρατιωτικά αυτοκίνητα της ΣΤΑΓΙΕΡ. Όμως, η πρέσα μπορεί να κατασκευάσει και σασί για πολιτικά φορτηγά.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η τεχνολογία για τη διαμόρφωση των σασί στη χώρα μας έχει κάνει σημαντικά βήματα. Η πρώτη ύλη όμως που είναι αναγκαία (λαμαρίνα βαθείας εξέτασης QST-42-37-50) δεν κατασκευάζεται από την εγχώρια χαλυβουργία, η οποία κατασκευάζει μόνο τη λαμαρίνα ST 37, χωρίς την ιδιότητα Q, δηλαδή τη δυνατότητα να κάμπτεται χωρίς να σπάει.²⁷²

Ν. ΚΙΟΛΕΙΔΗΣ

Η εταιρία κατασκευάζει και συναρμολογεί τα σασί προσαρμογής στα διάφορα είδη φορτηγών, τις νταλίκες, τα ψυγεία κ.ά.

Στα αμαξώματα και γενικότερα στις υπερκατασκευές, οι

271. Οπ.π.

272. Δ. Αθανασακόπουλος, στο ίδιο, σελ. 108.

πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται είναι κατά 90% εγχώριες, εκτός από ορισμένα ειδικά εξαρτήματα που εισάγονται.

A. ΚΑΘΥΣΗΣ

Όπως ήδη αναφέρθηκε, η εταιρία κατασκευάζει και συναρμολογεί ένα είδος απορριμματοφόρου μετά συμπιεστού, το οποίο χρησιμοποιείται σε όλη την Ελλάδα και είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες της χώρας. Η υπερκατασκευή παράγεται εξ ολοκλήρου από εγχώριες πρώτες ύλες.

ΤΕΜΑΞ

Όπως ήδη αναφέρθηκε, είναι μια εξειδικευμένη μονάδα στην κατασκευή πυροσβεστικών οχημάτων. Κατασκευάζει περίπου το 80% όλων των πυροσβεστικών οχημάτων. Ένα μεγάλο ποσοστό της πρώτης ύλης που χρησιμοποιεί είναι εγχώριο.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, η τεχνολογία παραγωγής στην Ελλάδα έχει προχωρήσει σε ορισμένες κατηγορίες ειδικών φορτηγών που καλύπτουν απαραίτητες ανάγκες της χώρας. Επίσης είναι δυνατό να κατασκευασθούν σασί, εξ ολοκλήρου από εγχώρια πρώτη ύλη.

Οι εγχώριες καλυβουργικές μονάδες θα πρέπει να ενισχυθούν ώστε να κατασκευάσουν το είδος εκείνο του κάλυβα που έχει τη δυνατότητα να λυγίζει χωρίς να σπάει. Η ανάπτυξη της εγχώριας παραγωγής κινητήρων απαιτεί παραγωγή σε μεγάλη κλίμακα, που σημαίνει αύξηση του μεγέθους της εσωτερικής αγοράς και αύξηση των εξαγωγών.

ε) Η εγχώρια αξία που προσθέτουν οι μονάδες

Οι ελληνικές μονάδες, όπως αναφέρθηκε, προσθέτουν στο φορτηγό ένα σημαντικό ποσοστό εγχώριας αξίας, που αποτελείται από υλικά και εργατικά.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Δ. Αθανασακόπουλου, η συμμετοχή των εγχώριων υλικών και των εργατών στο συνολικό κόστος των συνηθέστερων τύπων φορτηγών που παράγονται στην

Ελλάδα, είναι (σε δρχ.):

1) Στα συνήθη φορτηγά, η εγχώρια αξία ανέρχεται από 6,6% έως 10,4%. (Στην εγχώρια αξία συμμετέχουν τα εργατικά με περίπου 13% και τα εγχώρια υλικά με 87%).

2) Στα ρυμουλκούμενα, η εγχώρια αξία, ανέρχεται από 13,1% έως 45,9%. (Η σχέση μεταξύ εργατικών και εγχωρίων υλικών, έχει μεγάλες διακυμάνσεις ανάλογα τον τύπο του ρυμουλκούμενου). Για την κατασκευή των ρυμουλκούμενων, εισάγονται, οι άξονες, το σύστημα πέδησης και ο μύλος-σύστημα περιστροφής.

3) Στα ημιρυμουλκούμενα, η εγχώρια αξία ανέρχεται από 37,7% έως 76,4%. (Στην εγχώρια αξία τα εργατικά συμμετέχουν με ποσοστό περίπου 10-20% και τα εγχώρια υλικά 80-90%).

Για την κατασκευή των ημιρυμουλκούμενων εισάγονται οι άξονες, το σύστημα πέδησης οι πόδες στήριξης και ο πείρος πλάκα επικάθισης.

4) Στα ανατρεπόμενα υπάρχουν δύο τύποι, το ημιρυμουλκούμενο ανατρεπόμενο με εγχώρια αξία 48,1% και το σύνθετο ανατρεπόμενο φορτηγό με εγχώρια αξία 7,1%. (Στον πρώτο τύπο, η σύνθεση εργατικών, εγχωρίων υλικών είναι 15% και 85% και στο δεύτερο αντίστοιχα 19% και 81%).

Στον πρώτο τύπο εισάγονται τα ίδια μέρη όπως στα ημιρυμουλκούμενα και το επιπρόσθετο σύστημα ανατροπής. Στο δεύτερο τύπο εισάγεται ο θάλαμος με το σασί και το σύστημα ανατροπής.

5) Στα ψυγεία υπάρχουν τρεις τύποι, τα ημιρυμουλκούμενα ψυγεία με εγχώρια αξία 58,2% (σύνθεση εργατικών και εγχωρίων υλικών 10%-90%), τα ρυμουλκούμενα ψυγεία με εγχώρια αξία 48,5% (σύνθεση εργατικών και εγχωρίων υλικών 16%-84%) και τα ψυγεία φορτηγά με εγχώρια αξία 11,9% (σύνθεση εργατικών και εγχωρίων υλικών 19%-81%).

Στους δύο πρώτους τύπους εισάγονται το σύστημα πέδησης, οι πόδες στήριξης, ο πείρος-πλάκα επικάθισης και το ψυκτικό συγκρότημα, ενώ στο τρίτο τύπο ο θάλαμος με το σασί και το

ψυκτικό συγκρότημα.

6) Στα βυτία υπάρχουν επίσης 3 τύποι, τα ημιρυμουλκούμενα βυτία με εγχώρια αξία 59,6% (σύνθεση εργατικών και εγχωρίων υλικών 14%-86%), τα ρυμουλκούμενα βυτία με εγχώρις αξία 53,4% (σύνθεση εργατικών και εγχωρίων υλικών 17%-83%) και τα βυτία φορτηγά με εγχώρια αξία 12% (σύνθεση εργατικών και εγχωρίων υλικών 15%-85%).

Στους δύο πρώτους τύπους, εισάγονται οι άξονες, το σύστημα πέδησης, οι πόδες στήριξης, πείροι-πλάκα επικάθισης, σύστημα διακίνησης καυσίμου, ενώ στον τρίτο τύπο ο θάλαμος με το σασί και το σύστημα διακίνησης καυσίμου.

7) Στα απορριματοφόρα, η εγχώρια αξία ανέρχεται σε 10,8% (σύνθεση εργατικών και εγχωρίων υλικών 52%-48%).

Για την κατασκευή των απορριματοφόρων εισάγεται ο θάλαμος με το σασί και ένα μεγάλο μέρος του συστήματος του υδραυλικού δικτύου και της κίνησης του τυμπάνου.

8) Στα πυροσβεστικά οχήματα, η εγχώρια αξία ανέρχεται σε 42% (σύνθεση εργατικών και εγχωρίων υλικών 11%-89%).

Για την κατασκευή των πυροσβεστικών οχημάτων εισάγεται η αντλία υψηλής πίεσης.

z) Η ζήτηση για φορτηγά στην Ελλάδα

Τα τελευταία δεκαπέντε έτη, αυξήθηκε σημαντικά ο αριθμός των μεγάλων φορτηγών (πάνω από 1,5 τόννο) στην Ελλάδα.

Συνολικός αριθμός μεγάλων φορτηγών.

Ετος	ΙΧ	ΔΧ	Σύνολο
1967	19.206	13.339	32.545
1970	23.827	18.980	42.807
1980	78.955	27.764	106.719
1982	97.515	27.213	124.728

Πηγή: (ΕΣΥΕ), Δ. Αθανασακόπουλος, στο ίδιο σελ. 122.

Η ζήτηση για φορτηγα αυτοκίνητα έχει άλλους λόγους από

τη ζήτηση των ιδιωτικών επιβατικών αυτοκινήτων. Η αγορά του φορτηγού γίνεται για την πραγματοποίηση μεταφορών με αντάλλαγμα, όπως στην περίπτωση των φορτηγών Δημόσιας Χρήσης, ή για μεταφορές προϊόντων του αγοραστή, (φορτηγά Ιδιωτικής Χρήσης). Έτσι, η ζήτηση για φορτηγά εξαρτάται κυρίως από το μεταφορικό έργο.

1) Η ζήτηση για τα συνήθη φορτηγά και τα ανατρεπόμενα

Ετος	Ιδιωτικής Χρήσης				Δημόσιας Χρήσης			
	1,5-4τ.	4τ-10τ.	10τ.	Σύνολο	15-4τ.	4τ-10τ	10τ	Σύνολο
1967	10.081	7.367	115	17.563	4.800	7.200	221	12.221
1970	13.218	7.932	325	21.475	5.100	10.751	1.521	17.377
1980	46.125	20.822	3.810	70.757	4.478	9.410	6.321	20.209
1982	49.110	32.150	5.837	87.097	6.195	10.760	6.957	23.912

Πηγή: (ΕΣΥΕ), Δ. Αθανασακόπουλος, σελ. 126.

Στα φορτηγά Δημόσιας Χρήσης παρατηρείται μείωση του αριθμού των μικρών και μεσαίων φορτηγών και αύξηση των μεγάλων. Ενώ στα φορτηγά Ιδιωτικής Χρήσης παρατηρείται αύξηση σε όλα τα μεγέθη.

Η κατηγορία των συνήθων και ανατρεπόμενων φορτηγών το 1982 καλύπτει το 75,9% του συνόλου των φορτηγών ΔΧ και το 89,3% του συνόλου των φορτηγών ΙΧ²⁷³ Η κατηγορία αυτή των φορτηγών εκτελεί μεταφορές εσωτερικού και μεταφορές εξωτερικού. Τα φορτηγά που εκτελούν μεταφορές εσωτερικού είναι μικρότερα από 6,5 τόννους, ενώ για μεταφορές εξωτερικού είναι μεγαλύτερα από 6,5 τόννους.

2) Φορτηγά ψυγεία και βυτία

Τα φορτηγά ψυγεία χρησιμοποιούνται κυρίως για τη μεταφορά οπωροκηπευτικών, γαλακτοκομικών και κρεάτων ενώ τα φορτηγά βυτία κυρίως για τη μεταφορά υγρών καυσίμων. Οι μεταφορές στο εσωτερικό της χώρας με ψυγεία δεν είναι πολύ

273. Δ. Αθανασακόπουλος, στο ίδιο, σελ. 125.

ανεπτυγμένες. Αντίθετα, στις μεταφορές στο εξωτερικό, τα ψυγεία αποτελούν το κυριότερο μεταφορικό μέσο, επειδή τα κυριότερα προϊόντα της χώρας που μεταφέρονται στο εξωτερικό είναι τα οπωροκηπευτικά.

Ετος	Ιδιωτικής Χρήσης				Δημόσια Χρήσης			
	1,5-4τ.	4-10τ.	10τ.	Σύνολο	1,5τ-4τ.	4-10τ.	10τ.	Σύνολο
1967	507	567	80	1.602	109	704	260	1.073
1970	690	715	116	1.521	92	836	481	1.409
1980	2.255	1.387	455	4.097	112	1.170	2.026	3.308
1982	2.664	1.635	561	4.860	107	1.174	2.041	3.322

Πηγή: (ΕΣΥΕ), Δ. Αθανασακόπουλος, σελ. 131.

3) Ρυμούλκα και ρυμουλκούμενα

Ετος	Ι.Χ.	Δ.Χ.
1967	225	45
1970	366	235
1980	921	4.248
1982	1.286	4.251

Πηγή: (ΕΣΥΕ) Δ. Αθανασακόπουλος σελ. 136.

Μέσα στη δεκαετία 1970-1980, ο αριθμός των ρυμουλκούμενων ΔΧ είχε μια μεγάλη αύξηση, η οποία οφείλεται στην αύξηση, των ρυμουλκούμενων ψυγείων και βυτίων.

4) Απορριμματοφόρα

Τα απορριμματοφόρα αγοράζονται από δημόσιους φορείς (Δήμους και Κοινότητες) και όχι από ιδιώτες.

Έτος	Αριθμός
1967	380
1970	400
1980	1.190
1982	1.190

Πηγή: Δ. Αθανασακόπουλος, στο ίδιο, σελ. 138.

η) Οι ελληνικές εξαγωγές φορτηγών

Κατηγορία Προορισμός	1977		1978		1979		1980		1981	
	τεμ.	αξία χιλ.δρχ.	τεμ.	αξία χιλ.δρχ.	τεμ.	αξία χιλ.δρχ.	τεμ.	αξία χιλ.δρχ.	τεμ.	αξία χιλ.δρχ.
Φορτηγά ΕΟΚ συνήθη και Τρίτες χώρες ανατρεπό- μενα	1	2.653	19	2.240	16	2.049	3	2.160	4	5.640
	1.610	718.258	1.015	180.373	393	19.382	683	420.232	994	1.490.522
Σύνολο:	1.611	720.611	1.034	182.613	403	21.431	686	422.392	998	1.496.162
Ειδικής ΕΟΚ χρήσης Τρίτες χώρες (δυσία ψυ- γεία)	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2.938
	3	12.359	2	3.363	-	-	2	6.732	2	5.793
Σύνολο:	3	12.359	2	3.363	-	-	2	6.732	3	8.721
Ρυμουλκού-ΕΟΚ μενα Τρίτες χώρες	20	12	14	1.083	80	8.245	132	16.047	86	11.651
	211	23.578	72	9.868	2.007	351.783	3.105	589.123	5.353	852.929
Σύνολο:	231	23.590	86	10.951	2.087	360.028	3.237	605.170	5.439	864.573

Πηγή: (ΕΣΥΕ), Δ. Αθανασακόπουλος, στο ίδιο, σελ. 151.

Από τον πίνακα προκύπτει μια συνεχής άνοδος των εξαγωγών σε ρυμουλκούμενα, τα οποία κατά 95% εξάγονται σε Τρίτες χώρες (Λιβύη, Κουβέιτ, Ιορδανία). Επίσης, παρατηρείται μια μικρή κάμψη στις εξαγωγές των συνήθων και ανατρεπόμενων φορτηγών, οι οποίες εξακολουθούν να είναι η πλειοψηφία των εξαγωγών. Τα φορτηγά αυτά εξάγονται κυρίως σε Τρίτες χώρες επίσης.

Ορισμένες επιχειρήσεις του υποκλάδου, όπως ο ΚΙΟΛΕΙΔΗΣ, έχουν σημειώσει σημαντικές επιτυχίες στις εξαγωγές στη Μέση Ανατολή, κυρίως πριν από τον πόλεμο του Λίβανου. Αυτές οι επιτυχίες οφείλονται στο ότι κατασκευάζουν φορτηγά ανθεκτικά και προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες συνθήκες μεταφοράς στο

χώρο αυτό.²⁷⁴

Αμαξώματα λεωφορείων

Η αξία παραγωγής του υποκλάδου κατασκευής αμαξωμάτων φορτηγών ψυγείων και ρυμουλκούμενων²⁷⁵ σε σταθερές τιμές 1970, είχε ως εξής:

Αξία παραγωγής αμαξωμάτων σε εκ. δρχ., τιμές 1970

Έτος	Λεωφορεία	Λοιπές κατασκευές
1975	603	540
1976	919	770
1977	967	1979
1978	1.506	1071
1979	1.366	744

Πηγή: (Μητρώο Υπουργείου Βιομηχανίας), Δ. Καζής, στο ίδιο, σελ. 122.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα, τα αμαξώματα για λεωφορεία υπολογίζονται περίπου στο μισό της αξίας παραγωγής όλων των κατασκευών μεγάλων αμαξωμάτων και πλαισίων. Η εγχώρια αξία που δημιουργείται στην παραγωγή λεωφορείων ανέρχεται σε 30% της συνολικής αξίας.

Η παραγωγή λεωφορείων παρουσιάζει κάμψη τα τελευταία χρόνια, η δυναμικότητά της ανέρχεται περίπου σε 1.500 λεωφορεία το έτος και καλύπτει θεωρητικά τις εγχώριες ανάγκες.²⁷⁶

Το κόστος κατασκευής των λεωφορείων όλο και περισσότερο ταυτίζεται με το αντίστοιχο κόστος στις χώρες της ΕΟΚ γεγονός που δείχνει ότι οι προοπτικές της κατασκευής λεωφορείων δεν είναι ενθαρρυντικές, εάν δεν πραγματοποιηθούν αλλαγές στη δομή της παραγωγής.

274. Ως παράδειγμα αναφέρεται από τον Δ. Αθανασακόπουλο, το ελληνικό φορτηγό από αλουμίνιο που είναι ελαφρότερο και ανθεκτικότερο από τα πλαστικά ψυγεία που προσφέρουν οι μεγάλες διεθνείς εταιρίες. Δ. Αθανασακόπουλος στο ίδιο σελ. 84.

275. Οι μεγαλύτερες μονάδες είναι η ΒΙΑΜΑΞ, ΣΑΡΑΚΑΚΗΣ, ΣΤΑΓΙΕΡ κ.ά.

276. "Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 124.

Σύμφωνα με τις Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987²⁷⁷ τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κατασκευή λεωφορείων είναι τα εξής:

α) Η ανάθεση παραγγελιών του κράτους στις επιχειρήσεις για την κατασκευή αστικών και υπεραστικών λεωφορείων δεν γίνονται με βάση ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα. Αυτό θα επέτρεπε να πραγματοποιηθούν επενδύσεις για τη μείωση του κόστους παραγωγής.

β) Ο ΕΟΤ δεν χορηγεί άδειες κυκλοφορίας τουριστικών λεωφορείων.

γ) Οι μεγαλύτερες κατασκευαστικές μονάδες όπως αναφέρθηκε, είναι ταυτόχρονα αντιπρόσωποι μεγάλων εταιριών, και υπάρχει η δυνατότητα να προμηθεύονται μέρη και εξαρτήματα από τις ξένες εταιρίες, με αποτέλεσμα να μην ευνοείται η εγχώρια παραγωγή εξαρτημάτων.

Τη δεκαετία του 1980, η παραγωγή συνέχισε να είναι σε κάμψη με αποτέλεσμα να διακόψουν τη λειτουργία τους δύο από τις τέσσερις σημαντικές μονάδες του υποκλάδου. Οι τέσσερις αυτές μονάδες συγκέντρωναν το 85% της παραγωγής λεωφορείων. Η τρίτη μονάδα υποαπασχολούνταν και η τέταρτη (ΣΤΑΓΙΕΡ) απασχολούσε το δυναμικό κατά 25%-28%.

Σύμφωνα με το "Πρόγραμμα 1988-1992",²⁷⁸ οι αιτίες για αυτή την αρνητική εξέλιξη είναι:

α) Την περίοδο 1979-1982, αντικαταστάθηκαν απρογραμματίστα περίπου 3.000 υπεραστικά λεωφορεία.

β) Καυστερούν να αντικατασταθούν περίπου 1.000 πεπαλαιωμένα λεωφορεία.

γ) Το κράτος αναθέτει συνεχώς σε ξένες επιχειρήσεις την κατασκευή λεωφορείων, στη βάση ανταλλαγής με ελληνικά αγροτικά προϊόντα.

277. Οπ.π.

278. "Πρόγραμμα 1988-1992", στο ίδιο, σελ. 118-119.

δ) Ο ΕΟΤ αρνείται να χορηγεί άδειες κυκλοφορίας τουριστικών λεωφορείων.

Η προοπτική της παραγωγής λεωφορείων εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από την πολιτική του κράτους.

Τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σύμφωνα με τις "Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987",²⁷⁹ και εξακολουθούν να προτείνονται επίσης από το "Πρόγραμμα 1988-1992"²⁸⁰ είναι τα εξής:

α) Όλοι οι φορείς που ελέγχονται από το κράτος θα πρέπει με ορισμένες προϋποθέσεις να καλύπτουν τις βασικές τους ανάγκες από την εγχώρια παραγωγή λεωφορείων.

β) Πρέπει να συνταχθεί ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα των κρατικών παραγγελιών ώστε οι επιχειρήσεις να μπορούν να πραγματοποιήσουν επενδύσεις για την αύξηση της παραγωγικότητας και μείωσης του κόστους.

γ) Το πρόγραμμα αυτό θα μπορούσε να δώσει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να συγχωνευθούν μεταξύ τους, να εξειδικευτούν παραπέρα, να οργανωθούν καλύτερα κ.λπ.

δ) Ο προγραμματισμός των παραγγελιών θα βοηθούσε και στην ανάθεση υπερβολαβιών σε μικρές δορυφορικές μονάδες, για την κατασκευή τυποποιημένων εξαρτημάτων.

Τα στοιχεία των ΑΕΠΚ του Μυλωνά

Το 1970, ο Ν. Μυλωνάς στις ΑΕΠΚ αναφέρει τον υποκλάδο "Κατασκευής αυτοκινήτων", που αντιστοιχεί με τον υποκλάδο 383 της ΕΣΥΕ:

Εγχώρια	1.328.774	χιλ.	δρχ.
Εισαγωγές	1.893.666	"	"
Σύνολο	3.222.440 ²⁸¹	"	"

279. "Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987", στο ίδιο, σελ. 124.

280. "Πρόγραμμα 1988-1992", στο ίδιο, σελ. 119.

281. Το πρόβλημα εδώ είναι ότι η Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής του κλάδου 383, το 1970 ήταν σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ, μόνο 667.623 χιλ. δρχ. Θα πρέπει, όμως, να ληφθεί υπόψη ότι ο Ν. Μυλωνάς έχει υπολογίσει την Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής διαφορετικά από ότι η ΕΣΥΕ και για το 1970 είναι 1.766.903 χιλ. δρχ.

Το 1980, τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά στις ΑΕΠΚ είναι πιο αναλυτικά (σε χιλ. δρχ.):

383.1. Αυτοκίνητα	12.357.026	909.401	13.266.427
383.2. Αμαξώματα επιβατ. αυτοκ/των	489.094	3168.558	3.657.652
383.3. Αμαξώματα φορτηγών αυτοκ/των	4.568.494	922.609	5.491.103
383.4. Ρυμουκούμενα τροχ. οχήματα	630.756	-	630.756
383.5. Ανταλλακτικά αυτοκινήτων	-	-	-

11.5.2. Επισκευή αυτοκινήτων

	1969			1973			1978		
	Παραγ. μον.	Άπασχ.	Ιπποδ.	Παραγ. μον.	Άπασχ.	Ιπποδ.	Παραγ. μον.	Άπασχ.	Ιπποδ.
384. Επισκευή αυτοκινήτων	4.975	15.367	14.164	6.628	22.630	24.721	10.409	29.579	33.582

Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής το 1970:

1.091.413 χιλ δρχ. 23,24% του κλάδου 38.

Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής το 1980:

8.408.633 χιλ. δρχ. 18,65% του κλάδου 38.

Ο υποκλάδος επισκευής αυτοκινήτων περιλαμβάνει, σύμφωνα με την ταξινόμηση των κλάδων της ΕΣΥΕ, τα συνεργεία επισκευής αυτοκινήτων, τα ηλεκτρολογεία, τα φανοποιεία, τις ταπετσαρίες, τις βαφές αυτοκινήτων κ.ά. Τα βουλκανιζατέρ υπάγονται στον υποκλάδο 301.2.

Την περίοδο 1969-1978, ο υποκλάδος επισκευής αυτοκινήτων είχε σημαντική άνοδο σε όλα τα μεγέθη. Η Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής του υποκλάδου, όμως, το 1980 μειώθηκε ως ποσοστό στο σύνολο του κλάδου 38.

11.5.3. Κατασκευή και επισκευή μοτοσικλετών και ποδηλάτων

	1969			1973			1978			1980 ΑΑΠ χιλ. δρχ.
	Παραγ. μον.	Άπασχ.	Ιπποδ.	Παραγ. μον.	Άπασχ.	Ιπποδ.	Παραγ. μον.	Άπασχ.	Ιπποδ.	
385. Κατασκευή μοτοσικλετών και ποδηλάτων	1.980	3.237	2.401	58	523	674	40	299	1.860	569.353
385.1. Κατασκευή και συναρμολόγηση μοτοσικλετών και ποδηλάτων	53	520	907	36	428	518	25	246	1.222	94,5%
385.2. Κατασκευή ανταλλακτικών μοτοσικλετών και ποδηλάτων	22	56	168	22	95	356	15	53	638	5,5%

386, Επισκευή
μοτοσικλετών²⁸²
και ποδηλάτων

1.905 2.661 1.327 1.748 2.390 1.802 1.905 320 495 34.332 χιλ.δρ

Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής το 1970, υποκλάδος 385:
335.673 χιλ. δρ. 7,14% του κλάδου 38.

Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής το 1980, υποκλάδος 385:
569.353 χιλ. δρ. 1,26% του κλάδου 38.

Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής το 1980, υποκλάδος 386:
734.332 χιλ. δρ. 1,62% του κλάδου 38.

Τα κυριότερα προϊόντα που κατασκευάζονται το 1980 είναι:

Μοτοσικλέτες δίτροχες μέχρι 50cc	6.788
Μοτοσικλέτες δίτροχες άνω των 50cc	439
Μοτοσικλέτες τρίτροχες μέχρι 100cc	263
Ποδήλατα μικρά μέχρι 16 ίντσες	4.000
Ποδήλατα μεγάλα άνω των 16 ίντσών	9.321

Η εγχώρια παραγωγή μοτοσικλετών και μεγάλων ποδηλάτων περιορίζεται σε συναρμολόγηση εισαγόμενων μερών (kits).

Την περίοδο 1969-1973, ο υποκλάδος 3851 είχε μείωση των Παραγωγικών μονάδων και των Απασχολούμενων αλλά αύξηση της Ιπποδύναμης. Αυτός συγκεντρώνει και το 94,5% της ΑΑΠ (το 1980). Τα ίδια ισχύουν για τον υποκλάδο 385.2, όμως στην ΑΑΠ συγκεντρώνει μόνο το 5,5%.

Ο υποκλάδος 386 την περίοδο 1969-1978 παρουσιάζει μείωση σε όλα τα μεγέθη.

Τα στοιχεία για τις ΑΕΠΚ του Ν. Μυλωνά

Το 1970, ο Ν. Μυλωνάς αναφέρει τον υποκλάδο "Επισκευή μηχανών αυτοκινήτων και ποδηλάτων" που περιλαμβάνει τον υποκλάδο 384, "Επισκευή αυτοκινήτων", και τον 385.3, "Επισκευή μοτοσικλετών και ποδηλάτων", και σε αυτούς δεν αναφέρει καθόλου ΑΕΠΚ. Επίσης αναφέρει τον υποκλάδο "Κατασκευή μοτοσικλετών και ποδηλάτων" που περιλαμβάνει τον

282. Το 1969 ο υποκλάδος "Επισκευή μοτοσικλετών και ποδηλάτων" είχε αριθμό ταξινόμησης 385.3.

υποκλάδο 385.1 και τον 385.2:

Εγχώρια: 124.991 χιλ. δρχ.
Εισαγωγές: 62.936 χιλ. δρχ.
Σύνολο: 187.927 χιλ. δρχ.

Το 1980, αναφέρει μόνο τον υποκλάδο 385.1, "Κατασκευή και συναρμολόγηση μοτοσικλετών και ποδηλάτων":

Εγχώρια: 94.035 χιλ. δρχ.
Εισαγωγές: 0 χιλ. δρχ.
Σύνολο: 94.035 χιλ. δρχ.

11.6. Επισκευή Αεροπλάνων.

387.Επισκευή Αεροπλάνων ²⁸³	1969		1973		1978		
	Παραγ. μον.	Αποσχ. Ιπποδ.	Παραγ. μον.	Αποσχ. Ιπποδ.	Παραγ. μον.	Αποσχ. Ιπποδ.	Ιπποδ.
	11	938	717	16	631	4.128	4 2.062 1.387

Το 1970, η Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής του υποκλάδου "Επισκευή Αεροπλάνων" αναφέρεται ως σύνολο μαζί με τους υποκλάδους "Σιδηροδρομικό υλικό" και τα "Λοιπά μέσα".

Το 1980, η ΑΑΠ του υποκλάδου 387, "Επισκευή Αεροπλάνων", ήταν 3.711.915 χιλ. δρχ., δηλαδή 8,2% του συνόλου της ΑΑΠ του κλάδου 38.

Την περίοδο 1969-1978 τα μεγέθη του υποκλάδου δεν έχουν κάποια συγκεκριμένη πορεία.

Η παραγωγή του υποκλάδου στη χώρα μας αφορά κυρίως την κατασκευή της καμπίνας και του εσωτερικού ελικόπτερου, σε συνεργασία με την British Airways και την κατασκευή ορισμένων μερών του αεροσκάφους Mirage, όπως απορριπτόμενες δεξαμενές κ.ά.

Οι εγχώριες μονάδες έχουν αναλάβει αυτές τις κατασκευές με ξένη τεχνολογία ως υποκατασκευαστές, μέσα στα πλαίσια των αντισταθμιστικών ωφελημάτων. Αυτές διαθέτουν αρκετά σύγχρονο εξοπλισμό και ποιοτικό έλεγχο για τα προϊόντα που παράγουν.

283. Το 1969 η "Επισκευή Αεροπλάνων" ήταν ο υποκλάδος 386.

Στον τομέα των επισκευών, η σημαντικότερη μονάδα είναι η ΕΑΒ, η οποία επισκευάζει στρατιωτικά και πολιτικά αεροσκάφη. Η ΕΑΒ διαθέτει αξιόλογο τεχνικό εξοπλισμό, εμπειρία στις επισκευές και άρτιο τμήμα ποιοτικού ελέγχου. Στη μονάδα επισκευών του Τατοΐου επισκευάζονται και συντηρούνται τα εκαιδευτικά αεροπλάνα της σχολής Ικάρων, τα ψεκαστικά και μικρά αεροπλάνα αερολεσχών.

Μια άλλη επισκευαστική μονάδα είναι της Ολυμπιακής Αεροπορίας, όπου πραγματοποιείται και η εκπαίδευση του τεχνικού προσωπικού της εταιρίας. Παλαιότερα, σε αυτή τη μονάδα είχαν πραγματοποιηθεί επισκευές σε αεροσκάφη της Air France και σε λυβικά αεροσκάφη. Σήμερα οι επισκευές περιορίζονται στα αεροσκάφη της εταιρίας.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα 1988-1992,²⁸⁴ ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός της εταιρίας σε ορισμένους τομείς θα περιόριζε την αποστολή στο εξωτερικό για επισκευή διαφόρων ηλεκτρονικών, υδραυλικών και ορισμένων ηλεκτρονικών μερών. Επίσης θα έκανε δυνατή την επέκταση της επισκευαστικής δραστηριότητας της εταιρίας και σε αεροσκάφη ξένων εταιριών.

Ο υποκλάδος χρειάζεται εκπόνηση μελετών και προγραμμάτων και συστηματική επαγγελματική κατάρτιση. Η εκπόνηση μελετών για τον υποκλάδο θα προσέφερε γνώση για τις δυνατότητες πρόσβασης των εγχωρίων μονάδων στην κοινοτική αγορά και σε άλλες ξένες αγορές.

Η Περίπτωση της ΕΑΒ

Η εταιρία ιδρύθηκε το 1981 με σκοπό να καλύψει τις ανάγκες της Πολεμικής Αεροπορίας για συντήρηση και επισκευή των αεροσκαφών της. Επίσης η ίδρυση της εταιρίας απέβλεπε στην ανάπτυξη κατασκευαστικής αεροναυπηγικής βιομηχανίας, με παράλληλη απορρόφηση και αφομοίωση τεχνολογιών αιχμής.²⁸⁵

284. Πρόγραμμα 1988-1992 στο ίδιο σελ. 122.

285. Μελέτη για την ΕΑΒ αδημοσίευτη σελ. 1.

Για τη μελέτη και επίβλεψη της εγκατάστασης και τη μεταφορά της τεχνολογίας, η ΕΑΒ έχει υπογράψει συμβάσεις με τις εταιρίες LOCKHEED, GENERAL ELECTRIC, WESTINGHOUSE και AUSTIN²⁸⁶

Η εταιρία αποτελείται από 4 τμήματα:

- α) Τμήμα επισκευής και συντήρησης αεροσκαφών και παρελκομένων
- β) Τμήμα επισκευής και συντήρησης κινητήρων και παρελκομένων
- γ) Τμήμα ηλεκτρονικών κατασκευών
- δ) Τμήμα αεροναυπηγικών κατασκευών.

(Το τμήμα των κατασκευαστών αναπτύχθηκε μεταγενέστερα και είναι ακόμη περιορισμένο).

Η Πολεμική Αεροπορία απορροφά το 60% της παραγωγής, το υπόλοιπο αφορά συντήρηση και κατασκευές για πελάτες εσωτερικού ή εξωτερικού από το 1981 που ανέρχεται περίπου σε 3.000 άτομα.

Οι προμηθευτές της εταιρίας προέρχονται κυρίως από τις ΗΠΑ και στη συνέχεια από τις χώρες της ΕΟΚ.

Πηγή	Ποσοστό δαπανών κατά πηγή προμήθειας το 1985
Ελληνική Αγορά	8,3
Κέντρο εφοδιασμού Αεροπορίας	16,0
Χώρες ΕΟΚ	18,1
ΗΠΑ FMS	31,8
ΗΠΑ Εμπόριο	19,1
Λοιπές χώρες	6,7
Σύνολο:	100

Το μεγαλύτερο μέρος των κρατικών υλών και των ανταλλακτικών είναι εισαγόμενο όμως, οι τεχνικοί της εταιρίας παρατηρούν ότι ένα μεγάλο μέρος από αυτά θα μπορούσε να κατασκευασθεί στην Ελλάδα με χαμηλότερο κόστος.²⁸⁷

286. Οπ.π.

287. Μελέτη για την ΕΑΒ, στο ίδιο, σελ. 35.

Ανάλυση υλοποιήσεων εργατικών ωρών ανά πελάτη (1984-1985) 288

	1984		1985	
	Υλοποιήσεις Απόλυτες	εργατώρες %	Υλοποιήσεις Απόλυτες	εργατώρες %
Προγράμματα-Πελάτες				
(Πολεμ.αερ.	1.072.942	60,8	1.021.968	56,8
(Ελλην.στρατ.	41.389	2,3	36.275	2
Ελλ.Όημ (Πολεμ.Ναυτ.	6.187	0,4	20.108	1
(Όλοι οι πελ.	2.664	0,2	8.205	0,4
Σύνολο Α	1.123.182	63,7	1.086.556	60,2
<hr/>				
(Αμερικάν.αερ	275.490	15,6	339.236	18,9
(Αιγυπτιακή	13.167	0,7	1.696	0,1
Τρίτοι (Όιπές επ.εργ	48.994	2,8	52.019	2,8
πελ. Σύνολο Β	337.651	19,1	392.951	21,8
<hr/>				
(ΑΕΡΙΤΑΛΙΑ	29.209	1,7	27.456	1,5
(ΔΑΣΣΑΥΛΤ	12.363	0,7	60.718	3,4
(ΑΕΡΟΣΡΑΤΙΑΛΕ	73.874	4,2	80.522	4,5
Κατασκ. (ΚΕΕΘΑ-ΕΒΟ	19.113	1,1	3.327	0,2
προγρ. (ΤΗΟΜΡΣΟΝ-CSF	6.396	0,4	1.747	0,1
(ΌΙΠΑ ΚΑΤ.ΠΡΟΓ	28.917	1,5	28.645	1,5
Σύνολο Γ	169.872	9,6	202.415	11,2
<hr/>				
(Εκπαιδευτικά				
προγρ.	11.048	0,6	5.939	0,8
Άλλα (Ιδιοκατασκ.	123.091	7,0	115.299	0,4
προγρ.				
Σύνολο Δ	134.139	7,6	121.230	6,7
<hr/>				
Γενικό Σύνολο Α+Β+Γ+Δ	1.764.644	100	1.803.182	100

Πηγή: Μελέτη για την ΕΑΒ, σελ. 39.

Η ΕΑΒ συντηρεί 8 τύπους αεροσκαφών των πιο σύγχρονων τύπων και αυτών στους οποίους υπάρχει ο μεγαλύτερος αριθμός ομοίων αεροσκαφών. Η συντήρηση πολλών ομοίων αεροσκαφών ή κινητήρων διευκολύνει την καλύτερη οργάνωση της παραγωγής.

Αντίθετα, το ΚΕΑ συντηρεί 16 τύπους αεροσκαφών, τους πιο παλιούς και με το μικρότερο αριθμό όμοιων αεροσκαφών, μαζί με 7 τύπους ελικοπτέρων. Από τα υπόλοιπα προγράμματα της ΕΑΒ σημαντικά είναι:

288. Μελέτη για την ΕΑΒ αδημοσίευτη σελ. 35.

α) Η συντήρηση των κινητήρων της USAFE (πρόκειται για αμερικάνικα αεροπλάνα σταθμευμένα στην Ευρώπη). Το πρόγραμμα αφορά 80 περίπου κινητήρες το χρόνο για 5 έτη.

β) Η κατασκευή των πλαισίων των ευρών του AIRBUS (πρόκειται για 120 συνολικά κομμάτια, που όμως είναι από τα πρώτα κατασκευαστικά προγράμματα της ΕΑΒ). Τα κατασκευαστικά αυτά προγράμματα αφορούν τμήματα αεροσκαφών ή ηλεκτρονικών.

γ) Οι αναμεταδότες της ΕΡΤ, οι αναμογεννήτριες της ΔΕΗ κ.ά. που αφορούν κατασκευαστικά προγράμματα εκτός από το αεροπορικό υλικό. Αυτού του είδους τα προγράμματα προβλέπεται να έχουν σημαντική προοπτική.

Οι προοπτικές αύξησης της παραγωγής

Οι νέοι τομείς εργασίας που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αύξηση της παραγωγής σύμφωνα με τη μελέτη της ΕΤΕ μπορούν να προέλθουν από τις πιο κάτω δραστηριότητες: 289

α) Συντήρηση και επισκευή αεροπορικού υλικού από το εσωτερικό

Το αεροπορικό υλικό από το εσωτερικό μπορεί να προέλθει από τις Ενοπλες Δυνάμεις, την Ολυμπιακή Αεροπορία και πιθανόν από τις Κυπριακές Αερογραμμές.

Η Ολυμπιακή Αεροπορία και οι Κυπριακές Αερογραμμές συντηρούν και επισκευάζουν ένα μεγάλο μέρος των κινητήρων μόνες τους και τους υπόλοιπους τους στέλνουν στις κατασκευαστικές εταιρίες.

Η ΕΑΒ συντηρεί ήδη κινητήρες της Πολεμικής Αεροπορίας που έχουν λίγες διαφορές από τους κινητήρες της Ολυμπιακής Αεροπορίας.

β) Κατασκευές ηλεκτρονικών για το εσωτερικό.

Οι κατασκευές ηλεκτρονικών για το εσωτερικό μπορούν να

289. Μελέτη για την ΕΑΒ, στο ίδιο, σελ. 43.

αφορούν τις Ενοπλες Δυνάμεις, το Δημόσιο, τον ΟΤΕ, τη ΔΕΗ, την ΕΡΤ κ.λπ.

Το τμήμα των ηλεκτρονικών της ΕΑΒ είναι πολύ σύγχρονο και διαθέτει εξειδικευμένο προσωπικό. Ήδη, έχει αναλάβει εργασίες που αφορούν τα ηλεκτρονικά του στρατού, την κατασκευή αναμεταδοτών της ΕΡΤ, ανεμογεννητριών της ΔΕΗ κ.ά. Το τμήμα αυτό έχει καλές προοπτικές ανάπτυξης, επειδή έχει σημαντικές δυνατότητες. Το κόστος λειτουργίας του είναι μικρότερο από τα άλλα τμήματα και δεν χρειάζονται μεγάλες επενδύσεις. Μπορεί να κατασκευάσει ή να βελτιώσει ηλεκτρονικά συστήματα που ανήκουν σε οπλικά συστήματα ή στον εξοπλισμό των διαβιβαστών. Επίσης, μπορεί να κατασκευάσει ηλεκτρονικά κυκλώματα για τον ΟΤΕ ή και συσκευές, όπως Τέλεξ.

γ) Κατασκευές αεροπορικού υλικού στα πλαίσια των αντισταθμικών οφελών

Στις διαπραγματεύσεις για την αγορά των αεροσκαφών Mirage και F-16 για την Πολεμική Αεροπορία, το ελληνικό δημόσιο διαπραγματεύτηκε διάφορα πακέτα προγραμμάτων αντισταθμιστικών οφελών, από τα οποία ένα αφορά κατασκευή αεροπορικού υλικού από την ΕΑΒ. (Το πακέτο αυτό περιλαμβάνει προγράμματα για κινητήρες, ηλεκτρονικές και δομικές κατασκευές).

δ) Συντήρηση και κατασκευή αεροπορικού υλικού για το εξωτερικό

Στην διεθνή αγορά, ο ανταγωνισμός είναι οξύτατος και τα προγράμματα για τη συντήρηση αεροπορικού υλικού είναι σχετικά λίγα. Επίσης, όλο και περισσότερο οι αναπτυσσόμενες χώρες αποκτούν τα δικά τους συνεργεία επισκευής και συντήρησης. Έτσι η μεσο-μακροπρόθεσμη τάση της συντήρησης είναι να ελαττώνεται.

Οι προβλέψεις για τις κατασκευές είναι ακόμη πιο δύσκολες, με δεδομένο ότι η ΕΑΒ δεν έχει ακόμη την αναλογη

τεχνογνωσία και τον εξοπλισμό.

Σύμφωνα με τη μελέτη, οι μεγάλες κατασκευάστριες εταιρίες δίνουν στην ΕΑΒ κατασκευαστικά προγράμματα, είτε λόγω διαπραγματεύσεων αντισταθμιστικών οφελών είτε με σκοπό τις μελλοντικές πωλήσεις.²⁹⁰ Επίσης, συνήθως δίνονται προγράμματα που δεν κατασκευάζουν οι μεγάλες εταιρίες, επειδή είναι δύσκολα, ή η ΕΑΒ τα κατασκευάζει φθηνότερα. Υπάρχει η δυνατότητα η ΕΑΒ να μετέχει σε κοινοπραξίες και συμπαραγωγές, αλλά αυτά προϋποθέτουν κρατική ανάμειξη.

Στοιχεία για τις ΑΕΠΚ του Ν. Μυλωνά

Το 1970, ο Ν. Μυλωνάς, στις ΑΕΠΚ στον υποκλάδο "Επισκευή αεροπλάνων" αναφέρει:

Εγχώρια: -
Εισαγωγές: 649.794 χιλ. δρχ.
Σύνολο: 649.794 χιλ. δρχ.

Το 1980 στον ίδιο υποκλάδο δεν αναφέρει καθόλου επενδύσεις.

11.7. Κατασκευή μεταφορικών μέσων που δεν αναφέρονται αλλού

	1969		1973		1978		1980			
	Παραγ. μον.	Απασχ.	Παραγ. μον.	Απασχ.	Παραγ. μον.	Απασχ.	Παραγ. μον.	Απασχ.	ΑΑΠ	
389. Κατασκευή μεταφορικών μέσων	593	1.063	3.257	269	548	2.126	162	383	1.170	161.770
389.1. Κατασκευή ζυμωσών	550	794	2.813	275	464	1.924	143	205	837	6,99%
389.2. Κατασκευή παιδικών χειρμαξών	43	269	444	14	84	202	19	178	333	93%

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι πρόκειται για έναν υποκλάδο που φθίνει σε όλους τους δείκτες. (Αν και τα στοιχεία για την Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής πριν το 1980 δεν εμφανίζονται ξεχωριστά για τον υποκλάδο 389, αλλά με άλλους υποκλάδους. Έτσι δεν μπορεί να αποδειχθεί ότι η ΑΑΠ του υποκλάδου μειώνεται απόλυτα ή σχετικά).

290. Μελέτη για την ΕΑΒ, στο ίδιο, σελ. 51.

Τα στοιχεία για τις ΑΕΠΚ του Ν.Μυλωνά

Το 1970, ο Ν. Μυλωνάς στις ΑΕΠΚ αναφέρει τον υποκλάδο "Κατασκευή λοιπών μεταφορικών μέσων", που αντιστοιχεί στον υποκλάδο 389 της ΕΣΥΕ, με Σύνολο 8.405 χιλ. δρχ., Εγχώρια 0 και Εισαγωγές 8.405 χιλ. δρχ.

Το 1980, όμως, δεν αναφέρεται καθόλου σε αυτόν τον υποκλάδο.

12. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

12.1. Το αντικείμενο του τομέα των κατασκευών

Ο τομέας των κατασκευών έχει ως αντικείμενο την οικοδόμηση κάθε είδους κτιρίου και των λοιπών παγίων εγκαταστάσεων, καθώς και την επισκευή και συντήρηση αυτών.

Σύμφωνα με τους Εθνικούς Λογαριασμούς, αυτός ο τομέας περιλαμβάνει τα ακαθάριστα εισοδήματα από παραγωγικές δραστηριότητες σε οικοδομές και λοιπές πάγιες εγκαταστάσεις και στις επισκευές και συντηρήσεις που εκτελούνται σε αυτά τα έργα. Στο εισόδημα του τομέα έχουν περιληφθεί και οι αμοιβές που καταβάλλονται από τον κλάδο, για αμοιβή, για τεχνικές υπηρεσίες (μελέτες, σχέδια, επίβλεψη κ.λπ.). Ως εισόδημα του τομέα θεωρούνται επίσης και οι μισθοί, τα ημερομίσθια και οι εργοδοτικές εισφορές που καταβάλλονται στο προσωπικό των Ταμείων Δημοσίων έργων.²⁹¹

Στην έννοια της παραγωγής του τομέα έχουν περιληφθεί από τους Εθνικούς Λογαριασμούς:

α) Οι ακαθάριστες δαπάνες για επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, που αφορούν οικοδομικές εργασίες και λοιπές πάγιες εγκαταστάσεις, καθώς και αυτές που γίνονται με εργολαβική ανάθεση και με αυτεπιστασία από το Δημόσιο, ήτοι: Οικοδομήματα-κατοικίες, καταστήματα και λοιπά κτίρια, έργα οδοποιίας, λιμενικά, αρδευτικά και εγγειοβελτιωτικά, ύδρευσης και αποχέτευσης, αεροδρόμια και λοιπές κατασκευές.

β) Οι τρέχουσες δαπάνες του Δημοσίου για κατασκευές και λοιπά έργα που δεν εντάσσονται στις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, αλλά στις τρέχουσες δαπάνες του Δημοσίου.

γ) Οι ενδιάμεσες και τελικές δαπάνες για επισκευές και συντηρήσεις του παγίου κεφαλαίου των κατηγοριών α και β. Αυτές οι δαπάνες μπορούν να χωρισθούν σε δαπάνες επιχειρηματικές (με εργολαβική ανάθεση) για κατασκευές και

291. Εθνικοί Λογαριασμοί, "Μέθοδοι και πηγές υπολογισμού του εθνικού εισοδήματος", Αθήνα 1981, σελ. 84

συντήρηση, δαπάνες ιδιωτών, δαπάνες του Δημοσίου.²⁹²

Σύμφωνα την Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη, στην έννοια του τομέα των Κατασκευών περιλαμβάνεται μόνο η διαδικασία μελέτης και κατασκευής, ενώ τα προϊόντα της διαδικασίας αυτής αφορούν άλλους κλάδους της οικονομίας (π.χ. Μεταποίηση, Τουρισμό) και αποτελούν επενδύσεις των κλάδων αυτών, (έστω κι αν ως προς το είδος τους είναι επενδύσεις κατασκευών, σε αντιδιαστολή π.χ. με τις επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό).²⁹³

Στον πιο κάτω πίνακα αναφέρονται οι επενδύσεις κατασκευών κατά κατηγορία έργων για μια σειρά έτη και η συμμετοχή του Δημοσίου σ' αυτές τις επενδύσεις.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα, η οικοδόμηση κατοικιών²⁹⁴ καλύπτει, κατά τη διάρκεια της περιόδου 1970-1983, το μεγαλύτερο μέρος του κλάδου· κατά τη δεκαετία του 1970 αυξάνει από 43,4% σε 50%, αλλά μετά μειώνεται σε 45,9% του συνόλου των επενδύσεων στις Κατασκευές.

Τα "Λοιπά κτίρια"²⁹⁵ αποτελούν κατά μέσο όρο το 21% των

292. Εθνικοί Λογαριασμοί, στο ίδιο, σελ. 85

293. ΚΕΠΕ, "Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987, Κατασκευές", Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη, Αθήνα, 1986 σελ. 17

294. Κατοικίες: η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις δαπάνες κατασκευής, διασκευής και ενοίκιασης των κτισμάτων των προοριζομένων για κατοίκηση. Περιλαμβάνονται επίσης το κόστος των απαραίτητων έργων, τα οποία θεωρούνται ως αναπόσπαστο μέρος της κατοικίας, όπως η εγκατάσταση μηχανημάτων θέρμανσης, νερού, ασανσέρ κ.λπ. Εθνικοί Λογαριασμοί, στο ίδιο, σελ. 429.

295. Λοιπά κτίρια: η κατηγορία αυτή αφορά τις δαπάνες κατασκευής, διασκευής και επέκτασης των κτιρίων που δεν προορίζονται για κατοικία, όπως τα κτίρια του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ. των δημοσίων και ιδιωτικών επιχειρήσεων και των οργανισμών. Έτσι, η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τα βιομηχανικά κτίρια, τα καταστήματα, τις αποθήκες, τα γραφεία, τα σχολικά κτίρια, τα νοσοκομεία, τα εστιατόρια, τα ξενοδοχεία κ.λπ. Εθνικοί Λογαριασμοί, στο ίδιο, σελ. 430.

Επενδύσεις κατασκευών κατά κατηγορία έργων και
συμμετοχή του Δημοσίου σ' αυτές

(Σταθερές τιμές 1970 σε εκ. δρχ.)

Ετη	Σύνολο επενδύσεων σε κατασκευές (1)	Επενδ. κατοικιών		Επενδ. λοιπών κτιρίων		Επενδ. λοιπών έργων & κατασ.		Συμμετοχή Δημοσίου τομέα			
		Απόλυτο ποσό (2)	%συνμ. (1)/(3)	Απολ. ποσό (4)	%συνμ. (4)/(1)	Απολ. ποσό (6)	%συνμ. (6)/(1)	Σύνολο Κατοικίες κατ. (8)	Λοιπά κτίρια (9)	Λοιπά έργα (10)	Λοιπά έργα (11)
1970	45.488	19.740	43,4	9.579	21	16.169	35,6	36,5	1,5	23,7	86,7
1973	64.953	30.576	47,1	13.951	21,5	20.426	31,4	32,8	1,1	28,8	82,8
1974	43.326	15.869	36,6	12.381	28,6	15.076	34,8	36,4	1,2	25,3	82,5
1980	54.587	27.290	50,0	11.623	21,3	15.674	28,7	24,4	1,3	17,8	70,4
1981	50.357	21.452	42,6	11.636	23,1	17.269	34,3	30,0	3,0	24,2	67,5
1982	43.558	20.398	46,8	9.199	21,1	13.961	32,1	35,1	3,8	30,3	83,9
1983	45.911	21.071	45,9	9.243	20,1	15.597	34,0	38,3	3,5	37,4	85,7

Πηγή: Εθνικοί Λογαριασμοί: "Η εξέλιξη των επενδύσεων στην Ελλάδα μεταπολεμικά (1948-1979)", Αθήνα 1981
Εθνικοί Λογαριασμοί: "Η εξέλιξη των επενδύσεων στην Ελλάδα μεταπολεμικά (1978-1986)", Αθήνα 1987.

επενδύσεων των κατασκευών της περιόδου. Το 1974, είχαν φτάσει στο 28,6% του συνόλου των επενδύσεων των Κατασκευών, αλλά μετά μειώθηκαν πάλι, το 1983, στο 20,1%. Η συμμετοχή του Δημοσίου τομέα είναι σημαντική και αυξανόμενη από το 23,7% του 1970 έφτασε το 1983 στο 37,4%, (μέσος όρος περίπου 25%).

Οι επενδύσεις στα "Λοιπά έργα και κατασκευές"²⁹⁶ είναι μεγαλύτερες από τις επενδύσεις σε "Λοιπά κτίρια", στην περίοδο 1970-1983 είναι μεταξύ 30-35%. Η συμμετοχή του Δημοσίου τομέα σ' αυτές τις επενδύσεις είναι καθοριστική, στην περίοδο 1970-1983 ο μέσος όρος είναι 80%.

296. Λοιπά έργα και κατασκευές: η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις δαπάνες για την εκτέλεση έργων, πλην κτιρίων, δηλαδή σ' αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται οι οδοί, οι γέφυρες, τα λιμάνια, οι αερολιμένες, οι σιδηροδρομικές γραμμές, οι διαμορφώσεις χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, οι διαμορφώσεις αθλητικών γηπέδων, οι διανοίξεις και επεκτάσεις υπονόμων, τα έργα υδρεύσεως και εγγείου βελτιώσεως, οι εγκαταστάσεις τηλεπικοινωνιών, το δίκτυο παροχής ηλεκτρισμού, τα υδροηλεκτρικά έργα κ.ά. Εθνικοί Λογαριασμοί, στο ίδιο, σελ. 430.

12.2. Οι φορείς του κλάδου

Οι φορείς του κλάδου μπορούν να ταξινομηθούν ανάλογα με τη νομική τους ιδιότητα σε ιδιωτικούς και δημόσιους. Οι ιδιωτικοί φορείς είναι το σύνολο των τεχνικών γραφείων, των επιχειρήσεων και των αυτοαπασχολούμενων που ασχολούνται με τη μελέτη και/ή την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων. Οι Δημόσιοι φορείς ή εποπτευόμενοι από το Δημόσιο είναι οι φορείς που προγραμματίζουν και εποπτεύουν την εκτέλεση έργων του Δημοσίου.²⁹⁷

Πιο κάτω γίνεται ανάλυση των φορέων, κατά κατηγορία έργων (δημόσια και ιδιωτικά).

1) Ιδιωτικά έργα

Τα ιδιωτικά έργα αφορούν κυρίως την οικοδόμηση κατοικιών. Η οικοδόμηση κατοικιών περιλαμβάνει τη μελέτη και την επίβλεψη του έργου που γίνεται από ιδιώτες μελετητές (τεχνικά γραφεία αρχιτεκτόνων, πολιτικών μηχανικών) και την κατασκευή που γίνεται από εργολάβους ή κατασκευαστικές επιχειρήσεις.

Οι μελέτες για την κατασκευή οικοδομών είναι πολλών ειδών, αρχιτεκτονικές, στατικές, ηλεκτρομηχανολογικές κ.ά. που γίνονται από αρχιτέκτονες, μηχανικούς ή υπομηχανικούς. (Ο μελετητής μπορεί και να μετέχει στην κατασκευή).

Ετσι, οι φορείς των ιδιωτικών έργων είναι το σύνολο των τεχνικών γραφείων και των επιχειρήσεων που ασχολούνται με τη μελέτη, παρακολούθηση και την εκτέλεση των έργων (με την εκτέλεση ασχολούνται κυρίως οι επιχειρήσεις). Είναι σαφές ότι οι ιδιωτικοί φορείς αναλαμβάνουν και δημόσια έργα.

Τα στοιχεία για τους ιδιωτικούς φορείς του κλάδου είναι ελλιπή.

α) Στοιχεία του ICAP για το 1980

Ο ICAP του 1980 περιλαμβάνει στοιχεία από τους ισολογισμούς του 1978 των κατασκευαστικών επιχειρήσεων, από

²⁹⁷ Οι δημόσιοι φορείς εκτελούν τα έργα, είτε οι ίδιοι δίνοντας εργολαβίες, είτε μέσω οργανισμών που ελέγχουν.

τα οποία κατόπιν υπολογισμών προκύπτουν τα εξής:

- 1) Περιλαμβάνονται 792 τεχνικές επιχειρήσεις, από τις οποίες οι 369 είναι ΑΕ και οι 423 ΕΠΕ.
- 2) Το σύνολο του προσωπικού, με βάση το μίνιμουμ, για τις 792 επιχειρήσεις είναι 41.843 χιλ. (Στα στοιχεία κάθε επιχείρησης, αναφέρεται το μίνιμουμ και το μέξιμουμ του προσωπικού που απασχολεί μέσα στο έτος).
- 3) Από τις 792 τεχνικές επιχειρήσεις, οι 372 έχουν προσωπικό κάτω από 10 άτομα, δηλαδή 46,2%.
- 4) Το σύνολο του παγίου κεφαλαίου των επιχειρήσεων είναι 18.926.370 χιλ. δραχμές.

β) Στοιχεία της απογραφής καταστημάτων του 1969

Κλάδος 83	Διεκπεραιώσεις υποθέσεων	Καταστήματα	Μέση ετήσια απασχόληση
834	Υπηρεσίες αρχιτεκτόνων μηχανικών & τεχνικών εν γένει	3.835	8.577
834.1	Γραφεία αρχιτεκτόνων και πολιτικών μηχανικών	2.981	6.337
834.2	Διάφορα τεχνικά γραφεία	241	839
834.9	Λοιπές τεχνικές υπηρεσίες	613	1.401

Στοιχεία της απογραφής καταστημάτων του 1978

Κλάδος 83	Διεκπεραιώσεις υποθέσεων	Καταστήματα	Μέση ετήσια απασχόληση
834	Υπηρεσίες αρχιτεκτόνων μηχανικών & τεχνικών εν γένει	5.197	12.561
834.1	Γραφεία αρχιτεκτόνων και πολιτικών μηχανικών	4.570	10.697
834.9	Λοιπές τεχνικές υπηρεσίες	627	1.864

Σύμφωνα με τη "Στατιστική ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας" της ΕΣΥΕ, Αθήνα 1980, οι πιο πάνω κλάδοι περιλαμβάνουν συγκεκριμένα:

Κλάδος 834 Υπηρεσίες αρχιτεκτόνων μηχανικών και τεχνικών εν γένει

Κλάδος 834.1 Γραφεία αρχιτεκτόνων και πολιτικών μηχανικών (Εδώ υπάγονται τα γραφεία κατάρτισης μελετών και επίβλεψης έργων)

Κλάδος 834.9 Λοιπά γραφεία κατάρτισης τεχνικών μελετών (Εδώ υπάγονται τα γραφεία τοπογράφων, σχεδιαστών, διακοσμητών, μηχανολόγων, χημικών κ.λπ. καθώς και τα αυτοτελή χημικά εργαστήρια, πλην των υπαγόμενων στον 252.0 και τα οινολογικά εργαστήρια)

Αρα στους υποκλάδους 834.2, 834.9 της απογραφής του 1969 και στον 834.9 της απογραφής του 1978 υπάρχουν και υπηρεσίες που δεν αφορούν τις Κατασκευές.

γ) Σύμφωνα με την απογραφή πληθυσμού του 1981

Στις "Οικοδομήσεις και δημόσια έργα" αναφέρεται:

	Οικονομικά ενεργοί	Απασχο- λούμενοι
Εργοδότες	13.050	12.950
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	80.854	79.069
Συμβοηθούντα και μη αμειβόμενα μέλη οικογενείας	2.878	2.788
Μισθωτοί	226.442	213.193
Δεν δήλωσαν θέση στο επάγγελμα <u>και νέοι</u>	<u>3.166</u>	<u>2.660</u>
ΣΥΝΟΛΟ	326.390	310.660

Από τα δεδομένα αυτά προκύπτει ότι το 1981 στον τομέα των Κατασκευών συμμετείχαν 13.050 εργοδότες και 80.854 ελεύθεροι επαγγελματίες, δεν συνάγεται όμως ο αριθμός των τεχνικών γραφείων, και των κατασκευαστικών επιχειρήσεων.

Επίσης, από την απογραφή πληθυσμού του 1981, προκύπτει ότι από το σύνολο των απασχολούμενων στις "Οικοδομήσεις και στα δημόσια έργα" είναι:

Πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών	2.819
Πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών	3.377
Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης	26.762
Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαίδευσης	246.301
Δεν τελείωσαν τη Στοιχειώδη Εκπαίδευση	46.806
<u>Δεν Δήλωσαν</u>	<u>325</u>
ΣΥΝΟΛΟ	326.390

Αν ληφθεί υπόψη ότι τα τεχνικά γραφεία αποτελούνται από πτυχιούχους Ανωτέρων και Ανωτάτων σχολών, τότε αυτά τα στοιχεία δίνουν μια ένδειξη για τον αριθμό τους (2.819 + 3.377 = 6.196).

δ) Από τα πιο πάνω στοιχεία προκύπτει πως οι ιδιωτικοί φορείς μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελούνται κυρίως από κατασκευαστικές επιχειρήσεις (το 1978 περίπου 792 επιχειρήσεις με μίνιμουμ 41.843 απασχολούμενους) και από τεχνικά γραφεία (το 1978 περίπου 5.000 γραφεία με 12.000 απασχολούμενους).

Αλλά φυσικά αυτά τα στοιχεία είναι ελλιπή και μπορεί να υπάρχουν αλληλοκαλύψεις. Επίσης το 1981 το σύνολο των απασχολούμενων στις Κατασκευές είναι 310.660. Ένα μεγάλο μέρος από αυτούς αποτελείται από εργοδότες (12.950) και εργαζόμενους για δικό τους λογαριασμό (79.069) και το μεγαλύτερο μέρος είναι μισθωτοί (213.193), που εργάζονται κυρίως είτε σε εργολάβους είτε στις επιχειρήσεις.

Από τα στοιχεία των εργοδοτών και των ελεύθερων επαγγελματιών, σύμφωνα με την απογραφή του 1981 προκύπτει ότι το μέγεθος των επιχειρήσεων είναι πολύ μικρό.

Το ίδιο προκύπτει από τα στοιχεία του ICAP, όπου 46,2% των ΑΕ και ΕΠΕ το 1980 απασχολούσαν κάτω από 10 άτομα.

Σύμφωνα με την Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη, από ποιοτική άποψη οι επιχειρήσεις υστερούν σε οργάνωση, στελέχη και οικονομική επιφάνεια. Επίσης, η έλλειψη λεπτομερών προδιαγραφών για τη μελέτη και την κατασκευή αφήνει περιθώρια παραγωγής έργων χαμηλής ποιότητας.²⁹⁸

298. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 21.

Στους κατασκευαστές ιδιωτικών έργων μπορεί να ταξινομηθεί και η ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ, που είναι ευγατρική επιχείρηση της ΕΚΤΕ, και η οποία είναι μια από τις λίγες επιχειρήσεις στα ιδιωτικά έργα που εφαρμόζει οργανωμένη δόμηση.

2) Δημόσια έργα

Δημόσια έργα με τη στενή έννοια είναι αυτά που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων και με την ευρύτερη έννοια είναι τα έργα που εκτελούν τα υπουργεία, οι Δημόσιες επιχειρήσεις και οι ΟΤΑ, είτε απευθείας δίνοντας εργολαβίες, είτε μέσω οργανισμών που ελέγχουν.

Δημόσιοι φορείς: Ο κυριότερος φορέας για την εκτέλεση Δημοσίων έργων είναι το Υπουργείο Δημοσίων Έργων. Τα έργα που εκτελεί είναι συγκοινωνιακά έργα, υδραυλικά, δημόσια κτίρια, έργα αποκατάστασης σεισμοπλήκτων κ.ά. Το ΥΔΕ εκτελεί μόνο το 40% του προγράμματος Δημοσίων έργων.

Οι μελέτες για τα έργα συντάσσονται από μελετητικά γραφεία (από το Μητρώο Μελετητών του Δημοσίου) και το ΥΔΕ κάνει μικρές τροποποιήσεις. Η εκτέλεση των έργων γίνεται κυρίως με εργολαβίες.

Τα άλλα υπουργεία κάνουν συνήθως απευθείας αναθέσεις έργων ή ελέγχου σε οργανισμούς που είναι υπεύθυνοι για τα έργα.

Δημόσια έργα επίσης πραγματοποιούν οι Οργανισμοί τοπικής Αυτοδιοίκησης (δήμοι και κοινότητες) και οι δημόσιες επιχειρήσεις, όπως η ΔΕΗ, ΟΣΕ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ κ.ά.

Συνολικά υπάρχει μια διασπορά ευθυνών και αλληλεπικάλυψη αρμοδιοτήτων. Άλλοι φορείς του δημοσίου στον κλάδο των Κατασκευών είναι η ΕΚΕΤΕ (Ελληνική Κρατική Εταιρία Τεχνικών Έργων), με σκοπό την ανάληψη έργων στο εξωτερικό, ο ΟΑΣΠ (Οργανισμός Αντισεισμικής Προστασίας) και το ΙΟΚ (Ινστιτούτο Οικονομίας Κατασκευών).

Φορείς δημοσίων έργων: Στους φορείς δημοσίων έργων πρέπει να συμπεριληφθούν όλες οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που ασχολούνται συστηματικά με τη μελέτη και την εκτέλεση

δημοσίων έργων.

Τα γραφεία μελετών είναι πέντε τάξεων, ανάλογα με το μέγεθός τους, από Α έως Ε (όλες οι κατηγορίες μελετών είναι 26 συνολικά). Τα γραφεία Δ και Ε τάξης έχουν συνήθως εταιρική μορφή ΕΠΕ και λιγότερο ΕΕ.

Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν την κατασκευή Δημοσίων έργων είναι γραμμένες σε μια από τις πέντε κατηγορίες που προβλέπει το ΜΕΕΠ (Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων) του ΥΔΕ, ανάλογα με το είδος των έργων (οδοποιία, οικοδομικά, υδραυλικά, λιμενικά).

Όσον αφορά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν Δημόσια έργα (μελέτες-κατασκευές), είναι γενικά μεγαλύτερες και καλύτερα οργανωμένες από τις επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν ιδιωτικά έργα, αλλά και αυτές παρουσιάζουν σημαντικές ανεπάρκειες.²⁹⁹

12.3. Το απασχολούμενο προσωπικό στις Κατασκευές

Το απασχολούμενο προσωπικό στις Κατασκευές έχει αυξηθεί γρήγορα στην περίοδο 1951-1981, τόσο ως ποσοστό του συνόλου των απασχολουμένων της οικονομίας όσο και σε απόλυτους αριθμούς.

299. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 27.

Η εξέλιξη της Απασχόλησης στις Κατασκευές

Κλαδική δραστηριότητα	Απασχολούμενο Δυναμικό	1951	1961	1971	1981
Συνολικό δυναμικό	Οικονομικά ενεργοί	2.839.481	3.638.601	3.234.996	3.543.797
	Πραγματικά απασχολούμενοι	2.660.081	3.423.431	3.143.040	3.388.518
	Ανεργοί	179.400	215.170	91.956	155.279
Μεταποίηση	Οικονομικά ενεργοί	450.424	488.577	554.380	664.322
	Πραγματικά απασχολούμενοι	426.014	452.426	540.184	650.410
	Ανεργοί	24.320	36.151	14.196	13.212
Κατασκευές	Οικονομικά ενεργοί	74.959	167.364	256.424	326.390
	Πραγματικά απασχολούμενοι	67.764	149.393	239.919	310.660
	Ανεργοί	7.195	17.971	16.512	15.730

Πηγή: Απογραφές πληθυσμού 1951, 1961, 1971, 1981

Οι οικονομικά ενεργοί στις Κατασκευές από 2,6% του συνόλου των Οικονομικά ενεργών, αυξάνουν το ποσοστό τους σε 4,4% το 1961, σε 7,6% το 1971 και σε 9,2% το 1981.

Ετσι, οι Οικονομικά ενεργοί στις Κατασκευές μεταξύ 1951-81 τετραπλασιάζονται, ενώ οι Οικονομικά ενεργοί στη Μεταποίηση αυξάνονται μόνο από 15,86% το 1951 σε 18,74% το 1981. Το ποσοστό των πραγματικά απασχολούμενων στη Μεταποίηση αυξάνει από 16% το 1951 στο 19,2% το 1981 και η σχέση των Οικονομικά ενεργών στις Κατασκευές προς εκείνους της Μεταποίησης, από 1/6 που ήταν το 1951 ανήλθε σε 1/2 τη δεκαετία του '70.

Πραγματικά Απασχολούμενοι στις Κατασκευές 1981-1984

(σε χιλιάδες)

Κλάδος δραστηριότητας	1981	%	1982	%	1983	%	1984	%
Συνολικό δυναμικό	3.530,9	100	3.491	100	3.508,5	100	3.500,5	100
Μεταποίηση	680,8	19,3	672,3	19,3	673,3	19,2	669,1	19,1
Οικοδομήσεις Δημόσια έργα	292,6	8,3	294	8,4	273,3	7,8	250,5	7,2

Πηγή: Ετήσιες έρευνες εργατικού δυναμικού για τα αντίστοιχα έτη.

Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι στις ετήσιες έρευνες τα στοιχεία διαφέρουν από τις απογραφές λόγω διαφορών στον τρόπο υπολογισμού.

Μετά το 1980, το πραγματικά απασχολούμενο δυναμικό στις Κατασκευές αρχίζει να μειώνεται ως ποσοστό σε σχέση με το Συνολικό δυναμικό. Από 8,3% που ήταν το 1981 μείωθηκε το 1984 στο 7,2%, ενώ το ποσοστό της Απασχόλησης στη Μεταποίηση εμφανίζει σταθερότητα, το 1984 παραμένει 19,1%.

Ετσι, η σχέση των (πραγματικά) απασχολούμενων στις Κατασκευές προς τους (πραγματικά) απασχολούμενους στη Μεταποίηση, ενώ είχε ανέλθει την περίοδο 1975-80 περίπου σε 1/2, την περίοδο 1981-84 μειώθηκε πάλι περίπου σε 1/3. Επομένως επανέρχεται περίπου η ίδια αναλογία που υπήρχε τη δεκαετία 1960-70.

Θέση στο επάγγελμα	Μεταποίηση		Οικονομία		Κατασκευές	
	Σύνολο 650.410	% 100	Σύνολο 3.388.518	% 100	Σύνολο 310.660	% 100.
Εργοδότες	36.861	5,66	101.150	2,98	12.950	4,16
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαρ.	132.716	20,4	1.160.043	34,23	79.069	25,45
Συμβοηθούντα μέλη οικογένειας και μη αμειβόμενα	4.541	2,69	393.602	11,61	2.788	0,89
Μισθωτοί	454.880	69,92	1.680.707	49,60	213.193	68,62
Δεν δήλωσαν	8.472	1,33	53.016	1,58	2.660	0,88

Πηγή: Απογραφή πληθυσμού 1981

Το ποσοστό των Εργοδοτών στο σύνολο των Απασχολούμενων στις Κατασκευές είναι 4,16% και είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό για το σύνολο της Οικονομίας (2,98%), αλλά μικρότερο από την Μεταποίηση (5,66%).

Στους Μισθωτούς το ποσοστό είναι 68,62%, περίπου (ίδιο με την Μεταποίηση (69,92%)), αλλά πολύ μεγαλύτερο από το σύνολο της Οικονομίας (49,60%).

Το 25,45% στις Κατασκευές είναι Αυτοαπασχολούμενοι (εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό), που είναι ποσοστό μεγαλύτερο της Μεταποίησης (20,40%), αλλά μικρότερο από το ποσοστό για το σύνολο της Οικονομίας (34,23%).

Γενικά η κοινωνική διάρθρωση το 1981 στις Κατασκευές και τη Μεταποίηση είναι πολύ έντονη σε σχέση με το σύνολο της Οικονομίας.

12.4. Η σημασία του τομέα των Κατασκευών στην ελληνική Οικονομία

Η σημασία του τομέα των Κατασκευών για την ελληνική Οικονομία είναι μεγάλη λόγω της σημαντικής συμβολής του στο

ΑΕΠ της χώρας και στις ΑΕΠΚ, καθώς και των μεγάλων διακλαδικών συνδέσεων του τομέα με τους άλλους κλάδους. Επίσης, η εξέλιξη του τομέα των Κατασκευών έχει συνδεθεί τόσο με την οικονομική ανάπτυξη της χώρας όσο και με κοινωνικούς παράγοντες.

Σύμφωνα με την Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη, ο τομέας θεωρήθηκε για μεγάλη χρονική περίοδο ως ένας από τους πιο δυναμικούς της Ελληνικής Οικονομίας.

α) Η συμμετοχή του κλάδου στο ΑΕΠ

Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (σε εκ. δρχ. και σταθερές τιμές του 1970)

Ετη	Σύνολο ΑΕΠ	ΑΕΠ Μεταποίησης	%	Κατασκευαστικοί κλάδοι			
				Κατασκευές*	%	Κατοικίες	%
1950	74.355	8.732	11,74	5.345	7,2	7.918	10,64
1952	80.746	9.170	11,33	4.738	5,2	8.747	10,83
1960	129.201	18.430		12.047		12.099	
1970	258.000	49.266		23.017	8,92	21.099	8,17
1974	323.307	67.266	20,8	21.967	6,79	27.908	8,63
1980	417.510	89.125		26.392		38.097	
1984	429.150	84.850	19,77	21.620	5,03	43.600	10,15

*. Στους Εθνικούς Λογαριασμούς, οι Κατασκευές περιλαμβάνουν "λοιπά κτίρια" και "λοιπά έργα και κατασκευές".

Πηγή: Εθνικοί Λογαριασμοί

Στο σύνολο του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος οι Κατασκευές (εκτός από Κατοικίες) το 1959 ανέρχονται σε ποσοστό 7,2% (το αντίστοιχο ποσοστό των Κατοικιών ήταν 10,64% και το ποσοστό της Μεταποίησης 11,74%).

Το 1970, είκοσι χρόνια μετά, το ποσοστό των Κατασκευών (εκτός από Κατοικίες) ανήλθε σε 8,92%, αλλά ακολούθως σημείωσε πτώση, έτσι το 1984 μειώθηκε σε 5,03%.

Αντίθετα, η συμμετοχή της Μεταποίησης στο ΑΕΠ το 1974 είχε ανέλθει σε 20,8%, παραμένοντας περίπου σταθερή το 1984 (19,77%).

Το ποσοστό της συμμετοχής των Κατοικιών στο ΑΕΠ το 1950

ήταν 10,64%, το 1960 ήταν περίπου το ίδιο (9,4%), το 1970 μειώθηκε σε 8,17%, το 1980 αυξήθηκε πάλι σε 9,12% και το 1984 σε 10,15%.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο Κατασκευαστικός τομέας (Κατασκευές + Κατοικίες) έχει μια σημαντική συμμετοχή στο ΑΕΠ, η οποία είναι περίπου στο ίδιο ύψος με την αντίστοιχη συμμετοχή της Μεταποίησης. Αλλά σύμφωνα με την Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη ο τομέας μετά το 1973 έχει χάσει το δυναμισμό του³⁰⁰.

β) Η συμμετοχή του τομέα στις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου

Ο σημαντικός ρόλος του τομέα των Κατασκευών αναδεικνύεται σαφώς όταν εξετάζει κανείς τη σύνθεση των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου που πραγματοποιεί κάθε κλάδος της ελληνικής Οικονομίας, και ιδιαίτερα, στη σύγκριση μεταξύ επενδύσεων στη Μεταποίηση και στις Κατασκευές.

Ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου

(σε εκ. δρχ. σε σταθερές τιμές 1970)

Ετη	Σύνολο	Μεταποίηση	%	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ							
				Κατοικία	%	Άοιπά κτίρια	%	Άοιπά έργα & κατασκευές	%	Σύνολο	%
1950	16262	3696	22,72	4831	29,70	1516	9,3	3182	19,56	9529	58,59
1960	29121	2873	9,86	8506		4552		8659		21717	74,57
1970	70663	10044	14,21	19740		9579		16169		45488	64,57
1971	80558	11198		23641		10504		19424		53569	66,50
1972	92977	13238		29964		12472		21139		63575	68,84
1973	100093	14457		30576		13451		20426		64953	64,89
1974	74500	14914		15869		12381		15076		43326	58,16
1975	74660	13132		20476		10170		16010		46656	62,49
1980	92705	14899	16,07	27291		11622		15674		54587	
1981	85750	13973		21452		11636		17269		50357	
1982	84100	13120		20398		9252		14061		43711	
1983	83000	12208		21124		9529		15396		46049	
1984	78300	12101	15,45	17083	21,82	9848	12,58	15962	20,39	42893	54,78

Πηγή: Εθνικοί Λογαριασμοί, "Η εξέλιξη των επενδύσεων στην Ελλάδα μεταπολεμικώς (1948-1979)", Αθήνα 1981.

Εθνικοί Λογαριασμοί, "Η εξέλιξη των επενδύσεων στην Ελλάδα μεταπολεμικώς (1978-1986)", Αθήνα 1987.

300. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ στο ίδιο σελ. 30

Ετσι το ποσοστό των ΑΕΠΚ στις Κατασκευές ως προς το σύνολο το 1950 ήταν 58,59% και αυξάνει όλη τη δεκαετία 1950-60, το 1960 ανέρχεται σε 74,57% του συνόλου των επενδύσεων και μετέπειτα ακολουθεί μια πτωτική πορεία (το 1984 ήταν το 54,78%).

Το ποσοστό της Μεταποίησης διατηρείται, αυτά τα 35 χρόνια, σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Το 1950 ήταν 22,72%, το 1960 μειώθηκε σε 9,86%, το 1970 αυξήθηκε πάλι σε 14,21% και το 1980 σε 15,45%.

Ετσι, η σχέση στις επενδύσεις μεταξύ Μεταποίησης και Κατασκευών, από 38,79% το 1950, μειώθηκε σε 28,21% το 1984.

Ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου

(σε εκ. δρχ. σε σταθερές τιμές)

	1958	1960	1970	1980	1984
1. Κατοικίες	8.352	8.506	19.740	27.291	17.083
α. Δημόσια	889	247	297	362	612
β. Ιδιωτικά	7.463	8.259	19.443	26.929	16.471
2. Λοιπά κτίρια	2.783	4.552	9.579	11.622	9.848
α. Δημόσια	520	1.352	2.270	1.931	4.430
β. Ιδιωτικά	2.263	3.200	7.309	9.691	5.418
3. Λοιπά έργα και κατασκευές	5.484	8.659	16.169	15.674	15.961
α. Δημόσια	4.276	7.156	14.015	11.031	13.820
β. Ιδιωτικά	1.208	1.503	2.154	4.643	2.142
ΣΥΝΟΛΟ	16.619	21.717	45.488	54.587	42.893

	1958	1960	1970	1980	1984
Σύνολο ΑΕΠΚ	24.169	29.121	70.633	92.705	78.300
Ιδιωτικές	17.469	19.264	50.737	70.465	48.570
Δημόσιες	6.700	9.857	19.926	22.240	29.730

Πηγή: Εθνικοί Λογαριασμοί

Οι Κατασκευές συνολικά απορροφούν το μεγαλύτερο μέρος των δημοσίων επενδύσεων, κυρίως για εγχειοβελτιωτικά έργα, μεταφορές-επικοινωνίες, ενέργεια, ύδρευση, αποχέτευση. Το

1958, οι δημόσιες επενδύσεις στις Κατασκευές ανέρχονται στο 85% του συνόλου των δημοσίων επενδύσεων, το 1960 ήταν 89%, το 1970 σε 83%, το 1980 σε 60%, και το 1984 σε 63%.

Το 1958, οι δημόσιες επενδύσεις ήταν το 34,2% των επενδύσεων στις Κατασκευές, το 1960 αυξήθηκαν σε 40%, το 1970 αντίθετα μειώθηκαν σε 36,45%, το 1980 συνεχίστηκε η μείωση σε 24,41%, το 1984 όμως υπήρξε πάλι αύξηση σε 44%.

<u>Μεταποίηση</u>	<u>1958</u>	<u>1960</u>	<u>1970</u>	<u>1980</u>	<u>1984</u>
ΑΕΠΚ	3473	2873	10044	14899	12101
Δημόσιες	45	494	28	679	869
Ιδιωτικές	3428	2379	10016	14220	11232

Πηγή: Εθνικοί Λογαριασμοί

Αντίθετα, στη Μεταποίηση οι δημόσιες επενδύσεις αποτελούν πολύ μικρό ποσοστό: το 1958 ήταν το 1,3%, το 1960 ανέβηκαν σε 17,19%, το 1970 μειώθηκαν σε 0,26%, το 1980 αυξήθηκαν σε 4,6% και το 1984 σε 7,18%.

γ) Η συμμετοχή του τομέα στη συνολική απασχόληση

Η συμβολή του τομέα είναι σημαντική και στην Απασχόληση το 1971 η συμμετοχή στη συνολική πραγματική απασχόληση ήταν 7,63%, και το 1981 ήταν 9,17%. (Απογραφή πληθυσμού 1971, 1981).

δ) Οι εισροές του τομέα των Κατασκευών το 1970

(σε χιλ. δραχ. σε τρέχουσες τιμές)

Ενδιάμεσες Εισροές	Κατασκευές	Ποσοστό %
Γεωργία	297.080	1,07
Ορυχεία	2.197.265	7,89
Μεταποίηση	21.779.604	78,25
Κατασκευές	---	---
Ηλεκτρισμός κ.λπ.	150.708	0,54
Μεταφορές	1.108.475	3,98
Επικοινωνίες	172.189	0,62
Ενοικιάσεις Κατοικιών	---	---
Υπηρεσίες	2.127.093	7,64
Σύνολο ενδιάμ. εισροών	27.832.414	100

Αρχικές εισροές	Κατασκευές	Ποσοστό %
Μισθοί & ημερομίσθια	11.848.001	46,03
Εργοδοτικές εισφορές	1.726.972	6,71
Λοιπά εισοδήματα	9.441.679	36,68
Εμμεσοί φόροι - Επιδοτήσεις	2.723.172	10,58
Φόροι επί των εισαγωγών	---	---
Προστιθέμενη αξία σε τιμές συντελεστών παραγωγής	23.016.652	---
Προστιθέμενη αξία σε αγοραίες τιμές	25.739.824	100

	Κατασκευές	Ποσοστό %
Ακαθάριστη αξία παραγωγής σε τιμές παραγωγού	50.849.066	
Ακαθάριστη αξία παραγωγής σε τιμές εργοστασίου	53.572.238	
Εισαγωγές σε αξία CIF	8.000	
Δασμοί και φόροι εισαγωγής	---	
Σύνολο Εισαγωγών και δασμών	8.000	
Συνολική προσφορά	53.580.238	

Πηγή: Ν. Μυλωνά, "Αναλυτικοί Πίνακες Εισροών-Εκροών της ελληνικής οικονομίας το έτος 1970", Αθήνα 1980.

Σύμφωνα με τον πίνακα, το ποσοστό των μισθών και των ημερομισθίων στο σύνολο της Προστιθέμενης αξίας είναι

46,03%, των εργοδοτικών εισφορών 6,71%, και των εμμέσων φόρων επιδοτήσεων³⁰¹ 10,58%. Το σύνολο αυτών είναι το 63,32% της Προστιθέμενης αξίας και προκύπτει ότι ο τομέας είναι εντάσεως εργασίας.

Στις ενδιάμεσες εισροές το μεγαλύτερο μέρος αποτελούν οι εισροές της Μεταποίησης, που ανέρχονται σε 78,25% του συνόλου των ενδιάμεσων εισροών.

Σύμφωνα με τη Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη, ο τομέας για σειρά ετών ήταν ιδιαίτερα δεκτικός σε μακροοικονομικούς χειρισμούς, ανάλογα με τις φάσεις της οικονομικής συγκυρίας. Οι μεγάλες ανάγκες της χώρας σε υποδομή και κτίρια, μαζί με τις σχετικά απλές προϋποθέσεις παραγωγής (δεν απαιτείται μεγάλος κεφαλαιουχικός εξοπλισμός και ιδιαίτερα υψηλή τεχνολογία), συνετέλεσαν στη συντήρηση και ανάπτυξη ενός παραγωγικού δυναμικού, το οποίο μπορούσε να ανταποκριθεί σε μια ζήτηση η οποία είχε αυξητική τάση για πολλά έτη.

Επίσης, ιδιαίτερα η ζήτηση για κατοικίες, ήταν ευαίσθητη στα διάφορα μέρη της κρατικής πολιτικής (δάνεια, θεσμικά μέτρα κ.ά.). Τα τελευταία χρόνια, όμως, κυρίως μετά το 1975, η ευαισθησία αυτής της ζήτησης στην κρατική πολιτική έχει μειωθεί έντονα και δεν μπορεί πλέον να πραγματοποιηθεί μέσω του τομέα αυτού μια πολιτική αναεθέρμανσης για το σύνολο της οικονομίας.

12.5. Οι διασυνδέσεις του τομέα των Κατασκευών με τους άλλους κλάδους της Οικονομίας

Όπως προκύπτει από τον πίνακα Εισροών-Εκροών για το 1970 οι Κατασκευές είναι ο δεύτερος στους εννέα τομείς της Οικονομίας, μετά τη Μεταποίηση με τις μεγαλύτερες ενδιάμεσες εισροές, όμως στις ενδιάμεσες εισροές είναι έβδομος.

Τις σημαντικότερες εισροές στις Κατασκευές έχει η Μεταποίηση με 78,25%. Γι' αυτό παρουσιάζονται διακυμάνσεις

301. Το μεγαλύτερο μέρος αποτελούν οι έμμεσοι φόροι, οι οποίοι σε αυτόν τον τομέα είναι σημαντικοί.

στους κλάδους της Μεταποίησης όταν υπάρχουν διακυμάνσεις στις Κατασκευές.

Ο πιο κάτω κατάλογος³⁰² περιέχει το μεγαλύτερο μέρος των υλικών τα οποία προέρχονται από Μεταποιητικούς κλάδους που χρησιμοποιούνται στις Κατασκευές:

252 Κατασκευή οικοδομικών ειδών από ξύλο

302.5 Παραγωγή οικοδομικών ειδών από πλαστική ύλη

329.1 Παραγωγή ασφαλιστικών υλικών επίστρωσης οδών κ.λπ.

Επίσης το μεγαλύτερο μέρος των υποκλάδων του κλάδου 33:

331 Κατασκευή υλικών για οικοδομές από οπτή γη, καθώς και πυρίμαχα υλικά

332.4 Κατασκευή υαλοπινάκων πάσης φύσεως

333.2 Κατασκευή ειδών από πορσελάνη και φαγεντιανά (Από τον υποκλάδο αυτό δομικά υλικά είναι τα είδη υγιεινής και τα πλακάκια)

334 Παραγωγή τσιμέντων

335 Ασβεστοποιία, παραγωγή γύψου και στόκου

336 Κατασκευή ειδών από τσιμέντο

337 Κατεργασία μαρμάρου και λοιπών ειδών από μάρμαρο

341.2 Ανάτηξη και εξέλαση σιδήρου. (Από τον υποκλάδο αυτό για τις Κατασκευές προορίζεται το μέρος της παραγωγής που αφορά σίδηρο σε ράβδους (μπετόβεργες)

353 Είδη από μέταλλο για οικοδομές και μεταλλικές κατασκευές

364.1 Κατασκευή μηχανημάτων λατομείων και επεξεργασίας λατομικών προϊόντων. (Αυτός ο υποκλάδος περιλαμβάνει και μηχανήματα οικοδομικών εργασιών, που μόνο αυτά προορίζονται για τις Κατασκευές)

364.2 Κατασκευή μηχανημάτων οδοποιίας

Επίσης σε πολλούς άλλους υποκλάδους περιλαμβάνονται υλικά και προϊόντα που προορίζονται για τις Κατασκευές, όπως

302. Πλήρης κατάλογος των υλικών που προέρχονται από τη Μεταποίηση, αναφέρεται πιο πίσω στα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών.

καζανάκια, καλοριφέρ, νεροχύτες, ηλεκτρολογικό υλικό, πίνακες, ασανσέρ κ.λπ.

Σύμφωνα με τη Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη,³⁰³ παρ' όλη την ανάπτυξη των Κατασκευών, οι περισσότεροι από τους μεταποιητικούς κλάδους που τις τροφοδοτούν δεν αναπτύχθηκαν ανάλογα. Ένας από τους λόγους είναι η έλλειψη ποιότητας των Κατασκευών, επειδή δεν υπάρχουν συγκεκριμένα πρότυπα και προδιαγραφές για τα κατασκευαστικά υλικά.

Εκτός από τους κλάδους των κατασκευαστικών υλικών, ο τομέας των Κατασκευών έχει πολύ μεγαλύτερες διακλαδικές σχέσεις, αν ληφθούν υπόψη όλων των ειδών οι δαπάνες που συνδέονται με την αγορά μιας κατοικίας ή ενός κτιρίου, όπως αμοιβές δικηγόρων, συμβολαιογράφων, εφορία κ.ά. Επίσης, οι διακλαδικές σχέσεις γίνονται ακόμα μεγαλύτερες, εάν ληφθούν υπόψη δαπάνες όπως επίπλωσης, εξοπλισμού κ.λπ.

Η Κατασκευαστική δραστηριότητα δεν επηρεάζει μόνο τις δραστηριότητες άλλων κλάδων αλλά και αυτή εξαρτάται από τη δραστηριότητα άλλων κλάδων. Οι επενδύσεις σε Κατασκευές σχεδιάζονται και εκτελούνται για λογαριασμό των άλλων κλάδων δηλαδή της Γεωργίας, της Μεταποίησης κ.ά., έτσι η ζήτηση του τομέα των Κατασκευών εξαρτάται άμεσα από τις επενδύσεις που αποφασίζονται από τους άλλους κλάδους.

303. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 35.

Συμμετοχή των επενδύσεων Κατασκευών στο σύνολο των ΑΕΠΚ κατά κλάδους, εκ. δρχ. σταθ. τιμές 1970

Κλάδοι 1970	Κατασκ. (1)	ΣΑΕΠΚ (2)	% συμ. (1)/(2)	% σύνθ. (1) (4)
Γεωργία	6.242	7.523	82,97	13,72
Ορυχεία-Λατομεία	510	1.471	34,67	1,12
Μεταποίηση	1.821	10.044	18,13	4
Ενέργεια-Υδρευση	3.632	5.091	71,34	8
Μεταφορές-Επικοινωνίες	7.062	14.677	48,12	15,53
Κατοικίες	19.740	19.740	100	43,4
Λοιπές Δραστηριότητες	6.473	12.117	53,42	14,2
Σύνολο	45.480	70.663	64,36	100

Κλάδοι 1980	Κατασκ. (1)	ΣΑΕΠΚ (2)	% συμ. (1)/(2)	% σύνθ. (1) (4)
Γεωργία	3.339	61.68,9	54,1	6,1
Ορυχεία-Λατομεία	4.016,8	5.468,8	73,4	7,4
Μεταποίηση	4.909,6	14.899	33	9
Ενέργεια-Υδρευση	3.793,2	6.709	56,5	6,9
Μεταφορές-Επικοινωνίες	4.234,5	19.423,9	21,8	7,8
Κατοικίες	27.290,5	27.290,5	100	50
Λοιπές Δραστηριότητες	7.003,4	12.744,5	55	12,8
Σύνολο	54.587,1	92.704,7	58,9	100

Πηγή: Εθνικοί Λογαριασμοί, "Η εξέλιξη των επενδύσεων στην Ελλάδα μεταπολεμικώς", στο ίδιο.

α) Στο σύνολο των ΑΕΠΚ' οι Κατασκευές το 1970 ανέρχονται σε 64,36% και μειώθηκαν το 1980 σε 58,9%.

β) Οι Κατασκευές στη Γεωργία μειώθηκαν από 82,97% το 1970 σε 54,1% το 1980.

Οι Κατασκευές στα Ορυχεία-Λατομεία αυξήθηκαν από 34,67% το 1970 σε 73,4% το 1980.

Οι Κατασκευές στην Μεταποίηση αυξήθηκαν από 18,13% το 1970 σε 33% το 1980.

Οι Κατασκευές στην Ενέργεια-Υδρευση μειώθηκαν από 71,34% το 1970 σε 56,5% το 1980.

Οι Κατασκευές στις Μεταφορές-Επικοινωνίες μειώθηκαν από

48,12% το 1970 σε 25,8% το 1980.

Οι Κατασκευές στις Κατοικίες είναι σταθερές 100%.

Οι Κατασκευές στις Λοιπές Δραστηριότητες αυξήθηκαν από 53,42% το 1970 55% σε το 1980.

γ) Στην ποσοστιαία σύνθεση των Κατασκευών οι κυριότερες αλλαγές είναι: οι Κατοικίες το 1980 φτάνουν το 50% των ΑΕΠΚ των Κατασκευών, μειώθηκε η Γεωργία και οι Μεταφορές-Επικοινωνίες και αυξήθηκαν τα Ορυχεία-Λατομεία.

12.6. Μακροχρόνιοι οικονομικοί και κοινωνικοί παράγοντες

Μετά από τις καταστροφές του 1940-49 και την αύξηση του πληθυσμού των πόλεων από την εσωτερική μετανάστευση, οι ελλείψεις σε έργα υποδομής και κατοικιών, δημιούργησαν ευνοϊκές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του Κατασκευαστικού τομέα.

Ενα μεγάλο μέρος των επενδύσεων σε οικοδομές έγιναν με το σύστημα της αντιπαροχής.

Η Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη αναφέρει ότι η ακίνητη περιουσία (οικοδομές), ενώ είναι άνισα κατανομημένη, δεν είναι συγκεντρωμένη στα χέρια μιας μικρής μειοψηφίας.³⁰⁴ Την ίδια άποψη εκφράζει και ο James Petras, σε άρθρο με τον τίτλο "Στο εισοδηματικό κεφάλαιο οφείλεται η δυναμική ανάπτυξη της Ελλάδας και η βιομηχανική της υπανάπτυξη".³⁰⁵

Τα φτωχότερα στρώματα στρέφονται προς την οικοδομή από ανάγκη απόκτησης στέγης και κάποιας οικονομικής εξασφάλισης, επίσης για κοινωνικούς λόγους (ο θεσμός της προίκας, λόγοι γοήτρου κ.ά.). Αυτή η στροφή οφείλεται και στην έλλειψη κρατικής μέριμνας στα θέματα στέγη και γενικότερα

304. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 43.

Το ότι η ακίνητη περιουσία δεν είναι συγκεντρωμένη στα χέρια μιας μικρής μειοψηφίας προκύπτει: α) από το ότι το 1982, σύμφωνα με την ΕΣΥΕ, στο κατώτερο εισοδηματικό κλιμάκιο (150.000 δρχ) η συμμετοχή του εισοδήματος από οικοδομές ανέρχεται σε ποσοστό 40% περίπου του συνόλου. Βέβαια, στα επόμενα κλιμάκια η συμμετοχή μειώνεται και γίνεται 5% για κλιμάκια πάνω από 500.000 δρχ. β) από το σχετικά υψηλό ποσοστό ιδιοκατοίκησης (Εκθέσεις για την κατοικία, "Πρόγραμμα ανάπτυξης 1976-1980").

305. "Οικονομικός Ταχυδρόμος", 8 Μαρτίου 1984.

(κοινωνικής ασφάλισης, ανεργίας κ.ά.).

Σύμφωνα με την Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη, ουσιαστικό κίνητρο για όλες αυτές τις επενδύσεις ήταν η επιτρεπόμενη εντατική εκμετάλλευση της γης. Το θεσμικό πλαίσιο που ίσχυε για την ιδιοκτησία της γης και για τους όρους ανοικοδόμησής της έδινε τη δυνατότητα δόμησης σε πολύ μικρά οικόπεδα, τη χρήση του συστήματος της αντιπαροχής, και έδειχνε ανοχή στις αυθαίρετες δομήσεις.³⁰⁶

Θετικοί οικονομικοί παράγοντες για την ανάπτυξη του κλάδου ήταν:

α) Η χρηματοδότηση του κλάδου από τις ιδιωτικές αποταμιεύσεις και από τα μεταναστευτικά και ναυτιλιακά εμβάσματα· τα στεγαστικά δάνεια ήταν επίσης σημαντική πηγή χρηματοδότησης.

β) Η αύξηση της ζήτησης των οικοδομών, λόγω αύξησης του τριτογενούς τομέα (κυρίως του τουρισμού), και της κατοικίας λόγω της εσωτερικής μετανάστευσης και της ανόδου του βιοτικού επιπέδου.

Η οικονομική απόδοση των κτιρίων και των κατοικιών ήταν γενικά μικρή αλλά η κατοικία αποτελούσε σίγουρη τοποθέτηση και η αρχική της αξία αυξανόταν με μεγαλύτερο ρυθμό από τον πληθωρισμό. Επίσης η κατοικία έδινε τη δυνατότητα φοροδιαφυγής γιατί δεν υπήρχε φόρος ακίνητης περιουσίας. Τα παραπάνω αντισταθμίζουν τη μικρή οικονομική απόδοση.

Το 1973, όταν άρχισε η κρίση είχαν ήδη καλυφθεί σε μεγάλο βαθμό οι βασικές οικιστικές ανάγκες. Η γενική οικονομική κρίση περιόριζε τη ζήτηση για κτίρια των άλλων κλάδων, η χρηματοδότηση ήταν δυσκολότερη, τα εμβάσματα μειώθηκαν (λόγω της διεθνούς κρίσεως) ενώ τα πολεοδομικά προβλήματα μαζί με το "νέφος" και τους σεισμούς περιόρισαν την ελκυστικότητα των αστικών κέντρων.

Παρ' όλα τα προβλήματα του κλάδου, αυτός κάλυψε

306. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 44, 46.

τουλάχιστον ποσοτικά βασικές οικιστικές ανάγκες. Το μικρό μέγεθος των Κατασκευαστικών έργων και το αντίστοιχο θεσμικό πλαίσιο έκαναν δυνατό να δημιουργηθούν επιχειρήσεις από μικροκεφαλαιούχους ή από επαγγελματίες της οικοδομής με λίγα κεφάλαια. Οι παλιότεροι παλιοί τεχνίτες έγιναν εργολάβοι. Η οικοδομή, σύμφωνα με τη Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη, προσέφερε ίσως περισσότερο από κάθε άλλη δραστηριότητα ευκαιρίες στους επαγγελματίες του κλάδου για οικονομική και κοινωνική άνοδο.³⁰⁷

Αυτός όμως ο τρόπος ανάπτυξης του τομέα είχε ως αποτέλεσμα:

α) Ο τομέας σήμερα να αντιμετωπίζει προβλήματα στην οργάνωση, στην αύξηση της ποσοτικής απόδοσης και στην ποιότητα των έργων.

β) Υπάρχει δυσκολία στην πολεοδομική ή άλλη κρατική παρέμβαση στο χώρο, γιατί έρχεται σε αντίθεση με πλήθος συμφερόντων και ιδιοκτήτες. Έτσι η γη έχει δέσμευτεί με έργα χωρίς προγραμματισμό, στα οποία η οποιαδήποτε παρέμβαση είναι δύσκολη.

12.7. Οι συντελεστές της παραγωγής του τομέα των Κατασκευών

Εδώ γίνεται αναφορά στους Απασχολούμενους, τα Κατασκευαστικά υλικά και τον Μηχανικό εξοπλισμό του τομέα.

α) Η σύνθεση των απασχολούμενων

Τα στατιστικά στοιχεία για τη σύνθεση των απασχολούμενων είναι λίγα όσον αφορά την ειδίκευση και την επαγγελματική τους εκπαίδευση.

307. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 40.

Εκπαίδευση των απασχολούμενων στις Κατασκευές

Σύνολο	Σύνολο Οικονομίας		Σύνολο Μεταποίησης		Σύνολο Κατασκευών	
	3.388.518	%	650.410	%	310.660	%
Πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών	249.722	7,3	20.790	3,19	2.759	0,88
Πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών	112.346	3,31	9.791	1,5	3.287	1,05
Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης	582.462	17,18	113.457	17,44	25.597	8,24
Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαίδευσης	1.873.323	55,28	442.505	68,03	235.403	75,75
Δεν τελείωσαν Στοιχειώδη Εκπαίδευση	564.528	16,66	63.045	9,69	43.299	13,94
Δεν δήλωσαν	6.117		822		315	

Πηγή: Απογραφή πληθυσμού 1981

Το 1981 παρατηρείται στις Κατασκευές ένα εξαιρετικά χαμηλό ποσοστό επιστημονικού προσωπικού (αποφοίτων ανωτάτων και ανωτέρων σχολών: 1,93%), τόσο σε σχέση με το σύνολο της οικονομίας (10,61%) όσο και στην Μεταποίηση.

Το ποσοστό των αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης στις Κατασκευές (8,24%) είναι επίσης πολύ μικρότερο από το ποσοστό για το σύνολο της Οικονομίας (17,18%) και της Μεταποίησης (17,44%).

Αντίθετα, το ποσοστό στις Κατασκευές των αποφοίτων της στοιχειώδους εκπαίδευσης (75,77%) είναι πολύ μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό για το σύνολο της Οικονομίας (55,28%) και αρκετά μεγαλύτερο από όσο είναι στη Μεταποίηση (68,03%).

Το ποσοστό αυτών που δεν τελείωσαν ούτε τη στοιχειώδη εκπαίδευση είναι 13,93% στις Κατασκευές, είναι μικρότερο από το ποσοστό για το σύνολο της Οικονομίας (16,66%) αλλά μεγαλύτερο από το ποσοστό των απασχολούμενων στη Μεταποίηση (9,69%).

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι το 1981 στις Κατασκευές η εκπαίδευση των εργαζομένων είναι λιγότερη απ' ότι στην Μεταποίηση, και στο σύνολο της Οικονομίας, εκτός από τους εργαζόμενους χωρίς απολυτήριο δημοτικού, που είναι στις Κατασκευές περισσότεροι από ότι στη Μεταποίηση, αλλά λιγότεροι από το σύνολο της Οικονομίας.

Ομάδα ατομικών επαγγελματιών στις Κατασκευές

ΣΥΝΟΛΟ	Σύνολο Οικονομίας		Σύνολο Μεταποίησης		Σύνολο Κατασκευών	
	3.388.510	%	650.140	%	310.660	%
Ασκούντες επιστημονικά & ελεύθερα επαγγέλματα	326.366	9,63	21.734	3,34	3.010	0,96
Διευθυνόντες & ανώτατα διοικητικά στελέχη	61.449	1,8	18.597	2,85	6.194	1,9
Υπάλληλοι γραφείου	330.241	9,7	45.767	7,03	1.908	0,61
Εμπόροι & πωλητές	297.533	8,7	7.623	1,17	80	0,02
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών	273.351	8,6	7.587	1,16	215	0,06
Γεωργοί, κτηνοτρόφοι, υλιστοί, αλιείς	971.518	28,67	164	0,02	102	0,03
Τεχνίτες εργάτες & χειριστές μεταφορικών μέσων	1.084.528	32	545.887	83,92	298.722	96,15
Δηλώσαν ανεπαρκώς	6.798		135		13	
Δεν δήλωσαν	36.671		2.916		410	

Ο τομέας των Κατασκευών έχει μεγαλύτερο ποσοστό σε τεχνίτες και εργάτες (96,15%) απ' ό,τι η Μεταποίηση (83,92%) και το σύνολο της Οικονομίας (32%). Στα διευθυντικά στελέχη τα ποσοστά είναι: στις Κατασκευές 1,9%, στη Μεταποίηση 2,85% και στο σύνολο της Οικονομίας 1,8%. Στους υπαλλήλους γραφείου το ποσοστό στις Κατασκευές είναι πολύ χαμηλό (0,61%) σε σχέση με την Μεταποίηση (7,03%) και στο σύνολο της Οικονομίας (9,7%). Είναι χαρακτηριστικό ότι η ταξική διάρθρωση (η σχέση διευθυντικών στελεχών, εργατών) είναι πολύ πιο έντονη στις Κατασκευές από ό,τι στη Μεταποίηση και στο σύνολο της Οικονομίας. Οι Κατασκευές, επίσης, δεν απασχολούν σχεδόν καθόλου υπαλλήλους.

Οι βαθμίδες του προσωπικού στη διαδικασία παραγωγής των Κατασκευών είναι: 1. Ανειδίκευτοι εργάτες, 2. Ειδικευμένοι τεχνίτες, 3. Εργοδηγοί, 4. Τεχνολόγοι Μηχανικοί, 5. Διπλωματούχοι μηχανικοί.

Οι τεχνίτες είναι στην πλειοψηφία τους εμπειροτέχνες. Δεν υπάρχει εκπαίδευση εργοδηγών, και το κενό πρέπει να καλυφθεί από τους αποφοίτους τεχνικών επαγγελματικών λυκείων κατάλληλα μετεκπαιδευμένους.

Οι μηχανικοί, που είναι ελεύθεροι επαγγελματίες,

εξασκούν κυρίως δραστηριότητα ως εργολάβοι, παρά ως μηχανικοί.

Η έλλειψη θεσμικού πλαισίου για τα πρότυπα και τις προδιαγραφές των έργων, και η ανυπαρξία επαγγελματικών μητρώων έκανε δυνατή την ευκαιριακή απασχόληση στον τομέα μη ειδικευμένων ατόμων. Επίσης, οι άσχημες συνθήκες απασχόλησης και η δυσκολία στην επαγγελματική άνοδο των ανειδίκευτων εργατών, αποθαρρύνει σε μεγάλο βαθμό τη μόνιμη απασχόληση στον τομέα.

β) Εισροές του τομέα σε υλικά

Είναι μεγάλη η ποικιλία των υλικών που χρησιμοποιούνται στις Κατασκευές, για τα περισσότερα από τα οποία δεν υπάρχουν προδιαγραφές και είναι δύσκολο να γίνει έλεγχος της ποιότητάς τους.

Το ΥΔΕ όμως πραγματοποιεί έλεγχο σε ορισμένα βασικά υλικά των Κατασκευών:³⁰⁸ Ετοιμο σκυρόδεμα, σιδηρός οπλισμός σκυροδέματος, τσιμέντα, κεραμικά (πλίνθοι, κέραμοι, πλακίδια κ.λπ.), προϊόντα αμιαντοτσιμέντου (σωλήνες, φύλλα κ.ά.), πλαστικά υλικά (σωλήνες), προϊόντα τσιμέντου (σωλήνες, στύλοι κ.ά.), μονωτικά-στεγανωτικά υλικά, χρώματα διαγράμμισης οδών και λοιπά υλικά σήμανσης οδών, προϊόντα λατομείων αδρανών υλικών, ασφαλτικά προϊόντα και ασφαλτομείγματα.

Είναι σχεδόν αδύνατη η παρακολούθηση των τιμών των υλικών, με βάση τα πραγματικά στοιχεία κόστους.

Επίσης τα δομικά υλικά που παράγονται εγχωρίως είναι κυρίως παραδοσιακά και όχι μοντέρνα, όπως δομικά μονωτικά, προκατασκευασμένα στοιχεία κ.ά.

γ) Ο τεχνικός εξοπλισμός του κλάδου

Σύμφωνα με τη Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη, την περίοδο 1950-65, ο ρυθμός εισαγωγών μηχανικού εξοπλισμού ήταν πολύ υψηλός. Μετά το 1965 και μέχρι τα τελευταία χρόνια, οι

308. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 53.

επενδύσεις σε μηχανήματα μειώθηκαν³⁰⁹.

Η εκμηχάνιση του τομέα σε σχέση με το εθνικό πλαίσιο και την ανάπτυξη της τεχνολογίας της χώρας μας θεωρείται ικανοποιητική, ειδικά στις Κατασκευές κτιρίων και δημοσίων έργων. Αν και ο βαθμός εκμηχάνισης είναι ικανοποιητικός, όμως η τεχνολογία που χρησιμοποιείται στην παραγωγή όπως έχει ήδη αναφερθεί, χρειάζεται εκσυγχρονισμό.

Από τα στοιχεία των εισαγωγών μηχανημάτων για τις Κατασκευές,³¹⁰ προκύπτει ότι εισάγονται κυρίως οδοστρωτήρες, πασσαλοπήκτες, εκχιονιστήρες, εκσκαφείς, γεωτρύπανα, μπουλντόζες, γερανοί, γερανογέφυρες, κυλιόμενα συστήματα κ.ά. Η εμπορία γίνεται από λίγους μεγαλοεισαγωγείς. Επίσης εισάγονται και μεταχειρισμένα μηχανήματα.

Η εγχώρια παραγωγή μηχανημάτων για τις Κατασκευές περιλαμβάνει αναβατόρια, βαρούλκα, γεραμούς, γερανάκια, μηχανές μωσαϊκών, μηχανές σαγρέ οικοδομών, μπετονιέρες, πρέσες τσιμεντόλιθων, τσιμεντόπλινθων, τσιμεντοσωλήνων, δονητές, ισοπεδωτές οδών, μηχανήματα υπονόμων κ.ά.

Από τα στοιχεία του ICAP 1980, όπως αναφέρθηκε, προκύπτει ότι οι 792 τεχνικές επιχειρήσεις έχουν σύνολο παγίου κεφαλαίου 18.926.370.000 δρχ. Δεν υπάρχουν όμως αναλυτικά στοιχεία για τον τεχνικό εξοπλισμό των εταιριών. Προσεγγιστικά έχει καταγραφεί ο τεχνικός εξοπλισμός των εργοληπτικών εταιριών Ε τάξης. Από τις 85 μεγάλες εταιρίες, μόνο 9 έχουν πλήρη τεχνικό εξοπλισμό σύγχρονο, που αγοράστηκε μετά το 1969. Πολλά, όμως, απ' αυτά τα μηχανήματα αγοράστηκαν μόνο για ένα έργο και ακολούθως πουλήθηκαν στο εξωτερικό, κυρίως στη Μέση Ανατολή.³¹¹ Το Υπουργείο Δημοσίων Έργων, επίσης, διαθέτει αρκετά μηχανήματα.³¹²

309. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 34.

310. Βλέπε Παράρτημα Πινάκων Εισαγωγών

311. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 55.

312. Ο εξοπλισμός που αγοράστηκε το 1979 με δάνειο της Διεθνούς Τραπέζης αφορά: 70 ημιφορτηγά, 100 φορτηγά, 38 χειροκίνητους δονητικούς συμπιεστήρες, 33 μηχανήματα κάλυψης λάκκων, 60 ελκυστήρες φορτωτές, 22 διαμορφωτές εδάφους, 38 δονητικούς οδοστρωτήρες με 38 ρυμουλκούμενα αμαξώματα, 20

Ο βαθμός αξιοποίησης της παραγωγικής ικανότητας των μηχανημάτων είναι πολύ χαμηλός (σπάνια ξεπερνάει το 40%) και δεν γίνεται συντήρηση και αντικατάσταση των παλιών μηχανημάτων. Βασικό πρόβλημα αποτελεί η μεταφορά των μηχανημάτων στον τόπο που εκτελείται το έργο.

Ως συμπέρασμα προκύπτει ότι ενώ ο μηχανολογικός εξοπλισμός έχει υψηλή τιμή αγοράς δεν αξιοποιείται πλήρως από τις επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται το κόστος των έργων ακόμη περισσότερο.³¹³

12.8. Προβλήματα και αδυναμίες του τομέα των Κατασκευών

Όπως αναφέρθηκε, ο τομέας των Κατασκευών έχει χάσει ήδη το δυναμικό του ρόλο μετά το 1973 περίπου, αλλά δείχνει και αδυναμία να ανταποκριθεί σε μακροοικονομικούς χειρισμούς για την τόνωση της οικονομίας.

Η αδυναμία αυτή έχει ως αιτία όχι μόνο τη γενικότερη οικονομική κατάσταση, που είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της ζήτησης, αλλά και τα προβλήματα του ίδιου του τομέα.

Τα προβλήματα του τομέα ταξινομούνται σε δύο κατηγορίες: ποιότητας και οικονομικά:

α) Τα προβλήματα ποιότητας, τα οποία είναι ανεξάρτητα από την οικονομική κατάσταση, είναι μόνιμα και προέρχονται από τις αδυναμίες και τις ανεπάρκειες των συντελεστών παραγωγής του κλάδου και από το γενικότερο θεσμικό και οργανωτικό πλαίσιο. Τα προβλήματα ποιότητας των κατασκευαστικών έργων έχουν έμμεσα οικονομικές επιπτώσεις (σπατάλη πόρων).

β) Το βασικό οικονομικό πρόβλημα του τομέα των Κατασκευών είναι η ταυτόχρονη ύπαρξη ανεπάρκειας της ζήτησης και ανελαστικότητα της προσφοράς.

φορτωτές αεροσυμπιεστές, 20 εκκλιονιστικά μηχανήματα, 12 αυτοκίνητα διαγράμμισης. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 55.

313. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 56.

Για την ύπαρξη χαμηλής ζήτησης έχει γίνει ήδη αναφορά στην παράγραφο 6, η οποία συνδέεται με τη γενικότερη οικονομική κρίση. Πρόσθετο αποτέλεσμα της κρίσης είναι η μείωση των επενδύσεων στη βιομηχανία, καθώς και η περιορισμένη δυνατότητα αύξησης των δημοσίων έργων.

Η ανελαστικότητα της προσφοράς αποδεικνύεται από το ότι η μεγάλη άνοδος των τιμών του τομέα σε σχέση με τη γενική άνοδο των τιμών, δεν οδήγησε σε αύξηση της παραγωγής του προϊόντος του τομέα. Η ανελαστικότητα έχει σχέση με το φαινόμενο του στασιμοπληθωρισμού, αλλά βαεύτερα αίτια της ανελαστικότητας της προσφοράς είναι η έλλειψη προγραμματισμού και συνέχειας στην παραγωγή του κλάδου, κυρίως όμως ο χαμηλός τεχνολογικός εκσυγχρονισμός και οι διαρθρωτικές αδυναμίες που εκφράζονται από τις αδυναμίες των συντελεστών της παραγωγής και δημιουργούν ένα φαύλο κύκλο.³¹⁴

Αυτές οι αδυναμίες εκφράζονται και από τη χαμηλή ποιότητα των κατασκευαστικών έργων.

Η έλλειψη μακροχρόνιων προγραμμάτων και προοπτικής αφενός και, αφετέρου η χρησιμοποίηση του τομέα ως εργαλείου για την εξάσκηση μακροοικονομικής πολιτικής είχαν ως αποτέλεσμα η λειτουργία του τομέα να μην εξελιχθεί ομαλά. Το αποτέλεσμα αυτό, μαζί με τις αδυναμίες οικονομικών παραγόντων (μικρά έργα, μικρή αγορά κ.λπ.) και του θεσμικού πλαισίου, οδήγησαν στη μη σωστή ανάπτυξη των συντελεστών του τομέα. Συγκεκριμένα, δυσκόλεψαν τη δημιουργία οργανωμένων Κατασκευαστικών επιχειρήσεων με οικονομική δύναμη και ειδικευμένο εργατοτεχνικό προσωπικό μόνιμης απασχόλησης.

Ο ευκαιριακός χαρακτήρας της απασχόλησης, έκανε να αυξηθεί το κόστος απασχόλησης σε κάθε βαθμίδα της παραγωγής.

Οι αδυναμίες του κλάδου των Κατασκευών είχαν επίσης επιπτώσεις στη βιομηχανία κατασκευαστικών υλικών, η οποία

314. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 60.

δεν κατόρθωσε να οργανωθεί κατάλληλα και σε μακροχρόνια βάση.

Δείκτης μεταβολής τιμών επενδυτικών αγαθών

	καθαρή μεταβολή 1982/75
1. <u>Κτίρια</u> (δείκτης συνολικού κόστους)	<u>239,6</u>
α. Υλικά	297,9
β. Εργασία	277,1
γ. Λοιπά	181,2
	καθαρή μεταβολή 1982/77
2. <u>Λοιπές κατασκευές</u>	<u>179,3</u>
α. Μεγάλα υδραυλικά έργα	182,2
β. Μεγάλα υδραυλικά έργα	198,6
γ. Ηλεκτρολογικά	156,4
δ. Υδρεύσεις και αποχετεύσεις	-----

Πηγή: "Εθνικοί Λογαριασμοί", ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 63.

Σύμφωνα με τον πίνακα, την περίοδο 1975-1982 το ονομαστικό κόστος της εργασίας στην κατασκευή των κτιρίων αυξήθηκε κατά 277,1%, ενώ το συνολικό κόστος της κατασκευής κτιρίων αυξήθηκε 239,6% και ο τιμάριθμος 219,5%. Στην τιμή υλικών, η αντίστοιχη αύξηση είναι ακόμα μεγαλύτερη (297,9%). Στα "Λοιπά" περιλαμβάνονται τα κέρδη, οι έμμεσοι φόροι και τα χρηματοοικονομικά έξοδα, και έχουν σχετικά λιγότερη αύξηση (151,2%).

Ενα άλλο πρόβλημα των Κατασκευών είναι ότι η χρηματοδότηση (στεγαστικά δάνεια) απευθύνεται στους καταναλωτές και όχι στις επιχειρήσεις, και το πρόγραμμα χρηματοδότησης δεν είναι μεσοπρόθεσμο, αλλά ετήσιο με απότομες αλλαγές.

Το μικρό μέγεθος των έργων και η απουσία ανταγωνισμού από το εξωτερικό είχαν επίσης ως αποτέλεσμα να μην πραγματοποιούν καινοτομίες οι επιχειρήσεις του τομέα, ούτε στις μεθόδους παραγωγής ούτε σε νέα υλικά με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό. Η προπαρασκευή να εφαρμόζεται σε πολύ μικρό βαθμό. Επίσης, το Δημόσιο να μην έχει εκμεταλλευτεί τα μεγάλα έργα που κατασκευάζει για συστηματική μετεκπαίδευση προσωπικού σε ορισμένες ειδικότητες.

Αν και ο τομέας των Κατασκευών δεν είναι κλάδος ιδιαίτερα υψηλής τεχνολογίας,³¹⁵ η σύγχρονη τεχνολογία στις Κατασκευές σχετίζεται με τη χρησιμοποίηση ορισμένων νέων υλικών και μηχανημάτων. Όμως η μικρή αγορά και η τεχνολογική καυστέρηση στη χώρα δημιουργεί εμπόδια στην παραγωγή και χρήση αυτών των υλικών και κυρίως των μηχανών. Έτσι, με τις δεδομένες συνθήκες τα περιθώρια βελτίωσης και εκσυγχρονισμού της τεχνολογίας του κλάδου είναι μικρά.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι έχουμε έναν τομέα τεχνολογικά και οργανωτικά στάσιμο.³¹⁶

12.9. Το ποιοτικό πρόβλημα του τομέα

Οι προδιαγραφές, τα πρότυπα και οι κανονισμοί που υπάρχουν καλύπτουν μόνο μικρό μέρος από τις ανάγκες της κατασκευής και τις διάφορες κατηγορίες έργων. Εμπόδιο στις προδιαγραφές των κτιρίων είναι οι δυνατότητες της δόμησης σε πολύ μικρά οικόπεδα, χωρίς κανονικό σχήμα.

Στα ιδιωτικά έργα δεν υπάρχει θεσμικό πλαίσιο για την παραλαβή και τον έλεγχο των έργων, έτσι μερικές φορές τα προβλήματα στην ποιότητα έχουν αντίκτυπο και στην ασφάλεια των έργων (π.χ. από σεισμούς).

Προβλήματα ποιότητας υπάρχουν και στα δημόσια έργα, αλλά εκεί μπορεί να γίνει έλεγχος.

Ειδικά προβλήματα. Τα δημόσια έργα αντιμετωπίζουν ειδικά προβλήματα που αφορούν τον σωστό προγραμματισμό και εναρμόνιση της χρηματοδότησης με τα στάδια της κατασκευής. Πρόβλημα είναι επίσης ο οξύς ανταγωνισμός και οι εκπτώσεις που γίνονται στα δημόσια έργα εις βάρος της ποιότητας. Έτσι πλάι στη χαμηλή τιμή θα πρέπει να υπάρχουν και άλλα κριτήρια στους δημόσιους διαγωνισμούς.

315. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 64.

316. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 65.

12.10. Ο τομέας των Κατασκευών στις χώρες της ΕΟΚ

Σύμφωνα με τη Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη,³¹⁷ η συμμετοχή του προϊόντος και των επενδύσεων του τομέα των Κατασκευών στα αντίστοιχα συνολικά μεγέθη στις χώρες της ΕΟΚ δεν διαφέρουν σημαντικά, εκτός από τη Βρετανία και την Ιρλανδία όπου οι επενδύσεις στις Κατασκευές είναι λιγότερες.

Όσον αφορά τη συμμετοχή της Κατοικίας στις συνολικές επενδύσεις των Κατασκευών προκύπτουν αρκετές διακυμάνσεις. Στη Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία η συμμετοχή είναι περίπου ίδια με την Ελλάδα, στις άλλες χώρες η συμμετοχή είναι μικρότερη. Επίσης, παρατηρείται μια μικρή συμμετοχή των έργων υποδομής σε αντίθεση με την Ελλάδα.

Η παραγωγικότητα του τομέα, στις χώρες της ΕΟΚ, είναι γενικά μικρότερη από ό,τι στο σύνολο της οικονομίας και μάλιστα φθίνει. Το προϊόν του τομέα αυξάνεται με μικρότερο ρυθμό σε σχέση με το ΑΕΠ, ενώ οι τιμές του τομέα αυξάνουν με μεγαλύτερο ρυθμό σε σχέση με το γενικό επίπεδο τιμών.

317. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 69.

Επενδύσεις παγίου κεφαλαίου κατά είδος

(Κατά κεφαλή δείκτες³¹⁸ όγκου για το 1981 (ΕΟΚ των 10=100). Τιμές και αντιστοιχίες αγοραστικής ικανότητας του 1981)

	Σύνολο Εξοπλισμός		Κ Α Τ Α Σ Κ Ε Υ Ε Σ			
			Σύνολο	Κατοικίες	Λοιπά κτίρια	Εργα υποδομής
Γερμανία	133	125	139	122	137	181
Γαλλία	128	128	129	153	114	102
Ιταλία	84	74	91	102	79	87
Ολλανδία	97	97	98	95	107	89
Βέλγιο	104	96	110	74	143	133
Λουξεμβούργο	153	--	--	--	--	--
Μεγάλη Βρετανία	61	86	43	34	67	23
Ιρλανδία	90	86	95	96	103	72
Δανία	93	91	95	83	100	120
Ελλάδα	56	37	70	77	47	82

Πηγή: (Eurostat, Αναλυτικοί πίνακες Εθνικών Λογαριασμών 1984, Μέρος 1 "Διαρθρωτικοί Πίνακες"). ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 74.

Από τον παραπάνω πίνακα διαπιστώνεται το χαμηλό επίπεδο της Ελλάδας σε σχέση με τις άλλες χώρες της ΕΟΚ, στις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου και ιδιαίτερα στις επενδύσεις εξοπλισμού. Η Βρετανία, σε αντίθεση με τις άλλες χώρες (εκτός της Ελλάδας), έχει τον χαμηλότερο δείκτη επενδύσεων στις Κατασκευές (43).

Παρόλο που ο Κατασκευαστικός κλάδος στις χώρες της ΕΟΚ είναι καλύτερα οργανωμένος (οργανωμένη δόμηση, προκατασκευή, μεγαλύτερη αγορά), όμως σχεδόν σε όλες τις χώρες διαπιστώνονται όμοια προβλήματα, που συνδέονται με μόνιμα προβλήματα του τομέα, όπως η έλλειψη συνέχειας στην παραγωγή, η ανομοιογένεια των κατασκευαστικών έργων, καθώς και η σχετική τεχνολογική καθυστέρηση του τομέα. Στις

318. Οι δείκτες έχουν υπολογιστεί με βάση τα κατά κεφαλή πραγματικά μεγέθη σε κάθε χώρα συγκρινόμενα με τα μέσα κατά κεφαλή στο σύνολο της Κοινότητας. Τα πραγματικά μεγέθη για κάθε είδος υπολογίζονται από τις ειδικές αγοραστικές αντιστοιχίες.

περισσότερες χώρες της ΕΟΚ η ποιότητα των κατασκευαστικών έργων είναι γενικά πιο υψηλή .

12.11. Η δραστηριότητα των κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό

Η δραστηριότητα των τεχνικών εταιριών έξω από την Ελλάδα ξεκίνησε στις αρχές της περιόδου 1960-70. Σε αυτή τη δραστηριότητα έλαβαν μέρος οι πιο μεγάλες ελληνικές τεχνικές εταιρίες.

Ενα κύριο χαρακτηριστικό του τομέα των Κατασκευών είναι ότι δεν μπορούν να εξαχθούν τα προϊόντα του τομέα. Έτσι η μόνη δυνατότητα για να ξεπεραστεί η στενότητα της εσωτερικής αγοράς είναι να μεταφερθεί η ίδια η δραστηριότητα μιας τεχνικής εταιρίας. Αυτό έκαναν και οι μεγάλες ελληνικές τεχνικές εταιρίες. Από την ανάπτυξη της δραστηριότητας των τεχνικών εταιριών στο εξωτερικό, εκτός των άλλων ωφελημάτων που αναμενόταν, το κύριο ήταν το συναλλαγματικό όφελος.

Το κύριο πρόβλημα που αντιμετώπιζαν οι τεχνικές εταιρίες στο εξωτερικό ήταν η εξεύρεση τραπεζικών εγγυήσεων (εγγυητικές) λήψεως προκαταβολής και καλής εκτέλεσης των έργων σε συνάλλαγμα, οι οποίες χρειάζονται για να συμμετέχει κανείς σε ένα διεθνή διαγωνισμό και για να εκτελέσει ένα έργο, καθώς και εγγυητικές για την εξεύρεση κεφαλαίων στο εξωτερικό ή για την αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού. Με την απόφαση 56/1.11.74 της Νομισματικής Επιτροπής το ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει την παροχή εγγυήσεων και την ασφαλιστική κάλυψη, μέσω του ΚΑΠΕ (Κεφάλαιο Ασφάλισης Πιστώσεως Εξαγωγών). Σύμφωνα με την απόφαση, οι τεχνικές εταιρίες υποχρεούνταν να φέρουν στη χώρα ένα μέρος του συναλλάγματος το οποίο ήταν μικρό σε σχέση με τα προκύπτοντα κέρδη. Έτσι, οι εταιρίες που δεν θα χρησιμοποιούσαν τις διευκολύνσεις δεν ήταν υποχρεωμένες να εισάγουν συνάλλαγμα. Τέτοιες εταιρίες ήταν κυρίως οι μεγάλες, όπως η ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ OVERSEAS και πιθανόν η ΒΙΟΚΑΤ και η ΠΕΤΡΟΛΑ³¹⁹, οι οποίες εθεωρούντο

φερέγγυες (και δεν έδιναν εγγυητικές).

Ορισμένες εταιρίες εξασφάλιζαν, για ορισμένα μόνο έργα, ξένα χρηματοδότηση (ΕΔΟΚ-ΕΤΕΡ και πιθανόν η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ), κυρίως έργα με μεγάλο προϋπολογισμό. Από αυτά τα έργα μόνο ένα μέρος των αμοιβών των απασχολούμενων εισαγόταν στην Ελλάδα.³²⁰ Από τα παραπάνω προκύπτει ότι το συναλλαγματικό όφελος του Ελληνικού Δημοσίου δεν εξαρτιόταν τόσο από το μέγεθος του έργου αλλά από το αν υπήρχε υποχρέωση για την εισαγωγή του συναλλάγματος.

Από το 1976 έως το 1980, η δραστηριότητα των τεχνικών εταιριών στο διεθνή χώρο είχε ιδιαίτερα ενταθεί, αλλά μετά το 1981 ελάχιστα έργα αναλαμβάνονταν. Το ύψος των έργων 1976-81, σύμφωνα με τη Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη, έφτασε τα 1.619.306.804 δολάρια με υποχρέωση εισαγωγής συναλλάγματος μόνο 165.388.876 δολάρια που είναι περίπου το 10,21%.

Αυτή την περίοδο, οι τεχνικές εταιρίες έφεραν τελικά συνάλλαγμα αξίας 249.302.056 δολαρίων για κάλυψη ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (από συμβατική αξία έργων, από εξαχθέντα μηχανικό εξοπλισμό, και από τόκους, προμήθειες, ασφάλιστρα) και είχαν υποχρεώσεις, που είχαν ήδη λήξει, 75.841.309 δολαρίων.

Κατά το ίδιο διάστημα υπήρχαν επίσης και άλλες εκκρεμότητες:

- α) Εγγυητικές επιστολές σε ενέργεια και υπό κατάπτωση
- β) Δάνεια και εγγυητικές επιστολές άλλης κατηγορίας (που δεν παρακολουθούνται από την Τράπεζα της Ελλάδος)
- γ) Δάνεια που προέρχονται από ξένους χρηματοδότες, στα οποία το επιτόκιο επιδοτείται κατά ένα μέρος από το Δημόσιο.

319. ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΕ. Πάσης φύσεως τεχνικά έργα (βασικός εγκατάσταση διυλιστηρίων, δεξαμενών υγρών καυσίμων), Μ. Λάτσης, Προσωπικό: 12-100 άτομα.

320. Ο νόμος 56/74 δεν συνδέθηκε με υποχρέωση χρησιμοποίησης εργατικού δυναμικού από την Ελλάδα.

Δεν έχει γίνει έρευνα για τις β) και γ) εκκρεμότητες, αλλά είναι χαρακτηριστική η εξέλιξη των εγγυητικών επιστολών. Στις 31.12.84 το ύψος των εν ενεργεία εγγυητικών επιστολών ήταν 7,6 δισ. δρχ., τον Απρίλιο του 1985 είχαν ήδη καταπέσει εγγυητικές επιστολές ύψους 4 δισ. δρχ., οι οποίες είχαν ήδη πληρωθεί από το Ελληνικό Δημόσιο σε ξένες τράπεζες.

Σύμφωνα με τη Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη,³²¹ ως συμπέρασμα προκύπτει ότι η προσπάθεια δημιουργίας μιας πηγής συναλλάγματος απέτυχε. Η αποτυχία ήταν συνέπεια της δυσκολίας των τεχνικών εταιριών να λειτουργήσουν με επιτυχία στις χώρες που εργάσθηκαν, να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που δημιούργησαν και πολύ περισσότερο να γίνουν πραγματικά ανταγωνιστικές στη διεθνή αγορά.

Η αποτυχία αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αντιμετώπιση που είχε το ελληνικό κράτος, σε όλη την πορεία των εταιριών, προς τις ξένες αγορές, και τη συμπεριφορά των ίδιων των εταιριών, και κατά δεύτερο λόγο σε εξωγενείς παράγοντες. Αυτό δεν σημαίνει ότι η παρουσία των τεχνικών εταιριών στις Αραβικές χώρες ήταν πάντα αρνητική.

Η ΕΚΕΤΕ

Η ΕΚΕΤΕ ιδρύθηκε με τον νόμο 1332/83, με αρχικό μετοχικό κεφάλαιο 2 δισ. δρχ. Είναι Ανώνυμη Εταιρία, η οποία εποπτεύεται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Δημοσίων Έργων. Ο σκοπός της εταιρίας είναι η προγραμματισμένη προώθηση της Κατασκευαστικής δραστηριότητας στο εξωτερικό, κυρίως δηλαδή ως μηχανισμός παρέμβασης της κρατικής πολιτικής και μηχανισμός στήριξης των τεχνικών εταιριών που δρουν στον διεθνή χώρο.

Η ΕΚΕΤΕ διαπραγματεύεται τη σύναψη συμβάσεων με ξένες χώρες που αφορούν την πραγματοποίηση μελετών, εκτέλεση τεχνικών έργων, την εμπορία μεθόδων και υλικών κ.ά.

321. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 86.

Έχει αναλάβει την κατασκευή 3.000 κατοικιών στην Αλγερία, την οποία έδωσε υπεργολαβία σε ελληνικές τεχνικές εταιρίες.

12.12. Η οικονομική κατάσταση των τεχνικών εταιριών μετά το 1980

Ενώ η δεκαετία του 1970 μπορεί να χαρακτηριστεί ως η δεκαετία της επέκτασης στην αγορά της Μ. Ανατολής και της Β. Αφρικής των μεγάλων τεχνικών εταιριών, η δεκαετία του 1980 σημαδεύεται κύρια από τη συρρίκνωση-αποδιάρθρωση αυτών των μεγάλων τεχνικών εταιριών, και την άνοδο στις πρώτες θέσεις τεχνικών εταιριών του εσωτερικού, που δεν είχαν επεκταθεί στο εξωτερικό.³²²

Η μόνη εταιρία που δεν ακολούθησε αυτή την πτωτική πορεία ήταν η ΒΙΟΚΑΤ, που είναι πολύ μεγάλη τεχνική εταιρία για τα ελληνικά δεδομένα. Η ΒΙΟΚΑΤ έχει ως κύριο αντικείμενο την κατασκευή βιομηχανικών συγκροτημάτων στην Ελλάδα αλλά κυρίως στο εξωτερικό. Το ενεργητικό της εταιρίας ανερχόταν το 1985 σε 12,2 δισ. δρχ., τα καθαρά της κέρδη για το ίδιο έτος 1,6 δισ. δρχ. και το προσωπικό σε 3.500 άτομα.³²³

Κύρια αιτία για τον Α. Ταρμπάγκο³²⁴ της πτωτικής πορείας στον διεθνή χώρο ήταν η επιχειρηματική ανεπάρκεια στο να εδραιωθούν οι τεχνικές εταιρίες στις Αραβικές χώρες, μέσα σε πλαίσια οξύτατου ιμπεριαλιστικού ανταγωνισμού με ευρωπαϊκά, ασιατικά και αμερικάνικα "μονοπώλια", παρ' όλη τη δημιουργία και δραστηριοποίηση της κρατικής ΕΚΕΤΕ.

Η ΟΔΩΝ-ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΩΝ την περίοδο 1980-84 βρίσκεται σε πτωτική πορεία (το 1982 οι ζημιές ανήλθαν σε 804 εκ. δρχ.), η οποία όμως ανακόπηκε τη διετία 1984-1985. Το 1984 εμφάνισε καθαρά κέρδη 104 εκ. δρχ., αλλά το συνολικό ενεργητικό της

322. Α. Ταρμπάγκο: "Η βιομηχανία Τεχνικών Κατασκευών (1951-1954)", Περιοδικό "Θέσεις", Ιανουάριος-Μάρτιος 1987, σελ. 102.

323. Περισσότερες πληροφορίες για την ΒΙΟΚΑΤ αναφέρονται στο Παράρτημα.

324. Α. Ταρμπάγκος, στο ίδιο, σελ. 102.

εταιρείας είχε μειωθεί σημαντικά. Το προσωπικό της εταιρείας ήταν 500-1.500 άτομα.

Η κοινοπραξία ΕΔΟΚ-ΕΤΕΡ παρουσιάζει από το 1982 πτωτική πορεία, τόσο στα έσοδα όσο και στα καθαρά κέρδη. Το 1981 είχε καθαρά κέρδη 122 εκ. δρχ., ενώ το 1984 ζημιές ύψους 126 εκ. δρχ. Το 1986 οδηγήθηκε σε πτώχευση.

Η ΞΕΚΤΕ μετά το 1980 παρουσιάζει αύξηση του συνολικού της ενεργητικού, όμως ταυτόχρονα αυξήθηκαν οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της και τα καθαρά της κέρδη μειώθηκαν. Το 1980 παρουσίασε 76 εκ. δρχ. καθαρά κέρδη, ενώ το 1983 εμφανίζει ζημιές 14 εκ. δρχ.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ακολουθεί επίσης μια πτωτική πορεία με παράλληλη αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων και κατακόρυφη πτώση των κερδών.

Το ύψος των νέων συμβάσεων των ελληνικών τεχνικών εταιριών στη διεθνή αγορά, από 1.378,1 εκ. δολάρια για το 1979, έπεσε στα 430,7 εκ. δολάρια το 1984, με συνέπεια η συμμετοχή των ελληνικών εταιριών στη διεθνή κατασκευαστική αγορά να μειωθεί από 2,01% το 1979, σε 0,54% το 1984.³²⁵

α) Οι μεγάλες τεχνικές εταιρίες το 1984

Από τις 20 μεγαλύτερες (από άποψη κεφαλαίων, ενεργητικού, κερδών και απασχολούμενων) τεχνικές εταιρίες, τα 2/3 περίπου ανήκουν στην προηγούμενη γενιά επιχειρήσεων, που εξακολούθησαν την κατασκευαστική τους δραστηριότητα και αναπτύχθηκαν μετά την πτωτική πορεία των "ιστορικών" εταιριών. Το υπόλοιπο 1/3 των μεγάλων εταιριών δημιουργήθηκε τη δεκαετία 1970-1980.

Ετσι, στη διετία 1985-86, τα μεγάλα τεχνικά έργα αναλαμβάνονται και εκτελούνται από την κατηγορία των μεγάλων εταιριών που δεν υπήρξαν "ιστορικές".

α) Το φράγμα Σμόκοβου (Καρδίτσα) ανατέθηκε στην κοινοπραξία ΤΕΓΚ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ-ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, (η προσφορά της

325. Α. Ταρμπάγκος, στο ίδιο, σελ. 104.

ΟΔΩΝ-ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΩΝ υστερούσε σημαντικά από της κοινοπραξίας)

β) Το φράγμα του υδροηλεκτρικού έργου του ποταμού Νέστου (Δράμα) κατασκευάζεται από την κοινοπραξία ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ-ΤΕΒ-ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Οι μεγάλες τεχνικές εταιρίες το 1984
(Ισολογισμοί 1984, σε χιλ. δρχ.)

Εταιρία	Ιδια κεφ.	Ενεργητικό		Κέρδη Ζημιές	Προσωπικό
		Πάγιο	Κυκλοφ.		
ΑΕΓΕΚ	99.772	107.969	235.659	146.170	110-600
ΑΘΗΝΑ	172.097	513.585	545.241	70.683	50-500
ΑΚΤΩΡ	305.860	190.904	215.234	103.740	400-600
ΑΛΙΑΚΜΩΝ	445.554	330.372	544.794	65.728	200-500
ΑΤΤΙ-ΚΑΤ	202.903	424.075	58.506	109.265	100-250
ΒΙΟΤΕΡ	286.491	313.589	136.981	51.361	40-250
ΓΕΚ	119.835	183.731	477.299	29.230	40-350
ΔΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑ	176.469	338.467	134.524	91.391	90-140
ΔΟΞΙΑΔΗΣ	263.695	86.710	321.991	58.045	230
ΕΔΡΑΖΗ	180.275	303.565	104.136	25.639	80-150
ΕΛΛ-ΚΑΤ	270.141	604.044	683.509	93.374	250-500
ΕΡΓΑΣ	422.026	489.624	874.747	43.910	100-400
ΕΤΕΒ	168.857	143.179	131.356	8.803	114-546
ΕΤΚΑ	184.556	394.644	374.113	(-116.334)	350-850
ΜΗΧΑΝΙΚΗ	340.870	657.023	187.961	123.501	160-400
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ	621.801	889.730	360.099	108.013	100-500
ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ	465.320	185.691	333.914	214.378	50-300
ΤΕΧΝ/ΕΝΩΣΗ	220.202	244.969	516.417	109.109	20-500
ΤΕΓΚ	281.245	219.556	186.649	773.925	60-400
ΤΕΒ	512.686	618.282	174.710	96.811	400-600

Πηγή: Α. Ταρμπάγκος, στο ίδιο σελ. 108.

β) Οι μεσαίες τεχνικές εταιρίες

Μετά τις 20 μεγάλες τεχνικές επιχειρήσεις υπάρχει ένα σύνολο 150 περίπου τεχνικών εταιριών, που, μαζί με τις 20 μεγάλες, αποτελούν τον κορμό της τεχνικής κατασκευαστικής δραστηριότητας.³²⁶

Η διάκριση των μεσαίων εταιριών από τις μεγάλες είναι περισσότερο μεθοδολογική, επειδή σε πολλές περιπτώσεις τα μεγέθη εταιριών των δύο κατηγοριών δεν έχουν ουσιαστική διαφορά.

³²⁶ Α. Ταρμπάγκου, στο ίδιο, σελ. 108.

Από τις μεσαίες τεχνικές εταιρίες μόνο το 1/3 περίπου προέρχεται από τις εταιρίες της "παλιάς γενιάς", (10 εταιρίες ιδρύθηκαν τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια και 30 στην δεκαετία του 1950), ενώ τα 2/3 των εταιριών είναι νεότερες, (50 ιδρύθηκαν μετά το 1956 έως το 1974, και 60 περίπου τη δεκαετία 1974-1984)³²⁷

γ) Οι μικρομεσαίες κατασκευαστικές εταιρίες

Οι μικρομεσαίες εταιρίες είναι περίπου 150, με τη μορφή ΑΕ και ΕΠΕ, οι οποίες, σε αντίθεση με τις δύο πρώτες κατηγορίες, έχουν παραγωγική δραστηριότητα γεωγραφικά και τεχνικά περιορισμένη.

Το προσωπικό που απασχολούν ανέρχεται κατά μέσο όρο σε 20-30 άτομα.

δ) "Προσωπικές" τεχνικές επιχειρήσεις

Μαζί με τις μεσαίες και τις μικρομεσαίες τεχνικές εταιρίες υπάρχει ένα πολύ σημαντικό δίκτυο τεχνικών επιχειρήσεων, με μέγεθος που είναι περίπου ίσο με τις δύο πιο πάνω κατηγορίες, με τη μορφή "προσωπικών" επιχειρήσεων.

Επειδή, όμως, αυτές οι επιχειρήσεις δεν δημοσιεύουν ισολογισμούς δεν μπορούν και να αξιολογηθούν.

12.13. Οι προοπτικές του τομέα των Κατασκευών

Σύμφωνα με τη Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη,³²⁸ η άμεση προοπτική του τομέα δεν εμφανίζεται ικανοποιητική, τουλάχιστον από ποσοτική άποψη, παρά τις προσπάθειες μέσω των Δημοσίων έργων και των στεγαστικών δανείων, για την αναθέρμανση της κατασκευαστικής δραστηριότητας.

Αλλά αυτό δεν πρέπει να εμποδίσει την πραγματοποίηση ποιοτικών αλλαγών, που είναι αναγκαίες για να επιλυθούν τα διαρθρωτικά προβλήματα του τομέα. Συνεπώς, πρέπει να επιδιωχτεί η ποιοτική βελτίωση των κατασκευαστικών έργων και

327. Α. Ταρμπάγκος, στο ίδιο, σελ. 109.

328. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο ίδιο, σελ. 99.

να γίνει πιο αποτελεσματική η λειτουργία του τομέα. Για την επίτευξη αυτών των σκοπών πρέπει να δημιουργηθεί ένα θεσμικό πλαίσιο που να προβλέπει πρότυπα και ελέγχους για την ποιότητα των έργων και να αναβαθμίζει το ρόλο της Δημόσιας Διοίκησης και των ιδιωτικών εταιριών.

Ο τομέας των Κατασκευών, αν και δεν είναι κλάδος-κλειδί για την οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας, εντούτοις είναι απαραίτητος γι' αυτήν.³²⁹

Οι Κατασκευές στον Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα σύμφωνα με τους Εθνικούς Λογαριασμούς

α) Υδρευση και Αποχέτευση

Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου για το έτος 1980 περιλαμβάνουν:

<u>Δημόσια κτίρια</u>					31.000.000 δρχ.
<u>Άλλες πάγιες εγκαταστάσεις: Κράτος</u>	Υδρευση	1.050.149			
	Αποχέτευση	934.251	1.984.400		
	<u>Δημόσιες επιχ.</u>	ΟΑΠ	904		
		ΔΥΒ	121		
		ΕΕΥ	1.103	2.128.400	
	<u>Δήμοι-Κοινότητες</u>		2.001.800		6.114.200.000 δρχ.
					6.145.200.000 δρχ.

Ανάλυση του ποσού 6.114.200.000 δρχ.* Άλλες πάγιες εγκαταστάσεις

Χαρτόσημο τιμολογίου	220.111.200 δρχ.
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	79.484.600 "
Τόκοι χρηματοδότησεως	61.142.000 "
Γενικά έξοδα επιχείρησης	61.142.000 "
Γενικά έξοδα εργοταξίου	244.568.000 "
Φόρος επιτηδεύματος εργολάβου	324.052.600 "
Καθαρό όφελος εργολάβου	489.136.000 "
Εργατικά Υλικά Μηχανήματα	4.634.563.600 "
ΣΥΝΟΛΟ	6.114.200.000

* Ένα μεγάλο μέρος αυτών των έργων γίνεται από εργολάβους

Γενικά έξοδα και όφελος εργολάβων-Ποσοστιαία ανάλυση

Χαρτόσημο τιμολογίου	3,6%
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	1,3%
Τόκοι χρηματοδότησεως	1,0%
Γενικά έξοδα επιχείρησης	1,0%
Γενικά έξοδα εργοταξίου	4,0%
Φόρος επιτηδεύματος εργολάβου	5,3%
Καθαρό όφελος εργολάβου	8,0%
	24,2%

329. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, στο (διο, σελ. 103.

β) Ανάλυση κόστους δαπανών για κατοικίες

Σύμφωνα με τους Εθνικούς Λογαριασμούς οι δαπάνες για κατοικίες είναι:

Κλάδος Οικονομικής δραστηριότητας	Αξία (εκ. δρχ.)
141.1 Λατομεία αργών λίθων (κοινών λίθων) και πώρων	1.060
42.5 Λατομεία ορυκτών χρωμάτων (pigments), ώχρας κ.λπ.	111
104.3 Σπορελαιουργία (περιλαμβάνονται λινέλαια)	370
251.1 Πρώτη κατεργασία του ξύλου	2.365
251.3 Κατασκευή τεχνητής ξυλείας	18
252.1 Κατασκευή σανίδων πατωμάτων	3.662
252.2 Κατασκευή κουφωμάτων, ρολών παραεύρων και κλιμάκων	9.501
302.4 Παραγωγή πλαστικών σωλήνων πλην μονωτικών	100
302.5 Παραγωγή οικοδομικών ειδών από πλαστική ύλη	491
302.9 Παραγωγή λοιπών προϊόντων από πλαστική ύλη	80
313.9 Παραγωγή λοιπών βασικών χημικών προϊόντων (περιλαμβάνεται η Παραγωγή οξειδίων μετάλλων για την παρασκευή ανοργάνων χρωμάτων)	360
314.1 Παρασκευή βερνικοχρωμάτων και ελαιοχρωμάτων	1.465
321.1 Διάλυσις ακαθάρτου πετρελαίου	570
321.2 Παραγωγή λιπαντικών ελαίων και λιπών	77
329.3 Παραγωγή μονωτικών υλικών από πετρέλαιο και άνθρακα	220
331.1 Κατασκευή πλίνθων και κεράμων από οπτή γη	2.730
331.3 Κατασκευή πυρίμαχων και οξύμαχων υλικών	21
332.1 Κατασκευή υαλικών εν γένει	50
332.3 Κατασκευή υαλίνων κατόπτρων	84
332.4 Κατασκευή υαλοπινάκων πάσης φύσεως	1.350
333.2 Κατασκευή ειδών από πορσελάνη	4.190
334.0 Παραγωγή τσιμέντου	2.450
335.1 Ασβεστοποιία	360
335.2 Παραγωγή γύψου και στόκου	78
336.1 Κατασκευή τσιμεντοσωλήνων και τσιμεντοστύλων	41
336.2 Παραγωγή ετοίμου σκυροδέματος	4.155
336.3 Κατασκευή ειδών από αμιαντοτσιμέντο	88
336.9 Κατασκευή λοιπών ειδών από τσιμέντο	460
337.1 Κοπή και κατεργασία μαρμάρου	4.685
337.2 Παραγωγή προϊόντων τριβής μαρμάρου	1.480
337.3 Κατασκευή μαρμαρινών	630
339.1 Κατασκευή ειδών από γύψο	440

Συνέχεια

339.9	Παραγωγή λοιπών προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά	90
341.2	Ανάτληση και εξέλαση σιδήρου	694
342.1	Μεταλλουργία μολύβδου	592
342.3	Μεταλλουργία χαλκού και των κραμάτων αυτού	70
351.1	Κατασκευή σιδηροσωλήνων πλην χυτοσιδηρών και ηλεκτρομονωτικών	1.322
351.2	Κατασκευή σωλήνων από χυτοσίδηρο	391
352.1	Συρματοουργία και καρφοβελονοποιία	249
353.1	Κλειροποιία και κατασκευή σιδηρικών για πόρτες, παράετρα, έπιπλα κ.λπ.	775
353.2	Κατασκευή κουφωμάτων, κιγκλιδωμάτων και συναφών ειδών για οικοδομές από σίδηρο	4.223
353.3	Κατασκευή κουφωμάτων από λοιπά μέταλλα πλην σιδήρου	3.995
355.1	Κατασκευή συσκευών μαγειρικής, φωτισμού και θερμάνσεως πλην ηλεκτρικών	1.427
355.2	Κατασκευή ειδών υδραυλικής και φανοποιίας	275
356.0	Κατασκευή αντικειμένων από χυτοσίδηρο (σε χυτήρια)	74
357.1	Κατασκευή ειδών χαλκούργιας και ορειχαλκούργιας	910
358.5	Κατασκευή ειδών εμαγιέ	1.582
359.5	Κατασκευή επιτραπεζίων ειδών από κοινά μέταλλα και ειδών από ανοξείδωτο χάλυβα (περιλαμβάνονται και οι νεροχύτες)	265
359.9	Κατασκευή λοιπών αντικειμένων από μέταλλο μ.ά. (περιλαμβάνονται οι ηλεκτροσυγκολλήσεις, οξυγονοκολλήσεις)	23
361.1	Κατασκευή μηχανών εσωτερικής καύσεως	286
369.1	Λεβητοποιία	501
373.0	Κατασκευή συρμάτων και καλωδίων μεταφοράς ηλεκτρισμού	955
375.1	Κατασκευή μονωτικών σωλήνων παντός είδους	218
375.2	Κατασκευή λοιπών ηλεκτρολογικών υλικών	469
378.1	Κατασκευή ηλεκτρικών συσκευών οικιακής και επαγγελματικής χρήσης	994
378.2	Κατασκευή ηλεκτρικών συσκευών κλιματισμού	151
384	Επισκευές αυτοκινήτων	90
411	Παραγωγή και διανομή ηλεκτρισμού	88
421	Περισυλλογή, καθαρισμός και διανομή ύδατος	87
(364.1)	Αποσβέσεις μηχανημάτων και επισκευές	177
(383.3)	Αποσβέσεις αυτοκινήτων	104
500.1	Κατεδαφίσεις και εκσκαφές εν γένει	176
	Γενικά έξοδα	1.035
834.1	Γραφεία αρχιτεκτόνων και πολιτικών μηχανικών (αμοιβές μηχανικών κλπ.)	3.127

Συνέχεια

910.1	Υπηρεσίες Κεντρικής, Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης (έξοδα έκδοσης αδειών κ.λπ.)	1.050
	Ημερομίσθια	39.770
	Ασφαλιστικές εισφορές (ΙΚΑ κ.λπ.)-Δωρόσημα	10.152
	Κέρδη	11.061
	Σύνολο	137.517

Σύμφωνα με τις επιχειρήσεις κατασκευής κτιρίων κατοικιών τα Γενικά έξοδα αφορούν:

- α) 52% δαπάνες υπαλλήλων
- β) 30% ενοίκια
- γ) 6% Φωτισμό-θέρμανση
- δ) 10% Τηλέφωνο
- ε) 10% Γραφική ύλη
- στ) 12% διάφορα άλλα έξοδα

Επίσης στις δαπάνες των εργατικών περιλαμβάνονται και τα εργατικά ηλεκτρολόγων, υδραυλικών και εγκατάστασης κεντρικής θέρμανσης, για τα οποία δεν καταβάλλονται εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς και δωρόσημα.

γ) Βιομηχανικά κτίρια- Μεταποίηση

Τα στοιχεία αυτά συμπληρώθηκαν με συνεργασία κατασκευαστικών επιχειρήσεων. Οι κλάδοι Οικονομικής Δραστηριότητας που χρησιμοποιούνται είναι σχεδόν ίδιοι με τις Κατοικίες.

Κλάδος Οικονομικής Δραστηριότητας	Αξία σε εκ. δρχ.	Κλάδος Οικονομικής Δραστηριότητας	Αξία σε εκ. δρχ.
141.1	190,8	329.3	39,3
142.5	22,3	252.2	1.206,1
204.3	66,6	252.5	60,0
251.1	425,7	302.4	36,2
251.3	18,2	302.5	88,3
252.1	129,0	302.9	14,4
313.9	57,6	421	12,5
314.1	263,5	384 (Επισκευή	13,9

Συνέχεια

Κλάδος Οικονομικής Δραστηριότητας	Αξία σε εκ. δρχ.	Κλάδος Οικονομικής Δραστηριότητας	Αξία σε εκ. δρχ.
321.1	102,6	αυτοκινήτων)	
321.2	13,8		
331.1	491,4	361.1 (Αποσβέσεις	32,4
331.3	5,6	μηχανημάτων και	
332.1	9,0	επισκευές)	
332.3	15,1	383.3 (Απόσβεση	18,7
332.4	240,6	αυτοκινήτων)	
333.2	603,6	500.1 (Εκκαφές)	42,3
334.0	481,0	Γενικά έσοδα	196,7
335.1	64,8	834.1 (Αμοιβές	562,8
335.2	14,0	μηχανικών)	
336.1	17,4	910.1 (Έσοδα	189,0
336.2	788,0	αδειών)	
336.3	60,2	Ημερομίσθια	7.218,7
336.9	83,0	Ασφάλιστρα-Ωωρό-	1.864,4
337.1	535,0	σημα	
337.2	266,4	Κέρδη	2.090,9
337.3	72,0		
338.0	8,1	ΣΥΝΟΛΟ	23.316,6
339.1	39,6		
339.9	17,2		
341.2	1206,0		
342.1	106,5		
342.3	14,6		
351.1	251,2		
351.2	72,5		
352.1	50,6		
353.1	115,2		
353.2	795,6		
353.3	718,1		
355.1	255,0		
355.2	49,5		
356.0	13,3		
357.1	82,0		
358.5	238,0		
359.5	30,6		
359.9	4,5		
361.1	51,5		
369.1	90,2		
373.0	200,0		
375.1	53,6		
375.2	94,4		
378.1	171,0		
378.2	27,2		
411	15,0		

δ) Κτίρια Τουρισμού (σε εκ. δρχ.)

ΚΛΑΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΞΙΑ ΕΚ. ΔΡΧ.	ΚΛΑΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΞΙΑ ΕΚ. ΔΡΧ.
141.1	17,2	ΕΚ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	761,3
142.5	2,0	339.9	1,5
204.3	6,6	341.2	114,1
239.1	2,4	342.1	9,7
251.1	39,0	342.3	1,1
251.3	0,4	351.1	21,8
252.1	60,4	351.2	6,4
252.2	166,4	352.1	4,1
272.9	5,2	353.1	12,7
302.4	3,3	353.2	69,6
302.3	1,1	353.3	65,9
302.5	8,1	355.1	23,5
302.9	1,4	355.2	4,5
313.9	5,1	356.0	1,2
314.1	24,2	357.1	15,0
321.1	0,4	358.5	26,0
321.2	1,3	359.5	2,3
329.3	3,6	359.9	0,4
331.1	45,1	361.1	4,7
331.3	0,4	369.1	8,2
332.1	0,9	373.0	15,8
332.3	3,1	375.1	3,6
332.4	24,2	375.2	7,7
333.2	85,0	378.1	16,4
334.0	43,9	378.2	2,5
335.1	6,5	411	1,5
335.2	1,4	421	1,5
336.1	0,7	(Εκκαφές) 500.1	3,3
336.2	68,5	Αμοιβή μηχαν. 843.1	52,5
336.3	1,4	(Εξοδα αδείας) 910.1	17,7
336.9	7,6	Ημερομίσθια	632,3
337.1	82,5	Ασφαλ. Εισφορές -	173,6
337.2	24,4	Δωρόσημα	
337.3	10,4	Κέρδη Τεχν. Εταιρ.	184,8
339.1	7,2	Γενικά Εξοδα	39,0
ΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑ	761,3	ΣΥΝΟΛΟ	2.315,2

ε) Κτίρια για Καταστήματα (σε εκ. δρχ.)

ΚΛΑΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΞΙΑ ΕΚ. ΔΡΧ.	ΚΛΑΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΞΙΑ ΕΚ. ΔΡΧ.
141.1	164,3	ΕΚ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	7.856,5
142.5	17,2	342.3	10,8
204.3	57,3	351.1	204,9
251.1	366,5	351.2	60,6
251.3	2,8	352.1	38,6
252.1	567,6	353.1	120,1
252.2	1.472,6	353.2	654,6
302.4	31,0	353.3	739,2
302.5	76,1	355.1	221,2
302.9	12,4	355.2	42,6
313.9	55,8	356.0	11,5
314.1	227,1	357.1	141,5
321.1	88,3	358.5	245,2
321.2	11,9	359.5	29,1
329.3	34,1	359.9	3,6
331.1	423,2	361.1	44,3
331.3	3,3	369.1	77,7
332.1	7,8	373.0	148,0
332.3	13,0	375.1	33,8
332.4	240,0	375.2	72,7
333.2	501,4	378.1	154,1
334.0	379,8	378.2	23,4
335.1	55,8	411	13,6
335.2	12,1	421	13,6
336.1	6,4	384 (Επισκ. αυτ.)	13,5
336.2	644,0	364.1 (Απόσβεση)	27,4
336.3	13,6	383.3 (Αποσ.αυτ.)	16,1
336.9	71,3	500.1 (Εκσκαφές)	27,3
337.1	726,2	Γενικά έξοδα	160,4
337.2	229,4	834.1 Αμοιβή Μηχ.	484,3
337.3	97,6	910.1 Έξοδα Άδεια	162,8
339.1	68,2	Ημερομίσθια	6.164,3
339.9	13,9	Ασφαλ. Εισφορές-	1.573,5
341.2	1.072,7	Δωρόσημα	
342.1	91,8	Κέρδη	1.714,0
ΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑ	7856,5	ΣΥΝΟΛΟ	21.304,8

ΜΕΡΟΣ 5

13. Διαδικασία υπολογισμού της μήτρας επενδύσεων πάγιου κεφαλαίου της ελληνικής οικονομίας για το έτος 1980

13.1. Συνοπτική παρουσίαση της εξέλιξης του υπολογισμού των Εισροών-Εκροών¹

Μια πρώτη περιγραφή της οικονομικής δομής κατά τομείς έγινε από τον Francois Quesnays στο "Tableau economique" ήδη από το έτος 1758.

Μετά από πολλά χρόνια, ο Καρλ Μάρξ Ξαναπήρε την ιδέα μιας περιγραφής της οικονομικής δομής κατά τομείς μέσα από ρεύματα κυκλοφορίας.

Ο Leon Walras, το 1874, διατυπώνει ένα σύστημα γραμμικών εξισώσεων ταυτόχρονης λύσης, η μέθοδο της γενικής αλληλοεξάρτησης, το οποίο περιλαμβάνει ως μονάδες απόφασης τα Νοικοκυριά και τις Επιχειρήσεις.

Η επόμενη προσπάθεια στον υπολογισμό Εισροών-Εκροών έγινε στην ΕΣΣΔ, όμως, ενώ ο Walras αντιμετωπίζει θεωρητικά προβλήματα, εδώ έπρεπε να αντιμετωπισθούν συγκεκριμένα προβλήματα στο σχεδιασμό, με τη βοήθεια Ισολογισμών-Διασυνδέσεων, με άμεσα εμπειρικά στατιστικά στοιχεία.

Την κύρια ώθηση στον υπολογισμό Εισροών-Εκροών έδωσε το 1936 ο Wassily W. Leontief, ο οποίος αναφέρεται στον Walras και στην Quesnay. Αυτός ερευνά τις ενδοεπιχειρησιακές διασυνδέσεις και τις προσφερόμενες και λαμβανόμενες ροές των οικονομικών τομέων, σε μια ορισμένη περίοδο, στα πλαίσια μιας στατικής ανάλυσης.

Η προηγούμενη καθυστέρηση στην ανάπτυξη του υπολογισμού Εισροών-Εκροών μέχρι τον W. Leontief οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην έλλειψη στατιστικών στοιχείων. Τα τελευταία χρόνια, αντίθετα, υπάρχει μια μεγάλη ανάπτυξη του υπολογισμού Εισροών-Εκροών και σε νέα πεδία εφαρμογής, όπως για το περιβάλλον, τις περιφέρειες και δημογραφικά μοντέλα.

1. Αυτή η παρουσίαση βασίζεται στους H. Holub- H. Schnabl. Input- Output Rechnung. Input-Output Tabellen, Oldenburg, 1985, σελ. 29-31.

13.2.1 Η Μήτρα Επενδύσεων και ο Πίνακας Εισροών-Εκροών²

Ο πίνακας Εισροών-Εκροών, στο πρώτο τετράγωνό του, περιλαμβάνει μόνο τις διασυνδέσεις των ενδιάμεσων προϊόντων. Οι προμήθειες επενδυτικών προϊόντων ως μεταβιβάσεις έχουν επίσης το χαρακτήρα ενδιάμεσων προϊόντων, μόνο που αυτές αποτελούνται από διαρκή ενδιάμεσα προϊόντα. Όμως, η επένδυση θεωρείται ως μία ιδιαίτερη περίπτωση της τελικής ζήτησης, η οποία έχει αυτόνομες ή προκαλούμενες ωθήσεις, οποιουδήποτε όμως άλλου είδους ωθήσεις από αυτές της ζήτησης των ενδιάμεσων.

Η Ανάλυση των Εισροών-Εκροών έχει ως κύριο σκοπό να ποσοτικοποιήσει την ώθηση της τελικής ζήτησης, επάνω στην έμμεσα ή άμεσα συνδεδεμένη ενδιάμεση ζήτηση. Γι' αυτό δεν είναι σωστό να παρουσιαστούν σε μία πράξη όλες οι ενδιάμεσες μεταβιβάσεις, οι οποίες τελικά αφορούν την ικανοποίηση απαιτήσεων που προκαλεί η ζήτηση.

Αυτό δεν αποκλείει ότι μπορεί να υπάρχουν περιπτώσεις που να μην είναι αναγκαία η διάκριση μεταξύ επενδυτικών και ενδιάμεσων μεταβιβάσεων. Εδώ, όμως, εξετάζεται η απαίτηση της Ανάλυσης των Εισροών-Εκροών, που επιβάλλει αυτόν το χωρισμό.

Η επενδυτική δραστηριότητα του Κράτους και των Επιχειρήσεων θεωρείται τμήμα της τελικής ζήτησης και καταλαμβάνει μιά στήλη στο δεύτερο τετράγωνο του Πίνακα Εισροών-Εκροών.

Είναι σαφές ότι θα υπάρχει μεγαλύτερη πληρότητα όταν αυτή η στήλη καταμεριστεί μέσω μιας μήτρας διασυνδέσεων των επενδύσεων. Μόνο μια τέτοια μήτρα μπορεί να παρουσιάσει όλες τις μεταβιβάσεις επενδύσεων που πραγματοποιούνται μεταξύ των επιλεγμένων τομέων.

Η συνολική διασύνδεση (ενδιαμέσων και επενδυτικών προϊόντων) προκύπτει τότε από μια άροιση σε κάθε νταμάκι

2. Αυτό το μέρος βασίζεται στην εργασία των D. Mertens, W. Kirner, "Input-Output Rechnung: Investitionsverflechtung in der Bundesrepublik Deutschland 1950 bis 1970", DIW-Beitrag zur Strukturforchung, Berlin, 1967.

του πρώτου τετραγώνου του πίνακα. Έτσι, ολοκληρώνεται η διαφάνεια των κλαδικών σχέσεων σε μια οικονομία.

Επίσης, η μήτρα επενδύσεων επιτρέπει μία ιδιαίτερη δομική ανάλυση στα πλαίσια του Πίνακα Εισροών-Εκροών. Η ανάλυση αυτή εξηγεί κατ' αρχήν ποιες άμεσες επιδράσεις έχει η δομή των επενδύσεων και η εξέλιξή τους στους προμηθευτές επενδυτικών προϊόντων.³

Μια τέτοια ανάλυση μπορεί να γίνει ανεξάρτητα από την ύπαρξη αντίστοιχων κύριων μητρών.

Φυσικά, μόνο αυτή η εξέταση δεν καλύπτει τον κύριο στόχο ενός Υπολογισμού Εισροών-Εκροών με μήτρα επενδύσεων. Η αξία των μητρών επενδύσεων για την επέκταση των αναλυτικών δυνατοτήτων του Υπολογισμού Εισροών-Εκροών μπορεί να εκτιμηθεί μόνον εφόσον υπάρχει ήδη το σύνολο των πληροφοριών.

Εδώ εννοείται το πέρασμα σε μία δυναμική Ανάλυση Εισροών-Εκροών με την οποία μπορεί να γίνει η προσπάθεια ποσοτικοποίησης της επίδρασης των επενδύσεων στο παραγωγικό δυναμικό και στο Εισόδημα, σε όλους τους κλάδους που μετέχουν έμμεσα ή άμεσα, ώστε να χρησιμοποιηθεί για μία πρόγνωση Ανάπτυξης.

13.2.2. Παρουσίαση των μητρών Επενδύσεων

Οι πίνακες των μητρών Επενδύσεων δεν είναι κατά κανόνα κλειστές μήτρες, με την έννοια της κύριας μήτρας του πίνακα Εισροών-Εκροών. Αποτελούνται μόνο από ένα τετράγωνο, του οποίου τα αθροίσματα στηλών και σειρών δεν συμφωνούν μεταξύ τους, πράγμα που συμβαίνει και στο τετράγωνο των ενδιάμεσων μιας κύριας μήτρας. Όμως, ενώ εκεί ο βασικός κανόνας Εισροή= Εκροή εξασφαλίζεται με πρόσθεση των τετραγώνων των Αρχικών Εισροών και της Τελικής ζήτησης, αυτό δε γίνεται στη μήτρα

3. Όμως η εξέταση των έμμεσων επιδράσεων εξαρτάται από την αντιστροφή της κύριας μήτρας του πίνακα Εισροών-Εκροών.

των Επενδύσεων.⁴

Πρέπει να σημειωθεί, ότι η μήτρα Επενδύσεων δεν επιτρέπει την συνηθισμένη εξέταση που γίνεται στις μήτρες του πίνακα Εισροών- Εκροών.

Επειδή εδώ πρόκειται για την παρουσίαση μόνο των επενδύσεων σε πάγια, οι επενδύσεις αποθεμάτων δεν περιλαμβάνονται στη μήτρα Επενδύσεων. Αν και ο ορισμός των Επενδύσεων περιλαμβάνει και τα αποθέματα, εδώ περιλαμβάνονται μόνο οι ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου.

Μια σημαντική συνεισφορά της μήτρας Επενδύσεων στην παραπέρα ανάλυση είναι ότι γνωρίζοντας τις ακαθάριστες επενδύσεις, τα αποθέματα και τις αποσβέσεις μπορεί να κατασκευασθεί μία μήτρα Κεφαλαίου για το σύνολο της Οικονομίας.

Επίσης, στη μήτρα Επενδύσεων δεν περιλαμβάνονται οι εξαγωγές σε επενδυτικά προϊόντα, οι οποίες πρέπει να προστεθούν στις προμήθειες επενδυτικών ^{προϊόντων} ~~στον~~ εγχώριους ^{τα των προηγών} κλάδους, όταν θέλουμε να προκύπτει από τὰ άθροισμα ^{το ύψος} της παραγωγής επενδυτικών ~~παραγωγικών~~ εγχώριων κλάδων.

Το κέντρο βάρους των αξιών μέσα στη δομή των Εκροών και των Εισροών που εμφανίζονται στη μήτρα Επενδύσεων είναι διαφορετικό από κλάδο σε κλάδο. Για ορισμένους κλάδους των Εκροών (Κατασκευές κ.ά.) αυτές οι αξίες αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το μισό της συνολικής κλαδικής παραγωγικής δραστηριότητας, για άλλους κλάδους μόνο μικρό μέρος ή - συχνά εξ ορισμού - καθόλου.

Αντίστοιχα, η διευκρίνιση των ρευμάτων των Επενδυτικών προϊόντων έχει σημασία για ένα μέρος των οικονομικών κλάδων, ενώ για άλλους μόνο μικρή σημασία.

Αυτό ισχύει για το πρώτο επίπεδο των Εκροών, αφού όμως εξετασθεί η έμμεση επίδραση της αλλαγής των επενδύσεων στο

4. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με το να προτεθεί μία κατανομή Αρχικών Εισροών που θα συμπεριλαμβάνουν και μία σειρά ενδιάμεσων και μία στήλη που να αντιστοιχεί στην Υπόλοιπη ζήτηση (που θα περιλαμβάνει και μία στήλη με ενδιάμεσα) αλλά αυτό δε θα προσέθετε τίποτε σε εξήγηση.

συνολικό οικονομικό σύστημα (όπως γίνεται στην Ανάλυση των Εισροών-Εκροών) τότε η σημασία αυτού του μέρους της διασύνδεσης αυξάνεται επίσης για τις οικονομικές ομάδες που άμεσα έχουν μικρή συμμετοχή στην παραγωγή επενδυτικών προϊόντων.

Αντίθετα, η διαφορά στο ποσοστό των Επενδυτικών Εισροών στη δομή των Εισροών των κλάδων δεν είναι τόσο μεγάλη, επειδή κάθε κλάδος είναι αναγκασμένος να κάνει επενδύσεις σε κάποιο μίνιμουμ μέγεθος.

Υπολογισμός των συντελεστών στη μήτρα Επενδύσεων

α) Η μήτρα των συντελεστών Εκροών

Η μήτρα Επενδύσεων (σε ονομαστικές ή πραγματικές τιμές) μπορεί να μετατραπεί σε μήτρα συντελεστών Εισροών (που αφορά τη δομή των πωλήσεων) ή σε μήτρα συντελεστών Εκροών (που αφορά τη δομή των αγορών).

Η μήτρα συντελεστών Εκροών προκύπτει από τη διαίρεση των σειρών με το άθροισμα των σειρών, αντίθετα η μήτρα συντελεστών Εισροών προκύπτει από την διαίρεση των στηλών με το άθροισμα των στηλών.

Οι συντελεστές που προκύπτουν αντιστοιχούν σε ποσοστά ως προς το άθροισμα.

Η δημιουργία της μήτρας των συντελεστών αποτελεί ένα βήμα στην Ανάλυση των Εισροών-Εκροών, ιδιαίτερα η μήτρα των συντελεστών των Εισροών. Επίσης, βοηθούν γενικά την αύξηση της διαφάνειας των διασυνδέσεων των επενδύσεων, στην οποία και θα περιοριστούμε στην παρακάτω ανάλυση.

Επειδή η αύξηση της διαφάνειας που επιτυγχάνεται με τη μήτρα των συντελεστών δεν αφορά μόνο την εικόνα των διασυνδέσεων για ένα έτος, αλλά κυρίως εκτείνεται στην εξέλιξη της δομής, μπορεί να γίνει σύγκριση περισσότερων ετών. Μόνο η δημιουργία της μήτρας των συντελεστών κάνει ουσιαστικά συγκρίσιμες μήτρες για περισσότερα χρόνια.

β) Η Μήτρα των συντελεστών Εισροών

Οι συντελεστές Εισροών που υπηρετούν την παραπέρα

μαθηματική επεξεργασία των μητρών Εισροών-Εκροών (αντίστροφος) είναι πιά σπουδαίοι για την Ανάλυση από τους συντελεστές Εκροών.

Για τον υπολογισμό τους λαμβάνεται το άθροισμα των στηλών της μήτρας=100 και οι αξίες στα νταμάκια εκφράζονται ως ποσοστά των αερίσεων.

Οι συντελεστές πρέπει να δείξουν σε ποια σχέση (μίγματος) οι επενδύσεις του κάθε κλάδου που επενδύει αναφέρονται στους διαφορετικούς κλάδους Εκροών.

Εδώ, σε αντίθεση με τους συντελεστές Εκροών, από τη μήτρα σε ονομαστικές τιμές των συντελεστών των Εισροών7 προκύπτουν άλλοι σχετικοί αριθμοί από εκείνους που προκύπτουν από την μήτρα σε πραγματικές τιμές.

Υπάρχουσες μήτρες Επενδύσεων

Για την Ελληνική Οικονομία υπάρχει μόνο μία μήτρα επενδύσεων με 36x36 κλάδους, για το έτος 1970, του Ν. Μυλωνά.

13.3. Γενικές παρατηρήσεις για τη μήτρα επενδύσεων της ελληνικής οικονομίας του έτους 1980

Ο σκοπός της εργασίας αυτής είναι η κατασκευή μιας μήτρας επενδύσεων της ελληνικής οικονομίας για το έτος 1980, η οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε μία ανάλυση της δομής της Ελληνικής οικονομίας και ειδικότερα της Μεταποίησης.

Στην Ελλάδα, έχει κατασκευασθεί μόνο μία μήτρα επενδύσεων για το έτος 1970, στα Πλαίσια του Πίνακα Εισροών-Εκροών για το 1970.

Για την κατασκευή της μήτρας επενδύσεων για το έτος 1980, επειδή δεν υπάρχει πλήρης ή κατάλληλη πρωτογενής έρευνα, πρέπει να χρησιμοποιηθούν ήδη υπάρχοντα στοιχεία.

Τα βασικά στοιχεία που υπάρχουν για το 1980:

α) Οι πίνακες των Εθνικών Λογαριασμών για τις ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου για διάφορους τομείς

της ελληνικής οικονομίας,⁵ οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν στον υπό κατασκευή πίνακα, για τον υπολογισμό του αεροίσματος των εισροών για κάθε τομέα.

β) Η στήλη των ΑΕΠΚ του πίνακα Εισροών-Εκροών για το έτος 1980,⁶ η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί στον υπο κατασκευή πίνακα για τον υπολογισμό του αεροίσματος των εκροών για κάθε τομέα.

γ) Η μήτρα επενδύσεων για το έτος 1970.

Ετσι, συνοπτικά, το πρόβλημα που προκύπτει είναι να υπολογισθεί η δομή των εισροών και των εκροών της μήτρας επενδύσεων για το έτος 1980, όπου το άεροισμα των εκροών και των εισροών είναι δεδομένα στοιχεία, με βάση την αντίστοιχη μήτρα επενδύσεων για το 1970. Θα πρέπει, όμως, να ληφθεί υπόψη ότι υπάρχουν μία σειρά πρωτογενή στοιχεία (όπως οι Εισαγωγές ΑΕΠΚ σύμφωνα με το Εξωτερικό Εμπόριο της ΕΣΥΕ, η Εγχώρια παραγωγή ΑΕΠΚ σύμφωνα με τους Εθνικούς Λογαριασμούς κ.ά.) τα οποία μπορούν από τη μια να χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή της μήτρας επενδύσεως και από την άλλη να χρησιμοποιηθούν ως κριτήρια ελέγχου των συγκεκριμένων υπολογισμών για την κατασκευή της μήτρας αυτής.

13.3.1. Οι πηγές των βασικών στοιχείων

Για την κατάρτιση της μήτρας των ΑΕΠΚ για το έτος 1980, χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία για τις ΑΕΠΚ, του έτους 1980, στους διαφορετικούς κλάδους της οικονομίας των Εθνικών Λογαριασμών της ΕΣΥΕ.⁷

Επίσης, τα αναλυτικά στοιχεία που προέκυψαν για τη στήλη των ΑΕΠΚ της Τελικής ζήτησης του Πίνακα Εισροών-Εκροών για το έτος 1980, τα οποία καταρτίστηκαν πρόσφατα από τον Δρα Ν. Μυλωνά στα πλαίσια του ΚΕΠΕ.⁸

5. Η συγκεκριμένη βιβλιογραφική αναφορά γίνεται στο επόμενο κεφάλαιο.

6. Η συγκεκριμένη βιβλιογραφική αναφορά γίνεται στο επόμενο κεφάλαιο.

7. Η εξέλιξη των Επενδύσεων στην Ελλάδα μεταπολεμικώς (1948-1979) Συμπλήρωμα (1978-1985), Αθήνα, 1987. Αυτά τα στοιχεία περιλαμβάνονται στον Πίνακα 1.

8. Αυτά τα στοιχεία περιλαμβάνονται στον πίνακα 2.

Στην κατανομή των στοιχείων της στήλης των ΑΕΠΚ του Πίνακα Εισροών-Εκροών στη Μεταποίηση χρειάστηκε να αξιοποιηθεί το υλικό της Έρευνας της Βιομηχανίας για το 1980 της ΕΣΥΕ.⁹

Ως βάση για την κατασκευή της μήτρας επενδύσεων για το έτος 1980 χρησιμοποιήθηκε η αντίστοιχη μήτρα επενδύσεων για το 1970 του Ν. Μυλωνά.¹⁰

13.3.2. Οι αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στα κύρια στοιχεία

Όπως αναφέρθηκε ήδη, στη μήτρα των επενδύσεων για το έτος 1980 που κατασκευάζεται, για τον υπολογισμό των συνόλων των διαφόρων τομέων της οικονομίας, χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία των ΑΕΠΚ για το έτος 1980 σε τρέχουσες τιμές των Εθνικών Λογαριασμών της ΕΣΥΕ. Όμως, σε αυτά τα στοιχεία ο τομέας της Μεταποίησης είναι αναλυμένος σε 25 κλάδους. Έτσι, στη Μεταποίηση για τα στοιχεία των ΑΕΠΚ χρησιμοποιήθηκαν τα αντίστοιχα στοιχεία της ΕΣΥΕ για το έτος 1980 (πίνακας 3), τα οποία αναφέρονται σε 20 κλάδους της Μεταποίησης.¹¹

Η μήτρα επενδύσεων που κατασκευάσθηκε για το 1980 περιλαμβάνει στη Μεταποίηση 25 κλάδους, όπως και η μήτρα επενδύσεων για το 1970. Τα στοιχεία των ΑΕΠΚ για τους 5 επιπλέον κλάδους, προέρχονται από το "σπάσιμο" ορισμένων κλάδων από τους 20 της ΕΣΥΕ (π.χ. Ενδυση και Υπόδυση) και υπολογίσθηκαν από τα στοιχεία του "Συγκεντρωτικού Πίνακα ΕΒΕ 1980 κατά κωδικό ΠΕΕ" (αδημοσίευτο) που αποτελεί μία εργασία βάσης για την κατασκευή του Πίνακα Εισροών-Εκροών του 1980.

13.4.1. Τα πάγια στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου¹²

9. Στατιστική Έρευνα Βιομηχανίας έτους 1980, Αθήνα 1986. Αυτά τα στοιχεία περιλαμβάνονται στον Πίνακα 3.

10. Αυτή η μήτρα επενδύσεων αποτελεί τον Πίνακα 4 του Παραρτήματος. Για πιο εύκολη χρήση κατασκευάσθηκε μία συνοπτική μήτρα επενδύσεων για το 1970 όπου η πλευρά των εκροών έχει συνοψισθεί στους κλάδους που παράγουν τα κυριώτερα πάγια στοιχεία (Πίνακας 5).

11. Τα στοιχεία αυτά αφορούν τις αγορές καινούργιων πάγιων στοιχείων, ιδιοκατασκευές καθώς και τα μεταχειρισμένα πάγια στοιχεία που έχουν εισαχθεί από το εξωτερικό.

α) Με τον όρο ακαθάριστη επένδυση ορίζεται κάθε δαπάνη της οικονομίας για την επαύξηση του Εθνικού κεφαλαίου. Έτσι, περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν την απόκτηση προϊόντων πάγιου κεφαλαίου, καθώς και η αξία που αντιπροσωπεύει η μεταβολή των αποθεμάτων (κατά φυσικό όγκο).

β) Ως αγαθά πάγιου κεφαλαίου θεωρούνται τα αγαθά που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή νέων αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών (π.χ. κατοικίες) και για περισσότερες οικονομικές περιόδους, όπως τα κτίρια, τα μηχανήματα, τα μεταφορικά μέσα κ.ά.

γ) Η αξία των αγαθών πάγιου κεφαλαίου τα οποία αποτελούν την επένδυση μιας περιόδου αποτελείται από την αξία των νέων αγαθών πάγιου κεφαλαίου που έχουν παραχθεί ή έχουν εισαχθεί, συν την αξία των μεταχειρισμένων αγαθών πάγιου κεφαλαίου που έχουν εισαχθεί, μείον την αξία των αγαθών πάγιου κεφαλαίου που έχουν εξαχθεί, κατά τη διάρκεια της περιόδου.

δ) Στην έννοια των αγαθών πάγιου κεφαλαίου περιλαμβάνονται αγαθά των οποίων η διάρκεια ζωής τους είναι μεγαλύτερη από τρία έτη (διάρκη αγαθά). Θα πρέπει, όμως, να αποκλεισθούν από τις επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου δαπάνες για μικρά αντικείμενα, όπως εργαλεία χειρός, ελαστικά αυτοκινήτων κ.ά., ανεξάρτητα από τη διάρκεια ζωής τους.

ε) Ο χαρακτηρισμός ενός αγαθού ως κεφαλαιακού ή διαρκούς καταναλωτικού, προσδιορίζεται από την ιδιότητα του αγοραστή, δηλαδή αν το αποκτά ως παραγωγός ή ως τελικός καταναλωτής. (Όμως η κατασκευή κατοικίας από τον ιδιώτη, ανεξάρτητα από το αν χρησιμοποιείται για δική του χρήση ή για εκμετάλλευση, θεωρείται ως επένδυση).

12. Αυτό εδώ το κεφάλαιο βασίζεται στη μεθοδολογία και τους ορισμούς που ακολουθούν οι Εθνικοί Λογαριασμοί της ΕΣΥΕ "Μέθοδοι και πηγές υπολογισμού του Εθνικού Εισοδήματος" Αθήνα, 1981, αδημοσίευτες, σημειώσεις που αφορούν την κατάρτιση των Εθνικών Λογαριασμών.

Η διάκριση των ακαθάριστων επενδύσεων πάγιου κεφαλαίου

Οι ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου διακρίνονται με κριτήριο το είδος του κεφαλαιακού αγαθού ως εξής:

α) Έδαφος¹³

Το έδαφος θεωρείται ως ένα κεφαλαιακό αγαθό και χρησιμοποιείται, με ορισμένες εξαιρέσεις, με τον ίδιο τρόπο όπως τα υπόλοιπα κεφαλαιακά αγαθά. Σύμφωνα με τον ορισμό των επενδύσεων, μόνο τα νεοπαραγόμενα κεφαλαιακά αγαθά θεωρούνται επενδύσεις για την οιονομία ως σύνολο.

Έτσι, ως επενδύσεις θεωρούνται μόνο οι βελτιώσεις και οι προσθήκες που γίνονται στο έδαφος μέσω των εγχειοβελτιωτικών έργων.

β) Κατοικίες

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις δαπάνες που πραγματοποιούνται για την κατασκευή και επέκταση, καθώς και για τις αλλαγές των κτιρίων που προορίζονται για κατοικία.

Τα κτίρια τα οποία δεν προορίζονται αποκλειστικά για μόνιμη κατοικία όπως π.χ. τα ξενοδοχεία, κτίρια παιδικών εξοχών κ.λπ., δεν περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία του πάγιου κεφαλαίου.

γ) Λοιπά κτίρια

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις δαπάνες που προορίζονται για την κατασκευή, επέκταση και αλλαγή των κτιρίων που δεν προορίζονται για κατοικίες, όπως τα κτίρια του Δημοσίου και των ΝΠΔΔ, των επιχειρήσεων (Δημοσίων και ιδιωτικών), καθώς και των Οργανισμών. Συγκεκριμένα περιλαμβάνονται τα καταστήματα, οι αποθήκες, τα γραφεία, τα βιομηχανικά κτίρια, τα σχολικά κτίρια, τα Νοσοκομεία, τα εστιατόρια, τα ξενοδοχεία κ.λπ.

δ) Λοιπά έργα και κατασκευές

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις δαπάνες που προορίζονται για κάθε είδους έργο και κατασκευή εκτός από τα κτίρια.

13. Πρέπει να σημειωθεί ότι σε όλες περιπτώσεις στους Εθνικούς Λογαριασμούς δεν αναφέρονται χωριστά οι δαπάνες της κατηγορίας "έδαφος", αυτές περιλαμβάνονται στην κατηγορία "λοιπά έργα και κατασκευές".

Συγκεκριμένα, περιλαμβάνονται οι δρόμοι, οι γέφυρες, τα λιμάνια, το αεροδρόμιο και οι κάθε είδους εγκαταστάσεις τους, οι σιδηροδρομικές γραμμές, η διαμόρφωση αθλητικών χώρων, οι διανοίξεις και οι επεκτάσεις υπονόμων, οι εγκαταστάσεις τηλεπικοινωνιών, τα έργα αναδάσωσης κ.ά.

ε) Μεταφορικά Μέσα

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις δαπάνες που προορίζονται για την αγορά πλοίων, αυτοκινήτων, αεροπλάνων, βαγονιών, σιδηροδρομικών γραμμών κ.λπ.¹⁴

ζ) Λοιπός εξοπλισμός

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις δαπάνες που προορίζονται για την αγορά μηχανών γενικά, εξοπλισμό γραφείων, εξοπλισμό για την εκτέλεση δημοσίων έργων, εξοπλισμό για την χρησιμοποίηση σε μεταλλεία, εξοπλισμό, μηχανές και εργαλεία που χρησιμοποιούνται στην Γεωργία κ.ά.

13.4.2. Η κατηγορία των λοιπών πάγιων στοιχείων

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στην ΕΒΕ του 1980 η ΕΣΥΕ για τη Μεταποίηση αναφέρει τις πιο κάτω κατηγορίες για τα στοιχεία των ακαθάριστων επενδύσεων πάγιου κεφαλαίου:

Επιπλα και μηχανολογικός εξοπλισμός

Μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός

Μεταφορικά Μέσα

Κτίρια και εγκαταστάσεις

Λοιπά πάγια στοιχεία

Αντίστοιχα, οι Εθνικοί Λογαριασμοί της ΕΣΥΕ αναφέρουν τις πιο κάτω κατηγορίες :

Μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός

Μεταφορικά Μέσα

Λοιπά έργα και κατασκευές

Λοιπά κτίρια

Από τη σύγκριση των δύο ταξινομήσεων προκύπτει ότι δεν

14. Στην έκδοση για την "Εξέλιξη των επενδύσεων στην Ελλάδα μεταπολεμικώς (1948-1979), Συμπλήρωμα 1978-1985", Αθήνα 1987, των Εθνικών Λογαριασμών, αναφέρεται ότι στην Εμπορική ναυτιλία δεν περιλαμβάνονται τα ποντοπόρα πλοία (σελ. 14).

υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ της κατηγορίας "Λοιπά πάγια στοιχεία" της ΕΒΕ και των κατηγοριών των Εθνικών Λογαριασμών. Γι αυτό και πραγματοποιείται εδώ μια λεπτομερή ανάλυση αυτής της κατηγορίας.

Στο "Δελτίο τύπου Α" της ετήσιας έρευνας βιομηχανίας του 1980 της ΕΣΥΕ αναφέρεται :

506 Πρότυπα (καλούπια) και παγιοθέντα υλικά συσκευασίας.
 507 Εγκαταστάσεις προστασίας εξωτερικού περιβάλλοντος.
 508 Εγκαταστάσεις προστασίας περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων.
 509 Λοιπά πάγια στοιχεία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του "Συγκεντρωτικού πίνακα ΕΒΕ 1980 - κατά κωδικό ΠΕΕ" οι ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου που ανήκουν στις πιο πάνω κατηγορίες είναι οι εξής:

Στρώματα 4 έως 7 (πάνω από 20 άτομα) 506	1.421.238.367 δρχ	
Στρώματα 1 έως 3 (μέχρι 20 άτομα) 506		_____
Στρώματα 4 έως 7 507	228.940.685 δρχ.	
Στρώματα 1 έως 3 507		_____
Στρώματα 4 έως 7 508	144.320.387 δρχ.	
Στρώματα 1 έως 3 508		_____
Στρώματα 4 έως 7 509	8.508.603.746 δρχ.}	
Στρώματα 1 έως 3 509	330.495.012 δρχ.}	8.839.098.758
<u>Γενικό σύνολο</u>	<u>10.633.598.197 δρχ.</u>	

Τώρα γίνεται μία προσπάθεια να αναλυθεί σε ποιούς κλάδους (κατά πλειοψηφία) ανήκουν αυτά τα πάγια στοιχεία, ώστε να γίνει κατανοητό από τι, συγκεκριμένα, προϊόντα αποτελούνται.

α) 506 Τα πρότυπα (καλούπια) και παγιοθέντα υλικά συσκευασίας ανέρχονται σε 1.421 εκ. δρχ., από τα οποία :

125 εκ. δρχ	ανήκουν στον κλάδο	2120 ¹⁵	Οινοποιία
534 εκ. δρχ	" " "	2130	Βυνοποιία και Ζυθοποιείες
398 εκ. δρχ	" " "	2140	Παρασκευή μη οινο-πνευματωδών ποτών και εμφιάλωση μεταλλικών υδάτων.
<u>1.057 εκ. δρχ</u>	δηλαδή περίπου το 74,38%		

15. Ο κωδικός των κλάδων είναι σύμφωνα με τη "Στατιστική ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας", Αθήνα 1980, της ΕΣΥΕ.

Αυτά τα υλικά συσκευασίας επί το πλείστον είναι φιάλες για την Οινοποίηση, Ζυθοποίηση, Οινοπνευματώδη ποτά κ.λπ.

β) 507 Οι εγκαταστάσεις προστασίας εξωτερικού περιβάλλοντος ανέρχονται σε 229 εκ. δρχ. Από τα οποία:

35,4	εκ. δρχ	ανήκουν	στον κλάδο	3340	Παραγωγή Τσιμέντων
21,4	εκ. δρχ	"	"	2032	Παραγωγή Ζαχαρωδών προϊόντων εξ οπώρων και λαχανικών
8,7	εκ. δρχ	"	"	2324	Υφαντήρια
12,89	εκ. δρχ.	"	"	2332	Νηματουργεία και στριπτήρια
25	εκ. δρχ.	"	"	2371	Βαφεία, λευκαντήρια, φινιριστήρια
<u>19</u>	<u>εκ. δρχ.</u>	"	"	2712	Παραγωγή χάρτου & χαρτονιού
122,39					→ 53%

Αυτές οι εγκαταστάσεις αποτελούνται κυρίως από φίλτρα αέρος των βιομηχανιών των πιο πάνω κλάδων.

γ) 508 Οι Εγκαταστάσεις προστασίας περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων ανέρχονται σε 114,3 εκ. δρχ. Από τα οποία:

11,8	εκ. δρχ.	ανήκουν	στον κλάδο	3596	Κατασκευή Ξυριστικών λεπίδων
9,3	εκ. δρχ.	"	"	3781	Κατασκευή οικιακών συσκευών οικιακής και επαγγελματικής χρήσης
4,7	εκ. δρχ.	"	"	2032	Παρασκευή ζαχαρωδών προϊόντων
6,7	εκ. δρχ.	"	"	2322	Νηματουργεία
5,1	εκ. δρχ.	"	"	2332	Νηματουργεία και στριπτήρια
6,5	εκ. δρχ.	"	"	2512	Κατασκευή καπλαμάδων και κόντρα πλακέ
6,60	εκ. δρχ.	"	"	3029	Παραγωγή λοιπών προϊόντων από πλαστική ύλη
111,09	εκ. δρχ.				→ 97%

Αυτές οι εγκαταστάσεις αποτελούνται κυρίως από

απορροφητήρες και φίλτρα για Νηματουργία, Ξυλουργία, Εργοστάσια πλαστικών κ.λπ.

δ) 509 Τα λοιπά πάγια στοιχεία ανέρχονται σε 8.839 εκ. δρχ. Από τα οποία :

587 εκ. δρχ.	ανήκουν στον κλάδο	3211	Διύλισης ακάθαρτου πετρελαίου
716 εκ. δρχ.	" " "	3340	Παραγωγή Τσιμέντων
239 εκ. δρχ.	" " "	3814	Επισκευή σκαφών εκτός Ναυπηγείων
235 εκ. δρχ.	" " "	2130	Βυνοποιία & Ζυθοποιία
1.877 εκ. δρχ.	→ 21%		

Εδώ η αναγνώριση της κατηγορίας των πάγιων στοιχείων είναι ακόμη πιο δύσκολη, διότι υπάρχει μεγαλύτερη διασπορά σε περισσότερους κλάδους. Σύμφωνα με τη "Στατιστική Έρευνα Βιομηχανίας έτος 1974" της ΕΣΥΕ, σελ. 29, "Λοιπά πάγια στοιχεία, ήτοι έργα διευθετήσεως εδάφους, υδροληψίας, αποχετεύσεως, οδοποιίας κ.λπ.", δηλαδή τα "Λοιπά πάγια στοιχεία" αποτελούνται από έργα και κατασκευές, εκτός από κτίρια. (θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως έργα υποδομής για μια συγκεκριμένη επιχείρηση).

13.4.3. Προβλήματα ταξινόμησης των "Λοιπών πάγιων στοιχείων"

1) Οι Εθνικοί Λογαριασμοί (της ΕΣΥΕ) ταξινομούν τα έργα και τις κατασκευές που δεν είναι κτίρια π.χ. υπόνομοι, δίκτυο παροχής ηλεκτρισμού, τηλεπικοινωνίες κ.λπ., στην κατηγορία "Λοιπά έργα και κατασκευές".

2) Ένα κριτήριο σύγκρισης της ταξινόμησης της ΕΒΕ της ΕΣΥΕ, για την οποία δεν υπάρχουν πολλές αναλυτικές πληροφορίες, είναι το Εθνικό Λογιστικό Σχέδιο, με το οποίο καταστρώνονται οι ισολογισμοί των επιχειρήσεων από τους οποίους προέρχονται και τα στοιχεία που αναγράφονται στο Δελτίο της Έρευνας της Βιομηχανίας.

3) Σύμφωνα με το Εθνικό Λογιστικό Σχέδιο οι εγκαταστάσεις χωρίζονται σε δύο κατηγορίες που

περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς:

Λογαριασμός 11: "Κτίρια-Εγκαταστάσεις κτιρίων-Τεχνικά έργα"

Λογαριασμός 12: "Μηχανήματα-Τεχνικές εγκαταστάσεις-Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός".

α) Στον λογαριασμό 11 αναφέρεται ότι :

1) Κτίρια είναι οι οικοδομικές κατασκευές που γίνονται με τη χρησιμοποίηση δομικών υλικών και προσδιορίζονται για κατοικίες, βιομηχανοστάσια, αποθήκες ή οποιαδήποτε άλλη εκμετάλλευση ή δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας.

2) Εγκαταστάσεις κτιρίων είναι πρόσθετες εγκαταστάσεις, όπως ηλεκτρικές, υδραυλικές, μηχανολογικές, κλιματιστικές, τηλεπικοινωνιακές, αποχετεύσης, πνευματικής ή μη μεταφοράς, ενδοσυνεννόησης και άλλες, οι οποίες είναι συνδεδεμένες με το κτίριο κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατό να γίνει εύκολα και χωρίς βλάβη της ουσίας τους ή του κτιρίου.

3) Τεχνικά έργα είναι μόνιμες, κατά κανόνα, τεχνικές κατασκευές με τις οποίες τροποποιείται το φυσικό περιβάλλον με σκοπό την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδας (π.χ. δρόμοι, πλατείες, λιμάνια, φράγματα, λίμνες, διώρυγες, περιφράξεις, σήραγγες, γέφυρες, αεροδρόμια ή στάδια).

β) Στο Λογαριασμό 12 παρακολουθούνται :

1) Τα μηχανήματα της οικονομικής μονάδας, δηλαδή οι μηχανολογικές κατασκευές, μόνιμα εγκατεστημένες ή κινητές, οι οποίες χρησιμεύουν για να αποσπούν από τη φύση, να επεξεργάζονται ή να μετασχηματίζουν υλικά αγαθά ή να παράγουν υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο δραστηριότητάς της.

2) Οι τεχνικές εγκαταστάσεις της οικονομικής μονάδας, δηλαδή τεχνικές κατασκευές και γενικά τεχνολογικές διευθετήσεις που γίνονται για τη μόνιμη εγκατάσταση μηχανημάτων και τη σύνδεσή τους στο παραγωγικό κύκλωμά της.

Στον ίδιο λογαριασμό παρακολουθούνται και οι κάθε είδους εγκαταστάσεις της οικονομικής μονάδας, οι οποίες, χωρίς να συσχετίζονται με τα μηχανήματα, έχουν σχέση με το παραγωγικό και γενικά με το λειτουργικό κύκλωμά της (π.χ. εγκαταστάσεις θερμάνσεως, υδραυλικές και τηλεφωνικές εγκαταστάσεις ή αποθηκευτικές δεξαμενές), με την προϋπόθεση ότι δεν είναι συνδεδεμένες με τις κτιριακές εγκαταστάσεις ή είναι συνδεδεμένες με αυτές, αλλά κατά τρόπο που ο αποχωρισμός τους είναι δυνατό να συντελεστεί εύκολα και χωρίς βλάβη της ουσίας τους ή των κτιριακών εγκαταστάσεών (Ε.Λ.Σ., σελ 283).

3) Φορητά μηχανήματα "χειρός" δηλαδή τα φορητά μικρομηχανήματα που έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος.

4) Τα εργαλεία, δηλαδή τα μηχανολογικά και άλλης φύσεως αντικείμενα που χρησιμοποιούνται με το χέρι και έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος.

5) Καλούπια και ιδιοσυσκευές της οικονομικής μονάδας.

6) Διάφορα μηχανολογικά όργανα π.χ. μετρήσεων, πειραματισμών ή ελέγχων.

4) Στο Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο ο λογαριασμός "Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός" περιλαμβάνει :

α) Επιπλα

β) Σκεύη (είδη εστίασεως τα οποία χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση αναγκών εστιατορίων, κυλικείων, ξενοδοχείων κ.λπ. π.χ. ψύκτες νερού, ψυγεία, ηλεκτρικοί φούρνοι ή σκεύη κουζίνας).

γ) Μηχανές γραφείων π.χ. λογιστικές αριθμομηχανές ή γραφομηχανές.

δ) Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συστήματα π.χ. διερευνητές, ηλεκτρονικές λογιστικές μηχανές, ηλεκτρονικές οθόνες, διατηρητικές μηχανές.

ε) Μέσα αποθήκευσης και μεταφοράς π.χ. δεξαμενές, δοχεία, σιλό, κοντέινερ ή παλέτες.

ζ) Επιστημονικά όργανα, φορητά μέσα με τα οποία εξασφαλίζονται οι αναγκαίες αναλύσεις, μετρήσεις και δοκιμές πάνω σε υλικά, δυνάμεις και διάφορες μορφές ενέργειας (π.χ. αντιδραστήρες, αποστακτήρες, ζυγοί ακριβείας, μετρητές αντοχής υλικού σε κρούσεις, εφελκυσμό ή θραύσεις, συσκευές τεχνητής δημιουργίας διαφόρων συνθηκών περιβάλλοντος ή συσκευές δημιουργίας κενού).

η) Ζώα για πάγια εκμετάλλευση.

θ) Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών κάθε είδους φορητά ή εγκατεστημένα μέσα τηλεπικοινωνιών, π.χ. τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές ή συσκευές τέλεξ.¹⁶

5) Στο Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο αναφέρεται στα πάγια στοιχεία ο λογαριασμός "Ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς αποσβέσεως".

I. Ασώματες ακινητοποιήσεις :

Τα αυλα πάγια στοιχεία (οι ασώματες ακινητοποιήσεις) είναι δεκτικά χρηματικής αποτίμησης και έτσι μπορούν να γίνουν αντικείμενα συναλλαγής.

Αυτά αποτελούνται :

α) δικαιώματα π.χ. διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σήματα, πνευματική ιδιοκτησία:

β) πραγματικές καταστάσεις, ιδιότητες και σχέσεις, όπως π.χ. πελατεία, φήμη, πίστη, καλή οργάνωση, ειδίκευση στην παραγωγή ορισμένων αγαθών.

Σε αυτή τη δεύτερη κατηγορία ανήκουν τα στοιχεία τα οποία συνθέτουν κατά κύριο λόγο την έννοια της "υπεραξίας" ή "φήμης και πελατείας" της οικονομικής μονάδας και τα οποία προσδίνουν στη μονάδα που λειτουργεί, παραγωγικά συνολική αξία μεγαλύτερη από εκείνη που προκύπτει από την αποτίμηση των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων.

16. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι γραμμές και οι εγκαταστάσεις τηλεπικοινωνίας ανήκουν στις κτιριακές εγκαταστάσεις, ενώ τα μέσα τηλεπικοινωνιών π.χ. τηλεφωνικές συσκευές ανήκουν στα "Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός".

II. Έξοδα πολυετούς απόσβεσης:

Είναι εκείνα που γίνονται για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της μονάδας, την απόκτηση διαρκών μέσων εκμετάλλευσης, καθώς και για την επέκταση και αναδιοργάνωση της.

α) Έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης π.χ. έξοδα κατασκευών, δημόσιας προβολής, εκπόνηση μελετών, έξοδα διοίκησης μέχρι την ίδρυση.

β) Έξοδα ερευνών.

γ) Έξοδα αύξησης κεφαλαίου και έκδοσης ομολογιακών δανείων.

δ) Έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων.

ε) Έξοδα αναδιοργάνωσης.

6) Στο Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο αναφέρεται ο λογαριασμός "Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις". Εδώ παρακολουθούνται οι μετοχές, μερίδια που η διαρκής κατοχή τους κρίνεται ιδιαίτερα χρήσιμη για τη δραστηριότητα της μονάδας, κυρίως γιατί της εξασφαλίζει την άσκηση επιρροής.

Επιρροή θεωρείται ότι ασκείται με ποσοστό μετοχών πάνω από 10%.

Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις είναι αυτές που λήγουν μετά από ένα χρόνο.

α) μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά εταιρών,

β) γραμμάτια εισπρακτέα μακροπρόθεσμα,

γ) δοσμένες εγγυήσεις, όταν η επιστροφή τους δεν προβλέπεται να πραγματοποιηθεί μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσης.

7) Το Εθνικό Λογιστικό Σχέδιο αναφέρει της εγκαταστάσεις που είναι συνδεδεμένες με τα κτίρια στο λογαριασμό "Κτίρια-Εγκαταστάσεις κτιρίων- Τεχνικά έργα".

8) Στους Εθνικούς Λογαριασμούς (της ΕΣΥΕ) και στην ΕΒΕ

της (ΕΣΥΕ) δεν αναφέρονται "αυλα στοιχεία πάγιου κεφαλαίου" (π.χ. Know-How).

Επίσης, οι Εθνικοί Λογαριασμοί (της ΕΣΥΕ) δε θεωρούν τα γήπεδα και τα οικόπεδα επενδύσεις (για το σύνολο της οικονομίας), ενώ η ΕΒΕ της ΕΣΥΕ και το Εθνικό Λογιστικό Σχέδιο περιλαμβάνει αυτή την κατηγορία στο πάγιο κεφάλαιο.

9) Οι Εγκαταστάσεις προστασίας περιβάλλοντος, εάν αποτελούνται από μηχανικό εξοπλισμό όπως φίλτρα, απορροφητήρες κ.λπ., δηλαδή κατά ένα τρόπο συνδέονται με την παραγωγή και την λειτουργία μιας επιχείρησης, τότε ταξινομούνται στο Μηχανολογικό και λοιπό εξοπλισμό, αλλά το μέρος αυτών των εγκαταστάσεων που συνδέεται με τα κτίρια ή με ιδιαίτερες κατασκευές ταξινομείται στην κατηγορία "Λοιπά κτίρια" και στην κατηγορία "Λοιπά έργα και κατασκευές".

10) Στο Δελτίο Απογραφής της Έρευνας Βιομηχανίας για το 1980 αναφέρεται ο λογαριασμός 505 "Επιπλα, σκεύη, μηχανολογιστικός εξοπλισμός", που πρέπει να αντιστοιχεί στις κατηγορίες της παραγράφου 4 που αναφέρθηκαν προηγούμενα στο Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο.

Τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά για την στήλη των ΑΕΠΚ του Πίνακα Εισροών-Εκροών που αφορά το έτος 1980, αναφέρουν ξεχωριστά τα Επιπλα και δεν αναφέρουν τον μηχανολογιστικό εξοπλισμό, ο οποίος περιλαμβάνεται στα Μηχανήματα.

Γι αυτό στην κατασκευή της μήτρας επενδύσεων για το 1980 χρησιμοποιήθηκε μόνο ο κλάδος Επιπλα (χωρίς τον μηχανολογιστικό εξοπλισμό), με βάση τα στοιχεία της στήλης των ΑΕΠΚ του Πίνακα Εισροών-Εκροών για το 1980.

11) Όπως γίνεται φανερό, οι Ισολογισμοί των επιχειρήσεων περιέχουν μια σειρά από στοιχεία τα οποία δεν περιλαμβάνονται στους Εθνικούς Λογαριασμούς (π.χ. αυλα πάγια στοιχεία, συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κ.λπ.).

Οι Εθνικοί Λογαριασμοί υπολογίζουν τις ΑΕΠΚ για το σύνολο της οικονομίας, οι Συμμετοχές και οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αφορούν τις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και αυτά δεν επηρεάζουν τις ΑΕΠΚ για το σύνολο της Οικονομίας. Το ίδιο ισχύει και για το μεγαλύτερο μέρος των αυλών πάγιων στοιχείων, όπως η φήμη, η πελατεία, έξοδα ίδρυσης κ.λπ.

Εκεί που υπάρχει κάποιο πρόβλημα είναι εάν ένα μέρος από τα αυλά πάγια στοιχεία όπως Know-How, ευρεσιτεχνίες, σήματα, πνευματική ιδιοκτησία, ανεβάζουν τις ΑΕΠΚ για το σύνολο της οικονομίας.

12) Με την εξέταση της μεθοδολογίας που ακολουθεί η ΕΣΥΕ στην κατάρτιση του Δελτίου Ετήσιας Βιομηχανικής Έρευνας, και συ

γκεκριμένα των στοιχείων του πάγιου ενεργητικού μπορούν να γίνουν ορισμένες παρατηρήσεις:

α) Σύμφωνα με την ΕΣΥΕ, στην μεθοδολογία που χρησιμοποιείται στην κατάρτιση του Δελτίου λαμβάνεται υπόψη και η οδηγία του Συμβουλίου της ΕΟΚ από 30 Ιουλίου 1964, στην οποία περιλαμβάνεται ο ορισμός των πάγιων στοιχείων του ενεργητικού.

β) Τα τελευταία χρόνια στο Δελτίο ετήσια Βιομηχανικής Έρευνας έχουν γίνει αλλαγές στην ταξινόμηση των κατηγοριών του πάγιου ενεργητικού το οποίο περιλαμβάνει:

<u>1980</u>	<u>1986</u>
501 Γήπεδα και Οικόπεδα	501 Γήπεδα και Οικόπεδα
502 Κτίρια και εγκαταστάσεις	502 Κτίρια και εγκαταστάσεις
503 Μηχανήματα και λοιπός μηχανικός εξοπλισμός	503 Μηχανήματα και λοιπός μηχανικός εξοπλισμός
504 Μεταφορικά μέσα	504 Μεταφορικά μέσα
505 Επιπλα, σκεύη, μηχανολογιστικός εξοπλισμός	505 Επιπλα, σκεύη, μηχανολογιστικός εξοπλισμός
506 Πρότυπα και παγιοθέντα υλικά συσκευασίας	506 Πρότυπα και παγιοθέντα υλικά συσκευασίας
507 Εγκαταστάσεις προστασίας εξωτερικού περιβάλλοντος	507 Εγκαταστάσεις προστασίας εξωτερικού περιβάλλοντος

508 Εγκαταστάσεις προστασίας περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων

509 Λοιπά πάγια στοιχεία

508 Εγκαταστάσεις προστασίας εσωτερικών χώρων

531 Εγκαταστάσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας
532 Εξοδα ιδρύσεως και οργανώσεως
533 Δαπάνες πολυετούς αποσβέσεως
509 Λοιπά πάγια στοιχεία

Από την παραπάνω ταξινόμηση προκύπτει ότι η περαιτέρω διάσπαση των κατηγοριών του πάγιου ενεργητικού το 1986, αντιστοιχούσε το 1980 στην κατηγορία των λοιπών παγίων στοιχείων.

γ) Στην οδηγία της ΕΟΚ αναφέρεται καθαρά ότι στα πάγια στοιχεία (για το σύνολο της οικονομίας) δεν περιλαμβάνεται η αγορά μετοχών και κινητών αξιών, δηλαδή η κατηγορία των "Συμμετοχών" του Εθνικού λογιστικού σχεδίου.

δ) Η ΕΣΥΕ στην αντιστοιχία που πραγματοποιεί των κατηγοριών πάγιου ενεργητικού του Δελτίου της ετήσιας Βιομηχανικής Έρευνας σύμφωνα με την ταξινόμηση των κατηγοριών της οδηγίας της ΕΟΚ :

1) Η ΕΣΥΕ ταξινομεί τις κατηγορίες 507, 508 του Δελτίου στον λογαριασμό 74 της ταξινόμησης ΕΟΚ "Ανέγερση ακινήτων κτίριων και άλλα τεχνικά έργα".

Αυτό σημαίνει ότι οι κατηγορίες 507, 508 θεωρούνται ότι ανήκουν, σε τελευταία ανάλυση, στις Κατασκευές και όχι π.χ. στα Μηνήματα και τον λοιπό μηχανικό εξοπλισμό.

2) Η ΕΣΥΕ δεν ταξινομεί καθόλου τις κατηγορίες 531, 532, 533 και 509 του Δελτίου. (θεωρεί ότι τα λοιπά πάγια στοιχεία είναι λίγα, και μπορούν να ταξινομηθούν ως χρηματικοοικονομικά μέσα).

ε) Η ΕΣΥΕ στο Δελτίο της ετήσιας Βιομηχανικής Έρευνας του 1986 περιλαμβάνει τα "Εξοδα ιδρύσεως και οργανώσεως" και τις "Δαπάνες πολυετούς απόσβεσεως" που αντιστοιχούν στον λογαριασμό "Εξοδα πολυετούς απόσβεσεως" του Εθνικού λογιστικού σχεδίου.

13.4.4. Συμπεράσματα της ανάλυσης της κατηγορίας των "Λοιπών πάγιων στοιχείων"

Για τις κατηγορίες του πάγιου κεφαλαίου, που αναφέρονται στην ταξινόμηση της ΕΣΥΕ στο Δελτίο τύπου Α της Ετήσιας Έρευνας της Βιομηχανίας - Βιοτεχνίας του έτους 1980, προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα :

α) Η κατηγορία 506 "Πρότυπα (καλούπια) και παγιοθέντα υλικά συσκευασίας". Σύμφωνα με το Εθνικό λογιστικό σχέδιο, τα καλούπια (και οι ιδιοσυσκευές) ταξινομούνται στα "Μηχανήματα - Τεχνικές εγκαταστάσεις - Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός".

Επίσης τα παγιοθέντα υλικά συσκευασίας, εφ' όσον ανήκουν στο παραγωγικό ή το λειτουργικό κύκλωμα, σύμφωνα με το Ε.Λ.Σ., ανήκουν και αυτά στον ίδιο Λογαριασμό.¹⁷

Από τον "Συμπληρωματικό πίνακα ΕΒΕ 1980- κατά κωδικό ΠΕΕ" είναι επίσης γνωστό σε ποιούς κλάδους ανήκουν τα πάγια στοιχεία αυτής της κατηγορίας. Το πρόβλημα, όμως, είναι ότι στην υπό κατασκευή μήτρα επενδύσεων, οι κατηγορίες των εισροών είναι ταξινομημένες σύμφωνα με τη στήλη των ΑΕΠΚ στον Πίνακα Εισροών-Εκροών του 1980. Αυτή η στήλη περιλαμβάνει μια ταξινόμηση που αντιστοιχεί στην "Στατιστική ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας της ΕΣΥΕ", δηλαδή αναφέρεται σε κλάδους όπως Επιπλα, Μηχανές, Ηλεκτρικές μηχανές κ.λπ.

Ετσι είναι πολύ δύσκολο να ταξινομηθεί η κατηγορία "Πρότυπα (καλούπια) και παγιοθέντα υλικά συσκευασίας", σε αυτούς τους κλάδους π.χ. υπάρχουν πολλοί κλάδοι που κατασκευάζουν καλούπια και επίσης, σε ένα εργοστάσιο ένα μεγάλο μέρος των καλουπιών κατασκευάζεται από το ίδιο το εργοστάσιο. Επίσης στα παγιοθέντα υλικά συσκευασίας θα έπρεπε να γίνει πρώτα μια άλλη ανάλυση για το είδος, τους

17. Μία άλλη εκδοχή είναι να ταξινομούνται σύμφωνα με το ΕΛΣ στον λογαριασμό "Επιπλα και σκεύη" αλλά εφόσον στη μήτρα επενδύσεων που κατασκευάζεται, στον λογαριασμό των "Επίπλων" περιλαμβάνονται μόνο Επιπλα και κάθε άλλος εξοπλισμός π.χ. μηχανολογικός ταξινομείται στον Μηχανολογικό και λοιπό εξοπλισμό, αυτή η εκδοχή δεν τροποποιεί την κατασκευή της μήτρας επενδύσεων.

ώστε να μπορούν να γίνουν ορισμένοι προβληματισμοί για την ταξινόμησή τους.

Έτσι, τελικά, αυτή η κατηγορία ταξινομείται σε ένα γενικότερο κλάδο "Κατασκευές" μαζί με τον κλάδο "Κτίρια και Εγκαταστάσεις" της ΕΒΕ της ΕΣΥΕ.

β) Οι κατηγορίες : 507 "Εγκαταστάσεις προστασίας εξωτερικού περιβάλλοντος"

508 "Εγκαταστάσεις προστασίας περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων"

Ένα μέρος από τις εγκαταστάσεις αυτές αποτελείται από μηχανικό εξοπλισμό π.χ. απορροφητήρες, αεραντλίες, φίλτρα, ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί ότι ανήκει στο παραγωγικό ή λειτουργικό κύκλωμα μίας επιχείρησης. Οποσδήποτε, όμως, ένα άλλο μέρος αυτών των εγκαταστάσεων δεν έχουν άμεση σχέση με το παραγωγικό ή λειτουργικό κύκλωμα μίας επιχείρησης, αλλά αποτελούνται από εγκαταστάσεις που συνδέονται με τις κτιριακές εγκαταστάσεις μίας επιχείρησης.

Έτσι, αυτές οι κατηγορίες των πάγιων στοιχείων της ΕΒΕ της ΕΣΥΕ μπορούν να ταξινομηθούν στις "Κατασκευές", μαζί με την κατηγορία "Κτίρια και εγκαταστάσεις".

γ) Η κατηγορία 509 "Λοιπά πάγια στοιχεία"

Σύμφωνα με τη Στατιστική Έρευνα Βιομηχανίας του έτους 1974, σελ. 29, η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει "Λοιπά πάγια στοιχεία, ήτοι έργα διευθετήσεως εδάφους, υδροληψίας, αποχετεύσεως, οδοποιίας κ.λπ."¹⁸

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει ακριβώς τα πάγια στοιχεία που οι Εθνικοί Λογαριασμοί της ΕΣΥΕ ταξινομούν στην κατηγορία "Λοιπά έργα και κατασκευές" (για το σύνολο της Οικονομίας).

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι αυτή η κατηγορία μπορεί

18. Εδώ υπάρχει το πρόβλημα ότι η ΕΣΥΕ, με τις 9 κατηγορίες (Γήπεδα και οικόπεδα, κτίρια και εγκαταστάσεις, κ.λπ.) θεωρεί ότι καλύπτει πλήρως τα στοιχεία του πάγιου ενεργητικού (στο ίδιο σελ. 29).

Σε αυτές, όμως, τις κατηγορίες δεν περιλαμβάνονται πάγια στοιχεία (όπως αυλα πάγια στοιχεία, συμμετοχές κ.λπ.) και πιθανόν οι επιχειρήσεις να ταξινομήσουν αυτά τα πάγια στοιχεία στην κατηγορία 509. Αυτά, όμως, τα προβλήματα ξεφεύγουν από τα πλαίσια αυτής της εργασίας.

να ταξινομηθεί χωρίς αμφιβολία, επίσης στις "Κατασκευές" μαζί με τη κατηγορία "Κτίρια και εγκαταστάσεις".

Αυτή η κατηγορία αποτελεί και το μεγαλύτερο μέρος το 83,12% του συνόλου των "Λοιπών πάγιων στοιχείων" (δηλ. των κατηγοριών 506, 507, 508, 509) έτσι η ταξινόμησή της στις "κατασκευές" μαζί με την κατηγορία "κτίρια και εγκαταστάσεις" είναι καθοριστική για την ταξινόμηση του συνόλου των "Λοιπών πάγιων στοιχείων".

13.5. Οι ΑΕΠΚ στη Μεταποίηση

Το 1980 η ΕΒΕ της ΕΣΥΕ για τη Μεταποίηση αναφέρει (σε χιλ. δρχ)

Επιπλα και μηχανολογιστικός εξοπλισμός	1.499.695}	
Μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός	37.217.722}	38.717.417
Μεταφορικά Μέσα	2.678.951	
Κτίρια και εγκαταστάσεις	14.213.983}	
Λοιπά πάγια στοιχεία	10.633.610}	24.847.593
Σύνολο	<u>66.234.961</u>	
Γήπεδα και οικόπεδα	<u>3.121.834¹⁹</u>	
Σύνολο	<u><u>69.365.759</u></u>	

Οι Εθνικοί Λογαριασμοί της ΕΣΥΕ για τη Μεταποίηση αναφέρουν (σε χιλ. δρχ):

Μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός	40.940.000	
Μεταφορικά Μέσα	315.000	
Λοιπά κτίρια	23.317.000}	
Λοιπά έργα και κατασκευές	<u>1.275.000}</u>	24.592.000
Σύνολο	65.847.000	

Το σύνολο 66.234.961 χιλ. δρχ. των ΑΕΠΚ στον τομέα της Μεταποίησης, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΒΕ, παρουσιάζει μιά μικρή απόκλιση από το αντίστοιχο σύνολο 65.847.000 χιλ. δρχ. των Εθνικών Λογαριασμών, η οποία κύρια προέρχεται από την διαφορά στα Μέσα Μεταφοράς.

α) Η ΕΒΕ αναφέρει δύο κατηγορίες πάγιων στοιχείων "Επιπλα και μηχανολογιστικός εξοπλισμός" και "Μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός". Αυτές οι κατηγορίες στους Εθνικούς Λογαριασμούς αντιστοιχούν στην κατηγορία "Μηχανήματα και

19. Τα στοιχεία για τα Γήπεδα και τα Οικόπεδα δεν περιλαμβάνονται στις ΑΕΠΚ (για το σύνολο της οικονομίας) σύμφωνα με τους Εθνικούς Λογαριασμούς.

λοιπός εξοπλισμός".

Επίσης, σύμφωνα με την ταξινόμηση της στήλης των ΑΕΠΚ του Πίνακα Εισροών-Εκροών, εδώ περιλαμβάνονται οι κλάδοι Επιπλα (26), Προϊόντα από μέταλλο (35), Μηχανές (36), Ηλεκτρικές μηχανές (37), Λοιπές Βιομηχανίες (39) και Λοιπές Βιομηχανικές Επενδύσεις, που αναφέρονται σε πολλούς άλλους κλάδους που έχουν ομαδοποιηθεί.

β) Σύμφωνα με τους Εθνικούς Λογαριασμούς, τα Μεταφορικά Μέσα στη Μεταποίηση είναι 315.000 χιλ. δρχ. (Το άθροισμα των Μεταφορικών μέσων για το σύνολο της οικονομίας είναι 47.136.000 χιλ. δρχ., από το οποίο οι 45.808.000 χιλ. δρχ. ανήκουν στον τομέα των "Μεταφορών"). Η ΕΒΕ για τα Μεταφορικά Μέσα της Μεταποίησης αναφέρει 2.678.951 χιλ. δρχ.

Όπως αναφέρεται σε σημειώσεις της υπηρεσίας των Εθνικών Λογαριασμών στο παρελθόν, λόγω έλλειψης στοιχείων δεν έγινε δυνατό να πραγματοποιηθεί ο διαχωρισμός των Μεταφορικών Μέσων, που προορίζονται για τη Μεταποίηση, από το συνολικό ύψος του τομέα των "Μεταφορών".²⁰

Τα Μεταφορικά Μέσα στην ταξινόμηση του Πίνακα Εισροών-Εκροών ανήκουν στον κλάδο 38.

γ) Όπως έχει ήδη αναφερθεί η κατηγορία "Κτίρια και εγκαταστάσεις" και "Λοιπά πάγια στοιχεία" της ΕΒΕ ταξινομούνται σε ένα γενικό κλάδο "Κατασκευές". Το ίδιο γίνεται αντίστοιχα και με τις κατηγορίες "Λοιπά έργα και κατασκευές" και "Λοιπά κτίρια" των Εθνικών Λογαριασμών.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο κλάδος "Κατασκευές" στην Μεταποίηση αποτελείται :

<u>Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΒΕ</u>	
Κτίρια και εγκαταστάσεις	14.213.983
Λοιπά πάγια στοιχεία	<u>10.633.610</u>
Σύνολο	24.847.593

20. Σημειώσεις των Εθνικών Λογαριασμών, στο ίδιο, σελ. 440.

<u>Σύμφωνα με τα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών</u>	
Λοιπά έργα και κατασκευές	1.275.000
Λοιπά Κτίρια	<u>23.317.000</u>
Σύνολο	24.599.000

Όπου η διαφορά μεταξύ των στοιχείων δεν είναι σημαντική.

Οι πιά πάνω κατηγορίες πάγιων στοιχείων στην ταξινόμηση του Πίνακα Εισροών-Εκροών ανήκουν στον κλάδο των "Κατασκευών".

13.6. Ο Υπολογισμός των 5 επιπλέον κλάδων για τη Μεταποίηση

Η ΕΒΕ της ΕΣΥΕ περιλαμβάνει 20 κλάδους στη Μεταποίηση, όμως η μήτρα Επενδύσεων του 1970 περιλαμβάνει 25 κλάδους στη Μεταποίηση. Επειδή η μήτρα επενδύσεων για το 1980 κατασκευάζεται με βάση τη μήτρα επενδύσεων του 1970, πρέπει οι 20 κλάδοι της ΕΒΕ να μετατραπούν σε 25 κλάδους. Εδώ υπολογίζονται οι ΑΕΠΚ για τους 5 επιπλέον κλάδους της Μεταποίησης που η ΕΒΕ της ΕΣΥΕ παρουσιάζει ως ενιαίο κλάδο (π.χ. ο κλάδος Ενδυση και Υπόδηση), με βάση υπολογισμού τον "Συγκεντρωτικό Πίνακα ΕΒΕ 1980-κατά κωδικό ΠΕΕ".

Όσον αφορά το περιεχόμενο αυτών των επιπλέον κλάδων μπορεί να παρατηρήσει κανείς τα εξής :

α) Ο κλάδος 24, Βιομηχανίες ειδών υποδήσεως, ενδυμασίας και διαφόρων ειδών από ύφασμα, είναι πράγματι κλάδος που αποτελείται από ανάμοια προϊόντα και κυρίως δύο ομάδες προϊόντων, την Υπόδηση και την Ενδυμασία. Ο χωρισμός του κλάδου στις δυο αυτές ομάδες θα κάνει τους καινούργιους κλάδους πιο ομοιογενείς και τα συμπεράσματα της ανάλυσης θα είναι πιά σημαντικά, γιατί τα Υποδήματα και η Ενδυση είναι κλάδοι που έχουν αναπτυχθεί εγχωρίως.

β) Ο κλάδος 30, Βιομηχανίες προϊόντων από ελαστικό και πλαστική ύλη, αποτελείται από προϊόντα που περιέχουν διαφορετική πρώτη ύλη, τα οποία μπορούν να χωριστούν σε δύο ομάδες : τα προϊόντα από ελαστικό και τα προϊόντα από πλαστικό. Έτσι ο χωρισμός αυτός θα κάνει επίσης τους

καινούργιους κλάδους πιο ομοιογενείς και τα συμπεράσματα της ανάλυσης θα είναι πιά σημαντικά, γιατί τα προϊόντα από ελαστικό και τα προϊόντα από πλαστικό είναι κλάδοι που έχουν ανταπτυχθεί εγχωρίως.

γ) Ο κλάδος 31, Χημικές Βιομηχανίες, αποτελείται από τους υποκλάδους :

311 : Παραγωγή οξέων, βάσεων, αλάτων και χημικών λιπασμάτων.

312 : Παραγωγή πλαστικών υλών, συνθετικών ρητινών και τεχνητών ινών.

313 : Λοιπές βασικές χημικές βιομηχανίες.

314 : Βιομηχανίες βερνικοχρωμάτων, στιλβωμάτων και τυπογραφικών μελανών.

Αυτοί οι υποκλάδοι μπορούν να αποτελέσουν τον κλάδο των "Βασικών Χημικών βιομηχανιών" όπως ήταν η ονομασία τους και στο παρελθόν:

315 : Βιομηχανίες φαρμακευτικών προϊόντων

316 : Βιομηχανίες καλλυντικών και ειδών αρωματοποίησης

317 : Βιομηχανίες σαπουνίων και απορρυπαντικών

319 : Βιομηχανίες λοιπών χημικών προϊόντων

Αυτοί οι υποκλάδοι μπορούν να αποτελέσουν τον κλάδο των "Λοιπών χημικών βιομηχανιών".

Αυτή η ομαδοποίηση δίνει μιά πιά ολοκληρωμένη εικόνα για τον κλάδο των "Χημικών Βιομηχανιών", αν και βασίζεται σε ένα διαχωρισμό που γινόταν στο παρελθόν (με κριτήρια όπως ότι βασικές χημικές βιομηχανίες είναι αυτές που παράγουν προϊόντα κυρίως για την κατανάλωση).

δ) Ο κλάδος 33, Βιομηχανίες προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά εκτός των παραγώγων πετρελαίου και άνθρακος, είναι πράγματι πολύ ομαδοποιημένος και περιλαμβάνει ανόμοια προϊόντα. Έτσι αυτός ο κλάδος μπορεί να χωριστεί σε τρεις υποκλάδους.

331 Κατασκευή υλικών για οικοδομές εξ οπτής γής, ως και πυρίμαχων υλικών.

333 Κατασκευή ειδών από πηλό, πορσελάνη και φαγεντιανό.

335 Ασβεστοποίηση, παραγωγή γύψου και στόκου.

337 Κατεργασία μαρμάρου και παραγωγή ειδών από μαρμάρου.

338 Κατασκευή ειδών από αμίαντο.

339 Παραγωγή λοιπών ειδών από μη μεταλλικά ορυκτά μ.α.α.

Αυτοί οι υποκλάδοι μπορούν να αποτελέσουν τον κλάδο των μη μεταλλικών ορυκτών.

334 Παραγωγή τσιμέντων.

336 Κατασκευή ειδών από τσιμέντο.

Αυτοί οι υποκλάδοι αποτελούν τον κλάδο του Τσιμέντου.

332 Υαλουργία

Και αυτός ο υποκλάδος αποτελεί τον κλάδο της Υαλουργίας.

Είναι σαφές ότι αυτός ο διαχωρισμός δίνει τη δυνατότητα να παρακολουθηθεί συγκεκριμένα ο κλάδος των Τσιμέντων και της Υαλουργίας που είναι σημαντικοί κλάδοι της εγχώριας παραγωγής.

1) Κλάδος 24 Βιομηχανίες ειδών υποδήσεως, ενδυμασίας και διαφόρων ειδών από ύφασμα

Η Υπόδηση αποτελείται από τους υποκλάδους 2410, 2420. Η Ενδυση και τα διάφορα είδη από ύφασμα αποτελούνται από τους υποκλάδους 2430, 2440.

σε δρχ.	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχαν. εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και μηχανολογικοί εξοπλ.	Λοιπά πάγια στοιχεία			
	502	503	504	505	506	507	508	509
2410	383.000	58.308.000	8.320.000	1.755.000				368.000
2420	38.357.307	75.274.097	5.455.468	12.410.927	659.487	634.402	2.167.605	4.284.479
Υπόδηση	38.740.307	33.582.097	13.775.468	14.165.927	659.487	634.402	2.167.605	4.284.479
Ενδυση	451.374.693	145865905	163.135.532	83.966.073			8.113.973	
Σύνολο κλάδου	490.115.000	879448000	176.911.000	98.132.000			49.564.027	57.678.000

2) Κλάδος 30 Βιομηχανίες προϊόντων από ελαστικό και πλαστική ύλη

Τα Ελαστικά αποτελούνται από τους υποκλάδους 301 (3011, 3012, 3013, 3019).

Τα Πλαστικά αποτελούνται από τους υποκλάδους 302 (3021, 3022, 3023, 3024, 3025, 3026, 3027, 3029).

σε δρχ.	502	503	504	505	506	507	508	509
Ελαστικά υπο-κλάδος 301	111.457.000	307.521.000	15.010.000	12.082.000			9.642.000	
Πλαστικά υπο-κλάδος 302	222.937.000	909.781.000	53.963.000	30.852.000			133.694.000	
Σύνολο κλάδου	334.394.000	1.217.302.000	68.973.000	42.934.000			144.336.000	

3) Κλάδος 31, Χημικές Βιομηχανίες

Οι βασικές χημικές βιομηχανίες αποτελούνται από τους υποκλάδους 311, 312, 313, 314.

Οι λοιπές χημικές βιομηχανίες αποτελούνται από τους υποκλάδους 315, 316, 317, 319 πλην 319.1 (μηχανών) και 319.4 (γεωργικά φάρμακα).

σε δρχ.	502	503	504	505	506	507	508	509
Βασικές χημικές	286.901.000	1.294.580.000	72.796.000	49.207.000			214.542.000	
							37.008.000	
Λοιπές χημικές	266.800.000	583.472.000	79.330.000	79.199.000	483.114		302.000	36.222.615
Σύνολο κλάδου	553.701.000	1.878.052.000	152.126.000	128.406.000			251.550.000	

4) Κλάδος 33 Βιομηχανίες προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά, εκτός των παραγώγων πετρελαίου και άνθρακος

Τα μη μεταλλικά ορυκτά αποτελούνται από τους υποκλάδους 331, 333, 335, 339.

Τα Τσιμέντα αποτελούνται από τους υποκλάδους 334, 336.

Η Υαλουργία αποτελείται από τον υποκλάδο 332.

σε δρχ.	502	503	504	505	506	507	508	509
Μη μεταλλικά ορυκτά	1.274.865.022	1.733.820.569	300.665.104	28.988.546	168.371	3.172.146	181.385	130.534.350
Τσιμέντα	286.239.976	1.809.470.522	43.517.072	57.301.514	-----	34.484.123	933.352	716.197.005
Υαλουργία	157.228.556	862.382.657	11.100.376	8.260.019	17.877.011	-----	---	17.797.073
Σύνολο κλάδου	1.718.333.556	4.405.673.768	355.282.552	94.550.079	18.045.382	37.565.269	1.116.737	864.528.429
							921.348.817	
Σύνολο (ΕΣΥΕ)	1.718.324.000	4.405.674.000	355.282.000	94.551.000			921.348.000	
	9.556	-----	-----	921			1.183	

13.7. Ο υπολογισμός της στήλης των συνολικών εκροών του

Πίνακα²¹

1. Το άθροισμα του Μηχανικού εξοπλισμού που προκύπτει από τα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών και από την ΕΒΕ (για τη Μεταποίηση) είναι :

97.277.417

Το άθροισμα του Μηχανικού εξοπλισμού με βάση τα στοιχεία της στήλης ΑΕΠΚ του

Πίνακα Εισροών-Εκροών είναι:

62.079.881

35.197.536²²

2. Το άθροισμα των Μεταφορικών μέσων που προκύπτει από τα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών και από την ΕΒΕ (για τη Μεταποίηση) είναι :

49.499.951

Το άθροισμα των Μεταφορικών Μέσων με βάση τα στοιχεία της στήλης ΑΕΠΚ του Πίνακα Εισροών-Εκροών είναι:

23.516.631

25.983.320²³

3. Το άθροισμα των Κατασκευών που προκύπτει από τα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών και από την ΕΒΕ (για τη Μεταποίηση), καθώς και το αντίστοιχο άθροισμα με βάση τα στοιχεία των Κατασκευών της στήλης των ΑΕΠΚ του Πίνακα Εισροών-Εκροών υπολογίζεται ως εξής:

α) Στις Κατασκευές υπάρχει ένα καινούργιο δεδομένο : Σύμφωνα με τους υπολογισμούς για την κατάρτιση του Πίνακα Εισροών-Εκροών για το 1980, προέκυψε ένας καινούργιος τρόπος υπολογισμού των επενδύσεων για τις Κατοικίες, που οδήγησε σε ένα πολύ μεγαλύτερο αποτέλεσμα από τα αποτελέσματα για τις Κατοικίες που υπολογίσθηκαν, τόσο από τον Πίνακα Εισροών-Εκροών του 1970, όσο και από τους κατά έτος υπολογισμούς των Εθνικών Λογαριασμών.

Ετσι, ο Ν. Μυλωνάς στα στοιχεία, της στήλης των ΑΕΠΚ

21. Στο κεφάλαιο 13.11. περιλαμβάνονται και άλλες παρατηρήσεις για την κατασκευή του Πίνακα.

22. Στο Υπόλοιπο αυτό περιλαμβάνονται και τα έξοδα Διάθεσης (Εμπόριο + Μεταφορές).

23. Στο Υπόλοιπο αυτό περιλαμβάνονται και τα έξοδα Διάθεσης (Εμπόριο + Μεταφορές).

στο Πίνακα Εισροών-Εκροών, για το έτος 1980, των Κατασκευών αναφέρει :

Οικοδομήσεις, κατεδαφίσεις και επισκευές	367.101.384
Πολιτικά έργα (Δημόσια έργα) ²⁴	<u>63.656.885</u>
	430.758.269

β) Οι Εθνικοί Λογαριασμοί στις ΑΕΠΚ των Κατασκευών αναφέρουν :

Κατοικίες	137.517.000
Λοιπά κτίρια	58.564.000
Λοιπά έργα και κατασκευές	<u>70.968.000</u>
Σύνολο	267.049.000
	=====

γ) Το άθροισμα των Κατασκευών με βάση τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά:	430.758.269
Το άθροισμα των Κατασκευών με βάση τα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών	<u>267.049.000</u>
Διαφορά	163.709.269

Η διαφορά σφείλεται κυρίως στον διαφορετικό τρόπο υπολογισμού των επενδύσεων για τις Κατοικίες.

δ) Τα "Λοιπά έργα και κατασκευές" με βάση τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά είναι:	70.968.000
Τα "πολιτικά έργα" (δημόσια έργα) με βάση τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά είναι :	<u>63.656.885</u>
Διαφορά	7.301.115

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι το κονδύλι των δημοσίων έργων, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά, είναι κατά 7.301.115 μικρότερο από το αντίστοιχο των Εθνικών Λογαριασμών αλλά δεν είναι δυνατόν να εντοπισθεί σε ποιούς τομείς ταξινομείται αυτή η διαφορά, γι αυτό η διαφορά τίθεται στο σύνολο της, στον τομέα των Κατοικιών.

ε) Τελικά, το Υπόλοιπο που προστίθεται στα στοιχεία των

24. Αντιστοιχεί στα "Λοιπά έργα και κατασκευές" των Εθνικών Λογαριασμών.

Εθνικών Λογαριασμών στις Κατοικίες (137.517 δρχ.) δεν είναι 163.709.269 χιλ. δρχ. αλλά 163.453.676 χιλ. δρχ., λόγω της αντικατάστασης των στοιχείων, των Εθνικών Λογαριασμών για τις κατασκευές στη Μεταποίηση από τα αντίστοιχα στοιχεία της ΕΒΕ.

ζ) Στη μήτρα επενδύσεων για το 1980, που κατασκευάζεται, το άροισμα της σειράς των Κατασκευών ισούται με 430.758.269 (με βάση τα στοιχεία των Κατασκευών του Πίνακα Εισροών-Εκροών).

Στους άλλους τομείς της σειράς των Κατασκευών ταξινομούνται τα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών, εκτός από τη Μεταποίηση (όπου ταξινομούνται τα στοιχεία της ΕΒΕ) και των Κατοικιών όπου το νεουπολογιζόμενο άροισμα των ΑΕΠΚ ανέρχεται σε 163.453.676 (με βάση την προηγούμενη τεκμηρίωση, παράγραφος ε).

4) Εξοδα Διάθεσης = Εμπόριο και Μεταφορές

Τα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών για τις ΑΕΠΚ των τομέων της οικονομίας, καθώς και τα αντίστοιχα στοιχεία της ΕΒΕ για τη Μεταποίηση, περιλαμβάνουν και τις δαπάνες διάθεσης (Εμπορικά Περιθώρια και δαπάνες για τις μεταφορές) για όλα τα στοιχεία του πάγιου κεφαλαίου πλην των Κατασκευών, (οι οποίες δεν περιλαμβάνουν τέτοιου είδους δαπάνες).

Αντίθετα, στον Πίνακα Εισροών-Εκροών τα Εμπορικά περιθώρια και οι δαπάνες μεταφορών εμφανίζονται ως ξεχωριστοί κλάδοι του Εμπορίου και των Μεταφορών. Ετσι, στους υπόλοιπους κλάδους του Πίνακα δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες αυτού του είδους.

Το ίδιο συμβαίνει και στη μήτρα Επενδύσεων του 1970, όπου οι δαπάνες διάθεσης των ΑΕΠΚ ταξινομούνται στους κλάδους Εμπορίου και Μεταφορών.

Στην στήλη των ΑΕΠΚ του Πίνακα Εισροών Εκροών του 1980, ο κλάδος του Εμπορίου ανέρχεται σε 23.845.000 και των

Μεταφορών σε 967.000. Έτσι, στην υπό κατασκευή μήτρα επενδύσεων του 1980, στη στήλη του αεροίσματος των εκροών περιλαμβάνονται ο κλάδος του Εμπορίου 23.845.000, και των Μεταφορών, 967.000.

5) Το άεροισμα της στήλης των ΑΕΠΚ του Πίνακα Εισροών-Εκροών για το έτος 1980 είναι 541.166.781, επομένως και το άεροισμα των εκροών της μήτρας επενδύσεων για το έτος 1980 πρέπει να είναι το ίδιο.

Αντίστοιχα, το άεροισμα των εισροών αποτελείται από το	
άεροισμα 413.685 των Εθνικών Λογαριασμών	413.685.000
Εθν. λογ. Μεταποίηση	<u>65.847.000</u>
	347.838.000
ΕΒΕ Μεταποίηση	<u>66.365.795</u>
	414.203.795
Διαφορά στις κατοικίες	<u>163.453.676</u>
	577.657.471

(το άεροισμα στο πίνακα 8 του Παραρτήματος είναι 577.535.637).

Στην υπό κατασκευή μήτρα Επενδύσεων λαμβάνονται ως βάση τα στοιχεία της στήλης των ΑΕΠΚ του Πίνακα Εισροών-Εκροών του έτους 1980. Έτσι, το άεροισμα τόσο των εκροών όσο και των εισροών θα πρέπει να είναι 541.166.781, που σημαίνει ότι πρέπει να τροποποιηθούν τα αεροίσματα των εισροών για κάθε τομέα, έτσι ώστε το άεροισμα των εισροών να είναι 541.166.781.

Αυτές οι τροποποιήσεις πραγματοποιούνται ως εξής :

α) Κατ' αρχήν το άεροισμα του Μηχανικού και λοιπού εξοπλισμού σύμφωνα με τη στήλη των ΑΕΠΚ του Πίνακα Εισροών-Εκροών για το 1980 είναι 62.079.881 και περιλαμβάνει του κλάδους :

Επιπλα	278.598
Προϊόντα από μέταλλο	5.558.138
Μηχανές	32.267.774
Ηλεκτρικές μηχανές	18.504.934
Λοιπά βιομηχανικά επενδυτικά αγαθά	3.252.414
Λοιπά	<u>2.218.023</u>
Σύνολο	62.079.881

Το αντίστοιχο άθροισμα με βάση τους Εθνικούς Λογαριασμούς και την ΕΒΕ είναι 97.277.417, το οποίο μειώνεται με ένα συγκεκριμένο ποσοστό, σε όλους τους τομείς ώστε το νέο άθροισμα του να ισούται με 62.079.881.

β) Το άθροισμα των Μεταφορικών Μέσων, σύμφωνα με την στήλη των ΑΕΠΚ του πίνακα Εισροών-Εκροών για το 1980, είναι 23.516.631.

Το αντίστοιχο άθροισμα, με βάση τους Εθνικούς Λογαριασμούς και την ΕΒΕ, είναι 49.499.951, το οποίο επίσης μειώνεται με ένα συγκεκριμένο ποσοστό σε όλους τους τομείς, ώστε το νέο άθροισμα του να ισούται με 23.516.631.

γ) Στις Κατασκευές, το άθροισμα των εισροών (με βάση τα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών και την ΕΒΕ) ισούται με το άθροισμα των εκροών (με βάση τα στοιχεία της στήλης των ΑΕΠΚ του Πίνακα Εισροών-Εκροών για το 1980), επειδή στην παράγραφο (3ε) έχει γίνει ήδη η διόρθωση του τρόπου υπολογισμού των επενδύσεων για τις Κατοικίες.

Ο υπολογισμός του Εμπορίου και των Μεταφορών στον Πίνακα 1980 με τα στοιχεία του ΠΕΕ του Ν. Μυλωνά

Το σύνολο των Εκροών (541.166.781) προέρχεται από τα στοιχεία του ΠΕΕ του Ν. Μυλωνά. Το ίδιο και τα στοιχεία για το σύνολο του Εμπορίου (23.845.000) και των Μεταφορών (967.000). Στον Πίνακα, η τροποποίηση των συνόλων των Εισροών των κλάδων, ώστε το σύνολο να είναι ίσο με 541.166.781, έπρεπε να γίνει μειώνοντας τους κλάδους με βάση ένα ποσοστό που υπολογίστηκε. Το πρόβλημα, όμως, έγκειται

στο ότι είναι λάθος να μειωθούν οι κλάδοι απλώς κατά ένα ποσοστό, γιατί ίσως ένας κλάδος έπρεπε να μειωθεί περισσότερο ή λιγότερο (από αυτό το ποσοστό).

Στον Πίνακα υπολογίσθηκαν τα αεροίσματα των Εισροών για κάθε κλάδο (πλην των Εμπορίου και Μεταφορών), με βάση τα στοιχεία των εισαγωγών που ήταν δεδομένα από τους Εθνικούς λογαριασμούς (δηλαδή μετά την τροποποίηση των αποτελεσμάτων της επαναληπτικής μεθόδου). Η διαφορά μεταξύ των αεροισμάτων των Εισροών και του αρχικού αεροίσματος είναι το άεροισμα του Εμπορίου και των Μεταφορών. Σε πολλούς κλάδους, όμως, αυτά τα αεροίσματα ήταν μεγαλύτερα από το σύνολο που υπολογίσθηκε με ποσοστά, π.χ. στη Γεωργία το άεροισμα, το οποίο έχει υπολογισθεί με πρωτογενή στοιχεία των Εθνικών λογαριασμών, ήταν 24.018.217 ενώ το αρχικό άεροισμα είναι 23.993.755 (διαφορά 24.462).

Για να κρατηθούν τα πρωτογενή στοιχεία (κυρίως για τις εισαγωγές) των Εθνικών λογαριασμών, γίνεται η υπόθεση ότι δεν είναι σωστό να μειωθούν όλοι οι κλάδοι κατά το αυτό ποσοστό, αλλά έγιναν οι πιο κάτω αλλαγές:

α) Το άεροισμα των Εισροών (εκτός από τις Εισροές του Εμπορίου και των Μεταφορών) του κλάδου των Μεταφορών ήταν 37.820.587 και το σύνολο 54.486.579, οπότε το υπόλοιπο (16.665.992) μπορεί να θεωρηθεί ότι αφορά Εμπορικά Περιθώρια, αλλά είναι υπερβολικά μεγάλο, οπότε μειώνεται σε 10.500.904 και η διαφορά ταξινομείται στους κλάδους που έχουν αρνητικό υπόλοιπο, π.χ. στη Γεωργία στο άεροισμα 24.018.217 προστίθεται το ποσοστό 4,58% που αποτελεί στο σύνολο το Εμπόριο + Μεταφορές, οπότε το Νέο άεροισμα είναι 25.118.255.

β) Μόνο στις Κατασκευές δεν προστέθηκε το 4,58% αλλά 352.816 που προέκυψε ως υπόλοιπο από τους προηγούμενους υπολογισμούς ώστε να κλείσει ο Πίνακας.

γ) Ακολούθως έγιναν ορισμένες μεταβολές, ιδιαίτερα για τους κλάδους για τους οποίους δεν προέκυπταν καθόλου Εξοδα διάθεσης, οι οποίες είναι :

- 100.000 αφαιρέθηκαν από τον κλάδο του Χαρτιού και προστέθηκαν στις Εκδόσεις
- 100.000 αφαιρέθηκαν από τον κλάδο του Πετρελαίου και προστέθηκαν στα Δέρματα
- 100.000 αφαιρέθηκαν από τον κλάδο Βασικά μέταλλα και προστέθηκαν στο Εμπόριο
- 100.000 αφαιρέθηκαν από τον κλάδο του Πετρελαίου και προστέθηκαν στις Μηχανές.

13.8. Ο διαχωρισμός του Μηχαν^{ε.α.ε.δ.}ικού και του λοιπού εξοπλισμού στους επιμέρους κλάδους

Όπως αναφέρθηκε, το άθροισμα του Μηχαν^{ε.α.ε.δ.}ικού και λοιπού εξοπλισμού σύμφωνα με τα στοιχεία της στήλης των ΑΕΠΚ του Πίνακα Εισροών-Εκροών για το έτος 1980 είναι 62.079.881, τα οποία αποτελούνται από :

Επιπλα	278.598
Προϊόντα από μέταλλο	5.558.138
Μηχανές	32.267.774
Ηλεκτρικές Μηχανές	18.504.934
Λοιπά επενδυτικά βιομηχανικά αγαθά	3.252.414
Λοιπά	<u>2.213.023</u>
Σύνολο	62.079.881

Στην υπο κατασκευή μήτρα επενδύσεων για το έτος 1980 τα πιά πάνω στοιχεία αποτελούν τα αθροίσματα των εκροών των κλάδων που αποτελούν τον Μηχαν^{ε.α.ε.δ.}ικό και λοιπό εξοπλισμό.

Τώρα αυτά τα αθροίσματα θα πρέπει να ταξινομηθούν ως εισροές σε κάθε κλάδο της μήτρας επενδύσεων. Για να υπολογιστεί αυτή η ταξινόμηση των στοιχείων του Μηχαν^{ε.α.ε.δ.}ικού και λοιπού εξοπλισμού στους επιμέρους κλάδους, χρησιμοποιείται η επαναληπτική μέθοδος.

Ως δεδομένο για αυτό τον υπολογισμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία που απαρτίζουν τον Μηχαν^{ε.α.ε.δ.}ικό και λοιπό εξοπλισμό της μήτρας επενδύσεων του 1970. Για το 1980 είναι γνωστό το

άθροισμα των εκροών κάθε κλάδου που ανήκει στον Μηχανικό και λοιπό εξοπλισμό, σύμφωνα με τα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών (και της ΕΒΕ για τη Μεταποίηση).

13.9. Ο τρόπος κατασκευής των διαφόρων τομέων της μήτρας επενδύσεων για το 1980

1) Ο τομέας των "Δημόσιων υπηρεσιών" στην υπο κατασκευή μήτρα επενδύσεων αποτελείται από τα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών για τους τομείς "Δημόσια Διοίκηση" + "Εκπαίδευση" + "Υγεία-Πρόνοια".²⁵

2) Οι τομείς "Εμπόριο" + "Τράπεζες" + "Λοιπές Υπηρεσίες" στην υπο κατασκευή μήτρα επενδύσεων έχουν το ίδιο άθροισμα ΑΕΠΚ, με το άθροισμα των τομέων "Καταστήματα" + "Διάφορα" + "Τουρισμός" των Εθνικών Λογαριασμών.²⁶

Σύμφωνα με την ταξινόμηση των Εθνικών Λογαριασμών.²⁷

α) Στον τομέα του Τουρισμού περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν την ανέγερση νέων κτιρίων ή επέκταση υφισταμένων για ξενοδοχειακή χρήση, την κατασκευή τουριστικών περιπτέρων, λουτρικών εγκαταστάσεων και μοτέλ, όπως και την κατασκευή έργων διαμόρφωσης και γενικώς αξιοποίησης τουριστικών τόπων.

Ετσι, περιλαμβάνονται και οι δαπάνες επενδύσεων σε Μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, όπως και ο εφοδιασμός των

25. Εδώ υπάρχει ένα πρόβλημα : στην αντίστοιχη μήτρα επενδύσεων για το 1970 η "Εκπαίδευση" και η "Υγεία-πρόνοια" ταξινομούνται τόσο στον τομέα των "Δημόσιων Υπηρεσιών" όσο και στον τομέα των "Λοιπών Υπηρεσιών", με κριτήριο αν καλύπτονται από δημόσιες ή ιδιωτικές δαπάνες. Αλλά, για να πραγματοποιηθεί η ταξινόμηση με το ίδιο κριτήριο για το έτος 1980, έπρεπε να υπάρχουν τα ανάλογα στοιχεία.

26. Το άθροισμα των τομέων "Εμπόριο", "Τράπεζες", "Λοιπές Υπηρεσίες" στην πραγματικότητα δεν είναι ακριβώς ίσο με το άθροισμα των τομέων "Καταστήματα", "Διάφορα", "Τουρισμός". Η κύρια διαφορά προέρχεται από τον τομέα του "Εμπορίου". Αυτός στην υπο κατασκευή μήτρα περιλαμβάνει τα εμπορικά περιθώρια από πωλήσεις προϊόντων των άλλων τομέων της οικονομίας, (εκτός από τον τομέα των Κατασκευών, για τον οποίο δεν υπολογίζονται εμπορικά περιθώρια). Στον τομέα του Εμπορίου όμως στις εισροές των Κατασκευών περιλαμβάνονται τα Εμπορικά Καταστήματα (που στους Εθνικούς Λογαριασμούς περιλαμβάνονται στον τομέα των "Καταστημάτων"). Αντίθετα στα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών δεν περιλαμβάνεται ξεχωριστός τομέας του Εμπορίου, αλλά τα εμπορικά περιθώρια από τις πωλήσεις των προϊόντων παραμένουν ταξινομημένα σε όλους τους τομείς. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι στο άθροισμα των τομέων "Καταστήματα", "Διάφορα", "Τουρισμός" σύμφωνα με τα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών, περιλαμβάνονται τα Εμπορικά Καταστήματα και τα εμπορικά περιθώρια αυτών των τομέων, αλλά δεν περιλαμβάνονται τα Εμπορικά περιθώρια των άλλων τομέων της Οικονομίας. Ως εκ τούτου δεν μπορεί τα δύο αρχικά άθροισματα να είναι ακριβώς ίσα μεταξύ τους.

27. Σημειώσεις των Εθνικών Λογαριασμών, στο ίδιο σελ. 452, 454, 455.

Ξενοδοχείων, περιπτέρων κ.λπ. με έπιπλα και λοιπό κεφαλαιακό εξοπλισμό.

Στη μήτρα επενδύσεων του 1970, οι ΑΕΠΚ του Τουριστικού τομέα περιλαμβάνονται στις "Λοιπές Υπηρεσίες".

β) Στον τομέα αυτό περιλαμβάνονται οικοδομικοί χώροι πλην κατοικιών, οι οποίοι προορίζονται να χρησιμοποιηθούν κυρίως για τη διάθεση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών. Έτσι, εδώ περιλαμβάνονται τα εμπορικά καταστήματα, οι Τράπεζες, οι αποθήκες κ.λπ., επίσης περιλαμβάνονται ορισμένα κτίρια, όπως νοσοκομεία, σχολεία, ξενοδοχεία κ.λπ. που δεν μπορούσε να γίνει αλλού ταξινόμηση, λόγω έλλειψης στοιχείων. Εδώ είναι σαφές ότι δεν περιλαμβάνονται τα κτίρια των Επιχειρήσεων.

Στη μήτρα επενδύσεων του 1970 οι ΑΕΠΚ του τομέα των Καταστημάτων περιλαμβάνονται στον τομέα των "Λοιπών Υπηρεσιών" και στις "Τράπεζες".

γ) Στον τομέα "Διάφορα" περιλαμβάνεται κάθε δαπάνη επενδύσεων που δεν μπορεί να ταξινομηθεί σε άλλο κλάδο. Συγκεκριμένα περιλαμβάνονται οι δαπάνες επενδύσεων που πραγματοποιούνται από τις επιχειρήσεις υγρών καυσίμων, τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός των καταστημάτων (ψυκτικές βιτρίνες, πλάστιγγες, χρηματοκιβώτια, γραφομηχανές, λογιστικές μηχανές κ.ά.), ο εξοπλισμός διαφόρων επιχειρήσεων (κινηματογραφικές μηχανές, ψυκτικές συσκευές, τυπογραφικά στοιχεία κ.ά.) και διάφορες άλλες δαπάνες.

Στη μήτρα επενδύσεων του 1970 οι ΑΕΠΚ του τομέα των "Διαφόρων" είτε έχουν ταξινομηθεί στους κλάδους που ανήκουν πραγματικά, είτε (επι το πλείστον) ταξινομούνται στον τομέα των "Λοιπών Υπηρεσιών".

δ) Οι Εθνικοί Λογαριασμοί δεν έχουν ξεχωριστό κλάδο Εμπορίου, αλλά τα Εμπορικά περιεώρια που πραγματοποιούνται προστίθενται στην αξία των προϊόντων και ταξινομούνται στους κλάδους για τους οποίους προορίζονται αυτά τα προϊόντα. Αντίθετα, στην μήτρα επενδύσεων του 1970 και του 1980, τα Εμπορικά Περιεώρια ταξινομούνται σε ξεχωριστό κλάδο, και αποτελούν τον κλάδο του Εμπορίου.

3) Ο Υπολογισμός του τομέα του Εμπορίου (ως διάνυσμα στήλης)

α) Για να υπολογισθεί το άροισμα της στήλης του τομέα του Εμπορίου, υπολογίζεται το ποσοστό του αροίσματος αυτού στο άροισμα των εκρών της μήτρας επενδύσεων για το έτος 1970 και με βάση αυτό το ποσοστό υπολογίζεται αντίστοιχο ποσοστό για το έτος 1980.

$$\text{Το έτος 1970: } \frac{\text{Το άροισμα του τομέα του Εμπορίου } 2.699,3}{\text{Γενικό άροισμα } 70.725,804} = 0,0381$$

$$\text{Το έτος 1980: } 0,0381 \times 417.183.795^{28} = 15.898.064$$

Το απόλυτο ποσό που προκύπτει για τον τομέα του Εμπορίου αφαιρείται από το άροισμα των τομέων "Καταστήματα" + "Διάφορα" + "Τουρισμός" των Εθνικών Λογαριασμών.

β) Για να υπολογιστούν οι εισροές των Κατασκευών στον τομέα του Εμπορίου, λαμβάνεται το ποσοστό του Εμπορίου στο άροισμα των εκρών των κατασκευών και υπολογίζεται το ποσοστό του 1980 και το απόλυτο ποσό αφαιρείται από το άροισμα των τομέων "Καταστημάτων" + "Διάφορα" + "Τουρισμός" των στοιχείων των Εθνικών Λογαριασμών

Το έτος 1970 :

$$\frac{\text{Εισροές των κατασκευών στον Τομέα του Εμπορίου}}{\text{Άροισμα των εκρών των κατασκευών}} = \frac{2105,2}{48979,9} = 0,04298$$

$$\text{Το έτος 1980: } 0,04298 \times 269.949.427^{29} = 11.602.668$$

Με τον ίδιο τρόπο υπολογίζονται οι εισροές Μηχανικού εξοπλισμού και των Μεταφορικών Μέσων στον Τομέα του Εμπορίου.

γ) Οι Εισροές του Εμπορίου και των Μεταφορών για τον τομέα του Εμπορίου υπολογίζονται ως εξής:

28. Το γενικό άροισμα, 417.183.795, των ΑΕΠΚ για το 1980 είναι πριν την πρόσθεση των επιπλέον Κατοικιών, ώστε να μην αυξηθεί τεχνικά ο τομέας του Εμπορίου.

29. Άροισμα των Κατασκευών με βάση τα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών (και της ΕΒΕ για τη Μεταποίηση) πριν τον υπολογισμό των επιπλέον Κατοικιών.

Κατ' αρχήν υπολογίζεται το ποσό του Μηχανικού εξοπλισμού, των Μεταφορικών Μέσων και των Κατασκευών για τον τομέα του Εμπορίου και ακολούθως το άθροισμά τους αφαιρείται από το άθροισμα της στήλης του Εμπορίου. Το ποσόν που προκύπτει ταξινομείται σε Εμπόριο και Μεταφορές με βάση τα ποσοστά 96,1026922 και 3,8973078 που έχουν υπολογισθεί από την αρχή.

4) Η κατασκευή του τομέα των Τραπεζών

α) Με τον ίδιο τρόπο που υπολογίστηκε το άθροισμα της στήλης του τομέα του Εμπορίου υπολογίζεται και το αντίστοιχο άθροισμα του τομέα των Τραπεζών για τη μήτρα επενδύσεων του έτους 1980.

Το έτος 1970:

$$\frac{\text{Το άθροισμα του τομέα των Τραπεζών}}{\text{Γενικό Άθροισμα}} = \frac{215}{70725,804} = 0,003039908$$

$$\text{Το έτος 1980: } 0,003039908 \times 417.183.795 = 1.266.284$$

β) Οι εισροές των κατασκευών στον τομέα των Τραπεζών υπολογίζονται ως εξής :

Το έτος 1970:

$$\frac{\text{Εισροές των Κατασκευών στον Τομέα των Τραπεζών}}{\text{Άθροισμα των εκροών των Κατασκευών}} = \frac{100}{48979,9} = 0,002041653$$

$$\text{Το έτος 1980 } 0,002041625 \times 269.949.427 = 551.143$$

Με τον ίδιο τρόπο υπολογίζονται οι εισροές του Μηχανικού εξοπλισμού και των Μεταφορικών μέσων στον τομέα των Τραπεζών.

γ) Οι εισροές του Εμπορίου και των Μεταφορών στον τομέα των Τραπεζών υπολογίζονται όπως στον τομέα του Εμπορίου.

Όπως και για τον τομέα του Εμπορίου τα ποσά των εισροών του τομέα των Τραπεζών που υπολογίζονται αφαιρούνται από το αντίστοιχο άθροισμα των τομέων των "Καταστημάτων" +

"Διάφορα" + "Τουρισμός" των στοιχείων των Εθνικών Λογαριασμών (π.χ. ο Μηχανικός εξοπλισμός είναι 60 (Τουρισμός) + 19.692 (Διάφορα) + 0 (Καταστήματα) = 19.752).

5) Ο υπολογισμός του τομέα των Κατασκευών (ως διάνυσμα στήλης)

Οι Εθνικοί Λογαριασμοί για το έτος 1980 δεν αναφέρονται χωριστά στον τομέα των Κατασκευών, αλλά όπως αναφέρεται στο "Μέθοδοι και πηγές υπολογισμού του Εθνικού Εισοδήματος" των σημειώσεων των Εθνικών Λογαριασμών, στη σελ. 441, οι περιπτώσεις στις οποίες οι δαπάνες των Κατασκευών δεν εμφανίζονται χωριστά περιλαμβάνονται στην κατηγορία "Λοιπές δραστηριότητες" (όπου περιλαμβάνονται οι τομείς Τουρισμός, Εκπαίδευση, Υγεία-Πρόνοια, Καταστήματα, και Διάφορα).

α) Ο υπολογισμός του τομέα των Κατασκευών στη μήτρα επενδύσεων του έτους 1980 πραγματοποιείται με βάση την αντίστοιχη μήτρα για το 1970. Κατ' αρχήν υπολογίζεται το ποσοστό του αθροίσματος της στήλης του τομέα των Κατασκευών στο γενικό άθροισμα του έτους 1970, και με βάση αυτό το ποσοστό υπολογίζεται το άθροισμα της στήλης του τομέα των Κατασκευών για το 1980.³⁰

(Το άθροισμα της στήλης του τομέα των Κατασκευών για το έτος 1980 είναι 1.660.895 χιλ. δρχ).

β) Το άθροισμα των εισροών του κλάδου των Κατασκευών στους τομείς του Εμπορίου, των Τραπεζών είναι ίσο με το αντίστοιχο ποσό στους Εθνικούς Λογαριασμούς (Καταστήματα, Διάφορα, Τουρισμός).

		%
Εμπόριο	11.602.668	49,93
Τράπεζες	551.134	2,13
Λοιπές Υπηρεσίες	<u>13.668.198</u>	<u>52,93</u>
	25.822.000	99,99

30. Το γενικό άθροισμα των ΑΕΠΚ, με το οποίο υπολογίστηκε το άθροισμα της στήλης του τομέα των Κατασκευών για το έτος 1980, είναι 417.183.795, αλλά στον Πίνακα 7 το γενικό άθροισμα των ΑΕΠΚ (πριν προστεθεί το επιπλέον ποσό των κατοικιών) είναι 417.203.795 έτσι, προκύπτει 417.203.795 - 417.183.795 = 20.000. Επειδή η διαφορά είναι μικρή και η διάρθρωση θα ήταν πολύ πολύπλοκη, παραμένουν τα ίδια ποσά για το άθροισμα (της στήλης) των τομέων των Κατασκευών, Εμπορίου, Τραπεζών και των Λοιπών Υπηρεσιών.

6) Άλλα προβλήματα στην κατασκευή της μήτρας επενδύσεων για το έτος 1980

Ο κλάδος των "Λοιπών" στον τομέα "Κατοικίες"

α) Στη μήτρα επενδύσεων του έτους 1970 ο Τομέας των "Κατοικιών" αποτελείται από τις εισροές του κλάδου "Υλικά κατασκευών και λοιπά μη μεταλλικά προϊόντα" 93,8 εκατ. δρχ. και του κλάδου "Κατασκευών" 19.646,3 εκ. δρχ., έτσι το άροισμα της στήλης του τομέα των "Κατοικιών" ήταν 19.740,1 εκ. δρχ.

Οι Εθνικοί Λογαριασμοί το έτος 1970 στα στοιχεία του τομέα των "Κατοικιών" αναφέρουν 19.740 εκ. δρχ. τα οποία συμπεριλαμβάνουν εξ ολοκλήρου στον κλάδο των Κατασκευών.

β) Στη μήτρα επενδύσεων του έτους 1980, στον τομέα των "Κατοικιών", πρέπει να υπολογισθούν οι εισροές του κλάδου των "Λοιπών" (που αντιστοιχούν στον κλάδο "Υλικά κατασκευών και λοιπά μη μεταλλικά προϊόντα" της μήτρας επενδύσεων του 1970).³¹

Το ποσοστό του κλάδου αυτού στο άροισμα των "Λοιπών" για το έτος 1970 είναι $93,8/379,4^{32} = 0,247232472$.

Το έτος 1980 $0,0247232472 \times 874.750^{33} (3) = 216.267$

γ) Κρίνεται ορθό να αφαιρεθεί ο κλάδος "Λοιπά" του τομέα των "Κατοικιών" από το άροισμα του Μηχανικού εξοπλισμού του τομέα των "Λοιπών Υπηρεσιών" της μήτρας επενδύσεων του 1980.

Έτσι: $8.197.446 - 216.267 = 7.981.179$

δ) Το άροισμα των "Λοιπών" στη μήτρα επενδύσεων του έτους 1980 άλλαξε μετά το τελικό μπαλατζάρισμα του Πίνακα Εισροών-Εκροών του 1980 και έγινε 2.218.023, αλλά αυτή η

31. Στην μήτρα επενδύσεων του 1980 οι επενδύσεις που δεν αναφέρονται στους κλάδους 26, 35, 36, 37, 38, 39 περιλαμβάνονται στον κλάδο "Λοιπά".

32. Το αντίστοιχο σύνολο των "Λοιπών" για τη μήτρα επενδύσεων του 1970 ήταν 379,4.

33. Το σύνολο των "Λοιπών" στη μήτρα επενδύσεων του 1980 είναι 874.750 κιλ. δρχ.

αλλαγή δεν μπορεί να ληφθεί εδώ υπόψη, γιατί θα σήμαινε αναθεώρηση όλων των υπολογισμών.

13.10. Η χρησιμοποίηση της επαναληπτικής μεθόδου

Όπως αναφέρθηκε στο διαχωρισμό του Μηχανικού και του Λοιπού εξοπλισμού στους επιμέρους κλάδους, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά για τις ΑΕΠΚ του έτους 1980, προκύπτει :

Επιπλα	278.598
Προϊόντα μετάλλου	5.558.138
Μηχανές	32.267.774
Ηλεκτρικές Μηχανές	18.504.943
Λοιπά επενδυτικά βιομηχανικά αγαθά	3.252.414
Λοιπά	<u>2.218.023</u>
Σύνολο	62.079.881

Επίσης, προηγούμενα, έχει υπολογιστεί το σύνολο του Μηχανικού και λοιπού εξοπλισμού σε κάθε τομέα της οικονομίας για τον Πίνακα που κατασκευάζεται.

Ετσι, για το έτος 1980, είναι δεδομένο το σύνολο του Μηχανικού και λοιπού εξοπλισμού για κάθε τομέα και το σύνολο των εκροών των επιμέρους κλάδων που αποτελούν τον Μηχανικό και Λοιπό εξοπλισμό. Δηλαδή προκύπτει το πρόβλημα της ταξινόμησης του συνόλου του Μηχανικού εξοπλισμού του κάθε τομέα, στους επιμέρους κλάδους αυτού, του τομέα.

Για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα αυτό, χρησιμοποιείται ένα "βήμα" που είναι κοινό στις μεθόδους RAS² και MODOP.

Κατ' αρχήν θα πρέπει να περιγραφούν συνοπτικά οι δύο αυτές μέθοδοι :

13.10.1. Η μέθοδος RAS

Η κύρια υπόθεση στη μέθοδο RAS³⁴ είναι ότι η σταθερότητα των συντελεστών εισροών ενός πίνακα επηρεάζεται

34. STONE R. A Computable Model of Economic Growth, No 1 in : Programme for Growth, Cambridge, Department of Applied Economics Chapman and Hall, London, 1962.
Η περιγραφή της μεθόδου RAS που γίνεται εδώ βασίζεται στο άρθρο του Ν. Μυλωνά στο Περιοδικό "Σπουδαί", τεύχος 3, έτος 1973, με τίτλο: "Πίνακες εισροών-εκροών της Ελληνικής οικονομίας δια τα έτη 1958, 1963 και 1966".

από δύο βασικούς παράγοντες:

1) Από την επίδραση που δημιουργείται από την υποκατάσταση μεταξύ των ενδιάμεσων εισροών, κατά τη διάρκεια της παραγωγικής διαδικασίας. Αυτή η υποκατάσταση μετριέται με την έκταση στην οποία το προϊόν i αντικαθίσταται από άλλες ενδιάμεσες εισροές.

Η επίδραση αυτή, η οποία υποτίθεται ότι γίνεται ομοιόμορφα σε όλες τις σειρές του πίνακα Εισροών-Εκροών, παριστάται με ένα διάνυσμα r .

2) Από την επίδραση της τεχνολογικής μεταβολής, η οποία μετριέται από τη σχέση μεταξύ ενδιάμεσων εισροών και αρχικών εισροών (συντελεστών παραγωγής), δηλαδή από την έκταση στην οποία απορροφά το προϊόν j στην παραγωγή του μεγαλύτερο ή μικρότερο ποσοστό ενδιάμεσων εισροών, σε σχέση με τις εισροές σε συντελεστές παραγωγής.

Η επίδραση αυτή, η οποία υποτίθεται ότι διενεργείται ομοιόμορφα σε όλες τις στήλες του Πίνακα Εισροών-Εκροών, παριστάται με ένα διάνυσμα s .

Υποτίθεται ότι A_0 είναι η μήτρα των τεχνολογικών συντελεστών του έτους βάσεως, δηλαδή του έτους για το οποίο όλα τα στοιχεία είναι γνωστά, και A_1 είναι η μήτρα των τεχνολογικών συντελεστών, η οποία πρέπει να εκτιμηθεί, ενός πρόσφατου έτους, για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, όσον αφορά το άθροισμα των ενδιάμεσων εισροών και εκροών καθώς και την ακαθάριστη αξία παραγωγής.

Έτσι, για το έτος 1 προκύπτει³⁵:

$$A_1 = \hat{r} A_0 \hat{s} + I$$

Για τον προσδιορισμό των διανυσμάτων r και s είναι απαραίτητα τα πιο κάτω στοιχεία :

35. α) Το σημείο $\hat{}$ σημαίνει ότι το διάνυσμα έχει μετατραπεί σε μήτρα, της οποίας η διαγώνιος αποτελείται από τις τιμές του διανύσματος.

β) Η σχέση αυτή ισχύει με την προϋπόθεση ότι οι τιμές της περιόδου 0 είναι οι ίδιες και την περίοδο 1, σε αντίθετη περίπτωση η μήτρα A_0 πρέπει να προσαρμοστεί στις μεταβολές των τιμών μεταξύ της περιόδου 0 και 1. Έτσι δημιουργείται μία καινούργια μήτρα A_0^1 , η οποία είναι η μήτρα των συντελεστών του Πίνακα Εισροών-Εκροών της περιόδου 0 σε τιμές της περιόδου 1. Το διάνυσμα των δεικτών των τιμών συμβολίζεται με \hat{p} .

$A_0^1 = \hat{p} A_0 \hat{p}^{-1}$ (II) και η σχέση (I) τροποποιείται ως ακολούθως $A_1 = \hat{r} (\hat{p} A_0 \hat{p}^{-1}) \hat{s} + I$ (III).

Στην πιο κάτω παρουσίαση η μήτρα A_0 θα θεωρείται ότι είναι η μήτρα A_0^1 .

α) Η μήτρα του έτους βάσης 0.

β) Η συνολική παραγωγή των κλάδων για το έτος 1.

γ) Το άθροισμα των ενδιάμεσων εισροών και εκροών για το έτος 1.

Με τις πληροφορίες αυτές πρέπει να προσδιοριστεί η μήτρα A_1 , τη χρησιμοποίηση της μήτρας βάσης A_0 και τα δεδομένα αθροίσματα στηλών και των σειρών της A_1 .

Σύμφωνα με τον ορισμό των τεχνολογικών συντελεστών μίας μήτρας, οι αποτελούν τη σχέση των ενδιάμεσων εισροών ενός κλάδου προς την ακαθάριστη αξία παραγωγής αυτού του κλάδου.

$$= \frac{x_{ij}}{X_j} \quad \eta \quad x_{ij} = a_{ij} X_j$$

Οι a_{ij} είναι η κατά μονάδα προϊόντος του κλάδου j ενδιάμεση εισροή, η οποία προέρχεται από τον κλάδο i , και X_j η ακαθάριστη αξία παραγωγής του κλάδου j .

Ετσι, με $A = [a_{ij}]$ και $X = [X_j]$ ισχύει $x = A \hat{X}$ (II)

Οπότε από τον τύπο I και τον II προκύπτει:

$$x_1 = T_1 A_0 \hat{X}_0 \hat{S}_1$$

και για το έτος t

$$x_t = T_t A_0 \hat{X}_0 \hat{S}_t$$

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, πρέπει να προσδιοριστεί η μήτρα A_1 , η οποίας τα διανύσματα του αθροίσματος των σειρών και των στηλών είναι γνωστά u και v .

Ο προσδιορισμός αυτός γίνεται μέσω μίας μεθόδου επανάληψης (δηλαδή του αλγόριθμου της αναλογίας). Με την εφαρμογή αυτής της μεθόδου επί της μήτρας A_0 η επαναληπτική διαδικασία αρχίζει με το X_{0ij} , ως το στοιχείο για μία πρώτη προσέγγιση.

Στην πρώτη προσέγγιση το άθροισμα των σειρών δεν είναι ίσο με το δεδομένο άθροισμα u .

Το δεδομένο άθροισμα u μπορεί να κατανεμηθεί κατά μήκος κάθε σειράς σε αναλογία με την πρώτη προσέγγιση. Το πρώτο αυτό βήμα της μεθόδου επανάληψης δίδεται από τον τύπο³⁶

Οι αριθμοί εντός παρενθέσεων αντιπροσωπεύουν τα βήματα των επαναλήψεων και οι αριθμοί άνευ παρενθέσεων σημαίνουν χρονικές περιόδους.

$$X_{ij} = X_{0ij} \frac{u}{\sum_j X_{0ij}} \text{ όπου } \frac{u}{\sum_j X_{0ij}} = \lambda_i \quad (1)$$

Η πρώτη προσέγγιση παρέχει εκτιμήσεις, οι οποίες ικανοποιούν τους όρους της ισορροπίας των ροών, αλλά αν αυτές αεροιστούν ως προς τις στήλες δεν προκύπτουν τα δεδομένα μεγέθη των ενδιάμεσων εισροών, που αποτελούν το διάνυσμα v .

Έτσι, με μία δεύτερη επανάληψη

$$X_{ij} = X_{1j} \frac{v}{\sum_i X_{1j}^{(1)}} \text{ όπου } \frac{v}{\sum_i X_{1j}^{(1)}} = \mu_j^{(2)} \text{ ή } = \lambda_i^{(1)} X_{0ij} \mu_j^{(2)}$$

Οι στήλες εξισορροπούν με τα δεδομένα συνολικά μεγέθη των εισροών v , αλλά κατά κανόνα με τη δεύτερη επανάληψη δεν υπάρχει συνοχή μεταξύ των συνολικών μεγεθών των εξισορροπημένων στηλών και των δεδομένων αεροισμάτων των σειρών και χρειάζεται μία τρίτη, με την οποία οι σειρές θα εξισορροπηθούν πάλι

$$X_{ij}^{(3)} = X_{1j}^{(2)} \frac{u}{\sum_j X_{1j}^{(2)}} \text{ όπου } \frac{u}{\sum_j X_{1j}^{(2)}} = \lambda_i^{(2)}$$

Η διαδικασία αυτή των επαναλήψεων θα πρέπει να επαναληφθεί μέχρι όπου ο όρος της σύγκλισης ικανοποιηθεί πλήρως :

$$\lim X_{ij}^{(p+1)} = \lim X_{ij}^{(2p)} = X_{1ij} \text{ όπου } \lambda_i \text{ και } \mu_j \text{ δίδονται επίσης ως } \lambda_i = \lim \lambda_i^p \text{ και } \mu_j = \lim \mu_j^p$$

έτσι πληρεί τους όρους:

$$X_{1ij} = \lambda_i X_{0ij} \mu_j \text{ για } (i=1, \dots, m \text{ και } j=1, \dots, n)$$

$$\text{και } \sum_j X_{1ij} = u \text{ καθώς επίσης } \sum_i X_{1ij} = v$$

Εφόσον υποτίθεται ότι X_0 , u και v δεν είναι αρνητικά, υπάρχει ο περιορισμός και για το λ_i , μ_j και X_1 να μην είναι αρνητικά.

Η μέθοδο διατηρεί το μηδενικά στοιχεία και προϋποθέτει

ότι κανένα στοιχείο δεν θα μηδενισθεί.

Απο τα παραπάνω προκύπτει ότι έχουν προσδιοριστεί τα διανύσματα

$\lambda_i^t = \frac{u}{\sum x_{ij}^{t-1}}$ και $\mu_j^t = \frac{v}{\sum x_{ij}^{t-2}}$ τα οποία ισούνται με $\lambda_i^t = r^t$ και $\mu_j^t = s^t$ με τα οποία μπορούν να προσδιοριστούν κατ' αρχήν οι συντελεστές της μήτρας $A1 \rightarrow X^t = \hat{r}^t A_0 \hat{s}^t$ και ακολούθως την ίδια την μήτρα $A1 = \hat{r} A_0 \hat{s}$

Η περιγραφή της μεθόδου RAS από τους Holub-Schnabel γίνεται ως ακολούθως.

Εδώ r^t και s^t είναι καταρχήν ακόμα άγνωστες διαγώνιες μήτρες.

Ο πολλαπλασιασμός της μήτρας A_0 με τη μήτρα \hat{r} απο αριστερά και την \hat{s} από δεξιά οδηγεί σε συνεχώς καλύτερες υπολογιστικές τιμές της μήτρας A_0 , μέχρι τελικά να επιτευχθούν όλοι οι όροι που έχουν τεθεί.

Ετσι, γίνεται προφανές ότι η μέθοδος, RAS παίρνει το όνομά της απο την τυπική διατύπωση της υπολογιστικής εκτίμησης ($\hat{r} A_0 \hat{s}$).

Η διαγώνιος μήτρα \hat{r} περιέχει ταυτόχρονα τους συντελεστές διόρθωσης των σειρών για τη διαπίστωση του αποτελέσματος της αποκατάστασης η διαγώνια μήτρα s τους συντελεστές διόρθωσης των στηλών για τη διαπίστωση του αποτελέσματος της τεχνολογικής μεταβολής (της παραγωγής).

Όπως αναφέρθηκε προηγούμενα, οι τιμές των διαγώνιων μητρών υπολογίζονται κάθε φορά μέσω της σχέσης των αντίστοιχων τιμών των αεροισμάτων των σειρών/στηλών των απο τα πριν δεδομένων διανυσμάτων (των αεροισμάτων) u ή v ως προς την αντίστοιχη τιμή της υπολογιστικής μήτρας A_0 που έχει επιτευχθεί (κάθε φορά) μέσω της επανάληψης

$$\text{δηλαδή } r_i^{t+1} = \frac{x_{i \cdot}^t \cdot u}{x_{i \cdot}^t \cdot e} \text{ και } s_j^{t+1} = \frac{x_{\cdot j}^t \cdot v}{x_{\cdot j}^t \cdot e} \text{ όπου το } t, \text{ που έχει}$$

τεθεί ως εκθέτης, αντιστοιχεί στο κάθε φορά βήμα επανάληψης και u ή v αντιστοιχούν στα στοιχεία των διανυσμάτων των

αεριοισμάτων που είναι δεδομένα $X_{i \cdot t}$ ή $X_{\cdot j t}$ σημαίνουν το στοιχείο των διανυσμάτων των ακραίων αεριοισμάτων που αντιστοιχούν στο κάθε φορά επίπεδο της υπολογιστικής μήτρας στο βήμα επανάληψης t . Η τελεία σημαίνει ότι δεν πρέπει να γίνει αεριοση πάνω από τον δείκτη που αναφέρεται .

Κάτω από όρους, οι οποίοι επι το πλείστον υπάρχουν στην πράξη (π.χ. η μη αρνητική μήτρα βάσης A_0), το πρόβλημα έχει μιά λύση, και σε αυτή την περίπτωση συγκλίνει επίσης η μέθοδος σε αυτή την λύση (Bacharach 1970).

13.10.2. Η μέθοδος MODOP³⁷

Μία άλλη μέθοδο που έχει δημιουργηθεί με τον ίδιο στόχο με την μέθοδο RAS είναι η μέθοδος MODOP, η οποία αναπτύχθηκε από το Ινστιτούτο Στατιστικής και Οικονομικών μαθηματικών και από το DIW (Γερμανικό Ινστιτούτο για την Οικονομική έρευνα).

Η μέθοδος, MODOP έχει ως βασική υπόθεση (όπως και η μέθοδος RAS) την επιρροή των συντελεστών τόσο ως προς τις στήλες όσο και ως προς τις σειρές, δηλαδή την εκτίμηση της διπλής αναλογίας, γι αυτό είναι γνωστή με το όνομα MODOP (Modell der doppelten Proportionalitaet= μοντέλο της διπλής αναλογίας).

Στην πιο σύγχρονη της μορφή, αυτή η μέθοδος επιτρέπει να προσδιορισθούν τιμές με μεγαλύτερη ακρίβεια και να εξαχθούν από το προτσές προσέγγισης, πράγμα που δεν ισχύει σε τέτοιο βαθμό με τις άλλες μεθόδους.

Η κατάσταση εκκίνησης είναι πάλι η ίδια όπως στην μέθοδο RAS.

Είναι δεδομένη μία μήτρα βάσης A_0 για το έτος 0, και το διάνυσμα του αεριοισματος των στηλών x_j^0 ($X_{i \cdot 0}$) και το διάνυσμα του αεριοισματος των σειρών

$$X_{z \cdot 0} = (X_{\cdot j 0}) \text{ για } i, j = 1, 2, \dots, n.$$

37. Η παρουσίαση εδώ στηρίζεται στον Holub und Schnabl, Input-Output-Rechnung Input-Output Tabellen, Muenchen, 1985.

Επιπλέον είναι δεδομένο ένα νέο διάνυσμα του αεροίσματος των στηλών X_{θ}^1 και ένα διάνυσμα του αεροίσματος των σειρών X_z^1 για το έτος 1.

Ο στόχος είναι να βρεθεί το X^{1ij} του οποίου η άθροιση κατά σειρές και στήλες να αντιστοιχεί με τα δεδομένα διανύσματα X_{θ}^1 και X_z^1

Κατ' αρχήν υπολογίζονται οι συντελεστές διόρθωσης.

$a_i = \frac{X_{i \cdot}^1}{X_{1 \cdot}^1}$ οι οποίοι απεικονίζουν την υποκατάσταση μέσα στην δομή των εισροών

$\beta_j = \frac{X^1}{X_{\cdot}^1}$ οι οποίοι απεικονίζουν τις αλλαγές στην δομή των εκροών

Ο υπολογισμός του πρώτου στοιχείου της μήτρας X^{1ij} πραγματοποιείται στο 1 βήμα με βάση τον τύπο υπολογισμού $X_{ij} = \sqrt{a_i \beta_j X_{ij}^1}$

Αυτός ο τρόπος υπολογισμού με το να χρησιμοποιεί το γεωμετρικό μέσο, λαμβάνει υπόψη του και τους δύο συντελεστές επίρροής ταυτόχρονα.

Με το συντελεστή διόρθωσης που υπολογίζεται, διορθώνεται κάθε ξεχωριστό στοιχείο της μήτρας ατομικά, αλλά κατ' αρχήν οι έλεγχοι των αεροισμάτων των εισροών και εκροών δεν οδηγούν σε επιθυμητά αποτελέσματα.

Στον πιο πάνω τύπο αντικαθίστανται τώρα οι παλιές τιμές βάσης με τις νεοευρισκόμενες (καλύτερες) τιμές εκτίμησης $X^{1i \cdot}$ ή $X^{1 \cdot j}$ και επαναλαμβάνεται η εκτίμηση μέχρι που οι έλεγχοι των προσθέσεων να δίδουν τα απο τα πριν δεδομένα διανύσματα, και αυτό συμβαίνει όταν υπάρχει αμοιβαία ταύτιση των αεροισμάτων κατά σειρές και στήλες.

Η μέθοδος εκτίμησης (μέθοδος επανάληψης) ακολουθεί τους τύπους

$$(1) X_{ij}^{(2m+1)} = X_{ij}^{(2m)} \frac{X_{i \cdot}^1}{X_{i \cdot}^{2m}} \quad \text{με } m = 0, 1, 2, \dots$$

$$(2) X_{ij}^{(2m)} = X_{ij}^{(2m-1)} \frac{X_{\cdot j}^1}{X_{\cdot j}^{2m-1}} \quad \text{με } m = 1, 2, 3$$

Το m δίνει τον αριθμό της επανάληψης (και αν είναι μονός ή ζυγός). Η εκτίμηση (επανάληψη) ξεκινάει με τον τύπο (1) και με $m=0$, ο υπολογισμός αυτός δίνει, όσον αφορά τις σειρές συμφωνία της X_{ij} και της τιμής στόχος X_i^1 , όμως δεν υπάρχει συμφωνία στην άθροιση και τις στήλες. Αυτή επιτυγχάνεται μέσω του τύπου (2) όπου τίθεται $m=1$. Ως αποτέλεσμα τώρα προκύπτει ότι το άθροισμα των στηλών συμφωνεί με τις τιμές στόχους x^1_j αλλά δεν υπάρχει συμφωνία στην άθροιση κατά σειρές.

Η μέθοδος συνεχίζεται να εφαρμόζεται έως $\lim_{m \rightarrow \infty} X_{ij}^{(2m+1)} = \lim_{m \rightarrow \infty} X_{ij}^{(2m)} = X^1_{ij}$ όμως μπορεί και να διακοπεί προηγουμένως όταν η διαφορά μεταξύ των τιμών που υπολογίστηκαν από τους δύο τύπους ξεπεράσει ένα όριο που έχει τεθεί από την αρχή.

Τώρα, συγκρίνοντας τις δύο μεθόδους που περιγράφηκαν, διαπιστώνεται ότι η μέθοδος MODOP δίνει πιά γρήγορα αποτελέσματα από τη μέθοδο RAS, επειδή η προσέγγιση που πραγματοποιείται μέσω του υπολογισμού του γεωμετρικού μέσου όρου χρησιμοποιείται αμέσως ως πρώτη υπολογιστική λύση. Και μετά ακολουθεί η χρησιμοποίηση της επαναληπτικής μεθόδου για να προκύψουν καλύτερες λύσεις (αλγόριθμος της αναλογίας). Αντίθετα, στη μέθοδο RAS, η επαναληπτική μέθοδος (αλγόριθμος της αναλογίας) χρησιμοποιείται από την αρχή.

Κατά τα άλλα, οι δύο μέθοδοι διαφέρουν τυπικά, έτσι π.χ. η μέθοδος RAS χρησιμοποιεί συντελεστές (τεχνολογικούς συντελεστές) ενώ η MODOP απόλυτα μεγέθη.

Το πρόβλημα της εργασιάς, όπου υπάρχουν ως δεδομένα η μήτρα επενδύσεων του έτους 1970, καθώς και τα διανύσματα των αθροισμάτων των εισροών και των εκροών για τη μήτρα επενδύσεων του 1980 παρουσιάζει ορισμένες ιδιαιτερότητες:

α) Όπως αναφέρθηκε η μέθοδο RAS χρησιμοποιεί τους τεχνολογικούς συντελεστές της μήτρας του αρχικού Πίνακα Εισροών-Εκροών, όμως στη μήτρα επενδύσεων δεν μπορούν να

υπολογισθούν τεχνολογικοί συντελεστές.³⁸ Έτσι η μέθοδος MODOP, που χρησιμοποιεί απόλυτα μεγέθη, είναι πιά προσφερόμενη.

β) Η μέθοδος MODOP αρχίζει με τον υπολογισμό του γεωμετρικού μέσου και ακολούθως χρησιμοποιεί τη μέθοδο επανάληψης.

Στην εργασία χρησιμοποιείται από την αρχή η μέθοδος επανάληψης και επειδή χρησιμοποιήθηκε ηλεκτρονικός υπολογιστής η επανάληψη έγινε τόσες φορές όσες πράγματι χρειάζεται, ώστε να επιτευχθούν τα από τα πριν δεδομένα διανύσματα των σειρών και των στηλών (και η ισορροπία μεταξύ τους).

13.11. Η Κατασκευή του Πίνακα με βάση τα τελικά στοιχεία του Πίνακα Εισροών Εκροών του 1980

Σύμφωνα με τα τελικά στοιχεία του ΠΕΕ του Ν. Μυλωνά, το σύνολο των των Εκροών αποτελείται από:

α) Κατασκευές :	367.101.384	(Κατεδαφίσεις και εκκαφές εν γένει, κατασκευές κτιρίων, εγκαταστάσεις εντός κτιρίων, εργασίες αποπεράτωσης κτιρίων) (δημόσια έργα)
	<u>63.656.885</u>	
	430.758.269	
		%
β) Μεταφορές	967.000	3,8973077
Εμπόριο	<u>23.845.000</u>	<u>96,1026922</u>
	24.812.000	100
γ) Σύνολο Μηχανικού εξοπλισμού, σύμφωνα με τους Εθνικούς λογαριασμούς (και τη Μεταποίηση της ΕΣΥΕ):		97.277.417
Σύνολο Μηχανικού εξοπλισμού, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΠΕΕ του Ν. Μυλωνά:		<u>62.079.881</u>
Υπόλοιπο:		35.277.536

Οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν για

38. Εστω ότι υπολογίζονται συντελεστές, τότε ένα επιπλέον πρόβλημα είναι ότι η μήτρα των συντελεστών δεν θα είναι τετραγωνική.

το σύνολο του μηχανικού εξοπλισμού:	99.500.000
Η ΕΣΥΕ στη Μεταποίηση έχει διαφορά με τα στοιχεία των Εθνικών λογαριασμών:	<u>2.222.583</u>
Υπόλοιπο:	97.277.417
δ) Τα Μεταφορικά μέσα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν.Μυλωνά, είναι:	23.516.631
Τα Μεταφορικά μέσα σύμφωνα με τους Εθνικούς λογαριασμούς (και τη Μεταποίηση της ΕΣΥΕ) είναι:	<u>49.499.951</u>
	25.983.320
ε) Το Γενικό σύνολο, με βάση τα στοιχεία του Ν.Μυλωνά, είναι:	541.166.781.

Καινούργιος υπολογισμός του Μηχανικού εξοπλισμού, με βάση το σύνολο 62.079.881

Σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία του Ν. Μυλωνά, το σύνολο του Μηχανικού εξοπλισμού είναι:	60.180.601
Με βάση, όμως, τα στοιχεία του ΠΕΕ του Ν.Μυλωνά αυτό το σύνολο έγινε:	62.079.881
Οπότε:	62.079.881
	<u>-60.180.601</u>

Υπόλοιπο $1.899.280 / 60.180.601 = 0,031559671$

Ετσι, το σύνολο του Μηχανικού εξοπλισμού στη μήτρα Επενδύσεων του 1980 (πίνακας Νο 7), με βάση την οποία υπολογίζονται με την επαναληπτική μέθοδο οι κλάδοι Επιπλα (35, 36, 37, 38), αυξάνεται κατά 0,03155967 (σε όλους τους κλάδους). Επειδή, όμως, πρέπει το ποσό των μηχανικών εξοπλισμών που αφορά τα λοιπά του κλάδου Ενοικίαση κατοικιών να κρατηθεί σταθερό (216.267), η αύξηση γίνεται μόνο στους υπόλοιπους κλάδους.

Ετσι, σύμφωνα με τα στοιχεία ΠΕΕ:	62.079.881
	<u>- 216.267</u>
	61.863.614
Σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία:	60.180.601
	<u>- 216.267</u>
	59.964.334

και προκύπτει: 61.863.614
- 59.964.334

$$1.899.280 / 59.964.334 = 0,031673494$$

Καινούργιος υπολογισμός των Μεταφορικών μέσων

Το σύνολο των Μεταφορικών Μέσων, με βάση τα πρώτα στοιχεία του Ν. Μυλωνά είναι: 46.441.234
 Με βάση, όμως, τα στοιχεία ΠΕΕ του Ν. Μυλωνά, το σύνολο αυτό μειώνεται: 23.516.631
 Οπότε: 46.441.234
- 23.516.631

$$22.924.603 / 46.441.234 = 0,493626052$$

Ετσι, το σύνολο των Μεταφορικών μέσων στη Μήτρα Επενδύσεων του 1980 μειώνεται κατά 46,441234 (σε όλους τους κλάδους).

Μεταφορικά Μέσα

Στα στοιχεία για τα Μεταφορικά Μέσα υπάρχουν διαφορές μεταξύ των στοιχείων για τις εισαγωγές σύμφωνα με τους Εθνικούς Λογαριασμούς και τον Σ. Κωστάκη.

	Σ.Κωστάκης	Εθνικοί λογαριασμοί
	3834	139.899,9
3831 Φορτηγά αυτοκίνητα ³⁹	4.904.890	4.904.890
	3833	4.545.657,9
	3832	489.092
3831 Βάσεις φορτηγών ⁴⁰	7.718.469	8.207.562
3831 Λεωφορεία	513.099	513.099
3831 Επιβατηγά αυτοκίνητα	1.584.337	6.337.349,7X30%= 1.901.205

39. Στον Πίνακα των Εθνικών λογαριασμών στα Φορτηγά αυτοκίνητα αναφέρονται & το 3834, 139.899,9, που δεν τα περιλαμβάνει ούτε ο Σ.Κωστάκης ούτε οι Εθνικοί λογαριασμοί.

40. Στις Βάσεις φορτηγών οι Εθνικοί λογαριασμοί υπολογίζουν 3832, 489.092, που δεν περιλαμβάνει ο Σ. Κωστάκης. Επίσης περιλαμβάνονται το 3833, 4.545.657,9, που δεν περιλαμβάνουν ούτε οι Εθνικοί λογαριασμοί ούτε ο Σ. Κωστάκης.

3831 Βάσεις λεωφορείων	637.100	1.512.423,3
3831 Μέρη αυτοκινήτων	365.906	1.524.066,7
		(είναι ήδη 33,3%)
	<u>15.723.801</u>	<u>22.999.390,7</u>

Μείον	3833	<u>4.545.657,9</u>	<u>89.331,8</u>	Ταξίμετρα
		11.178.143,1	23.089.323,5	
Μείον	3834	<u>139.899,9</u>		
		11.038.243,2		
Διαφορά		<u>43.492</u>		
		11.081.735		

- Ο Σ.Κωστάκης στον κύριο πίνακα αναφέρει 15.767.293 (από το 15.723.801 έχει διαφορά 43.492).
- Τελικά το 15.767.293 που εκτιμά ο Σ. Κωστάκης δεν είναι πολύ μεγάλο, γιατί έχει γίνει ήδη η μείωση στο 30% για τα Επιβατικά αυτοκίνητα.
- Κανονικά στον κύριο πίνακα θα έπρεπε οι εισαγωγές του κλάδου 3831, να είναι 11.081.735 (και όχι 12.357.026), αλλά τότε θα έπρεπε να αλλάξει σημαντικά η εγχώρια παραγωγή, γι' αυτό μπαίνει 12.357.027.

β) Στον κλάδο 3832, "Αμαξώματα επιβατικών αυτοκινήτων", ο Σ. Κωστάκης αναφέρει 489.094. Ο Ν.Μυλωνάς στο ντοσιέ δίνει άεροισμα στον κλάδο 3832, 503.860· η διαφορά αφορά αυτοκίνητα αγώνων Jeep.

γ) Στον κλάδο 3833 Αμαξώματα φορτηγών αυτοκινήτων, ο Σ. Κωστάκης και οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:

22.836 (Γεωργία).

Αντίθετα, σύμφωνα με την ανάλυση της

εργασίας, ο κλάδος 3833, "Βάσεις +

ετέρων φορτηγών", είναι:

4.545.657,9

4.568.493,9

δ) Ο κλάδος 3834 είναι 285.958,9 (Γεωργία), σύμφωνα με τους Εθνικούς λογαριασμούς.

Ο κλάδος 3834 33.974 (Συμπληρωματικά) σύμφωνα με τους Εθνικούς λογαριασμούς.

Ο Σ. Κωστάκης αναφέρει: 3834 285.958,9 (Γεωργία)
3834 204.897 (Συμπληρωματικά) [αυτό
490.856 δεν είναι σωστό]

Σύμφωνα με την ανάλυση της εργασίας είναι:

3834 139.899,9 (Αυτοκίνητα)
285.958,9 (Γεωργία)
33.974 (Συμπληρωματικά)
459.833

αλλά αυτό το αποτέλεσμα θα πρέπει να αυξηθεί στο 630.756,
για να προκύπτει το σύνολο που αναφέρει ο Ν.Μυλωνάς στα
στοιχεία ΠΕΕ.

Τηλεπικοινωνίες

Ο Σ. Κωστάκης αναφέρει :

3761	42.327	Λάμπες Μεταλλείων
3761	894	Μέρη μηχανημάτων ανταλλακτικά βιομηχανιών
3761	<u>3.679</u>	Συμπληρωματικές πάγιες επενδύσεις

46.900

Στις συμπληρωματικές πάγιες επενδύσεις αναφέρονται:

+ 3.679

51.382

55.061 (ενώ ο Σ.Κωστάκης αναφέρει μόνο το 3.679)

Στην Εργασία αναφέρονται: Μεταλλεία 223 (τελικά μπαί-
νουν τα στοιχεία ΠΕΕ του Ν.Μυλωνά 3761 5.995.545) και στα
Μέρη Μηχανών 2.707,8.

Ο Σ.Κωστάκης στις Δημόσιες Επενδύσεις αναφέρει ότι ο
ΟΤΕ έχει Μηχανήματα 4.552.000.

Εμπόριο

Ο κλάδος του Εμπορίου αποτελείται από Εμπορικά
Περιθώρια επενδύσεων, τα οποία θεωρούνται ότι είναι εγχώρια
παραγωγή.

Στον πίνακα, όμως, υπάρχουν κλάδοι, όπως τα "Προϊόντα
απο μέταλλο", οι οποίοι αν και περιλαμβάνουν Εμπορικά

Περιθώρια, αποτελούνται μόνο από εισαγόμενα αγαθά.

Για να μην παρουσιαστούν προβλήματα στον πίνακα, ο κλάδος του Εμπορίου δεν θα διαχωριστεί σε Εγχώρια παραγωγή και Εισαγωγές.

Πίνακας 1 σύμφωνα με τα στοιχεία των Εθν. Λογαριασμών για το 1980

	Γεωργία	Εγγειο- Βελτιωτ.	Όρυχεία Λατομεία	Μετα- ποίηση	Ενέρ- γεια	Υδρευση, Αποχέτ.	Σιδηρό- δρομος			
Μηχαν. εξοπλισμ. Μεταφορ. μέσα	10831	270	2532	40940	11860	25	32			
Σύνολο*	148	--	544	315	104	24	479			
Κατασκευών	10811	5570	18200	24592	9682	6145	767			
α) λοιπά έργα & κατασκευές	9248		17608	1275	8768	6114	758			
β) λοιπά κτίρια	1563		592	23317	914	31	9			
γ) Κατοικίες										
Σύνολο	21790	5840	23976	65847	21646	6194	1278			
=====										
	Ηλεκτρ. σιδηρ.	Αυτοκ. Ποδηλ.	Εμπ. Ναυτ.	Πολ. Αερ.	Οδοί	Λιμεν.				
Μηχαν. εξοπλισμ. Μεταφορ. μέσα	45	119	---	1143	--	594				
Σύνολο*	27	38009	553	6752	--	8				
Κατασκευών	86	146		1223	11874	887				
α) λοιπά έργα & κατασκευές	76	146		926		130				
β) λοιπά κτίρια	10	--		297						
γ) Κατοικίες										
Σύνολο	158	38274	553	9118	11874	1489				
=====										
	Τηλεπικ.	Καταστημ.	Τουρισμ.	Διάφορα	Κατοικίες	Όμοικ.	Εκπαίδ.	Υγεία Πρόνοια	Σύνολο	
Μηχαν. εξοπλ. Μεταφορικά μέσα	4552			60	19892	746	1084	2275	49500	
Σύνολο	65			--	32	62	--	14	47136	
Κατασκευών	4669	21305	3097	1420	137517	1425	6199	1434	267049	
α) λοιπά έργα & κατασκευές	3683		782	1285		282	1286	230	70968	
β) λοιπά κτίρια	986	21305	2315	135		1143	4613	1204	58564	
γ) Κατοικίες					137517				137517	
Σύνολο	9286	21305	3157	21144	137517	2233	7283	3723	413685	

* Σύνολο κατασκευών = λοιπά έργα και κατασκευές + λοιπά κτίρια + Κατοικίες

**ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1980 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ
ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΗΛΗΣ ΤΩΝ ΑΕΠΚ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΕΙΣΡΟΩΝ - ΕΚΡΟΩΝ ΓΙΑ
ΤΟ 1980 ΤΟΥ Ν. ΜΥΛΩΝΑ**

4ψήφιος κλάδος προέλευσης	ΕΠΙΠΛΑ 26	Αξία εισαγωγών σε τιμές τελω- γείου	Αξία εγχώριας παραγωγής σε τιμές παραγωγού	Αξία εξαγωγών σε τιμές FOB	σε χιλ.δρχ.	Σύνολο
	Είδος επενδυτικού αγαθού				Ποσοστό % επενδ.αγαθ.	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)= (3)+[(4)- (5)]X(6)/100
2611	Επιπλα από ξύλο	21993	1836042	109887	10	194229
2612	Πλεκτά έπιπλα (από καλάμι)	1112				1112
2613	Ταπεταρίες επίπλων	85				85
2621	Μεταλλικά έπιπλα πλην φερ-φορτέ	83102*	3518	55777	10	83102
		105983				276598

ΣΥΝΟΛΟ ΑΕΠΚ ΠΛΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 1980
{ T 85596512
{ D 13487607
{ M 72108905

* Σύμφωνα με τον Σ.Κωστάκη όταν το σύνολο η εγχώρια παραγωγή μείον εξαγωγές είναι αρνητικό υπολογίζονται μόνο οι εισαγωγές.

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1980

4ψήφιος κλάδος προέλευσης	Προϊόντα εκ μετάλλου 35	Αξία εισα- γωγών σε τιμές τελών	Αξία εγχώ- ριας παραγ. σε τιμές παραγωγού	Αξία εξαγ. σε τιμές FOB	σε χιλ.δρχ.	Σύνολο
	Είδος επενδυτικού αγαθού				Ποσοστό % επενδ. αγαθού	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3)+[(4)- (5)]X(6)/100
3511	Σιδηροσωλήνες	305				305
3521	Συρματόσχοινα	309060				309060
3524	Κοχλίες & αλυσίδες	309530				309530
3525	Φερμουάρ, καρφίτσες & συνδετ.	22406				22406
3541	Γεωργικά εργαλεία	67213				67213
3542	Λοιπά εργαλεία	2431430				2431430
3551	Συσκ. πλην ηλεκτρ. μαγειρ. φωτισμ.θερμ.	89646				89646
3552	Είδη φανοποιίας	2630				2630
3560	Είδη εκ χυτοσίδηρου	131298				131298
3539	Λοιπά μεταλλ.κατασκ.	759438				759438
3571	Είδη χαλκούργιας	685021				685021
3581	Είδη εξ αλουμινίου	1142				1142
3591	Χρηματοκιβώτια	29417				29417
3593	Σιδηρές φιάλες	413734				413734
3595	Μαχαιροπήρουνα κλπ	241902				241902
3596	Κατασκ. ξυριστικ. λεπίδων	4651				4651
3597	Επιμετ. και οξειδ. μετάλλου	3				3
3598	Βλήμματα, όπλα	8717				8717
3599	Λοιπά αντικ. εκ μεταλλ.	50595				50595
		5558138				5558138

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1980

4μήσιος κλάδος προέλευσης	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ 36		σε χιλ. δρχ.			Σύνολο
	Είδος επενδυτικού αγαθού	Αξία εισαγωγών σε τιμές τελών	Αξία εγχώριας παραγ. σε τιμές παραγωγού	Αξία εξαγ. σε τιμές FOB	Ποσοστό % επενδ. αγαθού	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (3) + [(4) - (5)] x (6) / 100
3611	Κινητήρες διάφοροι	1.769.687	677.091	20.829	100	2.425.949
3612	Επισκευή μηχανών εσωτερικής καύσεως (φρέζες γεωργικές)		3.750		100	3.750
3620	Μηχανές κλιματισμ.		306.303		100	306.303
3631	Γεωργ. μηχανήματα	1.444.438	896.079	10.291	100	2.330.226
3632	Γεωργ. ελκυστήρες	3.309.195	58.453	6.553	100	3.361.095
3633	Μηχανές ζωοκομίας	867.611	34.712	12	100	121.464
3641	Μηχανές λατομείων	1.165.511	181.005	110.214	100	1.236.302
3642	Μηχαν. οδοποιίας	1.806.561				1.806.561
3650	Μηχανές ειδών διατροφής	3.368.226	470.302	59.584	100	3.778.944
3661	Μηχαν. υφαντουργίας	2.826.253	17.656	7.229	100	2.836.680
3662	Μηχαν.επεξ. ξύλου	536.427	122.024	6.809	100	651.642
3671	Πυροσβεστήρες	5.162	41.294	9.718	100	36.738
3672	Αντλίες	1.728.516	336.023	241.610	100	1.822.929
3673	Ψεκαστήρες	120.588	73.918	56.320	100	138.186
3681	Γραφομηχανές	1.412.913				1.412.913
3683	Πλάστιγγες & ζυγοί	100.518	17.411	3.069	100	114.860
3691	Δεξαμενές κλπ εκ μετάλλου	698.181	789.092	14.833	100	1.472.440
3693	Σιλό μεταφ. ταινίες		186.201		100	186.201
3694	Πρέσες τρυπάνια	2.236.481	16.527	24.732	100	2.236.481
3699	Λοιπά μηχανήματα	5.599.414	475.518	86.822	100	5.988.110
		28.214.835				32.267.774

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1980

4μήσιος κλάδος προέλευσης	ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ		σε χιλ. δρχ.			Σύνολο
	Είδος επενδυτικού αγαθού	Αξία εισαγωγών σε τιμές τελών	Αξία εγχώριας παραγ. σε τιμές παραγωγού	Αξία εξαγ. σε τιμές FOB	Ποσοστό % επενδ. αγαθού	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (3) + [(4) - (5)] x (6) / 100
3711	Ηλεκτροκινητήρες	1.508.907	957.301	17.954	100	2.448.254
3712	Μετασχηματιστές	370.132*	18.675	41.400	100	370.132
3752	Κατασκ. λαϊκών ηλεκτρολογ. υλικών	1.093.085	132.370	72.009	100	1.153.446
3761	Τηλεπικοινωνιακό υλικό	5.995.545	60.207		10	6.001.566
3762	Τηλεεφόσεις ραδιοφ. κλπ	157.858	2.403.544	72.831	10	390.929
3770	Μέρη τεχνικών συσκ.	3.927.434				3.927.434
3781	Ηλεκτρ. οικιακ. συσκ.	2.469.727	6.268.061	720.444	15	3.301.869
3782	Ηλεκτρ. συσκ. κλιματ.	468.309	674.192	11.507	50	799.651
3783	Ηλεκτρ. συσκ. φωτισμ.	111.653				111.653
		16.102.650				18.504.934

* Και εδώ το σύνολο η εγχώρια παραγωγή μείον εξαγωγές είναι αρνητικά

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1980

4ψήφιος κλάδος προέλευσης	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ 38		σε χιλ. δρχ.			Σύνολο
	Είδος επενδυτικού αγαθού	Αξία εισαγωγών σε τιμές τελών	Αξία εγχώριας παραγ. σε τιμές παραγωγού	Αξία εξαγ. σε τιμές FOB	Ποσοστό % επενδ. αγαθού	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3)+[(4)-(5)]X(6)/100
3811	Μεταλλικά σκάφη	7.958	3.514.805	82.465	10	351.192
3812	Ξύλινα σκάφη		60.691	43.657	10	1.703
3813	Πλαστικά σκάφη		237.479	6.078	10	23.140
3814	Επισκ. σκαφ. εκτός ναυπηγ. Σκάφη ασπ		1.958		10	196
3820	Σιδηροδρομικό υλικό		6.199	5.772	100	427
3831	Αυτοκίνητα	12.357.026	4.224.082	586.480	25	13.266.427
3832	Αμαξώματα επιβατ. αυτοκινήτων		3.222.355	53.797	100	3.657.652
3833	Αμαξώματα φορτηγών αυτοκινήτων	4.568.494	930.832	8.223	100	5.491.103
3834	Ρυμουλκούμενα τροχοφ. οχήματα	630.756				630.756
3835	Ανταλλακτικά αυτοκ.					
3851	Μοτοσυκλέτες κλπ		376.605	467	25	94.035
3870	Ανταλλακτικά αεροπλ.					
		18.053.328				23.516.631

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1980

4ψήφιος κλάδος προέλευσης	39 ΛΟΙΠΑ ΒΙΟΜΗΧ. Επενδ. αγαθά		σε χιλ. δρχ.			Σύνολο
	Είδος επενδυτικού αγαθού	Αξία εισαγωγών σε τιμές τελών	Αξία εγχώριας παραγ. σε τιμές παραγωγού	Αξία εξαγ. σε τιμές FOB	Ποσοστό % επενδ. αγαθού	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3)+[(4)-(5)]X(6)/100
3911	Ιατροχειρουργ. εργ.	206.073				206.073
3912	Όργανα ακριβείας	2.043.248				2.043.248
3922	Φωτογραφικά όργανα	640.687				640.687
3943	Ωρολόγια και ανταλ.	213.391				213.391
3961	Μουσικά όργανα	88.071				88.071
3971	Κατασκ. παιχνιδιών	60.944				60.944
		3.252.414				3.252.414

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1980

4ηθφιος κλάδος προέλευσης	ΛΟΙΠΑ	Αξία εισα- γωγών σε τιμές τελών	Αξία εγχώ- ριας παραγ. σε τιμές παραγωγού	Αξία εξαγ. σε τιμές FOB	σε κιλ. δολ.	Σύνολο
	Είδος επενδυτικού αγαθού				Ποσοστό % επενδ. αγαθού	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3)+[(4)-(5)]X(6)/100
3019	Κατασκ. λοιπών προϊόν- των εξ ελαστικού	271.194				271.194
2397	Δίκτυα	1.393				1.393
2351	Κατασκευή Εύλινων κι- βωτίων & κυτίων		} 1.396.465		}	1.396.465
2352	Βαρελοποιία εκ Εύλου					
3029	Παραγωγή λοιπών προϊόν- των εκ πλαστικής ύλης	20.375				20.375
2933	Λοιπά δερμάτινα είδη,σάλες, τακούνια,ιμάντες μηχαν.					
2592	Εύλινα εξαρτήματα κλω- στουφαντουργίας,σαίται κτέναι	7.746				7.746
2593	Ειδών τερνωτικής από Εύλο καλαπόδια,γουδιά	319				319
3313	Πυρίμαχα και οξύμαχα υλικά, πυρότουβλα	128.033				128.033
2514	Κατασκ. Ξυλείας για βαρελοποιία,καρροποιία	42.462				42.462
2533	Κατασκ. ειδών εκ καλά- μου, λύγου, άχυρου	3				3
3392	Κατεργασία σμύριδος και κατασκ.λειαυτικών μέσων (σμουριδότροχοι)	200.919				200.919
3332	Κατασκευή ειδών εκ πορ- σελάνης και φαγεντιανών	93.727				93.727
3331	Άγγειοπλαστική,κατασκ. ειδών εκ πηλού	195				195
3321	Κατασκ. υαλικών εν γένει	44.273				44.273
3412	Ανάτηξιν και εξέλασις σιδήρου	3.592				3.592
2433	Ραπτική ενδυμ. αδιαβρ. υφασμάτων	7.327				7.327
		821.558	1.396.465			2.218.023

Πίνακας 3

ΕΣΥΕ. Έρευνα Βιομηχανίας 1980. Ακαθάριστες επενδύσεις κατά κλάδο βιομηχανίας, Σύνολο χώρας, Σύνολο Βιομηχανίας, Αγορές καινούργιων και ιδιοκατασκευές (περιλαμβάνονται και τα μεταχειρισμένα που έχουν εισαχθεί από το εξωτερικό)

	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
<u>503</u>												
<u>Μηχαν. & λοιπός</u>												
<u>μηχανολογικός</u>												
<u>εξοπλισμός</u>	3466118	3270859	514602	5419840	879448	1348640	244555	1127952	277633	85929	1217302	1878
<u>502</u>												
<u>Κτίρια και</u>												
<u>εγκαταστάσεις</u>	1279045	1510276	555025	1787047	490115	349843	95902	108274	118976	166838	334394	553701
<u>501</u>												
<u>Γήπεδα και</u>												
<u>οικόπεδα</u>	444280	307681	22179	209027	43030	85020	53121	27356	78294	7391	17504	29714
<u>504</u>												
<u>Μεταφορικά</u>												
<u>μέσα</u>	404803	155096	12748	115076	176911	209143	46162	34749	20291	5319	68973	152126
<u>505</u>												
<u>Επίπλα και</u>												
<u>μηχανολογιστι-</u>												
<u>κός εξοπλισμός</u>	260526	67213	28410	141451	98132	38573	10276	23339	36891	10133	42934	128406
<u>506, 507, 508, 509</u>												
<u>Άσπρα πάγια</u>												
<u>στοιχεία</u>	380177	1488340	6574	422493	57670	67244	10419	34970	10272	40952	143336	251550
<u>Σύνολο</u>	<u>7234949</u>	<u>6799465</u>	<u>1339538</u>	<u>8095434</u>	<u>1745314</u>	<u>2098463</u>	<u>460435</u>	<u>1356636</u>	<u>542357</u>	<u>316562</u>	<u>1842443</u>	<u>2993549</u>

	32	33	34	35	36	37	38	39
<u>503</u>								
<u>Μηχανήματα & λοιπός</u>								
<u>εξοπλισμός</u>	3739670	4405674	4254307	2016418	295359	933893	1561319	280152
<u>502</u>								
<u>Κτίρια και</u>								
<u>εγκαταστάσεις</u>	194416	1718324	1047228	1200668	57899	394566	559086	177940
<u>501</u>								
<u>Γήπεδα και οικόπεδα</u>	27718	962866	135098	212763	332043	75038	44226	7485
<u>504</u>								
<u>Μεταφορικά μέσα</u>	135901	355282	108393	253584	78510	95212	216146	34528
<u>505</u>								
<u>Επίπλα και μηχαν.</u>								
<u>εξοπλισμός</u>	26302	94551	47492	112396	20105	90030	194614	27921
<u>506, 507, 508, 509</u>								
<u>Άσπρα πάγια στοιχεία</u>	686386	921348	226951	437525	15872	157380	5238043	36100
<u>Σύνολο</u>	<u>4810393</u>	<u>8458045</u>	<u>5819471</u>	<u>4233354</u>	<u>1113718</u>	<u>1746109</u>	<u>7813434</u>	<u>564126</u>

Μήτρα επενδύσεων δια το 1970 σε εκ. δραχμές, σε τρεχ. τιμές

	ΓΕΩΡΓΙΑ	ΟΡΥΧΕΙΑ	ΤΡΟΦΙΜΑ	ΠΟΤΑ	ΚΑΠΝΟΣ	ΥΦΑΝΤΙΚΑΙ	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ
ΓΕΩΡΓΙΑ							
ΟΡΥΧΕΙΑ							
ΤΡΟΦΙΜΑ							
ΠΟΤΑ							
ΚΑΠΝΟΣ							
ΥΦΑΝΤΙΚΑΙ	58.8						
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ							
ΕΝΔΥΜΑΤΑ							
ΞΥΛΟ	46.1						
ΕΠΙΠΛΑ	10	19	22.9	5.8	3.2	16	3.5
ΧΑΡΤΗΣ							
ΕΚΔΟΣΕΙΣ							
ΔΕΡΜΑΤΑ			1				
ΠΡ. ΕΞ ΕΛΑΣΤΙΚΟΥ	7.3						
ΠΡ. ΕΚ ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΥΛΗΣ							
ΒΑΣ. ΧΗΜΙΚΑΙ ΒΙΟΜ.	7.3						
ΛΟΙΠΑΙ ΧΗΜΙΚΑΙ							
ΒΙΟΜ. ΔΙΥΛ. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ							
ΤΣΙΜΕΝΤΑ							
ΥΑΛΟΥΡΓΙΑ							
ΥΛ. ΚΑΤ. & ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ	5.3						
ΒΑΣ. ΠΡ. ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ							
ΠΡ. ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	146.1	59.2	18.5	2.5	1.9	19.9	0.7
ΜΗΧΑΝΕΣ	825.5	605	1099	149.1	112	1178.9	44
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ			39.9	5.3	12.4	56	2.2
ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	50	175	155.9	44.3	11.6	56	2.7
ΛΟΙΠΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	6244.1	510.3	219.3	58.4	35.9	221.3	15.7
ΗΛΕΚΤΡ. ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΥΨΩ							
ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ	24.4	23.1	38.6	6	3.8	37.8	1.5
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ							
ΕΜΠΟΡΙΟ	105.8	99.2	167	26	16.5	163.3	6.6
ΤΡΑΠΕΖΕΣ & ΛΟΙΠΑ							
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ							
ΕΝΔΙΚΙΑΣΗ ΚΑΤΟΙΚΤΩΝ							
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ							
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΕΙΣΡΩΩΝ	7523.4	1470.8	1762	297.3	197.3	1749.2	76.9

Πίνακας 4.α

Μήτρα επενδύσεων δια το 1970 σε εκ. δραχμές, σε τρεχ. τιμές

	ΕΝΔΥΜΑΤΑ	ΞΥΛΟ	ΕΠΙΠΛΑ	ΧΑΡΤΗΣ	ΕΚΔΟΣΕΙΣ	ΔΕΡΜΑΤΑ	ΠΡ. ΕΞ ΕΛΑΣΤΙΚΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΑ							
ΟΡΥΧΕΙΑ							
ΤΡΟΦΙΜΑ							
ΠΟΤΑ							
ΚΑΠΝΟΣ							
ΥΦΑΝΤΙΚΑΙ							
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ							
ΕΝΔΥΜΑΤΑ							
ΞΥΛΟ							
ΕΠΙΠΛΑ	4.1	1.9	2	3.2	4.6	0.9	1
ΧΑΡΤΗΣ							
ΕΚΔΟΣΕΙΣ							
ΔΕΡΜΑΤΑ							
ΠΡ. ΕΞ ΕΛΑΣΤΙΚΟΥ							
ΠΡ. ΕΚ ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΥΛΗΣ							
ΒΑΣ. ΧΗΜΙΚΑΙ ΒΙΟΜ.							
ΛΟΙΠΑΙ ΧΗΜΙΚΑΙ							
ΒΙΟΜ. ΔΙΥΛ. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ							
ΤΣΙΜΕΝΤΑ							
ΥΑΛΟΥΡΓΙΑ							
ΥΛ. ΚΑΤ. & ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ							
ΒΑΣ. ΠΡ. ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ							
ΠΡ. ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	0.9	2.1	0.9	2.3	1.8	0.5	1.1
ΜΗΧΑΝΕΣ	54.3	123	52.9	136.7	107.2	27.5	63.3
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ	56.8	4.2	2.7	18.6	1	1.8	0.8
ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	26.6	18.2	13	14.7	9.5	3	4.5
ΛΟΙΠΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	11.8	44.1	23.1	65.5	21.3	9.5	5.5
ΗΛΕΚΤΡ. ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΥΩΦ							
ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ	2.5	4.3	2	4.7	3.7	1	2.1
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ							
ΕΜΠΟΡΙΟ	11	18.8	8.5	20.2	15.9	4.1	9
ΤΡΑΠΕΖΕΣ & ΛΟΙΠΑ							
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ							
ΕΝΔΙΚΙΑΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ							
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ							
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ	168	216.6	105.1	265.9	165	48.3	87.3

Πίνακας 4.β

Μήτρα επενδύσεων δια το 1970 σε εκ. δραχμές, σε τρεχ. τιμές

	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΚ ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΥΛΗΣ	ΒΑΣ. ΧΗΜΙΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΙ	ΛΟΙΠΑΙ ΧΗΜΙΚΑΙ	ΒΙΟΜ. ΔΙΥΛ. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	ΥΑΛΟΥΡΓΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΑ						
ΟΡΥΧΕΙΑ						
ΤΡΟΦΙΜΑ						
ΠΟΤΑ						
ΚΑΠΝΟΣ						
ΥΦΑΝΤΙΚΑΙ						
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ						
ΕΝΔΥΜΑΤΑ						
ΞΥΛΟ						
ΕΠΙΠΛΑ	5.9	9.6	2.4	0.7	1.4	1.6
ΧΑΡΤΗΣ						
ΕΚΔΟΣΕΙΣ						
ΔΕΡΜΑΤΑ						
ΠΡ. ΕΞ ΕΛΑΣΤΙΚΟΥ						
ΠΡ. ΕΚ ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΥΛΗΣ						
ΒΑΣ. ΧΗΜΙΚΑΙ ΒΙΟΜ.						
ΛΟΙΠΑΙ ΧΗΜΙΚΑΙ						
ΒΙΟΜ. ΔΙΥΛ. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ						
ΤΣΙΜΕΝΤΑ						
ΥΑΛΟΥΡΓΙΑ						
ΥΛ. ΚΑΤ. & ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ						
ΒΑΣ. ΠΡ. ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ						
ΠΡ. ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	2.9	2.8	1.6	0.5	2.4	0.9
ΜΗΧΑΝΕΣ	169.7	162.8	94.1	27.5	141.5	52.2
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ	5.8	6.6	0.6	3.6	0.1	3.5
ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	17.2	33.3	18.6	5	32.4	2.9
ΛΟΙΠΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	38.1	80.8	24.9	19.3	68.9	17.5
ΗΛΕΚΤΡ. ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΥΔΡΟ						
ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ	5.8	6.2	3.5	1	5.3	1.7
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ						
ΕΜΠΟΡΙΟ	25.1	26.8	15	4.4	22.8	7.4
ΤΡΑΠΕΖΕΣ & ΛΟΙΠΑ						
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ						
ΕΝΔΙΚΙΑΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ						
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ						
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑΝΕΣΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ	270.5	328.9	160.7	62	274.7	87.7

Πίνακας 4.γ

Μήτρα επενδύσεων δια το 1970 σε εκ. δραχμές, σε τρέχ. τιμές

	ΥΛ. ΚΑΤ. & ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ	ΒΑΣ. ΠΡ. ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	ΠΡ. ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	ΜΗΧΑΝΕΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ	ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΑ						
ΟΡΥΧΕΙΑ						
ΤΡΟΦΙΜΑ						
ΠΟΤΑ						
ΚΑΠΝΟΣ						
ΥΦΑΝΤΙΚΑΙ						
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ						
ΕΝΔΥΜΑΤΑ						
ΕΥΛΟ						
ΕΠΙΠΛΑ	3.7	10.8	6.7	2.4	24.3	9.3
ΧΑΡΤΗΣ						
ΕΚΔΟΣΕΙΣ						
ΔΕΡΜΑΤΑ		1.8				
ΠΡ. ΕΞ ΕΛΑΣΤΙΚΟΥ						
ΠΡ. ΕΚ ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΥΛΗΣ						
ΒΑΣ. ΧΗΜΙΚΑΙ ΒΙΟΜ.						
ΛΟΙΠΑΙ ΧΗΜΙΚΑΙ						
ΒΙΟΜ. ΔΙΥΛ. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ						
ΤΣΙΜΕΝΤΑ						
ΥΔΑΟΥΡΓΙΑ						
ΥΛ. ΚΑΤ. & ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ						
ΒΑΣ. ΠΡ. ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ						
ΠΡ. ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	4.2	30	7.4	1.7	3.9	4.3
ΜΗΧΑΝΕΣ	248.7	1773.7	437	101.7	228.1	253.3
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ	10.7	174.9	9.5	3.6	6.9	10.8
ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	69.1	100.2	38.2	11.6	33.8	34
ΛΟΙΠΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	77	241	117.8	24.6	102.5	271.6
ΗΛΕΚΤΡ. ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΥΔΩΡ						
ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ	9.7	57.1	14.6	3.5	8.4	9
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ						
ΕΜΠΟΡΙΟ	41.9	246.2	62.8	15.1	36.1	38.7
ΤΡΑΠΕΖΕΣ & ΛΟΙΠΑ						
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ						
ΕΝΔΙΚΙΑΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ						
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ						
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΕΙΣΡΩΩΝ	465	2635.7	694	164.2	444	631.2

Πίνακας 4.8

Μήτρα επενδύσεων δια το 1970 σε εκ. δραχμές, σε τρεχ. τιμές

	ΛΟΙΠΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	ΗΛΕΚΤΡ. ΦΩΤΑ- ΕΡΙΟ ΥΔΩΡ	ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	ΕΜΠΟΡΙΟ
ΓΕΩΡΓΙΑ						
ΟΡΥΧΕΙΑ						
ΤΡΟΦΙΜΑ						
ΠΟΤΑ						
ΚΑΠΝΟΣ						
ΥΦΑΝΤΙΚΑΙ						
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ						
ΕΝΔΥΜΑΤΑ						
ΕΥΛΩ		10.6	70	--	20	
ΕΠΙΠΛΑ	0.9	0	10	30	14.4	281.9
ΧΑΡΤΗΣ						
ΕΚΔΟΣΕΙΣ						
ΔΕΡΜΑΤΑ						
ΠΡ. ΕΞ ΕΛΑΣΤΙΚΟΥ				51.2		
ΠΡ. ΕΚ ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΥΛΗΣ						
ΒΑΣ. ΧΗΜΙΚΑΙ ΒΙΩΜ.						
ΛΟΙΠΑΙ ΧΗΜΙΚΑΙ						
ΒΙΩΜ. ΔΙΥΛ. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ						
ΤΣΙΜΕΝΤΑ						
ΥΑΛΟΥΡΓΙΑ						
ΥΛ. ΚΑΤ. & ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ						
ΒΑΣ. ΠΡ. ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ		2.9				
ΠΡ. ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	0.6	50		10	--	113.7
ΜΗΧΑΝΕΣ	32.3	183.1		50	8	--
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ	0.3		1342.6		755.8	108
ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	2.3			3234.6	--	15
ΛΟΙΠΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	5.5	--	3631.2	8722.9	1072.8	2105.2
ΗΛΕΚΤΡ. ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΥΔΩΡ						
ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ	1.1	6.7	38.1	115.7	21.9	14.2
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ						
ΕΜΠΟΡΙΟ	4.7	28.7	164.5	404.4	94.7	61.3
ΤΡΑΠΕΖΕΣ & ΛΟΙΠΑ						
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ						
ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ						
ΔΗΗΟΣΙΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ						
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΕΙΣΡΩΩΝ	47.7	282	5256.4	12618.8	1957.6	2699.3

Πίνακας 4.ε

Μήτρα επενδύσεων δια το 1970 σε εκ. δραχμές, σε τρεχ. τιμές

	ΤΡΑΠΕΖΕΣ & ΛΟΙΠΑ	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΕΝΔΙΚΙΑΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΦΩΣΗ
ΓΕΩΡΓΙΑ					
ΘΡΥΧΕΙΑ					
ΤΡΟΦΙΜΑ					
ΠΟΤΑ					
ΚΑΠΝΟΣ					
ΥΦΑΝΤΙΚΑΙ					58.8
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ					--
ΕΝΔΥΜΑΤΑ					--
ΞΥΛΟ					146.7
ΕΠΙΠΛΑ	70	280	0	86.5	950.6
ΧΑΡΤΗΣ					
ΕΚΔΟΣΕΙΣ					
ΔΕΡΜΑΤΑ					3.8
ΠΡ. ΕΞ ΕΛΑΣΤΙΚΟΥ					58.5
ΠΡ. ΕΚ ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΥΛΗΣ		1.4			1.4
ΒΑΣ. ΧΗΜΙΚΑΙ ΒΙΟΜ.					
ΛΟΙΠΑΙ ΧΗΜΙΚΑΙ					
ΒΙΟΜ. ΔΙΥΛ. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ					
ΤΣΙΜΕΝΤΑ					
ΥΑΛΟΥΡΓΙΑ		9.2			9.2
ΥΛ. ΚΑΤ. & ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ			93.8		99.1
ΒΑΣ. ΠΡ. ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ					2.9
ΠΡ. ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	30	700	--	10	1215.3
ΜΗΧΑΝΕΣ	--	230	--	5.8	8778.202
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ	--	141.7	--		2786.7
ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	--	20	--	5	4257.6
ΛΟΙΠΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ		370.5	--	248.7	619.2
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	100	3341.8	19646.3	1784.5	48979.9
ΗΛΕΚΤΡ. ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΥΔΩΡ					
ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ	2.8	27.6		10.1	517
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ					
ΕΜΠΟΡΙΟ	12.2	213.4		43.4	2241.3
ΤΡΑΠΕΖΕΣ & ΛΟΙΠΑ					
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
ΕΝΔΙΚΙΑΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ					
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΕΙΣΡΩΣΗ	215	5335.6	19740.1	2124	70725.804

Πίνακας 4.2

ΠΙΝΑΚΑΣ 5 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1970

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ Ν. ΜΥΛΩΝΑ

	σε εκ. δρχ. σε τρέχουσες τιμές									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	Γεωργία	Ορυχεία	Τρόφιμα	Ποτά	Καπνός	Υφαντουργ.	Υποδημ.	Ενδύματα	Εύλο	
1	ΕΠΙΠΛΑ	10	19	22,9	5,8	3,2	16	3,5	4,1	1,9
2	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ	146,1	39,2	18,5	2,5	1,9	19,9	0,7	0,9	2,1
3	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	825,5	605,0	1099,1	149,1	112	1178,9	44	54,3	123
4	ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	---	---	39,9	5,3	12,4	56,0	2,2	56,8	4,2
5	ΛΟΙΠΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΑΙ									
6	ΛΟΙΠΑ	117,5		1						
7	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	50	175	155,9	44,3	11,6	56	2,7	26,6	18,2
8	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	6244,1	510,3	219,3	58,4	35,9	221,3	15,7	11,8	44,1
9	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	24,4	23,1	38,6	6	3,8	37,8	1,5	2,5	4,3
10	ΕΜΠΟΡΙΟ	105,8	99,2	166,9	25,9	16,5	163,3	6,6	11	18,8
11	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΡΟΩΝ	7523,4	1470,8	1762,1	297,3	197,3	1749,2	76,9	168	216,6

	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	Επιπλα	Χάρτης	Εκδόσεις	Δέρματα	Ελαστικά	Πλαστικά	Βασικές Χημικές	Λοιπές Χημικές	Πετρελ.	Τσιμέντα
1	2,0	3,2	4,6	0,9	1	5,9	9,6	2,4	0,7	1,4
2	0,9	2,3	1,8	0,5	1,1	2,9	2,8	1,6	0,5	2,4
3	52,9	136,7	107,2	27,5	63,3	169,7	162,8	94,1	27,5	141,5
4	2,7	18,6	1,0	1,8	0,8	5,8	6,6	0,6	3,6	0,1
5										
6										
7	13	14,7	9,5	3	4,5	17,2	33,3	18,6	5	32,4
8	23,1	65,5	21,3	9,5	5,5	38,1	80,8	24,9	19,3	68,8
9	2	4,7	3,7	1	2,1	5,8	6,2	3,5	1	5,3
10	8,5	20,2	15,9	4,1	9	25,1	26,8	15	4,4	22,8
11	105,1	265,9	165	48,3	87,3	270,5	328,9	160,7	62	274,7

	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
	Υαλοорг.	Μη μεταλ. ορυκτά	Βασικά μέταλλα	Προϊόντα μετάλλου	Μηχαν.	Ηλεκτρ. μηχανές	Μεταφορ. μέσα	Λοιπά	Κατασκ.	Ηλεκτρ. φωταέρ.
1	1,6	3,7	10,8	6,7	2,4	24,3	9,3	0,9	--	10
2	0,9	4,2	30,0	7,4	1,7	3,9	4,3	0,6	50	--
3	52,2	248,7	1773,7	437	101,7	228,1	253,5	32,3	183,1	--
4	3,5	10,7	174,9	9,5	3,6	6,9	10,8	0,3	--	1342,6
5										
6			1,8						13,5	70
7	2,9	69,1	100,2	38,2	11,6	33,8	34	2,3	--	--
8	17,5	77	241	117,8	24,6	102,5	271,6	5,5	--	3631,2
9	1,7	9,7	57,1	14,6	3,5	8,4	9	1,1	6,7	38,1
10	7,4	41,9	246,2	62,8	15,1	36,1	38,7	4,7	28,7	164,5
11	87,7	465	2635,7	694	164,2	444	631,2	47,7	282	5256,4

	30 Μεταφορές	31 Επικοινων.	32 Εμπόριο	33 Τράπεζες	34 Λοιπές Υπηρεσ.	35 Ενοικ. Κατοικ.Υπηρεσίες	36 Όμιλσεις Εκρσών	37 Σύνολο	
1	30	14,4	281,9	70	280	--	86,5	950,6	ΕΠΙΠΛΑ
2	10		113,7	30	700	--	10	1215,3	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ
3	50	8	--	---	230	--	5,8	8778,202	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
4	--	755,8	108	---	141,7	--	--	2786,7	ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
5					370,5	--	248,7	619,2	ΛΟΙΠΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΑΙ
6	51,2	20			10,6	93,8		379,4	ΛΟΙΠΑ
7	3234,6	--	15	---	20	--	5	4258,202	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ
8	8722,9	1072,8	2105,2	100	3341,8	19646,3	1784,5	48979,9	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
9	115,7	21,9	14,2	2,8	27,6	--	10,1	517	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
10	404,4	94,7	61,3	12,2	213,4	--	43,4	2241,3	ΕΜΠΟΡΙΟ
11	12618,8	1987,6	2699,3	215	5335,6	19740,1	2194	70725,804	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΡΟΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6 : ΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ Μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού για το έτος 1970

	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
	Γεωργία	Θρυχεία	Τρόφιμα	Πατά	Καπνός	Υφαντουργ.	Υποδημ.	Ενδυματα	Ξύλο		
1	10	19	22,9	5,8	3,2	16	3,5	4,1	1,9		
2											
3	146,1	39,2	18,5	2,5	1,9	19,9	0,7	0,9	2,1		
4	825,5	605,0	1099,1	149,1	112	1178,9	44	54,3	12,3		
5	---		39,9	5,3	12,4	56,0	2,2	56,8	4,2		
6	117,5		1								
7											
8											
9											
10											
11	1099,1	663,2	1181,4	162,7	129,5	1270,8	50,4	116,1	131,2		
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	Επιπλα	Χάρτης	Εκδόσεις	Δέρματα	Ελαστικά	Πλαστικά	Βασικές Χημικές	Λοιπές Χημικές	Πετρέλ.	Τσιμέντα	Υαλουργ.
1	2,0	3,2	4,6	0,9	1	5,9	9,6	2,4	0,7	1,4	1,6
2	0,9	2,3	1,8	0,5	1,1	2,9	2,8	1,6	0,5	2,4	0,9
3	52,9	136,7	107,2	27,5	63,3	169,7	162,8	94,1	27,5	141,5	52,2
4	2,7	16,6	1,0	1,8	0,8	5,8	6,6	0,6	3,6	0,1	3,5
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11	58,5	160,8	114,6	30,7	66,2	184,3	181,8	98,7	32,3	145,4	58,2
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
	Μη μεταλλ. ορυκτά	Βασικά Μέταλλα	Προϊόντα Μετάλλου	Μηχαν.	Ηλεκτρ. Μηχαν.	Μεταφορ. Μέσα	Λοιπά	Κατασκ.	Ηλεκτρ. φωταερ.	Μεταφορές	
1	3,7	10,8	6,7	2,4	24,3	9,3	0,9	---	10	30	
2	4,2	30,0	7,4	1,7	3,9	4,3	0,6	50	---	10	
3	248,7	1773,7	437	101,7	228,1	253,5	32,3	183,1	---	50	
4	10,7	174,9	9,5	3,6	6,9	10,8	0,3	---	1342,6	---	
5											
6		1,8						13,5	70	51,2	
7											
8											
9											
10											
11	267,3	1991,2	460,6	109,4	263,2	277,9	34,1	246,6	1422,6	141,2	

	31 Επικοινων.	32 Εμπόριο	33 Τράπεζες	34 Λοιπές Υπηρεσ.	35 Ενοικ. Κατοικ.	36 Δημόσιες Υπηρεσίες	37 Σύνολο Εκροών	
1	14,4	281,9	70	280	-	88,5	950,6	ΕΠΙΠΛΑ
2		113,7	30	700	-	10	1215,3	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ
3	8	--	--	230	-	5,8	8778,202	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
4	755,8	108	-	141,7	-	-	2788,7	ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ
5				370,5	-	248,7	619,2	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΛΟΙΠΑΙ
6	20			10,6	93,8		379,4	ΠΑΡΑΓΩΓΑΙ ΛΟΙΠΑ
7								
8								
9								
10								
11	798,2	503,6	100	1732,8	93,8	351	14729,4	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ & ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 7 : ΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1980

σε εκατ. δρχ σε τευχ. τιμές

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	<u>Γεωργία</u>	<u>Ορυχεία</u>	<u>Τρόφιμα</u>	<u>Ποτά</u>	<u>Καπνός</u>	<u>Υφαντουργ.</u>	<u>Υπόδημ.</u>	<u>Ενδυματα</u>	<u>Εύλοο</u>	
1	ΕΠΙΠΛΑ									
2	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ									
3	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ									
4	ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ									
5	ΛΟΙΠΑ ΒΙΟΜ. ΕΠΕΝΔ. ΑΓΑΘΑ									
6	ΛΟΙΠΑ									
7										
8										
9										
10										
11	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ & ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟ- ΠΛΙΣΜΟΥ	7085147	3339292	2378507	2130505	346574	3549460	94299	529635	885380

	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	<u>Επιπλα</u>	<u>Χάρτις</u>	<u>Εκδόσεις</u>	<u>Φάρμακα</u>	<u>Ελαστικά</u>	<u>Πλαστικά</u>	<u>Βασικές</u>	<u>Λοιπές</u>	<u>Πετρέλ.</u>	<u>Τσιμέντα</u>	<u>Υαλουργ.</u>
							<u>χημικές</u>	<u>χημικές</u>			
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11	102644	734804	200743	61311	203985	600354	857664	422946	2403609	1191456	555683

	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	<u>Μη μεταλλ.</u>	<u>Βασικά</u>	<u>Προϊόντα</u>	<u>Μηχαν.</u>	<u>Ηλεκτρο.</u>	<u>Μεταφορ.</u>	<u>Λοιπά</u>	<u>Κατασκ.</u>	<u>Ηλεκτρο.</u>	<u>Μεταφορές</u>
	<u>ορυκτά</u>	<u>μέταλλα</u>	<u>μέταλλου</u>		<u>Μηχαν.</u>	<u>Μέσα</u>			<u>φωταέρ.</u>	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11	1125103	2745598	1358703	201343	653513	1120714	196626	1203560	7585430	1233726

	31	32	33	34	35	36	37	
	Επικοινων.	Εμπόριο	Τράπεζες	Λοιπές	Ενοικ.	Ομιλίες	Σύνολο	
				Υπηρεσ.	Κατοικ.	Υπηρεσίες	Εκδωσών	
1							278.598	ΕΠΙΠΛΑ
2								ΠΡΟΪΟΝΤΑ
3							5.558.138	ΜΕΤΑΛΛΟΥ
4							32.267.774	ΜΗΧΑΝΕΣ
5							18.504.934	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ
6							3.252.414	ΜΗΧΑΝΕΣ
7							2.218.023	ΛΟΙΠΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ
8								ΕΠΕΝΔ. ΑΓΑΘΑ
9								ΛΟΙΠΑ
10								
11	2905286	2457871	488060	8233991	216267	2619992	62079881	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ & ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β : ΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1980

σε εκατ. δρχ. σε τρεχ. τιμές
(με βάση τα αποτελέσματα της εναλλακτικής μεθόδου)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	Γεωργία	Ορυχεία	Τρόφιμα	Ποτά	Καπνός	Υαγνουργ.	Υπόδημ.	Ενδυματα	Εύλο	
1	ΕΠΙΠΛΑ	2408	3650	1822	2719	270	1532	237	351	451
2	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ	701170	151365	26115	23361	3194	37979	943	1535	9929
3	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	5400124	3184247	2114777	1899075	256667	3066798	80826	126195	792665
4	ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	-	-	233537	205350	86443	443150	12293	401555	82336
5	ΛΟΙΠΑ ΒΙΟΜ. ΕΠΕΝΔ. ΑΓΑΘΑ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	ΛΟΙΠΑ	961445	-	2458	-	-	-	-	-	-
7	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	70313	258446	192315	73683	6056	54671	6544	77503	99361
8	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	16381000	18200000	2659222	2998616	561599	2210040	46854	500939	417087
9	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	ΕΜΠΟΡΙΟ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΡΟΩΝ	23993755	20820640	5896983	5637433	970309	6848517	180954	1297301	1748464

	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	Επιπλα	Χάρτες	Εκδόσεις	Δέματα	Ελαστικά	Πλαστικά	Βασικές Χημικές	Λοιπές Χημικές	Παυρελ.	Τσιμεντα	Υαλουργ.
1	194	444	304	61	113	687	1535	384	1594	427	515
2	1736	6356	2373	674	2473	6734	9509	5108	22699	14607	5772
3	139115	514890	192601	50518	193944	534093	753585	409510	1701673	1173898	456323
4	21599	213115	5465	10059	7456	355841	92934	7943	677643	2524	93073
5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	21931	16507	9640	2527	7131	25637	34584	37688	64564	20674	5273
8	106321	143244	129248	207790	121099	56631	501443	303808	880902	1037856	192903
9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	353709	1154340	402990	268483	395738	1173399	1665604	908175	4153251	2560155	933217

	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	Μη μεταλλ. ορυκτά	Βασικά Μεταλλα	Προϊόντα Μετάλλου	Μηχαν.	Ηλεκτρο. Μηχαν.	Μεταφορ. Μέσα	Λοιπά	Κατασκ.	Ηλεκτρο. ουτά	Μεταφορές
1	539	488	710	156	2312	1323	193	-	669	11002
2	12187	25930	15642	2203	7395	12198	2569	186269	-	73102
3	983642	2089671	1259088	179640	589556	960165	188536	929761	-	498211
4	128736	626820	83263	19344	54250	127028	5329	-	7422425	-
5	-	2708	-	-	-	-	-	87530	102437	651411
6	-	51497	-	-	-	-	-	-	60811	21772146
7	142841	1274179	1638193	587701	551936	5797129	214040	-	15827000	14983000
8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	3015405	4936281	3491461	852482	1451150	6746742	483384	1442313	24176118	54486579

	31	32	33	34	35	36	37	
	Επικοινων.	Εμπόριο	Τράπεζες	Λοιπές	Ενοίκ.	Όμιλσεις	Σύνολο	
				Υπηρεσ.	Κατοικ.	Υπηρεσίες	Εκροών	
1	660	60382	51143	62411		67003	278598	ΕΠΙΠΛΑ
2	--	485469	436917	3110220		154403	5558138	ΠΡΟΪΟΝΤΑ
3	9982			1392946		122070	32267774	ΜΕΤΑΛΛΟΥ
4	862866	1912021		2610541			18504934	ΜΗΧΑΝΕΣ
5				975904		2276511	3218023	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ
6	31799			81970	216267		2218023	ΜΗΧΑΝΕΣ
7	30880	6991		8212		36106	23516631	ΛΟΙΠΑ ΕΠΕΝΔ.
8	4669000	11602668	551134	13668198	300970676	13239000	430758269	ΒΙΟΜ.
9							967000	ΛΟΙΠΑ
10							23845000	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ
11	8063916	13805800	1099635	23068472	301186943	11496682	541166781	ΜΕΣΑ
								ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
								ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
								ΕΜΠΟΡΙΟ
								ΣΥΝΟΛΟ

13.12. Ο υπολογισμός της τελικής Μήτρας Επενδύσεων για το έτος 1980⁴¹

Σε αυτό το μέρος τα αποτελέσματα της επαναληπτικής μεθόδου (Πίνακας Β) τροποποιούνται με βάση δεδομένα στοιχεία.

Επίσης το σύνολο των ΑΕΠΚ για κάθε κλάδο της μήτρας επενδύσεων ταξινομείται σε εισαγόμενες και εγχώριες ΑΕΠΚ.

Επιπλα

Σύμφωνα με τις Εισαγωγές στους Εθνικούς λογαριασμούς:

α) Διάφορα αγαθά παγίου κεφαλαίου:

2611	22.679,6	Καθίσματα ξύλινα για αεροσκάφη
2612	1.112	Πλεκτά καθίσματα αεροσκαφών
2612	12.673,5	Καθίσματα μεταλλικά για αεροσκάφη
	773,9	Κλίνες από κοινά μέταλλα
	6.289	Λοιπά έπιπλα από κοινά μέταλλα
2613	84,8	Αυτόματες και κινούμενες παραστάσεις για προθήκες

β) Υγεία - Πρόνοια

2621	63.406	Επιπλα ιατροχειρουργικά κ.λπ.
------	--------	-------------------------------

41. Τα αριθμητικά στοιχεία είναι σε χιλ. δρχ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά

2611	21.683
2612	1.112
2613	85
2621	83.102

α) Το άθροισμα των Επίπλων στα αποτελέσματα της επαναληπτικής μεθόδου είναι:

278.239

αντί 278.598

(διαφορά) 359

Αυτή η διαφορά προστίθεται στις Μεταφορές, και γενικά αυξάνονται τα αποτελέσματα για τις Μεταφορές και μειώνονται τα αποτελέσματα στις Τράπεζες.

β) Στη Μεταποίηση τα Επίπλα θεωρούνται εγχώρια

γ) Στις λοιπές υπηρεσίες τοποθετούνται:

60 → Αυτόματες και κινούμενες παραστάσεις για προθήκες

30.000 → Επίπλα ιατροχειρουργικά

774 → Κλίνες από κοινά μέταλλα

6.253 → Λοιπά έπιπλα

δ) Στις Μεταφορές τοποθετούνται:

20.360 → Καθίσματα από ξύλο για αεροσκάφη

871 → Πλεκτά καθίσματα αεροσκαφών

ε) Στα Μεταφορικά μέσα τοποθετούνται:

1.323 → Καθίσματα από ξύλο για αεροσκάφη

ζ) Τα Καθίσματα από μέταλλο για αεροσκάφη (2.621) δεν λαμβάνονται καθόλου υπόψη, θεωρούνται ότι περιλαμβάνονται στο Εμπόριο (18.004).

Προϊόντα από μέταλλο⁴²

Σύμφωνα με τον Ν. Μυλωνά, τα Προϊόντα από μέταλλο αποτελούνται μόνο από εισαγόμενες ΑΕΠΚ.

42. Το αποτέλεσμα της επαναληπτικής μεθόδου, ιδίως στη Μεταποίηση, που είχαν ως βάση τα στοιχεία του έτους 1970, είναι πολύ χαμηλότερα από τα στοιχεία που αναφέρουν (για τις Εισαγωγές) οι Εθνικοί λογαριασμοί. Επειδή τα στοιχεία των Εθνικών λογαριασμών είναι πρωτογενή θεωρούνται αξιόπιστα και γι' αυτό στον πίνακα τροποποιούνται τα αποτελέσματα της επαναληπτικής μεθόδου.

1) Σύμφωνα με τους Εθνικούς λογαριασμούς, ο κλάδος 3511, "Σιδηροσωλήνες", έχει στη Μεταποίηση εισαγωγές 305.

2) Οι Εθνικοί λογαριασμοί δεν αναφέρουν εισαγωγές στη Μεταποίηση για τον κλάδο 3521, "Συρματοουργία και Καρφοβελονοποιία", αλλά στα Συμπληρωματικά πάγια επενδυτικά αγαθά. Γι' αυτό και στον Πίνακα ταξινομούνται εκτός Μεταποίησης και κυρίως στις Λοιπές υπηρεσίες.

3) Στον κλάδο 3524, "Κοχλίες και αλυσίδες", οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν 155.000 εισαγωγές στη Μεταποίηση, στον Πίνακα περιλαμβάνονται 153.912 στη Μεταποίηση.

4) Στον κλάδο 3525, "Φερμουάρ, καρφίτσες, συνδετήρες" οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν 22.406 στα Συμπληρωματικά πάγια Επενδυτικά αγαθά, τα οποία ταξινομούνται στον πίνακα στις Λοιπές υπηρεσίες.

5) Στον κλάδο 3541, "Γεωργικά εργαλεία", οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν 66.554 στα Μηχανήματα γεωργίας, τα οποία στον πίνακα ταξινομούνται επίσης στη Γεωργία (μειωμένα λόγω του Εμπορικού Περιωρίου).

6) Στον κλάδο 3542, "Λοιπά εργαλεία", οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν 732.585 στα Μηχανήματα γεωργίας και 502.602 στη Μεταποίηση. Στον πίνακα ταξινομούνται 732.585 στη Γεωργία, 476.500 στη Μεταποίηση και 82.595 στα Ορυκεία (που δεν γίνεται αναφορά από τους Εθνικούς λογαριασμούς).

7) Στον κλάδο 3551, "Καυστήρες τροφοδοσίας εστιών", οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν 287.821 στη Μεταποίηση.

Ο Ν. Μυλωνάς σ' αυτό τον κλάδο αναφέρει 89.646, τα οποία ταξινομούνται στον πίνακα 61.322 στον κλάδο Τροφίμων και 20.494 στον κλάδο Μη μεταλλικών ορυκτών (Εστίες κονιοποίησης).

8) Στον κλάδο 3552, "Είδη φανοποιίας", οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν 2.630 στα Συμπληρωματικά πάγια Επενδυτικά αγαθά, στον πίνακα ταξινομούνται στις Λοιπές υπηρεσίες.

9) Στον κλάδο 3560, "Είδη από χυτοσίδηρο", οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν 107.529 στη Μεταποίηση και αφορούν Σφαίρες τριβών (Τσιμέντοποιείων) από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα. Επίσης αναφέρουν 23.768 στα Συμπληρωματικά Πάγια Επενδυτικά Αγαθά.

Στον πίνακα ταξινομούνται 107.529 στη Μεταποίηση και 12.301 στις Δημόσιες Υπηρεσίες (ΕΥΔΑΠ).

10) Στον κλάδο 3539, "Λοιπές Μεταλλικές Κατασκευές", οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν 759.438 στα Συμπληρωματικά Πάγια Επενδυτικά αγαθά. Στον πίνακα ταξινομούνται 116.199 στις Κατασκευές (αν και οι Εθνικοί λογαριασμοί δεν αναφέρουν τίποτα), στις Μεταφορές 58.102, στις Τράπεζες 25.000, στις Δημόσιες υπηρεσίες 50.000 και στις Λοιπές υπηρεσίες 443.805 (θα πρέπει η ανάλυση να συνεχιστεί και να μειωθούν).

Στις εισαγωγές το μεγαλύτερο ποσό αναφέρεται ως "Μεταλλικές Κατασκευές" γενικά.

11) Στον κλάδο 3571, "Είδη χαλκούργιας", οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν στη Μεταποίηση 685.021 και αποτελούνται κυρίως από είδη κρουνοποιίας. Στον πίνακα ταξινομούνται εκτός από τη Μεταποίηση 484.998 και στη Γεωργία 20.000, Ορυχεία 20.000 στις Κατασκευές 59.028, στις Δημόσιες υπηρεσίες 31.163 (π.χ. Τοπική Αυτοδιοίκηση για ύδρευση) και στις Λοιπές υπηρεσίες 10.000. Ο λόγος που ταξινομούνται εισαγωγές και πέρα από τη Μεταποίηση είναι επειδή γίνεται προσπάθεια να προσεγγισθούν τα αποτελέσματα της επαναληπτικής μεθόδου.

12) Στον κλάδο 3581, "Είδη αλουμινίου", οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν 1.142 στα Συμπληρωματικά Πάγια Επενδυτικά αγαθά. Στον πίνακα ταξινομούνται στις Κατασκευές (αν και δεν περιλαμβάνονται σ' αυτό τον κλάδο στους Εθνικούς λογαριασμούς).

13) Στον κλάδο 3591, "Χρηματοκιβώτια", οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν 29.417 στα Συμπληρωματικά Πάγια Επενδυτικά αγαθά. Στον πίνακα ταξινομούνται στις Τράπεζες.

14) Στον κλάδο 3593, "Σιδηρές φιάλες", οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν 411.162 στα Συμπληρωματικά Πάγια Επενδυτικά αγαθά. Στον πίνακα ταξινομούνται στις Λοιπές υπηρεσίες (φιάλες υγραερίου).

15) Στον κλάδο 3596, "Μαχαιροπήρουνα", οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν 241.902 στα Συμπληρωματικά Πάγια Επενδυτικά αγαθά. Στον πίνακα ταξινομούνται στις Λοιπές υπηρεσίες (ξενοδοχεία, εστιατόρια κ.λπ.).

16) Στον κλάδο 3596, "Ξυριστικές λεπίδες", οι Εθνικοί

λογαριασμοί αναφέρουν 4.651 στα Συμπληρωματικά Πάγια Επενδυτικά αγαθά.

Στον πίνακα ταξινομούνται στις Λοιπές υπηρεσίες (κουρεία κ.λπ.).

17) Στον κλάδο 3598, "Βλήματα και όπλα", οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν 8.717 στα Συμπληρωματικά Πάγια Επενδυτικά αγαθά. Στον πίνακα ταξινομούνται στις Λοιπές υπηρεσίες (π.χ. όπλα κυνηγιού). Όπως είναι γνωστό, στις ΑΕΠΚ δεν περιλαμβάνονται οι στρατιωτικές δαπάνες, έτσι τα προϊόντα αυτού του κλάδου δεν μπορούν να ταξινομηθούν στις Δημόσιες υπηρεσίες.

18) Στον κλάδο 3599, "Λοιπά αντικείμενα από μέταλλο", οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν 51.826 στη Μεταποίηση και κυρίως αφορούν Μηχανήματα Συγκολλήσεως που λειτουργούν με αέριο. Στον πίνακα ταξινομούνται επίσης στη Μεταποίηση.

Μηχανήματα

Σημειώνεται ότι εδώ τα στοιχεία ΠΕΕ του Ν. Μυλωνά παρουσιάζουν αλλαγές σε σχέση με τα αρχικά στοιχεία.

1) Κλάδος 3611, "Κινητήρες διάφοροι"

Στον πίνακα η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στη Γεωργία, 50.000 (μονοαξονικά), στις Ηλεκτρικές μηχανές 40.000 (δίζυγα), Μέσα μεταφοράς, 358.248 (κινητήρες diesel), Κατασκευές, 108.014 (αναβατόρια), Μεταφορές, 100.000.

Οι εισαγωγές αφορούν σύμφωνα με τους Εθνικούς λογαριασμούς, κατά 10% του συνόλου των εισαγωγών τη Γεωργία και 2.314.725 τη Μεταποίηση.⁴³ Στον πίνακα υπάρχει αλλαγή των στοιχείων, έτσι οι εισαγωγές είναι 1.769687, οι οποίες ταξινομούνται κατά 10% στη Γεωργία (176.969), στον κλάδο Βασική μεταλλουργία (150.000), Προϊόντα από μέταλλο (228.180), Μηχανές (100.000), Ηλεκτρικές μηχανές (60.000), Μέσα μεταφοράς (494.538), Κατασκευές (72.936), Ηλεκτρισμός-φωταέριο (297.064),⁴⁴ Μεταφορές 190.000 (δηλαδή

43. Επειδή το σύνολο 2.314.725 αφορά τη Μεταποίηση θα πρέπει από εδώ να αφαιρεθεί το 10% και να ταξινομηθεί στη Γεωργία.

44. Από τα στοιχεία της ΔΕΗ προκύπτει ότι χρησιμοποιεί κινητήρες.

ταξινομούνται και σε κλάδους πέρα από τη Μεταποίηση).

2) Κλάδος 3612, "Επισκευές μηχανών εσωτερικής καύσεως"

Η εγχώρια παραγωγή, 3750, στον πίνακα ταξινομείται στη Γεωργία, γιατί σύμφωνα με τον Σ. Κωστάκη αφορά Επισκευή φρεζών.

3) Κλάδος 3620, "Μηχανήματα κλιματισμού"

Η εγχώρια παραγωγή, 306.303, ταξινομείται στον πίνακα σε ορισμένους κλάδους της Μεταποίησης (κυρίως για φίλτρα)στις Μεταφορές, Επικοινωνίες, Λοιπές υπηρεσίες. Θα πρέπει, όμως, να γίνει ακόμα παραπέρα ανάλυση του κλάδου.

4) Κλάδος 3631, "Γεωργικά μηχανήματα"

Όσον αφορά τις εισαγωγές (σύμφωνα με την τελευταία αλλαγή των στοιχείων) (1.444.438), οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν στη Γεωργία 1.782.352, έτσι στον πίνακα οι εισαγωγές ταξινομούνται εξ ολοκλήρου στη Γεωργία. Το ίδιο γίνεται και με την εγχώρια παραγωγή.

5) Κλάδος 3632, "Γεωργικοί ελκυστήρες"

Για τις εισαγωγές οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν στη Γεωργία 4.011.353, έτσι στον πίνακα οι εισαγωγές ταξινομούνται εξ ολοκλήρου στη Γεωργία. Το ίδιο γίνεται και με την εγχώρια παραγωγή.

6) Κλάδος 3633, "Μηχανήματα ζωοκομίας"

Για τις εισαγωγές οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν στη Γεωργία 92.868, και στον πίνακα οι εισαγωγές ταξινομούνται εξ ολοκλήρου στη Γεωργία. Το ίδιο γίνεται και με την εγχώρια παραγωγή.

7) Κλάδος 3641, "Μηχανήματα λατομίας"

Για τις εισαγωγές οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:

στις Κατασκευές 3641 Χωματοουργικά	20.317}	
3641 Γερανοί	625.940}	646.257
στα Μεταλλεία 3641 Μηχανές διάτρησης	105.771}	
3641 Γερανοί κ.λπ.	308.239}	619.900
3641 Μέρη	205.890}	-----
	1.266.157	→

στα Συμπληρωματικά

πάγια επενδυτικά αγαθά 3641 53.300 53.300

1.319.457 →

Στις Μηχανές λατομείων τα αρχικά στοιχεία
 (Σ. Κωστάκης) ανέφεραν: 1.279.457
 τα οποία όμως μειώθηκαν, σύμφωνα με τα
 στοιχεία ΠΕΕ σε: 1.165.511
 $113.946/1.279.457$
 $=0,08905809$

Η μείωση αυτή γίνεται και στα στοιχεία που ταξινομούνται στον
 πίνακα:

Κατασκευές 588.703
 Μεταλλεία 564.728
 1.153.431

Ετσι, στον πίνακα ταξινομούνται στα Ορυχεία 564.728 και
 Κατασκευές 600.783. Η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στα Ορυχεία,
 λόγω της ύπαρξης εγχώριας παραγωγής λατομικών προϊόντων.

9) Ο κλάδος 3642, "Μηχανήματα Οδοποιίας"

Για τις εισαγωγές οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:

Μεταλλεία 3642 Μηχανήματα εκσκαφών 740.000)
 3642 Μέρη των ανωτέρω 265.824) 1.005.824
 Κατασκευές 3642 Οδοστρωτήρες 32.369)
 3642 Μηχανήματα δημοσίων έργων 128.421) 269.700
 3642 Μηχανήματα εκσκαφών 108.910) —————
 1.275.524 →
 Μεταποίηση 3642 Μηχανήματα οδοποιίας 114.255 114.255
 1.389.779

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι ο Σ. Κωστάκης έχει κάνει λάθος,
 όταν υπολογίζει στα Μηχανήματα οδοποιίας 1.983.180.

Με την αλλαγή των στοιχείων ΠΕΕ προκύπτει:

1.806.561

1.389.779

$$416.782 / 1.389.779 = 0,29989$$

Ετσι τα στοιχεία των Εθνικών λογαριασμών ταξινομούνται
 αναλόγως:

Μεταλλεία 1.005.824 X 1,29989 = 1.307.461
 Κατασκευές 269.700 X 1,29989 = 350.580

Μεταποίηση 114.255 X 1,29989 = 148.519

Το μέρος που στους Εθνικούς λογαριασμούς αφορά τη Μεταποίηση στον πίνακα ταξινομείται στις Μεταφορές, επειδή υπάρχει πρόβλημα να ταξινομηθεί στους κλάδους της Μεταποίησης (πρέπει να αφορά τους δρόμους που κατασκευάζονται για τις ίδιες τις επιχειρήσεις).

10) Ο κλάδος 3650, "Μηχανήματα διατροφής"

Για τις εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί (Σ. Κωστάκης) αναφέρουν:

Διάφορα μηχανήματα	3650 Λοιπά Μηχανήματα	230.591
Γεωργία	3650 Μηχανήματα συσκευασίας	30.819
Μεταποίηση	3650 Μηχανήματα παραγωγής ειδών διατροφής	3.042.446
Μεταποίηση	3650 Μέρη Μηχανημάτων	<u>88.878</u>
		3.392.735 →

Αυτό που ο Σ. Κωστάκης αναφέρει στη Γεωργία 3650 Μηχανήματα συσκευασίας (30.819) είναι τα προϊόντα της Δασμολογικής κλάσης 84.28.01.01 (η οποία δεν αναφέρεται στον κλάδο 3650 της ταξινόμησης του Εξωτερικού Εμπορίου στους τετραψήφιους κλάδους της ΕΣΥΕ) και αφορά "Μηχανές και συσκευές θρυμματισμού των δημητριακών και συσκευές αλέσεως (αλευροποιίας), γεωργικού τύπου" (δηλαδή ο χαρακτηρισμός Μηχανήματα συσκευασίας του Σ. Κωστάκη είναι λάθος).

Από τα πιά πάνω προκύπτει ότι αυτά τα μηχανήματα αφορούν πράγματι τον κλάδο 3650.

Στον πίνακα οι εισαγωγές ταξινομούνται στους κλάδους Τρόφιμα (1.882.870), Ποτά (1.340.917), Καπνός (1.444.439). Η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στους κλάδους Τρόφιμα (200.000), Ποτά (210.718).

11) Κλάδος 3661 "Μηχανήματα υφαντουργίας"

Για τις εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:

στην Μεταποίηση	3661 Ραπτομηχανές	411.131
"	3661 Υφαντουργικές μηχανές	2.275.975
"	3611 Μέρη μηχανών	<u>243.412</u>
		2.930.518 →

Σύμφωνα με τα στοιχεία ΠΕΕ το Σύνολο
είναι 2.826.253
τα αρχικά στοιχεία αναφέρουν 2.930.518
 $104.265/2.930.518 =$
0,035579

Έτσι οι Ραπτομηχανές μειώνονται σε:
 $411.131 \times 0,035579 = 14.628 \rightarrow 396.503$

Στον πίνακα οι εισαγωγές ταξινομούνται στον κλάδο των Ενδυμάτων, 396.503 (Ραπτομηχανές) και στην Υφαντουργία, 2.429.750 (επειδή και τα μέρη μηχανών αφορούν κυρίως τα υφαντουργικά μηχανήματα). Η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στην Υφαντουργία 10.427.

12) Κλάδος 3662, "Μηχανήματα Επεξεργασίας Ξύλου"

Για τις εισαγωγές οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν στη Μεταποίηση, 3662 Μηχανήματα επεξεργασίας Ξύλου 484.598 που ανήκουν στην Δασμολογική Κλάση 84.47.03.00, που αφορά "Λοιπά μηχανικά εργαλεία για την κατεργασία του ξύλου, του φελλού κ.λπ."

Στον πίνακα οι εισαγωγές ταξινομούνται στον κλάδο Επιπλα (100.000) και Ξύλο (436.427). Η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται επίσης στον κλάδο Επιπλα (20.000) και Ξύλο (95.215).

13) Κλάδος 3671, "Πυροσβεστήρες"

Για τις εισαγωγές οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν στα Συμπληρωματικά πάγια Επενδυτικά αγαθά 6.749. Στον πίνακα οι εισαγωγές ταξινομούνται στις Λοιπές υπηρεσίες 6.749. Η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στις Μεταφορές (10.000) στις Λοιπές υπηρεσίες (11.576) και στις Δημόσιες υπηρεσίες (10.000).

14) Ο κλάδος 3672, "Αντλίες"

Για τις εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:	
στη Μεταποίηση	3672 Αντλίες 2.178.664
"	3672 " 22.661
"	3672 Μέρη μηχανημάτων 55.302
στα Συμπληρωματικά	3672 Μέρη μηχανημάτων <u>3.278</u>
επενδυτικά πάγια αγαθά,	2.259.845 →

Στα αρχικά στοιχεία του Σ. Κωστάκη ήταν 2.259.845, αλλά

μειώθηκαν σε 1.728.516 σύμφωνα με τα στοιχεία του ΠΕΕ. Στον πίνακα οι εισαγωγές ταξινομούνται κατά 10% (των εισαγωγών) σύμφωνα με τους Εθνικούς λογαριασμούς στη Γεωργία (172.852) και σε κλάδους της Μεταποίησης, επίσης στον κλάδο Ηλεκτρισμός-φωταέριο, 56.000 (σύμφωνα με τα στοιχεία της ΔΕΗ για αεροσυμπιεστές). Η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στον κλάδο της Γεωργίας (π.χ. Πομόνες). Για την πιο σωστή ταξινόμηση των εισαγωγών χρειάζεται παραπέρα ανάλυση.

15) Κλάδος 3673, "Ψεκαστήρες"

Για τις εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν στη Γεωργία: 3673, "Ψεκαστήρες" 131.450. Στον πίνακα οι εισαγωγές ταξινομούνται στην Γεωργία 120.588, το ίδιο και η εγχώρια παραγωγή 17.598.

16) Κλάδος 3681, "Γραφομηχανές"

Για τις Εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν στα Συμπληρωματικά πάγια επενδυτικά αγαθά 3681 656

Διάφορα 3681 1.412.257

1.412.913 →

Στον πίνακα οι εισαγωγές ταξινομούνται στον κλάδο Μεταφορών (10.000), Επικοινωνιών (50.000), Λοιπών υπηρεσιών (1.302.913) και στις Δημόσιες υπηρεσίες (50.000).

17) Κλάδος 3683, "Πλάστιγγες ζυγοί"

Για τις εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν στα Διάφορα 3683 8.621

Μεταποίηση 3683 110.813

" 3683 11.987 (Μέρη μηχανών)

131.521 →

Στον πίνακα οι εισαγωγές ταξινομούνται σε διάφορους κλάδους της Μεταποίησης, Μεταφορές (8.751) και στις Λοιπές υπηρεσίες (2.403).

Η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται αντίστοιχα στους ίδιους κλάδους.

18) Κλάδος 3691, "Δεξαμενές, Λεβητοποιεία κ.λπ."

Για τις Εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν: στην Μεταποίηση 3691 Ατμολέβητες 308.648

"	3691	"	91.050
"	3691	Λέβητες	4.899
"	3691	Μέρη Μηχανών	188.637
"	3691	Ατμολέβητες	7.176
Συμπληρωματικά	3691	Δεξαμενές, κάδοι	<u>97.771</u>
πάγια επενδυτικά αγαθά			698.181

Στον πίνακα, οι εισαγωγές ταξινομούνται σε διάφορους κλάδους της Μεταποίησης και στις λοιπές υπηρεσίες (π.χ. κάδοι, βαρέλια).

Η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται επίσης σε διάφορους κλάδους της Μεταποίησης, στον Ηλεκτρισμό-φωταέριο (200.000), Μεταφορές (35.000), Λοιπές υπηρεσίες (22.792).

19) Κλάδος 3693, "Σιλό, Μεταφορικές ταινίες κ.λπ."

Αυτός ο κλάδος αποτελείται αποκλειστικά από εγχώρια παραγωγή, η οποία ταξινομείται σε διάφορους κλάδους της Μεταποίησης, στη Γεωργία, 20.000 (π.χ. Σιλό), Κατασκευές, 6201, Ηλεκτρισμός-φωταέριο, 70.000 (π.χ. μεταφορικές ταινίες λιγνιτορυχείων), Μεταφορές, 20.000.

20) Κλάδος 3694, "Πρέσες, Τρυπάνια κ.λπ."

Για τις εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν στη Μεταποίηση: 3694 Τόρνοι, Τρυπάνια 3.099.711. Στον πίνακα οι εισαγωγές ταξινομούνται στη Μεταποίηση και ιδιαίτερα στους κλάδους Μηχανές (617.55), Ηλεκτρικές μηχανές (250.000), Μέσα Μεταφοράς (200.000), Λοιπά (100.000).

21) Κλάδος 3699, "Λοιπά μηχανήματα"

Για τις εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:

■ στα Διάφορα μηχανήματα:

3699	Λοιπές μηχανές χρήσεως	18.976
3699	Ανελκυστήρες	37.794
3699	Λοιπά μηχανήματα	2.162

■ στην Γεωργία:

3699	Μέρη μηχανών	517
------	--------------	-----

■ στην Μεταποίηση:

3699	Λοιποί κινητήρες πλην ατμολεβήτων	311.625
3699	Λοιπά μηχανήματα	6.235.841
3699	Μέρη μηχανών	613.134

■ στα Συμπληρωματικά πάγια επενδυτικά

αγαθά:

3699

100.770

Σύνολο

7.320.819

Στον πίνακα (μετά την ανάλυση του κλάδου 3699) οι εισαγωγές ταξινομούνται στους κλάδους Υποδήματα (40.000), Χάρτης (736.137), Εκδόσεις (708.068), Δέρματα (373.639), Ελαστικά (40.612), Πλαστικά (316.173), Βασικές χημικές (313.816), Λοιπές χημικές (126.502), Πετρέλαιο (133.999), Τσιμέντα (412.249), Υαλουργία (223.834), Μη μεταλλικά ορυκτά, Βασικά μέταλλα (335.680), Προϊόντα από μέταλλο (177.792), Μηχανές (100.000), Ηλεκτρικά Μηχανήματα (116.802), Μέσα μεταφοράς (449.383), Λοιπά (27.326), Ηλεκτρισμός-φωταέριο (200.000).

Η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στους κλάδους Υποδήματα (10.000), Ξύλο (10.000), Επιπλα (10.000), Εκδόσεις (30.000), Ελαστικά (10.000), Πλαστικά (10.000), Πετρέλαιο (20.000), Τσιμέντα (70.000), Μη μεταλλικά ορυκτά (30.000), Βασικά μέταλλα (20.000), Προϊόντα από μέταλλο (10.000), Ηλεκτρικά μηχανήματα (20.000), Κατασκευές (80.000), Μεταφορές (58.590).

Η Γενική παρατήρηση για παραπέρα ανάλυση του κλάδου 37 είναι ότι τα Μέσα Μεταφοράς και οι Κατασκευές είναι πολύ αυξημένα.

Τι περιλαμβάνει ο υποκλάδος 3699

Οασμολογική κλάση	Ποσοστό Επενδ.
σύμφωνα με τους	Εθνικ.λογ/αμούς
α) Ταξινομούνται στον κλάδο Ηλεκτρισμός, Φωταέριο	%
84.07.00.00 Τραχοί υδραυλικοί, στρόβιλοι και έτεροι κινήτριοι μηχαναί υδραυλικοί	68.073 43
84.08.02.01 Συσκευαί προώσεως δια στρόβιλου, δυνάμews μέχρι και 1100 KW	37 43
84.08.02.03 Έτεροι στρόβιλοι δι' αερίου (1)	65.889 43
	133.999 (2)
β) Ταξινομούνται στον κλάδο του Χάρτου	
84.31.01.01 Μηχανήματα και συσκευαί δια την παρασκευήν χάρτου και χαρτονιού	32.128,5 100
84.31.01.02 Μέρη μεμονωμένως εισαγόμενα των μηχανημάτων παρασκευή χάρτου & χαρτονιού	277.616,5 100
84.31.02.01 Μηχαν. και συσκευαί δια την παρασκευή της χαρτομάζης	14.268,8 100
84.31.02.11 Μέρη λοιπών μηχαν. παρασκ. της χαρτομάζης κ.λπ.	25.011,8 100
84.33.00.00 Έτεροι μηχαναί και συσκευαί δια την κατεργασίαν της χαρτομάζης του χάρτου και του χαρτονιού ως και των πάσης φύσεως μηχανημάτων κοπής	387.111,3 100
	736.137
γ) Ταξινομούνται στον κλάδο των Εκδόσεων	
84.32.00.01 Μηχαναί και συσκευαί δια την συρραφή και το δέσιμο των βιβλίων	95.564,4 100
84.34.01.01 Μηχαναί μονοτυπίας λιγοτυπίας και έτεροι ανάλογοι μηχαναί	4.108,6 100
84.34.01.02 Μέρη λιγοτυπικών, μονοτυπικών κ.λπ. μηχανών	7.721 100
84.34.01.03 Έτεροι μηχαναί χυτεύσεως τυπογραφ. στοιχείων ή στοιχειοθετήσεως αυτών	56.022,3 100
84.34.01.04 Μέρη έτερων μηχαν. χυτεύσεως τυπογραφ. στοιχείων κ.λπ.	8.183,6 100
84.35.01.01 Τυπογραφικαί μηχαναί μετά κυλίνδρων μίας στροφής	15.015,2 100
84.35.01.02 Μέρη τυπογραφ. μηχανών μετά κυλίνδρων μίας στροφής μεμονωμ.εισαγόμενα	1.258,2 100

84.35.01.03	Τυπογραμ. μηχαν. μετά κυλίνδρου δύο στροφών	3.729,4	100
84.35.01.05	Μέρη μηχαν. τυπογρ. μετά κυλίνδρων δύο στροφών μεμονωμ. εισαγόμενα	40,0	100
84.35.01.05	Περισταφικά μηχαναί εκτυπώσεως	276.331,3	100
84.35.01.06	Μέρη περιστροφικών μηχαν. εκτυπώσεως	6.489,3	100
84.35.01.07	Ετεροι μηχαναί και συσκευαί τυπογρ. και γραφικών τεχνών	160.926,6	100
84.35.01.09	Μέρη ετερων μηχαν. και συσκευών τυπογραφικής κ.λπ.	21.223,2	100
84.35.02.01	Βοηθητικά συσκευαί της τυπογραφίας	18.836,2	100
84.35.02.02	Μέρη βοηθ. συσκ. της τυπογραφίας	4.961,9	100
84.32.00.02	Μέρη μηχανών και συσκευών δια το δέσιμο των βιβλίων κ.λπ.	26.657	33
		708.088	
	<u>γ) Ταξινομούνται στον κλάδο Δέρματος</u>		
84.42.00.01	Μηχαναί και συσκευαί δια την παρασκευή και κατεργασία των δερμάτων και κατασκευή των υποδημάτων	275.907	100
84.42.00.02	Μέρη μηχαν. και συσκευών δια την παρασκευή και κατεργασία των δερμάτων κ.λπ. μεμονωμ. εισαγόμενα	97.732,2	100
		373.639	
	<u>δ) Ταξινομούνται στον κλάδο Υαλουργία</u>		
84.46.00.00	Μηχαναί εργαλεία δια την κατεργασία του λίκου των προϊόντων κεραμικής κ.λπ. ως και δια την εν ψυχρώ κατεργασία της υάλου	209.005,9	100
	<u>ε) Ταξινομούνται στον κλάδο Μη μεταλλικά Ορυκτά, Τσιμέντα</u>		
84.56.01.00	Μηχαναί πλινθοκεραμοποιίας	207.887,5	100
84.56.02.05	Λοιπαί μηχαναί διαλογής, κοσκινίσματος στερεών ορυκτών ουσιών	832.405,1	100
84.56.03.00	Μέρη μηχ. πλινθοκεραμοποιίας, διαλογής κοσκινίσματος κλπ. μεμον.εισαγ.	139.358	33
		1.179.651	
	<u>ζ) Ταξινομούνται στον κλάδο Υαλουργία</u>		
84.57.01.01	Μηχαναί και συσκευαί δια την κατασκευή και την εν θερμώ κατεργασία της υάλου και των υάλινων τεχνουργημάτων	11.106,1	100
84.57.01.02	Μέρη μηχανών και συσκευών δια την κατασκευή και την εν θερμώ κατεργασία της υάλου και των υάλινων τεχνουργημάτων	3.722	33
		14.828,1	
	<u>η) Ταξινομούνται στον κλάδο Ηλεκτρικά μηχανήματα</u>		
84.57.02.01	Μηχαναί δια την κατασκευή των λαμπτήρων σωληνών και λυχνιών ραδιοφωνίας ηλεκτρικών ή ηλεκτρονικών και παρομοίων	76.261,5	100
84.59.04.01	Μηχαναί και συσκευαί συστροφής, συστρίψεως, περιελίξεως συνενώσεως σχοινηών συρμάτων και καλωδίων και παρόμοια	39.684,1	100
84.59.04.02	Μέρη μηχανών και συσκευών συστροφής, συστρίψεως περιελίξεως κ.λπ.	857	33
		116.802,6	
	<u>θ) Ταξινομούνται στον κλάδο προϊόντα απο Μέταλλο</u>		
84.59.04.03	Λοιπαί μηχαναί και συσκευαί σπλισμού ταινιοποιήσεων κ.λπ.	7.792	100
	<u>ι) Ταξινομούνται στους κλάδους Πλαστικά 316173, Υποδήματα 40.000</u>		
	<u>Ελαστικά 40612, Βασικές χημ. 313816, Λοιπές χημ. 126502, Λοιπά 27326</u>		
84.59.04.07	Λοιπαί μηχαναί, συσκευαί και μηχανικά επινοήσεις μη κατανομαζόμενα ουδέ περιλαμβανόμενα εις άλλας κλάσεις του παρόντος κεφαλαίου (μετά την μείωση του 3679 στο παλαιτζάρισμα του πίνακα)	864.429	100
	<u>κ) Ταξινομούνται στον κλάδο Βασικά Μέταλλα</u>		
84.60.00.00	Πλαίσια κυτρήσιου και μήτραι εν γενει των τύπων των χρησιμοποιουμένων δια τα μέταλλα, τα μεταλλικά κορμίδια της υάλου κ.λπ.	285.679,9	100
	<u>λ) Ταξινομούνται στους κλάδους Ηλεκτρισμός, Φωταέριο 200000,</u>		
	<u>Μέσα μεταφοράς 371791, Μηχανές 100000</u>		
84.63.00.00	Άξονες στρόφαλοι, στρωφαλοφόροι άξονες κ.λπ. (Τα Μέσα Μεταφοράς μειώθηκαν κατά 118.434)	671.791	100
	<u>μ) Ταξινομούνται στους κλάδους Μέσα μεταφοράς 53912, Προϊόντα μετάλλου 50000, Βασικά μέταλλα 50000</u>		
84.64.00.00	Μεταλλοπλαστικά συναρμολογία (φλάντζαι) κ.λπ.	153.912	100
	<u>ν) Ταξινομούνται στους κλάδους Μέσα μεταφοράς 23683(κυρίως έλικες) Προϊόντα από μέταλλο 20000</u>		
84.65.02.00	Λοιπά μέρη και μεμον. τεμάχια μηχανών και συσκ. και μηχανικών επινοήσεων μη κατανομαζόμενα	43.683	33
		5.497.417	

(1) π.χ. Στρόβιλοι δια Διυλιστήρια

(2) Ο Σ. Κωστάκης στα Μηχανήματα της Μεταποίησης πάρνει ως ποσοστό επένδυσης το 100% αλλά εδώ ακολουθείται η μέθοδος των Εθνικών λογαριασμών οι οποίοι στους κινητήρες έχουν ποσοστό 43%.

Ηλεκτρικά Μηχανήματα

1) Ο κλάδος 3711, "Ηλεκτρικοί κινητήρες"

Για τις εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:

στη Μεταποίηση 3711 Ηλεκτρικές Γεννήτριες	1.346.436
" 3711 "	22.475
" 3711 Μέρη μηχανών	<u>139.996</u>
	1.508.907

Στον πίνακα, οι εισαγωγές ταξινομούνται εξ ολοκλήρου στον κλάδο Ηλεκτρισμός-φωταέριο (σε αντίθεση με τους Εθνικούς λογαριασμούς, επειδή αφενός γίνεται προσπάθεια να προσεγγισθούν τα αποτελέσματα της επαναληπτικής μεθόδου και αφετέρου σύμφωνα με τα στοιχεία της ΔΕΗ, πράγματι ένα μεγάλο μέρος των Ηλεκτρικών κινητήρων και Γεννητριών χρησιμοποιείται στον κλάδο Ηλεκτρισμός-φωταέριο).

Η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται επίσης στον ίδιο κλάδο.

2) Ο κλάδος 3712, "Μετασχηματιστές, ανορθωτές κ.λπ."

Για τις εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:

στη Μεταποίηση 3712 Μετασχηματιστές	38.878
" 3712 "	284.062
" 3712 Μέρη μηχανών	<u>69.917</u>
	392.857

Στον πίνακα, οι εισαγωγές ταξινομούνται, αφού μετά από ανάλυση διαπιστώνεται ότι το 259.805, δηλαδή περίπου το 70% του συνόλου, αποτελείται από μηχανήματα ηλεκτροσυγκολλήσεων (π.χ. κολλητήρια χειρός), στους κλάδους: Βασικά μέταλλα (38.000), Προϊόντα από μέταλλο (25.000), Μηχανές (40.000), Ηλεκτρικές μηχανές (80.000), Μέσα Μεταφοράς (40.000), της Μεταποίησης και στον κλάδο Ηλεκτρισμός-φωταέριο (108.888). (Ο κλάδος χρειάζεται παραπέρα ανάλυση, ίσως να μπορούν όλες οι εισαγωγές να ταξινομηθούν στον κλάδο Ηλεκτρισμός-φωταέριο).

3) Ο κλάδος 3752, "Κατασκευή λοιπών ηλεκτρολογικών ειδών"

Για τις εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:

στα Διάφορα μηχανήματα 3752 Θερμοστάτες	375.131
---	---------

στη Μεταποίηση	3752 Λοιπά ηλεκτρολογικά	<u>717.954</u>
Σύνολο		1.093.085

Μετά την ανάλυση των εισαγωγών της Μεταποίησης διαπιστώνεται ότι αποτελούνται κατά 370.453 από Αναφλεκτήρες, γι' αυτό στον πίνακα ταξινομούνται στους κλάδους που διαθέτουν Ηλεκτρικούς κινητήρες (αν και οι Αναφλεκτήρες πάνε και σε άλλου είδους κινητήρες). Έτσι ταξινομούνται στη Μεταποίηση συνολικά 442.636 (εκ των οποίων 370.453 Αναφλεκτήρες) στον Ηλεκτρισμό-φωταέριο 524.201 (Αναφλεκτήρες, θερμοστάτες), Λοιπές υπηρεσίες 7.065.

Η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στα Βασικά μέταλλα 15.000, Προϊόντα από μέταλλο 15.000, Μηχανές 15.000, Ηλεκτρικές μηχανές 361, Μέσα Μεταφοράς 15.000.

4) Ο κλάδος 3761, "Τηλεπικοινωνίες"

Εδώ η αλλαγή από τα αρχικά στοιχεία είναι τεράστια (από 52.921 σε 6.001.566). Για τις Εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:

Μεταλλεία	3761 Λάμπες Μεταλλείων ⁴⁵	42.327
Μεταποίηση	3761 Μέρη μηχανών	894
Συμπληρωματικά	3761	<u>3.679</u>
πάγια επενδυτικά αγαθά,		
Σύνολο		46.900

Ο Σ. Κωστάκης στις Δημόσιες επενδύσεις αναφέρει για τον ΟΤΕ επενδύσεις σε Μηχανήματα και Λοιπό εξοπλισμό 4.552.000. Στον πίνακα ταξινομούνται στον κλάδο Μεταλλείων 42.327, Ηλεκτρισμό-φωταέριο (1.000.000),⁴⁶ Τηλεπικοινωνίες 3.962.809 και στις Τράπεζες 370.298. Η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στις Τηλεπικοινωνίες.

5) Ο κλάδος 3762, "Τηλεοράσεις, Ραδιόφωνα κ.λπ."

Για τις εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:

στη Μεταποίηση	3762 Μέρη μηχανών	29.189
στα Συμπληρωματικά	3761	<u>128.669</u>

45. Πρόκειται για λυχνίες ασφαλείας.

46. Ίσως αυτό το ποσό είναι μεγάλο (χρειάζεται παραπέρα ανάλυση).

πάγια επενδυτικά αγαθά

Σύνολο

157.858

Οι εισαγωγές που αφορούν τη Μεταποίηση είναι 29.189 και αποτελούνται από συσκευές κλοπής, φωτιάς και στον πίνακα ταξινομούνται στον κλάδο Μεταφορικά Μέσα. Τα συμπληρωματικά πάγια επενδυτικά αγαθά αποτελούνται κυρίως από συσκευές ήχου και ταξινομούνται στις λοιπές υπηρεσίες.

Η εγχώρια παραγωγή κύρια αφορά τη συναρμολόγηση τηλεοράσεων και ταξινομείται στις λοιπές υπηρεσίες.

6) Ο κλάδος 3770, "Τεχνικές συσκευές"

Για τις εισαγωγές, οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:

στα Μεταλλεία	3770 Μέρη γερανών κ.λπ.	171
Κατασκευές	3770 Μέρη γερανών κ.λπ.	1.515
Υγεία-Πρόνοια	3770 Συσκευές διάγνωσης	417.065 } 1.870.598 ⁴⁷
Υγεία-Πρόνοια	3770 Μηχανήματα	995.287 }
Υγεία-Πρόνοια	3770 Συσκευές ακτίνων Χ	274.333 }
Διάφορα μηχανήματα	3770 Ηλεκτρικές επιστημονικές συσκευές	33.549
Διάφορα μηχανήματα	3770 Ηλεκτρικές επιστημονικές συσκευές	4.810
Μεταποίηση	3770 Ηλεκτρικά επιστημονικά όργανα	1.844.593
Μεταποίηση	3770 Μέρη μηχανών	59.461
Σύνολο		3.630.784

Οι εισαγωγές που αφορούν τη Μεταποίηση, σύμφωνα με τους Εθνικούς λογαριασμούς, είναι 1.369.194 και αποτελούνται από Συσκευές αποστάξεως, φρύξεως και διήθησης αερίων, στον πίνακα ταξινομούνται στους κλάδους: Τροφίμων (300.000), Ποτών (259.288), Ελαστικών (50.000), Πλαστικών (100.000), Βασικές χημικές (169.194), Λοιπές χημικές (150.000), Πετρελαίου (300.000), Σύνολο Μεταποίησης: 1.328.482 (η διαφορά οφείλεται στο Εμπορικό περιώριο).

Οι εισαγωγές που αφορούν την Υγεία-Πρόνοια είναι

47. Ο Σ. Κωστάκης έχει λάθος στην άθροιση (1.686.685).

1.870.598 και αφορούν τόσο τις Δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. Δημόσια Νοσοκομεία) όσο και τις Λοιπές υπηρεσίες (π.χ. ιδιωτικές κλινικές). Έτσι στον πίνακα ταξινομούνται στις Δημόσιες υπηρεσίες (600.000),⁴⁸ αν και από τη επαναληπτική μέθοδο δεν προέκυπτε αποτέλεσμα σε αυτόν τον κλάδο. Επίσης, στον πίνακα ταξινομούνται και στον κλάδο Ηλεκτρισμός-φωταέριο (322.382) και Ορυχεία (171).

7) Ο κλάδος 3781, "Ηλεκτρικές οικιακές και επαγγελματικές συσκευές"

Για τις εισαγωγές οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:

στα Διάφορα μηχανήματα	3781 Ψυκτικά	139.815	
"	" 3781 Λοιπές συσκευές	644.744	
"	" 3781 μηχανήματα στεγνού καθαρισμού	106.992	
Μεταποίηση	3781 Μέρη μηχανών	263.232	}
"	3781 Ηλεκτρικές επαγγελματικές συσκευές	5.512	
"	3781 Ηλεκτρικές επαγγελματικές συσκευές	636.407	}
Συμπληρωματικά πάγια επενδυτικά αγαθά		673.022	
Σύνολο		2.469.724	

Ανάλυση των Εισαγωγών του κλάδου 3781 που αφορούν τη Μεταποίηση

	Εισαγωγές	Ποσοστό ΑΕΠΚ %
3781 Στεγνωτήρια κτλ λειτουργούντα με ηλεκτρισμό (δασμολογική κλάση 84.18.03.01)	9.176,2	100
Μέρη στεγνωτηρίων	390	100
Μηχανές και συσκευές για τον καθαρισμό ή το στέγνωμα φιαλών και άλλων δοχείων	96.622	100
Στεγνωτήρια λειτουργούντα με ηλεκτρισμό (δασμολογική κλάση 84.40.02.03)	5.572,7	100

48. Το ύψος των επενδύσεων υπολογίσθηκε με βάση τη σχέση των Ιδιωτικών και Δημόσιων Επενδύσεων στον κλάδο Υγείας-Πρόνοιας των Εθνικών λογαριασμών, όπου ο Μηχανικός εξοπλισμός είναι 2.275 και αποτελείται από Ιδιωτικές επενδύσεις 1.496,7 και Δημόσιες 778,4. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι στις Δημόσιες επενδύσεις περιλαμβάνονται και άλλα είδη μηχανικού εξοπλισμού, εκτός από τα είδη του κλάδου 3770.

Στεγνωτήρια έτερα*	54,3	100
Κλίβανοι ηλεκτρικοί προς διαχωρισμό των ακτινοβολιών	4,3	100
Κλίβανοι και συσκευές ηλεκτρικές περιλαμβανομένων και των συσκευών για τη θερμική κατεργασία των διάφορων υλών	<u>275.293,9</u>	100
Σύνολο	387.113,4	
Μέρη μηχανών και συσκευών πλύσεως, καθαρισμού ασπυροούχων, στεγνώματος	191.100,7	33
Μέρη ψυγείων και ψυκτικών συγκροτημάτων	247.915,6	33
Μέρη μηχανών και συσκευών για τον καθαρισμό ή το στέγνωμα των φιαλών κλπ.	96.030,3	33
Μέρη κλιβάνων για τη θερμική κατεργασία	<u>71.527</u>	33
<u>Σύνολο</u>	606.573,6	

* πιθανό για ρούχα.

Η ταξινόμηση των πιο πάνω εισαγωγών γίνεται ως εξής:

96.622	9.176,2	4,3
<u>31.689,9</u>	390	275.293,9
128.311,9 Ποτά, 81.812 Τρόφιμα,	5.572,7	<u>23.603,9</u>
	54,3	298.902,1 Βασικά μέταλλα
	<u>63.063,2</u>	
	78.256,4	Ενδύματα

Μετά από ανάλυση των εισαγωγών που αφορούν τη Μεταποίηση, στον πίνακα ταξινομούνται οι εισαγωγές που είναι κυρίως μηχανήματα για στέγνωμα φιαλών, δοχείων κ.λπ. στους κλάδους: Τρόφιμα (81.812) και Ποτά (128.312), οι εισαγωγές που αφορούν στεγνωτήρια στον κλάδο των Ενδυμάτων (78.526), οι εισαγωγές που αφορούν κλίβανους στον κλάδο Βασικών μετάλλων (298.902) και οι εισαγωγές που αφορούν λοιπούς κλίβανους στους κλάδους: Υαλουργία (100.000), Μη μεταλλικά ορυκτά (100.000) και Προϊόντα απο μέταλλο (49.293).

Για τους άλλους κλάδους πλην της Μεταποίησης έγινε μια ανάλυση των εισαγωγών του κλάδου 3781, οι οποίες αναφέρονται από τους Εθνικούς λογαριασμούς στα Διάφορα μηχανήματα και στη "Συμπληρωματική κατάσταση εισαγωγών διαφόρων αγαθών πάγιου κεφαλαίου". Από αυτήν την ανάλυση προκύπτει ότι αποτελούνται από εισαγωγές που μπορούν να ταξινομηθούν κυρίως στις λοιπές υπηρεσίες (1.219.987).

Η ίδια λογική ακολουθήθηκε και στην ταξινόμηση της εγχώριας παραγωγής, η οποία ταξινομείται στους κλάδους: Τρόφιμα (200.000), Ποτά (50.000), Ενδύματα (50.000), π.χ. στεγνωτήρια, και στις λοιπές υπηρεσίες (632.142).

Κλάδος 3781, Εισαγωγές που αναφέρουν οι Εθνικοί λογαριασμοί στα "Διάφορα Μηχανήματα"

Όσμολογική κλάση		Αξία CIF	Ποσοστό Επενδ. %	
84.15.02.11	Συγκροτήματα ψυκτικά προσαρμοσμ. επί κοινής βάσεως κ.λπ. βάρους έκαστον μέχρι 250 χγρ.	202.419	20	} 128.991
84.15.02.12	Συγκροτήματα ψυκτικά προσαρμοσμ. επί κοινής βάσεως κ.λπ. βάρους έκαστον άνω των 250 χγρ.	196.470	20	
84.15.02.13	Έτερα συγκροτήματα ψυκτικά	244.068	20	
		<u>644.955</u>		
84.19.01.01	Μηχαναί και συσκευαί πλύσεως πιατικών, λειτουργούσαι δι ηλεκτρισμού, βάρους έκαστη μέχρι και 250 χγρ.	136.631	100	} 153.491
84.19.01.02	Μηχαναί και συσκευαί πλύσεως πιατικών, λειτουργούσαι δι ηλεκτρισμού, βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	12.674	100	
84.19.01.03	Μέρη μηχανών και συσκευών πλύσεως πιατικών λειτουργούντων δι ηλεκτρισμού	4.186	100	
		<u>153.491</u>		
85.06.03.01	Απορροφητήρες κόνεως και παρκετέζα οικιακής χρήσεως και μέρη αυτών	213.139	100	231.139
85.12.02.00	Ηλεκτρικαί συσκευαί δια την θέρμανσιν κλειστών χώρων κ.λπ.	137.795	100	} 166.375
85.12.03.00	Ηλεκτροθερμικαί συσκευαί δια κομμώσεις	28.580	100	
		<u>166.375</u>		
84.40.03.11	Μηχαναί στεγνού καθαρίσματος, λειτουργούσαι δι ηλεκτρισμού βάρους έκαστη μέχρι 250 χγρ.	7.594,3	100	} 104.493
84.40.03.12	Μηχαναί στεγνού καθαρίσματος, λειτουργούσαι δι ηλεκτρισμού βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	96.898,4	100	
85.12.01.02	Ηλεκτρικαί θερμοσίφωνες κ.λπ. εκ σιδήρου απλού, βάρους έκαστος 10-40 χγρ.	194,6	100	} 1.063,2
85.12.01.03	Ηλεκτρικαί θερμοσίφωνες κ.λπ. εκ σιδήρου απλού, βάρους έκαστος άνω των 40 χγρ.	258,1	100	
85.12.01.12	Ηλεκτρικαί θερμοσίφωνες κ.λπ. εκ σιδήρου απλού, εσμαλωμένοι ή επινικελωμένοι, αξίας CIF κατά τεμάχιο μέχρι και 120 δολ. βάρους έκαστος 10 έως και 40 χγρ.	56,9	100	
85.12.01.13	Ηλεκτρικαί θερμοσίφωνες κ.λπ. εκ σιδήρου απλού, εσμαλωμένοι ή επινικελωμένοι, αξίας CIF κατά τεμάχιο μέχρι και 120 δολ. βάρους έκαστος άνω των 40 χγρ.	5	100	

85.12.01.15	Ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες κ.λπ. εκ σιδήρου απλού, εμαλτωμένοι, έτεροι βάρους έκαστος 10 ως και 40 χγρ.	208,2	100	}
85.12.01.16	Ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες κ.λπ. εκ σιδήρου απλού, εμαλτωμένοι, έτεροι βάρους έκαστος άνω των 40 χγρ.	340,4	100	}

Εισαγωγές που αναφέρουν οι Εθνικοί λογαριασμοί στην
Συμπληρωματική κατάσταση Διαφόρων αγαθών Πάγιου Κεφαλαίου

Οασμολογική κλάση		Αξία CIF	Ποσοστό Επενδ. %
84.40.01.00	Μηχαναί και πρέσσαι σιδηρώματος θερμαινόμενοι δι ηλεκτρισμού	69.707	100
84.40.02.01	Μηχαναί και συσκευαί πλύσεως απορροούκων λειτουργούσαι δι ηλεκτρισμού βάρους μέχρι 250 χγρ.	44.702,9	10
84.40.02.02	Μηχαναί και συσκευαί πλύσεως απορροούκων, λειτουργούσαι δι ηλεκτρισμού βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	1.430	100
84.40.02.05	Συσκευαί πλύσεως απορροούκων, ετεροι, βάρους έκαστη άνω των 100 μέχρι 250 χγρ.	474	100
84.40.02.06	Συσκευαί πλύσεως απορροούκων, ετεροι, βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	13	100
84.40.03.01	Συσκευαί πλύσεως απορροούκων δι ύδατος ετεροι λειτουργούσαι δι ηλεκτρισμού, βάρους έκαστη μέχρι 250 χγρ.	16,2	10
84.40.03.02	Συσκευαί πλύσεως απορροούκων δι ύδατος ετεροι λειτουργούσαι δι ηλεκτρισμού, βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	15.194	100
84.40.03.15	Άοιπαί μηχαναί και συσκευαί στεγνού καεαρίσματος	311.965	100
85.12.01.11	Ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες κ.λπ. εκ σιδήρου απλού εσμαλτωμένοι ή επινικελωμένοι αξίας CIF κατά τεμάχιο μέχρι και 120 δολ. βάρους έκαστος μέχρι και 10 χγρ.	2.253,7	100
85.12.01.14	Ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες κ.λπ. εκ σιδήρου απλού, εσμαλτωμένοι ή επινικελωμένοι ετεροι, βάρους έκαστος μέχρι και 10 χγρ.	377,2	100
85.22.03.00	Άοιπαί μηχαναί και συσκευαί ηλεκτρικαί, μη κατονομαζόμενα	85.101,7	100
85.06.03.04	Άοιπαί συσκευαί οικιακής χρήσεως μετ' ενσωματωμένου κινητήρος και μέρη αυτών	11.959,3	70
85.12.05.01	Κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία ηλεκτρικα οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού κ.λπ. βάρους μέχρι και 10 χγρ.	79,7	15
85.12.05.02	Ηλεκτρικοί κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού βάρους άνω των 10 μέχρι και 40 χγρ	17,6	15
85.12.05.03	Ηλεκτρικοί κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού βάρους άνω των 40 χγρ.	391,9	15
85.12.05.04	Κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία ηλεκτρικα οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού κ.λπ. εσμαλτωμένα ή επινικελωμένα κ.λπ. αξίας CIF κατά τεμάχιο μέχρι και 120 δολ. βάρους μέχρι & 10 χγρ	276,8	15
85.12.05.05	Κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία ηλεκτρικα οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού κ.λπ. εσμαλτωμένα ή επινικελωμένα κ.λπ. αξίας CIF κατά τεμάχιο μέχρι και 120 δολ. βάρους 10 έως & 40 χγρ	483,3	15
85.12.05.06	Κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία ηλεκτρικα οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού κ.λπ. εσμαλτωμένα ή επινικελωμένα κ.λπ. αξίας CIF κατά τεμάχιο μέχρι και 120 δολ. βάρους άνω των 40 χγρ	96,9	15
85.12.05.11	Κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία ηλεκτρικα οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού κ.λπ. εσμαλτωμένα ή επινικελωμένα κ.λπ. ετερα βάρους μέχρι και 10 χγρ	173,5	15
85.12.05.12	Κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία ηλεκτρικα οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού κ.λπ. εσμαλτωμένα ή επινικελωμένα κ.λπ. ετερα βάρους 10 έως και 40 χγρ	1.405,2	15
85.12.05.13	Κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία ηλεκτρικα οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού κ.λπ. εσμαλτωμένα ή επινικελωμένα κ.λπ. ετερα βάρους άνω των 40 χγρ	30.030	15
85.12.02.00	Ηλεκτρικαί συσκευαί δια την θέρμανσιν κλειστών χώρων κ.λπ.	13.779,6	20

8) Ο κλάδος 3782, "Ηλεκτρικές συσκευές κλιματισμού"

Για τις εισαγωγές οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:			
στα Διάφορα μηχανήματα	3782	Ανεμιστήρες, εξαεριστήρες	190.767
" "	3782	Ψυκτικά	19.708
Μεταποίηση	3782	Ηλεκτρικές συσκευές κλιματισμού	188.259
Συμπληρωματικά πάγια επενδυτικά αγαθά			69.575

Από την ανάλυση των εισαγωγών προκύπτει ότι αυτές, τόσο για τη Μεταποίηση όσο και για τους υπόλοιπους κλάδους, αφορούν συσκευές κλιματισμού και στον πίνακα ταξινομούνται τόσο στους κλάδους της Μεταποίησης⁴⁹ όσο και στους υπόλοιπους, μια που όλοι οι κλάδοι χρησιμοποιούν συσκευές κλιματισμού και κυρίως οι λοιπές υπηρεσίες 201.555. Με την ίδια λογική ταξινομείται και η εγχώρια παραγωγή σε όλους τους κλάδους.

9) Ο κλάδος 3783, "Ηλεκτρικές συσκευές φωτισμού"

Για τις εισαγωγές οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν στα Μεταλλεία, 3783 — 108.993. Στον πίνακα αυτές οι εισαγωγές ταξινομούνται εξ ολοκλήρου στον κλάδο Ορυχείων 100.616 (Λάμπες μεταλλείων).

Μέσα Μεταφοράς

1) Ο κλάδος 3811, "Ναυπηγεία μεταλλικών σκαφών"

Τόσο οι εισαγωγές Μεταλλικών σκαφών (7.958) όσο και η εγχώρια παραγωγή (343.234) ταξινομούνται στον πίνακα στον κλάδο των Μεταφορών.

2) Ο κλάδος 3812, "Ναυπηγεία ξύλινων σκαφών"

Και σε αυτό τον κλάδο η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στον πίνακα, στον κλάδο των Μεταφορών (1.703).

3) Ο κλάδος 3813, "Ναυπηγεία σκαφών από πλαστική ύλη"

Και σε αυτό τον κλάδο η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στον πίνακα, στον κλάδο των Μεταφορών (23.140).

4) Ο κλάδος 3814, "Επισκευή σκαφών εκτός ναυπηγείου"

Και σε αυτό τον κλάδο η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στον πίνακα, στον κλάδο των Μεταφορών (196).

49. Τελικά στη Μεταποίηση ταξινομήθηκαν εισαγωγές ύψους 94.130.

5) Ο κλάδος 3820, "Σιδηροδρομικό υλικό"

Και σε αυτό τον κλάδο η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στον πίνακα, στον κλάδο Μεταφορών (427).

6) Ο κλάδος 3831, "Κατασκευή και συναρμολόγηση αυτοκινήτων"

Στις εισαγωγές οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν:

3831 Φορτηγά αυτοκίνητα	4.904.890
3831 Βάσεις φορτηγών	7.718.469
3831 Λεωφορεία	513.099
3831 Επιβατηγά αυτοκίνητα	1.584.337
3831 Βάσεις λεωφορείων	637.100
3831 Μέρη αυτοκινήτων	<u>365.906</u>
Σύνολο	15.723.801

Επίσης οι Εθνικοί λογαριασμοί αναφέρουν στη Γεωργία (3831) 43.492. Τα αρχικά στοιχεία έχουν μετατραπεί με βάση τα στοιχεία ΠΕΕ του Ν. Μυλωνά σε 13.266.427.⁵⁰

Στον πίνακα, οι εισαγωγές ταξινομούνται κατ' αρχήν με βάση τους Εθνικούς λογαριασμούς στην Γεωργία 40.448.⁵¹

Στους υπόλοιπους κλάδους (πλην των Μεταφορών) το σύνολο των επενδύσεων θεωρείται ότι αφορά τον κλάδο 3831 και διακρίνεται σε εισαγωγές και εγχώρια, με βάση το ποσοστό που ισχύει στο σύνολο του κλάδου 3831.

7) Ο κλάδος 3832, "Αμαξώματα επιβατικών αυτοκινήτων"

Τόσο οι εισαγωγές όσο και η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στον πίνακα στον κλάδο Μεταφορών 3.657.652. (Ο Σ. Κωστάκης δεν αναφέρει στα Αυτοκίνητα και ειδικότερα στις βάσεις φορτηγών τον κλάδο 3832 — 489.092, που αναφέρεται στους Πίνακες των Εθνικών λογαριασμών).

50. Στα αρχικά στοιχεία πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι στον κλάδο 3831 ταξινομούνται και οι Εισφορές αυτοκινήτων.

51. Το σύνολο του κλάδου 3831 στη Γεωργία υπολογίζεται με βάση το γεγονός ότι το ποσοστό των εισαγωγών στο σύνολο του κλάδου 3831 είναι 93,15%, επομένως το 100% για τη Γεωργία είναι 43.492. Αυτό έχει ως συνέπεια να ξεπεραστεί το ύψος των επενδύσεων στη Γεωργία, που είχε υπολογισθεί με την επαναληπτική μέθοδο. Η διαφορά αφαιρείται από τον κλάδο των Μεταφορών.

8) Ο κλάδος 3833, "Αμαξώματα φορτηγών αυτοκινήτων"

Τόσο οι εισαγωγές όσο και η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στον πίνακα στον κλάδο Μεταφορών 5.491.103. (Ο Σ. Κωστάκης στα Αυτοκίνητα δεν αναφέρει στις Βάσεις φορτηγών τον κλάδο 3833 — 4.545.658 που αναφέρεται στους Πίνακες των Εθνικών λογαριασμών).

9) Ο κλάδος 3834, "Κατασκευή ρυμουλκούμενων τροχοφόρων αυτοκινήτων"

Για τις εισαγωγές αναφέρουν οι Εθνικοί λογαριασμοί στη Γεωργία 285.959. Από την ανάλυση των εισαγωγών προκύπτει ότι ο Σ. Κωστάκης δεν έχει περιλάβει ένα μέρος των φορτηγών αυτοκινήτων που ανήκει σ' αυτό τον κλάδο και είναι 139.899,9. Στον πίνακα οι εισαγωγές ταξινομούνται στον κλάδο Γεωργία (285.959) και στις Μεταφορές (139.899,9).

10) Ο κλάδος 3851, "Κατασκευές μοτοσυκλετών και ποδηλάτων"

Η εγχώρια παραγωγή ταξινομείται στους κλάδους Μεταφορές (91.557) και Δημόσιες υπηρεσίες (2.450), π.χ. ποδήλατα ΕΛΤΑ.

Υπολογισμός του συνόλου των Εκροών και των Εισροών

Σύμφωνα με τους Εθνικούς λογαριασμούς και λαμβάνοντας υπόψη την τροποποίηση στον υπολογισμό των Κατοικιών, το σύνολο ΑΕΠΚ για το έτος 1980 είναι 577.535.637.

Το αντίστοιχο σύνολο, με βάση τα στοιχεία του ΠΕΕ του Ν. Μυλωνά, είναι 541.166.781. Επειδή λαμβάνονται ως βάση για την κατασκευή του πίνακα, για τη μήτρα Επενδύσεων του 1980, τα στοιχεία του ΠΕΕ του Ν. Μυλωνά για το σύνολο των Εκροών πρέπει το άροισμα των Εισροών σε κάθε κλάδο να τροποποιηθεί, ώστε το άροισμα του συνόλου των Εισροών να ισούται με το άροισμα του συνόλου των Εκροών (541.166.781).

Αυτή η τροποποίηση των αροισμάτων των Εισροών κάθε κλάδου πραγματοποιείται με μία αναλογική μείωση των κλάδων, βάση ενός ποσοστού που υπολογίζεται.

Η μέθοδος αυτή βασίζεται στο ότι η μείωση που πραγματοποιείται αφορά μόνο τα Εξοδα διάθεσης κάθε κλάδου (όπως υπολογίσθηκαν από τους Εθνικούς λογαριασμούς) και δεν επηρεάζει τις ίδιες τις αξίες των αγαθών, έτσι οι Εισροές στον κλάδο των Κατοικιών που δεν περιλαμβάνουν Εξοδα διάθεσης δεν μειώνονται και το άθροισμα του κλάδου παραμένει σταθερό, γι' αυτό ο κλάδος αυτός εξαιρείται από τον υπολογισμό.

Με βάση τα στοιχεία των Εθνικών λογαριασμών:

577.535.637 σύνολο Εκροών

301.186.943 Κατοικίες

276.348.694

Με βάση τα στοιχεία του ΠΕΕ του Ν.Μυλωνά: 541.166.781

301.186.943

239.979.838

276.348.694

- 239.979.838

$36.368.856 / 276.348.694 = 0,13160494979$

Προβλήματα που προκύπτουν στο σύνολο των Εισροών

Ορισμένα αθροίσματα στο σύνολο των Εισροών ξεπερνούν το σύνολο των Εισροών που έχει υπολογιστεί με βάση τα στοιχεία του ΠΕΕ του Ν. Μυλωνά για το σύνολο των Εκροών, και μάλιστα χωρίς να περιληφθούν Εξοδα διάθεσης.

α) Στην περίπτωση του κλάδου Γεωργίας δεν μπορούν να γίνουν τροποποιήσεις στα στοιχεία των Εισροών (ώστε να μειωθεί το άθροισμα) γιατί αυτά τα στοιχεία είναι δεδομένα από τους Εθνικούς λογαριασμούς και τα εγχώρια που ταξινομούνται σε αυτόν τον κλάδο δεν μπορούν να αμφισβητηθούν.

Τα "Λοιπά", σύμφωνα με τα στοιχεία των Εθνικών λογαριασμών για τη Γεωργία, είναι:

3999 Λοιπά	995 (Λοιπές βιομ. επενδ.)
2324 Υφαντήρια	36.091
2397 Δίκτυα αλιείας	1.393
2392 Εφίππια	<u>1.524</u>
	40.003

Ετσι αντικαθίσταται το ποσό που προκύπτει για τη Γεωργία με την επαναληπτική μέθοδο - 981.445- με το ποσό που υπολογίζεται με βάση τα στοιχεία των Εθνικών λογαριασμών και η διαφορά που προκύπτει ταξινομείται στον κλάδο Ηλεκτρισμός- φωταέριο που έχει υποεκτιμηθεί.

Σημειώσεις

- Στις Επικοινωνίες υπάρχει πρόβλημα ταξινόμησης των Τηλεπικοινωνιών.
- Ο κλάδος του Εμπορίου θα παραμείνει αμετάβλητος.
- Στις Δημόσιες υπηρεσίες θα έπρεπε να μειωθούν οι Λοιπές επενδύσεις, αλλά δεν είναι γνωστό εάν μπορούν να θεωρηθούν Λοιπές υπηρεσίες. Πιθανόν αυτές οι επενδύσεις να πρέπει να ταξινομηθούν στον κλάδο των Τραπεζών.
- Στον κλάδο του Πετρελαίου θα πρέπει να αυξηθεί ο Μηχανολογικός και λοιπός εξοπλισμός.

13.13. Ο υπολογισμός των Εισαγωγών στη Μήτρα Επενδύσεων για το έτος 1970

α) Κατ' αρχήν χρησιμοποιήθηκε η μήτρα Επενδύσεων για το έτος 1970 του Ν. Μυλωνά.

Οι κλάδοι "Προϊόντα από μέταλλο", "Μηχανές και συσκευές", "Ηλεκτρικές Μηχανές" και "Μεταφορικά Μέσα" αναλύονται με βάση κλαδικά στοιχεία για τις ΑΕΠΚ που αναφέρονται στον πίνακα Εισροών-Εκροών του έτους 1970, του Ν. Μυλωνά με 128 κλάδους.

Αυτός ο πίνακας στα κλαδικά στοιχεία αναφέρει, εκτός από

το σύνολο των επενδύσεων, και τη σύνθεση σε εγχώρια παραγωγή και εισαγωγές.

β) Ακολουθώς, με βάση τα στοιχεία των εισαγωγών που υπολογίζονται από τα στοιχεία των Εθνικών λογαριασμών, γίνεται μια προσπάθεια ταξινόμησης των εισαγωγών στους επί μέρους κλάδους:

Επιπλα

- Τα "Επιπλα από ξύλο ή από άλλες ύλες" αποτελούνται κατά ένα μέρος από καείσματα αεροσκαφών και ταξινομούνται στις Μεταφορές.
- Τα "Μεταλλικά έπιπλα" αποτελούνται επίσης κατά ένα μέρος από καείσματα αεροσκαφών και κατά το μεγαλύτερο μέρος από έπιπλα ιατροχειρουργικά, κλίνες κ.λπ. και ταξινομούνται στις Λοιπές υπηρεσίες.

Προϊόντα από μέταλλο

1) Κατασκευή σιδηροσωλήνων, συρμάτων, αλυσίδων κ.λπ.

Οι εισαγωγές είναι 47,268% και ταξινομούνται στους κλάδους Όρυχεία 5%, Υφαντουργία 1%, Βασική Μεταλλουργία 17,962%, Λοιπές υπηρεσίες 23,306%, Εμπόριο 14,16%.

Η εγχώρια παραγωγή είναι 104,327 και ταξινομείται στους κλάδους: Γεωργία 32,38, Όρυχεία 5, Βασική Μεταλλουργία 2,038, Προϊόντα μετάλλου 5, Κατασκευές 5, Λοιπές υπηρεσίες 35,299.

2) Κατασκευή μεταλλικών ειδών για οικοδομές

Οι εισαγωγές είναι 367,193 και ταξινομούνται στους κλάδους: Όρυχεία 20, Υφαντουργία 2,7, Κατασκευές 31,385, Μεταφορές 8, Τράπεζες 10, Λοιπές υπηρεσίες 257,128, Εμπόριο 37,48, Πετρέλαιο 0,5.⁵²

Η εγχώρια παραγωγή είναι 32,334 και ταξινομείται στους κλάδους: Γεωργία 23,719 και Κατασκευές 8,615.

52. Το 1980 ταξινομούνται στους κλάδους Κατασκευές, Μεταφορές, Τράπεζες, Λοιπές υπηρεσίες, Δημόσιες υπηρεσίες.

3) Γεωργικά Εργαλεία (περιλαμβάνει και τα λοιπά εργαλεία)

Οι εισαγωγές είναι 169,297 και ταξινομούνται σχεδόν σε όλους τους κλάδους και κυρίως στη Γεωργία 34,469, Λοιπές υπηρεσίες 29,489.

Η εγχώρια παραγωγή είναι 85,701 και ταξινομείται στους κλάδους: Γεωργία 25,082, Ορυχεία 3,08, Τρόφιμα 2, Υφαντουργία 3, Μη μεταλλικά ορυκτά 2, Βασική μεταλλουργία 2, Μέσα μεταφοράς 2, Λοιπές υπηρεσίες 46,539.

4) Συσκευές μαγειρικής, φωτισμού κ.λπ.

Οι εισαγωγές είναι 23,295 και ταξινομούνται στους κλάδους: Τράπεζες 5, Λοιπές υπηρεσίες 6,905, Εμπόριο 11,39.

Η εγχώρια παραγωγή είναι 98,684 και ταξινομείται στους κλάδους: Υφαντουργία 0,8, Τράπεζες 5, Λοιπές υπηρεσίες 87,884, Δημόσιες υπηρεσίες 5.

5) Λοιπά αντικείμενα

Οι εισαγωγές είναι 221,872 και ταξινομούνται στους κλάδους: Υφαντουργία 1,87, Εμπόριο 26,84, Τράπεζες 6,541, Λοιπές υπηρεσίες 186,621.

Η εγχώρια παραγωγή είναι 65,299 και ταξινομείται στους κλάδους: Γεωργία 30, Κατασκευές 5, Τράπεζες 3,459, Λοιπές υπηρεσίες 26,84.

ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ

Στον κλάδο των Μηχανών το σύνολο των επενδύσεων σε μηχανές είναι 8.778,2, ενώ το άθροισμα των εισαγόμενων και των εγχώριων επενδύσεων είναι σύμφωνα με τα στοιχεία της μήτρας Επενδύσεων του Ν. Μυλωνά 8.727,650. Επίσης το άθροισμα των συνόλων των υποκλάδων είναι 8727,630.

Η διόρθωση που γίνεται εδώ είναι η αύξηση του τελευταίου υποκλάδου ώστε το σύνολο των επενδύσεων στον κλάδο των Μηχανών να παραμείνει 8.778,2.

1) Κατασκευή μηχανημάτων γεωργίας (περιλαμβάνονται αντλίες, ψεκαστήρες)

Οι εισαγωγές είναι 1.336,846⁵³ και ταξινομούνται στους κλάδους: Γεωργία 570,313, Ορυχεία 55, Τρόφιμα 207,512, Ποτά 119, Καπνός 71,219, Ελαστικά 5, Πλαστικά 5, Βασικά χημικά 5, Λοιπά χημικά 6, Λοιπές υπηρεσίες 150, Πετρελαίου 25, Τσιμέντα 25, Υαλουργία 5, Μη μεταλλικά ορυκτά 36, Βασικά μέταλλα 148,902, Κατασκευές 42,9.

Η εγχώρια παραγωγή είναι 463,745 και ταξινομείται στους κλάδους: Γεωργία 206,549, Τρόφιμα 186,315, Ποτά 30,1, Καπνός 40,781.

2) Κατασκευή μηχανημάτων λατομίας

Οι εισαγωγές είναι 32,889 και ταξινομούνται στον κλάδο Ορυχεία. Η εγχώρια παραγωγή είναι 16,677 και ταξινομείται επίσης στον κλάδο Ορυχεία.

3) Κατασκευή μηχανημάτων οδοποιίας

Οι εισαγωγές είναι της τάξης του 944,605 και ταξινομούνται στους κλάδους: Γεωργία 47,8, Ορυχεία 500,534, Τσιμέντα 100, Μη μεταλλικά ορυκτά 156,071, Κατασκευές 140,2. (Το 1980 τα μηχανήματα οδοποιίας ταξινομούνται στους κλάδους Ορυχεία, Κατασκευές, Μεταφορές).

4) Κατασκευή μηχανημάτων τροφίμων

Οι εισαγωγές είναι 471,317 και ταξινομούνται στον κλάδο Τρόφιμα. Η εγχώρια παραγωγή είναι 233,917 και ταξινομείται επίσης στον κλάδο Τρόφιμα.

5) Κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας ξύλου και μετάλλου

Οι εισαγωγές είναι 660,397 και ταξινομούνται στους κλάδους Ξύλο 59,191, Επιπλα 37,381, Βασική μεταλλουργία

53. Οι Αντλίες το 1980 ταξινομούνται 10% των εισαγομένων στη Γεωργία και το υπόλοιπο μέρος στους κλάδους Τρόφιμα, Ποτά και σε άλλους κλάδους της Μεταποίησης.

184,92, Προϊόντα μετάλλου 216, Μηχανές 50,2, Ηλεκτρικές μηχανές 112,7. Σύνολο 660,392 (υπάρχει μια διαφορά 0,005).

6) Κατασκευή μηχανημάτων ραπτικής

Οι εισαγωγές είναι 627,660 και ταξινομούνται στον κλάδο Υφαντουργία 627,660. (Κανονικά θα έπρεπε να ταξινομηθούν όπως το 1980 στον κλάδο Ενδύματα, αλλά ο κλάδος αυτός έχει σύνολο επενδύσεων στις Μηχανές μόνο 54,3).

7) Κατασκευή μηχανημάτων εσωτερικής καύσεως

Οι εισαγωγές είναι 545,397 και ταξινομούνται στους κλάδους Προϊόντα από μέταλλο 208,875, Μηχανές 51,5, Ηλεκτρικές 115,4, Μέσα Μεταφοράς 169,618, Σύνολο 545,393 (υπάρχει διαφορά 0,004).

8) Κατασκευή μηχανών γραφείου

Οι εισαγωγές είναι 313,935 και ταξινομούνται στους κλάδους: Εκδόσεις 30,135, Μεταφορές 50, Επικοινωνίες 8, Λοιπές υπηρεσίες 220, Δημόσιες υπηρεσίες 5,8.

9) Λοιπά μηχανήματα

Οι εισαγωγές είναι 2.492,069 και ταξινομούνται στους κλάδους: Γεωργία 0,819, Υφαντουργία 501,24, Υποδήματα 24, Ενδύματα 44,3, Ξύλο 33,809, Επιπλα 7,514, Χάρτης 116,7, Εκδόσεις 62,065, Δέρματα 17,5, Ελαστικά 50, Πλαστικά 150,7, Βασικές χημικές 147,8, Λοιπές χημικές 83,11, Πετρέλαιο 2,7, Τσιμέντα 10,5, Υαλουργία 40,2, Μη μεταλλικά ορυκτά 46,629, Βασικά μεταλλουργικά 1.158,864, Προϊόντα μετάλλου 12,121, Λοιπά 32,3.

Η εγχώρια παραγωγή είναι 504,314 και ταξινομείται στους κλάδους: Υφαντουργία 50, Υποδήματα 20, Ενδύματα 10, Ξύλο 30, Επιπλα 8, Χάρτης 20, Εκδόσεις 15, Δέρματα 10, Ελαστικά 8,3, Πλαστικά 14, Βασικές χημικές 10, Λοιπές χημικές 5, Τσιμέντα 6, Υαλουργία 7, Μη μεταλλικά ορυκτά 10, Βασική μεταλλουργία 281,014.

Ηλεκτρικές Μηχανές και Συσκευές

Και σε αυτό τον κλάδο υπάρχουν διαφορές με τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά. Το σύνολο των επενδύσεων είναι 2.786,7, αλλά το άθροισμα των εγχωρίων και των εισαγωγών 2.731,439, όμως δεν γίνεται εδώ καμία αλλαγή.

Επειδή δεν υπάρχουν στοιχεία για να πραγματοποιηθεί μία ταξινόμηση στους υποκλάδους όπως αναφέρονται στον πίνακα του 1980, η ταξινόμηση γίνεται εδώ στους δυο κλάδους που αναφέρει ο πίνακας Εισροών-Εκροών του Ν. Μυλωνά για το 1970: "Ηλεκτρικές μηχανές", "Κατασκευές συσσωρευτών, λαμπτήρων, καλωδίων, συρμάτων και ηλεκτρικών υλών", με ένα δεδομένο ποσοστό, που υπολογίζεται με βάση το ποσοστό κάθε κλάδου στο σύνολο Ηλεκτρικές μηχανές (86%), Κατασκευή συσσωρευτών, λαμπτήρων, καλωδίων, συρμάτων και ηλεκτρικών υλών (14%). Το ίδιο γίνεται και με τη σύνθεση σε εγχώρια και εισαγόμενα προϊόντα, σε κάθε κλάδο (στις Ηλεκτρικές μηχανές τα εγχώρια προϊόντα είναι τα 27% στην Κατασκευή συσσωρευτών, λαμπτήρων, καλωδίων, συρμάτων και ηλεκτρικών υλών είναι 7,58%).

Άοιπές παραγωγές

Το σύνολο των ΑΕΠΚ είναι σε αυτό τον κλάδο 619,2 και αποτελείται από 517,661 εισαγόμενες επενδύσεις και 101,519 εγχώριες.

Άοιπές

Το σύνολο των ΑΕΠΚ για αυτό τον κλάδο είναι 379,4 και αποτελείται από 149,082 εισαγόμενες επενδύσεις και 231,374 εγχώριες. Από τους Εθνικούς λογαριασμούς είναι γνωστό ότι οι εισαγωγές στα Άοιπά στη Γεωργία είναι 23,252. Για τους άλλους κλάδους δεν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία για αυτό δεν χωρίζονται σε εγχώρια και εισαγόμενα.

Μέσα Μεταφοράς

381.1 Ναυπήγηση μεταλλικών σκαφών

Οι εισαγωγές 20,661 και η εγχώρια παραγωγή 137,990 ταξινομούνται στον κλάδο των Μεταφορών.

381.2 Ναυπήγηση ξύλινων σκαφών

Οι εισαγωγές 4,746 ταξινομούνται στον κλάδο των Μεταφορών.

381.3 Επισκευή και διάλυση σκαφών

Οι εισαγωγές 0,078 ταξινομούνται στον κλάδο των Μεταφορών.

382 Κατασκευή αυτοκινήτων

Η ταξινόμηση αυτού του κλάδου γίνεται σε όλους τους κλάδους και αφορά το σύνολο των κλάδων (πλην τις Μεταφορές και το Εμπόριο). Στις Μεταφορές ταξινομούνται κατ' αρχήν οι άλλοι υποκλάδοι και η Κατασκευή αυτοκινήτων υπολογίζεται ως το υπόλοιπο που προκύπτει. Η σχέση μεταξύ εγχώριων και εισαγωγών σ' αυτό τον υποκλάδο υπολογίζεται με ποσοστό, βάσει της δεδομένης σχέσης που ισχύει για το σύνολο του υποκλάδου.

Κατασκευή μοτοσικλετών και ποδηλάτων

Οι εισαγωγές 162,936 ταξινομούνται εξ ολοκλήρου στον κλάδο των Μεταφορών, το ίδιο και η εγχώρια παραγωγή 124,991.

Επισκευή αεροπλάνων

Οι εισαγωγές είναι 649,794 και ταξινομούνται στους κλάδους Μεταφορές 649,179 και Εμπόριο 0,615.

Κατασκευή λοιπών

Οι εισαγωγές 8,405 ταξινομούνται στον κλάδο των Μεταφορών.

Γενικές Παρατηρήσεις για την ταξινόμηση των Εισαγωγών στον πίνακα για το έτος 1970

α) Από τον πίνακα Εισροών-Εκροών για το έτος 1970 προκύπτει:

ΑΕΠΚ

Επιπλα από ξύλο, ή από άλλη ύλη

(πλην μετάλλου)

605.541}

E 602.000}

M 3.541}

ΣΥΝΟΛΟ

}

940.643

Μεταλλικά έπιπλα

335.102}

E 935.000

E 333.000}

M 5.643

M 2.102}

Έτσι οι εισαγωγές στα Επιπλα είναι για Μεταλλικά έπιπλα 2.102 και για Επιπλα από ξύλο ή άλλη ύλη 3.541.

β) Γενική παρατήρηση είναι ότι τα στοιχεία των Εισαγωγών που έχουν υπολογιστεί με βάση τους Εθνικούς λογαριασμούς⁵⁴ για τη Γεωργία και τη Μεταποίηση είναι διαφορετικά από τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά.

γ) Στα Προϊόντα από μέταλλο, σύμφωνα με τη μήτρα Επενδύσεων για το έτος 1970 του Ν. Μυλωνά, το σύνολο της Μεταποίησης είναι 76 εκ., ενώ σύμφωνα με τους υπολογισμούς των Εθνικών λογαριασμών μόνο οι εισαγωγές είναι 314 εκ., επομένως όλες αυτές οι Εισαγωγές δεν μπορούν να ταξινομηθούν μόνο στη Μεταποίηση.

Έτσι, ο υποκλάδος 3524, με εισαγωγές 21,368 δεν ταξινομήθηκε στη Μεταποίηση.

δ) Επίσης, ο υποκλάδος 3551, "Κατασκευή συσκευών μαγειρικής, φωτισμού και θέρμανσης πλην ηλεκτρικών",

54. Για το έτος 1970, αυτός ο υπολογισμός έγινε με βάση τους αντίστοιχους υπολογισμούς των Εθνικών λογαριασμών για το έτος 1980. Για τους δασμούς χρησιμοποιήθηκαν τα κλαδικά στοιχεία του πίνακα Εισροών-Εκροών για το έτος 1970 του Ν. Μυλωνά.

αναφέρεται στους υπολογισμούς (με βάση τους Εθνικούς Λογαριασμούς) με ύψος 114,330 (Γεωργία, Μεταποίηση), αλλά τα στοιχεία των εισαγωγών στις ΑΕΠΚ στον πίνακα Εισροών-Εκροών του Ν. Μυλωνά έχουν σύνολο 23,295.

ε) Τελικά οι Ηλεκτρικές μηχανές το 1970 ταξινομήθηκαν με ποσοστά, επειδή τα στοιχεία που ήταν διαθέσιμα για αυτές δεν επέτρεπαν καλύτερο τρόπο ταξινόμησης.

13.14. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα συμπεράσματα αυτού του μέρους συνάγονται βάσει των πινάκων κατά τις μήτρες Επενδύσεων κατά τα έτη 1970-1980.

Δεν αναφέρονται εδώ τα γενικότερα συμπεράσματα για τη δομή της Ελληνικής βιομηχανίας και τον τομέα παγίου Κεφαλαίου που προκύπτουν από το σύνολο της εργασίας.

1. Σύγκριση μεταξύ του συνόλου των Εκροών των Πινάκων για τα έτη 1970-1980

	1970	%	χωρίς κατασκ. %	1980	%	χωρίς κατασκ. %	Χωρίς την αλλαγή στον τρόπο υπολο- γισμού των Κατοικιών	%
Επιπλέον Προϊόντα από μέταλλο	940.600	1,33	4,34	278.598	0,051	0,25	278.598	0,074
Μηχανές	1.250.300	1,71	5,77	5.558.138	1,03	5,03	5.558.138	1,47
Ηλεκτρικές Μηχανές	8.777.700	12,42	40,48	32.267.774	5,96	29,23	32.267.774	8,54
Μεταφορικά Μέσα	2.731.500	3,86	12,6	18.504.934	3,42	16,76	18.504.934	4,9
Κατασκευές	4.257.600	6,02	19,64	23.516.631	4,35	21,3	23.516.631	6,23
Μεταφορές	48.979.900	69,31		430.758.269	79,6		267.304.593	70,77
Εμπόριο	519.500	0,73	2,4	967.000	0,18	0,88	967.000	0,26
Λοιπές παραγωγές (κλασ. 39)	2.241.300	3,17	10,34	23.845.000	4,41	21,6	23.845.000	6,31
Λοιπά	619.200	0,87	2,66	3.252.414	0,6	2,9	3.252.414	0,86
ΣΥΝΟΛΟ	5.804.000	0,54	1,73	2.218.023	0,4	2,01	2.218.023	0,59
	70.663.000	99,56		541.166.761	99,96		377.713.103	100

Το σύνολο των ΑΕΠΚ, σύμφωνα με τους Εθνικούς λογαριασμούς για το έτος 1980, είναι 413.685 χιλ. δρχ. και οι Κατασκευές ανέρχονται σε 267.049 χιλ. δρχ. (= 137.517 + 58.564 + 70.968).

Οι Κατασκευές για το ίδιο έτος σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά ανέρχονται σε 430.758.269 δρχ. που σημαίνει ότι είναι κατά 163.453.676 μεγαλύτερες από τα αντίστοιχα στοιχεία των Εθνικών λογαριασμών (λόγω της αλλαγής του τρόπου υπολογισμού των Κατοικιών).

Επομένως, για να μπορεί να συγκριθεί ο πίνακας του έτους 1970 με αυτόν του έτους 1980, θα πρέπει ο τρόπος υπολογισμού των Κατοικιών στον πίνακα του 1970 να αναθεωρηθεί σύμφωνα με την αλλαγή του πίνακα του 1980. Τέτοιου είδους, όμως, δυνατότητα δεν υπάρχει. Έτσι, για να γίνουν συγκρίσιμοι οι Πίνακες, υπάρχουν δυο δυνατότητες:

α) Να αφαιρεθεί από τις Κατασκευές του έτους 1980 το επιπλέον υπολογιζόμενο ποσό των Κατοικιών.

β) Μια πιο σωστή λύση είναι να απομονωθούν οι Κατασκευές και η σύγκριση να γίνει για τα υπόλοιπα στοιχεία που αποτελούν τους Πίνακες.

Η σύγκριση στοιχείων των πινάκων που αφορούν τα έτη 1970 και 1980 (μετά την αφαίρεση του επιπλέον ποσού για τις Κατοικίες για το έτος 1980) δίνει τα εξής αποτελέσματα:

- Το ποσοστό των Επίπλων μεταξύ των δυο ετών παρουσιάζει μεγάλη πτώση από 1,3 σε 0,074.
- Το ποσοστό των Προϊόντων από μέταλλο μεταξύ των δυο ετών παρουσιάζει μικρή πτώση από 1,71 σε 1,47.
- Το ποσοστό των Μηχανών μεταξύ των δυο ετών παρουσιάζει πτώση από 12,42 σε 8,54.
- Το ποσοστό των Ηλεκτρικών μηχανών μεταξύ των δυο ετών παρουσιάζει άνοδο από 3,86 σε 4,9.
- Το ποσοστό των Μεταφορικών μέσων μεταξύ των δυο ετών παρουσιάζει μικρή άνοδο από 6,02 σε 6,23.
- Το ποσοστό των Κατασκευών μεταξύ των δυο ετών παρουσιάζει μικρή άνοδο από 69,31 σε 70,77.
- Το ποσοστό των Μεταφορών μεταξύ των δυο ετών παρουσιάζει πτώση από 0,73 σε 0,26.
- Το ποσοστό του Εμπορίου μεταξύ των δυο ετών παρουσιάζει μεγάλη άνοδο από 3,17 σε 6,31.
- Το ποσοστό των Λοιπών παραγωγών μεταξύ των δυο ετών παρουσιάζει σχετική στασιμότητα από 0,87 σε 0,86.
- Το ποσοστό των Λοιπών μεταξύ των δυο ετών παρουσιάζει σχετική στασιμότητα από 0,54 σε 0,59.

Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι υπάρχει μία μικρή άνοδος στις Κατασκευές, μία πτώση στις Μηχανές και άνοδος του Εμπορίου, έτσι αυτή η κατάσταση θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ότι παρουσιάζει συνολικά σχετική σταθερότητα μεταξύ των δυο ετών.

Εάν απομονωθούν οι Κατασκευές, τότε μεταξύ των ετών 1970 και 1980 προκύπτουν οι εξής αλλαγές:

- Το ποσοστό των Επίπλων μειώνεται πάρα πολύ (ως ποσοστό στο σύνολο των εκροών) από 4,33 σε 0,2.
- Το ποσοστό των Προϊόντων από μέταλλο παραμένει περίπου σταθερό, από 5,77 σε 5,03.
- Το ποσοστό των Μηχανημάτων μειώνεται πάρα πολύ, από 40,48 σε 29,23.
- Το ποσοστό των Ηλεκτρικών μηχανημάτων αυξάνεται σημαντικά, από 12,6 σε 16,76.

- Το ποσοστό των Μεταφορικών μέσων αυξάνεται λίγο, από 19,64 σε 21,3.
- Το ποσοστό των Μεταφορών μειώνεται πάρα πολύ, από 2,4 σε 0,88.
- Το ποσοστό του Εμπορίου αυξάνεται επίσης πάρα πολύ, από 10,34 σε 21,6.
- Το ποσοστό στα Λοιπά επενδυτικά αγαθά παραμένει περίπου το ίδιο από 2,86 σε 2,9.
- Το ποσοστό των Λοιπών αυξάνεται ελάχιστα από 1,75 σε 2,01.

Έτσι οι αλλαγές που προκύπτουν συνολικά είναι ότι οι Μηχανές μειώθηκαν περίπου 11,25% ποσοστά από τα οποία μπορεί να θεωρηθεί ότι κατανέμονται στην αύξηση των Ηλεκτρικών μηχανών, 1,66% στην αύξηση των Μέσων μεταφοράς και το υπόλοιπο 5,1% καθώς και η μείωση κατά 1,52% στις Μεταφορές, (μαζί με άλλες διαφορές) προστέθηκαν στο Εμπόριο.

Συνολικά διαπιστώνεται μία πτώση της αξίας των Επενδύσεων σε Μηχανές και αύξηση του Εμπορικού Κέρδους. Αυτά τα αποτελέσματα μαρτυρούν μίαν επιδείνωση της κατάστασης, και όχι απλώς στασιμότητα, όπως προκύπτει από τα αντίστοιχα στοιχεία που συμπεριελάμβαναν τις Κατασκευές.

Δομική Ανάλυση

Για να αναλυθεί η αλλαγή της δομής των ΑΕΠΚ μεταξύ των ετών 1970-1980, κατασκευάζονται καινούργιοι πίνακες, που αφορούν τα ποσοστά των Εισροών και των Εκροών ως προς τα αντίστοιχα σύνολα για τα αντίστοιχα έτη. Αυτοί οι πίνακες μας δίνουν τη δομή των αγορών και των πωλήσεων σε επενδυτικά αγαθά και την αλλαγή τους.⁵⁵

55. Στη δομή των εισροών (δομή των αγορών) ο υπολογισμός πρέπει να γίνει σε αποπληρωρισμένες τιμές (σταθερές τιμές), επειδή όμως δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα, ο υπολογισμός γίνεται σε ονομαστικές τιμές. Έτσι, στα αποτελέσματα πρέπει να υπάρχει αυτή η επιφύλαξη.

Ποσοστά εισροών- Σχόλια

Από τους πίνακες με τα ποσοστά των Εισροών (δομή των αγορών) που κατασκευάσθηκαν προκύπτουν τα εξής:

α) Τα Επιπλα ως ποσοστό στο σύνολο των Εισροών μειώθηκαν σχεδόν σε όλους τους κλάδους.

β) Το ποσοστό των Προϊόντων από μέταλλο στο σύνολο των Εισροών μειώθηκε, επειδή όμως άλλαξε η σύνθεση μεταξύ των κλάδων (μειώθηκαν πάρα πολύ οι Λοιπές υπηρεσίες), το ποσοστό στους περισσότερους κλάδους αυξήθηκε.

γ) Το ποσοστό στα Μηχανήματα στο σύνολο των Εισροών μειώθηκε πολύ σε ορισμένους, όμως, κλάδους (όπως Χάρτης, Εκδόσεις) το ποσοστό αυξήθηκε σημαντικά, ενώ στη Γεωργία, Ηλεκτρισμό και Φωταέριο, Μεταφορές, Επικοινωνίες, Λοιπές υπηρεσίες το ποσοστό απλώς αυξήθηκε.

δ) Το ποσοστό στις Ηλεκτρικές μηχανές στους περισσότερους κλάδους αυξήθηκε. Μεγάλη αύξηση είχε το ποσοστό των Ηλεκτρικών μηχανών στους κλάδους Βασικά χημικά, Λοιπά χημικά, Προϊόντα μετάλλου, Ηλεκτρικές μηχανές, Επικοινωνίες, Εμπόριο, Τράπεζες, Δημόσιες και Λοιπές υπηρεσίες. Αντίθετα παρουσιάστηκε σημαντική μείωση στους κλάδους Καπνός, Ενδύματα, Χάρτης, Μηχανήματα.

ε) Το ποσοστό στα Μεταφορικά Μέσα στους περισσότερους κλάδους παρουσίασε μείωση. Πάρα πολύ μειώθηκε στους κλάδους των Πλαστικών, Βασικών Χημικών, Πετρελαίου, Τσιμέντων, Μη μεταλλικών Ορυκτών, ενώ αυξήθηκε πάρα πολύ στον κλάδο των Μεταφορών.

ζ) Το ποσοστό των Κατασκευών αυξήθηκε στους περισσότερους κλάδους εκτός από τις Κατοικίες, στις οποίες, όμως, παρουσιάστηκε αύξηση με την αλλαγή του υπολογισμού των επενδύσεων για τις Κατοικίες.

Πάρα πολύ αυξήθηκε το ποσοστό στους κλάδους: Πλαστικά, Τσιμέντα, Μη μεταλλικά ορυκτά, Βασικά μέταλλα, Προϊόντα από μέταλλο, Μηχανές, Ηλεκτρικές μηχανές, Μέσα μεταφοράς, Λοιπά. Ενώ μειώθηκε σημαντικά το ποσοστό στον κλάδο των Μεταφορών.

η) Το ποσοστό στις Μεταφορές παρουσιάζει σε όλους τους

κλάδους μείωση, η οποία είναι μεγαλύτερη στους κλάδους των Τροφίμων, Ποτών, Εκδόσεων, Δερμάτων.

ε) Το ποσοστό στο Εμπόριο έχει αυξηθεί σε πολλούς κλάδους. Πάρα πολύ αυξήθηκε στους Κλάδους της Υφαντουργίας, Υποδημάτων, Πλαστικών, Ξύλου, Τσιμέντων, Υαλουργίας, Βασικών Χημικών, Πετρελαίου, Βασικών μετάλλων, Μεταφορών.

Αντίθετα, το ποσοστό στο Εμπόριο μειώθηκε πάρα πολύ στον κλάδο των Μεταφορικών μέσων και αρκετά στους κλάδους Εμπορίου, Λοιπών υπηρεσιών, Ορυχείων, Τσιμέντων.

Ποσοστά Εκροών- Σχόλια

Από τους Πίνακες που κατασκευάστηκαν για τα ποσοστά των Εκροών (δομή των πωλήσεων) προκύπτει:

α) Όσον αφορά τα Επιπλα, αυξήθηκε η συμμετοχή στους κλάδους των Μεταφορών, Τραπεζών και των Δημοσίων υπηρεσιών. Αντίθετα μειώθηκε η συμμετοχή στον κλάδο του Εμπορίου.

β) Στα Προϊόντα από μέταλλο μειώθηκε η συμμετοχή στον κλάδο των Λοιπών υπηρεσιών (και λιγότερο στα Ορυχεία) και αυξήθηκε, έστω και λίγο, σχεδόν σε όλους τους άλλους κλάδους.

γ) Στις Μηχανές παρουσιάζεται μεγάλη αύξηση στους κλάδους Γεωργίας και Ποτών και μικρότερη αύξηση στους κλάδους Πετρελαίου, Μεταφορικών μέσων, Κατασκευών, Ηλεκτρισμού-φωταερίου, Μεταφορών, Επικοινωνιών και Λοιπών υπηρεσιών. Ενώ υπάρχει μεγάλη μείωση στους κλάδους: Τρόφιμα, Υφαντουργία και Βασικά Μέταλλα.

δ) Στις Ηλεκτρικές Μηχανές υπάρχει αύξηση στους κλάδους: Ορυχεία, Τρόφιμα, Ποτά, Βασικά χημικά, Πετρέλαιο, Τσιμέντα, Υαλουργία, Εμπόριο, Λοιπές υπηρεσίες, Δημόσιες υπηρεσίες και μείωση στους κλάδους Υφαντουργία, Ενδύματα, Χάρτης, Βασικά Μέταλλα, Επικοινωνίες. Σημαντική μείωση παρουσιάζει ο κλάδος Ηλεκτρισμός-Φωταέριο

ε) Στα Μεταφορικά μέσα υπάρχει μείωση σε πολλούς κλάδους κυρίως στα Ορυχεία, Τρόφιμα, Ποτά, Υφαντουργία, Τσιμέντα, Μη μεταλλικά ορυκτά, Βασικά μέταλλα, Εμπόριο, ενώ

υπάρχει μια μεγάλη αύξηση στον κλάδο των Μεταφορών.

ζ) Στις Κατασκευές παρουσιάζονται αλλαγές που προέρχονται από την αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού των επενδύσεων για τις Κατοικίες, αλλά αυτές δεν μπορούν εδώ να απομονωθούν. Έτσι διαπιστώνεται με επιφύλαξη αύξηση στους κλάδους Ορυχεία, Μεταφορικά μέσα, Λοιπές υπηρεσίες, και μεγαλύτερη αύξηση στον κλάδο Ενοικίαση κατοικιών.

Μείωση παρουσιάζουν οι κλάδοι Γεωργία, Προϊόντα Μετάλλου, Ηλεκτρισμός και Φωταέριο, Μεταφορές, Τράπεζες, Εμπόριο.

η) Όσον αφορά τις Μεταφορές, παρουσιάζεται υπερβολική αύξηση στον κλάδο των Μεταφορών και αύξηση στους κλάδους: Ξύλο, Πλαστικά, Βασικά χημικά, Πετρέλαιο, Βασικά μέταλλα, Κατασκευές, Ηλεκτρισμός-φωταέριο.

Αντίθετα, μείωση παρουσιάζουν οι κλάδοι Ορυχεία, Τρόφιμα, Μη μεταλλικά ορυκτά, Προϊόντα μετάλλου, Λοιπά, Επικοινωνίες, Λοιπές υπηρεσίες.

θ) Στο Εμπόριο παρουσιάζεται υπερβολική αύξηση στον κλάδο των Μεταφορών, αύξηση στους κλάδους: Ξύλο, Πετρέλαιο, Τσιμέντα, Βασικά μέταλλα και απλή μείωση στους κλάδους: Ορυχεία, Λοιπές χημικές, Λοιπά, Επικοινωνίες.

ι) Στο σύνολο των Εκρών η ανάλυση είναι δύσκολη, γιατί υπάρχει μεγάλη επιρροή από την αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού των Επενδύσεων στον κλάδο των Κατοικιών (παρουσιάζεται αύξηση από 27,91% σε 55,66%), ενώ πολλοί άλλοι κλάδοι παρουσιάζουν μείωση. Με επιφύλαξη διαπιστώνεται αύξηση στους κλάδους: Ορυχεία, Ποτά, Πετρέλαιο, Μεταφορικά μέσα, μεγάλη μείωση στη Γεωργία, Βασικά Μέταλλα, Μεταφορές και μείωση στα Τρόφιμα, Υφαντουργία, Υποδήματα, Ηλεκτρισμό-φωταέριο, Επικοινωνίες, Εμπόριο, Λοιπές Υπηρεσίες, Δημόσιες υπηρεσίες.

Η αναλογία μεταξύ εγχωρίως παραγόμενων επενδύσεων και εισαγόμενων

Σ' αυτό το μέρος γίνεται η εξέταση της αναλογίας μεταξύ εγχωρίως παραγόμενων επενδύσεων και εισαγόμενων. Αυτή η

αναλογία εξετάζεται κατ' αρχήν για το σύνολο των Εκροών. Παρακάτω εξετάζεται, επίσης, σε ποιους συγκεκριμένα κλάδους συγκεντρώνεται η εγχώρια παραγωγή επενδυτικών αγαθών.

Αυτή η ανάλυση βοηθάει στο να γίνουν ορισμένες σκέψεις σχετικά με το πώς πραγματοποιείται η αναπαραγωγή του πάγιου κεφαλαίου στην Ελλάδα και ποιο ρόλο παίζουν οι εισαγωγές επενδυτικών αγαθών σ' αυτή. Επίσης, βοηθάει να εντοπισθούν ορισμένοι κλάδοι στους οποίους υπάρχει ήδη εγχώρια παραγωγή, που θα μπορούσε να ενισχυθεί.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το σύνολο των εκροών της Μήτρας Επενδύσεων για τα έτη 1970 και 1980, ταξινομημένο σε εγχώριες και εισαγόμενες επενδύσεις, καθώς και το σύνολο αυτών. Επίσης, στον πίνακα παρουσιάζεται και το ποσοστό εγχωρίων ως προς τις εισαγόμενες επενδύσεις για κάθε κλάδο των εκροών.

	1970				1980			
	Εισαγωγές	Εγχώρια	Σύνολο	% Εγχώρ.	Εισαγωγές	Εγχώρια	Σύνολο	% Εγχώρια
Επιπλα	5,6	935	940,6	99,40	105.982	172.616	278.598	61,96
Προϊόντα από μέταλλο	628.925	386.345	1.215.270	31,79	5.558.138	-----	5.558.138	-----
Μηχανές	7.425.115	1.302.345	8.727.650	14,92	28.214.835	4.052.939	32.267.774	12,56
Ηλεκτρικές Μηχανές	2.045.070	686.369	2.786,7	24,63	16.102.650	2.402.284	18.504.934	12,98
Λοιπές παραγωγές	517.661	101.519	619,2	16,4	3.252.414	-----	3.252.414	-----
Λοιπά	149.082	231.374	379,4	60,98	621.558	1.396.465	2.218.023	62,96
Μεταφορικά Μέσα	2.659.497	1.598.098	4.257.595	37,54	18.053.328	5.463.303	23.516.631	23,23
Κατασκευές	-----	48.979,9	48.979,9	100	-----	430.758.269	430.758.269	100
Μεταφορές	-----	517,5	517,5	100	-----	967.000	967.000	100
Ευλόγια	-----	2.241,3	2.241,3	100	-----	23.845.000	23.845.000	100
ΣΥΝΟΛΟ	14.560,35	56.050,54	70.610,89	79,38	72.108.905	469.057.876	541.166.781	66,68
	14.560,35	56.050,54	70.610,89					

α) Όπως προκύπτει από τον πίνακα η εγχώρια παραγωγή στο σύνολο ήταν 79,38% το 1970 και ανέβηκε στο 86,68% το 1980.

β) Από την εγχώρια παραγωγή αφαιρούνται οι Κατασκευές (λόγω του ιδιαίτερου τρόπου υπολογισμού)

Σύνολο	14.560,35	56.050,54	70.610,89		72.108.905	469.057.876	541.166.781	
Κατασκευές	-----	48.979,9	-----		-----	430.758.269	-----	
	14.560,35	7.070,64	21.630,99	32,68	72.108.905	38.299.607	110.408.512	34,69
	14.560,35 +	7.070,64 =	21.630,99		72.108.905 +	38.299.607 =	110.408.512	

Τώρα η αύξηση της εγχώριας παραγωγής είναι σχετικά μικρότερη (από 32,68% σε 34,69%).

γ) Επίσης, αν αφαιρεθούν οι Μεταφορές και το Εμπόριο (που θεωρούνται Υπηρεσίες):

	14.560,35 + 7.070,64 = 21.630,99	Εγχ.%	72.108.905 + 38.299.607 = 110.408.512	Εγχ.%
Μεταφορές	517,5		967.000	
Εμπόριο	2.241,3		23.545.000	
	14.560,35 + 4.311,84 = 18.872,19	22,85	72.108.905 + 13.487.607 = 85.596.512	15,76

Τώρα γίνεται φανερό ότι στις επενδύσεις που αφορούν άμεσα την παραγωγή (πλην των Κατασκευών), το ποσοστό που παράγεται εγχώρια είναι μικρό και έχει την τάση να μειώνεται (από 22,85% σε 15,76%).

Κλάδοι στους οποίους συγκεντρώνεται κυρίως η εγχώρια παραγωγή

α) Σύμφωνα με τον πίνακα για το έτος 1980:

Επιπλα: Η εγχώρια παραγωγή καλύπτει 61,96% του συνόλου των επενδύσεων σε Επιπλα, η οποία κυρίως συγκεντρώνεται στη Μεταποίηση και αφορά τα Επιπλα από ξύλο.

Προϊόντα από Μέταλλο: Εδώ δεν υπάρχει καθόλου εγχώρια παραγωγή που να θεωρείται ΑΕΠΚ (σύμφωνα με τα κριτήρια που έχει καθορίσει ο Σ. Κωστάκης).

Μηχανές: Στις Μηχανές το 12,56% των επενδύσεων παράγεται εγχωρίως και αφορά:

- Κινητήρες, όπου οι εγχώριες επενδύσεις είναι το 27,05% που προορίζονται για τη Γεωργία, Ηλεκτρικές μηχανές, Μέσα μεταφοράς, Κατασκευές, Ηλεκτρισμός-φωταέριο, Μεταφορές.
- Επισκευές μηχανών εσωτερικής καύσεως, που αφορά κυρίως φρέζες για τη Γεωργία.
- Μηχανήματα κλιματισμού, που είναι όλα εγχώρια και προορίζονται για διάφορους κλάδους.
- Γεωργικά μηχανήματα, που είναι εγχώρια κατά το 38%.
- Ένα μικρό μέρος στην παραγωγή Γεωργικών ελκυστήρων.
- Μηχανήματα ζωοκομίας, που είναι εγχώρια κατά το 28,57%.
- Ένα μικρό μέρος 5,73% στα Μηχανήματα λατομείων, που αφορά τον κλάδο των Ορυχείων.

- Μηχανήματα ειδών διατροφής, από τα οποία το 10,87% περίπου παράγεται εγχωρίως και αφορούν τον κλάδο των Τροφίμων και των Ποτών.
- Ένα ελάχιστο ποσοστό των Μηχανημάτων υφαντουργίας 0,37%.
- Μηχανήματα επεξεργασίας ξύλου, των οποίων το 17,68% παράγεται εγχωρίως και αφορά τους κλάδους Ξύλου και Επίπλων.
- Πυροσβεστήρες των οποίων το 85,95% παράγεται εγχωρίως και αφορά κυρίως τις Μεταφορές, Λοιπά και τις Δημόσιες υπηρεσίες.
- Αντλίες, των οποίων μόνο το 5,18% παράγεται εγχωρίως και προορίζονται κυρίως για τη Γεωργία.
- Ψεκαστήρες, των οποίων το 12,74% παράγεται εγχωρίως και προορίζονται επίσης κυρίως για την Γεωργία.
- Πλάστιγγες και ζυγοί όπου η εγχώρια παραγωγή αποτελεί το 12,49% και αφορούν διάφορους κλάδους, κυρίως της Μεταποίησης.
- Δεξαμενές, Λέβητες κ.λπ. όπου η εγχώρια παραγωγή αποτελεί ένα μεγάλο ποσοστό (52,58%) και αφορά διάφορους κλάδους.
- Σιλό, Μεταφορικές ταινίες κ.λπ. που είναι όλα εγχώρια και αφορούν διάφορους κλάδους με κύριους τον Ηλεκτρισμό, Ποτά, Γεωργία.
- Λοιπά Μηχανήματα από τα οποία το 6,49% του συνόλου είναι εγχώρια και αφορούν κυρίως τους κλάδους: Υποδήματα, Ξύλο, Επίπλα, Εκδόσεις, Ελαστικά, Πλαστικά, Πετρέλαιο, Τσιμέντα, Μη μεταλλικά ορυκτά, Βασικά μέταλλα, Προϊόντα από μέταλλο, Ηλεκτρικές μηχανές, Κατασκευές, Μεταφορές.

Ηλεκτρικές μηχανές

Στις Ηλεκτρικές μηχανές, η εγχώρια παραγωγή ανέρχεται στο 12,98% του συνόλου των επενδύσεων σε Ηλεκτρικές μηχανές.

- Στους Ηλεκτροκινητήρες, η εγχώρια παραγωγή είναι 38,37% και αφορούν τον κλάδο Ηλεκτρισμός-φωταέριο.
- Στο Λοιπό ηλεκτρολογικό υλικό το ποσοστό είναι πολύ μικρό (5,23%) και αφορά διάφορους κλάδους.

- Στο Τηλεπικοινωνιακό υλικό επίσης το ποσοστό είναι πολύ μικρό (0,1%) και αφορά τις Επικοινωνίες.
- Στις Τηλεοράσεις, Ραδιόφωνα κ.λπ. το ποσοστό είναι μεγάλο, (59,62%) και αφορά τις Λοιπές υπηρεσίες.
- Στις Ηλεκτρικές οικιακές και επαγγελματικές συσκευές το ποσοστό είναι σημαντικό (25,2%) και αφορά κυρίως τους κλάδους Τρόφιμα, Ποτά, Ενδύματα, Λοιπές υπηρεσίες.
- Στις Ηλεκτρικές συσκευές κλιματισμού είναι επίσης μεγάλο (41,44%) και αφορά πολλούς κλάδους.

Λοιπά

Στα Λοιπά η εγχώρια παραγωγή ανέρχεται στο 62,96% του συνόλου και αφορά την "Κατασκευή Ξύλινων κιβωτίων και κυτιών", καθώς και την "Βαρελοποιία εκ Ξύλου".

Μεταφορικά Μέσα

Στα Μεταφορικά μέσα η εγχώρια παραγωγή ανέρχεται στο 23,23% του συνόλου.

- Στα Μεταλλικά σκάφη η εγχώρια παραγωγή είναι σχεδόν το σύνολο (97,73%) και αφορά τις Μεταφορές.
- Στα Ξύλινα σκάφη η εγχώρια παραγωγή είναι το 100% και αφορά τις Μεταφορές.
- Στα Πλαστικά σκάφη η εγχώρια παραγωγή είναι το 100% και αφορά τις Μεταφορές.
- Στα Σκάφη α.α.π. είναι το 100% και αφορά τις Μεταφορές.
- Στο Σιδηροδρομικό υλικό είναι το 100% και αφορά τις Μεταφορές.
- Στα Αυτοκίνητα είναι ένα μικρό ποσοστό (6,85%) και αφορά όλους τους κλάδους.
- Στα Αμαξώματα Επιβατικών αυτοκινήτων είναι η πλειοψηφία, 86,62%, και αφορά τις Μεταφορές.
- Στην Κατασκευή και συναρμολόγηση μοτοσικλετών είναι το 100% και αφορά τις Μεταφορές.

Σύμφωνα με τον πίνακα για το 1970:

1.Επιπλα

Το 1970, ο κλάδος των Επίπλων αποτελείται από δυο υποκλάδους:

Επιπλα από ξύλο, ή άλλη ύλη (πλην μετάλλου)	605.541
E	602.000
M	3.541
Μεταλλικά έπιπλα	335.102
E	333.000
M	2.102

Ετσι, στο σύνολο, το ποσοστό της εγχώριας παραγωγή είναι 99,40% (σχεδόν όλη η παραγωγή) και αφορά όλους τους κλάδους.

2.Προϊόντα από μέταλλο

Στα Προϊόντα από μέταλλο η εγχώρια παραγωγή είναι συνολικά το 31,77%.

- Στην Κατασκευή σιδηροσωλήνων, συρμάτων, αλυσίδων κ.λπ., η εγχώρια παραγωγή καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου των επενδύσεων για αυτόν τον υποκλάδο (68,80%) και αφορά κυρίως τους κλάδους Γεωργία, Λοιπές υπηρεσίες κ.ά.
- Στην Κατασκευή μεταλλικών ειδών για οικοδομές είναι το 8,09% και αφορά κυρίως τον κλάδο της Γεωργίας (οικοδομές για την Γεωργία, υπόστεγα κ.λπ.).
- Στα Γεωργικά εργαλεία είναι το 33,61% και αφορά κυρίως τους κλάδους της Γεωργίας, Λοιπών υπηρεσιών κ.ά.
- Στις Συσκευές μαγειρικής, φωτισμού κ.λπ. είναι το 80,9% και αφορά κυρίως τον κλάδο των Λοιπών υπηρεσιών.
- Στα Λοιπά αντικείμενα είναι το 22,74% και αφορά κυρίως τον κλάδο της Γεωργίας.

3.Μηχανές

Στις Μηχανές, το ποσοστό της εγχώριας παραγωγής είναι το 14,84% του συνόλου των επενδύσεων σε Μηχανές.

- Στην Κατασκευή μηχανών γεωργίας (περιλαμβάνονται Αντλίες, Ψεκαστήρες) η εγχώρια παραγωγή είναι το 25,76% και αφορά κυρίως τους κλάδους Γεωργία, Τρόφιμα, Ποτά, Καπνός κ.ά.
- Στην Κατασκευή μηχανών λατομείων είναι το 33,65% και αφορά τον κλάδο των Ορυχείων.
- Στην Κατασκευή μηχανών τροφίμων είναι το 33,17% και αφορά τον κλάδο των Τροφίμων.
- Στην Κατασκευή μηχανών εσωτερικής καύσεως είναι το 13,33% και αφορά κυρίως τον κλάδο την Μέσων μεταφοράς.
- Στα λοιπά μηχανήματα είναι το 16,83% και αφορά κυρίως τον κλάδο της Βασικής μεταλλουργίας και άλλους πολλούς κλάδους.

4. Ηλεκτρικές μηχανές

Στις Ηλεκτρικές μηχανές η εγχώρια παραγωγή είναι το 24,63% του συνόλου των επενδύσεων σε Ηλεκτρικές μηχανές.

- Στις Ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές είναι 27,95% και έχουν μοιραστεί με δεδομένα ποσοστά σε όλους τους κλάδους.
- Στην κατασκευή σύσσωρευτών, λαπτήρων, καλωδίων, συρμάτων και ηλεκτρολογικών υλών είναι 7,58% και έχουν μοιραστεί με δεδομένα ποσοστά σε όλους τους κλάδους.

5. Λοιπές παραγωγές

Στις Λοιπές παραγωγές η εγχώρια παραγωγή είναι 16,4% του συνόλου (δεν έχει γίνει, όμως, μελέτη του πώς ταξινομούνται αυτά τα προϊόντα).

6. Λοιπά

Στα Λοιπά η εγχώρια παραγωγή είναι το 60,98% του συνόλου (δεν έχει γίνει, όμως, μελέτη σχετικά με τον τρόπο ταξινόμησης αυτών των προϊόντων).

7. Μέσα μεταφοράς

Στα Μέσα μεταφοράς η εγχώρια παραγωγή είναι το 37,54% του συνόλου.

- Στην Ναυπήγηση μεταλλικών σκαφών η εγχώρια παραγωγή είναι η πλειοψηφία (86,98%) και αφορά τις Μεταφορές.
- Στο Σιδηροδρομικό και τροχιοδρομικό υλικό είναι το 24,82% και αφορά τις Μεταφορές.
- Στην Κατασκευή αυτοκινήτων είναι το 70,17%, που είναι η πλειοψηφία, και αφορά όλους του κλάδους.
- Στην Κατασκευή μοτοσυκλετών και ποδηλάτων είναι το 66,51% και αφορά τις Μεταφορές.

Αλλαγές μεταξύ 1970-1980

α) Τα Επιπλα το 1970 ήταν σχεδόν όλα εγχώρια, ενώ το 1980 το ποσοστό μειώθηκε στο 61,96% του συνόλου.

β) Στα Προϊόντα από μέταλλο το έτος 1980 δεν υπάρχει εγχώρια παραγωγή, σε αντίθεση με το 1970 που ήταν το 31,77% του συνόλου.

γ) Δεν μπορεί να γίνει επιμέρους σύγκριση των κλάδων των Ηλεκτρικών μηχανών στους δυο πίνακες, γιατί δεν υπάρχουν το 1970 επιμέρους κλαδικά στοιχεία. Αλλά στο σύνολο του κλάδου μεταξύ 1970-1980, το ποσοστό της εγχώριας παραγωγής έχει μειωθεί από 24,63% σε 12,98%.

δ) Το ποσοστό της εγχώριας παραγωγής στις Μηχανές μειώθηκε επίσης από 14,84% σε 12,56%.

- Στους κινητήρες αυξήθηκε το ποσοστό από 13,33% σε 27,05%.
- Στα Μηχανήματα γεωργίας δεν μπορεί να γίνει σύγκριση, γιατί υπάρχει διαφορετική ταξινόμηση των κλάδων.
- Στα Μηχανήματα Λατομείων, το ποσοστό μειώθηκε σημαντικά (από 33,65% σε 5,73%).
- Στα Μηχανήματα διατροφής το ποσοστό μειώθηκε από 33,17% σε 16,87%.

ε) Στις λοιπές παραγωγές το έτος 1980 η εγχώρια παραγωγή μηδενίστηκε από το ποσοστό 16,4% που ήταν το έτος 1970.

ζ) Στα "Λοιπά", αντίθετα, η εγχώρια παραγωγή αυξήθηκε από 60,98% σε 62,96%.

η) Στα Μέσα μεταφοράς η εγχώρια παραγωγή μειώθηκε από

37,54% σε 14,84%.

- Στα Μεταλλικά σκάφη το αντίστοιχο ποσοστό αυξήθηκε από 86,98% στο 97,73%.
- Στο Σιδηροδρομικό και τροχιοδρομικό υλικό το ποσοστό αυξήθηκε από 24,82% σε 100%.
- Στην Κατασκευή αυτοκινήτων το 1970 το ποσοστό είναι 70,71%, ενώ το 1980 στην Κατασκευή αυτοκινήτων 6,85% και στα Αμαξώματα 86,62%.
- Στην Κατασκευή μοτοσικλετών και ποδηλάτων αυξήθηκε από 66,51% σε 110%.

Σύνδεση Επενδύσεων Μεταποίησης - Οικονομίας

α) Στον πίνακα του έτους 1970

		%	
Μεταποίηση	11.402,8	16,12	
Υπόλοιπη οικονομία	59.323	83,88	}
[Κατασκευές (Ενοικιάσεις Κατοικιών)	20.022	28,31] } 55,57%

β) Στον πίνακα του έτους 1980

		%	
Μεταποίηση	59.531.592	11	
Υπόλοιπη Οικονομία	481.635.189	89	}
[Κατασκευές (Ενοικιάσεις Κατοικιών)	302.982.072	62,91]	} 26,09

Στον Πίνακα του έτους 1970 οι ΑΕΠΚ στην Μεταποίηση ανέρχονται σε 16,12% των συνολικών ΑΕΠΚ και οι ΑΕΠΚ για την υπόλοιπη Οικονομία σε 83,88%. Στις ΑΕΠΚ για την υπόλοιπη Οικονομία περιλαμβάνονται και οι ΑΕΠΚ του κλάδου "Ενοικιάσεις κατοικιών" ύψους 20.022 εκ. δρχ. που αποτελούν και το 28,31% των συνολικών ΑΕΠΚ. Έτσι η σχέση των ΑΕΠΚ στην Μεταποίηση ως προς τις ΑΕΠΚ για την υπόλοιπη Οικονομία (πλην του κλάδου "Ενοικιάσεις κατοικιών" ήταν $16,12\% / 55,57\% = 29\%$.

Στον αντίστοιχο Πίνακα του έτους 1980 οι ΑΕΠΚ στην Μεταποίηση ανέρχονται σε 11% των συνολικών ΑΕΠΚ, (δηλαδή παρουσιάζουν μείωση) και οι ΑΕΠΚ για την υπόλοιπη Οικονομία σε 83,88%. Το ύψος των ΑΕΠΚ στον κλάδο "Ενοικιάσεις κατοικιών" ανέρχεται τώρα σε 302.982 εκ. δρχ. που αποτελεί

και το 62,91% των συνολικών ΑΕΠΚ. (Εδώ θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού του κλάδου "Ενοικιάσεις κατοικιών" το έτος 1980).

Ετσι η σχέση των ΑΕΠΚ στην Μεταποίηση ως προς τις ΑΕΠΚ για την υπόλοιπη Οικονομία (πλην του κλάδου "Ενοικιάσεις κατοικιών") γίνεται $11\% / 26,09\% = 42,16\%$, που είναι σαφώς μεγαλύτερη από την αντίστοιχη σχέση για το έτος 1970.

γ) Πίνακες των κλαδικών εισροών για τα έτη 1970-1980

(Χωρίς Κατασκευές + Ενοικιάσεις Κατοικιών)

	<u>1970</u>	<u>%</u>	<u>1980</u>	<u>%</u>
Γεωργία	7.523,4	14,84	25.118.251	10,54
Ορυχεία	1.470,8	2,9	20.820.640	8,74
Μεταποίηση	11.402,8	22,49	59.531.592	24,99
Ηλεκτρισμός-				
Φωταέριο	5.256,4	10,37	24.176.118	10,14
Μεταφορές	12.618,8	24,89	48.321.491	20,28
Επικοινωνίες	1.987,6	3,92	9.223.288	5,87
Εμπόριο	2.699,3	5,32	14.167.531	5,95
Τράπεζες	215	0,42	1.099.635	0,46
Λοιπές				
υπηρεσίες	5.335,6	10,52	23.068.472	9,68
Δημόσιες				
υπηρεσίες	<u>2.194</u>	4,32	<u>12.657.691</u>	5,31
	50.703,8		238.184.709	99,96

Από τον πάρα πάνω πίνακα προκύπτει:

- Οι επενδύσεις που γίνονται στη Γεωργία έχουν μειωθεί από 14,84% σε 10,54%.
- Αντίθετα, στα Ορυχεία έχουν αυξηθεί σημαντικά από 2,9% σε 8,74%.
- Και στη Μεταποίηση έχουν αυξηθεί από 22,49% σε 24,99%.
- Στον Ηλεκτρισμό-φωταέριο έχουν παραμείνει σχεδόν σταθερές, από 10,37% σε 10,14%.
- Στις Μεταφορές έχουν μειωθεί από 24,89% σε 20,28%.
- Στις Επικοινωνίες έχουν παραμείνει σχεδόν σταθερές, από 3,92% σε 3,87%.
- Στο Εμπόριο έχουν μία ελάχιστη αύξηση, από 5,32% σε 5,95%.
- Στις Τράπεζες έχουν παραμείνει σχεδόν σταθερές, από 0,42% σε 0,46%.

■ Στις λοιπές υπηρεσίες έχουν μία μικρή πτώση, από 10,52% σε 9,68%.

■ Στις Δημόσιες υπηρεσίες έχουν μία μικρή άνοδο, από 4,32% σε 5,31%.

Γενικά, μπορεί να διαπιστωθεί ότι δεν παρουσιάζονται μεγάλες δομικές μεταβολές. Σημαντική αλλαγή είναι η μείωση των επενδύσεων στη Γεωργία και η αύξησή τους στη Μεταποίηση, μία κάποια μείωση στις Μεταφορές, μια μικρή αύξηση στις Δημόσιες υπηρεσίες, ενώ στις λοιπές υπηρεσίες μικρή μείωση.

Ενδοκλαδικές αλλαγές στην Μεταποίηση μεταξύ των ετών 1970-1980

	1970	%	1980	%	
Τρόφιμα	1.752,1	15,36	5.896.983	9,9	Μειώθηκε πάρα πολύ
Ποτά	297,3	2,59	5.637.433	9,46	Αυξήθηκε πάρα πολύ
Καπνός	197,3	1,72	970.309	1,63	Μειώθηκε
Υφαντουργία	1.749,2	15,25	6.848.517	11,5	Μειώθηκε πάρα πολύ
Υποδήματα	76,9	0,67	180.954	0,3	Μειώθηκε
Ενδύματα	112,2	0,98	1.297.301	2,18	Αυξήθηκε
Ξύλο	216,6	1,88	1.748.464	2,94	"
Επιπλα	105,1	0,92	353.709	0,59	Μειώθηκε
Χάρτης	265,9	2,32	1.054.340	1,78	"
Εκδόσεις	165,9	1,44	1.005.260	1,69	Αυξήθηκε
Δέρματα	48,3	0,42	708.517	1,19	"
Ελαστικά	87,3	0,76	395.738	0,66	Μειώθηκε
Πλαστικά	270,3	2,36	1.173.399	1,97	"
Βασικά χημικά	328,9	2,87	1.665.604	2,3	Σταθερό
Λοιπά χημικά	160,7	1,4	908.175	1,53	"
Πετρέλαιο	62	0,54	3.953.251	6,64	Αυξήθηκε πάρα πολύ
Τσιμέντα	274,7	2,16	2.560.155	4,3	Αυξήθηκε
Υαλουργία	87,7	0,76	933.217	1,57	"
Μη μεταλλικά σουλφικά	465	4,05	3.015.405	5,07	"
Βασικά μέταλλα	2.635,7	22,98	4.836.281	8,12	Μειώθηκε πάρα πολύ
Προϊόντα μετάλλου	694	6,05	3.491.461	5,86	Μειώθηκε
Μηχανές	164,2	1,43	1.151.911	1,93	Αυξήθηκε
Ηλεκτρικές Μηχανές	444	3,88	1.451.150	2,44	23,44
Μέσα Μεταφοράς	631,2	5,5	7.810.674	13,12	Αυξήθηκε πάρα πολύ
Λοιπά	47,7	0,42	483.384	0,81	Αυξήθηκε
	11.402,8		59.531.592		

Συνολικά έχουμε μεγάλη αύξηση στους κλάδους: Ποτά, Πετρέλαιο και Μέσα μεταφοράς και μεγάλη μείωση στους κλάδους: Τρόφιμα, Υφαντουργία, Βασική Μεταλλουργία.

Ο τομέας παγίου Κεφαλαίου (κλάδοι 35,36,37,38) παρουσιάζει μεγάλη αύξηση (από 16,86% σε 23,44%) στο σύνολο της Μεταποίησης.

ΜΕΡΟΣ 6

14. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το αντικείμενο της εργασίας, όπως έχει ήδη αναφερθεί, είναι η εξέταση της δομής της βιομηχανίας και της επίδρασης που ασκεί η συγκεκριμένη δομή, σε ορισμένες πλευρές της εγχώριας παραγωγικής διαδικασίας και της αναπαραγωγής της, στην πορεία της οικονομικής ανάπτυξης.

Η εργασία προσδιόρισε τα στοιχεία από τα οποία αποτελείται η βιομηχανική δομή και προσέγγισε το πρόβλημα της αναπαραγωγής και της αλλαγής της βιομηχανικής δομής.

Επίσης εξετάσθηκαν οι ποιοτικές πλευρές αυτής της δομής και κυρίως η διάρθρωση της διαδικασίας παραγωγής στη βιομηχανία και η πραγματοποίηση της αναπαραγωγής της.

Συγκεκριμένα, εξετάσθηκε σε ποιο βαθμό είναι ανεπτυγμένοι όλοι οι κλάδοι, καθώς επίσης τα προϊόντα και οι διασυνδέσεις των κλάδων οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την πορεία της εγχώριας παραγωγικής διαδικασίας και την αναπαραγωγή της.

Όπως αναφέρθηκε, καθοριστικό ρόλο για την πραγματοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας έχει η παραγωγή μέσω παραγωγής και ειδικότερα μέσω εργασίας. Αυτοί οι κλάδοι παραγωγής στην Ελλάδα δεν είναι ανεπτυγμένοι, (εκτός από τον τομέα των Κατασκευών) και τα αντίστοιχα προϊόντα εισάγονται σε μεγάλο μέρος από το εξωτερικό (αυτό αποτελεί και τον πυρήνα της διαρθρωτικής ανισορροπίας της Ελληνικής Οικονομίας).

Με βάση το γεγονός ότι οι κλάδοι που παράγουν μέσα παραγωγής και ειδικότερα μέσα εργασίας δεν είναι ανεπτυγμένοι εξετάσθηκαν τα κύρια ποιοτικά χαρακτηριστικά της δομής της βιομηχανίας στην Ελλάδα. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά συγκεκριμενοποιούνται εδώ στα γνωρίσματα της αναπαραγωγής της εγχώριας βιομηχανικής δομής από παραγωγικοτεχνική άποψη.

Η εργασία συγκεκριμένα εξέτασε με ποιο τρόπο

αναπληρώνεται -διευρύνεται- το καταναλωνόμενο στην παραγωγή πάγιο κεφάλαιο και των δύο υποδιαίρέσεων, κυρίως ως προς τη φυσική του μορφή από το προϊόν που παράγεται σε μία περίοδο.

Το κύριο ποιοτικό χαρακτηριστικό της δομής της Ελληνικής Βιομηχανίας που αναλύθηκε είναι η παραγωγικοτεχνική της δομή, η εξασφάλιση των υλικών όρων της απλής και διευρυμένης αναπαραγωγής. Αυτή η αναπαραγωγή θεωρήθηκε κύρια ως αναπαραγωγή του πάγιου κεφαλαίου της Ελληνικής Οικονομίας και το βασικό ερώτημα το οποίο προσέγγισε η εργασία είναι το πως εξασφαλίζεται η αναπαραγωγή (απλή ή διευρυμένη) τού πάγιου κεφαλαίου στους εγχώριους βιομηχανικούς κλάδους.

Η εργασία πραγματοποίησε μία συγκριτική εξέταση της δομής των ακαθάριστων επενδύσεων πάγιου κεφαλαίου σε δύο χρονικές περιόδους (1970-1980) και διαπίστωσε τις αλλαγές που έχουν προκύψει. Η εξέταση αυτή πραγματοποιήθηκε με βασικό εργαλείο την μήτρα Επενδύσεων, από την οποία προκύπτουν οι ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου που πραγματοποιεί κάθε κλάδος της Ελληνικής Οικονομίας, για την αναπαραγωγή του (απλή ή διευρυμένη) καθώς και η προέλευση αυτών των επενδύσεων.

Από την εμπειρική προσέγγιση της αναπαραγωγής της βιομηχανίας της Ελληνικής Οικονομίας, που πραγματοποιήθηκε στο 2 μέρος με σκοπό να γίνουν ορισμένες πρώτες εκτιμήσεις (συνολικά) για τη δομή της βιομηχανίας, διαπιστώθηκε ότι οι εγχώριες ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου δεν καλύπτουν ούτε τις αποσβέσεις του πάγιου κεφαλαίου για το σύνολο της Οικονομίας.

Ακόμη και η απλή αναπαραγωγή για να πραγματοποιηθεί-στο επίπεδο της αναπαραγωγής του πάγιου κεφαλαίου

χρειάζονται εισαγωγές προϊόντων που αποτελούν ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου (με τις οποίες πραγματοποιείται και η διευρυμένη αναπαραγωγή).

Μόνο ο τομέας των Κατασκευών καλύπτει με την εγχώρια

παραγωγή του τις αποσβέσεις σε Κατασκευές και κτίρια για το σύνολο της οικονομίας και μπορεί να καλύψει και την επέκταση της παραγωγής.

Αντίστοιχη ανάλυση για τη διάρθρωση της βιομηχανίας έγινε για τη δομή της βιομηχανίας της Δ.Γερμανίας, όπου πραγματοποιήθηκε επίσης ο χωρισμός των δύο υποδιαίρέσεων καθώς και ο καθορισμός του τομέα παγίου κεφαλαίου.

Η επιλογή της ενδεικτικής σύγκρισης με τη βιομηχανική δομή της Δ.Γερμανίας έγινε επειδή η Δ.Γερμανία είναι ανεπτυγμένη βιομηχανικά χώρα, χωρίς σημαντικές διαρθρωτικές ανισορροπίες, στην οποία επικρατεί το στοιχείο της αναλογικότητας στην ανάπτυξη των επιμέρους βιομηχανικών κλάδων.

Από τη σύγκριση των αποτελεσμάτων για τις δύο χώρες προκύπτουν μία σειρά από διαφορές μεταξύ των δύο δομών. Ακολουθώς εντοπίζονται οι κύριες διαφορές (ή αποκλίσεις) λαβαίνοντας, βέβαια υπόψη, όσον αφορά την Ελλάδα, την καυστέρηση ανάπτυξης του εγχώριου τομέα παραγωγής παγίου κεφαλαίου

Στη Δ. Γερμανία, διαπιστώνεται ότι οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου ξεπερνούν τις συνολικές κλαδικές αποσβέσεις κατά πολύ. Αυτό σημαίνει ότι η εγχώρια παραγωγή του τομέα παγίου κεφαλαίου όχι μόνο εξασφαλίζει την απλή αναπαραγωγή του όλου συστήματος, αλλά προκαλεί και μεγάλο μέγεθος διευρυμένης αναπαραγωγής. Η δύναμη αυτή του τομέα παγίου κεφαλαίου φαίνεται και από το μεγάλο ύψος των εξαγωγών και από το χαμηλό ύψος των εισαγωγών προϊόντων παγίου κεφαλαίου.

Από τη σύγκριση των Υποδιαίρέσεων μέσω παραγωγής και μέσω κατανάλωσης (1,83) προκύπτει ότι η βιομηχανία της Ελλάδας έχει ως βάση ανάπτυξης τα μέσα παραγωγής και ότι ταξινομείται μεταξύ του τρίτου και τέταρτου σταδίου εκβιομηχάνισης του Hoffman.

Ο τομέας του παγίου κεφαλαίου αποτελεί το 22.81% της παραγωγής μέσω παραγωγής που είναι πολύ χαμηλό ποσοστό.

Η αντίστοιχη σύγκριση των Υποδιαίρέσεων στη Δ.Γερμανία (2,25) δείχνει την κυριαρχία της παραγωγής μέσω παραγωγής.

Επίσης, ταξινομείται καθαρά στο τέταρτο στάδιο εκβιομηχάνισης του Hoffman.

Ο τομέας παγίου κεφαλαίου ανέρχεται σε 31.37% της παραγωγής μέσω παραγωγής το οποίο αποτελεί πολύ μεγάλο ποσοστό σε σχέση με το αντίστοιχο ελληνικό (22,81%).¹

Μέχρι αυτό το μέρος της εργασίας, η ανάλυση αφορούσε το σύνολο της βιομηχανίας. Η ανάλυση αυτή είναι σε επίπεδο υποδιαίρέσεων παραγωγής και περιγράφει τη σχέση του τομέα παγίου κεφαλαίου με αυτές τις υποδιαίρέσεις. Το επόμενο μέρος αφορά τη σύνθεση του τομέα παγίου κεφαλαίου.

Από την ανάλυση των κλάδων που αποτελούν τον τομέα παραγωγής παγίου κεφαλαίου προκύπτουν ορισμένα συμπεράσματα:²

- α. Για την εξέλιξη των κλάδων μεταξύ 1970-1980, καθώς και μετά το 1980 και προσδιορίζεται η σύγχρονη θέση των κλάδων.
- β. Για την παραγωγική δυνατότητα των κλάδων και τα συγκεκριμένα προϊόντα που κατασκευάζονται.
- γ. Για ορισμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά του κλάδου όπως:
 - Ο τρόπος παραγωγής του κλάδου και η συμμετοχή της εγχώριας παραγωγής στο τελικό προϊόν.
 - Το είδος των εισαγωγών που είναι απαραίτητες για την κατασκευή του τελικού προϊόντος.
 - Γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στις περιπτώσεις εκείνες στις οποίες η εγχώρια παραγωγή περιορίζεται μόνο στη συναρμολόγηση.
 - Διαμορφώνεται μία πιο ολοκληρωμένη άποψη για τις κατασκευαστικές προοπτικές των κλάδων.

1. Στον τομέα παγίου κεφαλαίου της Δ.Γερμανίας δεν προκύπτει πρόβλημα ταξινόμησης του κλάδου των Μέσων μεταφοράς στην Υποδιαίρεση των Μέσων παραγωγής, επειδή η πλειοψηφία των προϊόντων του κλάδου αποτελούν επενδυτικά προϊόντα.

2. Η αναλυτική αναφορά των συμπερασμάτων γίνεται στο Δ' μέρος για κάθε κλάδο (και υποκλάδο) ξεχωριστά.

- Γίνεται αναφορά στα συγκεκριμένα μέτρα που προτείνονται να ληφθούν για τους δεδομένους κλάδους.

δ. Προσδιορίζονται τα επενδυτικά αγαθά παγίου κεφαλαίου που κατασκευάζει ο συγκεκριμένος κλάδος και διαπιστώνεται για ποιούς κλάδους προορίζονται αυτά τα αγαθά.

Επίσης, προσδιορίζονται οι εισαγωγές που αποτελούν επενδυτικά αγαθά παγίου κεφαλαίου για κάθε κλάδο που εξετάζεται και διαπιστώνεται για ποιούς κλάδους προορίζονται αυτά τα εισαγόμενα προϊόντα.

Σε μεγαλύτερη έκταση αναλύονται ορισμένοι υποκλάδοι οι οποίοι ξεχωρίζουν για τη μεγάλη τους προσφορά στην εγχώρια παραγωγή επενδυτικών αγαθών, όπως είναι τα Γεωργικά μηχανήματα, η Ναυπήγηση και επισκευή σκαφών, ή για άλλους σημαντικούς λόγους (π.χ. οι έγχρωμες τηλεοπτικές συσκευές είναι ένας κλάδος, ο οποίος ενώ είχε μία ορισμένη παρουσία τείνει να εξαφανισθεί).

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, κατασκευάζεται η μήτρα Επενδύσεων του 1980 και πραγματοποιείται ο επιμερισμός σε εισαγόμενες και εγχωρίως παραγόμενες επενδύσεις.

Τα συμπεράσματα του Ε' μέρους, που προκύπτουν με βάση τη σύγκριση και ανάλυση των στοιχείων των μητρών Επενδύσεων του έτους 1970 και 1980, αφορούν τη δομή των επενδύσεων (τόσο των εισαγομένων όσο και των εγχωρίων) και την αλλαγή αυτής της δομής στην περίοδο 1970-1980.

α. Η σύγκριση των στοιχείων των πινάκων για τα έτη 1970-1980 (μετά την αφαίρεση του επιπλέον ποσού για τις Κατοικίες το έτος 1980) δίνει τα εξής αποτελέσματα:

- Διαπιστώνεται μία μικρή άνοδος στις ΑΕΠΚ στις Κατασκευές (από 69,31% σε 70,77%) μία πτώση στις Μηχανές (από 12,42% σε 8,54%) και άνοδος στο Εμπόριο (από 3,17% σε 6,31%)
- Συνολικά η κατάσταση μπορεί να περιγραφεί ως στάσιμη για τα έτη 1970-1980.

β. Εάν απομονωθούν οι Κατασκευές, τότε μεταξύ των ετών 1970 και 1980 προκύπτουν οι εξής αλλαγές:

- Οι ΑΕΠΚ που πραγματοποιεί ο κλάδος των Μηχανών μειώθηκαν περίπου 11,25%. Από το ποσοστό αυτό, 4,16%, μπορεί να θεωρηθεί ότι κατανέμεται στην αύξηση των Ηλεκτρικών μηχανών, 1,66% στην αύξηση των Μέσων Μεταφοράς και το υπόλοιπο 5,13%, καθώς και η μείωση κατά 1,52%, στις Μεταφορές, μαζί με άλλες διαφορές, προστέθηκαν στο Εμπόριο.

Συνολικά διαπιστώνεται μία μεγάλη πτώση της αξίας των επενδύσεων σε Μηχανές και αύξηση του Εμπορικού περιεωρίσιου. Αυτά τα αποτελέσματα μαρτυρούν μία επιδείνωση της κατάστασης και όχι μόνο στασιμότητα, όπως προέκυπτε από τα αντίστοιχα στοιχεία που συμπεριελάμβαναν τις Κατασκευές.

Από την εξέταση της δομής των αγορών (δομή των εισροών) και των πωλήσεων (δομή των εκροών) σε επενδυτικά αγαθά και την αλλαγή αυτών των δομών την περίοδο 1970-1980 προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

Για την δομή των εισροών:

α. Τα Επιπλα ως ποσοστό στο σύνολο των εισροών μειώθηκαν.

β. Το ποσοστό των Προϊόντων από μέταλλο στο σύνολο των εισροών μειώθηκε.

γ. Το ποσοστό των Μηχανημάτων στο σύνολο των εισροών μειώθηκε πολύ.

δ. Το ποσοστό στις Ηλεκτρικές μηχανές στους περισσότερους κλάδους αυξήθηκε.

ε. Το ποσοστό στα Μεταφορικά Μέσα στους περισσότερους κλάδους παρουσίασε μείωση.

ζ. Το ποσοστό των Κατασκευών αυξήθηκε στους περισσότερους κλάδους.

η. Το ποσοστό στις Μεταφορές παρουσιάζει σε όλους του κλάδους μείωση.

Για την δομή των εκροών με επιφύλαξη, διαπιστώνεται αύξηση στους κλάδους: Ορυχεία, Ποτά, Πετρέλαιο, Μεταφορικά

μέσα.

Μεγάλη μείωση στους κλάδους: Γεώργια, Βασικά Μέταλλα, Μεταφορές και μείωση στα Τρόφιμα, Υφαντουργεία, Υποδήματα, Ηλεκτρισμός-φωταέριο, Επικοινωνίες, Εμπόριο, Λοιπές Υπηρεσίες, Δημόσιες υπηρεσίες.

Επίσης εξετάσθηκε η αναλογία μεταξύ εγχωρίως παραγομένων και εισαγομένων επενδύσεων. Αυτή η αναλογία εξετάσθηκε κατ' αρχήν για το σύνολο των εκροών. Διαπιστώθηκε σε ποιούς συγκεκριμένους κλάδους συγκεντρώνεται η εγχώρια παραγωγή επενδυτικών αγαθών. Από αυτή την ανάλυση προκύπτουν ορισμένα συμπεράσματα σχετικά με το πως πραγματοποιείται η αναπαραγωγή του παγίου κεφαλαίου στην Ελλάδα και ποιό ρόλο παίζουν οι εισαγωγές επενδυτικών αγαθών σε αυτήν. Επίσης εντοπίζονται ορισμένοι κλάδοι στους οποίους υπάρχει ήδη εγχώρια παραγωγή, η οποία θα μπορούσε να ενισχυθεί.

Η εγχώρια παραγωγή στο σύνολο των ΑΕΠΚ ανέρχεται σε 79,38% το 1970 και ανέβηκε σε 86,68% το 1980. Μετά την αφαίρεση των Κατασκευών (λόγω του ιδιαίτερου τρόπου υπολογισμού) από την εγχώρια παραγωγή, η αύξηση της εγχώριας παραγωγής είναι σχετικά μικρότερη (από 32,68% σε 34,69%). Επίσης εάν αφαιρεθούν οι Μεταφορές και το Εμπόριο (που θεωρούνται Υπηρεσίες) γίνεται φανερό ότι στις επενδύσεις που αφορούν άμεσα την παραγωγή (πλήν των Κατασκευών) το ποσοστό που παράγεται εγχώρια είναι μικρό και έχει την τάση να μειώνεται (από 22,85% σε 15,76%).

Οι κλάδοι στους οποίους συγκεντρώνεται κυρίως η εγχώρια παραγωγή, είναι, σύμφωνα με τον πίνακα για το έτος 1980, οι εξής:

- α. Τα Επιπλα όπου η εγχώρια παραγωγή καλύπτει το 61,96%, του συνόλου
- β. Στα Προϊόντα από Μέταλλο όπου δεν υπάρχει καθόλου εγχώρια παραγωγή που να θεωρείται ΑΕΠΚ.
- γ. Οι Μηχανές όπου το 12,56% των επενδύσεων παράγεται εγχωρίως και αφορά:
 - Κινητήρες-οι εγχώρια παραγόμενες επενδύσεις είναι το

27,05%.

- Μηχανήματα κλιματισμού-οι ΑΕΠΚ είναι όλες εγχώριες.
 - Γεωργικά μηχανήματα-οι εγχώριες ΑΕΠΚ είναι το 38%.
 - Γεωργικούς ελκυστήρες (μόνο ένα μικρό μέρος της παραγωγής).
 - Μηχανήματα ζωοκομίας-οι εγχώριες ΑΕΠΚ είναι 28,57%.
 - Μηχανήματα λατομείων-οι εγχώριες ΑΕΠΚ είναι ένα μικρό μέρος 5,75%.
 - Μηχανήματα ειδών Διατροφής-το 10,87% των ΑΕΠΚ παράγεται εγχωρίως.
 - Μηχανήματα επεξεργασίας Ξύλου-το 17,68% των ΑΕΠΚ παράγεται εγχωρίως.
 - Πυροσβεστήρες-το 85,95% παράγεται εγχωρίως.
 - Αντλίες-μόνο το 5,18% παράγεται εγχωρίως.
 - Ψεκαστήρες-το 12,74% παράγεται εγχωρίως.
 - Πλάστιγγες και ζυγοί-η εγχώρια παραγωγή των ΑΕΠΚ αποτελεί το 12,49%.
 - Λέβητες/Δεξαμενές, κ.λπ.-η εγχώρια παραγωγή των ΑΕΠΚ αποτελεί ένα μεγάλο ποσοστό 52,58%.
 - Σιλό, Μεταφορικές ταινίες, κλπ.-οι ΑΕΠΚ είναι όλες εγχώριες.
 - Λοιπά Μηχανήματα, στα οποία το 6,49% του συνόλου είναι εγχώριες.
- δ. Στις Ηλεκτρικές Μηχανές η εγχώρια παραγόμενες ΑΕΠΚ ανέρχονται στο 12,98% του συνόλου.
- Στους Ηλεκτροκινητήρες οι εγχώριες ΑΕΠΚ είναι 38,27%.
 - Στο Λοιπό Ηλεκτρολογικό υλικό το ποσοστό είναι πολύ μικρό.
 - Στο Τηλεπικοινωνιακό Υλικό επίσης το ποσοστό είναι πολύ μικρό (0,1%).
 - Στις Τηλεοράσεις, Ραδιόφωνα, κλπ. το ποσοστό είναι μεγάλο (59,62%).
 - Στις Ηλεκτρικές οικιακές και επαγγελματικές συσκευές το ποσοστό είναι σημαντικό (25,2%).
 - Στις Ηλεκτρικές συσκευές κλιματισμού είναι επίσης

μεγάλο (41,44%).

- ε. Στα Μεταφορικά Μέσα η εγχώρια παραγωγή ΑΕΠΚ ανέρχεται σε 23,23% και επικεντρώνεται στους κλάδους: Μεταλλικά σκάφη 97,73%, Ξύλινα σκάφη 100%, Πλαστικά σκάφη 100%, Σιδηροδρομικό υλικό 100%, Αυτοκίνητα 6,85%, Αμαξώματα επιβατικών αυτοκινήτων 86,62%, Συναρμολόγηση μοτοσυκλετών και ποδηλάτων 100%.

Οι αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στις ΑΕΠΚ που παράγονται εγχωρίως μεταξύ 1970 και 1980 είναι οι εξής:

- α. Οι ΑΕΠΚ στα Επιπλα το 1970 ήταν σχεδόν εγχωρίες, ενώ το 1980 το ποσοστό μειώθηκε στο 61,96% του συνόλου.
- β. Στα Προϊόντα από Μέταλλο το 1980 δεν καταμετρήθηκε εγχώρια παραγωγή ΑΕΠΚ σε αντίθεση με το 1970 όπου αυτή ήταν το 31,77% του συνόλου.
- γ. Στο σύνολο του κλάδου Ηλεκτρικές μηχανές μεταξύ 1970-1980 το ποσοστό της εγχωρίας παραγωγής, έχει μειωθεί (από 24,63% σε 12,98%).

Στους επιμέρους υποκλάδους δεν μπορεί να γίνει σύγκριση διότι το 1970 δεν υπήρχαν επιμέρους κλαδικά στοιχεία.

- δ. Το ποσοστό της εγχωρίας παραγωγής ΑΕΠΚ στις Μηχανές μειώθηκε επίσης (από 14,84% σε 12,56%).

■ Στους Κινητήρες αυξήθηκε το ποσοστό (από 19,33% σε 27,05%).

■ Στα Μηχανήματα Γεωργίας δεν μπορεί να γίνει σύγκριση, γιατί υπάρχει διαφορετική ταξινόμηση το 1970 από το 1980.

■ Στα Μηχανήματα Λατομείων το ποσοστό μειώθηκε σημαντικά (από 33,65% σε 5,73%).

■ Στα Μηχανήματα Διατροφής το ποσοστό μειώθηκε (από 33,17% σε 16,87%).

- ε. Στα Μέσα Μεταφοράς η εγχώρια παραγωγή ΑΕΠΚ μειώθηκε (από 37,54% σε 14,84%).

■ Στα Μεταλλικά Σκάφη το αντίστοιχο ποσοστό αυξήθηκε (από 86,98% σε 97,73%).

■ Στο Σιδηροδρομικό και τροχιοδρομικό υλικό το ποσοστό

αυξήθηκε (από 24,82% σε 100%).

- Στον υποκλάδο 383, Κατασκευή αυτοκινήτων, το 1970 το ποσοστό ήταν ήταν 70,73%, το 1980 στο υποκλάδο 3831, Κατασκευή και συναρμολόγηση αυτοκινήτων, το ποσοστό ήταν 6,85%, στον υποκλάδο 3832, Κατασκευή αμαξωμάτων επιβατηγών αυτοκινήτων, 86,63% και στον 3833 Κατασκευή αμαξωμάτων φορτηγών αυτοκινήτων, 16,8%.
- Στην Κατασκευή και συναρμολόγηση μοτοσικλετών και ποδηλάτων το ποσοστό αυξήθηκε (από 66,51% σε 100%).

Από τη σύγκριση των ΑΕΠΚ για τη Μεταποίηση και για το σύνολο της Οικονομίας προκύπτει ότι μεταξύ 1970-1980 το σύνολο των ΑΕΠΚ στη Μεταποίηση από 16,12% μειώθηκε σε 11% των συνολικών ΑΕΠΚ για όλη την Οικονομία.

Επίσης, από τους πίνακες των κλαδικών εισροών ΑΕΠΚ για το σύνολο της Οικονομίας (χωρίς τον τομέα των Κατασκευών και της Ενοικίασης Κατοικιών) προκύπτει ότι μεταξύ 1970-1980 δεν διαπιστώνονται μεγάλες δοκιμές μεταβολές. Σημαντική αλλαγή είναι η μείωση των ΑΕΠΚ που πραγματοποιούνται στη Γεωργία και η αύξηση των ΑΕΠΚ που πραγματοποιούνται στη Μεταποίηση επίσης διαπιστώνεται μικρή μείωση στις Μεταφορές, μικρή αύξηση στις Δημόσιες υπηρεσίες και μικρή μείωση στις λοιπές υπηρεσίες.

Επίσης, από τους πίνακες των κλαδικών εισροών ΑΕΠΚ για το σύνολο της Μεταποίησης μεταξύ 1970-1980 προκύπτουν οι εξής αλλαγές:

- Μεγάλη αύξηση των ΑΕΠΚ που πραγματοποιούνται στους κλάδους των Ποτών, Πετρελαίου και των Μέσων Μεταφορές.
- Μεγάλη μείωση στους κλάδους των Τροφίμων, της Υφαντουργίας, της Βασικής Μεταλλουργίας.
- Επίσης, οι ΑΕΠΚ που πραγματοποιούνται στους κλάδους της Μεταποίησης που αποτελούν τον τομέα του παγίου κεφαλαίου παρουσιάζουν μία σημαντική αύξηση από 16,86% σε 23,44% του συνόλου των ΑΕΠΚ στη Μεταποίηση. Αυτό σημαίνει ότι ο τομέας του παγίου κεφαλαίου έχει την τάση να αυξηθεί.

1. Με βάση τις διαπιστώσεις και τα στοιχεία της εργασίας

μπορούν να απαντηθούν ερωτήματα που αφορούν άμεσα την οικονομική πολιτική, όπως:

α. Εάν αυξηθούν οι επενδύσεις στην χώρα κατά ένα ορισμένο ποσοστό τι επιπτώσεις θα έχει, αυτή η αύξηση, για την εγχώρια παραγωγή ΑΕΠΚ, καθώς και το ύψος της αύξησης των εισαγομένων ΑΕΠΚ (καθώς και σε ποιά συγκεκριμένα προϊόντα).

Από την αύξηση των εισαγομένων ΑΕΠΚ μπορούν να διαπιστωθούν και οι επιπτώσεις στο ισοζύγιο των διεθνών συναλλαγών της χώρας.

β. Τις επιπτώσεις που έχει η αύξηση της εγχώριας παραγωγής προϊόντων παγίου κεφαλαίου, στις εισαγωγές προϊόντων που αποτελούν ΑΕΠΚ.

2. Από την εργασία επίσης προκύπτει μία ολοκληρωμένη εικόνα των διακλαδικών διασυνδέσεων των επενδύσεων. Από την εικόνα αυτή μπορούν να προκύψουν απαντήσεις για ερωτήματα όπως :

α. Μεταξύ ποιών κλάδων οι διασυνδέσεις των επενδύσεων είναι σημαντικές και μεταξύ ποιών κλάδων είναι χαλαρές ή ανύπαρκτες;

β. Από την σχέση των διασυνδέσεων προκύπτει μία ορισμένη δομή των ΑΕΠΚ η οποία μπορεί να συγκριθεί με άλλες ανάλογες δομές, όπως έγινε στο Β' μέρος της εργασίας ή σύγκριση με την δομή της Βιομηχανίας της Δ.Γερμανίας, και να διαπιστωθεί εάν αυτή η δομή είναι ολοκληρωμένη, εάν υπάρχει αναλογικότητα μεταξύ των κλάδων, εάν απουσιάζουν (ή είναι υποανάπτυκτοι) ολόκληροι κλάδοι, κ.α.

3. Επίσης μπορούν να προκύψουν ορισμένα συμπεράσματα για την κρατική δραστηριότητα που υπαγορεύεται από την βιομηχανική δομή και αποβλέπει (ειδικά) στην εξασφάλιση των βασικών προϋποθέσεων και την διευκόλυνση της όλης διαδικασίας αναπαραγωγής.

Επίσης προκύπτουν ορισμένα συμπεράσματα για μία κλαδική, κρατική πολιτική, που θα αφορά την ανάπτυξη των εγχωρίων

κλάδων παραγωγής ΑΕΠΚ.

4. Τα αποτελέσματα της εργασίας αυτής, σκοπό έχουν να συμβάλουν στην συζήτηση η οποία αφορά τη βασική σχέση που υπάρχει ανάμεσα στην διαδικασία της οικονομικής ανάπτυξης και την επικρατούσα δομή στον τομέα της εγχώριας βιομηχανίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

15. ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΣΕ ΚΑΘΕ ΚΛΑΔΟ

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ICAP για το 1980.

15.1. Κλάδος 35. Προϊόντα μετάλλου 353, 355, 357, 358.

1) Αλουμίνιο Αθηνών. Έδρα: Λεωφόρος Κηφισίας 115. Βιομηχανική επεξεργασία αλουμινίου ΑΕ, Προσωπικό: 35 άτομα. Προϊόντα αλουμινίου (επίπεδα φύλλα, δίσκοι, προφίλ, ράβδοι, αυλακωτά φύλλα, foil ταινίες, σύρμα) .

2) Λαυρεωτική ΑΒΕ. Προσωπικό: 650 άτομα. Λαύριο Αττικής. Γραφεία: Καρόλου 28 Αθήνα. Χυτοσιδηροί λουτήρες, εμαγιέ, χυτοσιδηρά μηχανουργικά εξαρτήματα, μεταλλικοί και πλαστικοί σωλήνες πίεσεως για υδρεύσεις, εξαρτήματα συνδέσεως, ενισχυμένος πλαστικός σωλήνας για μεταφορά ύδατος, βιομηχανικά προκατασκευαστικά μεταλλικά κτίρια και θερμκήπια.

3) ΒΙΕΧ. Κατασκευή και εξοπλισμός βιομηχανικών εγκαταστάσεων ΑΕ. Προσωπικό: 500-1000 άτομα. Γραφεία: Δραγατσανίου 8. Μηχανολογικές κατασκευές. Εγκαταστάσεις (μηχανημάτων, σωληνώσεων, σιδηρών ικριωμάτων, αγωγών). Ηλεκτρολογικές κατασκευές και εγκαταστάσεις (υποσταθμοί). Έχει κατασκευάσει, επίσης μεταλλικά κτίρια, όπως της Μεταλλουργίας αμιάντου Βορ. Ελλάδος, το μεγαλύτερο μεταλλικό κτίριο 9 ορόφων, ύψους 56 μ. Συστήματα διακίνησης, μεταφοράς, αποθήκες (Πειραιϊκή-Πατραϊκή 80000 κ.μ. ύψους 28 μ.).

4) ΜΕΤΚΑ. Μεταλλικές Κατασκευές Ελλάδος ΑΕ. Προσωπικό: 750 άτομα. Γραφεία: Γ' Σεπτεμβρίου 36. Μεταλλικές κατασκευές (πυλώνες, συμπυκνωτές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, υψηλής και υπερυψηλής τάσης. Ικριώματα υποσταθμών και εν γένει σιδηρά εξαρτήματα γραμμών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, ιστοί TV, ραδιοφωνίας και τηλεπικοινωνιών, μεταλλικά υπόστεγα πάσης φύσεως και ανοίγματος, μεταλλικές γέφυρες δεξαμενές, γερανοί λιμένων, γερανογέφυρες, σιλό, υδατοφράκτες, αγωγοί πτώσεως μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων). Εξοπλισμός λιγνιτορυχείων (ταινιοδρόμοι, ράουλα, τμήματα

εκσκαφών και αποθετών). Εξοπλισμός βιομηχανιών (κλίβανοι, συστήματα θραύσεως, μεταφοράς, αποθηκείσεως υλικών κ.λπ.). Κατασκευές αυτοτελών μερών σταθμών παραγωγής και μετασχηματισμού ηλεκτρικής ενέργειας.

5) ΕΒΕΞ ΑΕ. Περιοχή Βόλου. Προσωπικό: 120 άτομα. Μεταλλικές κατασκευές (βιομηχανικά κτίρια εκ χάλυβος, γερανογέφυρες, γερανοί λιμένος, δεξαμενές, πύργοι μεταφοράς ενέργειας κ.λπ.).

Έχει υδραυλική πρέσα 2500 T, με την οποία κατασκευάζει σασί για την ΣΤΑΓΙΕΡ.

6) Ντέξιον Ελλάς ΑΒ και ΕΕ. Προσωπικό: 267 άτομα. Γραφεία: Ερμού 8. Διάτρητα γωνιακά ελάσματα και κατασκευαστικά στοιχεία Dexion. Σιδηρές κατασκευές. "Arton": κατασκευαστικό σύστημα υψηλών αισθητικών απαιτήσεων για την κατασκευή βιτρινών, βιβλιοθηκών, διαχωρισμάτων κ.λπ. "Speedlock", κατασκευαστικό σύστημα για βαρέα φορτία. "Μεταφορ.", μεταφορικές ταινίες βαρύτητας και ισχύος. Σχάρες δαπέδων. "Midi Rack": μεταλλικό ράφι άνευ κοχλίων ημιβαρέων φορτίων και μεγάλων ανοιγμάτων. "Mini Rack": ράφι φορτισμός κλειστού-ανοικτού τύπου. Μελέτη και εφαρμογές κατασκευαστικών συστημάτων επί προβλημάτων διακίνησης και εναποθήκευσης υλικών.

7) Soulis ΑΕ. Προσωπικό: 200 άτομα. Γραφεία: Κατσαντώνη 3. Εργοστάσιο Ρουφ. Παραγωγή προφίλ αλουμινίου, θερμοσιφώνων, θερμαντικών σωμάτων, λεβήτων κεντρικής θέρμανσης, ψυκτικών συγκροτημάτων συσκευών κλιματισμού. Αντιπροσωπεία καυστήρων πετρελαίου. Ανοδίωση προφίλ αλουμινίου.

8) ΕΤΡΕΞ ΕΛΛΑΣ ΑΕ. Προσωπικό: 500 άτομα. Γραφεία: Ηρακλείου 21. Εργοστάσιο: Μάνδρα. Ανεργέσεις πάσης φύσεως. Μεταλλικές κατασκευές για εργοστάσια (δεξαμενές, σωληνώσεις, υπόστεγα, στέγες κ.λπ.).

9) Ρόκας Χρήστος ΑΒΕΕ. Προσωπικό: 60 άτομα. Γραφεία: Μάρνης Β. Εργοστάσιο: Εθνική οδός Αθηνών-Κορίνθου. Κατασκευή γερανογεφυρών, ανυψωτικών μηχανών και παντός είδους μεταλλικών κατασκευών. Αντιπροσωπείες εισαγωγές και εμπόριο βαρούλκων γρύλλων, ηλεκτρολογικού υλικού μαγνητών κ.λπ.

10) ΒΙΟΚΑΤ Ανώνυμος Τεχνική Εταιρία.¹ Προσωπικό: 4600 άτομα. Εργοστάσιο: Θήβα. Μελέτες, προμήθειες και συναρμολόγηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων. Ανάλυση αντιπροσωπειών οίκου εξωτερικού. Μεταλλικές κατασκευές.

Κλάδος 35 - 351, 352, 354, 359

1) ΠΥΡΚΑΛ. Προσωπικό: 2550 άτομα. Εργοστάσια: Υμηττός, Ελευσίνα, Λαύριο. Προϊόντα: Πολέμοφόδια, φυσίγγια, καψύλια και πυρίτιδες κηρυγίου, τουφέκια ελαφρού οπλισμού. Εκρηκτικά, θρυαλλίδες καψύλια, ηλεκτρικά. Πετρελαιοκινητήρες τύπου FARGMANN, λέβητες ΥΓΝΙΣ. Είδη κιγκαλερίας (μηχανισμοί συρομένων θυρών). Μηχανουργικές, τυπογραφικές και ξυλουργικές εργασίες. Μεταλλικές κατασκευές (μεταφορικές ταινίες, υπόστεγα, στέγες κ.λπ.).

2) Hellas Can. Βιομηχανία κυτίων ΑΕ. Προσωπικό: 620 άτομα. Γραφεία: Ελ.Βενιζέλου και Σόλωνος 135. Καλλιθέα. Λευκοσιδηρά δοχεία, αεροζόλ, δοχεία αεροζόλ από αλουμίνιο.

3) ΜΑΚ - ΜΕΤΑΛ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ. Προσωπικό: 235 άτομα. Εδρα: Ωδεκανήσου 21, Θεσσαλονίκη. Σωλήνες ταχείας συνδέσεως κι εξαρτήματα αυτών. Σύρματα μαύρα και γαλβανιζέ.

4) NATIONAL CAN. Προσωπικό: 800 άτομα. Εργοστάσιο: Εθνική οδός Αθηνών-Κορίνθου. Λευκοσιδηρά λευκά ή λιθογραφημένα κυτία (λαχανικών, χυμών φρούτων, αναψυκτικών, μύρας, κρέατος, ελαίων, ελαιών, χημικών προϊόντων, χρωμάτων, ορυκτελαίου και προϊόντων αεροζόλ). Λευκοσιδηρά λιθογραφημένα φύλλα, προϊόντα αεροζόλ.

1. Η ΒΙΟΚΑΤ στον ICAP ταξινομείται στις τεχνικές εταιρίες.

ΔΑΡΙΓΚ. Ο. & ΣΙΑ ΑΒΕ. Προσωπικό: 400 άτομα. Εργοστάσιο: Αρεσούσης 110, Χαλκίδα. Σύρματα (γαλβανιζέ, επιψευδαργυρωμένα, μαύρα ανωπυμένα, μαύρα ανωπυμένα για αυτόματες χορτοδετικές μηχανές, αγκασωτά), ηλεκτροσυγκολλημένο δομικό πλέγμα, αντιπλημμυρικό δικτυωτό πλέγμα τύπου Sarazanetti, τριγωνικό, τετράγωνο και εξαγώνο δικτυωτό πλέγμα, καρφοβελόνες, ηλεκτρόδια.

6) Σωληνουργεία Αθηνών ΑΕ. Προσωπικό: 557 άτομα. Γραφεία: Αμερικής 4α, Εργοστάσιο: Δροσιά Βοιωτίας. Ηλεκτροσυγκολλητοί χαλυβδосωλήνες ύδατος, χαλύβδινοι σωλήνες μορφής, σωλήνες τεχνητής βροχής, σωλήνες μέσης διαμέτρου (σπιδάλ) κ.λπ.

7) ΕΛΣΑ ΑΕ. Λευκοσιδηρουργίας και στιλβωμάτων. Προσωπικό: 830-900 άτομα. Εργοστάσιο: Θηβών 200, Αγ. Ιωάννης Ρέντης. Λευκοσιδηρά δοχεία συσκευασίας τροφίμων και βιομηχανικών ειδών. Λευκοσιδηρά πώματα φιαλών τύπου crown corks. Στιλβώματα υποδημάτων και δαπέδων.

8) ΒΙΟΣΠΥΡΑΛ ΑΕ. Προσωπικό: 230-255 άτομα. Εργοστάσιο: Εθνική οδός Λαρίσης-Θεσσαλονίκης. Σύρματα, συρματοπλέγματα, σωλήνες, μεταλλικά σπιδάλ, σιδηροπάσσαλοι, ατσαλόμαλλο, καρφοβελόνες κ.λπ. Πλαστικά φύλλα από πολυαιθυλένιο και σακούλες από φύλλο πλαστικό.

9) ΦΑΝΕΣΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ. Προσωπικό: 300 άτομα. Γραφεία: Ορυζομύλων 3 Αιγάλεω, Εργοστάσιο: Ασπρόπυργος. Σωλήνες ηλεκτρικοί, υδροσωλήνες τεχνητής βροχής, μορφής, υδρεύσεως, μεγάλης διαμέτρου, θερμαντικά σώματα, πλαστικά είδη υγιεινής, βαρέα προφίλ και ναυπηγήσιμο υλικό (σιδερίκα για πλοία).

10) ΒΙΟΛΕΧ ΑΕ. Προσωπικό: 380 άτομα. Γραφεία: Κοραή 4. Εργοστάσιο: Περιστερί. Ξυριστικές λεπίδες και συσκευές ξυρίσματος, μολύβια bic.

15.2. Κλάδος 36. Μηχανές

1) ΒΑΣΟΣ Β. ΑΒΕ. Προσωπικό: 140 άτομα. Έδρα: Αθήνα. Οικοδομικά μηχανήματα και μηχανήματα εσωτερικής διακίνησης.

2) ΘΕΟΧΑΡΗΣ Χ.Σ. ΑΒΕ. Προσωπικό: 200 άτομα. Έδρα: Αθήνα. Ελαιουργικά και οινοποιητικά μηχανήματα, φυγοκεντρικοί ελαιοδιαχωριστήρες κ.λπ.

3) ΘΕΡΜΙΣ. Προσωπικό: 320 άτομα. Εργοστάσιο: Ριζόπολις. Παραγωγή χυτοσιδηρών λεβήτων κεντρικής θέρμανσης, αερολεβητών, χυτοσιδηρών εξαρτημάτων, χαλύβδινων θερμαντικών σωμάτων (καλοριφέρ, ηλεκτρικών καλοριφέρ και θερμοσυσσωρευτών).

4) ΚΟΥΠΠΑΣ ΑΧΙΛΛΕΥΣ & ΣΙΑ ΜΗΧΑΝΟΠΟΙΕΙΟΝ ΑΕ. Προσωπικό: 300 άτομα. Έδρα: Πειραιάς. Ατμοπαραγωγοί μονάδες, ατμολέβητες υδραυλικοί, ατμογεννήτριες, δοχεία και δεξαμενές πίεσης, καταελιπτικοί αγωγοί, αγωγοί, γερανογέφυρες, μηχανήματα χημικών βιομηχανιών, μηχανήματα διυλιστηρίων πετρελαίου, μηχανήματα εκχυλίσσεως ελαίου, ευροφράγματα βαρούλκα φραγμάτων, εξοπλισμός αρδευτικών δικτύων, δοχεία από ανοξείδωτο χάλυβα.

5) Ισαρης-Βασιλειάδης Βιομηχανική και τεχνική ΑΕ. Προσωπικό: 280 άτομα. Γραφεία: Αθήνα, Εργοστάσιο: Αγ. Ιωάννης Ρέντης. Παραγωγή μηχανημάτων θερμάνσεως, αερισμού και κλιματισμού.

6) ΡΟΜΠΟΚΑΣ Δ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟ ΔΟΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΑΕ. Προσωπικό: 140 άτομα. Εργοστάσιο: Εθνική οδός Αθηνών-Λαμίας. Δομικά μηχανήματα.

7) ΦΥΡΟΓΕΝΗΣ Χ. ΚΑΙ Β. ΑΒΕ. Προσωπικό: 320 άτομα. Εργοστάσιο: Εθνική οδός Αθηνών-Λαμίας. Κεντρικές μονάδες κλιματισμού, πύργοι ψύξεως, fancoils units, ψυκτικά συγκροτήματα, φυγοκεντρικοί και αξονικοί ανεμιστήρες, αερολέβητες, λέβητες θερμού ύδατος, μπόιλερ, αερόθερμα, στόμια, τοπικές μονάδες κλιματισμού, split units, θερμοσυσσωρευτές, απορροφητήρες, ηλεκτρικά καλοριφέρ.

8) ΤΕΧΝΙΚΑ Σ. ΜΑΛΚΩΤΣΗΣ ΑΕ. Προσωπικό: 360 άτομα.
Γραφεία: Αθήνα. Εργοστάσιο: Αιγάλεω. Παραγωγή
πετρελαιοκινητήρων diesel, ηλεκτροκινητήρων και χυτοσιδηρών
μερών μηχανών.

9) ΓΕΜΚΟ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ-ΛΕΠΤΟΥΡΓΟΣ ΑΒΕ. Προσωπικό: 110
άτομα. Εδρα: Αθήνα. Επισκευές και ανακατασκευές μηχανών
εσωτερικής καύσεως. Κατασκευή ηλεκτροπαραγωγών ζευγών
(μηχανές εσωτερικής καύσεως).

15.3. Κλάδος 37 Ηλεκτρικές μηχανές

1) ΑΕΓ ΑΕ. Προσωπικό: 550 άτομα. Γραφεία: Δραγατσάνιου
6, Εργοστάσιο: Φλωρίνης 15, Μοσχάτο. Παραγωγή
μετασχηματιστών υψηλής τάσεως, ηλεκτροκινητήρων, αντλητικών
συγκροτημάτων, εξαεριστήρων βιομηχανικού τύπου, χυτοσιδηρών
και μεταλλικών πινακίδων διανομής ηλεκτρικού ρεύματος,
υπογείων κιβωτίων καλωδίων. Επισκευές ηλεκτρολογικού
εξοπλισμού πλοίων. Αντιπροσωπεία εισαγωγές και εμπόριο
παντός είδους εφαρμογής ηλεκτρισμού.

2) ΑΝΚΟ ΑΕ. Προσωπικό: 100 άτομα. Λεωφ. Σύγγρου 44
(Αντιπροσωπεία εισαγωγών και εξαγωγών σιδήρου και χάλυβος).
Αντιπροσωπεία εισαγωγών, εμπορίου και βιομηχανοποίησης
τηλεπικοινωνιακού υλικού (αυτόματα τηλεφωνικά κέντρα,
μεταλλάκτες, τηλέφωνα σειράς, τηλεφωνικές συσκευές,
τροφοδοτικά κ.λπ.) και ηλεκτροακουστικού υλικού (ενισχυτές,
κόρνες κ.λπ.).

4) ΕΒΕΗ Α. Κυπριώτης ΑΕ. Προσωπικό: 35 άτομα.
Εδρα: Κορωπί. Βιομηχανικά ηλεκτρονικά μηχανήματα (γεννήτριες
επαγωγικής θέρμανσης μετάλλων, γεννήτριες χωρητικής
θέρμανσης, αυτόματοι φορτιστές μπαταριών, τροφοδοτικά-
μετατροπείς, συγκολλητικά πλαστικά υψηλής συχνότητας,
προθερμαντήρες πλαστικών και ελαστικού, ανιχνευτές freon,
ανιχνευτές μετάλλων, όργανα μετρήσεων κ.λπ.).

5) ΕΛΙΝΤΑ. Προσωπικό: 1413 άτομα. Εδρα: Δραγάνια Θηβών.
Παραγωγή και εμπορία ειδών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, ειδών

οικιακού εξοπλισμού ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών.

5) ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ. Προσωπικό: 622 άτομα. Λεωφ. Κηφισού και Νικομηδείας, Αιγάλεω. Ηλεκτρικά είδη εσωτερικών εγκαταστάσεων, πίνακες διανομής ηλεκτρικού ρεύματος, φωτιστικά σώματα, αυτόματες ασφάλειες.

6) ELCO-ΒΑΓΙΩΝΗΣ. Προσωπικό: 450-500 άτομα. Γραφεία: Λένορμαν 287. Εργοστάσιο: Λυκόβρυση. Ηλεκτρικά μαγειρεία και μαγειρεία υγραερίου, θερμοσίφωνες, ψυγεία, μαγειρικά σκεύη εμαγιέ και αλουμινίου.

7) Ελληνικά καλώδια. Προσωπικό: 270 άτομα. Γραφεία: Πειραιώς 252. Εργοστάσιο: Εθνική οδός Αθηνών-Λαμίας. Προϊόντα καλωδίων παντός τύπου και μορφής.

8) ΙΖΟΛΑ ΑΒΕ. Προσωπικό: 200 άτομα. Γραφεία: Αιγέος 41, Καλλιθέα. Παραγωγή τηλεοράσεων. Εμπόριο μικρών και λευκών οικιακών συσκευών.

9) Ιντερνάσιοναλ Ηλεκτρόνικς. Προσωπικό: 150 άτομα. Εργοστάσιο: Εθνική οδός Αθηνών-Λαμίας. Λυχνίες για οθόνες τηλεοράσεων.

10) Καλώδια Μεσολογγίου. Προσωπικό: 200 άτομα. Εργοστάσιο: Μεσολόγγι. Καλώδια τηλεπικοινωνιών.

11) ΚΗΜ Σπύρος Δαμίγος ΑΕ. Προσωπικό: 838 άτομα. Εργοστάσιο: Ωραιόκαστρον Θεσσαλονίκης. Ηλεκτροκινητήρες, μετασχηματιστές, αντλίες, αντλητικά συγκροτήματα, καυστήρες, βαρούλκα ανελκυστήρων, ηλεκτρομειωτήρες, πίνακες διανομής ηλεκτρικού ρεύματος, χυτοσιδηρά προϊόντα.

12) LANDIS & GYR HELLAS ΑΕ. Προσωπικό: 240 άτομα. Εργοστάσιο: Εθνική οδός Αθηνών-Κορίνθου. Μετρητές ΔΕΗ και εξαρτήματα.

13) ΛΙΝΤΝΕΡ ΕΛΛΑΣ. Προσωπικό: 470 άτομα. Γραφεία: Αχαρνών 365, Εργοστάσιο: Αλιβέρι. Ηλεκτροτεχνικό υλικό εσωτερικών εγκαταστάσεων, φωτιστικά σώματα.

14) ΜΑΝΟΥΛΙ ΕΛΛΑΣ. Προσωπικό: 370 άτομα. Έδρα: Αγ. Μαρίνα Στυλίδος. Αγωγοί (χαλκού και αλουμινίου), καλώδια (εσωτερικών εγκαταστάσεων, ενέργειας, τηλεχειρισμού, ειδικών χρήσεων, τηλεφωνικά, ενεργείας μονωμένα με εμποτισμένο

χαρτί), γυμνοί αγωγοί για εναέρια δίκτυα.

15) ΜΕΤΑΛΛΟΤΕΧΝΙΚΑ ΕΛΕΚΤΡΑ ΑΕ. Προσωπικό: 220 άτομα. Εδρα: Οινόφυτα Βοιωτίας. Ηλεκτρολογικό και ηλεκτροτεχνικό υλικό πάσης φύσεως (μετασχηματιστές υψηλής τάσεως, πίνακες διανομής ηλεκτρικού ρεύματος, υποσταθμοί, διακόπτες, ασφάλειες κ.λπ.). Προϊόντα βιδοποιίας.

16) Μπράουν Μπόβερι Νόρμελεκ (ΕΛΛΑΣ) ΑΕ. Προσωπικό: 157 άτομα. Εδρα: Ωραιόκαστρον Θεσσαλονίκης. Αυτόματες ασφάλειες, απορροφητήρες οικιακής χρήσεως, διακόπτες (ρελέ), διακόπτες βιομηχανικών χρήσεων.

17) Πίτσος, Βιομηχανία οικιακών συσκευών ΑΕ. Ηλεκτρικά ψυγεία, κουζίνες, πλυντήρια, τηλεοράσεις, θερμάστρες ακάθαρτου πετρελαίου.

18) Ράδιο Αθήναι, Βιομηχανική ΑΕ. Προσωπικό: 200 άτομα. Εδρα: Εθνική οδός Αθηνών-Λαμίας. Τηλεοράσεις, απορροφητήρες, ψυγεία, κουζίνες, πλυντήρια, κλιματιστικές συσκευές.

19) Siemens. Προσωπικό: 700 άτομα. Εδρα: Κηφισσού 150, Περιστερί. Τηλεπικοινωνιακό υλικό, παραγωγή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού βιομηχανικών εγκαταστάσεων (πίνακες διανομής) και πλοίων. Συναρμολόγηση τηλεοράσεων.

20) Στάνταρντ Ελέκτρικ Ελλάς ΑΒΕΕ. Προσωπικό: 300 άτομα. Εργοστάσιο: Παράδεισος Αμαρουσίου-Σχηματάρι Βοιωτίας. Τηλεφωνικές συσκευές, τηλεφωνικά κέντρα, ηλεκτρικά ρολόγια, πηνία αποκλίσεως, έγχρωμες τηλεοράσεις.

21) Union Carbide Hellas. Προσωπικό: 330 άτομα. Εργοστάσιο: Θήβα. Παραγωγή ξηρών ηλεκτρικών στοιχείων.

22) Philips. Προσωπικό: 230 άτομα. Εργοστάσιο: Ταύρος. Τηλεφωνικά κέντρα και ανταλλακτικά, τηλεοράσεις.

23) Fulgor, Ελληνική εταιρία ηλεκτρικών καλωδίων. Προσωπικό: 1080 άτομα. Εργοστάσιο: Αγ. Θεόδωροι Κορινθίας. Παραγωγή αγωγών (χαλκού και αλουμινίου), καλωδίων (ηλεκτρικών εγκαταστάσεων ενέργειας, τηλεχειρισμού, ειδικών χρήσεων, ναυτικά, τηλεφωνικά ενέργειας επενδεδυμένα με εμπροσποιημένο χαρτί), γυμνών αγωγών για εναέρια δίκτυα, κιβωτίων συνδέσεως και PVC. Επένδυση καλωδίων.

24) Χανδρής Αντώνιος. Καλώδια ΑΕ. Προσωπικό: 300 άτομα.
Εργοστάσιο: Βόλος. Αγωγοί (χαλκού και αλουμινίου), καλώδια
(εσωτερικών εγκαταστάσεων, ενέργειας, τηλεχειρισμού,
ναυτικά, τηλεφωνικά), γυμνοί αγωγοί για εναέρια δίκτυα, PVC.

15.4. Κλάδος 38 Μέσα Μεταφοράς

1) ΑΒΡΑΣΟΓΛΟΥ. Προσωπικό: 280 άτομα. Έδρα: Εθνική οδός
Αθηνών-Λαμίας. Κατασκευή μεταλλικών φορταμαξών φορτηγών
αυτοκινήτων και λεωφορείων, αμαξωμάτων και πλαισίων
αυτοκινήτων ειδικής κατασκευής. Συναρμολόγηση γεωργικών
μηχανημάτων και εισαγωγές.

2) ΒΙΑΜΑΞ ΑΒΕΕ. Προσωπικό: 2000 άτομα. Έδρα: Λεωφ.
Αθηνών 40, Περιστέρι. Κατασκευή λεωφορείων, κατασκευή
αμαξωμάτων πούλμαν, κιβωταμαξών φορτηγών αυτοκινήτων πάσης
φύσεως, βυτιόφόρων πάσης φύσεως, ψυκτικών θαλάμων
ρυμουλκούμενων. Μετατροπές και λοιπές ειδικές κατασκευές.
Αντιπροσωπεία γεωργικών ελκυστήρων και ψυκτικών μηχανημάτων
για αυτοκίνητα. Συντήρηση και επισκευή αυτοκινήτων.

3) BUSSING ΕΛΛΑΣ ΑΕ. Προσωπικό: 280 άτομα. Έδρα: Σπ.
Πάτην 58-60, Μαγούλα, Μάνδρα Αττικής. Κατασκευή αμαξωμάτων
λεωφορείων, φορτηγών, ψυκτικών θαλάμων, επικαθημένων,
ρυμουλκούμενων, ανατρεπόμενων και πάσης φύσεως αμαξωμάτων.
Μετασκευές.

4) Ελληνικά Ναυπηγεία ΑΕ. Προσωπικό: 5000 άτομα.
Έδρα: Σκαρμαγκάς Αττικής. Ναυπηγήσεις μετασκευές και
επισκευές πλοίων και μηχανών πλοίων. Κατασκευή εγκατάσταση
και ανέγερση πάσης φύσεως σιδηρικών κατασκευών.

5) Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία ΑΕ. Προσωπικό: 2000
άτομα. Έδρα: Τανάγρα. Κατασκευή αεροπορικού υλικού. Επισκευές
αεροσκαφών.

6) Εμπορική αυτοκινήτων ΑΒΕΕ. Προσωπικό: 550 άτομα.
Έδρα: Μπογιάτι. Κατασκευή φορτηγών αυτοκινήτων
(πετρελαιοκίνητων και βενζινοκίνητων) και αμαξωμάτων
επιβατικών αυτοκινήτων. Συναρμολόγηση επιβατικών

αυτοκινήτων.

7) ΚΙΟΛΕΙΩΗΣ ΝΙΚ. ΑΕΒΕ. Προσωπικό: 130 άτομα. Εδρα: Εθνική οδός Αθηνών-Λαμίας. Κατασκευή αμαξωμάτων κάθε τύπου, πλαισίων και κιβωταμαξών, ανατροπων, οχημάτων ψυγείων, ημιρυμουλκούμενων και ρυμουλκούμενων οχημάτων για διεθνείς μεταφορές, ημιρυμουλκούμενων αυτοκινητοφόρων βυτίων κάθε τύπου, θαλάμων μεταφοράς.

8) ΜΑΓΚΙΡΟΥΣ ΝΤΟΙΤΣ ΕΛΛΑΣ. Προσωπικό: 423 άτομα. , Εδρα: Λεωφ. Κηφισσού 94, Αιγάλεω. Κατασκευή αμαξωμάτων λεωφορείων. Συναρμολόγηση πλαισίων λεωφορείων. Εισαγωγές φορτηγών αυτοκινήτων.

9) ΜΕΒΕΑ. Προσωπικό: 220 άτομα. Εδρα: Εθνική οδός Αθηνών-Λαμίας. Συναρμολόγηση, κατασκευή αντιπροσωπεία και εισαγωγές διτρόχων και τριτρόχων μοτοποδηλάτων και ποδηλάτων κατασκευή, αντιπροσωπεία και εισαγωγές εξαρτημάτων αυτών. Κατασκευή αυτοκινήτων τζιπ.

10) NAMKO. Προσωπικό: 350 άτομα. Εδρα: Νέα Ραιδεστός Θεσσαλονίκης. Βιομηχανία αυτοκινήτων (τζιπ Ρονγ, μικρά φορτηγά). Αντιπροσωπεία και εισαγωγές ανταλλακτικών αυτοκινήτων.

11) Ναυπηγεία Ελευσίνος. Προσωπικό: 2030 άτομα. Εδρα: Ελευσίνα. Ναυπηγήσεις μετασκευές και επισκευές πλοίων.

12) Ναυπηγεία Χαλκίδος. Προσωπικό: 600 άτομα. Εδρα: Χαλκίδα. Επισκευές και ναυπήγηση πλοίων.

13) ΝΑΥΣΙ. Ναυτική σιδηροβιομηχανία ΑΕ. Προσωπικό: 435 άτομα. Επισκευαστική βάση Περάματος. Επισκευές και μετασκευές πλοίων.

14) ΝΕΩΡΙΟΝ. Προσωπικό: 800 άτομα. Εδρα: Σύρος. Επισκευές πλοίων.

15) Σαρακάκης ΑΦΟΙ ΑΕΒΕ. Προσωπικό: 1500 άτομα. Εδρα: Λεωφ. Αθηνών 71. Κατασκευή λεωφορείων, αμαξωμάτων λεωφορείων και φορτηγών, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων, αγροτικών οχημάτων, αυτοκινήτων ψυγείων, ισοθέρμων θαλάμων συντήρησης, αγροτικών μηχανημάτων, νοσοκομειακών οχημάτων, βυτιοφόρων υγρών

καυσίμων, ύδατος κ.λπ. Αντιπροσωπεία αυτοκινήτων γεωργικών και δομικών μηχανημάτων, μηχανών θαλάσσης κ.λπ.

16) Στάγιερ. Προσωπικό: 702 άτομα. Έδρα: Σίνδος Θεσσαλονίκης. Κατασκευή και συναρμολόγηση φορτηγών αυτοκινήτων, γεωργικών ελκυστήρων και στρατιωτικών φορτηγών αυτοκινήτων. Κατασκευή ποδηλάτων, μοτοσικλετών, πετρελαιομηχανών Ξηράς και θαλάσσης.

15.5 Άλλες σημαντικές εταιρίες

AEG

Σύμφωνα με τον ICAP του 1980, η εταιρία δημιουργήθηκε το 1950 και έχει προσωπικό 550 άτομα.

Το εργοστάσιο της εταιρίας είναι στο Μοσχάτο και παράγει: Μετασχηματιστές υψηλής τάσεως, ηλεκτροκινητήρες, αντλητικά συγκροτήματα, εξαεριστήρες βιομηχανικού τύπου, κυτταροειδή και μεταλλικούς πίνακες διανομής ηλεκτρικού ρεύματος και υπόγεια κιβώτια καλωδίων. Επισκευές ηλεκτρολογικού εξοπλισμού πλοίων. Αντιπροσωπεία εισαγωγές και εμπόριο παντός είδους εφαρμογών ηλεκτρισμού.

Το 1987, στον Χρυσό Οδηγό του ΟΤΕ αναφέρεται ότι παράγει: Ανορθωτικά συγκροτήματα, ηλεκτρικά παραγωγικά ζεύγη ανάγκης, μετατροπείς συχνότητας, πίνακες χαμηλής και μέσης τάσεως και κιόσκια έως και 36 KV, Υποσταθμούς 15-20 KV έως και 380 KV, βιομηχανικές εγκαταστάσεις και γενικά εξυπηρετήσεις πλοίων.

Από επικοινωνία με την ίδια εταιρία το 1989, πιστοποιήθηκε ότι το εργοστάσιο λειτουργεί και ότι τα πιο πάνω προϊόντα είναι κυρίως εγχώριας παραγωγής.

Μονάδες κλιματιστικών μηχανημάτων (Κυριαρχούν τρεις μεγάλες μονάδες).

1) Φυρογένης ABE (Στοιχεία από διάφορα προσέκτους της εταιρίας). Είναι η μεγαλύτερη και αρχαιότερη. Ιδρύθηκε το 1968. Ελληνική βιομηχανία μηχανημάτων κλιματισμού, θέρμανσης

και εξοικονόμησης ενέργειας. Κατασκευάζει πύργους ψύξεως, κεντρικές μονάδες κλιματισμού, fan coils (ανεμιστήρες με έλικα) units, ανεμιστήρες φυγοκεντρικούς και αξονικούς, λέβητες χαλύβδινους και μαντεμένιους, αερόθερμα, στόμια όλων των τύπων, εναλλάκτες θερμότητας, ψυκτικά συγκροτήματα, Boiler S, Split Unit-Αντλίες θερμότητας, Mini Pak και fan Convertors, Convertors, Ηλιακούς θερμοσίφωνες και χάλκινα σώματα μπάνιου.

Είναι μια σημαντική μονάδα στο είδος της. Με τα προϊόντα της εφοδιάζει μεγάλα αεροδρόμια, ξενοδοχεία, πλοία, δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς κ.ά.

Η εταιρία διαθέτει δύο εργοστάσια, ένα στο Μοσχάτο και ένα στην Εκάλη. Ο μηχανικός εξοπλισμός είναι σύγχρονος με τοποθετημένη ισχύ 1.500 HP.

Απασχολεί ειδικευμένο προσωπικό περί τα 350 άτομα, από τα οποία 24 είναι επιστήμονες και καθηγητές πανεπιστημίων.

Η εταιρία βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις για τη διεύρυνση των πραγματοποιούμενων εξαγωγών των προϊόντων της σε μεγαλύτερη κλίμακα.

Επίσης η εταιρία έχει τη στενή συνεργασία, βάσει προνομίου Manufacturing licence, παγκοσμίως γνωστών εργοστασίων (Chicago Blower, Daikin, GEA, NECA, Pieren).

Μερικά από τα έργα με μηχανήματα κλιματισμού της "Φυρογένης", είναι:

Το Χίλτον του Λονδίνου, το αεροδρόμιο Χίθροου του Λονδίνου, το ΙΚΑ Βεγγάζης και Τρίπολης στη Λιβύη. Στο Ιράκ, το αεροδρόμιο της Βαγδατής, 28 βιομηχ. σχολές, αγροτικές σχολές κ.ά.

Στην Ελλάδα, αεροδρόμια: Ανατολικό Αθηνών, Ρόδου, Κω, Χανίων, ΕΡΤ-ΥΕΝΕΩ, κρουαζιερόπλοια: ΚΑΝΤΙΑ, ΡΕΘΥΜΝΟ, ΙΑΣΩΝ, ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ κ.ά. εργοστάσια: ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑ ΑΙΓΑΙΟΝ, ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ, ΒΙΑΜΑΚ κ.ά.

2) ΒΙΟΣΩΛ (Από προσпέκτους της εταιρίας και τον ICAP 1980).

Το έτος ίδρυσης της εταιρίας είναι το 1940. Έχει εργοστάσια στον Ταύρο και στον Βόλο και απασχολεί 350 άτομα. Κατασκευάζει κυρίως αντλίες θερμότητας διαιρουμένου τύπου, Fan coils Units, σώματα κεντρικού κλιματισμού, αξονικούς ανεμιστήρες, θερμοσυσσωρευτές, σώματα καλοριφέρ, σωληνωτά ικριώματα και εν γένει συστήματα υποστηλώσεως για έργα Πολιτικού Μηχανικού.

3) Soulis (Προσπέκτους της εταιρίας και ICAP 1980).

Έτος ίδρυσης της εταιρίας είναι το 1966. Έχει εργοστάσιο στο Ρουφ και απασχολεί προσωπικό 350 ατόμων.

Κατασκευάζει κυρίως χαλύβδινους λέβητες, θερμαντικά σώματα, ταχυθερμοσίφωνες, θερμοσίφωνες, Split system (ψύξη-θέρμανση), απορροφητήρες, ηλιακούς θερμοσίφωνες, προφίλ αλουμινίου.

(Η ΣΤΙΜΠΕΛ ΕΛΤΡΟΝ ανήκει στις εταιρίες κατασκευής ηλεκτρικών συσκευών και, το 1980, είχε προσωπικό 80 άτομα).

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Σύμφωνα με την έκδοση του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης "Hellenic Defence Industries Catalogue 1988/1989", στην πολεμική βιομηχανία περιλαμβάνονται:

- 1) Βιομηχανία αεροπορίας - ΕΑΒ
- 2) Πυρομαχικά και εκρηκτικά
 - α) ALPHA SAI
 - β) ΕΛΒΙΕΜΕΚ ΑΕ
 - γ) ΠΥΡΚΑΛ ΑΕ
- 3) Οπλα και ελαφρύς οπλισμός - ΕΒΟ
- 4) Εφόδια ηλεκτρικά/ηλεκτρονικά, επικοινωνίας και εξαρτήματα
 - α) ALPHA SAI
 - β) ANCO SA
 - γ) ELFON LTD
 - δ) Π. Φωκάς, ηλεκτρονικές κατασκευές
 - ε) General Supply (Constructions) Co Ltd
 - ζ) ΕΑΒ
 - η) HHT Hellenic high technology SAIC
 - θ) Netcom Ltd
 - ι) Sunlight
- 5) Μεταλλικές εργασίες
 - α) ΑΒΕΛ (Λαυρεωτική)
 - β) Χρ. Οικονομίδης και υιοί ΑΒΕ
 - γ) ΕΒΟ ομάδα εταιριών MBH IPIROY METALWORKS INDUSTRY SA
 - δ) S. Lucarelli
 - ε) Πυρκάλ ΑΕ
- 6) Στρατιωτικά οχήματα και οπλισμένα οχήματα
 - α) ΕΛΒΟ (ΣΤΑΓΙΕΡ)
 - β) Ν. Κιολεΐδης
- 7) Εφόδια συσκευασίας
 - α) ΝΕΚΑ SA, Paper Board Industries
- 8) Κατασκευή πλοίων, φουσκωτά σκάφη και επισκευές
 - α) Ναυπηγεία Ελευσίνος
 - β) Ελληνικά Ναυπηγεία
 - γ) OLYMPIC Hellas
- 9) Ανταλλακτικά και εξαρτήματα
 - α) Παναγιωτίδης, Μπουγάς
 - β) ΕΜΚΑ
 - γ) Αθανάσιος Ηλιακόπουλος
 - δ) Olympic tool
 - ε) Spiros Babalos
 - ζ) C. Rolas, βιομηχανία ανυψώσεως και μεταφορών
 - η) Βιδομέτ
 - θ) Κ. Κυριαζής
- 10) Οπλικά συστήματα
 - α) ΕΑΒ (Αρτεμις)

Το 304 ΠΕΒ βρίσκεται κοντά στο Βελεστίνο και είναι το πρώτο εργοστάσιο, στον ελλαδικό χώρο, που ειδικεύεται σε ανακατασκευές και εκσυγχρονισμούς αρμάτων.

Η εξοικονόμηση συναλλάγματος από τη λειτουργία του εργοστασίου ανέρχεται σε πολλά εκατομμύρια δολάρια ετησίως και εξασφαλίζει τη δυνατότητα αυτοδύναμης εργοστασιακής υποστήριξης των αρμάτων του ελληνικού στρατού.

Μελλοντικός στόχος του εργοστασίου είναι η συναρμολόγηση του πρώτου ελληνικού άρματος.

Το 304 ΠΕΒ επισκευάζει τους τύπους LEOPARD GR, M47, M48, AMX-30.

Απασχολεί 832 άτομα, από τα οποία 650 είναι εργατοτεχνίτες, 70 μαθητευόμενοι, 36 ΕΔ και 76 μόνιμοι υπάλληλοι. Η συνολική έκταση του εργοστασίου είναι 2.000 χιλ. μ² και οι εγκαταστάσεις παραγωγής 26 χιλ. μ².

Τα κύρια συνεργεία από τα οποία αποτελείται το εργοστάσιο είναι: το συνεργείο κινητήρων, των πύργων Πυρ/λων, των οπτικών οργάνων και των ερπυστριών-τροχών. Βοηθητικά συνεργεία είναι το μηχανουργείο, το συνεργείο συντήρησης κ.ά.

α) Το συνεργείο σκαφών είναι υπεύθυνο για την ανακατασκευή και τον εκσυγχρονισμό των σκαφών των αρμάτων. Στις εργασίες που γίνονται περιλαμβάνονται και η τροποποίηση του σκάφους, ο έλεγχος της ποιότητας του μεταλλικού θώρακα (ύπαρξη ρωγμών), οι αναγκαίες επιδιορθώσεις κ.λπ.

β) Στο συνεργείο κινητήρων ανακατασκευάζονται και εκσυγχρονίζονται τα συγκροτήματα ισχύος (κινητήρας, βοηθητικός κινητήρας, κιβώτιο ταχυτήτων) των αρμάτων. Το συνεργείο διαθέτει σύγχρονα δοκιμαστήρια, όπου μπορούν να δοκιμάζονται τα συγκροτήματα ισχύος με φορτίο, βάσει τεχνικών προδιαγραφών και κατασκευαστικών κριτηρίων.

γ) Το συνεργείο μηχανουργείου είναι εξοπλισμένο με ένα μεγάλο αριθμό σύγχρονων μηχανημάτων κατεργασίας μετάλλων (42 τόνους, CNC, ρεκτιφιέ κ.ά.) και επανδρωμένο με πεπειραμένο προσωπικό.

Σε συνεργασία δε με το τμήμα επιφανειακής προστασίας εκτελεί εργασίες επιχρωμίσωσης, επικαδμίσωσης, φωσφάτωσης και όρφωσης.

ε) Το συνεργείο ερπυστριών-τροχών εξασφαλίζει στον ελληνικό στρατό αυτοδυναμία πολεμικού υλικού αρμάτων, που χρειάζεται συχνά αντικατάσταση (ερπύστριες, τροχοί) και συμβάλλει στη δραστηριοποίηση της εγχώριας βιομηχανίας παραγωγής μορφοποιημένου αβουλκάνιστου ελαστικού και μεταλλικών μερών.

Το συνεργείο αυτό διαθέτει επίσης χημείο με σύγχρονα καταγραφικά όργανα και συσκευές για τον εργαστηριακό έλεγχο του ελαστικού, τόσο κατά τις διάφορες φάσεις παραγωγής, όσο και του τελικού προϊόντος.

Η Διεύθυνση ποιοτικού ελέγχου είναι υπεύνη:

- Για τον έλεγχο ποιότητας των πάσης φύσεως υλικών, ανταλλακτικών και εξαρτημάτων, τα οποία χρησιμοποιούνται στην ανακατασκευή ή στον εκσυγχρονισμό των αρμάτων.
- Για την εξασφάλιση της ποιότητας των παραγομένων στο εργοστάσιο προϊόντων, τόσο κατά τις διάφορες φάσεις παραγωγής τους, όσο και κατά τον τελικό έλεγχο και αποδοχή των παραγόμενων αρμάτων.
- Για το συντονισμό των ενεργειών των τμημάτων Διακρίβωσης του Εργαστηρίου ελέγχου υλικών, του Στίβου δοκιμών αρμάτων και της σταάς βλητικών δοκιμών.

Α.Γ. ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ ΑΕΣ

Ελληνική Βιομηχανία Πλαστικών και Ελαστικού. Έτος ίδρυσης 1960. Τα εργοστάσια της εταιρίας είναι στο Μοσχάτο και στην Εθνική οδό Αθηνών-Λαμίας. Το προσωπικό ανέρχεται στα 743 άτομα.

Τα προϊόντα που κυρίως παράγει είναι: πλαστικοί σωλήνες, πλεκτοί ελαστικοί σωλήνες, σωλήνες Heliflex εύκαμπτα ενισχυμένοι, σωλήνες από ελαστικό, σκληροί πλαστικοί σωλήνες, συστήματα εκ PVC υδρεύσεως, αρδεύσεως και αποχετεύσεως, προϊόντα από πολυεστέρα.

Έχει κοινοπρακτικές εταιρίες στην Αυστραλία, το Ιράν, την Πορτογαλία, και θυγατρικές στην Αγγλία, τη Γαλλία, τη Δανία, τη Δ. Γερμανία και την Ιταλία.

Τα προϊόντα της εταιρίας χρησιμοποιούνται στις πιο κάτω δραστηριότητες:

1) Heliflex σωλήνας νερού ελαφρού τύπου. Χρησιμοποιείται για οικιακές χρήσεις, πότισμα πρασιών, κήπων, ελαφρές γεωργικές χρήσεις, για μεταφορά νερού και άλλων υγρών σε εργοτάξια, βιομηχανίες κ.λπ.

2) Heliflex αναρροφήσεως βαρέως τύπου. Χρησιμοποιείται σε πολλές αναρροφητικές εργασίες και σε βαριές χρήσεις, όπως στη μεταφορά τσιμέντου, χαλικιού και πολλών στερεών, σε μορφή κόκκων ή σκόνης. Στην ιχθυοβιομηχανία, την αλιεία, τα λατομεία, τα ορυχεία, και τη χημική βιομηχανία. Για τη μεταφορά αποβλήτων και στις αποχετεύσεις.

3) Heliflex αναρροφήσεως μεσαίου τύπου. Χρησιμοποιείται σε πολλές αναρροφητικές εργασίες στη γεωργία, τη βιομηχανία, την αλιεία κ.λπ. Όπως π.χ. για τη μεταφορτά θαλασσινού νερού, στη χημική βιομηχανία.

4) Heliflex γάλακτος, αναρρόφηση και μεταφορά γάλακτος.

5) Heliflex νεροσωλήνας τροφίμων μη τοξικός (π.χ. σε οινοποιεία, για τη μεταφορά μύρας, τη μεταφορά ελαίων κ.λπ.)

3. Η εταιρία ανήκει στον κλάδο πλαστικών και ελαστικού και όχι στους κλάδους που αποτελούν τον τομέα κεφαλαίου της.

- 6) Heliflex πετρελαίου
- 7) Heliflex ηλεκτρικών σκουπών
- 8) Heliflex εξαερισμού (π.χ. αφαίρεση σκόνης κλειστών χώρων κ.λπ.).
- 9) Heliflex προστασίας ηλεκτρικών καλωδίων
- 10) Heliflex πλεκτός αντιστατικός πετρελαίου
- 11) Heliflex επιπλέον για πισίνες
- 12) Heliflex σωλήνες ντους
- 13) Heliflat εύκαμπτοι σωλήνες τύπου μάνικας (γεωργία)
- 14) Heliflat σωλήνες αρδεύσεως (γεωργία)
- 15) Helidur σωλήνες αποχετεύσεως και υδροροές
- 16) Helidur σωλήνες αποχετεύσεως επιφανειακών δικτύων από σκληρό PVC
- 17) Helidur σωλήνες αποχετεύσεως επιφανειακών δικτύων με συγκόλληση
- 18) Helidur σωλήνες αποχετεύσεως υπογείων δικτύων
- 19) Helidur σωλήνες υδρεύσεως-αρδεύσεως υπογείων δικτύων
- 20) Helidur σωλήνες υδρεύσεως με σπείρωμα
- 21) Helidur σωλήνες-φίλτρα γεωτρήσεων
- 22) Helidur πλαστικά ηλεκτρόδια (για συγκόλληση σωλήνων από σκληρό PVC)
- 23) Helidur-spiral, ελικοειδείς σωλήνες μεγάλης διαμέτρου που χρησιμοποιούνται ως κεντρικοί συλλέκτες υπονόμων, αγωγοί μεταφοράς λυμάτων βαθιά μέσα στη θάλασσα, αγωγοί ελεύθερης ροής για την άρδευση μεγάλων εκτάσεων και στα τοιχώματα φρεατίων
- 24) Helithen, σωλήνες από πολυαιθυλένιο (κυρίως στη γεωργία)
- 25) Helidrip, σωλήνες και εξαρτήματα για αρδεύσεις με σταγόνες (πότισμα)
- 26) Helihot, ειδικοί σωλήνες κατάλληλοι για τη μεταφορά ζεστού νερού (π.χ. ενδοδάπια θέρμανση, ηλιακοί θερμοσίφωνες κ.λπ.)
- 27) Ελαστικοί σωλήνες-Σωλήνες αποδόσεως (για πότισμα)

κήπων και γενικά για πιέσεις της λειτουργίας των δικτύων ύδρευσης)

28) Σωλήνες πίεσεως από ελαστικό για αυτοκίνητα

29) Σωλήνες αεροσυμπιεστών από ελαστικό (μεγάλη η αντοχή τους σε λιπαντικά έλαια και υψηλές θερμοκρασίες). Χρησιμοποιούνται από μεταλλεία, λατομεία κ.ά.

30) Σωλήνες από ελαστικό για ειδικές χρήσεις. Φωταερίου, ψεκαστήρων, πετρελαίου, βουτανίου, προπανίου, αεραντλίας, γκόλφερ, ασετυλίνης και οξυγόνου, πλυντηρίων αυτοκινήτων, πετρελαιοειδών ή βενζιναντλιών.

ΧΑΛΚΟΡ ΑΕ (Ανήκει στον κλάδο 35)

Το έτος ίδρυσης της εταιρίας είναι το 1973. Έχει εργοστάσιο στα Οινόφυτα Βοιωτίας και απασχολεί προσωπικό 30 ατόμων. Η δραστηριότητα της εταιρίας περιλαμβάνει τη χύτευση χαλκού και ορείχαλκου (σε πλάκες και κυλίνδρους).

Κατασκευάζει κυρίως:

α) Χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων

β) Χαλκοσωλήνες επενδυμένους (TALOS) για επιφανειακές ή μη εγκαταστάσεις κεντρικής θέρμανσης και παροχής νερού, που είναι επίσης κατάλληλοι και για πόσιμο νερό. (Η επένδυση αυτή μειώνει τις θερμικές απώλειες, απορροφά τις συστολές-διαστολές του χαλκοσωλήνα, μειώνει το θόρυβο από τη ροή του νερού κ.λπ.).

ΒΙΕΜ Βιομηχανία Επεξεργασίας Μετάλλων ΑΕ

(Ανήκει στον κλάδο 34)

Έτος ίδρυσης της εταιρίας: 1966. Έχει εργοστάσιο στην οδό Πειραιώς 252 και απασχολεί προσωπικό 330 ατόμων.

Κατασκευάζει κυρίως προϊόντα χαλκού και ορείχαλκου θερμής και ψυχρής εξέλασης και διέλασης (φύλλο, δίσκους, ταινίες, ράβδους, σωλήνες άνευ ραφής, προφίλ κάθε μορφής), προϊόντα καλυκοποιείου και νομισματοκοπείου.

Εταιρίες που κατασκευάζουν Αυτοματισμούς για τη Βιομηχανία το 1987 είναι:⁴

1. ΑΛΦΑ ΑΒΕ. Τηλεπικοινωνιών και Σηματοδοτήσεων

Ιδρύθηκε το 1977. Ανήκει στον όμιλο της ΕΤΒΑ, έχει εργοστάσιο στην Καλλιθέα και απασχολεί 106 άτομα. Η εταιρία ασχολείται με την κατασκευή τηλεπικοινωνιακού ηλεκτρονικού υλικού και σηματοδοτήσεων. Επίσης, με το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την παραγωγή ηλεκτρονικών εφαρμογών για την κάλυψη των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων στον τομέα της ηλεκτρονικής και της πληροφορικής, των οπλικών συστημάτων και των τηλεπικοινωνιών, καθώς και με την παραγωγή παντός είδους S/W για Η/Υ. Το σύνολο του ενεργητικού της το 1985 ήταν 1.248 εκ. δραχμές. Η ΑΛΦΑ τα τελευταία χρόνια ανήκει στις προβληματικές επιχειρήσεις.

2. ΑΜΠΕΡ. Υπηρεσίες Ηλεκτρονικών Υπολογιστών ΑΕ

Ιδρύθηκε το 1978. Ανήκει στον όμιλο ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ. Απασχολεί προσωπικό 36 ατόμων. Κυριότερες δραστηριότητες: Σχεδίαση, κατασκευή και εμπόριο

- α) έργων βιομηχανικού αυτοματισμού βασισμένων σε δίκτυα Η/Υ
- β) βιομηχανικών μικροϋπολογιστών και
- γ) S/W.

Οι βασικοί τομείς της δραστηριότητας της ΑΜΠΕΡ με την εφαρμογή των μικροϋπολογιστικών δικτύων είναι⁵: το σύστημα του βιομηχανικού αυτοματισμού στην Τσιμεντοβιομηχανία, ο κεντρικός έλεγχος κυκλοφορίας των ΗΣΑΠ, το κέντρο κατανομής φορτίου της ΔΕΗ, ο αυτοματισμός των λιγνιτωρυχείων, ο αυτοματισμός των αρματαγωγών πλοίων του Πολεμικού Ναυτικού, ο αυτοματισμός της λειτουργίας των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών της ΔΕΗ Νήσων κ.λπ. Το σύνολο του ενεργητικού της κατά το 1985 ήταν 106 εκ. δραχμές.

4. "Πληροφορική", ΕΤΕ Κλαδική μελέτη ΕΤΕ, 1987.

5. Καταχώρηση της ΑΜΠΕΡ ΑΕ στο HELLENEWS.

3. ΒΛΑ. Βιομηχανικά ηλεκτρονικά ΕΠΕ

Ιδρύθηκε το 1984 και απασχολεί προσωπικό 13 ατόμων.
Δραστηριότητες: Η σχεδίαση και η κατασκευή συστημάτων βιομηχανικού ελέγχου και αυτοματισμού βασισμένων σε δίκτυα Η/Υ.

4. ΕΛΚΟΜ ΒΤΤ. Γ. Κωνσταντινίδης, Π. Προκοπίου, Ζ. Ρούδης ΟΕ

Ιδρύθηκε το 1984 και απασχολεί προσωπικό 5 ατόμων.
Δραστηριότητες: Σχεδίαση και κατασκευή ηλεκτρονικών συστημάτων και Η/Υ για διάφορες εφαρμογές (π.χ. αυτοματοποίηση παραγωγής σε βιομηχανικό χώρο, κατασκευή εργαστηριασκών συσκευών, δικτύων υπολογιστών κ.λπ.)

5. ΜΕΤΚΑ Μεταλλικά κατασκευαί Ελλάδος ΑΕ (Από έκδοση της Εταιρίας, Αθήνα 1982)

α) Η εταιρία

Η εταιρία ιδρύθηκε από την ΕΤΒΑ το 1962, για να καλυφθεί ένα σημαντικό κενό στη βιομηχανία ατσαλοκατασκευών. Το εργοστάσιο κατασκευάστηκε στη Νέα Ιωνία του Βόλου και άρχισε να παράγει από το 1964, αλλά ολοκληρώθηκε το 1970. Εκείνο τον καιρό η εταιρία είχε 2.500 ΚW και 270 άτομα προσωπικό. Η παραγωγική της δυνατότητα ανερχόταν σε 10000 τόνους ατσαλοκατασκευές το χρόνο.

Το 1971, ο έλεγχος της εταιρίας πέρασε στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Το 1982, η ΜΕΤΚΑ απασχολεί 1.300 άτομα και έχει ετήσιες εισπράξεις (turnover) της τάξεως των 50 εκ. δολαρίων.

Οι περισσότερες δραστηριότητές της αφορούν την ενέργεια, που είναι σημαντικό πεδίο για την οικονομία κάθε χώρας. Μετέχει επίσης και σε άλλα έργα υποδομής, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το εμπορικό τμήμα της βρίσκεται στην Αθήνα και απασχολεί 80 άτομα.

β) Παραγωγή

Οι παραγωγικές δραστηριότητες της ΜΕΤΚΑ καταλαμβάνουν τώρα μια έκταση 80.000 μ², στην οποία βρίσκονται τα 4 κύρια τμήματα παραγωγής που καταλαμβάνουν 23.000 μ²: ατσαλο-

κατασκευές, κιγκλιδώματα πύργων, παραγωγή με μηχανές, ζώνη μεταφορών.

Το παραγωγικό δυναμικό του εργοστασίου είναι πάνω από 1,2 εκ. ανθρωπόωρες το χρόνο.

γ) Η εμπειρία της εταιρίας

1) Στον χάλυβα. Οι μεγάλες ατσαλοκατασκευές σχετίζονται με το πρόγραμμα ηλεκτροδότησης της Ελλάδας. Η εταιρία κατασκεύασε ηλεκτρομηχανικά συστήματα, όπως τα λιγνιτωρυχεία και τα ηλεκτροστατικά φίλτρα, κύριες και βοηθητικές ατσαλοκατασκευές για θερμοηλεκτρικούς σταθμούς 300 MW και πολλά από τα αναγκαία εφόδια για τα υδροηλεκτρικά έργα της χώρας, όπως πύργους κιγκλιδωμάτων για τη διανομή γραμμών ενέργειας σε 32, 66, 150, 380 KV.

Επίσης η εταιρία κατασκευάζει πύργους που χρησιμοποιούνται στην τηλεπικοινωνία και αναμεταδότες ραδιοφώνου και τηλεοράσεως.

2) Στα ορυχεία. Το 1975 ήταν η πρώτη ελληνική εταιρία που αναλάμβανε τη μελέτη, το design, την κατασκευή, την ανέγερση και τη μεσιτεία σε ένα πλήρες σύστημα μεταφοράς (κονβόι), για τη χρησιμοποίηση στην εξόρυξη λιγνίτη σε ένα ορυχείο της ΔΕΗ.

Μέχρι τότε, η εταιρία είχε κατασκευάσει απλά συστήματα μεταφοράς, συνολικού μήκους 50.000 μέτρων, και με τη συνεργασία μεγαλύτερων ξένων εταιριών. Είχε προμηθεύσει διάφορα ορυχεία με το μεγαλύτερο μέρος των μηχανημάτων τους, όπως εκκαφεείς με περιστροφικούς κάδους και Spreaders (τραπέζια).

3) Στα δημόσια έργα

Η METKA ήταν η πρώτη ελληνική εταιρία που κατασκεύασε μια προκατασκευασμένη εναέρια γέφυρα κυκλοφορίας στην Αθήνα.

Η εταιρία, επίσης, σχεδίασε και κατασκεύασε (travelling) γερανογέφυρες, γέφυρες για χρήση εργοταξίων και γέφυρες για κοντέινερ, στο λιμάνι του Πειραιά.

Τελικά, η METKA κατασκευάζει όλους τους τύπους των δρόμων από ατσάλι και τις γέφυρες των σιδηροδρόμων, των

βιομηχανικών κτιρίων, υπόστεγα και μεταλλικές στέγες, ντεποζίτων καυσίμων και σιλό. Κατασκευάζει ακόμα και τοποθετεί ειδικά φίλτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

4) Στον ποιοτικό έλεγχο, η ΜΕΤΚΑ χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες των TÜV, Lloyds Bureau Veritas, Arave κ.λπ.

Πίνακας των κυριοτέρων έργων που έγιναν από τη ΜΕΤΚΑ
από το 1967

<u>ΕΡΓΟ</u>	<u>ΠΟΤΕ</u>	<u>ΠΟΥ</u>	<u>ΑΠΟ ΠΟΙΟΝ</u>
1. Μεταφορά τσιμέντου για τη φόρτωση πλοίου	1965	Βόλος	Ηρακλής Εταιρία Τσιμέντων
2. Μεταφορά τσιμέντου για την εκκένωση πλοίου	1966	Ηγουμενίτσα	Ηρακλής Εταιρία Τσιμέντων
3. Μεταφορά τσιμέντου για την εκκένωση πλοίου που περιελάμβανε μια ατσαλοκατασκευή 300 μ. υποστήριξης προς τη θάλασσα	1967	Κρήτη	Ηρακλής Εταιρία Τσιμέντων
4. Προσφορά υποστήριξης βραστήρα για το Αλιβέρι	1967	Αλιβέρι	Roubaix, Γαλλία
5. Ανέγερση εναερίων γραμμών διανομής, υπογείων εργασιών και υποσταθμών	1967	Ελλάδα	ΔΕΗ
6. Γέφυρα λιμανιού δυναμικότητας 170 τόννων	1968	Κουβέιτ	Alsthom, Γαλλία Biokat, Ελλάδα
7. Μεταφορά βοξιτών για φόρτωση σε καράβι με υποστήριξη ατσαλοκατασκευής	1969	Στυλίσ	Σκαλιστήρης
8. Εγκατάσταση των ηλεκτρικών εφοδίων στον υδροηλεκτρικό σταθμό ενέργειας του Πολύπηθο	1971	Πολύπηθο	Alsthom, Γαλλία
9. Ανέγερση 8 υποσταθμών διανομής 400 KV	1971	-	-
	1976	Ελλάδα	Otto, Γερμανία
10. Προσφορά υποστήριξης βραστήρα, βοηθητικά κτίρια, τροφοδοσία λιγνίτη, ηλεκτροστατικά φίλτρα κ.ά.	1972	Πτολεμαΐδα	Stein, Γαλλία
	1973	-	-
11. Πύργοι και αντέννες τηλεπικοινωνιών	1973	Τεχεράνη	Page, USA

12. Προσφορά πύργων για το εναέριο δίκτυο μεταφοράς της Ελλάδας	1974 -	Ελλάδα	ΔΕΗ
13. Προσφορά και ανέγερση εναερίων γραμμών ενέργειας	1974	Συρία	Υπηρεσία Ηλεκτρισμού Συρίας
14. Γέφυρες από ατσάλι μήκους 300 μέτρων	1974	Σαουδική Αραβία	ΟΔΩΝ & ΣΤΡΩΜΑΤΩΝ Ελλάδα
15. Προσφορά και ανέγερση μιας ζώνης βαγονιών στο ορυχείο της Πτολεμαΐδας	1974	Πτολεμαΐδα	Liptol, Ελλάδα
16. Προσφορά 3 εκσκαφών με περιστρεφόμενους κάδους δυναμικότητας 6600 m ³ ο καθένας	1975	Πτολεμαΐδα	Krupp, Δ. Γερμανία
17. Προσφορά και εγκατάσταση δύο εκσκαφών με περιστρεφόμενους κάδους δυναμικότητας 5760 m ³ ο καθένας	1975	Πτολεμαΐδα	Maschinen, Export Av. Γερμανία
18. Προσφορά και εγκατάσταση 4 Spreaders (τραπεζιών) δυναμικότητας 6.100 m ³ /h το καθένα	1975	Πτολεμαΐδα	Maschinen, Export Av. Γερμανία
19. Προσφορά και εγκατάσταση υποστήριξης βραστήρα, βοηθητικών κτιρίων, προθερμαντών κ.ά. (Καρδιά III & IV)	1975 -	Πτολεμαΐδα	EYT, Δ. Γερμανία
20. Προσφορά και εγκατάσταση ζώνης μεταφοράς λιγνίτη (1,2 hm)	1975	Πτολεμαΐδα	Liptol, Ελλάδα
21. Εγκατάσταση ηλεκτρικών εφοδίων δύο 300 MW μονάδων ηλεκτρικής ενέργειας (Καρδιά III & IV)	1975	Πτολεμαΐδα	BBC, Δ. Γερμανία
22. Προσφορά και εγκατάσταση στοιχείων ζώνης μεταφοράς, όπως σταθμός οδήγησης και σταθμός τέρματος (tail)	1975	Μεγαλόπολη	ΔΕΗ
23. Προσφορά και εγκατάσταση ζώνης μεταφοράς τέφρας (600 m) στην Καρδιά III & IV	1975	Πτολεμαΐδα	EYT, Δ. Γερμανία
24. Προσφορά πύργων μεταφοράς, εναερίου δικτύου της Ελλάδας	1978	Ελλάδα	ΔΕΗ

25. Προσφορά και εγκατά- σταση ζώνης μεταφοράς λιγνίτη (2931 Km) και ενδιάμεση σύνδεση με- ταφορών στην Καρδιά	- 1977	Πτολε- μαΐδα	ΔΕΗ
26. Προσφορά και εγκατά- σταση ζώνης μεταφορών (12 Km) για τη μετα- φορά της υπεφόρτωσης στο ορυχείο Πτολεμαΐδας	1977 -	Πτολε- μαΐδα	ΔΕΗ
27. Επέκταση της ζώνης μεταφορών (2,12 Km) στο ορυχείο της Πτολεμαΐδας	1979 -	Πτολε- μαΐδα	ΔΕΗ
28. Προσφορά και εγκατά- σταση στοιχείων ζώνης μεταφορών, όπως στα- θμός οδήγησης, σταθμός τέρματος και βαγονιών χωρίς φορτίο	1980	Πτολε- μαΐδα	ΔΕΗ
29. Προσφορά και ανέγερση βραστήρων βοηθητικών κτιρίων ⁶	1980 -	Πτολε- μαΐδα	ΔΕΗ
30. Προσφορά και εγκατά- σταση ζώνης μεταφοράς (27 Km) για λιγνίτη και υπεφόρτωση στο ορυχείο Πτολεμαΐδας	1980 -	Πτολε- μαΐδα	ΔΕΗ
31. Προσφορά και ανέγερση υποστήριξης βραστήρων, βοηθητικών κτιρίων, προθερμαντών κ.ά. (Αγ. Δημήτριος III & IV)	1981 -	Πτολε- μαΐδα	ΔΕΗ
32. Προσφορά και εγκατά- σταση δύο εκσκαφών με περιστροφικούς κάδους δυναμικότητας 111000 m ³ /h ο καθένας	1982	Αμύνταιο	Takraf, Αν. Γερμανία
33. Προσφορά και εγκατά- σταση δύο γεφυρών για κοντέινερ στο λιμάνι του Πειραιά	1979 -	Πειραιάς	ΟΛΠ
34. Κατασκευή και ανέ- γερση της ατσαλένιας γέφυρας του Κηφισού	1980	Αθήνα	Υπουργείο Δημοσίων Εργων

6. Προθερμαντών κ.ά. (Αγ. Δημήτριος III & IV)

35.Συναρμολόγηση ηλεκ-			
τρικών και μηχανικών			
εφοδίων για τις πιο			
κάτω βιομηχανικές			
μονάδες στην Ελλάδα			
ELBIOK (βιομ. μετάλ.)	1971	Τρίκαλα	ΕΛΒΙΟΚ
Landis & G. (μέτρα	1971	Κόρινθος	Λαντίς
κατανάλωσης ηλεκτρ.			
ενέργειας)			
Petrola (διυλιστήρια	1971	Ελευσίνα	Petrola
πετρελαίου)			
Motor Oil	1972	Κόρινθος	Motor Oil
ΑΕΒΑΛ (χημικά)	1972	Πτολεμ.	ΑΕΒΑΛ
BOMBΥΞ (νήμα και	1973	Στυλίδα	BOMBΥΞ
ύφασμα)			
Water softening	1973	Κέρκυρα	Δήμος Κέρκυρας
station			
36.Κατασκευή και ανέ-			
γερση ατσάλινων κτι-			
ρίων και υποστέγων			
για τις πιο κάτω εται-			
ρίες στην Ελλάδα			
Owens SA (εργασίες	1972	Ελευσίνα	Owens
υάλων)	-73		
Βόμβυξ (νήμα και	1974	Στυλίδα	BOMBΥΞ
ύφασμα)			
Στάγιερ Ελλάς (Κατα-	1974	Θεσσαλο-	Steyer
σκευή οχημάτων και	-75	νίκη	
Assembly)			
Αλουμίνια της Ελλάδος	1966	Ασπρα	Αλουμίνιο
(επέκταση εργοστασίου)	-70	Σπίτια	
EAB	1977	Τανάγρα	EAB
37.Ειδικές κατασκευές			
ΑΕΒΑΛ. Επέκταση του	1972	Πτολε-	ΑΕΒΑΛ
εργοστασίου χημικών	-73	μαΐδα	
λιπασμάτων			
Αλουμίνιο της Ελλάδος	1975	Ασπρα	Αλουμίνιο Ελλάδος
(Σύστημα Antipollution	-76	Σπίτια	
για την ηλεκτρόλυση της			
αλουμίνιας (αέριο και			
ατμός)			
Διαχωριστής Αλουμίνιας	1979	"	Αλουμίνιο Ελλάδος
(Turbiflux)	-80		
Δοχείο αποθήκης καύ-	1979	"	Αλουμίνιο Ελλάδος
σιμης ύλης πετρελαίου			
20000 m ³			
38.Εργοστάσια στη Λιβύη			
Πλήρης σχεδιασμός και	1982	Τρίπολη	Ομπριολ Τσεχοσλο-
εγκατάση 18 ατσάλινων	-83		βακία
κτιρίων συνολικού βά-			
ρους 7.000 τόννων,			
που περιελάμβανε και			

πλαίσιο στεγών, πόρτες
αλουμινίου και πλαίσιο
παραθύρων, φυσικό εξ-
αερισμό κ.λπ.

ΒΙΟΚΑΤ. (Από έντυπο της εταιρίας)

Ιδρύθηκε το 1959. Το 1965 έχει ήδη επεκταθεί σε 9 χώρες στο εξωτερικό. Είναι η μεγαλύτερη εταιρία στην Ελλάδα για την ανέγερση μηχανικών και ηλεκτρικών έργων, όσον αφορά το προσωπικό και τα έσοδα. Ταξινομείται στη Βιομηχανία τρίτη εταιρία ως προς τις εξαγωγές και τέταρτη ως προς τον αριθμό των απασχολουμένων.

Υπηρεσίες που προσφέρονται

- α) Μηχανικές (βαρύς εξοπλισμός, περιστροφικοί μηχανισμοί, προκατασκευή και ανέγερση όλων των τάξεων στις σωληνώσεις)
- β) Ηλεκτρικές
- γ) Ανέγερση όλων των ειδών των βιομηχανικών και ενεργειακών εργοστασίων
- δ) Ανέγερση αποθηκευτικών δεξαμενών
- ε) Τοποθέτηση δικτύου σωλήνων για όλα τα είδη των υπηρεσιών
- ζ) Κατασκευή και συντήρηση συστημάτων
- η) Έργα με το κλειδί στο χέρι

Η ΒΙΟΚΑΤ έχει θυγατρικές στη Γερμανία, στη Σαουδική Αραβία και στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα.

Κατασκευαστικός εξοπλισμός που διαθέτει η εταιρία το 1982

- Μεγάλα ανυψωτικά μηχανήματα (9 γερανοί από 110-150 t)
- Ανυψωτικά μηχανήματα (104 γερανοί διαφόρων ειδών)
- Βαρούλκα (46)
- Χωματοουργικά μηχανήματα (215 εκσκαφείς, μπουλντόζες, αντλίες, κ.ά.)
- Μηχανές παραγωγής ενέργειας (73)
- Αντλίες (54 διαφόρων ειδών)
- Συγκολλητικά μηχανήματα (703)

- Μηχανήματα πυρακτώσεως (20)
- Μηχανήματα ποιοτικού ελέγχου (11)
- Κομπρεσέρ αέρος (125)
- Μέσα μεταφοράς (434 οχήματα, μεγαλοφορτηγά, ανατρεπόμενα, μοτσοκλέτες κ.ά.)
- Μηχανές εργοταξίου (106 τεμ., γερανοί μεταφερόμενοι, τρυπάνια κ.ά.)

Κτίρια

5 Γραφεία, 60 κτίρια

Το 1980 απασχολεί περίπου 3500 εργαζόμενους.

Δραστηριότητες της εταιρίας

α) Έργα ενέργειας

<u>ΕΡΓΟ</u>	<u>ΠΟΤΕ</u>	<u>ΠΟΥ</u>	<u>ΑΠΟ ΠΟΙΟΝ</u>
1. Έργο ενέργειας στο Αμύνταιο, καύση λιγνίτη (Μονάδα I & II)	1983 -86	Αμύνταιο	ΔΕΗ
2. Εγκατάσταση μηχανισμών και σωληνώσεων στην αίθουσα μηχανών καθώς και του συνόλου των ηλεκτρικών εφοδίων	1982 -83	Αγ. Δημήτριος	ΔΕΗ
3. Ηλεκτρική εγκατάσταση και προσφορά για το μεγαλύτερο μέρος των ηλεκτρικών εφοδίων	1982 -84	Αγ. Δημήτριος	ΔΕΗ
4. Εγκατάσταση των σωληνώσεων στην αίθουσα μηχανών	1979 -80	Καρδιά	ΔΕΗ
5. Πλήρεις εργασίες	1974 -76	Λινοπεράματα	ΔΕΗ
6. " "	1973 -75	Ρόδος	ΔΕΗ
7. " "	1971 -73	Πτολεμαΐδα	ΔΕΗ
8. " "	1968 -69	Αλιβέρι	ΔΕΗ

Επίσης έργα ενέργειας ως μέρη άλλων εργασιών στην "Αλουμίνιο" της Ελλάδος στη Χαλυβουργική στο Ιράκ, σε έργα πετροχημικών στην Ελληνική Βιομηχανία Σακχάρως.

β) Διυλιστήρια και πετροχημικά έργα

<u>ΕΡΓΟ</u>	<u>ΠΟΤΕ</u>	<u>ΠΟΥ</u>	<u>ΑΠΟ ΠΟΙΟΝ</u>
1. Κατασκευή μηχανισμών και άλλων σωληνώσεων	1982	Κόρινθος	Motor Oil
2. Πλήρεις εργασίες	1981-82	Ασπρό-πυργος	Διυλιστήρια Ασπροπύργου
3. Κατασκευή μηχανισμών και άλλων σωληνώσεων	1980-81	Καβάλα	Εταιρία πετρ. Β. Αιγαίου
4. Κατασκευή μηχανισμών και άλλων σωληνώσεων που περιλαμβάνουν σωληνώσεις προκατασκευασμένες	1978-80	Μπασράχ Ιράκ	Υπουργείο Βιομηχανίας
5. Κατασκευή μηχανισμών και σωληνώσεων	1977	Κιρκούρ Ιράκ	
6. Κατασκευή μηχανισμών και σωληνώσεων	1974	Κόρινθος	Motor Oil
7. Κατασκευή μηχανισμών και σωληνώσεων	1970-71	Ασπρό-πυργος	Διυλιστήρια Ασπροπύργου

γ) Έργα Αφαλάτωσης και θεραπευτικές πηγές

<u>ΕΡΓΟ</u>	<u>ΠΟΤΕ</u>	<u>ΠΟΥ</u>	<u>ΑΠΟ ΠΟΙΟΝ</u>
1. Πλήρης κατασκευή μηχανισμών και σωληνώσεων	1976-77	Τζέντα	Σαουδική Αραβία
2. Προμήθεια με το κλειδί στο χέρι (Επέκταση θεραπευτικών πηγών)	1974-75	Ριάντ	Σαουδική Αραβία
3. Επέκταση έργων αφαλάτωσης, πλήρης κατασκευή μηχανισμών και σωληνώσεων	1970-72	Σουϊιάϊμπο	Κουβέιτ

δ) Έργα Αγροτοβιομηχανικά και λιπαντικά

<u>ΕΡΓΟ</u>	<u>ΠΟΤΕ</u>	<u>ΠΟΥ</u>	<u>ΑΠΟ ΠΟΙΟΝ</u>
1. Κατασκευή μηχανισμών σωληνώσεων και ηλεκτρικών	1964-65	Καβάλα	Βιομ. φωσφορικών λιπασμάτων
2. Κατασκευή μηχανισμών σωληνώσεων και ηλεκτρικών	1962/63	Πτολεμαΐδα	Μονάδα Αμμωνίας

ε) Τελικός σταθμός πετρελαίου και αερίου και σταθμοί σωληνώσεων

<u>ΕΡΓΟ</u>	<u>ΠΟΤΕ</u>	<u>ΠΟΥ</u>	<u>ΑΠΟ ΠΟΙΟΝ</u>
1. Κατασκευή μηχανισμών και σωληνώσεων στους 4 πρώτους σταθμούς	1982	Ανατολικές Επαρχίες	Σαουδική Αραβία

σωληνώσεων			
2. Κατασκευή μηχανισμών σωληνώσεων, άντλησης και μέτρησης σταθμού στο Ιράκ	1976	Κιρκούρ	Ιράκ
3. Κατασκευή μηχανισμών και σωληνώσεων	1971	Φάο	Ιράκ
	-72		

z) Εργα (Operation) και εργασίες υποδομής

<u>ΕΡΓΟ</u>	<u>ΠΟΤΕ</u>	<u>ΠΟΥ</u>	<u>ΑΠΟ ΠΟΙΟΝ</u>
1. Εργα και εργασίες υποδομής στο σύστημα ύδρευσης της Τζέντα	1975	Τζέντα	Σαουδική Αραβία
	-80		
2. Εργα και εργασίες υποδομής της ύδρευσης Ριάντ, θεραπευτικές πηγές και σύστημα διανομής	1972	Ριάντ	" "
	-77		

η) Μεταφορά και κατανομή νερού

<u>ΕΡΓΟ</u>	<u>ΠΟΤΕ</u>	<u>ΠΟΥ</u>	<u>ΑΠΟ ΠΟΙΟΝ</u>
1. Κατανομή γραμμών Τζέντα, εξέδρα 6	1982	Τζέντα	Σαουδική Αραβία
	-83		
2. Κατανομή γραμμών Τζέντα, εξέδρα 5	1978	"	" "
3. Θεραπευτική πηγή και σύστημα διανομής στο Ριάντ	1978	Ριάντ	" "
	-79		
4. Κατανομή γραμμών Τζέντα, εξέδρα 3	1975	Τζέντα	" "
	-77		
5. Σταθμός άντλησης νερού	1975	"	" "
	-76		
6. Θεραπευτική πηγή και σύστημα διανομής, εξέδρα 3	1974	Ριάντ	" "
	-75		
7. Σωλήνωση της μεταφοράς και κατανομή γραμμών από το σύστημα νερού της Τζέντα	1969	Τζέντα	" "
	-73		
8. Ριάντ θεραπευτική πηγή και σύστημα διανομής-σωληνώσεις	1966	Ριάντ	" "
	-74		

θ) Άλλα έργα και αποθηκευτικές εγκαταστάσεις

<u>ΕΡΓΟ</u>	<u>ΠΟΤΕ</u>	<u>ΠΟΥ</u>	<u>ΑΠΟ ΠΟΙΟΝ</u>
1. Δεύτερη επέκταση των έργων αλουμίνας	1980	Αγ. Νικόλαος Βοιωτίας	Αλουμίνιο Ελλάδος
	-82		
2. Κατασκευή μηχανισμών	1975	Χαλκίδα	Τσιμέντα Χαλκίδας
	-76		
3. " "	1973	Τζέντα	Σαουδική Αραβία
	-74		

4. Κατασκευή μέρους μη- 1964 Αγ. Νικό- Αλουμίνιο Ελλάδα
χανισμών κ.ά. -66 λας Βοιωτίας

ΚΗΜ (Από προσπέκτους της εταιρίας)

Η ΚΗΜ ιδρύθηκε το 1956 από τον Σ. Δαμίγο και αποτελείται από τρία βιομηχανικά συγκροτήματα εγκατεστημένα στη βιομηχανική περιοχή Ωραιόκαστρου Θεσσαλονίκης, συνολικής καλυμμένης εκτάσεως 40000 m².

Η αξία των πάγιων εγκαταστάσεων της Εταιρίας ανέρχεται στα 900 εκ. δραχμές. Η εταιρία απασχολεί 800 περίπου άτομα.

Κατασκευάζει:

- α) ηλεκτροκινητήρες ■ με βραχυκυκλωμένο δρομέα τελείως κλειστούς IP 4
 - Με βραχυκυκλωμένο δρομέα, ανοιχτού τύπου IP 23
- β) Μετασχηματιστές διανομής ισχύος 25-100KVA, 160-2000KVA, 25-2000KVA
 - Κινητό υποσταθμό 400-2.000KVA
- γ) Ηλεκτρικούς πίνακες ■ Πίνακες εκκίνησης για ισχύ από 2,2-315 KW
 - Χειριστήρια για παντός είδους μηχανολογικές εγκαταστάσεις
 - Κυψέλες μεσαίας τάσης
- δ) Αντλίες ■ Αντλητικά συγκροτήματα (μονομπλόκ)
 - Φυγόκεντρες αντλίες πολυβάθμιες,
 - Τρακτεραντλίες
 - Αντλητικά συγκροτήματα
 - Αυτόματα συγκροτήματα πίεσης
 - Ελαστικοί σύνδεσμοι, Ποδοβαλβίδες
- ε) Ηλεκτρομειωτήρες και μειωτήρες στροφών

INTRAKOM

Η INTRAKOM είναι ελληνική βιομηχανική εταιρία με κύριο αντικείμενο εργασιών τη μελέτη, σχεδίαση, παραγωγή και

7. Ανοικτή επιστολή της εταιρίας, Εφημερίδα "Βήμα" 18/9/88 και από προσπέκτους της εταιρίας.

συντήρηση τηλεπικοινωνιακού και ηλεκτρονικού υλικού.

Ιδρύθηκε το 1977, και σήμερα είναι ο μεγαλύτερος εγχώριος προμηθευτής του ΟΤΕ.⁸

Στην INTRAKOM λειτουργούν συστήματα αυτόματης ανάπτυξης και σχεδίασης (CAD/CAM), συστήματα αυτομάτου ελέγχου (ATE) και συστήματα αυτόματου προγραμματισμού παραγωγής.

Τα κυριότερα προϊόντα που παράγονται είναι:

1. Αυτόματα τηλεφωνικά κέντρα
2. Συστήματα Παλμοκωδικής Διαμόρφωσης (συνδέεται στο ζωτικό δίκτυο του ΟΤΕ για την αύξηση της χωρητικότητας του)
3. Φερέσυχνα συστήματα
4. Απλά συνδρομητικά φερέσυχνα (μπορεί να διπλασιάσει την υπάρχουσα χωρητικότητα του δικτύου)
5. Ρ/Η συστήματα
6. Συγκεντρωτές γραμμών (εξυπηρετούν, μέσω του εθνικού τηλεφωνικού δικτύου, έως και 180 συνδρομητές. Είναι η φθηνότερη λύση σε προβλήματα έλλειψης συνδρομητικών γραμμών)
7. MODEMS (επικοινωνίες data)
8. Δέκτες τηλεειδοποίησης
9. Τηλεφωνικές συσκευές παλμοκωδικής και πολυσυχνικής επιλογής
10. Ευρύ φάσμα τροφοδοτικών (AC/DC, DC/AC, μικρής και μέσης ισχύος)
11. Φίλτρα, παρακαμπτήριες διατάξεις, εξοπλισμός γραμμής

Διαθέτει τμήμα μελετών και ανάπτυξης νέων τεχνολογιών και συμμετέχει στα Κοινοτικά Ερευνητικά προγράμματα RACE, ESPRIT, DRIVE.

Μέχρι σήμερα έχουν εγκατασταθεί στο δίκτυο του ΟΤΕ Τηλεφωνικά κέντρα της INTRAKOM, συνολικής δραστηριότητας 1.200.000 συνδρομητών, τα οποία αντιπροσωπεύουν το 33% του

⁸ Σήμερα απασχολεί, μαζί με τις θυγατρικές της, 710 άτομα, από τα οποία 215 είναι πτυχιούχοι Πανεπιστημιακών σχολών.

συνόλου των τηλεφωνικών συνδέσεων του ελληνικού δικτύου.

Κατά την περίοδο 1970-84, ο ΟΤΕ προμηθευόταν, με απευθείας αναθέσεις, τηλεφωνικές συσκευές από τις πολυεθνικές εταιρίες SIEMENS & ITT. Σήμερα η INTRAKOM κατασκευάζει σε μια αυτόματη, κάθετη και σύγχρονη γραμμή παραγωγής 1500 τηλεφωνικές συσκευές την ημέρα και πρόκειται να κάνει εξαγωγές στη Δ. Ευρώπη. Το ποσοστό της εγχώριας προστιθέμενης αξίας έχει ανέλθει στο 85% της αξίας. Επίσης, γίνεται προσπάθεια να εξασφαλιστούν οι δυνατότητες κατασκευής ηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών (περίπου 150000 τεμ. σε πρώτη φάση). Σήμερα το 98% των Η.Τ.Μ. που πωλούνται στη χώρα μας εισάγονται από την Ιαπωνία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

16. Η αντιστοιχία μεταξύ της ταξινόμησης επί ΕΣΥΕ για τα έτη 1960 και 1980

Ταξινόμηση κλάδων σύμφωνα με την απογραφή καταστημάτων του 1969

35 Κατασκευή τελικών προϊόντων από μέταλλο

351 Κατασκευή σιδηροσωλήνων, συρμάτων αλυσίδων κοχλίων και καρφίδων

351.1 Κατασκευή σιδηροσωλήνων πλην ηλεκτρομονωτικών

351.2 Κατασκευή συρμάτων, αλυσίδων, συρματοπλεγμάτων, κοχλίων, καρφοβελονών και καρφισιών

351.3 Κατασκευή ηλεκτροδίων

351.4 Κατασκευή ατσαλόμαλλου

352 Κατασκευή οικοδομικών ειδών από μέταλλο

352.1 Κλειθροποιία και κατασκευή σιδηρικών για πόρτες, παράθυρα, έπιπλα

352.2 Σιδηρουργεία

352.3 Κατασκευή κουφωμάτων από λοιπά μέταλλα πλην σιδήρου

Ταξινόμηση κλάδων σύμφωνα με την "Στατιστική ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας" της ΕΣΥΕ, 1980

35 Κατασκευή τελικών προϊόντων από μέταλλο

351 Κατασκευή σιδηροσωλήνων

351.1 Κατασκευή σιδηροσωλήνων πλην χυτοσιδηρών και ηλεκτρομονωτικών (περιλαμβ. εξαρτήματα συστημάτων αρδεύσεως ως και τα στρατιζαριστά πάσης φύσεως)

351.2 Κατασκευή σωλήνων εκ χυτοσιδήρου (περιλαμβ. και τα χυτοσιδηρά εξαρτήματα σωληνώσεων)

352 Κατασκευή συρμάτων, αλυσίδων

352.1 Συρματοουργία και καρφοβελονοποιία (σύρματα, συρματοπλέγματα, δομικά πλέγματα συρματοσόχοινα, πλέγματα παραθύρων, σούστες ταπεσαρίες, καρφοβελόνες (πρόκες), λεβητόκαρφα (πριτσίνια). Τα σύρματα μεταφοράς ηλεκτρισμού ανήκουν στον υποκλάδο 373

352.2 Κατασκευή ηλεκτροδίων

352.3 Κατασκευή ατσαλόμαλλου (και ατσαλόσυρμα)

352.4 Κατασκευή κοχλίων και αλυσίδων

352.5 Κατασκευή μεταλλικών φερμουάρ, καρφισιών και συνδετήρων (βελόνες ραφής, πινέζες, φουρκέτες, κόπιτσες)

- 353 Κατασκευή εργαλείων από μέταλλο
- 353.1 Κατασκευή γεωργικών εργαλείων
- 353.2 Κατασκευή λοιπών εργαλείων πλην επιστημονικών

-
- 354 Κατασκευή συσκευών μαγειρικής, φωτισμού και θέρμανσης ως και ειδών υδραυλικής και φανοποιίας
- 354.1 Κατασκευή συσκευών μαγειρικής, φωτισμού, και θέρμανσης
- 354.2 Κατασκευή ειδών υδραυλικής και φανοποιίας

-
- 355 Βληματοποιία και καλυκοποιία, κατασκευή όπλων
- 355.0 Βληματοποιία και καλυκοποιία, κατασκευή όπλων

-
- 356 Κατασκευή αντικειμένων από χυτοσίδηρο
- 356.0 Κατασκευή αντικειμένων από χυτοσίδηρο
-

- 353 Είδη από μέταλλο για οικοδομές και μεταλλικές κατασκευές
- 353.1 Κλειθροποιία και κατασκευή σιδηρικών για πόρτες, παράθυρα, έπιπλα (και από άλλα μέταλλα πλην σιδήρου)
- 353.2 Κατασκευή κουφωμάτων, κιγκλίδων και συναφών ειδών για οικοδομές από σίδηρο (και η κατασκευή θαλάμων ανεγκυστήρων, κλιμάκων, ρολών)
- 353.3 Κατασκευή κουφωμάτων από λοιπά μέταλλα πλην σιδήρου
- 353.9 Λοιπές μεταλλικές κατασκευές (γέφυρες, υπόστεγα, έργα υποδομής)

-
- 354 Κατασκευή εργαλείων από μέταλλο
- 354.1 Κατασκευή γεωργικών εργαλείων
- 354.2 Κατασκευή λοιπών εργαλείων πλην επιστημονικών

-
- 355 Κατασκευή συσκευών μαγειρικής, φωτισμού και θέρμανσης ως και ειδών υδραυλικής και φανοποιίας
- 355.1 Κατασκευή συσκευών μαγειρικής, φωτισμού και θέρμανσης
- 355.2 Κατασκευή ειδών υδραυλικής και φανοποιίας

-
- 356 Κατασκευή αντικειμένων από χυτοσίδηρο
- 356.0 Κατασκευή αντικειμένων από χυτοσίδηρο
-

357 Κατασκευή ειδών χαλκουργίας, ορειχαλκουργίας και ειδών από μόλυβδο
357.1 Κατασκευή ειδών χαλκουργίας και ορειχαλκουργίας
357.2 Κατασκευή ειδών από μόλυβδο και κραμάτων αυτού

358 Κατασκευή ειδών από αλουμίνιο και εμαγιέ
358.1 Κατασκευή ειδών από αλουμίνιο
358.2 Κατασκευή ειδών εμαγιέ

359 Κατασκευή λοιπών αντικειμένων από μέταλλο
359.1 Κατασκευή χρηματοκιβωτίων και θησαυροφυλακίων
359.2 Κατασκευή ειδών συσκευασίας από λευκοσίδηρο
359.3 Κατασκευή ειδών συσκευασίας από σιδηρόφυλλα
359.4 Κατασκευή σωληναρίων από μέταλλο
359.5 Κατασκευή μαχαιροπίρουνων από κοινά μέταλλα και λοιπών ειδών από ανοξείδωτο χάλυβα
359.6 Κατασκευή ξυριστικών λεπίδων
359.7 Επιμεταλλώσεις
359.8 Μεταλλοσυγκολήσεις
359.9 Κατασκευή λοιπών αντικειμένων από μέταλλο

357 Κατασκευή ειδών χαλκουργίας, ορειχαλκουργίας και ειδών από μόλυβδο
357.1 Κατασκευή ειδών χαλκουργίας και ορειχαλκουργίας
357.2 Κατασκευή ειδών από μόλυβδο και κραμάτων αυτού

358 Κατασκευή ειδών από αλουμίνιο και εμαγιέ
358.1 Κατασκευή ειδών από αλουμίνιο
358.2 Κατασκευή ειδών εμαγιέ

359 Κατασκευή λοιπών αντικειμένων από μέταλλο
359.1 Κατασκευή χρηματοκιβωτίων και θησαυροφυλακίων
359.2 Κατασκευή ειδών συσκευασίας από λευκοσίδηρο
359.3 Κατασκευή ειδών συσκευασίας από σιδηρόφυλλα
359.4 Κατασκευή σωληναρίων από μέταλλο
359.5 Κατασκευή επιτραπέζιων ειδών από κοινά μέταλλα και λοιπών ειδών από ανοξείδωτο χάλυβα
359.6 Κατασκευή ξυριστικών λεπίδων
359.7 Επιμεταλλώσεις και οξειδώσεις μετάλλων
359.8 Βληματοποιία, καλυκτοποιία και κατασκευή πυροβόλων όπλων
359.9 Κατασκευή λοιπών αντικειμένων από μέταλλο

Απογραφή 1969

36 Κατασκευή μηχανών και συσκευών πλην ηλεκτρικών

361 Κατασκευή μηχανών εσωτερικής καύσεως

361.1 Κατασκευή και επισκευή μηχανών εσωτερικής καύσεως πλην μηχανών θαλάσσης

361.2 Κατασκευή και επισκευή μηχανών θαλάσσης

362 Κατασκευή μηχανών κλιματισμού

362.0 Κατασκευή μηχανών κλιματισμού

363 Κατασκευή μηχανών για την γεωργία και ζωοκομία

363.1 Κατασκευή γεωργικών μηχανημάτων

363.2 Κατασκευή γεωργικών ελκυστήρων

363.3 Κατασκευή μηχανών ζωοκομίας

364 Κατασκευή μηχανών λατομείου και οδοποιίας

364.1 Κατασκευή μηχανών λατομείου και επεξεργασία λατομικών προϊόντων

Απογραφή 1980

36 Κατασκευή μηχανών και συσκευών

361 Κατασκευή μηχανών εσωτερικής καύσεως

361.1 Κατασκευή και επισκευή μηχανών εσωτερικής καύσεως (Η Κατασκευή μηχανών από τα καταστήματα κατασκευής μεταφορικών μέσων υπάγεται στον κλάδο 38)

361.2 Κατασκευή και επισκευή μηχανών θαλάσσης (Περιλαμβάνεται και ρεκτιφιέ κυλίνδρων)

362 Κατασκευή μηχανών κλιματισμού

362.0 Κατασκευή μηχανών κλιματισμού (περιλαμβάνεται η κατασκευή ηλιακών συσσωρευτών. Η κατασκευή ηλεκτρικών συσκευών κλιματισμού υπάγεται στον υποκλάδο 378.2)

363 Κατασκευή μηχανών για την γεωργία και ζωοκομία

363.1 Κατασκευή γεωργικών μηχανημάτων

363.2 Κατασκευή γεωργικών ελκυστήρων

363.3 Κατασκευή μηχανών ζωοκομίας

364 Κατασκευή μηχανών λατομείου και οδοποιίας

364.1 Κατασκευή μηχανών λατομείου και επεξεργασία λατομικών προϊόντων (περιλαμβάνονται οικοδομικές μηχανές ως αναβατόρια, γερανάκια, πρέσες τσιμεντολίθων, μπετονιέρες)

364.2 Κατασκευή μηχανών οδο-
ποιίας

365 Κατασκευή μηχανών για
την παραγωγή ειδών
διατροφής

365.0 Κατασκευή μηχανών για
την παραγωγή ειδών
διατροφής

366 Κατασκευή μηχανών επε-
ξεργασίας ξύλου και
μετάλλου

366.0 Κατασκευή μηχανών επε-
ξεργασίας ξύλου και
μετάλλου

367 Κατασκευή πυροσβεστή-
ρων, αντλιών και ψε-
καστήρων

367.1 Κατασκευή πυροσβεστή-
ρων

367.2 Κατασκευή αντλιών

367.3 Κατασκευή ψεκαστήρων

368 Κατασκευή μηχανών γρα-
φείου, ραπτομηχανών
και ζυγών

368.1 Κατασκευή και επισκευή
μηχανών γραφείου

368.2 Κατασκευή και επισκευή
μηχανών ραπτικής, κεν-
τήματος κ.λπ.

368.3 Κατασκευή πλαστίγγων
και ζυγών

364.2 Κατασκευή μηχανών οδο-
ποιίας

365 Κατασκευή μηχανών για
την παραγωγή ειδών
διατροφής

365.0 Κατασκευή μηχανών για
την παραγωγή ειδών
διατροφής (περιλαμβά-
νονται και τα μηχανή-
ματα εμφιάλωσης ποτών
και τα μηχανήματα συσ-
κευασίας τροφίμων και
καπνού)

366 Κατασκευή μηχανών υφα-
ντουργίας και επεξε-
ργασίας ξύλου και με-
τάλλου

366.1 Κατασκευή μηχανών υφα-
ντουργίας

366.2 Κατασκευή μηχανών επε-
ξεργασίας ξύλου και
μετάλλου

367 Κατασκευή πυροσβεστή-
ρων, αντλιών και ψε-
καστήρων

367.1 Κατασκευή πυροσβεστή-
ρων

367.2 Κατασκευή αντλιών

367.3 Κατασκευή ψεκαστήρων

368 Κατασκευή μηχανών γρα-
φείου, πλαστίγγων και
ζυγών

368.1 Κατασκευή μηχανών γρα-
φείου (εδώ υπάγονται
και οι Η/Υ)

368.2 Επισκευή μηχανών γρα-
φείου

368.3 Κατασκευή πλαστίγγων
και ζυγών

369 Μηχανουργεία κατασκευής και επισκευής μηχανών μη ειδικά κατονομαζόμενα

369.1 Λεβητοποιεία

369.9 Λοιπά μηχανουργεία κατασκευής και επισκευής πάσης φύσεως μηχανών και εξαρτημάτων αυτών

369 Μηχανουργεία κατασκευής και επισκευής μηχανών μη ειδικά κατονομαζόμενα

369.1 Λεβητοποιεία (περιλαμβάνεται και η κατασκευή μεγάλων δεξαμενών και εμποροκιβωτίων από μέταλλο)

369.3 Κατασκευή σιλό, κοχλιομεταφορέων, μεταφορικών ταινιών και αερομεταφορών

369.4 Κατασκευή μηχανών επεξεργασίας μετάλλων (Περιλαμβάνονται τόρνοι, τρυπάνια, πρέσες, κ.λπ.)

369.9 Λοιπά μηχανουργεία κατασκευής και επισκευής πάσης φύσεως μηχανημάτων και εξαρτημάτων αυτών (περιλαμβάνεται η κατασκευή και η συναρμολόγηση ανελκυστήρων και ραπτομηχανών)

17. Πίνακες Εισαγωγών ΑΕΠΚ για τα έτη 1970 και 1980

Εισαγωγή Μηχανημάτων Μεταποίησης (έτος 1980) Αξία σε χιλ.δραχ.

	Αξία CIF			Όσμοί και ΦΚΕ			Γενικό σύνολο		
	Σύνολο	% δι' επενδύσ.	Αξία δι' επενδύσ.	Σύνολο	% δι' επενδύσ.	Αξία δι' επενδύσ.	Σύνολο	% δι' επενδύσ.	Αξία δι' επενδύσεις
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(1+4)	(8)	(9)=(3+6)
Ατμολέβητες	285.319	100	285.319	23.329	100	23.329	308.648	100	308.648
Κιν.Μηχαναί	2.125.937	43	914.153	172.677	43	74.255	2.298.614	43	988.408
Αντλ(αι)	2.113.209	50	1.056.605	253.714	50	126.857	2.366.923	50	1.183.462
Ηλεκτρ.κίνητ.	1.253.986	50	626.993	131.328	50	65.664	1.385.314	50	692.657
Ραπτομηχαναί	374.682	100	374.682	36.450	100	36.450	411.132	100	411.132
Μηχ/τα δια πάσαν βιομ.	20.138.410	100	20.138.410	867.060	100	867.060	21.005.479	100	21.005.479
ΣΥΝΟΛΟ	26.291.543		23.396.162	1.484.567		1.193.624	27.776.110		24.589.786
Αξία CIF			23.396.162						
Όσμοί και ΦΚΕ				1.193.624					
Δαπάναι διασέσεως 24,2% επί CIF				5.661.871					
Δαπάναι εγκαταστάσεως 30% επί CIF				7.018.848					
ΣΥΝΟΛΟ				37.270.505					

Εισαγωγές Μηχανημάτων Βιομηχανίας (Μεταποίησης)

Ιανουάριος - Δεκέμβριος 1980 Αξία σε χιλ.δρχ. Ποσότης σε τόννους

α/α κλάδος	Είδος μηχανήματος	Αριθμός Στατιστικής	%	Ποσότης	Α Ε Ι Α		
					CIF	Δασμοί κλπ	Σύνολο
	1 ΑΤΜΟΛΕΒΗΤΕΣ		100				
3691	Ατμολέβητες θερμανόμενης επιφάνειας μέχρι και 500 τ.μέτρα και πίεσης μέχρι & 20 ατμόσφαιρες	84.01.00.04		8,6	2.110,0	83,8	2.193,8
3691	Ετεροι ατμολέβητες	05		56,1	10.231,1	27,5	10.258,6
3691	Λέβητες υπερθερμαινόμενου ύδατος, θερμαινόμενης επιφάνειας μέχρι και 500 τ.μ. και πίεσης μέχρι και 20 ατμόσφαιρες	06		2,8	2.345,2	151,2	2.496,4
3691	λοιποί λέβητες υπερθερμαινόμενου ύδατος	07		557,1	121.603,5	12.648,2	134.251,7
3691	βοηθητικά συσκευαία δια λέβητας, ψυγεία ατμομηχανών	84.02.00.00		496,0	149.029,2 285.319	10.418,0 23.328,7	159.447,2 308.647,7
	2 ΚΙΝΗΤΗΡΙΟΙ ΜΗΧ.						
3691	Ατμομηχαναί κεχωρισμένοι από των λέβητών αυτών	84.04.00.01					
3691	Κινητήρες δι αεροδύναμα, ισχύος μέχρι και 300 KW	84.05.00.01		28,6	26.945,4	64,1	27.009,5
3691	Κινητήρες δι αεροδύναμα, ισχύος άνω των 300 KW	84.06.01.01		15,2	389,0	16,8	405,8
3611	Ειδικοί προωστήρες εξωλεμβίου τύπου κωρητικό-τητος κυλίνδρων κατωτέρας ή ίσης των 325 κυβ.εκ.	84.06.01.02		11,7	63.594,0	40,9	63.634,9
3611	Ειδικοί προωστήρες εξωλεμβίου τύπου κωρητικό-τητος κυλίνδρων ανωτέρας των 325 κυβ.εκ.	84.06.02.01		253,8	138.143,3	19.224,1	157.367,4
3611	Κινητήρες εκρήξεως, κωρητικότητος κυλίνδρων μέχρι 250 κυβ.εκ. φορητοί, αυτοκινήτων, ποδηλάτων	84.06.02.02		112,7	73.118,0	8.444,8	81.562,8
3611	Κινητήρες εκρήξεως, κωρητικότητος κυλίνδρων μέχρι 250 κυβ.εκ. φορητοί λοιποί	84.06.03.01		103,7	65.117,2	10.760,2	75.877,4
3611	Κινητήρες εκρήξεως, λειτουργούντες δια βενζίνης κωρητικότητος κυλίνδρων μέχρι 220 κυβ.εκ. μη συμπεριλαμβανομένων	84.06.03.02		109,1	49.751,5	1.533,7	51.285,2
3611	Κινητήρες εκρήξεως, λειτουργούντες δια βενζίνης κωρητικότητος κυλίνδρων άνω των 220 μέχρι 250 κυβ.εκ.	84.06.03.03 84.06.03.04		364,4	93.327,6	12.487,0	105.814,6
3611	Κινητήρες εκρήξεως, λειτουργούντες δια βενζίνης κωρητικότητος κυλίνδρων άνω των 220 μέχρι 250 κυβ.εκ.	84.06.03.05 84.06.03.06		5,5 5,5	1.672,0 1.672,1	391,6	2.063,6 1.672,1
3611	λοιποί κινητήρες εκρήξεως, κωρητικότητος κυλίνδρων μέχρι 250 κυβ.εκ. μη φορητοί	84.06.03.07		10,8	3.551,0	357,5	3.908,5
3611	Κινητήρες εκρήξεως κωρητικότητος κυλίνδρων άνω των 250 κυβ.εκ., φορητοί των χειροδηγούμενων ελκυστήρων, των επιβατικών αμαξών κλπ	84.06.03.11		2.838,6	549.357,4	15.776,2	565.133,6

3611	Κινητήρες εκρήξεως φορητοί έτεροι, αυτοκινήτων, ποδηλάτων	84.06.03.12		12		2,8		14,8
3611	Λοιποί κινητήρες εκρήξεως κωρητικότητας κυλίνδρων άνω των 250 κυβ.εκ. φορητοί	84.06.03.13	7.296,7		333.853,6		38.929,8	372.783,4
3611	Κινητήρες εκρήξεως κωρητικότητας κυλίνδρων άνω των 250 κυβ.εκ., λειτούργούντες δια βενζίνης, έτεροι	84.06.03.14		12,8		1.965,0		5.005,7
3611	Βενζινοκινητήρες κωρητικότητας κυλίνδρων άνω των 220 κυβ.εκ. εισαγόμενοι υπο βιομηχανιών κατασκ. μηχανοκίνητων μεκαστήρων	84.06.03.15		9,2		519,5		77,6
3611	Λοιποί κινητήρες εκρήξεως κωρητικότητας κυλίνδρων άνω των 250 κυβ.εκ.	84.06.03.16		108,6		28.743,2		2.431,3
3611	Κινητήρες εσωτ. καύσεως προώσεως πλοίων, τύπου ημιντήζελ προοριζόμενοι δια τα πλοία, δυνάμεως άνω των 22 μέχρι & 37 KW	84.06.03.42						
	Κινητήρες εσωτ. καύσεως προώσεως πλοίων, όπου ημιντήζελ προοριζόμενοι δια τα πλοία, δυνάμεως άνω των 37 KW	84.06.03.43						
		84.06.03.44						
		84.06.03.45						
3611	Κινητήρες εσωτ. καύσεως προώσεως πλοίων, τύπου ημιντήζελ, λοιπά, δυνάμεως άνω των 37 KW	84.06.03.46		0,4		322,8		42,5
3611	Κινητήρες τύπου ντήζελ προοριζ. για πλοία, δυνάμεως άνω των 50 ίππων	84.06.03.51		15,4		4.145,0		106,4
3611	Λοιποί κινητήρες προώσεως πλοίων τύπου ντήζελ δυνάμεως μέχρι 16 ίππων	84.06.03.52		6,5		2.429,6		124,3
3611	Κινητήρες εσωτ. καύσεως προωσ. πλοίων τύπου ντήζελ λοιποί, δυνάμεως άνω των 12 μέχρι & 22 KW	84.06.03.53		7,7		2.562,0		289,2
3611	Κινητήρες εσωτ. καύσεως, προώσης πλοίων τύπου ντήζελ, λοιποί δυνάμεως άνω των 22 μέχρι & 37 KW	84.06.03.54		3,8		1.999,3		809,0
3611	Λοιποί κινητήρες προώσεως πλοίων τύπου ντήζελ, δυνάμεως άνω των 50 HP	84.06.03.55		4,9		2.170,3		114,8
		84.06.03.61						
3611	Κινητήρες εσωτερ. καύσεως φορητοί προοριζ. δια βιομ. συναρμολόγησης των χειροδηγούμενων ελκυστήρων, δυνάμεως άνω των 22 KW	84.06.03.62						
3611	Κινητήρες εσωτερ. καύσεως φορητοί προοριζ. δια βιομ. συναρμολόγησης, έτεροι, μέχρι και 37 KW	84.06.03.63		15,3		2.249,4		46,9

3611	Κινητήρες εσωτ. καύσεως φορητοί προοριζ. δια βιομ. συναρμολόγησης έτεροι άνω των 37 ΚW	84.06.03.64					
3611	Έτεροι κινητήρες εσωτερ. καύσεως, φορητοί αυτοκιν. ποδηλ.	84.06.03.65	38,7	5.803,1	857,6	6.660,7	
3611	Κινητήρες εσωτ. καύσεως φορητοί μη κατονομαζόμενοι έτεροι των αυτοκ. ποδηλ. δυνάμεως μέχρι 37 ΚW	84.06.03.66	390,9	37.281,6	2.975,3	40.256,9	
3611	Κινητήρες εσωτ. καύσεως φορητοί μη κατονομαζόμενοι έτεροι των αυτοκ. ποδηλ. δυνάμεως άνω των 37 ΚW	84.06.03.67	3.808,8	285.621,4	23.596,8	309.218,2	
3611	Κινητήρες εσωτ. καύσεως σταθεροί τύπου ημιντήзел δυνάμεως μέχρι & 22 ΚW	84.06.03.71 84.06.03.72 84.06.03.73	0,1	27,1	----	27,1	
3611	Κινητήρες εσωτ. καύσεως τύπου ντήзел δυνάμεως μέχρι 16 ίππων	84.06.03.74	15,2	7.360,6	1.368,4	8.729,0	
3611	Κινητήρες εσωτ. καύσεως τύπου ντήзел δυνάμεως άνω των 12 μέχρι & 22 ΚW	84.06.03.75	10,3	4.764,8	1.368,4	5.323,9	
3611	Κινητήρες εσωτ. καύσεως τύπου ντήзел δυνάμεως άνω των 22 μέχρι & 37 ΚW	84.06.03.76	21,9	4.073,1	512,1	4.585,2	
3611	Έτεροι κινητήρες εσωτ. καύσεως σταθεροί τύπου ντήзел δυνάμεως άνω των 50 ίππων	84.06.03.77	107,5	42.258,6	3.991,0	46.243,6	
3699	Τροχαί υδραυλικοί, στρόβιλοι και έτεροι κινητήριοι μηχαναί υδραυλίκ.	84.07.00.00	775,9	141.523,6	16.785,4	158.309,0	
3699	Στρόβιλοι δι αντιδράσεως δυνάμεως ώσεως μέχρι και 2500 χγρ.	84.07.00.01 84.07.00.02 84.07.00.03					
3699	Συσκευαί προώσεως δια στρόβιλου, δυνάμεως μέχρι και 1100 ΚW	84.07.02.01 84.07.02.02	0,1	79,2	7,7	86,9	
3699	Έτεροι στρόβιλοι δι αερίου	84.07.02.03	177,9	144.054,5	9.174,3	153.228,8	
3611	Έτεροι κινητήρες και κινητήριοι μηχανές	84.07.03.00	8,5	13.479,4 2.125.937,2	337,3 172.677,2	3.816,7 2.298.614,4	
3	ΑΝΤΛΙΔΙΑΙ						
3672	Αντλίδαι διανομής υγρών καυσηών λειτουργούσαι δι ηλεκτρισμού	84.10.01.01	178,5	78.481,3	19.012,2	97.493,5	
3672	Έτεροι αντλίδαι κατανομής εφοδιασμένοι δια μετρητικής διατάξεως ή κατασκευασμένοι να δεχθούν τιαούτην διάταξιν	84.10.01.02	2,7	2.951,3	442,6	3.393,9	
3672	Αντλίδαι δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν ίσην ή ανώτεραν των 20 βαρ. ειδικός κατασκευασμένοι προς ενσωμάτωσιν των εις έτερα μηχανήματα κλπ	84.10.02.01	118,5	68.025,2	10.568,3	78.593,5	
3672	Έτεροι αντλίδαι δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν ίσην ή ανώτεραν των 20 βαρ., βάρους εκάστη μέχρι 100 χγρ.	84.10.02.02	108,6	44.142,3	8.290,3	52.432,6	

3672	Έτεραι αντλίες δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν άνω των 20 βαρ. και βάρους άνω των 100 χγρ.	84.10.02.03	21,9	9.635,5	1.205,3	10.840,8
3672	Έτεραι αντλίες δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν άνω των 20 βαρ. και βάρους άνω των 500 χγρ.	84.10.02.04	62,2	29.167,1	771,9	29.939,0
3672	Αντλίες δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν μέχρι 20 βαρ. ειδικώς κατασκευασμένα προς ενσωμάτωσιν εις έτερα μηχανήματα	84.10.02.05	539,5	259.549,6	33.442,1	292.991,7
3672	Λοιπαί αντλίες δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν μέχρι 20 βαρ. βάρους έκαστη μέχρι 100 χγρ.	84.10.02.06	537,3	191.504,1	32.286,9	223.791,0
3672	Λοιπαί αντλίες δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν μέχρι 20 βαρ. βάρους έκαστη άνω των 100 χγρ. μέχρι 500 χγρ.	84.10.02.07	137,6	58.639,6	6.285,8	64.925,4
3672	Λοιπαί αντλίες δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν μέχρι 20 βαρ. βάρους έκαστη άνω των 500 χγρ.	84.10.02.08	282,2	189.079,4	12.238,0	201.317,4
3672	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια αντλιών ειδικών κατασκευασμένων προς ενσωμάτωσιν εις έτερα μηχανήμ.	84.10.02.11	65,1	84.455,2	10.320,3	94.775,5
3672	Μέρη και μεμονωμ.τεμάχια έτερων αντλιών βάρους έκαστη μέχρι 100 χγρ.	84.10.02.18	106,8	61.886,9	10.127,3	72.013,9
3672	Μέρη και μεμονωμ.τεμάχια έτερων αντλιών βάρους έκαστη άνω των 100 μέχρι 500 χγρ.	84.10.02.19	55,2	28.558,1	964,5	29.522,6
3672	Μέρη και μεμονωμ.τεμάχια έτερων αντλιών βάρους έκαστη άνω των 500 χγρ.	84.10.02.20	34,3	17.305,2	2.168,3	19.474,5
3672	Ανυψωτάι υγρών (δια κωμ-βολογίου, κυσθίων κλπ)	84.10.03.00	6,7	1.415,3	97,4	1.512,7
3672	Αεραντλίες (χειροκίνητοι ή ποδοκίνητοι)	84.11.01.01	108,3	16.244,5	2.448,7	18.693,2
3672	Αεραντλίες κενού	84.11.01.02	19,0	10.172,2	1.379,8	11.551,4
3672	Αεροσυμπιεσταί κεντρόφυγοι κλπ και εναλλασσόμενοι σταθεροί	84.11.01.03	33,4	18.618,6	659,1	19.277,7
3672	Λοιπαί αεραντλίες	84.11.01.04	31,9	22.827,8	2.401,0	25.228,8
3672	Λοιπαί αεροσυμπιεσταί	84.11.01.05	3.503,0	752.952,9	77.037,5	829.390,4
3672	Συσκευαί μετ' ελευθέρων εμβόλων	84.11.02.00	1,2	872,5	32,3	904,8
3782	Άνεμιστήρες μετ' ενσωματωμένου κινητήρας, βάρους έκαστος μέχρι 150 χγρ.	84.11.03.01	413,8	155.680,4	20.832,7	176.513,1
3782	Άνεμιστήρες μετ' ενσωματωμένου κινητήρας, βάρους έκαστος άνω των 150 χγρ.	84.11.03.02	36,6	5.998,5	110,9	6.109,4
3782	Έτεροι ανεμιστήρες βάρους μέχρι 100 χγρ.	84.11.03.03	18,6	5.045,0	591,5	5.636,5
3782	Έτεροι ανεμιστήρες βάρους άνω των 100 χγρ.	84.11.03.04		2.113.208,5	253.714,4	2.366.922,3
4	ΗΛΕΚΤΡ. ΚΙΝΗΤ.					
3711	Ηλεκτροκίνητες σύγχρονοι (σταθερής ταχύτητας) δυνάμεις (ισς ή κατωτέρας των 18 WATT	85.01.01.01	26,1	11.807,7	1.627,5	13.435,2
3711	Ηλεκτρογεννήτριαι ισχύος μέχρι 20 KVA	85.01.01.02	56,9	23.653,1	2.985,1	26.638,2

3711	Ηλεκτρογεννήτριαι ισχύος άνω των 20 KVA	85.01.01.03	394,0	497.885,0	35.349,6	533.234,6	
3711	Ηλεκτροκινητήρες ισχύος μέχρι 0,37 KW	85.01.01.13	616,8	145.406,9	19.335,5	164.742,4	
3711	Ηλεκτροκινητήρες ισχύος από 0,37 μέχρι 0,75 KW	85.01.01.14	938,9	265.004,5	35.427,9	300.432,4	
3711	Ηλεκτροκινητήρες ισχύος άνω του 0,75 μέχρι & 15 KW	85.01.01.15	536,4	137.143,6	19.149,4	156.293,0	
3711	Ηλεκτροκινητήρες ισχύος άνω των 15 KW μέχρι & 37 KW	85.01.01.16	255,9	67.951,6	7.609,5	75.561,1	
3711	Ηλεκτροκινητήρες ισχύος 50 έως & 100 ίππων	85.01.01.17	31,3	10.104,2	665,2	10.769,4	
3711	Ηλεκτροκινητήρες ισχύος άνω των 74 & μέχρι 375KW	85.01.01.18	80,4	20.244,1	992,5	21.236,6	
3711	Ηλεκτροκινητήρες ισχύος άνω των 375 KW	85.01.01.19	216,5	39.662,6	4.430,6	44.093,2	
3712	Μετατροπείς στρεφόμενοι ισχύος μέχρι 50 HP	85.01.01.21	6,5	8.011,2	1.059,8	9.071,0	
3712	Μετατροπείς στρεφόμενοι ισχύος άνω των 50 HP	85.01.01.22	27,5	27.111,3	2.695,5	29.806,8	
				1.253.958,8	131.328,1	1.385.313,9	
5 ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΕΣ							
3661	Ραπτομηχαναί αξίας κατά μονάδα ανώτερας των 65 δολ.	84.41.01.01	10	13,6	10.002,6	813,2	10.815,8
3661	Λοιπαί ραπτομ. με μία μόνο βελον. & μασούριστρα	84.41.01.02	10	33,2	7.281,4	1.065,6	8.347,0
3661	Έτεροι ραπτομ. & ετεροι κεφαλ. ραπτομ.	84.41.01.03	100	476,0	347.846,6	26.256,1	374.102,7
3661	Μέρη και μεμον. τεμάχια ραπτομ. περιλαμβ. και των επίπλων τούτων	84.41.01.04	10	43,8	9.551,2	8.314,7	17.865,7
					374.681,8	36.449,6	411.131,4
6 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΔΙΑ ΠΑΣΑΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΝ							
3029	Κύλινδοι, τροχίσκοι, άτρακτοι δια κλωστήρια κλπ εξ αναγεννημένης κυτταρίνης	39.07.04.01	14,4	4.435,3	1.420,3	5.855,6	
3029	Κύλινδοι, τροχίσκοι, άτρακτοι δια κλωστήρια κλπ εκ βουλκανισμένης κυτταρίνης	39.07.04.02	0,8	225,8	47,1	272,9	
		39.07.04.03					
3029	Κύλινδροι, τροχίσκοι, άτρακτοι δια κλωστήρια κλπ εκ χημικών παραγώγων του καουτσούκ	39.07.04.04					
3029	Κύλινδροι, τροχίσκοι, άτρακτοι δια κλωστήρια κλπ εξ ετέρων πλαστικών υλών	39.07.04.05	23,5	5.869,1	1.165,3	7.034,4	
3019	Ίμάντες εκ καουτσούκ βουλκανισμ., συνδεδεασμένα με υφαντικών υλών	40.10.01.00	0,6	1.560,3	321,6	1.881,9	
3019	Λοιποί Ίμάντες εκ καουτσούκ	40.10.02.00	466,0	173.753,8	37.862,9	211.616,7	
3019	Τροχίσκοι, άτρακτοι και παρόμοια υποθέματα περιτύλιξης κλωστών δια κλωστήρια ή υφαντήρια εκ σκληρωμένου καουτσούκ	40.16.02.00		57,6	11,3	68,9	
2933	Ίμάντες μεταδόσεως κινήσ. εκ δέρματος	42.04.01.00	7,2	8.874,9	1.389,9	10.264,8	
2592	Άτρακτοι και τροχίσκοι ξύλινοι δια υφαντουργ. και κλωστήρια	44.26.02.01	2,0	1.517,8	2.911	1.808	
2592	Τροχίσκοι ξύλινοι (καρούλια) προς περιτύλιξιν κλωστών κλπ	44.26.02.02	0,6	151,8	30,0	181,8	
2593	Πρότυπα κυτηρίων εκ ξύλου	44.28.01.00	0,1	81,9	38,3	120,2	
3391	Μήτρες βιομηχανικών ή άλλων χρήσεων εκ γύψου	68.10.02.01	3,7	436	99,0	535,0	

3313	Ετερα πυρίμαχα προϊόντα (κερατά αποστάξεως, κωνευτήρες κλπ) περιέχοντα μαγνησίτην, δολομίτην ή χρωμίτην	69.03.02.00	97,2	4.045,9	5.388,1	45.504,0
3313	Ετερα πυρίμαχα προϊόντα (κερατά αποστάξεως, κωνευτήρια κλπ) λοιπά	69.03.03.00	594,5	73.088,9	9.440,4	82.529,3
3511	Αγωγοί διακετεύσεως υπό πίεσιν εκ χάλυβος δι					
3560	υδροηλεκτρικής εγκαταστ. Σφαίραι τριβένων (ταιμεντοποιεών) εκ χυτοσιδήρου	73.19.00.00	1,1	263,6	41,6	305,2
3560	Σφαίραι τριβένων (ταιμεντοποιεών) εκ σιδήρου ή χάλυβος	73.40.09.01	79,5	3.657,6	466,8	4.124,4
3542	Εργαλεία εναλλασόμενα δια μηχανάς και δι εργαλεία χειρός λειτουργούντα δια μηχανικής δυνάμεως ή μη εκ κοινών μετάλλων	73.40.09.02	1.948,4	97.308,4	6.097,4	103.405,8
3542	Εργαλεία εναλλασόμενα δια μηχανάς και δι εργαλεία χειρός λειτουργούντα δια μηχανικής δυνάμεως ή μη εκ κοινών μετάλλων	82.05.01.00	306,3	276.238,5	26.308,6	302.547,1
3542	Εργαλεία εναλλασόμενα δια μηχανάς και δι εργαλεία χειρός λειτουργούντα δια μηχανικής δυνάμεως ή μη εκ μεταλλικών καρβιδίων	82.05.02.00	102,6	61.836,1	6.666,7	68.502,8
3691	Εργαλεία εναλλασόμενα δια μηχανάς και δι εργαλεία χειρός λειτουργούντα δια μηχανικής δυνάμεως ή μη εξ ετέρων υλών	82.05.04.00	2,9	2.790,2	185,7	2.975,3
3551	Αεριογόνοι (αεριο-παραγωγοί) και ετεραι συσκευαί αερίων	84.03.00.00	11,9	7.046,5	123,8	7.175,8
3551	Καυστήρες τροφοδότησης εστιών δι' υγρών καυσίμων	84.13.00.01	535,1	211.843,8	13.532,0	225.375,8
3551	Καυστήρες τροφοδότησης εστιών δι κονοεισοποιημένων καυσίμων	84.13.00.02	5,4	2.564,9	172,6	2.737,5
3781	Καυστήρες τροφοδότησης εστιών δι αερίων	84.13.00.03	10,0	3.706,4	249,7	3.956,1
3650	Εστίαι αυτόματοι	84.13.00.05	5,6	5.121,7	390,7	5.512,4
3650	Κλίβανοι αρτοποιίας	84.14.01.00	---	---	---	---
3691	Ανταλλακτικές πλάκες επενδύσεων και δια χωρισμού κλιβάνων ταιμεντοποιίας, εκ χυτοσιδήρου	84.14.02.01	37,2	14.253,7	705,4	14.959,1
3781	Λοιποί κλίβανοι και μέρη αυτών	84.14.02.03	23,3	4.599,2	299,4	4.898,6
3661	Καλανδραί και έλαστρα πάσης φύσεως	84.14.02.04	1.172,6	246.937,3	2.356,3	249.293,6
3912	Διατάξεις εναλλαγής της θερμοκρασίας	84.16.00.00	61,6	9.958,9	656,0	10.614,9
3650	Εκκυλιστήρες και λοιπαί συσκευαί δια την παραγωγή του καφέ	84.17.03.01	449,9	173.027,1	1.935,2	174.962,3
3650	Εκκυλιστήρες και λοιπαί συσκευαί δια την παρασκευή του καφέ κλπ ετεραι	84.17.04.01	47,5	23.397,2	4.434,9	27.832,1
3551	Θερμαντήρες υδατός και λουτρού μη ηλεκτρικ.			1.454.720,2	122.133,6	1.576.853
3770	Συσκευαί αποστάξεως, φρύξεως κλπ	84.17.04.03	0,2	172,7	30,5	203,2
		84.17.06.01	178,5	30.798,3	7.436,1	38.234,4
		84.17.06.03	2.754,2	758.962,7	20.755,3	779.718,1

3770	Συσκευαί δια τον διαχωρισμό των ιστόπων του ουρανίου, φυγόκεντροι	84.18.01.01 84.18.01.02 84.18.02.01	--- --- ---	80,1 ----- -----	--- --- ---	80,1 ----- -----
3770	Μέρη συσκευών ειδικώς κατασκ. δια τον διαχωρισμό των ακτινοβοληθέντων πυρηνικών καυσίμων κλπ	84.18.02.02	----	24,1	1,5	25,6
3781	Στεγνώθρια κτλ λειτουργούντα δι ηλεκτρισμού	84.18.03.01	69,3	8.095,5	1.080,7	9.176,2
3781	Μέρη στεγνώθριων κλπ λειτουργούντα δι ηλεκτρ.	84.18.03.02	0,7	351,0	39,0	390,0
3633	Μηχαναί και συσκευαί αποβουτηρώσεως και διηθείσεως δια την επεξεργασία του γάλακτος	84.18.03.03	3,5	3.380,6	31,3	3.411,9
3699	Λοιπαί μηχαναί & συσκευαί φυγαντήρας	84.18.03.04	105,5	82.167,3	1.756,8	83.824,1
3633	Μέρη μηχανών και συσκευών αποβουτηρώσεως	84.18.03.05	5,2	8.140,7	803,6	8.944,3
3770	Συσκευαί διηθείσεως δια πίεσεως	84.18.03.06	386,8	162.960,2	6.717,5	169.677,7
3770	Ετεροι συσκευαί διηθείσεως και καθαρισμού αερίων υγρών κλπ	84.18.03.07	2.356,1	654.721,9	53.057,2	707.779,1
3770	Μέρη συσκευών δια την διήθησιν κλπ	84.18.03.08	509,6	174.246,8	10.810,6	185.057,4
3781	Μηχαναί και συσκευαί δια τον καθαρισμό ή το στέγνωμα φιαλών και άλλων δοχείων	84.19.02.01	158,6	93.572,7	3.049,3	96.622,0
3650	Μηχαναί πλήρωσεως, πωματισμού κλπ φιαλών, κυτίων σάκκων κλπ	84.19.02.02	563,2	492.763,9	12.796,6	505.560,5
3650	Μηχαναί περιτυλίξεως ή συσκευασίας εμπορευμάτων	84.19.02.03	406,3	395.162,7	17.127,3	412.290,0
3650	Συσκευαί εισαγωγής ανθρακικού οξέος εις ποτά	84.19.02.04	33,8	30.144,3	461,7	30.606,8
3683	Συσκευαί και όργανα ζυγίσεως ειδικής κατασκευής ή πολλαπλής χρήσεως κλπ	84.20.01.00	33,5	15.087,3	524,7	15.612,0
3683	Λοιπαί συσκευαί και όργανα ζυγίσεως βάρους έκαστον μέχρι 10 χγρ.	84.20.02.01	186,1	40.121,4	8.795,4	48.916,8
3683	Λοιπαί συσκευαί και όργανα ζυγίσεως βάρους έκαστον 10-15 χγρ.	84.20.02.02	29,4	18.057,9	4.135,7	22.193,6
3683	Λοιπαί συσκευαί και όργανα ζυγίσεως, βάρους έκαστον 50-500 χγρ.	84.20.02.03	52,0	15.712,0	1.782,5	17.504,5
3683	Λοιπαί συσκευαί και όργανα ζυγίσεως, βάρους έκαστον άνω των 500 χγρ.	84.20.02.04 84.20.04.01	16,5	6.021,2	347,1	6.368,3
3683	Στασμά δια πάντα ζυγός εκ χαλκού κλπ	84.20.04.02	----	5,0	0,7	5,7
3683	Στασμά δια πάντα ζυγός εξ ετέρων μετάλλων	84.20.04.03	0,1	169,6	42,2	211,8
3770	Μηχαναί και συσκευαί δια την μετακίνησιν λίαν ραδιενέργων ουσιών	84.22.01.01	26,2	2.119,5	141,6	2.261,1
3650	Πιεστήρια και πατητήρια κλπ βάρους έκαστον μέχρι 200 χγρ	84.27.01.01	24,9	2.847,6	231,3	3.078,9
3650	Πιεστήρια και πατητήρια κλπ βάρους έκαστον 200 έως 500 χγρ	84.27.01.02	1,4	150,9 ^ψ	1,9	152,8

3650	Πιεστήρια και πατητήρια κλπ βάρους έκαστον άνω των 500 χγρ	84.27.01.03	128,9	52.631,1	1.419,8	54.050,9
3650	Λοιπαί συσκευαί οινοποιίας κλπ βάρους έκαστη μέχρι 25 χγρ.	84.27.02.01	0,1	330,4	----	330,4
3650	Λοιπαί συσκευαί οινοποιίας κλπ βάρους έκαστη 25-250 χγρ	84.27.02.02	0,3	150,0	10,2	160,2
3650	Λοιπαί συσκευαί οινοποιίας κλπ βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	84.27.02.03	11,9	5.867,2	9,5	5.876,7
3650	Μηχαναί αλέσεως των δημητριακών και των σπριών	84.29.01.00 84.29.02.01	361,7 ---	165.856,4 ---	1.714,5 ---	167.570,9 ---
				3.220.873,0	155.122,1	3.375.995,1
3650	Μηχανήματα & συσκευαί δια την κατεργασία των δημητριακών & των σπριών κλπ βάρους έκαστον άνω των 25 μέχρι 250 χγρ.	84.29.02.02	0,4	147,9	11,2	159,1
3650	Μηχανήματα & συσκευαί δια την κατεργασία των δημητριακών & των σπριών κλπ βάρους άνω των 250 χγρ.	84.29.02.03	6,1	2.012,2	----	2.012,2
3650	Μηχαναί & συσκευαί εν γένει μπισκότων, ζαχαροπλαστικής & σοκολατοποιίας	84.30.00.01	471,8	259.886,3	10.369,8	270.256,1
3650	Μηχαναί & συσκευαί δια την κατεργασία των κρεάτων & των ιχθύων	84.30.00.02	264,0	128.566,8	5.679,6	134.246,4
3650	Μηχαναί ζακχαροποιίας	84.30.00.03	3,6	2.295,7	150,4	2.446,1
3650	Μηχαναί & συσκευαί για την ζυθοποιία	84.30.00.04	632,8	385.142,5	21,6	385.164,1
3650	Μηχαναί & συσκευαί δια την επεξεργασία των σπόρων & λαχανικών	84.30.00.05	633,9	395.268,7	2.805,8	398.074,5
3699	Μηχανήματα & συσκευαί δια την παρασκευή χάρτου & χαρτονιού	84.31.01.01	202,1	32.056,2	72,3	32.128,5
3699	Μέρη μεμονωμένων εισαγόμενα των μηχανημ. παρασκευής χάρτου & χαρτονιού	84.31.01.02	828,8	276.891,2	725,3	277.616,5
3699	Μηχαν. & συσκευές δια την παρασκευή της χαρτομάζης	84.31.02.01	54,3	13.798,7	470,1	14.268,8
3699	Μηχαν. & συσκευαί δια την τελική επεξεργασία του χάρτου & του χαρτονιού	84.31.02.02	12,0	2.305,8	108,5	2.414,3
3699	Μέρη λοιπών μηχαν. παρασκευής της χαρτομάζης κλπ	84.31.02.11	72,5	23.797,0	1.214,8	25.011,8
3699	Μηχαν. & συσκ. δια την συρραφή και το δέσιμο των βιβλίων	84.32.00.01	170,0	86.593,8	7.970,6	94.564,4
3699	Έτεραι μηχαν. & συσκ. δια την κατεργασία της χαρτομάζης του χάρτου & του χαρτονιού ως και των πάσης φύσεως μηχανών κοπής	84.33.00.00	686,0	369.645,8	17.465,5	387.111,3
3699	Μηχαναί μονοτυπίας, λινοτυπίας & έτεραι ανάλογοι μηχαναί	84.34.01.01	22,8	4.077,2	31,4	4.108,6
3699	Μέρη λινοτυπικών, μονοτυπικών κλπ μηχανών	84.34.01.02	1,5	7.317,0	404,0	7.721,0
3699	Έτεραι μηχαναί κυτεύσεως τυπογρ. στοιχείων ή στοιχειοθέτησεως αυτών	84.34.01.03	15,8	50.420,3	5.602,0	56.022,3
3699	Μέρη ετερων μηχανών κυτεύσεως τυπογρ. στοιχείων κλπ	84.34.01.04	1,5	7.318,7	864,9	8.183,6
3699	Τυπογραφικαί μηχαναί μετά κυλίνδρων μίας στραφής	84.35.01.01	140,2	14.134,6	880,6	15.015,2

3699	Μέρη τυπογραφικών μηχανών μετά κυλίνδρου μίας στροφής μεμονωμ. εισαγόμενες	84.35.01.02	15,7	1.151,6	106,6	1.258,2
3699	Τυπογραφικά μηχαναί μετά κυλίνδρων δύο στροφών	84.35.01.03	36,5	3.566,6	162,8	3.729,4
3699	Μέρη μηχαν. τυπογραφικών μετά κυλίνδρου δύο στροφών μεμονωμ. εισαγόμενες	84.35.01.04	----	36,0	4,0	40,0
3699	Περιστροφικά μηχαναί εκ- τυπώσεως	84.35.01.05	470,1	259.853,2	16.478,1	276.331,3
3699	Μέρη περιστροφικών μηχαν. εκτυπώσεως	84.35.01.06	7,8	6.112,0	377,3	6.489,3
3699	Ετεραί μηχαν. & συσκευαί τυπογρ. & γραφικών τεχνών	84.35.01.07	358,8	148.663,6	12.263,0	160.926,6
3699	Μέρη ετερων μηχαν. & συσκ. τυπογρ. κλπ	84.35.01.08	21,8	19.844,5	1.378,7	21.223,2
3699	Βοηθητικά συσκ. της τυπο- γραφίας	84.35.02.01	33,9	17.676,1	1.160,1	18.836,2
3699	Μέρη βοηθητικών συσκ. της τυπογραφίας	84.35.02.02	2,4	4.613,7	348,2	4.961,9
3661	Μηχ. & συσκ. δια την μέσω φιλιέρας νηματοποίηση των σύνθετων ή τεχνικών υφαν- τικών υλών	84.63.00.00	2.296,1	909.711,6	13.250,3	922.961,9
3661	Ιστοί ύφανσης	84.37.01.00	1.311,6	612.427,6	10.580,4	623.008,0
3661	Ιστοί πλεξίματος	84.37.02.00	602,0	433.500,8	11.232,6	444.733,4
3661	Ιστοί κατασκευής τουλιών δαντελλών, κεντημάτων, ται- νιοπλεγμ. και δικτύων	84.37.03.00	279,5	173.869,0	6.250,8	180.119,8
3661	Συσκ. & μηχ. προπαρασκευα- στικά της υφάνσεως του πλεξίματος κλπ	84.37.04.00	213,1	93.255,2	1.650,3	94.905,5
3661	Μηχ. & συσκ. παρασκευής και τελειωτικής επεξεργ. πλημματος σε τόπια κλπ	84.39.00.01	0,1	229,1	15,4	244,5
3781	Στεγνωτήρια λειτουργούντα δι ηλεκτρισμού	84.40.02.03	19,6	4.915,2	657,5	5.572,7
3781	Στεγνωτήρια ετερα	84.40.02.07	0,2	47,3	7,0	54,3
3699	Μηχ. και συσκ. δια την παρασκευή & την κατεργασία των δερμ. & κατασκ. των υποδημάτων	84.42.00.01	611,3	264.628,8	11.278,4	275.907,2
3699	Μέρη μηχ. & συσκ. δια την παρασκ. & κατεργασία των δερμάτων κλπ μεμονωμένως εισαγόμενα	84.42.00.02	470,4	96.314,8	1.417,4	97.732,2
3694	Αναγωγείς μετατροπής κυτο- σιδήρου εις χάλυβα, κοχλιά- ρια κυτρίσιου κλπ	84.43.00.00	500,5	124.352,8	1.961,2	126.314,0
3699	Ελαστρα ειδικών κατασκευασ- θέντα δια να χρησιμοποιη- θούν προς ανακύκλωση των ακτινοβοληθέντων πυρηνικών καυσίμων	84.44.01.00	---	---	---	---
3694	Λοιπά ελαστρα, συστοιχίαι & κύλινδροι ελαστων	84.44.02.00	2.526,4	1.116.410,2	10.501,1	1.129.911,3
3694	Μηχαναί αυτόματοι, δια την ανακύκλωση των ακτινοβολη- θέντων καυσίμων, λειτουργού- σαι δια κωδικοποιημένου προγράμματος	84.45.01.01	---	---	---	---
3694	Μηχαναί αυτόματοι, ενεργού- σαι δι ηλεκτροδιαβρώσεως κλπ λειτουργούσαι δια κω- δικοποιημένου προγράμματος.	84.45.01.02	---	---	---	---
3694	Ετεραί μηχαναί ενεργούσαι δι ηλεκτροδιαβρώσεως	84.45.02.01	3,1	9.061,4	1.125,0	10.186,4
3694		84.45.02.02	46,9	22.020,3	1.619,0	23.639,3

3694	Τόρνοι αυτόματοι λειτουργούντες δια κωδικοποιημένου προγράμματος	84.45.03.01	62,7	33.283,8	2.053,4	35.337,8
3694	Έτεροι τόρνοι	84.45.03.02	927,9	220.696,3	7.661,5	228.357,8
3694	Μηχαναί ομαλύνσεως (ή εκτομής) εσωτερικής επιφάνειας, αυτόματοι, λειτουργούσαί δια κωδικοποιημένου προγράμματος	84.45.03.03	6,4	1.882,1	15,0	1.897,1
3694	Έτεροι μηχαναί ομαλύνσεως (ή εκτομής) εσωτερικής επιφάνειας	84.45.03.04	36,8	5.405,0	292,7	5.697,7
3694	Μηχαναί πλάνισματος, αυτόματοι, λειτουργούσαί δια κωδικοποιημένου προγράμ.	84.45.03.05	---	---	---	---
3694	Έτεροι μηχαναί πλάνισματος	84.45.03.06	67,2	18.786,6	484,0	19.270,6
3694	Συνδύκτορες ρινίσματος, μηχαναί πριονίσματος, μηχαναί κοπής κατά τεμάχια ωρισμένου μήκους κλπ αυτόματοι με κωδικοποιημένο πρόγραμ.	84.45.03.07	50,2	22.108,8	1.907,6	24.016,4
3694	Συνδύκτορες ρινίσματος, μηχαναί πριονίσματος, μηχαναί κοπής κλπ έτεραί	84.45.03.08	736,1	186.958,2	8.199,8	195.158,0
3694	Μηχαναί εκγλυφής και μηχαν. διατρήσεως, αυτόμ. λειτουργ. δια κωδικοποιημ. προγράμ.	84.45.03.11	35,7	29.307,6	1.143,4	30.451,0
3694	Έτεροι μηχαναί εκγλυφής και διατρήσεων	84.45.03.12	767,3	219.565,8	8.013,7	227.579,5
3694	Μηχαναί ακονίσματος, μηχαν. αφαιρέσεως ανωμαλιών της επιφάνειας, κλπ, μετά μικρομετρικού συστήματος ρύθμισης αυτομ. λειτουργ. με κωδικοποιημένο πρόγραμμα	84.45.03.13	26,3	18.926,1	1.073,3	19.999,4
3694	Μηχαναί κονίσματος, μηχαν. αφαιρέσεως ανωμαλιών της επιφάνειας, κλπ, μετά μικρομετρικού συστήματος ρύθμισης αυτομ. έτεραί	84.45.03.14	19,0	10.592,6	873,9	11.466,5
3694	Μηχ. ακονισμ., μηχαν. αφαιρέσεως ανωμαλιών της επιφ. κλπ άνευ μικρομετρικού συστήματος ρύθμισης, αυτομ. λειτουργ. δια κωδικ. προγρ.	84.45.03.15	13,0	6.451,8	233,3	6.685,1
3694	Μηχ. ακονισμ., μηχαν. αφαιρέσεως ανωμαλιών της επιφ. κλπ άνευ μικρομετρικού συστήματος ρύθμισης, έτερα	84.45.03.16	212,4	89.567,8	3.119,9	92.687,7
3694	Έτεροι μηχαναί προσδιορισμού και σημείωσης υποδιαιρέσεων χάραξη	84.45.03.22	2,0	218,1	---	218,1
3694	Έτεροι μηχαναί κοπής των κυλινδρικών οδοντοτών τροχών	84.45.03.24	22,5	3.297,5	422,2	3.719,7
3694	Μηχαναί κοπής των λοιπών οδοντ. τροχών, έτεραί	84.45.03.25	---	---	---	---
3694	Πιεστήρια αυτόματα λειτουργούντα δια κωδ. προγρ.	84.45.03.31	114,9	48.822,0	1.591,0	50.413,0
3694	Έτερα πιεστήρια	84.45.03.32	836,8	177.402,5	3.148,1	180.550,6
3694	Μηχαναί περιελίξεως, τριξοειδούς κάμψεως διπλάσεως πλάνισσεως κλπ αυτόματοι λειτουργούσαί δια κωδικ. προγράμματος	84.45.03.33	63,1	21.613,7	757,1	22.370,8

3694	Μηχαν. περιελίξεως τοξοειδούς κάμψως πλανίσεως κλπ ετεραί	84.45.03.34	454,6	81.895,1	4.083,9	85.979,0
3694	Μηχ.σφυρηλατήσεως μηχ.απο- τυπώσεως αυτομ.λειτουργ.δια κωδικ.προγράμματος	84.45.03.35	32,6	12.560,5	819,0	13.379,5
3694	Μηχ. σφυρηλατήσεως, μηχ. αποτυπώσεως, ετεραί	84.45.03.36	181,4	24.187,0	---	24.187,0
3694	Λοιπά μηχανικά εργαλεία δια την κατεργασία των μετάλλ.	84.45.03.39	568,7	211.116,9	6.357,3	217.474,2
3699	Μηχαναί εργαλεία δια την κατεργασία του λίθου των προϊόντων κεραμικής κλπ ως και δια την εν ψυχρώ κατεργασία της υάλου	84.46.00.00	756,8	202.346,1	6.659,8	209.005,9
3542	Πριονοκαρδέλλα δισκοπρίο- νες, πλάναι εκκοδριστή- ρες άπαντα κατάλληλα δια την εκτέλεσιν μίας εργα- σίας	84.47.01.00	150,9	<u>44.436,1</u> 2.977.565,1	<u>2.307,9</u> 78.073,7	<u>46.744,0</u> 3.055.638,8
3542	Πριονοκαρδέλλα, δισκοπρίο- νες, πλάναι, εκκοδριστήρες άπαντα κατάλληλα δια την εκτέλεσιν περισσοτέρων εργασιών	84.47.02.00	300,3	77.164,4	4.668,7	81.833,3
3662	Λοιπά μηχαν.εργαλεία δια την κατεργ.του ξύλου του φελού κλπ	84.47.03.00	1.254,9	476.378,1	8.220,1	484.598,2
3694	Μεμονωμένα τεμάχια και εξαρτήματα μηχανικών ερ- γαλείων των κλάσεων 8445.8447	84.48.00.00	564,6	285.514,3	14.308,2	299.822,5
3599	Μηχα. & συσκ. λειτουργού- σαι δι αερίων δια την συγ- κόλλησιν, την τομή και την επιφανειακή σκληρυνση	84.50.00.01	60,3	41.692,3	4.517,9	46.210,5
3699	Μηχαναί πλινθοκεραμοποιίας	84.56.01.00	644,8	207.481,6	405,9	207.887,5
3699	Λοιπαί μηχαναί διαλογής, κοσκινίσματος κλπ στερέων ορυκτών ουσιών	84.56.02.00	3.845,1	814.572,1	17.833,0	832.405,1
3699	Μηχαν. & συσκευαί δια την κατασκ. και την εν θερμώ κατεργασία της υάλου και των υάλινων τεχνουργημάτ.	84.57.01.01	14,3	10.672,5	426,6	11.106,1
3699	Μηχαναί δια την κατασκευή των λαμπτήρων, σωλήνων και λυχνιών ραδιοφωνίας, ηλεκτ- ρικών ή ηλεκτρονικών και παρομοίων	84.57.02.01 84.59.01.01 84.59.02.01 84.59.03.01	10,4 --- --- ---	71.719,5 --- --- ---	4.542,0 --- --- ---	76.261,5 --- --- ---
3699	Μηχ. και συσκευαί συστρο- φής, συστρίψεως, περιελί- ξεως συνεχώσεως σχοινιών συρμάτων και καλωδίων & παρόμοια	84.59.04.01	82,7	39.241,9	441,2	39.683,1
3699	Λοιπαί μηχαναί & συσκ. σπλισμού ταινιοποιήσεων κλπ	84.59.04.03	21,3	7.696,6	95,4	7.792,0
3650	Ελαιοπιεστήρια και ελαιο- τριβεία	84.59.05.01	47,0	31.931,8	4,0	31.935,0
3650	Συσκευαί εκθλίψεως ελαιού- χων σπερμάτων	84.59.05.02	---	---	---	---
3650	Όχειά μετά μηχαν.διατά- ξεων αναταράξεως δια τον καθαρισμό των ελαίων	84.59.05.03	7,1	1.688,1	20,9	1.709,0

3642	Μηχαν. και συσκ. δια την εκτέλεση δημοσίων έργων κλπ	84.59.05.05	310,0	110.436,9	3.818,2	114.255,1
3650	Μηχ. και συσκ. δια την καπνοβιομηχανία	84.59.05.06	181,4	152.086,7	1.983,6	154.070,3
3699	Ώοιπαί μηχαν., συσκ. & μηχανικά επινοήσεις μη κατονομαζόμεναι ουδέ περιλαμβανόμεναι εις άλλας κλάσεις του παρόντος κεφαλαίου	84.59.05.07	4.406,7	1.588.866,5	54.148,6	1.643.015,1
3650	Μέρη μηχαν. και συσκ. δια την εκτέλεση δημοσίων έργων την καπνοβιομηχ. κλπ	84.59.05.11	791,8	458.010,8	13.546,8	471.557,6
3699	Πλάσιμα κυττρίου & μήτραι εν γένει των τύπων των χρησιμοποιουμένων δια τα μέταλλα, τα μεταλλικά καρφίδια την ύαλον κλπ	84.60.00.00	742,5	273.422,2	12.257,7	285.679,9
3672	Υποβιβασταί πίεσεως, βάρους έκαστος μέχρι 5 χγρ.	84.61.01.03	108,9	18.354,3	4.307,1	22.661,4
3571	Έτερα είδη κρουνοποιίας και παρόμοια βάρους έκαστον 5-100 χγρ.	84.61.02.03	1.034,9	194.308,6	26.736,9	221.045,5
3571	Έτερα είδη κρουνοποιίας και παρόμοια βάρους έκαστον άνω 100 χγρ.	84.61.02.04	904,5	449.839,2	14.135,7	463.975,5
3699	Άξονες, στρόφαλοι, στρωματοφόροι άξονες κλπ	84.63.00.00	2.180,8	732.591,2	57.633,3	790.224,5
3524	Μεταλλοπλαστικά συναρμολογαί (φλάντζαι) κλπ	84.64.00.00	156,3	138.514,7	15.397,4	153.912,1
3752	Ηλεκτρομαγνήται, μαγνήται μονιμοί, μαγνητισμένοι ή μη κλπ	85.02.00.00	129,0	42.089,6	4.009,2	46.098,8
3711	Εκκινητήρες και γεννήτριαι συμπεριλαμβανομένων & των συσκευών συνδέσεων & αποσυνδέσεων τούτων	85.08.01.00	59,5	20.157,4	2.317,1	22.474,5
3752	Μαγνητικά συσκευαί, συμπεριλαμβ. και των δυναμομαγνητικών ττοιούτων	85.08.02.00	8,8	9.019,2	1.417,9	10.437,1
3752	Αναφλεκτήρες θερμανσεως	85.08.03.00	22,6	15.745,7	1.298,0	17.044,5
3752	Αναφλεκτήρες αψής	85.08.04.01	654,5	267.141,9	26.762,9	293.904,8
3752	Ώοιπαί συσκευαί & διατάξεις ηλεκτρικής αψής και εκκίνησης	85.08.04.02	431,5	301.415,8	49.053,4	350.469,9
3781	Κλίβανοι ηλεκτρικοί, ειδικώς κατασκευασμένοι προς διαχωρισμόν των ακτινοβοληθέντων πυρην. καυσίμων κλπ	85.11.01.01	0,4	4,0	0,3	4,3
3781	Κλίβανοι και συσκευαί ηλεκτρικά περιλαμβ. & των συσκευών δια την θερμική κατεργασία των διαφόρων υλών κλπ ετερα	85.11.01.03	732,2	271.252,6	4.041,3	275.293,9
3712	Ηλεκτρικά κολλητήρια χειρός	85.11.02.01	49,9	21.272,1	2.985,1	24.257,5
3712	Έτεραι ηλεκτρ. μηχαν. και συσκ. δια την συγκόλληση και κοπή	85.11.02.02	792,8	242.868,8	16.936,5	259.805,3
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (1-6)				7.373.159,0	368.271,9	7.741.430,9
				26.291.542,7	1.484.566,8	27.776.109,5

Εισαγωγή ανταλλακτικών βιομηχανίας 1980

3691	Μέρη ατμολεβήτων και λεβητών	84.01.00.08 84.01.00.03 84.04.00.02	33 " "	1.618,4 --- ---	440.351,4 --- ---	40.447,4 --- ---	480.798,8 --- ---
3691	Μέρη ατμομηχανών, κεχω- ρισμένων από των λεβή- των αυτών	84.05.00.02	"	663,2	80.874,5	9.954,5	90.829,0
3611	Μέρη δια κινητήρας αερο- δυναμικών	84.06.04.01	"	78,5	91.487,6	3.463,5	94.951,1
3611	Μέρη δια λοιπούς κινητή- ρες	84.06.04.02	"	1.727,6	1.044.983,8	126.110,2	1.171.094,0
3672	Μέρη αντλιών παροχής υγρών καυσίμων λιπαντικών και ετέρων, εφοδιασμένων δια μετρητικής διατάξεως	84.10.02.12	"	---	---	---	---
3672	Μέρη και μεμονωμένα τεμά- χια αντλιών διανομής υγρών καυσίμων, λειτουργουσών δι- ηλεκτρισμού	84.10.02.16	"	7,3	13.035,3	3.169,0	16.204,3
3672	Μέρη και μεμ. τεμάχια ετε- ρων αντλιών κατανομής εφο- διασμένων δια μετρητικής διατάξεως	84.10.02.17	"	1,3	1.356,2	310,7	1.666,9
3672	Μέρη αεραντλιών και αερο- συμπιεστών	84.11.01.11	"	146,6	138.257,7	11.460,6	149.718,3
3551	Μέρη καυστήρων μεμονωμέ- νης εισαγωγ.	84.13.00.04	"	52,4	19.566,4	2.022,4	21.588,8
3781	Μέρη ψυγείων & ψυκτικών συγκροτημάτων	84.15.03.00 84.17.01.01	" "	1.205,0 ---	220.855,8 ---	27.059,8 ---	247.915,6 ---
3699	Μέρη συσκευών της κλά- σεως 2851	84.17.01.02	"	---	---	---	---
3770	Συσκευαί ειδικής κατα- σκευασμένοι δια τον δια- χωρισμό των ακτινοβολη- θέντων πυρηνικών καυσίμ.	84.17.02.01	"	8,4	1.411,8	91,7	1.503,5
3770	Μέρη συσκευών ειδικής κατασκευασμένων δια τον διαχωρισμό των ακτινοβο- ληθέντων πυρηνικών καυ- σίμων	84.17.02.02	"	--	73,4	4,7	78,1
3912	Μέρη διατάξεων εναλλαγής θερμοκρασίας	84.17.03.02	"	14,5	10.047,2	986,3	11.033,5
3650	Μέρη εκχυλιστήρων και λοιπών συσκευών δια την παρασκευή του καφέ, θερ- μαινομένων δι ηλεκτρισμ.	84.17.04.02	"	0,2	306,8	51,0	357,8
3650	Μέρη ετέρων εκχυλιστήρων και λοιπών συσκευών δια την παρασκευή του καφέ	84.17.04.04	"	---	145,7	18,1	163,8
3551	Μέρη δια θερμαντήρας ύδατος και θερμαντήρας λουτρού μη ηλεκτρικούς	84.17.06.02	"	89,8	11.321,8	3.470,8	14.792,6
3770	Μέρη συσκευών αποστάξεως φρούξεως κλπ	84.17.06.04	"	541,6	176.461,8	2.142,9	178.604,7
3781	Μέρη μηχανών και συσκευών δια τον καθαρισμό ή το στέγνωμα των φιαλών κλπ	84.19.02.11	"	34,9	89.849,6	6.180,7	96.030,3
3683	Μέρη συσκευών και οργάνων ζυγίσεως	84.20.03.00	"	54,4	31.161,4	5.161,1	36.322,5
3673	Μέρη συσκευών δια την εκ- τόξευσιν υγρών κλπ μεμο- νωμένως εισαγόμενα	84.21.03.00	"	62,3	39.942,1	4.822,0	44.764,1
3650	Μέρη πιεστηρίων και πατη- τήρια κλπ	84.27.03.00	"	4,6	1.177,8	119,0	1.296,8

1. Οι πράξεις στον Πίνακα έχουν γίνει με ποσοστό (επενδ. αγαθών) 100% και το σύνολο έχει υπολογισθεί με 33%.

3650	Μέρη μηχανών θρυμματισμού δημητριακών και συσκευών αλέσεως γεωργικού τύπου	84.28.01.02	"	0,8	151,4	15,1	166,5
3650	Μέρη μηχανημάτων και συ- σκευών αλέσεως και κατεργα- σίας των δημητριακών κλπ	84.29.03.00	"	43,7	13.139,3	446,9	13.586,2
3650	Μέρη των ειδών της κλά- σεως 8430	84.30.00.06	"	509,4	249.350,4	4.406,6	253.757,0
3699	Μέρη μηχανών και συσκευών δια το δέσιμο των βιβλίων κλπ	84.32.00.02	"	170,0	86.593,8	245,8	86.839,6
2592	Κερκίδες & κτένια ιστών υφάνσεως, πλεξίματος κλπ	84.38.01.00	"	18,7	15.435,1	2.004,0	17.439,1
3661	Λοιπά μηχαν. & συσκευαί βοηθητικάί ιστών υφάνσεως πλεξίματος κλπ	84.38.02.00	"	616,5	684.860,8	58.422,5	743.283,3
3661	Μηχαναί & συσκευαί παρα- σκευής & τελειωτικής επε- ξεργασίας πηλμάτων εις τάπια κλπ	84.39.00.02	"	0,2	192,9	16,7	209,6
3781	Μέρη μηχανών & συσκευών πλύσεως, καθαρισμού ασπρο- ρούχων στεγνώματος κλπ	84.40.04.00	"	522,4	163.537,6	27.563,1	191.100,7
3699	Μέρη μηχανών & συσκευών λειτουργουσών δι αερίων κλπ μεμονωμένως εισαγόμε- να	84.50.00.02	"	14,1	15.119,6	1.898,3	17.017,9
3699	Μέρη μηχανών, πλινθοκερα- μοποιίας, διαλογής κοσ- κινίσματος κλπ μεμονωμ. εισαγόμενα	84.56.03.00	"	2.494,4	402.253,6	20.043,9	422.297,5
3699	Μέρη μηχανών & συσκευών δια την κατασκευή και την εν θερμώ κατεργασία της υάλου και των υαλί- νων τεχνουργημάτων	84.57.01.02	"	6,8	10.851,0	426,6	11.277,6
3699	Μέρη μεμονωμένως εισα- γόμενα των μηχανών δια την κατασκευή των λα- πτήρων σωλήνων & λυχνίων ραδιοφωνίας & παρομοίων	84.57.02.02	"	0,1	4.215,0	282,5	4.497,5
3699	Μέρη μηχανών & συσκευών της κλάσεως 2851A	84.59.01.02 84.59.02.02	" "	--- ---	--- ---	--- ---	--- ---
3699	Μέρη μηχανών & συσκευών δια την ανακύκλωση των ακτινοβοληθέντων πυρηνι- κών καυσίμων κλπ	84.59.03.02	"	---	0,9	0,1	1,0
3699	Μέρη μηχανών & συσκευών συστροφής, συστρίψεως περιελίξεως κλπ	84.59.04.02	"	8,6	2.468,3	128,1	2.596,4
3672	Μέρη υποβιβαστών πίεσεως μεμονωμένως εισαγόμενα & μη αλλαχού περιλαμβανό- μενα	84.61.01.04	"	10,3	3.514,4	941,6	4.456,0
3699	Λοιπά μέρη και μεμονωμένα τεμάχια μηχανών και συσκευών και μηχανικών επινοήσεων μη κατονομαζόμενα	84.65.02.00	"	218,6	121.662,8	10.710,2	132.373,0
3711	Μέρη και μεμονωμένα τεμά- χια ηλεκτρογεννητριών ισ- χύος μέχρι 20 ΚVA	85.01.03.01	"	0,9	732,7	114,9	847,6
3711	Μέρη και μεμονωμένα τεμά- χια ηλεκτρογεννητριών ισ- χύος άνω των 20 ΚVA	85.01.03.02	"	1.710,5	482.184,3	54.045,3	536.229,6
3711	Μέρη και μεμονωμένα τεμά- χια ηλεκτροκινητήρων ισ- χύος μέχρι 0,37 ΚW	85.01.03.15	"	0,3	377,6	48,1	425,7

3711	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτροκινητήρων ισχύος από 0,37 μέχρι και 0,75 KW	85.01.03.16	"	4,0	5.523,9	749,5	6.273,4
3711	Μέρη & μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτροκινητήρων ισχύος από 0,75 μέχρι και 15 KW	85.01.03.17	"	15,4	4.693,3	693,4	5.386,7
3711	Μέρη & μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτροκινητήρων ισχύος άνω των 15 μέχρι & 37 KW	85.01.03.18	"	32,5	10.992,3	1.383,8	12.376,1
3711	Μέρη & μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτροκινητήρων ισχύος άνω των 50 μέχρι & 100 ίππων (HP)	85.01.03.19	"	4,3	1.425,4	179,5	1.604,9
3711	Μέρη & μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτροκινητήρων ισχύος άνω των 74 μέχρι και 375 KW	85.01.03.20	"	28,9	9.021,1	363,3	9.384,4
3711	Μέρη & μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτροκινητήρων ισχύος άνω των 375 KW	85.01.03.21	"	30,3	13.731,3	1.606,2	15.337,5
3712	Μέρη & μεμονωμένα τεμάχια μετασχηματιστών περιστροφικών ισχύος μέχρι 50 ίππων	85.01.03.22	"	0,1	394,2	120,2	514,4
3712	Μέρη & μεμονωμ. τεμάχια μετασχηματιστών περιστροφικών	85.01.03.23	"	---	62,9	4,8	67,7
3712	Μέρη & μεμονωμ. τεμάχια μετασχηματιστών & ετέρων μετατροπών ρεύματος στατών, ραδιοφώνων κλπ	85.01.03.24	"	8,7	6.336,0	1.078,8	7.414,8
3712	Μέρη & μεμονωμ. τεμάχια μετασχηματιστών & μετατροπών ρεύματος στατών ετερα, ισχύος μέχρις 1KVA	85.01.03.25	"	97,7	26.277,7	2.197,1	28.474,2
3712	Μέρη & μεμονωμ. τεμάχια μετασχηματιστών & ετέρων μετατροπών ρεύματος στατών ισχύος άνω του 1 KVA	85.01.03.26	"	546,6	122.734,7	13.772,7	136.507,4
3761	Μέρη & μεμονωμ. τεμάχια πηνίων αντιδράσεως και αυτεπαγωγής	85.01.03.27	"	4,9	2.354,8	353,0	2.707,8
3781	Μέρη κλιβάνων ηλεκτρικών ειδικώς κατασκευασμένων προς διαχωρισμόν των ακτινοβοληθέντων πυρηνικών καυσίμων κλπ	85.11.01.02	"	0,5	136,2	---	136,2
3781	Μέρη ετέρων κλιβάνων και συσκευών ηλεκτρικών περιλαμβανομένων και των συσκευών δια την θερμική κατεργασία των διαφόρων υλών κλπ	85.11.01.04	"	231,3	70.023,4	1.367,4	71.390,8
3712	Μέρη και μεμονωμ. τεμάχια ηλεκτρικών μηχαν. και συσκευών δια την συγκόλλησιν κλπ	85.11.02.11	"	40,9	35.761,1	3.129,1	38.890,2
3762	Ηλεκτρικά συσκευαί σηματοδότησεως, ακουστικά, έτεραί εκείνων των κλάσεων 8509 και 8516	85.17.01.00	"	54,8	53.137,8	14.055,9	67.193,7
3762	Ηλεκτρικά συσκευαί σηματοδότησεως οπτικάί έτεραί εκείνων των κλάσεων 8509 και 8516	85.17.02.00	"	9,5	18.428,3	2.828,7	21.257,0
					<u>5.050.343,4</u>	<u>472.690,1</u>	<u>5.523.033,5</u>
ΣΥΝΟΛΟ			33%		1.666.613,32	155.987,73	1.822.601,05

Εισαγωγές Μηχανημάτων Βιομηχανίας (Μεταποίησης) έτος 1970

Κλάδος	Δασμολογική κλάση 1980	ΑΤΜΟΛΕΒΗΤΕΣ 100%	Δασμολογική κλάση 1970	Ποσ.χιλ	Αξία δρχ CIF
3691	84.01.00.04	Ατμολέβητες θερμαινόμενης επιφάνειας μέχρι και 500 τμ και πίεση μέχρι και 20 ατμ.	---	-----	-----
3691	84.01.00.05	Έτεροι ατμολέβητες			
3691	84.01.00.06	Λέβητες υπερθερμαινόμενου ύδατος θερμαινόμενης επιφάνειας μέχρι και 500 τμ και πίεσης μέχρι και 20 ατμ.			
3691	84.01.00.07	Λοιποί λέβητες υπερθερμαινόμενου ύδατος			
3691	84.02.00.00	Βοηθητικά συσκ. δια λέβητες, ψυγεία ατμομηχανών	{84.02.01.00 {84.02.02.00	39.306 1.184.759	1.774.450 59.587.101 <u>61.361.551</u>
		ΚΙΝΗΤΗΡΙΑ ΜΗΧ. 43%			
3691	84.04.00.01	Ατμομηχαναί κεχωρισμένοι υπό των λεβητών αυτών	{84.05.01.00 {84.05.02.00	----- 114.833	----- 7.033.528
3691	84.06.01.01	Κινητήρες δι αεροδύναμα, ισχύος μέχρι και 300 KW	84.06.01.01	18	1.600
3691	84.06.01.02	Κινητήρες δι αεροδύναμα, ισχύος άνω των 300 KW	84.06.01.02	78.867	71.461.644
3611	84.06.02.01	Κινητήρες εκρήξεως, κωρητικότητα κυλινδ. μέχρι 250 κυβ.εκ. φορητοί, αυτοκιν., ποδηλάτων	84.06.03.01	215.142	37.553.633
3611	84.06.02.02				
3611	84.06.03.01				
3611	84.06.03.02	Κινητήρες εκρήξεως, κωρητικότητα κυλινδ. μέχρι 250 κυβ.εκ. φορητοί, αυτοκιν., ποδηλάτων λοιποί	84.06.03.02	11.239	1.354.141
3611	84.06.03.03	Κινητήρες εκρήξεως, λειτουργούντες δια βενζίνης κωρητικότητα κυλινδρων μέχρι 220 κυβ.εκ.	84.06.03.03	239.735	26.413.689
	84.06.03.04	Κινητήρες εκρήξεως, λειτουργούντες δια βενζίνης κωρητικότητα κυλινδρων άνω των 220 μέχρι και 250 κυβ.εκ.	84.06.03.04	42.120	3.473.734
	84.06.03.05				
3611	84.06.03.06	Όμοιοι λοιποί	84.06.03.05	29.770	2.270.944
3611	84.06.03.07	Κινητήρες εκρήξεως κωρητικότητα κυλινδρων μέχρι 250 κυβ.εκ. φορητοί των χειροδηγούμενων ελκυστήρων των επιβατικών αμαξών κλπ	{ 84.06.03.11	11.650	2.613.759
3611	84.06.03.11		{ 84.06.03.12	38.281	1.339.065
			{ 84.06.03.13	35.060	1.245.860
			{ 84.06.03.14	2.100	113.375
3611	84.06.03.12	Κινητήρες εκρήξεως κωρητικότητα κυλινδρων μέχρι 250 κυβ.εκ. φορητοί έτεροι, αυτοκιν. και ποδηλ.	84.06.03.15	6.418	1.342.480
3611	84.06.03.13	Λοιποί κινητήρες εκρήξεως, κωρητικότητα κυλινδρων άνω των 250 κυβ.εκ. φορητοί	84.06.03.16	277.399	11.127.590
3611	84.06.03.14	Κινητήρες εκρήξεως κωρητικότητα κυλινδρων άνω των 250 κυβ.εκ. λειτουργούντες δι βενζίνης έτεροι	84.06.03.17	174.919	13.825.346
3611	84.06.03.15	Βενζινοκινητήρες κωρητικότητα κυλινδρων άνω των 220 κυβ.εκ. εισαγόμενοι υπό βιομηχανικών κατασκ. μηχαν. ψεκαστήρων	-----	-----	-----
3611	84.06.03.16	Λοιποί κινητήρες εκρήξεως κωρητικότητα κυλινδρων άνω των 250 κυβ.εκ.	84.06.03.18	9.825	621.782
3611	84.06.03.41				

2. Η αντιστοιχία των δασμολογικών κλάσεων του 1980 με τις δασμολογικές κλάσεις του 1970 πραγματοποιήθηκε με βάση την "Αντιστοιχία των Δασμολογικών κλάσεων και Αριθμών Στατιστικής των εν ισχύι μέχρι 31.10.1974 Τελωνειακού Δασμολογίου Εισαγωγής και Στατιστικής Ονοματολογίας και Εμπορευμάτων Προς τας Δασμολογικές κλάσεις και Αριθμούς Στατιστικής των τεθέντων εν ισχύι από 1.11.1974 Νέου Τελωνειακού Δασμολογίου Εισαγωγής και Νέας Στατιστικής Ονοματολογίας και Εμπορευμάτων", ΕΣΥΕ, Αθήνα 1974.

3611	84.06.03.42	Κινητήρες εσωτ. καύσεως, προώσεως πλοίων τύπου ημιντήζελ προοριζόμενοι δια τα πλαίσια, δυνάμεως άνω των 22 μέχρι & 37 KW			
	84.06.03.43		Κινητήρες εσωτ. καύσεως, προώσεως πλοίων τύπου ημιντήζελ προοριζόμενοι δια τα πλαίσια, δυνάμεως άνω των 37 KW		
	84.06.03.44				
	84.06.03.45				
	84.06.03.46				
3611	84.06.03.51				
3611	84.06.03.52				
3611	84.06.03.53				
3611	84.06.03.54				
3611	84.06.03.55				
	84.06.03.61				
3611	84.06.03.62				
3611	84.06.03.63				
3611	84.06.03.64				
3611	84.06.03.65				
3611	84.06.03.66				
3611	84.06.03.67				
3611	84.06.03.71				
	84.06.03.72				
	84.06.03.73				
3611	84.06.03.74				
3611	84.06.03.75				
3611	84.06.03.76				
3611	84.06.03.77				
3699	84.07.00.00	Τραχοί υδραυλικοί, στρόβιλοι και έτεραι κινητήριοι μηχαναί υδραυλικάί	{ 84.07.01.00 { 84.07.02.00	597 12.563	127.940 2.837.560
	84.08.01.01	Στρόβιλοι δι αντιδράσεως δυνάμεως ώσεως μέχρι και 2500 χγρ			
	84.08.01.02				
	84.08.01.03				
3699	84.08.02.01	Συσκευαί προώσεως δια στρόβιλου, δυνάμεως μέχρι και 1100 KW	84.08.02.01	13	12.160
	84.08.02.02				
3699	84.08.02.03	Έτεροι στρόβιλοι δι αερίου	84.08.02.03	58	10.500
	84.08.03.00				
					184.780.330
		ΑΝΤΛΙΑΙ 50%			
3672	84.10.01.00	Αντλίας παρακής υγρών καυσίμων και λιπαντικών έκουσαι μετρητικής διατάξεις	{ 84.10.01.01 { 84.10.01.02	224.582 12.833	24.179.718 1.753.459
	84.10.01.01				
3672	84.10.01.02				
3672	84.10.02.01	Αντλίας δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν ίση ή ανωτέρα των 20 βαρ. ειδικώς κατασκευασμέναι προς ενσωμάτωση των εις έτερα μηχανήματα κλπ	84.10.02.01	232.497	17.781.912
3672	84.10.02.02	Έτεροι αντλίας δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν ίσην ή ανωτέρα των 20 βαρ, βάρους έκαστη μέχρι 100 χγρ	84.10.02.11	80.480	8.563.986
3672	84.10.02.03	Έτεροι αντλίας δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν άνω των 20 βαρ. και βάρους άνω των 100 χγρ	84.10.02.12	16.451	1.834.980
3672	84.10.02.04	Έτεροι αντλίας δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν άνω των 20 βαρ. και βάρους άνω των 500 χγρ.	84.10.02.13	87.199	7.558.027
3672	84.10.02.05	Αντλίας δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν μέχρι 20 βαρ. ειδικώς κατασκευασμέναι, προς ενσωμάτωση εις έτερα μηχαν.	84.10.02.21	197.077	16.269.909
3672	84.10.02.06	Άοιπαί αντλίας δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν μέχρι 20 βαρ. βάρους έκαστη μέχρι 100 χγρ.	84.10.02.31	48.671	6.366.596
3672	84.10.02.07	Άοιπαί αντλίας δυνάμεναι να παράσχουν πίεσιν μέχρι 20 βαρ. βάρους έκαστη άνω των 100 χγρ και μέχρι 500 χγρ	84.10.02.32	65.874	7.105.838

3672	84.10.02.08	Λοιπά/ αντλία/ δυνάμενοι να παράσχουν πίε- σιν μέχρι 20 βαρ. βάρους έκαστη άνω των 500 χγρ.	84.10.02.33	241.368	20.030.206
3672	84.10.02.11	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια αντλιών ειδι- κά κατασκευασμένων προς ενσωμάτωσιν εις έτερα μηχανήματα	84.10.02.41	222.705	38.569.944
3672	84.10.02.18	Μέρη και μεμον. τεμάχια έτερων αντλιών βάρους έκαστη μέχρι 100 χγρ			
3672	84.10.02.19	Μέρη και μεμον. τεμάχια έτερων αντλιών βάρους έκαστη άνω των 100 μέχρι 500 χγρ			
3672	84.10.02.20	Μέρη και μεμον. τεμάχια έτερων αντλιών βάρους έκαστη άνω των 500 χγρ			
3672	84.10.03.00	Αυσιωτά/ υγρών (δια κομβολογίου, κυσίων κλπ)	{ 84.10.03.01	80	11.529
			{ 84.10.03.02	1.037	121.255
			{ 84.10.03.11	μέρη 9	6.815
3672	84.11.01.01	Αεραντλία (χειροκίνητοι ή ποδοκίνητοι)	84.11.01.01	50.151	1.997.725
3672	84.11.01.02	Αεραντλία κενού	84.11.01.11	6.572	807.254
3672	84.11.01.03	Αερασυμπιεστές/ κεντροφυγοί κλπ εναλλα- σόμενοι σταθεροί	{ 84.11.01.12	43.474	3.303.431
			{ 84.11.01.13	46.859	3.609.464
			{ 84.11.01.14	356.076	23.128.286
			{ 84.11.01.15	1.360.584	96.355.494
3672	84.11.01.04	Λοιπά/ αεραντλία	84.11.01.16	3.321	300.824
			{ 84.11.01.21	1.081.022	53.742.754
3672	84.11.01.05	Λοιποί αερασυμπιεστές	{ 84.11.01.22	119.373	7.774.077
			{ 84.11.01.23	551.594	41.066.481
3672	84.11.02.00	Συσκευές μετ' ελευθέρων εμβόλων	{ 84.11.02.01	13.503	652.323
			{ 84.11.02.02	9.598	422.253
			{ 84.11.02.03	51.962	3.973.384
			{ 84.11.02.04	176	95.562
3782	84.11.03.01	Ανεμιστήρες μετ' ενσωματωμένου κινη- τήρος βάρους έκαστος μέχρι 150 χγρ	84.11.03.01	32.533	4.279.697
3782	84.11.03.02	Ανεμιστήρες μετ' ενσωματωμένου κινη- τήρος βάρους έκαστος άνω των 150 χγρ	84.11.03.02	63.381	4.653.714
3782	84.11.03.03	Έτεροι ανεμιστήρες βάρους μέχρις 100 χγρ	84.11.03.03	1.460	228.981
3782	84.11.03.04	Έτεροι ανεμιστήρες βάρους άνω των 100 χγρ	84.11.03.04	17.351	2.316.065
					398.861.943
				50%	199.430.972
		ΗΛΕΚΤΡ. ΚΙΝΗΤΗΡΕΣ 50%			
3711	85.01.01.01	Ηλεκτροκίνητες σύγχρονοι (σταθεράς ταχύτητας) δυνάμεως ίσης ή ανωτέρας των 18 WATT	85.01.01.01	12.979	1.918.763
3711	85.01.01.02	Ηλεκτρογεννήτριαι ισχύος μέχρι 20 KVA	85.01.01.02	2.760	783.891
			85.01.01.31	17.507	1.890.231
3711	85.01.01.03	Ηλεκτρογεννήτριαι ισχύος άνω των 20 KVA	85.01.01.03	27.175	4.887.002
			85.01.01.32	442.395	32.077.993
					41.557.880
				50%	20.778.940
		ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΕΣ 100%			
3661	84.41.01.01	Ραπτομηχανές αξίας κατά μονάδα ανωτέρας των 65 δολ.	84.41.01.01	52.536	12.817.985
3661	84.41.01.02	Λοιπά/ ραπτομηχανές με μία μόνο βελόνα και μασουρίστραν κλπ	84.41.01.02	615.572	39.482.067
3661	84.41.01.03	Έτεροι ραπτομηχανές και έτερα/ κεφαλαί ραπτομηχανών	{ 84.41.01.11	5.931	1.082.658
			{ 84.41.01.12	31.909	7.872.218
			{ 84.41.01.13	160.885	26.438.272

3. Οι δασμολογικές κλάσεις αυτές αναφέρονται στο Εξωτερικό Εμπόριο του 1980 της ΕΣΥΕ, αλλά δεν περιλαμβάνονται στην "Αντιστοιχία" του 1974 της ΕΣΥΕ.

3661	84.41.01.04	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια ραπτομηκων περιλαμβ. και των επίπλων τούτων	{ 84.41.01.21 { 84.41.01.22	300.655 42.549	13.777.450 4.612.218 106.082.868
		ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΔΙΑ ΠΑΣΑΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΝ 100%			
	39.07.04.01	Κύλινδροι, τροχίσκοι, άτρακτοι δια κλωστήρια κλπ εξ αναγεννημένης κυτταρίνης	39.07.01.05	1.001	95.389
	39.07.04.02	Κύλινδροι, τροχίσκοι, άτρακτοι δια κλωστήρια κλπ εκ βουλκανισμένης κυτταρίνης	39.07.02.05	46.484	2.228.514
	39.07.04.03 ⁴	Κύλινδροι, τροχίσκοι, άτρακτοι δια κλωστήρια κλπ εκ λευκαματωδών υλών, εσκληρωμένων	39.07.03.05	491	35.274
	39.07.04.04	Κύλινδροι, τροχίσκοι, άτρακτοι δια κλωστήρια κλπ εκ χημικών παραγώγων του καουτσούκ	39.07.04.05	221	35.384
	39.07.04.05	Κύλινδροι, τροχίσκοι, άτρακτοι δια κλωστήρια κλπ εξ ετέρων πλαστικών υλών	39.07.05.05	14.718	1.311.556
	40.10.01.00	Ίμάντες εκ καουτσούκ, βουλκανισμ. συνδεδεμένοι μεσ' υφαντικών υλών	40.10.01.00	9.199	1.032.524
	40.10.02.00	Λοιπά Ίμάντες εκ καουτσούκ	40.10.02.00	495.826	29.158.622
	40.16.02.00	Τροχίσκοι, άτρακτοι και παρόμοια υποθέματα περιτυλίξεως κλωστών δια κλωστήρια ή υφαντήρια εκ σκληρωμένου καουτσούκ	40.16.02.00	51	5.876
	42.04.01.00	Ίμάντες μεταδόσεως κινήσ. εκ δέρματος	42.04.01.00	9.603	2.364.843
	44.26.02.01	Άτρακτοι και τροχίσκοι ξύλινοι δια υφαντουργεία και κλωστήρια	44.26.02.01	2.400	261.560
	44.26.02.02	Τροχίσκοι ξύλινοι (καρούλια) προς περιτύλιξιν κλωστών κλπ	44.26.02.02	66.025	1.910.642
	44.28.01.00	Πρότυπα κυτηρίων εκ ξύλου	44.28.01.00	5	1.000
	68.10.02.01	Μήτραι βιομηχανικών ή άλλων χρήσεων εκ γύψου	68.10.02.01	8.750	66.378
	69.03.02.00	Έτερα πυρίμαχα προϊόντα (κέρατα αποστάξεως, κωνευτήρια κλπ) περιέχοντα μαγνησίτην, δολομίτην ή χρωμίτας	{ 69.03.02.01 { 69.03.02.02	4.305 292	79.655 41.592
	69.03.03.00	Έτερα πυρίμαχα προϊόντα (κέρατα αποστάξεως, κωνευτήρια κλπ) περιέχοντα μαγνησίτην, δολομίτην ή χρωμίτας	{ 69.03.03.01 { 69.03.03.02	2.695 690.088	136.717 6.234.522
3511	73.19.00.00	Άγωγοί διοχετεύσεως υπό πίεσιν εκ κάλυβος δι υδροηλεκτρικής εγκαταστάσεις	73.19.00.00	456.993	14.188.834
3560	73.40.09.01	Σφαίραι τριβών (τσιμεντοποιείων) κλπ εκ χυτοσίδηρου	73.40.09.01	11.562	123.734
3560	73.40.09.02	Σφαίραι τριβών (τσιμεντοποιείων) κλπ εκ σιδήρου ή κάλυβος	73.40.09.02	1.574.840	14.535.941
3542	82.05.01.00	Εργαλεία εναλλασσόμενα δια μηχανάς και δι εργαλεία χειρός λειτουργούντα δια μηχανικής	82.05.01.00	335.062	33.372.948
3542	82.05.02.00	Όμοια εκ μεταλλικών καρβιδίων	82.05.02.00	91.481	11.365.677
3542	82.05.04.00	Όμοια εξ ετέρων υλών	82.05.04.00	8.322	3.526.437
3691	84.03.00.00	Άεριογονοι (αεριοπαραγωγοί) και ετεραι συσκευαί αερίων	{ 84.03.01.01 { 84.03.01.02 { 84.03.01.03 { 84.03.02.00 μέρη	--- 1.645 268.377	--- 207.445 30.592.743
3551	84.13.00.01	Καυστήρες τροφοδότησης, εστιών δ' υγρών καυσίμων	84.13.01.02	67.120	12.758.655
3551	84.13.00.03	Καυστήρες τροφοδότησης, εστιών δι αερίων	84.13.01.03	376.230	63.340.513
3551	84.13.00.02	Καυστήρες τροφοδότησης, δι κοινοποιημένων στερεών καυσίμων	84.13.01.01	5.620	451.510
3551	84.13.00.05	Εστίαί αυτόματα	84.13.03.00	30	12.253
3770	84.14.01.00	Κλίβανοι βιομηχανικοί κλπ ειδικώς κατασκευασμένοι δια τον διαχωρισμό των ακτινοβοληθέντων πυρηνικών καυσίμων	84.14.01.00	1.759	125.896
3650	84.14.02.01	Κλίβανοι αρτοποιίας	84.14.02.01	352.156	16.933.495
3691	84.14.02.03	Ανταλλακτικές πλάκες επενδύσεως και διαχωρισμού κλιβάνων τσιμεντοποιίας, εκ χυτοσίδηρου			
3691	84.14.02.04	Λοιπά κλίβανοι και μέρη αυτών			
3661	84.16.00.00	Κάλανδραι και έλαστρα πάσης χρήσεως	{ 84.16.01.01 { 84.16.01.02 { 84.16.01.03 { 84.16.02.00	--- 916 279.470 89.199	--- 513.988 16.483.166 5.926.142

4. Η δασμολογική κλάση αυτή, δεν αναφέρεται στο Εξωτερικό Εμπόριο του 1980 της ΕΣΥΕ.

3770	84.17.03.01	Διατάξεις εναλλαγής της θερμοκρασίας	84.17.03.01	719.018	46.609.891
3650	84.17.04.01	Εκχυλίστρες και λοιπά συσκευαί δια την παραγωγή του καφέ	84.17.04.01	26.456	3.916.931
3650	84.17.04.03	Εκχυλίστρες και λοιπά συσκευαί δια την παραγωγή του καφέ ετεροι	84.17.04.03	6.607	1.032.720
3551	84.17.06.01	Θερμαντήρες ύδατος και λουτρού μη ηλεκτρ.	84.17.06.01	4.347	367.452
3770	84.17.06.03	Συσκευαί αποστάξεως, φρύξεως ξύρνασης κλπ	{ 84.17.06.03	26.109	3.885.934
			{ 84.17.06.04	-----	-----
			{ 84.17.06.05	10.015	692.525
			{ 84.17.06.06	5.245	585.911
			{ 84.17.06.07	1.889	79.213
			{ 84.17.06.08	63.496	3.345.307
			{ 84.17.06.11	408.288	30,2
3770	84.18.01.01	Συσκευαί δια τον διαχωρισμό των ισοτόπων του ουρανίου φυγόκεντροι	84.18.01.01	1.507	156.855
3770	84.18.01.02	Μέρη συσκευών δια τον διαχωρισμό των ισοτόπων του ουρανίου φυγόκεντροι	84.18.01.02	4	1.360
3770	84.18.02.01 ⁵	Συσκευαί φυγόκεντροι δια την παραγωγή των προϊόντων της κλάσεως 2851A	84.18.02.01	629	117.562
3770	84.18.02.02	Μέρη συσκευών ειδικώς κατασκευασμένα δια τον διαχωρισμό των ακτινοβοληθέντων πυρηνικών καυσίμων κλπ	84.18.03.02	224	60.189
3781	84.18.03.01	Στεγνωτήρια κλπ λειτουργούντα δι ηλεκτρισμού	{ 84.18.04.03	28.828	1.673.963
3781	84.18.03.02	Μέρη στεγνωτηρίων κλπ λειτουργούντα δι ηλεκτρισμού	{ 84.18.04.04	14.192	1.372.359
3633	84.18.03.03	Μηχαναί και συσκευαί αποβουτηρώσεως και διηθήσεως δια την επεξεργασίαν του γάλακτος	84.18.04.05	318	27.837
3699	84.18.03.04	Λοιπά μηχαναί και συσκευαί φυγόκεντροι	84.18.04.01	11.581	2.395.865
3633	84.18.03.05	Μέρη μηχανών και συσκευών αποβουτηρώσεως	{ 84.18.04.14	10.998	3.387.008
			{ 84.18.04.15	222.034	28.429.438
			{ 84.18.04.02	41	62.029
			{ 84.18.02.02	33.188	1.824.081
			{ 84.18.06.16		
3770	84.18.03.06	Συσκευαί διηθήσεως δια πίεσεως	84.18.04.17	102.245	12.986.696
3770	84.18.03.07	Ετεροι συσκευαί διηθήσεως και καθαρισμού αερίων υγρών κλπ	84.18.04.18	1.240.646	92.662.142
3770	84.18.03.08	Μέρη συσκευών δια την διηθησιν κλπ	84.18.04.19	64.538	6.324.540
3781	84.19.02.01	Μηχαναί και συσκευαί δια τον καθαρισμό ή το στέγνωμα φιαλών και άλλων δοχείων	84.19.02.03	680.565	115.471.156
3650	84.19.02.02	Μηχαναί			
3650	84.19.02.03				
3650	84.19.02.04	Συσκευαί εισαγωγής ανθρακικού οξέος εις ποτά			
3683	84.20.01.00	Συσκευαί και όργανα ζυγίσεως ειδικής κατασκευής ή πολλαπλής χρήσεως κλπ	84.20.01.00	58.867	4.348.952
3683	84.20.02.01	Λοιπά συσκευαί και όργανα ζυγίσεως βάρους έκαστον μέχρι 10 χγρ	84.20.02.01	50.417	3.200.329
3683	84.20.02.02	Λοιπά συσκευαί και όργανα ζυγίσεως βάρους έκαστον μέχρι 10-15 χγρ.	84.20.02.02	67.256	11.452.044
3683	84.20.02.03	Λοιπά συσκευαί και όργανα ζυγίσεως βάρους έκαστον 50-500 χγρ	84.20.02.03	41.227	5.025.832
3683	84.20.02.04	Λοιπά συσκευαί και όργανα ζυγίσεως βάρους έκαστον άνω των 500 χγρ	84.20.02.04	25.403	2.099.122
	84.20.04.01				
3683	84.20.04.02	Σταθμά δια πάντα ζυγόν, εκ χαλκού κλπ	84.20.04.02	10	5.695
3683	84.20.04.03	εξ ετερον μετάλλων	84.20.04.03	13	11.941
3770	84.22.01.01	Μηχαναί και συσκευαί δια την μετακίνηση λίαν ραδιενεργών ουσιών	{ 84.22.01.01	731	61.615
			{ 84.22.01.02	-----	-----
			{ 84.22.01.11	1.090	55.481
			{ 84.22.01.12	127.834	867.497
			{ 84.22.01.13	103.726	4.898.636
3650	84.27.01.01	Πιεστήρια και πατητήρια κλπ βάρους έκαστον μέχρι 200 χγρ	84.27.01.01	2.328	58.006
3650	84.27.01.02	Πιεστήρια και πατητήρια κλπ βάρους έκαστον 200-500 χγρ	84.27.01.02	2.680	151.157

5. Το 1980 δεν υπάρχει δασμολογική κλάση 84.18.02.01 όμως στην "Αντιστοιχία" του 1974 αναφέρεται 84.18.02.01--84.18.03.01

3650	84.27.01.03	Πιεστήρια και πατητήρια κλπ βάρους άνω των 500 χγρ.	84.27.01.03	310.907	18.032.731
3650	84.27.02.01	Ώσιπαί συσκευαί οίνοποιίας κλπ βάρους έκαστη μέχρις 25 χγρ.			
3650	84.27.02.02	Ώσιπαί συσκευαί οίνοποιίας κλπ βάρους έκαστη 25-250 χγρ.	84.27.02.02	5.095	625.299
3650	84.27.02.03	Ώσιπαί συσκευαί οίνοποιίας κλπ βάρους άνω των 250 χγρ.	84.27.02.03	58.269	6.004.171
3650	84.29.01.00	Μηχαναί αλέσεως δημητριακών και των σσπρίων	84.29.01.00	413.205	17.635.187
3650	84.29.02.02	Μηχανήματα και συσκευαί δια την κατεργασίαν των δημητριακών και των σσπρίων βάρους έκαστον άνω των 25 μέχρι 250 χγρ	84.29.02.02	125	196.122
3650	84.29.02.03	Μηχανήματα και συσκευαί δια την κατεργασίαν των δημητριακών και των σσπρίων βάρους άνω των 250 χγρ	84.29.02.03	3.920	301.860
3650	84.30.00.01	Μηχαναί και συσκευαί αρτοποιίας εν γένει μπισκότων ζαχαροπλαστικής και σοκολατοποιίας	{ 84.30.01.01	110	4.214
			{ 84.30.01.02	35.672	4.123.756
			{ 84.30.01.03	400.012	40.142.659
3650	84.30.00.02	Μηχαναί και συσκευαί δια την κατεργασία των κρεάτων και των ιχθύων	{ 84.30.02.01	3.690	426.948
			{ 84.30.02.02	19.956	2.205.288
			{ 84.30.02.03	12.250	973.975
			{ 84.30.02.04	68.120	9.017.201
			84.30.03.00	1.500.204	140.886.493
3650	84.30.00.03	Μηχαναί ζαχαροποιίας			
3650	84.30.00.04	Μηχαναί και συσκευαί δια την ζυθοποιίαν			
3650	84.30.00.05	Μηχαναί και συσκευαί δια την επεξεργ. των σπέρων και λαχανικών			
3699	84.31.01.01	Μηχανήματα και συσκευαί δια την παρασκευή χάρτου και χαρτονιού	84.31.02.00	361.071	17.693.885
3699	84.31.01.02	Μέρη μεμονωμένων εισαγόμενα των μηχανήματων παρασκευής χάρτου και χαρτονιού	84.31.04.01	75.437	10.646.310
3699	84.31.02.01	Μηχαν. και συσκευαί δια την παρασκευή της χαρτομάζης	84.31.01.00	90.129	6.741.956
3699	84.31.02.02	Μηχαν. και συσκ. δια την τελική επεξεργασία του χάρτου & του χαρτονιού	84.31.03.00	86.194	10.879.260
3699	84.31.02.11	Μέρη λοιπών μηχαν. παρασκευής της χαρτομάζης	84.31.04.02	1.304	466.741
3699	84.32.00.01	Μηχαν. και συσκ. δια την συρραφή και το δέσιμο των βιβλίων	84.32.01.00	72.242	12.081.386
3699	84.33.00.00	Έτεραί μηχαναί και συσκ. δια την κατεργασίαν της χαρτομάζης του χάρτου και του χαρτονιού ως και των πάσης φύσεως μηχανών κοπής	84.33.01.00	573.953	55.292.936
3699	84.34.01.01	Μηχαναί μονοτυπίας, λινοτυπίας και έτεραί ανάλογοι μηχαναί	84.34.01.01	48.267	11.601.796
3699	84.34.01.02	Μέρη λινοτυπικών, μονοτυπικών κλπ μηχανών	84.34.01.02	3.513	4.118.803
3699	84.34.01.03	Έτεραί μηχαναί κυτεύσεως τυπογρ. στοιχείων ή στοιχειοθετήσεως αυτών	{ 84.34.01.11	4.622	10.677.816
			{ 84.34.01.21	23.241	6.554.581
3699	84.34.01.04	Μέρη έτερων μηχαν. κυτεύσεως τυπογρ. στοιχείων	{ 84.34.01.12	16	158.749
			{ 84.34.01.22	206	180.644
3699	84.35.01.01	Τυπογραφικά μηχαναί μετά κυλίνδρων μίας στράφης	84.35.01.11	232.960	41.149.501
3699	84.35.01.02	Μέρη τυπογρ. μηχανών μετά κυλίνδρων μίας στράφης μεμονωμ. εισαγόμενες	84.35.01.12	8.302	2.189.068
3699	84.35.01.03	Τυπογρ. μηχ. μετά κυλίνδρου δύο στρωφών	84.35.01.21	31.965	4.397.094
3699	84.35.01.04	Μέρη μηχανών τυπογρ. μετά κυλίνδρου δύο στρωφών μεμονωμένως εισαγόμενα	84.35.01.22	475	104.370
3699	84.35.01.05	Περιστροφικά μηχαναί εκτυπώσεως	84.35.01.31	144.546	23.989.776
3699	84.35.01.06	Μέρη περιστροφικών μηχαν. εκτυπώσεως	84.35.01.32	1.984	381.094
3699	84.35.01.07	Έτεραί μηχ. και συσκευαί τυπογρ. και γραφικών τεχνών	84.35.01.41	4.640	535.678
3699	84.35.01.08	Μέρη έτερων μηχ. και συσκ. τυπογρ. κλπ	84.35.01.42	182	143.397
3699	84.35.02.01	Βοηθητικά συσκ. της τυπογραφίας	{ 84.35.02.01	546	716.774
			{ 84.35.02.11	35.862	8.056.576
			{ 84.35.02.02	5	20.462
			{ 84.35.02.12	1.896	387.961
3661	84.36.00.00	Μηχ. και συσκ. δια την μέσω φιλιέρας νηματοποίησην των σύνθετων ή τεχνικών υφαντικών υλών	{ 84.36.01.00	422.507	45.664.829
			{ 84.36.02.00	1.426.021	132.078.403
			{ 84.36.03.00	1.556.820	160.853.837
3661	84.37.01.00	Ίστσι υφάνσεως	84.37.01.00	1.432.106	76.048.288

3661	84.37.02.00	Ίσοι πλεξίματος	84.37.02.00	863.100	168.874.339
3661	84.37.03.00	Ίσοι κατασκευής τουλιών, δαντελλών κεν- τημάτων ταινιοπλεγμ. και δικτύων	84.37.03.00	95.628	11.875.791
3661	84.37.04.00	Συσκ. και μηκ. προπαρασκευαστικά της υφάνσεως του πλεξίματος κλπ	84.37.04.00	138.030	16.630.803
3661	84.39.00.01	Μηχαν. και συσκ. παρασκευής και τελειω- τικής πλήματος σε τόπια κλπ	{ 84.39.01.00	30.150	2.274.114
3781	84.40.02.03	Στεγνωτήρια λειτουργούντα δι ηλεκτρισμό	{ 84.39.02.00	157	16.690
3781	84.40.02.07	Στεγνωτήρια έτερα	{ 84.40.02.03	1.650	72.533
			{ 84.40.02.04	1.772	189.293
			{ 84.40.02.14	1.010	112.424
			{ 84.40.02.15	321	38.440
			{ 84.40.02.16	2.580	205.130
3699	84.42.00.01	Μηχανημ. και συσκ. δια την παρασκευή και την κατεργ. των δερμ. και κατα- σκευή υποδημάτων	{ 84.42.01.01	370.734	45.112.954
3699	84.42.00.02	Μέρη μηκ. και συσκ. δια την παρασκευή και την κατεργ. των δερμάτων κλπ μεμο- νωμένως εισαγόμενα	{ 84.42.02.01	91.984	7.146.871
3694	84.43.00.00	Αναγωγείς μετατροπής κυτταιδήρου εις χάλυβα, κοχλιάρια κυτηρίου κλπ	{ 84.42.01.02	2.691	349.134
3699	84.44.01.00	Ελαστρα ειδικώς κατασκευασθέντα δια να χρησιμοποιηθούν προς ανακύκλωσιν των ακτινοβοληθέντων πυρηνικών καυσίμων	{ 84.42.02.02	13.994	2.333.673
3694	84.44.02.00	Όμοια έλαστρα, συστοιχίαι και κύλινδροι έλαστρων	{ 84.43.01.00	439.983	16.655.734
3770	84.45.01.01	Μηχαναί αυτόματοι, δια την ανακύκλωσιν των ακτινοβοληθέντων πυρηνικών καυσίμων λειτουργούσαι δια κωδικοποιημένου προ- γράμματος	{ 84.43.02.00	364.235	61.488.556
			84.44.01.00	625.373	32.873.824
			84.44.02.00	983.597	34.563.005
			84.45.01.01	5.937	398.887
3694	84.45.01.02	Μηχαναί αυτόματοι, ενεργούσαι δι ηλεκτρο- διαβρώσεως κλπ λειτουργούσαι δια κωδικο- ποιημένου προγράμματος	84.45.02.01	654	192.032
3694	84.45.02.02	Έτεραι μηχαναί ενεργούσαι δι ηλεκτροδια- βρώσεως κλπ	84.45.02.02	32.409	4.115.600
3694	84.45.03.01	Τόρνοι αυτόματοι λειτουργούντες δια κωδι- κοποιημένου προγράμματος	84.45.03.01	96.201	5.134.464
3694	84.45.03.02	Έτεροι τόρνοι	84.45.03.02	1.115.315	45.538.534
3694	84.45.03.03	Μηχαναί ομαλύνσεως (ή εκτομής) εσωτερικής επιφανείας αυτόματοι, λειτουργούσαι δια κωδικοποιημένου προγράμματος	84.45.03.03	6.450	837.999
3694	84.45.03.04	Έτεραι μηχαναί ομαλύνσεως (ή εκτομής) εσωτερικής επιφάνειας	84.45.03.04	36.390	2.571.898
3694	84.45.03.05	Μηχαναί πλάνισματος αυτόματοι, λειτουργού- σαι δια κωδικοποιημένου προγράμματος	84.45.03.05	68.750	1.634.493
3694	84.45.03.06	Έτεραι μηχαναί πλάνισματος	84.45.03.06	115.482	4.061.499
3694	84.45.03.07	Συνδήτητορες ρινίσματος, μηχαναί πριονί- σματος, μηχαναί κοπής κατά τεμάχια ωρι- σμένου μήκους κλπ αυτόματοι με κωδικο- ποιημένου προγράμματος	84.45.03.07	26.998	2.155.367
3694	84.45.03.08	Όμοιαι, έτεραι	84.45.03.08	641.387	27.235.172
3694	84.45.03.11	Μηχαναί εκγλυφής και μηχαν. διατρήσεως, αυτομ. λειτουργ. δια κωδικοπ. προγράμματος	84.45.03.11	48.729	5.234.218
3694	84.45.03.12	Έτεραι μηχαναί εκγλυφής και διατρήσεως	84.45.03.12	629.708	35.256.724
3694	84.45.03.13	Μηχαναί ακονίσματος, μηχαναί αφαιρέσεως ανωμαλιών της επιφάνειας κλπ μετά μικρο- μετρικού συστήματος ρυθμίσεως, αυτόματοι λειτουργούσαι δια κωδικοποιημένου προ- γράμματος	84.45.03.13	39.115	4.123.246
3694	84.45.03.14	Όμοιαι, έτεραι	84.45.03.14	85.844	8.217.248
3694	84.45.03.15	Όμοιαι, άνευ μικρομετρικού συστήματος ρυθμίσεως αυτόματοι λειτουργούσαι δια κωδικοποιημένου προγράμματος	84.45.03.15	3.287	481.318
3694	84.45.03.16	Όμοιαι, έτεραι	84.45.03.16	195.824	11.331.521
3694	84.45.03.22	Έτεραι μηχαναί προσδιορισμού και σημειώ- σεως υποδιαίρέσεων χαράξεως	84.45.03.18	330	92.576
	84.45.03.23				

3694	84.45.03.24	Ετεραί μηχαναί κοπής των κυλινδρικών οδοντωτών τροχών	84.45.03.22	18.412	730.056
	84.45.03.25		84.45.03.23	12.810	553.995
3694	84.45.03.26	Μηχαναί κοπής των λοιπών οδοντ. τροχών	84.45.03.24	1.865	151.538
3694	84.45.03.31	Πιεστήρια αυτόματα, λειτουργούντα δια κωδικοποιημένου προγράμματος	84.45.03.25	35.741	2.372.180
3694	84.45.03.32	Ετεραί πιεστήρια	84.25.03.26	430.591	20.103.903
3694	84.45.03.33	Μηχαναί περιελίξεως, τοξοειδούς κάμψεως διπλώσεως πλανίσεως κλπ αυτόματοι λειτουργούσαι δια κωδικοποιημένου προγράμματος	84.25.03.27	62.955	3.303.892
3694	84.45.03.34	Μηχαναί περιελίξεως, τοξοειδούς κάμψεως διπλώσεως πλανίσεως κλπ αυτόματοι λειτουργούσαι δια κωδικοπ. προγράμματος, ετεραί	84.25.03.28	356.959	15.494.484
3694	84.45.03.35	Μηχαναί σφυρηλατήσεως, μηχ. αποτυπώσεως αυτόματοι λειτουργ. δια κωδικ. προγράμ.	84.25.03.31	13.923	279.071
3694	84.45.03.36	Μηχαναί σφυρηλατήσεως μηχ. αποτυπώσεως ετεραί	84.25.03.32	65.445	4.688.894
3694	84.45.03.39	Λοιπά μηχανικά εργαλεία δια την κατεργασία των μετάλλων	84.25.03.39	480.132	56.069.112
3699	84.46.00.00	Μηχαναί εργαλεία δια την κατεργασία του λίθου των προϊόντων κεραμικής κλπ ως και δια την εν ψυχρώ κατεργασία της υάλου	{ 84.46.01.00	17.544	2.558.547
			{ 84.46.02.00	160.130	12.901.824
3542	84.47.01.00	Πριονοκορδέλλαι, δισκοπρίονες, πλάναι εκχονδριστήρες άπαντα κατάλληλα δια την εκτέλεσιν μιάς εργασίας	84.47.01.00	131.144	7.291.334
3542	84.47.02.00	Πριονοκορδέλλαι, δισκοπρίονες, πλάναι εκχονδριστήρες άπαντα κατάλληλα δι εκτέλεσιν περισσότερών εργασιών	84.47.02.00	457.597	18.493.541
3662	84.47.03.00	Λοιπά μηχανικά εργαλεία δια την κατεργασία του ξύλου, του φελλού κλπ	84.47.03.00	1.325.473	89.191.840
3694	84.48.00.00	Μεμονωμένα τεμάχια και εξαρτήματα μηχανικών εργαλείων των κλάσεων 8445-8447	84.48.00.00	279.995	30.179.510
3599	84.50.00.01	Μηχαναί και συσκευαί λειτουργούσαι δια αερίων δια την συγκόλλησιν, την τομή και την επιφανειακή σκληρύνηση	{ 84.50.01.01	822	187.591
			{ 84.50.01.02	101	32.196
3699	84.56.01.00	Μηχαναί πλινθοκεραμοποιίας	{ 84.50.02.02	4.743	781.469
3699	84.56.02.00	Λοιπαί μηχαναί διαλογής κοσκινίσματος κλπ στερεων ορυκτών ουσιών	84.56.01.00	862.675	39.665.578
3699	84.57.01.01	Μηχαναί και συσκευαί δια την κατασκ. & την εν θερμώ κατεργασία της υάλου και των υαλινών τεχνουργημάτων	84.56.02.00	5.476.190	287.300.813
3699	84.57.02.01	Μηχαναί δια την κατασκευήν των λαμπτήρων σωλήνων και λυχνιών, ραδιοφωνίας, ηλεκτρικών ή ηλεκτρονικών και παρόμοιων	84.57.01.01	19.1534	2.148.210
	84.59.01.01	Μηχαναί, συσκευαί και μηχανικά επινοήσεις δια την παραγωγή χημικών στοιχείων	84.57.02.01	1.132	1.247.084
3699	84.59.02.01	Μηχαναί και συσκευαί δια την ανακύκλωσιν των ακτινοβοληθέντων πυρηνικών καυσίμων	84.59.03.01	149	32.279
3770	84.59.03.01	Μηχαναί και συσκευαί συστροφής, συστρίψεως περιελίξεως συνενώσεως σχοινιών, συρμάτων και καλωδίων και παρόμοια	84.59.04.01	222.318	26.004.946
3699	84.59.04.03	Λοιπαί μηχαναί και συσκ. οπλισμού ταινιοποιήσεων κλπ	84.59.04.03	91.747	11.193.029
3650	84.59.05.01	Ελαιοπιεστήρια και ελαιοτριβεία	84.59.05.01	22.402	788.693
3650	84.59.05.02	Συσκευαί εκθλίψεως ελαιούκων σπερμάτων	84.59.05.02	69.503	5.772.443
3650	84.59.05.03	Δοχεία μετά μηχαν. διατάξεων αναταράξεως δια τον καθαρισμόν των ελαίων	84.59.05.03	82.978	7.348.240
3642	84.59.05.05	Μηχαν. και συσκ. δια την εκτέλεσιν δημόσιων έργων κλπ	84.59.05.05	297.252	13.715.672
3650	84.59.05.06	Μηχαν. και συσκ. δια την καπνοβιομηχανίαν	84.59.05.06	107.485	31.699.405
3699	84.59.05.07	Λοιπαί μηχαναί, συσκευαί και μηχανικά επινοήσεις μη κατονομαζόμεναι ουδέ περιλαμβανόμεναι εις άλλας κλάσεις του παρόντος κεφαλαίου	{ 84.59.05.11	504.154	12.365.492
			{ 84.59.05.12	72.621	4.770.410
			{ 84.59.05.13	205.696	20.873.817
			{ 84.59.05.14		
3650	84.59.05.11	Μέρη μηχαν. και συσκευών δια την ελαιουργίαν την εκτέλεση δημοσίων έργων, την καπνοβιομηχανίαν κλπ	84.59.05.21	836.164	93.755.270

3699	84.60.00.00	Πλαίσια κυτηρίου και μήτραι εν γένει των τύπων των χρησιμοποιημένων δια τα μέταλλα, τα μεταλλικά καρφίδια, τη ύαλον κλπ	{ 84.60.01.00 { 84.60.02.00	2.453 577.049	417.588 47.908.127
3672	84.61.01.03	Υποβιβαστάι πίεσεως, βάρους έκαστας μέχρι 5 χγρ	84.61.01.03	220.889	5.417.798
3571	84.61.02.03	Έτερα είδη κρουνοποιίας και παρόμοια βάρους έκαστον 5-100 χγρ.	84.61.02.03	472.966	27.863.287
3571	84.61.02.04	Έτερα είδη κρουνοποιίας και παρόμοια βάρους έκαστον άνω των 100 χγρ.	84.61.02.04	488.448	20.479.472
3699	84.63.00.00	Άξονες στρόφαλοι, ατροφαλοφόροι άξονες κλπ	84.63.00.00	1.660.827	118.926.512
3524	84.64.00.00	Μεταλλοπλαστικά συναρμογαι (φλάντζαι) κλπ	84.64.00.00	109.130	18.369.718
3752	85.02.00.00	Ηλεκτρομαγνήται, μαγνήται μόνιμοι, μαγνητισμένοι ή μη κλπ	{ 85.02.01.00 { 85.02.02.00*	45.501 81.673	3.925.164 6.125.361
3711	85.08.01.00	Έκκινητήρες και γεννήτριαι, συμπεριλαμβανομένων και των συσκευών συνδέσεων και αποσυνδέσεων τούτων	85.08.01.00	31.617	4.074.828
3752	85.08.02.00	Μαγνητικά συσκευαί συμπεριλαμβ. και των δυναμαμαγνητικών τσιούτων	85.08.02.00	16.183	2.416.477
3752	85.08.03.00	Αναφλεκτήρες θερμάνσεως	85.08.04.00	6.543	1.065.699
3752	85.08.04.01	Αναφλεκτήρες αψής	85.08.03.00	234.855	31.406.578
3752	85.08.04.02	Άσπιταί συσκευαί και διατάξεις ηλεκτρικής αψής και εκκίνησης	85.08.05.00	181.820	26.010.364
3781	85.11.01.01	Κλίβανοι ηλεκτρικοί, ειδικώς κατασκευασμένοι προς διαχωρισμόν των ακτινοβοληθέντων πυρηνικών καυσίμων κλπ	85.11.01.01	14	10.890
3781	85.11.01.03	Κλίβανοι και συσκευαί ηλεκτρικά περιλαμβ. και των συσκευών δια την θερμικήν κατεργασίαν των διαφόρων υλών κλπ έτερα	{ 85.11.01.02 { 85.11.01.03 { 85.11.01.04	1.030 878.396 28.219	232.067 41.396.535 3.777.844
3712	85.11.02.01	Ηλεκτρικά κολλητήρια χειρός	85.11.02.01	19.028	1.489.362
3712	85.11.02.02	Έτεραι ηλεκτρ. μηχ. και συσκ. δια την συγκόλλησιν και κοπή	85.11.02.02	546.288	42.795.507

* Στο εξωτερικό εμπόριο αυτή η δασμολογική κλάση αναφέρεται 85.02.02.02

Εισαγωγή ανταλλακτικών Βιομηχανίας (Μεταποίησης) έτος 1970

	Όσπ. κλάση έτους 1980	Εισαγωγές ανταλλακτικών Βιομηχανίας 33%	Όσπ. κλάση έτους 1970	Ποσότητα	Αξία CIF
3691	84.01.00.08 } 84.01.00.03 } 84.04.00.02 } 84.05.00.02 }	Μέρη ατμολεβήτων και λεβήτων	84.01.02.00 84.04.02.00	9.779.433	413.881.678
3691	84.05.00.02	Μέρη ατμομηχανών, κεκωρισμένων από των λεβήτων αυτών	84.05.03.00	172.357	7.597.028
3611	84.06.04.01	Μέρη δια κινητήρας αεροδυναμικών	84.06.04.01	7.833	592.895
3611	84.06.04.02	Μέρη δια λοιπούς κινητήρες	{ 84.06.04.02 { 84.06.04.03 { 84.06.04.04	509.942 412.633 725.558	52.855.212 52.633.189 129.894.012
3672	84.10.02.12	Μέρη αντλιών παροχής υγρών καυσίμων λιπαντικών και έτερων, εφοδιασμένων δια μετρητικής διατάξεως	84.10.02.42	14.783	4.243.415
3672	84.10.02.16	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια αντλιών διανομής υγρών καυσίμων, λειτουργουσών δι ηλεκτρισμού			
3672	84.10.02.17	Μέρη και μεμον. τεμάχια έτερων αντλιών κατανόμής εφοδιασμένων δια μετρητικής διατάξεως			
3672	84.11.01.11	Μέρη αεραντλιών και αεροσυμπιεστών	84.11.01.31	231.059	30.449.228
3551	84.13.00.04	Μέρη καυστήρων μεμονωμένως εισαγμ.	84.13.02.00	16.371	3.210.573
3781	84.15.03.00	Μέρη ψυγείων και ψυκτικών συκροτημάτων	84.15.03.00	585.523	29.796.594
(3689) (δεν υπάρχει το 1980)	(84.17.01.01)	Συσκευαί δια την παραγωγή προϊόντων της κλάσεως 2851 A	84.17.01.01	6.010	115.184
3699	84.17.01.02	Μέρη συσκευών της κλάσεως 2851			
3770	84.17.02.01**	Συσκευαί ειδικώς κατασκευασμέναι δια τον διαχωρισμό των ακτινοβοληθέντων πυρηνι- κών καυσίμων			
3770	84.17.02.02	Μέρη συσκευών ειδικώς κατασκευασμένων δια τον διαχωρισμό των ακτινοβοληθέντων πυρηνι- κών καυσίμων			
3770	84.17.03.02	Μέρη διατάξεων εναλλαγής θερμοκρασίας	84.17.03.02	11.543	1.585.599
3650	84.17.04.02	Μέρη εκκλισητών και λοιπών συσκευών δια την παρασκευή του καφέ, θερμαινομένων δι ηλεκτρισμού	84.17.04.02	46.844	2.344.282
3650	84.17.04.04	Μέρη έτερων εκκλισητών και λοιπών συ- σκευών δια την παρασκευή του καφέ			
3551	84.17.06.02	Μέρη δια θερμαντήρας ύδατος και θερμαν- τήρας λουτρού μη ηλεκτρικούς	84.17.06.02	610	58.304
3770	84.17.06.04	Μέρη συσκευών αποστάξεως, φρύξεως κλπ	84.17.06.15	97.451	4.406.906
3781	84.19.02.11	Μέρη μηχανών και συσκευών δια τον καθα- ρισμό ή το στέγνωμα των φιαλών κλπ			
3683	84.20.03.00	Μέρη συσκευών και οργάνων ζυγίσεως	84.20.03.00	24.104	3.489.781
3673	84.21.03.00	Μέρη συσκευών δια την εκτόξευσιν υγρών κλπ μεμονωμένως εισαγόμενα	84.21.01.11	9.388	1.603.064
3650	84.27.03.00	Μέρη πιεστηρίων και πατητήρια κλπ	84.27.03.00	15.043	1.277.017
	84.28.01.02	Μέρη μηχανών θρυμματισμού δημητριακών και κατασκευών αλέσεως γεωργικού τύπου			
3650	84.29.03.00	Μέρη μηχανημάτων και συσκευών αλέσεως και κατεργασίας των δημητριακών κλπ	84.29.03.00	69.218	4.090.381
3650	84.30.00.06	Μέρη των ειδών της κλάσεως 8430	84.30.04.00	303.740	21.683.982
3699	84.32.00.02	Μέρη μηχανών και συσκευών δια το δέσιμο των βιβλίων κλπ	84.32.02.00	368	197.241
3661	84.38.01.00	Κερκίδες και κτένια ιστών υφάνσεως, πλε- ξίματος κλπ	{ 84.38.02.01 { 84.38.03.01 { 84.38.03.11	1.965 2.948 759	793.241 677.971 181.657

‡ Η "Αντιστοιχία" δεν αναφέρει 84.01.00.08 αλλά 84.01.00.03 = 84.01.02.00

‡‡ Η ταξινόμηση αναφέρει 84.17.02.01 = 84.17.02.01, όμως το εξωτερικό Εμπόριο το 1970
δεν περιλαμβάνει την δασμολογική κλάση 84.17.02.01

3661	84.38.02.00	Λοιπά μηχαν. και συσκευαί βοηθητικά ιστρών υφάνσεως πλεξίματος κλπ	{ 84.38.01.00 { 84.38.02.02 { 84.38.02.03 { 84.38.02.04 { 84.38.02.05 { 84.38.03.02 { 84.38.03.03 { 84.38.03.12 { 84.38.03.13 { 84.38.03.14	131.090 2.409 1.919 34 290.840 4.761 5.742 8.921 730 159.387	19.308.210 405.955 1.544.463 480.347 46.646.559 10.118.270 2.537.697 974.354 74.795 25.273.733
3661	84.39.00.02	Μέρη μηχανών και συσκευών παρασκευής και επεξεργασίας του πιλήματος μεμονωμένως εισαγόμενα	84.39.03.00	63	14.548
3781	84.40.04.00	Μέρη μηχανών και συσκευών πλύσεως, καθα- ρισμού ασπρροούχων στεγνώματος κλπ	84.40.04.00	247.862	20.699.643
3599	84.50.00.02	Μέρη μηχανών και συσκευών λειτουργουσών δι αερίων κλπ μεμονωμένως εισαγόμενα	{ 84.50.01.02 { 84.50.02.11	101 7.118	32.196 1.497.894
3699	84.56.03.00	Μέρη μηχανών πλινθοκεραμοποιίας διαλογής κοσκινίσματος κλπ μεμονωμένως εισαγόμενα	84.56.03.00	920.671	44.559.347
3699	84.57.01.02	Μέρη μηχανών και συσκευών δια την κατα- σκευή και την εν θερμώ κατεργασία της υάλου και των υαλίνων τεχνουργημάτων	84.57.01.02	739	302.511
3699	84.57.02.02	Μέρη μεμονωμένως εισαγόμενα των μηχανών δια την κατασκευή των λαμπτήρων σωλήνων & λυχνίων ραδιοφώνιας και παρομοίων	84.57.02.02	2.555	2.016.467
3699	84.59.01.02	Μέρη μηχανών και συσκευών της κλάσεως 2851 A	84.59.01.02	9	22.454
3770	84.59.02.02	Στοιχεία καυσίμου μη ακτινοβοληθέντα υπό μορφήν φυσικού ουρανίου	{ 84.59.02.02 { 84.59.02.03 { 84.59.02.04	---- 6 ----	---- 17.337 ----
3770	84.59.03.02	Μέρη μηχανών και συσκευών δια την ανα- κύκλωσιν των ακτινοβοληθέντων πυρηνικών καυσίμων κλπ	84.59.03.02	94	56.583
3699	84.59.04.02	Μέρη μηχανών και συσκευών συστροφής, συ- στρίψεως, περιελίξεως κλπ	84.59.04.02	61.846	4.706.981
3672	84.61.01.04	Μέρη υποβιβαστών πίεσεως, μεμονωμένως εισαγόμενα και μη αλλαχού περιλαμβανόμενα	84.61.01.11	1	183
3699	84.65.02.00	Λοιπά μέρη και μεμονωμένα τεμάχια μηχανών και συσκευών και μηχανικών επινοήσεων μη κατονομαζόμενα	84.65.02.00	244.861	18.657.637
3711	85.01.03.01	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτρογεννη- τριών ισχύος μέχρι 20 KVA	85.01.04.01	2.853	450.292
3711	85.01.03.02	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτρογεννη- τριών ισχύος άνω των 20 KVA	85.01.04.02	36.522	6.843.597
3711	85.01.03.15	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτροκινη- τήρων ισχύος μέχρι 0,37 KW			
3711	85.01.03.16	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτροκινη- τήρων ισχύος από 0,37 μέχρι και 0,75KW			
3711	85.01.03.17	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτροκινη- τήρων ισχύος από 0,75 μέχρι και 15 KW			
3711	85.01.03.18	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτροκινη- τήρων ισχύος άνω των 15 μέχρι και 37 KW			
3711	85.01.03.19	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτροκινη- τήρων ισχύος άνω των 50 μέχρι και 100 HP			
3711	85.01.03.20	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτροκινη- τήρων ισχύος άνω των 74 μέχρι και 375 KW			
3711	85.01.03.21	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτροκινη- τήρων ισχύος άνω των 375 KW			
3712	85.01.03.22	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια μετασχηματι- στών περιστροφικού ισχύος μέχρι 50 ίππων			
3712	85.01.03.23	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια μετασχηματι- στών περιστροφικών			
3712	85.01.03.24	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια μετασχηματι- στών και έτερων μετατροπέων ρεύματος στατών ραδιοφώνων κλπ			
3712	85.01.03.25	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια μετασχηματι- στών και μετατροπέων ρεύματος στατών έτερα, ισχύος μέχρις 1KVA			

3712	85.01.03.26	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια μετασχηματιστών και έτερων μετατροπέων ρεύματος στατών ισχύος άνω του 1 KVA			
3761	85.01.03.27	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια πηνίων αντιδράσεως και αυτεπαγωγής			
3781	85.11.01.02	Μέρη κλιβάνων ηλεκτρικών ειδικώς κατασκευασμένων προς διαχωρισμόν των ακτινοβοληθέντων πυρηνικών καυσίμων κλπ	85.11.01.11	169.571	12.790.821
3781	85.11.01.04	Μέρη έτερων κλιβάνων και συσκευών ηλεκτρικών περιλαμβανομένων και των συσκευών δια την θερμικήν κατεργασία των διαφόρων υλών κλπ			
3712	85.11.02.11	Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών δια την συγκόλλησιν κλπ	85.11.02.03	36.659	3.421.600
3762	85.17.01.00	Ηλεκτρικά συσκευαί σηματοδοτήσεως ακουστικά έτεραί εκείνων των κλάσεων 8509 και 8516	85.17.01.00	23.071	2.999.054
3762	85.17.02.00	Ηλεκτρικά συσκευαί σηματοδοτήσεως οπτικά έτεραί εκείνων των κλάσεων 8509 και 8516	85.17.02.00	33.646	10.579.217
					1.004.791.028
				X 33% =	331.581.039

Εισαγωγή μηχανημάτων Γεωργίας
 Ιανουάριος - Δεκέμβριος 1980

Υποκλάδος	Είδος μηχανήματος	Αριθμός Στατιστικής	%	Ποσότης	ΑΞΙΑ CIF	ΑΞία εις χιλ. δρχ. Ποσότης εις τόννους	
						Άσσοι κλπ	Σύνολο
1	ΓΕΩΡΓΙΚΑ-ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΟΡΓΑΝΑ ΨΕΚΑΣΜΟΥ						
3541	Πτύα κασμάδες & πικού- για	82.01.01.00		501,2	22.072,2	5.951,2	28.013,4
3542	Ψαλίδες κλαδέματος, ψαλί- δες κουρέματος προβάτων ή κλόης κλπ	82.01.02.00		8,3	2.043,3	318,6	2.361,9
3541	Δρέπανα & κοσσίες	82.01.03.00		27,2	10.553,8	2.088,4	12.642,2
3541	Πέλεκεις	82.01.04.00		63,6	7.839,6	1.589,9	9.429,5
3541	Σκαπάναι, τσάπαι, τσαυκρά- ναι, δίκρανα	82.01.05.00		131,4	7.518,6	1.949,5	9.468,1
3541	Ποιπά γεωργικά εργαλεία χειρός	82.01.06.00		7,4	1.528,9	342,4	1.871,3
3542	Ψαλίδες κλαδέματος, τρυ- γητού κλπ	82.13.01.00		29,0	16.090,6	3.219,4	1.931,0
3999	Μηχαναί κουρευτικάί κτέ- νια & κεφαλαί αυτών	82.13.02.00		1,4	848,4	146,2	994,6
3673	Συσκευαί ψεκασμού κλπ Εντομοκτόνων δια γεωργι- κάς χρήσεις, χειροκίνητοι	84.21.01.02		8,5	4.053,1	866,3	4.919,4
3673	Συσκευαί ψεκασμού κλπ εντομοκτόνων δια γεωργι- κάς χρήσεις, μηχανοκίνητοι επινώτιοι	84.21.01.03		6,9	6.117,3	492,0	6.609,3
3673	Συσκευαί για την εκτίνα- ξιν κλπ υγρών ή κόψεων εντομοκτόνων κλπ δια γεωρ- γικάς χρήσεις, φερόμεναι επί φορέων βάρους έκαστη μέχ- ρι 60 χγρ.	84.21.01.04		25,1	8.724,9	1.388,0	10.112,9
3673	Συσκευαί για την εκτίνα- ξιν κλπ υγρών ή κόψεων εντομοκτόνων κλπ δια γεωρ- γικάς χρήσεις, φερόμενα επί φορέων βάρους έκαστη άνω των 60 χγρ.	84.21.01.05		9,6	3.222,0	233,2	3.455,2
3673	Συσκευαί για την εκτίνα- ξιν κλπ υγρών ή κόψεων εντομοκτόνων κλπ δια γεωρ- γικάς χρήσεις, μηχανοκίνη- τοι, ελκόμενοι ή τοποθετη- μένοι επί οχημάτων	84.21.01.06		336,6	98.402,2 189.014,9	7.952,3 25.527,4	106.354,5 215.542,3
2	ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΛΥΙΕΡΓΙΑΣ						
3541	Άροτρα ελκόμενα δια ζωι- κής δυνάμεως βάρους έκασ- τον μέχρι 700 χγρ.	84.24.01.06		0,3	26,0	1,1	27,1
3631	Ποιπά άροτρα ελκόμενα δια μηχανικής δυνάμεως βάρους έκαστον μέχρι 700 χγρ.	84.24.01.07 84.24.01.08		9,8 ---	2.726,8 ---	1,0 ---	2.727,8 ---
3631	Ποιπά άροτρα ελκόμενα δια μηχανικής δυνάμης βάρους έκαστον άνω των 700 χγρ.	84.24.01.09		0,7	121,6	5,4	127,0
3631	Άροτρα προσαρμοζόμενα επί ελκυστήρων μετά δύο ή τριών υνίων ή δίσκων	84.24.01.10		5,3	565,6	3,6	569,2
3631	Άροτρα προσαρμοζόμενα επί ελκυστήρων μεθ ενός ή τσα- σάρων ή και πλειόνων υνίων ή δίσκων	84.24.01.11		20,7	2.928,4	---	2.928,4

3541	Ειδικά άροτρα (ομοιοκλι- νούς άρσεως, αμπελοφυγι- κά κλπ) ελκόμενα δια ζωι- κής δύναμης	84.24.01.12	21,4	5.633,0	6,0	5.639,0
3631	Ειδικά άροτρα κλπ ελ- κόμενα δια μηχανικής δυνάμεως	84.24.01.13 84.24.02.06	84,5	18.576,0	4,1	18.580,1
3631	Σβάρναι οδοντωτά, στα- θερού πλαισίου και με σταθερούς οδόντας, ελκό- μεναι δια μηχανικής δυ- νάμεως	84.24.02.07 84.24.02.08 84.24.02.09	0,2	4,0	---	4,0
3541	Σβάρναι, δισκοφόροι, ελ- κόμεναι δια ζωικής δυνά- μεως βάρους έκαστη μέχρι 700 χγρ.	84.24.02.10	0,4	83,1	0,8	83,9
3631	Σβάρναι, δισκοφόροι, ελκό- μεναι δια μηχανικής δυνά- μεως, βάρους έκαστη μέχρι 700 χγρ.	84.24.02.11 84.24.02.12	0,1	24,7	1,1	25,8
3631	Σβάρναι, δισκοφόροι, ελκό- μεναι δια μηχανικής δυνά- μεως, βάρους έκαστη άνω των 700 χγρ.	84.24.02.13	2,7	416,2	18,7	434,9
3631	Έτεραι σβάρναι, συμπεριλαμ- βανομένων και των προσαρ- μοζόμενων επί ελκυστήρων, ανεξαρτήτως τύπου, ελκόμε- ναι δια ζωικής δυνάμεως	84.24.02.14	48,3	4.704,8	16,5	4.721,3
3631	Έτεραι σβάρναι, συμπεριλαμ- βανομένων και των προσαρ- μοζόμενων επί ελκυστήρων, ανεξαρτήτως τύπου, ελκόμε- ναι δια μηχανικής δύναμης	84.24.02.15	7,4	1.452,6 37.262,8	34,6 72,9	1.487,2 37.335,7
3	ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΓΗΣ, ΑΛΩΝΙΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ					
3542	Μάχαιραι και λεπίδες κοπ- τήρα δια μηχανές & μηχαν- νικές συσκευές	82.06.00.00	217,8	106.515,9	10.001,9	116.517,8
3631	Θεριστικά & καρτοκοπι- κά μηχαναι	84.25.01.01	769,0	159.878,0	1.663,9	161.541,9
3631	Μηχαναι & συσκευαι συλ- λεκτικά αραβοσίτου ή βάμβακος κλπ	84.25.01.02	1.063,4	281.813,8	6.739,7	288.553,5
3631	Αλωνιστικά μηχαναι δημη- τριακών	84.25.01.03	60,4	21.113,7	3,6	21.117,3
3631	Θεραλωνιστικά μηχαναι	84.25.01.04	4.140,0	866.028,1	5.601,5	871.629,6
3631	Μηχαναι αλωνιστικά ή εκ- κακιστικά αραβοσίτου ή άλλων σπόρων, χειροκίνητοι	84.25.01.05	0,4	78,9	3,8	82,7
3631	Αλωνιστικά ή εκκακιστι- κά μηχαναι αραβοσίτου κλπ μηχανοκίνητοι	84.25.01.06	55,9	14.088,5	113,2	14.201,7
3631	Χαρτοσυλλεκτικά μηχαναι	84.25.01.07	112,5	11.765,8	23,9	11.789,7
3541	Έτεραι μηχαναι & συσκευαι συγκομιδής κλπ λειτουργ- γούσαι δια χειρός	84.25.01.08	0,1	62,2	2,7	64,9
3631	Έτεραι μηχαναι & συσκευαι συγκομιδής κλπ γεωργικών προϊόντων λειτουργούσαι δια μηχανικής δυνάμεως	84.25.01.09	20,1	7.975,5	65,7	8.041,2
3631	Μηχαναι & συσκευαι δεμα- τοποίησης κλπ φορητά μη- χανοκίνητοι	84.25.02.01	50,5	22.505,9	1.588,0	24.093,9

3631	Μηχαναί & συσκευαί δεματοποίησης κλπ φορηταί έτεραί	84.25.02.02	19,6	4.866,3	35,8	4.902,5
3631	Μηχαναί & συσκευαί αυτόματου συλλογής χόρτων και ακυρών κλπ ελκόμεναί ή αυτοκινούμεναί	84.25.02.03	88,0	19.016,2	12,6	19.028,8
3631	Κουρευτικά μηχαναί της ποας μηχανοκίνητοι	84.25.03.01	35,6	10.481,4	866,6	11.348,0
3631	Έτεραί κουρευτικά μηχαναί της ποας	84.25.03.02	9,7	<u>1.836,1</u>	<u>253,1</u>	<u>2.089,2</u>
				1.528.026,3	26.976,0	1.555.000
4	ΜΗΧ/ΤΑ ΑΠΟΦΛΟΙΩΣΕΩΣ ΔΙΑΛΟΓΗΣ					
3631	Μηχανήματα & συσκευαί δια τον καθαρισμό, την διαλογή & το κοσκίνισμα των σπόρων	84.25.04.00	138,2	42.101,3	866,2	42.967,5
3631	Μηχανήματα & συσκευαί διαλόγης ωών κλπ	84.25.05.00	28,1	<u>10.013,3</u>	<u>161,2</u>	<u>10.174,5</u>
				52.114,6	1.027,4	53.140,0
5	ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ					
3632	Ελκυστήρες γεωργικοί, χειροδηγούμενοι μετά κινητήρες, χωρητικότητας κυλίνδρων μέχρι και 1000 κυβ. εκ.	87.01.01.01	219,8	56.395,0	1.509,9	57.904,9
3632	Ελκυστήρες γεωργικοί, χειροδηγούμενοι, μετά κινητήρες χωρητικότητας κυλίνδρων άνω των 1000 κυβ.εκ.	87.01.01.03	173,8	49.983,3	---	49.983,3
3632	Γεωργικοί ελκυστήρες	87.01.02.00	26.786,1	3.894.068,6	---	3.894.068,6
3642	Ελκυστήρες τροχοφόροι, διημιρμουλακόμενα, ριμουλκοί δι οδοός	87.01.03.01	2.132,9	525.301,4	31.304,9	556.606,3
3642	Λοιποί ελκυστήρες δι ημιρμουλακόμενα	87.01.03.02	111,5	36.288,6	506,2	36.794,8
3632	Ελκυστήρες μη κατονομαζόμενοι, ριμουλκοί δι οδοός	87.01.03.03	25,7	3.518,0	375,5	3.893,5
3632	Ελκυστήρες μη κατονομαζόμενοι, λοιποί μη ριμουλκοί δι οδοός	87.01.03.04	20,6	5.014,3	489,4	5.503,7
3831	Βάσεις ελκυστήρων, μετά κινητήρας εκρήξεως κυλίνδριου ίσου ή ανώτερου των 2800 κυβ.εκατ. ή μετά κινητήρας εσωτερικής καύσεως κυλίνδριου ίσου ή ανώτερου των 2500 κυβ.εκ.	87.04.01.01	71,8	16.470,8	3.797,8	20.268,6
3831	Βάσεις χειροδηγούμενων ελκυστήρων, μετά κινητήρας	87.04.02.01	118,2	<u>22.880,6</u>	<u>342,6</u>	<u>23.223,2</u>
				4.609.920,6	38.326,3	4.648.246,9
6	ΑΜΕΛΚΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΕΤΕΡ. ΣΥΣΚΕΥΑΙ					
3633	Αμελκτικάί και έτεραί συσκευαί γαλακτοκομίας κλπ	84.26.00.01	83,5	<u>65.694,6</u>	<u>117,4</u>	<u>65.812,0</u>
				65.694,6	117,4	65.812,0
7	ΜΗΧ/ΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΗΠΟΥΡΙΚΗ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ					
3650	Μηχαναί & συσκευαί θρυμματισμού των δημητριακών και συσκευαί αλέσεως (αλευροποιίας) γεωργικού τύπου	84.28.01.01	162,4	29.591,0	1.228,1	30.819,1
3631	Συσκευαί βλαστήσεως σπόρων	84.28.02.01	0,4	214,0	14,3	228,3
3631	Μέρη συσκευών βλαστήσεως σπόρων, εκκαλαπτήρων κλπ μεμονωμένως εισαγόμενα	84.28.02.11	75,7	<u>32.521,5</u>	<u>267,7</u>	<u>32.789,2</u>
				62.326,5	1.510,1	63.836,6

8	ΜΗΧ/ΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΤΗΝ/ΦΙΑΝ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ						
3633	Εκκαλαπτήρες & αναθρεπτήρες πτηνών	84.28.02.02	71,8	13.943,2	1.097,8	15.041,8	
3631	Λοιπά μηχαναί & συσκευαί δια την γεωργία, κηπουρική κλπ	84.28.02.04	821,2	<u>105.758,1</u> 119.701,3	<u>7.322,4</u> 8.420,2	<u>113.080,5</u> 128.121,5	
9	ΜΗΧ/ΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΙ ΔΙΑ ΜΕΛΙΣ. ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ						
3633	Μηχαναί και συσκευαί εκ-θάψως μέλιτος	84.28.02.03	0,2	188,7	12,2	200,9	
10	ΜΕΡΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ						
3631	Μέρη αροτρών, θβαρνών κλπ	84.24.04.00	---	---	---	---	
3631	Μέρη μηχανημάτων και συσκευών συγκομιδής αλωνισμού κλπ γεωργικών προϊόντων	84.25.06.00	363,2	77.774,9	4.492,8	82.267,7	
3633	Μέρη αμελκτικών μηχανών κλπ	84.26.00.02	22,3	11.677,4	136,0	11.813,4	
3833	Έτερα μέρη, μεμονωμένα τεμάχια και εξαρτήματα χειραγυγμένων ελκυστήρων κλπ προοριζόμενα δια την βιομηχανία συναρμολόγησης	87.06.01.11	76,5	21.773,0	1.062,5	22.835,5	
3699	Μέρη τραχών, αστεροειδούς μορφής, κεκαμμένα εις εν τεμάχιο εκ χυτοσιδήρου, σιδήρου ή χάλυβος ελκυστήρων λοιπά	87.06.02.01	8,5	474,5	42,6	517,1	
3834	Μέρη ελκυστήρων λοιπά	87.06.02.08	1.733,0	<u>258.108,6</u> 369.806,4	<u>27.852,3</u> 33.586,2	<u>285.958,9</u> 403.392,6	
11	ΕΦΙΠΠΙΑ-ΚΥΨΕΛΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΛΠ						
2932	Εφίππια (σέλλαι) και μαρσίπια εκ δέρματος	42.01.01.01	0,1	72,2	42,0	114,2	
2932	Εφίππια (σέλλαι) και μαρσίπια εξ άλλων υλών	42.01.01.02	---	---	---	---	
	Σάγματα εξ οιασδήποτε ύλης	42.01.02.00	---	---	---	---	
2932	Λοιπά είδη ιπποσκευής εκ δέρματος	42.01.03.01	0,4	377,0	296,7	873,7	
2932	Λοιπά είδη ιπποσκευής εξ άλλων υλών	42.01.03.01	0,3	359,1	177,2	536,3	
	Κυψέλαι μελισσών, λελυμένοι ή μη	44.28.03.01	---	---	---	---	
2397	Δίκτυα	59.05.01.01	---	---	---	---	
2397	"	59.05.01.02	---	---	---	---	
2397	"	59.05.01.03	---	---	---	---	
2397	"	59.05.01.04	---	---	---	---	
2397	"	59.05.02.01	0,3	127,8	94,9	222,0	
2397	"	59.05.02.03	---	---	---	---	
2397	"	59.05.02.03	3,9	897,2	273,7	1.170,9	
2354	Υφάσματα και είδη εξ-υφαντικών υλών δια τεχνικές χρήσεις (κόσκινα, σάκκοι κλπ)	59.17.04.01	---	---	---	---	
2354		59.17.04.02	2,3	2.454,7	304,9	2.759,6	
2354		59.17.04.06	0,2	403,6	83,1	486,7	
2354		59.17.04.07	25,8	<u>30.827,4</u> 35.519,0	<u>2.012,2</u> 3.284,0	<u>32.839,6</u> 38.803,0	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (1-11)				7.069.575,5	139.880,1	7.209.455,6	

Εισαγωγή μηχανημάτων Γεωργίας, έτος 1970

Υπο-κλάδος	Δασμ. κλάση έτους 1980	ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ, ΟΡΓΑΝΑ ΨΕΚΑΣΜΟΥ	Δασμ. κλάση έτους 1970	Ποσό τμια	Αξία σε ΓΧΦ
3541	82.01.01.00	Πένα κασμάδες και πικούνια	82.01.01.00	428.755	3.715.513
3542	82.01.02.00	Ψαλίδες κλαδέματος, ψαλίδες κουρέματος προβάτων ή κλάης κλπ	82.01.02.00	2.291	171.077
3541	82.01.03.00	Ορέπανα και κοσιές	82.01.03.00	34.060	2.704.683
3541	82.01.04.00	Πέλεκεις	82.01.04.00	58.241	1.301.651
3541	82.01.05.00	Σκαπαναί, τσάπαι, τσουγκράναι, δίκρανα	82.01.05.00	80.879	1.033.883
3541	82.01.06.00	Λοιπά γεωργικά εργαλεία, χειρός	82.01.06.00	105	10.655
3542	82.13.01.00	Ψαλίδες κλαδέματος, τρυγητού κλπ	82.13.01.00	22.986	2.628.728
3542	82.13.02.01	Μηχαναί κουρευτικά, κτένια και κεφαλαί αυτών	82.13.02.01	2.567	491.354
3673	84.21.01.02	Συσκευαί ψεκασμού κλπ εντομοκτόνων δια γεωργικής χρήσεως, χειροκίνητοι	84.21.01.02	2.376	335.346
3673	84.21.01.03	Συσκευαί ψεκασμού κλπ εντομοκτόνων δια γεωργικής χρήσεως, μηχανοκίνητοι επινωτίοι	84.21.01.03	1.050	290.645
3673	84.21.01.04	Συσκευαί δια την εκτίναξιν κλπ υγρών ή κόψεων εντομοκτόνων κλπ δια γεωργικής χρήσεως φερόμεναι επί φορέων βάρους έκαστη μέχρις 60 χγρ.	84.21.01.04	900	176.934
3673	84.21.01.05	Θμοια άνω των 60 χγρ.	84.21.01.05	1.717	165.910
3673	84.21.01.06	Συσκευαί δια την εκτίναξιν κλπ υγρών ή κόψεων εντομοκτόνων κλπ δια γεωργικής χρήσεως, μηχανοκίνητοι, ελκόμεναι ή τοποθετούμεναι επί οχημάτων	84.21.01.06	115.220	10.903.991
					23.930.370
		2 ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ			
3541	84.24.01.06	Άροτρα ελκόμενα δια ζωικής δυνάμεως βάρους έκαστον μέχρι 700 χγρ.			
3631	84.24.01.07	Λοιπά άροτρα ελκόμενα δια μηχανικής δυνάμεως βάρους έκαστον μέχρις 700 χγρ.			
	84.24.01.08				
3631	84.24.01.09	Λοιπά άροτρα ελκόμενα δια μηχανικής δυνάμεως βάρους έκαστον άνω των 700 χγρ.			
3631	84.24.01.10	Άροτρα προσαρμοζόμενα επί ελκυστήρων μετά δύο ή τριών υνίων ή δίσκων			
3541	84.24.01.11	Άροτρα προσαρμοζόμενα επί ελκυστήρων μεθ ενός ή τεσσάρων ή και πλειόνων υνίων ή δίσκων			
3541	84.24.01.12	Ειδικά άροτρα (ομοιοκλινούς άρσεως, αμπελοφυρικά κλπ) ελκόμενα δια ζωικής δυνάμεως			
3631	84.24.01.13	Ειδικά άροτρα κλπ ελκόμενα δια μηχανικής δυνάμεως			
	84.24.02.06				
3631	84.24.02.07	Σβάρναι οδοντωταί, σταθερού πλαισίου και με σταθερούς αδόντας, ελκόμεναι δια μηχανικής δυνάμεως			
	84.24.02.08				
	84.24.02.09				
3541	84.24.02.10	Σβάρναι δισκοφόροι, ελκόμεναι δια ζωικής δυνάμεως βάρους έκαστη μέχρι 700 χγρ			
	84.24.02.11	Σβάρναι δισκοφόροι, ελκόμεναι δια μηχανικής δυνάμεως βάρους έκαστη μέχρι 700 χγρ			
	84.24.02.12				
3631	84.24.02.13	Σβάρναι δισκοφόροι, ελκόμεναι δια μηχανικής δυνάμεως βάρους έκαστη άνω των 700 χγρ.			
3631	84.24.02.14	Έτεραι σβάρναι, συμπεριλαμβανομένων και των προσαρμοζόμενων επί ελκυστήρων, ανεξαρτήτως τύπου, ελκόμενα δια ζωικής δυνάμεως			
3631	84.24.02.15	Όμοιαί, ελκόμεναι δια μηχανικής δυνάμεως			

3 ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΓΗΣ, ΑΛΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ					
3542	82.06.00.00	Μάχαιρα και λεπίδες κοπτερά δια μηχανές και μηχανικές συσκευές	{ 84.06.01.00 { 84.06.02.00	114.138 163.166	2.400.421 12.330.075
3631	84.25.01.01	Βεριστικά και καρτοκοπτικά μηχαναί	84.25.01.01	412.619	22.082.086
3631	84.25.01.02	Μηχαναί και συσκευαί συλλεκτικά αραβοσίτου ή βάμβακος κλπ	84.25.01.02	91.009	4.054.594
3631	84.25.01.03	Αλωνιστικά μηχαναί δημητριακών	84.25.01.03	11.900	632.020
3631	84.25.01.04	Θεραλωνιστικά μηχαναί	84.25.01.04	560.046	25.617.743
3631	84.25.01.05	Μηχαναί αλωνιστικά ή εκκοκκιστικά αραβοσίτου ή άλλων σπόρων χειροκίνητοι			
3631	84.25.01.06	Αλωνιστικά ή εκκοκκιστικά μηχαναί αραβοσίτου κλπ μηχανοκίνητοι	84.25.01.06	4.349	638.719
3631	84.25.01.07	Χαρτσσυλλεκτικά μηχαναί	84.25.01.07	95.023	2.883.457
3541	84.25.01.08	Έτερα μηχαναί και συσκευαί συγκομιδής κλπ λειτουργούσα δια χειρός	84.25.01.08	19.373	1.400.193
3631	84.25.01.09	Έτερα μηχαναί και συσκευαί συγκομιδής κλπ γεωργικών προϊόντων λειτουργούσα δια μηχανικής δυνάμεως	84.25.01.09	6.462	291.204
3631	84.25.02.01	Μηχαναί και συσκευαί δεματοποίησης κλπ φορητά μηχανοκίνητοι	84.25.02.01	28	2.550
3631	84.25.02.02	Μηχαναί και συσκευαί δεματοποίησης κλπ φορητά έτερα	84.25.02.02	187	25.025
3631	84.25.02.03	Μηχαναί και συσκευαί αυτόματοι συλλογής χόρτων και αχυρών κλπ ελκόμενα ή αυτοκινούμενα	84.25.02.03	646.156	25.080.644
3631	84.25.03.01	Κουρευτικά μηχαναί της ποας, μηχανοκίνητοι	84.25.03.01	8.404	730.675
3631	84.25.03.02	Έτερα κουρευτικά μηχαναί της ποας	84.25.03.02	17.294	484.418
					98.653.824
3631	84.25.04.00	4 ΜΗΧ/ΤΑ ΑΠΟΦΛΟΙΩΣΕΩΣ, ΔΙΑΛΟΓΗΣ Μηχανήματα και συσκευαί δια τον καθαρισμό την διαλογή και το κοσκίνισμα των σπόρων	84.25.04.00	37.375	1.905.315
3631	84.25.05.00	Μηχανήματα και συσκευαί διαλογή σών, σπόρων κλπ	84.25.05.00	207.734	17.711.375
					19.616.690
3632	87.01.01.01	5 ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ Ελκυστήρες γεωργικοί, χειροδηγούμενοι μετά κινητήρας χωρητικότητας κυλίνδρων μέχρι και 1000 κυβ.εκ.	87.01.01.01	87.775	6.122.555
3632	87.01.01.03	Ελκυστήρες γεωργικοί, χειροδηγούμενοι μετά κινητήρας χωρητικότητας κυλίνδρων άνω των 1000 κυβ. εκ.	87.01.01.11	20.328	1.336.985
3632	87.01.02.00	Γεωργικοί ελκυστήρες	87.01.02.00	10.071.713	376.874.195
3642	87.01.03.01	Ελκυστήρες τροχοφόροι, δι ημιρυμουλκούμενα ρυμουλκαί δι οδούς	87.01.03.01	729.740	34.923.962
3642	87.01.03.02	Λοιποί ελκυστήρες δι ημιρυμουλκούμενα	87.01.03.02	108.389	7.962.724
3632	87.01.03.03	Ελκυστήρες μη κατονομαζόμενοι, ρυμουλκαί δι οδούς			
3632	87.01.03.04	Ελκυστήρες μη κατονομαζόμενοι λοιποί μη ρυμουλκαί δι οδούς			
3831	87.04.01.01	Βάσεις ελκυστήρων, μετά κινητήρας εκρήξεως, κυλινδρισμού ίσου ή ανώτερου των 2800 κυβ. εκ. ή μετά κινητήρας εσωτερικής καύσεως κυλινδρισμού ίσου ή ανώτερου των 2500 κυβ. εκ.	87.04.01.01	1.470	70.548
3831	87.04.02.01	Βάσεις χειροδηγούμενων ελκυστήρων, μετά κινητήρας	87.04.02.01	69.810	4.830.899
					432.121.868
3633	84.26.00.01	6 ΑΜΕΛΚΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΕΤΕΡΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΙ Αμελκτικά και έτερα συσκευαί γαλακτοκομίας κλπ	84.26.01.00	24.868	2.920.308
3631	84.28.01.01	7 ΜΗΧ/ΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΗΠΟΥΡΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ Μηχαναί και συσκευαί θρυμματισμού των δημητριακών και συσκευαί αλέσεως (αλευροποιίας) γεωργικού τύπου	84.28.01.02	1.340	53.940

3631	84.28.02.01	Συσκευαί βλαστήσεως σπόρων	84.28.01.03	23.070	3.533.514
3631	84.28.02.11	Μέρη συσκευών βλαστήσεως σπόρων, εκκολαπτήρων κλπ μεμονωμένως εισαγόμενα			-----
		8 ΜΗΧ/ΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΤΗΝ/ΦΙΑΝ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ			3.587.454
3633	84.28.02.02	Εκκολαπτήρες και αναθρεπτήρες πτηνών	84.28.02.01	190.657	13.002.906
3631	84.28.02.04	Λοιπαί μηχαναί και συσκευαί δια την γεωργία, κηπουρική κλπ	84.28.02.02	309.812	15.321.318
		9 ΜΗΧ/ΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΙ ΔΙΑ ΜΕΛΙΣ. ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ			28.324.224
3633	84.28.02.03	Μηχαναί και συσκευαί εκθλίψεως μέλιτος	84.28.03.00	109	25.366
		10 ΜΕΡΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ			
3631	84.24.04.00	Μέρη άροτρων, αβανών κλπ	(84.24.04.01 (84.24.04.02	283.733 7.145	6.797.897 272.106
3631	84.25.06.00	Μέρη μηχανημάτων και συσκευών συγκομιδής αλωνισμού κλπ γεωργικών προϊόντων	84.25.06.00	187.362	8.639.939
3633	84.26.00.02	Μέρη αμελεκτικών μηχανών κλπ	84.26.02.00	8.207	2.361.447
3833	87.06.01.11	Έτερα μέρη, μεμονωμένα τεμάχια και εξαρτήματα, χειροδηγούμενα ελκυστήρων κλπ προοριζόμενα δια την βιομηχανία συναρμολόγηση	87.01.01.01	228.137	8.827.558
3699	87.06.02.01	Μέρη τροχών, αστεροειδούς μορφής, κεκομένα εις εν τεμάχιο εκ κυτταρίδου, σιδήρου ή χάλυβος, ελκυστήρων	87.06.02.01	120.710	2.236.413
3834	87.06.02.08	Μέρη ελκυστήρων λοιπά	87.06.02.03	1.635.815	53.434.313
		11 ΕΦΙΠΠΙΑ-ΚΥΨΕΛΑΙ, ΔΙΚΤΥΑ ΑΙΣΙΕΙΑΣ ΚΛΠ			82.569.703
	42.01.01.01	Επίππια (σέλλα) και μαρσίπια εκ δέρματος	42.01.01.01	67	86.482
	42.01.01.02	Εξ άλλων υλών			
	42.01.02.00	Σαγματα εξ οιασδήποτε ύλης	42.01.02.00	12	6.025
	42.01.03.01	Λοιπά είδη ιπποσκευής, εκ δέρματος	42.01.03.01	81	37.951
	42.01.03.02	, εξ άλλων υλών	42.01.03.02	9	4.304
	44.28.03.01	Κυψέλαι μελισσών, λελυμένοι ή μη	44.28.03.01	3.500	96.867
	59.05.01.01	Δίκτυα εκ μετάξης ή εκ συνθετικών ή τεχνητών υφαντικών ινών	59.05.01.02	244.434	19.774.731
	59.05.01.03				
	59.05.01.04				
	59.05.02.01	Λοιπά δίκτυα εκ συνθετικών ή τεχνητών υφαντικών ινών	(59.05.02.01 (59.05.02.02	5.689	474.767
	59.05.02.02	Λοιπά δίκτυα εκ μετάξης	59.05.02.03	2.125	185.206
	59.05.02.03	Όμοια εξ ετέρων υφαντικών ινών	59.05.02.04	16	1.611
	59.17.04.01	Υφάσματα κονδρά δι ελαιοπιεστήρια κλπ εξ ινών κοκκοφοίνικος κλπ	59.17.04.01	1.010	39.779
	59.17.04.02	Υφάσματα κονδρά δι ελαιοπιεστήρια κλπ εξ ετερων υφαντικών υλών	59.17.04.02	829	161.722
	59.17.04.06	Ήμοι (φίλτρα) σάκκοι και κονδρσάκκοι ελαιοπιεστήριων κλπ εξ ινών κοκκοφοίνικος	59.17.04.06	197	66.632
	59.17.04.07	Ήμοι (φίλτρα) σάκκοι και κονδρσάκκοι ελαιοπιεστήριων κλπ εξ ετερων υφαντικών ινών	59.17.04.07	8.570	2.317.365
					23.252.536
					715.002.343

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

Εισαγωγές Αυτοκινήτων

Ιανουάριος - Δεκέμβριος 1980

Αρ. Στατιστικής	Ποσοστό 100%	%	Ποσότητες σε τόνους		αξία σε κιλ.δρχ. Σύνολο
			Αξία CIF % ποσοστό επενδ. αγαθών	Δασμολ. % ποσοστό επενδ. αγαθών	
	1 Φορτηγά α) Πλήρη	Ποσοστό επεν. αγ.	11.684.806,5 4.260.882,2	1.427.646,4 644.008,1	13.112.452,9 4.904.890,3
3831 87.02.02.01	Ανατρεπόμενα αυτοκίνητα καλούμενα DUMPERS κυλινδρισμού κατώτερου των 10000 κυβ. εκ. μέτρων	100			
3831 87.02.02.13	Ανατρεπόμενα αυτοκίνητα καλούμενα DUMPERS κυλινδρισμού ίσου ή ανωτέρου των 10000 κυβ. εκ.	100	55.237	9.999	65.236
3831 87.02.02.15	Ετεροι άμαξαί φορτηγοί μετά κινητ. εκρήξ. κυλινδρισμού ίσου ή ανωτέρου των 2800 κυβ. εκ. ή μετά κινητ. εσωτ. καύσεως κυλινδ. ίσου ή ανωτέρου των 2500 κυβ. εκ.	100	413.015,1	55.881,3	468.896,4
3831 87.02.02.19	Ανατρεπόμενα αυτοκ. καλούμενα DUMPERS μετά κινητήρας εκρήξεως, κυλινδρ. κάτω των 2800 κυβ.εκ. ή εσωτ. καύσεως κυλινδρ. κάτω των 2500 κυβ. εκ.	100	33.799,9	155,3	33.955,2
3831 87.02.02.21	Ετεροι άμαξαί φορτηγοί, μετά κινητ. εκρήξεως κυλ. κάτω των 2800 κυβ.εκ. ή εσωτ. καύσ. κυλ. κάτω των 2500 κυβ. εκ.	100	754.665,1	127.610,6	882.275,7
3831 87.02.02.25	Ετεροι άμαξαί φορτηγοί, μεθ' ετερου κινητήρας	100	4.036,2	298,9	4.335,1
3831 87.02.02.29	Άμαξαί φορτηγοί αυτοκ. ελαφράί, κλεισταί άνευ θέσεων εξαιρέσει των δύο προσέων του οδηγού, μετά κινητήρας εκρήξεως κυλ. ίσου ή ανωτ. των 2800 κυβ. εκ. ή μετά κινητήρας εσωτ. καύσεως κυλινδ. ίσου ή ανωτ. των 2500 κυβ. εκ.	100	4.830,4	739,5	5.569,9
3831 87.02.02.31	Άμαξαί φορτηγοί αυτοκ. ελαφράί, κλεισταί άνευ θέσεων εξαιρέσει των δύο προσέων του οδηγού, μετά κινητήρας εκρήξεως κατώτερου των 2800 και των 2500	100	1.557.132,9	334.692,1	1.891.825,0
3831 87.02.02.35	Άμαξαί ελαφράί κλεισταί άνευ θέσεων εξαιρέσει των δύο προσέων του οδηγού, μεθ' ετέρου κινητήρας	100	1.213	245	1.458,6
3831 87.02.02.41	Αυτοκίνητα ψυγεία δια την μεταφοράν τροφίμων μετά κινητ. εκρ. κυλινδρ. ίσου ή ανωτ. των 2800 κυβ. εκ. ή μετά κινητ. εσωτ. καύσεως κυλινδρ. ίσου ή ανωτ. των 2500 κ.ε.	100	96.218,2	8.078,9	104.297,1
3831 87.02.02.45	Αυτοκίνητα ψυγεία δια την μεταφοράν τροφίμων μετά κινητ. εκρ. κυλινδρ. κατώτερου των 2800 κυβ.εκ. ή μετά κινητ. εσωτ. καύσεως κυλινδρ. κατώτερου των 2500 κυβ.εκ.	100	5.393,1	344,8	5.737,9
3831 87.02.02.49	-----				
3831 87.03.00.01	Αυτοκίνητα - Γερανοί	100	190.148,2	19.666,3	209.814,5
3831 87.03.00.02	Αυτοκίνητα φέροντα μονίμως μηχανήματα αναμίξεως σκυροκονιάματος	100	214.319,8	15.083,7	229.403,5
3831 87.03.00.03	Ώοιπαί άμαξαί αυτοκίνητοι ειδικών χρήσεων	100	416.066,6	28.958,5	445.025,1
3834 87.07.01.00	Οχήματα αυτοκίνητα των τύπων των χρησιμοποιουμένων εντός εργοστασίων, αποθηκών, λιμένων κλπ Ειδικός κατασκευασμένα δια την μεταφοράν προϊόντων εκπεμπόντων ισχυράν ραδιενέργειαν				

3834	87.07.02.00	Οχήματα μετατοπίσεως εμπορευμάτων των τύπων των χρησιμοποιούμενων εντός εργοστασίων, αποθηκών, λιμένων κλπ	100	4.862,7	197,9	5.060,6
3831	87.07.03.01	Λοιπά οχήματα αυτοκίνητα εφοδιασμένα με σύστημα ανυψώσεως κλπ των τύπων των χρησιμοποιούμενων εντός εργοστασίων, αποθηκών, λιμένων κλπ	100	382.683,9	29.115,4	411.799,3
3831	87.07.03.02	Λοιπά οχήματα μη κατανομαζόμενα των τύπων των χρησιμοποιούμενων εντός εργοστασίων, αποθηκών, λιμένων κλπ	100	5.185,5	182,6	5.368,1
3834	87.14.02.02	Οχήματα ρυμουλκούμενα και ημιρυμουλκούμενα, ετερα	50	109.234,5	11.757,1	120.991,6
3834	87.14.03.01		100			
3834	87.14.03.02	Λοιπά οχήματα, μη αυτοκίνητα	50	12.840,1	1.007,6	13.847,7
		β) Βάσεις φορτηγών		7.423.984,3	783.638,3	8.207.562,6
3831	87.02.03.11					
3831	87.02.03.12	Βάσεις ανατρεπομένων αυτοκινήτων (φορτηγών) (DUMPERS) μετά κινητήρος εκρήξεως κυλινδρισμού 2800-10000 κυβ.εκ. ή μετά κινητήρος εσωτ. καύσεως κυλινδρ. 2500-10000 κυβ.εκ.	100	3.345,1	438	3.783,1
3831	87.02.03.13	Βάσεις ανατρεπομένων αυτοκινήτων (φορτηγών) (DUMPERS) μετά κινητήρος εκρήξεως κυλινδρισμού 10000 κυβ. εκ. και άνω	100	132.335	19.722,9	152.058
3831	87.02.03.14	Βάσεις αυτοκ.φορτηγών, ελαφρών κλειστών κλπ μετά κινητήρος, εκρήξεως 2800 κυβ.εκ. και άνω ή μετά κινητήρος εσωτ.καύσεως 2500 κυβ.εκ. και άνω	100	109.297	13.977,7	123.275,9
3833	87.02.03.15	Βάσεις έτερων φορτηγών αυτοκ. μετά κινητ. εκρήξεως 2800 κυβ. εκ. και άνω ή μετά κινητ.εσωτ. καυσ. 2500 κυβ. εκ. και άνω		4.222.282	323.375,9	4.545.657,9
3831	87.02.03.16	Βάσεις αυτοκ.-ψυγείων, μετά κινητήρος εκρήξεως 2800 κυβ. εκ. και άνω ή μετά κινητήρος εσωτερ.καύσ. 2500 κυβ. εκ. και άνω	100	3.665,1	761,1	4.426,2
3831	87.02.03.27	Βάσεις φορτηγών αυτοκιν. ελαφρών κλειστών κλπ μετά κινητήρος εκρήξεως κυλινδρ. μέχρι 2800 κυβ.εκ. ή μετά κινητήρος εσωτ. καύσεως μέχρι 2500 κυβ. εκ.	100	57.599,2	8.224,2	66.523,4
3831	87.02.03.25	Βάσεις ανατρεπομένων αυτοκ.καλούμενων "DUMPERS" μετά κινητήρος εκρήξεως, κυλινδρισμού μέχρι των 2800 κυβ. εκ.ρ ή εσωτ.καύσεως κυλ. κατωτέρου των 2500 κυβ. εκ.	100	32.004,6	4.821	36.825,6
3831	87.02.03.29	Βάσεις έτερων φορτηγών αυτοκινήτων, μετά κινητήρος εκρήξεως κυλινδρ. μέχρι 2800 κυβ.εκ. ή εσωτ. καύσεως κυλινδρ. μέχρι 2500 κ.ε.	100	2.388.407,4	394.053,9	2.782.461,3
3831	87.02.03.31					
3831	87.02.03.35	Βάσεις φορτηγών αυτοκ. ελαφρών κλειστών κλπ μεσ' ετερου κινητήρ.	100	2.322,2	395,9	2.718,1
3831	87.02.03.37	Βάσεις έτερων φορτηγών αυτοκ.μεσ' ετερου κινητήρος	100	606,9	132,3	739,2
3832	87.02.03.39					
3832	87.04.02.02	Ετεραί βάσεις αυτοκ. οχημάτων, μετά κινητήρος κυλινδρ. μέχρι 2800 κυβ. εκ.	100	472.058	17.035,4	489.094,1
3831	87.02.01.01	2 Λεωφορεία	100	499.460,6	13.638,5	513.099,1
3831	87.02.01.01	Λεωφορεία μετά κινητήρος εκρήξεως κυλινδρισμού ίσου ή ανωτέρου των 2800 κυβ. εκ.	100	418.538,8	1.661,6	420.200,4

3831	87.02.01.02	Ετερα λεωφορεία, μετά κινητήρος εκρήξεως ή εσωτερ. καύσεως	100	80.921,8	11.976,9	92.898,7
	87.02.01.03					
		3 Επιβατηγά		3.743.479,7	2.593.870	6.337.349,7
3831	87.02.01.04	Αμαξαι αυτοκιν. δια την μεταφοράν προσώπων, συνήθως ή αγώνων μετά κινητήρος εκρήξεως ή εσωτερ. καύσεως και υδραυλικά	100	3.139.539,9	2.309.326,4	5.448.866,3
3831	87.02.01.05	Αμαξαι αυτοκιν. δια την μεταφοράν προσώπων συνήθεις ή αγώνων μετά κινητήρος εκρήξεως ή εσωτερ. καύσεως μεταχειρισμένα	100	416.931,9	224.335	641.266,9
3831	87.02.01.11	Αμαξαι αυτοκιν. δια την μεταφοράν προσώπων του τύπου jeep μετά κινητήρος εκρήξεως ή εσωτ. καύσεως	100	122.723,5	51.109,1	173.832,6
3831	87.02.01.12	Αμαξαι αυτοκιν. ειδικά, οίον ασθενοφόροι, νεκροφόροι κλπ μετά κινητήρος εκρήξ. ή εσωτ. καύσεως	100	25.684,4	4.604,9	30.289,3
3831	87.02.01.13	Αμαξαι αυτοκιν. δια την μεταφοράν προσώπων συνήθεις ή αγώνων μετ' ετερου κινητήρος, και υδραυλικά	100	4.577	4.268,5	8.845,5
3831	87.02.01.14	Αμαξαι αυτοκιν. δια την μεταφοράν προσώπων συνήθεις ή αγώνων, μετ' ετερου κινητήρος μεταχειρ.	100	223,1	50,8	273,9
	87.02.01.21	-----				
	87.02.01.22	-----				
		4 Βάσεις Λεωφορείων		1.416.587,7	95.835,6	1.512.423,3
3831	87.02.03.01	Βάσεις λεωφορείων, μετά θαλάμου οδηγού, μετά κινητήρος εκρήξεως κυλινδρισμού ίσου ή ανωτέρου των 2800 κυβ. εκ. κλπ	100	104.531,5	10.560,4	115.091,9
3831	87.02.03.02	Βάσεις λοιπών λεωφορ. μετά κινητήρος εκρήξεως ή εσωτερ. καύσεως και θαλάμου οδηγού	100	496,1	39,4	535,5
3831	87.02.03.03	Βάσεις αυτοκιν. αμαξων συνήθων ή αγώνων μετά κινητήρος εκρήξεως ή εσωτερ. καύσεως και θαλάμου οδηγού	100			
3831	87.02.03.04	Βάσεις αυτοκ. αμαξων τύπου jeep μετά κινητήρος εκρήξεως ή εσωτ. καύσεως και θαλάμου οδηγού	100	304,5	107,9	412,4
	87.02.03.05	-----				
	87.02.03.06					
	87.02.03.07					
	87.02.03.08					
	87.02.03.09					
3831	87.04.01.02	Ετερα βάσεις αυτοκ. μετά κινητ. εκρήξεως, κυλινδ. άνω των 2800 κυβ. εκ. ή εσωτ. καυσ., κυλινδρισμού άνω των 2500 κυβ. εκ.	100	446.530,4	42.693,1	489.223,5
3831	87.06.01.01	Βάσεις αυτοκ. οχημάτων δια την μεταφοράν προσώπων άνευ κινητήρος, προοριζόμενα δια την βιομ. συναρμ.	100	25,4	10,2	35,6
3831	87.06.01.02	Βάσεις αυτοκ. οχημάτων δια την μεταφοράν εμπορευμάτων, άνευ κινητήρος, προοριζόμενα δια την βιομ. συναρμολ.	100	332,2	40,5	372,7
	87.06.01.03	-----				
3835	87.06.01.13	Ετερα μέρη, τεμ. και εξαρτ. αυτοκ. οχημάτων δια την μεταφορά εμπορ. προοριζόμενα δια την βιομ. συναρμολ.	100	663.965,4	37.718,9	701.684,3
3835	87.06.01.14	Ετερα μέρη μεμον. τεμ. και εξαρτ. ετερων οχημ., προοριζόμενα δια την βιομ. συναρμολογήσεως	100	173.478,5	160,6	173.639,1
3831	87.06.02.03	Βάσεις αυτοκ., άνευ κινητήρος, λοιπαί		26.923,7	4.504,6	31.428,3

3912	90.27.01.01	5 Ταξιμ. Μετρητ. στροφών	κλπ	78.219,9	11.711,9	89.331,8
3912	90.27.01.02	Ταξιμετρα	100	2.712,0	363,5	3.075,5
3912	90.27.02.00	Μετρηταί στροφών, μετρηταί παραγωγής και έτεροι μετρηταί	100	32.165,7	4.607,6	36.773,3
3912	90.27.03.00	Συσκευαί ενδείξεως της ταχύτητας και ταχυμετρ. Στραβασκόπια	100 100	43.161,8 180,4	6.714,0 26,8	49.875,5 207,2
3831	87.06.02.05	6 Μέρη Αυτοκινήτων		1.289.010,2	235.056,5	1.524.066,7
3835	87.06.02.06	Μέρη αμαξωμάτων αυτοκινήτων, μη αλ-λακού περιλαμβανόμενα, λοιπά	100	287.430,5	59.848,3	347.278,8
3835	87.06.02.07	Ψυγεία αυτοκινήτων, λοιπά	33	4.155,6	819,2	4.974,8
3831	87.07.04.00	Έτερα μέρη αυτοκινήτων, λοιπά	33	979.976,9	173.208,4	1.153.185,3
		Μέρη ειδικών αυτοκινήτων χειρισμών κλπ	33	17.447,2	1.180,6	18.627,8
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (1-6)				18.711.564,6	4.377.758,9	23.089.323,5

Εισαγωγές Αυτοκινήτων 1970

Υπο-κλάδος	Αρ. Στατιστικής 1980		% ποσοστό επεν. αγ.	Αρ. Στατιστικής 1970	Αξία CIF σε δρχ. Χ ποσοστό επεν. αγ.
		1 Φορτηγά			
		α) Πλήρη	100		
3831	87.02.02.01	Φορτηγά αυτοκίνητα ειδικώς κατασκευασμένα δια την μεταφοράν προϊόντων εκπεμπόντων ισχυρών ραδιενέργειαν		87.02.02.01	1.001.004
	87.02.02.13				
	87.02.02.19				
	87.02.02.21				
	87.02.02.25				
	87.02.02.29				
	87.02.02.31				
	87.02.02.35				
	87.02.02.39				
	87.02.02.41				
	87.02.02.45				
	87.02.02.49				
	87.03.00.01				
3821	87.03.00.02	Αμαξαι αυτοκίνητοι ειδικών χρήσεων		87.03.00.00	99.811.326
	87.03.00.03	οίον αυτοκίνητα - συνεργεία κλπ			
	87.07.01.00				
3831	87.07.02.00	{ Ειδικά αυτοκίνητα χειρισμών δια την μετακίνησιν εμπορευμάτων κλπ μη κατονομαζόμενα, μετ' ηλεκτρικού κινητήρα		87.07.02.11	3.812.795
3831	87.07.03.02	{ Ομοια μετ' έτερου κινητήρος		87.07.02.12	5.050.466
3831	87.07.03.01	{ Ειδικά αυτοκίνητα χειρισμών κλπ φέροντα σύστημα ανυψώσεως της ίδιας αυτών διατάξεως φορτώσεως ανυψωμένης εις ύψους ενός μέτρου ή και περισσότερον		87.07.02.01	46.435.324
3831		{ Έτερα ειδικά αυτοκίνητα χειρισμών κλπ φέροντα σύστημα ανυψώσεως, της ίδιας αυτών διατάξεως φορτώσεως		87.07.02.02	4.253.356
3834	87.14.02.02	{ Αμαξαι ρυμουλκούμεναι δια την μεταφοράν εμπορευμάτων δίτροχοι, προοριζόμεναι αποκλειστικώς δι' αυτοκίνητα οχήματα τύπου "jeep"	50	87.14.02.02	48.160
3834		{ Αμαξαι ρυμουλκούμεναι, κατάλληλοι δια την μεταφοράν εμπορευμάτων ή προσώπων	50	87.14.02.03	8.879.205
	87.14.03.01		100		
3834	87.14.03.02	Λοιπά οχήματα μη αυτοκίνητα	50	87.14.03.02	496.680
		β) Βάσεις φορτηγών			
3831	87.02.03.11	Βάσεις φορτηγών αυτοκινήτων, ειδικώς κατασκευασμένα δια την μεταφοράν προϊόντων εκπεμπόντων ισχυράν ραδιενέργειαν	100	87.02.03.21	423.493
3831	87.02.03.12	Βάσεις αυτοκινήτων αμαξών, φορτηγών ελαφρών, κλειστών κλπ μετά κινητήρος εκρήξεως, κυλινδρισμού ίσου ή ανωτέρου των 2.800 κυβ. εκ		87.02.03.25	740.695
3831	87.02.03.13	Βάσεις αυτοκινήτων αμαξών δια την μεταφοράν εμπορευμάτων, μετά κινητήρος εκρήξεως, κυλινδρισμού ίσου ή ανωτέρου των 2.800 κυβ. εκ		87.02.03.22	651.848.064
3831	87.02.03.14	Βάσεις αυτοκινήτων ψυγείων, καταλλήλων δια την μεταφορά τροφίμων, μετά κινητήρος εκρήξεως, κυλινδρισμού ίσου ή ανωτέρου των 2.800 κυβ. εκ.		87.02.03.31	1.947.180
	87.02.03.15				

3831	87.02.03.16	Όμοιοι, μεσ' ετέρου κινητήρος εκρήξεως ή εσωτερικής καύσεως		87.02.03.23	51.980.782
	87.02.03.25				
	87.02.03.27				
	87.02.03.29				
	87.02.03.31				
	87.02.03.35				
	87.02.03.37				
	87.02.03.39				
	87.04.02.02	Ετεροι βάσεις, αυτοκινήτων οχημάτων μετά κινητήρος		87.04.02.02	14.361.317
3831	87.02.01.01	2 Λεωφορεία			
		Λεωφορεία μετά κινητήρος εκρήξεως, κυλινδρισμού ίσου ή ανώτερου των 2.800 κυβ.εκ	100	87.02.01.01	2.576.843
3831	87.02.01.02	Ετεροι Λεωφορεία μετά κινητήρος εκρήξεως ή εσωτερ. καύσεως		87.02.01.41	5.426.523
	87.02.01.03	----		87.02.01.42	
		3 Επιβατηγά			
3831	87.02.01.04	{ Αμαξια αυτοκίνητοι δια την μεταφοράν προσώπων, συνήθως, μετά κινητήρος εκρήξεως κλπ βάρους έκαστη μέχρις 800 χγρ.		87.02.01.11	412.131.787
3831		{ Όμοιοι, βάρους έκαστη άνω των 800 χγρ και αξίας		87.02.01.14	769.898.400
3831		{ Αμαξια αυτοκίνητοι δια την μεταφοράν προσώπων, συνήθως μετά κινητήρος εκρήξεως κλπ βάρους έκαστη άνω των 800 χγρ και αξίας ανωτέρας των 1659 δολλαρίων καινούργεις		87.02.01.17	121.248.748
3831		{ Όμοιοι, μεταχειρισμένοι		87.02.01.13	15.911.612
3831	87.02.01.05	{ Όμοιοι, μεταχειρισμένοι		87.02.01.16	72.963.750
3831	87.02.01.14	{ Όμοιοι, μεταχειρισμένοι		87.02.01.19	15.879.642
3831	87.02.01.11	{ Αμαξια αυτοκίνητοι δια την μεταφοράν προσώπων, του τύπου "jeep"	100	87.02.01.21	6.301.441
3831	87.02.01.12	{ Όμοιοι ειδικάί οίον ασθενοφόροι, νεκροφόροι κλπ μετά κινητήρος εκρήξεως ή εσωτερικής καύσεως	100	87.02.01.31	3.645.126
				87.02.01.12	
3831	87.02.01.13	{ Αμαξια αυτοκίνητοι δια την μεταφοράν προσώπων, συνήθεις, μεσ' ετέρου κινητήρος, βάρους έκαστη άνω των 800 χγρ. και αξίας μέχρι 1650 δολ. καινούργεις		87.02.01.15	248.122
3831		{ Όμοιοι μεσ' ετέρου κινητήρος		87.02.01.18	59.344
	87.02.01.21			87.02.01.22	-
	87.02.01.22			87.02.01.32	=
		4 Βάσεις Λεωφορείων			
3831	87.02.03.01	Βάσεις αυτοκινήτων αμαξών, φέρουσαι μόνον τον θάλαμον του οδηγού, λεωφορείων, μετά κινητήρος εκρήξεως κυλινδρισμού ίσου ή ανωτέρου των 2.800 κυβ. εκ. κλπ	100	87.02.03.01	5.461.381
	87.02.03.02			87.02.03.02	
				87.02.03.04	
3831	87.02.03.03	Βάσεις αυτοκινήτων, αμαξών, αξίας ανωτέρας των 1650 δολ. και βάρους άνω των 800 χγρ μετά κινητήρος εκρήξεως ή εσωτερικής καύσεως		87.02.03.06	113.064
				87.02.03.08	
	87.02.03.04			87.02.03.11	
	87.02.03.05			87.02.03.13	
	87.02.03.06			87.02.03.15	
	87.02.03.07			87.02.03.03	
				87.02.03.05	
				87.02.03.07	
				87.02.03.09	
				87.02.03.12	

	87.02.03.08			87.02.03.14	
	87.02.03.09			87.02.03.16	
3831	87.04.01.02	Βάσεις αυτοκινήτων μετά κινητήρος εκρήξεως, κυλινδρισμού άνω των 2800 κυβ. εκ. ή εσωτερικής καύσεως κυλινδρισμού άνω των 2500 κυβ.εκ			
3831	87.06.01.01			87.04.01.02	35.954.479
3831	87.06.01.02	Μέρη και μεμον. τεμάχια οχημάτων δια την μεταφοράν εμπορευμάτων μετά κινητήρος, εκρήξεως, κυλινδρισμού κατωτέρου των 2800 κυβ.εκ. ή κινητήρος εσωτ. καύσεως κυλινδρισμού κατωτέρου των 2500 κυβ.εκ.		87.06.01.02	
3831	87.06.01.03			87.06.01.06	72.240
3835	87.06.01.13	Όμοια, οχημάτων ειδικών χρήσεων οία αυτοκίνητα συνεργεία, αυτοκίνητα γερανοί, αντλιοφόρα, καθαρισμού κλπ		87.06.01.07	30.914
3835	87.06.01.14				
3831	87.06.02.03	Βάσεις αυτοκινήτων μετά ή άνευ τροχών άνευ όμως κινητήρος		87.06.02.04	3.319.556
		5 Ταξιμ. Μετρητ. στροφών κλπ			
3912	90.27.01.01	Ταξίμετρα		90.27.01.01	3.224.528
3912	90.27.01.02	Μετρητάί στροφών, μετρητάί παραγωγής και έτεροι μετρητάί	100	90.27.01.02	6.644.841
3912	90.27.02.00	Συσκευαί ενδείξεως της ταχύτητας & ταχύμετρα	100	90.27.02.00	6.930.205
3912	90.27.03.00	Στροβασκόπια	100	90.27.03.00	282.554
		6 Μέρη Αυτοκινήτων			
3831	87.06.02.05	Μέρη αμαξωμάτων αυτοκινήτων, μη αλ-λαχού περιλαμβανόμενα	100	87.06.02.05	46.484.906
	87.06.02.06	(Υαλοπίνακες παραθύρων κλπ μετά πλαίσιο, αυτοκινήτων	33)	87.06.02.06	167.030
		(Τάπητες εξ οιασδήποτε ύλης (εξαι-ρέσει των εξ υφαντικών υλών τοι-ούτων) αυτοκινήτων	33)		
3834	87.06.02.07	(λοιπά μέρη αυτοκινήτων, ο/ον άξο-νες, ημιαξόνια, μειωτήρες κρδα-σμών κλπ	33)	87.06.02.07	1.063.381
3831	87.07.04.00	Μέρη ειδικών αυτοκινήτων χειρισμών κλπ	33	87.06.02.08	70.899.706
				87.07.03.00	1.959.590

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ 1970

Αρ. Στατιστικής 1970	ΑΕ/α CIF	ΤΥΔΕ	Δασμοί και φόροι	Σύνολο	Υπο- κλάδοι	% Ποσοστό Επενδ. αγασών	Νέο Σύνολο (Σύνολο Χ ποσοστό Επενδ. αγασών)
87.02.02.01	1.001.004	732=23,94	239.640	1.240.644	3831	100	1.240.644
87.03.00.00	99.811.326	732=23,94	23.894.831	123.706.157	3831		123.706.157
87.07.02.11	3.812.795	719=16,32	622.248	4.435.043	3831		4.435.043
87.07.02.12	5.050.466	719=16,32	824.236	5.874.702	3831		5.874.702
87.07.02.01	46.435.324	719	7.578.245	54.013.569	3831		54.013.569
87.07.02.02	4.253.556	719	694.180	4.947.736	3831		4.947.736
87.14.02.02	103.650	733=29,5	30.577	134.227	3834	50	67.114
87.14.02.03	96.320	733=29,5	28.414	124.734	3834	50	62.367
87.14.03.02 }	17.758.409	733	5.238.731	22.997.140	3834	50	11.498.570
87.02.02.02 }	37.134.218	732=23,94	8.889.932	46.024.150	3831	100	46.024.150
87.02.02.03 }	252.628.383	732	60.479.335	313.107.618	3831		313.107.618
87.02.02.05 } ⁶	6.942.093	732	1.661.937	8.604.030	3831		8.604.030
87.02.02.06 }	50.514.219	732	12.093.104	62.607.323	3831		62.607.323
87.02.02.08 }	2.937.243	732	703.176	3.640.419	3831		3.640.419
87.02.02.11 }	254.445	732	60.914	315.359	3831		315.359
87.02.03.21 }	423.493	732	101.384	524.877	3831	100	524.877
87.02.03.25 }	740.695	732	177.322	918.017	3831		918.017
87.02.03.22	651.848.064	732	156.052.427	807.900.491	3831		807.900.491
87.02.03.31	1.947.180	732	466.155	2.413.335	3831		2.413.335
87.02.03.23	51.980.782	732	12.444.199	64.424.981	3831		64.424.981
87.04.02.02	14.361.317	732	3.438.099	17.799.416	3831		17.799.416
87.02.01.01 }	2.576.843	732	616.896	3.193.739	3831		3.193.739
87.02.01.41 }	5.426.523	732	1.299.110	6.725.633	3831		6.725.633
87.02.01.42 }	-----						
87.02.01.11 }	412.131.787	732	98.664.350	510.796.137	3831		510.796.137
87.02.01.14 }	769.898.400	732	184.313.677	954.212.077	3831		954.212.077
87.02.01.17 } ⁷	121.245.748	732	29.026.232	150.271.980	3831		150.271.980
87.02.01.13 }	15.911.612	732=23,94	1.809.240	19.720.852	3831	100	19.720.852
87.02.01.16 }	72.963.750	732	17.467.522	90.431.272	3831		90.431.272
87.02.01.19 }	15.879.642	732	3.801.586	19.681.228	3831		19.681.228
87.02.01.21 }	6.301.441	732	1.508.565	7.810.006	3831		7.810.006
87.02.01.31	3.645.126	732	872.643	4.517.769	3831		4.517.769
87.02.01.12	-						
87.02.01.15	248.122	732	59.400	307.522	3831		307.522
87.02.01.18	59.344	732	14.207	73.551	3831		73.551
87.02.01.22	-						
87.02.01.32	-						
87.02.03.01	5.461.381	732	1.307.455	6.768.836	3831		6.768.836
87.02.03.02	-						
87.02.03.04	-						
87.02.03.06	-						
87.02.03.08	113.064	732	27.068	140.132	3831		140.132
87.02.03.11	-						
87.02.03.13	-						
87.02.03.15	-						
87.02.03.03	-						
87.02.03.05	-						
87.02.03.07	-						
87.02.03.09	-						
87.02.03.12	-						
87.02.03.14	-						
87.02.03.16	-						
87.04.01.02	35.954.479	732	8.607.502	44.561.981	3831		44.561.981
87.06.01.02	-						
87.06.01.06	72.240	732=23,94	17.294	89.534	3831		89.534
87.06.01.07	30.914	732	7.401	38.315	3835		38.315
87.06.02.04	3.319.556	732	794.702	4.114.258	3831		4.114.258
90.27.01.01	3.224.528	861=29,62	955.105	4.179.633	3912		4.179.633
90.27.01.02	6.644.841	861	1.968.202	8.613.043	3912		8.613.043
90.27.02.00	6.930.205	861	2.052.727	8.982.932	3912		8.982.932

6. Οι οασμολογικές κλάσεις αυτές δεν περιλαμβάνονται στα αντίστοιχα στοιχεία των Εθνικών λογαριασμών.

7. Τα επιβατηγά αυτοκίνητα, στον τελικό υπολογισμό, έχουν ποσοστό επενδ. αγασών 25%.

90.27.03.00	282.554	861	83.692	366.246	3912		366.246
87.06.02.05	46.484.906	732=23,94	11.128.486	57.613.392	3831	33	19.012.419
87.06.02.06	506.153	732	121.173	627.326	3834	33	207.018
87.06.02.07	3.222.367	732	771.435	3.993.802	3834	33	1.317.955
87.06.02.08	214.847.593	732	51.434.514	266.282.107	3834	33	87.873.095
87.07.03.00	5.938.152	719=16,32	969.106	6.907.258	3831	33	2.279.395
	2.858.931.695			3.726.774.529			2.164.801.956

Εισαγωγές ποδηλάτων 1980

87.09.00.01	Αυτοκίνητα ποδήλατα (μοτοσυκλέτα) άνευ πλαγίου κιβωτίου	60
87.09.00.02	Αυτοκίνητα ποδήλατα (μοτοσυκλέτα) μετά πλαγίου κιβωτίου	100

Εισαγωγές Ποδηλάτων 1980

	Αξία CIF	Δασμοί και φόροι	25% Δαπάνες διασέσεως επί της αξίας CIF	Σύνολο (1-3)	% Ποσοστό Επεν.αγ.	Επενδύσεις	Κατανάλωση
	(1)	(2)	(3)				
3851 87.09.00.01	1.195.646,1	268.871,6	298.911,5	1.763.429,2	60	1.058.037,5	705.373
3851 87.09.00.02	2.991,3	626,9	747,8	4.366,6	100	4.366,6	-
3851 87.09.00.03	39.227,6	6.296,2	9.806,9	55.330,7	60	33.198,4	22.132
3851 87.10.00.00	339.817,7	77.303,4	84.954,4	502.075,5	60	301.245,3	200.830
	1.577.683,3	353.098,1	394.420,6	2.325.202,0		1.396.867,8	928.334
3851	<u>Εθνικοί Ποσ. N.Μυλωνάς</u>						
	1.396.867,8						

Εισαγωγές ποδηλάτων 1970

Αρ. Στατιστικής 1970	Αξία CIF	ΤΤΔΕ	Δασμοί και φόροι	Σύνολο	% Ποσοστό Επενδ. αγαθών	Νέο Σύνολο (Σύνολο Χ ποσοστό Επενδ. αγαθ.)	Υποκλαδ.
87.09.01.01	56.469.181	732=23,94	13.518.722	69.987.903	60	41.992.742	3851
87.09.01.02	2.930.240	732	701.499	3.631.739	60	2.179.043	3851
87.09.01.03	538.249	732	128.857	667.106	60	667.106	3851
87.09.02.00	249.595	732	59.753	309.348	60	185.609	3851
87.10.00.00	19.611.886	733=29,5	5.785.506	25.397.392	60	15.238.435	3851
	<u>79.799.151</u>			<u>99.993.408</u>		<u>60.262.935</u>	
	=====			=====		=====	

Εισαγωγές ποδηλάτων 1970

Υπο- κλάδοι	Αρ. Στατιστ. 1980	Περιγραφή 1970	Αρ. Στατιστ. 1970	CIF	Δασμοί	25% Δαπάνες διάθεσης επί CIF	Σύνολο (1-3)	% Ποσοστό Επενδ. αγαθών	Κατα- ναλω- σεις
				(1)	(2)	(3)			
3851	87.09.00.01	(Αυτοκίνητα, ποδήλατα (μοτοσυκλέτται) κυ- λινδρισμού μέχρι 250 κυβ.εκ.	87.09.01.01	56.469.181		14.117.295		60	
3851		Αυτοκίνητα ποδήλατα (μοτοσυκλέτται) έτε- ρα: άνευ πλαγίου κιβωτίου	87.09.01.02	2.930.240		732.560		60	
3851	87.09.00.02	Αυτοκίνητα ποδήλατα (μοτοσυκλέτται) έτε- ρα μετά πλαγίου κιβωτίου	87.09.01.03	538.249		134.562		100	
3851	87.09.00.03	Ποδήλατα μετά βοη- θητικού κινητήρος	87.09.02.00	249.595		62.399		60	
3851	87.10.00.00	Ποδήλατα, άνευ κι- νητήρος	87.10.00.00	19.611.886		4.902.972		60	
				<u>79.799.151</u>		<u>19.949.788</u>			
				=====		=====			

Συμπληρωματική Κατάσταση Εισαγωγών Διαφόρων Αγαθών

Πάγιου Κεφαλαίου 1980

<u>Υπο-κλάδος</u>	<u>Αρ. Στατιστικής 1980</u>		<u>% Ποσοστό Επενδ. αγαθών</u>	<u>Αξία CIF χ ποσοστό Επενδ. στο Επενδ. αγαθών</u>	<u>Ποσοί χ ποσοστό Επενδ. αγαθών</u>	<u>Σύνολο</u>
	37.07.02.01		100			
	37.07.02.04					
	37.07.02.05					
2514	44.22.01.00	Δούγα:	100	31.887,6	10.573,9	42.461,5
	44.23.01.00					
2593	44.25.06.00	Τύποι, καλαπόδια και τανυτήρες υποδημάτων εκ ξύλου	100	150,2	48,9	199,1
	44.26.02.00					
2533	46.03.02.00	Σπυρίδες (Ζεμπίλια) εκ ψιαβου κλπ	100	2	0,9	2,9
	68.04.01.01					
	68.04.01.02					
	68.04.01.03					
	68.04.01.04					
	68.04.02.01					
	68.04.02.02					
	68.05.01.00					
	68.05.02.00					
3392	68.06.02.00	Λειαντικά κλπ με βάση την σμυρίδα	100	3.490	498,6	3.988,6
3392	68.06.03.00	Λοιπά λειαντικά, φυσικά ή τεχνητά	100	159.242,4	37.687,4	196.929,8
3332	69.09.01.01	Συσκευαί και είδη δια χημικά κλπ χρήσεις κλπ εκ πορσελάνης	100	12.295,8	1.086,3	13.382,1
3311	69.09.01.02	Συσκευαί και είδη δια χημικά κλπ χρήσεις κλπ εξ ετέρων κεραμειτικών υλών	100	4.846,6	373,7	5.220,3
	69.09.02.01					
	69.09.02.02					
	69.09.02.03					
3331	69.09.02.04	Στάμναι και έτερα δοχεία δια την μεταφοράν και συσκευασίαν ειδών, λοιπά, εκ κοινής γής γανευμένα ή μη, εσμαλωμένα ή μη κλπ	100	75,9	23,6	99,5
	69.09.02.05					
	69.09.02.06					
	69.09.02.07					
3331	69.09.02.11	Στάμναι και έτερα δοχεία δια την μεταφοράν και συσκευασίαν ειδών, λοιπά εξ ετέρων κεραμειτικών υλών, μη χρωματοπεποικιλμένα	100	24,4	4,2	28,6
	69.09.02.12					
	69.09.02.13					
3321	70.17.01.01	Υάλινα αντικείμενα χημικών εργαστηρίων, εκ τετηγμένου διοξειδίου του πυριτίου ή χαλαζίου	100	3.884,4	166	4.050,4
3321	70.17.01.03	Υάλινα αντικείμενα χημικών εργαστηρίων, εξ ετέρων ειδών υάλου	100	32.466,9	5.694,4	38.161,3
3412	73.11.02.00	Σιδηροπάσσαλοι	100	2.783,8	807,9	3.591,7
3521	73.14.01.00	Σύρματα εκ σιδήρου ή κάλυβος, γυμνά	100	216.318,9	34.642,3	250.961,2
3521	73.14.02.00	Σύρματα εκ σιδήρου ή κάλυβος κεκομμένα εις ωρισμένα μήκη	100	3.594,6	632,1	4.226,7
3521	73.14.03.00	Σύρματα εκ σιδήρου ή κάλυβος κατάλληλα δια την κατασκευήν κτενιών υφαντουργικής	100	2.730,1	442,1	3.172,2
3521	73.14.04.00	Σύρματα εκ σιδήρου ή κάλυβος επενδεδυμένα δι υφαντικών υλών	100	2.402	562,3	2.964,3
3521	73.15.01.39	Σύρματα εξ εκλεκτού κάλυβος δι ανθρακος, γυμνά				
3521	73.15.02.34	Σύρματα εκ καλυβοκραμάτων, γυμνά	100	40.979	6.695,9	47.674,9
3539	73.21.01.01	Θύραι, θύραι υδατοφραγμάτων και ικριώματα	100	20.564,9	353,3	20.918,2
3539	73.21.01.02	Δικίσι λυόμενα	100	41,6	15,5	57,1
3539	73.21.01.03	Περίπτερα, υπόστεγα, στέγαι, θύραι, θυρώματα κλπ	100	91.425	3.025,2	94.450,2
3539	73.21.01.04	Έτερα μεταλλικά κατασκευαί, μη αλλακού περιλαμβανόμενα ή κατονομαζόμενα	100	604.619,8	39.989,9	644.609,7
3691	73.22.02.00	Βαρέλια, κάδοι κλπ εκ χυτοσιδήρου, σιδήρου ή κάλυβος, χωρητικότητας ανωτέρας των 300 λίτρων	100	94.785,3	2.985,7	97.771

3593	73.23.01.00	Βαρέλια, τύμπανα, μπιτόνια κλπ εκ λαμαρίνας εκ σιδήρου ή χάλυβος χωρητικότητας ανωτέρας των 50 λίτρων	100	7.055,9	706,7	7.762,6
3593	73.23.02.00	Βαρέλια, τύμπανα, μπιτόνια κλπ εκ λαμαρίνας εκ σιδήρου ή χάλυβος, χωρητικότητας μέχρι και 50 λίτρα	100	250.490,7	10.165,8	260.656,5
3593	73.23.03.01	Βαρέλια, τύμπανα, μπιτόνια κλπ εκ λαμαρίνας εκ σιδήρου ή χάλυβος, χωρητικότητας ανωτέρας των 50 λίτρων	100	37.369,1	7.579,2	44.947,3
3593	73.23.03.02	Βαρέλια, τύμπανα, μπιτόνια κλπ εκ λαμαρίνας εκ σιδήρου ή χάλυβος, χωρητικότητας μέχρι και 50 λίτρων αποτελούντα την συσκευασία των εμπορευμάτων	100	477,2	103,7	580,9
3593	73.24.01.00	Δοχεία εκ σιδήρου ή χάλυβος δια πεπιεσμένα αέρια, κυτά	100	35.111,4	5.707,3	40.818,7
3593	73.24.02.00	Έτερα δοχεία εκ σιδήρου ή χάλυβος δια πεπιεσμένα αέρια	100	55.810,6	8.354,5	64.165,1
	73.26.00.01	-----				
3524	73.29.01.02	Άλυσεις κλπ εις απεριόριστα μήκη πάχους 4-8 χιλ.	100	3.779,9	961,6	4.741,5
3524	73.29.01.03	Άλυσεις κλπ εις απεριόριστα μήκη, πάχους άνω των 8 χιλ.	100	8.439,9	1.722,9	10.162,8
3524	73.29.01.04	Άλυσεις κλπ κεκομμένοι εις ωρισμένα μήκη δι ωρισμένην χρήση	100	94.020	13.831,2	107.851,2
3524	73.29.02.00	Άλυσεις κλπ οξειδωμένοι, επιχαλκωμένοι κλπ	100	5.851,4	1.337,6	7.153
3524	73.29.04.00	Άλυσεις κλπ εκ καλυβοκράματος ή εκλεκτού χάλυβος	100	22.726,2	2.983,6	35.709,8
	73.40.02.03	-----				
3593	73.40.02.11	Δεξαμενάι, βαρέλια κλπ χωρητικότητας μέχρι 300 λίτρων μη κυτά, εισαγόμενα πλήρη εμπορευμάτων και αποτελούντα την συσκευασίαν αυτών εκ κυττασιδήρου	100	0,5	0,1	0,6
3573	73.40.02.12	Δεξαμενάι, βαρέλια κλπ χωρητικότητας μέχρι 300 λίτρων μη κυτά, εισαγόμενα πλήρη εμπορευμάτων και αποτελούντα την συσκευασίαν αυτών εκ σιδήρου ή χάλυβος	100	26,2	6,1	32,3
	73.40.19.01					
	73.40.19.02					
	73.40.02.01					
	73.40.02.04					
	74.09.00.00					
	74.19.02.00					
	75.06.02.01					
3539	76.08.01.00	Οικίαι λυόμενοι εξ αργιλίου	100	94	27	121
3424	76.09.00.00	Δεξαμενάι, βαρέλια κάδοι κλπ εξ αργιλίου χωρητικότητας ανωτέρας των 300 λίτρων	100	1.089,4	284,7	1.374,1
3542	82.02.01.01	Πρίονες χειρός μετά ράχως και επιμήκεις δια την κοπήν μετάλλων	100	1.235,4	283,8	1.519,2
3542	82.02.01.02	Χειροπρίονες μετά ράχως και πρίονες επιμήκεις λοιποί	100	15.270,7	3.251	18.521,7
3542	82.02.01.03	Έτεροι χειροπρίονες συνηρμολογημένοι δια την κοπήν των μετάλλων	100	395,1	68,4	463,5
3542	82.02.01.04	Χειροπρίονες συνηρμολογημένοι, έτεροι	100	9.200,7	2.014,1	11.214,8
3542	82.03.01.00	Ριναί και ράστραι	100	41.573	6.725,5	48.298,5
3542	82.03.02.00	Ηλαγραι (τανάλιαι), λαβίδες παντοειδείς κλπ άπαντα χειρός	100	358.558	64.447,7	423.005,7
3542	82.04.02.00	Σιδηρουργικάι καμινάι φορητάι, τροχοί ακονίσματος χειρακίνητοι ή ποδοκίνητοι	100	1.028	264,6	1.292,6
3542	82.04.03.00	Υαλοκοπήτρες μετ' αδάμαντας και έτερα εργαλεία ή συλλογαί εργαλείων χειρός, λοιπά	100	187.322	30.988,2	218.310,2
3595	82.09.02.01	Μάχαιραι υποδηματοποιών, σαγματοποιών κλπ	100	4.100,7	1.229,4	5.330,1
3595	82.09.02.03	Μάχαιραι μαγειρείων, κρεοπωλείων κλπ	100	30.898,7	11.031,2	41.929,9
3596	82.11.03.00	Έτερα μέρη και μεμονωμένα τεμάχια ξυραφιών κλπ	100	4.053,5	597,4	4.650,9
3599	83.04.00.00	Είδη ταξινομήσεως εγγράφων, κιβώτια καρτελλών κλπ	100	2.9674,7	820,4	3.785,1
3525	83.05.01.00	Μηχανισμοί δια την πρόσδεσιν κινητών φύλλων κλπ	100	17.337,4	5.068,5	22.405,9
3782	84.12.01.00	Συσκευαί τεκνητού κλίματος εισαγόμενοι παρά βιομηχανίαν	100	35.963,6	1.583,3	37.546,9

Συμπληρωματική Κατάσταση Εισαγωγών Διαφόρων Αγαθών

Πάγιου Κεφαλαίου 1980

<u>Υπο-κλάδος</u>	<u>Αρ. Στατιστικής 1980</u>		<u>% Ποσοστό Επενδ. αγαθών</u> 100	<u>Αξία CIF X ποσοστό Επενδ. αγαθών</u>	<u>Ποσοστό X ποσοστό Επενδ. αγαθών</u>	<u>Σύνολο</u>
	37.07.02.01					
	37.07.02.04					
2514	37.07.02.05	Δούγαι	100	31.887,6	10.573,9	42.461,5
	44.22.01.00					
2593	44.23.01.00					
	44.25.06.00	Τύποι, καλαπόδια και τανυτήρες υποδημάτων εκ ξύλου	100	150,2	48,9	199,1
	44.26.02.00					
2533	46.03.02.00	Σπυρίδες (Ζεμπίλια) εκ ψιαβου κλπ	100	2	0,9	2,9
	68.04.01.01					
	68.04.01.02					
	68.04.01.03					
	68.04.01.04					
	68.04.02.01					
	68.04.02.02					
	68.05.01.00					
	68.05.02.00					
3392	68.06.02.00	Λειαντικά κλπ με βάση την σμυρίδα	100	3.490	498,6	3.988,6
3392	68.06.03.00	Λοιπά λειαντικά, φυσικά ή τεχνητά	100	159.242,4	37.687,4	196.929,8
3332	69.09.01.01	Συσκευαί και είδη δια χημικά κλπ χρήσεις κλπ εκ πορσελάνης	100	12.295,8	1.086,3	13.382,1
3311	69.09.01.02	Συσκευαί και είδη δια χημικά κλπ χρήσεις κλπ εξ ετέρων κεραμεικόν υλών	100	4.846,6	373,7	5.220,3
	69.09.02.01					
	69.09.02.02					
	69.09.02.03					
3331	69.09.02.04	Στάμναι και έτερα δοχεία δια την μεταφοραν και συσκευασίαν ειδών, λοιπά, εκ κοινής γής γανευμένα ή μη, εσμαλωμένα ή μη κλπ	100	75,9	23,6	99,5
	69.09.02.05					
	69.09.02.06					
	69.09.02.07					
3331	69.09.02.11	Στάμναι και έτερα δοχεία δια την μεταφοραν και συσκευασία ειδών, λοιπά εξ ετέρων κεραμεικόν υλών, μη χρωματοπεποικλιμένα	100	24,4	4,2	28,6
	69.09.02.12					
	69.09.02.13					
3321	70.17.01.01	Υάλινα αντικείμενα χημικών εργαστηρίων, εκ τετηγμένον διοξειδίου του πυριτίου ή καλαζίου	100	3.884,4	166	4.050,4
3321	70.17.01.03	Υάλινα αντικείμενα χημικών εργαστηρίων, εξ ετέρων ειδών υάλου	100	32.466,9	5.694,4	38.161,3
3412	73.11.02.00	Σιδηροπάσσαλοι	100	2.783,8	807,9	3.591,7
3521	73.14.01.00	Σύρματα εκ σιδήρου ή κάλυβος, γυμνά	100	216.318,9	34.642,3	250.961,2
3521	73.14.02.00	Σύρματα εκ σιδήρου ή κάλυβος κεκομμένα εις ωρισμένα μήκη	100	3.594,6	632,1	4.226,7
3521	73.14.03.00	Σύρματα εκ σιδήρου ή κάλυβος κατάλληλα δια την κατασκευήν κτενιόν μηχανουργικής	100	2.730,1	442,1	3.172,2
3521	73.14.04.00	Σύρματα εκ σιδήρου ή κάλυβος επενδεδυμένα δι υφαντικόν υλών	100	2.402	562,3	2.964,3
3521	73.15.01.39	Σύρματα εξ εκλεκτού κάλυβος δι ανθρακος, γυμνά				
3521	73.15.02.34	Σύρματα εκ καλυβοκραμάτων, γυμνά	100	40.979	6.695,9	47.674,9
3539	73.21.01.01	Θύραι, θύραι υδατοφραγμάτων και ικριώματα	100	20.564,9	353,3	20.918,2
3539	73.21.01.02	Θικίσι λυόμενα	100	41,6	15,5	57,1
3539	73.21.01.03	Περίπτερα, υπόστεγα, στέγαι, θύραι, θυρώματα κλπ	100	91.425	3.025,2	94.450,2
3539	73.21.01.04	Έτερα μεταλλικά κατασκευαί, μη αλλακού περιλαμβανόμενα ή κατονομαζόμενα	100	604.619,8	39.989,9	644.609,7
3691	73.22.02.00	Βαρέλια, κάδοι κλπ εκ χυτοσιδήρου, σιδήρου ή κάλυβος, χωρητικότητας ανωτέρας των 300 λίτρων	100	94.785,3	2.985,7	97.771

3641	84.22.04.01	Ανυψωτικά/συσκευαί	100	47.475,0	5.824,4	53.299,4
3699	84.34.02.00	Πλάκες πινακών, πλάκες, κύλινδροι και έτερα παρόμοια όργανα, εξαιρέσει των λίθων λιθογραφίας	100	48.636,3	6.712,9	55.349,2
3699	84.34.03.01	Τυπογραφικά στοιχεία και έτερα ανάλογα είδη στοιχειοθεσίας	100	2.129,7	357,2	2.486,9
3699	84.34.03.02	Μηχαναί, συσκευαί και υλικών δια την παρασκευήν τυπογραφικών στοιχείων κλπ	100	40.005,6	2.928,6	42.934,2
3781	84.40.01.00	Μηχαναί και πρέσσαι σιδηρώματος θερμαινόμενα δι' ηλεκτρισμού	100	69.707,6	3.721,5	73.429,1
3781	84.40.02.02	Μηχαναί και συσκευαί πλύσεως ασπρρορούχων λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	100	1.430,2	356,9	1.787,1
3781	84.40.02.05	Συσκευαί πλύσεως ασπρρορούχων, έτεραί βάρους έκαστη άνω των 100 μέχρι 250 χγρ.	100	474,7	1,1	475,8
3781	84.40.02.06	Συσκευαί πλύσεως ασπρρορούχων, έτεραί βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	100	13,5		13,5
3781	84.40.03.02	Συσκευαί πλύσεως ασπρρορούχων δι' ύδατος έτεραί λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού, βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	100	15.194,7	1.994,4	17.189,1
3781	84.40.03.05	---				
3781	84.40.03.15	Λοιπαί μηχαναί και συσκευαί στεγνού καθαρίσματος	100	311.965,5	7.401	319.366,5
3542	84.49.00.00	Εργαλεία και μηχανικά εργαλεία, λειτουργούντα δια συμπεπιεσμένου αέρος κλπ χρησιμοποιούμενα δια της χειρός	100	478.600,7	49.753,4	528.354,1
3681	84.55.01.00	Πλάκες-διευθύνσεις	100	567,7	88,5	656,2
3672	84.61.01.02	Υποβιβασταί πιέσεως, βάρους έκαστος μέχρι 5 χγρ.	100	2.767,8	510,7	3.278,5
3542	85.05.00.00	Εργαλεία και μηχαναί-εργαλεία, άπαντα ηλεκτρομηχανικά, χρήσεως χειρός	100	459.934,9	74.410,5	534.345,4
3781	85.12.01.11	Ηλεκτρικαί θερμοσίφωνες κλπ εκ σιδήρου απλού εσμαλωμένοι ή επινικελωμένοι, αξίας CIF κατά τεμαχίου μέχρι και 120 δολ., βάρους έκαστος μέχρι και 10 χγρ.	100	2.253,7	1.019,2	3.272,9
3781	85.12.01.14	Ηλεκτρικαί θερμοσίφωνες κλπ εκ σιδήρου απλού εσμαλωμένοι ή επινικελωμένοι, έτεροι, βάρους έκαστος μέχρι και 10 χγρ.	100	377,2	142,4	519,6
3761	85.15.02.00	Συσκευαί ραδιοναυτιλίας, ραδιοφωράσεως κλπ	100	2.998,8	679,7	3.678,5
3781	85.22.03.00	Λοιπαί μηχαναί και συσκευαί ηλεκτρικαί, μη κατονομαζόμεναί	100	85.101,7	14.195,7	99.297,4
3891	87.14.01.00	-----				
3834	80.06.00.01	-----				
3834	87.14.02.01	Οχήματα ρυμουλκούμενα και ημιρυμουλκούμενα, ειδικώς κατασκευασμένα δια την μεταφοράν προϊόντων εκπεμπόντων ισχυράν ραδιενέργειαν	100	273	19,8	292,3
3834	87.14.04.00	Μέρη αμαξών μη αυτοκινήτων κλπ	100	63.612,8	6.152,8	69.765,6
3811	89.05.00.00	Πλωταί κατασκευαί οιον δεξαμεναί αποθηκέυσεως υγρών, στεγανά κιβώτια, προσδετήρες πλοίων, σημαντήρες, υφαλοδείκται κλπ	100	7.125,3	832,4	7.957,7
3922	90.06.00.00	Όργανα αστρονομίας και κοσμογραφίας ως τηλεσκόπια, κατοπτρικά, διοπτρικά, μεσηβρινά κλπ εξαιρέσει των συσκευών ραδιοαστρονομίας	100	1.208,5	317,5	1.526
3922	90.13.00.02	Περισκόπια	100	27,8	4,2	32
3912	90.13.00.03	Κλωστομέτρα	100	8.220	1.694,7	9.914,7
3922	90.13.00.04	Συσκευαί και όργανα οπτικής, λοιπά	100	3.839,8	219,1	4.058,9
3912	90.23.02.00	Υγρόμετρα και ψυχρόμετρα	100	1.512	219,1	1.731,1
3912	90.23.03.03	Πυρόμετρα οπτικά	100	11.706,7	1.596,6	13.303,3
3912	90.23.04.00	Λοιπα όργανα και συσκευαί καταγράφοντα ή μη τα αποτελέσματα της μέτρησης	100	5.781,8	2.898,1	8.679,9
3943	91.03.00.00	Ωρολόγια τοποθετούμενα επί των οργάνων ελέγχου κλπ των αυτοκινήτων, αεροσκαφών κλπ	100	38.468,2	16.938	55.406,2
3943	91.04.01.00	Ωρολόγια μεγάλα, εκκρεμή, εγερτήρια και παρόμοια συσκευαί ωρολογισίας με μηχανισμό διάφορον του των ωρολογίων ευλακίου, ηλεκτρικα ή ηλεκτρονικά	100			

3943	91.04.02.00	Ωρολόγια μεγάλα, εκκρεμή, εγερτήρια και παρόμοια συσκευαί ωρολογιοποιίας με μηχανισμό διάφορον του των ωρολογίων τυλακίσι, λοιπά	100	83.138,8	29.196	112.334,8
3912	91.05.00.00	Συσκευαί ελέγχου και μετρηταί χρόνου μετά ωρολογιακού μηχανισμού κλπ	100	23.146,3	3.921,3	27.067,6
3598	93.02.01.00	Περίστροφα και πιστόλια, διαμετρήματος 9 χιλ. και άνω	100	571,7	155,2	906,9
3971	97.04.02.00	Λοιπά παίγνια συντροφιάς (περιλαμβανομένων των παιγνίων μετά κινητήρος ή μηχανισμού δια δημόσιους χώρους κλπ	100	37.518,3	23.425,4	60.943,7
3892 ^α	97.08.00.00	Περιστρεφόμενα οχήματα προς διασκέδασιν αιώραι κλπ	100	15.809,6	2.675,8	18.485,4
3972	98.16.01.00	Ανδρείκελα δια ράπτας και τα παρόμοια	100	4.978,6	1.005,1	5.983,7
2613	98.16.02.00	Αυτόματα και κινούμενα παραστάσεις δια προθήκας	100	57,9	26,9	84,8
3598	93.04.01.02	Όπλα σκοποβολής	75	2.549,5	345,7	2.895,2
3591	83.03.00.00	Χρηματοκιβώτια, θύραι και τεωρακισμένα χωρίσματα δια θησαυροφυλάκια, πυξίδες ασφαλείας κλπ εκ κοινών μετάλλων	70	22.119,7	7.297,1	29.416,8
3781	85.06.03.04	Λοιπαί συσκευαί οικιακής χρήσεως, μετ' ενσωματωμένου κινητήρος και μέρη αυτών	70	11.959,3	3.230,5	15.189,8
3321	70.14.02.01	Πολυέλαιοι εξ υάλου	60	1.066,1	459,4	1.525,5
3783	83.07.01.01	Λάμπαι μεγάλης φωτιστικής εντάσεως κλπ εξ ορείχαλκου νικελωμένου ή χρωμιωμένου	60	739,6	687,1	1.426,7
3783	83.07.01.02	Πολυέλαιοι και πολύφωτα εκ νικέλιου ή χρωμίου κλπ	60	248,2	228,2	476,4
3783	83.07.03.00	Λάμπαι μεγάλης φωτιστικής εντάσεως κλπ εξ ορείχαλκου νικελωμένου ή χρωμιωμένου	60	564,1	192,5	756,6
2433	40.13.02.01	Ενδύματα αυτών και προφυλακτικά των ακτίγων X, εκ καουτσούκ βουλκανισμένου	50	1.889,7	220,6	2.110,3
2433	40.13.02.02	Λοιπά ενδύματα και εξαρτήματα ενδυμάτων εκ καουτσούκ βουλκανισμένου	50	1.140,2	413,3	1.553,6
	42.02.01.01	---				
	76.16.04.04	---				
3560	82.08.00.00	Μύλοι του καφέ, κρεατοκοπτικά μηχαναί κλπ δι' οικιακός χρήσεις, βάρους 10 χγρ και κάτω	50	20.444,2	3.323,9	23.768,1
3671	84.21.02.01	Πυροσβεστήρες πεπληρωμένοι ή μη	50	23.978,9	3.678,5	27.657,4
3673 ^α	84.21.02.02	Πιστόλια επιθέσεως χρωμάτων κλπ μηχαναί και συσκευαί εκσφενδονίσεως άμμου κλπ	50	68.664,6	6.749,1	75.413,7
3834	87.14.02.02	Όχηματα ρυμουλκούμενα και ημιρυμουλκούμενα έτερα	50	109.234,5	11.757,1	120.991,6
3834	87.14.03.02	Λοιπά οχήματα, μη αυτοκίνητα	50	12.840,1	1.007,6	13.847,7
3922	90.05.00.00	Διόπτραι δύο οπτικών πεδίων και ενός οπτικού πεδίου, μετά ή άνευ πρισμάτων	50	4.840,4	1.383,6	6.224
3598	93.05.00.00	Έτερα όπλα (πιστόλια μετ' ελατηρίου πεπιεσμένου αέρος κλπ)	50	4.123,4	791,4	4.914,8
3782	84.12.02.00	Συσκευαί τεχνητού κλίματος	30	26.607,8	2.029,7	28.637,5
	59.09.01.01		25			
3961	92.01.01.01	Κλειδοκύμβαλα, ορθά	11	37.499,7	1.009,3	38.509
3961	92.01.01.02	Κλειδοκύμβαλα, έτερα	25	3.064,8	714,9	3.779,7
3961	92.01.02.00	Κλειδοκύμβαλα παλαιού τύπου και έτερα έγχορδα όργανα μετά κλίμακος πλήκτρων, άρπαι (έτεραι των αιολικών άρπών)	25	21,6	3,0	24,6
3961	92.02.00.00	Έτερα έγχορδα μουσικά όργανα	25	9.506,1	2.658,9	12.165
3961	92.03.00.00	Αρμόνια και έτερα εκκλησιαστικά όργανα	25	1.059,5	168,4	1.227,9
3961	92.04.00.00	Άκκορντεόν και κονσερτίναι, ψααρμόνικαι στόματος	25	4.847,0	1.105,9	5.952,9
3961	92.05.00.00	Έτερα πνευστά μουσικά όργανα	25	5.305,4	824,2	6.129,6

8. Ο Σ.Κωστάκης αναφέρει 3943

9. Ο Σ.Κωστάκης αναφέρει 3671

3961	92.06.00.00	Μουσικά όργανα ηχούντα δια κρούσεως (τύμπανα κλπ)	25	3.066,2	840,4	3.906,6
3961	92.07.00.00	Μουσικά όργανα ηλεκτρομαγνητικά, ηλεκτροστατικά, ηλεκτρονικά και παρόμοια	25	11.646	2.719,2	14.365,2
3961	92.08.01.00	Μουσικά πιξίδες	25	1.233,7	322,9	1.556,6
3961	92.08.02.00	Λοιπά μουσικά όργανα (ως τα μιμούμενα ορχήστρα οργανέττα λειτουργούντα δια στροφάλου, μηχανικά ωδικά πτηνά κλπ)	25	351,5	101,5	453
2611	94.03.01.00	Ισοθερμα έπιπλα	25	0,6		0,6
3369	68.11.01.00	Όγκοι, πλίνθοι, πλάκες, πλακίδια κλπ εκ τσιμέντου κλπ	15	73,7	17,9	91,6
3332	69.11.01.00	Επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ πορσελάνης, λευκά ή μονόχρωμα	15	16.358,9	3.868	20.226,9
3332	69.11.02.01	Επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ πορσελάνης, χρωματοπεποικιλμένα κλπ	15	5.875,8	3.866,3	9.742,1
3332	69.11.02.02	Συνήθη επιτραπέζια σκεύη, εκ πορσελάνης, χρησιμοποιούμενα εις ξενοδοχεία κλπ φέροντα μονογράμματα κλπ των επιχειρήσεων	15	10,5	2,2	12,7
3332	69.11.02.03	Επιτραπέζια σκεύη κλπ, εκ πορσελάνης, αργυρώ ή χρυσά διακοσμητά	15	13.510,6	7.314,7	20.825,3
3331	69.12.01.00	Επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ κοινής γής (πήλινα)	15	44,9	21,9	66,8
3332	69.12.02.01	Επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ ψευδοπορσελάνης μη χρωματοπεποικιλμένα	15	446,9	121,7	568,6
3332	69.12.02.02	Επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ ψευδοπορσελάνης χρωματοπεποικιλμένα	15	153,1	51,4	204,5
3332	69.12.02.03	Επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ ψευδοπορσελάνης αργυρώ ή χρυσά διακοσμητά	15	2,5	1,9	4,4
3332	69.12.03.01	Επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ φαγεντιανής γής κλπ λευκά, μονόχρωμα	15	508,8	156,7	665,5
3332	69.12.03.02	Έτερα επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ φαγεντιανής γής, χρωματοπεποικιλμένα	15	15.644,3	4.209,7	19.854
3332	69.12.03.03	Έτερα επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ φαγεντιανής γής, αργυρώ ή χρυσά διακοσμητά	15	1.299,0	859,7	2.158,7
3332	69.14.01.00	Έτερα τεχνουργήματα εκ πορσελάνης	15	78,7	16,5	95,2
	69.14.02.01	---				
	69.14.02.02	---				
3332	69.14.02.03	Θερμάστραι και έτεραι συσκευαί θερμάνσεως κλπ έτεραι	11	5,5	2,4	7,9
3941	71.13.01.00	Είδη χρυσοχοίας και μέρη αυτών		179,6	144,3	323,9
3941	71.13.02.01	Μαχαιράι, κοχλιάρια, περόνια κλπ εκ κοινών μετάλλων επεστρωμένων δια πολυτίμων τοιούτων	15	10,1	7	17,1
3941	71.13.02.02	Λοιπά είδη χρυσοχοίας εκ κοινών μετάλλων επεστρωμένων δια πολυτίμων τοιούτων	15	38,5	22,5	61
3542	82.09.01.01	Μαχαιράι επιτραπέζιοι εκ σιδήρου ή κοινού χάλυβος με λαβήν εκ της αυτής ύλης, απλαί κλπ	15	56,8	9,4	66,2
3595	82.09.01.02	Μαχαιράι επιτραπέζιοι εκ σιδήρου ή χάλυβος με λαβήν ομοίαν, επινικελωμένα ή επιχρωμιωμένα	15	1,6	0,6	2,2
3595	82.09.01.03	Μαχαιράι επιτραπέζιοι εκ σιδήρου ή χάλυβος με λαβήν ομοίαν, επάργυροι ή επίχρυσοι	15	169,9	104,9	274,8
3595	82.09.01.04	Μαχαιράι επιτραπέζιοι εκ σιδήρου ή χάλυβος με λαβή εκ ξύλου κλπ μη επάργυροι κλπ	15	83,1	13,6	96,7
	82.09.01.05	---				
3587	82.09.01.07	Μαχαιράι επιτραπέζιοι εξ αργιλίου ή χαλκού κλπ επιχρωμιωμένα ή επινικελωμένα	15	2,5	0,7	3,2
3587	82.09.01.08	Μαχαιράι επιτραπέζιοι εξ αργιλίου ή χαλκού κλπ επάργυροι ή επίχρυσοι	15	239,5	152,7	392,2
3595	82.09.01.09	Μαχαιράι επιτραπέζιοι, εκ χαλυβοκράματος ή εκλεκτού χάλυβος	15	8.447,6	3.572,4	12.020
3595	82.09.01.11	Μαχαιράι επιτραπέζιοι εκ λευκού μεταλλοκράματος, μη επάργυροι κλπ	15	798,8	162,1	960,9
3941	82.09.01.12	Μαχαιράι επιτραπέζιοι εκ λευκού μεταλλοκράματος κλπ επάργυροι ή επίχρυσοι	15	1.168,3	527,3	1.695,6
3595	82.09.01.13	Μαχαιράι επιτραπέζιοι εκ λευκού μεταλλοκράματος κλπ με λαβήν εξ ελεφαντοστού κλπ	15	95,5	58,0	153,5
3542	82.09.03.01	Μαχαιράι πτυσσόμενα (κονδυλομάχαιρα κλπ)				

		κλαστωτικά	15	155,6	39,4	195
3595	82.09.03.02	Μάχαιραι πτυσσόμεναι, έτεραι, μετά λαβής εκ κοινών μετάλλων επάργυρον ή επίχρυσαν κλπ	15	5,3	3,9	9,2
3595	82.14.01.00	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εξ ανοξείδωτου χάλυβος	15	13.343,2	6.213,0	19.556,2
3595	82.14.02.01	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εκ σιδήρου ή χάλυβος με λαβήν ομοίαν, απλά κλπ	15	0,5		0,5
3595	82.14.02.02	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εκ σιδήρου ή χάλυβος με λαβήν ομοίαν επινικελωμένα ή επιχρωμιωμένα	15	311	104,8	415,8
3595	82.14.02.03	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εκ σιδήρου ή χάλυβος με λαβήν ομοίαν, επάργυρα ή επίχρυσα	15	398,3	290,4	688,7
3595	82.14.02.04	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εκ σιδήρου ή χάλυβος με λαβήν εκ ξύλου κλπ μη επάργυρα	15	301,9	136,0	437,9
3595	82.14.02.05	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εκ σιδήρου ή χάλυβος με λαβήν εκ ξύλου κλπ επάργυρα ή επίχρυσα	15	2,4	1,5	3,9
3581	82.14.02.06	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εξ αργιλίου χαλκού κλπ απλά	15	148,4	85,7	234,1
3581	82.14.02.07	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εξ αργιλίου χαλκού κλπ επιχρωμιωμένα ή επινικελωμένα	15	379,9	135,5	515,4
3941	82.14.02.08	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εξ αργιλίου χαλκού κλπ επάργυρα ή επίχρυσα	15	2.088,9	1.432,2	3.521,1
3595	82.14.02.11	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εκ χαλυβακράματος ή εκλεκτού χάλυβος	15	441,4	120,2	561,6
3595	82.14.02.12	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εκ λευκού μεταλλοκράματος κλπ μη επάργυρα ουδέ επίχρυσα	15	296,2	37,2	333,4
3941 ¹⁰	82.14.02.13	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εκ λευκού μεταλλοκράματος κλπ επάργυρα ουδέ επίχρυσα	15	1.715,5	8.111,0	9.826,5
3941 ¹¹	82.14.02.14	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εκ λευκού μεταλλοκράματος κλπ με λαβή ελεφαντοστού	15	228,0	117,2	345,2
	83.06.00.00		15			
3781	85.12.05.01	Κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία ηλεκτρικά οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού κλπ βάρους μέχρι και 10 χγρ.		79,7	23,4	103,1
3781	85.12.05.02	Ηλεκτρικοί κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού βάρους άνω των 10 μέχρι και 40 χγρ.		17,6	5,2	22,8
3781	85.12.05.03	Ηλεκτρικοί κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία οικιακής χρήσεως, εκ σιδήρου απλού κλπ βάρους έκαστον άνω των 40 χγρ.		391,9	50,4	442,3
3781	85.12.05.04	Κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία ηλεκτρικά οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού κλπ εσμαλτωμένα ή επινικελωμένα κλπ αξίας CIF κατά τεμάχιο μέχρι και 120 δολλαρίων, βάρους μέχρι και 10 χγρ.		276,8	114,1	390,9
3781	85.12.05.05	Κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία ηλεκτρικά οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού κλπ εσμαλτωμένα ή επινικελωμένα κλπ αξίας CIF κατά τεμάχιο μέχρι και 120 δολλαρίων, βάρους 10 έως και 40 χγρ.		483,3	196,7	680
3781	85.12.05.06	Κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία ηλεκτρικά οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού κλπ εσμαλτωμένα ή επινικελωμένα κλπ αξίας CIF κατά τεμάχιο μέχρι και 120 δολλαρίων, βάρους άνω των 40 χγρ.		96,9	31,0	127,9
3781	85.12.05.11	Κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία ηλεκτρικά οικιακής χρήσεως, εκ σιδήρου απλού κλπ εσμαλτωμένα ή επινικελωμένα κλπ έτερα, βάρους μέχρι και 10 χγρ.		173,5	54,8	228,3

10. Ο Σ.Κωστάκης αναφέρει 3595.

11. Ο Σ.Κωστάκης αναφέρει 3595

3781	85.12.05.12	Κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία ηλεκτρικά οικιακής χρήσεως, εκ σιδήρου απλού κλπ εσματωμένα ή επινικελωμένα κλπ έτερα, βάρους 10 έως και 40 χγρ.	1.405,2	500,1	1.905,3	
3781	85.12.05.13	Κλίβανοι εν γένει και μαγειρεία ηλεκτρικά οικιακής χρήσεως, εκ σιδήρου απλού κλπ εσματωμένα ή επινικελωμένα κλπ έτερα, βάρους άνω των 40 χγρ.	30.030	12.856,5	42.886,5	
	58.01.02.00		10			
	58.01.03.00					
	58.01.05.00					
	58.02.01.02					
	58.02.01.03					
3551	73.36.01.01	Θερμάστραι πετρελαίου	10	1.237,1	400,4	1.637,5
3551	73.36.01.02	λοιπά θερμάστραι παντοίας καυσίμου ώλης κλπ	10	1.988,8	649,7	2.638,5
3551	73.36.01.03	Θερμαγωγοί	10	51,2	15,5	66,7

3551	73.36.02.00	Καμινέτα, κλίβανοι οπτήσεως φαγητών, κλίβανοι ζαχαροπλαστικής και αρτοποιίας	10	4.359,5	1.311,1	5.670,6
3551	73.36.03.00	Πύραυλα, εστίαι, μαγειρεία, λειτουργούντα δια φωταερίου ή υγραερίου	10	1.311,1	475,1	1.786,2
3551	73.37.00.00	Συσκευαί κεντρικής θερμάνσεως μη ηλεκτρικά κλπ	10	20.912,7		20.912,7
3595	73.38.02.01	Επιτραπέζια είδη εκ σιδήρου ή χάλυβος, εσματωμένα	10	419	190,7	609,7
3595	73.38.02.02	Επιτραπέζια είδη εκ σιδήρου ή χάλυβος, βερνικωμένα κλπ	10	1.467,5	363,8	1.831,3
3595	73.38.02.03	Επιτραπέζια είδη εκ σιδήρου ή χάλυβος, αξειδωμένα κλπ	10	2.020,6	449,8	2.470,4
3595	73.38.02.04	Επιτραπέζια είδη εκ σιδήρου ή χάλυβος, επάργυρα ή επίχρυσα	10	2.968,2	1.578	4.546,2
3595	73.38.02.05	Επιτραπέζια είδη εκ χαλυβοκράματος ή εκ λευκού χάλυβος	10	9.584,5	2.387,7	11.972,2
3595	73.38.02.06	Σκευή δια το μαγείρευμα και την όπτησιν των φαγητών, εκ σιδήρου ή χάλυβος	10	4.665,6	1.488,5	6.154,1
3595	73.38.02.07	Σκευή δια το μαγείρευμα και την όπτησιν των φαγητών, εκ χαλυβοκράματος ή εκλεκτού χάλυβος	10	99.478,5	28.450,3	127.928,8
3552	73.38.02.21	λοιπά είδη οικιακής οικονομίας, εκ σιδήρου ή χάλυβος, βάρους μέχρι 5 χγρ.	10	1.439,8	459,6	1.899,4
3552	73.38.02.22	λοιπά είδη οικιακής οικονομίας, εκ σιδήρου ή χάλυβος, βάρους 5-25 χγρ.	10	100,8	29,8	130,6
3552	73.38.02.23	λοιπά είδη οικιακής οικονομίας, εκ σιδήρου ή χάλυβος, βάρους άνω των 25 χγρ.	10	16,6	4,7	21,3
3552	73.38.02.24	λοιπά είδη οικιακής οικονομίας, εκ χαλυβοκράματος ή εκλεκτού χάλυβος	10	431,7	146,6	578,3
3542	82.12.00.00	Ψαλίδες μετά δύο σκελών και λεπίδες αυτών	10	4.438,3	806,0	5.244,3
3782	84.11.03.11	Μέρη ανεμιστήρων	10	4.126,6	264,4	4.391
3781	84.40.02.01	Μηχαναί και συσκευαί πλύσεως ασπρροούκων λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού, βάρους μέχρι 250 χγρ.	10	44.702,9	32.511,3	77.214,2
3781	84.40.03.01	Συσκευαί πλύσεως ασπρροούκων δι' ύδατος έτεραι λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού, βάρους έκαστη μεχρι 250 χγρ.	10	16,2	7,0	23,2
3781	85.12.02.00	Ηλεκτρικά συσκευαί δια την θέρμανσιν κλειστών χώρων κλπ	10	13.779,6	4.676,6	18.456,2
3762	85.15.01.11	Δέκτα τηλεοράσεως	10	26.721,9	6.739,8	33.461,7
3761	85.15.01.12	Έτεραι συσκευαί λήψεως κλπ δια την ραδιο-τηλεφωνίαν και ραδιοτηλεγραφίαν	10	4.178,2	960,0	5.138,2
3922	85.15.01.13	Συσκευαί λήψεως εικόνων (cameres) δια την τηλεόρασιν	10	2.311,0	432,9	2.743,9
	85.15.03.01					
	85.15.03.02					
3922	90.07.01.01	Φωτογραφικά μηχαναί	10	8.313,6	7.101	15.414,6
3922	90.07.01.02	Μέρη φωτογραφικών μηχανών	10	935,6	273,4	1.209
	90.07.02.01					
	90.07.02.02					
3762	92.11.01.01	Συσκευαί καταγραφής του ήχου	10	425	271	696
3762	92.11.01.02	Φωνογράφοι συνήθεις	10	284,4	201,2	485,6

3762	92.11.01.03	Ετεράς συσκευαί αναπαραγωγής του ήχου	10	17.094,2	13.102,2	30.196,4
3762	92.11.01.04	Συσκευαί μικταί καταγραφής και αναπαραγωγής του ήχου	10	23.345,6	16.774,7	40.120,3
3762	92.11.02.00	Συσκευαί εγγραφής και αναπαραγωγής των εικόνων και του ήχου κλπ	10	18.784,9	4.924,4	23.709,3
2611	94.01.01.01 94.01.01.02	Καθίσματα ειδικώς κατασκευασμένα δι' αεροσκάφη, εκ ξυλείας καρνάς, πύξου, ανακαρδίου κλπ εσκαλισμένα μη επεστρωμένα	10	0,4	0,3	0,7
2611	94.01.01.03	Καθίσματα ειδικώς κατασκευασμένα δι' αεροσκάφη, εκ ξυλείας καρνάς, πύξου, ανακαρδίου κλπ εσκαλισμένα επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' υφάσματος εκ μετάξης ή εκ μεταλλικών νημάτων ή δια δέρματος	10	10,9	4,9	15,8
2611	94.01.01.04 94.01.01.05	Καθίσματα ειδικώς κατασκευασμένα δι' αεροσκάφη, εκ ξυλείας καρνάς, πύξου, ανακαρδίου κλπ ασκάλιστα, μη επεστρωμένα	10	0,4	0,3	0,7
2611	94.01.01.06	Καθίσματα ειδικώς κατασκευασμένα δι' αεροσκάφη, εκ ξυλείας καρνάς, πύξου, ανακαρδίου κλπ ασκάλιστα, επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' υφάσματος εκ μετάξης ή εκ μεταλλικών νημάτων ή δια δέρματος	10	0,9	0,5	1,4
2611	94.01.01.07	Καθίσματα ειδικώς κατασκευασμένα δι' αεροσκάφη, εκ ξυλείας καρνάς, πύξου, ανακαρδίου κλπ ασκάλιστα, επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' οισοδήποτε άλλου υφάσματος ή ετέρας ύλης	10	1,7	1,0	2,7
2611	94.01.01.11	Καθίσματα ειδικώς κατασκευασμένα δι' αεροσκάφη εξ οισοδήποτε άλλης ξυλείας, εσκαλισμένα, μη επεστρωμένα	10	2,5	1,9	4,4
2611	94.01.01.12 94.01.01.13	Καθίσματα ειδικώς κατασκευασμένα δι' αεροσκάφη εξ οισοδήποτε άλλης ξυλείας, εσκαλισμένα, επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' οισοδήποτε άλλου υφάσματος ή ετέρας ύλης	10	1,9	1,4	3,3
2611	94.01.01.14	Καθίσματα ειδικώς κατασκευασμένα δι' αεροσκάφη εξ οισοδήποτε άλλης ξυλείας, ασκάλιστα, μη επεστρωμένα	10	6,6	1,4	8,2
2611	94.01.01.15	Καθίσματα ειδικώς κατασκευασμένα δι' αεροσκάφη εξ οισοδήποτε άλλης ξυλείας, ασκάλιστα, επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' υφάσματος εκ μετάξης ή εκ μεταλλικών νημάτων ή δια δέρματος	10	3	3,5	6,5
2611	94.01.01.16	Καθίσματα ειδικώς κατασκευασμένα δι' αεροσκάφη εξ οισοδήποτε άλλης ξυλείας, ασκάλιστα, επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' οισοδήποτε άλλου υφάσματος ή ετέρας ύλης	10	38,5	14,3	52,8
2621	94.01.01.17	Καθίσματα ειδικώς κατασκευασμένα δι' αεροσκάφη εκ κοινών μετάλλων ή εξ άλλων υλών	10	2.285,3	42,1	2.327,4
2612	94.01.02.01	Λοιπά καθίσματα πλεκτά (εκ καλάμου ιτέας ψισθου, πλαστικών υλών, σχοινηών κλπ)	10	751,6	360	1.111,6
2611	94.01.02.02	Λοιπά καθίσματα εκ ξυλείας καρνάς, πύξου ανακαρδίου, παλισσάνδρου, φοινίκων κλπ, εσκαλισμένα μη επεστρωμένα	10	17,3	13	30,3
2611	94.01.02.03	Λοιπά καθίσματα εκ ξυλείας καρνάς, πύξου ανακαρδίου, παλισσάνδρου, φοινίκων κλπ, εσκαλισμένα, επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' υφάσματος εκ μετάξης ή εκ μεταλλικών νημάτων ή δια δέρματος	10	53,6	30,2	83,8
2611	94.01.02.04	Λοιπά καθίσματα εκ ξυλείας καρνάς, πύξου ανακαρδίου, παλισσάνδρου, φοινίκων κλπ, εσκαλισμένα, επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' οισοδήποτε άλλου υφάσματος ή ετέρας ύλης	10	6,2	3,6	9,8
2611	94.01.02.05	Λοιπά καθίσματα εκ ξυλείας καρνάς, πύξου ανακαρδίου, παλισσάνδρου, φοινίκων κλπ, εσκαλισμένα μη επεστρωμένα	10	63,4	30,7	94,1
2611	94.01.02.06	Λοιπά καθίσματα εκ ξυλείας καρνάς, πύξου ανακαρδίου, παλισσάνδρου, φοινίκων κλπ, εσκαλισμένα, επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει				

2611	94.01.02.07	Δι' υφάσματος εκ μετάξης ή εκ μεταλλικών νημάτων ή δια δέρματος	10	97,7	52,4	150,1
		Λοιπά καθίσματα εκ ξυλείας καρυάς, πύξου ανακαρβίου, παλισσάνδρου, φοινίκων κλπ, εσκαλισμένα, επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' υφάσματος εκ μετάξης ή εκ ετέρας ύλης	10	148,5	83,2	231,7
2611	94.01.02.08	Λοιπά καθίσματα, εξ οισοδήποτε άλλης ξυλείας εσκαλισμένα, μη επεστρωμένα	10	22,1	12,5	34,6
2611	94.01.02.09	Λοιπά καθίσματα, εξ οισοδήποτε άλλης ξυλείας εσκαλισμένα, επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' υφάσματος εκ μετάξης ή εκ μεταλλικών νημάτων ή δια δέρματος	10	12,4	6,9	19,3
2611	94.01.02.11	Λοιπά καθίσματα, εξ οισοδήποτε άλλης ξυλείας εσκαλισμένα, επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' οισοδήποτε άλλου υφάσματος ή ετέρας ύλης	10	47,3	25,2	72,5
2611	94.01.02.12	Λοιπά καθίσματα εξ οισοδήποτε άλλης ξυλείας ασκάλιστα, μη επεστρωμένα	10	1.084,1	241,9	1.326
2611	94.01.02.13	Λοιπά καθίσματα εξ οισοδήποτε άλλης ξυλείας ασκάλιστα, επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' υφάσματος εκ μετάξης ή εκ μεταλλικών νημάτων ή δια δέρματος	10	878,1	371,7	1.249,8
2611	94.01.02.14	Λοιπά καθίσματα εξ οισοδήποτε άλλης ξυλείας ασκάλιστα, επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' οισοδήποτε άλλου υφάσματος ή ετέρας ύλης	10	1.530,4	419,9	1.950,3
2621	94.01.02.15	Καθίσματα εκ κοινών μετάλλων ή εξ άλλων υλών	10	7.681,7	2.664,4	10.346,1
2611	94.03.02.01	Λοιπά έπιπλα εκ ξυλείας καρυάς, πύξου κλπ ασκάλιστα	10	907,4	509,5	1.416,9
2611	94.03.02.02	Λοιπά έπιπλα εκ ξυλείας καρυάς, πύξου κλπ εσκαλισμένα	10	502,7	331,5	834,2
2611	94.03.02.03	Λοιπά έπιπλα εκ ξυλείας καρυάς, πύξου κλπ ασκάλιστα	10	12.701,9	2.902,4	15.604,3
2611	94.03.02.04	Λοιπά έπιπλα εκ ξυλείας καρυάς, πύξου κλπ εσκαλισμένα	10	286,8	188,1	474,9
2621	94.03.02.05	Κλίναι εκ κοινών μετάλλων	10	518,1	215,8	733,9
2621	94.03.02.06	Λοιπά έπιπλα εκ κοινών μετάλλων	10	4.811,9	1.477,1	6.289
3029	94.03.02.07	Λοιπά έπιπλα εκ πλαστικών ή άλλων υλών	10	5.004,4	2.207,3	7.211,7
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ				5.315.754,2	831.563,6	6.147.317,8

Συμπληρωματική κατάσταση εισαγωγών Διαφόρων Αγαθών

Παγίου Κεφαλαίου 1970

Αρ. Στατιστικής 1980	Περιγραφή 1970	% ποσοστό επενδ. αγαθών	Αρ. Στατιστικής 1970	ΑΞ(α CIF % ποσοστό επενδ. αγαθών
2514	44.22.01.00 Δούγαι κατεργασμένοι	100	44.22.02.01	16.191
	44.23.01.00 Οικίαι και παρόμοιαι λυόμεναι κατασκευαί μετά των συνδέσμων αυτών		44.23.02.01	
	44.25.06.00		44.25.06.00	
2593	44.26.02.03		44.26.02.03	
2533	46.03.02.00 Σπυρίδες (ζεμπίλια) εκ ψιάθου κλπ		46.03.02.00	74.286
3392	68.04.01.01 Μυλόπετραι, τροχοί κλπ χρησιμοποιούμενα προς αφάσεις ινών, ακόνισμα κλπ εκ φυσικών ή συνθετικών αδαμάντων συσσωματωμένων		68.04.01.01	1.316.273
	68.04.01.02 Μυλόπετραι εκ λίθων φυσικών ολσχερώς		68.04.01.02	513.202
	68.04.01.03 Μυλόπετραι εκ φυσικών ή τεχνητών λειαντικών υλών		68.04.01.03	133.581
	68.04.01.04 Λοιπά είδη χρησιμοποιούμενα προς αφάσεις ινών ακόνισμα κλπ εκ συσσωματωμένων λειαντικών υλών		68.04.01.04	7.741.988
3392	68.04.02.01 Μυλόπετραι εκ λίθων φυσικών ολσχερώς (μη συσσωματωμένων)		68.04.02.01	267.821
3392	68.04.02.02 Λοιπά είδη χρησιμοποιούμενα προς αφάσεις ινών, ακόνισμα κλπ έτερα		68.04.02.02	1.949.128
3392	68.05.01.00 Ακόνας εκ λειαντικών υλών συσσωματωμένων		68.05.01.00	457.716
3392	68.05.02.00 Ακόνας εκ φυσικών λίθων		68.05.02.00	38.547
3392	68.06.02.00 Λειαντικά κλπ με βάσιν την σμύριδα		68.06.02.00	436.675
3392	68.06.03.00 Λοιπά λειαντικά, φυσικά ή τεχνητά		68.06.03.00	19.364.034
3332	69.09.01.01 Σκεύη και συσκευαί δια χημικές εργαστηριακάς χρήσεις εκ πορσελάνης		69.09.01.01	1.319.639
3311	69.09.01.02 Ομοια εξ έτερων κεραμειτικών υλών		69.09.01.02	1.898.258
	69.09.02.01			
	69.09.02.02			
	69.09.02.03			
	69.09.02.04			
	69.09.02.05			
	69.09.02.06			
	69.09.02.07			
	69.09.02.11			
	69.09.02.12			
	69.09.02.13			
3321	70.17.01.01 Υάλινα αντικείμενα χημικών εργαστηρίων, εκ τετηγμένου πυριτίου ή καλαζίου		70.17.01.01	398.381
3321	70.17.01.03 Υάλινα αντικείμενα χημικών εργαστηρίων, εξ έτερων ειδών υάλου		70.17.01.03	6.617.364
3412	73.11.02.00 Σιδηροπάσσαλοι		73.11.02.00	2.607.950
3521	73.14.01.00 Σύρματα εκ σιδήρου ή κάλυβος, γυμνά		73.14.01.00	50.995.947
3521	73.14.02.00 Σύρματα εκ σιδήρου ή κάλυβος κεκομμένα εις ωρισμένα μήκη		73.14.02.00	839.673
3521	73.14.03.00 Σύρματα εκ σιδήρου ή κάλυβος κατάλληλα δια την κατασκευή κτενιών υφαντουργικής		73.14.03.00	405.780
3521	73.14.04.00 Σύρματα εκ σιδήρου ή κάλυβος επενδεδυμένα δι' υφαντικών υλών		73.14.04.00	646.618
3521	73.15.01.39 Σύρματα εξ εκλεκτού κάλυβος δι' άνθρακος γυμνά		73.15.01.43	38.342.430
3521	73.15.02.34 Σύρματα εκ καλυβοκραμάτων, γυμνά		73.15.02.55	7.896.986
3539	73.21.01.01 Γέφυραι, θύραι υδατοφραγμάτων και ικριώματα		73.21.01.01	2.014.384
3539	73.21.01.02 Οικίαι λυόμεναι		73.21.01.02	26.526.498
3539	73.21.01.03 Περίπτερα, υπόστεγα, στέγαι, θύραι, ευρώματα κλπ		73.21.01.03	9.644.109
3539	73.21.01.04 { Στόλοι γείσσοδια, επίκρανα κλπ		73.21.01.04	10.951.634
	{ Ισοί πλοίων και ασυρμάτων τηλεγράφου, εκ σιδήρου ή κάλυβος		73.21.01.05	743.505
3539	{ Ορνιθώνες, κονικλώνες και κλωβοί μεγάλων διαστάσεων κλπ		73.21.01.06	56.754
3539	{ Λοιπά μεταλλικαί κατασκευαί		73.21.01.07	43.048.327
3691	73.22.02.00 Βαρέλια κάδοι κλπ εκ χυτοσιδήρου, σιδήρου ή κάλυβος κρητικότητας ανωτέρας των 300 λίτρων		73.22.02.00	27.090.462

3539	73.23.01.00	Βαρέλια και άλλα παρόμοια δοχεία, εκ λαμαρίνας εκ σιδήρου ή χάλυβος, χωρητικότητας ανωτέρας των 50 λίτρων	73.23.01.00	2.464.218
3593	73.23.02.00	Βαρέλια, τύμπανα, μπιτόνια κλπ εκ σιδήρου ή χάλυβος χωρητικότητας μέχρι και 50 λίτρων	73.23.02.00	18.035.804
3593	73.24.01.00	Δοχεία εκ σιδήρου ή χάλυβος δια πεπιεσμένα αέρια κυτά	73.24.01.00	7.448.660
3593	73.24.02.00	Ετερα δοχεία εκ σιδήρου ή χάλυβος δια πεπιεσμένα αέρια	73.24.02.00	7.719.150
3521	73.26.00.01		73.26.01.00	
3524	73.29.01.01	Άλυσεις κλπ εις απεριόριστα μήκη, πάκους μέχρι 3 χιλ.	73.29.01.01	214.318
3524	73.29.01.02	Όμοια πάκους 3-8 χιλ	73.29.01.02	1.062.122
3524	73.29.01.03	Άλυσεις κλπ εις απεριόριστα μήκη, πάκους άνω των 8 χιλ.	73.29.01.03	4.971.316
3524	73.29.01.04	Άλυσεις κλπ κεκομμένα εις ωρισμένα μήκη δι' ωρισμένην χρῆσιν	73.29.01.04	6.977.998
3524	73.29.02.00	Άλυσεις κλπ οξειδωμένα, επικαλωμένα κλπ	73.29.02.00	1.613.811
3524	73.29.04.00	Άλυσεις κλπ εκ καλυβακράματος ή εκλεκτού χάλυβος	73.29.04.00	5.042.447
	73.40.02.03		73.40.02.03	
	73.40.02.11			
	73.40.02.12			
		{ Λοιπά τεχνουργήματα εκ κυτσοιδήρου, βάρους μέχρι 5 χγρ.	73.40.19.01	1.012.175
3599	73.40.19.01	{ Λοιπά τεχνουργήματα εκ κυτσοιδήρου, βάρους 5 έως 25 χγρ.	73.40.19.03	1.359.269
		{ Λοιπά τεχνουργήματα εκ κυτσοιδήρου, βάρους άνω των 25 χγρ.	73.40.19.05	835.851
3599	73.40.19.02	{ Λοιπά τεχνουργήματα εκ σιδήρου ή χάλυβος, βάρους μέχρι 5 χγρ.	73.40.19.02	6.892.384
		{ Λοιπά τεχνουργήματα εκ σιδήρου ή χάλυβος, βάρους 5 μέχρι 25 χγρ.	73.40.19.04	3.508.025
		{ Λοιπά τεχνουργήματα εκ σιδήρου ή χάλυβος, βάρους άνω των 25 χγρ.	73.40.19.06	2.745.239
	73.40.02.01	---		
	73.40.02.04	---		
	74.09.00.00	---		
3571	74.19.02.00	Βαρέλια δεξαμενά κλπ εκ χαλκού, χωρητικότητας μέχρι και 100 λίτρων	74.19.02.00	29.667
	75.06.02.01	---	75.06.02.03	
3539	76.08.01.00	Οικίαι λυόμεναι εξ αργιλίου	76.08.01.00	52.990
3424	76.09.00.00		76.09.00.00	
3542	82.02.01.01	Πρίονες χειρός μετά ράκως και επιμήκεις, δια την κοπήν μετάλλων	82.02.01.01	156.988
3542	82.02.01.02	Χειροπρίονες μετά ράκως και πρίονες επιμήκεις λοιποί	82.02.01.02	485.174
3542	82.02.01.03	Ετεροι χειροπρίονες συναρμολογημένοι, δια την κοπήν των μετάλλων	82.02.01.11	89.036
3542	82.02.01.04	Χειροπρίονες συναρμολογημένοι, ετεροι	82.02.01.12	2.013.927
3542	82.03.01.00	Ρίγαι και ράσπαι	82.03.01.00	10.979.231
3542	82.03.02.00	Ηλαγραι (τανάλια) κλείδες κοχλιώσεως και αποχλιώσεως, κοπήρες, σχημάτων, σωλήνων και παρόμοια εργαλεία χειρός	82.03.02.03	38.120.884
3542	84.04.02.00	Σιδηρουργικά κάμιννοι φορηταί, τροχοί ακονίσματα χειροκίνητοι ή ποδοκίνητοι	82.04.04.00	129.415
3542	82.04.03.00	Ακμονες συνδῆκτορες (μέγγεναί) υαλοκοπήρες	82.04.05.00	4.209.312
3595	82.09.02.01	Μάχαιραι υποδηματοποιών, σαγματοποιών κλπ	82.09.02.01	135.841
3595	82.09.02.03	Μάχαιραι μαγειρείων, κρεσπωλείων κλπ	82.09.02.03	4.147.297
3596	82.11.03.00	{ Ετερα μέρη και μεμονωμένα τεμάχια ξυραφιών ασφαλείας (μηχανικών)	82.11.03.01	117.535
3596		{ Μέρη και μεμονωμένα τεμάχια λοιπών ξυραφιών (οικί μηχανικών)	82.11.03.02	36.895
3599	83.04.00.00	Είδη ταξινομήσεως εγγράφων, κιβώτια καρτελλών κλπ	83.04.00.00	1.490.750
3525	83.05.01.00	Μηχανισμοί δια την πρόσδεσιν κινητών φύλλων κλπ	83.05.01.00	3.359.636
3782	84.12.01.00	Συσκευαί τεχνητού κλίματος, εισαγόμεναι παρά βιομηχανιών	84.12.01.02	1.399.408
3641	84.22.04.01	Ανωωτικά συσκευαί	84.22.04.01	17.319.671
3699	84.34.02.00	{ Πλάκες πινάκων, πλάκες κλπ έτοιμα δια την εκτύπωσιν	84.34.02.01	982.722
3699		{ Πλάκες πινάκων, πλάκες κλπ απλώς προετοιμασμένα	84.34.02.02	10.159.476

3699	84.34.03.01	Τυπογραφικά στοιχεία και έτερα ανάλογα είδη στοιχειοθεσίας	84.34.04.01	989.177
3781		{ Μηχανήματα και πρέσσι σιδηρώματος, θερμαινόμενα δι' ηλεκτρισμού, βάρους έκαστη μέχρι 25 χγρ	84.40.01.01	164.461
3781	84.40.01.00	{ Όμοιοι, άνω των 25 μέχρι 250 χγρ.	84.40.01.02	653.935
3781		{ Όμοιοι, άνω των 250 χγρ.	84.40.01.03	2.989.016
3781	84.40.02.02	Μηχανήματα και συσκευαί πλύσεως ασπρροούχων, λειτουργούντα δι' ηλεκτρισμού βάρους έκαστον άνω των 250 χγρ.	84.40.02.02	499.580
3781	84.40.02.05	Συσκευαί πλύσεως ασπρροούχων, έτεροι βάρους άνω των 100 μέχρι 250 χγρ.	84.40.02.12	54.180
3781	84.40.02.06	Όμοιοι άνω των 250 χγρ.	84.40.02.13	27.100
3781	84.40.03.02	Συσκευαί πλύσεως ασπρροούχων δι' ύδατος, έτεροι λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού, βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	84.40.03.02	2.100.977
3781	84.40.03.05	Έτεροι συσκευαί πλύσεως ασπρροούχων δι' ύδατος λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού, βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	84.40.03.05	573.086
		{ Στεγνώτήρια και στεγνωτικά μηχαναί, δια θερμαινόμενων κυλίνδρων	84.40.03.21	29.637
		{ Στεγνώτήρια και στεγνωτικά μηχαναί, δι' αέρος, θερμού ή μη φυγόκεντροι ή μη κλπ βάρους έκαστη μέχρι 250 χγρ.	84.40.03.22	611.968
		{ Συσκευαί σιδηρώματος βάρους έκαστη μέχρι 25 χγρ	84.40.03.41	109.462
		{ Όμοιοι άνω των 25 μέχρι 250 χγρ.	84.40.03.42	1.747.264
3781	84.40.03.15	{ Συσκευαί σιδηρώματος, βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	84.40.03.43	9.544.628
		{ Άλλα μηχαναί και συσκευαί της κλάσεως 84.40	84.40.03.45	80.369.155
		{ Μέρη μηχανών και συσκευών πλύσεως, καθαρισμού στεγνώματος κλπ	84.40.04.00	20.699.643
3542	84.49.00.00	Εργαλεία και μηχανικά εργαλεία, λειτουργούντα δια συμπιεσμένου αέρος κλπ χρησιμοποιούμενα δια της χειρός	84.49.00.00	48.726.188
3681	84.55.01.00	Πλάκες-διεύθυνσεις	84.55.01.00	301.980
3672	84.61.01.02	Υποβιβασταί πιέσεως, βάρους έκαστος άνω των 5 μέχρι 100 χγρ.	84.61.01.02	1.056.658
3542	85.05.00.00	Εργαλεία και μηχαναί-εργαλεία, άπαντα ηλεκτρομηχανικά χρήσεως χειρός	85.05.00.00	49.664.164
3781	85.12.01.11	{ Ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες κλπ εκ σιδήρου απλού εσματωμένα κλπ βάρους έκαστον μέχρι 2 χγρ.	85.12.01.11	219.427
		{ Όμοια βάρους 2-10 χγρ.	85.12.01.12	65.864
3761	85.15.02.00	Συσκευαί ραδιοναυτιλίας, ραδιοφωράσεως κλπ	85.15.02.00	4.981.822
3781	85.22.03.00	Άλλα μηχαναί και συσκευαί ηλεκτρικά, μη κατανομαζόμενα	85.22.03.00	2.698.847
3891	87.14.01.00	Οχήματα ελκόμενα υπό ζών (άμαξι φορτηγοί και επιβατικά)	87.14.01.00	87.445
	80.06.00.01	----	80.06.02.02	
3834	87.14.02.01	Οχήματα ρυμουλκούμενα και ημιρυμουλκούμενα, ειδικώς κατασκευασμένα δια την μεταφοράν προϊόντων εκπεμπόντων ισχυράν ραδιενέργειαν	10 87.14.02.01	103.650
3834	87.14.04.00	Μέρη αμαξών μη αυτοκινήτων κλπ	87.14.04.00	6.143.505
3811	89.05.00.00	{ Σημαντήρες εν γενεί	89.05.01.00	185.979
3811		{ Πλωταί άεξαμεναί αποθηκεύσεως υγρών	89.05.02.00	48.734
3811		{ Άλλα πλωταί κατασκευαί	89.05.05.00	67.720
3922	90.06.00.00	Τηλεσκόπια διοπτρικά ή κατοπτρικά	90.06.01.00	170.652
3922	90.13.00.02	Περισκόπια	90.13.04.00	7.569
3912	90.13.00.03	Κλωστόμετρα	90.13.05.00	15.364
3922	90.13.00.04	{ Φακοί ευλακίαι, γραφείων κλπ	90.13.02.00	600.356
		{ Διόπτρα σκοπεύσεως δια πυροβόλα όπλα, δι' όργανα γεωδαισίας κλπ	90.13.03.00	31.049.537
3912	90.23.02.00	Υδρόμετρα και ψυχρόμετρα	90.23.02.00	768.326
3912	90.23.03.03	Πυρόμετρα οπτικά μη ηλεκτρικά	90.23.03.01	354.257
3912	90.23.04.00	Βαρόμετρα, πυρόμετρα ηλεκτρικά κλπ	90.23.04.00	2.048.698
3943	91.03.00.00	Ωρολόγια τοποθετούμενα επί των οργάνων ελέγχου κλπ των αυτοκινήτων, αεροσκαφών κλπ	91.03.00.00	229.653
		{ Ωρολόγια μεγάλα δια ναούς, δήμους ή κοινότητας, ηλεκτρικά	91.04.01.01	375.498
3943	91.04.01.00	{ Ωρολόγια μεγάλα δι' έτέρας χρήσεις, ηλεκτρικά	91.04.01.02	507.371
		{ Άλλα ωρολόγια (εκκρεμή, εγερτήρια κλπ) ηλεκτρικά	91.04.01.03	2.821.181

		{ Ωρολόγια μεγάλα δια ναούς, δήμους ή κοινότητας		
3943	91.04.02.00	{ λοιπά	91.04.02.01	11.318
		{ Ωρολόγια μεγάλα δι' ετέρας χρήσεις λοιπά	91.04.02.02	164.459
		{ λοιπά ωρολόγια (εκκρεμή, εγερτήρια κλπ) μη ηλεκτρικά	91.04.02.03	14.066.994
				<hr/>
				7.835.449
3912	91.05.00.00	Συσκευαί ελέγχου και μετρηταί χρόνου μετά ωρολογιακού μηχανισμού κλπ	91.05.00.00	4.802.463
3598	93.02.01.00			
			100	
3971	97.04.02.00	{ Ρολλίνα	97.04.02.02	109.332
		{ Έτερα παίγνια συντροφιάς περιλαμβανομένων και των τραπεζών και έτερων επίπλων, ειδικώς σκεδιασμένων δι' ωρισμένα παίγνια	97.04.02.03	66.025
		{ Σφαίραι σφαιριστηρίων	97.04.02.04	19.706
3892	97.08.00.00	{ Έτερα εξαρτήματα και παρακολουθήματα παιγνίων	97.04.02.05	535.505
		{ Περιστερεφόμενα οχήματα προς διασκέδασιν, αιώραι κλπ	97.06.00.00	2.647.591
				<hr/>
				3.378.159
3972	98.16.01.00	Ανδρέϊκελα δια ραπίας και τα παρόμοια	98.16.01.00	640.925
2613	98.16.02.00	Αυτόματα και κινούμενα παραστάσεις δια προθήκας	98.16.02.00	383.664
3598	93.04.01.02	Όπλα σκοποβολής	93.04.01.02	652.560
3581	83.03.00.00	{ Χρηματωκιβώτια κλπ βάρους μέχρι 25 χγρ.	83.03.01.00	368.650
3581		{ Όμοια βάρους 25 - 200 χγρ.	83.03.02.00	191.161
3581		{ Όμοια βάρους άνω των 200 χγρ.	83.03.03.00	3.752.723
3781	85.06.03.04	{ Λοιπαί συσκευαί οικιακής χρήσεως μετ' ενσωματωμένου κινητήρος, βάρους μέχρι 20 χγρ. και μέρη αυτών	85.06.06.00	427.604
3321	70.14.02.01	Πολυέλαιοι εξ υάλου	70.14.02.01	214.211
3783	83.07.01.01	Πολυέλαιοι και πολύφωτα εκ κοινών μετάλλων	83.07.02.01	522.407
3783	83.07.01.02	Όμοια, εκ νικελίου ή χρωμίου κλπ	83.07.02.02	59.202
3783	83.07.03.00	Λάμπαι μεγάλης φωτιστικής εντάσεως κλπ εξ αρείχαλκου νικελωμένου ή χρωμιωμένου	83.07.02.11	462.437
2433	40.13.02.01	{ Ενδύματα δυτών εκ καουτσούκ	40.13.02.01	189.874
		{ Ενδύματα προστακτικά των ακτινών X	40.13.02.02	111.218
2433	40.13.02.02	{ Λοιπά ενδύματα και εξαρτήματα ενδυμάτων εκ καουτσούκ βουλκανισμένου	40.13.02.03	88.429,5
	42.02.01.01	{ ---	42.02.01.01	
		{ ---	42.02.02.01	
		{ ---	76.16.03.04	
3560	76.16.04.04	{ Μύλοι του καφέ, κρεατοκοπτικά μηχαναί κλπ,		
	82.08.00.00	{ οικιακής χρήσεως βάρους μέχρι 5 χγρ.	82.08.01.00	1.862.568
3560		{ Όμοια, βάρους άνω των 5 χγρ.	82.08.02.00	194.363
3671	84.21.02.01	Πυροσβεστήρες πεπληρωμένοι ή μη	84.21.02.01	1.606.673
3673	84.21.02.02	Πιστόλια δια την επίθεσιν χρωμάτων κλπ μηχαναί και συσκευαί εκσφενδονίσεως άμμου κλπ	84.21.02.02	7.025.039
3834	87.14.02.02	{ Αμαξαι ρυμουλκούμεναι δια την μεταφοράν εμπορευμάτων, δίστροχοι, προοριζόμενοι αποκλειστικώς δι αυτοκίνητα, οχήματα τύπου jeep	87.14.02.02	48.160
		{ Αμαξαι ρυμουλκούμεναι κατάλληλοι δια την μεταφοράν εμπορ. ή προσώπων	87.14.02.03	8.879.205
3834	87.14.03.02	{ Λοιπά οχήματα μη αυτοκίνητα	87.14.03.02	496.680
3922	90.05.00.00	Διόπτραι δύο οπτικών πεδίων και ενός οπτικού πεδίου μετά ή άνευ πρισμάτων	90.05.00.00	678.939
3598	93.05.00.00	Έτερα όπλα (πιστόλια μετ' ελατηρίου, πεπιεσμένου αέρος κλπ)	93.05.00.00	1.334.331
3782	84.12.02.00	Συσκευαί τεχνητού κλίματος	84.12.01.01	4.757.579
	59.09.01.01	Υφάσματα κηρωτά (μουσαμάδες)	59.09.01.01	83.497
3961	92.01.01.01	Κλειδοκύμβαλα ορθά	92.01.01.01	1.493.195
3961	92.01.01.02	{ Κλειδοκύμβαλα επιμήκη	92.01.01.02	318.777
		{ Κλειδοκύμβαλα αυτόματα	92.01.01.03	3.763
3961	92.01.02.00		92.01.02.00	
3961	92.02.00.00	Έτερα έγχορδα μουσικά όργανα	92.02.00.00	456.423
3961	92.03.00.00	Αρμόνια και έτερα εκκλησιαστικά όργανα	92.03.00.00	46.336
3961	92.04.00.00	{ Ακκορντεόν και κονσερτίνα	92.04.01.00	507.509
		{ Φυσαρμόνικαι στόματας, οκτώ φωνών και άνω	92.04.02.02	170.431
3961	92.05.00.00	Έτερα πνευστά μουσικά όργανα	92.05.00.00	860.416
3961	92.06.00.00	Μουσικά όργανα ηχούντα δια κρούσεως (τύμπανα) κλπ	92.06.00.00	258.884

3961	92.07.00.00	Μουσικά όργανα, ηλεκτρομαγνητικά, ηλεκτροστατικά ηλεκτρονικά και τα παρόμοια	92.07.00.00	624.338
3961	92.08.01.00	Μουσικά πιξίδες	92.08.01.00	325.892
3961	92.08.02.00	{ Συρίκτραι δια την απομίμησην της φωνής των ζώων κλπ	92.08.02.01	51.588
		{ λοιπά μουσικά όργανα μη περιλαμβανόμενα εις		
		{ έτερας κλάσεις του παρόντος κεφαλαίου	92.08.02.03	18.403
2611	94.03.01.00	Ισόθερμα έπιπλα	94.03.01.00	65.959
3369	68.11.01.00	Όγκοι, πλίνθοι, πλάκες, πλακίδια κλπ εκ τσιμέντου κλπ	15 68.11.01.00	282.684
3332	69.11.01.00	Επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ πορσελάνης, λευκά ή μονόχρωμα	69.11.01.00	3.790.429
3332	69.11.02.01	Επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ πορσελάνης, χρώματα πεποικιλμένα	69.11.02.01	799.547
3332	69.11.02.02	Επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ πορσελάνης, αργυρά ή χρυσά διακοσμητά	69.11.02.02	1.903.267
3332	69.12.01.00	Επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ κοινής γής (πήλινα)	69.12.01.00	3.693
3332	69.12.02.01	Επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ ψευδοπορσελάνης, μη χρωματοπεποικιλμένα	69.12.02.01	161.259
3332	69.12.02.02	Όμοια, χρωματοπεποικιλμένα	69.12.02.02	11.664
3332	69.12.02.03	Όμοια, αργυρά ή χρυσά διακοσμητά	69.12.02.03	3.131
3332	69.12.03.01	Επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ φαγεντιανής γής κλπ λευκά ή μονόχρωμα	69.12.03.01	146.819
3332	69.12.03.02	Έτερα επιτραπέζια σκεύη κλπ εκ φαγεντιανής γής χρωματοπεποικιλμένα	69.12.03.02	1.395.447
3332	69.12.03.03	Όμοια, αργυρά ή χρυσά διακοσμητά	69.12.03.03	98.670
3332	69.14.01.00	{ Πώματα μηχανικά δια φιάλας, εκ πορσελάνης	69.14.01.01	
		{ λοιπά αντικείμενα εκ πορσελάνης, μη χρωματοπεποικιλμένα	69.14.02.01	125
		{ Όμοια χρωματοπεποικιλμένα	69.14.03.01	8.593
		{ Όμοια αργυρά ή χρυσά διακοσμητά	69.14.03.02	2.105
			69.14.03.03	296
	69.14.02.01		69.14.01.02	
	69.14.02.02		69.14.01.03	
3332	69.14.02.03		69.14.01.04	
			69.14.01.05	
3941	71.13.01.00	{ Λάμπαι κανδήλαι, κηροπήγια κλπ εξ αργύρου, επί- χρυσου ή μη κλπ	15 71.13.01.01	27.176
		{ Μάχαιραι, κοχλιάρια, περόναι κλπ εξ αργύρου έτερα	71.13.01.05	68.283
		{ λοιπά είδη χρυσοχοίας εξ αργύρου έτερα	71.13.01.08	105.386
3941	71.13.02.01	Μάχαιραι, κοχλιάρια, περόναι κλπ εκ κοινών μετάλλων επεστρωμένων αργύρω, χρυσά ή πλατίνη	71.13.02.01	28.516
3941	71.13.02.02	λοιπά είδη χρυσοχοίας εκ κοινών μετάλλων επεστρωμένων αργύρω, χρυσά ή πλατίνη	71.13.02.02	12.715
3542	82.09.01.01	Μάχαιραι επιτραπέζιοι, εκ σιδήρου ή κοινού κάλυβος με λαβήν εκ της αυτής ύλης απλά κλπ	82.09.01.01	4.997
3542	82.09.01.02	Μάχαιραι επιτραπέζιοι, εκ σιδήρου ή κάλυβος με λαβήν όμοιαν επινικελωμένα ή επικρωμιωμένα	82.09.01.02	2.167
3542	82.09.01.03	Όμοιαί επάργυροι ή επίχρυσοι	82.09.01.03	18.637
3542	82.09.01.04	Μάχαιραι επιτραπέζιοι, εκ σιδήρου ή κάλυβος με λαβή εκ ξύλου κλπ μη επάργυροι κλπ	82.09.01.04	14.887
3542	82.09.01.05	---	82.09.01.05	
3542	82.09.01.07	---	82.09.01.07	
3542	82.09.01.08	Μάχαιραι επιτραπέζιοι, εξ αργιλίου ή χαλκού κλπ επάργυροι ή επίχρυσοι	82.09.01.08	75.939
3542	82.09.01.09	Μάχαιραι επιτραπέζιοι, εκ καλυβοκράματος ή εκλεκτού κάλυβος	82.09.01.09	1.171.413
3542	82.09.01.11	Μάχαιραι επιτραπέζιοι, εκ λευκού μεταλλοκράματος μη επάργυροι κλπ	82.09.01.11	69.843
3542	82.09.01.12	Μάχαιραι επιτραπέζιοι, εκ λευκού μεταλλοκράματος κλπ επάργυροι κλπ ή επίχρυσοι	82.09.01.12	328.098
3542	82.09.01.13	---	82.09.01.13	
3542	82.09.03.01	Μάχαιραι πτυσσόμεναι (κονδυλομάχαιραι κλπ) κλαδευτικάί	82.09.03.01	24.004
3595	82.09.03.02	---	82.09.03.02	
3542	82.09.03.03	Έτεραί μάχαιραι πτυσσόμεναι λοιπαί	82.09.03.03	181.837
3595	82.14.01.00	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εξ ανοξειδωτου κάλυβος	82.14.01.00	1.621.984
3595	82.14.02.01	Κοχλιάρια, κουτάλαι, περόναι κλπ εκ σιδήρου ή κάλυ-		

		βος με λαβήν ομοίαν, απλά κλπ	82.14.02.01	4.346	
3595	82.14.02.02	Όμοια, επινικελωμένα ή επιχρωμιωμένα	82.14.02.02	6.312	
3595	82.14.02.03	Όμοια, επάργυρα ή επίχρυσα	82.14.02.03	5.587	
3595	82.14.02.04	Κοκλιάρια, κουτάλα, περόνια κλπ εκ σιδήρου ή χάλυβος με λαβήν εκ ξύλου κλπ μη επάργυρα	82.14.02.04	91.522	
3595	82.14.02.05	Όμοια, επάργυρα ή επίχρυσα	82.14.02.05	6.592	
3581	82.14.02.06	Κοκλιάρια, κουτάλα, περόνια κλπ εξ αργιλίου χαλκού κλπ απλά	82.14.02.11	3.258	
3581	82.14.02.07	Όμοια επιχρωμιωμένα ή επινικελωμένα	82.14.02.12	450	
3941	82.14.02.08	Όμοια επάργυρα ή επίχρυσα	82.14.02.13	64.387	
3595	82.14.02.11	Κοκλιάρια, κουτάλα, περόνια κλπ εκ χαλυβοκράμματος ή εκλεκτού χάλυβος	82.14.02.14	1.240.747	
3595	82.14.02.12	Κοκλιάρια, κουτάλα, περόνια κλπ εκ λευκού μεταλλοκράμματος κλπ μη επάργυρα ουδέ επίχρυσα	82.14.02.21	202.711	
3941	82.14.02.13	Κοκλιάρια, κουτάλα, περόνια κλπ εκ λευκού μεταλλοκράμματος κλπ επάργυρα ή επίχρυσα	82.14.02.22	370.463	
3941	82.14.02.14	Όμοια με λαβήν εξ ελεφαντοστού ή φέροντα στολισματα εκ πολυτίμων μετάλλων	82.14.02.23	1.236	
3599	83.06.00.00	Αγαματίδια και έτερα είδη διακοσμήσεως εκ κοινών μετάλλων	83.06.00.00	258.898	
3781	85.12.05.01	{ Ηλεκτρικοί κλίβανοι και εν γένει μαγειρεία οικιακής χρήσεως εκ σιδήρου απλού, βάρους έκαστον μέχρι 2 χγρ.	85.12.05.01	7.216	
3781	85.12.05.02	{ Όμοια, βάρους έκαστον άνω των 2 μέχρι και 10 χγρ.	85.12.05.02	14.617	
3781	85.12.05.03	{ Όμοια, άνω των 10 μέχρι και 40 χγρ.	85.12.05.03	57.485	
3781	85.12.05.04	{ Όμοια, άνω των 40 χγρ.	85.12.05.04	254.821	
3781	85.12.05.11	{ Όμοια, εσματωμένα ή επινικελωμένα κλπ βάρους έκαστον μέχρι 2 χγρ.	85.12.05.11	9.298	
3781	85.12.05.12	{ Όμοια, βάρους έκαστον άνω των 2 μέχρι και 10 χγρ. }	85.12.05.12	79.237	
3781	85.12.05.13	{ Όμοια, βάρους άνω των 10 μέχρι και 40 χγρ.	85.12.05.13	107.370	
3781	85.12.05.14	{ Όμοια άνω των 40 χγρ.	85.12.05.14	1.234.716	
2391	58.01.02.00	-----	10	58.01.01.00	
	58.01.03.00	{ Τάπητες εκ συνθετικών υφαντικών ινών	58.01.02.02	3.782	
	58.01.05.00	{ Τάπητες εκ νημάτων (files ή fils) της κλάσεως 52.01	58.01.03.01		
		{ Τάπητες εξ οιασδήποτε έτερας υφαντικής ύλης	58.01.02.03	1.376	
2391	58.02.01.02	Έτεροι τάπητες εξ οριου τριχών	58.01.03.03	9.032	
	58.02.01.03	Έτεροι τάπητες εκ συνθετικών ή τεκνητών υφαντικών ινών	58.01.03.02		
			58.02.01.03	70.347	
3551	73.36.01.01	} Θερμάστρα παντοίας καυσίμου ύλης κλπ	58.02.01.04	335.915	
	73.36.01.02		73.36.01.00	1.615.371	
	73.36.01.03				
	73.36.01.04				
3551	73.36.02.00	Καμινέτα, κλίβανοι όπτήσεως φαγητών, κλίβανοι ζαχαροπλαστικής και αρτοποιίας	73.36.02.00	12.012	
3551	73.36.03.00	Πυραυνα, εστίαι, μαγειρεία, λειτουργόντα δια φωταερίου ή υγραερίου	73.36.03.00	489.085	
3551	73.37.00.00	Συσκευαί κεντρικής θερμάνσεως μη ηλεκτρικαί κλπ	73.37.00.00	358.857	
3595	73.38.02.01	Επιτραπέζια είδη εκ σιδήρου ή χάλυβος εσματωμένα	73.38.02.01	112.212	
3595	73.38.02.02	Όμοια βερνικωμένα κλπ	73.38.02.02	64.199	
3595	73.38.02.03	Όμοια οξειδωμένα κλπ	73.38.02.03	89.677	
3595	73.38.02.04	Όμοια επάργυρα ή επίχρυσα	73.38.02.04	30.482	
3595	73.38.02.05	Επιτραπέζια είδη εκ χαλυβοκράμματος ή εκλεκτού χάλυβος	73.38.02.05	375.899	
3595	73.38.02.06	Σκευή δια το μαγείρευμα και την όπτησιν των φαγητών εκ σιδήρου ή χάλυβος βάρους έκαστον μέχρι 5 χγρ.	73.38.02.11	592.301	
3595	73.38.02.07	Όμοια εκ χαλυβοκράμματος ή εκλεκτού χάλυβος	73.38.02.13	339.074	
3552	73.38.02.21	Λοιπά είδη οικιακής οικονομίας εκ σιδήρου ή χάλυβος βάρους μέχρι 5 χγρ.	73.38.02.31	105.596	
3552	73.38.02.22	Όμοια βάρους 5 - 25 χγρ.	73.38.02.32	11.019	
3552	73.38.02.23				
3552	73.38.02.24	Λοιπά είδη οικιακής οικονομίας εκ χαλυβοκράμματος ή εκλεκτού χάλυβος	73.38.02.34	58.813	

3542	82.12.00.00	{ Ψαλίδες ραπτών κλπ	82.12.01.00	83.744
3542		{ Ψαλίδες ειδικά δια την περιποίηση των ανύκων	82.12.02.00	105.410
3542		{ Λοιπά ψαλίδες (οικιακής χρήσεως κλπ)	82.12.03.00	366.222
3782	84.11.03.11	Μέρη ανεμιστήρων	84.11.03.05	196.842
3781	84.40.02.01	Μηχανήματα και συσκευαί πλύσεως ασπρροούκων λειτουργούντα δι' ηλεκτρισμού, βάρους μέχρι 250 χγρ.	84.40.02.01	5.187
3781	84.40.03.01	Συσκευαί πλύσεως ασπρροούκων δι' ύδατος, ετεροι λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού, βάρους έκαστη μέχρι 250 χγρ.	84.40.03.01	166.824
3781	85.12.02.00	Ηλεκτρικαί συσκευαί δια την θέρμανσιν κλειστών χώρων κλπ	85.12.02.00	368.983
3762	85.15.01.11	Δέκται τηλεοράσεως	85.15.01.11	5.798.834
3761	85.15.01.12	Ετεροι συσκευαί λήψεως κλπ δια την διατηλεφών/αν και ραδιοτηλεγραφίαν	85.15.01.12	134.804
3922	85.15.01.13	Συσκευαί λήψεως εικόνων (cameras) δια την τηλεο- ρασίαν	10 85.15.01.21	16.750
3762	85.15.05.01	Επιπλα και κυτία εκ ξύλου των συσκευών της κλάσεως 85.15	85.15.03.01	2.226.268
3762	85.15.05.02	Επιπλα και κυτία, εξ ετέρων υλών, των συσκευών της κλάσεως 85.15	85.15.03.02	32.134
3922	90.07.01.01	Φωτογραφικαί μηχαναί	90.07.01.00	929.910
3922	90.07.01.02			
3741	90.07.02.01	Συσκευαί δια την παραγωγήν του αστραπιαίου φωτός	90.07.02.00	203.189
3762	92.11.01.01	Συσκευαί εγγραφής του ήχου	92.11.01.01	127.206
3762	92.11.01.02	Φωνόγραφοι συνήθεις	92.11.01.02	73.603
3762	92.11.01.03	Ετεροι συσκευαί ανάπαραγωγής του ήχου	92.11.01.03	3.628.617
3762	92.11.01.04	Συσκευαί μικταί καταγραφής και αναπαραγωγής του ήχου	92.11.01.04	8.369.955
3762	92.11.02.00	Συσκευαί εγγραφής και αναπαραγωγής των εικόνων και του ήχου	92.11.02.00	115.820
2612	94.01.01.01	Καθίσματα ειδικώς κατασκευασμένα δι' αεροσκάφη εκ καλάμου ιτέας, ψιάθου κλπ	94.01.01.01	2.628
2611	94.01.01.02	Καθίσματα ειδικώς κατασκευασμένα δι' αεροσκάφη εκ ξυλείας καρυάς, πύξου, ανακαρδίου κλπ εσκα- λισμένα μη επεστρωμένα		
2611	94.01.01.03	Όμοια επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' οισυδή- ποτε άλλου υφάσματος ή ετέρας ύλης		
	94.01.01.04			
	94.01.01.05			
	94.01.01.06			
	94.01.01.07			
	94.01.01.11			
	94.01.01.12			
	94.01.01.13			
	94.01.01.14			
	94.01.01.15			
	94.01.01.16			
2621	94.01.01.17	Καθίσματα ειδικώς κατασκευασμένα δι' αεροσκάφη εκ κοινών μετάλλων ή εξ άλλων υλών	94.01.01.11	139.535
2612	94.01.02.01	Ετερα καθίσματα πλεκτά (εκ καλαμίου, ιτέας, ψιάθου πλαστικών υλών, σχοινιών κλπ)	94.01.02.01	17.534
2611	94.01.02.02	Λοιπά καθίσματα εκ ξυλείας καρυάς, πύξου, ανακαρ- δίου, παλλισανδρου, φοινίκων κλπ εσκαλισμένα μη επεστρωμένα	94.01.02.02	57
2611	94.01.02.03	-----		
2611	94.01.02.04	Όμοια, επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει, δι' οισυδή- ποτε άλλου υφάσματος ή ετέρας ύλης	94.01.02.04	578
2611	94.01.02.05	Λοιπά καθίσματα εκ ξυλείας καρυάς, πύξου, ανακαρ- δίου κλπ ασκάλιστα	94.01.02.05	29.157
2611	94.01.02.06	-----		
2611	94.01.02.07	-----		
2611	94.01.02.08	Λοιπά καθίσματα εξ οισυδήποτε άλλης ξυλείας, εσκα- λισμένα μη επεστρωμένα	94.01.02.06	12.343
2611	94.01.02.09	-----		
2611	94.01.02.11	Όμοια επεστρωμένα εν όλω ή εν μέρει δι' οισυδήποτε άλλου υφάσματος ή ετέρας ύλης	94.01.02.08	12.335
2611	94.01.02.12	Λοιπά καθίσματα εξ οισυδήποτε άλλης ξυλείας ασκά- λιστα	94.01.02.09	132.373
2611	94.01.02.13	-----		

2611	94.01.02.14	-----		
2621	94.01.02.15	Καθίσματα εκ κοινών μετάλλων ή εξ άλλων υλών	94.01.02.11	716.255
2611	94.03.01.00	Ισόθερμα έπιπλα	94.03.01.00	26.384
2611	94.03.02.02	Όμοια εσκαλισμένα	94.03.02.02	25.141
2611	94.03.02.03	Λοιπά έπιπλα εξ οιασδήποτε άλλης ξυλείας ασκάλιστα	94.03.02.03	638.989
2611	94.03.02.04	Λοιπά ιατροχειρουργικά έπιπλα, εξ οιασδήποτε άλλης ξυλείας εσκαλισμένα	94.03.02.04	8.647
2621	94.03.02.05	Κλίνοι εκ κοινών μετάλλων	94.03.02.11	6.697
2621	94.03.02.06	Λοιπά έπιπλα εκ κοινών μετάλλων	94.03.02.12	625.323
3029	94.03.02.07	Λοιπά έπιπλα εκ πλαστικών ή άλλων υλών	94.03.02.19	940.252

Συμπληρωματική κατάσταση εισαγωγών Διαφόρων Αγαθών

Παγίου Κεφαλαίου 1970

Αρ. Στατιστικής 1970	CIF	ΤΤΔΕ	Ποσοί	Σύνολο	% Ποσοστό Επενδ. αγαθών	Νέο Σύνολο (Σύνολο Χ ποσοστό επεν. αγαθ.)	Υποκλάδοι
44.22.02.01	16.191	632=46,88	7.590	23.781	100	23.781	2514
46.03.02.00	74.286	"	29.432	103.718		103.718	2533
68.04.01.01	1.316.273	663=29	381.719	1.697.992		1.697.992	3392
68.04.01.02	513.202	"	148.829	662.031		662.031	3392
68.04.01.03	133.581	"	38.738	172.319		172.319	3392
68.04.01.04	7.741.988	"	2.245.177	9.987.165		9.987.165	3392
68.04.02.01	267.821	"	77.668	345.489		345.489	3392
68.04.02.02	1.949.128	"	565.247	2.514.375		2.514.375	3392
68.05.01.00	457.716	"	132.738	590.454		590.454	3392
68.05.02.00	38.547	"	11.179	49.726		49.726	3392
68.06.02.00	436.675	"	126.636	563.311		563.311	3392
68.06.03.00	19.364.034	"	5.615.570	24.979.604		24.979.604	3392
69.09.01.01	1.319.639	663	382.695	1.702.334		1.702.334	3392
69.09.01.02	1.898.258	663	550.495	2.448.752		2.448.752	3311
70.17.01.01	398.381	665=56,69	225.842	624.223		624.223	3321
70.17.01.03	6.617.364	665	3.751.383	10.368.748		10.368.748	3321
73.11.02.00	2.607.950	673=20,97	546.887	3.154.837		3.154.837	3412
73.14.01.00	50.995.947	677=21,57	10.999.826	61.995.773		61.995.773	3521
73.14.02.00	839.673	"	181.117	1.020.790		1.020.790	3521
73.14.03.00	405.780	"	87.527	493.307		493.307	3521
73.14.04.00	646.618	"	139.476	786.094		786.094	3521
73.15.01.43	38.342.430	677	8.155.434	46.497.865		46.497.865	3521
73.15.02.55	7.896.986	677	1.703.380	9.600.366		9.600.366	3521
73.21.01.01	2.014.384	691=23,06	464.517	2.478.901		2.478.901	3539
73.21.01.02	26.526.498	691	6.117.010	32.643.508		32.643.508	3539
73.21.01.03	9.644.109	691	2.223.931	11.868.041		11.868.041	3539
73.21.01.04	10.951.634	691	2.525.447	13.477.081		13.477.081	3539
73.21.01.05	743.505	691	171.452	914.957		914.957	3539
73.21.01.06	56.754	691	13.088	69.841		69.841	3539
73.21.01.07	43.048.327	691	9.926.944	52.975.271		52.975.271	3539
73.22.02.00	27.090.462	692	8.159.647	35.250.109		35.250.109	3691
73.23.01.00	2.464.218	692	742.222	3.206.440		3.206.440	3691
73.23.02.00	18.035.804	692	5.432.384	23.468.188		23.468.188	3593
73.24.01.00	7.448.660	692	2.243.536	9.692.196		9.692.196	3593
73.24.02.00	7.719.150	692	2.325.008	10.044.158		10.044.158	3593
73.29.01.01	214.318	698=38,78	85.113	297.430		297.430	3524
73.29.01.02	1.062.122	698	411.891	1.474.013		1.474.013	3524
73.29.01.03	4.971.316	698	1.927.876	6.899.192		6.899.192	3524
73.29.01.04	6.977.998	698	2.706.068	9.684.066		9.684.066	3524
73.29.02.00	1.613.811	698	625.836	2.239.647		2.239.647	3524
73.29.04.00	5.042.447	698	1.955.461	6.997.908		6.997.908	3524
73.40.19.01	1.012.175	698	392.521	1.404.696		1.404.696	3599
73.40.19.03	1.359.269	698	527.125	1.886.394		1.886.394	3599
73.40.19.05	835.851	698	324.143	1.159.994		1.159.994	3599
73.40.19.04	3.508.025	698	1.360.412	4.868.437		4.868.437	3599
73.40.19.06	2.745.239	698	1.064.604	3.809.843		3.809.843	3599
74.19.02.00	29.667	698	11.505	41.172		41.172	3571
76.08.01.00	52.990	691=23,06	12.219	65.209		65.209	3539
82.02.01.01	156.988	695=17,55	27.551	184.539		184.539	3542
82.02.01.02	485.174	695	85.148	570.322		570.322	3542
82.02.01.11	89.036	695	15.626	104.662		104.662	3542
82.02.01.12	2.013.927	695	353.444	2.367.371		2.367.371	3542
82.03.01.00	10.979.231	695	1.926.855	12.906.086		12.906.086	3542
82.03.02.03	38.120.884	695	6.690.215	44.811.099		44.811.099	3542
82.04.04.00	129.415	695	22.712	152.127		152.127	3542
82.04.05.00	4.209.312	695	738.734	4.948.046		4.948.046	3542
82.09.02.01	135.841	696=55,97	76.030	211.871		211.871	3595
82.09.02.03	4.147.297	696	2.321.242	6.468.539		6.468.539	3595
82.11.03.01	117.535	696	65.784	183.319		183.319	3596
82.11.03.02	36.895	696	20.650	57.545		57.545	3596
83.04.00.00	1.490.750	895=47,28	704.827	2.195.577		2.195.577	3599

83.05.01.00	3.359.636	895	1.588.436	4.948.072	4.948.072	3525
84.12.01.02	1.399.408	719=16,32	228.383	1.627.791	1.627.791	3782
84.22.04.01	17.319.671	719	2.826.570	20.146.241	20.146.241	3641
84.34.02.01	982.722	718=9,61	94.440	1.077.162	1.077.162	3699
84.34.02.02	10.159.476	718	976.326	11.135.802	11.135.802	3699
84.34.04.01	989.177	718	95.060	1.084.237	1.084.237	3699
84.40.01.01	164.461	717=10,29	17.959	182.420	182.420	3781
84.40.01.02	653.935	717	67.290	721.225	721.225	3781
84.40.01.03	2.989.016	717=10,29	307.570	3.296.586	3.296.586	3781
84.40.02.02	499.580	725=64,35	321.480	821.060	821.060	3781
84.40.02.12	54.180	717=10,29	5.575	59.755	59.755	3781
84.40.02.13	27.100	717	2.789	29.889	29.889	3781
84.40.03.02	2.100.977	717	216.191	2.317.168	2.317.168	3781
84.40.03.05	573.086	717	58.971	632.057	632.057	3781
84.40.03.21	29.637	717	3.049	32.687	32.687	3781
84.40.03.22	611.968	"	62.972	674.940	674.940	3781
84.40.03.41	109.462	"	11.264	120.726	120.726	3781
84.40.03.42	1.747.264	"	179.794	1.927.057	1.927.057	3781
84.40.03.43	9.544.628	"	982.142	10.526.770	10.526.770	3781
84.40.03.45	80.369.155	"	8.269.986	88.639.141	88.639.141	3781
84.40.04.00	20.699.643	717	2.129.993	22.829.636	22.829.636	3781
84.49.00.00	48.726.188	719=16,32	7.952.114	56.678.302	56.678.302	3542
84.55.01.00	301.988	714=17,8	53.754	355.741	355.741	3681
84.61.01.02	1.056.658	719=16,32	172.447	1.229.105	1.229.105	3672
85.05.00.00	49.664.164	729=25,59	12.709.060	62.373.224	62.373.224	3542
85.12.01.11	219.427	725=64,35	141.201	360.628	360.628	3781
85.12.01.12	65.864	"	42.383	108.247	108.247	3781
85.15.02.00	4.981.822	724=24,57	1.224.034	6.205.856	6.205.856	3761
85.22.03.00	2.498.847	729=25,59	690.635	3.389.483	3.389.483	3781
87.14.02.01	103.650	733=29,5	30.577	134.227	13.423	3834
87.14.04.00	6.143.505	733=29,5	1.812.334	7.955.839	7.955.839	3834
89.05.01.00	185.979	735=2,6	4.835	190.814	19.081	3811
89.05.02.00	48.734	735=2,6	1.267	50.001	5.000	3811
89.05.05.00	67.720	735	1.761	69.481	6.948	3811
90.06.01.00	170.652	861=29,62	50.547	221.199	22.120	3922
90.13.02.00	600.356	861	177.825	778.181	77.818	3922
90.13.03.00	31.049.537	861	9.196.873	40.246.410	4.024.641	3922
90.13.04.00	7.569	861	2.242	9.811	981	3922
90.13.05.00	15.364	861	4.551	19.915	1.992	3912
90.23.02.00	768.326	861	227.552	995.788	99.579	3912
90.23.03.01	354.257	861	104.931	459.188	45.919	3912
90.23.04.00	2.048.698	861	606.824	2.655.522	265.552	3912
91.03.00.00	229.653	864=58,09	129.339	351.992	35.199	3943
91.04.01.01	375.498	864	218.127	593.625	59.363	3943
91.04.01.02	507.371	864	294.732	802.103	80.210	3943
91.04.01.03	2.821.181	864	1.638.824	4.460.005	446.000	3943
91.04.02.01	11.318	864	6.575	17.893	1.789	3943
91.04.02.02	164.459	864	95.534	259.993	25.999	3943
91.04.02.03	14.066.994	864	8.171.517	22.238.511	2.223.851	3943
91.05.00.00	4.802.463	864	2.789.751	7.592.214	759.221	3912
97.04.02.02	109.332	894=67,52	73.821	183.153	183.153	3971
97.04.02.03	66.025	894	44.580	110.605	110.605	3971
97.04.02.04	19.706	894	13.305	33.011	33.011	3971
97.04.02.05	535.505	894	361.573	897.078	897.078	3971
97.08.00.00	2.647.591	894	1.787.653	4.435.244	4.435.244	3892
98.16.01.00	640.925	899=39,62	253.934	894.859	894.859	3972
98.16.02.00	383.664	899	152.008	535.672	535.672	2613
93.04.01.02	870.080	894=67,52	587.478	1.457.558	1.093.169	3598
83.03.01.00	491.533	695=17,55	86.264	577.797	404.458	3581
83.03.02.00	254.881	695	44.732	299.613	209.729	3581
83.03.03.00	5.003.631	695	878.137	5.881.768	4.117.238	3581
85.06.06.00	570.138	725=64,35	366.884	937.022	655.915	3781
70.14.02.01	357.019	812=48,88	174.511	531.530	318.918	3321
83.07.02.01	870.678	812	425.587	1.296.265	777.759	3783
83.07.02.02	98.670	812	48.230	146.900	88.140	3783
83.07.02.11	770.729	812	376.732	1.147.461	688.477	3783
40.13.02.01	379.748	841=67,6	256.710	636.458	318.229	2433
40.13.02.02	222.435	841	150.366	372.801	186.401	2433
40.13.02.03	176.859	841	119.557	296.416	148.208	2433
82.08.01.00	3.725.135	719=16,32	607.942	4.333.077	2.166.539	3560

82.08.02.00	388.723	719	63.440	452.163	226.082	3560
84.21.02.01	3.213.346	719	524.418	3.737.764	1.868.882	3671
84.21.02.02	14.050.077	719	2.292.973	16.343.050	8.171.525	3673
87.14.02.02	96.320	733=29,5	28.414	124.734	62.367	3834
87.14.02.03	17.758.409	733	5.238.731	22.997.140	11.498.570	3834
87.14.03.02	993.360	733	293.041	1.286.401	643.201	3834
90.05.00.00	1.357.877	861=29,62	402.203	1.760.080	880.040	3922
93.05.00.00	2.668.662	894=67,52	1.801.881	4.470.543	2.235.272	3598
84.12.01.01	15.858.595	719=16,32	2.588.123	18.446.718	5.534.015	3782
59.09.01.01	333.986	655=36,1	120.569	454.555	113.639	
92.01.01.01	5.972.781	891=34,96	2.088.084	8.060.865	2.015.216	3961
92.01.01.02	1.275.107	891	445.777	1.720.884	430.221	3961
92.01.01.03	15.050	891	5.261	20.311	5.078	3961
92.02.00.00	1.825.693	891	638.262	2.463.955	615.989	3961
92.03.00.00	185.350	891	64.780	250.148	62.537	3961
92.04.01.00	2.030.034	891	709.670	2.739.734	684.934	3961
92.04.02.02	681.725	891	238.331	920.056	230.014	3961
92.05.00.00	3.441.662	891	1.203.205	4.644.867	1.161.217	3961
92.06.00.00	1.035.537	891	362.024	1.397.561	349.390	3961
92.07.00.00	2.497.351	891	837.074	3.370.425	842.606	3961
92.08.01.00	1.303.567	891	455.727	1.759.294	439.824	3961
92.08.02.01	206.353	891	72.141	278.494	69.624	3961
92.08.02.03	73.612	891	25.735	99.347	24.837	3961
94.03.01.00	263.836	821=56,83	149.938	413.774	103.443	2611
68.11.01.00	1.884.558	663=29	546.522	2.431.080	364.662	3369
69.11.01.00	25.269.524	666=59,97	15.154.134	40.423.658	6.063.549	3332
69.11.02.01	5.330.311	666	3.196.588	8.526.899	1.279.035	3332
69.11.02.02	12.688.449	666	7.609.263	20.297.712	3.044.657	3332
69.12.01.00	24.622	666	14.766	39.388	5.908	3332
69.12.02.01	1.075.058	666	644.712	1.719.770	257.966	3332
69.12.02.02	77.759	666	46.632	124.391	18.659	3332
69.12.02.03	20.876	666	12.519	33.395	5.009	3332
69.12.03.01	978.795	666	586.983	1.565.778	234.867	3332
69.12.03.02	9.302.977	666	5.578.995	14.881.972	2.232.296	3332
69.12.03.03	657.797	666	394.480	1.052.278	157.842	3332
69.14.01.01		663=29				3332
69.14.02.01	830	663	241	1.071	161	3332
69.14.03.01	57.389	663	16.643	74.032	11.105	3332
69.14.03.02	14.035	663	4.070	18.105	2.716	3332
69.14.03.03	1.974	663	572	2.546	382	3332
71.13.01.01	181.175	897=64,89	117.564	298.739	44.811	3941
71.13.01.05	455.219	897	295.392	750.611	112.592	3941
71.13.01.08	702.574	897	455.900	1.158.474	173.771	3941
71.13.02.01	190.107	897	123.360	313.467	47.020	3941
71.13.02.02	84.768	897	55.006	139.774	20.966	3941
82.09.01.01	33.316	696=55,97	18.647	51.963	7.794	3542
82.09.01.02	14.448		8.086	22.535	3.380	3542
82.09.01.03	124.246		69.528	193.774	29.066	3542
82.09.01.04	99.245		55.547	154.792	23.219	3542
82.09.01.05	---					3542
82.09.01.07	75.939		42.503	118.442	17.766	3542
82.09.01.08	508.260		283.354	789.614	118.442	3542
82.09.01.09	7.809.421		4.370.933	12.180.354	1.827.053	3542
82.09.01.11	465.619		260.607	726.226	108.934	3542
82.09.01.12	2.187.319		1.224.242	3.411.561	511.734	3542
82.09.03.03	1.212.244	696=55,97	678.493	1.890.737	283.611	3542
82.09.03.01	160.024	696	89.565	249.589	37.438	3542
82.14.01.00	10.813.228	696	6.052.164	16.865.392	2.529.809	3595
82.14.02.01	28.972	696	16.216	45.188	6.778	3595
82.14.02.02	42.080	696	23.552	65.632	9.845	3595
82.14.02.03	37.249	696	20.848	58.097	8.715	3595
82.14.02.04	610.149	696	341.500	951.649	142.747	3595
82.14.02.05	43.948	696	24.598	68.546	10.282	3595
82.14.02.11	21.720	696	12.157	33.877	5.082	3581
82.14.02.12	3.000	696	1.679	4.679	702	3581
82.14.02.13	429.247	696	240.250	669.497	100.425	3941
82.14.02.14	8.271.647	696	4.629.640	12.901.288	1.935.193	3595
82.14.02.21	1.351.405	696	756.381	2.107.786	316.168	3595
82.14.02.22	2.469.755	696	1.382.322	3.852.077	577.812	3941
82.14.02.23	8.242	696	4.613	12.855	1.928	3941

83.06.00.00	2.588.978	697=51,19	1.325.298	3.914.276	10	391.428	3599
85.12.05.01	72.163	725=64,35	46.436	118.600		11.860	3781
85.12.05.02	146.174	725	94.063	240.237		24.024	3781
85.12.05.03	574.852	725	369.917	944.769		94.477	3781
85.12.05.04	2.548.210	725	1.639.773	4.187.983		418.798	3781
85.12.05.11	92.975	725	59.829	152.804		15.280	3781
85.12.05.12	792.374	725=64,35	509.893	1.302.267		130.227	3781
85.12.05.13	1.073.696	725	690.923	1.764.619		176.462	3781
85.12.05.14	12.347.164	725	7.945.400	20.292.564		2.029.256	3781
58.01.01.00	---	657=48,53					2391
58.01.02.02	37.819		18.354	56.173		5.617	2391
58.01.02.03	13.768		6.682	20.450		2.045	2391
58.01.03.03	90.317		43.831	134.148		13.415	2391
58.02.01.03	703.468		341.393	1.044.861		104.486	2391
58.02.01.04	3.359.150		1.630.195	4.989.345		498.935	2391
73.36.01.00	16.153.707	697=51,19	8.269.083	24.422.789		2.442.279	3551
73.36.02.00	120.118	697=51,19	61.488	181.606		18.161	3551
73.36.03.00	4.890.853	697	2.503.628	7.394.481		739.448	3551
73.37.00.00	3.588.569	812=48,88	1.754.093	5.342.662		534.266	3551
73.38.02.01	1.122.118	697=51,19	574.412	1.696.530		169.653	3595
73.38.02.02	641.991	697	328.635	970.626		97.063	3595
73.38.02.03	896.769	697	459.056	1.355.825		135.583	3595
73.38.02.04	304.823	697	156.039	460.862		46.086	3595
73.38.02.05	3.758.991	697	1.924.227	5.683.218		568.322	3595
73.38.02.11	5.923.071	697	3.032.020	8.955.091		895.509	3595
73.38.02.13	3.390.742	697	1.735.721	5.126.463		512.646	3595
73.38.02.31	1.055.964	697	540.548	1.596.512		159.651	3552
73.38.02.32	110.191	697	56.406	56.407		5.641	3552
73.38.02.34	588.132	697	301.065	889.197		88.920	3552
82.12.01.00	837.436	696=55,97	468.713	1.306.149		130.615	3542
82.12.02.00	1.054.097	696	589.978	1.644.075		164.408	3542
82.12.03.00	3.662.219	696	2.049.744	5.711.963		571.196	3542
84.11.03.05	1.968.423	719=16,32	321.246	2.289.670		228.967	3782
84.40.02.01	51.867	725=64,35	33.376	85.243		8.524	3781
84.40.03.01	1.668.243	717=10,29	171.662	1.839.905		183.991	3781
85.12.02.00	3.689.829	725=64,35	2.374.405	6.064.234		606.423	3781
85.15.01.11	57.988.834	696=55,97	32.456.350	90.445.184		9.044.518	3762
85.15.01.12	1.348.042	696	754.499	2.102.541		210.254	3761
85.15.01.21	167.496	696	93.748	261.244		26.124	3922
85.15.03.01	22.262.684	696	12.460.424	34.723.108		3.472.311	3762
85.15.03.02	321.338	724=24,52	78.953	400.291		40.029	3762
90.07.01.00	9.299.099	861=29,62	2.754.393	12.053.492	10	1.205.349	3741
90.07.02.00	2.031.888	861	601.845	2.633.733		263.373	3741
92.11.01.01	1.272.059	891=34,96	444.712	1.716.771		171.677	3762
92.11.01.02	736.028	891	257.315	993.343		99.334	3762
92.11.01.03	36.286.171	891	12.685.645	48.971.816		4.897.182	3762
92.11.01.04	83.699.550	891	29.261.363	112.960.912		11.296.091	3762
92.11.02.00	1.158.202	891	404.907	1.563.109		156.311	3762
94.01.01.01	26.280	821=56,83	14.935	41.215		4.122	2612
94.01.01.11	1.395.349	821	792.977	2.188.326		218.833	2621
94.01.02.01	175.342	821	99.647	274.990		27.499	2612
94.01.02.02	571	821	324	895		90	2611
94.01.02.04	5.784	821	3.287	9.071		907	2611
94.01.02.05	291.568	821	165.698	457.266		45.727	2611
94.01.02.06	123.427	821	70.144	193.571		19.357	2611
94.01.02.08	123.345	821	70.097	193.442		19.344	2611
94.01.02.09	1.323.734	821	752.278	2.076.012		207.601	2611
94.01.02.11	7.162.554	821	4.070.479	11.233.033		1.123.303	2621
94.03.01.00	263.836	821	149.938	413.774		41.377	2611
94.03.02.02	251.406	821	142.874	394.280		32.428	2611
94.03.02.03	6.389.885	821	3.631.372	10.021.257		1.002.126	2611
94.03.02.04	86.473	821	49.143	135.616		13.562	2611
94.03.02.11	66.973	821	38.061	105.034		10.504	2621
94.03.02.12	6.253.226	821	3.553.708	9.806.934		980.693	2621
94.03.02.19	9.402.524	821	5.343.454	14.745.978		1.474.598	3029

Εισαγωγή μηχανημάτων επιχειρήσεων κατασκευών 1980 σε χιλ. δρχ.

Υπο-κλάδος	% ποσοστό Επεν.αγ.	Αρ. Στατιστικής	Αξία CIF % ποσοστό Επεν.αγασ.	Δασμοί	Σύνολο
1 Οδοστρώτηρες και μέρη αυτών					
3642	100	84.09.00.01	29.222,8	2.692,6	31.915,4
3642	33	84.09.00.02	424,3	29,3	453,6
			29.647,1	2.721,9	32.369,0
2 Μηχαναί και συσκευαί δια την εκτέλεσιν δημοσίων έργων, την οικοδομικήν κλπ Πασσαλοπήκται					
3642	100	84.23.02.01	13.230,9	935,1	14.166,0
3642	100	84.23.02.02	---	---	---
			110.436,9	3.818,2	114.255,1
			123.667,8	4.753,3	128.421,1
3 Μηχαναί και συσκευαί μόνιμοι ή κινηταί δι' εξορύξεις, χωματισμούς, εσκαφές και διατρήσεις					
3642	67	84.23.01.01	12.249,9	321,4	12.571,3
3641	67	84.23.01.02	19.569,6	717,2	20.316,8
3642	67	84.23.01.03	89.107,8	6.700,8	95.808,6
			120.927,3	8.299,4	128.642,7
4 Γερανοί, γερανογέφυραι εναέριοι, σιδηρό-δρομοί κλπ					
3770	67	84.22.01.01	1.420,1	94,9	1.515,0
3641	67	84.22.02.01	125.603,2	7.285,2	132.888,4
3641	67	84.22.03.01	70.321,4	2.114,4	72.435,8
3641	67	84.22.04.02	132.822,1	2.737,0	135.559,1
3641	67	84.22.04.03	56.369,4	3.923,2	60.292,6
3641	67	84.22.04.04	210.406,4	14.356,5	224.762,9
			596.943,2	30.511,3	627.454,5
5 Λοιπά μηχ/τα					
3632	100	87.01.01.02	1.236	---	1.236
		87.01.01.04	---	---	---
			1.236	---	1.236
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			872.421,4	46.285,9	918.707,3

Εισαγωγές μηχανημάτων επιχειρήσεων κατασκευών 1970 σε δρχ.

Υποκλάδ. 1970	Αρ. Στατιστικής 1980	Περιγραφή 1970	% Ποσοστό Επενδ. αγασ.	Αρ. Στατιστικής 1970	Αξία CIF χ ποσοστό Επενδ. αγασ.
3642	84.09.00.01	1 Οδοστρώτηρες και μέρη αυτών	100	84.09.01.00	40.887.197
3642	84.09.00.02	Οδοστρώτηρες			
		Μέρη οδοστρωτήρων, μεμονωμένως εισαγόμενα	33	84.09.02.00	197.831
					41.085.028
		2 Μηχανές και κατασκευές για την εκτέλεση δημοσ. έργων την οικοδομική κλπ			
3642	84.23.02.01	Πασσαλοπήκται	100	84.23.02.01	5.930.982
	84.23.02.02	Εκκλινοιστήρες (πλην των αυτοκινήτων-εκκλινοιστήρων)		84.23.02.02	15.150
3642	84.59.05.05	Μηχαναί και συσκευαί δια την εκτέλεσιν δημοσίων έργων κλπ	100	84.59.05.05	13.715.672
					19.661.804
		3 Μηχανήματα και συσκευές μόνιμες ή κινητές για εξορύξεις κωματισμούς, βεσκαφές και διατρήσεις			
3642	84.23.01.01	Εκκαφείς μετά ή άνευ αρπαχής, αυτοκίνητοι	67	84.23.01.01	119.283.631
	84.23.01.02	Γεωτρύπανα	67	84.23.01.02	21.218.182
3642	84.23.01.03	Μπουλντόζα και παρόμοιοι αυτοκίνητοι μηχανισμοί κλπ	67	84.23.01.03	118.512.502
					259.014.315
		4 Γερανοί γερανογέφυρες εναέριες, σιδηρόδρομοι κλπ Μηχ/τα			
3770		{ Συσκευαί μηχανικού χειρισμού εξ αποστάσεως, δικτυωτής κατασκευής	67	84.22.01.01	41.282
			"	84.22.01.02	
3641	84.22.01.01	{ Μηχαναί και συσκευαί χειρισμού εξ αποστάσεως ετεραι, βάρους έκαστη μέχρι 25 χγρ.	"	84.22.01.11	37.172
3641		{ Όμοιοι, άνω των 25 μέχρι 250 χγρ.	"	84.22.01.12	246.223
3641		{ Μηχαναί και συσκευαί χειρισμού εξ αποστάσεως ετεραι, βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ	"	84.22.01.13	3.282.086
3641		{ Γερανοί επί ερπιστριών, δικτυωτής κατασκευής ή μετά ιστών μόνον ή βραχιόνων μόνον δικτυωτών	"	84.22.02.01	77.508
3641	84.22.02.01	{ Λοιποί γερανοί επί ερπιστριών	"	84.22.02.02	77.184
3641		{ Ετεροι γερανοί δικτυωτής κατασκευής ή μετά ιστών κλπ	"	84.22.02.11	6.630.449
3641		{ Λοιποί γερανοί	"	84.22.02.12	4.423.424
3641		{ Μηχαναί δια κυλιόμενου συστήματος, κυλιόμενοι επιφάνεια δια την μεταφοράν εμπορευμάτων, δικτυωτής κατασκευής κλπ	"	84.22.03.01	3.807.120
3641	84.22.03.01	{ Ετεραι μηχαναί δια κυλιόμενου συστήματος, βάρους έκαστη μέχρις 25 χγρ.	"	84.22.03.11	33.005
3641		{ Όμοιοι άνω των 25 μέχρι 250 χγρ.	"	84.22.03.12	142.064
3641		{ Ετεραι μηχαναί δια κυλιόμενου συστήματος, βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	"	84.22.03.13	20.960.246
3641		{ Μέρη μηχανικών συγκροτημάτων και λοιπών μηχανών και συσκευών ανυψώσεως κλπ	"	84.22.05.00	118.828.572
3641	84.22.04.02	{ Μηχανικά συγκροτήματα εν είδη γερανού δια την ανύψωσιν κλπ υλικών, δι' οικοδομής και τεχνικά έργα	67	84.22.04.03	10.392.649
3641	84.22.04.03	{ Ετεραι συσκευαί ανυψώσεως, φορτώσεως κλπ αυτοκίνητοι απασαί δικτυωτής κατασκευής	67	84.22.02.21	1.632.552
		{ Ετεραι συσκευαί ανυψώσεως, φορτώσεως κλπ απασαί δικτυωτής κατασκευής	67	84.22.04.02	35.163.341
		{ Λοιπαί αυτοκίνητοι μηχαναί και συσκευαί ανυψώσεως, φορτώσεως κλπ	67	84.22.02.23	4.206.256
3641	84.22.04.04	{ Λοιπαί αυτοκίνητοι και συσκευαί ανυψώσεως φορτώσεως κλπ βάρους έκαστη μέχρι 25 χγρ	67	84.22.04.11	3.073.665
		{ Όμοιοι βάρους έκαστη 25-250 χγρ.	67	84.22.04.12	9.186.117
		{ Όμοιοι βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	67	84.22.04.13	59.897.696

3632 87.01.01.02 5 λοιπά μηχ/τα
 λοιποί ελκυστήρες, χειροδηγούμενοι, μετά
 κινήσεως, χωρητικότητας κυλίνδρων μέχρι
 και 1000 κυβ.εκ. 100 87.01.01.02 359.338

Εισαγωγές μηχανημάτων επιχειρήσεων κατασκευών 1970

σε δρχ.

Αρ. Στατιστικής 1970	Αξία CIF	ΤΠΔΕ	Δασμοί και φόροι	Σύνολο	% ποσοστό Επεν. αγασ.	Νέο Σύνολο	Υποκλάδοι
84.09.01.00	40.887.197	718=9,61	3.929.260	44.816.457	100	44.816.457	3642
84.09.02.00	599.488	718	57.611	657.099	33	261.843	3642
84.23.02.01	5.930.982	718	569.067	6.500.949	100	6.500.949	3642
84.23.02.02	15.150	718	1.460	16.606	100	16.606	3642
84.59.05.05	13.715.672	719=16,32	2.238.398	15.954.070	100	15.954.070	3642
84.23.01.01	178.035.270	718=9,61	17.109.189	195.144.459	67	130.746.788	3642
84.23.01.02	31.668.929	718	3.043.384	34.712.313	67	23.257.250	3641
84.23.01.03	176.884.331	718	16.998.584	193.882.915	67	129.901.553	3642
84.22.01.01	61.615	719=16,32	10.056	71.671	"	48.020	3770
84.22.01.02		719					
84.22.01.11	55.481	719	9.054	64.535	"	43.238	3641
84.22.01.12	367.497	719	59.976	427.473	"	286.407	3641
84.22.01.13	4.898.636	719	799.457	5.698.093	"	3.817.722	3641
84.22.02.01	2.250	719	367	2.617	"	1.753	3641
84.22.02.02	115.200	719	18.801	134.001	"	89.781	3641
84.22.02.11	9.896.192	719	1.615.059	11.511.251	"	7.712.538	3641
84.22.02.12	6.602.126	719	1.077.470	7.679.593	"	5.145.327	3641
84.22.03.01	5.682.268	719	927.346	6.609.614	"	4.428.441	3641
84.22.03.11	49.261	719	8.039	57.302	"	38.392	3641
84.22.03.12	212.036	719	34.604	246.640	"	165.640	3641
84.22.03.13	31.283.949	719	5.105.540	36.389.489	"	24.380.958	3641
84.22.05.00	166.908.316	719	27.239.437	194.147.753	"	130.078.995	3641
87.01.01.02	359.338	712=12,86	46.211	405.549	100	405.549	3632
84.22.04.03	12.511.417	719=16,32	2.041.863	14.553.280	67	9.750.698	3641
84.22.02.21	2.438.645	719	397.660	2.834.305	67	1.898.985	3641
84.22.04.02	52.482.598	719	8.565.160	61.047.760	67	40.901.998	3641
84.22.02.23	6.277.994	719	1.024.569	7.302.563	67	4.892.717	3641
84.22.04.11	4.587.560	719	748.690	5.336.250	67	3.575.287	3641
84.22.04.12	13.710.623	719	2.237.574	35.948.197	67	10.685.292	3641
84.22.04.13	89.399.546	719	14.590.006	103.989.552	67	69.673.000	3641

Εισαγωγές Μηχανημάτων Μεταλλείων 1980 σε χιλ. δρχ.

Υποκλάδος	% Ποσοστό Επενδ. αγ.	Αρ. Στατιστικής	Αξία CIF % ποσοστό Επενδ. αγ.	Δασμολ	Σύνολο
1 Μηχαναί και συσκευαί μόνιμοι ή κινηταί δι' εξορύξεις, χωματισμό, εσκαφές και διατρήσεις					
3642	33	84.23.01.01	6.033,5	410,7	6.444,2
3641	33	84.23.01.02	9.633,7	388,6	10.022,3
3642	33	84.23.01.03	43.888,9	3.350,4	47.239,3
3642	100	84.23.01.04	345.354	26.814,8	372.168,8
3642	100	84.23.01.06	289.189,6	24.997,5	314.187,1
3641	100	84.23.01.08	93.627,6	2.116,2	95.743,8
			787.692,3	58.078,2	845.805,5
2 Γερανοί, γερανογέφυραι, εναέριοι σιδηρόδρομοι κλπ					
3641	33	84.22.02.01	61.864,3	3.588,3	65.452,6
3641	33	84.22.03.01	34.636,2	1.041,4	35.677,6
3641	33	84.22.04.02	65.419,9	1.348,1	66.768,0
3641	33	84.22.04.03	27.764,1	1.932,3	29.696,4
3641	33	84.22.04.04	103.633,0	7.072,1	110.705,1
			293.317,5	14.921,2	308.299,7
3 Μέρη των ανωτέρω κατηγοριών					
3770	33	84.22.01.02	152,4	18,5	170,9
3641	33	84.22.02.02	29.721,6	178,3	3.007,1
3641	33	84.22.03.02	69.678,0	6.657,6	76.336,6
3641	33	84.22.04.11	80.104	3.554,4	83.658
3642		84.23.01.05	242.953,2	17.568,2	260.520,4
3641		84.23.01.07	15.638,4	358,6	15.997,0
3642		84.23.01.09	4.983,3	198,8	5.182,1
3642		84.23.02.11	113,6	7,6	121,2
			443.343,4	28.542,0	472.056,2
4 Λάμπαι Μεταλλείων					
3783	100	83.07.02.01	45.423,9	16.401,1	61.825,0
3783	100	83.07.02.02	24.742,6	8.083,5	32.826,1
3783		83.07.02.03	4.656,6	1.570,5	6.227,1
3783		83.07.02.04	6.074,3	2.040,3	8.114,6
3761		85.10.01.00	214,6	8,0	222,6
3761		85.10.02.00	31.206,1	10.898,1	42.104,2
			112.318,1	39.001,5	151.319,6
Σύνολο (1-4)			1.636.671,3	140.602,9	1.777.214,2

Εισαγωγές Μηχανημάτων Μεταλλείων 1970

Αρ. Στατιστικής 1980	Περιγραφή του 1970	% Ποσοστό επενδ. αγαθών	Αρ. Στατιστικής 1970	Αξία CIF σε δρχ.
1 Μηχανές και συσκευές μόνιμες ή κινητές για εξο-				
ρύξεις, χωματισμούς, εσκαφές και διατρήσεις				
3642	84.23.01.01			
	Εσκαφείς μετά ή άνευ αρπαγής αυτοκίνητοι	33	84.23.01.01	178.035.270
3641	84.23.01.02			
	Γεωτρύπανα	33	84.23.01.02	31.668.929
3642	84.23.01.03			
	Μπουλντόζα και παρόμοιοι αυτοκίνητοι μηχανισμοί κλπ	33	84.23.01.03	176.884.331
3642				
	Ετεροι μηχαναί και συσκευαί δι' εξορύξεις κλπ βάρους			
	έκαστη μέχρι 25 χγρ.	100	84.23.01.05	640.274
3642	84.23.01.04			
	Ετεροι μηχαναί και συσκευαί δι' εξορύξεις κλπ βάρους			
	έκαστη άνω των 250 χγρ.	100	84.23.01.07	391.549.522
3641	84.23.01.06			
	Μηχαναί γεωτρήσεων	100	84.23.01.11	17.300.896
3642				
	Εσκαφείς μετά ή άνευ αρπαγής, έτεροι	100	84.23.01.13	3.391.881
3642	84.23.01.08			
	Λοιπαί μηχαναί και συσκευαί δι' εξορύξεις κλπ βάρους			
	έκαστη άνω των 25 μέχρι 250 χγρ.	100	84.23.01.15	300.063
3642				
	Όμοιοι άνω των 250 χγρ.	100	84.23.01.16	20.604.329
2 Γερανοί, γερανογέφυρες εναέριοι, σιδηρόδρομοι,				
μηχ/τα κλπ				
3641				
	Γερανοί επί ερπυστριών, δικτυωτής κατασκευής ή μετά			
	ιστών μόνον ή βραχιόνων μόνον δικτυωτών	33	84.22.02.01	2.250
3641				
	Λοιπαί Γερανοί επί ερπυστριών	33	84.22.02.02	115.200
3641	84.22.02.01			
	Ετεροι γερανοί δικτυωτής κατασκευής ή μετά ιστών	33	84.22.02.11	9.896.192
3641				
	Λοιπαί γερανοί	33	84.22.02.12	6.602.126
	Μηχαναί δια κυλιόμενου συστήματος, κυλιόμενοι επιφά-			
	νεισι δια την μεταφοράν εμπνευμάτων, δικτυωτής κατα-			
	σκευής κλπ	33	84.22.03.01	5.682.268
3641	84.22.03.01			
	Ετεροι μηχαναί δια κυλιόμενου συστήματος βάρους έκα-			
	στη μέχρι 25 χγρ.	33	84.22.03.11	49.261
	Όμοιοι άνω των 25 μέχρι 250 χγρ.	33	84.22.03.12	212.036
	Ετεροι μηχαναί δια κυλιόμενου συστήματος βάρους έκα-			
	στη άνω των 250 χγρ.	33	84.22.03.13	31.283.949
3641	84.22.04.02			
	Μηχανικά συγκροτήματα εν είδη γερανού δια την ανύψω-			
	σιν κλπ υλικών δι' οικδομάς και τεχνικά έργα	33	84.22.04.03	12.511.417
3641				
	Ετεροι συσκευαί ανυψώσεως, φορτώσεως κλπ αυτοκίνητοι			
	άπασα δικτυωτής κατασκευής κλπ	33	84.22.02.21	2.436.645
3641	84.22.04.03			
	Ετεροι συσκευαί ανυψώσεως, φορτώσεως κλπ άπασα δικτυω-			
	τής κατασκευής κλπ	33	84.22.04.02	52.482.598
3641				
	Λοιπαί αυτοκίνητοι μηχαναί και συσκευαί ανυψώσεως			
	φορτώσεως κλπ	33	84.22.02.23	6.277.994
3641	84.22.04.04			
	Λοιπαί μηχαναί και συσκευαί ανυψώσεως, φορτώσεως κλπ			
	βάρους έκαστη μέχρι 25 χγρ.	33	84.22.04.11	4.587.560
3641				
	Όμοιοι, βάρους έκαστη 25-250 χγρ.	33	84.22.04.12	13.710.623
3641				
	Όμοιοι, βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	33	84.22.04.13	86.399.546
3 Μέρη των ανωτέρω κατηγοριών				
3642	84.23.01.05			
	Μέρη αυτοκινήτων μηχανών και συσκευών δι' εξορύξεις,			
	χωματισμούς κλπ	33	84.23.01.09	116.185.458
3641	84.23.01.07			
	Μέρη μηχανών γεωτρήσεως	33	84.23.01.12	6.906.733
3642	84.23.01.09			
	Μέρη λοιπών μηχανών και συσκευών δι' εξορύξεις κλπ	33	84.23.01.17	1.427.685
3642	84.23.02.11			
	Μέρη πασσαλοπηκτών και εκκιοιστήρων (πλην αυτο-			
	κινήτων τοιούτων) μεμονωμένως εισαγόμενα	33	84.23.02.03	357.552
3641	84.22.01.02			
	Μέρη μηχανικών συγκροτημάτων και λοιπών μηχανών και			
	συσκευών ανυψώσεως κλπ	33	84.22.05.00	166.908.316
	84.22.02.02			
	84.22.03.02			
	84.22.04.11			
4 Λάμπες Μεταλλείων				
3783	83.07.02.02			
	Όμοιοι επιχρωμιωμένα, επινικελωμένα	100	83.07.01.02	170.120
	λάμπαι ασφαλείας δια μεταλλωρύχους εκ νικελίου ή			
	χρωμίου ή λευκού μεταλλοκράματος	100	83.07.01.03	21.278
3783	83.07.02.04			
	Λάμπαι και λοιπά όργανα φωτισμού εκ νικελίου ή			
	χρωμίου	100	83.07.02.06	71.492
3783	83.07.02.03			
	Όμοιοι επάργυροι ή επίχρυσαι	100	83.07.02.05	632.179

3783	83.07.02.01	Λάμπαι ασφαλείας δια μεταλλωρύχους εκ κοινών μεταλλών απλά ή κεκρωματισμένα	100	83.07.01.01	472.584
		Λάμπαι και λοιπά όργανα φωτισμού εκ σιδήρου απλά ή κεκρωματισμένα	100	83.07.02.03	18.118.042
3761	85.10.01.01	Λυχνίαι ασφαλείας δια τους μεταλλωρύχους	100	85.10.01.01	1.117.903
3761	85.10.02.00	Λοιπά ηλεκτρικά λυχνίαι φρηταί	100	85.10.02.00	5.616.088

Εισαγωγές Μηχανημάτων Μεταλλείων 1970

Αρ. Στατιστικής 1970	Αξία CIF σε δρχ.	ΤΤΔΕ	Δασμοί και φόροι	Σύνολο	% Ποσοστό Επενδ. αγαθών	Νέο Σύνολο (Σύνολο Χ ποσοστό επενδ. αγαθ.)	Υπακλάδοι
84.23.01.01	178.035.270	718=9,61	17.109.189	195.144.459	33	64.397.671	3642
84.23.01.02	31.668.929	718	3.043.384	34.712.313	33	11.455.063	3641
84.23.01.03	176.884.331	718	16.998.584	193.882.915	33	63.981.362	3642
84.23.01.05	640.274	718	61.530	701.804	100	701.804	3642
84.23.01.07	391.549.522	718	37.627.909	429.177.431	100	429.177.431	3642
84.23.01.11	17.300.896	718	1.662.616	18.963.512	100	18.963.512	3641
84.23.01.13	3.391.881	718	325.960	3.717.841	100	3.717.841	3642
84.23.01.15	300.063	718	28.836	328.899	100	328.899	3642
84.23.01.16	20.604.329	718	1.980.076	22.584.405	100	22.584.405	3642
84.22.02.01	2.250	719=16,32	367	2.617	33	864	3641
84.22.02.02	115.200	719	18.801	134.001	33	44.220	3641
84.22.02.11	9.896.192	719	1.615.058	11.511.251	33	3.798.713	3641
84.22.02.12	6.602.126	719	1.077.467	7.679.593	33	2.534.266	3641
84.22.04.03	12.511.417	719	2.041.863	14.553.280	33	4.802.582	3641
84.22.02.21	2.436.645	719	397.660	2.834.305	33	935.321	3641
84.22.04.02	52.482.598	719	8.565.160	61.047.758	33	20.145.760	3641
84.22.02.23	6.277.994	719	1.024.569	7.302.563	33	2.409.846	3641
84.22.04.11	4.587.560	719	748.690	5.336.250	33	1.760.963	3641
84.22.04.12	13.710.623	719	2.237.574	15.948.197	33	5.262.905	3641
84.22.04.13	86.399.546	719	14.100.406	100.499.952	33	33.164.984	3641
84.22.05.00	166.908.316	719	27.239.437	194.147.752	33	64.068.758	3641
83.07.01.02	170.120	812=48,88	83.155	253.275	100	253.275	3783
83.07.01.03	21.278	812	10.400	31.679	100	31.679	3783
83.07.02.06	71.492	812	34.945	106.437	100	106.437	3783
83.07.01.01	472.584	812	230.999	703.583	100	703.583	3783
83.07.02.03	18.118.042	812	8.850.099	26.974.141	100	26.974.141	3783
85.10.01.01	1.117.903	812	546.431	1.664.334	100	1.664.334	3761
84.22.03.01	5.682.268	719=16,32	927.346	6.609.614	33	2.181.173	3641
84.22.03.11	49.261	719	8.039	57.300	33	18.909	3641
84.22.03.12	212.036	719	34.604	246.640	33	81.391	3641
84.22.03.13	31.283.949	719	5.105.540	36.389.489	33	12.008.532	3641
84.23.01.09	116.185.458	718=9,61	11.165.423	127.350.881	33	42.025.791	3642
84.23.01.12	6.906.733	718	663.737	7.570.470	33	2.498.255	3641
84.23.01.17	1.427.685	718	137.201	1.564.886	33	516.412	3642
84.23.02.03	357.552	718	34.361	391.913	33	129.331	3642
83.07.02.05	632.179	812=48,88	309.009	941.188	100	941.188	3783
85.10.02.00	5.616.088	812	2.745.144	8.361.232	100	8.361.232	3761

Εισαγωγές Μηχανημάτων Υγείας-Πρόνοιας 1980 σε εκ. δρχ.

Υποκλάδος	%	Αρ. Στατιστικής	CIF	Δασμοί	Σύνολο
1 Συσκευές Αποστείρωσης					
3911	100	84.17.05.01	17.477	2.828,0	20.305
3911	100	84.17.05.02	466	72	538
3911	100	84.17.05.03	1.321,2	122,1	1.443,3
3911	100	84.17.05.04	279,4	19	298,4
2 Συσκευές Διαγνωστικές ή θεραπευτικές και Ιατροχειρουργικά επίπλα					
3770	100	90.17.00.01	44.086	9.185,5	53.271,5
3770	100	90.17.00.02	10.908	2.021,0	12.929,2
3770	100	90.17.00.03	29.638	4.932,1	34.570,2
3770	100	90.17.00.04	134.420	24.549,9	159.015,9
3770	100	90.17.00.05	135.033	22.245,3	157.278,5
3911	100	90.17.00.06	143.289	21.164,0	164.453,5
3770	100	90.17.00.07	687.259	120.192,7	807.451,8
3770	100	90.18.00.00	67.858	11.786,1	76.644,2
3911	100	90.10.02.02	91.487	16.763,5	108.251
2621	100	90.19.03.00	16.152	2.882,1	19.034,5
2621	100	94.02.00.00	53.908	9.497,9	63.406,4
3 Συσκευές ακτινών Χ					
3770	100	90.20.00.01	191.204	29.262,4	220.466,8
3770	100	90.20.00.02	11.707,7	2.318,5	14.026,2
3770	100	90.20.00.03	6.900	1.106,6	8.006,6
3770	100	90.20.00.04	27.938,8	4.297,8	32.234
4 Χειροκτία και προφυλακτικά ακτινών Χ					
3019	100	40.13.01.01	683,6	108,8	792,4
3019	100	40.13.01.02	42.848,6	13.985,7	56.834,3
2433	50	40.13.02.01	1.889,7	220,6	2.110,3
2433	50	40.13.02.02	1.140,2	413,3	1.553,3
ΣΥΝΟΛΟ (1-4)			1.717.895,4	300.019,9	2.017.915,3

Υποκλάδος Εισαγωγές Μηχανημάτων Υγείας-Πρόνοιας 1970 σε χιλ. δρχ.
 Αρ. Στατιστικής 1980 % Αρ. Στατιστικής 1970 CIF

Υποκλάδος	Αρ. Στατιστικής 1980	Εισαγωγές Μηχανημάτων Υγείας-Πρόνοιας 1970	%	Αρ. Στατιστικής 1970	CIF
		1 Συσκευές Αποστείρωσεως			
3911	84.17.05.01	Ιατροχειρουργικά συσκευαί αποστείρωσεως θερμαινόμεναι δι' ηλεκτρισμού	100	84.17.05.01	4.047
3911	84.17.05.02	Μέρη ιατροχειρουργικών συσκευών θερμαινόμενων δι' ηλεκτρισμού μη αλλακού περιλαμβανόμενα	100	84.17.05.02	37.276
3911	84.17.05.03	Έτεραi συσκευαί δια την αποστείρωσιν εξοπλισμού κλινικών και χειρουργικών αιθουσών	100	84.17.05.03	711.909
					<u>753.233</u>
	84.17.05.04	2 Συσκευές Διαγνωστικές ή Θεραπευτικές και Ιατρικά έπιπ.			
3770	90.17.00.01	Συσκευαί διαγνωστικάί ή θεραπευτικάί, οίαν ηλεκτροκαρδιογράφοι κλπ	100	90.17.01.00	39.290.639
3770	90.17.00.02	Συσκευαί οδοντιατρικάί Χειρουργικά εργαλεία κλπ	100	90.17.02.00	30.197.936
3770	90.17.00.03		100	90.17.03.00	22.917.705
3770	90.17.00.04				
3770	90.17.00.05				
3770	90.17.00.06				
3770	90.17.00.07				
3770	90.18.00.00		Συσκευαί μηχανοθεραπείας και μαλάξεως συσκευαί ψυχοτεχνικής, οζονοθεραπείας οξυγονοθεραπείας, τεχνητής αναπνοής κλπ	100	90.18.00.00
3770	90.19.02.02	Αντικείμενα ορθοπεδικής, ως κληπίδες-σμοι κλπ	100	90.19.03.01	1.900.663
3770	90.19.03.00	Είδη και συσκευαί δια κατάγματα, εξαρνήσεις κλπ	100	90.19.03.02	555.417
					<u>105.565.089</u>
		3 Συσκευές Ακτίνων Χ			
3770	90.20.00.01	Συσκευαί δι' ακτίνων Χ	100	90.20.01.01	31.929.406
3770	90.20.00.02	Συσκευαί χρησιμοποιούσαι τας ακτινοβολίας ραδιενεργών σωμάτων	100	90.20.01.02	797.329
3770	90.20.00.03	Σωλήνες παραγωγής ακτίνων Χ	100	90.20.01.03	90.028
3770	90.20.00.04	Λοιπά είδη δι' ακτινολογικήν εξέτασιν ή θεραπείαν	100	90.20.01.04	1.052.437
					<u>33.869.200</u>
		4 Χειρόκτια και προφυλακτικά ακτίνων Χ			
3019	40.13.01.01	Χειρόκτια προφυλακτικά των ακτίνων Χ	100	40.13.01.01	270.780
3019	40.13.01.02	Χειρόκτια έτερα	100	40.13.01.02	2.353.846
2433	40.14.02.01	Είδη δια τεχνικά χρήσεις, εκ κασσιούκ βουλκανισμένου	50	40.14.02.01	19.470.259
					<u>22.094.885</u>
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ					<u>162.282.407</u>

Εισαγωγές Μηχανημάτων Υγείας-Πρόνοιας 1970

Αρ. Στατιστικής 1970	CIF	ΤΤΟΕ	Δασμοί και φόροι	Σύνολο	%	Νέο Σύνολο	Υποκλάδοι
84.17.05.01	4.047	719=16,32	660	4.707	100	4.707	3911
84.17.05.02	37.276	719	6.083	43.359	"	43.359	3911
84.17.05.03	711.909	719	116.184	828.093	"	828.093	3911
90.17.01.00	39.290.639	726=17,72	6.962.301	46.252.940	"	46.252.940	3770
90.17.00.02	30.197.936	726	5.351.074	35.549.010	"	35.549.010	3770
90.17.03.00	22.927.705	726	4.062.789	26.990.494	"	26.990.494	3770
90.18.00.00	10.692.729	861=29,62	3.167.186	13.859.915	"	13.859.915	3770
90.19.03.01	1.900.663	899=39,62	753.043	2.653.706	"	2.653.706	3770
90.19.03.02	555.417	899	220.056	775.473	"	775.473	3770
90.20.01.01	31.929.406	726=17,72	5.657.891	37.587.297	"	37.587.297	3770
90.20.01.02	797.329	726	141.267	938.616	"	938.616	3770
90.20.01.03	90.028	726	15.953	105.981	"	105.981	3770
90.20.01.04	1.052.437	726	186.492	1.238.929	"	1.238.929	3770
40.13.01.01	270.780	841=67,6	183.047	453.827	"	453.827	3019
40.13.01.02	2.353.841	841	1.591.200	3.945.046	"	3.945.046	3019
40.14.02.01	19.470.259	841	13.161.895	32.632.154	50	16.316.077	2433
	162.282.407					187.543.470	

Εισαγωγές Διαφόρων Μηχανημάτων 1980 σε χιλ. δρχ.

Υποκλάδος	%	Αρ. Στατιστικής	CIF	Δασμολ.	Σύνολο
1 Ψυκτικά Μηχανήματα					
3782					
Εξατμιστά και συμπυκνωτά, έτεροι των για τις συσκευές οικιακής χρήσεως	20	84.15.01.00	18.278,5	1.429,4	19.707,9
Συσκευαί ψύξεως ύδατος ή ποτών	20	84.15.02.01	-----		
Ερμάρια και άλλα ψυκτικά έπιπλα, βάρους έκαστον μέχρι των 250 χγρ.	20	84.15.02.02	-----		
3781					
Όμοια, βάρους έκαστον άνω των 250 χγρ.	20	84.15.02.03	96,4		96,4
3781					
Συγκροτήματα ψυκτικά προσαρ- μοσμένα επί κοινής βάσεως κλπ βάρους έκαστον μέχρι 250 χγρ.	20	84.15.02.11	40.483,9	6.304,5	46.788,4
3781					
Όμοια, βάρους έκαστον άνω των 250 χγρ.	20	84.15.02.12	39.694	3.256,6	42.950,6
3781					
Ετερα συγκροτήματα ψυκτικά	20	84.15.02.13	48.813,8	1.165,7	49.979,5
			147.366,7	12.156,2	159.522,9
2 Γραφομηχαναί και λοιπαί μηχαναί γραφείου					
3681					
Γραφομηχαναί	100	84.51.01.00	106.146,2	19.941,5	126.087,7
3681					
Μηχαναί εξασφαλίζουσαι την γνησιότητα των επιταγών	100	84.51.02.00	114	12,3	126,3
3681					
Λογιστικά μηχαναί ηλεκτρο- νικάί	100	84.52.01.00	169.526,9	35.134	204.660,9
3681					
Ετεροι λογιστικά μηχαναί	100	84.52.02.01	228,7	37,2	265,9
3681					
Γραφομηχαναί φέρουσαι και διατάξεις λογιστικών πράξεων	100	84.52.02.02	2.479,2	192,7	2.671,9
3681					
Αριθμητικά ταμεία	100	84.52.02.03	53.644,5	7.073,7	60.718,2
3681					
Μηχαναί επιθέσεως διαφόρων σημείων (μηχαναί αποτυπώσεως ταχυδρομικών τελών κλπ)	100	84.52.02.04	33.621,8	2.924,4	36.546,2
3681					
Ηλεκτρονικά υπολογιστά	100	84.53.00.01	691.153,5	71.048,2	762.201,7
3681					
Αυτόματα μηχαναί επεξεργα- σίας πληροφοριών και μονάδες αυτών μαγνητικά ή οπτικά διατάξεις αναγνώσεως κλπ	100	84.53.00.02	144.169	10.237,4	154.406,4
3681					
Μηχαναί εκτυπώσεως διευδύν- σεων	100	84.54.01.00	4.318,7	702,8	5.021,5
3681					
Πολυγραφικά μηχανήματα (πολύγραφοι και παρόμοια)	100	84.54.02.01	8.417,7	964,5	9.382,2
3681					
Ετεροι μηχαναί και συσκευαί γραφείου	100	84.54.02.02	43.331,8	6.828,8	50.160,6
3699					
Συσκευαί αυτόματαί πωλήσεως	100	84.58.00.00	16.752,3	2.223,4	18.975,7
			1.273.904,3	157.320,9	1.431.225,2
3 Κινηματογραφικά μηχανήματα					
3922					
Κινηματογραφικά μηχανήματα, λήψεως εικόνων και ήχου έστω και συνδεδεμένα αλλήλους	100	90.08.01.01	28.510,3	7.538,4	36.048,7
3922					
Μέρη κινηματογραφικών μηχανη- μάτων λήψεως εικόνων και ήχου κλπ	100	90.08.01.02	5.456	1.088,9	6.544,9
3922					
Κινηματογραφικά μηχανήματα προβολής εικόνων και αναπα- ραγωγής του ήχου, έστω και συνδεδεμένα αλλήλους	100	90.08.02.01	52.905,8	12.515,1	65.420,9
3922					
Μέρη κινηματογραφικών μηχανη- μάτων προβολής εικόνων και παραγωγής του ήχου κλπ	100	90.08.02.02	1.683,2	302	1.985,2
3922					
Μηχανήματα ακίνητου προβο- λής, μηχανήματα φωτογραφικών μεγενύσεων ή μικρύνσεων	25	90.09.00.00	6.071,3	1.141,6	7.212,9
3922					
Συσκευαί φωτοαντιγραφής δι' οπτικού συστήματος	100	90.10.01.00	210.394,8	4.966,2	215.361,0

3922	Συσκευαί θερμαντιγράφης	100	90.10.02.00	727	122,8	849,8
3922	Συσκευαί και υλικά των τύπων των χρησιμοποιουμένων εις τα φωτογραφικά και κινηματογραφικά εργαστήρια λοιπά	100	90.10.03.00	117.042,5	17.011,9	134.054,4
3770	Μικροσκόπια και συσκευαί σημειώσεις εκτροπής του φωτός, ηλεκτρονικά και πρωτονικά	100	90.11.00.00	1.725,8	146,9	1.872,7
3922	Μικροσκόπια οπτικά	100	90.12.00.01	30.937,2	4.404,5	35.341,7
3770	Λοιπά μικροσκόπια	100	90.12.00.02	2.435,8	501,4	2.937,2
3922	Προβολείς και Στερεοσκόπια	100	90.13.00.01	17.782,0	2.802,9	20.584,9
3912	Πυξίδες	100	90.14.01.00	4.485	1.062,3	5.547,3
				480.156,7	53.568,9	533.725,1
4 Όργανα Γεωδαισίας και Ζυγίσεως						
3912	Λοιπά όργανα και συσκευαί Γεωδαισίας, τοπογραφίας κλπ	100	90.14.02.00	33.794,3	4.609,1	38.403,4
3683	Ζυγοί Ευαίσθητοι κλπ	100	90.15.00.00	7.406,1	1.214,5	8.620,6
3992	Όργανα σχεδιάσεως, καράξως υπολογισμού	100	90.16.01.00	69.607,2	10.649,9	80.257,1
3912	Μηχανήματα, συσκευαί και όργανα μετρήσεως, επαληθεύσεως, ελέγχου κλπ	100	90.16.02.00	128.431,5	15.786,5	144.258
				239.239,1	32.260	271.499,1
5 Διάφορα						
3770	Όργανα συσκευαί και υποδείγματα, κατασκευασθέντα δι' επίδειξιν	100	90.21.00.00	30.186,8	3.362,2	33.549,0
3699	Μηχαναί και συσκευαί δοκιμών (αντοχής, σκληρότητας κλπ) των διαφόρων υλικών	100	90.22.00.00	36.490	1.303,6	37.793,6
3912	Πυκνόμετρα	100	90.23.03.01	1.887,4	215	2.102,4
3912	Αραιόμετρα παντοειδή	100	90.23.03.02	262,5	-----	262,5
3912	Λοιπά όργανα παρόμοια προς πυκνόμετρα, αραιόμετρα και πυρόμετρα οπτικά	100	90.23.03.04	981,6	131	1.112,6
3912	Μανόμετρα	100	90.24.01.00	44.069,9	7.226,8	51.296,8
3752	Θερμοστάται	100	90.24.02.00	324.763,9	50.366,6	375.130,5
3912	Όργανα και συσκευαί δι' αναλύσεις φυσικής ή χημικής όργανα και συσκευαί δια δοκιμάς του ιξείδους, του πορώδους, της διαστολής κλπ	100	90.25.00.00	79.417,7	8.529,5	87.947,2
3912	Ηλεκτρονικά όργανα και συσκευαί μετρήσεως, επαληθεύσεως ελέγχου, ρυθμίσεως ή αναλύσεως	100	90.28.01.00	1.103.791,8	135.643,2	1.239.435,0
3912	Ηλεκτρικά όργανα και συσκευαί μετρήσεως, επαληθεύσεως ελέγχου, ρυθμίσεως ή αναλύσεως	100	90.28.02.00	147.706,2	18.018,1	165.724,3
				1.769.557,9	224.796	1.994.353,0
6 Μηχαναί στεγνού καθαρισμού						
3781	Μηχαναί στεγνού καθαρισμού λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού βάρους έκαστη μέχρι 250 χγρ	100	84.40.03.11	7.594,3	528	8.122,3
3781	Μηχαναί στεγνού καθαρισμού λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ	100	84.40.03.12	96.898,4	1.971,6	98.870,0
3699	Μηχαναί στεγνού καθαρισμού μη ηλεκτρικά βάρους έκαστη μέχρι 250 χγρ.	100	84.40.03.13	973,8	52,9	1.026,7
3699	Μηχαναί στεγνού καθαρισμού μη ηλεκτρικά βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	100	84.40.03.14	1.105,3	29,8	1.135,1
				106.571,8	2.582,3	109.154,1

7 λοιπά συσκευαί καθαριότητας

3781	Μηχαναί συσκευαί πλύσεως πιατικών, λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού, βάρους έκαστη μέχρι και 250 χγρ.	100	84.19.01.01	136.631,9	67.897,7	204.529,6
3781	Μηχαναί και συσκευαί πλύσεως πιατικών, λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού, βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	100	84.19.01.02	12.674,7	4.096,1	16.770,8
3781	Μέρη μηχανών και συσκευών πλύσεως πιατικών λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού	100	84.19.01.03	4.186,3	680,7	4.867,0
3782	Ανεμιστήρες ηλεκτρικοί και μέρη αυτών οικιακής χρήσεως	100	85.06.01.00	73.872,1	27.169,8	101.041,9
3782	Εξαεριστήρες και μέρη αυτών οικιακής χρήσεως	100	85.06.02.00	73.741,4	15.983,7	89.725,1
3781	Απορροφητήρες κόνεως και παρκετέζα οικιακής χρήσεως και μέρη αυτών	100	85.06.03.01	231.139,8	146.856,2	377.996,0
3650	Συσκευαί εκβλίψεως (στιψίματος) σπάρων οικιακής χρήσεως	100	85.06.03.02	13.913,4	2.895,0	16.808,4
3650	Συσκευαί αλώσεως και αναμίξεως σπάρων κλπ οικιακής χρήσεως ως και τα μέρη αυτών	100	85.06.03.03	174.049,7	39.733,1	213.782,8
3631	Ηλεκτρικά κουρευτικά μηχαναί	100	85.07.02.00	974,7	192	1.166,7
3781	Ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες κλπ εκ σιδήρου απλού βάρους έκαστος 10-40 χγρ.	100	85.12.01.02	194,6	64,1	258,7
3781	Όμοια, βάρους άνω των 40 χγρ	100	85.12.01.03	258,1	71,4	329,5
3781	Ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες κλπ εκ σιδήρου απλού, εσματωμένοι ή επινικελωμένοι αξίας CIF κατά τεμάχιο μέχρι και 120 δολ. βάρους έκαστος 10 έως 40 χγρ.	100	85.12.01.12	56,9	28,5	85,4
3781	Όμοια, βάρους έκαστος άνω των 40 χγρ.	100	85.12.01.13	5	2,1	7,1
3781	Ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες κλπ εκ σιδήρου απλού, εσματωμένοι ή επινικελωμένοι, έτεροι βάρους έκαστος 10 έως και 40 χγρ.	100	85.12.01.15	208,2	9,6	217,8
3781	Όμοια, βάρους έκαστος άνω των 40 χγρ.	100	85.12.01.16	340,4	127,5	467,9
3781	Ηλεκτροθερμικά συσκευαί διά κομμάσις	100	85.12.03.00 85.12.03.03	28.580,7 750.827,9	10.637 316.444,5	39.217,7 1.067.272,4
Γενικό Σύνολο (1-7)				4.767.625,1	799.128,8	5.566.753,1

Εισαγωγές Διαφόρων Μηχανημάτων 1970 (σε δρχ.)

Υποκλάδος	Αρ. Στατιστικής 1980	%	Αρ. Στατιστικής 1970	CIF	Δασμολ %	Σύνολο
3782	84.15.01.00					
1 Ψυκτικά Μηχανήματα						
3781	84.15.02.01	20	84.15.01.00	2.396.753	719=16,32 ¹²	557.581
		20	84.15.02.01	1.857.320	719	432.087

12. Ο υπολογισμός γίνεται ως εξής: π.χ. $2.396.753 \times 16,32 = 391.150$
 $2.396.753 + 391.150 = 2.787.903 \times 20\% = 557.581$.

3781	84.15.02.02	Ερμάρια και άλλα ψυκτικά έπιπλα, βάρους έκαστον μέχρι των 250 χγρ.	20	84.15.02.02	68.614.577	725=64,35	22.553.609
3781	84.15.02.03	Όμοια, βάρους έκαστον άνω των 250 χγρ.	20	84.15.02.03	996.567	719	231.841
3781	84.15.02.11	Συγκροτήματα ψυκτικά προσαρ- μασμένα επί κοινής βάσεως κλπ	20	84.15.02.04	56.918.594	719	13.241.542
3781	84.15.02.12	Όμοια, βάρους έκαστον άνω των 250 χγρ.	20	84.15.02.05	33.221.997	719	7.728.765
3781	84.15.02.13	Ετερα συγκροτήματα ψυκτικά	20	84.15.02.06	31.753.583	719	7.387.154
2 Γραφομηχαναί και λοιπαί							
μηχαναί γραφείου							
3681	84.51.01.00	Γραφομηχαναί	100	84.51.01.00	24.845.162	714=17,8	29.267.601
3681	84.51.02.00	Μηχαναί εξασφαλίζουσαι την γνησιότητα των επιταγών	100	84.51.02.00	175.230	714	206.421
3681	84.52.01.00	Λογιστικά μηχαναί, ηλεκτρο- νικά	100	84.52.01.01	25.342.949	714	29.853.994
3681	84.52.02.01	Ετεραί λογιστικά μηχαναί	100	84.52.01.02	44.134.891	714	51.990.902
3681	84.52.02.02	Γραφομηχαναί φέρουσαι και διατάξεις λογιστικών πράξεων	100	84.52.02.00	850.053	714	1.001.362
3681	84.52.02.03	Λοιπαί μηχαναί (αριθμητικά ταμεία, μηχαναί αποτυπώσεως ταχυδρομικών τελών κλπ)	100	84.52.03.00	13.047.429	714	15.369.871
3681	84.52.02.04	Μηχαναί στατιστικής και παρόμοιαί δια διάτρητων δελτίων	100	84.53.00.00	146.681.268	714	172.790.534
3681	84.53.00.01						
3681	84.53.00.02	Μηχαναί εκτύπώσεως διευθύν- σεων	100	84.54.01.00	959.472	714	1.130.258
3681	84.54.01.00						
3681	84.54.02.01	Πολυγραφικά μηχανήματα (πολύγραφοι και παρόμοια)	100	84.54.02.01	2.382.363	714	2.806.424
3681	84.54.02.02	Μηχαναί διατρήσεως ταινιών κλπ	100	84.54.02.02	482.567	714	568.464
3681	84.54.02.02	Αριθμητικά ταμεία, μηχαναί εκδόσεως εισιτηρίων κλπ	100	84.54.02.03	343.513	714	404.658
3681	84.54.02.02	Μηχαναί ακυρώσεως γραμματο- σήμων κλπ	100	84.54.02.04	126.843	714	149.420
3699	84.58.00.00	Λοιπαί μηχαναί και συσκευαί γραφείου	100	84.54.02.05	4.804.249	714	5.070.405
3699	84.58.00.00	Συσκευαί αυτόματοι πωλήσεως	100	84.58.00.00	2.275.053	719=16,32	2.646.342
3 Κινηματογραφικά μηχανήματα							
3922	90.08.01.01	Κινηματογραφικά μηχανήματα λήψεως εικόνων και ήχου βιο- μηχανικά	{ 100	90.08.01.01	1.550.163	861=29,62	2.009.321
3922	90.08.01.02	Ετερα κινηματογραφικά μηχανή- ματα λήψεως εικόνων και ήχου	{ 100	90.08.01.02	4.060.877	861	5.263.709
3922	90.08.02.01	Κινηματογραφικά μηχανήματα	100	90.08.02.00	11.966.158	861	15.510.534
3922	90.08.02.02						
3922	90.09.00.00	Μηχανήματα ακινήτου προβολής φωτογραφικών μεγεθύνσεων ή σμικρύνσεων	100	90.09.00.00	10.853.198	861	14.067.914
3922	90.10.01.00	Συσκευαί και υλικά, των τύπων των χρησιμοποιουμένων εις τα φωτογραφικά και κινηματογρα- φικά εργαστήρια, μη κατανο- μαζόμενα κλπ	100	90.10.00.00	23.780.104	861	30.823.771
3922	90.10.02.00						
3922	90.10.03.00						
3770	90.11.00.00	Μικροσκόπια και συσκευαί ση- μείωσεως εκτροπής του φωτός ηλεκτρονικά και πρωτονικά	100	90.11.00.00	1.884.235	861	2.442.345
3922	90.12.00.01	Μικροσκόπια οπτικά	100	90.12.01.00	9.167.317	861	11.882.676
3770	90.12.00.02	Λοιπαά μικροσκόπια	100	90.12.02.00	2.801.958	861	3.631.898
3922	90.13.00.01	Προβολείς και στερεοσκόπια	100	90.13.01.00	4.647.923	861	6.024.638

4 Όργανα Γεωδαισίας και ζυγίσεως							
3912	90.14.01.00	Πυξίδες	100	90.14.01.00	759.647	861	984.654
3683	90.15.00.00	Ζυγοί Ευαίσθητοι κλπ	100	90.15.00.00	2.332.803	861	3.023.779
3992	90.16.01.00	Όργανα σχεδιάσεως, χαράξεως υπολογισμού	100	90.16.01.00	7.401.923	861	9.594.373
3912	90.16.02.00	Μηχανήματα, συσκευαί και όργανα μετρήσεως, επαληθεύσεως ελέγχου κλπ	100	90.16.02.00	21.301.280	861	27.610.719
5 Διάφορα							
3770	90.21.00.00	Όργανα, συσκευαί και υποδείγματα, κατασκευασθέντα δι' επίδειξιν	100	90.21.00.00	4.772.823	861	6.186.533
3699	90.22.00.00	Μηχανήματα και συσκευαί δοκιμών (αντοχής, σκληρότητας κλπ) των διαφόρων υλικών	100	90.22.00.00	7.253.360	861	9.401.805
3912	90.23.03.01	Πυκνόμετρα, αραιόμετρα και παρόμοια	100	90.23.03.02	1.151.074	861	1.492.022
	90.23.03.02						
	90.23.03.04						
3752	90.24.01.00	Μανόμετρα	100	90.24.01.00	8.491.023	861	11.006.064
3752	90.24.02.00	Θερμοστάται	100	90.24.02.00	33.580.393	861	43.526.905
3912	90.25.00.00	Όργανα και συσκευαί δι' αναλύσεις φυσικής ή χημικής, όργανα και συσκευαί δια δοκιμής του ιξώδους, του πορώδους, της διαστολής κλπ	100	90.25.00.00	15.416.978	861	19.983.487
3912	90.28.01.00	Ηλεκτρονικά όργανα και συσκευαί ανιχνεύσεως και μετρήσεως των ακτινοβολιών εξ ακτινών α, β, γ, ακτινών Χ, κοσμικών ακτινών και παρόμοιων	100	90.28.01.01	3.476.182	729=25,59	4.365.737
			100	90.28.01.02	3.327.535	729	4.179.051
			100	90.28.01.03	68.551.900	729	86.094.331
			100	90.28.02.01	1.252.969	729	1.573.604
3912	90.28.02.00	Αυτόματα ρυθμιστάι ηλεκτρικών ή έτερων μεγεθών, μη ηλεκτρονικοί	100	90.28.02.02	2.148.887	729	2.698.787
			100	90.28.02.03	25.072.973	729	31.489.147
			100	90.28.02.03	25.072.973	729	31.489.147
3781	84.40.03.11	6 Μηχαναί στεγνού καθαρίσματος					
		Μηχαναί στεγνού καθαρίσματος λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού βάρους έκαστη μέχρι 250 χγρ.	100	84.40.03.11	1.261.474	717=10,29	1.391.280
3781	84.40.03.12	Μηχαναί στεγνού καθαρίσματος λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	100	84.40.03.12	1.450.373	717	1.599.616
3691	84.40.03.13	-----					
	84.40.03.14	Μηχαναί στεγνού καθαρίσματος έτεραί βάρους έκαστη άνω των 250 χγρ.	100	84.40.03.16	576.815	717	636.169

		7 Λοιπά συσκευαί καθαριότητας					
3781	84.19.01.01	Μηχαναί και συσκευαί πλύσεως πιατικών, λειτουργούσαι δι' ηλεκτρισμού κλπ βάρους έκαστη μέχρι 150 χγρ.	(100	84.19.01.01	3.389.792	719=16,32	3.943.006
3781	84.19.01.02			84.19.01.02	1.342.234	719	1.561.287
3781	84.19.01.03	Όμοια, βάρους άνω των 150 χγρ.	(100	84.19.01.02	1.342.234	719	1.561.287
3782	85.06.01.00			85.06.01.00	9.468.335	725=64,35	15.561.209
3782	85.06.02.00	Ανεμιστήρες ηλεκτρικοί και μέρη αυτών	100	85.06.04.00	9.468.335	725=64,35	15.561.209
3781	85.06.03.01	Εξαεριστήρες και μέρη αυτών	100	85.06.05.00	5.419.136	725	8.906.350
3650	85.06.03.02	Απορροφητήρες κόνεως και παρ- κετέζαι και μέρη αυτών	100	85.06.01.00	19.995.615	725	32.862.793
		Συσκευαί εκθλίψεως (στιψίμα- τος) σπάρων και μέρη αυτών	100	85.06.03.00	1.868.128	725	3.070.260
		Συσκευαί αλέσεως διαφόρων τροφίμων, βάρους έκαστη μέχρι 50 χγρ.	100	85.06.02.01	17.461.718	725	28.698.334
3650	85.06.03.03	Όμοια, βάρους έκαστη άνω των 50 μέχρι 250 χγρ.	100	85.06.02.02	629.884	725	1.035.214
3631	85.07.02.00	Όμοια άνω των 250 χγρ.	100	85.06.02.03	551.004	725	905.575
3781	85.12.01.02	Ηλεκτρικαί κουρευτικαί μηχαναί	100	85.07.02.00	113.593	725	186.690
3781	85.12.01.03	Ηλεκτρικαί θερμοσίφωνες κλπ εκ σιδήρου απλού βάρους έκασ- τος 10-40 χγρ.	100	85.12.01.03	2.360.164	725	3.878.930
3781	85.12.01.12	Όμοια, βάρους άνω των 40 χγρ	100	85.12.01.04	456.508	725	750.271
3781	85.12.01.13	Όμοια, βάρους 10-40 χγρ.	100	85.12.01.13	198.578	725	326.363
3781	85.12.01.15	Όμοια, βάρους άνω των 40 χγρ.,	100	85.12.01.14	194.812	725	484.524
3781	85.12.01.16	-----					
3781	85.12.03.00	Ηλεκτροθερμικαί συσκευαί δια καμψοσεις	100	85.12.03.00	3.700.615	725	6.081.961
	85.12.03.03	-----					

ΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 1970

σε εκατ. δρχ. ανά δετ. περίοδ.

		ΓΕΩΡΓΙΑ	ΟΡΥΧΕΙΑ	ΤΡΟΦΙΜΑ	ΠΟΤΑ	ΚΑΠΝΟΣ	ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ	ΥΠΟΔΗΜΑ
ΕΠΙΠΛΑ	D	10	19	22,9	5,8	3,2	16	3,5
	M T	10	19	22,9	5,8	3,2	16	3,5
ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ	D	110,631	8,03	2	0	0	3,8	0
	M T	34,469 145,1	31,12 39,15	16,5 18,5	2,5 2,5	1,9 1,9	16,1 19,9	0,7 0,7
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΙΔΗΡΟΣΩΛΗΝΩΝ, ΣΥΡΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΥΣΙΔΩΝ	D	31,83	5				1	
	M T	31,83	5 10				1 1	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΓΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	D	23,719						
	M T	23,719	20 20				2,7 2,7	
ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	D	25,082	3,03	2			3	
	M T	34,469 59,551	6,12 9,15	16,5 18,5	2,5 2,5	1,9 1,9	10,53 13,53	0,7 0,7
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΜΑΓΕΙ- ΡΙΚΗΣ, ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΘΕ- ΡΜΑΝΣΗΣ (ΠΑΛΗΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ)	D						0,8	
	M T						0,8	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΟΙΠΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	D	30					1,87	
	M T	30					1,87	
ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	D	206,549	16,677	420,232	30,1	40,781	50	20
	M T	618,932 825,481	588,423 605,1	678,829 1.099,061	119 149,1	71,219 112	1.128,9 1.178,9	24 44
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΝΤΛΙΩΝ ΚΑΙ ΥΕΚΑΣΤΗΡΩΝ	D	206,549		186,315	30,1	40,781		
	M T	570,313 776,862	55 55	207,512 393,827	119 149,1	71,219 112		
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ	D		16,677					
	M T		32,889 49,566					
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ	D							
	M T	47,8 47,8	500,534 500,534					
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	D			233,917				
	M T			471,317 705,234				
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΞΥΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	D							
	M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΠΑΝΤΙΚΗΣ	D						627,66	
	M T						627,66	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ	D							
	M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	D							
	M T							
ΛΟΙΠΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	D						50	20
	M T	0,819 0,819					501,24 551,24	24 44
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	D	0	0	10,01	1,06	3,11	14,05	0,55
	M T	0 0	0 0	29,88 39,89	3,97 5,03	9,29 12,4	41,95 56	1,65 2,2
ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝ., ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ	D			9,59	1	2,98	13,46	0,55
	M T			24,72 34,31	3,29 4,29	7,68 10,66	34,7 48,16	1,36 1,85
ΗΛΕΚΤΡΟΑΚΟΥΣΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΗΛΕΚΤΡ. ΕΠΙΣΤ. ΤΕΧΝ. ΟΡΓΑΝΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ	D							
	M T							

		ΓΕΩΡΓΙΑ	ΟΥΡΧΕΙΑ	ΤΡΟΦΙΜΑ	ΠΟΤΑ	ΚΑΠΝΟΣ	ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ
ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΕΣ ΞΗΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	D M T			0,42 5,16 5,58	0,06 0,68 0,74	0,13 1,61 1,74	0,59 7,25 7,84	0,02 0,29 0,31
ΣΥΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΛΩΔΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΛΑΜΠΗΡΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΜΟΝΩΤΙΚΟΙ ΣΤΑΗΝΕΣ ΛΟΙΠΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	D M T							
ΛΟΙΠΑ ΠΑΡΑΓΥΓΑΙ	D M T							
ΛΟΙΠΑ	D M T	94,248 23,252 117,5		1 1				
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	D M T	20,618 29,382 50	72,161 102,838 174,999	64,285 91,614 155,899	18,267 26,033 44,3	4,783 6,817 11,6	23,092 32,908 56	1,113 1,587 2,7
ΝΑΥΠΗΓΗΣΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ	D M T							
ΝΑΥΠΗΓΗΣΗ ΞΥΛΙΝΩΝ ΣΚΑΦΩΝ	D M T							
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΔΙΑΛΥΣΗ ΠΛΟΙΩΝ	D M T							
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΤΡΟΧΙΟΔΡΟΜΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	D M T	20,618 29,382 50	72,161 102,838 174,999	64,285 91,614 155,899	18,267 26,033 44,3	4,783 6,817 11,6	23,092 32,908 56	1,113 1,587 2,7
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΩΝ	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ	D M T							
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΟΙΠΩΝ	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	D M T	6.244,1 6.244,1	510,3 510,3	219,3 219,3	58,4 58,4	35,9 35,9	221,3 221,3	15,7 15,7
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	D M T	24,4 24,4	23,1 23,1	38,6 38,6	6 6	3,8 3,8	37,8 37,8	1,7 1,7
ΕΜΠΟΡΙΟ	D M T	105,8 105,8	99,2 99,2	167 167	26 26	16,5 16,5	163,3 163,3	6,6 6,6
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΕΙΣΡΩΩΝ	D M T	6.816,346 706,035 7.523,4	748,468 722,381 1.470,8	944,327 817,823 1.762,1	145,627 151,503 297,3	108,074 89,226 197,3	529,342 1.219,858 1.749,2	49,163 27,937 76,9

		ΕΝΔΥΜΑΤΑ	ΕΥΛΟ	ΕΠΙΠΛΑ	ΧΑΡΤΗΣ	ΕΚΔΟΣΕΙΣ	ΔΕΡΜΑΤΑ	ΕΛΑΣΤΙΚΑ
ΕΠΙΠΛΑ	D	4,1	1,9	2,000	3,21	4,6	0,9	1
	M T	4,1	1,9	2,000	3,21	4,6	0,9	1
ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ	D	0	0	0,000	0	0	0	0
	M T	0,9 0,9	2,1 2,1	0,900 0,900	2,3 2,3	1,8 1,8	0,5 0,5	1,1 1,1
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΙΔΗΡΟΣΩΛΗΝΩΝ, ΣΥΡΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΥΣΙΔΩΝ	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΓΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	D M T							
ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	D	0,9	2,1	0,900	2,3	1,8	0,5	1,1
	M T	0,9	2,1	0,900	2,3	1,8	0,5	1,1
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΜΑΓΕΙ— ΡΙΚΗΣ, ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΘΕ— ΡΜΑΝΣΗΣ (ΠΑΛΗΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ)	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΟΙΠΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	D M T							
ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	D	10	30	8,000	20	15	10	8,3
	M T	44,3 54,3	93 123	44,900 52,900	116,7 136,7	92,2 107,2	17,5 27,5	55,3 63,3
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΝΤΛΙΩΝ ΚΑΙ ΎΕΚΑΣΤΗΡΩΝ	D M T							5 5
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΥΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	D M T		59,191 59,191	37,386 37,386				
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΡΑΠΤΙΚΗΣ	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	D M T					30,135 30,135		
ΛΟΙΠΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	D	10	30	8,000	20	15	10	8,3
	M T	44,3 54,3	33,809 63,809	7,514 15,514	116,7 136,7	62,065 77,065	17,5 27,5	50 58,3
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	D	14,24	1,04	0,670	4,67	0,25	0,45	0,2
	M T	42,46 56,7	3,15 4,19	1,970 2,640	13,93 18,6	0,75 1	1,35 1,8	0,59 0,79
ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝ., ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΕΣ ΘΑΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΥΑΙΚΟ	D	13,64	1	0,640	4,47	0,24	0,43	0,19
	M T	35,16 48,8	2,6 3,6	1,670 2,310	11,53 16	0,62 0,86	1,12 1,55	0,49 0,68
ΗΛΕΚΤΡΟΑΚΟΥΣΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΗΛΕΚΤΡ. ΕΠΙΣΤ. ΤΕΧΝ. ΟΡΓΑΝΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ	D M T							

		ΕΝΔΥΜΑΤΑ	ΕΥΑΟ	ΕΠΙΠΛΑ	ΧΑΡΤΗΣ	ΕΚΔΟΣΕΙΣ	ΔΕΡΜΑΤΑ	ΕΛΑΣΤΙΚΑ
ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΕΣ ΞΗΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	D M T	0,6 7,3 7,9	0,04 0,55 0,59	0,030 0,300 0,330	0,2 2,4 2,6	0,01 0,13 0,14	0,02 0,23 0,25	0,01 0,1 0,11
ΣΥΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΛΩΔΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΑΔΑΜΠΗΡΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΜΟΝΩΤΙΚΟΙ ΣΩΛΗΝΕΣ ΛΟΙΠΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ ΥΛΙΚΟ								
ΛΟΙΠΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΑΙ	D M T							
ΛΟΙΠΑ	D M T							
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	D M T	10,969 15,631 26,6	7,508 10,695 18,203	5,361 7,639 13,000	6,062 8,638 14,7	3,917 5,583 9,5	1,237 1,763 3	1,856 2,644 4,5
ΝΑΥΠΗΓΗΣΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ	D M T							
ΝΑΥΠΗΓΗΣΗ ΞΥΛΙΝΩΝ ΣΚΑΦΩΝ	D M T							
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΔΙΑΛΥΣΗ ΠΛΟΙΩΝ	D M T							
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΤΡΟΧΙΟΔΡΟΜΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	D M T	10,969 15,631 26,6	7,508 10,695 18,203	5,361 7,639 13,000	6,062 8,638 14,7	3,917 5,583 9,5	1,237 1,763 3	1,856 2,644 4,5
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΩΝ	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ	D M T							
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΟΙΠΩΝ	D M T							
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	D M T	11,8 11,8	44,1 44,1	23,100 23,100	65,5 65,5	21,3 21,3	9,5 9,5	5,5 5,5
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	D M T	2,5 2,5	4,3 4,3	2,000 2,000	4,7 4,7	3,7 3,7	1 1	2,1 2,1
ΕΜΠΟΡΙΟ	D M T	11 11	18,8 18,8	8,500 8,500	20,2 20,2	15,9 15,9	4,1 4,1	9 9
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ	D M T	64,609 103,291 168	107,648 108,945 216,6	49,631 55,409 105,100	124,342 171,703 265,9	64,667 70,198 165	27,187 21,113 48,3	27,956 59,334 87,3

		ΠΛΑΣΤΙΚΑ	ΒΑΣΙΚΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	ΥΑΛΟΥΠΤΙΑ
ΕΠΙΠΛΑ	D	5,9	9	2,4	0,7	1,4	1,6
	M T	5,9	9	2,4	0,7	1,4	1,6
ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ	D	0	0	0	0	0	0
	M T	2,9 2,9	2,8 2,8	1,6 1,6	0,5 0,5	2,4 2,4	0,9 0,9
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΙΑΦΡΟΣΩΛΗΝΩΝ, ΣΥΡΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΥΣΙΔΩΝ	D M T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΓΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	D M T				0,5 0,5		
ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	D						
	M T	2,9 2,9	2,8 2,8	1,6 1,6		2,4 2,4	0,9 0,9
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΜΑΓΕΙ- ΡΙΚΗΣ, ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΘΕ- ΡΜΑΝΣΗΣ (ΠΑΛΗΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ)	D M T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΟΙΠΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	D M T						
ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	D	14	10	5	0	6	7
	M T	155,7 169,7	152,8 162,8	89,1 94,1	27,7 27,7	135,5 141,5	45,2 52,2
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΝΤΑΙΩΝ ΚΑΙ ΨΕΚΑΣΤΗΡΩΝ	D						
	M T	5 5	5 5	6 6	25 25	25 25	5 5
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ	D M T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ	D M T					100 100	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	D M T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΞΥΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	D M T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΠΑΥΚΗΣ	D M T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΗΣ	D M T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	D M T						
ΛΟΙΠΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	D	14	10	5		6	7
	M T	150,7 164,7	147,8 157,8	83,1 88,1	2,7 2,7	10,5 16,5	40,2 47,2
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	D	1,45	1,66	0,16	0,91	0,026	0,88
	M T	4,35 5,8	4,94 6,6	0,44 0,6	2,69 3,6	0,073 0,099	2,62 3,5
ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝ., ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ	D	1,39	1,59	0,15	0,87	0,025	0,84
	M T	3,6 4,99	4,09 5,68	10,37 10,52	2,23 3,1	0,064 0,089	2,17 3,01
ΗΛΕΚΤΡΟΑΚΟΥΣΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΗΛΕΚΤΡ. ΕΠΙΣΤ. ΤΕΧΝ. ΟΡΓΑΝΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ	D M T						

		ΠΛΑΣΤΙΚΑ	ΒΑΣΙΚΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	ΥΑΛΟΥΡΓΙΑ
ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΕΣ ΞΗΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	D M T	0,06 0,75 0,81	0,07 0,85 0,92	0,01 0,37 0,38	0,04 0,46 0,5	0,001 0,009 0,01	0,04 0,45 0,49
ΣΥΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΛΩΔΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΛΑΜΠΗΡΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΜΟΝΩΤΙΚΟΙ ΣΩΛΗΝΕΣ ΛΟΙΠΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	D M T						
ΛΟΙΠΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑΙ	D M T						
ΛΟΙΠΑ	D M T						
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	D M T	7,092 10,108 17,2	13,731 19,569 33,3	7,76 10,93 18,69	2,062 2,938 5	13,36 19,04 32,4	1,196 1,704 2,9
ΝΑΥΠΗΓΗΣΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ	D M T						
ΝΑΥΠΗΓΗΣΗ ΞΥΛΙΝΩΝ ΣΚΑΦΩΝ	D M T						
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΥΣΗ ΠΛΟΙΩΝ	D M T						
ΣΙΑΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΤΡΟΧΙΟΔΡΟΜΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	D M T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	D M T	7,092 10,108 17,2	13,731 19,569 33,3	7,76 10,93 18,69	2,062 2,938 5	13,36 19,04 32,4	1,196 1,704 2,9
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΩΝ	D M T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ	D M T						
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ	D M T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΟΙΠΩΝ	D M T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	D M T	38,1 38,1	80,8 80,8	24,9 24,9	19,3 19,3	68,8 68,8	17,5 17,5
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	D M T	5,8 5,8	6,2 6,2	3,5 3,5	1 1	5,3 5,3	1,7 1,7
ΕΜΠΟΡΙΟ	D M T	25,1 25,1	26,8 26,8	15 15	4,4 4,4	22,8 22,8	7,4 7,4
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΕΙΣΡΟΣΩΝ	D M T	97,442 173,058 270,3	148,191 180,109 328,9	58,72 102,07 160,7	28,372 33,828 62	117,686 157,013 274,7	37,276 49,424 87,7

		ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	ΜΗΧΑΝΕΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ
ΕΠΙΠΛΑ	D	3,7	10,8	6,7	2,4	24,3
	M T	3,7	10,8	6,7	2,4	24,3
ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ	D	2	4,038	5	0	0
	M T	2,2 4,2	25,962 30	2,4 7,4	1,7 1,7	3,9 3,9
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΙΔΗΡΟΣΩΛΗΝΩΝ, ΣΥΡΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΥΣΙΔΩΝ	D		2,038	5		
	M T		17,962 20	5		
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΓΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	D					
	M T					
ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	D	2	2			
	M T	2,2 4,2	8 10	2,4 2,4	1,7 1,7	3,9 3,9
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΜΑΓΕΙ- ΡΙΚΗΣ, ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΘΕ- ΡΜΑΝΣΗΣ (ΠΑΛΗΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ)	D					
	M T					
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΟΙΠΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	D					
	M T					
ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	D	10	281,014	0	0	0
	M T	238,7 248,7	1.492,686 1.773,7	436,996 436,996	101,7 101,7	228,1 228,1
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΝΤΛΙΩΝ ΚΑΙ ΨΕΚΑΣΤΗΡΩΝ	D					
	M T	36 36	148,902 148,902			
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΑΥΤΟΜΕΙΩΝ	D					
	M T					
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ	D					
	M T	156,071 156,071				
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	D					
	M T					
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΞΥΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	D					
	M T		184,92 184,92	216 216	50,2 50,2	112,7 112,7
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΠΑΠΤΙΚΗΣ	D					
	M T					
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ	D					
	M T			208,875 208,875	51,5 51,5	115,4 115,4
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	D					
	M T					
ΛΟΙΠΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	D	10	281,014			
	M T	46,629 56,629	1.158,864 1.439,878	12,121 12,121		
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	D	2,68	43,9	2,37	0,91	1,73
	M T	8,02 10,7	131 174,9	7,09 9,46	2,69 3,6	5,17 6,9
ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝ., ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ	D	2,57	42,04	2,27	0,87	1,66
	M T	6,63 9,2	108,37 150,41	5,86 8,13	2,23 3,1	4,27 5,93
ΗΛΕΚΤΡΟΑΚΟΥΣΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΗΛΕΚΤΡ., ΕΠΙΣΤ., ΤΕΧΝ., ΟΡΓΑΝΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ	D					
	M T					

		ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	ΜΗΧΑΝΕΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ
ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΕΣ						
ΞΗΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	D	0,11	1,86	0,1	0,04	0,07
	M	1,39	22,63	1,23	0,46	0,9
	T	1,5	24,49	1,33	0,5	0,97
ΣΥΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΛΩΔΙΑ						
ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΛΑΜΠΗΡΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ						
ΜΟΝΩΤΙΚΟΙ ΣΩΛΗΝΕΣ						
ΛΟΙΠΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ ΥΛΙΚΟ						
ΛΟΙΠΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΑΙ	D					
	M					
	T					
ΛΟΙΠΑ	D		1,8			
	M		1,8			
	T					
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	D	28,493	41,317	15,752	4,78	13,937
	M	40,606	58,883	22,448	6,817	19,863
	T	69,099	100,2	38,2	11,597	33,8
ΝΑΥΠΗΓΗΣΗ	D					
ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ	M					
ΣΚΑΦΩΝ	T					
ΝΑΥΠΗΓΗΣΗ ΞΥΛΙΝΩΝ ΣΚΑΦΩΝ	D					
	M					
	T					
ΕΠΙΣΚΕΥΗ	D					
ΚΑΙ	M					
ΔΙΑΔΥΣΗ ΠΑΟΙΩΝ	T					
ΣΙΑΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΑΙ	D					
ΤΡΟΧΙΟΔΡΟΜΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	M					
	T					
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	D	28,493	41,317	15,752	4,78	13,937
	M	40,606	58,883	22,448	6,817	19,863
	T	69,099	100,2	38,2	11,597	33,8
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	D					
ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΩΝ	M					
	T					
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	D					
ΚΑΙ ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ	M					
	T					
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ	D					
	M					
	T					
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΟΙΠΩΝ	D					
	M					
	T					
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	D	77	241	117,8	24,6	102,5
	M					
	T	77	241	117,8	24,6	102,5
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	D	9,7	57,1	14,6	3,5	8,4
	M					
	T	9,7	57,1	14,6	3,5	8,4
ΕΜΠΟΡΙΟ	D	41,9	246,2	62,8	15,1	36,1
	M					
	T	41,9	246,2	62,8	15,1	36,1
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΕΙΣΡΟΣΩΝ	D	175,473	925,369	225,022	51,29	186,967
	M	289,526	1.710,011	468,934	112,907	257,033
	T	465	2.635,7	694	164,2	444

		ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	ΛΟΙΠΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ ΦΩΤΑΕΡΙΟ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ
ΕΠΙΠΛΑ	D	9,3	0,9	0	10	28	14,4
	M T	9,3	0,9	0	10	2 30	14,4
ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ	D	2	0	18,615	0	0	0
	M	2,3	0,6	31,385	0	10	0
	T	4,3	0,6	50	0	10	0
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΙΔΗΡΟΣΩΛΗΝΩΝ, ΣΥΡΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΥΣΙΔΩΝ	D			5			
	M T			5			
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΓΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	D			8,615			
	M			31,385		8	
	T			40		8	
ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	D	2					
	M	2,3	0,6			2	
	T	4,3	0,6			2	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΜΑΓΕΙ- ΡΙΚΗΣ, ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΘΕ- ΡΜΑΝΣΗΣ (ΠΑΛΗΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ)	D						
	M						
	T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΟΙΠΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	D			5			
	M			5			
	T						
ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	D	83,882	0	0	0	0	0
	M	169,618	32,3	183,1	0	50	8
	T	253,5	32,3	183,1	0	50	8
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΝΤΛΙΩΝ ΚΑΙ ΨΕΚΑΣΤΗΡΩΝ	D			42,9			
	M			42,9			
	T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ	D						
	M						
	T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ	D			140,2			
	M			140,2			
	T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	D						
	M						
	T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΞΥΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	D						
	M						
	T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΠΑΠΤΙΚΗΣ	D						
	M						
	T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ	D	83,882					
	M	169,618					
	T	253,5					
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	D					50	8
	M					50	8
	T						
ΛΟΙΠΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	D						
	M		32,3				
	T		32,3				
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	D	2,71	0,073	0	336,97	0	189,69
	M	8,09	0,227	0	1.005,63	0	566,11
	T	10,8	0,3	0	1.342,6	0	755,8
ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝ., ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ	D	2,6	0,07		322,72		181,67
	M	6,69	0,19		831,92		468,32
	T	9,29	0,26		1.154,64		649,99
ΗΛΕΚΤΡΟΑΚΟΥΣΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΗΛΕΚΤΡ. ΕΠΙΣΤ. ΤΕΧΝ. ΟΡΓΑΝΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ	D						
	M						
	T						

		ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	ΛΟΙΠΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ ΦΩΤΑΕΡΙΟ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ
ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΕΣ ΞΗΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	D M T	0,11 1,4 1,51	0,003 0,037 0,04		14,25 173,71 187,96		8,02 97,79 105,81
ΣΥΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΛΩΔΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΑΜΠΤΗΡΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΜΟΝΩΤΙΚΟΙ ΣΩΛΗΝΕΣ ΛΟΙΠΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	D M T						
ΛΟΙΠΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑΙ	D M T						
ΛΟΙΠΑ	D M T			10,5 3,5 14	50 20 70	30 21,2 51,2	20 20
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	D M T	14,02 19,98 34	0,948 1,352 2,3	0 0 0	0 0 0	1.176,269 2.057,725 3.233,994	0 0 0
ΝΑΥΠΗΓΗΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ	D M T					137,99 20,661 158,651	
ΝΑΥΠΗΓΗΗ ΕΥΛΙΝΩΝ ΣΚΑΦΩΝ	D M T					4,746 4,746	
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ ΠΛΟΙΩΝ	D M T					0,078 0,078	
ΣΙΑΦΡΟΔΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΤΡΟΧΙΟΔΟΜΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	D M T					6,343 19,211 25,554	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	D M T	14,02 19,98 34	0,948 1,352 2,3			906,945 1.292,509 2.199,454	
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΩΝ	D M T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ	D M T					124,991 62,936 187,927	
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ	D M T					649,179 649,179	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΟΙΠΩΝ	D M T					8,405 8,405	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	D M T	271,6 271,6	5,5 5,5		3.631,8 3.631,8	8.722,9 8.722,9	1.072,8 1.072,8
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	D M T	9 9	1,1 1,1	6,7 6,7	38,1 38,1	115,7 115,7	21,9 21,9
ΕΜΠΟΡΙΟ	D M T	38,7 38,7	4,7 4,7	28,7 28,7	164,7 164,7	404,4 404,4	94,7 94,7
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ	D M T	431,212 199,988 631,2	13,221 34,479 47,7	64,515 217,985 282	4.231,57 1.025,63 5.256,4	10.447,269 2.140,925 12.618,8	1.393,49 594,11 1.987,6

		ΕΜΠΟΡΙΟ	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑ- ΜΕΣΩΝ ΕΚΦΟΡΩΝ
ΕΠΙΠΛΑ	D	281,9	70	276,4		86,5	945
	M T	281,9	70	3,6 280		86,5	5,6 950,6
ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ	D	14,16	8,459	196,562	0	10	386,345
	M	99,54	21,541	503,449	0	0	828,925
	T	113,7	30	700,011	0	10	1.215,27
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΙΔΗΡΟΣΩΛΗΝΩΝ, ΣΥΡΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΥΣΙΔΩΝ	D	14,16		35,299		5	104,327
	M T	14,16		23,306 58,605		5	47,268 151,595
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΓΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	D						32,334
	M T	37,48 37,48	10 10	257,128 257,128			367,193 399,527
ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	D			46,539			85,701
	M T	23,83 23,83		29,489 76,028			169,297 254,998
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΜΑΓΕΙ- ΡΙΚΗΣ, ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΘΕ- ΡΜΑΝΣΗΣ (ΠΑΛΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ)	D		5	87,884		5	98,684
	M	11,39	5	6,905			23,295
	T	11,39	10	94,789		5	121,979
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΟΙΠΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	D		3,459	26,84			65,299
	M T	26,84 26,84	6,541 10	186,621 213,461			221,872 287,171
ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	D	0	0	0	0	0	1.302,535
	M T	0 0	0 0	230 230	0 0	5,8 5,8	7.475,815 8.778,35
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΝΤΛΙΩΝ ΚΑΙ ΎΕΚΑΣΤΗΡΩΝ	D						463,745
	M T			10 10			1.336,996 1.800,741
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ	D						16,677
	M T						32,889 49,566
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ	D						944,605
	M T						944,605
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	D						233,917
	M T						471,317 705,234
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΞΥΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	D						660,397
	M T						660,397
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΡΑΠΤΙΚΗΣ	D						627,66
	M T						627,66
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ	D						83,882
	M T						545,397 629,279
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	D			220		5,8	313,935
	M T			220		5,8	313,935
ΛΟΙΠΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	D						504,314
	M T						2.542,619 3.046,933
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	D	27,11	0	35,56	0	0	699,089
	M T	80,89 108	0 0	106,14 141,7	0 0	0 0	2.087,11 2.786,199
ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝ., ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ	D	25,96		34,06			669,525
	M T	66,92 92,88		87,8 121,86			1.736,664 2.406,189
ΗΛΕΚΤΡΟΑΚΟΥΣΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΗΛΕΚΤΡ. ΕΠΙΣΤ. ΤΕΧΝ. ΟΡΓΑΝΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ							

		ΕΜΠΟΡΙΟ	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑ- ΜΕΣΩΝ ΕΚΡΟΣΩΝ
ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΕΣ ΞΗΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	D M T	1,15 13,97 15,12		1,5 18,34 19,84			29,564 360,746 390,31
ΣΥΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΛΩΔΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΜΟΝΩΤΙΚΟΙ ΣΩΛΗΝΕΣ ΛΟΙΠΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	D M T			50 320,5 370,5		51,519 197,181 248,7	101,519 517,661 619,18
ΛΟΙΠΑ	D M T			10,6 10,6	46,626 47,174 93,8		231,374 149,082 380,456
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	D M T	5,932 9,068 15	0 0 0	8,247 11,753 20	0 0 0	2,062 2,938 5	1.598,098 2.659,497 4.257,595
ΝΑΥΠΗΓΗΣΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ	D M T						137,99 20,661 158,651
ΝΑΥΠΗΓΗΣΗ ΞΥΛΙΝΩΝ ΣΚΑΦΩΝ	D M T						4,746 4,746
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΥΣΗ ΠΛΟΙΩΝ	D M T						0,078 0,078
ΣΙΑΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΤΡΟΧΙΟΔΡΟΜΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	D M T						6,343 19,211 25,554
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	D M T	5,932 8,453 14,385		8,247 11,753 20		2,062 2,938 5	1.328,774 1.893,666 3.222,44
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΩΝ	D M T						
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ	D M T						124,991 62,936 187,927
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ	D M T	0,615 0,615					649,794 649,794
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΟΙΠΩΝ	D M T						8,405 8,405
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	D M T	2.105,2 2.105,2	100 100	3.341,8 3.341,8	19.646,3 19.646,3	1.784,5 1.784,5	48.979,9 48.979,9
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	D M T	14,2 14,2	2,8 2,8	27,6 27,6		10,1 10,1	517,5 517,5
ΕΜΠΟΡΙΟ	D M T	61,3 61,3	12,2 12,2	213,4 213,4		43,4 43,4	2.241,3 2.241,3
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΕΙΣΡΟΣΩΝ	D M T	2.509,802 189,498 2.699,3	193,459 21,541 215	4.149,569 1.186,042 5.335,6	19.692,926 47,174 19.740,1	1.988,081 205,919 2.194	56.979,94 13.681,65 70.725,8

ΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 1980

σε Ευ. Δραχ. και σε ετησια

			ΓΕΩΡΓΙΑ	ΟΦΥΧΕΙΑ	ΤΡΟΦΙΜΑ	ΠΟΤΑ
26	ΕΠΙΠΛΑ	D	2.048	3.680	1.622	2.719
		M	0	0	0	0
2611	ΕΠΙΠΛΑ ΑΠΟ ΞΥΛΟ	D	2.048	3.680	1.622	2.719
		M	2.048	3.680	1.622	2.719
2612	ΠΛΕΚΤΑ ΕΠΙΠΛΑ	D				
		M				
2613	ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΕΣ ΕΠΙΠΛΩΝ	D				
		M				
2621	ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΕΠΙΠΛΑ ΠΛΗΝ ΦΕΡΦΟΡΣΕ	D				
		M				
35	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ	D	0	0	0	0
		M	813.927	106.595	98.343	102.000
			813.927	106.595	98.343	102.000
3511	ΣΙΔΗΡΟΣΩΛΗΝΕΣ	D				
		M				
3521	ΣΥΡΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ, ΚΑΡΦΟΒΕΛΟΝΟΠΟΙΙΑ	D				
		M				
3524	ΚΟΧΑΙΕΣ ΚΑΙ ΑΛΥΣΙΑΕΣ	D		4.000	2.000	2.000
		M		4.000	2.000	2.000
3525	ΦΕΡΜΟΥΑΡ, ΚΑΡΦΙΤΣΕΣ, ΣΥΝΔΕΤΗΡΕΣ	D				
		M				
3541	ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	D	61.342			
		M	61.342			
3542	ΛΟΙΠΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	D	732.585	82.595	10.000	10.000
		M	732.585	82.595	10.000	10.000
3551	ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΠΛΗΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ (ΚΑΥΣΤΗΡΕΣ ΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΣΤΙΩΝ)	D			61.322	
		M			61.322	
3552	ΕΙΔΗ ΦΑΝΟΠΟΙΙΑΣ	D				
		M				
3560	ΕΙΔΗ ΕΚ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΥ	D				
		M				
3539	ΛΟΙΠΑ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ	D				
		M				
3571	ΕΙΔΗ ΧΑΛΚΟΥΡΓΙΑΣ	D	20.000	20.000	25.021	90.000
		M	20.000	20.000	25.021	90.000
3581	ΕΙΔΗ ΕΞ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ	D				
		M				
3591	ΧΡΗΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΑ	D				
		M				
3593	ΣΙΔΗΡΕΣ ΦΙΛΑΕΣ	D				
		M				

			ΓΕΩΡΓΙΑ	ΟΡΥΧΕΙΑ	ΤΡΟΦΙΜΑ	ΠΟΤΑ
3595	ΜΑΧΑΙΡΟΠΗΡΟΥΝΑ	D M T				
3596	ΕΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΛΕΠΙΔΕΣ	D M T				
3597	ΕΠΙΜΕΤΑΛΛΩΣΗ ΚΑΙ ΟΞΕΙΑΩΣΗ	D M T				
3598	ΒΑΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΠΛΑ	D M T				
3599	ΛΟΙΠΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	D M T				
36	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	D M T	1.158.149 5.310.806 6.468.955	70.791 1.872.189 1.942.980	267.437 2.132.098 2.399.535	388.216 1.784.336 2.172.552
3611	ΚΙΝΗΤΗΡΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	D M T	50.000 176.969 226.969			
3612	ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ	D M T	3.750 3.750			
3620	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	D M T				
3631	ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	D M T	885.788 1.444.438 2.330.226			
3632	ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ	D M T	51.900 3.309.195 3.361.095			
3633	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΖΩΟΚΟΜΙΑΣ	D M T	34.700 86.764 121.464			
3641	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ	D M T		70.791 564.728 635.519		
3642	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ	D M T		1.307.461 1.307.461		
3650	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	D M T			200.000 1.882.870 2.082.870	210.718 1.340.917 1.551.635
3661	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑΣ	D M T				
3662	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΞΥΛΟΥ	D M T				
3671	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΕΣ	D M T				
3672	ΑΝΤΑΙΕΣ	D M T	94.413 172.852 267.265		200.000 200.000	275.917 275.917
3673	ΨΕΚΑΣΤΗΡΕΣ	D M T	17.598 120.588 138.186			

			ΓΕΩΡΓΙΑ	ΟΡΥΧΕΙΑ	ΤΡΟΦΙΜΑ	ΠΟΤΑ
3681	ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΕΣ	D M T				
3683	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΖΥΓΟΙ	D M T			2.437 24.228 26.665	2.498 17.502 20.000
3691	ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ Κ.ΑΠ. (ΛΕΒΗΤΟΠΟΙΕΙΑ)	D M T			50.000 25.000 75.000	150.000 150.000 300.000
3693	ΣΙΑΟ, ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ	D M T	20.000 20.000		15.000 15.000	25.000 25.000
3694	ΠΡΕΣΣΕΣ, ΤΡΥΠΑΝΙΑ	D M T				
3699	ΛΟΙΠΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	D M T				
37	ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	D M T	0 0 0	0 143.114 143.114	110.000 391.812 501.812	55.000 394.600 449.600
3711	ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΕΣ	D M T				
3712	ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΕΣ ΑΝΟΡΘΩΤΕΣ (ΜΗΧΑΝΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΥΥΓΚΟΛΛΗΣΕΩΝ)	D M T				
3752	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΟΙΠΩΝ ΕΙΔΩΝ (ΑΝΑΦΛΕΚΤΗΡΕΣ)	D M T			5.000 5.000	2.000 2.000
3761	ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	D M T		42.327 42.327		
3762	ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΙΣ, ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ	D M T				
3770	ΜΕΡΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ (ΣΥΣΚ. ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ, ΦΥΞΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΟΘΗΣΕΩΣ ΑΕΡΙΩΝ)	D M T		171 171	300.000 300.000	259.288 259.288
3781	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΟΙΚΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	D M T			100.000 81.812 181.812	50.000 128.312 178.312
3782	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙΜΑΤΙΣΜΟΥ (ΑΝΕΜΙΣΤΗΡΕΣ)	D M T			10.000 5.000 15.000	5.000 5.000 10.000
3783	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ	D M T		100.616 100.616		
39	ΛΟΙΠΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	D M T				
*	ΛΟΙΠΑ	D M T	40.003 40.003		20.458 20.458	
**	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	D M T	1.200.200 6.124.733 7.322.885	74.471 2.121.898 2.192.689	399.517 2.622.253 3.022.196	445.935 2.280.936 2.727.832
38	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	D M T	3.044 349.243 352.287	18.091 240.355 258.446	13.462 178.853 192.315	5.158 68.525 73.683

			ΓΕΩΡΓΙΑ	ΟΡΥΧΕΙΑ	ΤΡΟΦΙΜΑ	ΠΟΤΑ
3811	ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΣΚΑΦΗ	D M T				
3812	ΕΥΛΙΝΑ ΣΚΑΦΗ	D M T				
3813	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΣΚΑΦΗ	D M T				
3814	ΕΠΙΣΚΕΥΑΙ ΣΚΑΦΩΝ ΕΚΤΟΣ ΝΑΥΠΗΓΕΙΩΝ	D M T				
3882	ΣΙΑΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	D M T				
3831	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ	D M T	3.044 40.448 43.492	18.091 240.355 258.446	13.462 178.853 192.315	5.158 68.525 73.683
3832	ΑΜΑΞΩΜΑΤΑ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	D M T				
3833	ΑΜΑΞΩΜΑΤΑ ΦΟΡΤΗΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	D M T	22.836 22.836			
3834	ΡΥΜΟΥΑΚΑ, ΤΡΟΧΟΦΟΡΑ	D M T	285.959 285.959			
3835	ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	D M T				
3851	ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΕΣ	D M T				
50	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	D M T	16.381.000 16.381.000	18.200.000 18.200.000	2.659.222 2.659.222	2.998.616 2.998.616
71 - 72	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	D M T	44.661 44.661	6.753 6.753	1.556 1.556	11.687 11.687
61, 3 - 64, 5	ΕΜΠΟΡΙΟ	D M T	1.055.373 1.055.373	159.572 159.572	36.768 36.768	276.176 276.176
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ	D M T	18.728.939 6.473.976 25.158.254	18.465.640 2.362.253 20.820.640	3.112.081 2.801.106 5.893.631	3.749.259 2.349.461 6.087.033

		ΚΑΠΝΟΣ	ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	ΕΝΔΥΜΑΤΑ	ΞΥΛΟ	ΕΠΙΠΛΑ	ΧΑΡΤΗΣ
26	D	270	1.532	237	351	451	194	444
	M	0	0	0	0	0	0	0
	T	270	1.532	237	351	451	194	444
2611	D	270	1.532	237	351	451	194	444
	M	270	1.532	237	351	451	194	444
	T							
2612	D							
	M							
	T							
2613	D							
	M							
	T							
2621	D							
	M							
	T							
35	D	0	0	0	0	0	0	0
	M	17.000	77.977	12.000	23.000	38.000	13.000	27.000
	T	17.000	77.977	12.000	23.000	38.000	13.000	27.000
3511	D							
	M							
	T							
3521	D							
	M							
	T							
3524	D	2.000	3.000	5.000	8.000	8.000	5.000	2.000
	M	2.000	3.000	5.000	8.000	8.000	5.000	2.000
	T							
3525	D							
	M							
	T							
3541	D							
	M							
	T							
3542	D	5.000	50.000	2.000	10.000	20.000	3.000	15.000
	M	5.000	50.000	2.000	10.000	20.000	3.000	15.000
	T							
3551	D							
	M							
	T							
3552	D							
	M							
	T							
3560	D							
	M							
	T							
3539	D							
	M							
	T							
3571	D	10.000	24.977	5.000	5.000	10.000	5.000	10.000
	M	10.000	24.977	5.000	5.000	10.000	5.000	10.000
	T							
3581	D							
	M							
	T							
3591	D							
	M							
	T							
3593	D							
	M							
	T							

		ΚΑΠΝΟΣ	ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	ΕΝΔΥΜΑΤΑ	ΕΥΛΟ	ΕΠΙΠΛΑΑ	ΧΑΡΤΗΣ
3595	D M T							
3596	D M T							
3597	D M T							
3598	D M T							
3599	D M T							
36	D M T	1.249 204.371 205.620	61.051 2.444.126 2.505.177	10.000 40.000 50.000	11.633 406.503 418.136	105.839 450.803 556.642	30.106 100.000 130.106	10.000 746.137 756.137
3611	D M T							
3612	D M T							
3620	D M T		40.000 40.000		11.633 11.633			
3631	D M T							
3632	D M T							
3633	D M T							
3641	D M T							
3642	D M T							
3650	D M T	144.439 144.439						
3661	D M T		10.427 2.429.750 2.440.177		396.503 396.503			
3662	D M T					95.215 436.427 531.642	20.000 100.000 120.000	
3671	D M T							
3672	D M T							
3673	D M T							

		ΚΑΠΝΟΣ	ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	ΕΝΔΥΜΑΤΑ	ΕΥΛΟ	ΕΠΙΠΛΑ	ΧΑΡΤΗ
3681	D M T							
3683	D M T	1.249 11.751 13.000	624 4.376 5.000			624 4.376 5.000		
3691	D M T	48.181 48.181	10.000 10.000 20.000		10.000 10.000	10.000 10.000		10.000 10.000 20.000
3693	D M T							
3694	D M T							
3699	D M T			10.000 40.000 50.000		10.000 10.000	10.106 10.106	736.137 736.137
37	D M T	5.000 5.000 10.000	20.000 15.000 35.000	3.000 1.000 4.000	53.000 80.256 133.256	3.000 4.000 7.000	2.000 4.000 6.000	3.000 5.000 8.000
3711	D M T							
3712	D M T							
3752	D M T		5.000 5.000			1.000 1.000	2.000 2.000	2.000 2.000
3761	D M T							
3762	D M T							
3770	D M T							
3781	D M T				50.000 78.256 128.256			
3782	D M T	5.000 5.000 10.000	20.000 10.000 30.000	3.000 1.000 4.000	3.000 2.000 5.000	3.000 3.000 6.000	2.000 2.000 4.000	3.000 3.000 6.000
3783	D M T							
39	D M T							
*	D M T							
**	D M T	6.519 226.371 234.242	82.583 2.537.103 2.620.873	13.237 53.000 66.270	64.984 509.759 575.924	109.290 492.803 601.879	32.300 117.000 149.457	13.444 778.137 791.588
38	D M T	424 5.632 6.056	3.827 50.844 54.671	458 6.086 6.544	5.425 72.078 77.503	6.955 92.406 99.361	1.535 20.396 21.931	1.155 15.352 16.507

		ΚΑΠΝΟΣ	ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	ΕΝΔΥΜΑΤΑ	ΕΥΑΟ	ΕΠΙΠΛΑ	ΧΑΡΤΗΣ
3811	D M T							
3812	D M T							
3813	D M T							
3814	D M T							
3882	D M T							
3831	D M T	424 5.632 6.056	3.827 50.844 54.671	458 6.086 6.544	5.425 72.078 77.503	6.955 92.406 99.361	1.535 20.396 21.931	1.155 15.352 16.507
3832	D M T							
3833	D M T							
3834	D M T							
3835	D M T							
3851	D M T							
50	D M T	561.599 561.599	2.210.040 2.210.040	46.854 46.854	500.939 500.939	417.087 417.087	106.321 106.321	143.244 143.244
71	D	7.014	79.743	2.490	5.851	25.981	2.686	4.182
72	M T	7.014	79.743	2.490	5.851	25.981	2.686	4.182
61, 3	D	165.750	1.884.377	58.829	138.265	613.942	63.471	98.826
64, 5	M T	165.750	1.884.377	58.829	138.265	613.942	63.471	98.826
	D	748.320	4.340.313	124.358	721.315	1.199.236	208.999	265.033
	M	232.003	2.587.947	59.086	581.837	585.209	137.396	793.489
	T	973.309	6.848.517	180.954	1.297.301	1.748.464	353.709	1.054.340

		ΕΚΘΟΣΕΙΣ	ΑΕΡΜΑΤΑ	ΕΛΑΣΤΙΚΑ	ΠΛΑΣΤΙΚΑ	ΒΑΣΙΚΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΑΟΙΠΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ
26	D	304	61	113	687	1.635	384	1.594
	M	0	0	0	0	0	0	0
	T	304	61	113	687	1.635	384	1.594
2611	D	304	61	113	687	1.635	384	1.594
	M							
	T	304	61	113	687	1.635	384	1.594
2612	D							
	M							
	T							
2613	D							
	M							
	T							
2621	D							
	M							
	T							
35	D	0	0	0	0	0	0	0
	M	7.000	5.500	12.000	22.000	42.000	32.000	190.278
	T	7.000	5.500	12.000	22.000	42.000	32.000	190.278
3511	D							278
	M							278
	T							
3521	D							
	M							
	T							
3524	D	2.000	4.000	2.000	2.000	2.000	2.000	5.000
	M	2.000	4.000	2.000	2.000	2.000	2.000	5.000
	T							
3525	D							
	M							
	T							
3541	D							
	M							
	T							
3542	D	5.000	1.500	5.000	15.000	20.000	10.000	45.000
	M	5.000	1.500	5.000	15.000	20.000	10.000	45.000
	T							
3551	D							
	M							
	T							
3552	D							
	M							
	T							
3560	D							
	M							
	T							
3539	D							
	M							
	T							
3571	D			5.000	5.000	20.000	20.000	140.000
	M			5.000	5.000	20.000	20.000	140.000
	T							
3581	D							
	M							
	T							
3591	D							
	M							
	T							
3593	D							
	M							
	T							

		ΕΚΔΟΣΕΙΣ	ΔΕΡΜΑΤΑ	ΕΛΑΣΤΙΚΑ	ΠΛΑΣΤΙΚΑ	ΒΑΣΙΚΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ
3595	D M T							
3596	D M T							
3597	D M T							
3598	D M T							
3599	D M T							
36	D M T	40.000 713.068 753.068	0 378.639 378.639	25.000 70.612 95.612	25.000 351.173 376.173	20.000 373.816 393.816	30.000 186.502 216.502	164.091 709.514 873.605
3611	D M T							
3612	D M T							
3620	D M T			10.000 10.000	10.000 10.000	10.000 10.000	20.000 20.000	20.000 20.000
3631	D M T							
3632	D M T							
3633	D M T							
3641	D M T							
3642	D M T							
3650	D M T							
3661	D M T							
3662	D M T							
3671	D M T							
3672	D M T			25.000 25.000	25.000 25.000	50.000 50.000	50.000 50.000	371.139 371.139
3673	D M T							

		ΕΚΔΟΣΕΙΣ	ΑΕΡΜΑΤΑ	ΕΛΑΣΤΙΚΑ	ΠΛΑΣΤΙΚΑ	ΒΑΣΙΚΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ
3681	D M T							
3683	D M T							624 4.376 5.000
3691	D M T	5.000 5.000	5.000 5.000	5.000 5.000 10.000	5.000 10.000 15.000	10.000 10.000 20.000	10.000 10.000 20.000	123.467 200.000 323.467
3693	D M T	10.000 10.000						
3694	D M T							
3699	D M T	30.000 708.068 738.068	373.639 373.639	10.000 40.612 50.612	10.000 316.173 326.173	313.816 313.816	126.502 126.502	20.000 133.999 153.999
37	D M T	2.000 4.000 6.000	8.000 6.000 14.000	8.000 57.000 65.000	10.000 106.000 116.000	10.000 175.194 185.194	10.000 155.000 165.000	20.000 338.000 358.000
3711	D M T							
3712	D M T							
3752	D M T	2.000 2.000	2.000 2.000	3.000 3.000	3.000 3.000	3.000 3.000	2.000 2.000	8.000 8.000
3761	D M T							
3762	D M T							
3770	D M T			50.000 50.000	100.000 100.000	169.194 169.194	150.000 150.000	300.000 300.000
3781	D M T							
3782	D M T	2.000 2.000 4.000	8.000 4.000 12.000	8.000 4.000 12.000	10.000 3.000 13.000	10.000 3.000 13.000	10.000 3.000 13.000	20.000 30.000 50.000
3783	D M T							
39	D M T							
*	D M T							
**	D M T	42.304 724.068 766.262	8.061 390.139 398.583	33.113 139.612 172.916	35.687 479.173 514.234	31.635 591.010 621.123	40.384 373.502 414.189	185.685 1.237.792 1.423.518
38	D M T	675 8.965 9.640	177 2.350 2.527	499 6.632 7.131	1.795 23.842 25.637	2.421 32.163 34.584	2.638 35.050 37.688	4.519 60.045 64.564

		ΕΚΘΑΣΕΙΣ	ΑΕΡΜΑΤΑ	ΕΛΑΣΤΙΚΑ	ΠΛΑΣΤΙΚΑ	ΒΑΣΙΚΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ
3811	D M T							
3812	D M T							
3813	D M T							
3814	D M T							
3882	D M T							
3831	D M T	675 8.965 9.640	177 2.350 2.527	499 6.632 7.131	1.795 23.842 25.637	2.421 32.163 34.584	2.638 35.050 37.688	4.519 60.045 64.564
3832	D M T							
3833	D M T							
3834	D M T							
3835	D M T							
3851	D M T							
50	D M T	129.248 129.248	207.790 207.790	121.099 121.099	356.631 356.631	501.443 501.443	303.808 303.808	880.802 880.802
71	D	4.060	4.060	3.483	11.216	20.581	6.406	65.423
72	M T	4.060	4.060	3.483	11.216	20.581	6.406	65.423
61, 3	D	95.940	95.940	82.300	265.054	486.351	151.487	1.545.985
64, 5	M T	95.940	95.940	82.300	265.054	486.351	151.487	1.545.985
	D M T	276.287 733.033 1.005.260	320.088 392.489 708.517	243.977 146.244 386.738	681.599 503.015 1.173.399	1.063.012 623.173 1.665.604	511.129 408.552 913.275	2.747.837 1.297.837 3.953.251

		ΤΣΙΜΕΝΤΑ	ΥΑΛΟΥΠΓΙΑ	ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	ΜΗΧΑΝΕΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ
26	D	427	515	539	468	710	156	2.312
	M	0	0	0	0	0	0	0
2611	D	427	515	539	468	710	156	2.312
	M	427	515	539	468	710	156	2.312
2612	D							
	M							
2613	D							
	M							
2621	D							
	M							
35	D	0	0	0	0	0	0	0
	M	150.529	23.000	39.494	158.000	125.000	30.000	50.000
3511	D							
	M	150.529	23.000	39.494	158.000	125.000	30.000	50.000
3521	D							
	M							
3524	D	3.000	3.000	4.000	18.000	30.000	5.000	10.000
	M	3.000	3.000	4.000	18.000	30.000	5.000	10.000
3525	D							
	M							
3541	D							
	M							
3542	D	30.000	10.000	5.000	80.000	45.000	15.000	25.000
	M	30.000	10.000	5.000	80.000	45.000	15.000	25.000
3551	D			20.494				
	M			20.494				
3552	D							
	M							
3560	D	107.529						
	M	107.529						
3539	D							
	M							
3571	D	10.000	10.000	10.000	50.000	40.000	10.000	5.000
	M	10.000	10.000	10.000	50.000	40.000	10.000	5.000
3581	D							
	M							
3591	D							
	M							
3593	D							
	M							

		ΤΣΙΜΕΝΤΑ	ΥΑΛΟΥΦΓΙΑ	ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	ΜΗΧΑΝΕΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ
3595	D M T							
3596	D M T							
3597	D M T							
3598	D M T							
3599	D M T				10.000 10.000	10.000 10.000		10.000 10.000
36	D M T	120.624 526.625 647.249	15.000 309.834 324.834	60.624 881.778 942.402	90.624 1.548.664 1.639.288	18.624 1.225.074 1.243.698	5.125 281.630 286.755	65.000 451.802 516.802
3611	D M T				150.000 150.000	228.180 228.180	100.000 100.000	40.000 60.000 100.000
3612	D M T							
3620	D M T	20.000 20.000	10.000 10.000	10.000 10.000	20.000 20.000			
3631	D M T							
3632	D M T							
3633	D M T							
3641	D M T							
3642	D M T							
3650	D M T							
3661	D M T							
3662	D M T							
3671	D M T							
3672	D M T	100.000 100.000	80.000 80.000	100.000 100.000	118.608 118.608	70.000 70.000	14.000 14.000	20.000 20.000
3673	D M T							

		ΤΣΙΜΕΝΤΑ	ΥΑΛΟΥΠΓΙΑ	ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	ΜΗΧΑΝΕΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ
3681	D M T							
3683	D M T	624 4.376 5.000		624 4.376 5.000	624 4.376 5.000	624 4.376 5.000	125 875 1.000	
3691	D M T	20.000 10.000 30.000	5.000 6.000 11.000	10.000 10.000 20.000	50.000 40.000 90.000	8.000 10.000 18.000	5.000 5.000 10.000	5.000 5.000 10.000
3693	D M T	10.000 10.000		10.000 10.000				
3694	D M T				900.000 900.000	734.726 734.726	61.755 61.755	250.000 250.000
3699	D M T	70.000 412.249 482.249	223.834 223.834	30.000 767.402 797.402	20.000 335.680 355.680	10.000 177.792 187.792	100.000 100.000	20.000 116.802 136.802
37	D M T	20.000 11.000 31.000	20.000 111.000 131.000	10.000 111.000 121.000	25.000 427.902 452.902	20.000 163.293 183.293	20.000 80.000 100.000	3.361 172.639 176.000
3711	D M T							
3712	D M T				38.000 38.000	25.000 25.000	40.000 40.000	80.000 80.000
3752	D M T	8.000 8.000	6.000 6.000	8.000 8.000	15.000 85.000 100.000	15.000 85.000 100.000	15.000 35.000 50.000	361 89.639 90.000
3761	D M T							
3762	D M T							
3770	D M T							
3781	D M T		100.000 100.000	100.000 100.000	298.902 298.902	49.293 49.293		
3782	D M T	20.000 3.000 23.000	20.000 5.000 25.000	10.000 3.000 13.000	10.000 6.000 16.000	5.000 4.000 9.000	5.000 5.000 10.000	3.000 3.000 6.000
3783	D M T							
39	D M T							
*	D M T				2.708 2.708			
**	D M T	141.051 688.154 829.162	35.515 443.834 480.428	71.163 1.032.272 1.103.323	118.800 2.134.566 2.253.413	39.334 1.513.367 1.552.530	25.281 391.630 417.223	70.673 674.441 743.512
38	D M T	1.447 19.227 20.674	369 4.904 5.273	9.999 132.842 142.841	3.605 47.892 51.497	8.433 112.040 120.473	2.611 34.688 37.299	3.166 42.067 45.233

		ΤΕΙΜΕΝΤΑ	ΥΑΛΟΥΦΓΙΑ	ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΟΥ	ΜΗΧΑΝΕΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ
3811	D M T							
3812	D M T							
3813	D M T							
3814	D M T							
3882	D M T							
3831	D M T	1.447 19.227 20.674	369 4.904 5.273	9.999 132.842 142.841	3.605 47.892 51.497	8.433 112.040 120.473	2.611 34.688 37.299	3.166 42.067 45.233
3832	D M T							
3833	D M T							
3834	D M T							
3835	D M T							
3851	D M T							
50	D M T	1.037.856 1.037.856	192.903 192.903	1.408.913 1.408.913	1.274.179 1.274.179	1.638.193 1.638.193	587.701 587.701	551.936 551.936
71 - 72	D M T	27.300 27.300	10.381 10.381	14.625 14.625	51.044 51.044	8.124 8.124	4.060 4.060	5.638 5.638
61, 3 - 64, 5	D M T	645.120 645.120	245.311 245.311	345.591 345.591	1.206.195 1.206.195	191.970 191.970	95.940 95.940	133.228 133.228
	D M T	1.880.074 707.381 2.560.155	494.860 448.738 933.217	1.864.916 1.165.114 3.015.405	2.704.867 2.182.458 4.836.281	1.894.178 1.625.407 3.511.461	719.653 426.318 1.131.911	770.279 716.508 1.481.150

		ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	ΛΟΙΠΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ ΦΩΤΑΕΙΟ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ
26	D	0	193	0	669	359	660
	M	1.323	0	0	0	21.231	0
	T	1.323	193	0	669	21.590	660
2611	D	1.323	193		669	359	660
	T	1.323	193		669	20.360 20.719	660
2612	D					871	
	T					871	
2613	D						
	T						
2621	D						
	T						
35	D	0	0	0	0	0	0
	M	66.176	17.000	186.269	0	73.102	0
	T	66.176	17.000	186.269	0	73.102	0
3511	D						
	T						
3521	D			10.000			
	T			10.000			
3524	D	20.000	2.000	10.000		10.000	
	T	20.000	2.000	10.000		10.000	
3525	D						
	T						
3541	D						
	T						
3542	D	25.000	15.000	20.000		5.000	
	T	25.000	15.000	20.000		5.000	
3551	D						
	T						
3552	D						
	T						
3560	D						
	T						
3539	D			116.199		58.102	
	T			116.199		58.102	
3571	D	5.000		29.028			
	T	5.000		29.028			
3581	D			1.042			
	T			1.042			
3591	D						
	T						
3593	D						
	T						

		ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	ΑΟΙΝΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ *ΩΤΑΕΠΙΟ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ
3595	D M T						
3596	D M T						
3597	D M T						
3598	D M T						
3599	D M T	16.176 16.176					
36	D M T	408.872 1.153.297 1.562.169	0 132.326 132.326	144.215 1.024.299 1.168.514	320.000 553.064 873.064	239.041 172.271 411.312	28.192 240.000 268.192
3611	D M T	358.248 494.538 852.786		58.014 72.936 130.950	50.000 297.064 347.064	100.000 100.000	190.000 190.000
3612	D M T						
3620	D M T					24.202 24.202	28.192 28.192
3631	D M T						
3632	D M T						
3633	D M T						
3641	D M T			600.783 600.783			
3642	D M T			350.580 350.580		148.520 148.520	
3650	D M T						
3661	D M T						
3662	D M T						
3671	D M T					10.000 10.000	
3672	D M T				56.000 56.000		
3673	D M T						

		ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	ΛΟΙΠΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ ΦΩΤΑΕΙΟ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ
3681	D M T					10.000 10.000	50.000 50.000
3683	D M T	624 4.376 5.000				1.249 8.751 10.000	
3691	D M T	50.000 5.000 55.000	5.000 5.000		200.000 200.000	25.000 5.000 30.000	
3693	D M T			6.201 6.201	70.000 70.000	20.000 20.000	
3694	D M T	200.000 200.000	100.000 100.000				
3699	D M T	449.383 449.383	27.326 27.326	80.000 80.000	200.000 200.000	58.590 58.590	
37	D M T	22.000 159.189 181.189	2.000 3.130 5.130	0 0 0	989.347 3.261.412 4.250.759	0 0 0	26.021 3.982.809 4.008.830
3711	D M T				939.347 1.255.941 2.195.288		
3712	D M T	40.000 40.000			108.888 108.888		
3752	D M T	15.000 85.000 100.000	1.000 1.000		524.201 524.201		
3761	D M T				1.000.000 1.000.000		6.021 3.962.809 3.968.830
3762	D M T	29.189 29.189					
3770	D M T				322.382 322.382		
3781	D M T						
3782	D M T	7.000 5.000 12.000	2.000 2.130 4.130		50.000 50.000 100.000		20.000 20.000 40.000
3783	D M T						
39	D M T						
*	D M T			47.530 40.000 87.530	439.076 664.781 1.103.857	651.411 651.411	31.799 31.799
**	D M T	430.872 1.378.662 1.809.690	2.193 152.456 156.768	191.745 1.251.891 1.443.636	1.749.092 4.479.257 6.227.873	890.811 245.373 1.135.825	54.873 4.254.608 4.309.490
38	D M T	7.188 95.500 102.688	1.148 15.255 16.403	0 0 0	4.257 56.554 60.811	5.339.610.4 16.150.562 21.490.172.4	2.162 28.718 30.880

		ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	ΛΟΙΠΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ ΦΩΤΑΕΡΙΟ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ
3811	D M T					343.234 7.854 351.088	
3812	D M T					1.702.5 1.702.5	
3813	D M T					23.133.1 23.133.1	
3814	D M T					195.9 195.9	
3882	D M T					426.9 426.9	
3831	D M T	7.188 95.500 102.688	1.148 15.255 16.403		4.257 56.554 60.811	789.826 10.764.434 11.554.260	2.162 28.718 30.880
3832	D M T					3.168.558 488.007 3.656.565	
3833	D M T					920.977 4.545.658 5.466.635	
3834	D M T					344.609 344.609	
3835	D M T						
3851	D M T					91.557 91.557	
50	D M T	5.797.129 5.797.129	214.040 214.040	0 0	15.827.000 15.827.000	14.983.000 14.983.000	4.669.000 4.669.000
71	D	4.060	3.991	14.324	77.038	371.648	16.399
72	M T	4.060	3.991	14.324	77.038	371.648	16.399
61, 3	D	95.940	94.301	338.492	1.820.461	9.776.341	387.528
64, 5	M T	95.940	94.301	338.492	1.820.461	9.776.341	387.528
	D M T	6.339.249 1.474.162 7.810.674	319.664 167.711 483.384	558.885 1.251.891 1.795.129	19.554.886 4.535.811 24.033.679	31.733.058.4 16.395.935 47.968.576	5.146.361 4.283.326 9.223.288

		ΕΜΠΟΡΙΟ	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	ΑΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑ- ΜΕΣΩΝ ΕΚΡΟΣΩΝ
26	D	42.118	40.914	25.318	0	38.932	172.616
	M	18.264	0	37.093	0	28.071	105.982
	T	60.382	40.914	62.411	0	67.003	278.598
2611	D	42.118	40.914	25.318		38.932	172.616
	T	42.118	40.914	25.318		38.932	21.683 194.299
2612	D	241					1.112
	T	241					1.112
2613	D	19		66			85
	T	19		66			85
2621	D	18.004		37.027		28.071	83.102
	T	18.004		37.027		28.071	83.102
35	D	0	0	0	0	0	0
	T	485.469	76.848	2.304.167	0	133.464	5.558.138
3511	D	27					305
	T	27					305
3521	D	26.994		262.066		10.000	309.060
	T	26.994		262.066		10.000	309.060
3524	D	27.036		102.494		5.000	309.530
	T	27.036		102.494		5.000	309.530
3525	D	1.957		20.449			22.406
	T	1.957		20.449			22.406
3541	D	5.871					67.213
	T	5.871					67.213
3542	D	212.371	25.000	852.379		25.000	2.431.430
	T	212.371	25.000	852.379		25.000	2.431.430
3551	D	7.830					89.646
	T	7.830					89.646
3552	D	230		2.400			2.630
	T	230		2.400			2.630
3560	D	11.468				12.301	131.298
	T	11.468				12.301	131.298
3539	D	66.332	25.000	443.805		50.000	759.438
	T	66.332	25.000	443.805		50.000	759.438
3571	D	59.832		10.000		31.163	685.021
	T	59.832		10.000		31.163	685.021
3581	D	100					1.142
	T	100					1.142
3591	D	2.569	26.848				29.417
	T	2.569	26.848				29.417
3593	D	36.137		377.597			413.734
	T	36.137		377.597			413.734

		ΕΜΠΟΡΙΟ	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑ- ΜΕΣΩΝ ΕΚΦΟΡΩΝ
3595	D M T	21.129 21.129		220.773 220.773			241.902 241.902
3596	D M T	406 406		4.245 4.245			4.651 4.651
3597	D M T			3 3			3 3
3598	D M T	761 761		7.956 7.956			8.717 8.717
3599	D M T	4.419 4.419					50.595 50.595
36	D M T	0 0 0	0 0 0	76.160 1.399.478 1.475.638	0 0 0	42.276 50.000 92.276	4.052.939 28.214.835 32.267.774
3611	D M T						656.262 1.769.687 2.425.949
3612	D M T						3.750 3.750
3620	D M T			40.000 40.000		32.276 32.276	306.303 306.303
3631	D M T						885.788 1.444.438 2.330.226
3632	D M T						51.900 3.309.195 3.361.095
3633	D M T						34.700 86.764 121.464
3641	D M T						70.791 1.165.511 1.236.302
3642	D M T						1.806.561 1.806.561
3650	D M T						410.718 3.368.226 3.778.944
3661	D M T						10.427 2.826.253 2.836.680
3662	D M T						115.215 536.427 651.642
3671	D M T			11.576 5.162 16.738		10.000 10.000	31.576 5.162 36.738
3672	D M T						94.413 1.728.516 1.822.929
3673	D M T						17.598 120.588 138.186

		ΕΜΠΟΡΙΟ	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΙΑ- ΜΕΣΩΝ ΕΚΡΟΣΩΝ
3681	D M T			1.302.913 1.302.913		50.000 50.000	1.412.913 1.412.913
3683	D M T			1.792 2.403 4.195			14.342 100.518 114.860
3691	D M T			22.792 89.000 111.792			774.259 698.181 1.472.440
3693	D M T						186.201 186.201
3694	D M T						2.236.481 2.236.481
3699	D M T						388.696 5.599.414 5.988.110
37	D M T	0 1.911.951 1.911.951	0 370.298 370.298	902.555 2.859.481 3.762.036	0 0 0	20.000 620.000 640.000	2.402.284 16.102.650 18.504.934
3711	D M T	252.966 252.966					939.347 1.508.907 2.448.254
3712	D M T	38.244 38.244					370.132 370.132
3752	D M T	119.180 119.180		7.065 7.065			60.361 1.093.085 1.153.446
3761	D M T	620.111 620.111	370.298 370.298				6.021 5.995.545 6.001.566
3762	D M T	40.323 40.323		233.071 88.276 321.347			233.071 157.858 390.929
3770	D M T	405.801 405.801		1.270.598 1.270.598		600.000 600.000	3.927.434 3.927.434
3781	D M T	341.165 341.165		632.142 1.291.987 1.924.129			832.142 2.469.727 3.301.869
3782	D M T	82.624 82.624		37.342 201.555 238.897		20.000 20.000 40.000	331.342 468.309 799.651
3783	D M T	11.537 11.537					111.653 111.653
39	D M T			975.904 975.904		2.276.510 2.276.510	3.252.414 3.252.414
*	D M T			41.970 40.000 81.970	171.284 44.978 216.262		1.396.465 821.558 2.218.023
**	D M T	42.118 2.418.651 2.419.010	40.914 447.146 447.806	1.046.003 7.597.294 8.660.097	171.284 44.978 257.176	101.208 3.117.067 3.204.661	8.024.304 53.949.595 61.801.283
38	D M T	1.660 5.323 6.983	7.6 0 7.6	575 7.637 8.212	0 0 0	4.806 31.300 36.106	5.463.302 18.053.328 23.516.630

		ΕΜΠΟΡΙΟ	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΑΙΑ- ΜΕΣΩΝ ΕΚΦΟΣΩΝ
3811	D M T	104 104					343.234 7.958 351.192
3812	D M T		0.5 0.5				1.703 1.703
3813	D M T		6.9 6.9				23.140 23.140
3814	D M T		0.1 0.1				196 196
3882	D M T		0.1 0.1				427 427
3831	D M T	3.944 3.944		575 7.637 8.212		2.356 31.300 33.656	909.400 12.357.026 13.266.426
3832	D M T	1.087 1.087					3.168.558 489.094 3.657.652
3833	D M T	1.632 1.632					922.609 4.568.494 5.491.103
3834	D M T	188 188					630.756 630.756
3835	D M T						
3851	D M T	28 28				2.450 2.450	94.035 94.035
50	D M T	11.602.668 11.602.668	551.134 551.134	13.668.198 13.668.198	300.970.676 300.970.676	9.058.000 9.058.000	430.758.269 430.758.269
71 - 72	D M T	4.060 4.060	2.454 2.454	21.515 21.515		22.506 22.506	967.000 967.000
61, 3 - 64, 5	D M T	95.940 95.940	57.987 57.987	508.421 508.421		531.828 531.828	23.845.000 23.845.000
	D M T	11.750.506 2.423.974 14.167.531	654.950.6 447.146 1.099.635	15.266.227 7.604.931 22.868.472	301.141.960 44.978 301.186.943	9.740.854 3.143.367 12.857.691	470.024.875 72.002.923 541.166.781

19. Σύνολο ΑΕΠΚ για όλους τους τομείς σύμφωνα με τα στοιχεία των
Εθνικών Λογαριασμών (με δασμούς για το έτος 1980)

35 ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ

	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΜΕΤΑΠΟΙ- ΗΣΗΣ	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗ- ΤΩΝ-ΠΟΔΗ- ΛΑΤΩΝ	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ ΔΙΑΦΕΡΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ ΜΕΤΑΛ- ΛΕΙΩΝ	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ ΚΑΤΑΣ- ΚΕΥΩΝ	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ ΔΙΑΦΕΡΩΝ ΜΗΧΑΝΗ- ΜΑΤΩΝ	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ ΥΓΕΙΑΣ- ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΕΠΚ Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά
3511	305.2							305.2	305
3512									
3521			309000					309000	309060
3522									
3523									
3524	153912		165618					319530	309530
3525			22406					22406	22406
3530									
3539			760156					760156	759438
3541	67213							67213	67213
3542	1234193 ¹³		1790831 ¹⁴					3025024	2431430
3551	282309 ¹⁵		32712					315021	89646
3552			2630					2630	2630
3560	107529.4		23768					131297	131298
3571	685021							685021	685021
3581			1145					1145	1141
3591			29417					29417	29417
3593			418964					418964	413734
3594									
3595			238288					238288	241902
3596			4651					4651	4651
3597									3
3598			8717					8717	8717
3599	46211		3785					49996	50595
								ΣΥΝΟΛΟ	5558138

13. Τα στοιχεία συμφωνούν με τον υπολογισμό του Σ. Κωστάκη

14. Τα στοιχεία συμφωνούν με τον υπολογισμό του Σ. Κωστάκη

15. Ο Σ. Κωστάκης αναφέρει 56934

36 ΜΗΧΑΝΕΣ

	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΜΕΤΑΠΟΙ- ΗΣΗΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗ- ΤΩΝ-ΠΡΩΗ- ΛΑΤΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΜΕΤΑΛ- ΛΕΙΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΤΑΣ- ΚΕΥΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΗΧΑΝΗ- ΜΑΤΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΥΓΕΙΑΣ- ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΕΠΚ Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά
3611	2314729							2314729	2313734
2631	1751533							1751533	1751727
2632	4011354				1236	1167		4013757	4013190
2633	105224							105224	105223
3641	114255		53300	620127	646256			1433938	1279457
3642				1005863 ¹⁶	269116 ¹⁷			11274979	1983180
3650	3162143					230591		3392734	3392734
3651									
3661	2930518							2930518	2930518
3662	484598							484598	484598
3671			27658 ¹⁸					27658	6749
3672	2257500		3279					2260779	2259908
3673	146214		75414					221628	146242
3681			656			1412050		1412706	1412913
3683	122798					8621		131419	131421
3691	600410		97773					698183	698181
3694	3099711							3099711	3099711
3699	6967529 ¹⁹		100770			58931		7127230	7330819
								ΣΥΝΟΛΟ	33330305

16. Τα στοιχεία συμφωνούν με τον υπολογισμό του Σ. Κωστάκη

17. Τα στοιχεία συμφωνούν με τον υπολογισμό του Σ. Κωστάκη

18. Ο Σ. Κωστάκης αναφέρει: 6749

19. Ο Σ. Κωστάκης αναφέρει 7.160.600

37 ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ

	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΜΕΤΑΠΟΙ- ΗΣΗΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗ- ΤΩΝ-ΠΟΔΗ- ΛΑΤΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΜΕΤΑΛ- ΛΕΙΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΤΑΣ- ΚΕΥΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΗΧΑΝΗ- ΜΑΤΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΥΓΕΙΑΣ- ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΕΠΚ Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά
3711	1508907							1508907	1508907
3712	392857							392857	392857
3752	717955					375131		1093086	1093085
3761	894		8817 ²⁰	42327				52038	46900
3762	29189		128669					157858	157858
3770	1904054			171	1515	38359	1687146	3631245 ²¹	3814697
3781	905152		672879			891458		2469489	2469727
3782	188259		70757			210475		469491	468309
3783			2660	108993				111653	111653
								Σ Υ Ν Ο Λ Ο	9880080

38 ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΜΕΤΑΠΟΙ- ΗΣΗΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗ- ΤΩΝ-ΠΟΔΗ- ΛΑΤΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΜΕΤΑΛ- ΛΕΙΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΤΑΣ- ΚΕΥΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΗΧΑΝΗ- ΜΑΤΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΥΓΕΙΑΣ- ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΕΠΚ Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά
3811			7958					7958	7958
3831	43492	11004275						11047767	15767293
3832		489094						489094	489094
3833	22836	4545658						4568494	22836 ²²
3834	285959	139899	204897					630755	490856 ²³
3835		2033484						2033484	2033484
3851		1396868						1396868 ²⁴	
3892			18486					18486 ²⁵	
								ΣΥΝΟΛΟ	18811520

20. Ο Σ. Κωστάκης αναφέρει 3679

21. Ίσως να λείπουν ορισμένα στοιχεία.

22. Είναι λάθος του Σ. Κωστάκη δεν αναφέρει τον υποκλάδο 3833 που αφορά τα αυτοκίνητα.

23. Είναι λάθος του Σ. Κωστάκη αναφέρει 204897 αντί 33974 στα Συμπληρωματικά πάγια επενδυτικά αγαθά.

24. Ο Σ. Κωστάκης δεν τα αναφέρει.

25. Ο Σ. Κωστάκης δεν τα αναφέρει.

39 ΛΟΙΠΑ

	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΜΕΤΑΠΟΙ- ΗΣΗΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗ- ΤΩΝ-ΠΡΟΗ- ΛΑΤΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΜΕΤΑΛ- ΛΕΙΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΤΑΣ- ΚΕΥΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΗΧΑΝΗ- ΜΑΤΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΥΓΕΙΑΣ- ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΕΠΚ Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά
3911							206072	206072	206072
3912	178603	89932 ²⁶	46193			1736014 ²⁷		2050742	2043748
3922			37032			523404		560436	640687
3932	1524							1524	
3941			12269 ²⁸					12269	5619
3943			176421 ²⁹					176421	213391
3961			88520					88520	88070
3971			60944					60944	60944
3972			5984					5984	5984
3999	995					80251		81246	995
								ΣΥΝΟΛΟ	3265510

26. Ο Σ. Κωστάκης αναφέρει 82332

27. Ο Σ. Κωστάκης αναφέρει 1.816.001

28. Ο Σ. Κωστάκης αναφέρει 5619

29. Ο Σ. Κωστάκης αναφέρει 231391

Λοιπά Βιομηχανικά επενδυτικά αγαθά

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΜΕΤΑΠΟΙ- ΗΣΗΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗ- ΤΩΝ-ΠΟΔΗ- ΛΑΤΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΜΕΤΑΛ- ΛΕΙΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΤΑΣ- ΚΕΥΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΗΧΑΝΗ- ΜΑΤΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΥΓΕΙΑΣ- ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΕΠΚ Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ν. Μυλωνά
3311		5220					5220	5220
3313	128033						128033	128033
3321		43737					43737	43737
3331		195					195	195
3332		87550 ³⁰					87550	93727
3369		92					92	92
3391	535						535	535
3392		200919					200919	200919
3019	213568					57627	271195	271194
3029	13163	7212					20375	20375
3424		1374					1374	
3412		3592					3592	3592
2354	36085						36085	36091
2397	1393						1393	1393
2433		3664				3664	7328	7327
2514		42462					42462	42462
2532								
2533		3					3	3
2592	7746						7746	7746
2593	120	199					319	319
2611		22680					22680	21683
2612		1112					1112	1112
2621		19691				63406	83097	83102
2913		85					85	85
2931								
2932								1524
2933	10265						10265	10265
							ΣΥΝΟΛΟ	874750

30. Ο Σ. Κωστάκης αναφέρει 93127


```

REM *****
1 REM *
2 REM *          ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟ
3 REM *
4 REM *          ΥΠΟ ΚΟΤΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
5 REM *          ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1989
6 REM *          Basic Interpreter GWBASIC V. 3.2
7 REM *
8 REM *****
9 REM
10 REM
11 REM
12 CLEAR
13 CLS
14 REM
15 REM ΑΡΧΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
16 REM
17 PRINT "ΑΝ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΑΡΧΙΣΟΥΜΕ ΠΑΤΗΣΕ 'Y'. ΑΝ ΟΧΙ ΠΑΤΗΣΕ 'N' "
18 Z$=INKEY$
19 IF Z$ = "Y" OR Z$ = "y" THEN GOTO 1000
20 IF LEN(Z$)=0 THEN GOTO 115
21 IF Z$="N" OR Z$="n" THEN GOTO 130
22 GOTO 115
23 STOP
24 REM
25 REM ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΓΝΩΣΤΗ ΜΗΤΡΑ
26 REM
27 CLS
28 PRINT "ΤΩΡΑ ΘΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΓΝΩΣΤΗ ΜΗΤΡΑ A(M,N)"
29 SUMEKR = 0
30 PRINT "ΔΩΣΤΕ ΑΡΙΘΜΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΑΣ A(M,N)"
31 INPUT "M = ",M
32 INPUT "N = ",N
33 DIM A(M,N)
34 DIM S(M,N)
35 FOR I = 1 TO M-1
36 FOR J = 1 TO N-1
37 PRINT "ΔΩΣΤΕ ΤΙΜΗ ΓΙΑ ΤΟ : A(";I;",";J;")":INPUT A(I,J)
38 IF A(I,J) < 0 THEN GOTO 1160
39 SUMEKR = SUMEKR + A(I,J)
40 GOSUB 15000
41 NEXT J
42 A(I,N)=SUMEKR
43 PRINT "ΤΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΤΩΝ ";N-1;" ΤΙΜΩΝ ΕΙΝΑΙ: "
44 PRINT "A(";I;N;")=";A(I,N)
45 PRINT "ΑΝ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΞΑΝΑΔΩΣΕΙΣ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΠΑΤΗΣΕ 'A':PRINT :PRINT
46 L$=INKEY$
47 IF L$="A" OR L$="a" THEN PRINT "ΑΣ ΞΑΝΑΔΩΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ";I;" ΓΡΑΜΜΗ":SUMEKR=0:
GOTO 1150:PRINT
48 IF LEN(L$)=0 THEN GOTO 1183
49 SUMEKR=0
50 NEXT I
51 REM
52 REM
53 REM ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΩΣΤΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΣΤΗΛΕΣ (ΕΙΣΡΟΕΣ)
54 REM
55 CLS:PRINT "ΤΩΡΑ ΕΛΕΓΧΩ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΚΑΤΑ ΣΤΗΛΕΣ.....":PRINT "ΛΙΓΗ ΠΡΟΣΟΧΗ ΠΑΙ
ΚΑΛΩ....."
56 PRINT " " :PRINT " "
57 FOR O = 1 TO N
58 FOR R = 1 TO M-1
59 SUMEISR = SUMEISR + A(R,O)
60 NEXT R
61 A(M,O)=SUMEISR
62 PRINT "ΤΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΤΩΝ ";M-1;"ΤΙΜΩΝ ΤΗΣ ";O;" ΣΤΗΛΗΣ ΕΙΝΑΙ"

```

```

1241 PRINT "A(";M;O;")= ";A(M,O):PRINT " "
1242 PRINT "ΑΝ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΞΑΝΑΔΩΣΕΙΣ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΠΑΤΗΣΕ 'Α':PRINT :PRINT
1243 K$=INKEY$
1244 IF K$="A" OR K$="α" THEN PRINT "ΑΣ ΞΑΝΑΔΩΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ";O;" ΣΤΗΛΗ":SUMEISR=0:
OSUB 8000
1245 IF LEN(K$)=0 THEN GOTO 1243
1248 SUMEISR=0
1249 PRINT :PRINT
1250 NEXT O
2000 REM
2010 REM
2011 REM ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΜΗΤΡΑ
2012 REM
2050 CLS
2055 PRINT "ΤΩΡΑ ΘΑ ΕΙΣΑΓΟΥΜΕ ΤΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ΤΑ ΓΝΩΣΤΑ ΔΗΛΑΔΗ) ΓΙΑ
ΗΝ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΜΗΤΡΑ B(M,N)"
2120 SUMEISRB = 0
2130 DIM B(M,N)
2200 FOR K = 1 TO M-1
2210 PRINT "ΔΩΣΤΕ ΤΙΜΗ ΓΙΑ ΤΟ : B(";K;",";N;")":INPUT B(K,N)
2211 SUMEISRB = SUMEISRB + B(K,N)
2213 PRINT
2220 NEXT K
2222 B(M,N)=SUMEISRB
2224 PRINT "ΤΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΤΩΝ ";M-1;" ΤΙΜΩΝ ΕΙΝΑΙ "
2226 PRINT "B(";M;N;")=";B(M,N)
2228 PRINT "ΑΝ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΞΑΝΑΔΩΣΕΙΣ ΤΙΜΕΣ ΠΑΤΗΣΕ 'Α'"
2230 D$=INKEY$
2232 IF D$="A" OR D$="α" THEN PRINT "ΑΣ ΞΑΝΑΔΩΣΟΥΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ";N;" ΣΤΗΛΗ
":SUMEISRB=0:GOTO 2200
2234 IF LEN(D$)=0 THEN GOTO 2230
2236 SUMEISRB=0
2240 FOR L=1 TO N-1
2242 PRINT "ΔΩΣΤΕ ΤΙΜΗ ΓΙΑ ΤΟ : B(";M;",";L;")":INPUT B(M,L)
2244 SUMEKRB = SUMEKRB + B(M,L)
2246 PRINT
2248 NEXT L
2250 B(M,N)=SUMEKRB
2252 PRINT "ΤΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΤΩΝ ";N-1;" ΤΙΜΩΝ ΕΙΝΑΙ "
2254 PRINT "B(";M;",";N;")=";B(M,N)
2256 PRINT "ΑΝ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΞΑΝΑΔΩΣΕΙΣ ΤΙΜΕΣ ΠΑΤΗΣΕ 'Α'"
2258 G$=INKEY$
2260 IF G$="A" OR G$="α" THEN PRINT "ΑΣ ΞΑΝΑΔΩΣΟΥΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ";M;" ΓΡΑΜΜΗ
":SUMEKRB=0:GOTO 2240
2262 IF LEN(G$)=0 THEN GOTO 2258
2264 SUMEKRB=0
3000 REM
3001 REM
3002 REM ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ
3003 CLS
3004 PRINT "ΤΩΡΑ ΘΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΩ ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ"
3005 ARPROS=1
3010 GOSUB 4000
3020 GOSUB 9000
3025 GOSUB 5000
3026 GOSUB 10000
3028 W = (ARPROS MOD 2)+1
3030 ON W GOTO 3100,3050
3050 FOR I=1 TO M-1
3060 FOR J=1 TO N-1
3070 X(I,J)=X(I,J)*X(I,N)/S(I,N)
3080 NEXT J
3090 NEXT I

```

```

092 ARPROS=ARPROS+1
3093 PRINT ARPROS
3095 GOSUB 12000
3097 GOTO 3025
3099 REM
3100 FOR I=1 TO N-1
3110 FOR J=1 TO M-1
3120 X(J,I)=X(J,I)*X(M,I)/S(M,I)
3130 NEXT J
3140 NEXT I
3150 ARPROS=ARPROS+1
3151 PRINT ARPROS
3152 GOSUB 12000
3160 GOTO 3025
3165 REM
3500 REM
3501 REM
4000 REM
4001 REM
4002 REM ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΒΟΗΘΗΤΙΚΗΣ ΜΗΤΡΑΣ Χ(Μ,Ν)
4005 DIM Χ(Μ,Ν)
4010 FOR I=1 TO Μ
4020 FOR J=1 TO Ν
4030 Χ(Ι,Ι)=Β(Ι,Ι)
4040 NEXT J
4050 NEXT I
4060 RETURN
4061 REM
4062 REM
5000 REM
5001 REM
5003 REM ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΘΡΟΙΣΜΑΤΩΝ
5010 REM
5020 REM
5050 FOR I=1 TO Μ-1
5052 S(I,Ν)=0
5054 NEXT I
5060 FOR J=1 TO Ν-1
5062 S(Μ,Ι)=0
5064 NEXT J
5100 REM ΚΑΤΑ ΣΕΙΡΕΣ
5102 REM
5110 FOR I=1 TO Μ-1
5120 FOR J=1 TO Ν-1
5130 S(I,Ν) = S(I,Ν)+Χ(Ι,Ι)
5140 NEXT J
5145 PRINT "S(";I;" ";N;") = ";S(I,Ν)
5150 NEXT I
5200 REM
5201 REM
5202 REM ΚΑΤΑ ΣΤΗΛΕΣ
5210 FOR F=1 TO Ν-1
5220 FOR G=1 TO Μ-1
5230 S(Μ,Ι)=S(Μ,Ι)+Χ(Ι,Ι)
5240 NEXT G
5245 PRINT "S(";Μ;" ";F;") = ";S(Μ,Ι)
5250 NEXT F
5260 PRINT "ΑΝ ΔΕΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΟΥΝ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΤΗΣΕ 'R' ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΩ"
5261 PRINT "'Η ΠΑΤΗΣΕ 'Ο' ΓΙΑ ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ"
5262 US=INKEY$
5265 IF US="R" OR US="λ" THEN GOTO 5280
5268 IF US="O" OR US="ο" THEN GOTO 5290
5270 IF LEN(US)=0 THEN GOTO 5262

```

```

/272 GOTO 5262
5280 RETURN
5290 GOSUB 12000
5295 PRINT "ΤΕΛΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ. ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ !!!! ΓΙΑ ΧΑΡΑ.."
5297 END
5300 REM
8000 REM
8002 REM
8003 REM ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΩΝ ΤΙΜΩΝ ΓΙΑ ΣΤΗΛΗ
8004 REM
8005 SUMEISR2=0
8010 FOR Q = 1 TO M-1
8020 PRINT "ΔΩΣΤΕ ΤΙΜΗ ΓΙΑ ΤΟ : A(";Q;",";O;")":INPUT A(Q,O)
8030 IF A(Q,O)<0 THEN GOTO 8020
8035 SUMEISR2 = SUMEISR2 + A(Q,O)
8040 NEXT Q
8045 A(M,O)=SUMEISR2
8046 PRINT "ΤΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΤΩΝ ";M-1;"ΤΙΜΩΝ ΤΗΣ ";O;" ΣΤΗΛΗΣ ΕΙΝΑΙ"
8047 PRINT "A(";M;O;")= ";A(M,O):PRINT " "
8048 PRINT "ΑΝ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΞΑΝΑΔΩΣΕΙΣ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΠΑΤΗΣΕ 'Α':PRINT :PRINT
8049 K$=INKEY$
8050 IF K$="A" OR K$="a" THEN PRINT "ΑΣ ΞΑΝΑΔΩΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ";O;" ΣΤΗΛΗ":SUMEISR2=
GOTO 8000
8070 RETURN
9000 REM
9001 REM
9002 REM ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ (ΚΑΤΑ ΣΕΙΡΕΣ)
9010 FOR I=1 TO M-1
9020 FOR J=1 TO N-1
9030 X(I,J)=A(I,J)*X(I,N)/A(I,N)
9040 NEXT J
9050 NEXT I
9055 ARPROS=ARPROS+1
9060 RETURN
10000 REM
10001 REM
10002 REM ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΗΣ Β(M,N) ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΒΡΕΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
10003 REM ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ
10005 REM
10010 FOR I=1 TO M-1
10020 FOR J=1 TO N-1
10030 B(I,J)=X(I,J)
10040 NEXT J
10050 NEXT I
10060 RETURN
10100 PRINT "ΒΡΕΘΗΚΕ Η ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΛΥΣΗ.....ΝΑ ΤΥΠΩΣΩ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ? "
10110 GOSUB 12000
10120 GOTO 100
10140 REM
10150 REM
12000 REM
12001 REM
12002 REM ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΣΕΙΡΕΣ
12005 REM
12010 CLS
12020 FOR I=1 TO M
12030 FOR J=1 TO N
12040 PRINT "B(";I;",";J;")=";B(I,J);" ";
12045 GOSUB 16000
12050 NEXT J
12060 PRINT "ΠΑΤΗΣΕ ΕΝΑ ΠΛΗΚΤΡΟ ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΩ "
12070 H$ = INKEY$
12080 IF LEN(H$)=0 THEN GOTO 12070

```

```
2090 NEXT I
12100 RETURN
15000 REM
15005 REM FILE A(M,N)
15008 REM
15010 OPEN "R",#1,"AFILE",22
15020 FIELD #1,8 AS G$, 14 AS T$
15030 CODA% = (I-1)*N+J
15040 LSET G$ = "A("+STR$(I)+",""+STR$(J)+")"
15050 LSET T$ = STR$(A(I,J))
15060 PUT #1,CODA%
15070 CLOSE #1
15080 RETURN
16000 REM
16006 REM FILE B(M,N)
16008 REM
16010 OPEN "R",#1,"BFILE",22
16020 FIELD #1,8 AS GB$, 14 AS TB$
16030 CODB% = (I-1)*N+J
16040 LSET GB$ = "B("+STR$(I)+",""+STR$(J)+")"
16050 LSET TB$ = STR$(B(I,J))
16060 PUT #1,CODB%
16070 CLOSE #1
16080 RETURN
```

20.2. ΜΗΤΡΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ
ΤΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ.

ΑΗΤΑ: $A(m, n)$

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Γωστα στοιχεία

πρωτάτου

περιόδου



ΟΝΑ ΑΥΤΑ ΤΑ

ΕΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑ

ΔΙΝΟΥΜΕ ΣΤΟΝ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ

ΣΤΗ ΑΡΧΗ

ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΑΡΜΕΣ

$A(m, n)$	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΩΝ						ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΡΟΩΝ ↓
	1	2	3	4	5	6	
ΕΙΣΡΟΕΣ	$A(1,1)$	$A(1,2)$	$A(1,3)$	$A(1,4)$	$A(1,5)$	$A(1,6)$	$A(1, n)$
ΚΑΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΩΝ	$A(2,1)$	$A(2,2)$	$A(2,3)$	$A(2,4)$			$A(2, n-2)$ $A(2, n-1)$
ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ	$A(3,1)$						$A(3, n-1)$
ΗΜΕΤΕΡΙΣΜΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΣΕΡΒΙΣΤΕΜ	4						
	5						
	6						
ΕΙΣΡΟΕΣ	$A(m,1)$	$A(m,2)$					$A(m, n)$
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΡΟΩΝ →							

Handwritten notes and symbols in the center of the table, including a large 'O', 'V', 'W', and 'Q'.

DATA: $X(M, N)$

(ΒΟΗΘΗΤΙΚΗ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ

ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ

ΑΠΟ ΤΙΣ

ΔΙΑΔΟΧΙΚΕΣ

ΠΡΟΒΕΥΡΟΥΣΕΙΣ



ΜΟΝΟ Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΕΧΕΙ ΠΡΟΒΑΛΕΙ

ΕΔΕ

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ

$X(M, N)$	ΤΕΤΡΑΣΙΑΣ ΚΙΝΗΣΗΣ						ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΡΟΩΝ
	1	2	3	4	5	6	
ΕΠΙΠΛΩΝ	$X(1,1)$	$X(1,2)$	$X(1,3)$	$X(1,4)$	$X(1,5)$	$X(1,6)$	$X(1, N)$
ΚΑΤΑΚΕΥΗ ΑΝΤΙΕΠΙΜΕΣΗ ΕΚ ΜΕΤΑΜΟΥ	$X(2,1)$	$X(2,2)$	$X(2,3)$	$X(2,4)$			$X(2, N-2)$ $X(2, N-1)$
ΜΗΧΑΝΩΝ	$X(3,1)$						$X(3, N-1)$
ΗΜΕΤΡΙΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΥΣΕΒΕΩΝ							$X(3, N)$
	5						
	6						
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΡΟΩΝ	$M \cdot X(M, 1)$	$X(M, 2)$					$X(M, N)$

ΟΙ ΣΤΙΛΛΕΣ ΔΙΑΔΟΧΙΚΕΣ ΕΙΣΡΟΕΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ

ΔΕΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ

FORM: $X(M, N)$

ΒΟΗΘΗΤΙΚΗ)

ΠΕΧΟΜΕΝΑ:

ΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ

ΔΟΚΟΥΝΤΟΥ

ΣΤΙΣ

ΔΙΟΧΙΚΕΣ

ΔΙΕΥΡΟΥΣ



ΟΝΟ Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΕΙ ΠΡΟΕΒΑΞΗ

ΔΕ

MEMBER M

$X(M, N)$	ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ						N-2	N-1	ΕΚΡΟΝ V
	1	2	3	4	5	6			
ΕΠΙΝΑΣΜ	1 $X(1,1)$	$X(1,2)$	$X(1,3)$	$X(1,4)$	$X(1,5)$	$X(1,6)$	$X(1, N-2)$	$X(1, N-1)$	$X(1, N)$
ΚΑΤΑΚΕΥΗ ΑΝΤΙΕΠΙΜΕΝ ΕΚ ΜΕΤΑΝΟΥ	2 $X(2,1)$	$X(2,2)$	$X(2,3)$	$X(2,4)$			$X(2, N-2)$	$X(2, N-1)$	$X(2, N)$
ΜΗΧΑΝΕΝ	3 $X(3,1)$							$X(3, N)$	$X(3, N)$
ΠΕΤΡΙΠΕΝ ΜΗΧΑΝΕΝ ΣΥΣΤΕΥΣΗ	4								
	5								
	6								
ΕΥΝΟΟ									
ΕΙΣΡΟΝ	$M X(M, 1)$	$X(M, 2)$							$X(M, N)$

ΚΑΤΑΚΕΥΗ
ΑΝΤΙΕΠΙΜΕΝ
ΕΚ ΜΕΤΑΝΟΥ
ΜΗΧΑΝΕΝ
ΠΕΤΡΙΠΕΝ
ΜΗΧΑΝΕΝ
ΣΥΣΤΕΥΣΗ

ΔΕΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ

BIBLIOΓΡΑΦΙΑ

- E. Boehm-Bawerk : Kapital und Kapitalzins, zweite Abteilung-Positive Theorie des Kapitals. Erstes Halbband, Innsbruck 1909.
- G. Bombach, : Der Strukturbegriff in der Oekonomie, in: Neumark, F (Hrsg) : Strukturwandlungen einer wachsenden Wirtschaft, Schriften des Vereins fuer Sozialpolitik, N.F. Bd 30/1 Berlin 1964.
- H. B. Chenery, : "Patterns of Industrial Growth, in: American Economic Vol 50", 1960.
- DIW-Beitraege zur Strukturforshung, Heft 6, Berlin 1969.
- H. Enke, H. Gschwendtner, H. Koerber-Weik, M. Lindner, H : Struktur, Konjunktur und Wirtschaftswachstum, Tuebingen 1984.
- Eurostat : Input-Output Tabelle B. R. Deutschland 1970 Sonderreihe 6.
- Eurostat : National Accounts ESA, Detailed tables by Branch
- Eurostat : Steel Consumptions by User Branch 1970-1984, 1987
- Eurostat : "National Accounts ESA, Detailed Tables by Branch", 1985
- G. Finking : Grundlagen der sektoralen Wirtschaftspolitik. Koeln, 1978.
- E. Goergens : Wandlungen der industriellen Produktionsstruktur im wirtschaftlichen Wachstum, Bern, Stuttgart 1975.

- E.Helmstaedter :Die Dreiecksform der Input-Output Matrix und ihre moeglichen Wandlungen im Wachstumsprozess in : Neumark, F (Hrsg): Strukturwandlungen einer wachsenden Wirtschaft,Schriften des Vereins fuer Sozialpolitik N.F. Bd30/I,Berlin 1964.
- W. G. Hoffmann :Stadien und Typen der Industrialisierung, Jena. 1931 to 1810 στο: Weltwirtschaftliches Archiv 103 II/1969.
- W.H.Holub,H.Schnabl:Input-Output-Rechnung: Input-Output-Tabellen Muenchen 1985.
- S.Klatt :Zur Theorie der Industrialisierung, Koeln und Opladen 1959.
- D. Mertens, W. Kirner :Input-Output Rechnung : Investitionsverflechtung in der Bundesrepublik Deutschland 1950 bis 1970 : DIW-Beiteage zur Strukturfororschung Berlin, 1967
- D.Sakkas, :Die Ursprunge des strukturellen Ungleichgewichts und seine Wirkung auf den Entwicklungsprozess Griechenlands, Frankfurt am Main 1984.
- E.Schneider, :Einfurung in die Wirtschaftstheorie, IV/I, Tuebingen, 1970.
- J.Schumpeter, :Konjunkturzyklen,BI,Goettingen 1961.
- " :Theorie der wirtschaftlichen Entwicklung, Muenchen 1926.
- United Nation, : "A Study of Industrial Growth", N. York, 1963.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Δ. Αθανασακόπουλος : Φορτηγά αυτοκίνητα, ΚΕΠΕ, Αθήνα 1986
- Ν. Βερναρδάκης : Το τραίνο της ανάπτυξης και η Ελλάδα του πέμπτου kondratieυ, Αθήνα 1988
- Γ. Δραγασάκης, : Διαρθρωτικά προβλήματα και εξάρτηση της ελληνικής βιομηχανίας, ΤΕΕ Η βιομηχανία στην Ελλάδα, Αθήνα 1981.
- Κ. Γ. Δρακάτος : Ελληνικές οικονομικές στατιστικές, Αθήνα, 1982
- Εθνικοί Λογαριασμοί, Νο 9, Αθήνα, 1961
- Εθνικοί Λογαριασμοί, Νο 23, Αθήνα, 1976
- "Ερευνα υπολογισμού επενδύσεων σε μηχανήματα κατά γεωγραφικές περιοχές (Δια την τριετίαν 1962-1964)" Σειρά ειδικών Δημοσιευμάτων Υπ' αριθμ. 2, Αθήναι, 1966
- Εθνικοί Λογαριασμοί : "Μέθοδοι και πηγές υπολογισμού του Εθνικού εισοδήματος" Αθήναι, 1981 (αδημοσίευτη)
- Εθνικοί Λογαριασμοί : Η εξέλιξη των επενδύσεων στην Ελλάδα μεταπολεμικά 1948-1979 και 1978-1986, Αθήνα, 1987
- Εθνική Τράπεζα : Ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία Νο 294 Διεύθυνση οικονομικών μελετών, Αθήνα, 1985
- Εθνική Τράπεζα : Κλάδική μελέτη για την "Πληροφορική" Αρ. 317, Αθήνα, 1987
- Εμπορική Τράπεζα : Σωληνουργία Νο 47 Οικονομικές εκδόσεις Κλαδικές μελέτες, Αθήνα 1987
- Εμπορική Τράπεζα : Ηλεκτρικοί θερμοσυσσωρευτές. Ηλεκτρικοί θερμοσίφωνες και μικρές ηλεκτρικές συσκευές θέρμανσης, Νο 4, Αθήνα, 1984

- Εμπορική Τράπεζα : "Μεταλλουργία αλουμινίου" Νο 34, Οικονομικές εκδόσεις Κλαδικές μελέτες, Αθήνα 1986
- Εμπορική Τράπεζα : "Συναρμολόγηση εμπορία αυτοκινήτων" Νο 15, Οικονομικές εκδόσεις Κλαδικές μελέτες, Αθήνα, 1989
- ΕΣΥΕ : Ερευνες για την Βιομηχανία για διάφορα έτη
- ΕΣΥΕ : Εξωτερικό Εμπόριο της Ελλάδας για διάφορα έτη
- ΕΣΥΕ : Απογραφή καταστημάτων για διάφορα έτη
- Eurostat : "Ευρωπαϊκό σύστημα ολοκληρωμένων οικονομικών λογαριασμών" (ΕΣΟΛ), θέμα 2, Σειρά Ε, 1986
- ICAP : Μελέτη κλάδου κατασκευής προϊόντων εκ μετάλλου, Αθήνα, 1979
- ICAP : Μελέτη κλάδου κατασκευής μηχανών και συσκευών πλην ηλεκτρικών, Αθήνα
- IOBE : Δομικά Υλικά: Η ελληνική βιομηχανία πρώτης μεταποίησης αλουμινίου το 1983, Αθήνα
- IOBE : Η αγορά των υλικών συσκευασίας, Νο 46, Αθήνα, 1986
- IOBE : Δομικά Υλικά: Ηλεκτρολογικό υλικό εσωτερικών εγκαταστάσεων, Νο 55, Αθήνα, 1988
- IOBE : Εγχρωμες τηλεοπτικές συσκευές. Νο 34, Αθήνα, 1985
- IOBE : Οικιακός εξοπλισμός. Ηλεκτρικές οικιακές συσκευές, Αθήνα, 1982
- ΚΕΠΕ : Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987, Μεταποίηση: μεταλλουργικοί, μηχανολογικοί, ηλεκτρολογικοί κλάδοι, Αθήνα, 1986

- ΚΕΠΕ : Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987, Κατασκευές: Σ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη, Αθήνα, 1986
- ΚΕΠΕ : Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1988-1992, Μεταποιητική βιομηχανία, Αθήνα, 1989
- ΚΕΠΕ : Εκθεση ομάδας εργασίας Πρόγραμμα Ανάπτυξης 1983-1987 Ο κλάδος κατασκευής μηχανών (36 εκτός ηλεκτρικών), Αθήνα, 1982
- Γ. Κοκκινάκης : Μελέτη για την ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος κατά την περίοδο του Πενταετούς Προγράμματος, Αθήνα, 1985
- Γ. Κουτσουμάρη : Χρηματοδότηση και ανάπτυξη της βιομηχανίας, Αθήνα, 1978
- Ο. Lange : Οικονομετρία, Αθήνα, 1979,
- Κ. Μάρξ, : Το κεφάλαιο, τόμος I, II, Αθήνα 1978.
- Ν. Γ. Μαρματάκης : Εθνικοί λογαριασμοί, Αθήνα (Ανάτυπο).
- Ν. Μυλωνάς : Αναλυτικοί Πίνακες Εισροών-Εκροών της ελληνικής οικονομίας έτος 1970, Αθήνα, 1980
- Ν. Μυλωνάς : Σύγχρονα συστήματα Εθνικών Λογαριασμών και Πινάκων Εισροών-Εκροών, Αθήνα, 1970
- Ν. Μυλωνάς : "Πίναξ Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας έτος 1970" ΚΕΠΕ, Αθήνα, 1978
- Ν. Μυλωνάς : "Πίνακες Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας δια τα έτη 1958, 1963 και 1966" Περιοδικό Σπουδαί τεύχος 3, Αθήνα, 1973
- Α. Σ. Σαραντίδη : Ανάλυση Εθνικού Εισοδήματος και Εθνικών Λογαριασμών, Πειραιάς 1973

- Θ. Σκούντζος : Πίνακες Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας 1958-1977, Αθήνα, 1980
- Θ. Σκούντζος : Καθαρό Πάγιο Κεφάλαιο, Αποσβέσεις Παγίου Κεφαλαίου, Ακαθάρτιστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου 1950-1978 (αδημοσίευτο)
- Θ. Σκούντζος : Διακλαδικά σχέσεις της ελληνικής Οικονομίας, Αθήνα, 1975
- Θ. Σκούντζος : Διαρθρωτικές αλλαγές στην ελληνική Οικονομία : Διαχρονική ανάλυση στα πλαίσια του συστήματος Εισροών-Εκροών, Αθήνα, 1980
- Γ. Σταμάτης : Εισαγωγή στην πολιτική οικονομία, Αθήνα, 1985
- Γ. Σταμάτης : Το ποσοστό της υπεραξίας, Περιοδικό Αντιθέσεις, τεύχος 8, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1982
- Α. Ταρπάγκος : Η βιομηχανία Τεχνικών Κατασκευών (1951-1954), Περιοδικό θέσεις, Ιανουάριος-Μάρτιος 1987
- ΤΕΕ : Εκμηχάνιση γεωργικών εργασιών, Αθήνα, 1978
- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας "Κλάδος Γεωργικών Μηχανημάτων", Αθήνα, 1984